

REGERINGENS PROPOSITION TILL RIKSDAGEN OM
STATSBUDGETEN FÖR 2017

HELSINGFORS 2016

ISSN 0785-7659

Edita Prima Oy, Helsingfors 2016

Med hänvisning till den allmänna motiveringen och förklaringarna till detaljmotiveringen föreslås,

att Riksdagen måtte besluta godkänna bifogande förslag till statsbudgeten för 2017.

Helsingfors den 15 september 2016

Statsminister

JUHA SIPILÄ

Finansminister *Petteri Orpo*

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ALLMÄN MOTIVERING	A	7
1. Sammandrag	A	7
2. Ekonomiska utsikter	A	14
2.1 Konjunkturutsikter	A	14
2.2 Utsikterna för den offentliga ekonomin	A	16
3. Regeringens finanspolitik	A	18
3.1 Målen för finanspolitiken	A	18
3.2 Finanspolitiska åtgärder	A	19
4. Budgetpropositionens inkomstposter	A	20
4.1 Centrala ändringar i skattegrunderna år 2017	A	23
4.2 Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga ... skattebasen	A	24
4.3 Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av ... skatteinkomsterna	A	25
4.4 Skatteutgifter	A	26
4.5 Övriga inkomstposter	A	26
5. Anslagen i budgetpropositionen	A	28
5.1 Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna	A	29
5.2 Anslagen enligt förvaltningsområde	A	32
5.3 Vetenskaps-, teknologi- och innovationspolitiken	A	58
5.4 Regionutveckling och strukturfonder	A	61
6. Utveckling av förvaltningen	A	62
6.1 Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom ... förvaltningen	A	63
6.2 Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen	A	65
6.3 Statens arbetsgivar- och personalpolitik	A	66
7. Den kommunala ekonomin	A	68
7.1 Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar av beskattnings- grunderna och betalningsgrunderna	A	68
7.2 Statsbidrag till kommunerna	A	70
7.3 Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin	A	74
8. Statsfinanserna utanför budgeten	A	76
8.1 Statliga fonder utanför budgeten	A	76
8.2 Affärsverken	A	82
8.3 Statens ägarpolitik	A	83
9. Statens intäkts- och kostnadskalkyl samt balansräkning	A	84
9.1 Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1.—30.6.2016	A	84
9.2 Statens totala balansräkning den 30 juni 2016	A	87
9.3 Det eftersatta underhållet av trafikleder	A	92
9.4 Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten	A	93
9.5 Statens negativa egna kapital	A	94

STATSBUDGETEN FÖR 2017	1
Sifferstat	1
DETALJMOTIVERING	26
Allmänna föreskrifter	26
Inkomstposter	1 35
11. Skatter och inkomster av skattenatur	1 35
12. Inkomster av blandad natur	2 62
13. Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	4 88
15. Lån	5 92
Anslag	6 95
21. Riksdagen	6 95
22. Republikens president	6 105
23. Statsrådets kansli	7 109
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde	8 122
25. Justitieministeriets förvaltningsområde	8 150
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde	9 191
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde	10 248
28. Finansministeriets förvaltningsområde	11 272
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	13 354
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	16 475
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	18 564
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	19 615
33. Social- ja hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	21 711
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	24 821
36. Räntor på statsskulden	25 865

Bilaga: Ekonomisk översikt

ALLMÄN MOTIVERING

1. Sammandrag

Budgetekonomi

Fondekonomi

Inkomster inom fondekonomin

5,2 md €

Utgifter inom fondekonomin

4,8 md €

Statsskulden
Uppskattning av situationen i slutet av år 2017

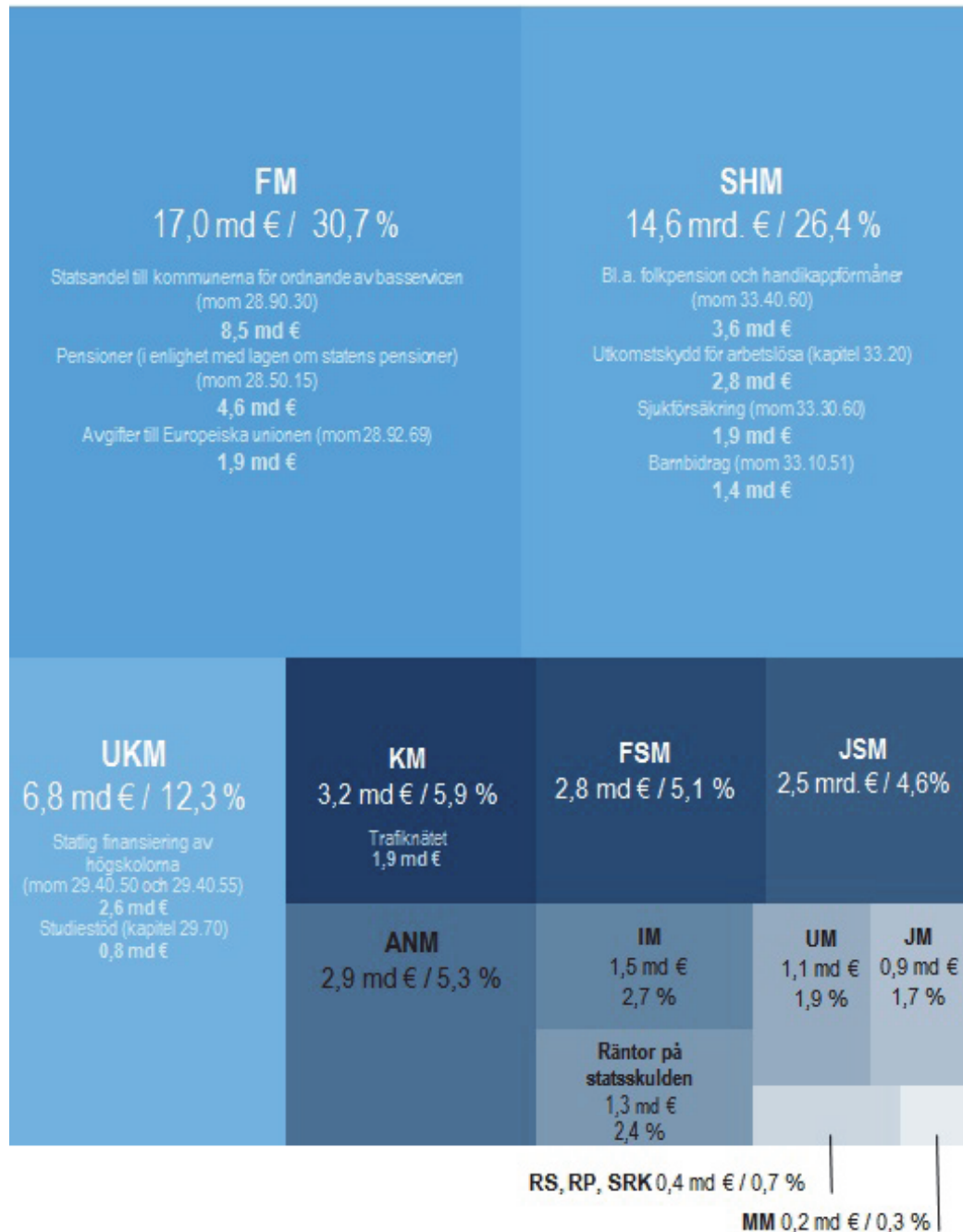
111 md €

Statsskulden, % av BNP
Uppskattning av situationen i slutet av år 2017

51 %

Anslag enligt förvaltningsområden och vissa utgiftsposter

Md € / % av alla utgifter

De ekonomiska utsikterna

Under den senaste tiden har utsikterna för tillväxt inom världsekonomin och världshandeln försämrats. År 2016 är tillväxten inom världshandeln endast 2 procent och är en procentenhet lägre än tillväxten inom världsekonomin. Världshandeln väntas återhämta sig något, men tillväxten uppgår endast till 4 procent 2018. Tillväxtutsikterna för den kinesiska ekonomin har försämrats ytterligare och tillväxttakten avtar till 6 procent 2018. Den långsammare ekonomiska tillväxten i Kina återspeglar sig i de övriga tillväxtländernas ekonomiska utsikter i synnerhet till följd av den mindre efterfrågan på råvaror.

Det förutspås att Finlands BNP kommer att växa med 1,1 % år 2016. Den måttliga tillväxten bygger främst på en försiktigt positiv utveckling när det gäller privat konsumtion och investeringar. Till följd av återhämtningen av den ekonomiska aktiviteten börjar också sysselsättningen långsamt förbättras. Även 2017 då tillväxten beräknas uppgå till 0,9 %, bygger tillväxten fortfarande på privat konsumtion och investeringar. Exporten återhämtar sig 2017 i takt med att världshandeln återhämtar sig, men jämfört med tidigare år är tillväxten fortfarande svag. Antalet sysselsatta beräknas öka 0,3 % och arbetslöshetsgraden beräknas sjunka till 8,8 procent 2017. Konsumentpriserna stiger till 1,1 procent, men stegringen är fortfarande långsammare än normalt.

Den ekonomisk-politiska linjen

Statsminister Juha Sipiläs regering har som mål att lyfta in Finlands ekonomi på ett spår av hållbar tillväxt och förbättrad sysselsättning samt att säkerställa finansieringen av de offentliga tjänsterna och den sociala tryggheten. Skuldsättningen i förhållande till bruttonationalprodukten bryts före utgången av valperioden, och från och med 2021 ska vi inte längre leva på kredit. Regeringen förbinder sig att under regeringsperioden fatta de beslut om besparingar och strukturella reformer som behövs för att täcka hållbarhetsunderskottet på 10 miljarder euro i den offentliga ekonomin. Tyngdpunkten inom beskattningen flyttas från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter. Det totala skatteuttaget stiger inte under valperioden. I enlighet med regeringsprogrammet har man omedelbart inlett balanserandet av den offentliga ekonomin.

Anslag

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 55,2 miljarder euro, vilket är 0,8 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2016. Med beaktande av höjningen av prisnivån och de strukturella ändringarna i budgetpropositionen ökar anslagen under förvaltningsområdena reellt med ca 0,7 % jämfört med den ordinarie budgeten för 2016.

Anslagsnivån höjs bl.a. av de nettoanslagsökningar som konkurrenskraftsavtalet orsakar och av de ökade satsningarna på spetsprojekt 2017. Anpassningsåtgärderna enligt regeringsprogrammet sänker däremot anslagsnivån.

Inkomstposter

År 2017 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettouplåning till 49,7 miljarder euro och skatteinkomster till 41,6 miljarder euro. Jämfört med den ordinarie budgeten för

2016 uppskattas skatteinkomsterna öka med ca 0,8 miljarder euro och budgetekonomins ordinarie inkomster med ca 0,7 miljarder euro.

Den långsamma ekonomiska tillväxten begränsar fortfarande en tillväxt av skattebaserna 2017, och dessutom minskar ändringarna i skattegrunderna också skatteutfallet.

Balansen inom statsfinanserna och statsskulden

Budgetpropositionen för 2017 uppvisar ett underskott på 5,5 miljarder euro, vilket kommer att finansieras genom ökad skuldsättning. Underskottet minskar något jämfört med det underskott som budgeterats för 2016 (med beaktande av de redan godkända tilläggsbudgeterna). Enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna beräknas det att 2017 uppgår underskottet inom statsfinanserna till ca 2,8 % i förhållande till bruttonationalprodukten.

Statsskulden (inklusive skulden inom fondekonomin) beräknas uppgå till ca 111 miljarder euro i slutet av 2017, vilket är ca 51 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Ränteutgifterna för statsskulden beräknas till ca 1,3 miljarder euro, vilket är ca 0,2 miljarder euro mindre än vad som beräknats för 2016.

Budgetekonomins inkomstposter, anslag och balans, mn euro

	2015 bokslut	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.	Ändring, % 2016—2017
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	9 094	9 210	8 929	-3
Samfundsskatt	2 761	2 877	3 567	24
Mervärdesskatt	16 628	16 868	17 131	2
Övriga skatter	11 457	11 822	11 937	1
Övriga inkomster	9 030	8 282	8 185	-1
Sammanlagt	48 971	49 059	49 749	1
Nettoupplåning och skuldhantering ¹⁾	4 406	5 332	5 487	3
Inkomstposter sammanlagt	53 377	54 391	55 236	2
Konsumtionsutgifter	14 118	14 631	14 824	1
Överföringsutgifter	36 246	37 062	37 900	2
Investeringsutgifter	1 741	1 093	1 135	4
Övriga utgifter	1 596	1 605	1 377	-14
Anslag sammanlagt	53 700	54 391	55 236	2
Bokslutsunderskott (inkl. föregående år)	-6 622			

¹⁾ Inbegriper skuldhanteringsutgifter på 63 miljoner euro 2015, -50 miljoner euro 2016 och -50 miljoner euro 2017, redovisat som netto.

Konkurrenskraftsavtalet

Arbetsmarknadsorganisationerna undertecknade det så kallade konkurrenskraftsavtalet i juni. Syftet med avtalet är att förbättra de finländska företagens priskonkurrenskraft och på så sätt öka

exporten och sysselsättningen. Avtalet förlänger den årliga arbetstiden med 24 timmar, skär ned semesterpengen inom den offentliga sektorn samt sänker arbetsgivarens socialskyddsavgifter och överför dem delvis på löntagarna. Som en del av avtalet förlängs de gällande löneavtalen till 2017 utan höjningar.

Arbets- och tjänstekollektivavtalen enligt konkurrenskraftsavtalet har en omfattning på 91 %. Konkurrenskraftsavtalet påverkar i stor utsträckning både anslagen i budgetpropositionen (se närmare kapitel 5.2) och inkomstposterna. Anslagen i budgetpropositionen ökar som en nettoeffekt med över 400 miljoner euro som ett resultat av konkurrenskraftsavtalet. Beskattningen av arbete lindras med 515 miljoner euro på grund av konkurrenskraftsavtalet och regeringens skattelättnader. År 2017 försämrar konkurrenskraftsavtalet balansen inom budgetekonomin med något under 900 miljoner euro.

Sysselsättningspaketet

I budgetpropositionen ingår nya åtgärder för att främja sysselsättningen och företagandet utöver de åtgärder som det redan beslutats om. Åtgärderna inbegriper bl.a. en effektivisering av arbetskraftsservicen som helhet och ett ökat anlitande av privata serviceproducenter, och i anslutning till detta föreslås ett tillägg på 17 miljoner euro i arbets- och näringsbyråernas omkostnader. Till kompetensprogrammet för unga vuxna, verkstadsverksamheten för unga och det uppsökande ungdomsarbetet anvisas sammanlagt 14,5 miljoner euro. I sysselsättningspaketet ingår också flera åtgärder som främjar bostadsbyggandet. I fråga om riktandet av statsunderstödda bostäder till personer som behöver dem mest görs en förbättring genom att i huvudstadsregionen fastställa en inkomstgräns på 3 000 euro i månaden för nya klienter och dem som byter ARA-bostad. Ett pensionsstöd av engångsnatur riktas till långtidsarbetslösa som är över 60 år. Dessutom inleder regeringen i samarbete med arbetsmarknadsorganisationerna en beredning för att undanröja flitfällor och främja arbetskraftens rörlighet samt en beredning för att öka sysselsättningen och förkorta arbetslöshetens längd.

Utgifter för invandringen

Utgifterna för invandringen stiger något jämfört med budgeten för 2016. I tilläggsbudgeten för 2016 har utgiftsposterna i anslutning till invandringen höjts betydligt, och jämfört med vad som budgeterats för innevarande år (inkl. tilläggsbudgeterna) sjunker dessa utgifter med ca 180 miljoner euro 2017. Antalet asylsökande väntas uppgå till 10 000 sökande åren 2016 och 2017. Andelen sökande som får ett positivt asylbeslut beräknas vara 24 procent 2016 och 30 procent 2017.

Åtgärder för anpassning av statsfinanserna 2017

I anslagen har beaktats de anpassningsåtgärder som det beslutats om i regeringsprogrammet, och som kompletterades i planen för de offentliga finanserna 2017—2020. Betydande anpassningsåtgärder som träder i kraft 2017 och minskar statens utgifter är bland annat besparingarna i det inkomstrelaterade utkomstskyddet, i studiestödet och i den särskilda statliga finansieringen för undervisning och forskning vid Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet samt den jämnstora minskningen på 0,85 procent i de indexbundna utgifterna. Flera av sparåtgärdernas verkan ökar dessutom 2017.

Ändringar i beskattningsgrunderna

År 2017 genomförs i överensstämmelse med regeringsprogrammet flera förändringar som lindrar beskattningen. Dessutom lindras beskattningen av förvärvsinkomster för att stödja konkurrenskraftsavtalet.

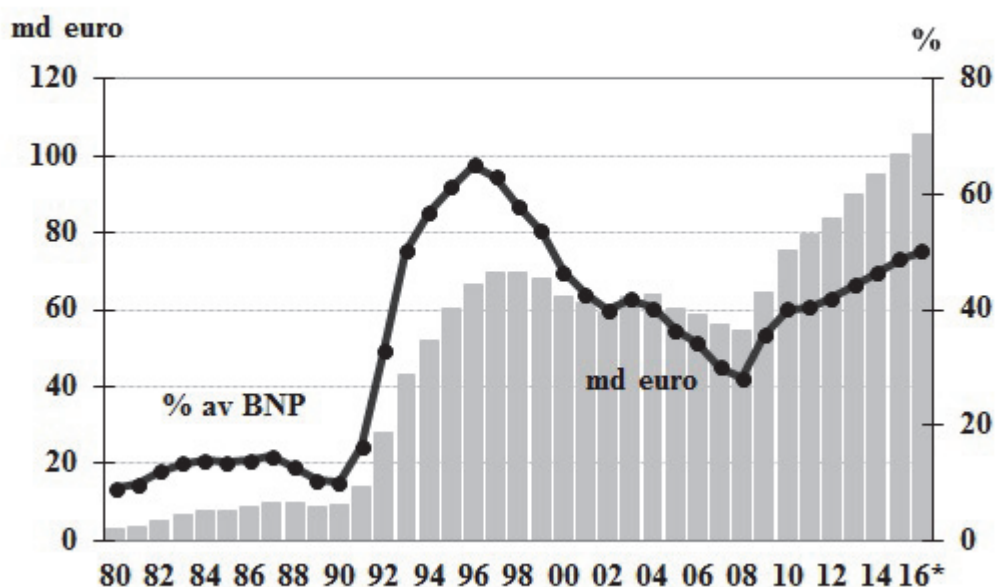
Beskattningen av arbete lindras med 515 miljoner euro på grund av konkurrenskraftsavtalet och regeringens skattelättnader. Beskattningen av pensionsinkomster lindras på motsvarande sätt, vilket minskar skatteinkomsterna med ca 135 miljoner euro per år. Dessutom görs det i skattegrunderna för förvärvsinkomster en justering som motsvarar höjningen av konsumentprisindexet. Den avdragsgilla delen av räntorna på bostadslån minskas fortsatt. År 2017 införs ett s.k. företagaravdrag. Generationsväxlingar inom skogsbruket stöds genom att ett s.k. skogsgåvoavdrag införs. Hushållsavdraget höjs. Arvs- och gåvobeskattningen lindras för att främja generationsväxlingar inom jordbruket och inom andra företag.

Åren 2016—2019 höjs punktskatten på tobak stegvis. År 2017 höjs tobaksskatten i två steg, den 1 januari 2017 och den 1 juli 2017. Punktskatten på sötsaker och glass slopas eftersom Europeiska kommissionen har misstänkt att skatten har samband med förbjudet statligt stöd till produkter som inte omfattas av skatten. Samtidigt görs det ändringar i skattebasen för punktskatten på läskedrycker. Dessutom höjs skatten på trafikbränslen samt bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner. Fordonsskatten höjs 2017. Avsikten är dessutom att det i början av 2017 ska införas en skatt på båtar och lätta motorfordon. Den stegvisa lindringen av bilbeskattningen fortsätter.

Ram för valperioden och ofördelad reserv

Ramen för valperioden 2017 är 44 805 miljoner euro. De anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås uppgå till 44 352 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2017 uppgår således till 153 miljoner euro utöver tilläggsbudgetreserveringen på 300 miljoner euro.

Figur 1. Statsskuldens utveckling, md euro och % av BNP

Den kommunala ekonomin

För statsbidrag till kommunerna anvisas sammanlagt 10,3 miljarder euro 2017. Statsbidragen minskar med ca 7 % jämfört med vad som budgeterats för 2016. För de kalkylerade statsandelarna anvisas sammanlagt 9,4 miljarder euro, vilket är 5 % mindre än vad som budgeterats för 2016. Flera faktorer inverkar på minskningen av statsbidragen, och de viktigaste är överföringen av beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till FPA och de minskningar av statsandelen som görs på basis av konkurrenskraftsavtalet. Den sammanlagda effekten av de statliga åtgärderna stärker kommunernas ekonomi med ca 40 miljoner euro 2017. Den kommunala ekonomin påverkas 2017 i hög grad också av andra beslut än statens. Dessa är bl.a. pensionsreformen som sänker den kommunala arbetsgivarens pensionsavgift samt konkurrenskraftsavtalet som sänker kommunernas arbetskraftskostnader. Den kommunala ekonomin uppvisar enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna ett underskott 2017, men stärks något jämfört med föregående år.

Den offentliga ekonomin

Den offentliga ekonomin i Finland uppvisar ett underskott under de närmaste åren. Den offentliga ekonomin har på initiativ av olika regeringar varit föremål för omfattande anpassningsåtgärder, men trots dessa åtgärder har underskottet inte minskat nämnvärt. Den långsamma ekonomiska tillväxten ger inte tillräckligt med skatteinkomster för att finansiera de offentliga utgifterna. Befolkningens stigande medelålder medför dessutom att de offentliga utgifterna ökar.

Enligt finansministeriets prognos från september uppgår underskottet i den offentliga ekonomin 2016 till 2,4 % och 2017 till 2,6 % av BNP och skuldkvoten i den offentliga ekonomin stiger 2016 till 64,3 % och 2017 till 65,8 %.

2. Ekonomiska utsikter

2.1. Konjunkturutsikter

Under den senaste tiden har utsikterna för tillväxt inom världsekonomin och världshandeln försämrats. År 2016 är tillväxten inom världshandeln endast 2 procent och är en procentenhet lägre än tillväxten inom världsekonomin. Världshandeln väntas återhämta sig något, men tillväxten är endast 4 procent 2018. Tillväxtutsikterna för den kinesiska ekonomin har försämrats ytterligare och tillväxttakten avtar till 6 procent 2018. Den långsammare ekonomiska tillväxten i Kina återspeglar sig i de övriga tillväxtländernas ekonomiska utsikter i synnerhet till följd av den mindre efterfrågan på råvaror.

Det förutspås att Finlands BNP kommer att växa med 1,1 % år 2016. Den måttliga tillväxten bygger främst på en gynnsam utveckling när det gäller privat konsumtion och investeringar. Den privata konsumtionen ökar med 1,2 procent jämfört med föregående år till följd av i första hand den gynnsamma utvecklingen av hushållens realinkomster och den vändning till det bättre som skett i fråga om sysselsättningen. De privata investeringarna beräknas öka 4,3 % och ökningen sker på en bred bas eftersom endast FoU-investeringarna minskar.

Tillväxten 2017 förutspås bli 0,9 %. Tillväxten bygger fortfarande på den gynnsamma utvecklingen av investeringar samt privat konsumtion. Exporten återhämtar sig i takt med att världshandeln återhämtar sig, men jämfört med tidigare år är tillväxten fortfarande svag. De privata investeringarna utvecklas fortfarande gynnsamt trots att den största ökningen i fråga om byggnadsinvesteringar redan är förbi. Däremot ökar investeringarna i maskiner och anordningar, och FoU-investeringarna börjar också öka.

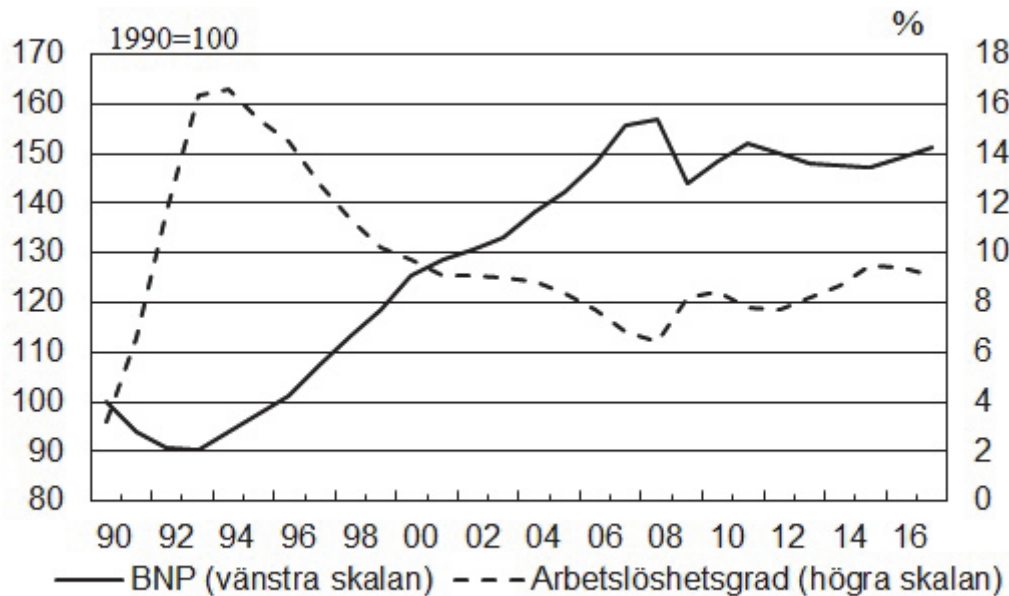
Tillväxten inom den privata konsumtionen blir något långsammare och är 0,7 % år 2017. Till följd av konkurrenskraftsavtalet förutspås de nominella inkomsterna öka endast 0,8 %. Det förbättrade sysselsättningsläget stöder för sin del den privata konsumtionen. Industriproduktionen förutspås äntligen öka till ca 2 procent främst tack vare metallindustrin. Någon betydande ytterligare återhämtning finns inte inom synhåll inom tjänsteproduktionen. Antalet sysselsatta ökar 0,3 % och arbetslöshetsgraden beräknas sjunka till 8,8 procent. Konsumentpriserna stiger till 1,1 procent, men stegringen är fortfarande långsammare än normalt.

Åren 2016—2018 är den ekonomiska tillväxten som helhet mycket svag. Orsaken till den svaga tillväxten är att utvecklingen av exporten är obetydlig under hela granskningsperioden. Utvecklingen av exporten är fortfarande svagare än världshandeln och förlusten av marknadsandelar i den internationella handeln fortgår således.

Samhällsekonomin utveckling

	2014*	2015*	2016**	2017**
BNP:s värde, md euro	203	205	206	212
BNP, volymförändring, %	-0,7	0,2	1,1	0,9
Arbetslöshetsgrad, %	8,7	9,4	9,0	8,8
Sysselsättningsgrad, %	68,3	68,1	68,5	68,8
Konsumentprisindex, förändrings-%	1,0	-0,2	0,4	1,1
Lång ränta, 10 år, %	1,4	0,7	0,3	0,4

Figur 2. BNP och arbetslöshetsgraden 1990—2018

Källa: Statistikcentralen, FM

2.2. Utsikterna för den offentliga ekonomin

Den offentliga ekonomin i Finland uppvisar ett underskott under de närmaste åren. Den offentliga ekonomin har på initiativ av olika regeringar varit föremål för omfattande anpassningsåtgärder, men trots dessa åtgärder har underskottet inte minskat nämnvärt. Den långsamma ekonomiska tillväxten ger inte tillräckligt med skatteinkomster för att finansiera de offentliga utgifterna. Dessutom medför också befolkningens stigande medelålder att de offentliga utgifterna ökar. Till följd av detta har den offentliga sektorn skuldsatts i snabb takt redan under flera års tid, och skuldsättningen fortsätter under de närmaste åren. För att de offentliga finanserna ska klara av utgiftstrycket till följd av den åldrande befolkningen under de kommande årtiondena utan ytterligare åtgärder, bör de offentliga samfundens finansieringsbehov uppvisa ett överskott på ca 2 % i förhållande till BNP vid ingången av nästa årtionde. Enligt nuvarande uppskattningar uppvisar det i stället för ett överskott ett underskott på 1,2 % av BNP.

Skattegraden, dvs. skatter och avgifter av skattenatur i förhållande till BNP, minskar under de närmaste åren. Konkurrenskraftsavtalet minskar skattegraden betydligt eftersom arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift sänks och beskattningen av löntagares förvärvsinkomster lindras 2017. Utgiftsgraden, dvs. utgifter i förhållande till BNP, minskar också under prognosperioden eftersom konkurrenskraftsavtalet sänker den offentliga sektorns omkostnader. Minskningen av de arbetslöshetsrelaterade utgifterna samt anpassningsåtgärderna innebär också att utgiftsgraden minskar.

Den offentliga ekonomins centrala nyckeltal enligt nationalräkenskaperna

% av BNP	2014*	2015*	2016**	2017**
Skatter och socialskyddsavgifter	43,9	44,1	44,3	43,3
Offentliga samfunds utgifter	58,1	57,7	57,4	56,6
Offentliga samfunds nettokreditgivning	-3,2	-2,8	-2,4	-2,6
— Statsförvaltningen	-3,7	-3,0	-2,8	-2,8
— Lokalförvaltningen	-0,8	-0,6	-0,5	-0,4
— Arbetspensionsanstalterna	1,7	1,3	1,1	0,8
— Övriga socialskyddsfonder	-0,3	-0,4	-0,1	-0,1
Primärt saldo	-2,9	-2,5	-2,1	-2,4
Strukturellt saldo	-1,6	-1,2	-1,2	-1,6
Offentliga samfunds bruttoskuld	59,3	62,6	64,3	65,8
Statsskulden	46,3	47,7	49,7	51,2

Centrala förändringar i förhållande till vårens plan för de offentliga finanserna

Förändringar som påverkar saldot i de offentliga finanserna jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2016

Enligt nationalräkenskaperna, % av BNP	2016	2017
Saldo i de offentliga finanserna, våren 2016	-2,5	-2,1
Staten:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	-0,4
Effekten av andra faktorer	0,1	0,3
Lokalförvaltningen:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av andra faktorer	0,1	0,2
Arbetspensionsfonder:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	-0,1	-0,1
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	-0,2	-0,5
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	-0,1
Effekten av andra faktorer	0,1	0,3
Övriga socialskyddsfonder:		
Effekten av den förändrade statistiska utgångspunkten på statsbudgeten	0,0	0,0
Effekten av den förändrade makroprognosen på statsbudgeten	0,1	0,1

Förändringar som påverkar saldot i de offentliga finanserna jämfört med planen för de offentliga finanserna våren 2016

Enligt nationalräkenskaperna, % av BNP	2016	2017
Effekten av de beslutade åtgärderna på statsbudgeten	0,0	-0,2
Effekten av andra faktorer	0,0	0,0
Saldo i de offentliga finanserna, hösten 2016	-2,4	-2,6

3. Regeringens finanspolitik

Regeringens finanspolitiska linje

Statsminister Sipiläs regering har ställt som mål att den offentliga ekonomins skuldsättning i förhållande till BNP bryts före utgången av valperioden, och att vi från och med 2021 inte längre ska leva på kredit. Vid sidan av och för att konkretisera målet i fråga om skuldsättning har regeringen för saldot för de offentliga finanserna ställt upp mål som gäller å ena sidan saldot för staten, lokalförvaltningen och socialskyddsfonderna under regeringsperioden och å andra sidan det sammanlagda strukturella saldot för de offentliga samfunden på medellång sikt. Om målen nås borde saldot för de offentliga samfunden så gott som balanseras under regeringsperioden.

De finanspolitiska målen är deletapper på vägen mot en hållbar finansiering av den offentliga ekonomin. Metoderna för att nå målen är omedelbara besparingar, en effektivisering av den offentliga förvaltningen och tjänsteproduktionen samt åtgärder för att stärka förutsättningarna för ekonomisk tillväxt.

Utöver de finanspolitiska målen har regeringen ställt som mål att sysselsättningsgraden stiger till 72 procent och antalet sysselsatta ökar med 110 000 personer under regeringsperioden. Åtgärder som syftar till att öka sysselsättningen och minska arbetslösheten främjar tillväxten och stärker den offentliga ekonomin.

3.1. Målen för finanspolitiken

Regeringen har fattat beslut om följande nominella mål för det strukturella saldot under valperioden:

- underskottet i statsfinanserna högst ½ % i förhållande till BNP
- underskottet i den kommunala ekonomin högst ½ % i förhållande till BNP
- arbetspensionsfondernas överskott ca 1 % i förhållande till BNP
- saldot för övriga socialskyddsfonder ca 0 % i förhållande till BNP.

EU-lagstiftningen uppställer tre finanspolitiska regler för skötseln av de offentliga finanserna. Underskottet i de offentliga finanserna får vara högst 3 % och skuldens andel högst 60 % i förhållande till bruttonationalprodukten. Dessutom uppställs ett medelfristigt mål för det strukturella saldot för de offentliga finanserna (MTO).

Det medelfristiga mål som sattes i stabilitetsprogrammet våren 2013 och fastställdes våren 2016 för det strukturella saldot, dvs. -0,5 % i förhållande till BNP, kvarstår. Regeringen strävar efter att nå MTO senast 2019. I en central ställning är konkurrenskraftsavtalet och de åtgärder som eventuellt vidtas för att komplettera helheten och som ska säkerställa att regeringens åtgärder för att stärka den offentliga ekonomin genomförs enligt målsättningen i regeringsprogrammet. Dessutom förbättrar reformerna av de offentliga finanserna, framför allt social- och hälsovårds- och regionförvaltningsreformen, de offentliga finanserna. Den strukturella anpassning i riktning mot det medelfristiga målet som krävs av Finland är 0,5 % år 2016. Från 2017 och framåt stiger anpassningskravet till 0,6 procent i förhållande till bruttonationalprodukten och stannar på denna nivå tills det medelfristiga målet uppnått.

3.2. Finanspolitiska åtgärder

Åtgärder i syfte att nå de finanspolitiska målen

Enligt prognosen grundar sig den spirande ekonomiska återhämtningen på den inhemska efterfrågan. Utsikterna i fråga om exporten håller dock inte på att förbättras. Konkurrenskraftsavtalet stöder exporten, men räcker inte ensamt till för att få exporten att öka. Dessutom har strukturomvandlingen inom industrin, den långvariga strukturella arbetslösheten och förändringen i befolkningens åldersstruktur försämrat förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Vi måste vara beredda på att Finlands ekonomiska tillväxt inte kan återställas till samma nivå som under åren och årtiondena före finanskrisen.

På det stora hela har ekonomin inte förändrats. Det är därför inte ändamålsenligt och finns ingen orsak att pruta på omfattningen, innehållet och genomförandet i fråga om den i regeringsprogrammet beslutade åtgärdshelheten för att stärka den offentliga ekonomin.

När den ekonomiska lågkonjunkturen avtar ökar saldot för de offentliga finanserna så småningom. Också regeringens åtgärder för att stabilisera de offentliga finanserna förbättrar saldot. Trots det hotar saldot för de offentliga finanserna att låsas i strukturell obalans. Den ekonomiska tillväxt som kan skönjas räcker inte till för att på lång sikt finansiera den offentliga ekonomins nuvarande strukturer och de förmåner och offentliga tjänster som lagstiftningen garanterar medborgarna.

De omedelbara anpassningsåtgärderna enligt regeringsprogrammet har tagits in i ramarna för statsfinanserna och de ingår 2017 i budgetpropositionen. I och med de omedelbara anpassningsåtgärderna har man i fråga om åtgärdshelheten på 10 miljarder euro uppnått ca 4 miljarder. Resten, dvs. 6 miljarder euro, är beroende av strukturreformer som stärker den offentliga ekonomin och ökar sysselsättningen.

Beredningen av social- och hälsovårdsreformen framskrider enligt planerna. Den samt de övriga åtgärderna för att reformera den offentliga förvaltningen kan, om de är framgångsrika, stärka de offentliga finanserna med 4 miljarder euro, men först på lång sikt.

Moderata löneuppgörelser, konkurrenskraftsavtalet och den anslutna lindringen av beskattningen stöder sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten. Staten stöder tillväxten också med investeringar och garantier. De offentliga investeringarna ligger på en hög nivå och den offentliga sektorns garantier har ökat mycket snabbt under de senaste åren. Det ser dock ut som om att utan

ytterligare åtgärder kommer de mål som ställts upp för sysselsättningsgraden och antalet sysselsatta inte att nås och saldot för de offentliga finanserna inte att öka så att målen nås.

En hög sysselsättning och produktivitet är väsentliga med tanke på den ekonomiska tillväxten och den offentliga ekonomins stabilitet. Många internationella organisationer (bl.a. IMF och OECD) betonar betydelsen av förnyande av de ekonomiska strukturerna för att inleda ny tillväxt. I budgetpropositionen ingår nya åtgärder för att främja sysselsättningen och företagandet utöver de åtgärder som det beslutats om tidigare. Dessutom inleder regeringen i samarbete med arbetsmarknadsorganisationerna en beredning för att undanröja flitfällor och främja arbetskraftens rörlighet samt en beredning för att öka sysselsättningen och förkorta arbetslöshetens längd.

Utsikterna för att nå de finanspolitiska målen

Underskottet i de offentliga finanserna var 2,8 % av BNP 2015. Enligt finansministeriets prognos från september uppgår underskottet 2016 till 2,4 % och 2017 till 2,6 % av BNP. Således uppfyller Finland det kriterium som gäller underskottet, såsom Europeiska kommissionen bedömde i maj 2016.

Kommissionen konstaterade samtidigt att Finland uppfyller också skuldriteriet, trots att skuldsättningen inom den offentliga sektorn översteg gränsen 60 procent 2015. Motiveringen till att skuldriteriet uppfylldes var å ena sidan att den s.k. konjunkturjusterade skulden fortfarande hålls under gränsen 60 procent och å andra sidan iakttagandet av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. Enligt finansministeriets prognos ökar skuldförhållandet 2016 till 64,3 och 2017 till 65,8 procent.

Finland uppfyllde kraven i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del 2015.

Enligt finansministeriets prognos finns det i synnerhet 2017 en risk för att Finland inte iakttar stabilitets- och tillväxtpakten. Ärendet behandlas närmare i det utkast till budgetplan för 2017 som ska godkännas i oktober och lämnas till EU.

När det gäller de mål för undersektorerna som regeringen sätter i fråga om saldot för de offentliga finanserna 2019 kommer statsfinanserna enligt finansministeriets prognos inte att nå sina mål. Det verkar dock som om målen för saldot för socialskyddsfonderna och lokalförvaltningen kommer att nås.

4. Budgetpropositionens inkomstposter

År 2017 uppskattas den statliga budgetekonomins inkomster utan nettouplåning till 49,7 miljarder euro. Av inkomsterna är 41,6 miljarder euro (84 %) skatter och inkomster av skattenatur. Den långsamma ekonomiska tillväxten begränsar fortfarande en tillväxt av skattebaserna 2017. Statens skatteinkomster uppskattas växa med knappa 2 % år 2017, dvs. med ca 0,6 miljarder euro jämfört med vad som har budgeterats för 2016 (budgeten inklusive tilläggsbudgetarna).

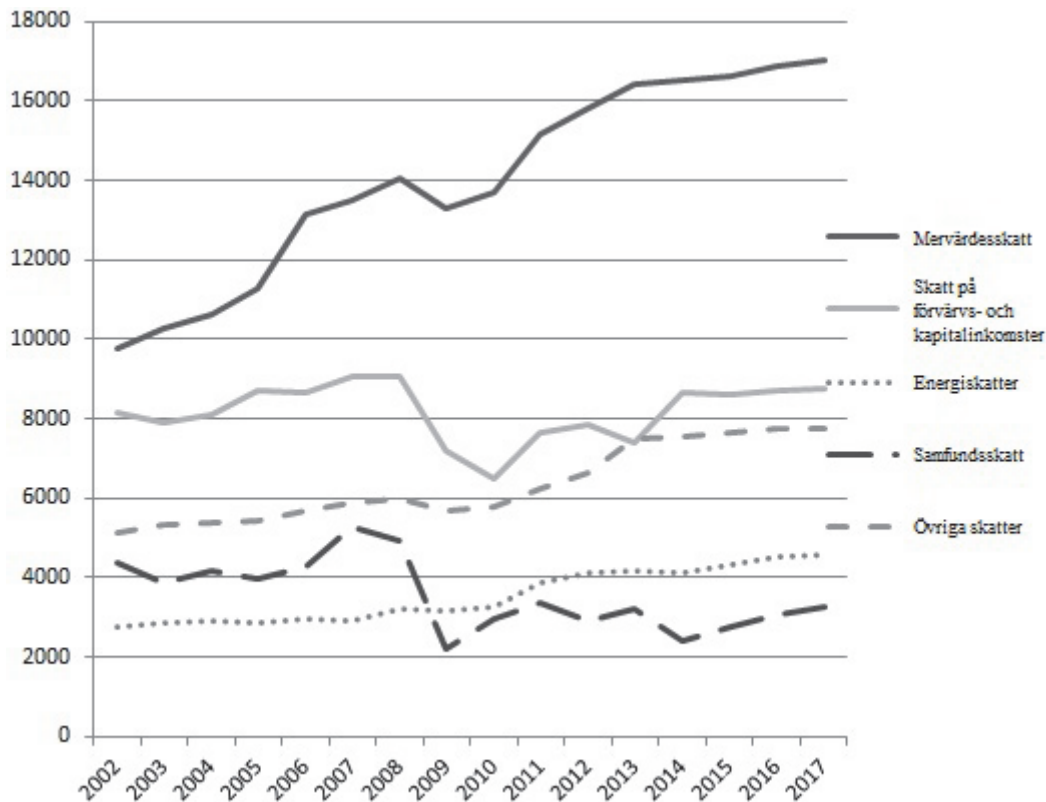
Inkomstposterna avdelningsvis åren 2015—2017¹⁾

Kod	Avdelning	År 2015 bokslut mn €	År 2016 ordinarie budget mn €	År 2017 budgetprop. mn €	Förändring 2016—2017 mn €	%
11.	Skatter och inkomster av skattenatur	39 941	40 777	41 564	787	2
12.	Inkomster av blandad natur	6 147	5 367	5 241	-127	-2
13.	Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	2 362	2 448	2 485	37	2
15.	Lån, exkl. nettoupplåning och skuldhantering	521	467	459	-8	-2
	Sammanlagt	48 971	49 059	49 749	690	1
15.03.01	Nettouplåning och skuldhantering	4 406	5 332	5 487	156	3
	Sammanlagt	53 377	54 391	55 236	845	2

¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

Jämfört med den ordinarie budgeten för 2016 uppskattas skatteinkomsterna öka med ca 0,8 miljarder euro och budgetekonomins ordinarie inkomster med ca 0,7 miljarder euro. Behovet av nettouplåning enligt budgetpropositionen är ca 5,5 miljarder euro.

I den första och andra tilläggsbudgeten för 2016 höjdes nettobeloppet av de beräknade ordinarie inkomsterna (inkomstposterna exkl. nettouplåningen och skuldhanteringen) med sammanlagt ca 250 miljoner euro. Den största förändringen i euro var höjningen av kalkylen över samfunds-skatten.

Figur 3. Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2002—2017 (mn euro)

Av figur 3 framgår utvecklingen av statens skatteinkomster enligt skatteslag 2002—2017. Fram till 2008 var den ekonomiska tillväxten relativt snabb, vilket utvidgade skattebaserna och ökade skatteinkomsterna. Finanskrisen 2008—2009 ledde till en betydande minskning av totalproduktionen (reellt med ca 8 % 2009). Efter detta har tillväxten av totalproduktionen varit anspråkslös, och bruttonationalproduktens reella nivå före finanskrisen har ännu inte uppnåtts. Ökningen av skatteinflödet efter finanskrisen är därför till en stor del en följd av åtstramad beskattning. Åtstramningen av skatter har huvudsakligen inriktats på indirekta skatter av vilka de viktigaste är mervärdesskatten och energiskatten. Mervärdesskattens relativa andel av det totala skatteinflödet har ökat till följd av tillväxten i skattebasen samt höjningen av mervärdesskattesatsen 2013. Intäkterna av förvärvs- och kapitalinkomstskatten har knappast alls ökat, när den rundradioskatt som infördes 2013 inte beaktas i skatteintäkterna. Minskningen av intäkterna av samfundsskatten

beror förutom på företagens svaga resultatutveckling också på sänkningen av samfundsskattesatsen 2012 och 2014 samt på den förändrade produktionsstrukturen i Finlands ekonomi.

4.1. Centrala ändringar i skattegrunderna 2017

Enligt statsminister Sipiläs regeringsprogram är målsättningen med skattepolitiken att öka tillväxten, företagandet och sysselsättningen. Enligt regeringsprogrammet är valperiodens viktigaste mål inom beskattningen följande:

- Beskattningen sporrar till att arbeta, vara företagare, sysselsätta, ta risker, äga, investera och placera i Finland. Det totala skatteuttaget stiger inte under valperioden.
- Beskattningen är förutsägbar och konsekvent. Den allmänna linjen för beskattningen slås fast i början av valperioden, och linjeändringar som medför osäkerhet ska undvikas under valperioden.
- Skattelättnaderna fokuserar på låg- och medelinkomsttagare. Bidragsfällorna ska åtgärdas. Beskattningen av löneinkomster skärps inte på någon inkomstnivå.
- Beskattningen utvecklas så att företagande, ägande och investeringar lönar sig bättre än för närvarande. Beskattningsstrukturen stöder Finlands konkurrenskraft och regeringens viktigaste mål. Tyngdpunkten inom beskattningen flyttas från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter.
- Den grundläggande principen inom beskattningen är en bred skattebas och låga skattesatser. Finland arbetar aktivt för att förhindra internationell skatteflykt.
- Beskattningsförfarandena är kundorienterade och beaktar att beskattningen ska vara konsekvent, förutsägbar och trygga rättsäkerheten och tillgången till information.

Förändringar 2017

Handlingsutrymmet inom regeringens finanspolitik styrs 2017 fortsättningsvis av den långsamma ekonomiska tillväxten och underskottet i de offentliga finanserna. År 2017 genomförs dock i överensstämmelse med regeringsprogrammet flera förändringar som lindrar beskattningen. Dessutom lindras beskattningen av förvärvsinkomster för att stödja konkurrenskraftsavtalet.

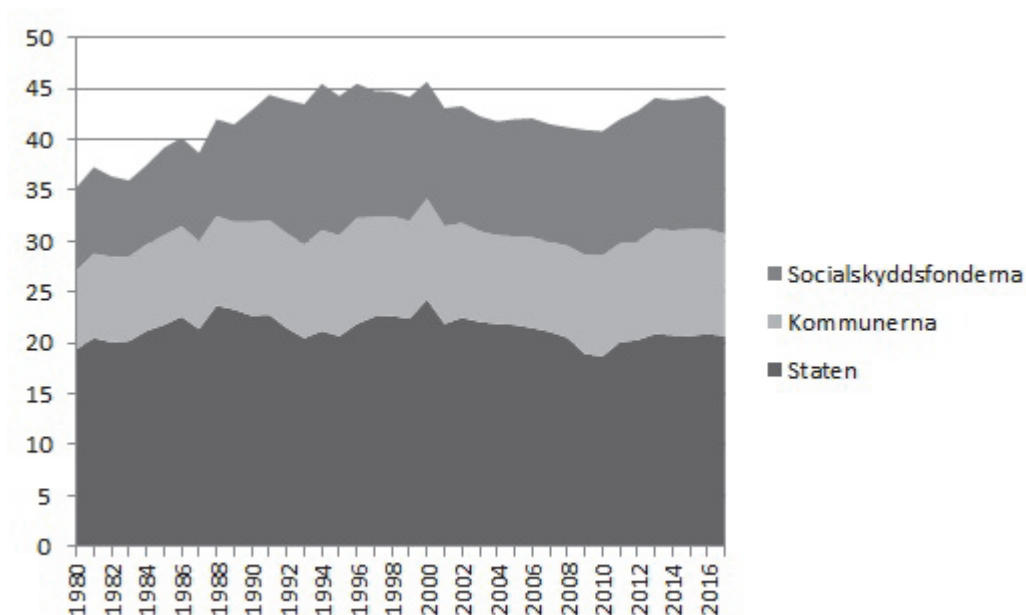
Beskattningen av arbete lindras med 515 miljoner euro på grund av konkurrenskraftsavtalet och regeringens skattelättnader. Beskattningen av pensionsinkomster lindras på motsvarande sätt, vilket minskar skatteinkomsterna med ca 135 miljoner euro per år. Dessutom görs det i skattegrunderna för förvärvsinkomster en justering som motsvarar höjningen av konsumentprisindexet. I överensstämmelse med regeringsprogrammet införs 2017 ett s.k. företagavdrag. Generationsväxlingar inom skogsbruket stöds genom att ett s.k. skogsgåvoavdrag införs. Hushållsavdraget höjs. Arvs- och gåvobeskattningen lindras för att främja generationsväxlingar inom jordbruket och inom andra företag. Den avdragsgilla delen av räntorna på bostadslån minskas fortsatt.

Åren 2016—2019 höjs punktskatten på tobak stegvis. Punktskatten på tobak höjs 2017 i två steg, den 1 januari 2017 och den 1 juli 2017, och en skatt på elektroniska cigaretter införs. Punktskatten på sötsaker och glass slopas eftersom Europeiska kommissionen har misstänkt att skatten har

samband med förbjudet statligt stöd till produkter som inte omfattas av skatten. Samtidigt görs det ändringar i skattebasen för punktskatten på läskedrycker. Dessutom höjs skatten på trafikbränslen samt bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner. Fordonsskatten höjs 2017. Avsikten är dessutom att det i början av 2017 ska införas en skatt på båtar och lätta motorfordon. Den stegvisa lindringen av bilbeskattningen fortsätter.

I överensstämmelse med regeringsprogrammet kommer kommunerna att kompenseras för de effekter regeringens ändringar i skattegrunderna har på skatteintäkterna.

Figur 4. Offentliga samfunds skatteinkomster sektorsvis i förhållande till totalproduktionen 1980—2017 (total skattegrad)

4.2. Utvecklingen i fråga om de skattepliktiga inkomsterna och den övriga skattebasen

Förutom av ändringarna i beskattningsgrunderna, påverkas skatteutfallet även av skattebasens utveckling, som i sin tur är beroende av hur samhällsekonomin och dess olika delar utvecklas. De bedömningar av skattebasens utveckling som använts som grund för inkomstposterna (vidstående tabell) har härletts ur finansministeriets prognoser och bedömningar från september.

Uppskattningar av utvecklingen i fråga om vissa inkomst- och efterfrågeposter som inverkar på de skattepliktiga inkomsterna och skattebasen

	2014	2015	2016	2017
	förändring per år, %			
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	3,1	2,0	2,1	1,5
— löneinkomster	0,8	0,8	1,7	0,8
— pensioner och andra sociala förmåner	6,6	3,2	2,5	2,3
— kapitalinkomster	12,6	7,8	2,9	3,1
Inkomstnivåindex	1,4	1,3	1,2	0,8
Rörelseöverskott	3,3	6,1	1,1	8,1
Skattebasen för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	0,6	-0,3	1,2	1,4
Mervärdesskattebasen	0,4	0,1	2,0	1,6
Bensinförbrukning	-2,5	-1,4	0	-2½
Förbrukning av dieselolja	-1,2	1,6	3	½
Elförbrukning	-1,3	-0,9	3	1
Konsumtion av skattebelagd alkohol	-11,3	1,7	-4½	-4½
Nya beskattningsbara personbilar (st.)	101 100	105 700	112 000	116 000
Konsumentprisindex	1,0	-0,2	0,4	1,1

4.3. Analys av risker och känslighet i anslutning till uppskattningarna av skatteinkomsterna

Den uppskattade skatteinkomsten i budgetpropositionen grundar sig på bedömningen av utvecklingen av skattebaserna enligt finansministeriets ekonomiska prognos. Om den ekonomiska utvecklingen avviker från baskalkylen är konsekvenserna av detta för det totala skatteinflödet beroende av i fråga om vilka ekonomiska efterfrågeposter och faktorer som den ekonomiska prognosen avviker från vad som tidigare uppskattats. Till exempel förändringar i den inhemska efterfrågan påverkar skatteintäkterna kraftigare än förändringar som skett via den yttre efterfrågan. Historiska uppgifter visar att om den ekonomiska tillväxten avtar med en procentenhet, försvagar det saldot i statsfinanserna med i genomsnitt 0,2—0,3 procentenheter i förhållande till totalproduktionen. Detta beror till största delen på att skatteinkomsterna minskar. I förhållande till totalproduktionen 2017 har en förändring på en procentenhet i den ekonomiska tillväxten återverkningar motsvarande 0,5 miljarder euro med tanke på saldot i statsfinanserna.

I vidstående tabell anges en uppskattning av i vilken mån intäkterna från vissa skatteslag påverkas av förändringar i skattebasen.

Det redogörs närmare för uppgörandet av skatteinkomstprognoser i finansministeriets promemoria av den 28 september 2015 Förfarandena för sammanställning av budgetekonomins inkomstposter vid finansministeriet (www.vm.fi).

Konsekvenserna för statens skatteintäkter av en förändring i vissa skattebasposter

Skatteslag	Skattebas/efterfrågepost	Förändring	Förändring i skatteintäkterna, mn euro
Skatt på förvärvs- inkomster	Löneinkomster	1 procentenhet	384 (inkl. avgifter), varav s taten 125
Skatt på kapital- inkomster	Pensionsinkomster	1 procentenhet	121, varav staten 30
	Kapitalinkomster	1 procentenhet	35
Samfundsskatt	Rörelseöverskott	1 procentenhet	47, varav staten 33
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1 procentenhet	121
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1 000 st.	6
Energiskatt	Förbrukning av el i elklass I	1 %	9
	Bensinförbrukning	1 %	13
	Dieselförbrukning	1 %	14
Punktskatt på alkoholdrycker	Alkoholkonsumtion	1 %	14
Punktskatt på tobak	Cigarettkonsumtion	1 %	9

4.4. Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts i skattelagstiftningen i stödjande syfte. Det har i undersökningar identifierats knappa 190 olika typer av skatteutgifter, men det är dock inte möjligt att uppskatta ett värde i euro för alla. Skatteutgifterna beräknas minska skatteintäkterna med ca 25,3 miljarder euro 2017. Av detta belopp hänför sig ca 16,5 miljarder euro till statens skatteintäkter. Vid en bedömning av skatteutgifternas totalbelopp bör det beaktas att en del av skatteutgifterna överlappar varandra och att slopandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis ökar skatteinkomsterna med motsvarande belopp, eftersom utgifterna påverkar priserna och beteendet. Skatteutgifterna och deras inverkan på skatteintäkterna har behandlats enligt skatteslag i förklaringsdelen till inkomstmomenten.

År 2017 ökar skatteutgifterna på grund av den höjning av arbetsinkomstavrdraget i anslutning till lindringen av inkomstbeskattningen som ingår i konkurrenskraftsavtalet. Begränsningen av rätten till ränteavdrag på bostadslån minskar skatteutgifternas belopp i euro. Företagaravdraget och skogsgåvoavdraget utgör en ny skatteutgift. Den skatteutgift som föranleds av de höjda avskrivningarna på produktiva investeringar faller bort i och med att stödprogrammet upphör vid utgången av 2016.

4.5. Övriga inkomstposter

	2015 bokslut	2016 uppskattning	2017 budgetprop.	2016—2017 förändr., %
Inkomster av blandad natur, mn euro	6 147	5 434	5 241	-4
— överföring från statens pensionsfond	2 263	1 785	1 827	2
— inkomster från EU	1 115	1 142	1 061	-7

	2015 bokslut	2016 uppskattning	2017 budgetprop.	2016—2017 förändr., %
— statens andelar av tippningens och penninglotteriets vinstmedel	542	537	546	2
— avkastning av Penningautomatföreningens verksamhet	426	427	449	5
— överföring från statens bostadsfond	66	47	27	-44
— övriga	1 734	1 496	1 330	-11

	2015 bokslut	2016 uppskattning	2017 budgetprop.	2016—2017 förändr., %
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst, mn euro	2 362	2 458	2 485	-1
— ränteinkomster	141	131	96	-27
— utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 603	1 967	2 110	-7
— andel i Finlands Banks vinst	138	130	98	-25
— intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	480	230	181	-21

Statens inkomster av blandad natur 2017 beräknas uppgå till 5 241 miljoner euro, dvs. ca 193 miljoner euro mindre än vad som har budgeterats för 2016. Inkomsterna från EU beräknas sjunka med ca 100 miljoner euro jämfört med 2016. Av inkomsterna från Europeiska unionen består de viktigaste posterna av utvecklingsstöd för lantbruket och landsbygden samt av strukturpolitiska stöd. Från statens pensionsfond intäktsförs enligt uppskattning 1 827 miljoner euro i statens budgetekonomi.

Ränteinkomsterna och intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till ett belopp av 2 485 miljoner euro, vilket är ca 27 miljoner euro mer än vad som har budgeterats för 2016. I ränteinkomster beräknas inflyta ca 96 miljoner euro, vilket påverkas av den exceptionellt låga räntemiljön i euroområdet. Statens ränteinkomster inflyter av räntor på långfristiga lån som staten har beviljat samt på investeringar av kassareserver som överskrider det dagliga behovet. Statens kassareserver beräknas uppgå till 6 miljarder euro, men på grund av det exceptionella läget på räntemarknaden beräknas investeringarna inte ge någon avkastning.

Utdelningsinkomsterna och inkomsterna av försäljning av aktier beräknas vara 2 110 miljoner euro. Intäktsföringen som baserar sig på utdelning och inkomster av försäljning beräknas jämfört med 2016 öka med ca 140 miljoner euro till följd av de engångsåtgärder som ökar intäktsföringen och som det fattats beslut om som en del av finansieringen av regeringens spetsprojekt.

Enligt lagen om Finlands Bank intäktsför Finlands Bank 50 % av sitt resultat från föregående år till staten. Bankfullmäktige kan dock bestämma att en större andel än så ska intäktsföras. För 2017 antas intäktsföringen uppgå till 98 miljoner euro, vilket på grund av det exceptionella läget på räntemarknaden, där räntenivåerna är mycket låga, är mindre än intäktsföringen föregående år. Intäktsföringen av de statliga affärsverkens vinst beräknas uppgå till 181 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel är 86 miljoner euro och Senatfastigheters andel 95 miljoner euro.

5. Anslagen i budgetpropositionen

Anslagen i budgetpropositionen uppgår enligt förslaget till 55,2 miljarder euro, vilket är 0,8 miljarder euro mera än i den ordinarie budgeten för 2016. I jämförelse med vad som har budgeterats för 2016 ökar anslagsnivån med ca 0,3 miljarder euro när tilläggsbudgetarna är inberäknade. Med beaktande av höjningen av prisnivån och de strukturella ändringarna i budgetpropositionen ökar anslagen under förvaltningsområdena med ca 0,7 % jämfört med budgeten för 2016 och minskar med ca 0,4 % jämfört med vad som har budgeterats för 2016 med beaktande av tilläggsbudgetarna för innevarande år, i vilka anslagen har ökat.

Utgiftsnivån ökar som en följd av ökningen av de anslag som används för bl.a. spetsprojekten med drygt 200 miljoner euro jämfört med 2016 samt de ändringar som följer av konkurrenskraftspaketet och vars nettobelopp ökar utgifterna med mer än 400 miljoner euro. Utgifterna ökar även till följd av vissa automatiska faktorer, t.ex. ökningen av statens pensionsutgifter, som är åldersrelaterade. Utgiftsnivån minskar som en följd av de anpassningsåtgärder enligt bilaga 6 till regeringsprogrammet som leder till att statens utgifter minskar med ca 0,5 miljarder euro jämfört med 2016. De utgifter som används för invandring minskar med ca 180 miljoner euro jämfört med vad som har budgeterats för innevarande år.

Anslagen enligt huvudtitlar åren 2015—2017¹⁾

Kod	Huvudtitel	År 2015	År 2016	År 2017	Förändring 2016—2017	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
21.	Riksdagen	175	163	180	17	11
22.	Republikens president	16	13	14	0	2
23.	Statsrådets kansli	183	208	210	3	1
24.	Utrikesministeriets förvaltningsområde	1 210	1 048	1 067	19	2
25.	Justitieministeriets förvaltningsområde	920	926	916	-11	-1
26.	Inrikesministeriets förvaltningsområde	1 397	1 710	1 508	-202	-12
27.	Försvarsministeriets förvaltningsområde	2 692	2 886	2 824	-62	-2
28.	Finansministeriets förvaltningsområde	16 702	17 317	16 967	-350	-2
29.	Undervisnings- och kulturmi- nisteriets förvaltningsområde	6 685	6 801	6 773	-28	-0
30.	Jord- och skogsbruksministe- riets förvaltningsområde	2 501	2 560	2 545	-14	-1
31.	Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	2 957	2 932	3 236	303	10
32.	Arbets- och näringsministeri- ets förvaltningsområde	3 747	2 936	2 928	-8	-0
33.	Social- och hälsovårdsminis- teriets förvaltningsområde	12 781	13 115	14 580	1 466	11

Anslagen enligt huvudtitlar åren 2015—2017¹⁾

35.	Miljöministeriets förvaltningsområde	203	202	180	-22	-11
36.	Räntor på statskulden	1 530	1 573	1 308	-266	-17
	Sammanlagt	53 700	54 391	55 236	845	2

¹⁾ Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

5.1. Budgetpropositionen och ramarna för statsfinanserna

I regeringsprogrammet ingår en utgiftsregel som styr budgetekonomins utgiftsutveckling under hela valperioden. Utgiftsregeln sätter ett maximibelopp för huvuddelen, ungefär fyra femtedelar, av utgifterna i statsbudgeten. Utanför utgiftsregeln och de utgiftsramar för statsfinanserna som fastställs på basis av den lämnas bl.a. utgifter som växlar med konjunkturerna och den automata finansieringen, ränteutgifterna för statskulden samt finansinvesteringarna.

I planen för de offentliga finanserna från våren 2016 justerades ramarna för åren 2017—2020 så att de motsvarar 2017 års pris- och kostnadsnivå. Efter detta har den beräknade pris- och kostnadsnivån preciserats, och därför sänks priskorrigeringen av ramutgifterna med sammanlagt 104 miljoner euro.

Justeringar av pris- och kostnadsnivån i ramen, mn euro

	2017	2018	2019
Justering av ramnivån jämfört med rambeslutet från våren 2016: Enligt lagstiftningen indexbundna utgifter (pensioner, kommunernas statsandelar och övriga enligt lagstiftningen indexbundna statsbidrag, EU-medlemsavgiften)	-61,2	-61,1	-61,1
Övriga utgifter inom ramen	-42,9	-43,7	-44,9
Sammanlagt	-104,0	-104,8	-105,9

I ramnivån för 2017 beaktas dessutom de strukturella ändringar i ramen som höjer ramnivån för 2017 med ca 63 miljoner euro. De strukturella ändringarna har specificerats närmare i följande tabell. Utöver dessa gjordes i samband med den andra tilläggsbudgeten för 2016 strukturella korrigeringar, som höjde ramnivån för 2017 med 12 miljoner euro. De strukturella korrigeringarna höjer således ramnivån med sammanlagt 75 miljoner euro jämfört med planen för de offentliga finanserna från våren 2016. Den största korrigeringen utgörs av konkurrenskraftsavtalets effekter på utgifterna i budgeten. Enligt regeringens rambestämmelse är avsikten med ramjusteringarna att vid behov säkerställa att ramen behandlar olika ändringar av beskattningen på samma sätt, om de har samma konsekvenser för den offentliga ekonomin. En sänkning av arbetsgivaravgifterna ökar statens utgifter som överföringar till socialskyddsfonderna med 736 miljoner euro, vilket ökar underskottet i statsfinanserna med motsvarande belopp om detta genomförs som en sänkning av inkomstskatten. Detta beaktas i ramnivån som en förhöjning. Å andra sidan medför konkurrenskraftsavtalet att omkostnaderna och statsandelarna minskar. Minskningen av utgifterna med 507 miljoner euro till följd av detta beaktas som en faktor som sänker ramnivån, för att de övriga ramutgifterna inte ska öka i motsvarande utsträckning, utan att det genom en minskning av utgifterna blir möjligt att täcka den försämring av statsfinanserna som beror på de skattesänk-

ningar som stöder avtalet. Sänkningen är nödvändig även för den helhet som avser att täcka hållbarhetsunderskottet i regeringsprogrammet. Ramnivån höjs genom den samlade nettoeffekten av dessa faktorer, som höjer ramnivån med 229 miljoner euro.

Strukturella ändringar i ramen, mn euro

Moment	Ärende	2016	2017	2018	2019
Olika moment					
24.01.20	Konkurrenskraftsavtalets effekt		229,5	229,5	229,5
24.01.20	Bruttobudgetering av hyresinkomster av institutfastigheter utomlands, motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.24.99		1,0	1,0	1,0
24.30.66	Utgifter för projekt som genomförs i samarbete med andra länder. Motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.24.99 (genomgångspost).		7,0		
29.80.59	Ombudgetering av stiftelsen Nationalgalleriets kapital.		10,0		
31.10.20	Ändrad tidsmässig fördelning av spetsprojektfinansieringen av bastrafikledshållningen från 2017 till 2018.		-100,0	100,0	
32.60.40	Senareläggning av utbetalningar i fråga om energistöd p.g.a. fördröjda bioraffinaderiprojekt.	-8,4	8,4		
32.60.41	Senareläggning av utbetalningar i fråga om LNG-terminalstöd p.g.a. fördröjt terminalprojekt i Fredrikshamn.	-5,5	5,5		
33.10.54, 33.10.57	Överföring av studerandes bostadsbidrag till det allmänna bostadsbidraget. Överföringen minskar ramutgifterna och ökar utgifterna utanför ramen med ett nettobelopp på 112 miljoner euro 2017 och med 250 miljoner euro på årsnivå.		-112,0	-250,0	-250,0
33.20.52	Med anledning av pensionsstödet av engångsnatur minskar utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa utanför ramen.		14,0	14,0	14,0
	Sammanlagt	-13,9	63,4	94,5	-5,5

Ofördelad reserv

Med beaktande av alla de nämnda justeringarna ligger ramnivån för 2017 på 44 805 miljoner euro, inklusive en tilläggsbudgetreservering på 300 miljoner euro.

De anslag som ska hänföras till ramen för budgetpropositionen föreslås uppgå till 44 352 miljoner euro. Den ofördelade reserven för 2017 uppgår således till 153 miljoner euro. För 2017 har i ramen dessutom avdelats 300 miljoner euro för tilläggsbudgeterna.

Utgifter utanför ramen

Utanför ramarna för statsfinanserna är framför allt utgifter som växlar med konjunkturerna och den automatiska finansieringen, såsom utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, lönegaranti, bostadsbidrag och grundläggande utkomststöd. De nämnda utgifterna inkluderas likväl i ramarna när det gäller hur de ändringar som gjorts i grunderna för utgifterna inverkar på dem. Utanför ramarna lämnas dessutom bl.a. ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, finansinvesteringarna och de utgifter där staten fungerar som teknisk förmedlare av medfinansiering från utomstående.

Som utgifter utanför ramen föreslås 10,9 miljarder euro, vilket är ca 1,0 miljarder euro mer än vad som budgeterats för 2016 (inkl. tilläggsbudgetarna). Den mest betydande orsaken till denna ökning är en teknisk ändring i fråga om ramarna som träder i kraft 2017 och som innebär att beviljandet och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet överförs från kommunerna till Folkpensionsanstalten. En partiell överföring av finansieringen av startpeng och lönesubventionerat arbete till arbetslöshetsförmånsanslagen ökar i motsvarande utsträckning utgifterna utanför ramen. Även det faktum att studerandena börjar omfattas av det allmänna bostadsbidraget höjer nivån på utgifterna utanför ramen. De besparingar som bestämts i regeringsprogrammet och planen för de offentliga finanserna för 2017—2020 sänker för sin del utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa.

Utgifterna för finansinvesteringar ökar fr.o.m. 2016 särskilt med anledning av statens finansiering av kapitalplaceringar i universitet som ökar med 150 miljoner euro.

Mervärdesskatteutgifterna ökar fr.o.m. 2016 till följd av de ökade mervärdesskatteutgifterna inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde.

Kompensationen till kommunerna för skattelättnader ökar med knappt 400 miljoner euro på grund av ändringar av beskattningsgrunderna särskilt i anslutning till konkurrenskraftsavtalet.

Ränteutgifterna för statsskulden uppgår uppskattningsvis till ca 1,3 miljarder euro, dvs. 0,2 miljarder euro mindre än vad som budgeterats för 2016 med anledning av den sänkta räntenivån.

Anslag utanför ramen, mn euro

	2017 budgetprop.
Utkomstskyddet för arbetslösa, bostadsbidrag och lönegarantin	4 832
Kompensation till kommunerna för skattelättnader	652
Utgifter motsvarande inkomster som erhålls från EU	1 109
Utgifter motsvarande tippningsvinstmedel och intäktsföringen från Penningautomatföreningen samt totospel	961
Ränteutgifter	1 308
Finansinvesteringar	584
Tekniska genomgångsposter	215
Mervärdesskatteanslag	1 223
Sammanlagt	10 884

5.2. Anslagen enligt förvaltningsområde

Konkurrenskraftsavtalets effekter på anslagen

Konkurrenskraftsavtalet ökar anslagsbehovet med mer än 400 miljoner euro 2017. Statens omkostnader minskar som en följd av ändringar i socialförsäkringsavgifterna, minskningen av semesterpenningen och förlängningen av arbetstiden. Statsandelarna till kommunerna minskas som en följd av den besparing som uppstår när semesterpenningen minskas och arbetstiden förlängs. Den statliga finansieringen till universiteten och yrkeshögskolorna minskas med anledning av de sänkta arbetsgivaravgifterna. Den statliga finansieringen till FPA ökar med anledning av ändringar i den privata sektorns socialförsäkringsavgifter.

De kostnadseffekter enligt konkurrenskraftsavtalet som följer av statens tjänste- och arbetskollektivavtal har dragits av till fullt belopp. Anslagsminskningarna beror på en minskning av de statsanställdas semesterpenning med 30 % och på en förlängning av deras arbetstid samt även på en sänkning av arbetsgivares arbetspensions- och socialförsäkringsavgifter. Minskningens effekter på statsförvaltningens omkostnader uppgår till 127 miljoner euro 2017.

Vad beträffar universiteten och yrkeshögskolorna har på grund av konkurrenskraftsavtalet som kostnadseffekter beaktats endast den besparing som beror på sänkningen av arbetsgivaravgifterna och vars effekt är 21 miljoner euro 2017. I kalkylen har inte uppskattats effekterna av förlängningen av den årliga arbetstiden och frysningen av löneförhöjningar 2017.

Kommunernas minskade arbetskraftskostnader har beaktats i statsandelarna till kommunerna så att effekten av den uppskattade kostnadsbesparingen av minskningen av semesterpenningen har dragits av till fullt belopp. Det uppskattas att förlängningen av arbetstiden realiserar stegvis som en utgiftsbesparing för kommunerna, och dessutom har det uppskattats att en förlängning av arbetstiden inte medför några besparingar inom utbildningssektorn. Den uppskattade kostnadsbesparingen av förlängningen av arbetstiden har delvis beaktats vid dimensioneringen av statsandelen för basservice 2017. Någon besparing som följer av sänkta arbetsgivaravgifter har däremot inte beaktats vid dimensioneringen av statsandelarna. Beräknat utifrån dessa antaganden minskas statsandelen för kommunernas basservice och statsandelarna för UKM:s förvaltningsområde med sammanlagt ca 370 miljoner euro. De komparationer för skattelättnader som hänför sig till konkurrenskraftsavtalet ökar statsandelen för basservice med 273 miljoner euro.

Som en följd av sänkningen av arbetsgivares socialskyddsavgift med 0,94 procentenheter, sänkningen av löntagarnas sjukvårdspremie och höjningen av de försäkrades dagpenningsspremie har statens andel av finansieringen av sjukförsäkringsutgifterna höjts med 706 miljoner euro. Även vissa andra ändringar har gjorts inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde med anledning av konkurrenskraftsavtalet.

Besparingar som gäller omkostnaderna

Förutom konkurrenskraftsavtalet inverkar även ett flertal besparingar som gäller omkostnaderna på alla omkostnader inom statsförvaltningen. Omkostnadsbesparingen enligt regeringsprogrammet ökar med 30 miljoner euro 2017. Andra omkostnadsbesparingar som den nuvarande regeringen har beslutat om är t.ex. en effektivisering av upphandlingsprocessen, där man eftersträvar

en besparing på 5 miljoner euro 2017. Omkostnaderna omfattas dessutom som ett arv från den föregående valperioden av en årlig produktivitetsbesparing på 0,5 %, som ökar besparingen med en effekt på drygt 20 miljoner euro 2017.

Utgifter som anknyter till asylsökande

De utgifter som beror på situationen i fråga om asylsökande minskar med ca 180 miljoner euro jämfört med vad som har budgeterats för 2016. Det antas att antalet asylsökande är 10 000 åren 2016 och 2017. Den andel som får ett positivt beslut om asyl uppskattas uppgå till 24 % 2016 och till 30 % 2017. Utgifterna för mottagande samt övriga utgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde minskar med 287 miljoner euro fr.o.m. 2016. Inom justitieministeriets förvaltningsområde minskar de utgifter som beror på situationen i fråga om asylsökande med 4 miljoner euro. Integrationsutgifterna ökar i och med att de som fått asyl flyttar från mottagningscentralerna till kommunerna. Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde ökar utgifterna med 35 miljoner euro. Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde stiger utgifterna för bl.a. integrationsutbildning och ersättningar som betalas till kommunerna för integration av invandrare med 53 miljoner euro. Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde stiger utgifterna med 16 miljoner euro jämfört med vad som har budgeterats för 2016.

Statsrådets kansli (huvudtitel 23)

Under huvudtiteln för statsrådets kansli föreslås anslag på sammanlagt 210,4 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 2,8 miljoner euro jämfört med budgeten för 2016. Ökningen beror på det anslag som föreslagits för utvecklingsprojekt på statsrådsnivå samt på genomförandet av 100-årsjubileet för Finlands självständighet.

Med anslag under huvudtiteln för statsrådets kansli stöds genomförandet av regeringsprogrammet. Av regeringsprogrammets spetsprojekt är "Införande av en försökskultur" på statsrådets kanslis ansvar. Dessutom ska regeringens grundläggande projekt hållbar utveckling och regeringens framtidsarbete genomföras av statsrådets kansli.

I enlighet med regeringens riktlinjer eftersträvar statens ägarpolitik ett samhällligt och företagsekonomiskt hållbart resultat. Vid ägarstyrningen av statens tillgångar i bolagsform eftersträvas aktivare än tidigare en höjning av ägarvärdet samt utnyttjande av värdestegringen för att skapa samhällligt viktig företagsverksamhet.

Finlands 100-årsjubileum firas 2017. Jubileumsårets program skapas tillsammans med olika aktörer under temat Tillsammans. Målet är ett engagerande och intressant jubileumsår, som ökar den allmänna kännedomen om hur Finland blev en självständig stat och om nationens utveckling. För genomförandet av jubileumsårets program föreslås ett anslag på 10,1 miljoner euro för 2017.

Utrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 24)

För förvaltningsområdet föreslås anslag till ett belopp av 1,1 miljarder euro, vilket är 18,9 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2016. Ökningen beror i huvudsak på den höjda nivån på anslagen för utvecklingssamarbete. Av anslagen under huvudtiteln utgör andelen för utrikes-

förvaltningen 23 %, andelen för internationellt utvecklingssamarbete 63 %, andelen för krishantering 5 % och andelen för övriga utgifter 9 %.

Utrikesförvaltningen

För utrikesförvaltningen föreslås ett anslag på 247,1 miljoner euro, vilket är 7,4 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2016. För utrikesförvaltningens omkostnader föreslås ett anslag på 219,8 miljoner euro. Utrikesförvaltningens resurser koncentreras till de länder vars politiska och ekonomiska betydelse för Finland ökar. Man fortsätter att utveckla strukturen för Finlands representation i utlandet på basis av riktlinjerna för projektet om Finlands representation, dess sätt och modeller. Vid utvecklandet beaktas möjligheterna att samarbeta med Nordens, de baltiska ländernas och EU:s utrikesförvaltning samt Team Finland-verksamhetsmodellen. Som ett led i regeringens samlade spetsprojekt stärks nätverket Team Finland genom anställning av specialsakkunniga med fokus på handelsekonomiska frågor som stationeras vid utvalda finska beskickningar. Detta föranleder ytterligare utgifter till ett belopp av 1,6 miljoner euro 2017. I omkostnaderna har beaktats de ökade utgifter som beror på det ökade antalet asylsökande vid beskickningarna i anknytning till bl.a. processer för familjeåterförening. Finland är ordförande för Arktiska rådet 2017—2019.

Ägarbesittningen av fastigheter för vetenskaps- och kulturinstitut som staten äger utomlands överförs från finansministeriet till utrikesministeriet den 1 januari 2017. Utrikesministeriet fortsätter att hyra ut lokaliteterna i institutfastigheterna till de nuvarande stiftelsehyresgästerna. Överföringen av ägarbesittningen påverkar inte resultatstyrningen av stiftelserna. Under 2017 är avsikten att renovera lokaliteterna i Finlands Frankrikeinstitut i Paris, som föreslås få ett tilläggsanslag på 1,3 miljoner euro.

Krishantering

Utrikesministeriets förvaltningsområdes andel av utgifterna för underhållet av de finländska krishanteringsstyrkorna är 37,9 miljoner euro, vilket är 11,1 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2016. För civil krishantering föreslås ett anslag på 15,4 miljoner euro. I anslaget ingår en andel på 0,5 miljoner euro för fredsförmedling. Antalet anställda i uppgifter inom militär och civil krishantering beräknas år 2017 vara sammanlagt ca 510.

Utvecklingssamarbete

För internationellt utvecklingssamarbete föreslås sammanlagt 0,9 miljarder euro. Nivån på anslagen för utvecklingssamarbete uppskattas 2017 vara 0,40 % i förhållande till bruttonationalinkomsten. För egentligt utvecklingssamarbete föreslås anslag på 535,2 miljoner euro samt fullmakter att ingå förbindelser till ett värde av 366 miljoner euro så att utgifterna för dem infaller efter 2016. För biståndslån föreslås 100,0 miljoner euro, för höjning av Finnfunds kapital 10,0 miljoner euro och för finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet 30,0 miljoner euro.

Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

För medlemsavgifter och finansieringsunderstöd till internationella organisationer föreslås ett anslag på 87,2 miljoner euro och för samarbetet i Östersjöområdet, Barentsregionen och Arktis 1,8

miljoner euro. I verksamheten prioriteras i första hand politiken för den nordliga dimensionen, det multilaterala samarbetet i de nordliga regionala råden och verkställandet av regeringens Rysslandspolitik samt projekt som stöder Finlands ordförandeskap i Arktiska rådet.

Justitieministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 25)

För justitieministeriets förvaltningsområde föreslås ett anslag på 915,8 miljoner euro. Om man bortser från valutgifterna, som varierar från år till år, är nivån på anslaget för förvaltningsområdet 16,4 miljoner euro mindre jämfört med 2016. Av anslagen under huvudtiteln utgör andelen för ministeriet och förvaltningen 14 %, andelen för domstolarna och rättshjälpen 46 %, andelen för utskökningsväsendet och konkursbevakningen 11 %, andelen för åklagarna 5 %, andelen för straffverkställigheten 24 % och andelen för valutgifterna 1 %.

Rättssäkerhet

Målet är att rättssystemet bildar en konsekvent helhet, som stöder förutsebarheten och likabehandlingen, och att rättssäkerheten realiseras i praktiken. Rättssäkerheten utvecklas och anpassas till de allt stramare ekonomiska ramarna utifrån reformprogrammet för rättsvården för åren 2013—2025 och riktlinjerna på basis av programmet.

Avsikten är att minska antalet tingsrätter genom att bilda större enheter. Syftet med reformen är att skapa förutsättningar för en förbättrad lagstiftning och att utnyttja domarnas kompetens på ett mångsidigare sätt samt att förbättra effektiviteten när det gäller domstolarnas verksamhet. I samband med strukturreformen minskas de olägenheter som beror på allt längre avstånd genom att möjligheterna till elektronisk ärendehantering och arbetsmetoder som är oberoende av platsen ökas.

Avsikten är att koncentrera ostridiga fordringsmål och vissa andra civilrättsliga ärenden till några tingsrätter, och målet är att lämna en regeringsproposition om saken våren 2017.

Rättshjälpsbyråernas struktur moderniseras genom en reform som träder i kraft i oktober 2016. Målet är att administrationen lättas upp och görs tydligare så att resurser i fortsättningen kan riktas till kundarbetet i större utsträckning än i nuläget. Genom effektiviseringsåtgärderna svarar man på den allt stramare situationen i fråga om anslag. Med anledning av att strukturreformen träder i kraft syns effekterna fr.o.m. 2017. De sex rättshjälpsdistrikten ombildas till sex ämbetsverk. Avsikten är inte att ändra verksamhetsställena genom reformen.

När det gäller strukturreformen inom utskökningsväsendet är målet att utveckla informationssystemen, arbetsgången och organisationen. Enligt de mål som ställts upp slutförs projektet 2018.

Inom justitieministeriets förvaltningsområde pågår fem omfattande projekt för att reformera funktionerna med hjälp av IKT. Avsikten är att effektivisera verksamheten vid domstolarna, åklagarväsendet, utskökningsväsendet och Brottsförklaringsmyndigheten. För utvecklandet av informationssystemen föreslås ett anslag på 17 miljoner euro för 2017. Utöver detta föreslås ett anslag på 3 miljoner euro för att förse de allmänna domstolarnas rättssalar med sådan utrustning som krävs för elektronisk behandling av materialet.

Riksdagen har godkänt de förslag till ändring av utlänningslagen och vissa lagar som har samband med den som finns i en regeringsproposition (RP 32/2016). Ändringarna trädde i kraft den 1 september 2016. I fortsättningen arbetar i huvudsak ett offentligt rättsbiträde vid en rättshjälpsbyrå som juridiskt biträde vid behandlingen av ett förvaltningsärende med stöd av rättshjälpslagen, vilket i allt större utsträckning innebär en flyttning av tyngdpunkten i asylärenden från privat rättshjälp till offentlig rättshjälp.

Bekämpning av brottsligheten

Målet är att det straffrättsliga ansvaret realiseras effektivt, att brottsligheten och dess negativa följder minskar och att säkerheten och känslan av säkerhet ökar. Åtgärder mot korruption genomförs i enlighet med den strategi som utarbetats 2016.

Det föreslås ett anslag på 8 miljoner euro för de ersättningar som motsvarar de förverkandepåföljder som dömts förverkade till staten. I brottmål har målsäganden möjlighet att söka skadestånd hos Rättsregistercentralen i fall där vinning av ett brott har dömts förverkad till staten och förverkandepåföljden har verkställts. I förfarandet är det fråga om att den vinning som gärningsmannen eller tredje man haft av brottet sammanjämkas med det motsvarande skadeståndet.

År 2017 bereds en organisationsändring inom åklagarväsendet utifrån funktionella utgångspunkter så, att den nya organisationen kan inleda sin verksamhet vid ingången av 2018. Brottpåföljdsmyndighetens verksamhet utvecklas i det nuvarande fängelsenätet. För tryggande av verksamhetsförmågan föreslås för Brottpåföljdsmyndigheten en anslagsökning på 3,7 miljoner euro. Bygandet av Tavastehus kvinnofängelse, Kervo öppna fängelse och nybygget i Jyväskylä inleds under 2017.

Inrikesministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 26)

För inrikesministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt ca 1,5 miljarder euro, vilket är 202,0 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2016. Anslagsminskningen beror till största delen på en minskning av det förslagsanslag som behövs för mottagning av flyktingar och asylsökande jämfört med föregående år. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för polisväsendet 49 %, andelen för gränsbevakningsväsendet 16 %, andelen för räddningsväsendet och Nödcentralverket 5 % och andelen för invandringen 22 %.

Det har varit möjligt att öka resurserna för den inre säkerheten trots det svåra ekonomiska läget. I hela landet ser man till att trygga tjänsterna inom den inre säkerheten och myndigheternas serviceförmåga. Nödvändiga anpassningsåtgärder måste vidtas framför allt genom att uppgifter, resurser och investeringar prioriteras och genom att anskaffningar senareläggs. Utifrån den redogörelse för den inre säkerheten som publicerades i maj 2016 utarbetas strategin för den inre säkerheten, i vilken definieras de åtgärder som bidrar till att göra Finland till världens tryggaste land när det gäller boende, företagande och arbete samt livet överlag.

Polisväsendet

Polisverksamheten anpassas till tillgängliga resurser på ett sådant sätt att det är möjligt att stävja minskningen av antalet poliser. Antalet nybörjarplatser vid polisutbildningen höjs till 400 perso-

ner och för detta ändamål föreslås att det beviljas ett tilläggsanslag på 0,4 miljoner euro. Enligt statsrådets redogörelse för den inre säkerheten från 2016 ska antalet poliser stabiliseras på en nivå om ca 7 000 poliser under innevarande ramperiod. Uppdragen utförs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt i den prioriteringsordning som omständigheterna kräver. Tillgången till brådskande utryckningstjänster tillgodoses. Synligheten för sådana polisuppdrag som gäller säkerheten och tillgången till tjänster ökas genom bl.a. tekniska lösningar. Den automatiska trafikövervakningen ökas. Bekämpningen av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet effektiviseras genom allt bättre samarbete mellan myndigheterna och den privata sektorn.

Det centrala målet för skyddspoliserna är att förebygga gärningar och projekt som hotar den nationella säkerheten samt att i rätt tid producera information som främjar säkerheten i samhället och stöder beslutsfattandet. Skyddspolisens regionala verksamhetsförmåga säkerställs och åtgärder vidtas fortsättningsvis för att förnya och utvidga det nuvarande funktionella informationssystemet.

Gränsbevakningsväsendet

Gränsbevakningsväsendets verksamhet påverkas främst av läget i Ryssland och Östersjöområdet. Gränsbevakningsväsendet har som mål att öka den inre och den yttre säkerheten vid östgränsen. Gränsövergångstrafiken bevaras trygg. Gränsbevakningsväsendet håller krisberedskapen och den militära försvarsförmågan på en hög nivå. Gränsbevakningsväsendet upprättar den snabbreserv med gränsbevakare som Europeiska gräns- och kustbevakningen förutsätter.

Räddningsväsendet och nödcentralerna

Räddningsväsendets mål är att ha en sådan helhetsbild av riskerna i samhället som grundar sig på en fortgående analys samt beredskap att svara på dessa risker inom sitt eget verksamhetsområde. Den riksomfattande ledningen, planeringen, styrningen, övervakningen och samordningen av räddningsväsendet och beredskapen ska stärkas och förbättras. Inrikesministeriet fortsätter under 2017 med ett projekt som syftar till att bereda den reform av räddningsväsendet som är avsedd att träda i kraft vid ingången av 2019. Vid reformen överförs räddningsväsendets uppgifter från kommunerna till landskapsnivå.

Verksamheten vid nödcentralerna och hos de myndigheter som utnyttjar nödcentralstjänster för enhetligas på riksnivå i fråga om larmtjänsterna. Syftet är att förbättra nödcentralernas verksamhet och myndighetssamarbetet och därigenom säkerhetstjänsterna för befolkningen. Nödcentralsverksamheten utvecklas genom att myndigheternas gemensamma nödcentralssystem tas i bruk i alla nödcentraler.

Invandring

Migrationsförvaltningens verksamhet påverkas av det ökade antalet asylsökande. Anslagen i budgetpropositionen har dimensionerats enligt 10 000 asylsökande, mottagningssystemet omfattar i genomsnitt 13 000 personer och utgifterna för mottagningen uppgår till uppskattningsvis 50 euro/person/månad. Asylsökande som får positivt beslut (uppskattningsvis ca 30 % av sökandena) placeras i kommunerna så fort som möjligt. Flyktingkvoten för 2017 är 750 personer. Finland

påverkas även av EU:s gemensamma beslut att flytta (s.k. intern förflyttning) och omplacera asylsökande inom EU.

Den produktivitetsökning som det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden (UMA) för med sig utnyttjas fullt ut genom att man utvecklar arbetsprocesserna. En smidig och snabb behandling av asylansökningar dämpar på lång sikt de totala kostnaderna av mottagningen av asylsökande när de sökandes väntetid vid förläggningarna inte blir onödigt lång.

Försvarsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 27)

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 2,8 miljarder euro, vilket innebär en minskning med 62,2 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Minskningen beror närmast på den tidsmässiga förläggningen av anskaffningen av materiel och på en ökning av omkostnadsbesparingarna.

I försvarsmaktens omkostnader (exkl. löneutgifter), anskaffningen av försvarsmateriel samt utgifterna för den militära krishanteringen har det gjorts en föregripande kostnadsnivåjustering på 1,5 % i enlighet med etablerad praxis. Det militära försvarets andel av anslagen under huvudtiteln uppgår till 85 %, varav 38 % (914 miljoner euro) är utgifter som hänförs till den materiella beredskapen. Den militära krishanteringens andel är 2 %.

Försvarsmaktens nya beställningsfullmakter enligt budgetpropositionen för 2017 och de tidigare beviljade beställningsfullmakterna föranleder utgifter på sammanlagt 653 miljoner euro 2017 och på sammanlagt 1 290 miljoner euro åren efter budgetåret.

Militärt försvar

För försvarsmaktens omkostnader föreslås anslag på 1,9 miljarder euro, vilket är 3,4 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2016. Omkostnadsanslagen minskas av besparingar som föranleds av konkurrenskraftsavtalet. Dessa besparingar uppgår till sammanlagt ca 26 miljoner euro. Från anskaffningen av försvarsmateriel har anslag på 40 miljoner euro mer än i budgeten för 2016 överförts till omkostnaderna.

För anskaffning av försvarsmateriel föreslås anslag på 479,8 miljoner euro, vilket är 65,0 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2016. Detta beror huvudsakligen på nämnda överföring av anslag samt på tidigare ändringar av den tidsmässiga fördelningen av utgifterna för beställningsfullmakter, vilka minskar de anslag som föreslås för anskaffningen av försvarsmateriel med sammanlagt 99 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Anslagen minskas dessutom av minskningen av den tilläggsfinansiering av engångsnatur som beviljats för att stödja sysselsättningen inom den inhemska industrin med 4 miljoner euro fr.o.m. 2016. De anslag som föreslås för anskaffningen av försvarsmateriel ökas främst av en anslagsökning enligt regeringsprogrammet som ökar med 30 miljoner euro jämfört med budgeten för 2016 samt av en föregripande kostnadsnivåjustering på 8 miljoner euro.

Budgetpropositionen innefattar tre nya beställningsfullmakter. Utgifterna för den beställningsfullmakt för materiell utveckling av försvarsmakten 2017 på 519 miljoner euro som föreslås för anskaffningen av försvarsmateriel förläggs till åren 2017—2025. För försvarsmaktens omkostna-

der föreslås en beställningsfullmakt på 181 miljoner euro, med vilken bl.a. fordon, reservdelar samt service- och underhållstjänster för materielen ska skaffas. Utgifterna för beställningsfullmakten förläggs till åren 2017—2020. För anskaffning av underhålls- och flygutbildningstjänster för det utbildningssystem som ersätter flygvapnets Vinka-utbildning föreslås en beställningsfullmakt på 32 miljoner euro. Utgifterna för fullmakten förläggs till åren 2017—2024.

Militär krishantering

För försvarsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på 47,0 miljoner euro för materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishantering, vilket innebär en ökning på 10,4 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Ökningen föranleds huvudsakligen av utbildningsinsatsen i Irak. Krishantering behandlas även i den allmänna motiveringen till utrikesministeriets förvaltningsområde under rubriken krishantering.

Finansministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 28)

För finansministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 17 miljarder euro, vilket innebär en minskning på 350 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Av förvaltningsområdets anslag är andelen för stöd till kommunerna 51 %, andelen för pensioner och ersättningar som staten betalar 29 % och andelen för EU-avgifter 11 %. Av anslagen under huvudtiteln utgör andelen för ämbetsverkens omkostnader 4 %. De flesta omkostnadsanslagen minskas av ett flertal besparingar enligt regeringsprogrammet som gäller omkostnaderna.

Beskattningen och tullväsendet

Det föreslås att skatteförvaltningens omkostnader minskas med ca 1,8 miljoner euro och Tullens omkostnader med 11,4 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. I förslaget har beaktats en överföring av vissa beskattningssuppgifter från Tullen till skatteförvaltningen. Skatteförvaltningen fortsätter Valmis-projektet genom att införa det stegvis. Inom projektet genomförs skatteförvaltningens elektroniska tjänster på en ny plattform.

Tullen genomför en totalreform av tullklareringssystemen. I regeringsprogrammet är det överenskommet att bilbeskattningen, punktbeskattningen och mervärdesbeskattningen av import överförs från Tullen till skatteförvaltningen. Trots överföringen av nationella beskattningssuppgifter svarar Tullen fortfarande för betydande övervaknings- och brottsbekämpningssuppgifter vid punktbeskattningen och mervärdesbeskattningen av import samt sköter beskattningen av dessa vid vissa införseltillfällen.

Statens pensionsutgifter

För de pensioner och ersättningar som staten betalar föreslås 4,8 miljarder euro, vilket innebär en ökning på ca 100 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Ökningen beror på indexjusteringar, pensionernas ökade volym och en förändring i ränteprognosen.

Stöd till kommunerna

För statsandelen för kommunal basservice föreslås 8,5 miljarder euro, vilket innebär en minskning på 444 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016.

Statsandelen minskas på grund av den minskning på 356 miljoner euro som görs på basis av konkurrenskraftsavtalet. Statsandelen minskas också av att beviljandet och utbetalningen av grundläggande utkomststöd fr.o.m. 2017 övergår från kommunerna till FPA. I anknytning till denna ändring och i syfte att bevara finansieringsförhållandet mellan staten och kommunerna (50/50 %) minskas den andel som motsvarar kommunernas finansieringsandel, dvs. 331 miljoner euro, från anslaget för statsandelen för kommunal basservice. Statsandelen minskas även av en nedskärning som hänför sig till besparingen av indexbundna utgifter, dvs. 75 miljoner euro, samt den nedskärning av statsandelen som fastställdes under föregående valperiod, dvs. 50 miljoner euro. Kommunernas utgifter sänks av sparåtgärder, t.ex. effektiviseringen av ordnandet av den regionala specialiserade sjukvården, den ändrade dimensioneringen av personalen inom äldreomsorgen och slopandet av vissa deluppgifter i äldreomsorgslagen, och detta har även beaktats i dimensioneringen av statsandelen.

I statsandelen har som tillägg beaktats utvecklandet av närstående- och familjevården samt äldreomsorgen så att statsandelsprocenten är 100. Den kompensation för ändringarna i skattegrunderna som från den kommunala ekonomins synvinkel är neutral ökar med 390 miljoner euro.

För beredningen av social- och hälsovårds- och landskapsreformen anvisas tilläggsfinansiering. Den finansiering som reserverats för beredningen av reformerna uppgår till sammanlagt 21 miljoner euro under finansministeriets huvudtitel. Anslagen under finansministeriets huvudtitel riktas särskilt till inledandet av landskapsförvaltningen och grundandet av servicecentra samt till IKT-förändringsstödet.

Den kommunala ekonomin, det statliga stödet till kommunerna och effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin behandlas i avsnitt 7 Den kommunala ekonomin.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 29)

För undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 6,8 miljarder euro, vilket är 28,4 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2016. Av anslagen under huvudtiteln är andelen för statlig finansiering av högskoleundervisning och forskning 49 %, andelen för den allmänbildande utbildningen och det fria bildningsarbetet 14 %, andelen för yrkesutbildning 11 %, andelen för studiestöd 12 % och andelen för kultur, konst, idrottsverksamhet och ungdomsarbete 10 %. I statsandelarna för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde och i den statliga finansieringen av universiteten och yrkeshögskolorna har beaktats de ändringar som beror på konkurrenskraftsavtalet. Dessa behandlas närmare i avsnitt 5.2. Innehållet i och effekterna av de åtgärder som gäller statsandelarna för förvaltningsområdet behandlas närmare i avsnitt 7, som gäller den kommunala ekonomin.

Allmänbildande utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet

Beredningen av lagen om småbarnspedagogik fortsätter. Rätten till småbarnspedagogik för barn i förskoleundervisning ändras så att det blir möjligt för kommunerna att genomföra vården av barn i förskoleundervisning som avgiftsbelagd klubbverksamhet. Digitala lärandemiljöer införs och pedagogiken moderniseras. Autentiseringslösningarna för minderåriga utvecklas som en del av den nationella servicearkitekturen. Inom den allmänbildande utbildningen främjas övergången till digitalt material och utvecklas olika sätt att stödja lärarnas egen produktion och spridning av läromedel till andra. Standardiseringen av utbildningsmolntjänster främjas. Kunnandet i naturvetenskap och matematik förbättras med hjälp av ett riksomfattande utvecklingsprogram. Stärkandet av språkkunskaperna fortsätter genom att språkbadsverksamheten och språkförsök stöds.

En översyn av finansieringssystemet för gymnasieutbildningen och en reform av nätet av anordnare av gymnasieutbildning bereds. Syftet är att förbättra gymnasieutbildningens genomslag, kvalitet och effektivitet och trygga den regionala tillgången till gymnasieutbildning. Studentexamen utvecklas så att den stöder utbildningens allmänbildande mål och att den i större utsträckning kan utnyttjas i högskolornas antagning. Ibrukttagandet av informations- och kommunikationsteknik i studentexamen genomförs successivt före utgången av 2019.

Yrkesutbildning

För att öka yrkesutbildningens samhälleliga genomslag genomförs en reform av yrkesutbildningen. Syftet med reformen är att slopa överlappningar i utbildningen och skiljemurarna mellan ungdomars och fullvuxnas yrkesutbildning samt att samla utbildningsutbudet, finansieringen och styrningen till en enhetlig helhet och att samtidigt sörja för ett heltäckande utbildningsutbud. I reformen inrättas ett nytt styr- och finansieringssystem för yrkesutbildningen samt införs en enhetlig process för personlig tillämpning och ett enhetligt sätt att avlägga examen. Genom revideringen av finansieringssystemet eftersträvas en effektivisering av anordnandet av utbildning genom att betydelsen av studieprestationernas och utbildningens verkningsfullhet ökas när finansieringen fastställs. Målet är dessutom att förbättra genomströmningen inom utbildningen och erkännandet av tidigare förvärvat kunnande, att möjliggöra kombination av olika sätt att anordna utbildning samt att öka det lärande som sker på arbetsplatsen. Beredningen av reformen slutförs under 2017, och reformen träder huvudsakligen i kraft vid ingången av 2018.

För främjande av sysselsättningen bland unga som står utanför utbildning och arbetsliv anvisas tilläggsfinansiering på 10 miljoner euro för en fortsättning av kompetensprogrammet för unga vuxna.

Högskoleundervisning och forskning

Högskolorna fortsätter det funktionella och strukturella utvecklandet. Högskolorna profilerar sig samt förtydligar och intensifierar samarbetet och arbetsfördelningen sinsemellan samt med olika forskningsinstitut. Målet är samla kunskaperna och slopa oändamålsenliga överlappningar. Resurserna koncentreras till färre och effektivare operativa enheter vars ekonomiska bärkraft är starkare.

Högskolorna förbättrar kvaliteten på utbildningen genom att modernisera utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna, lärandemiljöerna och lärarnas kunnande samt genom att öka samarbetet. De möjligheter som följer av digitaliseringen utnyttjas fullt ut. Högskolorna utvecklar antagningen av studerande, de flexibla studiemöjligheterna, förfarandena för tillgodoräknande av tidigare införskaffad kompetens och examina på ett sådant sätt att den nationella och internationella mobiliteten ökar och arbetskarriären förlängs.

Genom forskningsfinansieringen stärks förutsättningarna för spetsforskning och forskningsinfrastrukturerna samt forskning och innovationsverksamhet som stöder och skapar nationella starka sidor. Inom ramen för totalreformen av forskningsinstituterna och forskningsfinansieringen effektiviseras samarbetet mellan högskolorna och forskningsinstituterna och samarbetets genomslag. Dessutom omfördelas resurserna i enlighet med samhällets förändrade behov. Bevillningsfullmakten för Finlands Akademi höjs med 30 miljoner euro för främjande av unga forskares forskning.

Studiestöd

Spareffekten av reformen av studiestödssystemet på lång sikt är ca 112 miljoner euro. Nivån på studiepenningen för utbildning på andra stadiet och på högre nivå förenhetligas till 250,28 euro i månaden fr.o.m. den 1 augusti 2017. Samtidigt frångår man systemet med att föräldrarnas inkomster inverkar förminsakande på studiepenningen för 18—19-åriga studerande på andra stadiet som bor självständigt.

Den stödtid som gäller för alla högskolestudier förkortas från 64 månader till 54 stödmånader. Den examensspecifika stödtiden förkortas med två månader. Beloppet av statsborgen för studielån höjs. Studerandenas egna inkomstgränser binds vid förtjänstnivåindex och de ses över regelbundet, dock så att inkomstgränserna inte sjunker. Förhöjningen av det belopp av studiepenningen och bostadstillägget som ska återkrävas på basis av studerandens egna inkomster jämkas från 15 % till 7,5 %.

De studerande överförs till det allmänna bostadsbidraget. Ändringen är sett ur de offentliga finansernas synvinkel kostnadsneutral och de merkostnader som föranleds av den täcks med medel under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel.

Konst och kultur

Statsunderstödspolitiken och statsandelssystemen inom kulturen utvecklas så att de blir mer strategiska än tidigare. Den lagstiftning som styr kulturarvspolitiken samt programstyrningen utvecklas så att de motsvarar den förändrade omvärlden. Den digitala åtkomsten och långtidsförvaringen i fråga om kulturarvsmaterial ökas.

Nivån på den ersättning för utlåning som betalas för utlåning från allmänna bibliotek höjs till samma nivå som i det övriga Norden, dvs. till 15,6 miljoner euro 2017 (inkl. mervärdesskatt).

Med hjälp av en utvidgning av procentprincipen inom konsten främjas konstens och kulturens effekt på välbefinnandet och tillgången till konst och kultur för alla medborgare genom att öka användningen av konst- och kulturtjänster i vård- och klientarbetet inom social- och hälsovården.

Barns och ungdomars hobbyn inom konst och kultur stöds genom att inkludera hobbyverksamheten i skoldagen. Dessa mål främjas i ett spetsprojekt för att göra konst och kultur tillgängligare.

Idrottsverksamhet

Målet är att främja en motionsinriktad livsstil hos hela befolkningen och därigenom öka delaktigheten samt förbättra befolkningens välbefinnande och hälsa. Stödet till programmet Skolan i rörelse utvidgas så att det täcker alla skolor på grundstadiet. Stöd riktas även till en etisk och samhällsansvarig elitidrottsverksamhet och träningsmöjligheterna för idrottare.

Ungdomsarbete

Man strävar efter att säkerställa tjänsterna inom verkstadsverksamheten för unga och det uppsökande ungdomsarbetet samtidigt som man utvecklar dessa verksamheter så att de ännu bättre än tidigare svarar mot de ungas behov. En ökning på 4,5 miljoner euro föreslås i anslaget. Målet är att stärka de ungas livskompetens och minska ungdomsarbetslösheten, förebygga utslagning bland unga och utveckla befintliga processer för att stödja unga.

Användningen av vinstmedel från penningspelsverksamheten

Vinstmedel från penningspelsverksamheten beräknas inflyta till ett belopp av 545,7 miljoner euro till förmån för förvaltningsområdet, varav 19,4 miljoner euro är outdelade vinstmedel som fonderats. Av vinstmedlen används minst 25 % till att främja idrott och fysisk fostran, 9 % till att främja ungdomsarbete, 17,5 % till att främja vetenskap och 38,5 % till att främja konst. Av utgifterna för vetenskapen finansieras 23 % med avkastningen från penningspelsverksamhet och sammanlagt 64 % av utgifterna för konst, kultur, idrott och ungdomsarbete.

Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 30)

För jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde föreslås sammanlagt 2,5 miljarder euro, vilket innebär en minskning på 14,4 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. De beräknade inkomsterna för 2017 är 886 miljoner euro, vilket är 84 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2016. Av anslagen under huvudtiteln används 5 % för förvaltning och forskning, 13 % för utveckling av landsbygden, 72 % för jordbruk och livsmedelsekonomi, 8 % för naturresursekonomi, 0,2 % för Forststyrelsen och 2 % för lantmäteriverksamhet och datalager.

Förvaltning och forskning

Under kapitlet för förvaltning och forskning har budgeterats utgifterna för jord- och skogsbruksministeriets och förvaltningsområdets viktigaste forskningsanstalt, Naturresursinstitutet. Omkostnadsanslaget minskar med 8,8 miljoner euro på grund av reformen av statens forskningsstruktur och de besparingar som görs i ämbetsverkens och inrättningarnas omkostnader.

Utveckling av landsbygden

Anslagen för utveckling av landsbygden ökar med 22,3 miljoner euro, främst på grund av att genomförandet av landsbygdsprogrammet fortskrider. Utvecklingen av landsbygden stöds bl.a. genom företagsstöd, forsknings- och utvecklingsprojekt och rådgivning till landsbygden. De centrala instrumenten är programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (landsbygdsprogrammet) och det arbete som bedrivs i landsbygdspolitiska rådet och skärgårdsdelegationen. Det anslag som reserverats för avträdelsestöd och avträdelseersättning minskar i enlighet med de preciserade behovskalkylerna.

Jordbruk och livsmedelsekonomi

Anslagen minskar med 24,8 miljoner euro, vilket huvudsakligen beror på att tidsplanerna för utbetalning av EU:s utkomststöd har normaliserats. Anslaget används för att främja en konkurrenskraftig tillväxt för affärsverksamhet som bygger på bioekonomi och livsmedel. Samtidigt säkerställer man genom ansvarsfull verksamhet hälsan, välbefinnandet och säkerheten hos människor, djur och växter. På grund av jordbrukets lönsamhetsläge beslutade regeringen i planen för de offentliga finanserna 2017—2020 att år 2017 bevilja ett tilläggsanslag på 20,3 miljoner euro för kompensationsersättningar och 6,7 miljoner euro för nationella stöd i anslagen enligt ramen.

Vidare har i dimensioneringen av anslaget i form av spetsprojektfinansiering enligt det strategiska insatsområdet Bioekonomi och ren energi i regeringsprogrammets genomförandeplan beaktats en överföring på 38 miljoner euro (11 miljoner euro år 2016) till Gårdsbrukets utvecklingsfond Makera. Spetsprojektfinansiering anvisas dessutom till ett belopp av 2,5 miljoner euro (1 miljon euro år 2016) för åtgärder som främjar export och användning av inhemska livsmedel, i syfte att förbättra handelsbalansen.

Naturresursekonomi

Anslagen ökar med 1,2 miljoner euro, vilket delvis beror på ökad finansiering för spetsprojektet Bioekonomi och ren energi. Målet för naturresursekonomin, som omfattar fiskeri- och vilthus-hållning, skogsbruk, vattenhushållning och allmänna naturresursfrågor, är hållbar vård och användning av förnybara naturresurser och hantering av risker i anslutning till dem.

Lantmäteri och datalager

Anslagen minskar med 2,8 miljoner euro på grund av ytterligare besparingar och slopande av ett tillägg för ägoregleringar. Arbetet med att öppna datalager fortsätter enligt planerna.

Kommunikationsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 31)

För kommunikationsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt 3,2 miljarder euro, vilket innebär en ökning på ca 303,4 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Av anslagen under huvudtiteln används 59 % för upprätthållande och utvecklande av trafiknätet, 2 % för myndighetstjänster för trafiken, 6 % för stöd till trafiken och köp av tjänster för trafiken, 16 % för kommunikationstjänster och kommunikationsnät och 1 % för väder-, havs- och klimattjänsterna.

Förvaltningsområdet skapar en fungerande marknadsmiljö för efterfrågan och utbudet på olika trafik- och kommunikationstjänster samt digitala tjänster så att det uppstår nya affärsverksamhetsmöjligheter och export och så att urvalet av tjänster växer. Regleringen görs smidigare och man lättar på den administrativa bördan. Föråldrade normer och normer som utgör hinder för marknadsaktörernas verksamhet avvecklas. Nya verksamhetssätt främjas genom försök och innovativ upphandling.

Tjänsterna inom transport och kommunikation ordnas i första hand på marknadsvillkor. I situationer där tillräckliga trafik- och transporttjänster inte kan tillhandahållas på marknadsvillkor säkerställs en basnivå av tjänster. När det gäller mediebranschen säkerställer man genom förvaltningsområdets åtgärder att den finländska mediebranschen bevarar sin livskraft och konkurrenskraft i en allt mer internationell verksamhetsmiljö som formas av internets utveckling och digitaliseringen.

Genom sina åtgärder vill förvaltningsområdet skapa bättre förutsättningar än tidigare för affärsverksamhet som baserar sig på nyttjande och delning av data. Till förvaltningsområdets mål hör att stärka användarnas förtroende för digitala tjänster och nya digitala affärsmodeller. Dessutom upprätthåller och ökar man kompetensen på området för informationssäkerhet samt riskhanteringen.

Kommunikationspolitik

När det gäller kommunikationsnäten satsar man på att utöka utbudet av trådlösa och fasta kommunikationsförbindelser som behövs för nya digitala tjänster och tjänster som utnyttjar automatisering, samt på att förbättra den kommersiella tillgången på snabba bredband. Kommunikationsverket, som sköter administrativa uppgifter på kommunikationsområdet, har omkostnader på 31,9 miljoner euro varav 11,0 miljoner euro täcks med anslagsfinansiering och resten med intäkterna av de avgifter som Kommunikationsverket tar ut. Det riksomfattande projektet för bredband till glesbygdsområden genomförs med anslag som överförs från tidigare år (25,2 miljoner euro). Till statens televisions- och radiofond överförs 508 miljoner euro i syfte att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet.

Trafikpolitik

Inom trafikledshållningen satsar man i synnerhet på trafikledernas skick och kvalitet. Målet är att få den ökande eftersättningen av underhållet att bli betydligt långsammare. Markanvändningen, boendet, trafiken och tjänsterna samordnas så att vårt lands konkurrenskraft stärks. Genom prissättningen av trafiken inverkar man vid sidan av finansieringsaspekten på styrningen av trafiken. Möjligheterna att utveckla trafiknätet på företagsekonomiska grunder utreds. Målet är att skapa långsiktiga förutsättningar för en hållbar finansiering av trafikens infrastruktur och underhåll.

För omkostnaderna för Trafikverket, som ansvarar för upprätthållandet av servicenivån för trafiken på de trafikleder som förvaltas av staten och som i samarbete med andra aktörer ansvarar för att trafiksystemet fungerar, anvisas 74 miljoner euro. Utgifterna för bastrafikledshållningen beräknas uppgå till 1,329 miljarder euro, varav 1,279 miljarder euro finansieras med anslag. För åtgärder för att minska eftersättningen av underhållet används 304 miljoner euro, varav 200 miljoner euro finansieras med spetsprojektfinansiering och 104 miljoner euro med en överföring från

momentet för utveckling av trafikledsprojekt. Vidare föreslås för den fortsatta planeringen av en snabb järnvägsförbindelse mellan Helsingfors och Åbo 40 miljoner euro, varav 10 miljoner euro allokteras till år 2017. För trafikinvesteringar, inklusive efterfinansierings- och livscykelfinansieringsprojekt, föreslås det 444 miljoner euro. Det föreslås att nya investeringsprojekt som gäller förbättring av banavsnittet Luumäki—Imatra och vidare till ryska gränsen (165 miljoner euro), riksväg 4 Uleåborg—Kemi (125 miljoner euro), riksväg 5 S:t Michel—Juva (121 miljoner euro) och riksväg 12 på ringvägen söder om Lahtis (198 miljoner euro) inleds 2017.

Trafiksäkerhetsverket ansvarar för myndighetstjänster för trafiken som gäller trafiksystemets säkerhet, datalager, driftsäkerhet och marknaden. Utgifterna för myndighetstjänsterna för trafiken beräknas uppgå till 140 miljoner euro, varav 91 miljoner euro finansieras med avgiftsintäkter och 49 miljoner euro med anslag. För åtgärder som främjar säkerhetsverksamheten inom vägtrafiken föreslås ett anslag på 9,1 miljoner euro. En motsvarande inkomst har beaktats i inkomstposten.

För stöd till trafiken och köp av tjänster för trafiken föreslås 209,2 miljoner euro, varav 105 miljoner euro anvisas för att främja sjöfarten och den övriga sjötrafiken, 84 miljoner euro för köp och utvecklande av tjänster inom kollektivtrafiken samt 18 miljoner euro för upprätthållande av förbindelsefartygstrafiken i skärgården och för köp och avtal om köp inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården.

Forskning

Meteorologiska institutets utgifter beräknas uppgå till 72 miljoner euro, varav 26 miljoner euro finansieras med inkomster och 45,2 miljoner euro med anslag. För finansieringen av reparationsinvesteringar i nätverket av väderradar föreslås 1 miljon euro.

Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 32)

För arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde föreslås sammanlagt 2,9 miljarder euro, vilket innebär en minskning med 8 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. På grund av organisationsreformer inom ministeriet har anslag överförts mellan kapitlen 01, 20, 30 och 50. Med den nuvarande strukturen används av anslagen under huvudtiteln 9 % för förvaltning, 29 % för närings- och innovationspolitik, 20 % för sysselsättnings- och företagsamhetspolitik, 3 % för företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet, 15 % för regionutveckling och strukturfondspolitik, 16 % för energipolitik och 8 % för integration.

Förvaltning

I anslag för förvaltningen föreslås 271,4 miljoner euro, vilket är 13,2 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2016. Minskningen föranleds av olika spar- och effektiviseringsbeslut som gäller omkostnaderna för närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna)

Närings- och innovationspolitik

För politikområdet föreslås 860 miljoner euro, vilket innebär en minskning med ca 65,5 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Minskningen föranleds av anslagsminskningar som huvudsakligen gäller stöd för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och

lån för Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet. För Finlands Exportkredit Ab:s utbetalning av krediter som beviljats tidigare inom ramen för refinansieringsverksamheten föreslås anslag på 82,4 miljoner euro, vilket innebär en minskning på 23,9 miljoner euro.

För innovationsfinansieringsverket Tekes fullmakt att bevilja understöd föreslås 240,5 miljoner euro och för Tekes lånefullmakt föreslås 147 miljoner euro. Finansiering riktas särskilt till riskfyllda projekt som påskyndar förnyandet av näringslivets strukturer.

Det föreslås att Tekes lånefullmakt utökas med 9,5 miljoner euro med anledning av införandet av ett produktionsincitament för den audiovisuella branschen. Det nya incitamentet syftar till att öka Finlands konkurrenskraft som inspelningsort för såväl inhemska som utländska produktioner.

I anslag för kapitalisering av Finlands Industriinvestering Ab föreslås 29,5 miljoner euro. Anslaget för Industriinvestering för 2017 fördelas på fonder som investerar i finländska tillväxtföretag, med syfte att utveckla och diversifiera kapitalinvesteringens marknad i Finland.

Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik

För sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken föreslås ett anslag på 595,3 miljoner euro, vilket innebär en minskning med 155,2 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Minskningen föranleds huvudsakligen av en minskning i anslagen för offentlig arbetskrafts- och företagservice.

För den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen föreslås ett anslag på 422,2 miljoner euro, vilket innebär en minskning med 163,2 miljoner euro jämfört med föregående års ordinarie budget. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med ett lagförslag där antalet aktiveringsåtgärder ökas genom att man utvidgar användningsändamålet för arbetslöshetsförmånerna. De anslag som staten anvisar för arbetslöshetsförmåner används för finansiering av rörlighetsunderstöd, startpeng och lönesubvention. Lönesubventionerat arbete och startpeng för arbetslösa som ämnar bli företagare finansieras med de anslag som reserverats för arbetslöshetsförmåner så att grunddagpenningens belopp finansieras med anslagen och den överskjutande delen finansieras med sysselsättningsanslag. Genom att utvidga användningsändamålet kan man bättre än hittills svara på de arbetslösas servicebehov. Av denna anledning överförs från moment 32.30.51 sammanlagt 151 miljoner euro till momenten 33.20.50, 51 och 52 under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel. Också anpassningsåtgärderna inom den offentliga ekonomin (-20 miljoner euro) påverkar dimensioneringen av anslaget under momentet.

Som ett led i regeringens sysselsättningspaket föreslås ett tillägg på 17 miljoner euro i arbets- och näringsbyråernas omkostnader. Tillägget är avsett att användas för att effektivisera serviceverksamheten så att det för alla arbetslösa arbetssökande utarbetas en sysselsättningsplan och med 3 månaders mellanrum ordnas en intervju och så att reglerna om sanktioner verkställs inom ramen för den nuvarande lagstiftningen.

Regeringen bereder en överföring av ansvaret för ordnande av arbets- och näringsstjänster till landskapen från och med ingången av 2019. Åren 2017—2018 genomförs regionala försök med arbetssökar- och arbetsgivarorienterad sysselsättningservice genom vilka det skapas en med tanke på arbetssökandena och arbetsgivarna kundorienterad verksamhetsmodell som överskrider

gränserna för förvaltningsområdena. Inom försöksområdena överförs ansvaret för att ordna offentlig arbetskrafts- och företagsservice till landskapsnivå.

Inom reformen av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen inriktas resursanvändningen på att aktivera de arbetsökande. Arbets- och näringsbyråns uppgift ska vara att bedriva företags- och arbetsgivarorienterad arbetsförmedling som stöder snabb sysselsättning och så effektiv besättning av lediga arbetsplatser som möjligt. Den privata arbetskraftsservicens roll inom serviceproduktionen utvidgas. De ungas förankring på arbetsmarknaden stöds genom ungdomsgarantin, som genomförs i ett samarbete med bred sammansättning. Målet är en modell där unga arbetstagare får stöd enligt principen om sektorsövergripande service.

Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet

För politikområdet föreslås ett anslag på 76,3 miljoner euro, vilket innebär en minskning med 9,3 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Minskningen beror huvudsakligen på minskade anslag för lönegarantier. I enlighet med regeringsprogrammet avvecklas den reglering som gäller företag. Dessutom kommer man att gallra och lätta upp de bestämmelser som gäller tillstånd och anmälningsförfaranden inom förvaltningsområdet. Konkurrenslagstiftningen ses över så att ställningen för dem som lidit skada på grund av konkurrensförseelse förbättras. I enlighet med EU:s reviderade direktiv sätts sådana bestämmelser i kraft som förtydligar och förenklar sökandet av ersättning för en skada som förorsakats av konkurrensförseelse.

Regeringen lämnade i juni 2016 en proposition med förslag till ny lagstiftning om upphandlingsförfarandet. I anslutning till detta föreslås det att Konkurrens- och konsumentverket ges i uppgift att övervaka i synnerhet olaglig direktupphandling. För skötseln av de nya uppgifterna föreslås i omkostnaderna för Konkurrens- och konsumentverket ett tilläggsanslag på 1 miljon euro.

Regionutveckling och strukturfondspolitik

För regionutvecklingen och strukturfondspolitiken föreslås ett anslag på 437,5 miljoner euro, vilket innebär en ökning på 95,3 miljoner euro. Ökningen föranses delvis av anslagsöverföringar och delvis av en ökning av anslagen under momentet EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken. Anslagen under momentet uppgår till 357 miljoner euro, vilket utgör en ökning med 115 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Ökningen av anslaget beror delvis på en förhandsbudgetering av reserveringen för utbetalningar. Ökningen av anslaget påverkas också delvis av att utbetalningarna infaller år 2017, eftersom inga utbetalningar har gjorts såsom planerat under tidigare år.

Energipolitik

För energipolitiken föreslås ett anslag på 464,5 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 81,1 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Ökningen av anslaget föranses i huvudsak av ytterligare satsningar på förnybar energi och på införandet av ett kompensationsstöd för indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter.

De anslag som reserverats för produktionsstöd för förnybar energi ökar med 64 miljoner euro, och regeringens spetsprojektfinansiering under momentet Investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik ökar med 20 miljoner euro. I överensstämmelse med regeringsprogrammet införs ett kompensationsstöd för indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter, för vilket det föreslås ett anslag på 43,0 miljoner euro år 2017. I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om kompensationsstöd för indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter. De i lagen angivna sektorer som är särskilt utsatta för risker för kolläckage kan enligt förslaget beviljas stöd som kompensation för det högre elpris som beror på priset på utsläppsrätterna. För att lagen ska kunna träda i kraft måste Europeiska unionens kommission godkänna det statliga stöd som ingår i lagförslaget.

Integration

För integrationspolitiken föreslås anslag på 223,0 miljoner euro, vilket är 58,6 miljoner euro mera än i den ordinarie budgeten för 2016. Ökningen beror på det kraftigt ökade antalet personer som omfattas av ersättningarna.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 33)

För social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på ca 14,6 miljarder euro, vilket är 1,5 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2016. De största anslagsökningarna föranleds av åtgärder enligt konkurrenskraftsavtalet, av överföringen av utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till Folkpensionsanstalten, av att studerande ska börja omfattas av det allmänna bostadsbidraget, av utgifter för asylsökande som fått uppehållstillstånd samt av att finansieringen av startpengen delvis överförs från arbets- och näringsministeriets huvudtitel. Också genomförandet av reformerna enligt regeringsprogrammet och justeringarna av behovskalkylerna för socialförsäkringsförmåner och förmåner i samband med utkomstskydd påverkar anslagsbehovet.

Av förvaltningsområdets anslag används 31 % för pensionsutgifter, 28 % för utjämning av familje- och boendekostnader, 19 % för utkomstskydd för arbetslösa, 1 % för avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare, 13 % för sjukförsäkring, 2 % för understöd för främjande av hälsa och social välfärd, 2 % för stöd för veteraner, 1 % för den social- och hälsovård som kommunerna ordnar, 1 % för forskning och utveckling samt 1 % för förvaltning och tillsyn.

Den besparing som man beslutade om i planen för de offentliga finanserna och som gjordes i de utgifter som ingår i indexbesparingarna i bilaga 6 till regeringsprogrammet genomförs genom att man sänker folkpensionsindexets poängtal och genom att man ändrar bestämningsfaktorerna för bostadsbidrag och barnbidrag. Med beaktande av effekten av utkomststödet är nettoeffekten av sparåtgärderna under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel 67,3 miljoner euro. I budgetförslaget har man beaktat den könsneutrala äktenskapslag som träder i kraft den 1 mars 2017.

Forskning och utveckling

För genomförandet av genomstrategin föreslås att anslag på 5,8 miljoner euro. I enlighet med strategin inrättas i Finland ett genomcentrum i syfte att göra vårt land till ett föregångsland och en internationellt eftertraktad samarbetspartner för hälso- och sjukvård, toppforskning och global

affärsverksamhet som utnyttjar genominformation. Eftersom forskning som utnyttjar genominformation utförs främst inom ramen för biobanker innebär detta samtidigt att också verksamheterna vid de offentliga biobankerna blir effektivare och att ett effektivt samarbete med genomcentret säkerställs. Dessutom inrättas ett nationellt cancercentrum. För kostnaderna för inrättandet anvisas totalt 17 miljoner euro 2017—2020.

Sysselsättningsfrämjande åtgärder

Den finansieringsandel som motsvarar lönesubventionens och startpengens grunddel, dvs. 151,1 miljoner euro, överförs från arbets- och näringsministeriets huvudtitel till social- och hälsovårdsministeriet. Systemen för finansiering av lönesubventionerat arbete och startpeng föreslås bli ändrade så att dessa tjänster också finansieras med det statliga anslag som reserverats för arbetslöshetsförmåner. Slopandet av kostnadsersättningen för dem som studerar frivilligt medan de får arbetslöshetsförmån innebär en besparing på ca 29 miljoner euro i statens utgifter. Att kostnadsersättning börjar betalas till unga utan yrkesutbildning som deltar i arbetsprövning ökar statens kostnader med 7 miljoner euro. Med överskottet av ovannämnda ändringar blir det möjligt att öka antalet personer som får lönesubvention. Resebidraget och ersättningen för flyttkostnader slås ihop till ett rörlighetsunderstöd. Efter reformerna står ett belopp på sammanlagt ca 257 miljoner euro till förfogande för startpeng och lönesubvention.

För att undanröja flitfällor höjs rehabiliteringspenningen för unga och den rehabiliteringspenning för yrkesinriktad rehabilitering som betalas till unga till samma nivå som garantipensionen. Användningen av rehabiliteringspenningen för yrkesinriktad rehabilitering utvidgas till att också omfatta allmänbildande utbildning. Till alla som får rehabiliteringspenning för unga betalas också reseersättning och anslag för studiematerial, och minimibeloppet av rehabiliteringspenningen binds till FPL-index. Förslaget ökar statens utgifter med 14,2 miljoner euro.

Åtgärderna är ett led i regeringens spetsprojekt för att undanröja de flitfällor som utgör hinder för att ta emot arbete och minska den strukturella arbetslösheten samt förnya arbetskraftsförvaltningen så att den stöder sysselsättningen.

För att främja likabehandlingen och sysselsättningen av unga kvinnor och jämna ut de kostnader som familjeledigheter orsakar arbetsgivaren föreslås det att till arbetsgivaren betalas en engångsersättning, vars kostnadseffekt varje år är 75 miljoner euro och 45 miljoner euro 2017. Merkostnaderna finansieras med arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift och påverkar således inte statens utgifter.

EU:s direktiv om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern förflyttning av personal och säsongsanställning har beaktats vid beredningen av budgeten. Effekterna på social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel av direktivet om företagsintern förflyttning av personal är uppskattningsvis 5,6 miljoner euro och av direktivet om säsongsanställning uppskattningsvis 4,2 miljoner euro.

Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

För utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd och vissa tjänster föreslås anslag till ett belopp av 4,1 miljarder euro, vilket är 731,4 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2016. Tillägget föranleds huvudsakligen av ökade anslag för det grundläggande utkomststödet och bostadsbidraget samt av att studerande övergår till att omfattas av det allmänna bostadsbidraget, vilket genomförs kostnadsneutralt med tanke på de offentliga finanserna. De ytterligare utgifter som övergången föranleder täcks genom att man låter bli att höja de maximala boendeutgifterna samtidigt som man sänker de maximala boendeutgifterna med 4 % i kommungrupperna III och IV.

Beviljandet och utbetalningen av grundläggande utkomststöd överförs från kommunerna till Folkpensionsanstalten från och med ingången av 2017. På grund av denna överföring utökas anslagen för Folkpensionsanstaltens omkostnader med 27,3 miljoner euro. Till följd av överföringen ökar behovet av anslag under momentet för det grundläggande utkomststödet med 478,6 miljoner euro. Kommunernas andel av de uppskattade utgifterna för det grundläggande utkomststödet dras av från momentet för statsandelen för kommunal basservice 28.90.30.

För att genomföra besparingen i de indexbundna utgifterna ändras bestämningsfaktorerna inom det allmänna bostadsbidraget och bostadsbidraget för pensionstagare samt barnbidragen så att statens utgifter minskar med 67,3 miljoner euro 2017.

Ökningen av antalet asylsökande som fått uppehållstillstånd har beaktats i form av anslagsökningar till ett belopp av sammanlagt 105 miljoner euro 2017. Ytterligare anslag föreslås under momentet för barnbidrag, för den finansiering som reserveras för det allmänna bostadsbidraget, under momentet för arbetsmarknadsstöd och för den statliga finansieringen av sjukförsäkringen.

Socialförsäkringsavgifter

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2014	2015	2016	2017
Arbetsgivare:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
Alla arbetsgivare	2,14	2,08	2,12	1,06
<i>Arbetslöshetsförsäkring¹⁾</i>				
lägre avgift	0,75	0,80	1,00	0,80
högre avgift	2,95	3,15	3,90	3,30
<i>Arbetspensionsförsäkring²⁾</i>				
Arbetsgivarnas genomsnittliga ArPL-avgift	17,75	18,00	18,00	17,95

Socialförsäkringsavgifter, % av lönen

	2014	2015	2016	2017
De försäkrade:				
<i>Sjukförsäkring</i>				
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>				
— <i>Sjukvårdspremie</i>				
Förmånstagare (pensioner och inkomster av förmåner)	1,49	1,49	1,47	1,45
Löntagare och företagare	1,32	1,32	1,30	0,06
<i>Arbetsinkomstförsäkring</i>				
— <i>Dagpenningsspremie</i>				
Löntagare	0,84	0,78	0,82	1,54
Företagare	0,97	0,91	0,91	1,61
<i>Arbetslöshetsförsäkring</i>	0,50	0,65	1,15	1,60
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	5,55	5,70	5,70	6,15
personer över 53 år	7,05	7,20	7,20	7,65
Företagare och lantbruksföretagare:				
<i>Arbetspensionsförsäkring, personer under 53 år</i>	23,3	23,7	23,6	24,1
personer över 53 år	24,8	25,2	25,1	25,6

¹⁾ Arbetsgivares lägre premie betalas upp till en viss gräns för lönesumman. År 2015 är gränsen 2 025 000 euro och år 2016 2 044 500 euro. För lönebelopp som överstiger detta betalas den högre premien.

²⁾ I arbetspensionsförsäkringsavgifterna har beaktats den tillfälliga sänkning på 0,4 procentenheter som genomfördes 2016 och som riktades till såväl arbetstagarna som till de små arbetsgivarna

Sjukförsäkring

För finansieringen av sjukförsäkringen föreslås anslag till ett belopp av 1,9 miljarder euro, vilket är 0,7 miljarder euro mer än i den ordinarie budgeten för 2016. Tillägget föranleds huvudsakligen av effekterna av konkurrenskraftsavtalet. Som en följd av sänkningen av arbetsgivares socialskyddsavgift, sänkningen av den sjukvårdspremie som tas ut hos löntagare och höjningen av den dagpenningsspremie som tas ut hos de försäkrade ökar de utgifter som följer av sjukförsäkringslagen med 706 miljoner euro. Avgiftsbelastningen på de löntagare som har de lägsta inkomsterna lindras med ett belopp på 30 miljoner euro som ett led i de föreslagna ändringarna av beskattningsgrunderna.

Läkemedelsersättningarna sänks från och med ingången av 2017 med 134 miljoner euro, varav statens andel är 60 miljoner euro.

Ersättningen av sjukvårdskostnaderna för besök hos den privata hälso- och sjukvården fortgår till slutet av 2018 i de fall där den privata hälso- och sjukvården ordnas i kommunala lokaler. Förslaget ökar statens utgifter med 0,1 miljoner euro.

Det föreslås att inkomstgränserna och ersättningsgraden för sjukdagpenningen och rehabiliteringspenningen sänks i fråga om de högsta inkomstgränserna. Detta innebär att kostnaderna för

arbetsinkomstförsäkringen minskar med 25 miljoner euro varje år och med 18 miljoner euro 2017. Åtgärden har ingen effekt på statens utgifter.

Pensioner

För pensionerna föreslås anslag till ett belopp av 4,5 miljarder euro, vilket är 47 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2016. Täckningsprocenten för medlen i de pensionsansvarsfonder som täcker det pensionsansvar som följer av Folkpensionsanstaltens tjänstemannapensioner sänks så att den börjar motsvara fonderingsgraden för pensionsmedlen inom den offentliga och privata sektorn. Detta minskar statens andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader med 6,5 miljoner euro. Förfarandet för betalning av statens andel av den pension som intjänas under tiden för vård av barn och under studietiden ändras till ett förskotts förfarande.

Ett pensionsstöd av engångsnatur riktas till långtidsarbetslösa som är över 60 år. Pensionsstödet gäller över 60-åringar som varit arbetslösa i fem år, och det har en nettoeffekt på 38 miljoner euro under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel.

Förändringar i index och lönekoeficienten

Åren 2017—2019 görs det inga indexhöjningar av de förmåner som är bundna till FPL-index och konsumentprisindex. För att genomföra besparingarna i de indexbundna utgifterna sänks dessutom folkpensionsindexets poängtal 2017.

	2014	2015	2016	2017
Arbetspensionsindex	2 509	2 519	2 519	2 533
FPL-index	1 630	1 637	1 631	1 617
Konsumentprisindex, %	1,0	-0,2	0,4	1,1
Lönekoeficient	1,35	1,36	1,37	1,39

Utkomstskydd för arbetslösa

I anslag för utkomstskyddet för arbetslösa föreslås 2,8 miljarder euro.

För att genomföra den besparing på 200 miljoner euro som anges i regeringsprogrammet förlängs självrisktiden för utkomstskyddet för arbetslösa, förhöjningsdelarna i det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa sänks, förhöjningsdelen för en lång arbetshistoria slopas helt och den maximala tiden för utbetalning av arbetslöshetsdagpenningen förkortas med hundra dagar. Ändringen innebär en besparing på 20 miljoner euro i statens utgifter.

Det föreslås att arbetslösa arbetssökande som med stöd av utlänningslagen har fått uppehållstillstånd i Finland ska betalas integrationsstöd i stället för arbetsmarknadsstöd. Förändringen bedöms minska utgifterna för arbetsmarknadsstöd med 3,4 miljoner euro och öka utgifterna för utkomststödet med 1 miljon euro 2017.

Staten slopar finansieringen av grunddelen i vuxenutbildningsstödet. Den maximala tiden för utbetalning av stödet förkortas till 15 månader och grunddelen minskas med 15 %.

Veteranerna

För stödet för veteraner föreslås sammanlagt 226,9 miljoner euro, vilket är 9,0 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2016. Av anslaget anvisas 104,5 miljoner euro för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, 57,0 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, 16,0 miljoner euro för fronttillägg och 41,3 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner. För rehabilitering för makar till dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst, för rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig och för frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontsoldater föreslås sammanlagt 6,7 miljoner euro och som statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget 1,5 miljoner euro.

För ersättning av kostnader för tjänster inom öppenvården enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst anvisas ett tillägg på 20 miljoner euro av penningpelsverksamhetens avkastning. I anslaget har dessutom beaktats att den invaliditetsgrad som berättigar till kommunala öppenvårdstjänster har sänkts från och med den 1 januari 2017 från 15 % till 10 % i fråga om krigsinvalidider med lindriga skador. Detta får en kostnadseffekt på 4,7 miljoner euro år 2017.

Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

För den social- och hälsovård som kommunerna ordnar föreslås anslag till ett belopp av 181,8 miljoner euro, vilket är 22,0 miljoner euro mindre än i den ordinarie budgeten för 2016. Minskningen föranleds i huvudsak av att det inte längre beviljas något separat statsunderstöd för anläggningskostnaderna för det barnsjukhus som ska tillhandahålla riksomfattande offentlig hälsovård (mom. 33.60.50).

För genomförandet av regeringens spetsprojekt för välfärd och hälsa anvisas det år 2017 56 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 32,5 miljoner euro. Spetsprojekten omfattar bl.a. försök med servicesedlar och basinkomst och utvärdering av en bosättningsbaserad fördelning av den sociala tryggheten. Dessutom anvisas år 2017 1,5 miljoner euro för en översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovården för unga i enlighet med ungdomsgarantin.

För att öka antalet platser på skyddshem föreslås för finansiering av sådan verksamhet ett anslag på sammanlagt 13,6 miljoner euro, vilket innebär en ökning med 2,0 miljoner euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Den statliga finansieringen för läkar- och sjukvårdshelikopter-verksamheten föreslås förbli på samma nivå som året innan, dvs. 29 miljoner euro.

För beredningen av servicestrukturreformen inom social- och hälsovården och för stöd för reformen föreslås ett anslag på ca 5,6 miljoner euro, vilket är 3,4 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2016. Dessutom har det reserverats 3,0 miljoner euro för finansieringen av det nationella utvecklingsprogrammet SoteDigi. Den statliga finansieringen av hälso- och sjukvårdsenheternas forskning på universitetsnivå minskar med 3 miljoner euro medan den statliga ersättningen för hälso- och sjukvårdsenheternas kostnader för läkar- och tandläkarutbildning ökar med 1,6 miljoner euro.

Den kommunala ekonomin, statsbidrag till kommunerna samt effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin behandlas närmare i avsnitt 7 i den allmänna motiveringen.

Främjande av hälsa och funktionsförmåga

För åtgärder som främjar hälsan och funktionsförmågan föreslås 34,5 miljoner euro, vilket är 9,0 miljoner euro mer än i den ordinarie budgeten för 2016. Ökningen föranses av en ökning av anslagen för anskaffning av vaccin. Det föreslås att vaccination mot vattkoppor tas in i det nationella vaccinationsprogrammet. Detta ökar anslagsbehovet med 4,2 miljoner euro. Det föreslås att vaccination mot fästingburen hjärnhinneinflammation (TBE) inkluderas i det nationella vaccinationsprogrammet i alla sådana områden där incidensen överstiger 15/100 000 fall per år. Utöver på Åland erbjuds vaccinationen hädanefter för kommuninvånarna i Pargas och Simo, samt för besökare från andra kommuner som rör sig i naturen inom dessa områden i mer än fyra veckor. Kostnadsförslaget för det utvidgade programmet är ca 120 000 euro.

Avbytarverksamhet och vikariehjälp

Utgifterna för avbytarverksamheten för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare minskar med 8,3 miljoner euro jämfört med nivån året innan, och uppgår till 162,2 miljoner euro. Minskningen beror på den ändring av lagen om avbytar-service som trädde i kraft vid ingången av 2016 och på en ändring i behovskalkylen. För de administrativa utgifterna i samband med avbytar-service föreslås att anslag på 16,1 miljoner euro. I anknytning till jordbrukets krispaket har i anslaget som tillägg till avbytarverksamheten beaktats 10 miljoner euro, som bl.a. används för att sänka jordbrukarnas avgifter, och 1 miljon euro, som ska användas för att stödja lantbruksföretagarnas arbetsmotivation.

Ämbetsverk och inrättningar

Under omkostnadsmomenten för ämbetsverken och inrättningarna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde föreslås 180,5 miljoner euro, i vilket belopp har beaktats sparåtgärder till ett belopp av sammanlagt 8,6 miljoner euro. De största besparingarna uppstår av det finansiella instrumentet för strategisk forskning till ett belopp av 3,9 miljoner euro, inom sektorforskningen till ett belopp av 3,1 miljoner euro och inom övriga omkostnadsbesparingar till ett belopp av 1,6 miljoner euro.

I samband med sammanslagningen av penning-spelsbolagen överförs Penningautomatföreningens understödsverksamhet till ministeriet från och med ingången av 2017. I anslutning till detta har under ministeriets omkostnadsmoment beaktats ett tillägg på 3,38 miljoner euro, som motsvarar hälften av de beräknade kostnaderna för understödsverksamheten. Anslaget täcks med medel under spelbolagets avkastningsmoment 12.33.90, medan spelbolaget faktureras för den andra hälften av kostnaderna.

Miljöministeriets förvaltningsområde (huvudtitel 35)

För miljöministeriets förvaltningsområde föreslås anslag på sammanlagt ca 180,1 miljoner euro, vilket är 21,8 miljoner euro mindre än 2016. Av minskningen föranses 8 miljoner euro av en minskning av finansieringen av Forststyrelsens förvaltningsuppgifter, som beror på att skyddså-

gärder har slutförts på tidigare inrättade naturskyddsområden, och 5 miljoner euro av en minskning av anslagen för vatten- och miljövård. Av anslagen under huvudtiteln används 35 % för miljöförvaltningens omkostnader, 51 % för miljö- och naturvård samt 14 % för samhällen, byggande och boende.

Miljö- och naturvård

Genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och genomförandet av nätverket Natura 2000 och naturskyddsprogram som man tidigare beslutat om fortsätter. För Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter föreslås under miljöministeriets huvudtitel sammalagt ca 29,4 miljoner euro. En nationalpark för Finlands 100-årsjubileum öppnas i juni 2017.

Man arbetar för att förbättra Östersjöns tillstånd i ett internationellt och nationellt samarbete mellan olika förvaltningsområden, där målet är att skyddsåtgärderna ska ha så god effekt och vara så kostnadseffektiva som möjligt. Åtgärderna för att förbättra Östersjöns och insjöarnas tillstånd inriktas på att reducera näringsbelastningen i synnerhet från jordbruket. Havsforskningsfartyget Aranda genomgår en grundlig renovering. I understöd för Pidä Saaristo Siistinä - Håll Skärgården Ren rf föreslås ett tilläggsanslag på 0,5 miljoner euro för anskaffning av ett nytt servicefartyg.

Samhällen, byggande och boende

Med undantag för reparationsunderstöd betalas stöd för boende med medel ur statens bostadsfond. Som ett led i helheten av sysselsättningsfrämjande åtgärder som regeringent beslutat om ingår i budgetpropositionen ett flertal åtgärder som ökar bostadsbyggandet. Bostadsbyggandet ökas genom att man tar in fullmakten att bevilja kortvariga räntestödslån i den allmänna räntestödslånefullmakten och höjer fullmakten för bostadsrättsbostäder med 160 miljoner euro. För den statsunderstödda bostadsproduktionen anvisas i form av fullmakter för räntestöd som betalas med medel ur bostadsfonden totalt 1 410 miljoner euro med stöd av lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån och lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus. Dessutom sänks självriskandelen för de 40-åriga räntestödslånen från nuvarande 3,4 % till 1,7 % före slutet av 2019, och utbetalningarna inom ramen för låneamorteringsprogrammen förläggs till början av programmen för att göra det lättare att få finansiering när husen börjar vara så gamla att de kräver grundläggande renovering. I huvudstadsregion införs en inkomstgräns på 3 000 euro i statligt understödda bostäder. Fullmakten att bevilja investeringsbidrag för grupper med särskilda behov höjs till 130 miljoner euro, och stödet riktas i första hand till att främja produktionen av bostäder för de svagaste grupperna.

För att öka den statsunderstödda produktionen av hyresbostäder kan de kommuner i Helsingforsregionen som har ingått avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT-avtal) beviljas tidsbundna startbidrag till ett belopp av högst 20 miljoner euro. I de områden som omfattas av MBT-avtal främjas dessutom bostadsproduktionen genom understöd för byggande av kommunalteknik, som beviljas till ett belopp av högst 15 miljoner euro. För reparationsunderstöd har det reserverats 35 miljoner euro, varav 15 miljoner euro av bostadsfondens medel. Understöden riktas huvudsakligen till stöd för installation av hissar i efterhand och reparation av bostäder för äldre och för personer med funktionsnedsättning. Behandlingen av reparationsunderstöd överförs från kommu-

nera till Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, vilket innebär mindre utgifter för den offentliga sektorn.

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2015—2017¹⁾

Kod	Utgiftsart	År 2015	År 2016	År 2017	Förändring 2016—2017	
		bokslut mn €	ordinarie budget mn €	budgetprop. mn €	mn €	%
01-14	Omkostnader	6 444	6 520	6 351	-169	-3
15-17	Pensioner	4 439	4 495	4 601	106	2
18-19	Anskaffning av försvars- materiel	474	545	480	-65	-12
20-28	Övriga konsumtionsutgifter	1 613	1 935	2 170	234	12
29	Mervärdesskatteutgifter	1 148	1 136	1 223	87	8
01-29	Konsumtionsutgifter	14 118	14 631	14 824	193	1
30-39	Statsbidrag till kommuner och samkommuner m. fl.	10 841	11 356	11 038	-318	-3
40-49	Statsbidrag till näringslivet	3 522	3 733	3 712	-21	-1
50-59	Statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	12 518	12 940	13 240	300	2
60	Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och folkpensionsanstalten	5 737	5 637	6 405	768	14
61-65	EU:s strukturfondsfinan- siering, finansieringen från andra EU:s fonder och den motsvarande statliga med- finansieringen och övriga överföringar inom landet	894	812	931	119	15
66-69	Överföringar till EU och utlandet	2 734	2 584	2 574	-10	-0
30-69	Överföringsutgifter	36 246	37 062	37 900	838	2
70-73	Anskaffning av inventarier	92	27	20	-6	-23
74-75	Husbyggen	60	54	62	8	14
76	Jordområden, byggnader och fastigheter	24	36	35	-1	-4
77-79	Jord- och vattenbyggen	483	505	434	-71	-14
70-79	<i>Realinvesteringar</i>	659	622	552	-71	-11
80-86	Lån som beviljas av statens medel	687	248	322	74	30
87-89	Övriga finansinvesteringar	395	223	261	39	17
80-89	<i>Lån och övriga finansinvesteringar</i>	1 082	471	584	113	24
70-89	Investeringsutgifter	1 741	1 093	1 135	42	4
90-92	Räntor på statsskulden	1 524	1 536	1 296	-240	-16
93-94	Nettoamorteringar på stats- skulden och skuldhantering ²⁾	0	0	0	0	—

Anslagen enligt ekonomisk art åren 2015—2017¹⁾

95-99	Övriga och icke specificerade utgifter	72	69	81	12	17
90-99	Övriga utgifter	1 596	1 605	1 377	-228	-14
	Sammanlagt	53 700	54 391	55 236	845	2

¹⁾ Utgifterna har samlats i grupper enligt sin ekonomisk art på basis av momentets nummerkod. Varje tal har avrundats särskilt från det exakta värdet och räkneoperationerna stämmer därför inte till alla delar.

²⁾ Utgifter för skuldhantering beaktas under momentet Nettoupplåning och skuldhantering (15.03.01), om budgeten uppvisar ett underskott.

5.3. Vetenskaps-, teknologi- och innovationspolitiken

Genom forsknings- och innovationspolitik (FoI) stärks Finlands internationella konkurrenskraft, medborgarnas välfärd och förutsättningarna för en miljömässigt hållbar tillväxt. Regeringen har varit tvungen att anpassa också FoI-verksamheten till villkoren för de offentliga finanserna, samtidigt som man genomför reformer för att skapa förutsättningar av världsklass för att ta fram ny kunskap, framgångsrika innovationer, tillväxtföretag samt näringsverksamhet med högt förädlingsvärde. Regeringen inleder nya tillväxtfrämjande åtgärder och sörjer för att det trots utmaningarna i de offentliga finanserna avsätts finansiering för de områden som är allra viktigast med tanke på ekonomin, produktiviteten och sysselsättningen.

Politikåtgärderna styrs av regeringsprogrammet och spetsprojekten i regeringsprogrammet samt av forsknings- och innovationsrådets riktlinjer (2015—2020). Det centrala målet under regeringsperioden är att åter höja kvaliteten på och genomslaget av forsknings- och innovationsverksamheten. Man påskyndar reformen av högskolornas strukturer och verksamhet samt profilering på styrkeområden. Genom högskolornas, näringslivets och förvaltningens gemensamma åtgärder främjas användningen av forskningsresultat och forskningsresultatens genomslag. En gynnsam företagskultur som främjar internationalisering stöds. Regeringen stärker kapitalmarknaden tillsammans med privata aktörer. Offentligt stöd och riskfördelningsmekanismer riktas till nystartade och innovativa (tillväxt)företag med potential samt till exportfrämjande åtgärder.

På grund av den minskade finansieringen till såväl den offentliga sektorn som företagssektorn sjönk Finlands FoU-intensitet (FoU-utgifter/bnp) till 3,1 % år 2015. Enligt befintliga uppgifter kommer intensiteten att stanna vid ca 2,9 % år 2016. Detta innebär att vi redan sjunde året i följd har haft en sjunkande FoU-intensitet. År 2015 var den statliga FoU-finansieringen ca 1 % av bnp, men 2016 sjunker den till mindre än 0,9 % och under de närmaste åren till 0,8 %.

Reformen av systemet med statens forskningsinstitut och av statens FoU-finansiering fortsätter i enlighet med statsrådets riktlinjer. Rådet för strategisk forskning vid Finlands Akademi finansierade 2015—2016 sina första långsiktiga forskningsprojekt. Statsrådet väljer huvudtema för rådets program. Forskningsinstitut har lagts ned, slagits ihop och överförts till universitet. År 2014 fanns det 18 forskningsinstitut, men år 2016 återstod endast 12. Av dessa institut har Statens tekniska forskningscentral VTT formen av ett aktiebolag. Vid sidan av reformerna har forskningsinstitutens finansiering minskats och fokuserats till det finansiella instrumentet för strategisk forskning och till finansiering av forskning som stöder beslutsfattandet. Den finansiering för forskning, framsyn och utredning som statsrådets kansli delar ut har etablerats vid en nivå på ca 11 miljoner euro.

Systemen för finansiering och styrning av högskolorna utvecklas. En reviderad finansieringsmodell för universiteten införs 2017. Modellen stöder en förbättring av kvaliteten på forskningen och undervisningen, en snabbare övergång till arbetslivet, utnyttjandet av forskningsresultat, internationalisering samt universitetens profilering på sina respektive styrkeområden.

Universitetens profilering samt prioriteringen och valet av forskningsområden stöds med specialfinansiering från Finlands Akademi. Detta genomförs genom att 50 miljoner euro av universitetens statliga finansiering stegvis överförs till Akademien för vidarefördelning. Den konkurrensutsatta finansieringens andel av högskolornas finansiering ökas. Universiteten och yrkeshögskolorna kapitaliseras. I kapitaliseringskriterierna betonas högskolornas kvalitet, genomslag i samhället och förmåga att skaffa extern finansiering.

Den samordnade utvecklingen av högskolornas och forskningsinstitutens strukturer fortsätter. Målet är att det i Finland under de närmaste åren ska uppstå starka regionala och sektoriella kompetenskluster av högskolor och forskningsinstitut med hög internationell profil. En utvärdering av utfallet av samarbetet mellan högskolorna och forskningsinstituten, av deras arbetsfördelning och av strukturreformerna genomförs senast 2018.

För utveckling av forskningens infrastruktur och för deltagande i EU:s gemensamma forskningsinfrastrukturer genomförs en nationell strategi och färdplan (2014—2020). Infrastrukturer och utvecklingsmiljöer stöds på områdena för cleantech och bioekonomi men också på andra prioriterade områden som anges i regeringsprogrammet. Den öppna åtkomsten till och utnyttjandet av offentliga datalager och forskningsmaterial, -metoder och -resultat förbättras systematiskt. Man fortsätter att verkställa den nationella färdplanen för öppen vetenskap och forskning (2014—2017) och bereder utvecklingsåtgärder och politiklinjer för den följande fasen.

Vid beredningen av projekt inom EU:s Horisont 2020 och för investeringar i infrastruktur på internationell nivå utnyttjas finansiering från Rådet för strategisk forskning, Akademien och Tekes samt Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) och EU:s strukturfonder. Utbildningsexporten på alla utbildningsnivåer främjas genom att man undanröjer hindren för uppdragsutbildning och ökar utbildningsexportens volym. Terminsavgifter och ett stipendiesystem för studerande från länder utanför EU/EES-området införs. Utländska studerande uppmuntras att stanna i Finland.

Tillväxtstrategin för forskning och innovation inom hälsobranschen och den färdplan för perioden 2016—2018 som stöder den genomförs som ett samarbete mellan flera olika förvaltningsområden samt privata och offentliga aktörer. Man skapar en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö. Man ökar investeringarna och exporten bl.a. genom att stärka de sektorspecifika kompetensklustren och stödja kommersialisering av forskning.

Arbetsfördelningen och samarbetet mellan forsknings- och kapitalfinansiärerna förtydligas. I Tekes finansiering sker en stor förändring: 2016 minskas Tekes resurser med 130 miljoner euro och 2017 med ytterligare 20 miljoner euro. Ett försök med innovationssedlar inleds 2016. Sedlarna (å 5 000 €) riktas till mikroföretag och till små och medelstora företag som upphandlar innovationsexpertis hos företag, högskolor och forskningsinstitut.

Den offentliga finansieringen för de strategiska centren för vetenskap, teknologi och innovation (SHOK) slopas. Programmet Innovativa städer (INKA) läggs ned. Man fortsätter att utveckla lockande kluster med stor internationell synlighet. Klusterpolitiken och samarbetsplattformerna förnyas genom att man samlar kompetensen och genom att man drar nytta av erfarenheterna och praxis i samband med ovannämnda instrument.

Nätverket Team Finland effektiviseras genom allt intensivare samarbete och genom att man stöder tillväxtprojekt som främjar investeringar. Tjänsterna inom ramen för Team Finland utvecklas för att få fart på exporten, internationalisera sektorn för små och medelstora företag och få utländska investeringar till Finland.

Forsknings- och innovationsrådet, som genomgått en totalreform, inleder sin verksamhet hösten 2016. Rådet behandlar de viktigaste åtgärderna för att utveckla FoI-politiken, främjar samarbetet mellan förvaltningsområdena och olika aktörer samt upprätthåller en helhetsbild av läget i fråga om innovationssystemet.

OECD genomför en oberoende, internationell bedömning av det finländska innovationssystemet som blir klar våren 2017. De viktigaste iakttagelserna och policyrekommendationerna i bedömningen utnyttjas vid halvtidsöversynen av regeringsperioden och i andra åtgärder för att utveckla FoI-politiken.

Utveckling av de centrala anslagen för forskning och utveckling, mn euro¹⁾

	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.	2016—2017 förändring	2016—2017 förändr., %
Högskolor ²⁾	581	561	-20	-3
Statliga forskningsinstitut ³⁾	197	186	-11	-6
— varav VTT ⁴⁾	78	76	-2	-2
Forskningsorganisationernas forsknings- anslag, sammanlagt	778	747	-31	-4
Finlands Akademi	441	450	+9	+2
— varav strategisk forskning	56	56	0	0
Tekes - utvecklingscentralen för teknologi och innovationer	486	487	+1	0
— varav FoU-finansiering ⁵⁾	381	378	-3	-1
Finansieringsorganisationer sammanlagt	927	936	+10	+1
Statsrådets utrednings- och forsknings- verksamhet	11	11	0	0
Statlig ersättning till hälso- och sjukvårds- enheter för forskningsverksamhet enligt lagen om specialiserad sjukvård	18	15	-3	-17

Utveckling av de centrala anslagen för forskning och utveckling, mn euro¹⁾

	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.	2016—2017 förändring	2016—2017 förändr., %
Sammanlagt	1 734	1 710	-24	-1
— endast FoU-finansiering, sammanlagt	1 629	1 601	-28	-2
Uppskattning av statens totala FoU-finansiering	1 845	1 820	-25	-1

¹⁾ På grund av metodologiska förändringar och andra förändringar är siffrorna för FoU-finansieringen för 2016 och 2017 inte direkt jämförbara med uppgifterna från tidigare år.

²⁾ För att få större jämförbarhet när det gäller utvecklingen av FoU-finansieringen har i kalkylen för den statliga finansieringen till universiteten inte inkluderats arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie eller mervärdesskattekomensation. Andelen statlig finansiering som anvisas för forskning har fr.o.m. 2016 höjts med två procentenheter. Detta gör uppgifterna i tabellen mer jämförbara med uppgifterna i Statistikcentralens FoU-budgetanalys.

³⁾ Minskningen av forskningsinstitutens resurser beror på totalreformen av statens forskningsinstitut och forskningsfinansieringen.

⁴⁾ Bedömningen av VTT:s FoU-finansiering har gjorts genom att på basis av uppgifter från VTT och Statistikcentralen dra av mervärdesskatteandelen från statsunderstödet enligt budgeten.

⁵⁾ En del av finansieringen för Tekes riktas till annan än sådan FoU-verksamhet som uppfyller internationella statistiska kriterier, som t.ex. innovations- och kapitalinvesteringsverksamhet. I tabellen anges endast FoU-finansieringen separat.

5.4. Regionutveckling och strukturfonder

Utveckling av regionerna

Regionutvecklingen sköts av staten, kommunerna och landskapsförbunden i egenskap av regionutvecklingsmyndigheter. Målet är att skapa ett system för utveckling av regionerna som drivs i växelverkan mellan myndigheterna och de övriga för regionutvecklingen centrala aktörerna och som utgår från de olika parternas arbetsfördelning och gemensamma mål. Systemet ska skapa förutsättningar för tillväxt och förnyelse som utgår från regionerna och som baserar sig på hållbar utveckling, samt för välfärd och social integration.

Riktlinjerna för regionutvecklingen och de viktigaste åtgärderna fastställs i regeringsprogrammet och i statsrådets beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen. Regionutvecklingsarbetet genomförs med såväl nationella som EU-delfinansierade program och åtgärder. Den nationella regionalpolitiken och genomförandet av EU:s regional- och strukturpolitik samordnas till ett fungerande system.

Verksamhetssystemet för regionutveckling och åtgärderna för att nå de nationella prioriteringarna i regionutvecklingen behandlas närmare i kapitel 32.50 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel.

EU:s strukturfonders verksamhet i Finland och strukturfondsmedlen i budgetpropositionen för 2017

Finlands strukturfondsprogram Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020, som utarbetats för programperioden 2014—2020, har som mål att skapa ny och mångsidig näringslivsstruktur i regio-

nera och att främja sysselsättningen, förbättra små och medelstora företags tillväxtpotentialer, öka andelen förnybar energi och förbättra energiprestandan, minska den strukturella arbetslösheten och utveckla arbetslivets kvalitet, nyttiggöra kunskaper och ny kunskap för att stärka konkurrenskraften, säkerställa att det finns kompetent arbetskraft som motsvarar de behov arbetsmarknaden och näringslivet har, stödja livslångt lärande och främja social integration. Med strukturprogrammet genomförs Europa 2020-strategin och det anknyttande nationella programmet.

Med åtgärder inom ramen för målet Europeiskt territoriellt samarbete samt delområdet Gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC) under programperioden 2014—2020 stöds utbyte av erfarenheter, samarbete och skapande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena.

Strukturprogrammet väntas bli intäktsförda i statsbudgeten till ett belopp av sammanlagt 150 miljoner euro 2017. Här ingår inkomsterna från Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden för programperioden 2007—2013 samt inkomsterna för programperioden 2014—2020.

EU:s strukturprogram 2014—2020 och den finansiering som föreslås i budgetpropositionen 2017 (EU-finansieringen och den statliga finansieringen sammanlagt) miljoner euro

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2014—2020	Bevillningsfullmakt 2017
Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)	1 336,9	212,3
Europeiska socialfonden (ESF)	897,2	138,3
Europeiskt territoriellt samarbete (ETS) och delområdet Gränsöverskridande samarbete inom det europeiska grannskapsinstrumentet (ENI CBC)	121,0	24,3
Fonden för europeiskt bistånd (Fead)	26,5	3,8
SMF-företagsinitiativprogrammet	40,0	0,0
Sammanlagt	2 421,6	378,7

6. Utveckling av förvaltningen

Målet för de förvaltningspolitiska åtgärderna är att säkerställa kvaliteten på de offentliga tjänsterna och öka produktiviteten inom den offentliga förvaltningen och därigenom bidra till hållbara offentliga finanser.

Medborgarnas rätt till god förvaltning tryggas i hela landet. En öppen förvaltning främjas inom statsförvaltningen genom att man genomför den tvååriga handlingsplanen för öppen förvaltning: En öppen, ansvarsfull och delaktighetsfrämjande förvaltning. Genomgående teman är ökandet av barns, ungas och äldres delaktighet samt digitalisering och produktivitet. Olika metoder för att höra barn, unga och äldre prövas inom regeringens spetsprojekt och reformer: 1) programmet för

utveckling av barn- och familjetjänsterna, 2) digitalisering, 3) utveckling av hemvården för äldre och närståendevården för alla ålderskategorier och 4) Framtidens kommun.

Ledarskapets kvalitet inom den offentliga förvaltningen förbättras genom en modernisering av ledarskapet som omfattar två åtgärdshelheter. Den första åtgärdshelheten gäller ett enhetligare statsråd och en enhetligare statsförvaltning och den andra nya verksamhetssätt för styrning och verkställighet. Genom dessa helheter samordnas statsrådets och statsförvaltningens styrningsprocesser med det strategiska regeringsarbetet och stärks en förvaltningsövergripande och kunskapsbaserad styrning och verkställighet.

6.1. Utveckling av verksamhetssätten, strukturerna och processerna inom förvaltningen

Statens centralförvaltning

Reformen av ämbetsstrukturen inom centralförvaltningen fortsätter utgående från de utvecklingsprinciper som börjat tillämpas i Kehu- och Virsu-projekten. I reformen läggs särskild vikt vid att förtydliga ledningssystemet och att hantera reformen på ett förvaltningsövergripande sätt. I reformen beaktas även social- och hälsovårds- och landskapsreformens konsekvenser för centralförvaltningens ämbetsverk. Regeringen iakttar god personalpolitik vid genomförandet av reformen.

Statens och kommunernas gemensamma pilotprojekt med servicepunkter fortsätter sin verksamhet.

När det gäller utvecklandet av ledarskapet inleds och genomförs flera åtgärder. Reformeringen av ledningssystemen vid ministerierna inleds i början av 2017. I alla ministerier tar man likaså 2017 för den högsta ledningen inklusive kanslicheferna i bruk ledningsavtal som främjar moderniseringen av statsförvaltningen. Dessutom går ämbetsverken igenom sin viktigaste service och fastställer servicelöften för den. Även de pågående ledningsförsöken slutförs och resultaten av dem utvärderas.

En utredning för översyn av tjänstemannalagstiftningen inleds 2017.

Reformen av statens ekonomi- och personalförvaltning

Den fas av Kieku-projektet som inleddes 2008 avslutas som planerat vid utgången av 2016. Kieku är en gemensam verksamhetsmodell för statens ekonomi- och personalförvaltning och omfattar processerna, datastrukturen och en enhetlig användning av servicen vid servicecentren samt ett övergripande informationssystem som stöder dessa funktioner. Vid ingången av 2017 överförs ägandet av informationssystemet från Statskontoret till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning. När det gäller utvecklandet och livscykelhanteringen av systemet tar man i bruk en förvaltningsmodell med hjälp av vilken systemets enhetlighet upprätthålls och användarna ges möjlighet att delta i utvecklandet.

Produktiviteten inom statens ekonomi- och personalförvaltning utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet genom att ytterligare uppgifter inom bokföring och uppgörande av bokslut vid bokföringsenheterna överförs till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning och genom att processen för anskaffningar och utgiftshantering centraliseras, förenklas och görs

elektronisk. Ministerierna styr för egen del överföringen av uppgifterna inom ekonomi- och personalförvaltningen i det egna förvaltningsområdet till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning.

En effektivare användning av statens lokaler

Användningen av lokaler effektiviseras i enlighet med statens nya lokalstrategi så att den motsvarar de uppställda målen, de förändrade arbetssätten och medborgarnas ökade användning av elektroniska tjänster. Genom att effektivisera användningen av lokaler strävar man efter bättre arbetsprestationer och lägre hyreskostnader. Työ 2.0, som är ett samarbetsprojekt mellan finansministeriet, Statskontoret, Senatfastigheter och Statens center för informations- och kommunikationsteknik Valtori, ger verktyg, konkreta exempel och tips för hur man inom statsförvaltningen kan modernisera arbetssätten, som i och med digitaliseringen ändras i alla arbeten inom statsförvaltningen. Ämbetsverken och inrättningarna har i samarbete med Senatfastigheter gjort upp planer för genomförande av lokalstrategin, i vilka målsättningen är en besparing på över 10 miljoner euro i utgifterna för lokaler 2017.

Utveckling av statens upphandling

Genomförandet av åtgärdsförslagen inom utvecklingsprojektet för statens upphandlingsverksamhet fortsätter. Programmet för digitalisering av statens upphandlingar inleddes 2016 och genomförandet sker i huvudsak 2017. I fråga om utvecklandet och digitaliseringen av statens upphandlingar koncentrerar man sig på att utveckla processerna inom hela upphandlingsverksamheten med allt från planering av upphandling till arkivering och till att göra informationssystem kompatibla. Under 2017 ska införandet av det elektroniska systemet för konkurrensutsättning i statliga ämbetsverk och inrättningar vara genomfört och övergången till en helt elektronisk upphandlingsprocess fortsätter. Delegationen för statens upphandlingsverksamhet följer hur utvecklingen av upphandlingsverksamheten framskrider och hur koncernmålen uppnås.

Social- och hälsovårds- och landskapsreformen

Regeringen bereder och genomför social- och hälsovårds- och landskapsreformen. Social- och hälsovårdens servicestruktur reformeras. Den regeringsproposition som gäller social- och hälsovårdsreformen och som överlämnas till riksdagen hösten 2016 innehåller bl.a. förslag till landskapslag, där det utöver organiseringen av landskapens förvaltning och ekonomi föreskrivs om landskapens alla uppgiftsområden. Syftet med landskapsreformen är att samordna den statliga regionförvaltningen och landskapsförvaltningen samt förenkla organiseringen av den offentliga regionförvaltningen (staten, regionerna och kommunerna). Genomförandet av landskapsreformen kommer att förutsätta ett stort antal ändringar i den gällande lagstiftningen. Regeringen strävar efter att lämna de propositioner med förslag till lagstiftning som landskapsreformen förutsätter under 2017. Lagstiftningspaketet som gäller de ovannämnda reformerna ska träda i kraft vid ingången av 2019.

Under 2017 framskrider genomförandet av social- och hälsovårds- och landskapsreformen fram till den 30 juni 2017 med en förberedelsefas inom ministerierna och andra myndigheter och från och med den 1 juli 2017 med förberedelser inom landskapens temporära beredningsorgan, som inrättas genom lagen om införande av landskapslagen. De här organens verksamhetsperiod av-

slutas när landskapsfullmäktige inleder sin verksamhet vid ingången av mars 2018 efter att resultaten från det första landskapsvalet, som hålls i februari 2018, fastställts. Vid sidan av förberedelserna inom områdena fortsätter ministerierna samtidigt att bereda reformen för egen del.

Omkostnadsbesparing i förvaltningsutgifterna

I enlighet med regeringsprogrammet sparas sammanlagt 120 miljoner euro i förvaltningsutgifterna under ramperioden 2016—2019. Besparingarna som ökar med 30 miljoner euro årligen genomförs bl.a. genom avveckling av uppgifter och skyldigheter, minskade personalutgifter genom utnyttjande av pensionsavgångar, ökad digitalisering samt revidering av strukturerna. Sparkraven gäller alla förvaltningsområden. I budgetpropositionen riktas besparingarna 2017 i enlighet med ministeriernas förslag direkt mot omkostnadsmomenten.

6.2. Utveckling av IKT-verksamheten inom den offentliga förvaltningen

Ett mål för regeringsperioden är användarorienterade, produktivitetshöjande och resultatgivande digitala offentliga tjänster över en disk. De principer för digitaliseringen som gäller alla offentliga tjänster godkändes 2016 och verkställandet av principerna stöds. År 2017 fortsätter och påbörjas nya projekt för att främja digitaliseringen av förvaltningen samt genomförs tillsammans med kommunerna kundorienterade digikommunförsök som möjliggör nya former av tjänster och kostnadsbesparingar. Samanvändningen av information som samlas in och används inom förvaltningen ska utökas inom ramen för projektet för gemensam information.

Programmet för genomförande av den nationella servicearkitekturen avslutas i slutet av 2017. År 2017 främjar man ibruktageandet av tjänsterna inom hela den offentliga förvaltningen och går man över från beta-fasen i fråga om servicevyerna för medborgare, företag och myndigheter till den egentliga webbplatsen. Servicedatalagret tas i bruk och den nuvarande portalen Suomi.fi läggs ner före utgången av året. Nya tjänster fogas till informationsleden och en elektronisk fullmakt tas i bruk. Aktörer som använder tjänsten Vetuma har anslutits till identifieringstjänsten.

Informations- och cybersäkerheten blir allt viktigare i takt med att digitaliseringen av samhället och den offentliga förvaltningen framskrider. År 2017 utvecklas kunnandet i fråga om informations- och cybersäkerheten på ett föregripande sätt, processerna och verksamhetsmodellerna för främjande av kontinuiteten i verksamheten samt hanteringen av störningar av olika slag.

Finansministeriet styr beredningen av de nya landskapen och social- och hälsovårdsområdena och producerar de riktlinjer som behövs för styrningen i enlighet med sina styruppgifter som gäller myndigheter inom den offentliga förvaltningen. Finansministeriet stöder beredningen av landskapsreformen i dess olika faser i syfte att utveckla klientorienterade tjänster inom landskapen samt genomföra den ändring som de uppgifter som överförs till landskapen orsakar. År 2017 inleds ett riksomfattande program för att stödja beredningen inom landskapen och kommunerna.

År 2017 fortsätter uppgifterna i programmet för utveckling av statistikföringen och informationsförsörjningen i fråga om kommunernas ekonomiuppgifter standardiseras, inleds uppdateringen av standarderna så att de motsvarar kommunernas uppgifter 2019 samt bereds modeller för ibruktageandet med tanke på kommunerna och samkommunerna. Inom ramen för programmet stöds

dessutom införandet av kommunernas och samkommunernas gemensamma automatiska ekonomirapportering inom statsförvaltningen.

6.3. Statens arbetsgivar- och personalpolitik

Inom statens budgetekonomi arbetar 2017 ca 71 500 personer, och arbetskraftskostnaderna uppgår till ca 4,1 miljarder euro.

Statens avtalsuppgörelse för perioden 1.2.2017—31.1.2018 följer konkurrenskraftsavtalet. I statens tjänste- och arbetskollektivavtal ingår en sänkning av semesterpenningen med 30 % för viss tid under 2017—2019 samt en förlängning av den årliga arbetstiden med 24 timmar genom förlängning av den ordinarie arbetstiden från och med den 1 februari 2017. I avtalet ingår inga justeringar av löner. År 2017 minskar ämbetsverkens kostnader till följd av den sänkta semesterpenningen med i genomsnitt 1,6 %, dvs. sammanlagt 56 miljoner euro, och till följd av den förlängda arbetstiden med 1,1 %, dvs. 38 miljoner euro. Till konkurrenskraftsavtalet hänför sig som regeringens åtgärder en sänkning av arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift och pensionsavgift. Ämbetsverkens utgiftsbesparingar till följd av dessa uppgår till sammanlagt 34 miljoner euro. Ovan nämnda utgiftsbesparingar till följd av konkurrenskraftsavtalet och regeringens åtgärder i anslutning till det år 2017 sammanlagt 127 miljoner euro och de har beaktats som avdrag i ämbetsverkens omkostnader.

Enligt planen för de offentliga finanserna från våren 2014 och statsrådets beslut av den 28 maj 2014 ska statens löneglidning begränsas till den genomsnittliga nivån på de andra arbetsmarknaderna. Den besparing som följer av detta har för 2017 års del genomförts genom en minskning av ämbetsverkens budgetfinansierade anslag med sammanlagt 13 miljoner euro.

Statens personalpolitik har som mål att stärka konkurrenskraften för staten som arbetsgivare och att använda personalresurserna inom statsförvaltningen på ett flexibelt och ändamålsenligt sätt. En proposition med förslag till ändring av statstjänstemannalagen (RP 90/2016 rd) som gäller en mer flexibel användning av personalresurser har överlämnats till riksdagen. Syftet med propositionen är att sakkunskapen ska kunna utnyttjas mer flexibelt mellan förvaltningsområdena och ämbetsverken och att arbetsbördan ska kunna jämnas ut genom att personalresurser tillfälligt riktas i enlighet med behovet. Det föreslås också att det i statstjänstemannalagen tas in en bestämmelse om karensavtal, om en särskild karenstid efter det att anställningsförhållandet har upphört och om den ersättning som ska betalas för den tiden. Enligt propositionen kan det med tjänstemän som behandlar känslig information eller information med betydande ekonomiskt värde avtalas om en bestämd tid på högst 12 månader under vilken tjänstemannens rätt att övergå till andra uppgifter begränsas villkorligt.

Arbetslivets kvalitet, arbetsproduktiviteten samt personalens välbefinnande i arbetet och kompetens utvecklas i samarbete med de övriga arbetsmarknadsaktörerna. Även som arbetsgivare stöder staten förutsättningarna för utveckling av samhällsekonomin genom att förlänga tiden i arbetslivet inom statsförvaltningen. Den ålder vid vilken de anställda går i pension har under de senaste åren stigit och välbefinnandet i arbetet har hela tiden förbättrats sett till de mått som beskriver arbetstillfredsställelsen och utvecklingen av sjukfrånvaron.

Statskontoret ska på uppdrag av finansministeriet senast den 30 september 2016 lägga fram en utredning om statens personalledning och de statliga anställdas kompetensutveckling. Utredningen är en del av spetsprojektet för bättre styrning och verkställighet i enlighet med regeringsprogrammet.

Allmänna utgångspunkter när det gäller utvecklandet av ledarskapet inom statsförvaltningen är sektorsövergripande verksamhet, professionellt och resultatgivande ledarskap samt produktiv förvaltning och hållbar utveckling. Som en del av genomförandet av regeringens spetsprojekt stärks en förvaltningsövergripande och kunskapsbaserad styrning och verkställighet.

Många chefer kommer att gå i pension under de närmaste åren och därför är det viktigt för staten som arbetsgivare att kunna rekrytera, utveckla och sporra kompetenta chefer. Detta stöds genom införande av en ny tjänste- och uppgiftsstruktur för den högsta ledningen, genom ledningsuppgifter för viss tid, genom ledningens rörlighet och genom utvecklingsåtgärder. Finansministeriet stärker stödverksamhet som syftar till att bereda nya ledningsmodeller och en allmän ledningspolitik, förenhetliga rekryteringsförfarandena och rekryteringskriterierna när det gäller ledningen, hantera anställningsförhållanden, stödja karriärhantering och yrkesmässig utveckling samt utveckla utvärderingen av ledningen och ledningen av prestationer. Stödåtgärderna består i praktiken av bl.a. information om uppdrag som blir lediga, stödjande av övergång från en uppgift till en annan samt samordning av gemensam coachning och nätverk.

Etisk verksamhet för myndigheter och tjänstemän inom statsförvaltningen är en central fråga när det gäller den offentliga tillförlitligheten i statens funktioner. En hög tjänstemannaetik främjas bäst genom värdegrundsbaserat ledarskap och förutseende tillvägagångssätt. Finansministeriet har som stöd för denna utveckling tillsatt en permanent rådgivande tjänstemannaetisk delegation.

Nyckeltal som beskriver personalen inom budgetekonomin åren 2014—2017

Nyckeltal	2014	2015	2016 ¹⁾	2017
Antal anställda	78 800	73 700	72 600	71 500
Förändring från föregående år, %	-3,0	-6,5	-1,5	-1,5
Antalet årsverken	78 600	73 100	72 000	70 900
Förändring från föregående år, %	-2,2	-7,0	-1,5	-1,5
Lönesumma, mn euro	3 755	3 520	3 509	3 365
Arbetskraftskostnader, mn euro	4 693	4 389	4 304	4 082
Genomsnittlig totalinkomst euro/mån./person	3 845	3 900	3 945	3 965
Lönebikostnader, %	61,7	60,0	57,4	52,6
Alla statens pensionsutgifter, mn euro	4 344	4 431	4 487	4 576
Kvinnornas andel, %	48,6	48,8	48,8	48,8
De anställdas genomsnittsålder, år	46,3	46,4	46,4	46,3

¹⁾ Uppgifterna för 2016 och 2017 är uppskattningar. För 2016 och 2017 har man beaktat minskningen av antalet statsanställda till följd av förbättrad produktivitet, besparingarna inom löneglidningen och de kostnadsänkande verkningarna av statens avtalsuppgörelse när det gäller konkurrenskraftsavtalet.

7. Den kommunala ekonomin

Läget och utsikterna inom den kommunala ekonomin samt effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin behandlas också i det program för kommunernas ekonomi som utarbetats i samband med beredningen av budgetpropositionen.

Den kommunala ekonomins sammanlagda resultat för räkenskapsperioden förbättras 2017. Lokalförvaltningen uppvisar enligt de begrepp som används i nationalräkenskaperna ett underskott på 0,4 % i förhållande till BNP. Den kommunala ekonomin stärks särskilt av de direkta anpassningsåtgärder som anges i bilaga 6 till regeringsprogrammet. Det ökade servicebehovet bidrar dock fortfarande till ett ökat utgiftstryck på den kommunala ekonomin. Även behovet av investeringar, det eftersatta underhållet och utökningen av service och infrastruktur i tillväxtcentrum är fortsatt omfattande. Trots att räkenskapsperiodens resultat uppvisar ett överskott räcker inkomstfinansieringen inte till för att täcka nettoinvesteringarna, och skuldsättningen inom den kommunala ekonomin fortsätter.

De åtgärder som kommunerna och samkommunerna själva genomför 2017 bedöms först efter det att kommunernas och samkommunernas budgetar färdigställts. De besparingar i personalutgifterna som hänför sig till konkurrenskraftsavtalet och regeringens åtgärder för att stärka den kommunala ekonomin kan delvis åsidosätta kommunernas egna anpassningsåtgärder under de kommande åren. Regeringens åtgärder för att stärka den kommunala ekonomin och bedömningen av konkurrenskraftsavtalets effekter, som båda ingår i bedömningen av den kommunala ekonomins utveckling, är ändå förknippade med osäkerhet. Åtgärdernas slutliga effekter på saldot för den kommunala ekonomin beror bl.a. på hur kommunerna och samkommunerna genomför dem.

7.1. Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar av beskattningsgrunderna och betalningsgrunderna

Kommunalskatt

Grunderna för beskattningen av förvärvsinkomster lindras 2017 så att de motsvarar förändringen i konsumentprisindexet. Indexjusteringen minskar intäkterna från kommunalskatten med uppskattningsvis 64 miljoner euro. Den avdragsgilla delen av räntorna på bostadslån minskas fortsatt i enlighet med regeringsprogrammet, vilket ökar intäkterna från kommunalskatten med 13 miljoner euro. År 2017 införs ett s.k. företagaravdrag, vilket bedöms minska intäkterna från kommunalskatten med 53 miljoner euro. För att främja sysselsättningen höjs även hushållsavdraget, vilket i sin tur minskar intäkterna från kommunalskatten med 13 miljoner euro.

För att stödja konkurrenskraftsavtalet lindras beskattningen av arbetsinkomster med sammanlagt 423 miljoner euro 2017. Beskattningen lindras jämnt i alla inkomstgrupper. Lindringen minskar intäkterna från kommunalskatten med 211 miljoner euro. Beskattningen av pensionsinkomster lindras med sammanlagt 136 miljoner euro, av vilket kommunalskattens andel är 62 miljoner euro. Dessa förlorade skatteintäkter kompenseras kommunerna till fullt belopp via statsandelssystemet. Konkurrenskraftsavtalet har också sådana indirekta effekter på intäkterna från kommunalskatten som beror på ändringar av de socialförsäkringsavgifter som betalas av arbetstagare och på minskningen av lönesumman. Dessa förlorade skatteintäkter kompenseras dock inte.

Ändringarna av beskattningsgrunderna minskar intäkterna från kommunalskatten med sammanlagt 390 miljoner euro netto, och i statsandelarna görs ett motsvarande tillägg som kompensation.

Fastighetsskatt

I regeringsprogrammet för statsminister Sipilä finns en skrivning om att fastighetsskatten ska höjas under regeringsperioden så att skatteintäkterna till följd av skattehöjningen ökar med sammanlagt 100 miljoner euro. Av dessa höjningar har de ändringar som träder i kraft 2016 och 2017 genomförts och med dem uppnås hälften av de extra intäkter som eftersträvas. Utöver regeringsprogrammets riktlinjer höjs fastighetsskatten 2017 med 50 miljoner euro, vilket betyder att höjningen är totalt 75 miljoner euro år 2017. Av höjningen riktas ca 9 miljoner euro till fastighetsskatten för obebyggd byggnadsmark som planlagts för bostadsbruk i syfte att stimulera bostadsproduktionen.

Effekterna på kommunernas skatteinkomster 2017 av de ändringar av beskattningsgrunderna som hänför sig till budgetpropositionen (mn euro)

Indexjustering av skattegrunderna	-64
Införande av ett företagaravdrag	-53
Höjning av hushållsavdraget	-13
Begränsning av ränteavdraget för bostadslån	13
Skattelättnader enligt konkurrenskraftsavtalet	-211
Lättnader i beskattningen av pensionsinkomster	-62
Skärpning av fastighetsskatten	75
Sammanlagt	-315

Ändringar i avgiftsgrunderna

Regeringen har beslutat att inte genomföra höjningarna av avgifterna för den småbarnspedagogiska verksamheten. I syfte att göra det mer sporrande att arbeta genomförs ändå de i regeringspropositionen föreslagna sänkningarna av avgifterna för småbarnspedagogik för familjer som består av 2–3 personer och har små inkomster. Till följd av ändringen beräknas avgiftsintäkterna minska med 10 miljoner euro per år. Den höjning som görs i avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamheten fr.o.m. den 1 augusti 2016 stärker kommunernas ekonomi med uppskattningsvis 26 miljoner euro.

7.2. Statsbidrag till kommunerna

Statsbidrag till kommuner och samkommuner 2015—2017 (mn euro) och förändring 2016—2017 (%)

	2015 budgeterat ¹⁾	2016 budgeterat	2017 budgetprop.	2016—2017, %
Kalkylerade statsandelar jämte utjämningsposter inom statsandels-systemet				
FM	8 500	9 028	8 543	-5,4
UKM	926	928	905	-2,5
— varav samkommunerna	1 082	1 041	1 033	-0,8
Kalkylerade statsandelar sammanlagt	9 426	9 956	9 448	-5,1
Övriga statsunderstöd				
JM, valutgifter	9	0	0	
IM, understöd till kommunerna från brandskyddsfonden	4	4	4	
FM, understöd för kommunsammanslagningar	36	26	27	
FM, finansiering av lokala försök i kommunerna	1	1	0	
UKM, understöd enligt prövning	237	194	209	
JSM, statsbidrag inom förvaltningsområdet	6	5	5	
KM, köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster	38	34	34	
KM, övriga statsbidrag till kommuner	1	1	1	
ANM, lönesubvention till kommuner	70	62	24	
ANM, ersättning för kostnader för flyktingar och asylsökande	106	162	182	
SHM, främjande av välfärd och hälsa		12	24	
SHM, rättspsykiatriska undersökningar och patientförflyttningar	14	15	15	
SHM, forskning enligt hälso- och sjukvårdslagen (specialstatsandel)	22	18	15	
SHM, läkar- och tandläkarutbildning (specialstatsandel)	97	93	94	
SHM, stöd till social- och hälsovårdsreformen	7	2	6	
SHM, statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården	1	1	1	
SHM, ersättning för skada, ådragen i militärtjänst	35	34	33	
SHM, rehabilitering av frontveteraner	31	25	40	

Statsbidrag till kommuner och samkommuner 2015—2017 (mn euro) och förändring 2016—2017 (%)

	2015 budgeterat ¹⁾	2016 budgeterat	2017 budgetprop.	2016—2017, %
SHM, statsandel till kommunerna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet	314	331	0	
SHM, arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	34	32	27	
SHM, statlig ersättning för läkarhelikopterverksamheten	29	29	29	
SHM, förvaltningsutgifter för avbytar- servicen för lantbruksföretagare	16	15	16	
SHM, kompetenscentrum inom det sociala området	2	3	2	
SHM, ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott	6	6	6	
SHM, tryggnad av social- och hälso- vårdstjänster på samiska	0,5	0,5	0,5	
MM, förvaltningsområdets statsbidrag till kommunerna	29	35	35	
Övriga statsunderstöd sammanlagt	1 150	1 131	823	-27,3
Statsbidrag till kommunerna sammanlagt	10 576	11 088	10 271	-7,4

¹⁾ Budgeten och tilläggsbudgetarna

För statsbidrag till kommunerna anvisas sammanlagt 10,3 miljarder euro 2017. Statsbidragen minskar med 7 % jämfört med vad som budgeterats för 2016. För de kalkylerade statsandelarna anvisas sammanlagt 9,4 miljarder euro, vilket är 5 % mindre än vad som budgeterats för 2016. Flera faktorer inverkar på minskningen av statsbidragen, och de viktigaste är överföringen av beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till FPA och de minskningar av statsandelen som görs på basis av konkurrenskraftsavtalet.

För statsandelen för basservice anvisas 8,5 miljarder euro. Statsandelsprocenten är 25,23. Det görs årligen en justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, och den justering som görs enligt uppgifterna för 2014 ökar statsandelen för basservice med 34,5 miljoner euro. I statsandelen för basservice görs det 2017 en ytterligare besparing i de indexbundna utgifterna, 75 miljoner euro. Statsandelen minskar också av den nedskärning i statsandelarna som det beslutades om under förra valperioden, 50 miljoner euro. De komensationer för ändringarna i skattegrunderna som görs via statsandelssystemet ökar däremot med 390 miljoner euro. Indexjusteringen av statsandelarna är -0,7 % år 2017, vilket minskar statsandelen för basservice med ca 50 miljoner euro.

År 2017 införs ett pensionsstöd av engångsnatur som riktas till långtidsarbetslösa över 60 år. Ändringen minskar kommunernas kostnader för arbetsmarknadsstödet med uppskattningsvis ca 33 miljoner euro, och i statsandelen för basservice görs ett motsvarande avdrag.

Konkurrenskraftsavtalet påverkar kommunernas inkomster och utgifter. Avtalet minskar kommunernas skatteinkomster bl.a. genom ändringarna i arbetstagaravgifterna. Den lindring av beskattningen av förvärvsinkomster som följer av konkurrenskraftsavtalet påverkar däremot inte saldot för den kommunala ekonomin, eftersom kommunerna kompenseras för de minskade skatteinkomsterna via statsandelssystemet. Avtalet beräknas minska kommunernas arbetskraftskostnader med något under 700 miljoner euro 2017. Den besparing som följer av sänkta arbetsgivaravgifter och nedskärningen i semesterpenningen är omedelbar, däremot bedöms förlängningen av arbetstiden medföra besparingar stegvis. Förlängningen av arbetstiden beräknas dock inte medföra några besparingar inom undervisningssektorn. Den uppskattade kostnadsbesparingen till följd av förlängningen av arbetstiden beaktas delvis i dimensioneringen av statsandelen för basservice 2017. En besparing som motsvarar den sänkta semesterpenningen dras däremot av från statsandelarna till fullt belopp. Den minskning i statsandelen som hänför sig till konkurrenskraftsavtalet är sammanlagt ca 16 miljoner euro inom UKM:s förvaltningsområde och ca 356 miljoner euro under momentet för statsandelen för basservice. Efter minskningarna av statsandelen beräknas den totala effekt konkurrenskraftsavtalet har på den kommunala ekonomin försämra den med ca 90 miljoner euro 2017. På längre sikt drar också den kommunala ekonomin nytta av konkurrenskraftsavtalets gynnsamma effekter på tillväxt och sysselsättning.

Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

I enlighet med tidigare beslut överförs beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödets från kommunerna till FPA. Detta påverkar kommunernas utgifter och inkomster, men den totala effekten är neutral i förhållandet mellan stat och kommun. Överföringen beräknas i viss mån minska underutnyttjandet av utkomststödet och öka utgifterna för utkomststödet.

Ändringarna av lagen om stöd för närståendevård och socialvårdslagen trädde i kraft den 1 juli 2016. Genom ändringen säkerställs närståendevårdares rätt till tre lediga dagar per kalendermånad och åläggs kommunen att vid behov förbereda närståendevårdare för vårduppdraget och ordna undersökningar av deras välmående och hälsa. Kommunen ska ordna avlösarservice under närståendevårdarens ledighet. Ändringarna av familjevårdslagen trädde i kraft den 1 juli 2016. Genom ändringen höjdes minimibeloppet av vårdarvodet till familjevårdare i uppdragsavtal till 775 euro per månad och deras rätt till ledighet utökades. För utvecklingen av närstående- och familjevården ökas statsandelarna med 90 miljoner euro 2017 jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. Åtgärderna medför samtidigt besparingar för kommunerna i och med att behovet av den dyrare institutionsvården i statsandelen för basservicen har som nettotillägg beaktats 59,6 miljoner euro på grund av ändringarna.

Jourverksamheten inom hälso- och socialvården liksom den specialiserade sjukvården koncentreras till fem universitetssjukhus och till sju andra sjukhus med jour. Kommunernas utgifter beräknas minska med 75 miljoner euro jämfört med 2016 till följd av ändringarna. Vid dimensioneringen av statsandelen har som avdrag beaktats 19,2 miljoner euro på grund av ändringen.

Dimensioneringen av personalen inom äldreomsorgen ses över i serviceboenden med heldygnsomsorg och åldringshem. Till följd av detta beräknas kommunernas utgifter minska med 25 miljoner euro, och statsandelen minskas på motsvarande sätt med 6 miljoner euro. Som en del av åtgärdsprogrammet för att minska kommunernas uppgifter och skyldigheter slopas vissa deluppgifter i äldreomsorgslagen. Detta uppskattas minska kommunernas utgifter med ca 27 miljoner euro.

I statsandelen beaktas som avdrag ca 7 miljoner euro. För utökandet av sådana tjänster för äldre som ges i hemmen anvisas en ökning av statsandelen på 4,8 miljoner euro genom full statlig finansiering.

Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna minskar de kommunala statsandelarna inom UKM:s förvaltningsområde med ca 3 miljoner euro.

Den ändrade rätten till småbarnspedagogik samt de ändringar som gäller förhållandet mellan antalet pedagoger och antalet barn över 3 år i den småbarnspedagogiska verksamheten trädde i kraft den 1 augusti 2016. Dessa ändringar har beräknats minska kommunernas utgifter med ca 67 miljoner euro per år, och motsvarande minskning i statsandelen blir 17 miljoner euro.

Rätten till småbarnspedagogik för barn i förskoleundervisning ska ändras så att kommunerna ges möjlighet att ordna vården av barn i förskoleundervisning genom avgiftsbelagd klubbverksamhet.

Den koefficient som används för att fastställa den finansiering som ska betalas för en elev inom den förberedande undervisningen före den grundläggande utbildningen sänks från 2,49 till 1,67, vilket minskar den finansiering kommunerna får för den förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen med ca 34 miljoner euro. Avsikten är att finansieringen av den förberedande undervisningen för den grundläggande utbildningen ska reformeras 2017, så att den inte längre fastställs utifrån antalet elever en årlig beräkningsdag utan i stället utifrån antalet närvaromånader, varvid finansieringen bättre än för närvarande reagerar på förändringar i elevantalet. Den finansiering som reserverats för stödjande av sådan undervisning i modersmål och i finska eller svenska som andra språk som ges elever med främmande språk som modersmål samt för stödjande av annan undervisning för dessa elever ökas med 3 miljoner euro för att statsunderstödsprocenten ska bibehållas på 86 % när undervisningsbehovet ökar.

Finansieringen av den grundläggande yrkesutbildningen minskas med 190 miljoner euro i anslutning till reformen av yrkesutbildningen. Besparingen genomförs så att det antal studerande som ligger till grund för finansieringen av den grundläggande yrkesutbildningen vid läroanstalter blir 12,5 % lägre än maximiantalet studerande enligt tillstånden att ordna utbildning. Besparingen riktas i sin helhet till kommunernas finansieringsandel genom en ändring av statsandelsprocenten så att statsandelsprocenten för gymnasieutbildningen och yrkesutbildningen skiljs åt.

För att främja sysselsättningen bland unga som står utanför utbildning och arbetsliv riktas till en fortsättning av kompetensprogrammet för unga vuxna tilläggsfinansiering på 10 miljoner euro, varav ca 6 miljoner euro gäller den kommunala ekonomin.

Det anvisas 3,5 miljoner euro för statsunderstöd till bibliotek 2017. De under den förra regeringsperioden överenskomna permanenta besparingarna i statsandelarna för teatrar, orkestrar och museer genomförs i form av sänkta priser per enhet. Besparingen minskar statsandelarna med 2,9 miljoner euro 2017 jämfört med året innan, och den riktas till stor del till kommunerna.

Övriga förvaltningsområden

De ersättningar som betalas kommunerna för invandrare ökar till ca 180 miljoner euro. Antalet asylsökande som fått uppehållstillstånd uppskattas till ca 7 200 år 2016 och till ca 4 500 år 2017. Eftersom beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet överförs till FPA, betalas ersättningen för det grundläggande utkomststödet till FPA i stället för till kommunerna.

7.3. Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin

I vidstående tabell ingår alla de statliga åtgärder som tas upp i budgetpropositionen och som har effekter på den kommunala ekonomin. Statens åtgärder stärker kommunernas ekonomi med ca 40 miljoner euro netto 2017. Regeringsprogrammet innehåller många åtgärder som har som mål att minska kommunernas utgifter. Till dessa hör bl.a. ändringarna i småbarnspedagogiken, effektiviseringen av ordnandet av specialiserad sjukvård och utvecklingen av närstående- och familjevården. Kommunerna kan dock genom sina egna beslut i hög grad påverka hur effekterna av dessa åtgärder realiserar.

Den kommunala ekonomin påverkas 2017 i hög grad också av andra faktorer än statens beslut. Dessa är bl.a. pensionsreformen som sänker den kommunala arbetsgivarens pensionsavgift samt konkurrenskraftsavtalet som sänker kommunernas arbetskraftskostnader. Av effekterna av konkurrenskraftsavtalet ingår i tabellen endast minskningen av statsandelen, ca 370 miljoner euro, med hjälp av vilken man fördelar den av avtalet följande kostnadsbelastningen för den offentliga ekonomin mellan staten och kommunerna.

Effekterna av statens åtgärder på kommunernas och samkommunernas ekonomi, mn euro, förändring 2016—2017¹⁾

	Utgifter	Inkomster	Netto
1. Ändringar i verksamheten och budgetbeslut			
FM, statsandelen för basservice:			
Ändring i den subjektiva rätten till småbarnspedagogik	-36	-9	27
Ändring av personaldimensioneringen inom den småbarnspedagogiska verksamheten	-37	-9	28
Effektivisering av ordnandet av specialiserad sjukvård	-75	-19	56
Tillägg till hemvården av äldre	5	5	0
Ändring av personaldimensioneringen inom äldreomsorgen	-25	-6	19
Utveckling av familjevården ²⁾	5	5	0
Ledigheter för närstående- och familjevårdare	36	36	0
Besparing till följd av utvecklingen av närstående- och familjevården	-75	-19	56
Slopande av vissa delutgifter i äldreomsorgslagen	-27	-7	21
Ytterligare minskning på 0,85 % i de indexbundna utgifterna		-75	-75
Minskning till följd av konkurrenskraftsavtalet		-356	-356
Pensionsstöd till långtidsarbetslösa	-33	-43	-10
Nedskärning i statsandelarna (beslutet fattades förra valperioden)		-50	-50
Reform av joursystemet (förra valperioden)	-8	-2	6
Sparåtgärder inom tandvården för vuxna (förra valperioden)	-5	-1	3

Effekterna av statens åtgärder på kommunernas och samkommunernas ekonomi, mn euro, förändring 2016—2017¹⁾

	Utgifter	Inkomster	Netto
Kompensationer för förlorade statsandelar		3	3
Överföring av beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till FPA, avdrag i kommunernas förvaltningsutgifter	-61	-31	31
Överföring av beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till FPA	-662	-331	331
Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde:			
Spetsprojekt inom kompetens och utbildning	14	14	0
Minskning av understöd för jämlikhet inom utbildningen, för utvecklande av kvaliteten på specialundervisningen inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och för anställning av skolgångsbiträden i anknytning till det samt för minskande av undervisningsgruppernas storlek	-5	-5	0
Möjligheten att ordna vården av barn i förskoleundervisning genom avgiftsbelagd klubbverksamhet	-5		5
Utveckling av den småbarnspedagogiska verksamheten	-4	-4	0
Utbildning som förbereder invandrare för gymnasieutbildning	2	1	-1
Stödjande av undervisning för elever med främmande modersmål	3	3	0
Minskad finansiering till den förberedande undervisning som ordnas för invandrare före den grundläggande utbildningen	-34	-34	0
Tillägg till den grundläggande yrkesutbildningen för att svara mot det ökade utbildningsbehovet bland invandrare	16	16	0
Reform av yrkesutbildningen	-190	0	190
Nettoförändring i finansieringsnivån för utvecklande av verkstadsverksamheten för unga och det uppsökande ungdomsarbetet	1	1	0
Stöd till klubbverksamhet	-2	-2	0
Minskad finansiering till det fria bildningsarbetet	-8	-4	3
Avveckling av reserven av utbildade genom yrkesinriktad tillägg- och läroavtalsutbildning	-7	-7	0
Omfördelning av den utgiftsbesparing som gäller teatrar och orkestrar	-1	-1	0
Omfördelning av den utgiftsbesparing som gäller museer	-1	-1	0
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur till den yrkesinriktade tilläggsutbildningen	-2	-2	0
Minskning till följd av konkurrenskraftsavtalet		-16	-16
Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde			
Spetsprojekt: Kundorienterad service	4	4	0
Spetsprojekt: Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster	12	8	-4
Spetsprojekt: Hemvården för äldre utvecklas och närståendevården för alla ålderskategorier förbättras	2	1	-2
Stöd till social- och hälsovårdsreformen	3	3	0
Specialstatsandelsersättningar för utbildning	2	2	0
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte	-5	-5	0
Överföring av beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till FPA, statsandel till kommunerna för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet		-331	-331

Effekterna av statens åtgärder på kommunernas och samkommunernas ekonomi, mn euro, förändring 2016—2017¹⁾

	Utgifter	Inkomster	Netto
Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde:			
Spetsprojekt: Införande av regionala innovationer och försök	1	1	0
Sammanlagt	-1 202	-1 269	-67
2. Ändringar i beskattning och avgifter			
Bortfall av skatteintäkter till följd av ändringar i inkomstskattegrunderna och kompensation i form av statsandelar i samband med detta (390 mn euro)		0	0
Höjning av fastighetsskatten		75	75
Sänkning av avgifterna för småbarnspedagogik		-10	-10
Höjning av avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever fr.o.m. 1.8.2016		10	10
Sammanlagt		75	75
3. Justering av kostnadsfördelningen			
FM		34	34
UKM		-3	-3
Sammanlagt		31	31
Effekterna av statens åtgärder sammanlagt	-1 202	-1 163	39

¹⁾ Statsbudgeten har även sådan indirekt effekt på den kommunala ekonomin som inte har beaktats i denna tabell. I tabellen har talen avrundats till närmaste hela miljon euro.

²⁾ För utveckling av närståande- och familjevården riktades till statsandelen för basservice ett tillägg på 49 miljoner euro i tilläggsbudgeten för 2016 samt ett avdrag på 11 miljoner euro för kostnadsbesparingen till följd av utvecklingen av närståande- och familjevården. Jämfört med den ordinarie budgeten för 2016 är ökningen i statsandelen 90 miljoner euro och minskningen 30,4 miljoner euro.

8. Statsfinanserna utanför budgeten

Till statssektorn hör enligt nationalräkenskaperna förutom den egentliga statsbudgeten de statliga fonder som står utanför budgetekonomin (exkl. Statens pensionsfond, som i nationalräkenskaperna inräknas i arbetspensionsinrättningssektorn), universiteten, Rundradion Ab, Solidium Oy, Senatfastigheter, universitetsfastighetsbolagen (Helsingin Yliopistokiinteistö Oy - Helsingfors Universitetsfastigheter Ab, Aalto Universitetsfastigheter Ab, Finlands Universitetsfastigheter Ab), HAUS Kehittämiskeskus Oy, Leijona Catering Oy och Teknologiska forskningscentralen VTT Ab.

8.1. Statliga fonder utanför budgeten

Staten har för närvarande elva fonder som står utanför budgeten. De sammanlagda inkomsterna av dessa beräknas 2017 uppgå till ca 5,2 miljarder euro och utgifterna till ca 4,8 miljarder euro. Fondekonomins nettoöverskott uppgår till ca 391 miljoner euro år 2017 (utan beaktande av Statens pensionsfond är överskottet ca 308 miljoner euro).

Det föreslås att sammanlagt ca 1,9 miljarder euro från fonderna intäktsförs i statsbudgeten och att ca 0,5 miljarder euro överförs till fonderna 2017.

Statliga fonder utanför budgeten, mn euro

	2015	2016**	2017**
Skatter och inkomster av skattenatur sammanlagt	222	246	241
Inkomster av blandad natur	396	208	147
Pensionsavgifter	1 621	1 460	1 449
Ränteinkomster och intäktsföring av vinst	1 121	553	556
Överföringar från budgeten	512	522	549
Inkomster exkl. finansoperationer	3 871	2 989	2 942
Återbetalning av beviljade lån	2 333	2 360	2 273
Inkomster sammanlagt	6 205	5 348	5 215
Konsumtionsutgifter	267	84	130
Överföringsutgifter	941	887	912
Ränteutgifter	1	1	1
Överföringar till budgeten	2 330	1 892	1 854
Övriga utgifter	0	0	0
Utgifter exkl. finansoperationer	3 539	2 863	2 897
Beviljade lån samt övriga finansinvesteringar	1 850	1 888	1 927
Utgifter sammanlagt	5 388	4 751	4 824
Nettofinansieringsöverskott	816	597	391

Statens bostadsfond (SBF)

Fonden får sina medel av räntor och amorteringar på aravalån samt av borgensavgifter i anslutning till statsborgen. Finansiering för fonden kan även tas som en del av statens upplåning. Vid ingången av budgetåret är fonden dock skuldfri och det finns inte något behov av medelsanskaffning. Kapitalet av Statens bostadsfonds bostadslånefordringar beräknas vid ingången av 2017 vara ca 5,5 miljarder euro, och det lånebestånd som omfattas av räntestöd som betalas ur fonden beräknas vara ca 13,7 miljarder euro. Fondens borgensansvar beräknas vara ca 12 miljarder euro i fråga om räntestödslån, ca 2,1 miljarder euro i fråga om delgarantier för ägarbostadslån, ca 0,1 miljarder euro i fråga om primärlån i aravalån och ca 0,3 miljarder euro i fråga om konverteringsborgen för gamla aravalån. Dessutom beräknas fondens borgensansvar för lån för byggande av hyreshus uppgå till ca 0,5 miljarder euro. Borgensansvaret för räntestödslån fortsätter att öka under de närmaste åren, då produktionsstöden ändrats till räntestödslån och olika garantimodeller blir allmännare.

År 2017 uppskattas fondens inkomster från bostadslån och borgensavgifter uppgå till ca 510 miljoner euro. Det föreslås att fullmakten för nya räntestödslån och för kortvariga räntestödslån för hyreshus som beviljas är 1 410 miljoner euro, borgensfullmakten för byggnadslån för hyresbostäder är 285 miljoner euro och att borgensfullmakten för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag är 100 miljoner euro. Det föreslås att fullmakten för understöd, ackord och utvecklingspengar som betalas ur fonden är sammanlagt 191,2 miljoner euro. Det föreslås att 26,5 miljoner euro

överförs från fonden till statsbudgeten 2017, vilket motsvarar den räntekostnad för fondens eget kapital som det ska finnas täckning för i statsbudgeten.

Det föreslås att de borgensförbindelser som är i kraft för ägarbostäder i slutet av 2017 får uppgå till sammanlagt högst 2,6 miljarder euro i fråga om fritt finansierade lån och bsp-lån, vilket motsvarar en lånestock på ca 14,3 miljarder euro.

Statens pensionsfond (SPF)

Med hjälp av Statens pensionsfond bereder man sig på att betala framtida pensioner inom statens pensionssystem, samtidigt som man strävar efter att jämna ut pensionsutgifterna under kommande år. År 2017 insamlas det till fonden 1 113 miljoner euro i arbetsgivarens pensionsavgifter. Till fonden insamlas i arbetstagarens pensionsavgifter och arbetslöshetsförsäkringspremier sammanlagt 404 miljoner euro. Till fonden redovisas utöver dessa sammanlagt 29 miljoner euro i överföringsavgifter.

Värdet på Statens pensionsfonds placeringsportfölj var vid utgången av mars 2016 17,6 miljarder euro, vilket motsvarar 18 % av statens pensionsansvar. Fonden har ett i lagen om statens pensioner angivet fonderingsmål. Enligt lagen får fonden växa tills dess värde motsvarar 25 % av statens pensionsansvar. I slutet av 2015 var Statens pensionsansvar 95,7 miljarder euro.

Av fondens inkomster överförs årligen högst 40 % av statens årliga pensionsutgifter till statsbudgeten. Överföringen till budgeten är 1 827 miljoner euro 2017.

Enligt det strategiska resultatmål som finansministeriet har ställt upp ska Statens pensionsfonds placeringsverksamhet på lång sikt ge större avkastning än ett ur statens synvinkel riskfritt placeringsalternativ, med vilket man avser kostnaden för statens nettoskuld. Resultatmålet för verksamheten är att uppnå en riskjusterad avkastning på placeringarna som är större än avkastningen på det jämförelseindex som fastställts i fondens investeringsplan.

Gårdsbrukets utvecklingsfond (MAKERA)

Syftet med att utveckla gårdsbrukets struktur är att förbättra jordbrukets lönsamhet och konkurrenskraft. Från och med ingången av 2015 har det genom Makera finansierats endast understöd som i sin helhet finansieras nationellt. Understöd som medfinansieras av EU finansieras ur budgeten. Dessutom beviljas vissa lån genom Makera.

År 2017 uppgår utvecklingsfondens disponibla medel till uppskattningsvis ca 145,6 miljoner euro, när de poster som bedöms bli överförda från 2016 har beaktats. Vid dimensioneringen av anslaget 2017 har i form av spetsprojektfinansiering enligt det strategiska insatsområdet Bioekonomi och ren teknik i regeringsprogrammets genomförandeplan beaktats en överföring på 38 miljoner euro (11 miljoner euro år 2016) till Gårdsbrukets utvecklingsfond. Med de extra medlen tryggas finansieringen av investeringar som förbättrar produktionsstrukturen, minskar kostnaderna samt stöder införandet av ny teknik och nya processer och satsas det särskilt på finansiering av investeringar som främjar miljöns tillstånd, djurens välbefinnande och användningen av förnybar energi. Det beräknas att 44,5 miljoner euro beviljas i understöd.

Statens kärnavfallshanteringsfond

Statens kärnavfallshanteringsfond består av Reserveringsfonden, Kärnsäkerhetsforskningsfonden och Kärnavfallsforskningsfonden. Kapitalet i Reserveringsfonden består av avgifter för kärnavfallshandling och vinst av fondens utlåning. Målet med fonderingen är att säkerställa att de medel som krävs för kärnavfallshandling finns till förfogande. Avgifter för kärnavfallshandling ska betalas av dem som bedriver verksamhet som medför kärnavfall, dvs. kraftbolagen Industrins Kraft Abp och Fortum Power and Heat Oy samt Statens tekniska forskningscentral, som förfogar över en FiR-1-forskningsreaktor. Reserveringsfondens balansräkning är enligt bokslutet för 2015 ca 2,5 miljarder euro.

Statens kärnavfallshanteringsfond ska dessutom ta ut de avgifter av skattenatur som fastställs i kärnenergilagen och årligen fördela alla de medel som samlats in på detta sätt till forskningsprojekt som hänför sig till kärnsäkerhet och kärnavfallshandling. De avgifter som samlas in hos innehavarna av kärnkraftverk år 2016 uppgår till sammanlagt ca 8,8 miljoner euro, och de avgifter som samlas in hos de avfallshandlingsskyldiga till sammanlagt 3,2 miljoner euro. Man är medveten om att en del av de medel som är avsedda för forskningsprojekt som hänför sig till kärnsäkerhet och kärnavfallshandling blir oanvända och medlen återbetalas till innehavarna av kärnkraftverk och de avfallshandlingsskyldiga i proportion till avgiften. År 2016 används således ca 8,0 miljoner euro för kärnsäkerhetsforskning och ca 2,9 miljoner euro för kärnavfallsforskning. De avgifter som samlas in hos innehavarna av kärnkraftverk 2017 beräknas ligga på ungefär samma nivå som 2016 och alltså uppgå till sammanlagt ca 12,0 miljoner euro.

Försörjningsberedskapsfonden

Till den försörjningsberedskapsfond som sköts av Försörjningsberedskapscentralen intäktsfördens försörjningsberedskapsavgift som tas ut i samband med punktskatten på bränslen och el. Till följd av den minskade elförbrukningen och förbrukningen av trafikbränslen på grund av den ekonomiska recessionen har avkastningen av avgiften sjunkit med ca 10 % och håller på att stabiliseras på en nivå av knappt 45 miljoner euro per år.

Med fondens medel säkerställs för medborgarna, näringslivet och försvaret nödvändiga ekonomiska funktioner vid allvarliga störningar under normala förhållanden och vid undantagsförhållanden. De viktigaste finansieringsobjekten är statens säkerhetsupplag och olika tekniska reservarrangemang, tryggnad av kritisk infrastruktur samt beredskapsplanering för de mest centrala verksamhetstillena inom försörjningsberedskapen.

Säkerhetsupplagen roteras genom handelstransaktioner vars avkastning varierar mycket. Inom säkerhetsupplagringen av olja pågår ett omfattande program för omsättning av lagret på grund av att miljöbestämmelserna ändras. Programmet fortsätter till 2017. I bokslutet var man tvungen att sänka värdet på oljelagren med 222 miljoner euro jämfört med värdet 2015 till följd av den kraftiga nedgången i världsmarknadspriserna på olja. På grund av att omsättningstillgångarnas värde har minskat uppvisade resultatet för räkenskapsperioden en förlust på 143 miljoner euro. Till följd av minskningen sjönk fondens balansomslutning med 137 miljoner euro till 1 608 miljoner euro. Värdet på säkerhetsupplagen av olja har sänkts två år i följd med sammanlagt 422 miljoner euro. Vid en eventuell uppgång i världsmarknadspriserna återgår värdeminskningarna högst till

det ursprungliga anskaffningspriset, varvid Försörjningsberedskapscentralen redovisar en betydande vinst.

Efter statsrådets sänkning av målet för säkerhetsupplagringen av spannmål och olja intäktför fonden 65 miljoner euro i statsbudgeten som intäkter av realiseringarna 2015. Sänkningen av lagernivåerna fortsätter och därför intäktför det från realiseringarna 2016 och 2017 uppskattningsvis 100 miljoner euro till staten. Den summa som intäktför beror i hög grad på förändringarna i världsmarknadspriset på olja och eurokursen mot dollarn.

Statsgarantifonden

Syftet med Statsgarantifonden är att säkerställa att de exportgarantier, borgensförbindelser och andra i 4 § i lagen om statsgarantifonden (444/1998) avsedda förbindelser som ges av Finnvera Abp uppfylls. Fondens medel används också till garantier, borgensförbindelser och andra ansvarsförbindelser som getts av den tidigare Statsgarantientralen och av Exportgarantianstalten och Statsgarantianstalten som föregick centralen.

Den exportgaranti- och specialborgensstock som Finnvera Abp har och som Statsgarantifonden ansvarar för uppgick i slutet av 2015 till ca 17,3 miljarder euro. Borgensstocken växte från slutet av föregående år med ca 4,7 miljarder euro (37 %). Ansvarsökningen berodde på att varvens och rederiernas ansvar fördubblades och telesektorns ansvar ökade med en fjärdedel. De största ansvarsländerna är USA, Tyskland, Brasilien, Ryssland och Spanien. Den s.k. gamla borgensstockens andel (den borgensstock som Finnvera Abp:s föregångare hade) av borgensstocken uppgick till 2,8 miljoner euro och den beräknas avslutas 2018. Statsgarantifondens återkravsfordringar som hänför sig till den s.k. gamla borgensstocken uppgick till 285 miljoner euro i slutet av 2015, varav största delen i enlighet med avtalen kan drivas in senast 2038. I slutet av 2015 fanns det i Statsgarantifonden tillgångar på ca 660,5 miljoner euro. Till fonden flyter det årligen in inkomster huvudsakligen genom inkomster från återkravsfordringar till ett belopp av ca 5 miljoner euro.

År 2017 förväntas fondens totalansvar öka och borgensstocken förväntas utvecklas i en mer riskfylld riktning med beaktande av de lagändringar som trädde i kraft den 15 april 2016 och som innebar en ökning av Finnvera Abp:s fullmakter för finansiering av export- och fartygskrediter samt fullmakter för exportgarantier. Den sammanlagda maximala fullmakten för exportgarantier och skyddsarrangemang höjdes från 17 miljarder euro till 19 miljarder euro. Risknivån för borgensexponeringarna för den exportgaranti- och specialborgensstock som fonden ansvarar för har delats genom återförsäkringsavtal. Enskilda återförsäkringar och återförsäkringsportföljen beräknas minska risken i fråga om exportgarantistocken med ca 20 %. Stora riskkoncentrationer, osäkerheten när det gäller den ekonomiska utvecklingen i världen och Ryssland samt enskilda riskansvar håller risknivån på en hög nivå. Fondens ansvar förutsätter att fondens likvida medel hålls på en nivå som motsvarar riskpositionen så att fondens likviditet bibehålls.

Fonden för finansiell stabilitet

Verket för finansiell stabilitet som grundades 2015 förvaltar fonden för finansiell stabilitet, som står utanför statsbudgeten. Fonden för finansiell stabilitet består av resolutionsfonden som byggs upp med hjälp av stabilitetsavgifter och insättningsgarantifonden som byggs upp med hjälp av insättningsgarantiavgifter. Den nationella fonden överför kreditinstitutens stabilitetsavgifter i

form av EU:s stabilitetsavgifter till EU:s gemensamma resolutionsfond. I samband med att fonden för finansiell stabilitet inrättades lades statens säkerhetsfond ned vid ingången av 2015.

Kreditinstitutens stabilitetsavgifter redovisas vidare till EU:s gemensamma resolutionsfond. År 2017 beräknas det inflyta sammanlagt 125 miljoner euro i stabilitetsavgifter. Medel ur den gemensamma resolutionsfonden ska användas när ägar- och investeransvaret inte är tillräckligt för att täcka ett instituts förluster.

Med hjälp av insättningsgarantiavgifter byggs insättningsgarantifonden upp under tio år till den miniminivå som insättningsgarantidirektivet förutsätter. År 2017 beräknas det inflyta 42 miljoner euro i insättningsgarantiavgifter. Verket för finansiell stabilitet fattar beslut om betalning av ersättningar och ansvarar för utbetalningen av ersättningar till insättare, om det för att skydda insättarna behöver betalas ut ersättningar ur insättningsgarantifonden.

Statens televisions- och radiofond

Statens televisions- och radiofond förvaltas av Kommunikationsverket. Fr.o.m. 2013 har det funnits en rundradioskatt för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet. Kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten täcks genom en överföring till statens televisions- och radiofond. Överföringen uppgår år 2017 till 508 miljoner euro. Indexhöjningen av finansieringen av Rundradion Ab görs inte för 2017.

Interventionsfonden för jordbruket

Ur interventionsfonden för jordbruket finansieras av Europeiska kommissionen reglerad interventionsverksamhet inom jordbruket. Från och med 2012 har produkter som har godkänts för interventionslagring varken köpts till eller sålts från lager med undantag av hösten 2015 då mjölkpulver levererades till interventionslager till ett värde av 1,340 miljoner euro. Inköpen till interventionslager fortsatte våren 2016. Enligt uppskattningar kommer marknadspriserna på spannmål fortfarande att vara tillräckligt höga, så att det inte finns intresse för interventionslagring. Det svaga marknadsläget inom mjölksektorn kan leda till att kommissionen tidvis fortsätter att öppna interventionslagringen av fettfritt mjölkpulver.

Med överföringar från statsbudgeten till interventionsfonden täcks sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket. År 2017 beräknas de utgifter som staten ska svara för uppgå till 0,217 miljoner euro, vilket närmast utgörs av utgifter för interventionslagring. Av beloppet täcks 0,200 miljoner euro genom en överföring från statsbudgeten och resten täcks av fondens eget kapital.

Brandskyddsfonden

Enligt lagen om brandskyddsfonden (306/2003) ska det för att främja förebyggandet av eldsvådor samt räddningsverksamheten årligen betalas en brandskyddsavgift för brandförsäkrad fast och lös egendom i Finland. Var och en som bedriver försäkringsrörelse i Finland är skyldig att betala brandskyddsavgift. Inlödet av brandskyddsavgifter 2017 beräknas uppgå till ca 11,4 miljoner euro.

Brandskyddsfondens viktigaste understödsobjekt är upplysnings- och utbildningsverksamhet för organisationer inom räddningsbranschen, forsknings- och utvecklingsverksamhet inom räddningsbranschen samt brandstations- och materielprojekt för räddningsområden och för kommuner och avtalsbrandkårer. Fonden spelar en viktig roll som finansiär av utvecklingsprojekt, brandstationer och materielanskaffning inom räddningsväsendet.

Oljeskyddsfonden

Ur Oljeskyddsfondens medel ersätts kostnader för oljeskador, bekämpning av oljeskador, återställande av miljön, anskaffning och underhåll av oljebekämpningsmateriel samt upprätthållande av bekämpningsberedskapen. Oljeskyddsfonden får sina medel från den oljeskyddsavgift som tas ut för olja som importerats till eller transporteras via Finland. För istandsättning av oljeförorenad mark överförs dessutom sådana inkomster i statsbudgeten som inlutit i form av oljeavfallsavgifter. Det föreslås att 3,0 miljoner euro överförs till fonden år 2017. De ökande oljetransporterna på Finska viken medför en ökning av statens och de lokala räddningsväsendenas anskaffningar av bekämpningsmateriel och därav föranledda ersättningsbehov. År 2015 betalades det nästan 23 miljoner euro i ersättningar ur fonden. Bekämpningsmyndigheternas anskaffningar har fördröjts på grund av den allmänt svaga ekonomiska situation som rått redan en längre tid. Den tidsbegränsade höjningen av oljeskyddsavgiften (1.1.2010—31.12.2015) har upphört och avgiften har återgått till den normala nivån. Oljeskyddsavgiften uppgår till 0,50 euro per ton olja.

8.2. Affärsverken

Staten har två affärsverk, Forststyrelsen och Senatfastigheter. På Senatfastigheter tillämpas lagen om statliga affärsverk (1062/2010). På Forststyrelsens affärsverksamhet tillämpas lagen om Forststyrelsen (234/2016). Forststyrelsen har den 15 april 2016 ombildats till ett statligt affärsverk, vars allmänna uppgift är att på ett hållbart sätt använda, vårda och skydda statens jord- och vatteneendom samt bedriva en resultatrik verksamhet. Forststyrelsen ska bedriva skogsbruk och annan affärsverksamhet som sker på marknadsvillkor genom de dotterbolag som den äger.

Affärsverkens ekonomi omfattas inte av statsbudgeten. Av affärsverkens intäktsföring av vinster år 2016 beräknas det inflyta 181 miljoner euro under moment 13.05.01 i statsbudgeten för 2017, varav 95 miljoner euro från Senatfastigheter och 86 miljoner euro från Forststyrelsen.

I Senatfastigheters inkomstpost som extra intäktsföring beaktats 10 miljoner euro 2017 på grund av regeringens sparbeslut som innebär att Senatfastigheters investeringsfullmakt begränsas.

De statliga affärsverkens verksamhet år 2017

Affärsverk (koncern)	Omsättning		Räkenskapspe- riodens resultat		Avkast- ning på investerat kapital	Solidi- tetsgrad	Inves- terings- utgifter	Personal i genom- snitt
	mn €	ändr., %	mn €	% av om- sätt- ningen	(%)	(%)	mn €	antal
Senatfastigheter (koncern)	583,0 591,0	1,9 1,9	98 100	16,7 16,9	3,3 3,1	61,8 61,6	300	320 322
Forststyrelsen (koncern)	97,5 345,7	-31,8 -3,3	107,5 115,3	110,0 33,0	4,4 4,8	98,0 98,0	25	149 997
Sammanlagt	680,5		205,5				325	469

Intäktsföringar och anslag gällande statliga affärsverk år 2017 (mn euro)

Affärsverk	Senat- fastigheter	Forststyrelsen	Sammanlagt
Intäktsföringar i budgeten			
— borgensavgifter	7,9	-	7,9
— räntor	9,1	-	9,1
— intäktsföring av vinst	95,0	86,0	181
— återbetalning av lån	68,3	-	68,3
Sammanlagt	180,3	86,0	266,3
Anslag för särskilda uppgifter	-	39,8	39,8

8.3. Statens ägarpolitik

Utgångspunkten för statens ägarpolitik är ett samhälleligt och företagsekonomiskt hållbart resultat. Målet är att förstärka och stabilisera det inhemska ägandet i nationellt viktiga bolag och staten förbinder sig att långsiktigt öka ägarvärdet i de statsägda företagen. Statens bolagsinnehav utvecklas för att stödja tillväxt och sysselsättning. Innehavet används på ett effektivt sätt både till att aktivt utveckla det nuvarande ägandet och till att skapa ny företagsverksamhet.

I sin ägarstyrning fördelar staten uppgifter och ansvar mellan bolagets organ och ägare i enlighet med aktiebolagslagen. Ägararrangemangen prövas alltid separat för varje bolag inom gränserna för de gällande fullmakter som riksdagen beviljat. Den statliga ägaren har som mål att alla bolag ska välja företagsansvar som ett styrande tema för hela affärsverksamheten, integrera det i sin strategi, i riskbedömningarna och i arbetet i styrelser och ledningsgrupper samt ställa upp mål för det.

9. Statens intäkts- och kostnadskalkyl samt balansräkning

Syftet med kapitlet är att i enlighet med regeringsprogrammet öka transparensen och öppenheten i rutinerna för redovisning av statsfinanserna samt att beskriva läget inom statsfinanserna med hjälp av förutom samhällsekonomiska granskningar även med hjälp av bokslutskalkyler som används allmänt inom företag och andra sammanslutningar.

Kapitlets innehåll har utvecklats från den allmänna motiveringen till budgetpropositionen för 2017 så att kapitlet innehåller statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tidsperioden 1.1—30.6.2016 som består av intäkts- och kostnadskalkylerna samt balansräkningarna för budgetekonomin, de statliga fonderna utanför statsbudgeten (11 st) samt de statliga affärsverken (Forststyrelsen och Senatfastigheter), och den totala balansräkningen 30.6.2016. Syftet med de totala kalkylerna är att de ska ge en översiktlig helhetsbild av den del av statsfinanserna som direkt styrs av riksdagen och statsrådet (staten som juridisk person).

9.1. Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl för tiden 1.1—30.6.2016

Budgetekonomin, de statliga fonderna utanför statsbudgeten och de statliga affärsverken uppgör inte något mellanbokslut över situationen den 30 juni 2016. Verksamhetens underskott enligt den totala intäkts- och kostnadskalkylen för tidsperioden 1.1.—30.6.2016 är således inte direkt jämförbart med skillnaden mellan intäkterna och kostnaderna under hela året. Exempelvis vissa utgifter som ska betalas i slutet av året har inte periodiserats som utgifter för början av året.

Enligt statens totala intäkts- och kostnadskalkyl uppgick underskottet under tiden 1.1—30.6.2016 till 1 933 miljoner euro (1 930 miljoner euro år 2015). Enligt statens totala intäkts- och kostnadskalkyl är underskottet på grund av de elimineringar som görs i den totala kalkylen 789 miljoner euro (785 miljoner euro år 2015) större än budgetekonomins, fondernas och affärsverkens separata och direkt sammanräknade över- och underskott.

Det sammanlagda överskottet och verksamhetens underskott under granskningsperioderna 1.1—30.6.2016 och 1.1—30.6.2015, mn euro

	Verksamhetens underskott i budgetekonomin	Fondernas överskott	Vinsten från statliga affärsverk	Verksamhetens underskott i de totala kalkylerna
1-6/2016	-2 005	726	135	-1 933
1-6/2015	-2 106	869	160	-1 930

Statens totala intäcks- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2016 (1 000 euro)

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	1.1—30.6.2016	1.1—30.6.2015
INTÄKTER AV VERKSAMHETEN						
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	359 882	97 920	111 063	990	567 876	633 002
Hyror och serviceintäkter	22 597	1 468	305 237	260 393	68 910	70 843
Övriga intäkter av verksamheten	288 433	768 826	45 492	300 815	801 937	853 029
KOSTNADER AV VERKSAMHETEN						
Material, förnödenheter och varor						
Inköp under räkenskapsperioden	257 582	24 952	25 562	258	307 838	287 530
Ökning (-) eller minskning (+) av lager	296	-4 197	-2 062		-5 962	-35 128
Personalkostnader	2 287 916	3 145	38 568	258 360	2 071 268	2 092 092
Hyror	353 769	2 071	34 682	260 208	130 314	134 097
Inköp av tjänster	1 359 701	12 345	93 116	977	1 464 184	1 166 059
Övriga kostnader	297 644	1 492	51 014	5 204	344 946	290 639
Ökning (-) eller minskning (+) av produktlager	-276				-276	-6
Tillverkning för eget bruk	-13 741				-13 741	-23 662
Avskrivningar	508 090	5 737	93 353		607 181	567 902
ÅTERSTOD I	-4 380 060	822 662	127 559		-3 467 028	-2 922 648
FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Finansiella intäkter	1 162 413	449 474	8 661	225 069	1 395 479	1 512 823
Finansiella kostnader	-487 308	-83 673	-20 172		-591 153	-909 849
EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER						
Extraordinära intäkter	4 376				4 376	18 462
Extraordinära kostnader	-2 972				-2 972	-8 111
ÅTERSTOD II	-3 703 551	1 188 463	116 048		-2 661 299	-2 309 324

Statens totala intäkts- och kostnadskalkyl 1.1—30.6.2016 (1 000 euro)

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	1.1—30.6.2016	1.1—30.6.2015
ÖVERFÖRINGS- EKONOMIS IN- TÄKTER OCH KOSTNADER						
Intäkter						
Från lokalförvaltningen	74 795				74 795	76 446
Från Europeiska unionens institutioner och andra organ	664 238	22			664 259	957 470
Överföringsekonomin övriga intäkter	938 873	24 481	18 686	910 911	71 130	46 053
Kostnader						
För lokalförvaltningen	5 632 333	20 087			5 652 420	6 225 702
För socialskyddsfonderna	6 440 508				6 440 508	6 113 263
För näringslivet	2 014 022	24 979		18 686	2 020 315	1 677 355
För icke-vinstsyftande samfund	1 297 227	92 059			1 389 286	1 353 788
För hushållen	2 110 018	866			2 110 884	2 093 379
Till Europeiska unionens institutioner och andra organ	841 720	111 594			953 315	1 124 814
För utlandet	350 545				350 545	585 973
Överföringsekonomin övriga kostnader (inkl. universiteten)	2 650 315	275 748		323 689	2 602 374	2 199 060
ÅTERSTOD III	-23 362 334	687 633	134 733		-23 370 762	-22 602 688
INTÄKTER AV SKATTER OCH OBLIGATORISKA AVGIFTER						
Skatter och avgifter av skattenatur	21 257 256	38 737		-42 136	21 338 129	20 595 436
Övriga obligatoriska avgifter	99 822				99 822	77 396
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT/ UNDERSKOTT	-2 005 255	726 370	134 733		-1 932 810	-1 929 856

De mest centrala förändringarna i posterna i statens totala intäkts- och kostnadskalkyl när man jämför början av 2016 med början av 2015 var:

— Intäkterna av skatter och obligatoriska avgifter ökade med 765 miljoner euro

- Överföringsekonomins intäkter minskade med 270 miljoner euro
- De finansiella intäkterna minskade med 117 miljoner euro
- Verksamhetens intäkter minskade med 118 miljoner euro. Till minskningen av verksamhetens intäkter bidrog minskningen av intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten med 65 miljoner euro
- Kostnaderna för verksamheten ökade med 426 miljoner euro. De mest betydande kostnadsökningarna i euro var 298 miljoner euro i fråga om inköp av tjänster samt 54 miljoner euro i fråga om övriga kostnader. Den mest betydande kostnadsminskningen i euro var 21 miljoner euro i personalkostnaderna
- Överföringsekonomins kostnader ökade med 146 miljoner euro
- De finansiella kostnaderna minskade med 319 miljoner euro och uppgick till 591 miljoner euro. Det här beror delvis på att räntebetalningarna tidsmässigt infaller på olika sätt 2015 och 2016.

9.2. Statens totala balansräkning den 30 juni 2016

Statens totala balansräkning har minskat i omfång mellan den 30 juni 2015 och 30 juni 2016 med 6 282 miljoner euro. Det här beror huvudsakligen på att andra kortfristiga placeringar i euro har minskat med 5 630 miljoner euro. De tillgångar som har realiserats från placeringarna har använts såväl för löpande kostnader, vilket syns i form av att det egna kapitalet har minskat med 4 823 miljoner euro, som för betalning av skulder, vilket syns i form av att det främmande kapitalet har minskat med 1 457 miljoner euro.

Den totala balansräkningens egendomsstruktur avviker från egendomsstrukturen i balansräkningen för statens budgetekonomi. Affärsverkens tillgångsposter, såsom byggnader och jordområden, syns i balansräkningen för statens budgetekonomi som placeringar i affärsverkens grundkapital. I den totala balansräkningen rapporteras de däremot enligt tillgångspostens karaktär.

Statens totala balansräkning 30.6.2016 (1 000 euro)

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	30.6.2016	30.6.2015
AKTIVA						
NATIONAL-FÖRMÖGENHET						
Jord- och vattenområden	56 226		928 038		984 264	1 194 809
Byggnadsmark och vattenområden	16 124		38 303		54 427	56 352
Byggnader	306 741		208 878		515 619	406 932
Övrig nationalförmögenhet	46 748				46 748	44 685
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	46 876				46 876	10 403

Statens totala balansräkning 30.6.2016 (1 000 euro)

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	30.6.2016	30.6.2015
ANLÄGGNINGS- TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNG- FRISTIGA PLACERINGAR						
IMMATERIELLA TILLGÅNGAR						
Immateriella rättigheter	42 951	1 314	1 203		45 468	47 424
Övriga utgifter med lång verkningsstid	389 167		2 434		391 601	292 003
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	206 699				206 699	160 082
MATERIELLA TILLGÅNGAR						
Jord- och vattenområden	14 848	1 182	2 875 208		2 891 238	2 568 632
Byggnadsmark och vattenområden	1 060 864		534 848		1 595 713	1 594 397
Byggnader och konstruktioner	217 526	17	3 015 732		3 233 275	3 281 537
Anläggningar	17 613 686		28 188		17 641 873	17 268 604
Maskiner och anordningar och inventarier	516 569	22 681	1 968		541 218	585 971
Övriga materiella tillgångar	11 880	18 374	89 224		119 477	115 976
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	1 200 698		215 274		1 415 972	1 845 801
VÄRDEPAPPER INGÅENDE I ANLÄGGNINGS- TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA PLACERINGAR						
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna	20 852 630	485 947	424 122	5 909 781	15 852 918	15 506 629
Placeringar i euro	1 954 793	16 396 232			18 351 024	18 772 761
Placeringar i utländsk valuta		3 474 683			3 474 683	3 255 702

Statens totala balansräkning 30.6.2016 (1 000 euro)

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	30.6.2016	30.6.2015
ANLÄGGNINGS- TILLGÅNGAR OCH ÖVRIGA LÅNG- FRISTIGA PLACERINGAR SAMMANLAGT	44 082 310	20 400 430	7 188 201		65 761 159	65 295 518
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGS- TILLGÅNGAR OMSÄTTNINGS- TILLGÅNGAR						
Material och förnödenheter	423 440	5 542			428 982	391 299
Halvfärdig produktion	13 693				13 693	12 795
Färdiga produkter/Varor	73 800	964 832	1 844		1 040 477	1 307 402
LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR						
Långfristiga fordringar	6 326 717	32 831	-19 969		6 339 579	5 991 737
KORTFRISTIGA FORDRINGAR						
Försäljningsfordringar	95 100	14 628	25 789	48 840	86 677	164 890
Lånefordringar	167 672		34 956		202 628	2 278 411
Resultatregleringar	81 690	112 289	1 450	1 229	194 199	205 837
Övriga kortfristiga fordringar	119 412	2 150 152	24 975	29 110	2 265 428	320 487
Förskottsbetalningar	881 728	366		25 034	857 059	1 121 333
VÄRDEPAPPER INGÅENDE I FINANSIERINGS- TILLGÅNGARNA OCH ÖVRIGA KORTFRISTIGA PLACERINGAR						
Köp av obligationslån i euro		682 417	4 998		687 415	1 050 801
Övriga placeringar i euro	575 000				575 000	6 204 991

Statens totala balansräkning 30.6.2016 (1 000 euro)

	Budget- ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	30.6.2016	30.6.2015
Köp av obligationer i främmande valuta		100 030			100 030	
KASSA, BANKTILL- GODOHAVANDEN OCH ANDRA FINAN- SIERINGSMEDEL	1 786 526	2 219 763	110 387	2 184 573	1 932 103	2 355 883
OMSÄTTNINGS- OCH FINANSIERINGS- TILLGÅNGAR SAMMANLAGT	10 544 778	6 282 849	184 430		14 723 270	21 405 866
AKTIVA SAMMANLAGT	55 099 803	26 683 278	8 547 850		82 132 363	88 414 564
PASSIVA EGET KAPITAL						
Statens kapital 1.1.1998	-30 048 198				-30 048 198	-30 048 198
Kapital för statliga fonder utanför stats- budgeten		-14 870 283			-14 870 283	-13 098 069
Överföringar till budgetekonomin / affärsverkens kapital			5 995 003	5 909 781	85 222	-10 607
Budgetöverföringar		-610 850		-610 850		
Förändring i kapitalet från tidigare räkenskaps- perioder	-25 017 899	41 356 982	666 991	-225 069	17 231 143	20 374 527
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-2 005 255	726 370	134 733		-1 932 810	-1 929 856
FONDKAPITAL						
Övriga statliga fonder och donerade medel	7 914				7 914	7 521
RESERVER						
Reserver			3 237		3 237	6 200
FRÄMMANDE KAPITAL LÅNGFRISTIGT						
Upptagna lån i euro	94 300 194		1 604 954		95 905 148	90 827 889

Statens totala balansräkning 30.6.2016 (1 000 euro)

	Budget-ekonomi	Fonder	Affärsverk	Elimineringar	30.6.2016	30.6.2015
Upptagna lån i utländsk valuta	1 478 266			6 286	1 484 551	1 656 932
Långfristiga resultatregleringar	67 110				67 110	127 007
Övriga långfristiga skulder	487 256			821	488 077	495 521
KORTFRISTIGT						
Amorteringar som betalas under följande räkenskapsperiod	241 958				241 958	6 914 908
Kortfristiga lån	6 469 754	7 000	46 936	2 184 573	4 339 117	3 608 907
Främmande medel som förvaltas av staten	241 203				241 203	250 887
Erhållna förskott	224 228		32 029	25 034	231 224	209 774
Leverantörsskulder	228 869	14 417	14 222	48 840	208 669	234 499
Resultatregleringar	1 717 770	25 715	27 518		1 771 004	1 856 204
Övriga kortfristiga skulder	6 706 632	33 928	15 119	77 600	6 678 078	6 930 520
FRÄMMANDE KAPITAL						
SAMMANLAGT	112 163 242	81 060	1 747 886		111 656 139	113 113 047
PASSIVA						
SAMMANLAGT	55 099 803	26 683 278	8 547 850		82 132 363	88 414 564

Utomstående totalansvar för balansräkningarna för budgetekonomin, fonderna utanför budgeten och de statliga affärsverken var enligt statsbokslutet 2015 sammanlagt 177,3 miljarder euro. Statens pensionsansvar, dvs. ca 95,7 miljarder euro, utgjorde det största enskilda ansvaret.

Beviljade statsborgens- och statsgarantibelopp den 30 juni 2016 uppgick till sammanlagt 45 153 miljoner euro. Det här är 911 miljoner euro mera än i statsbokslutet 2015 (44 242 miljoner euro). Det maximibelopp som är disponibelt för statsborgen och statsgarantier var sammanlagt 60 313 miljoner euro den 30 juni 2016.

Statsborgen och statsgarantier 30.6.2016, mn euro

	I kraft 30.6.2016	I kraft 31.12.2015	Ändring 2016—2015	Disponibelt maxi- mibelopp
Statsborgen sammanlagt	29 350	27 842	1 509	43 449
Statsgarantier sammanlagt	15 803	16 400	-597	16 864
Statsborgen och statsgarantier sammanlagt	45 153	44 242	911	60 313

9.3. Det eftersatta underhållet av trafikleder

Det på anskaffningskostnaderna baserade balansvärdet för infrastrukturen i anslutning till trafikleder uppgick till ca 19,6 miljarder euro den 31 december 2015. Trafiklederna utgjorde 44,4 % av statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, som tillsammans utgjorde 44,1 miljarder euro.

Statens anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar, md euro

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Trafikledskonstruktioner och mark	17,9	17,8	18,2	18,6	18,8	18,9	19,0	19,1	19,6	19,6
Värdepapper ingående i anläggningstillgångarna och övriga långfristiga placeringar	17,3	17,1	20,0	20,4	20,7	21,6	22,7	22,0	22,5	22,7
Övriga anläggningstillgångar	1,9	1,8	1,6	1,7	1,6	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8
Anläggningstillgångar och övriga långfristiga placeringar sammanlagt	37,0	36,7	39,7	40,6	41,0	42,2	43,3	42,9	43,8	44,1

Åren 2000—2015 har det investerats ca 13,4 miljarder euro i trafikledskonstruktioner och mark i anslutning till dem. Avskrivningarna har under motsvarande tidpunkt uppgått till ca 11,7 miljarder euro. Det på anskaffningskostnaderna för trafikledsegendomen baserade balansvärdet har således ökat med ca 1,7 miljarder euro under tidpunkten i fråga.

Trafikledsinvesteringar, avskrivningar och förändring i balansvärdena åren 2000—2015, mn euro

	Väg			Bana			Vatten			Trafikleder sammanlagt		
	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring
2000	291	399	-107	282	203	78	5	15	-10	578	617	-38
2001	224	399	-175	143	211	-68	6	16	-10	372	626	-253
2002	591	488	103	250	224	26	15	14	1	857	726	131
2003	398	508	-110	290	229	61	8	14	-6	696	751	-55

Trafikledsinvesteringar, avskrivningar och förändring i balansvärdena åren 2000—2015, mn euro

	Väg			Bana			Vatten			Trafikleder sammanlagt			
	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	Investe- ringar	Avskriv- ningar	För- ändring	För- ändring
2004	628	555	73	348	137	211	1	14	-12	977	706	271	
2005	420	582	-161	303	148	155	6	12	-6	729	742	-13	
2006	425	609	-184	255	141	115	11	12	0	692	761	-69	
2007	455	633	-178	256	153	103	9	11	-2	721	797	-77	
2008	642	484	158	363	162	202	6	12	-6	1 011	658	353	
2009	753	507	245	357	179	178	5	12	-7	1 115	699	416	
2010	542	515	27	381	239	142	29	10	19	951	764	188	
2011	619	536	83	320	243	76	5	10	-5	944	789	155	
2012	504	560	-56	372	246	126	0	10	-9	877	816	61	
2013	481	562	-81	412	160	252	8	10	-2	901	732	169	
2014	729	579	149	427	162	266	8	10	-2	1 164	751	413	
2015	559	596	-38	259	174	85	6	11	-5	824	781	42	
Tot.	8 261	8 513	-252	5 019	3 011	2 008	129	192	-63	13 410	11 716	1 693	

Investeringarna i trafikledsegenom innehåller både nyinvesteringar och ersättnings- och reparationsinvesteringar. Trots att det på anskaffningskostnaderna för hela trafikledsegenomen baserade balansvärdet ökat är trafiklederna föremål för eftersatt underhåll. Avskrivningarna för vägtrafiklederna har under granskningsperioden varit ca 252 miljoner euro större än investeringarna, och i fråga om vattenlederna är motsvarande summa ca 63 miljoner euro. Skillnaden mellan investeringarna i och avskrivningarna för trafiklederna kan vid en granskning som baserar sig på anskaffningskostnaderna anses som det lägsta eftersatta underhåll som uppkom på 2000-talet. Investeringarna i banleder har i sin tur varit ca 2 miljarder euro större än avskrivningarna på 2000-talet.

9.4. Offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten

I anläggningstillgångarna och de övriga långfristiga placeringarna ingår sådana offentligt noterade aktier i Finnair Abp, Fortum Abp och Neste Abp som omfattas direkt av statens budgetekonomi. Deras bokföringsvärde uppgick den 1 augusti 2016 till ca 5,7 miljarder euro och deras marknadsvärde till 11,4 miljarder euro.

Utvecklingen för värdet på offentligt noterade aktier som ägs direkt av staten åren 2006—2016, md euro

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	1.8.2016
Marknadsvärdet på offentligt noterade aktier	25,2	28,0	8,8	10,4	12,1	8,6	7,8	9,5	10,9	10,2	11,4
Bokföringsvärdet på offentligt noterade aktier	9,0	8,8	5,8	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7	5,7
Skillnaden mellan marknadsvärdet och bokföringsvärdet	16,3	19,3	2,9	4,8	6,4	3,0	2,2	3,9	5,2	3,8	5,7

9.5. Statens negativa egna kapital

Statens eget kapital är negativt såväl enligt balansräkningen för statens budgetekonomi som enligt statens totala balansräkning, som utgörs av budgetekonomin, fondekonomin och affärsverken. Det negativa egna kapital som statens totala balansräkning visar den 30 juni 2016 (29,5 miljarder euro) är på grund av fondernas och affärsverkens positiva egna kapital väsentligt mindre än budgetekonomins negativa egna kapital (57,1 miljarder euro).

Utvecklingen för statens eget kapital 2006—30.06.2016, md euro

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	6/2016
Budgetekonomins eget kapital	-14,2	-11,9	-8,1	-15,8	-24,9	-30,4	-37,1	-44,2	-50,3	-55,1	-57,1
Fondernas eget kapital ¹⁾									26,7	26,5	26,6
Affärsverkens eget kapital									6,8	6,7	6,8
Den totala balansräkningens eget kapital									-22,7	-27,7	-29,5

¹⁾ Fondernas och affärsverkens eget kapital har presenterats endast för de år statens totala balansräkning har upprättats.

Det egna kapitalet enligt den ingående balansen för statens budgetekonomi den 1 januari 1998 var ca 30 miljarder euro negativt. Situationen var en följd av såväl statens svåra skuldsättning i början av 1990-talet som av de avgöranden som hade fattats i samband med att den ingående balansen upprättades. En del av nationalförmögenheten lämnades utanför balansräkningen och statens bolagsförmögenhet fastställdes enligt en synnerligen försiktig uppskattning.

Åren 1998—2008 var statens intäcks- och kostnadskalkyler i regel positiva. Detta stärkte statens ekonomiska ställning och 2008 var statens eget kapital inom budgetekonomin bara 8,1 miljarder euro negativt.

På grund av finanskrisen har boksluten över statens budgetekonomi uppvisat förlust sedan 2009. Detta har försvagat statens ekonomiska ställning och lett till att statens negativa egna kapital ökat. Sedan 2012 har statens ekonomiska ställning till det nominella värdet varit sämre än i den ingå-

ende balansen för 1998. Statens tillgångar har inte ökat i samma förhållande som det främmande kapitalet, vilket innebär att även löpande kostnader har finansierats med lån.

Statsbudgeten för 2017

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11		€
11. SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR		41 564 184 000
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet		13 049 000 000
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		8 929 000 000
02. Samfundsskatt		3 567 000 000
03. Källskatt på ränteinkomster		43 000 000
04. Skatt på arv och gåva		510 000 000
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning		18 111 200 000
01. Mervärdesskatt		17 131 000 000
02. Skatt på vissa försäkringspremier		812 000 000
03. Apoteksavgifter		168 200 000
08. Punktskatter		7 190 000 000
01. Punktskatt på tobak		998 000 000
04. Punktskatt på alkoholdrycker		1 373 000 000
05. Punktskatt på läskedrycker		158 000 000
07. Energiskatter		4 647 000 000
08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar		14 000 000

Avdelning 12

10. Övriga skatter		3 077 000 000
03. Bilskatt		853 000 000
05. Överlåtelseskatt		817 000 000
06. Lotteriskatt		230 000 000
07. Fordonsskatt		1 155 000 000
08. Avfallsskatt		22 000 000
19. Övriga inkomster av skattenatur		136 984 000
03. Banskatt		5 184 000
04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet		40 704 000
05. Vissa avgifter för trafiken		28 851 000
06. Farledsavgifter		46 200 000
08. Oljeavfallsavgift		4 000 000
09. Övriga skatteinkomster		6 000 000
10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkrafts- området vid Bottenviken		3 595 000
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet		2 450 000

Avdelning 12

12. INKOMSTER AV BLANDAD NATUR		5 240 658 000
24. Utrikesministeriets förvaltningsområde		30 685 000
20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter .		982 000
99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde		29 703 000
25. Justitieministeriets förvaltningsområde		145 250 000
10. Domstolarnas inkomster		46 200 000
15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster		23 300 000
20. Utsökningsavgifter		73 000 000
99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde		2 750 000
26. Inrikesministeriets förvaltningsområde		2 984 000
98. Inkomster från EU		2 534 000
99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde		450 000
27. Försvarsministeriets förvaltningsområde		3 376 000
01. Försvarsförvaltningens byggverks inkomster		8 000
20. Inkomster vid föryttring av lösegendom samt av royaltyavgifter ...		18 000
99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde ...		3 350 000
28. Finansministeriets förvaltningsområde		2 288 528 000
10. Tullens inkomster		2 320 000
11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna		135 473 000
12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna		25 951 000

Avdelning 12

3

13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna	14 854 000
20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik	4 500 000
25. Inkomster av metallmynt	15 000 000
50. Överföring från statens pensionsfond	1 827 079 000
51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar	198 471 000
52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier	18 230 000
60. Premie för främjande av arbetarskydd	850 000
92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel	31 300 000
93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter ..	1 500 000
99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde	13 000 000
29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	573 686 000
70. Inkomster från studiestödsverksamheten	24 000 000
88. Undervisnings- och kulturministeriets andel av penningspelsverksamhetens vinstmedel	545 686 000
99. Övriga inkomster för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	4 000 000
30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	886 031 000
01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket	534 503 000
02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling	310 000 000
03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen	8 000 000
04. Andra inkomster från EU	718 000
20. Andel av penningspelsverksamhetens avkastning som används för främjande av hästuppfödning och hästsport	1 080 000
40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter	3 000 000
41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv	500 000
42. Avgifter för jakt på hjortdjur	3 400 000
44. Fiskevårdsavgifter	8 700 000
45. Jaktvårdsavgifter	10 130 000
99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	6 000 000
31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	4 995 000
10. Trafikverkets inkomster	4 145 000
99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	850 000
32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	357 205 000
20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster	2 840 000
31. Återbärningar av betalningar enligt lönegaranti	31 865 000
50. Inkomster från EU:s strukturfonder och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken	170 000 000
99. Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	152 500 000

Avdelning 13

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	545 768 000
02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården	1 600 000
03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd	500 000
90. Avkastning av penningpelsverksamhet	449 163 000
98. Återbäringar av statsunderstöd	93 200 000
99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	1 305 000
35. Miljöministeriets förvaltningsområde	31 650 000
10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador	1 650 000
20. Överföring från statens bostadsfond	26 500 000
99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde	3 500 000
39. Övriga inkomster av blandad natur	370 500 000
01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder	193 000 000
02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen	75 000 000
04. Återtagande av överförda anslag	100 000 000
10. Övriga inkomster av blandad natur	2 500 000

Avdelning 13

13. RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST	2 484 964 000
01. Ränteinkomster	95 964 000
04. Räntor på statens lån till affärsverken	9 100 000
05. Räntor på övriga lån	71 131 000
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	15 733 000
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	2 110 000 000
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	2 110 000 000
04. Andel i statens penninginstitutets vinst	98 000 000
01. Andel i Finlands Banks vinst	98 000 000
05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	181 000 000
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	181 000 000

Avdelning 15

15. LÅN	5 946 670 000
01. Lån som återbetalas till staten	459 241 000
02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk	68 300 000
04. Amorteringar på övriga lån	390 941 000
03. Statens nettoupplåning och skuldhantering	5 487 429 000
01. Nettoupplåning och skuldhantering	5 487 429 000

Inkomstposternas totalbelopp:**55 236 476 000**

ANSLAG

Huvudtitel 21	€
21. RIKSDAGEN	179 988 000
01. Riksdagsledamöterna	21 639 000
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	21 639 000
10. Riksdagens kansli	128 542 000
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	54 034 000
02. Omkostnader för den grundliga renoveringen (förslagsanslag)	6 893 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	15 500 000
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	2 790 000
70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklings- projekt (reservationsanslag 3 år)	5 325 000
74. Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)	44 000 000
20. Riksdagens justitieombudsman	6 201 000
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslags- anslag)	6 201 000
30. Utrikespolitiska institutet	3 608 000
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	3 398 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	210 000
40. Statens revisionsverk	15 915 000
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år) ...	15 325 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	590 000
90. Riksdagens övriga utgifter	4 083 000
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	4 083 000
 Huvudtitel 22 	
22. REPUBLIKENS PRESIDENT	13 729 000
01. Republikens president	2 875 000
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	126 000
02. Omkostnader för Republikens president (reservationsanslag 2 år) .	199 000

Huvudtitel 23

7

20. Utgifter för besök och mötesresor (förslagsanslag)	2 550 000
02. Republikens presidents kansli	10 854 000
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	7 754 000
02. Utgifter för pensionerade presidenter (reservationsanslag 2 år)	600 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	2 500 000

Huvudtitel 23

23. STATSRÅDETS KANSLI	210 391 000
01. Förvaltning	160 789 000
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	122 501 000
02. Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	5 575 000
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	1 000 000
04. Resor som företas av statsministern, ministrarna i statsrådets kansli och deras medarbetare (reservationsanslag 2 år)	867 000
22. Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	11 400 000
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	19 446 000
10. Ägarstyrningen	5 700 000
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	5 700 000
20. Understödjande av politisk verksamhet	29 635 000
50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)	29 635 000
30. Justitiekanslersämbetet	3 467 000
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 467 000
90. Övriga utgifter	10 800 000
21. Ordnar (förslagsanslag)	700 000
26. Finland 100 (reservationsanslag 3 år)	10 100 000

Huvudtitel 24

24. UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 066 939 000
01. Utrikesförvaltningen	247 074 000
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	219 828 000
20. Utgifter från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)	2 282 000
21. Produktivitetsanslag för utrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 155 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltnings- område (förslagsanslag)	16 059 000
74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)	7 750 000
10. Krishantering	53 218 000
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (reservationsanslag 2 år)	37 858 000
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (fast anslag)	15 360 000
30. Internationellt utvecklingssamarbete	675 195 000
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	—
66. Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)	535 195 000
80. Utvecklingssamarbetskrediter (reservationsanslag 3 år)	100 000 000
88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
89. Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet (reservations- anslag 3 år)	30 000 000
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	91 452 000
50. Vissa statsunderstöd (fast anslag)	1 341 000
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	45 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	87 166 000
67. Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimat- konventionen (reservationsanslag 3 år)	100 000
68. Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)	1 800 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	1 000 000

Huvudtitel 25

25. JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	915 834 000
01. Ministeriet och förvaltningen	126 708 000
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 458 000

Huvudtitel 26

9

03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)	7 188 000
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	6 591 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	19 032 000
21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	245 000
22. Harmonisering av kontors- och kommunikationssystem (reservationsanslag 3 år)	2 184 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	43 705 000
50. Understöd (fast anslag)	8 305 000
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	19 000 000
10. Domstolar och rättshjälp	416 803 000
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	8 627 000
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 109 000
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	256 702 000
04. Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	61 165 000
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	77 200 000
20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning	103 383 000
01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	103 383 000
30. Åklagarna	44 758 000
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	44 758 000
40. Verkställighet av straff	215 729 000
01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	210 329 000
74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	5 400 000
50. Valutgifter	8 453 000
20. Valutgifter (förslagsanslag)	8 453 000

Huvudtitel 26

26. INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	1 508 153 000
01. Förvaltning	132 203 000
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	13 781 000
04. Beredskapen i Finland för civil krishantering (reservationsanslag 2 år)	1 439 000

Huvudtitel 27

20. Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	8 517 000
24. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen (reservationsanslag 3 år)	32 224 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	75 000 000
50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	225 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands (förslagsanslag)	1 017 000
10. Polisväsendet	735 235 000
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	687 678 000
02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 891 000
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)	17 666 000
21. Gemensamma omkostnader för KEJO-projektet (reservationsanslag 3 år)	4 000 000
20. Gränsbevakningsväsendet	239 879 000
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	230 479 000
70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 3 år)	9 400 000
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	73 015 000
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 914 000
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	49 595 000
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	2 406 000
43. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	8 100 000
40. Invandring	327 821 000
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)	59 777 000
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)	225 244 000
22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	5 800 000
63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)	37 000 000

Huvudtitel 27

27. FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 824 125 000
01. Försvarspolitik och förvaltning	381 689 000
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 716 000
21. Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875 000

Huvudtitel 28

11

29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	364 098 000
10. Militärt försvar	2 395 433 000
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 914 035 000
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 3 år)	475 173 000
19. Modifiering av Hawk Mk 51-plan (reservationsanslag 3 år)	4 600 000
50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag) ..	1 625 000
30. Militär krishantering	47 003 000
20. Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	46 993 000
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	10 000

Huvudtitel 28

28. FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	16 967 305 000
01. Förvaltning	135 575 000
01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	29 330 000
20. Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (reservationsanslag 2 år)	245 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	106 000 000
10. Beskattningen och Tullen	608 679 000
01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	405 929 000
02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	159 150 000
63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)	15 900 000
95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	22 700 000
97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)	5 000 000
20. Tjänster för statssamfundet	38 488 000
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 487 000
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	1 000
06. Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (reservationsanslag 2 år)	1 000 000
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	2 000 000
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	3 000 000
10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	10 000 000
88. Senatfastigheter	—

30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen	59 868 000
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	47 138 000
02. Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 382 000
03. Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 348 000
40. Statens regional- och lokalförvaltning	81 998 000
01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	53 300 000
02. Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	28 346 000
03. Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)	352 000
50. Pensioner och ersättningar	4 836 002 000
15. Pensioner (förslagsanslag)	4 577 377 000
16. Extra pensioner (förslagsanslag)	2 096 000
17. Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	2 625 000
50. Skadestånd (förslagsanslag)	39 700 000
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	198 471 000
95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)	15 733 000
60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen	16 105 000
02. Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)	25 000
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	850 000
12. Kompetensutveckling (reservationsanslag 2 år)	15 000 000
60. Överföringar till Utbildningsfonden (förslagsanslag)	230 000
70. Utvecklande av statsförvaltningen	127 880 000
01. Styrning och utveckling av statens informations- och kommunikationsteknik (IKT) (reservationsanslag 3 år)	7 000 000
02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	5 300 000
03. Styrning och utveckling av den nationella informationsbranschen (reservationsanslag 3 år)	27 500 000
20. Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)	55 580 000
21. Inrättandet av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)	10 828 000
22. Stöd till digitalisering av offentliga tjänster (reservationsanslag 3 år)	21 672 000
80. Överföringar till landskapet Åland	251 871 000
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	223 871 000
31. Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)	15 000 000
33. Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	13 000 000

Huvudtitel 29

13

90. Stöd till kommunerna	8 594 339 000
20. Utveckling av statens, landskapens och kommunernas gemensamma informationsförvaltning och informationshantering (reservationsanslag 3 år)	10 000 000
22. Utveckling av och stöd till landskapen och förvaltnings- och servicestrukturerna (reservationsanslag 3 år)	14 300 000
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	8 542 914 000
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag) .	27 125 000
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	251 000 000
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	251 000 000
92. EU och internationella organisationer	1 930 050 000
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	2 450 000
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	1 500 000
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	11 100 000
67. Infriande av förbindelser som ingåtts med internationella finansiella institut (förslagsanslag)	170 000
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	1 903 000 000
87. Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)	11 030 000
95. Prestationer i samband med statsborgen (förslagsanslag)	800 000
99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	35 450 000
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	300 000
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	150 000
98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (reservationsanslag 3 år)	30 000 000

Huvudtitel 29

29. UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	6 772 812 000
01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	242 453 000
01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 032 000
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 077 000
04. Omkostnader för Nationella centret för utbildningsutvärdering (reservationsanslag 2 år)	3 687 000
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	3 008 000

Huvudtitel 29

22. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	14 203 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	28 540 000
50. Vissa understöd (fast anslag)	1 277 000
51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	3 313 000
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	114 000 000
53. Vissa understöd som föranleds av asylsökande och invandrare (reservationsanslag 2 år)	8 090 000
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 226 000
10. Allmänbildande utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet	951 467 000
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	41 990 000
02. Studentexamensnämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	3 285 000
20. Gemensamma utgifter för allmänbildande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	32 046 000
30. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för allmänbildande utbildning (förslagsanslag)	720 558 000
31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	146 325 000
51. Statsunderstöd för organisationer inom allmänbildande utbildning (fast anslag)	976 000
52. Statsunderstöd för organisationer inom det fria bildningsarbetet (fast anslag)	6 287 000
20. Yrkesutbildning	767 446 000
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år) .	7 975 000
21. Utvecklande av yrkesutbildningen (reservationsanslag 2 år)	8 541 000
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader (förslagsanslag)	725 789 000
33. Kompetensprogrammet för unga vuxna (förslagsanslag)	25 141 000
40. Högskoleundervisning och forskning	3 331 063 000
01. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 081 000
02. Arkivverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	17 850 000
03. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	1 145 000
04. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 681 000
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	91 857 000
22. Finansiering av forskningsinfrastrukturprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 500 000
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 795 674 000
51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	246 231 000
53. Penningpelsverksamhetens vinstmedel för främjande av vetenskap (förslagsanslag)	104 383 000
54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	47 000 000

Huvudtitel 29

15

55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	834 915 000
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	19 746 000
89. Statlig finansiering för universitetens kapitalplaceringar (fast anslag)	150 000 000
70. Studiestöd	780 958 000
01. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	621 000
52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	40 200 000
55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	655 381 000
57. Måltidsstödet till högskolestuderande (förslagsanslag)	31 456 000
59. Stöd för skolresor för studerande inom gymnasieutbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)	53 300 000
80. Konst och kultur	462 827 000
01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	4 052 000
03. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 121 000
04. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	22 993 000
05. Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)	4 937 000
06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	6 080 000
16. Extra konstnär- och journalistpensioner (förslagsanslag)	18 848 000
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	15 400 000
30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	3 700 000
31. Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för teatrar, orkestrar och muséer (förslagsanslag)	48 661 000
35. Statsunderstöd för anläggningskostnader inom huvudprojektet för 100-årsjubileet av Finlands självständighet (reservationsanslag 3 år)	8 000 000
40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)	252 000
41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	26 648 000
50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	8 143 000
51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	14 508 000
52. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av vetenskap (förslagsanslag)	233 589 000
53. Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)	27 257 000
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	1 950 000
59. Vissa understöd till Nationalgalleriet (reservationsanslag 2 år)	10 000 000
72. Utökning av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år) ..	739 000
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	4 899 000
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	50 000

Huvudtitel 30

90. Idrottsverksamhet	161 958 000
30. Understöd till programmet Skolan i rörelse (reservationsanslag 3 år)	7 000 000
50. Penningsspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av fostran inom motion och idrott (förslagsanslag)	154 097 000
52. Statsandel för idrottsutbildningscenter samt finansiering för kostnader för utvärdering av idrottsvetenskapliga projekt (fast anslag)	861 000
91. Ungdomsarbete	74 640 000
50. Penningsspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)	53 617 000
51. Verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)	19 523 000
52. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	1 500 000

Huvudtitel 30

30. JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	2 545 240 000
01. Förvaltning och forskning	125 988 000
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 171 000
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	70 311 000
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	1 343 000
23. Administrativa arrangemang (reservationsanslag 2 år)	420 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	27 390 000
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	4 353 000
10. Utveckling av landsbygden	330 962 000
40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	71 976 000
41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	14 000 000
42. Avträdelsetöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	57 230 000
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år) ..	67 767 000
50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)	3 466 000
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	1 843 000
54. Främjande av hästhushållningen med den avkastning av penningsspelsverksamhet som är avsedd för att främja hästuppfödning och hästsport (reservationsanslag 2 år)	912 000
55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	3 305 000
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	1 023 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (förslagsanslag)	109 440 000

Huvudtitel 30

17

20. Jordbruk och livsmedelsekonomi	1 840 193 000
02. Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	39 941 000
03. Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	24 202 000
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	6 028 000
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	335 400 000
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	530 000 000
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	300 043 000
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	551 888 000
46. Av EU delfinansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	4 605 000
47. Nationellt utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	4 169 000
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	200 000
61. Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 3 år)	38 000 000
62. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)	5 717 000
40. Naturresursekonomi	194 231 000
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	13 520 000
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	16 880 000
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)	7 136 000
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	1 245 000
41. Ersättning för hjorddjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	3 400 000
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	7 900 000
44. Stöd för tryggnad av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)	56 230 000
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	3 027 000
46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	40 800 000
50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 2 år)	10 130 000
51. Främjande av fiskerihushållningen (reservationsanslag 2 år)	8 700 000
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 332 000
62. Främjande av fiskerinäringen (reservationsanslag 3 år)	20 881 000
83. Lån för tryggnad av virkesproduktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)	50 000
64. Forststyrelsen	5 514 000
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)	5 514 000
70. Lantmäteri och datalager	48 352 000
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	45 352 000
40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)	3 000 000

Huvudtitel 31

31. KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE	3 235 870 000
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	485 242 000
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	15 188 000
21. Produktivitetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltnings- område (reservationsanslag 2 år)	1 660 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvalt- ningsområde (förslagsanslag)	468 394 000
10. Trafiknätet	1 919 510 000
01. Trafikverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	74 313 000
20. Bastrafikledshållning (reservationsanslag 2 år)	1 279 000 000
35. Statsbidrag för byggande av västmetron (reservationsanslag 3 år) .	83 000 000
41. Statsunderstöd för byggande och upprätthållande av vissa flygplat- ser (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
50. Statsunderstöd för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)	13 000 000
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	34 997 000
77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)	272 800 000
78. Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)	54 400 000
79. Livscykelnsfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)	107 000 000
20. Myndighetstjänster för trafiken	57 709 000
01. Trafiksäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	48 609 000
41. Främjande av säkerhetsverksamheten inom vägtrafiken (reservationsanslag 2 år)	9 100 000
30. Stöd till trafiken och köp av tjänster	209 228 000
42. Statsunderstöd för utbildning (reservationsanslag 3 år)	841 000
43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	101 420 000
51. Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)	4 200 000
63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)	84 474 000
64. Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)	12 990 000
66. Avtal om köp av förbindelsefartygstjänster (reservationsanslag 3 år)	5 303 000
40. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation.	518 997 000
01. Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 049 000
50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbands- projektet (reservationsanslag 3 år)	—

Huvudtitel 32

19

60. Överföring till statens televisions- och radiofond (reservationsanslag 3 år)	507 948 000
50. Väder-, havs- och klimattjänster	45 184 000
01. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år) .	45 184 000

Huvudtitel 32

32. ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

2 928 060 000

01. Förvaltning

271 373 000

01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 650 000
02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	179 626 000
20. Civiltjänst (förslagsanslag)	4 939 000
21. Produktivitätsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 3 år)	526 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	30 854 000
40. Statsunderstöd för främjande av företagens internationalisering samt entreprenörskap (reservationsanslag 3 år)	13 251 000
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	20 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	8 507 000

20. Närings- och innovationspolitik

860 042 000

01. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 557 000
06. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Tekes (reservationsanslag 3 år)	36 557 000
28. Främjande av materialeffektiviteten (reservationsanslag 3 år)	400 000
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	274 500 000
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	2 500 000
42. Utveckling av innovationskluster (reservationsanslag 3 år)	2 300 000
43. Stöd för kommersialisering av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt innovationer (reservationsanslag 3 år)	43 000 000
47. Ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)	64 643 000
48. Rättestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	40 300 000
49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	87 303 000
51. Ett innovationspris för kvinnor (reservationsanslag 2 år)	110 000

Huvudtitel 32

80. Lån för Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet (förslagsanslag)	82 462 000
82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	10 000
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag) ...	139 900 000
87. Kapitallån till Finnvera Abp (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
88. Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	29 500 000
89. Kapitalinvestering i Tekes Venture Capital Ab (reservationsanslag 3 år)	20 000 000
30. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik	595 331 000
01. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	173 131 000
51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)	422 200 000
40. Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet	76 331 000
01. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 619 000
03. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	6 055 000
05. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 482 000
31. Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)	4 731 000
50. Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)	822 000
51. Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)	2 572 000
52. Lönegaranti (förslagsanslag)	32 000 000
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)	50 000
50. Regionutveckling och strukturfondspolitik	437 451 000
40. Införande av regionala innovationer och försök (reservationsanslag 3 år)	11 000 000
41. Statsunderstöd för Finpros verksamhet (reservationsanslag 3 år) ...	33 600 000
42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	20 078 000
43. Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)	5 315 000
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	5 000 000
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag) ...	357 458 000
65. Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)	5 000 000
60. Energipolitik	464 483 000
01. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	6 407 000
20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	2 500 000
40. Energistöd (förslagsanslag)	70 076 000
41. Investeringssstöd för LNG-terminaler (förslagsanslag)	28 465 000
42. Statligt stöd för trygghet av elförsörjningen (förslagsanslag)	385 000

Huvudtitel 33

21

43. Kyotomekanismerna (förslagsanslag)	250 000
44. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)	273 400 000
45. Investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (reservationsanslag 3 år)	40 000 000
46. Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader (förslagsanslag)	43 000 000
70. Integration	223 049 000
03. Främjande av invandrarers integration och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)	2 091 000
30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslags- anslag)	220 958 000

Huvudtitel 33

33. SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	14 580 451 000
01. Förvaltning	95 404 000
01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 399 000
02. Omkostnader för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (reservationsanslag 2 år)	2 536 000
03. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)	5 102 000
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år) ..	563 000
05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	1 011 000
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	16 085 000
25. Nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovår- den (reservationsanslag 3 år)	16 330 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	18 671 000
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	3 707 000
02. Tillsyn	59 951 000
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	12 438 000
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälso- vården (reservationsanslag 2 år)	10 762 000
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedels- området (reservationsanslag 2 år)	3 879 000
07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	24 308 000
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	8 564 000

03. Forskning och utveckling	137 247 000
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	49 153 000
25. Ett nationellt genomcentrum och ett nationellt cancercentrum (reservationsanslag 2 år)	5 800 000
31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	56 000 000
50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	23 222 000
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	3 072 000
10. Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster	4 098 685 000
50. Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)	10 500 000
51. Barnbidrag (förslagsanslag)	1 360 500 000
52. Vissa familjeförmåner som ska ersättas av staten (förslagsanslag) .	4 600 000
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	16 500 000
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	1 268 500 000
55. Underhållsstöd (förslagsanslag)	213 500 000
56. Tolkjänster för gravt handikappade (förslagsanslag)	46 900 000
57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	830 938 000
60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	346 747 000
20. Utkomstskydd för arbetslösa	2 806 840 000
31. Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	26 840 000
50. Statsandel till inkomstrelaterad dagpenning (förslagsanslag)	1 086 000 000
51. Statsandel till grunddagpenning (förslagsanslag)	112 000 000
52. Statsandel till arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)	1 503 000 000
55. Statsandel till vuxenutbildningsstöd (förslagsanslag)	53 000 000
56. Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)	26 000 000
30. Sjukförsäkring	1 918 000 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	1 918 000 000
40. Pensioner	4 525 300 000
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	60 100 000
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	660 000 000
52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	149 000 000
53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	12 200 000
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	15 000 000
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 629 000 000

50. Stöd till veteranerna	226 896 000
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	1 450 000
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	16 000 000
51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	104 500 000
52. Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalider och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)	57 000 000
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalider (reservationsanslag 2 år)	3 100 000
54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	50 000
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	3 500 000
56. Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	37 688 000
57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)	3 608 000
60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård	181 760 000
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)	500 000
31. Understöd till kommunerna för servicestrukturen inom social- och hälsovården och för vissa andra utgifter (reservationsanslag 3 år)	5 600 000
32. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå (fast anslag)	15 000 000
33. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)	94 140 000
34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)	15 200 000
36. Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)	480 000
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 3 år)	28 990 000
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	13 550 000
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	2 000 000
64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	6 300 000
70. Hälsa och funktionsförmåga främjas	34 478 000
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	27 990 000
21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	750 000
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år) ..	580 000
50. Hälsöfrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	2 330 000
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	1 900 000
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (reservationsanslag 2 år)	928 000

Huvudtitel 35

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	178 290 000
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	159 300 000
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	2 550 000
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	300 000
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytar-service för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (fast anslag)	16 140 000
90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	317 600 000
50. Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (reservationsanslag 3 år)	317 600 000

Huvudtitel 35

35. MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE	180 069 000
01. Miljöförvaltningens omkostnader	62 295 000
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	27 782 000
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 878 000
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	6 405 000
65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)	2 230 000
10. Miljö- och naturvård	92 083 000
20. Bekämpning av miljöskador (reservationsanslag 2 år)	5 900 000
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	2 440 000
22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)	14 725 000
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter (reservationsanslag 3 år)	29 406 000
60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	3 000 000
61. Främjande av vatten- och miljövard (reservationsanslag 3 år)	6 042 000
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	18 630 000
64. EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)	4 500 000
65. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)	1 000 000
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 440 000
70. Fartygsinvesteringar (reservationsanslag 3 år)	5 000 000

20. Samhällen, byggande och boende	25 691 000
01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	4 841 000
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	20 000 000
60. Överföring till statens bostadsfond	—
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	850 000

Huvudtitel 36

36. RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN	1 307 510 000
01. Ränta på statsskulden	1 296 000 000
90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)	1 296 000 000
09. Övriga utgifter för statsskulden	11 510 000
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)	11 510 000

Anslagens totalbelopp:

55 236 476 000

DETALJMOTIVERING

ALLMÄNNA FÖRESKRIFTER

Brutto- och nettobudgetering

I statsbudgeten iakttas i regel bruttobudgetering. Nettobudgetering är ett undantag från denna regel, och tillämpas bara inom de gränser som anges i lagen om statsbudgeten.

I budgeten kan följande inkomster och utgifter nettobudgeteras:

- 1) nya statslån, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar statslånens kapital, samt amorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster i anslutning till statslån samt utgifter till följd av derivat som skyddar statslånens kapital,
- 2) ränteinkomster av statslån och inkomster som uppkommer genom derivat som skyddar räntebetalningen på statslån samt ränteutgifter till följd av statslån och utgifter till följd av derivat som skyddar räntebetalningen på statslån,
- 3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning,
- 4) inkomster som uppkommit genom försäljning av aktier samt försäljningsprovisioner som har samband med försäljningen och betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för,
- 5) likviditetsbelopp som enligt lag betalas till en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp till staten,
- 6) statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten.

Som inkomster av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet kan följande inkomster nettobudgeteras genom att de dras av under omkostnadsmomentet i fråga, även om det i motiveringen till momentet inte har antecknats att nettoanslag beviljats under det:

- 1) de i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll angivna sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalas till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården,
- 2) försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket eller inrättningen,
- 3) ersättningar till ämbetsverket eller inrättningen för användning av personalrestauranger,

4) ämbetsverkets eller inrättningens inkomster av att dess lokaler tillfälligt upplåts till utomstående för enstaka tillställningar,

5) ersättningar som betalas till ämbetsverket eller inrättningen för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare,

6) försäljningsintäkter från sådana lösa anläggningstillgångar för vilkas del anskaffningen finansieras av omkostnadsanslaget. Försäljningsintäkterna av fast egendom, finansinvesteringar (t.ex. aktier och andra värdepapper) och lösa anläggningstillgångar som finansieras under specialmomenten får dock inte nettas mot omkostnadsanslaget.

Om det under ett ämbetsverks eller en inrättnings omkostnadsmoment i momentmotiveringen har antecknats att ett nettoanslag beviljats eller om skillnaden mellan inkomsterna av och utgifterna för ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet har upptagits som en inkomstpost till nettobelopp under inkomstmomentet, ska alla inkomster av ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet och de utgifter för den som avses i beskrivningen av omkostnadsmomentets standardinnehåll och i beslutdelen i momentmotiveringen nettobudgeteras. Inkomster och utgifter som ska nettobudgeteras är då bl.a.

1) inkomster av och utgifter för verksamheten eller någon del av verksamheten vid ett ämbetsverk som bedriver avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) eller motsvarande speciallagar,

2) betalningsandelar i form av inkomst av andra parter som deltar i ett forskningsprojekt eller motsvarande samprojekt som genomförs på ämbetsverkets eller inrättningens ansvar och utgifter för projektet eller verksamheten,

3) inkomster från EU vilka hänför sig till ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet och utgifter som hänför sig till dessa inkomster,

4) medel som ämbetsverket eller inrättningen fått i form av donationer och genom testamenten samt inkomster från sponsorer när ämbetsverket eller inrättningen har rätt att ta emot dem och det inte är fråga om ovanligt stora belopp med hänsyn till ämbetsverkets eller inrättningens sedvanliga verksamhet och ekonomi, och

5) statens interna serviceavgifter (t.ex. avgifter till servicecentralerna).

Om bara en del av inkomsterna av ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet har budgeterats under ett omkostnadsmoment under vilket det i beslutdelen i momentmotiveringen har antecknats att ett nettoanslag beviljats, har i beslutdelen i motiveringen till momentet i fråga dessutom specificerats vilka inkomster som har nettobudgeterats under momentet eller vilka inkomster som inte har nettobudgeterats under momentet. Om ett nettobudgeterat inkomstmoment innehåller bara en del av utgifterna för ämbetsverkets eller inrättningens verksamhet, har på motsvarande sätt i beslutdelen i motiveringen till inkomstmomentet i fråga specificerats vilka utgifter som har nettobudgeterats under momentet eller vilka utgifter som inte har nettobudgeterats under det.

Skatter, avgifter av skattenatur och böter är inkomster som inte kan nettobudgeteras. Överföringsutgifter och återbäring av sådana, med undantag för likviditetsbelopp som enligt lag betalas till

en pensionsanstalt och återbäring av sådana belopp samt statsbidrag som enligt lag betalas till en kommun och sådana belopp som en kommun enligt beräkningsgrunderna i statsbidragssystemet ska betala till staten, kan inte omfattas av nettobudgetering. Investeringsutgifter och inkomster av försäljning av egendom, med undantag för försäljning av aktier och anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet och försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Till utgifternas standardinnehåll under ett nettobudgeterat omkostnadsmoment hör de utgifter enligt omkostnadsmomentens standardinnehåll vilka framgår nedan.

Inkomster av verksamhet som nettobudgeterats får användas för utgifter för verksamheten utan att detta särskilt nämns i kapitel- eller momentmotiveringen.

Allmänna föreskrifter beträffande utgiftsmomenten

Utgifterna uppdelas i budgeten på moment enligt uppgiftens eller utgifternas art.

Anslag som har budgeterats enligt uppgift är ämbetsverkens omkostnadsanslag, som behandlas nedan, samt vissa projektartade anslag som hänför sig till konsumtionsutgifterna. Ett anslag som har budgeterats enligt uppgift får användas för alla regelmässiga utgifter för uppgiften i fråga, om inte något annat följer av budgeten.

Huvudindelningen av utgifterna görs enligt följande huvudgruppering som följer utgifternas art (inom parentes sifferkoderna för motsvarande moment):

- 1) konsumtionsutgifter (01—29): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som ska användas under finansåret, t.ex. arbetsinsatser, varor och tjänster,
- 2) överföringsutgifter (30—69): utgifter för vilka staten inte får någon direkt motprestation,
- 3) investeringsutgifter (70—89): utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer eller finansiella instrument med lång verkningstid, vilka ger staten inkomst eller annan nytta under flera finansår, och
- 4) övriga utgifter (90—99): utgifter som inte hör till de ovan nämnda huvudgrupperna, t.ex. utgifter för skötsel av statsskulden.

Anslaget under momentet får användas enbart för utgifter inom den utgiftsgrupp som anges av momentets sifferkod. Därmed får ett anslag för konsumtionsutgifter inte användas för överföringsutgifter och ett anslag för överföringsutgifter inte användas för konsumtionsutgifter, om inte något annat bestäms i motiveringen till momentet.

För ett användningsändamål som specificeras under ett moment får inte användas något annat anslag med ett mera allmänt användningsändamål (t.ex. ett omkostnadsanslag), även om detta specificerade användningsändamål inte har uteslutits i motiveringen till det mera allmänna anslaget. Undantag kan göras om saken nämns i motiveringen till momentet.

Anslagen för avlöning av personal har i regel budgeterats under omkostnadsmomenten (01—14). Anslaget under ett annat moment får användas för anställning av personal till ämbetsverk och inrättningar endast om det i beslutsdelen i motiveringen till momentet ingår ett omnämmande av avlöningen och maximiantalet personer som får anställas med anslag under momentet uttryckt i årsverken. Om ett anslag får användas för löner eller arvoden, används det även för socialskydds- och pensionsavgifter och andra lönebikostnader i samband med dem. I de fall då ett ämbetsverk betalar arbetstagaren lön för sjuk- eller moderskapsledighetstiden, sjukpensionstiden eller rehabiliteringspenningssperioden får under ett anslag som används för löner nettobudgeras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar, den sjukpension och den rehabiliteringspenning enligt sjukförsäkringen som betalas till ämbetsverket i egenskap av arbetsgivare men som beviljats arbetstagaren.

Anslaget under momentet får även användas för betalning av förhandsavgifter i anslutning till den normala verksamheten.

Hänförande av utgifter och inkomster till finansåret

Anslag får användas endast till de utgifter som hänför sig till finansåret, enligt den princip för hänförande av utgifter som tillämpas på momentet.

Om inte något annat har angetts i beslutsdelen i motiveringen till momentet i fråga har anslagen och inkomstposterna i budgeten hänförs till finansåret på de grunder som anges i 5 a och 5 b § i förordningen om statsbudgeten.

Utgiftsmoment med standardinnehåll

För omkostnadsmomenten och momenten 29, 70, 74—75, 76 och 77—79 har fastställts sådana användningsändamål med standardinnehåll för vilka anslagen under dessa moment får användas utan att saken nämns i momentmotiveringen. Standardinnehållet för ett omkostnadsmoment tillämpas även när omkostnaderna till följd av nettobudgering har budgeterats helt eller delvis på inkomstsidan som en del av en nettoinkomstpost.

Då anslagen används går momentmotiveringen före det fastställda standardinnehållet. Det innebär att man i momentmotiveringen kan avvika från standardinnehållet antingen genom att utesluta vissa standardanvändningsändamål eller genom att foga till andra användningsändamål. För att uttrycka att användningsändamålen med standardinnehåll har kompletterats används ordet ”även”.

Omkostnadsanslag

Utgifterna för verksamheten vid ett ämbetsverk budgeteras som ett enda anslag under utgiftsmomenten 01—14. Omkostnadsanslaget får användas för sådana löneutgifter och andra konsumtionsutgifter som föranleds av skötseln av de uppgifter som ämbetsverket eller inrättningen har enligt lag eller förordning, för utgifter för anskaffning av maskiner och inventarier samt andra materiella eller immateriella anläggningstillgångar samt för andra direkta utgifter som föranleds av ämbetsverkets verksamhet, såsom leasingräntor och andra ränteutgifter samt skadeersättningar.

Ämbetsverken och inrättningarna kan, utan att någon fullmakt särskilt har beviljats dem i samband med budgeten, för att de lagstadgade skyldigheterna ska kunna fullgöras, ingå avtal och avge förbindelser som i fråga om villkoren och omfattningen är sedvanliga med tanke på ämbetsverkets eller inrättningens ekonomi och verksamhet och som kan föranleda utgifter även under följande finansår. Avtalen och förbindelserna kan gälla poster av samma typ som konsumtionsutgifter, t.ex. hyror och nödvändiga anskaffningar.

Överföringsutgifter, utgifter för husbyggnads- och jord- och vattenbyggnadsinvesteringar, utgifter för anskaffning av aktier och andelar, utgifter i samband med långivning och andra finansinvesteringar samt vissa exceptionellt stora investeringar i inventarier har budgeterats som separata anslag enligt utgifternas art. Ett omkostnadsanslag får således inte användas för dessa utgifter, om inte något annat har bestämts i motiveringen till anslaget.

Om något annat anslag inte har anvisats för ändamålet, t.ex. anslaget för strukturfondsprogrammen, får omkostnadsanslaget användas för finansiering av sådana projekt inom ämbetsverkets ansvarsområde som godkänts och delfinansierats av EU samt för den finansiering som krävs för deltagande i projekterbidandena i fråga.

Under omkostnadsmomentet nettobudgeteras de sjuk- och moderskapsdagpenningar, invalidpensioner och rehabiliteringspenningar enligt sjukförsäkringen som betalats till ämbetsverket i dess egenskap av arbetsgivare men som beviljats en arbetstagare, i de fall då ämbetsverket betalar arbetstagarens lön under sjukdomstiden, moderskapsledigheten eller tiden med invalidpension eller rehabiliteringspenning, samt ersättningar som inkommit för kostnaderna för företagshälsovården. Därtill nettobudgeteras under omkostnadsmomentet, i enlighet med vad som nämns i avsnittet ”Brutto- och nettobudgetering”, ämbetsverkets intäkter från försäljning av lösa anläggningstillgångar, ersättningar för användning av personalrestauranger och försäkrings- och skadeersättningar till ämbetsverket, ämbetsverkets inkomster av tillfällig upplåtelse av dess lokaler till utomstående för enstaka tillställningar samt ersättningar som betalats till ett ämbetsverk för högskolepraktikanter och civiltjänstgörare.

Vidare får anslaget under omkostnadsmomentet användas till utgifter för den avgiftsbelagda verksamheten, om inte ämbetsverkets eller inrättningens avgiftsbelagda verksamhet har budgeterats under ett eget moment.

Moment enligt utgifternas art

Konsumtionsutgifter (01—29)

Konsumtionsutgifter är de utgifter där staten som direkt motprestation får produktionsfaktorer som används under finansåret. Till konsumtionsutgifter hänförs löner för statsanställda, andra arvoden, socialskyddsavgifter, pensionsavgifter, utgifter för köp av varor och tjänster, utgifter för anskaffning av försvarsmateriel samt maskiner, anordningar och inventarier av ringa värde eller med en kort ekonomisk användningstid samt övriga sådana utgifter som föranleds av eller hänförs sig till statens verksamhet och som inte ska hänföras till överförings- eller investeringsutgifter.

Till konsumtionsutgifter hänförs även det tekniska bistånd som EU-programmen kräver.

För löner till statsanställda får konsumtionsutgiftsmomenten användas enligt följande:

a) omkostnadsmoment (sifferkod 01—14) och

b) andra konsumtionsutgiftsmoment för löner till personal i arbetsavtalsförhållande och sådana tjänstemän som avses i 9 § 1 mom. i statstjänstemannalagen (750/1994) och har utnämnts i tjänsteförhållande för viss tid, om detta anges i momentets standardanvändningsändamål eller beslutsdelen, samt

c) omkostnadsmomentet för ministeriet inom förvaltningsområdet i fråga för lön till en tjänsteman som ställts till statsrådets disposition enligt statstjänstemannalagen.

Löner till tjänstemän som utnämnts till sin tjänst får inte betalas under andra moment än omkostnadsmoment.

15—17. Pensioner

Under momenten har antecknats ordinarie pensioner, familjepensioner, extra pensioner samt vissa understöd närmast av pensionsnatur vilka grundar sig på lag, förordning eller ett avtal som är bindande för staten eller definieras särskilt i motiveringen.

18—19. Anskaffning av försvarsmateriel

Under momenten har antecknats utgifter för anskaffning av försvarsmateriel. Under momentet kan dessutom som avdrag antecknas försäkrings- och skadeersättningar som ämbetsverket fått i anslutning till anskaffningar av försvarsmateriel samt avtalsviten, även om detta inte nämns i momentmotiveringen.

29. Mervärdesskatteutgifter

Anslaget får användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av varor och tjänster under huvudtitel 21 Riksdagen och huvudtitel 22 Republikens president, samt under andra huvudtitlar till betalning av den mervärdesskatt som ingår i andra än särskilt mervärdesskattskyldiga ämbetsverks och inrättingars köp av varor och tjänster inom statsrådets och ministeriernas förvaltningsområden.

Om det mot en utgift, där den anslutande mervärdesskatten betalas från förvaltningsområdets anslag för mervärdesskatteutgifter, fås inkomster (t.ex. avgiftsbelagd verksamhet, EU-finansiering och övrig samfinansierad verksamhet), intäktsförs den andel av inkomsten som motsvarar mervärdesskatteutgiften under moment 12.39.10 Övriga inkomster av blandad natur. Skatt enligt mervärdesskattelagen på försäljning av statliga ämbetsverks eller inrättingars prestationer belagda med mervärdesskatt intäktsförs likväl under moment 11.04.01 Mervärdesskatt.

Statens konsumtions- och investeringsutgifter (moment 01—28 och 70—79) har budgeterats utan mervärdesskatt. Andra än särskilt skattskyldiga statliga ämbetsverk och inrättingar beviljas anslag enligt skattefria priser.

Överföringsutgifter (30—69)

Till överföringsutgifter hänförs statsbidrag och överföringar av medel genom statens försorg till kommuner, den offentliga sektorn i övrigt, näringslivet, hushållen och allmännyttiga samfund samt överföringar av medel utan motprestationer till statliga fonder utanför budgeten, till folk-

pensionsanstalten och till utlandet. För överföringsutgifterna får staten inte av mottagaren någon direkt eller egentlig materiell motprestation, såsom pengar, varor eller tjänster. Indirekt främjar överföringsutgifterna fullföljandet av statens uppgifter. De konsumtions- och investeringsutgifter som betalas från momenten för överföringsutgifter budgeteras inklusive mervärdesskatt.

Överföringsutgifterna klassificeras i allmänhet enligt mottagaren. Statsbidragen för byggnadsverksamhet samt för anskaffning av maskiner och inventarier har om möjligt antecknats under andra moment än statsbidragen för konsumtion eller andra användningssyften. Om anslaget gäller flera grupper av mottagare, har det intagits en indelning enligt mottagargrupp, vid behov ytterligare indelad i överföringar avsedda för driftsekonomin och kapitalekonomin.

Under momenten 30—69 har budgeterats ersättningar till enheter som bedriver affärsverksamhet för uppgifter som de utför i allmänt intresse, om nyttan kommer andra än staten till del.

Överföringsutgifter som bestäms med stöd av lag och överföringsutgifter enligt prövning har om möjligt antecknats under olika moment.

30—39. Statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.

Under momenten har antecknats statsbidrag till kommuner och samkommuner samt landskapet Åland.

40—49. Statsbidrag till näringslivet

Under momenten har antecknats statsbidrag som är avsedda att främja näringslivet och som betalas till företag och enskilda näringsidkare samt till centralorganisationer, föreningar o.dyl. som främjar bl.a. företagares och näringsidkares intressen.

50—59. Statsbidrag till hushållen och allmännyttiga samfund

Under momenten har antecknats överföringar till hushållen (enskilda konsumenter) samt statsbidrag till allmännyttiga organisationer, inrättningar, föreningar, sällskap osv. Sådana är t.ex. idrottsorganisationer, privata läroanstalter, privata sjukhus och sådana privata forskningsanstalter som inte direkt betjänar affärs- eller näringslivet.

60. Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och till folkpensionsanstalten

Under momentet har antecknats överföringar till statliga fonder utanför budgeten samt överföringar till folkpensionsanstalten.

61—65. EU:s strukturfondsfinansiering, finansieringen från andra EU-fonder och den motsvarande statliga medfinansieringen och övriga överföringar inom landet

Under momenten har antecknats sådana icke specificerade överföringar som inte på förhand kan fördelas mellan kommunerna, näringslivet och hushållssektorn. EU:s deltagande i strukturfondsprogrammen och den motsvarande statliga finansieringen har antecknats under moment 32.50.64.

66—69. Överföringar till EU och utlandet

Under momenten har antecknats överföringar till utlandet av sådana medel för vilka inte fås någon direkt motprestation eller för vilka motprestationen är ringa i förhållande till utgiftens storlek.

Hit hör t.ex. understöd inom ramen för utvecklingssamarbetet, medlemsavgifter till internationella sammanslutningar och andra medlemsavgifter av understödsnatur som sammanslutningarna i fråga använder för att finansiera sin verksamhet eller förmedlar vidare som understöd till en tredje part.

Investeringsutgifter (70—89)

Till investeringsutgifter hänförs andra anskaffningsutgifter än utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och av maskiner, anordningar och inventarier med ett ringa värde eller en kort ekonomisk användningstid, byggnadsutgifter för husbyggen samt jord- och vattenbyggnadskonstruktioner, utgifter för anskaffning av värdepapper, jordområden och byggnader samt långivning.

Realinvesteringar (70—79)

Till realinvesteringar hänförs sådana anskaffningar av anläggningstillgångar till staten vilka uppfyller de nedan angivna kriterierna för de olika standardmomentgrupperna. Utgifter för anskaffning av maskiner, anordningar och inventarier har antecknats under momenten 70—73. Husbyggen har antecknats under momenten 74—75 och övriga byggnadsarbeten under momenten 77—79. Utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter har antecknats under moment 76.

70—73. Anskaffning av inventarier

Om ämbetsverkets eller inrättningens omkostnader har budgeterats under ett omkostnadsmoment (01—14), har under det vanligen också tagits in anslag för anskaffning av inventarier och immateriella anläggningstillgångar.

I undantagsfall (anskaffningens storlek, karaktär av engångsföreteelse, användning av fullmakt, exceptionellt anskaffningsförfarande) kan utgifterna för anskaffning av inventarier som särskilt anges under momentet budgeteras under moment 70 (Anskaffning av inventarier). Anslaget under moment 70 får användas till utgifter för anskaffning av denna typ av maskiner, anordningar och inventarier då dessa behövs för ämbetsverkets eller inrättningens (eller det namngivna förvaltningsområdets) verksamhet.

74—75. Husbyggen

Under momentet har antecknats, och anslagen under dem får användas till, nödvändiga löneutgifter för andra anställda än de som utnämns till fast tjänst och till övriga byggnadsutgifter med anledning av sådana nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten på byggnader hos staten vilka nämnts i motiveringen till momenten. Som ombyggnad betraktas sådana ändrings- och reparationsarbeten som väsentligt höjer byggnadens värde. Anslagen får även användas till utgifter för säkerhetssystem och andra tekniska system i byggnader. Anslagen får även användas till utgifter för planering av nybyggnadsarbeten och ombyggnadsarbeten och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Kostnadsförslagen för de projekt som specificeras under momenten motsvarar poängtalet för byggnadskostnadsindex, vilket anges i samband med rambeslutet. Om ett entreprenadavtal har ingåtts om projektet ska kostnadsförslaget grunda sig på avtalet. Kostnadsförslagen inkluderar inte mervärdesskatt.

76. Jordområden, byggnader och fastigheter

Under momentet har antecknats utgifter för köp av jordområden, byggnader och fastigheter.

77—79. Jord- och vattenbyggen

Under momenten har antecknats, och anslagen under dem får användas till, löneutgifter för andra anställda än de som utnämns till fast tjänst och andra utgifter i enlighet med motiveringen till momenten, vilka föranses av statens andra byggnadsarbeten än husbyggen. Sådana arbeten kan vara t.ex. byggande och grundlig reparation av landsvägar, järnvägar, hamnar, kanaler och broar, torrlägningsarbeten, vatten- och avloppsledningsarbeten, rensning av forsar och vattenleder, anläggande av flottningsleder samt bankfyllnings- och uppdrämningsarbeten. Anslagen under momenten får användas även till utgifter för planeringen av byggnadsarbeten av det nämnda slaget och för köp av till dem anslutna konsulttjänster, med undantag av sådant planeringsarbete som inte specificeras enligt projekt och för vilket löneutgifterna har antecknats under omkostnadsmomentet.

Lån och övriga finansinvesteringar (80—89)**80—86. Lån som beviljas av statens medel**

Under momenten har antecknats de lån som beviljas av statens medel.

87—89. Övriga finansinvesteringar

Under momenten har antecknats utgifter för köp av aktier och andra värdepapper samt investeringar i form av eget kapital i aktiebolag och andra finansinvesteringar.

Övriga utgifter (90—99)

Till övriga utgifter hänförs räntor på statsskulden samt övriga utgifter som inte hör till konsumtions-, överförings- och investeringsutgifter.

90—92. Räntor på statsskulden

Under momenten har antecknats räntor på statsskulden.

93—94. Nettoamorteringar på statsskulden och skuldhantering

Under momenten har antecknats nettoamorteringar på statsskulden, kapitalförluster och emissionsförluster nettade.

95—99. Övriga och icke specificerade utgifter

Under momenten har antecknats sådana utgifter som inte klassificerats ovan, såsom utgifter avsedda att täcka underskott.

INKOMSTPOSTER

Avdelning 11

SKATTER OCH INKOMSTER AV SKATTENATUR

Förklaring: I skatteinkomster beräknas till staten inflyta ca 41,6 miljarder euro 2017. Skatteinkomsterna uppskattas växa med ca 1,5 % jämfört med vad som budgeterats för 2016 (budgeten inkl. tilläggsbudgetarna). På skatteinkomsternas utveckling inverkar skattebasernas utveckling och ändringarna i skattegrunderna. Bedömningar av hur de viktigaste skattebasposterna kommer att utvecklas 2017 anges i förklaringarna till inkomstmomenten. Det redogörs närmare för uppgörandet av skatteinkomstprognoser i finansministeriets promemoria av den 28 september 2015 *Budjettitalouden tuloarvioiden laadintamenettelyt valtiovarainministeriössä* (www.vm.fi).

Regeringens skattepolitik och de viktigaste ändringarna i skattegrunderna

Enligt statsminister Sipiläs regeringsprogram är målsättningen med skattepolitiken att öka tillväxten, företagandet och sysselsättningen. Enligt regeringsprogrammet är valperiodens viktigaste mål inom beskattningen följande:

- Beskattningen sporrar till att arbeta, vara företagare, sysselsätta, ta risker, äga, investera och placera i Finland. Det totala skatteuttaget stiger inte under valperioden.
- Beskattningen är förutsägbar och konsekvent. Den allmänna linjen för beskattningen slås fast i början av valperioden, och linjeändringar som medför osäkerhet ska undvikas under valperioden.
- Skattelättnaderna fokuserar på låg- och medelinkomsttagare. Bidragsfällorna ska åtgärdas. Beskattningen av löneinkomster skärps inte på någon inkomstnivå.
- Beskattningen utvecklas så att företagande, ägande och investeringar lönar sig bättre än för närvarande. Beskattningsstrukturen stöder Finlands konkurrenskraft och regeringens viktigaste

mål. Tyngdpunkten inom beskattningen flyttas från beskattning av arbete och företagande till i synnerhet miljöskatter.

— Den grundläggande principen inom beskattningen är en bred skattebas och låga skattesatser. Finland arbetar aktivt för att förhindra internationell skatteflykt.

— Beskattningsförfarandena är kundorienterade och beaktar att beskattningen ska vara konsekvent, förutsägbar och trygga rättssäkerheten och tillgången till information.

Handlingsutrymmet inom regeringens skattepolitik styrs 2017 fortsättningsvis av den långsamma ekonomiska tillväxten och underskottet i de offentliga finanserna. År 2017 genomförs dock i överensstämmelse med regeringsprogrammet flera förändringar som lindrar beskattningen.

Centrala ändringar i skattegrunderna år 2017

Beskattningen av arbete lindras med 515 miljoner euro till följd av konkurrenskraftsavtalet och regeringens skattelättnader. Beskattningen av pensionsinkomster lindras på motsvarande sätt, vilket minskar skatteinkomsterna med 136 miljoner euro. Dessutom görs i skattegrunderna för inkomstskatten på förvärvsinkomst en indexjustering som motsvarar förändringen i konsumentprixindex. I överensstämmelse med regeringsprogrammet införs ett företagaravdrag. Generationsväxlingar inom skogsbruket stöds genom att ett skogsgåvoavdrag införs. Hushållsavdraget höjs. Skatteskalorna för skatt på arv och gåva lindras för att främja generationsväxlingar inom jordbruket och inom andra företag. Den avdragsgilla delen av räntorna på bostadslån minskas fortsatt i enlighet med regeringsprogrammet.

Tobaksskatten höjs i överensstämmelse med regeringsprogrammet. Höjningen genomförs stegvis åren 2016—2019 för att dämpa beteendeffekterna. År 2017 höjs punktskatten på tobak i två steg, den 1 januari 2017 och den 1 juli 2017, och en skatt på elektroniska cigaretter införs. Accisen på sötsaker och glass slopas och samtidigt görs ändringar i skattebasen för läskedrycksaccisen. Dessutom höjs skatten på trafikbränslen samt bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner. Gruvdriften återförs till den lägre elskattesatsen Fordonsskatten höjs 2017 och bilbeskattningen lindras stegvis under regeringsperioden, sammanlagt ca 182 miljoner euro. Syftet med att ändringen införs stegvis är att dämpa beteendeffekterna och undvika störningar på bilmarknaden och en plötslig nedgång i lagervärden på grund av en stor skatteförändring av engångsnatur. Man vill också undvika effekter som är orättvisa för konsumenterna.

I överensstämmelse med regeringsprogrammet kommer kommunerna att kompenseras för de effekter regeringens ändringar i skattegrunderna har på skatteintäkterna.

Av tabellen framgår effekterna på statens skatteinkomster till följd av de centrala ändringar i skattegrunderna som träder i kraft 2017. Beroende på tidpunkten för skatteuppbörden och skatteredovisningen är effekten på kassainflödet i statens budgetekonomi det år ändringarna i skattegrunderna träder i kraft ofta mindre än den bestående effekten på årsnivå. I början av 2017 lämnas dessutom regeringens propositioner om skatt på båtar och lätta motorfordon. Dessa skatter beräknas öka skatteintäkterna med sammanlagt ca 50 miljoner euro på årsnivå. Behoven att ändra inkomstposterna på grund av detta behandlas i samband med tilläggsbudgetpropositionen för 2017.

Effekterna på statens skatteintäkter 2017 till följd av de centrala ändringarna i skattegrunderna (mn euro)

	Effekter 2017	Effekten på årsnivå
Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster		
— indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster motsvarande höjningen i konsumentprisindex	-101	-110
— statens andel av den lindrade beskattningen av förvärvsinkomster på grund av konkurrenskraftsavtalet	-244	-266
— införande av ett företagavdrag	-61	-66
— höjning av hushållsavdraget	-10	-19
— införande av ett skogsgåvoavdrag	-	-18
— begränsning av rätten att dra av räntor på bostadslån ¹⁾	16	17
Skatt på arv och gåva		
— lindring av skatteskalorna för skatt på arv och gåva	-25	-40
Punktskatter		
— höjning av punktskatten på tobak ²⁾	17	68
— införande av en skatt på elektroniska cigaretter	3	5
— höjning av skatten på bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner ³⁾	46	52
— höjning av skatten på trafikbränslen	90	100
— gruvdriften återförs till den lägre elskattesatsen	-19	-21
— slopande av punktskatten på sötsaker och glass	-102	-110
Fordonsskatt		
— höjning av fordonsskatten	70	100
Bilskatt		
— sänkning av bilskatten	-36	-36
Sammanlagt		
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	242	342
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-598	-686

¹⁾ Inkluderar den förra riksdagens beslut om begränsning av avdragsgillheten i fråga om räntor på bostadslån.

²⁾ Riksdagens beslut 2015. Höjningarna av punktskatten på tobak genomförs stegvis, och den sammanlagda effekten av dessa skattehöjningar 2017 är 68 miljoner euro jämfört med 2016. Effekten av ändringen i skattebasen 2017 är 17 miljoner euro 2017.

³⁾ Skatteintäkten ökar med 52 miljoner euro och återbäringen av energiskatter med 7 miljoner euro, vilket innebär att statens inkomster ökar med 45 miljoner euro netto på årsnivå. Samtidigt börjar gruvdriften omfattas av energiskatteåterbäring, vilket ökar statens utgifter med 6 miljoner euro.

Skatteinkomsternas utveckling

Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2014—2017 (mn euro)

	2014 bokslut	2015 bokslut	budget + tilläggsb. I + tilläggsb. II 2016	2017 budgetprop.
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	12 328	12 597	13 044	13 049
Skatter på grund av omsättning	17 459	17 570	17 815	18 111

Statens skatteinkomster enligt skatteslag 2014—2017 (mn euro)

	2014 bokslut	2015 bokslut	budget + tilläggsb. I + tilläggsb. II 2016	2017 budgetprop.
Punktskatter	6 563	6 811	7 059	7 190
Övriga skatter och inkomster av skattenatur	2 921	2 963	3 015	3 214
Sammanlagt	39 271	39 941	40 933	41 564

Den totala skattenivån påverkas förutom av statens beslut även av kommunernas skattebeslut och socialförsäkringsavgifterna. I tabellen nedan anges, i förhållande till bruttonationalprodukten, de skatter som sammanlagt inflyter inom samhällsekonomin (det totala skatteuttaget) sektorsvis och enligt skatteslag. Det totala skatteuttaget förutses minska med ungefär en procentenhet jämfört med 2016.

Skatteinkomster som offentliga samfund får, sektorsvis och enligt skatteslag, % av BNP

	2015	2016	2017
Sektorsvis:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	44,1	44,3	43,3
Staten	20,7	20,9	20,7
Kommuner	10,5	10,3	10,0
Socialskyddsfonderna	12,9	13,1	12,5
Enligt skatteslag:			
Skatter och socialförsäkringsavgifter sammanlagt	44,1	44,3	43,3
Direkta skatter	17,0	16,9	16,5
Skatter på produktion och import	14,2	14,3	14,2
Socialförsäkringsavgifter	12,9	13,1	12,6

Skatteutgifter

Med skatteutgifter avses sådana avvikelser från beskattningens normala grundstruktur som har fastställts inom skattelagstiftningen. Med skatteutgifter avses i praktiken skattefrihet, skatteavdrag, lägre skattesatser och andra med dessa jämförbara metoder, med hjälp av vilka en viss näringsgren eller skattskyldighetsgrupp stöds. I motsats till direkta stöd syns skatteutgifterna huvudsakligen inte under utgiftsmomenten i statsbudgeten utan de förverkligas i form av uteblivna skatteinkomster. I de flesta fall går det inte att räkna ut ett exakt belopp för skatteutgifterna utan uppföljningen av dem grundar sig på uppskattningar av beloppen. I fråga om vissa skatteutgifter är det omöjligt att göra upp en beräkning i eurobelopp beroende på att den tillgängliga informationen är bristfällig. Definitionerna på skatteutgifter samt bedömningar av deras effekter på skatteintäkterna är beroende av det sedvanliga skattesystemet och de metoder som används vid uträkningen av skatteutgifterna. Skatteutgifterna uträknas enligt respektive bestämmelser och med hjälp av en statisk kalkyl. Det sedvanliga skattesystemet och de uträkningsmetoder som ligger till grund för de skatteutgiftsberäkningar som här framgår har beskrivits i en rapport av Statens ekonomiska forskningscentral, *Verotuet Suomessa 2009* (www.vatt.fi).

Vid granskning av skatteutgifterna bör det beaktas att slopandet av en skatteutgift inte nödvändigtvis ökar skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av stöden är överlappande, vilket

innebär att de påverkar varandras storlek. Stöden inverkar också på priser och beteende, vilket inte kan beaktas vid den statiska uträkningen av skatteutgifter. Av dessa orsaker är de slutliga effekterna av sloandet av en enskild skatteutgift svåra att uppskatta. Det är emellertid viktigt att skatteutgifterna följs upp, eftersom betydande offentligt stöd styrs via dessa till olika objekt. Skatteutgifterna gör även skattebaserna smalare och komplicerar ofta skattesystemet.

För närvarande har inemot 190 olika skatteutgifter definierats. För ungefär en tredjedel av dessa kan inte någon beräkning i eurobelopp företes och för en del kan endast en uppskattning företes. Skatteutgifternas totalbelopp 2017 uppskattas till ca 25,3 miljarder euro, varav 16,5 miljarder euro hänförs till statens skatteinkomster. I tabellen nedan presenteras antalet skatteutgifter samt uppskattningar av deras storlek i euro 2016 och 2017. I förklaringsdelen under respektive skatteinkomstmoment anges de viktigaste skatteutgifter som sänker intäkterna under momentet.

År 2017 ökar beloppet av skatteutgifterna på grund av den höjning av arbetsinkomstavrdraget i anslutning till lindringen av inkomstbeskattningen som ingår i konkurrenskraftsavtalet. Begränsningen av rätten till ränteavdrag på bostadslån minskar skatteutgifternas belopp i euro. Företagaravdraget och skogsgåvoavdraget utgör en ny skatteutgift. Den skatteutgift som föranleds av de höjda avskrivningarna på produktiva investeringar faller bort i och med att stödprogrammet upphör vid utgången av 2016.

Skatteutgifterna 2016 och 2017

	2016, st.	2016, mn euro	2017, st.	2017, mn euro
Personbeskattning	51	15 504	53	16 107
Näringsbeskattning	28	913	27	881
Beskattning av jord- och skogsbruk	20	136	20	139
Överlåtelsebeskattning	12	2 099	12	2 099
Fastighetsbeskattning	7	615	7	615
Arvs- och gåvobeskattning	15	240	15	240
Mervärdesbeskattning	20	3 003	20	3 057
Punktbeskattning	26	2 113	26	2 165
Socialförsäkringsavgifter	6	kan inte räknas ut	6	kan inte räknas ut
Sammanlagt	185	24 623	186	25 303

Avdelningens inkomstposter 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet	12 596 902	12 888 000	13 049 000	161 000	1
01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	9 094 292	9 210 000	8 929 000	-281 000	-3
02. Samfundsskatt	2 761 281	2 877 000	3 567 000	690 000	24
03. Källskatt på ränteinkomster	110 410	91 000	43 000	-48 000	-53
04. Skatt på arv och gåva	630 919	710 000	510 000	-200 000	-28
04. Skatter och avgifter på grund av omsättning	17 569 718	17 815 100	18 111 200	296 100	2
01. Mervärdesskatt	16 628 488	16 868 000	17 131 000	263 000	2
02. Skatt på vissa försäkringspremier	776 813	785 000	812 000	27 000	3
03. Apotekavgifter	164 417	162 100	168 200	6 100	4
08. Punktskatter	6 810 736	7 059 000	7 190 000	131 000	2
01. Punktskatt på tobak	880 851	929 000	998 000	69 000	7
04. Punktskatt på alkohol- drycker	1 355 744	1 340 000	1 373 000	33 000	2
05. Punktskatt på läskedrycker	249 897	257 000	158 000	-99 000	-39
07. Energiskatter	4 309 116	4 518 000	4 647 000	129 000	3
08. Punktskatt på vissa dryckes- förpackningar	15 128	15 000	14 000	-1 000	-7
10. Övriga skatter	2 851 190	2 902 000	3 077 000	175 000	6
03. Bilskatt	884 127	839 000	853 000	14 000	2
05. Överlåtelseskatt	783 536	698 000	817 000	119 000	17
06. Lotteriskatt	221 178	225 000	230 000	5 000	2
07. Fordonsskatt	929 985	1 115 000	1 155 000	40 000	4
08. Avfallsskatt	32 363	25 000	22 000	-3 000	-12
19. Övriga inkomster av skattenatur	112 403	112 952	136 984	24 032	21
03. Banskatt	6 170	5 341	5 184	-157	-3
04. Vissa avgifter på kommunika- tionsområdet	28 665	28 570	40 704	12 134	42
05. Vissa avgifter för trafiken	19 202	18 751	28 851	10 100	54
06. Farledsavgifter	45 382	44 800	46 200	1 400	3
08. Oljeavfallsavgift	3 724	4 000	4 000	—	0
09. Övriga skatteinkomster	3 372	6 000	6 000	—	0
10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken	2 889	3 090	3 595	505	16
11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabili- tet	2 998	2 400	2 450	50	2
Sammanlagt	39 940 948	40 777 052	41 564 184	787 132	2

01. Skatter på grund av inkomst och förmögenhet

01. Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster

Under momentet beräknas inflyta 8 929 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Under momentet inflyter den skatt på förvärvsinkomster som fysiska personer betalar till staten enligt en progressiv inkomstskatteskala och skatt på kapitalinkomst, för vilken det sedan 2012 har funnits en skatteskala med två steg. Under momentet inflyter dessutom källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga samt rundradioskatt för personer.

Den senast verkställda beskattningen, dvs. beloppet av skatten på förvärvs- och kapitalinkomster skatteåret 2014, har använts som grund för skatteinkomstprognosen. Prognosen för skatteintäkterna för 2017 grundar sig på uppgifterna om skatteutfallet för 2015 och 2016 samt på prognosen för utvecklingen av de skattepliktiga inkomsterna 2015—2017. I prognosen beaktas de ändringar i skattegrunderna som gjorts 2015 och 2016 och som föreslås 2017 samt förhandsuppgifter om den slutliga beskattningen 2015.

Den mest betydande posten bland förvärvsinkomsterna är löneinkomsterna, vars utveckling påverkas av utvecklingen i fråga om sysselsättningen och inkomstnivån. En annan viktig förvärvsinkomstpost är pensionsinkomsterna, som uppskattas öka snabbare än löneinkomsterna i och med att antalet personer som de närmaste åren går i pension ökar och den genomsnittliga pensionsinkomsten ökar. Kapitalinkomster är bl.a. överlåtelsevinster, utdelningsinkomster, hyresinkomster, inkomster av virkesförsäljning och kapitalinkomstandelen av företagsinkomsten. Den mest betydande kapitalinkomstposten är överlåtelsevinsterna, som uppkommer bl.a. vid värdepappers- och fastighetshandel och vars utveckling är beroende av utvecklingen av förmögenhetsvärdena.

Den uppskattade utvecklingen av skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster

Skattepliktiga inkomster, nivå och förändring	2015 prognos mn €		2016 prognos mn €		2017 prognos mn €	
		%		%		%
Förvärvsinkomster, varav	124 565	1,5	127 009	2,0	128 651	1,3
— löneinkomster	82 052	0,8	83 447	1,7	84 115	0,8
— pensionsinkomster	29 678	2,8	30 482	2,7	31 483	3,3
Kapitalinkomster, varav	11 707	7,8	12 052	2,9	12 423	3,1
— överlåtelsevinster	4 525	6,8	4 500	-0,6	4 635	3,0
— utdelningsinkomster	3 920	16,3	4 206	7,3	4 346	3,3

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2017 och till lag om ändring av inkomstskattelagen. Regeringen lämnar i samband med budgetpropositionen också en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ett skogsgåvoavdrag och en proposition med förslag till lag om reglering av näringsverksamheten, jord- och skogsbruket och ett extra avdrag för rennäring. Beskattningen av arbete lindras med 515 miljoner euro på grund av konkurrenskraftsavtalet och regeringens skattelättnader. Beskattningen av pensionsinkomster lindras på motsvarande sätt, vilket minskar skatteinkomsterna med ca 136 miljoner euro. Dessa skattelättnader minskar statens intäkter av förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen med ca 266 miljoner euro. I överensstäm-

melse med regeringsprogrammet för statsminister Sipiläs regering införs ett företagavdrag, och generationsväxlingar inom skogsbruket underlättas genom att ett s.k. skogsgåvoavdrag införs. På grund av tidpunkten för skatteuppbörden realiseras skogsgåvoavdragets effekter på skatteintäkterna först från och med 2018. Hushållsavdraget höjs. I skattegrunderna för förvärvsinkomster görs på alla inkomstnivåer en justering som motsvarar ändringen i konsumentprisindex 2017. Rätten att dra av räntor på bostadslån inskränks i överensstämmelse med regeringsprogrammet. Åren 2017—2019 minskar avdragsrätten med 10 procentenheter per år så att 25 procent av räntorna på bostadslån är avdragsgilla 2019. År 2017 sänks den avdragsgilla delen av räntor på bostadslån från 55 procent till 45 procent. De effekter som ändringarna har för statens skatteintäkter av förvärvsinkomster och kapitalinkomster anges i tabellen nedan. Dessutom sänker de avgiftshöjningar för försäkrade som överenskommit inom ramen för konkurrenskraftsavtalet intäktskalkylen under momentet genom att avgifterna är avdragsgilla i beskattningen.

Effekterna på statens skatteintäkter av de föreslagna ändringarna i skattegrunderna vid förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2017 och på årsnivå (mn euro)

	Effekter 2017	Effekten på årsnivå
Indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster	-101	-110
Höjning av hushållsavdraget	-10	-19
Införande av ett företagavdrag	-61	-66
Införande av ett skogsgåvoavdrag	-	-13
Begränsning av rätten att dra av ränta på bostadslån	16	17
Statens andel av den lindrade beskattningen av förvärvsinkomster på grund av konkurrenskraftsavtalet	-244	-266
Sammanlagt	-399	-462
— varav åtgärder som ökar skatteintäkterna	16	17
— varav åtgärder som minskar skatteintäkterna	-415	-479

Skatten på förvärvs- och kapitalinkomster för respektive skatteår inflyter under flera kalenderår, det influtna beloppet under momentet består därmed av redovisningen av skatter som debiterats under olika skatteår. De medel som inflyter under momentet påverkas också av skattetagarnas utdelning och eventuella rättelser av utdelningen som tillämpas vid redovisningen av skatterna. Det redogörs närmare för tidtabellen för de förvärvs- och kapitalinkomster som inflyter samt för utdelningen och dess betydelse i inkomstprognosen i finansministeriets promemoria av den 28 september 2015 *Budjettitalouden tuloarvioiden laadintamennettyt valtiovarainministeriössä* (www.vm.fi).

Debiterat skattebelopp (mn euro) under skatteåren 2014—2017

	2014 utfall	2015 prognos	2016 prognos	2017 prognos
Progressiv inkomstskatt	5 690	5 838	5 791	5 376
Skatt på kapitalinkomster	2 482	2 776	2 915	2 963
Rundradioskatt	500	508	487	491

Uppskattning av inflödet av skatt på förvärvs- och kapitalinkomst till staten 2017 (mn euro)

Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	8 258
Källskatt som betalas av begränsat skattskyldiga	178
Rundradioskatt	493
Sammanlagt	8 929

De osäkerhetsfaktorer som hänför sig till prognosen för skatteinkomsterna från förvärvs- och kapitalinkomster föranleds till stor del av osäkerheten i prognosen för kapitalinkomsterna samt eventuella rättelser i utdelningen. Också intäkterna av källskatten har varierat på ett oförutsägbart sätt på grund av återbärningar av källskatt som betalats tidigare år. Kapitalinkomsternas utveckling är ojämnare än förvärvsinkomsternas, och kapitalinkomsterna reagerar kraftigare på de ekonomiska konjunkturerna än förvärvsinkomsterna. Dessutom försvåras prognostiseringen av kapitalinkomsterna av att det innan beskattningen har slutförts finns relativt få uppgifter om utfallet. När budgetpropositionen för 2017 bereds är de nyaste uppgifterna om kapitalinkomsterna från 2014. Rättelser som gäller utdelningen under budgetåret och det föregående skatteåret kan leda till att det belopp som flyter in under momentet förändras med flera tiotals, eller rentav hundratals miljoner euro. Särskilt vid konjunktursvängningar är det svårt att förutse dessa förändringar.

Det har definierats 53 olika skatteutgifter inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen. För 42 av dessa skatteutgifter kan deras belopp uppskattas. Effekterna har bedömts schematiskt och har inte inbegripit effekterna av de övriga skatteutgifterna och strykandet av en skatteutgift ökar inte nödvändigtvis skatteinkomsterna med motsvarande belopp. En del av skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen är till sin karaktär snarare avdrag som påverkar den allmänna beskattningsnivån än skatteutgifter som riktas till en begränsad grupp. Dyliga avdrag är exempelvis förvärvsinkomstavdraget och arbetsinkomstavdraget med hjälp av vilka man reglerar skattebelastningen på arbete samt pensionsinkomstavdragen med hjälp av vilka beskattningsnivån för pensioner regleras. Ett specialfall är skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, som snarare är teoretiska skatteutgifter än en egentlig lätnad som beviljas vid beskattningen.

Det beräknas att skatteutgifterna inom förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen minskar alla skattetagares skatteintäkter med sammanlagt 16,1 miljarder euro 2017 (inklusive de skatteutgifter som utgörs av skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst, ca 3,4 miljarder euro). Av detta är effekten på statsskatterna ca 8,4 miljarder euro.

Antalet skattestöd inom beskattningen av förvärvs- och kapitalinkomst och beloppet av dem ökar 2017 på grund av införandet av ett företagavdrag och ett skogsgåvoavdrag samt höjningen av arbetsinkomstavdraget. Begränsningen av rätten till ränteavdrag på bostadslån minskar skatteutgifternas belopp i euro.

Uppskattning av skatteutgifterna i samband med förvärvs- och kapitalinkomstbeskattningen 2015—2017 (mn euro)

	2015	2016	2017
Avdragsgillhet för lagstadgade pensionsförsäkrings-, arbetslöshetsförsäkrings- och sjukförsäkringspremier	2 415	2 480	2 655
Arbetsinkomstavdrag	2 095	2 130	2 422
Hushållsavdrag	365	370	380
Avdragsgillhet för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer	195	195	200
Pensionsinkomstavdrag vid statsbeskattningen	315	305	320
Avdragsgillhet för frivillig pensionsförsäkringspremie	100	105	110
Skattefrihet för barnbidrag	500	505	510
Skattefrihet för vissa andra sociala förmåner	950	960	970
Avdragsgillhet för räntor på bolån	240	210	190
Skattefrihet för kalkylerad bostadsinkomst	3 300	3 300	3 400
Skattefrihet för vinst vid försäljning av egen bostad (uppskattning)	1 300	1 300	1 300
Övriga	3 505	3 644	3 650
Sammanlagt	15 280	15 504	16 107
2017 budget		8 929 000 000	
2016 budget		9 210 000 000	
2015 bokslut		9 094 292 379	

02. Samfundsskatt

Under momentet beräknas inflyta 3 567 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på inkomstskattelagen (1535/1992). Skatten är 20 % av den beskattningsbara inkomsten. Under momentet inflyter statens andel av samfundens inkomstskatt och rundradioskatten för samfund under året. Övriga skattetagare när det gäller samfundsskatt var kommunerna och församlingarna till utgången av 2015. Sedan 2016 är staten och kommunerna skattetagare när det gäller samfundsskatten. Församlingarnas utdelning av samfundsskatten ersattes vid ingången av 2016 med ett indexbundet anslag.

Prognosen för samfundsskatten bygger på de färskaste uppgifterna om utfallet och på uppskattningar av den slutliga skatten för respektive skatteår. Prognosen för samfundsskatten skatteåret 2017 görs upp utifrån företagens uppskattade resultatutveckling från 2015 till 2017. Uppskattningen av den slutliga samfundsskatten för skatteåret 2017 baserar sig på förhandsuppgifter från den slutliga beskattningen och på uppgifter om de belopp som influtit. Företagens resultatutveckling beräknas främst med hjälp av förändringen av rörelseöverskottet enligt nationalräkenskaper. Företagens resultatutveckling följer inte helt förändringen av rörelseöverskottet. I synnerhet under kraftiga konjunkturväxlingar kan den bild rörelseöverskottet ger av företagets resultat avvika betydligt från verkligheten. När prognosen görs upp erbjuder rörelseöverskottet likväl en naturlig utgångspunkt för en granskning av hur intäkterna från samfundsskatten utvecklats i förhållande till den tillväxtprognos som beskriver hela den ekonomiska aktiviteten. Prognosen för samfundsskatten kompletteras vid behov utifrån företagens resultatuppgifter och uppgifter om influtna belopp. Samfundsskatten är en av de skatteformer som är mest känsliga för konjunkturer,

och intäkterna från den har varierat mer än intäkterna från andra skatteformer. Förändringar i den ekonomiska tillväxten och i företagens resultatutsikter kan snabbt leda till även stora förändringar i intäkterna från samfundsskatten.

Den uppskattade utvecklingen för rörelseöverskottet, företagens resultatutveckling och den slutliga samfundsskatten

	2014	2015 prognos	2016 prognos	2017 prognos
Förändring av rörelseöverskottet, %	3,3	6,1	1,1	8,1
Skatteårets slutliga skatt, mn euro	4 412	4 526	4 698	5 141
— statens andel av intäkterna från samfundsskatten, %	61,63	60,35	69,08	69,66

År 2017 träder inga sådana ändringar av skattegrunderna i kraft som påverkar intäkterna av samfundsskatten. De sänkta arbetsgivaravgifterna på grund av konkurrenskraftsavtalet ökar skattebasen för samfundsskatten, vilket har beaktats i tillväxtprognosen för rörelseöverskottet.

Från och med 2013 har man genom en årlig skatt som ska betalas till staten samlat in de medel som behövs för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet. Med rundradioskatten för samfund är det meningen att samla in ca 20 miljoner euro på årsnivå.

Skatten under skatteåret flyter in under loppet av flera kalenderår, och därför utgörs inflödet under momentet av samfundsskatt som redovisats under olika skatteår. Av den slutliga samfundsskatten för ett skatteår inflyter i allmänhet drygt 80 % som förskott under samma år. Beloppet av de kompletteringar av förskottet som betalas på eget initiativ efter utgången av skatteåret och innan beskattningen har slutförts varierar betydligt från år till år. Förskott återbetalas också till företag på ansökan innan beskattningen har slutförts. Efter att beskattningen har slutförts inflyter kvarskatt, och inflödet minskas av de förskottsåterbärningar som betalas ut. År 2017 inflyter det ännu skatt från skatteåren 2016 och 2015.

Prognos för inflödet av samfundsskatt år 2017

Inflödet av samfundsskatt för olika skatteår, mn euro	
— skatteåret 2018	406
— skatteåret 2017	4 297
— skatteåret 2016	391
— tidigare skatteår	35
Sammanlagt	5 129
— varav statens andel	3 567

Inom näringsbeskattningen finns det ett flertal skatteutgifter. De viktigaste av dessa är skatteutgifter inom avskrivningssystemet för lösa anläggningstillgångar, ca 565 miljoner euro, och skattefrihet för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar, ca 350 miljoner euro. Beloppen av de ovannämnda skatteutgifterna är endast uppskattningar. Dessutom kan beloppet av skatteutgiften till följd av skattefriheten för överlåtelsevinster på aktier i anläggningstillgångar i hög grad variera från år till år beroende på antalet aktieköp.

2017 budget	3 567 000 000
2016 II tilläggsb.	206 000 000
2016 budget	2 877 000 000
2015 bokslut	2 761 280 794

03. Källskatt på ränteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 43 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om källskatt på ränteinkomst (1550/1992). Skatten är 30 % på den ränta som i Finland betalas för insättningar eller masskuldebrevslån. Alla fysiska personer är skattskyldiga.

Inlåningen från hushåll bildar den största delen av skattebasen. I slutet av 2015 var inlåningsstocken från finländska hushåll i finländska penninginstitut ca 78 miljarder euro och genomsnittsräntan på insättningarna var ca 0,3 %. Det beräknas att den källskattebelagda inlåningsstocken från hushåll och genomsnittsräntan på hushållens insättningar utvecklas i enlighet med vad som anges i tabellen:

	2015 utfall	2016 prognos	2017 prognos
Förändring i den källskattebelagda inlåningsstocken, %	-0,11	2,6	2,3
Genomsnittsräntan på hushållens insättningar, %	0,33	0,19	0,08

2017 budget	43 000 000
2016 budget	91 000 000
2015 bokslut	110 410 026

04. Skatt på arv och gåva

Under momentet beräknas inflyta 510 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på arv och gåva (378/1940) och på arvs- och gåvoskatteskalorna i lagen. Gåvoskatten beräknas utgöra ca 20 procent av de skatter som inflyter under momentet.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om skatt på arv och gåva och 47 § i inkomstskattelagen. I propositionen föreslås det att skatteskalorna för skatten på arv och gåva lindras för främjande av generationsväxlingar inom jordbruket och inom andra företag. Samtidigt föreslås det att skattebasen utvidgas i fråga om skattefria ersättningar från dödsfallsförsäkringar. De föreslagna ändringarna uppskattas minska statens skatteinkomster med 40 miljoner euro på årsnivå. År 2017 beräknas ändringarna dock minska statens skatteinkomster med 25 miljoner euro på grund av dröjsmål i arvs- och gåvobeskattningen.

Till arvs- och gåvobeskattningen hänför sig 15 olika skatteutgifter, av vilka beloppet av skattelättnaden i samband med generationsväxling i företag, som är den mest betydelsefulla skatteutgiften, beräknas vara ca 141 miljoner euro 2017.

2017 budget	510 000 000
2016 II tilläggsb.	-50 000 000
2016 budget	710 000 000
2015 bokslut	630 918 741

04. Skatter och avgifter på grund av omsättning

01. Mervärdesskatt

Under momentet beräknas inflyta 17 131 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på mervärdesskattelagen (1501/1993). Den största delen av mervärdesskattebasen utgörs av hushållens konsumtion, som står för nästan 70 % av mervärdesskatteintäkterna. Mervärdesskatt inflyter också av insatsförbrukningen och investeringarna inom den statliga sektorn och i de socialskyddsfonder som hänför sig till den offentliga sektorn. Också på kommunernas och samkommunernas insatsförbrukning och investeringar tas det ut mervärdesskatt, men eftersom den skatt som tagits ut återbetalas till lokalförvaltningen ökar skatten inte statens mervärdesskatteintäkter. En viktig del av skatteutfallet är också den mervärdesskatt som tas ut på insatsförbrukningen inom så kallad övrig skattefri verksamhet. Här ingår bl.a. mervärdesskatten från insatsförbrukning inom finansierings- och försäkringsverksamhet, vid ägande och hyrning av bostäder samt inom privat hälso- och sjukvård samt socialservice. Sammanlagt ca 86 % av statens mervärdesskatteinflöde kommer från hushållens konsumtion, statens och socialskyddsfondernas insatsförbrukning och insatsförbrukning inom övrig skattefri verksamhet. Dessutom inflyter mervärdesskatt bl.a. genom investeringar inom dessa sektorer och genom insatsförbrukning inom icke-vinstsyftande sammanslutningar som betjänar hushållen samt genom dessa sammanslutningars investeringar.

Förändringen i centrala poster som ingår i mervärdesskattebasen, %

	2015	2016 prognos	2017 prognos
Skattebas för hushållens skattepliktiga konsumtionsutgifter	0,3	1,2	1,4
Insatsförbrukning inom den statliga sektorn och socialskyddsfonderna	3,0	5,1	-0,7
Insatsförbrukning inom övrig skattefri verksamhet	1,8	1,9	2,1

På prognosen för inflödet av mervärdesskatten 2017 inverkar det faktum att småföretagen övergår till att redovisa intäkter från mervärdesskatten enligt betalningsprincipen samt de ändringar som görs i småföretagens betalningsperioder för mervärdesskatten vid ingången av 2017. Effekten på skatteintäkterna är en minskning av engångsnatur som påverkar inflödet 2017 och som beror på tidsmässiga faktorer. Företag med en omsättning som underskrider 500 000 euro kan vid ingången av 2017 övergå till att redovisa intäkter från mervärdesskatten enligt betalningsprincipen.

pen. Detta beräknas minska intäkterna av mervärdesskatten 2017 med 105 miljoner euro på grund av tidsmässiga faktorer. Dessutom höjs omsättningsgränsen för kvartalsredovisning från 50 000 euro till 100 000 euro och gränsen för kalenderårsredovisning från 25 000 euro till 30 000 euro vid ingången av 2017. Detta beräknas minska intäkterna av mervärdesskatten 2017 med 13 miljoner euro.

På prognosen för skatteintäkterna 2017 inverkar också de höjda omsättningsgränser för lättnad när det gäller den nedre gränsen för mervärdesskatt som gällt sedan ingången av 2016. Detta beräknas minska intäkterna av mervärdesskatten med 41 miljoner euro från 2017 framåt.

Inflödet av mervärdesskatt består av mervärdesskatt som Skatteförvaltningen och Tullen tar ut och av belopp som övriga statliga räkenskapsverk bokför under mervärdesskattmomentet. Tullen tar ut mervärdesskatt för import från länder utanför Europeiska unionen. De återbäringar av mervärdesskatt som dras av från det totala inflödet består av skatter som återbetalas till mervärdesskattepliktiga på grund av deklARATIONER, ansökningar och ändringar. Utöver egentlig skatt ingår i återbäringarna den mervärdesskatt som återbetalas till kommunerna, vilket årligen uppgår till 2,3 miljarder euro.

Influten mervärdesskatt (mn euro)

	2015 bokslut	2016 budget	2017 budgetprop.
Skatteförvaltningens bruttoutfall	25 754	25 968	26 762
Tullverkets nettoutfall	2 353	2 367	2 445
Mervärdesskatteutfallet från övriga statliga räkenskapsverk	62	63	64
Skatteförvaltningens återbäringar	-11 541	-11 530	-12 140
Influten mervärdesskatt sammanlagt	16 628	16 868	17 131

Hur väl mervärdesskatteprognosen slår in beror i avgörande grad på hur väl man kan förutse utvecklingen i konsumtionens totala värde och inriktning. Förändringar i konsumtionen inverkar inte bara på den nuvarande konsumtionen utan också på den förväntade framtida konsumtionen och därigenom på den förväntade mervärdesskattebasen.

I intäktsprognosen har man beaktat skatteutgifter som hänför sig till mervärdesskatten och som består av sänkta skattesatser. Som skatteutgifter fastställs även vissa poster som avviker från EU:s mervärdesskattedirektiv samt den lättnad som hänför sig till den nedre gränsen för mervärdesskatten. År 2017 finns det 20 olika skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen. Det totala beloppet av dem beräknas vara 3 miljarder euro.

Skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen (mn euro)

	2015	2016	2017
Reducerad mervärdesskattesats för livsmedel och foder (14 %)	1 190	1 190	1 206
Reducerad mervärdesskattesats för läkemedel (10 %)	308	314	319
Reducerad mervärdesskattesats för persontransporter (10 %)	249	255	261
Reducerad mervärdesskattesats på försäljningen av tidningar och tidskrifter (10 %)	118	118	119

Skatteutgifter inom mervärdesbeskattningen (mn euro)

	2015	2016	2017
Reducerad mervärdesskattesats för restaurangservice och måltids-service (14 %)	512	524	536
Övriga skatteutgifter	549	602	616
Skatteutgifter sammanlagt	2 926	3 003	3 057

2017 budget	17 131 000 000
2016 budget	16 868 000 000
2015 bokslut	16 628 487 549

02. Skatt på vissa försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 812 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om skatt på vissa försäkringspremier (664/1966). Avsikten är att försäkringsanstalterna primärt ska ta ut skatten och överföra den på försäkringstagarna. Försäkringspremieskatten kompletterar mervärdesskatten, eftersom försäkringstjänsterna inte omfattas av mervärdesbeskattningen. Försäkringspremieskattesatsen har följt utvecklingen av den allmänna mervärdesskattesatsen. År 2017 är skatten 24 % av det skattefria värdet av försäkringspremien.

2017 budget	812 000 000
2016 budget	785 000 000
2015 bokslut	776 813 223

03. Apoteksavgifter

Under momentet beräknas inflyta 168 200 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter enligt lagen om apoteksavgift (148/1946).

Behoven att ändra apoteksavgiftstabellen i lagen om apoteksavgift bedöms årligen. Vid bedömningen beaktas förändringarna i apotekens omsättning. Apoteksavgiftstabellen tillämpas 2017 på den apoteksavgift som fastställs på basis av omsättningen 2016.

2017 budget	168 200 000
2016 budget	162 100 000
2015 bokslut	164 417 019

08. Punktskatter*01. Punktskatt på tobak*

Under momentet beräknas inflyta 998 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om tobaksaccis (1470/1994). Enligt lagen tas för cigaretter som punktskatt per enhet ut 41,50 euro för 1 000 stycken och som värderelaterad punktskatt 52 % beräknat på detaljhandelspriset, dock minst 200,00 euro per 1 000 stycken. Punktskat-

ten på cigarrer och cigariller är 32 % av detaljhandelspriset. I punktskatt på pip- och cigarettobak tas det ut 33,00 euro per kilogram och därtill 48 % av detaljhandelspriset. I punktskatt på finskuren tobak avsedd att rullas till cigaretter tas det ut 28,50 euro per kilogram och därtill 52 % av detaljhandelspriset, dock minst 121,50 euro per kilogram. För andra produkter som innehåller tobak och för cigarettpapper tas det därtill ut punktskatt som är 60 % av detaljhandelspriset.

Punktskatten på tobak höjdes 2009, 2010, 2012, 2014 och 2015 och vid ingången av 2016. Enligt gällande lag höjdes skatten dessutom den 1 juli 2016, den 1 januari 2017 och den 1 juli 2017. Som en följd av skattehöjningarna och andra åtgärder som minskar tobakskonsumtionen har skattebasen när det gäller tobaksprodukter minskat med ca 10 % sedan 2008.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om tobaksaccis. Enligt propositionen ska vätskor som är avsedda att användas i elektroniska cigaretter beläggas med punktskatt.

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet i fråga om tobak (mn euro)

	2015 bokslut	2016 budget	2017 budgetprop.
Cigaretter	776	820	876
Övriga tobaksprodukter	105	109	122
Sammanlagt	881	929	998

Till punktskatten på tobak hänför sig ingen skatteutgift.

2017 budget	998 000 000
2016 budget	929 000 000
2015 bokslut	880 851 169

04. Punktskatt på alkoholdrycker

Under momentet beräknas inflyta 1 373 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på alkohol och alkoholdrycker (1471/1994). Punktskattebeloppet för starka alkoholdrycker är 45,55 euro per liter uträknad som hundra procentig alkohol. Punktskatten på mellanprodukter (21 volymprocent) är på motsvarande sätt 31,90 euro och punktskatten på viner (11 volymprocent) 30,82 euro per liter uträknad som hundra procentig alkohol. Punktskatten på öl per liter hundra procentig alkohol är 32,05 euro.

Alkoholskatten höjdes 2008, två gånger 2009, 2012 och 2014.

Den uppskattade konsumtionen av alkoholdrycker baserar sig på prognoser om alkoholkonsumtionen som finansministeriet har gjort upp i samarbete med olika aktörer.

Den förväntade utvecklingen av konsumtionen av skattebelagd alkohol

	2015 bokslut	2016 prognos	2017 prognos
Förändring i konsumtionen av skattebelagd alkohol, %	3,6	½	1½

Utvecklingen av skatteutfallet i fråga om alkoholdrycker (mn euro)

	2015 bokslut	2016 budget	2017 budgetprop.
Etylalkohol	415	400	424
Öl	605	600	631
Viner och andra genom jäsnings tillverkade produkter samt mellanprodukter	336	340	318
Sammanlagt	1 356	1 340	1 373

Intäkterna av punktskatten på alkoholdrycker minskas av skattelättnaden för små bryggerier, som ökades från början av 2015. Skatteutgiften uppgår 2017 till ca 7 miljoner euro.

2017 budget	1 373 000 000
2016 budget	1 340 000 000
2015 bokslut	1 355 743 518

05. Punktskatt på läskedrycker

Under momentet beräknas inflyta 158 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om punktskatt på sötsaker, glass och läskedrycker (1127/2010). Skattebeloppet för sötsaker och glass är 95 cent per kilogram och för läskedrycker 11 eller 22 cent per liter färdig dryck. Punktskatt tas ut på sötsaker, sötsaksliknande produkter, choklad, produkter som innehåller kakao, glass, saftglass och alkoholfria drycker och drycker som innehåller endast en liten mängd alkohol. När det gäller sötsaker och glass infördes punktskatten vid ingången av 2011. Samtidigt höjdes punktskatten på läskedrycker. Skatten på sötsaker och glass höjdes 2012 och på läskedrycker 2012 och 2014.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om punktskatt på sötsaker, glass och läskedrycker. Enligt propositionen slopas punktskatten på sötsaker och glass. På grund av tidpunkten för inflödet av skatterna är intäkten av punktskatten på sötsaker och glass liten 2017. Samtidigt görs smärre ändringar i skattebasen för punktskatten på läskedrycker.

Utvecklingen av skatteutfallet i fråga om punktskatten på sötsaker, glass och läskedrycker (mn euro)

	2015 bokslut	2016 budget	2017 budgetprop.
Sötsaker	76	76	7

Utvecklingen av skatteutfallet i fråga om punktskatten på sötsaker, glass och läskedrycker (mn euro)

	2015 bokslut	2016 budget	2017 budgetprop.
Glass	32	33	2
Läskedrycker	142	148	149
Sammanlagt	250	257	158

Som skatteutgift minskar skattefriheten för livsmedel för speciella medicinska ändamål, modersmjölksersättning och tillskottsnäring, barnmat, bantningspreparat och kosttillskott det belopp som inflyter under momentet. Skatteutgiftens belopp beräknas vara ringa i förhållande till skatteintäkterna.

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	158 000 000
2016 budget	257 000 000
2015 bokslut	249 896 905

07. Energiskatter

Under momentet beräknas inflyta 4 647 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994) och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996).

I prognosen för energiskatteintäkterna utnyttjas i stor utsträckning den energibalans som utarbetas vid arbets- och näringsministeriets energiavdelning. Vid utarbetandet av energibalansen används konjunkturprognoser som finansministeriet och olika forskningsinstitut har gjort upp för dels hela samhällsekonomin, dels de olika branscherna.

Den förväntade utvecklingen inom de centrala poster som ingår i energiskattebasen (%)

	2015 bokslut	2016 prognos	2017 prognos
Förbrukning av motorbensin	1,4	0	-2½
Förbrukning av dieselolja	1,6	3	½
Elförbrukning	-0,9	3	1

Energiskatterna har under de senaste åren höjts avsevärt. Skatterna för trafik-, uppvärmnings-, kraftverks- och arbetsmaskinsbränslen höjdes vid ingången av 2016. Den el som förbrukas vid gruvdrift och utvinning av mineraler återfördes från den högre elskatteklass I till industrins lägre elskatteklass II. Skatten på torv sjönk 2016.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen och lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen. I propositionen höjs skatten på bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner 2017.

	Skattenivån 2016 (inkl. försörjningsberedskaps- avgift)	Skattenivån fr.o.m. 1.1.2017
Motorbensin, cent/l	68,13	70,25
Dieselloolja, cent/l	50,61	53,02
Lätt brännolja, cent/l	21,40	22,87
Tung brännolja, cent/kg	25,36	27,11
El I (hushållen, servicesektorn osv.), cent/kWh	2,253	2,253
El II (industrin), cent/kWh	0,703	0,703
Stenkol, €/t	178,54	191,02
Naturgas, €/MWh	17,424	18,614
Flytgas cent/kg	24,93	26,65
Bräntorv, €/MWh	1,90	1,90

Den förväntade utvecklingen av skatteutfallet enligt energiprodukt (mn euro)

	2015 bokslut	2016 budget	2017 budgetprop.
Motorbensin ¹⁾	1 290	1 280	1 294
Diesel	1 248	1 350	1 413
Elström	1 117	1 180	1 158
Övriga	654	708	782
Sammanlagt	4 309	4 518	4 647

¹⁾ Inbegriper ersättande biobränslen.

I inkomsterna av energiskatten ingår 11 skatteutgifter, vars totalbelopp uppskattas till ca 2,1 miljarder euro 2017. Skatteutgifterna består av sänka skattesatser och beloppet av skatteutgiften har ansetts vara skillnaden mellan referensnivån och den sänkta skattesatsen. Referensnivån är den nivå som överensstämmer med den allmänna skattestrukturen. Utöver de viktigaste energiskatteutgifterna som anges i tabellen nedan finns det andra skatteutgifter som hänför sig till momentet. Till dem hör skattesatser som är lägre än normen för elström och naturgas som används i trafiken, den lägre skattesatsen för elström för maskinsalar samt skattefriheten i fråga om fasta och gasformiga biobränslen och elström för spårtrafik.

De viktigaste skatteutgifterna (mn euro)

	2015	2016	2017
Lägre skattesats för dieselbränsle ¹⁾	737	746	767
Lägre skattesats än för diesel för lätt brännolja som används i arbetsmaskiner	465	444	451
Lägre skattesats för torv ²⁾	103	140	146
Lägre elskattesats för industri och växthus	564	592	609
Halverad CO2-skatt för CHP-anläggningar	78	107	102
Övriga	45	35	35

¹⁾ I fråga om denna skatteutgift måste man beakta den drivkraftsskatt på personbilar och paketbilar som ingår i fordonsskatten och som räknas som en skattesanktion.

²⁾ Skatten på torv följer inte den nuvarande energiskattemodellen.

Till energiskatteutgifterna hör dessutom energiskattestöd till jordbruket och trädgårdsodlingen, vars belopp är ca 33 miljoner euro, och skatteåterbäring till energiintensiva företag till ett belopp av ca 218 miljoner euro 2017. De ovannämnda skatteutgifterna hänför sig till utgiftsmoment 28.91.41 och minskar därför inte det belopp som inflyter under inkomstmomentet för energiskatter.

2017 budget	4 647 000 000
2016 budget	4 518 000 000
2015 bokslut	4 309 116 490

08. Punktskatt på vissa dryckesförpackningar

Under momentet beräknas inflyta 14 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004). Punktskatt ska betalas för dryckesförpackningar av olika material avsedda för alkohol-drycker, läskedrycker, vatten och vissa andra drycker som dricks som sådana, med undantag för förpackningar framställda av vätskekartong. Punktskattefria är däremot dryckesförpackningar som är återanvändbara och ingår i ett pantbaserat retursystem. Punktskatten på dryckesförpackningar för engångsbruk som inte ingår i ett godkänt retursystem är 51 cent per liter. Mängden skattebelagda förpackningar antas 2017 hålla sig på nästan samma nivå som 2016.

2017 budget	14 000 000
2016 budget	15 000 000
2015 bokslut	15 127 654

10. Övriga skatter

03. Bilskatt

Under momentet beräknas inflyta 853 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på bilskattelagen (1482/1994). Sedan ingången av 2008 har bilskatten för både nya och begagnade personbilar fastställts utifrån bilens koldioxidutsläpp. Skatten fastställs utifrån det allmänna konsumentpriset, och skatteandelen varierar mellan 4,4 % och 50 %, beroende på mängden koldioxidutsläpp. Beskattningen av paketbilar motsvarar beskattningen av personbilar, men för större paketbilar sänks skatten på basis av bilens totalmassa.

Bilbeskattningen lindras med sammanlagt ca 182 miljoner euro under regeringsperioden. Den första skattelättnaden trädde i kraft vid ingången av 2016 och de följande lättnaderna trädde i kraft stegvis vid ingången av 2017, 2018 och 2019. Syftet med att skattelättnaden införs stegvis är att dämpa beteendeeffekterna och undvika störningar på bilmaknaden och en plötslig nedgång i lagervärden på grund av en stor skatteförändring av engångsnatur. Man vill också undvika effekter som är orättvisa för konsumenterna.

Beskattningsförfarandet för leasing- och hyrbilar som används under en begränsad tid i Finland ändras vid ingången av 2017 så att det vid den första registreringen är möjligt att i förväg ansöka

om återbäring för utförelse av fordon från Finland. Samtidigt lindras förutsättningarna för återbäring vid utförelse. Effekten av ändringen på intäkterna av bilskatten beräknas vara ringa.

Utvecklingen av intäkterna från bilskatten beror både på antalet fordon som beskattas och på den genomsnittliga skatteutvecklingen. Den faktor som mest påverkar intäkterna från bilskatten är hur försäljningen av nya personbilar utvecklas. Det beräknas att ca 112 000 nya personbilar ska beskattas 2016. År 2017 antas anskaffningen av nya bilar öka med några tusen bilar jämfört med 2016.

Den förväntade utvecklingen inom de centrala poster som ingår i bilskattebasen

	2015		2016 prognos		2017 prognos	
	st.	genomsn. skatt, euro	st.	genomsn. skatt, euro	st.	genomsn. skatt, euro
Nya personbilar	105 700	6 900	112 000	6 400	116 000	5 700
Nya paketbilar	11 200	5 500	12 000	5 300	12 000	5 100

År 2015 var det genomsnittliga koldioxidutsläppet från nya personbilar 124 g/km. Koldioxidutsläppen från nya personbilar har minskat i jämn takt sedan 2008. Minskningen förväntas tillta ytterligare med anledning av de lättnader som utförs inom bilbeskattningen. Minskningen i de genomsnittliga utsläppen minskar skatteutfallet då skatteprocenten fastställs enligt utsläppen. Återbäringar som hänför sig till bilskatt för införda begagnade bilar uppskattas inverka på skatteintäkterna under de närmaste åren.

Det beräknade inflödet av bilskatt i olika fordonsklasser (mn euro)

	2015 bokslut	2016 budget	2017 prognos
Personbilar	817	766	779
Paketbilar	66	68	67
Motorcyklar	11	15	12
Andra fordon	5	8	5
Återbetalning av bilskatt	-15	-18	-10
Sammanlagt	884	839	853

Den största risken i prognosen för bilskatten är förknippad med efterfrågan på fordon som ska beskattas. Om efterfrågan på nya personbilar avviker med 10 000 stycken från det uppskattade antalet, påverkar detta skatteintäkterna med ca 60 miljoner euro.

Det sammanlagda beloppet av skatteutgifterna i samband med bilskatten uppskattas till ca 87 miljoner euro 2017.

Uppskattade skatteutgifter i samband med bilskatten (mn euro)

	2015 bokslut	2016 prognos	2017 prognos
Skatteutgifter som gäller fordon som förts in i landet i samband med inflyttning	12	8	8
Skatteutgifter som gäller taxibilar	12	12	12
Skatteutgifter som gäller invalidbilar	4	4	4
Skatteutgifter som gäller räddningsbilar, ambulansbilar, invalidtaxibilar, husbilar och andra fordon	63	63	63
Sammanlagt	91	87	87
2017 budget			853 000 000
2016 budget			839 000 000
2015 bokslut			884 127 174

05. Överlåtelseskatt

Under momentet beräknas inflyta 817 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lagen om överlåtelseskatt (931/1996). År 2017 är överlåtelseskatten 4 % av köpesumman för fastigheter. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i bostadsaktiebolag, ömsesidiga fastighetsaktiebolag eller fastighetsbolag är 2 % av köpesumman eller av värdet av annat vederlag. Den överlåtelseskatt som ska betalas för överlåtelse av äganderätten till aktier i andra än bostads- och fastighetsbolag är 1,6 % av köpesumman eller av värdet av annat vederlag.

Den största delen av intäkterna från överlåtelseskatten inflyter från bostads- och fastighetshandeln. Intäkterna från överlåtelseskatten varierar betydligt från år till år bl.a. till följd av variationer i antalet företagsarrangemang som omfattas av skatten, liksom även till följd av konjunkturväxlingarna på bostads- och fastighetsmarknaden. I budgetpropositionen har man utgått från antagandet att 2017 ökar värdet på bostadshandeln med 2,9 % och värdet på fastighetshandeln med 2,4 %. Överlåtelseskatten ska betalas inom 2—6 månader, i fråga om nya bostadsaktier t.o.m. senare än så, vilket innebär att förändringar i bostads- och fastighetshandeln syns i intäkterna från överlåtelseskatten med upp till ett års fördröjning.

Till överlåtelseskatten hänför sig 12 olika skatteutgifter. För fyra av dessa är det möjligt att beräkna ett värde. De viktigaste skatteutgifter som hänför sig till överlåtelseskatten beror på att överlåtelseskatt inte behöver betalas vid köp av första bostad samt på att handeln med värdepapper som är föremål för offentlig handel inte omfattas av överlåtelseskatten.

De viktigaste skatteutgifterna vid överlåtelsebeskattningen (mn euro)

	2015	2016	2017
Befrielse från överlåtelseskatt vid köp av första bostad	95	95	95

De viktigaste skatteutgifterna vid överlåtelsebeskattningen (mn euro)

	2015	2016	2017
Befrielse från överlåtelseskatt för offentligt noterade värdepapper	2 000	2 000	2 000
Övriga	4	4	4
Sammanlagt	2 099	2 099	2 099

2017 budget	817 000 000
2016 budget	698 000 000
2015 bokslut	783 535 939

06. Lotteriskatt

Under momentet beräknas inflyta 230 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på lotteriskattelagen (552/1992). Skatten är 12 % av intäkterna från lotterier som anordnas med ensamrätt och från totospel. Skatten inflyter nästan helt från lotterier som anordnas med ensamrätt. Skatten tas ut på skillnaden mellan penninginsatsernas belopp och de vinster som betalats ut.

2017 budget	230 000 000
2016 budget	225 000 000
2015 bokslut	221 178 384

07. Fordonsskatt

Under momentet beräknas inflyta 1 155 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på fordonsskattelagen (1281/2003). Det belopp som tas ut i fordonsskatt per dag består av en grundskatteandel utökad med en drivkraftsskatteandel.

Grundskatt tas ut för personbilar och paketbilar. Grundskatten bestäms fr.o.m. mars 2011 utifrån fordonets koldioxidutsläpp. Om det inte finns någon anteckning om utsläppet i fordonregistret, ska skatten basera sig på fordonets största tillåtna totalmassa. Drivkraftsskatt påförs fordon som utnyttjar annan kraftkälla eller annat bränsle än motorbensin. Skatt uppbärs endast för de dagar under vilka fordonet har anmälts för användning i trafik.

Syftet med drivkraftsskatten är att jämna ut de skattebelopp som ska betalas under året och som följer av att olika slag av bränsle eller drivkraft beskattas olika. Detta gäller personbilar. Eftersom drivkraftsskatten är fast medan bränslebeskattningen är fordonsbaserad och beror på bränsleförbrukningen och körprestationerna kan skattebördan utjämnas utifrån vissa genomsnittsantaganden. Drivkraftsskatten för andra fordon än personbilar har fiskala och EU-rättsliga grunder.

Grundskatten för paket- och personbilar höjs med 100 miljoner euro från ingången av 2017. Eftersom fordonsskatten uppbärs i förskott under en löpande skatteperiod på 12 månader, har ökningen konsekvenser för skatteutfallet för fordonsskatten redan 2016. Skatten höjdes vid ingången av 2016 med 180 miljoner euro.

I början av 2017 lämnas regeringens propositioner om skatt på båtar och lätta motorfordon. Dessa skatter beräknas öka skatteintäkterna med sammanlagt ca 50 miljoner euro på årsnivå. Behoven att ändra inkomstposterna på grund av detta behandlas i samband med tilläggsbudgetpropositionen för 2017.

Intäkterna från fordonsskatten fördelade på grundskatt och drivkraftsskatt enligt fordonsslag (mn euro)

	2015 bokslut	2016 budget	2017 budgetprop.
Grundskatt			
— personbilar	462	610	648
— paketbilar	96	123	134
— lastbilar	-	-	-
Drivkraftsskatt			
— personbilar	277	278	278
— paketbilar	29	30	29
— lastbilar	53	60	53
Tillägg för betalningssätt	13	14	13
Sammanlagt	930	1 115	1 155

Den viktigaste skatteutgiften inom fordonsbeskattningen är befrielse från fordonsskattens grundskatt för personer med funktionsnedsättning. Det sammanlagda beloppet av skatteutgifterna uppskattas till 17 miljoner euro.

2017 budget	1 155 000 000
2016 budget	1 115 000 000
2015 bokslut	929 984 759

08. Avfallsskatt

Under momentet beräknas inflyta 22 000 000 euro.

Förklaring: Skatten grundar sig på avfallsskattelagen (1126/2010). Lagen reformerades vid ingången av 2011, då avfallsskatten höjdes från 30 euro till 40 euro per ton avfall och skattebasen utvidgades till att förutom allmänna avstjälningsplatser även gälla privata avstjälningsplatser. I samband med detta fattades även beslut om att höja avfallsskatten till 50 euro per ton avfall år 2013. År 2015 höjdes avfallsskatten från 50 till 55 euro och år 2016 till 70 euro per ton avfall. Avfallsskattens skattebas har minskat till under hälften sedan ändringen av skatten år 2011 och den uppskattas minska med ytterligare hälften under 2016 i och med förbudet att deponera organiskt avfall på avstjälningsplatser.

2017 budget	22 000 000
2016 budget	25 000 000
2015 bokslut	32 363 376

19. Övriga inkomster av skattenatur

03. Banskatt

Under momentet beräknas inflyta 5 184 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Banskatten grundar sig på banskattelagen (605/2003).

Banskatt tas varken ut för el- eller dieseldriven godstrafik 2015—2018. Effekterna på statens skatteinkomster beräknas på årsnivå uppgå till ca 13,3 miljoner euro. Enligt lagen om ändring av 5 § i banskattelagen tas det för användningen av direktbanan Kervo—Lahtis, som finansierats med anslag under moment 31.10.78, ut investeringsskatt, och intäkterna från den har uppskattats till 4 155 000 euro. Den banskatt som ska tas ut på persontrafik uppskattas till 1 029 000 euro.

Ändringar som följer av järnvägslagen bereds i banavgiftssystemet. Bedömningen grundar sig på det nuvarande banavgiftssystemet.

2017 budget	5 184 000
2016 budget	5 341 000
2015 bokslut	6 170 008

04. Vissa avgifter på kommunikationsområdet

Under momentet beräknas inflyta 40 704 000 euro.

Förklaring: Informationssamhällsavgiften, 4 000 000 euro, och tillsynsavgiften på televisions- och radioverksamhet, 950 000 euro, grundar sig på informations samhällsbalken (917/2014). Tillsynsavgiften för postverksamhet, 1 533 000 euro, grundar sig på postlagen (415/2011). Certifikatavgiften, 200 000 euro, grundar sig på lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009). De nämnda avgifterna beräknas inflyta till ett sammanlagt belopp av 6 683 000 euro. Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.40.01.

Koncessionsavgiften, sammanlagt 33 791 000 euro, grundar sig på lagen om auktion av vissa radiofrekvenser (462/2009). Kommunikationsverket tar ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljas koncession för frekvensområdet 700 megahertz utifrån den frekvensauktion som ordnas 2016 och de teleföretag som beviljades koncession för frekvensområdet 800 megahertz utifrån den frekvensauktion som ordnades 2013. Koncessionsavgifterna intäktsförs i jämna poster under de fem första åren av koncessionsperioden. Kommunikationsverket tar likaså ut den koncessionsavgift som lagen förutsätter hos de teleföretag som beviljats koncession utifrån auktionen 2009. Under momentet beräknas dessutom inflyta marknadsbaserade frekvensavgifter som tas ut med stöd av 288 § i informations samhällsbalken (917/2014) till ett belopp av 230 000 euro.

2017 budget	40 704 000
2016 budget	28 570 000
2015 bokslut	28 665 476

05. Vissa avgifter för trafiken

Under momentet beräknas inflyta 28 851 000 euro.

Förklaring: Tillsynsavgiften för flygtrafiken, 12 451 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för flygtrafiken (1249/2005). I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om justering av tillsynsavgiften för flygtrafiken från 1,20 euro till 1,30 euro. Tillsynsavgiften för besiktningstrafiken, 7 260 000 euro, grundar sig på lagen om tillsynsavgift för besiktningstrafiken (960/2013). Tillsynsavgiften för spårbunden stadstrafik, 40 000 euro, grundar sig på lagen om spårbunden stadstrafik (1412/2015). Utgifterna för dessa verksamheter har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.20.01. Trafiksäkerhetsavgiften, 9 100 000 euro, grundar sig på lagen om trafiksäkerhetsavgift (471/2016). Utgifterna för denna verksamhet har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 31.20.41.

2017 budget	28 851 000
2016 budget	18 751 000
2015 bokslut	19 202 229

06. Farledsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 46 200 000 euro.

Förklaring: Farledsavgiften grundar sig på lagen om farledsavgift (1122/2005), enligt vilken det för fartyg som bedriver handelssjöfart på finskt vattenområde ska betalas farledsavgift till staten.

Fordonsavgiften halverades 2015—2018 som en del av kompenseringen för de negativa verkningarna av svaveldirektivet samt arbetsmarknadslösningen så att fordonsavgiften sänktes med betoning på lastfartyg och de bästa isklasserna. När farledsavgiften sänktes beaktades dessutom minskningen av statens inkomster med 0,8 miljoner euro till följd av upphävningen av systemet med lästavgifter. I samband med lagändringen beaktades det också att isbrytningstjänsterna befrias från farledsavgift. Uppskattningen av inflödet av farledsavgifter 2017 grundar sig på en uppskattning av utfallet 2016, som är 45,7 miljoner euro, så att trafiken 2017 har beräknats öka med 2,2 %, vilket ökar de inkomster som inflyter med ca 1,1 %.

2017 budget	46 200 000
2016 budget	44 800 000
2015 bokslut	45 381 999

08. Oljeavfallsavgift

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

Förklaring: Avgiften grundar sig på lagen om oljeavfallsavgift (894/1986). Avgiften är 5,75 cent/kg smörjolja. Motsvarande utgifter som finansieras med oljeavfallsavgiften har budgeterats under moment 35.10.60 och 35.10.65.

2017 budget	4 000 000
2016 budget	4 000 000
2015 bokslut	3 723 834

09. Övriga skatteinkomster

Under momentet beräknas inflyta 6 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs alla sådana skatter och inkomster av skattenatur för vilka det inte har ansetts nödvändigt med ett särskilt inkomstmoment på grund av att det belopp som inflyter är litet. Under momentet inflyter närmast skatter och avgifter enligt de skattegrunder som gällde före 2014. Under momentet intäktsförs även de inkomster som baserar sig på lagen om tillsynsavgift för stiftelser (1048/2013) och lagen om årsavgift och avgifter för kvalitetskontroll för revisorer (1512/2015). Utgifter som finansieras med dessa avgifter har beaktats under moment 32.40.03.

2017 budget	6 000 000
2016 budget	6 000 000
2015 bokslut	3 372 232

10. El- och naturgasnätsavgifter och vindkraftsavgift inom vindkraftsområdet vid Bottenviken

Under momentet beräknas inflyta 3 595 000 euro.

Förklaring: El- och naturgasnätsavgifterna grundar sig på lagen om el- och naturgasnätsavgifter (950/2012). Utgifter som finansieras med nätavgifterna har beaktats under moment 32.60.01.

Den vindkraftsavgift som tas ut inom vindkraftsområdet vid Bottenviken baserar sig på lagen om kompensationsområden för vindkraft (490/2013).

2017 budget	3 595 000
2016 budget	3 090 000
2015 bokslut	2 888 546

11. Förvaltningsavgifter till Verket för finansiell stabilitet

Under momentet beräknas inflyta 2 450 000 euro.

Förklaring: Avgiften grundar sig på lagen om förvaltningsavgift till Verket för finansiell stabilitet (1197/2014). Som intäkter tas under momentet upp de förvaltningsavgifter som verket tar ut hos kreditinstitut och värdepappersföretag och genom vilka kostnaderna för verkets verksamhet täcks.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.03.

2017 budget	2 450 000
2016 budget	2 400 000
2015 bokslut	2 998 447

Avdelning 12

INKOMSTER AV BLANDAD NATUR

24. Utrikesministeriets förvaltningsområde

20. Hyresinkomster från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter

Under momentet beräknas inflyta 982 000 euro.

Förklaring: Statens kultur- och vetenskapsinstituts fastigheter i utlandet övergår i utrikesministeriets ägarbesittning den 1 januari 2017. Fastigheterna är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Fastigheternas underhålls- och reparationsutgifter har budgeterats under moment 24.01.20.

2017 budget	982 000

99. Inkomster inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 29 703 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i form av förvaltningsområdets handläggningsavgifter för visum, inkomster från försäljningar av fastigheter, återbärningar av medlemsavgifter och finansiella bidrag från internationella organisationer och av biståndspengar, FN:s lönekostnadsersättningar för militär krishantering samt andra inkomster som inte har nettobudgeterats under förvaltningsområdets utgiftsmoment.

Av inkomsterna är 7 000 000 euro Storbritanniens utvecklingspolitiska avdelnings (DFID) andel av ett samarbetsprojekt som genomförs med ministeriet. Med inkomsterna från samarbetsprojektet täcks utgifterna för projektet. Utgifterna har budgeterats under moment 24.30.66.

Beräknade inkomster (euro)

Handläggningsavgifter för visum	16 000 000
Inkomster av försäljningen av fastigheter	2 750 000
Inkomster av samarbetsprojekten inom utvecklingssamarbetet	7 000 000

Beräknade inkomster (euro)

Ersättningar för löneutgifter för militär krishantering från FN	2 453 000
Övriga inkomster	1 500 000
Sammanlagt	29 703 000
2017 budget	29 703 000
2016 budget	42 527 000
2015 bokslut	50 442 915

25. Justitieministeriets förvaltningsområde*10. Domstolarnas inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 46 200 000 euro i nettoinkomster.

I nettobudgeteringen beaktas avskrivningarna av försäljningsfordringar.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015) samt lagen om köpvittnen (573/2009).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	32 406	46 200	46 000
— övriga intäkter	105	200	200
Intäkter sammanlagt	32 511	46 400	46 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	58 591	65 000	65 000
— andel av samkostnader	32 947	30 000	30 000
Kostnader sammanlagt	91 538	95 000	95 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-59 027	-48 600	-48 800
Kostnadsmotsvarighet, %	36	49	49
2017 budget			46 200 000
2016 budget			46 400 000
2015 bokslut			32 511 257

15. Inkomster från allmänna intressebevakningstjänster

Under momentet beräknas inflyta 23 300 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) och statsrådets förordning om storleken på intressebevakarens arvode (696/2012).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	23 227	23 000	23 300
— övriga intäkter	1	-	-
Intäkter sammanlagt	23 228	23 300	23 300
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	19 515	19 100	19 100
— andel av samkostnader	10 523	10 900	10 900
Kostnader sammanlagt	30 038	30 000	30 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6 810	-6 700	-6 700
Kostnadsmotsvarighet, %	77	78	78

2017 budget	23 300 000
2016 budget	23 300 000
2015 bokslut	23 228 001

20. Utsökningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 73 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på lagen om utsökningsavgifter (34/1995) och på motsvarande förordning (35/1995).

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	78 475	71 500	73 000
— övriga intäkter	90	-	-
Intäkter sammanlagt	78 565	71 500	73 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	44 945	45 000	45 000

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
— andel av samkostnader	23 155	23 500	23 500
Kostnader sammanlagt	68 100	68 500	68 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	10 465	3 000	4 500
Kostnadsmotsvarighet, %	115	104	107

2017 budget	73 000 000
2016 budget	71 500 000
2015 bokslut	78 564 833

99. Övriga inkomster inom justitieministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 2 750 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde under åren 2016—2017 (1745/2015) och justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av Dataombudsmannens byrå (1148/2014). Under momentet inflyter dessutom den utdelning som enligt konkurslagen ska redovisas till staten och som går förlorad för borgenärerna.

2017 budget	2 750 000
2016 budget	2 750 000
2015 bokslut	268 930

26. Inrikesministeriets förvaltningsområde*98. Inkomster från EU*

Under momentet beräknas inflyta 2 534 000 euro.

Förklaring: Det inflöde som beräknas bli intäktsfört till Finland under 2017 består av förskottsbetalningarna för fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden samt stödet för vidarebosättning och ersättningarna för ansökningar om utbetalning av tekniskt bistånd. Det beräknas att under uppföljningsperioden uppgår antalet mottagna flyktingar som ska räknas med i stödet för vidarebosättning till 293 personer.

De utbetalningar som görs av inkomsterna från Fonden för inre säkerhet och från Asyl-, migrations- och integrationsfonden har budgeterats under moment 26.01.24. Inkomsterna och utgifterna för fonderna under programperioden 2014—2020 kommer att jämnas ut mot slutet av programmen.

Beräknade finansieringsandelar för hela programperioden 2014—2020 (1 000 euro)

Fonder ¹⁾	
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, grunddelen	23 489
AMIF anslag för vidarebosättning	42 000
AMIF interna omplaceringar	18 078
AMIF nödfinansiering	7 600
Fonden för inre säkerhet ISF, instrumentet för yttre gränser och visering, grunddelen ISF-B ²⁾	37 295
Fonden för inre säkerhet ISF, instrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet och krishantering ISF-P	15 682
Sammanlagt	144 144

¹⁾ AMIF-finansieringen (exkl. grunddelen) är helt bunden till beslut på EU-nivå och genomförandet av dem på såväl EU- som medlemsstatsnivå. Den slutliga finansieringsandelen kommer att utformas i enlighet med tillgängliga mekanismer för särskild finansiering.

²⁾ Medlemsstaterna kan använda högst 40 procent av grunddelen för finansiering av driftsstöd. Instrumentet omfattar finansiering för särskilda åtgärder till Frontex-instrument.

2017 budget	2 534 000
2016 budget	47 374 000
2015 bokslut	10 844 313

99. Övriga inkomster inom inrikesministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 450 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Återbetalningar av anslag som beviljats förläggningarna	350 000
Inkomster av försäljning av beslagtagna föremål	50 000
Övriga inkomster	50 000
Sammanlagt	450 000
2017 budget	450 000
2016 budget	450 000
2015 bokslut	316 868

27. Försvarsministeriets förvaltningsområde*01. Försvarsförvaltningens byggverks inkomster*

Under momentet beräknas inflyta 8 000 euro i nettoinkomster.

Inkomsterna under momentet får också användas för temporär finansiering av utgifter för renoivering eller ombyggnad.

*Förklaring:***Resultatmål för verksamheten**

Byggverkets resultat består av flera faktorer: att lokalernas och utrustningens användbarhet och energieffektivitet förbättras, en höjning av effektiviteten i eget arbete, prisutvecklingen jämfört med prisutvecklingen på marknaden, att konkurrensutsättningen av entreprenaderna lyckas, kundtillfredsställelse samt arbetstillfredsställelse.

Funktionell effektivitet

Den service som ordnas för försvarsförvaltningen tryggas i fråga om kvalitet, konkurrenskraft, tillgång och driftsäkerhet. Marknadsorienteringen för tjänsterna utökas med beaktande av säkerhet och beredskapsförmåga. Följande målnivåer uppställs för nyckeltalen för underhållet av fastigheter, energitjänsterna och miljövården:

Nyckeltal	2015 utfall	2016 prognos	2017 uppskattning
Fastighetsskötsel			
Jämförelse av prisutvecklingen för fastighetsskötseln, % ¹⁾	-1,0	-0,5	-1,5
Städtjänster			
Jämförelse av prisutvecklingen för städtjänster, % ²⁾	0,3	-1,0	-1,5
Grad av utlokaliserade städtjänster, % ³⁾	43	45	45
Tekniska tjänster			
Grad av utlokaliserade tekniska tjänster, %	71	75	76
Energitjänster			
Specifik värmeförbrukning, kWh/byggnadsm ³ /uppvärmd volym	38,6	37,5	36,1
Specifik elförbrukning, kWh/byggnadsm ³ /elektrifierad volym	16,5	15,9	15,9
Specifik vattenförbrukning, l/byggnadsm ³ /uppvärmd volym	79,7	79,0	78,0
Miljömål			
Mängden blandavfall, %	43	38	35
Värmeproduktionens CO ₂ -specifikt utsläpp kg/ MWh	213	212	205
Andelen förnybar energi i energiproduktionen, %			
— värmeproduktion, sammanlagt	37,0	33,0	36,5
— värme, köp	40,5	35,0	39,0
— värme, egen produktion	11,3	17,0	15,0
— elektricitet	47,5	40,0	45,0

¹⁾ Jämförelse av prisutvecklingen för fastighetsskötseln med utvecklingen av marknadspriserna

²⁾ Jämförelse av prisutvecklingen för städtjänster med utvecklingen av marknadspriserna

³⁾ Byggverket har utlokaliserat alla de städobjekt som trupperbanden har gett tillstånd att utlokalisera.

Produktion och kvalitetsledning

Nyckeltal	2015 utfall	2016 prognos	2017 uppskattning
Fastighetsskötsel			
Lägenhetsyta (mn nyttom ²), försvarsförvaltningen	2,5	2,5	2,5
Lägenhetsyta (mn nyttom ²), övriga	0,2	0,15	0,15

Nyckeltal	2015 utfall	2016 prognos	2017 uppskattning
Städtjänster			
Städyta (mn städm ²), försvarsförvaltningen	1,2	1,2	1,1
Städyta (mn städm ²), övriga	0,1	0,1	0,1
Tekniska tjänster			
Årsreparationsprojekt (st.)	1 150	1 050	1 100
Särbeställningsprojekt (st.)	798	400	500
Projekt för små investeringar (st.)	168	200	200
Energitjänster			
Levererad värme (MWh) ¹⁾	282 943	330 000	310 000
Levererad el (MWh)	255 598	246 000	245 000
Levererat vatten (1 000 m ³)	877	930	850
Byggtjänster			
Färdigställda projektplaner (st.)	20	25	25
Färdigställda projekt (st.)	20	25	25
Kundtillfredsställelse (1—5)	3,92	3,9	3,9

¹⁾ Värdet för 2015 är den faktiska levererade värmemängden. Den uppskattade mängden levererad värme år 2015 var 340 000 MWh. Den anmälda beräknade värmeförbrukningen för 2017 är summan av de med väderlekskorrigeringarna för byggnadernas placeringssort justerade förbrukningarna.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Nivån på arbetstillfredsställelsen förbättras genom satsningar på vissa utvalda prioriteringsområden inom personalpolitiken.

Nyckeltal	2015 utfall	2016 prognos	2017 mål
Arbetstillfredsställelse (1—5)	3,6	3,6	3,6
— kvinnor	3,7	3,6	3,6
— män	3,5	3,6	3,6

Byggverkets inkomster inflyter från de prestationer som prissätts enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och försvarsministeriets förordning om försvarsförvaltningens byggverks avgiftsbelagda prestationer, och som produceras för försvarsförvaltningen till självkostnadspris och för utomstående på företagsekonomiska grunder.

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoinkomster	164 169	157 253	149 404
Bruttoutgifter	164 160	157 245	149 396
Nettoinkomster	9	8	8

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	164 169	157 253	149 404
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	164 160	157 245	149 396
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	9	8	8
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100
2017 budget			8 000
2016 budget			8 000
2015 bokslut			8 731

20. Inkomster vid föryttring av löseegendom samt av royaltyavgifter

Under momentet beräknas inflyta 18 000 euro i nettoinkomster.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för utgifter för förvärv och underhåll av lös egendom, för utgifter föranledda av avtal med den inhemska försvarsindustrin om utbyte av materiel samt för utgifter för föryttringen av lös egendom.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är inkomster av föryttringen av lös egendom, ersättning för svinn samt royaltyavgifter som tas ut för den produktutveckling som försvarsmakten finansierar.

Inkomster och utgifter (euro)**Bruttoinkomster**

Inkomster vid föryttring av lös egendom, av ersättning för svinn samt av royaltyavgifter 3 860 000

Bruttoutgifter

Utgifter vid föryttring, förvärv och underhåll av lös egendom 3 842 000

Nettoinkomster 18 000

2017 budget 18 000

2016 budget 18 000

2015 bokslut 18 000

99. Övriga inkomster inom försvarsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 3 350 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är ersättningar från FN för kostnaderna för krishanteringsinsatser och avgifter som tagits ut för tjänster som producerats för andra deltagarländer i samband med insatserna, dröjsmålsräntor på förskott på anskaffningar, återbä-

ringar och ränteintäkter som hänför sig till FMS-betalningsarrangemangen samt sådana inkomster för förvaltningsområdets bokföringsenheter som inte har budgeterats under andra moment.

2017 budget	3 350 000
2016 budget	5 200 000
2015 bokslut	4 728 637

28. Finansministeriets förvaltningsområde

10. Tullens inkomster

Under momentet beräknas inflyta 2 320 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på följande författningar:

- 1) tullagen (1466/1994)
- 2) finansministeriets förordning om Tullens avgiftsbelagda prestationer (1116/2014).

Under momentet intäktsförs också uppbörsprovisioner för avgifter som tagits ut för andra myndigheter.

Beräknade inkomster (euro)

Offentligrättsliga prestationer	1 585 000
Företagsekonomiska prestationer	345 000
Uppbördsprovisioner för avgifter som tagits ut för andra myndigheter	90 000
Övriga inkomster av blandad natur	300 000
Sammanlagt	2 320 000

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	2 011	2 033	1 930
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	2 017	2 033	1 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-6	-	30
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	102

En del av Tullens offentligrättsliga prestationer säljs av rimlighetsskäl till ett pris som understiger självkostnadspriset. Prestationerna i fråga är:

- vissa förhandsavgöranden
- vissa registreringsbeslut

— övervaknings- och undersökningsavgifter för små importpartier.

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Funktionell effektivitet			
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer, %	113	112	109
2017 budget			2 320 000
2016 budget			2 500 000
2015 bokslut			2 314 008

11. Kommunernas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 135 473 000 euro.

2017 budget	135 473 000
2016 budget	136 621 000
2015 bokslut	138 390 426

12. Folkpensionsanstaltens andel av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 25 951 000 euro.

2017 budget	25 951 000
2016 budget	26 170 000
2015 bokslut	26 509 854

13. Evangelisk-lutherska församlingarnas andelar av beskattningskostnaderna

Under momentet beräknas inflyta 14 854 000 euro.

2017 budget	14 854 000
2016 budget	15 081 000
2015 bokslut	21 118 019

20. Vissa inkomster för Statens center för informations- och kommunikationsteknik

Under momentet beräknas inflyta 4 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på intäktsföreläggning periodiserad över flera år som motsvarar användningen av anslag anvisade för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar i Statens center för informations- och kommunikationsteknik.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.20.10.

2017 budget	4 500 000
2016 budget	5 200 000
2015 bokslut	97 724

25. Inkomster av metallmynt

Under momentet beräknas inflyta 15 000 000 euro i nettoinkomster.

Under momentet intäktsförs inkomster som uppkommer vid utgivning av metallmynt och överlåtelse av präglingsrättigheterna för dessa samt inkomster som uppkommer vid försäljning av de metallegeringar som fås från återbördade mynt.

Inkomster som inflyter under momentet får användas för betalning av tillverknings-, finansierings- och lagringskostnader enligt de avtal som ingåtts om tillverkning av metallmynt samt för inlösen av metallmynt och för utgifter för lagring och förstöring av metallmynt.

Under momentet antecknas även differensen mellan inkomsterna av jubileums- och samlarmynt och utgifterna för dem.

Förklaring:

Inkomster och utgifter (euro)

Inkomster av verksamheten	20 050 000
Särskilda utgifter för verksamheten	5 050 000
Nettoinkomster	15 000 000

2017 budget	15 000 000
2016 budget	15 000 000
2015 bokslut	10 167 335

50. Överföring från statens pensionsfond

Under momentet beräknas inflyta 1 827 079 000 euro.

Statens pensionsfond beslutar om det månatliga överföringsbeloppet.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det föreskrivs om överföringen i 6 § 1 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006). Ur statens pensionsfond överförs årligen till statsbudgeten ett belopp som utgör 40 % av de årliga utgifterna för pensioner som grundar sig på anställning som omfattas av lagen.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2017 (2533).

2017 budget	1 827 079 000
2016 budget	1 784 620 000
2015 bokslut	2 263 371 682

51. Gottgörelser för pensionsutgifter som betalts på andra pensionsanstalters vägnar

Under momentet beräknas inflyta 198 471 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster som utgör ersättning som andra pensionsanstalter har betalat till staten för pensionsutgifter som dessa med stöd av lagen om statens pensioner (1295/2006) ansvarar för.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.63.

Inkomstposten har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2017 (2533).

2017 budget	198 471 000
2016 budget	186 154 000
2015 bokslut	163 028 358

52. Avgifter som motsvarar försäkringspremier

Under momentet beräknas inflyta 18 230 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter med stöd av lagen om statskontoret (305/1991) från avgifter som tas ut hos statliga ämbetsverk och inrättningar samt statliga affärsverk. Avgifterna motsvarar ersättningar för olycksfall, förmåner som motsvarar grupplivförsäkring, ersättningar för trafikskador och andra ersättningar som Statskontoret betalar.

Beräknade inkomster (euro)

Olycksfall (olycksfallsavgifter)	15 000 000
Förmån som motsvarar grupplivförsäkring	1 450 000
Gamla affärsverk	1 200 000
Lagen om offentlig arbetskraftsservice, invandring, nämndemän	30 000
Trafikskador	550 000
Sammanlagt	18 230 000
2017 budget	18 230 000
2016 budget	19 796 000
2015 bokslut	17 517 971

60. Premie för främjande av arbetarskydd

Under momentet beräknas inflyta 850 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om statskontoret (305/1991). Inkomstposten beräknas så att den är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda. I inkomstposten har man beaktat att antalet anställda inom staten minskar och dessutom de effekter på lönesumman som följer av de löneförhöjningar som överenskommits vid tjänste- och arbetskollektivavtalsförhandlingarna.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.60.10.

2017 budget	850 000
2016 budget	900 000
2015 bokslut	847 477

92. Uppbördsprovision för Europeiska unionens traditionella egna medel

Under momentet beräknas inflyta 31 300 000 euro.

Förklaring: Enligt det beslut av Europeiska unionens råd (2014/335/EU) som gäller egna medel får medlemsstaterna, då de för EU redovisar de tullar, jordbruksavgifter och sockeravgifter som de tar ut för unionens räkning, från de inkomster som influtit dra av 20 % för att täcka de uppbördskostnader som föranleds dem under finansieringsperioden 2014—2020. Nivån för uppbördsprovisionerna enligt det nya beslutet om egna medel träder sannolikt i kraft retroaktivt under 2016.

2017 budget	31 300 000
2016 budget	34 000 000
2015 bokslut	41 729 337

93. Inkomster från Europeiska unionen för ersättning av reseutgifter

Under momentet beräknas inflyta 1 500 000 euro.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning för reseutgifter till medlemsländerna. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget.

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.92.20.

2017 budget	1 500 000
2016 budget	1 500 000
2015 bokslut	2 160 072

99. Övriga inkomster inom finansministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 13 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på följande författningar:

1) försäkringsersättningsregresser: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990)

2) arv som tillfallit staten: ärvdabalken (40/1965)

3) borgensavgifter som tagits ut för affärsverkens lån: lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988)

4) återbetalda pensioner: pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016)

5) inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång: lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009).

Under momentet inflyter också avgifter som tas ut för statsborgen på Senatfastigheters lån.

Beräknade inkomster (euro)

Försäkringsersättningsregresser	2 800 000
Arv som tillfallit staten	3 500 000
Avgifter som erhållits för beviljade borgensförbindelser	4 300 000
Återbetalda pensioner	500 000
Inkomster från uttag av betalda gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	100 000
Övriga inkomster	1 800 000
Sammanlagt	13 000 000
2017 budget	13 000 000
2016 budget	17 965 000
2015 bokslut	24 115 360

29. Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

70. Inkomster från studiestödsverksamheten

Under momentet beräknas inflyta 24 000 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Amorteringar på borgensansvarsfordringar som betalats 2017	2 000 000
Ökning av borgensansvarsfordringar	17 000 000
Ränteinkomster	5 000 000
Sammanlagt	24 000 000
2017 budget	24 000 000
2016 budget	24 000 000
2015 bokslut	17 770 707

88. Undervisnings- och kulturministeriets andel av penningspelsverksamhetens vinstmedel

Under momentet beräknas inflyta 545 686 000 euro.

Förklaring: Av inkomsterna är 526 286 000 euro penningspelsbolagets avkastning för att främja fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete och 19 400 000 euro outdelade vinstmedel som fonderats. Under moment 29.40.53, 29.80.52, 29.90.50 och 29.91.50 beviljas anslag för att främja idrott och fysisk fostran, vetenskapen, konsten och ungdomsarbete. Dessa anslag motsvarar inkomsterna.

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	545 686 000
2016 II tilläggsb.	1 140 000
2016 budget	537 403 000
2015 bokslut	541 867 584

99. Övriga inkomster för undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 4 000 000 euro.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet är sådana inkomster inom förvaltningsområdet som inte har budgeterats under andra moment.

2017 budget	4 000 000
2016 budget	4 000 000
2015 bokslut	23 197 230

30. Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

01. Inkomster från Europeiska garantifonden för jordbruket

Under momentet beräknas inflyta 534 503 000 euro.

Grunden för bokföringen av inkomsterna utgörs av de beslut om avgifter som EU-organet har fattat under finansåret.

Förklaring: För att EU:s gemensamma jordbrukspolitik och fiskeripolitik ska kunna genomföras beräknas Finlands andel från Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) uppgå till sammanlagt 534 903 000 euro. När 400 000 euro av detta intäktsförs utanför budgeten till Interventionsfonden för jordbruket beräknas 534 503 000 euro inflyta under momentet. Inkomstposten sjunker jämfört med 2016 bland annat på grund av normaliseringen av tidtabellerna för utbetalningen av EU-inkomststöd under moment 30.20.41 och slopandet av exportstödet enligt WTO:s beslut.

Ålands inkomster har inte beaktats i totalinkomsten till den del uppgifterna hör till Ålands behörighet.

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ

	Sammanlagt mn €	Motsvarande utgifter under moment
I budgeten		
EU-inkomststöd	525,000	30.20.41
EU-krisstöd	-	30.20.41
EU-marknadsstöd	5,000	30.20.41
Producentorganisationerna	2,200	30.20.46
Honungsproduktion	0,103	30.20.46
Främjande av avsättningen	2,200	30.20.46

Uppskattning av inkomsterna från EGFJ

	Sammanlagt mn €	Motsvarande utgifter under moment
Sammanlagt	534,503	
Till interventionsfonden för jordbruket	0,400	I interventionsfonden för jordbruket
Totalt	534,903	

2017 budget	534 503 000
2016 budget	599 903 000
2015 bokslut	537 849 554

02. Inkomster från EU för landsbygdsutveckling

Under momentet beräknas inflyta 310 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Inkomsterna innehåller de löpande betalningarna för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland till statsbudgeten ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdens utveckling (EJFLU) för programperioden 2014—2020.

2017 budget	310 000 000
2016 budget	325 000 000
2015 bokslut	401 548 943

03. Inkomster från EU för utveckling av fiskerinäringen

Under momentet beräknas inflyta 8 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Sammanlagt 8 000 000 euro beräknas bli intäktsfört som inkomster från Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) under programperioden 2014—2020.

Vid dimensioneringen av inkomsterna från EU har även Ålands andel beaktats.

2017 budget	8 000 000
2016 budget	10 000 000
2015 bokslut	5 932 570

04. Andra inkomster från EU

Under momentet beräknas inflyta 718 000 euro.

Förklaring: Som inkomster under momentet har beaktats andra inkomster från EU till jord- och skogsbruksministeriets uppgiftsområde än de inkomster som intäktsförs från EU under moment 12.30.01 och 12.30.02 eller för projekt som forskningsanstalterna finansierar. Inkomsterna inflyter i enlighet med EU:s rättsakter.

Uppskattning av inkomsterna

	Inkomster €	Moment
Djursjukdomar och skadegörare, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 652/2014, varav	718 000	
— TSE-, AI- och BT-programmen och programmet för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel	150 000	30.20.02
— Rabies-programmet	210 000	30.20.20
Stöd för växtskyddsåtgärder		30.20.02 och
	358 000	30.20.20

Under momentet intäktsförs i fråga om djursjukdomar inkomsterna från EU för TSE-, AI- och BT-programmen, programmen för uppföljning av resistens mot antimikrobiella medel och Rabies-programmet, vilka medfinansieras av EU. I fråga om växtskadegörare intäktsförs under momentet inkomsterna från EU för kartlägningsprogrammen och bekämpningsåtgärderna.

2017 budget	718 000
2016 budget	477 000
2015 bokslut	854 938

20. Andel av penningspelsverksamhetens avkastning som används för främjande av hästuppfödning och hästsport

Under momentet beräknas inflyta 1 080 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: De inkomster som inflyter under momentet grundar sig på lotterilagen (1047/2001). I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lotterilagen, enligt vilken endast det nya penningspelsbolaget ska ha ensamrätt att anordna penningspel i Finland. Av penningspelsbolagets avkastning ska en del användas för att främja hästuppfödning och hästsport. Av anslaget används en del som motsvarar inkomsterna till att främja hästuppfödning och hästsport (moment 30.10.54). Utöver de användningsändamål som avses i den förordning av statsrådet som gäller användning av avkastningen för främjande av hästuppfödning och hästsport kan av anslaget till en del som motsvarar inkomsterna användas 168 000 euro till hästhushållsforskning (moment 30.01.05) samt 160 000 euro till utgifter som föranleds av beviljande av understöd för främjande av hästhushållning (moment 30.01.01).

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	1 080 000
2016 budget	1 040 000
2015 bokslut	919 179

40. Vattenrättsliga fiskerihushållningsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 3 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av fiskerihushållningsavgifter som fastställts med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) samt miljöskyddslagen (527/2014) och av andra motsvarande avgifter. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.20.

2017 budget	3 000 000
2016 budget	3 000 000
2015 bokslut	2 940 013

41. Avgifter för tillstånd att fiska i Tana älv

Under momentet beräknas inflyta 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av avgifter som tas ut för fiskekort enligt artikel 5 i överenskommelsen angående gemensam fiskeristadga för Tana älvs fiskeområde (FördrS 94/1989), som ingåtts med konungariket Norge, och 2 § i fiskeristadgan. Statens andel av de utgifter som motsvarar inkomsten 2016 har antecknats under moment 30.40.22 och den andel som hör till fiskelagen och andra enskilda vattenägare under moment 30.40.40.

2017 budget	500 000
2016 budget	500 000
2015 bokslut	440 290

42. Avgifter för jakt på hjortdjur

Under momentet beräknas inflyta 3 400 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av jaktlicensavgifter enligt 4 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Jaktlicensavgiften för en fullvuxen älg är 120 euro och för en älgkalv 50 euro enligt 2 § i statsrådets förordning om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (491/2007). Avgiftsnivån förblir oförändrad. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 30.40.41.

2017 budget	3 400 000
2016 budget	3 400 000
2015 bokslut	3 710 714

44. Fiskevårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 8 700 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på 79 § i lagen om fiske (379/2015).

Fiskevårdsavgiften är 39 euro för ett kalenderår, 12 euro för en fiskeperiod på sju dygn och 5 euro för ett dygn. Då det för 2017 beräknas att antalet fiskevårdsavgifter som gäller ett kalenderår uppgår till 210 000, antalet fiskevårdsavgifter som gäller perioder på sju dygn till 40 000 och antalet fiskevårdsavgifter som gäller ett dygn till 10 000, beräknas det inflyta totalt 8 700 000 euro under momentet.

2017 budget	8 700 000
2016 budget	10 400 000
2015 bokslut	8 357 066

45. Jaktvårdsavgifter

Under momentet beräknas inflyta 10 130 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på 1 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993). Var och en som bedriver jakt eller är jaktledare enligt 28 § i jaktlagen (615/1993) ska för varje jaktår betala jaktvårdsavgift till staten. Jaktvårdsavgiften är 33 euro och antalet jägare beräknas 2017 uppgå till ca 307 000. Det beräknas således inflyta 10 130 000 euro. De utgifter som ska användas för främjande av vilthushållningen har antecknats under moment 30.40.50.

2017 budget	10 130 000
2016 budget	10 130 000
2015 bokslut	10 174 031

99. Övriga inkomster inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 6 000 000 euro.

Förklaring: I inkomsterna under momentet beaktas de inkomster inom förvaltningsområdet för vilka det inte finns något särskilt inkomstmoment eller som inte beaktas såsom inkomster som ska nettobudgeteras. Under momentet intäktsförs dessutom de inkomster av avgifter för förädling av trädgårdsväxter för vilka motsvarande utgift har antecknats under moment 30.01.05, samt de poster som föranleds av återkrav under moment 30.10.64.

2017 budget	6 000 000
2016 budget	6 000 000
2015 bokslut	22 453 203

31. Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

10. Trafikverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 4 145 000 euro.

Intäktsföringen av EU:s direkta stöd budgeteras enligt kontantprincipen. Under momentet budgeteras även inkomster som närings-, trafik- och miljöcentralerna får från dem som bedriver buss- trafik på basis av koncessionsavtal.

Förklaring: Inkomsterna är övriga parter andelar i farledsprojekt som finansieras tillsammans med staten. Dessutom ingår i inkomsterna biljettintäkter som NTM-centralerna får från den busstrafik som anordnas enligt bruttomodellen samt NTM-centralernas andel av FPA:s stöd för skolresor på andra stadiet och andra inkomster i samband med biljett- och betalningssystemet.

I inkomstposten ingår Seinäjoki stads finansieringsandel på 445 000 euro för projektet rv 19 Seinäjoki östra omfartsväg. Det beräknas inflyta 3 700 000 euro i biljettintäkter för kollektivtrafiken.

2017 budget	4 145 000
2016 budget	136 194 000
2015 bokslut	17 733 922

99. Övriga inkomster inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 850 000 euro.

Förklaring: Förvaltningsområdets övriga inkomster av blandad natur beräknas uppgå till ca 50 000 euro.

I inkomster enligt flygutsläppsdirektivet (2008/101/EG) beräknas inflyta 800 000 euro.

2017 budget	850 000
2016 budget	650 000
2015 bokslut	2 155 625

32. Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

20. Säkerhets- och kemikalieverkets inkomster

Under momentet beräknas inflyta 2 840 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna grundar sig på arbets- och näringsministeriets förordning om Säkerhets- och kemikalieverkets avgiftsbelagda prestationer (1579/2015), elsäkerhetslagen (410/1996), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), lagen om tryckbärande anordningar (869/1999), lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), kemikalielagen (599/2013), lagen om växtskyddsmedel (1563/2011), konsument säkerhetslagen (920/2011), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om anordningar inom räddningsväsendet (10/2007), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om ädelmetallarbeten (1029/2000), miljöskyddslagen (527/2014), gruvlagen (646/2011) samt avfallslagen (646/2011).

2017 budget	2 840 000
2016 budget	2 850 000
2015 bokslut	3 269 709

31. Återbäringar av betalningar enligt lönegaranti

Under momentet beräknas inflyta 31 865 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av arbetslöshetsförsäkringsfondens prestationer enligt 31 § i lönegarantilagen (866/1998) och 29 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) samt av kapitalbeloppen av de fordringar som under året i fråga återkrävts av arbetsgivare och deras konkursbon. Utgifterna enligt lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän, 32 000 000 euro, har budgeterats under moment 32.40.52.

2017 budget	31 865 000
2016 budget	42 865 000
2015 bokslut	34 600 013

50. *Inkomster från EU:s strukturfonder och övriga fonder inom sammanhållningspolitiken*

Under momentet beräknas inflyta 170 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: I inkomstposten ingår betalningarna från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF) som betalas av Europeiska kommissionen för strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020" under programperioden 2014—2020 och för åtgärdsprogram för genomförande av målet regional konkurrenskraft och sysselsättning i östra Finland, norra Finland, södra Finland och västra Finland under programperioden 2007—2013 samt för ESF-programmet för Fastlandsfinland.

I inkomstposten ingår dessutom betalningarna från fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (FEAD) som betalas av Europeiska kommissionen för det operativa programmet för bistånd till dem som har det sämst ställt 2014—2020 samt betalningarna från Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (EFG).

Inkomsterna består av de initiala och löpande betalningar samt slutbetalningar som Europeiska kommissionen betalar till EU-program.

Beräknade inkomster (euro)

ERUF	110 000 000
ESF	55 000 000
Övriga	5 000 000
Sammanlagt	170 000 000

2017 budget	170 000 000
2016 budget	120 000 000
2015 bokslut	104 123 393

99. *Övriga inkomster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde*

Under momentet beräknas inflyta 152 500 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Innovationsfinansieringsverket Tekes inkomster	1 000 000
Royaltyinkomster	3 500 000
Räntor på återbäring av lönegaranti	1 000 000
Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder	27 900 000

Beräknade inkomster (euro)

Inkomster av auktionering av utsläppsrätter	118 000 000
Övriga inkomster	1 100 000
Sammanlagt	152 500 000

Under momentet inflyter inkomster av att Innovationsfinansieringsverket Tekes deltar i europeiska samarbetsprojekt samt av återkrav av finansiering och av skadestånd. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 32.20.40.

Inkomsterna av royaltyavgifter grundar sig på lagen om rätt för statsrådet att föryttra statens ägande mineralfyndigheter samt för deras utnyttjande erforderliga jordområden (174/1940).

Räntorna på återbäring av lönegaranti är räntor enligt 4 § 1 mom. i räntelagen som arbetsgivaren eller dennes konkursbo är skyldig att betala på belopp som betalats som lönegaranti enligt 17 § i lönegarantilagen (866/1998) och i 15 § i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000).

Ränteutjämningsverksamhetens räntegottgörelser och inkomsterna av skyddsåtgärder hänför sig till Finlands Exportkredit Ab:s ränteutjämningsverksamhet i fråga om export- och fartygskrediter som beviljas på OECD-villkor (1543/2011, 1137/1996).

Inkomsterna av auktionering av utsläppsrätter grundar sig på lagen om utsläppshandel (311/2011) samt kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010.

2017 budget	152 500 000
2016 budget	103 100 000
2015 bokslut	129 321 783

33. Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde*02. Inkomster för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården*

Under momentet beräknas inflyta 1 600 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av sådana tillstånds- och övervakningsavgifter enligt alkohollagen (1143/1994), sådana behandlingsavgifter enligt 25 § i tobakslagen (693/1976) och sådana avgifter för prestationer enligt 20 b och 28 a § i hälsoskyddslagen (763/1994) som tas ut enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställt med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) samt av sådana inspektionsavgifter enligt gentekniklagen (377/1995) som tas ut enligt de grunder som statsrådet har fastställt.

2017 budget	1 600 000
2016 budget	1 600 000
2015 bokslut	1 725 365

03. Inkomster för Institutet för hälsa och välfärd

Under momentet beräknas inflyta 500 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av avgifter som grundar sig på 7 § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008) och av inkomster av blandad natur.

Inkomsterna inflyter av försäljning och förmedling av vacciner samt av inkomster av blandad natur. Motsvarande utgifter har antecknats under moment 33.03.04 och 33.70.20.

2017 budget	500 000
2016 budget	500 000
2015 bokslut	99 765

90. Avkastning av penningspelsverksamhet

Under momentet beräknas inflyta 449 163 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av den avkastning som avses i 3 § 4 mom. i lotterilagen (1047/2001). Under moment 33.90.50 beviljas anslag på 317 600 000 euro i understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd samt under moment 33.50.52, 33.50.55 och 33.50.56 anslag på totalt 98 188 000 euro i statlig ersättning för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, vissa utgifter för rehabilitering och utgifter för rehabilitering av frontveteraner. Dessa anslag motsvarar inkomsterna. Med hänvisning till motiveringen till moment 33.50.51 har vid dimensioneringen av inkomstposten beaktats 30 000 000 euro för att täcka de kostnader för öppenvård som ersätts till kommunerna och samkommunerna. Med anslag under moment 33.01.01 täcks 3 375 000 euro i administrativa utgifter för Social- och hälsoorganisationernas understödscentral, som ska inrättas i anslutning till social- och hälsovårdsmi- nisteriet. Dessa anslag motsvarar inkomsterna.

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	449 163 000
2016 budget	426 788 000
2015 bokslut	426 288 000

98. Återbäringar av statsunderstöd

Under momentet beräknas inflyta 93 200 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna utgörs av återbäringar av statsunderstöd och statsandelar som har betalats enligt speciallagar som gäller social- och hälsovården och socialförsäkringen.

2017 budget	93 200 000
2016 budget	93 200 000
2015 bokslut	121 426 777

99. Övriga inkomster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 1 305 000 euro.

Förklaring:

Beräknade inkomster (euro)

Återbetalningar av kommunernas förskott för öppenvårdstjänster (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	800 000
Regresser gällande ersättningar för skada, ådragen i militärtjänst (lagen om skada, ådragen i militärtjänst, 404/1948)	330 000
Övriga inkomster	175 000
Sammanlagt	1 305 000
2017 budget	1 305 000
2016 budget	1 305 000
2015 bokslut	2 251 947

35. Miljöministeriets förvaltningsområde

10. Ersättningar för åtgärder för skydd mot miljöskador

Under momentet beräknas inflyta 1 650 000 euro.

Förklaring: Ersättningarna enligt 10 och 18 § i lagen om oljeskyddsfonden (1406/2004) beräknas uppgå till 1 500 000 euro för utgifter som föranleds av anskaffning av oljebekämpningsutrustning med kapacitet för isförhållanden och kompletterande bekämpningsmateriel för högsjöförhållanden samt för utgifter som föranleds av anskaffning av annan materiel för bekämpning av oljeskador och upprätthållandet av oljebekämpningsberedskapen.

Av kostnaderna för bekämpning av miljöskador beräknas de skadeståndsskyldiga betala 150 000 euro i ersättningar.

2017 budget	1 650 000
2016 budget	2 150 000
2015 bokslut	11 262 557

20. Överföring från statens bostadsfond

Till momentet överförs 26 500 000 euro.

Förklaring: Ur fonden görs en intäktsföring i statsbudgeten som grundar sig på räntekostnaderna för statens upplåning och på fondens egetkapitalposter. Vid beräkningen av det räntebärande kapitalet utgår man från det egna kapital som fastställts i bokslutet för 2015 och från vilket dragits av de belopp, sammanlagt ca 1,35 miljarder euro, som åren 1990—1993 överförts från statsbudgeten till fonden. Som räntekostnad för statens upplåning används den effektiva, nominella räntekostnaden (0,2 %) för statens långfristiga upplåning i euro 2015 så att hälften av dess förändring har beaktats. Utgångsnivån för refinansieringsräntan är 0,93 %. Refinansieringsräntan

för 2017 blir således 0,57 %. Intäktsföringen ur fonden minskas av den ränta som på samma grunder räknats på fondens samlingskonto och som uppgår till ca 3,0 miljoner euro.

2017 budget	26 500 000
2016 budget	47 000 000
2015 bokslut	66 000 000

99. Övriga inkomster inom miljöministeriets förvaltningsområde

Under momentet beräknas inflyta 3 500 000 euro.

Förklaring: Under momentet beräknas inflyta 2 500 000 euro främst från EU:s miljöfond (LIFE) för finansieringsperioden 2007—2013 och för den nya perioden 2014—2020. Med beaktande av de anslag som överförts från tidigare år har som motsvarande utgifter budgeterats 4 500 000 euro under moment 35.10.64. De övriga inkomsterna baserar sig på miljöministeriets förordning om miljöministeriets avgiftsbelagda prestationer (29/2016) och miljöministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (53/2016). Under momentet intäktsförs dessutom inkomster av blandad natur till miljöministeriet, Finlands miljöcentral och Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Under momentet intäktsförs även inkomster till Säkerhets- och kemikalieverket för anmälningar om behörigheten hos dem som utför underhåll av kylanläggningar samt släcknings- och brandbekämpningsanläggningar och hos dem som ansvarar för avfallshanteringen.

2017 budget	3 500 000
2016 budget	3 500 000
2015 bokslut	10 070 164

39. Övriga inkomster av blandad natur

01. Böter och inkomster från administrativa betalningspåföljder

Under momentet beräknas inflyta 193 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de inkomster som inflyter av bötesstraff och av administrativa betalningspåföljder av strafftyp.

Regeringen har överlämnat en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av strafflagen och lagen om parkeringsövervakning. Ändringarna enligt propositionen beräknas öka inkomstposten under momentet med ca 53—56 miljoner euro år 2017.

2017 budget	193 000 000
2016 budget	188 000 000
2015 bokslut	72 938 660

02. Ränteinkomster som hänför sig till beskattningen

Under momentet beräknas inflyta 75 000 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Under momentet intäktsförs de ränteinkomster som hänför sig till beskattningen, upplupna förseningsräntor och restavgifter, dröjsmålsräntor till skattekontot samt ränteinkomster enligt lagen om skatteredovisning. Räntan på de poster som inflyter under momentet är bunden till den referensränta som anges i räntelagen.

2017 budget	75 000 000
2016 budget	75 000 000
2015 bokslut	86 923 960

04. Återtagande av överförda anslag

Under momentet beräknas inflyta 100 000 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs oanvända överförda reservationsanslag som inte mera kan överföras till följande år i bokslutet.

2017 budget	100 000 000
2016 budget	100 000 000
2015 bokslut	543 675 355

10. Övriga inkomster av blandad natur

Under momentet beräknas inflyta 2 500 000 euro.

Förklaring: Under momentet intäktsförs sådana inkomster av blandad natur som inte kan intäktsföras under andra moment.

2017 budget	2 500 000
2016 budget	2 500 000
2015 bokslut	10 771 934

Avdelning 13 RÄNTEINKOMSTER, INKOMSTER AV FÖRSÄLJNING AV AKTIER OCH INTÄKTSFÖRING AV VINST

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Ränteinkomster	141 331	131 138	95 964	-35 174	-27
04. Räntor på statens lån till affärsverken	16 249	12 500	9 100	-3 400	-27
05. Räntor på övriga lån	88 961	81 238	71 131	-10 107	-12
(07.) Räntor på depositioner	3 629	3 300	—	-3 300	-100
09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter	32 493	34 100	15 733	-18 367	-54
03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier	1 602 960	1 967 000	2 110 000	143 000	7
01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier	1 602 960	1 967 000	2 110 000	143 000	7
04. Andel i statens penninginstitutets vinst	137 500	130 000	98 000	-32 000	-25
01. Andel i Finlands Banks vinst	137 500	130 000	98 000	-32 000	-25
05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	480 000	220 000	181 000	-39 000	-18
01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst	480 000	220 000	181 000	-39 000	-18
Sammanlagt	2 361 791	2 448 138	2 484 964	36 826	2

01. Ränteinkomster*04. Räkningar på statens lån till affärsverken*

Under momentet beräknas inflyta 9 100 000 euro.

Förklaring: Räkningarna inflyter av räntor på främmande kapital som beviljats Senatfastigheter på samma villkor som lån. Amorteringarna på affärsverkens lån tas upp under moment 15.01.02.

2017 budget	9 100 000
2016 budget	12 500 000
2015 bokslut	16 248 965

05. Räkningar på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 71 131 000 euro.

Förklaring: I inkomstposten har beaktats räntor på lån som beviljats av anslag i statsbudgeten. Till dessa lån hör bl.a. de lån som beviljats Grekland, grundtorrlägnings- och skogsförbättringslån, Finlands Exportkredit Ab:s lån för fartygsleveranser samt refinansieringslån för export och lån till Tekes. Amorteringarna på övriga lån tas upp under moment 15.01.04.

2017 budget	71 131 000
2016 budget	81 238 000
2015 bokslut	88 960 539

(07.) Räkningar på depositioner

Förklaring: Det föreslås att momentet och inkomstposten under det slopas i budgeten.

	2015	2016 budget	2017 budgetprop.
Medelkassa, mn euro	5 100	6 000	6 000
Genomsnittlig räntenivå, %	0,07	0,06	0,00

2016 budget	3 300 000
2015 bokslut	3 628 582

09. Ränteinkomster av pensionsutgifter som betalats på andra pensionsanstalters vägnar och förskott som staten betalat till andra pensionsanstalter

Under momentet beräknas inflyta 15 733 000 euro.

Inkomstposten budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten får ränteinkomster av pensionsutgifter som hör till andra pensionsanstalters ansvar och som den betalat genom Vilma-kostnadsfördelningen samt av förskott på kostnadsfördelningen som den betalat. Som räntesats används en ränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet tas även upp eventuell ränteinkomst som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning om överföring av de medel som behövs för betalning av statens pensioner och om ersättning för kostnader till den kommunala pensionsanstalten (784/2010).

Motsvarande utgifter har budgeterats under moment 28.50.95.

2017 budget	15 733 000
2016 budget	34 100 000
2015 bokslut	32 492 786

03. Utdelningsinkomster och inkomster av försäljning av aktier

01. Utdelningsinkomster, kapitalåterbäringar och inkomster av försäljning av aktier

Under momentet beräknas inflyta 2 110 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter som utdelningsinkomst från statens aktieinnehav och som kapitalåterbäring. Den allmänna utgångspunkten för utdelningspolitiken är att statsbolag och intressebolag betalar utdelning som mätt i utdelning per resultat motsvarar börsbolagens normala nivå.

2017 budget	2 110 000 000
2016 budget	1 967 000 000
2015 bokslut	1 602 959 645

04. Andel i statens penninginstituts vinst

01. Andel i Finlands Banks vinst

Under momentet beräknas inflyta 98 000 000 euro.

Förklaring: Enligt lagen om Finlands Bank (214/1998) ska en del av bankens vinst reserveras för statens behov. Enligt lagen ska hälften av vinsten överföras till reservfonden och återstoden av vinsten reserveras för statens behov. Bankfullmäktige kan dock enligt lagen besluta att vinsten ska användas på något annat sätt, om detta är motiverat med hänsyn till bankens ekonomiska ställning eller reservfondens storlek.

	2013	2014	2015	2016
Intäktsföring av Finlands Banks vinst, mn euro	227	180	138	98
Andel av vinsten från året innan, %	67	75	92	67

2017 budget	98 000 000
2016 budget	130 000 000
2015 bokslut	137 500 000

05. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst*01. Intäktsföring av de statliga affärsverkens vinst*

Under momentet beräknas inflyta 181 000 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter i enlighet med lagen om statliga affärsverk (1185/2002) som intäktsföring av vinst på basis av resultatet år 2016.

Intäktsföringen av vinst beräknas uppgå till 181 miljoner euro, varav Forststyrelsens andel uppgår till 86 miljoner euro och Senatfastigheters andel till 95 miljoner euro.

2017 budget	181 000 000
2016 I tilläggsb.	10 000 000
2016 budget	220 000 000
2015 bokslut	480 000 000

Avdelning 15

LÅN

Förklaring:

Avdelningens inkomstposter 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Lån som återbetalas till staten	521 467	466 800	459 241	-7 559	-2
02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk	81 183	68 800	68 300	-500	-1
04. Amorteringar på övriga lån	440 284	398 000	390 941	-7 059	-2
03. Statens nettouplåning och skuldhantering	4 405 769	5 331 502	5 487 429	155 927	3
01. Nettouplåning och skuldhantering	4 405 769	5 331 502	5 487 429	155 927	3
Sammanlagt	4 927 236	5 798 302	5 946 670	148 368	3

01. Lån som återbetalas till staten

Förklaring: En myndighet som sköter en statlig lånefordran har rätt att i samband med frivillig skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) avstå från en del av kapitalet och räntan i fråga om ett lån som staten beviljat.

02. Återbetalningar av statens lån till affärsverk

Under momentet beräknas inflyta 68 300 000 euro.

Förklaring: Inkomsterna inflyter av återbetalningar på lån som i den ingående balansen för affärsverk som avses i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) antecknats som beviljade av staten. Av affärsverken är det endast Senatfastigheter som har statligt lån. Ränteinkomsterna från affärsverkens lån tas upp under moment 13.01.04.

2017 budget	68 300 000
2016 budget	68 800 000
2015 bokslut	81 182 941

04. Amorteringar på övriga lån

Under momentet beräknas inflyta 390 941 000 euro.

Förklaring: Inkomstposten består av amorteringar på lån som beviljats genom statsbudgeten. I inkomstposten ingår bl.a. amorteringar på lån som beviljats bolag som ombildats från statliga affärsverk till statsbolag samt andra statsbolag, samt amorteringar på lån som beviljats statliga affärsverk för pensionsavgifter. I inkomstposten ingår även amorteringar på köpesummor och löseskillningar för lägenheter som bildats enligt lagen om gårdsbruksenheter, jorddispositions-lagen och jordanskaffningslagen samt amorteringar på grundtorrläggings- och skogsförbättringslån. I inkomstposten ingår även amorteringar på lån till Finlands Exportkredit för inhemska fartygsleveranser och på refinansieringslån för export och lån till Tekes. I inkomstposten har också beaktats amorteringar på lån som beviljats andra stater. Ränteinkomster från lån under momentet tas upp under moment 13.01.05.

2017 budget	390 941 000
2016 budget	398 000 000
2015 bokslut	440 283 811

03. Statens nettouplåning och skuldhantering

Förklaring: Det strategiska målet för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, så att riskerna i skuldhanteringsåtgärderna och i själva låneportföljen hålls på en acceptabel nivå, och så att statens likviditet säkerställs under alla förhållanden. Kostnaderna minimeras genom att låneportföljens räntestruktur aktivt justeras så att ränteutgifterna för skulden kan minskas kontrollerat. Dessutom upprätthåller man en så likvid referenslånemarknad som möjligt för att säkerställa en förmånlig finansiering.

01. Nettouplåning och skuldhantering

Under momentet antecknas 5 487 429 000 euro i nettoinkomster.

Såsom inkomster beaktas det nominella värdet på nya statslån, emissionsvinster, kapitalvinster och inkomster från de derivatavtal som ingåtts för att reglera riskpositionen för skulden.

Inkomster som inflyter under momentet får användas

- 1) till betalning av amorteringar på statsskulden och betalning av återköp
- 2) till betalning av de emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit, till betalning av de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder och till betalning av utgifter till följd av derivat som skyddar upptagandet och återbetalningen av statslån.

Förklaring: Inkomsterna utgör inkomster enligt lagen om statsbudgeten (423/1988).

Utvecklingen i det nominella värdet på skuldbeloppet i budgetekonomin under åren 2014—2017 (md euro)

	2014 bokslut	2015 bokslut	2016 budgeterat	2017 budgetprop.
Skuldbeloppet i budgetekonomin, nominellt värde	95,1	99,8	105,5	111,0

Nettoinkomstposten under momentet motsvarar det nettouplåningsbehov som uppkommer av andra än skuldhanteringsutgifter. Under momentet inflyter nettoinkomster i form av inkomster av nya statslån med avdrag för de utgifter som orsakas av återbetalning av lån. I nettoinkomsten ingår dessutom de poster som föranleds av emissionsförluster som uppkommit i samband med de lån staten tagit och de kapitalförluster som uppkommit i samband med återköp av skulder samt derivatavtal som skyddar upptagandet och återbetalningen av lån.

Det beräknas att amorteringar på långfristiga lån inom skulden i budgetekonomin betalas till ett belopp av 13,8 miljarder euro år 2017. Dessutom beräknas skuldförbindelser och kortfristig kredit förfalla till ett belopp av 4,5 miljarder euro. Det lånebelopp som fås genom de nya lånen, inklusive emissionsförluster, beräknas vara 23 734 429 000 euro och det belopp som används till amorteringar och återbetalningar på lån, inklusive kapitalförluster, beräknas uppgå till 18 247 000 000 euro.

Inkomster och utgifter (mn euro)

Inkomster	
Nettouplåning till nominellt värde	5 537
Utgifter	
Emissionsförluster (netto)	-40
Kapitalförluster (netto)	-10
Nettoinkomster	5 487
2017 budget	5 487 429 000
2016 II tilläggsb.	233 180 000
2016 I tilläggsb.	78 870 000
2016 budget	5 331 502 000
2015 bokslut	4 405 769 398

ANSLAG

Huvudtitel 21 RIKSDAGEN

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Riksdagsledamöterna	21 387	21 783	21 639	-144	-1
01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)	21 387	21 783	21 639	-144	-1
10. Riksdagens kansli	123 674	110 873	128 542	17 669	16
01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)	55 785	52 382	54 034	1 652	3
02. Omkostnader för den grundliga renoveringen (förslagsanslag)	9 133	4 937	6 893	1 956	40
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	12 756	15 000	15 500	500	3
51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)	—	4 164	2 790	-1 374	-33

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)	4 000	2 390	5 325	2 935	123
74. Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)	42 000	32 000	44 000	12 000	38
20. Riksdagens justitieombudsman	6 051	6 494	6 201	-293	-5
01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)	6 051	6 494	6 201	-293	-5
30. Utrikespolitiska institutet	3 584	3 608	3 608	—	0
01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 383	3 413	3 398	-15	0
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	201	195	210	15	8
40. Statens revisionsverk	15 939	16 035	15 915	-120	-1
01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)	15 307	15 460	15 325	-135	-1
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	632	575	590	15	3
90. Riksdagens övriga utgifter	4 001	4 083	4 083	—	0
50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)	4 001	4 083	4 083	—	0
Sammanlagt	174 637	162 876	179 988	17 112	11

01. Riksdagsledamöterna

01. Omkostnader för riksdagsledamöterna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 21 639 000 euro.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riksdagsledamöternas arvoden	15 908 000
Riksdagsledamöternas kostnadsersättningar	3 680 000
Riksdagsledamöternas resor i hemlandet	2 051 000
Sammanlagt	21 639 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing i kostnader för resor i hemlandet	-144
Sammanlagt	-144
2017 budget	21 639 000
2016 budget	21 783 000
2015 bokslut	21 386 727

10. Riksdagens kansli*01. Omkostnader för riksdagens kansli (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 54 034 000 euro.

Förklaring: I anslaget ingår anställningskostnader och andra personalkostnader, resekostnader och mobiltelefonkostnader för ledamotsassistenter som är anställda vid riksdagens kansli till ett belopp på sammanlagt 4 801 000 euro. Dessutom kan anslaget användas för underhåll och anskaffning av lokaler, inventarier och utrustning som behövs i riksdagsgruppernas verksamhet samt för personalens företagshälsovård enligt vad kanslikommissionen bestämmer.

För bidrag till gruppkanslierna för assistenter som är anställda av riksdagsgrupperna finns moment 21.10.51.

Fastighetsbyråns och dataadministrationsbyråns driftsutgifter med anledning av den grundliga renoveringen betalas under moment 21.10.02.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Assistentutgifter (överföring från moment 21.10.51)	1 374
Nordiska rådets höstsession vid riksdagen, engångsutgift	390
Omkostnadsbesparing	-205
Riksdagens evenemang inom ramen för jubileumsåret Finland 100, engångsutgift	575
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-482
Sammanlagt	1 652
2017 budget	54 034 000
2016 budget	52 382 000
2015 bokslut	55 784 798

02. Omkostnader för den grundliga renoveringen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 893 000 euro.

Anslaget får användas till sådana hyreskostnader för lokaler och områden, kostnader för reparation och underhåll av inventarier, kostnader för ändringar, informationssystem och utrustning i tillfälliga lokaler, mindre efterarbeten vid entreprenader, kompletterande anskaffningar av inventarier, försäkringar under byggfasen, visstidsanställd personal som anställs på grund av den

grundliga renoveringen, expert- och planeringskostnader samt flytt- och transportkostnader som orsakas av den grundliga renoveringen.

Förklaring: Av anslaget anvisas preliminärt fastighetsbyrån 5 401 000 euro, säkerhetsavdelningen 960 000 euro och dataadministrationsbyrån 532 000 euro. Vid behov får anslaget också användas för kostnader som andra enheter ansvarar för.

Kostnaderna för inventarier och utrustning inom projektet för den grundliga renoveringen beräknas under det tioåriga projektet uppgå till sammanlagt ungefär 20 miljoner euro. Kostnaderna för tillfälliga lokaler och arrangemang och efterarbeten samt flyttningskostnaderna beräknas uppgå till sammanlagt ungefär 25 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i omkostnaderna för den grundliga renoveringen	1 956
Sammanlagt	1 956
2017 budget	6 893 000
2016 budget	4 937 000
2015 bokslut	9 132 761

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 500 000 euro.

Förklaring: Under momentet har budgeterats mervärdesskatteutgifterna inom hela huvudtiteln förutom de mervärdesskatteutgifter som har budgeterats under moment 21.30.29 och 21.40.29.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i mervärdesskatteutgifterna	500
Sammanlagt	500

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	15 500 000
2016 budget	15 000 000
2015 bokslut	12 756 491

51. Assistentbidrag till riksdagsgrupperna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 790 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bidrag enligt kanslikommissionens beslut (4.3.2015 § 3) om den s.k. gruppkanslimodellen till de riksdagsgrupper vars ledamotsassistenter blivit anställda av gruppkanslierna.

Kanslikommissionen ger vid behov närmare anvisningar om storleken på bidraget, villkoren och tidpunkterna för övergången till anställning samt om andra principer som gäller för gruppkanslimodellen.

Förklaring: Bidragsbeloppet inom ramen för gruppkanslimodellen justeras årligen i enlighet med förändringen i anställningskostnader och lönebikostnader, kostförmånens beskattningsvärde, resekostnader och administrationskostnader. Justeringarna utförs som tjänsteåliggande vid förvaltnings- och serviceavdelningen. Från och med justeringen den 1 april 2016 är bidragsbeloppet detsamma som 2016, alltså 3 469,25 euro i månaden per ledamot, och det gäller till utgången av 2017. Assistentbidraget betalas för 67 riksdagsledamöter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Assistentutgifter (överföring till moment 21.10.01)	-1 374
Sammanlagt	-1 374
2017 budget	2 790 000
2016 budget	4 164 000

70. Dataadministrationens anskaffningar av utrustning och utvecklingsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 325 000 euro.

Anslaget får användas till anskaffningar av maskiner och utrustning för dataadministrationen samt till betalning av projekt för utvecklande av nya tillämpningar eller tillämpningar som ersätter nuvarande tillämpningar och som hänför sig till användningen av maskinerna och utrustningen.

Förklaring: Det ökade anslaget beror framför allt på ibrukttagandet efter den grundliga renoveringen av Riksdagshuset. Det förutsätter bl.a. byggande av WLAN- och LAN-nät, anskaffning av AV-utrustning och utrustning för systemet i plenisalen. För dessa har 2 860 000 euro reserverats av anslaget under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Planenliga projekt för utveckling av informationssystemen	2 935
Sammanlagt	2 935
2017 budget	5 325 000
2016 budget	2 390 000
2015 bokslut	4 000 000

74. Grundlig renovering av riksdagens byggnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 44 000 000 euro.

Anslaget får användas till planerings- och byggkostnader för grundlig renovering av och ändringsarbeten på riksdagens byggnader.

Förklaring: Enligt programmet för den grundliga renoveringen ska 43,4 miljoner euro av anslaget för 2017 användas för den grundliga renoveringen av Riksdagshuset. För efterarbeten i de övriga byggnaderna används uppskattningsvis 0,6 miljoner euro. I båda summorna ingår planeringskostnader.

Projektet för den grundliga renoveringen inleddes 2007 och slutförs 2017, och de totala kostnaderna uppgår uppskattningsvis till sammanlagt 272,5 miljoner euro. De fördelas så att byggkostnaderna för lokaler ovan jord uppgår till 195,2 miljoner euro och byggkostnaderna för lokaler under jord till 77,3 miljoner euro. Från 2007 till utgången av 2015 har de realiserade utgifterna för den grundliga renoveringen uppgått till 174,4 miljoner euro.

Dessutom ingår i projektet kostnader för inventarier och utrustning, kostnader för tillfälliga lokaler och arrangemang samt flyttningskostnader, vilka betalas under moment 21.10.02.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den grundliga renoveringens framskridande enligt plan	12 000
Sammanlagt	12 000
2017 budget	44 000 000
2016 budget	32 000 000
2015 bokslut	42 000 000

20. Riksdagens justitieombudsman

01. Omkostnader för riksdagens justitieombudsmans kansli (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 201 000 euro.

Förklaring: Av anslaget används 5 609 000 euro till utgifter som föranleds av skötseln av de grundläggande uppgifterna vid justitieombudsmannens kansli, uppgraderingen av den externa och interna webbplatsen och evenemang inom ramen för jubileumsåret Finland 100. Huvudorsaken till besparingen under momentet är att projektet för utvecklande av ett informationssystem för elektronisk ärendehantering i huvudsak färdigställs i år. Utgifterna för Människorättscentret, som verkar i anslutning till kansliet, är 592 000 euro. Huvudorsakerna till att anslaget ökats med 29 000 euro är de anslag som reserveras för nya lagstadgade uppgifter och den kommunikations- och informationstjänst som behövs för dessa. Människorättscentret är ett operativt sett självständigt statligt organ som främjar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna.

Uppgifterna för justitieombudsmannens kansli utvidgades då riksdagen den 5 april 2013 godkände en lagändring, genom vilken justitieombudsmannen utnämndes till nationellt besöksorgan enligt det fakultativa protokollet till FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (s.k. OPCAT-uppgift). Uppgiften som besöksorgan för slutna inrättningar och vårdinrättningar förutsätter tilläggsresurser. I anslaget har de ökade utgifterna för sakkunnigarvoden beaktats. Dessutom godkände riksdagen den 3 mars 2015 en ändring av lagen om riksdagens justitieombudsman, enligt vilken riksdagens justitieombudsman, Män-

niskorättscentret och dess människorättsdelegation sörjer för uppgifterna enligt artiklarna 33.2 och 33.3 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning av december 2006. Uppgiften är att främja, skydda och övervaka konventionens verkställighet. Skötseln av uppgifterna kräver ökade personalresurser inom uppgiftsområdet och att personalens kompetens stärks.

Människorättscentret inledde sin verksamhet år 2012 och människorättsdelegationen tillsattes genom riksdagens justitieombudsmans beslut den 29 mars 2012. Enligt lagen har människorättsdelegationen 20—40 medlemmar. Människorättscentrets direktör är ordförande för delegationen. Människorättscentret är sekretariat för delegationen och dess sektioner.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Färdigställande av projektet för ett informationssystem för elektronisk ärendehantering	-272
Människorättscentrets nya lagstadgade uppgifter samt kommunikations- och informationsuppgifter i anslutning till dem	29
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-50
Sammanlagt	-293
2017 budget	6 201 000
2016 budget	6 494 000
2015 bokslut	6 051 397

30. Utrikespolitiska institutet

01. Utrikespolitiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 398 000 euro.

Förklaring: Som beräknade inkomster av verksamheten har beaktats bl.a. intäkterna av beställningar, utomstående projektfinansiering för forskning, kostnadsersättningar och avgiftsbelagd verksamhet till ett belopp av sammanlagt 650 000 euro. Forskningsagendan för 2017—2019 består av tre program, med temana Europeiska unionen, särskilt forskningen i dess yttre förbindelser, ekonomi och politiska system, Europeiska unionens östra grannskap och Ryssland samt global säkerhet. Även 2017 är det viktigaste projektet ett flerårigt projekt för forskning i Förenta staterna som finansieras av Jane och Aatos Erkkos stiftelse. Projektet inleddes 2013. Dessutom pågår ett litet antal forskningsprojekt, varav ett särskilt gäller forskningen i Finlands utrikespolitik, som utgör ett tvärsnitt av forskningsprogrammen. Institutet har också ett småskaligt forskningscenter för Förenta staternas politik och makt, som drivs med stöd av Jane och Aatos Erkkos stiftelse.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 153	4 000	4 048
Bruttoinkomster	694	587	650
Nettoutgifter	3 459	3 413	3 398
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	460		
— överförts till följande år	384		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Årlig tilläggskostnad på grund av användningen av informationssystemet Kieku	13
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavg.)	-28
Sammanlagt	-15

2017 budget	3 398 000
2016 budget	3 413 000
2015 bokslut	3 383 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 210 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i mervärdesskatteutgifterna	15
Sammanlagt	15

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	210 000
2016 budget	195 000
2015 bokslut	201 300

40. Statens revisionsverk*01. Omkostnader för statens revisionsverk (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 15 325 000 euro.

Förklaring: Revisionsverkets budgetförslag baserar sig på att de externa uppgifter som förskrivs för revisionsverket i grundlagen och de övriga lagstadgade uppgifterna, nämligen övervakning av finanspolitiken och parti- och valfinansieringen, samt uppgiften att granska den verk-

samhet som bedrivs av myndigheten för finansiell stabilitet (lagen om myndigheten för finansiell stabilitet, 1195/2014) sköts inom ramen för anslagsnivån i de riktlinjer och den ram för ekonomin och personalplaneringen som kansli Kommissionen fastställt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-135
Sammanlagt	-135

2017 budget	15 325 000
2016 budget	15 460 000
2015 bokslut	15 307 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 590 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i mervärdesskatteutgifterna	15
Sammanlagt	15

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	590 000
2016 budget	575 000
2015 bokslut	632 002

90. Riksdagens övriga utgifter

50. Stöd till riksdagsgruppernas gruppkanslier (fast anslag)

Under momentet beviljas 4 083 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd i enlighet med lagen om riksdagsgrupper (979/2012) för anställning av personal som är nödvändig för gruppernas verksamhet och för andra utgifter som verksamheten orsakar.

Kansli Kommissionen ger vid behov närmare anvisningar om principerna för användningen av anslaget.

Förklaring: Anslaget fördelas mellan grupperna så att för varje ledamot betalas 1 575 euro per månad, utöver vilket det till varje riksdagsgrupp som bildats utifrån valresultatet i riksdagsvalet 2015 fram till slutet av valperioden betalas ett månatligt belopp som motsvarar månadsbeloppet för två ledamöter.

104

21.90

2017 budget
2016 budget
2015 bokslut

4 083 000
4 083 000
4 001 095

Huvudtitel 22

REPUBLIKENS PRESIDENT

Förklaring:

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Republikens president	1 439	2 875	2 875	—	0
01. Arvodet till republikens president (fast anslag)	126	126	126	—	0
02. Omkostnader för Republikens president (reservationsanslag 2 år)	199	199	199	—	0
20. Utgifter för besök och mötesresor (förslagsanslag)	1 114	2 550	2 550	—	0
02. Republikens presidents kansli	14 963	10 600	10 854	254	2
01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)	8 175	7 500	7 754	254	3
02. Utgifter för pensionerade presidenter (reservationsanslag 2 år)	600	600	600	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	1 188	2 500	2 500	—	0
(75.) Ombyggnad (reservationsanslag 3 år)	5 000	—	—	—	0
Sammanlagt	16 402	13 475	13 729	254	2
Årsverken	68,5	70,0	69,0		

01. Republikens president

01. Arvodet till republikens president (fast anslag)

Under momentet beviljas 126 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av arvode till republikens president enligt 1 § i lagen om arvodet till republikens president (1152/2011).

2017 budget	126 000
2016 budget	126 000
2015 bokslut	126 000

02. Omkostnader för Republikens president (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 199 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av sådana evenemang som anordnas av republikens president eller republikens presidents övriga verksamhet som inte budgeterats under omkostnadsmomentet för republikens presidents kansli eller moment 22.01.20.

2017 budget	199 000
2016 budget	199 000
2015 bokslut	199 000

20. Utgifter för besök och mötesresor (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 550 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för republikens presidents besök och mötesresor i utlandet
- 2) till betalning av utgifterna för besök i Finland
- 3) till betalning av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök och resor.

2017 budget	2 550 000
2016 budget	2 550 000
2015 bokslut	1 114 168

02. Republikens presidents kansli

Förklaring: Enligt lagen om republikens presidents kansli (100/2012) ska kansliet bistå republikens president vid skötseln av presidentens uppgifter, ordna den service som republikens president och presidentens familj behöver samt svara för republikens presidents säkerhet och säkerheten i de utrymmen som står till presidentens förfogande. Dessutom ordnar republikens presidents kansli de administrativa tjänster som behövs.

Kansliet svarar för att pensionerade presidenter får sådana tjänster som avses i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994).

Republikens kansli är en statlig fastighetsinnehavarmyndighet som sköter och ansvarar för underhållet och behövliga och nödvändiga årliga och grundläggande reparationer och ombyggnader av fastigheterna i Presidentens slott, tjänstebostaden Talludden och sommarresidenset Gullranda.

01. Omkostnader för republikens presidents kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 754 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till underhåll av statens antik- och konstföremål som innehas av republikens presidents kansli och till betalning av behövliga och nödvändiga utgifter för trädgårds- och odlingsverksamheten vid sommarresidenset Gullranda

2) till betalning av utgifter för årliga statliga representationstillställningar

3) till utgifter som föranleds kansliet av den verksamhet som bedrivs av delägarlaget för Gullrandas gemensamma vattenområde.

Under momentet nettobudgeteras den avkastning som delägarlaget delar ut till delägarna.

Förklaring: Under momentet inflyter inkomster i huvudsak från uthyrning av bostäder och odlingsverksamhet vid Gullranda.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	7 169	7 550	7 804
Bruttoinkomster	67	50	50
Nettoutgifter	7 102	7 500	7 754
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 126		
— överförs till följande år	2 200		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-39
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	1
Lönejusteringar	21
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-42
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-6
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-54
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-28
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-41
Nivåförändring	442
Sammanlagt	254

2017 budget	7 754 000
2016 II tilläggsb.	-19 000
2016 budget	7 500 000
2015 bokslut	8 175 000

02. Utgifter för pensionerade presidenter (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 600 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 1 § 2 mom. i lagen om republikens presidents rätt till pension (40/1994) användas till betalning av utgifterna för den service som ställts till de pensionerade presidenternas förfogande.

2017 budget	600 000
2016 budget	600 000
2015 bokslut	600 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas samtliga mervärdesskatteutgifter under huvudtiteln.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	2 500 000
2016 budget	2 500 000
2015 bokslut	1 187 927

Huvudtitel 23

STATSRÅDETS KANSLI

Förklaring: Statsrådets kansli svarar i enlighet med vad som hör till dess ansvarsområde för biträdande av statsministern vid den allmänna ledningen av statsrådet samt vid samordningen av regeringens och riksdagens arbete. Till dess uppgifter hör samordningen och utvecklandet av Finlands EU-politik, statsrådets kommunikation och samordningen av statsförvaltningens kommunikation samt statens ägarpolitik och ägarstyrningen av de statsägda bolag som är underställda statsrådets kansli. Statsrådets kansli har till uppgift att leda, samordna och utveckla statsrådets och dess ministeriers gemensamma förvaltning samt deras interna planering av verksamheten, ekonomin och tillvägagångssätten och att producera gemensamma tjänster och utveckla statsrådets gemensamma verksamhetskultur. Dessutom svarar statsrådets kansli för samordningen dels i fråga om målen för statens sektorsforskning, dels i fråga om beredningen av de externa ekonomiska relationerna och centrala tvärsektoriella ärenden som gäller dem. Statsrådets kansli tryggar statsministerns och regeringens verksamhetsförutsättningar under alla förhållanden.

Statsrådets kansli sköter de uppgifter som hör till dess ansvarsområde i enlighet med regeringsprogrammet. Visionen i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram är att Finland 2025 ska vara ett land som förnyar sig, som bryr sig och som är tryggt, där var och en av oss kan känna sig viktig. Ett samhälle där det råder ömsesidigt förtroende. Statsrådets kansli följer genomförandet av regeringsprogrammet och bidrar till att genomföra de mål som nämns i programmet, framför allt när det gäller smidigare författningar, digitalisering och nya tillvägagångssätt.

Av spetsprojekten i regeringsprogrammet hör "Införande av en försökskultur" till statsrådets kanslis ansvar. Dessutom ska regeringens grundläggande projekt för hållbar utveckling och regeringens framtidsarbete genomföras av statsrådets kansli.

Verksamhetsmiljö

I statsrådets arbete framhävs samordning och skapandet av en helhetssyn. De centrala problem som behandlas i statsrådet spänner över flera samhällsområden. För att regeringen ska fungera effektivt krävs en bättre helhetssyn och starkare samordning i ledningen. Det behövs analys som utgår från hela samhällets perspektiv och systematisk kommunikation i en föränderlig mediemiljö.

För att säkerställa kvaliteten på besluten och en god förvaltning är det viktigt att sträva efter att det politiska beslutsfattandet och beredningen i statsrådet grundar sig på tillräckligt arbete av god kvalitet. Som stöd för detta behövs aktuell, tillgänglig och omfattande forsknings-, framsyns- och utvärderingsinformation samt en lägesbild.

Finland är en del av den europeiska och nordiska värdegemenskapen. Vi påverkar aktivt den europeiska och globala verksamhetsmiljön. Statsrådets kansli har en central ställning i beredningen och samordningen av EU-ärenden. Ett övergripande berednings- och samordningssystem gör det möjligt att utarbeta en gemensam ståndpunkt och påverka i ett tidigt skede när det gäller Finlands EU-politik.

Hållbar utveckling har som mål att trygga goda levnadsförhållanden för nuvarande och kommande generationer. Kansliet ansvarar under ledning av statsministern för den nationella samordningen och verkställigheten av hållbar utveckling och verkställigheten av den globala agendan för hållbar utveckling, Agenda 2030.

Statens tillgångar i bolagsform utgör en viktig del av nationalförmögenheten. Utgångspunkt för ägarpolitiken är ett samhälleligt och företagsekonomiskt hållbart resultat. I ägarstyrningen av statens tillgångar i bolagsform eftersträvas aktivare än hittills tillväxt i ägarvärdet, som används till att skapa ny, samhällsviktig företagsverksamhet.

Utvecklandet av statsrådets gemensamma förvaltnings- och sakkunnigfunktioner fortsätter i nära samarbete med de andra ministerierna. Tillvägagångssätten ses över och förutsättningar för en gemensam verksamhetsmiljö och verksamhetskultur skapas.

Finlands 100-årsjubileum firas 2017. Jubileumsårets program skapas tillsammans med olika aktörer under temat Tillsammans. I beredningen deltar samhällets olika delområden på olika håll i Finland. Målet är att skapa ett medryckande och intressant jubileumsår som ökar den allmänna kännedomen om hur Finland blev en självständig stat och om nationens utveckling. Statsrådets kansli har tillsatt en styrelse för projektet som ansvarar för verkställigheten av jubileumsårets program och för styrningen av genomförandet.

Statsrådets kanslis samhälleliga effektmål

- Statsministern leder statsrådets verksamhet och statsrådets högsta regerings- och förvaltningsmakt baserar sig på aktuell, omfattande och välunderbyggd information
- Finlands mål inom Europeiska unionen främjas på ett förutseende och aktivt sätt
- I ägarstyrningen av statens tillgångar i bolagsform eftersträvas aktivt tillväxt i ägarvärdet, som används till att skapa ny, samhällsviktig företagsverksamhet
- Statsrådet agerar enhetligt, öppet, ekonomiskt och med fokus på kvalitet.

Justitiekanslersämbetet

Justitiekanslersämbetet är ett självständigt ämbetsverk vars anslag finns under ett eget kapitel under statsrådets kanslis huvudtitel. Där fastställs även ämbetsverkets samhällspolitiska mål och verksamhetsmål.

Justitiekanslersämbetet stöder justitiekanslern och biträdande justitiekanslern vid övervakningen av lagligheten i statsrådets och republikens presidents ämbetsåtgärder, laglighetsövervakningen av domstolar, övriga myndigheter och andra som ålagts ett offentligt uppdrag samt tillsynen över advokaters verksamhet.

Konsekvenser för jämställdheten i anslutning till budgetpropositionen

I statsrådets kanslis egen verksamhet och ledning betonas verksamhetsmetoder som stöder likställdhet och jämställdhet. Vid valet av styrelseledamöter till statligt helägda bolag beaktas jämställdhetsaspekter så att bägge köns andel av antalet styrelseledamöter är minst 40 procent. Anslagen under huvudtiteln bedöms dock inte ha någon betydande inverkan på jämställdheten mellan könen.

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017	
				1000 €	%
01. Förvaltning	143 207	163 363	160 789	-2 574	-2
01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)	114 567	125 086	122 501	-2 585	-2
02. Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)	5 394	5 575	5 575	—	0
03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)	1 000	1 000	1 000	—	0
04. Resor som företas av statsministern, ministrarna i statsrådets kansli och deras medarbetare (reservationsanslag 2 år)	279	867	867	—	0
22. Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	6 400	11 400	11 400	—	0
(23.) Digitalt främjande av försöksverksamhet (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)	15 568	19 435	19 446	11	0
10. Ägarstyrningen	1 700	5 700	5 700	—	0
88. Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	1 700	5 700	5 700	—	0
20. Understödjande av politisk verksamhet	32 000	29 635	29 635	—	0
50. Understödjande av parti-verksamhet (fast anslag)	32 000	29 635	29 635	—	0
30. Justitiekanslersämbetet	3 699	3 660	3 467	-193	-5
01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 699	3 660	3 467	-193	-5

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
90. Övriga utgifter	2 691	5 200	10 800	5 600	108
21. Ordnar (förslagsanslag)	691	700	700	—	0
26. Finland 100 (reservations- anslag 3 år)	2 000	4 500	10 100	5 600	124
Sammanlagt	183 297	207 558	210 391	2 833	1

Det totala antalet anställda 600 620 622¹⁾

¹⁾ Det beräknade antalet årsverken vid statsrådets kansli är 546 och vid justitiekanslersämbetet 36. Därtill kommer 34 specialmedarbetare och 4 statssekreterare. Medlemmarna av statsrådet ingår inte i antalet årsverken.

01. Förvaltning

Förklaring: Statsrådets kanslis mål för resultatet av verksamheten:

— Statsrådets kansli stöder statsministern i ledningen av regeringspolitiken och i samordningen av förvaltningsövergripande uppgifter

— En halvtidsutvärdering av regeringens handlingsplan bereds

— Kommunikationen är kostnadseffektiv och modern i en förändrad mediemiljö

— En lagstiftningsplan utarbetas för att samordna statsrådets och riksdagens arbete

— Framtidsarbetet, framsynen och forskningsinformationen är av hög kvalitet och stöder beslutsfattandet i statsrådet. Regeringens framtidsredogörelse bereds

— Försökskulturen i Finland stärks och samordning och samarbete utvecklas kring som stöd för verksamheten

— Den nationella samordningen och verkställigheten av hållbar utveckling utvecklas och samarbetet med olika partner utvidgas för genomförandet av Agenda 2030

— En EU-politik som stärker Finlands konkurrenskraft, ökar tillväxten och förbättrar sysselsättningen drivs. Dessutom är målet att mera samordnat sköta EU-rättsliga ärenden i statsrådet och att systematiskt och prognostiserat bedöma verkningarna av frågor som kommer upp i EU

— Förutsättningarna för näringsliv och företagande förbättras genom utveckling av internationaliseringstjänster, samlade företagstjänster utomlands och nya verksamhetsmodeller för att stödja arbetet med att skapa landsbilden, locka investeringar och utveckla turismnäringen

— Statsrådets funktioner och tjänster digitaliseras, gemensamma arbets- och verksamhetssätt utvecklas inom statsrådet, ett öppet samarbete i nätverksform etableras, informationsgången förbättras och information utnyttjas i vid omfattning.

01. Omkostnader för statsrådets kansli (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 122 501 000 euro.

Anslaget får även användas för utgifter som föranleds av ekonomiska rådet, statsrådets svenska språknämnd, titelnämnden, rådet för bedömning av lagstiftningen eller andra motsvarande nämnder.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	111 706	125 536	124 401
Bruttoinkomster	1 930	450	1 900
Nettoutgifter	109 776	125 086	122 501
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 580		
— överförs till följande år	8 371		

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsrådets ledning och politiska beredning	8 340 000
Statsrådets och ministeriernas gemensamma förvaltnings- och sakkunnigutgifter	109 119 000
Investeringar i renovering av lokaler	582 000
Statsrådets gemensamma ärendehanteringssystem	3 400 000
Statsrådets gemensamma digitala skrivbord	1 060 000
Sammanlagt	122 501 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ANM Alexandersgatan 4-10, grundlig renovering, minskning av ett tillägg av engångsnatur (överföring till moment 32.01.01)	-350
ANM Alexandersgatan 6, hyresutgifter (överföring till moment 32.01.01)	-200
ANM Bangatan, personalbespisning (överföring av engångsnatur från moment 32.01.01)	75
IM Kyrkogatan 12, grundlig renovering, minskning av ett tillägg av engångsnatur (överföring till moment 26.01.01)	-250
IM Kyrkogatan 12, utgifter som föranleds av flytten (överföring av engångsnatur från moment 26.01.01)	582
Projektet för statsrådets digitala skrivbord (finansiering 2017) (överföring från moment 28.70.02)	1 060
Projektet för statsrådets gemensamma ärendehantering (finansiering 2016) (överföring till moment 28.70.20)	-400
Projektet för statsrådets gemensamma ärendehantering (finansiering 2017) (överföring från moment 28.70.20)	3 400

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

SR Statsrådsborgen A och B, grundlig renovering, minskning av ett tillägg av engångsnatur (överföring till moment 28.01.01)	-200
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring till momenten 24.01.01, 25.01.01, 26.01.01, 27.01.01, 28.01.01, 29.01.01, 30.01.01, 31.01.01, 32.01.01, 33.01.01 ja 35.01.01)	-2 797
Överföring från moment 29.01.01 (1 årsv.)	94
Överföring från moment 35.01.01 (1 årsv.)	114
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-17
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-330
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-157
Löneglidningsbesparing	-223
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-720
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-149
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-50
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-506
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-236
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-290
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-34
Nivåförändring	-1 001
Sammanlagt	-2 585

2017 budget	122 501 000
2016 II tilläggsb.	-73 000
2016 budget	125 086 000
2015 bokslut	114 567 000

02. Avlöningar till ministrar och deras statssekreterare och specialmedarbetare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 575 000 euro.

Antalet anställda får uppgå till högst 52, varav 14 är medlemmar av statsrådet, 4 statssekreterare och 34 specialmedarbetare.

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas arvoden till ministrar (lag om arvoden och ersättningar som betalas till medlemmar av statsrådet 1096/2006), och löner jämte bikostnader till politiska statssekreterare och ministrarnas specialmedarbetare.

2017 budget	5 575 000
2016 budget	5 575 000
2015 bokslut	5 394 241

03. Löneutgifter för nationella experter inom Europeiska unionen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av löne- och socialskyddskostnader för nationella experter från Finland som arbetar vid Europeiska unionens institutioner
- 2) till betalning av viss dagpenning i särskilda fall till sådana nationella experter som inte får ersättningar av Europeiska unionen.

Förklaring: Avsikten är att förvaltningsområdena från sina lämpliga omkostnadsanslag ska kunna komplettera finansieringen av nationella experter, om den centraliserade finansieringen inte är tillräcklig för att täcka alla kostnader för de experter som anses nödvändiga.

2017 budget	1 000 000
2016 budget	1 000 000
2015 bokslut	1 000 000

04. (23.01.20) Resor som företas av statsministern, ministrarna i statsrådets kansli och deras medarbetare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 867 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av resor som företas av statsministern och andra ministrar i statsrådets kansli samt av säkerhetsvakter och personer som direkt bistår dem
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av resor som företas av statsministerns och de övriga ministrarnas i statsrådets kansli statssekreterare och specialmedarbetare och som hänförs till statsrådets kanslis ansvarsområde
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av Europeiska rådets möten
- 4) till statsministerns och andra ministrars i statsrådets kansli utgifter för gästfrihet som hänförs till statsrådets kanslis ansvarsområde.

Förklaring: Ersättningar som beviljas av Europeiska unionens råd för reseutgifter under momentet intäktsförs under detta moment. Inkomsterna beräknas uppgå till 350 000 euro.

Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2017 budget	867 000
2016 budget	867 000
2015 bokslut	278 534

22. Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till statsrådets och dess ministeriers utrednings- och forskningsverksamhet
- 2) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet och samordning av försöksverksamhet

3) till betalning av statsunderstöd till forskningsinstitutioner, universitet och andra motsvarande samfund som bedriver forskningsverksamhet.

Anslaget får användas till betalning av löneutgifter för personal vid statsrådets kansli motsvarande högst åtta årsverken, av vilka högst tre årsverken får användas till samordning av försök som gäller främjandet av regeringens strategiska mål. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 80 årsverken vid statens ämbetsverk och inrättningar.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Inkomster som betalats till verket som arbetsgivare får nettobudgeteras under momentet.

Förklaring: De innehållsrika fokusområdena i statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet samt berednings- och styrningsansvaren för projekten fastställs årligen i statsrådets utrednings- och forskningsplan. Med hjälp av planen styrs utrednings- och forskningsverksamheten in på sådana av regeringen utvalda horisontella fokusområden som svarar mot regeringens och ministeriernas informationsbehov i den praktiska verksamheten. Utrednings- och forskningsverksamheten syftar till att bredda regeringens och ministeriernas informationsunderlag vid beslutsfattandet, bekräfta regeringens och ministeriernas kunskapsbaserade verksamhetspolitik och stärka den strategiska helhetssynen.

Det uppskattas att 200 000 euro av anslaget under momentet används till samordning av försöksverksamhet.

2017 budget	11 400 000
2016 budget	11 400 000
2015 bokslut	6 400 000

29. Mervärdesskatteutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 446 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	11
Sammanlagt	11

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	19 446 000
2016 budget	19 435 000
2015 bokslut	15 567 574

10. Ägarstyrningen

Förklaring: Ägarstyrningens mål för resultatet av verksamheten:

- Den övergripande rapporteringen om statens bolagsinnehav stärks och statens gemensamma ägarstyrning effektiviseras
- Ägarvärdet ökas på lång sikt och värdestegringen används till att skapa ny, samhällsviktig företagsverksamhet
- De statsägda bolagen är föregångare när det gäller samhällsansvar
- Båda könen har minst 40 % representation i styrelserna för bolag med bestämmande inflytande
- Under moment 13.03.01 intäktsförs utdelningsinkomster och inkomster av kapitalåterbäring och försäljning till ett belopp av uppskattningsvis 2,1 miljarder euro.

88. *Aktieförvärv* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 700 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av teckningspriset för de aktier som staten tecknar vid aktieemissioner i bolag med statlig majoritet eller i statens intressebolag eller vid bildandet av nya statligt ägda bolag
- 2) till betalning av andra utgifter för ägar- och företagsarrangemang och till betalning av sådana utgifter i anslutning till försäljning av statens aktier och ägarstyrningen som inte ingår i omkostnadsmomentet
- 3) för tecknande av sådana särskilda rättigheter som berättigar till aktier, såsom konverteringslån, och som avses i 10 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) eller till betalning av direkta utgifter som förorsakas av derivatavtal. Om tecknandet grundar sig på lån, får ett lån som kan omvandlas i aktier stå utan säkerhet.

Förklaring: Utgifter som föranleds av eller hänför sig till ägar- och företagsarrangemang eller till försäljning av aktier är utöver kostnaderna för arrangemangen och åtgärderna och beredningen av dessa dessutom sådan partiell återbäring av köpesumman som grundar sig på avtalsvillkor i köpebrevet som gäller prisjusteringar samt ersättningar som säljaren ska betala. Som utgifter som hänför sig till ägarstyrning räknas förvaltningskostnader för aktier och värdeandelar, kostnader för rådgivnings- och utbildningstjänster för staten, kostnader för rekrytering och utbildning av styrelsemedlemmar, kostnader i anslutning till upprätthållandet av kunnandet vid ägarstyrningen när det gäller ansvarsområde och företagsarrangemang samt kostnader för ägarstyrningens internationella samarbete och samarbetet mellan ägarna.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	5 700 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	5 700 000
2015 bokslut	1 700 000

20. Understödjande av politisk verksamhet

Förklaring: Enligt grundlagen tillkommer statsmakten i Finland folket, som företräds av riksdagen. I det politiska systemet i Finland har partierna en etablerad ställning. På grund av partiernas viktiga ställning i den statliga verksamheten har om deras ställning och om fördelning av det anslag som avsetts för stödjande av partiverksamheten föreskrivits genom partilagen. Partifinansieringen omfattar ett allmänt stöd för partiverksamheten och stöd för partiernas informationsverksamhet och kommunikation.

50. Understödjande av partiverksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 29 635 000 euro.

Anslaget får i enlighet med 9 § i partilagen (10/1969) och 1 § i förordningen om understöd för partiverksamhet (27/1973) användas till betalning av understöd till partier som är företrädare i riksdagen för understödjande av deras i stadgarna och i de allmänna programmen angivna offentliga verksamhet. Av anslaget är ett belopp på 29 486 825 euro avsett att användas för understödjande av partiernas politiska verksamhet samt för understödjande av partiernas informationsverksamhet och kommunikation. Av anslaget är 5 % avsett för kvinnornas politiska verksamhet och likaså 5 % för verksamheten i partiernas kretsorganisationer, allt enligt samma grunder som ovannämnda understöd. Av anslaget får 148 175 euro användas i understöd till Ålands landskapsregering för understödjande av politisk verksamhet och informationsverksamhet i landskapet Åland.

2017 budget	29 635 000
2016 budget	29 635 000
2015 bokslut	32 000 000

30. Justitiekanslersämbetet

Förklaring: Justitiekanslern ser till att ärenden avgörs i statsrådet med iakttagande av laglig ordning och gällande bestämmelser. Vid övervakningen granskas föredragningslistorna för statsrådets allmänna sammanträden och föredragningen för republikens president på förhand så, att eventuella fel kan korrigeras. Målet är att övervakningen i sig inte fördröjer eller försvårar statsrådets verksamhet. Alla ärenden på föredragningslistorna granskas varje vecka. År 2015 granskades 1 973 ärenden på föredragningslistorna. I fråga om klagomål är målet att ärendena behandlas så snabbt som möjligt och att man träffar korrekta, välmotiverade och högklassiga avgöranden. Man strävar efter att varje år avgöra åtminstone lika många ärenden som det har kommit in.

Klagomål

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
inkomna	1 819	2 000	2 000
avgjorda	1 988	2 000	2 000

Antalet klagomål har varierat i hög grad från år till år. År 2015 var mediantiden för behandlingen av klagomål 5,4 veckor och medeltalet 15,2 veckor. År 2015 träffades avgöranden som ledde till påföljder i 16 % av de klagomål som krävt utredning.

Egna initiativ och granskningar

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
initiativ	13	15	15
granskningar	8	10	25

De egna initiativen och gransknings- och orienteringsbesöken föranledde sammanlagt 10 påföljder år 2015.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Granskning av straffdomar	3 284	5 000	5 000

Rättsregistercentralen sänder ett urval av straffdomarna enligt givna anvisningar för granskning. År 2015 inleddes behandling av 44 ärenden på grund av granskning av straffdomar.

Tillsynen över advokater, offentliga rättshjälpsbiträden och rättegångsbiträden med tillstånd

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
inkomna	642	700	700
undersökta	710	700	700

01. Justitiekanslersämbetets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 467 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-31
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-30
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-19
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-5
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-47
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-22
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-29
Nivåförändring	-10
Sammanlagt	-193

2017 budget	3 467 000
2016 II tilläggsb.	-29 000
2016 budget	3 660 000
2015 bokslut	3 699 000

90. Övriga utgifter

21. Ordnar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 700 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av kostnaderna för hederstecken som utan lösen tilldelas statstjänstemän och andra.

2017 budget	700 000
2016 II tilläggsb.	100 000
2016 budget	700 000
2015 bokslut	691 013

26. Finland 100 (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 100 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till lönekostnader och andra kostnader som orsakas av beredningen av 100-årsjubileet av Finlands självständighet för högst elva årsverken
- 2) till upphandling eller statsunderstöd enligt prövning för utgifter som föranleds av planeringen och genomförandet av jubileumsåret.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget under momentet enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Planeringen, genomförandet och arrangerandet av 100-årsjubileet av Finlands självständighet anpassas till jubileumsårets vikt och betydelse. Målet är att kostnaderna för planeringen av och det riksomfattande gemensamma genomförandet av jubileumsåret ska täckas med anslag som reserveras i statsbudgeten åren 2013—2018.

År 2017 har det förflutit hundra år sedan Finland blev en självständig stat. Jubileumsårets program skapas tillsammans med olika aktörer under temat Tillsammans. I beredningen deltar samhällets olika delområden på olika håll i Finland. Finlands 100-årsjubileum firas i hela landet och uppmärksammas även i den internationella verksamheten. Med jubileumsårets programinnehåll vill man fördjupa den allmänna kännedomen om hela självständighetstiden, om nationens utveckling, betydelsen av Finland och det finländska i dag samt om nationens framtida utmaningar och nya riktning.

Sekretariatet för projektet, som tillsatts av statsrådets kansli, bereder förslag om jubileumsåret för styrelsen för jubileumsårets projekt, som styr arbetet. Jubileumsårets evenemang genomförs i huvudsak genom upphandling. Anslaget kan efter prövning delvis även användas till betalning av

utgifter för program som olika aktörer ordnar under jubileumsåret och det betalas då i form av statsunderstöd enligt prövning.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	2 600	100	2 700
Utgifter sammanlagt	2 600	100	2 700

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	5 600
Sammanlagt	5 600

2017 budget	10 100 000
2016 II tilläggsb.	1 000 000
2016 budget	4 500 000
2015 bokslut	2 000 000

Huvudtitel 24

UTRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Omvärlden och förvaltningsområdets strategiska prioriteringar

Syftet med Finlands utrikes- och säkerhetspolitik är att stärka vårt lands internationella ställning, trygga Finlands självständighet och territoriella integritet samt förbättra finländarnas säkerhet och välbefinnande. I en komplex värld av ömsesidiga beroenden ska Finland främja internationell stabilitet, fred, demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen och jämlikhet.

För att uppnå sina utrikes- och säkerhetspolitiska mål arbetar Finland aktivt och ansvarsfullt inom det internationella samfundet. De viktigaste ramarna för Finlands internationella samarbete utgörs av Europeiska unionen samt Norden, Nato-partnerskapet, OSSE och FN. Dessutom bygger Finland upp och upprätthåller goda bilaterala relationer till andra stater. Det multilaterala systemet för internationell rätt som bygger på regler och fördrag är av stor betydelse för Finlands säkerhet och välfärd. I en alltmer polariserad värld är Finland en konstruktiv partner som strävar efter att stärka ett avtalsbaserat internationellt system.

Det säkerhetspolitiska läget i Europa är spänt och samtidigt förutsätter de svåra pågående konflikterna, den omfattande flyktingströmmen, den ökade terrorismen och utmaningarna inom den internationella ekonomin väl avvägda politiska handlingar. Inom utrikes- och säkerhetspolitiken måste man ha beredskap även för sådana kommande förändringar som inte beror på Finland.

Finland strävar efter att under alla omständigheter stärka sin säkerhet, både i närområdena, i Europa och i det internationella samarbetet. För att öka säkerheten och välfärden behövs det externa ekonomiska relationer, hållbar utveckling och avgöranden i fråga om de stora globala utmaningarna. För att kunna svara på dessa frågor som hör nära samman med varandra är det viktigt att utrikesförvaltningen är modern och lever med sin tid. Förändringarna i omvärlden betonar vikten av ministeriets och beskickningarnas arbete. Utöver de strategiska prioriteringarna styrs verksamheten även av ministeriets värden: samarbete, kreativitet och resultatrik verksamhet.

Med tanke på utrikesförvaltningen är de centrala strategiska frågorna följande:

- Närområdenas stabilitet och Finlands internationella ställning
- Det nordiska säkerhetspolitiska samarbetet, Nato-partnerskapet och EU som säkerhetsgemenskap

- Externa ekonomiska relationer
- Hållbar utveckling
- En modern och effektiv utrikesförvaltning.

Samhälleliga effektmål

- Nordens och Östersjöområdets stabilitet främjas och det nordiska säkerhetspolitiska samarbetet stärks, särskilt med Sverige
- EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik och gemensamma säkerhets- och försvarspolitik stärks och unionens utrikes- och säkerhetspolitiska globalstrategi främjas
- Det omfattande transatlantiska samarbetet stärks både bilateralt och via EU
- Mångsidiga och fungerande bilaterala relationer till Ryssland upprätthålls utifrån EU:s gemensamma riktlinjer i fråga om Ryssland
- De politiska relationerna till och samarbetet inom prioriterade områden med länder som är viktiga för Finland stärks
- Man fortsätter det aktiva samarbetet och inflytandet i frågor som gäller den arktiska regionen, inklusive utvecklandet av de arktiska frågorna till ett av fokusområdena inom EU:s yttre förbindelser. Finlands ordförandeskap i Arktiska rådet 2017—2019 utnyttjas till att stärka samarbetet mellan de arktiska länderna
- Som en del av EU och av det internationella samarbetet påverkar Finland de grundläggande orsakerna till migrationen och stöder en stärkning av bärkraften i transitländerna. Sådana lösningar på både nationell och EU-nivå som gäller arrangemang kring återsändande och återtagande främjas i samarbete med de viktigaste ursprungsländerna
- Förebyggandet av våldsamma extremiströrelsers verksamhet främjas och man deltar genom internationellt samarbete i bekämpningen av internationell terrorism
- Deltagandet i internationell militär och civil krishantering fortsätter och fredsmedlingen utvecklas. Militär och civil krishantering, utvecklingsarbete, humanitärt bistånd och fredsmedling samordnas
- Inom det internationella samarbetet främjas sådan frihandel och global ekonomi som bygger på regler och öppenhet
- I de externa ekonomiska relationerna betonas främjandet av exporten, särskilt internationaliseringen av små och medelstora finländska företag samt främjandet av investeringar i Finland med hjälp av att de tjänster som Team Finland erbjuder utvecklas
- Genomförandet av Agenda 2030 för en hållbar utveckling och FN:s klimatkonvention samt tillgodoseendet av mänskliga rättigheter understöds. Man arbetar för att internationella beslut som stöder dessa ska fattas och verkställas
- Satsningar görs särskilt för genomförandet av de grundläggande målen, värdena och prioriteringarna för Finlands utvecklingspolitik och för bättre genomslagskraft inom den internationella utvecklingspolitiken och i utvecklingsländerna, särskilt i bräckliga länder och i de minst utvecklade länderna.

Funktionell effektivitet

— Ett eget representationsnätverk är viktigt för Finland. Utrikesförvaltningens resurser riktas huvudsakligen till de länder vars politiska och ekonomiska betydelse för Finland växer. Man fortsätter att utveckla strukturen och verksamhetssätten för Finlands representation i utlandet

— De möjligheter som digitaliseringen erbjuder utnyttjas på ett mera omfattande sätt inom hela förvaltningsområdet

— Den kommunikativa sensibiliteten ökas inom utrikesförvaltningen. Kommunikationen om de grundläggande lösningarna inom utrikes- och säkerhetspolitiken ska vara effektiv och ske med tidsenliga medel.

Jämställdhet mellan könen

I enlighet med riktlinjerna för utrikesministeriets förvaltningsområde är principen den att jämlikhet och likabehandling ska uppnås i all verksamhet vid ministeriet. Ministeriet har fastställt sina riktlinjer för aktiv jämställdhet. Syftet är att bevara andelen kvinnor i ledande ställning och i sakkunniguppgifter på den nuvarande goda nivån.

Inom utvecklingspolitiken är ett av Finlands fokusområden att stärka kvinnors och flickors rättigheter och ställning, och genomgående inom hela verksamheten främjas jämställdheten mellan kvinnor och män. Målet är att under 2017 öka den del av utvecklingssamarbetet som främjar jämställdheten mellan kvinnor och män.

Vid verkställandet av den nationella handlingsplanen för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 "Kvinnor, fred och säkerhet" ägnar man uppmärksamhet åt att stärka kvinnornas ställning och åt kvinnornas deltagande i konfliktförebyggande arbete, konfliktlösning och fredsuppbyggande. Som en del arbetet för att minska straffriheten finansieras bl.a. den verksamhet som samarbetsmekanismen Justice Rapid Response utför. Verksamheten koncentrerar sig på frågor som gäller bekämpningen av sexuellt våld, bl.a. utredningar av sexualbrott i konfliktländer.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2016	2017
		ordinarie budget	budgetprop.
24.30.50	<i>Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab</i>		
	— utvecklingssamarbetsfullmakt	168,19	168,19
	— utvecklingssamarbetsfullmakt	100,00	100,00
24.30.66	<i>Egentligt utvecklingssamarbete (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— utvecklingssamarbetsfullmakt	320,0	365,76

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Utrikesförvaltningen	255 533	254 523	247 074	-7 449	-3
01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	234 079	226 439	219 828	-6 611	-3
20. Utgifter från kultur- och ve- tenskapsinstitutens fastighe- ter (reservationsanslag 3 år)	—	—	2 282	2 282	0
21. Produktivitetsanslag för utrikesministeriets förvalt- ningsområde (reservations- anslag 2 år)	1 155	1 155	1 155	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	16 299	15 529	16 059	530	3
74. Husbyggen (reservations- anslag 3 år)	4 000	9 900	7 750	-2 150	-22
(76.) Anskaffning av fastigheter och lägenheter (reservationsanslag 3 år)	—	1 500	—	-1 500	-100
10. Krishantering	64 442	64 360	53 218	-11 142	-17
20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyr- kor (reservationsanslag 2 år)	49 206	49 000	37 858	-11 142	-23
21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (fast anslag)	15 236	15 360	15 360	—	0
30. Internationellt utveck- lingssamarbete	812 582	638 093	675 195	37 102	6
50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab	0	0	—	—	0
66. Egentligt utvecklings- samarbete (reservations- anslag 3 år)	802 582	498 093	535 195	37 102	7
80. Utvecklingssamarbetskredi- ter (reservationsanslag 3 år)	—	—	100 000	100 000	0
88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)	10 000	—	10 000	10 000	0
89. Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet (reservationsanslag 3 år)	—	140 000	30 000	-110 000	-79

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde	77 937	91 050	91 452	402	0
50. Vissa statsunderstöd (fast anslag)	1 643	1 344	1 341	-3	0
51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)	34	45	45	—	0
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	74 455	86 961	87 166	205	0
67. Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen (reservationsanslag 3 år)	100	100	100	—	0
68. Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen (reservationsanslag 3 år)	2 100	1 600	1 800	200	13
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	-395	1 000	1 000	—	0
Sammanlagt	1 210 494	1 048 026	1 066 939	18 913	2

Det totala antalet anställda¹⁾ 1 452 1 417 1 397

¹⁾ Enligt uppskattning arbetar det inom förvaltningsområdet år 2017 också cirka 510 personer anställda inom militär och civil krishantering, och cirka 950 personer anställda vid utrikesrepresentationerna som är avlönade i stationeringslandet.

01. Utrikesförvaltningen

Förklaring: En aktiv utrikespolitik som garanterar för Finlands säkerhet och välfärd förutsätter en utrikesförvaltning som är handlingskraftig och vars sakkunnighet är ett stöd för hela statsförvaltningen. Utöver de strategiska prioriteringarna styrs utrikesförvaltningens verksamhet även av ministeriets värden: samarbete, kreativitet och resultatrik verksamhet. Resultatet av arbetet inom utrikesförvaltningen är beroende av kapaciteten hos utrikesförvaltningens personal och på att fokus för arbetet läggs på rätt saker i en föränderlig arbetsmiljö.

Produktion och kvalitetsledning

— Ett eget representationsnätverk är viktigt för Finland. Utrikesförvaltningens resurser riktas huvudsakligen till de länder vars politiska och ekonomiska betydelse för Finland växer. Man fortsätter att utveckla strukturen och verksamhetssätten för Finlands representation i utlandet på basis av riktlinjerna för projektet om Finlands representation, dess sätt och modeller (TAMA-projektet). I utvecklingsarbetet beaktas möjligheterna att samarbeta med de nordiska och baltiska länderna och med Europeiska utrikestjänsten samt verksamhetsmodellen Team Finland

— Som ett led i regeringens samlade spetsprojekt har nätverket Team Finland stärkts genom tillfällig anställning för åren 2016—2018 av specialsakkunniga med fokus på handelsekonomiska frågor som stationeras vid utvalda finska beskickningar. Detta görs för att öka Finlands exportmöjligheter

— De tjänster för allmänheten som utrikesförvaltningen erbjuder utvecklas utifrån den nya lagen om konsulära tjänster och genom att regeringens asylpolitiska åtgärdsprogram och digitaliseringen beaktas. Kriskommunikationen utvecklas för att ge en allt mer realistisk bild av utrikesförvaltningens tjänster och ansvar i olika krissituationer

— Uppföljningen av verkställandet samt mekanismen för övervakningen av målen för utrikesförvaltningens miljöstrategi och miljöstrategiska program utvecklas i och med att ministeriet har förbundit sig till att främja hållbar utveckling

— Kommunikationen om de grundläggande lösningarna inom utrikes- och säkerhetspolitiken ska vara effektiv och ske med tidsenliga medel. Syftet är att påverka den utrikes- och säkerhetspolitiska diskussionen och öka förståelsen för de lösningar som Finland väljer. Genom arbetet med Finlandsbilden ökar den internationella kännedomen om Finland

— År 2017 upphöjs Finlands förbindelsekontor i Bogotá i Colombia och i Yangon i Myanmar till ambassader

— Finland är ordförande för Arktiska rådet 2017—2019. Under 2017 förbereder sig Finland också inför ordförandeskapet i Europarådet 2018 och ordförandeskapet i Europeiska unionen 2020

— I all verksamhet inom förvaltningsområdet beaktar man jubileumsåret Finland 100. Dessutom förbereds också utrikesministeriets 100-årsjubileum.

Funktionell effektivitet

— Förvaltningsområdets interna processer centraliseras och minskas både i hemlandet och inom beskickningsnätet, med beaktande av regeringsprogrammets riktlinjer om en effektivisering av funktioner inom ekonomiförvaltningens och upphandlingsfunktionens processer. I enlighet med förvaltningsområdets säkerhetsstrategi beaktas särskilt hanteringen av organisationens egna säkerhetsrisker

— Som en del av ministeriets planeringssystem fortsätter man att utveckla mätningen av verksamhetens resultat och produktivitet, inklusive den aktivitetsbaserade kalkyleringen, genom att utnyttja bl.a. personaladministrationsfunktionen inom statsförvaltningens Kieku-system som tagits i bruk inom utrikesförvaltningen år 2016

— Fokus för utrikesförvaltningens informationssäkerhetsverksamhet ligger på att uppnå den förhöjda informationsnivå som avses i statsrådets förordning om informationssäkerheten inom statsförvaltningen (681/2010). Utvecklandet och underhållet av hanteringssystemet för informationssäkerheten och av riskhanteringen fortsätter. Samtidigt fortsätter utvecklandet av ett sektorbundet informationssystem och arbetet med en övergripande arkitektur. När det gäller informationssystemen för viseringar ligger fokus på att ta i bruk ändrade viseringsbestämmelser inom Schengenområdet centrala informationssystem för viseringar samt på att höja nivån på det nationella informationssystemet för viseringar till den förhöjda informationssäkerhetsnivån och att inleda beredningen av ett nytt ersättande system

— Genomförandet av fastighetsstrategin för förvaltningsområdet fortsätter genom satsningar på framför allt utvecklandet av förvaltningsområdets ägarstyrning, inklusive uppgörande av en

fastighetsplan och ett effektivt utnyttjande av upphandlingsfunktionen. Statens kultur- och vetenskapsfastigheter i utlandet övergår i utrikesministeriets ägarbesittning år 2017

— Utvecklandet av viseringsverksamheten fortsätter i enlighet med riktlinjerna för VIISKE-projektet, bl.a. med hjälp av digitaliseringen. Syftet är särskilt att utveckla verksamheten och fördelningen av resurser vid servicecentralen för viseringar i Kouvola med beaktande av variationer i efterfrågan på visum

— I budgeten har man beaktat en ökning på 18 uppgifter till följd av det ökande antalet asylsökande, bl.a. i anslutning till familjeåterförningsprocesser. En del av uppgifterna sköts av lokalt anställd personal.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— Man fortsätter att genomföra utrikesförvaltningens personalstrategi för 2015—2020. På ett mera flexibelt sätt än tidigare styrs de minskande resurserna genom prioritering, nedprioritering och uteslutning till de strategiska prioriteringarna inom förvaltningsområdet

— Man strävar efter att inom ramen för systemet med tjänstekollektivavtal utveckla lönesystemet så att det bättre motsvarar de krav som arbetsrotationen ställer, med fokus på en förnyad resultatbedömning

— I ledningspolitiken fästs särskild uppmärksamhet vid att de principer för god ledarskapsförmåga som ministeriet har fastställt ska genomföras bättre och mer jämnt fördelat än tidigare inom hela organisationen, bl.a. genom att utnyttja resultaten från 360-graders bedömningar

— Sambandet mellan välbefinnande i arbete och personalutveckling stärks, med fokus särskilt på beskickningar inom krisområden. Syftet är att bevara de anställdas välbefinnande på samma höga nivå som för närvarande.

Nyckeltal som beskriver de mål som uppställts för utrikesförvaltningen

	2015 utfall	2016 prognos	2017 mål
<i>Tjänster för allmänheten</i>			
Understöd till nödställda	Behandling av ärendet inledd inom 24 h från mottagande av underrättelse	Behandling av ärendet inledd inom 24 h från mottagande av underrättelse	Behandling av ärendet inledd inom 24 h från mottagande av underrättelse
Krisjour/intensifierad lägesbevakning	Inledd inom 1 h från mottagande av underrättelse	Inledd inom 1 h från mottagande av underrättelse	Inledd inom 1 h från mottagande av underrättelse
Startberedskap för/mottagande av snabbinsatsgrupper	Inom högst 6 h från beslut om utsändande	Inom högst 6 h från beslut om utsändande	Inom högst 6 h från beslut om utsändande
<i>Hantering och utveckling av mänskliga resurser</i>			
Årsverken	2 352	2 377	2 347
— Utrikesministeriet	900	860	844
— Utrikesrepresentationen	552	556	553
— Lokalt anställda	900	961	950
Kvinnor, %	67	65	65
Kvinnor, % av ledningen	43	45	45
Kvinnor, % av sakkunniguppdrag	67	67	67

Nyckeltal som beskriver de mål som uppställts för utrikesförvaltningen

	2015 utfall	2016 prognos	2017 mål
Index för utbildningsnivån	6,1	6,1	6,1
Arbetstillfredsställelseindex	3,6	3,6	3,6
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	5,9	5,2	5,2

01. Utrikesförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 219 828 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av utgifter för honorära konsulter
- 2) till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av forskning och utvecklingsarbete och som betalas till statliga ämbetsverk
- 3) till betalning av forskningsstipendier som hänför sig till utrikesförvaltningens ansvarsområde
- 4) till betalning av utgifter som föranleds av ministerbesök till Finland och av arvoden och arbetsgivaravgifter för tillfällig arbetskraft i anslutning till sådana besök
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av att nätverket Team Finland stärks med handelsekonomiskt sakkunniga för viss tid.

Förklaring:

Utrikesförvaltningens omkostnader år 2017 (euro)

Ministeriet, 844 årsverken	69 019 000
Omkostnader	13 800 000
Personalkostnader	55 219 000
Beskickningarna, 88 verksamhetsställen, 553 årsverken¹⁾	136 164 000
Omkostnader	71 907 000
Personalkostnader	64 257 000
Verksamhetsområdesspecifika utgifter inom förvaltningsområdet	14 645 000
Informationsförvaltning	11 765 000
Fastighetsförvaltning	1 000 000
Säkerhet	1 880 000
Sammanlagt	219 828 000

¹⁾ Antal verksamhetsställen enligt region: Europa 30, Öst 7, Asien och Amerika 26, Afrika och Mellanöstern 20 samt ständiga representationer och särskilda representationer 5 verksamhetsställen

I beskickningarnas personalkostnader anges utöver den utstationerade personalens grundlöner dessutom följande ersättningar för utrikesrepresentationen: ortstillägg, tillägg för make och barn-tillägg, ersättning på grund av ogynnsamma förhållanden, utbildningsersättning för barn, begravningsresor, semesterresor hem och besöksresor, ersättningar för hälso- och sjukvård för den utstationerade personalen, utrustningsersättning, dagvårdersättning samt flyttningersättning. Personalkostnaderna för den personal som anställts lokalt ingår i beskickningarnas omkostnader.

Med de gemensamma utgifterna inom förvaltningsområdet täcks under årets lopp utgifterna för nämnda ansvarsområden såväl i ministeriet som vid beskickningarna.

Inkomsterna av förvaltningsområdets offentligrättsliga prestationer inflyter huvudsakligen av de inkomster för pass och uppehållstillstånd som erhålls från beskickningarna och de anges som en del av beskickningarnas omkostnader.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	238 628	236 256	230 620
Bruttoinkomster	10 451	9 817	10 792
Nettoutgifter	228 177	226 439	219 828
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	16 906		
— överförs till följande år	22 808		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	6 024	5 752	6 687
— intäkter av försäljningen av prestationer mom. 12.24.99 (avgifter för handläggning av visum)	26 894	19 800	16 000
Intäkter sammanlagt	32 918	25 552	22 687
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	14 561	11 277	9 682
— andel av samkostnader	14 377	14 083	11 594
Kostnader sammanlagt	28 938	25 360	21 276
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	3 980	192	1 038
Kostnadsmotsvarighet, %	114	101	107

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna enligt utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer (377/2014) samt ränteinkomsterna på beskickningarnas bankkonton. Från och med 2015 har avgifterna för handläggning av visum bruttobudgeterats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

En specialsakkunnig på hälsoområdet vid Finlands ständiga representation i Genève (överföring till moment 33.01.01)	-294
Expert på gränskontroll vid Finlands ständiga representation inom EU (överföring till moment 26.20.01)	-215
IAEA-specialsakkunnig vid Finlands ambassad i Wien (överföring till moment 32.01.01)	-52
IMO-specialsakkunnig vid Finlands ambassad i London (överföring från moment 31.20.01)	-200
Informationsverksamhet i samband med invandring	-230
Kostnader till följd av ett ökat antal asylsökande (särskilt familjeåterföringar)	433
Sysselsättning och konkurrenskraft: Nätverket Team Finland stärks med handels-ekonomiskt sakkunniga för viss tid	-191
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 23.01.01)	841
Ågarstyrningen av vetenskaps- och kulturinstitut (överföring från moment 28.01.20)	70
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-24
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-1 028
Löneglidningsbesparing	-371
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-730
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-1 198
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-156
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-1 495
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-735
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-989
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-47
Sammanlagt	-6 611

2017 budget	219 828 000
2016 II tilläggsb.	-964 000
2016 budget	226 439 000
2015 bokslut	234 079 000

20. Utgifter från kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 282 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för underhåll av kultur- och vetenskapsinstitut utomlands
- 2) till utgifter för bygg- och reparationsprojekt vid kultur- och vetenskapsinstitut utomlands.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Statens kultur- och vetenskapsinstituts fastigheter i utlandet övergår i utrikesministeriets ägarbesittning den 1 januari 2017. Fastigheterna är Villa Lante och bostaden i Rom, Finlands institut i Frankrike, den nordiska paviljongen (en tredjedel) och Finlands Aaltopaviljong på Biennalområdet i Venedig samt Finlands Ateninstitut och dess gästhus. Fastigheterna har hyrts ut till finländska kultur- och vetenskapsinstitut för deras verksamhet utomlands.

Avsikten är att under 2017 grundligt renovera de utrymmen som Finlands institut i Frankrike har i Paris. Kostnadsförslaget för projektet är 1 300 000 euro.

Hysesinkomsterna från institutfastigheterna har budgeterats under moment 12.24.20.

2017 budget	2 282 000

21. Produktivetsanslag för utrikesministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 155 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom ministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför.

2017 budget	1 155 000
2016 budget	1 155 000
2015 bokslut	1 155 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 16 059 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och som använts för utvecklingssamarbete.

Förklaring: Enligt mervärdesskattelagen är de tjänster i anslutning till utvecklingssamarbete som ministerierna köper i Finland mervärdesskattepliktiga. För att Finlands utvecklingssamarbete inte ska belastas med mervärdesskatt budgeteras mervärdesskatteutgifterna separat.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	200
Nivåförändring	330
Sammanlagt	530

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	16 059 000
2016 budget	15 529 000
2015 bokslut	16 298 728

74. Husbyggen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 750 000 euro.

Anslaget får användas till byggnads- och reparationsprojekt som gäller utrikesförvaltningens lokaler.

Anslaget får även användas till betalning av reparations- och ändringsarbeten av ombyggnadsnatur i lokaler som hyrts ut till staten.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Finlands ambassadfastighet i New Delhi repareras under åren 2015—2018. Totalkostnadskalkylen för projektet har preciserats till 14,2 miljoner euro, varav andelen för 2017 är 5,58 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Byggnadsprojektet i New Delhi	-1 250
Ombyggnaden av kansliet i Reykjavik	-300
Ombyggnaden av kansliet vid ambassaden i Haag	-500
Ombyggnaden av tjänstebostaden vid ambassaden i Buenos Aires	-100
Sammanlagt	-2 150

2017 budget	7 750 000
2016 budget	9 900 000
2015 bokslut	4 000 000

(76.) *Anskaffning av fastigheter och lägenheter* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2016 budget	1 500 000

10. Krishantering

Förklaring: Finland deltar i internationell krishantering på utrikes- och säkerhetspolitiska premisser som ett led i internationellt ansvarstagande och byggande av den gemensamma säkerheten. I krishanteringen betonas helheten samt både den militära och civila krishanteringsrollen. Deltagande i internationell militär krishantering stärker även den nationella försvarsförmågan. Den personal som är anställd för uppgifter inom militär och civil krishantering beräknas år 2017 uppgå till ca 510 personer.

När det gäller deltagandet i militär krishantering ligger de regionala prioriteringarna på Libanon (UNIFIL), Irak (Operation Inherent Resolve, OIR) och Afghanistan (Resolute Support, RS), men Finland deltar också i insatser på andra områden, bl.a. i Kosovo, Medelhavsområdet och Afrika. I Finlands verksamhet betonas stödjandet av krisområdenas egna säkerhetsstrukturer och rättsstatsutvecklingen samt utbildningen av säkerhetsaktörer. Vid sidan om deltagandet i insatserna försöker man i ökande grad satsa på att exportera kompetens inom utbildning för krishantering. Målet är att stärka utvecklingsländernas egen krishanteringsförmåga, också i Afrika.

När det gäller deltagandet i civil krishantering ligger de regionala prioriteringarna på Ukraina, Afghanistan, Kosovo och Georgien. Deltagandet koncentreras till de insatser som har störst betydelse med tanke på de utrikes- och säkerhetspolitiska målen och där man genom Finlands insats

kan uppnå särskilt mervärde och verkningsfullhet. Finlands deltagande i civil krishanteringsverksamhet sker huvudsakligen genom EU:s insatser. I och med OSSE:s SMM-övervakningsinsats som hänför sig till konflikten i Ukraina har OSSE:s deltagande i den civila krishanteringen ökat.

20. Utgifter för underhåll av Finlands krishanteringsstyrkor (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 37 858 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och till betalning av statens pensionsavgift enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem
- 2) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för materielkostnader i anslutning till den
- 3) sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter
- 4) till ekonomiskt stöd för sådana internationella krishanteringsinsatser till vilka Finland inte sänder personal eller i vilka Finland annars inte deltar
- 5) till utgifter som föranleds av ett nationellt kort för krishanteringsveteraner.

Dispositionspan (euro)

01.	Utgifter för utbildnings- och beredskapstiden för EU:s stridsgrupper	300 000
04.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	2 012 000
05.	Gemensamma utgifter	4 654 000
06.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Bosnien och Hercegovina (EU-FOR/ALTHEA-insatsen)	990 000
08.	Resolute Support-insatsen, Afghanistan	4 550 000
09.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för förlängning av dem, för utgifter som föranleds av det nationella kortet för krishanteringsveteraner, för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	417 000
10.	Utgifter för Atalanta-insatsen	715 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	1 166 000
14.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	11 332 000
15.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	300 000
16.	Utgifter för FN-insatsen i Mali (MINUSMA)	2 350 000
18.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	7 650 000
19.	Utgifter för EUNAVFOR MED-insatsen i Medelhavet	1 422 000
Sammanlagt		37 858 000

Förklaring: Anslagen för insatserna har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland sannolikt kommer att delta i år 2017. Personalen i dessa insatser beräknas uppgå till ca 400 soldater år 2017.

Huvuddelen av anslagen under momentet överförs till försvarsmakten. Materiel- och förvaltningsutgifterna för den militära krishanteringens budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsmi-
nisteriets huvudtitel.

FN:s ersättningar för löneutgifter har budgeterats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-11 142
Sammanlagt	-11 142

Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2017 budget	37 858 000
2016 II tilläggsb.	7 446 000
2016 budget	49 000 000
2015 bokslut	49 205 991

21. Civilpersonalens deltagande i krishantering (fast anslag)

Under momentet beviljas 15 360 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av specialutgifter för finländsk civilpersonal som deltar i krishanteringsverksamhet utomlands och till betalning av andra utgifter för Finlands civila krishanteringsverksamhet
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av valobservatörer
- 3) till betalning av kostnaderna för personförsäkring för personalen inom den civila krishanteringens
- 4) till projekt och utbildning i anslutning till civil krishantering
- 5) till utgifterna för stärkande av sådan fredsfrämjande verksamhet och därtill ansluten kapacitet i vilken Finland deltar
- 6) till statsunderstöd för projekt som stöder civil krishantering och fredsfrämjande.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Dispositionplan (euro)

01 .	Civil krishantering	14 610 000
02.	Valobservatörer	250 000
03.	Fredsfrämjande	500 000
Sammanlagt		15 360 000

Förklaring: Finland har under de senaste åren deltagit i civil krishantering med 100—150 sakkunniga varje år. Med den nuvarande anslagsnivån är målet att befästa antalet sakkunniga inom civil krishantering som Finland sänder ut vid i genomsnitt 110—120 personer.

Huvuddelen av anslagen under momentet överförs till inrikesministeriet. Den nationella beredskapen inom civil krishantering budgeteras under moment 26.01.04 i inrikesministeriets huvudtitel.

På de statsunderstöd som ska beviljas under momentet tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001).

Inkomsterna från organisationerna har budgeterats under moment 12.24.99.

2017 budget	15 360 000
2016 budget	15 360 000
2015 bokslut	15 236 225

30. Internationellt utvecklingssamarbete

Förklaring: Det viktigaste målet för Finlands internationella utvecklingssamarbete är att avskaffa extrem fattigdom, minska fattigdom och ojämlikhet och tillgodose de mänskliga rättigheterna. Säkra levnadsförhållanden, mänskliga rättigheter och människors möjlighet att påverka sina angelägenheter, en tillräcklig inkomst och en god livsmiljö stärker också den internationella säkerheten, ekonomin och miljön.

Handlingsprogrammet för hållbar utveckling, Agenda 2030, och en regelbunden uppföljning och utvärdering av programmet anger ramarna för alla länders agerande för att skapa en hållbar utveckling under de kommande 15 åren. Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete utgår från genomförandet av FN:s Agenda 2030 utanför Finlands gränser. Det görs genom att stödja utvecklingsländer i att uppnå målen för en hållbar utveckling och genom att arbeta för nödvändiga förändringar i den globala omvärlden.

I utvecklingssamarbetet satsar utrikesministeriet på de prioriterade områdena i statsrådets redogörelse (SRR 1/2016 rd) som främjar flera av målen för Agenda 2030

- att stärka kvinnors och flickors rättigheter och ställning
- att utveckla av utvecklingsländernas ekonomier för att öka arbetsplatser, näringar och välfärd
- att stärka samhällenas demokrati och funktionsförmåga, inklusive beskattningsförmåga
- att förbättra tillgången till mat, vatten och energi samt främja hållbara naturresurser.

Nivån på anslagen för utvecklingssamarbete 2017 beräknas i denna budgetproposition ligga på ca 0,40 procent av bruttonationalinkomsten. Utöver det egentliga utvecklingssamarbetet fortsätter stödet till investeringar som stärker hållbar utveckling genom finansiella investeringar och lån. Dessa medel används också för att finansiera klimatåtgärder i enlighet med FN:s klimatavtal. Det är regeringens mål på lång sikt att höja utvecklingsfinansieringens andel av bruttonationalinkomsten till 0,7 procent i enlighet med FN:s mål.

Verksamhetens resultat

Fokus i utvecklingssamarbetet och genomförandet av utvecklingspolitiken ligger på att främja de värderingar, principer och prioriteringar som ingår i Finlands utvecklingspolitik. Finlands utvecklingspolitik baserar sig på de mänskliga rättigheterna. Finland främjar sin utvecklingspolitik på ett mer målinriktat sätt än tidigare både i fråga om bilaterala och om multilaterala partner. Finlands ekonomiska insats koncentreras i synnerhet till de aktörer som bäst främjar Finlands prioriteringar.

Finland främjar en förstärkt egen ekonomisk bas för utvecklingsländerna och stöder utvecklingsländernas möjligheter att få finansiering för investeringar som skapar förutsättningar för en hållbar utveckling och i synnerhet för genomförandet av Finlands prioriteringar.

Produktion och kvalitetsledning

Nya finansieringsbeslut som ska fattas under regeringsperioden och internationellt påverkansarbete riktas i enlighet med riktlinjerna i statsrådets redogörelse. I Finlands lands- och regionspecifika verksamhet beaktas också ländernas egna utvecklingssträvanden och utvecklingsmål, behovet av stöd samt starka områden för Finland.

Man reagerar snabbt på humanitära behov och finansieringen riktas till de ställen där behovet är störst. Den totala nivån på den humanitära hjälpen är fortsättningsvis betydande. Flyktingarnas ursprungs- och transitländer anvisas också mera utvecklingsfinansiering.

Instrumenten för utvecklingsfinansiering inom den privata sektorn och investeringsfinansieringen för utvecklingsländerna stärks. Finländska företags deltagande i utvecklingssamarbetet understöds genom att det handelssamarbete som företagen har med utvecklingsländerna och som främjar hållbar utveckling stöds genom Team Finlands verksamhet. Satsningar görs för att stärka företagsansvaret.

Genom utvecklingsfinansieringen uppfyller man Finlands internationella åtaganden som gäller klimatfinansiering. Målet för verksamheten är att dämpa klimatförändringen och att stödja anpassningen till och beredskapen för den.

Funktionell effektivitet

Utvecklingssamarbetets resultat och inflytande, det kunskapsbaserade beslutsfattandet och riskhanteringen samt mätningen, rapporteringen och utvärderingen av resultat och effekter stärks.

Det finska civilsamhällets verksamhet för att utveckla de civila samhällena i utvecklingsländerna riktas främst till fleråriga program. Samarbetet med andra aktörer, t.ex. högskolor, forskningsamfund och kommuner utvecklas och samarbetet mellan olika aktörer stöds.

Nyckeltal som beskriver målen för utvecklingssamarbetet

	2015 utfall	2016 prognos	2017 mål
Andelen prioriteringar inom Finlands utvecklingspolitik av de finansieringsbeslut och mål för påverkanstrategier som gäller utvecklingssamarbetet (%)	-	80	90
Den humanitära hjälpens andel av utvecklingssamarbetet (%)	10	10	10
Värdet av det utvecklingssamarbete som främjar ett hållbart klimat (mn euro)	245	165	170
Andelen utvecklingssamarbete som främjar jämställdhet mellan könen (%)	37	37	40
Andelen utvecklingssamarbete som hänför sig till finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet och till utvecklingslån (mn euro)	-	140	140
Andelen utbetalningar till de minst utvecklade länderna (LDC) av BNI (%)	0,17	0,14	0,15

Anslag för och utbetalningar av offentligt bistånd (mn euro) samt utbetalningarnas procentuella andel av BNI

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Anslag sammanlagt	915,6	965,6	1 073,8	1 124,0	1 173,1	1 171,6	1 016,4	817,6
Utbetalningar	926,5	1 006,4	1 013,3	1 026,7	1 081,1	1 232,0	1 164,3	
andel i % av BNI	0,51	0,53	0,51	0,51	0,53	0,59	0,56	

Fördelning av anslag för statens utvecklingssamarbete år 2017 enligt förvaltningsområde (1 000 euro)

Under moment 24.30.66 inom utrikesministeriets förvaltningsområde	528 195
Under övriga moment inom utrikesministeriets förvaltningsområde	197 953
Inom inrikesministeriets förvaltningsområde	11 751
Inom finansministeriets förvaltningsområde	109 400
Inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde	1 756
Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde	186
Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde	1 294
Inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	27 018
Inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde	2 941
Inom miljöministeriets förvaltningsområde	693
Sammanlagt	881 187

50. Statsbidrag till Fonden för industriellt samarbete Ab

Under momentet beviljas inget anslag.

Fullmakt

Statsrådet kan med stöd av 3 § 4 mom. samt 3 a och 3 b § i lagen om aktiebolaget Fonden för industriellt samarbete Ab (291/1979) på de villkor som statsrådet bestämmer ge bolaget förbindelser om att staten ska ersätta bolaget för förluster som eventuellt har uppstått vid dess kredit-

givnings- och borgensverksamhet samt för förluster av och värdeminskningar i aktie- och andelsinvesteringar och om att staten ska täcka en eventuell kursförlust som orsakas av andra lån än lån i euro som bolaget har upptagit. Förbindelser får ges så att motvärdet av det sammanlagda kapitalbeloppet av de betalda krediter och aktie- och andelsinvesteringar och borgen som omfattas av förbindelserna får vara högst 168 187 926 euro och det sammanlagda kapitalbeloppet av de lån i andra valutor än euro som upptagits högst 100 000 000 euro.

2017 budget	—
2016 budget	—
2015 bokslut	—

66. *Egentligt utvecklingssamarbete* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 535 195 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av användningsändamål som specificerats i dispositionsplanen
- 2) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till utvecklingssamarbetsförvaltningen, dock inte löneutgifter
- 3) till humanitärt bistånd, och anslaget för detta kan användas för bistånd till andra länder än utvecklingsländerna endast om en exceptionellt omfattande humanitär kris kräver det och det grundar sig på landets begäran om hjälp och endast om statsrådet fattar ett sådant beslut
- 4) till ersättning av förluster som orsakas av Finnfunds specialriskfinansiering
- 5) till betalning av utgifter för samarbetsprojekt mellan ministeriet och Storbritanniens departement för utvecklingssamarbete (DFID)
- 6) till utvecklingsinnovationsprogrammet BEAM som administreras av Tekes. På det statliga stöd som företag beviljas inom ramen för programmet tillämpas statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet
- 7) till finansiering av sakkunniga som arbetar vid internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer.

Momentets anslag budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Av anslagen under momentet debiteras även de kostnader som föranleds ämbetsverk och inrättningar för utförandet av uppgifter som gäller utvecklingssamarbete enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989).

Under momentet får beviljas statsunderstöd.

Under detta moment kan även betalas förskott. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till konsumtions- och investeringsutgifter som betalas med medel under momentet betalas från moment 24.01.29 för mervärdesskatteutgifter inom förvaltningsområdet.

Dispositionsplan (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	145 410 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner ¹⁾	154 039 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	53 655 000
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	33 460 000
5.	Humanitärt bistånd	70 500 000
6.	Planering, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information inom utvecklingssamarbetet	4 800 000
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	2 100 000
8.	Stöd till frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete, Servicecentralen för utvecklingssamarbete (KePa rf), informationen om utvecklingssamarbetet och den kommunala sektorns utvecklingssamarbete	65 000 000
9.	Räntestödsinstrument	6 231 000
Sammanlagt		535 195 000

¹⁾ I anslaget ingår 7 000 000 euro i utgifter för samarbetsprojekt mellan ministeriet och Storbritanniens departement för utvecklingssamarbete (DFID).

Fullmakt

År 2017 får man ingå nya utvecklingssamarbetsavtal och avge förbindelser, vilka efter år 2017 föranleder utgifter till ett sammanlagt värde av högst 365 756 000 euro.

Fördelningen av fullmakter att bevilja medel och ingå avtal (euro)

1.	Multilateralt utvecklingssamarbete	115 000 000
2.	Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner	186 203 000
3.	Europeiska utvecklingsfonden	-
4.	Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land	39 840 000
5.	Humanitärt bistånd	6 000 000
6.	Planering, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information inom utvecklingssamarbetet	-
7.	Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet	-
8.	Stöd till frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete, Servicecentralen för utvecklingssamarbete (KePa rf), informationen om utvecklingssamarbetet och den kommunala sektorns utvecklingssamarbete	3 713 000
9.	Räntestödsinstrument	15 000 000
Sammanlagt		365 756 000

*Förklaring:***Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)**

	2017	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Utvecklingssamarbetsfullmakt						
Förbindelser som ingåtts före år 2017	419 754	327 632	332 241	337 727	425 081	1 842 435
Förbindelser 2017	-	91 428	118 543	112 070	43 716	365 756
Utgifter sammanlagt	419 754	419 060	450 784	449 797	468 797	2 208 191

De poster som betalas från momentet statistikförs och rapporteras i sin helhet som Finlands offentliga utvecklingshjälp (Official Development Assistance, ODA) till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

1. Multilateralt utvecklingssamarbete

För ändamålet föreslås anslag på 145 410 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 115 000 000 euro under åren efter år 2017.

En betydande del av anslagen används till Finlands betalningsandelar i tilläggsfinansieringen för Världsbanken och de regionala instituten för utvecklingsfinansiering. En annan kanal är de allmänna understöden till FN. Under punkten i dispositionsplanen kan man även finansiera det globala och tematiska utvecklingssamarbetet med de nämnda aktörerna samt deras medlemsavgifter och partnerskapsprogram.

Under punkten i dispositionsplanen betalas bl.a. Världsbanksgruppen, FN:s befolkningsfond (UNFPA), Afrikanska utvecklingsbankgruppen, FN:s barnfond (UNICEF) och FN:s jämställdhetsorganisation (UN Women).

Finlands utvecklingssamarbete med de viktigaste multilaterala aktörerna bygger på de påverkansstrategier som har lagts upp som ram för resultatstyrningen av utvecklingssamarbetet. De viktigaste multilaterala aktörer som stöds av Finland använder sig av en resultatbaserad verksamhetsmodell.

2. Utvecklingssamarbete med enskilda länder och regioner

För ändamålet föreslås anslag på 154 039 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 186 203 000 euro under åren efter år 2017.

Grunden för allokeringen av anslagen är landprogrammen där samarbetet med partnerländerna anges. De viktigaste partnerländerna med vilka det har gjorts upp landprogram är Tanzania, Moçambique, Afghanistan, Nepal, Zambia, Etiopien, Kenya, Palestinska området, Myanmar och Vietnam. I punkten i dispositionsplanen finansieras också medlemsländernas gemensamma fonder för sektorprogram, sektorbudgetstöd och allmänt budgetstöd för partnerländers regeringar, tematiskt utvecklingssamarbete mellan instituten för utvecklingsfinansiering och FN-aktörer gällande enskilda land eller regioner, statsunderstöd för finländska eller internationella frivilligorganisationer samt för företag, forskningsinstitut, universitet och stiftelser.

Anslagen kan också användas av representationerna för lokala samarbetsprojekt.

Samarbetsresultaten utvärderas via projektutvärderingar och mekanismen för landsprogram.

3. Europeiska utvecklingsfonden

För ändamålet föreslås anslag på 53 655 000 euro.

Från Europeiska utvecklingsfonden (EUF) finansieras det EU-utvecklingssamarbete och övriga utvecklingssamarbete med Afrika, Karibien och länderna i Stilla Havet (AVS-länderna) som grundar sig på Cotonou-avtalet. Stödet riktas i enlighet med europeisk utvecklingspolitisk konsensus och riktlinjerna i Cotonou-partnerskapsavtalet till samarbete med de utomeuropeiska länder och territorier som avses i fjärde delen av fördraget om Europeiska unionens funktionsätt.

En del av medlen förvaltas av Europeiska investeringsbanken (EIB). Via EIB är Finland i enlighet med det interna finansieringsavtalet garant för de lån som beviljas AVS-länderna. Utöver avgiftstaket för EUF-andelen bereder sig Finland för eventuella borgensavgifter.

4. Utvecklingssamarbete som inte inriktats enligt land

För ändamålet föreslås anslag på 33 460 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 39 840 000 euro under åren efter år 2017.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras utvecklingsinnovations- och företagspartnerskapsprogram, humanitär minröjning samt andra tematiska projekt inom organisationer, program, fonder och institut för utvecklingsfinansiering som lyder under FN än de som gäller enskilda länder eller regioner samt expertprogram inom internationella organisationer inklusive rekryteringsutgifter i samband med programmen.

Med anslagen under punkten i dispositionsplanen beviljar man även stöd till de högskoleprogram som administreras av Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete (CIMO) samt statsunderstöd till internationella frivilligorganisationer (INGO).

5. Humanitärt bistånd

För ändamålet föreslås anslag på 70 500 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 6 000 000 euro efter år 2017.

Det humanitära biståndet kanaliseras via FN-organisationer, Internationella federationen Röda korset och Röda halvmånen samt inhemska humanitära biståndsorganisationer som certifierats av Europeiska kommissionen.

Under punkten i dispositionsplanen finansieras allmänna understöd till internationella humanitära organisationer, t.ex. till FN:s flyktingorganisation (UNHCR), FN:s biståndsorgan för palestinska flyktingar (UNWRA), FN:s kontor för samordning av humanitära frågor (OCHA), FN:s centrala nödhjälpsfond (CERF) och FN:s internationella strategi för katastrofriskreducering (UNISDR). Genom anslaget finansieras även Internationella rödakorskommittén (ICRC). Utöver de allmänna understöden under punkten i dispositionsplanen stöds också landsspecifika och regionala hjälpopoperationer.

Resultaten av humanitärt bistånd övervakas med hjälp av nyckeltal som biståndsorganisationerna använder för att utvärdera sitt resultat och med hjälp av påverkansstrategierna.

6. Planering, stödfunktioner och utvecklingspolitisk information inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 4 800 000 euro.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används till bl.a. utveckling av informationssystemen inom utvecklingssamarbetet och av den övriga utvecklingssamarbetsförvaltningen, anskaffning av sakkunnigtjänster som stöd för utvecklingen, utbildning för personalen inom utvecklingssamarbetet, utvecklingskommunikation och utvecklingsfostran, utvecklingspolitisk planering och forskning samt till advokatkostnader och vid misstanke om missbruk till övriga utgifter för utredning av ärendet.

Anslagen under punkten i dispositionsplanen används också till frivillig finansiering av arbete som lyder under OECD:s biståndskommitté och statistikkommitté, till finansiering av initiativ i fråga om sådan koherens mellan olika politikområden som främjar öppenheten, arbetet mot korruption samt utvecklingen inom det internationella utvecklingssamarbetet, till den utvecklingsforskning som administreras av Finlands Akademi samt till projekt som stöder branschspecifik utveckling.

7. Evaluering och intern revision inom utvecklingssamarbetet

För ändamålet föreslås anslag på 2 100 000 euro.

Målet för evalueringsverksamheten är att beslutsfattandet ska grunda sig på ett kunskapsunderlag. Funktionen för evaluering av utvecklingssamarbetet är systematisk och omfattar alla former av utvecklingssamarbete och samtliga finansieringskanaler. Under punkten i dispositionsplanen finansieras centrala evalueringar av utvecklingssamarbetet och utvecklingen av databasen för evaluering.

Utvecklingssamarbetets interna revision svarar för den interna kontrollen och utvärderingen av riskhanteringen. Med anslagen under punkten i dispositionsplanen ska det under budgetåret utföras en kontroll av landsprogrammen.

8. Stöd till frivilligorganisationernas utvecklingssamarbete, Servicecentralen för utvecklingssamarbete (KePa rf), informationen om utvecklingssamarbetet och den kommunala sektorns utvecklingssamarbete

För ändamålet föreslås anslag på 65 000 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 3 713 000 euro under åren efter år 2017.

Syftet med det bidrag som kanaliseras via frivilligorganisationerna till utvecklingsländerna är ett vitalt samhälle som främjar aktivt medborgarskap och som grundar sig på mångfald och rättsstatsprincipen. Stöd kan beviljas projekt som uppfyller ställda kvalitetskriterier och som främjar uppnåendet av Finlands utvecklingspolitiska mål.

Den största delen av anslagen inriktas via finländska partnerskapsorganisationer i form av programstöd. Under punkten i dispositionsplanen finansieras också övriga finländska frivilligorganisationers projekt. Anslagen i punkten i dispositionsplanen kan också användas till frivilligorganisationernas utvecklingskommunikation och globaluppföstran som sker i Finland. Dessutom beviljas stöd till internationella frivilligorganisationer (INGO) och till nationella andelar av EU-finansierade projekt för utvecklingssamarbete inom den kommunala sektorn.

Av dem som ansöker om de statsunderstöd som beviljas från punkten i dispositionsplanen krävs det i regel en självfinansieringsandel på 15 procent.

9. Räntestödsinstrument

För ändamålet föreslås anslag på 6 231 000 euro samt nya fullmakter att bevilja medel och ingå avtal till ett belopp av sammanlagt 15 000 000 euro efter år 2017.

Anslagen fördelas till stöd för utvecklingsländernas ekonomiska och sociala utveckling i enlighet med OECD:s s.k. konsensusavtal om exportkrediter och räntestöds krediter. Bestämmelser om räntestöds krediter som beviljas utvecklingsländer finns i lagen om räntestöds krediter till utveck-

lingsländer (1114/2000). Anslaget under punkten i dispositionsplanen kan även användas för uppföljning och övervakning av användningen av beviljade krediter, för beredning och utvärdering av förslag till projekt samt för stödjande av tekniskt bistånd i anslutning till projekt.

Inkomsterna från samarbetsprojekten har antecknats under moment 12.24.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den nationella andelen av EU:s Turkietfond	11 360
Utgifter för samarbetsprojekt	-6 500
Nivåförändring	32 242
Sammanlagt	37 102

2017 budget	535 195 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 I tilläggsb.	8 250 000
2016 budget	498 093 000
2015 bokslut	802 582 000

80. Utvecklings-samarbetskrediter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 100 000 000 euro.

Anslaget får användas till utvecklingslån som en del av Finlands utvecklings-samarbete.

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklings-samarbetet (ODA) till lån till exempelvis internationella utvecklingsbankers eller FN:s utvecklings-aktörers fonder med mjuka villkor.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	100 000 000

88. Höjning av Finnfunds (Fonden för industriellt samarbete Ab) kapital (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens utgifter för tecknandet av nya aktier i Finnfund (Fonden för industriellt samarbete Ab).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 24.30.89	10 000
Sammanlagt	10 000

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	10 000 000
2015 bokslut	10 000 000

89. Finansinvesteringar inom utvecklingssamarbetet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får användas till finansinvesteringar som en del av Finlands utvecklingssamarbete.

Förklaring: Anslaget används i enlighet med kriterierna för det offentliga utvecklingssamarbetet (ODA). Anslaget används till placeringar i exempelvis internationella utvecklingsbanker eller fonder som förvaltas av andra utvecklingsaktörer och som stöder den privata sektorn.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring till moment 24.30.88	-10 000
Nivåförändring	-100 000
Sammanlagt	-110 000

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	30 000 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	140 000 000

90. Övriga utgifter inom utrikesministeriets förvaltningsområde

Förklaring:

Kyotoprotokollets flexibla mekanismer

Målet är att effektivisera Finlands insatser i den internationella miljöpolitiken, vilket eftersträvas bland annat genom att Kyotoprotokollets flexibla mekanismer genomförs i utvecklingsländer och övriga länder. Utrikesministeriet har hand om de utsläppsreduceringar som skaffas via den s.k. mekanismen för ren utveckling i enlighet med regeringens energi- och klimatpolitiska strategi.

Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen

Deltagandet i det regionala samarbetet är viktigt för Finland för att främja stabiliteten, den hållbara utvecklingen och den ekonomiska tillväxten i Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen. Centrala mekanismer för samarbete är de regionala råden (Arktiska rådet, Barents euroarktiska råd och Östersjöstaternas råd) och samarbetet inom den nordliga dimensionen. Dessutom stöder man verkställandet av regeringens Rysslandspolitik. Finlands deltagande i det multilaterala regionala samarbetet styrs av Finlands arktiska strategi, Europeiska unionens strategi för Östersjöregionen och politiken för den nordliga dimensionen.

50. Vissa statsunderstöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 341 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De statsunderstöd som beviljas under momentet ska stödja regeringsprogrammets utrikes- och säkerhetspolitiska riktlinjer. Av anslaget reserveras 370 000 euro för frivilligorganisationernas Europainformation. Det ordnas separat ansökningsomgångar för statsunderstöden.

På de statsunderstöd som ska beviljas under momentet tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen (688/2001).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-3
Sammanlagt	-3

2017 budget	1 341 000
2016 budget	1 344 000
2015 bokslut	1 642 880

51. Understöd till nödställda (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 45 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av hemsändningar av och stöd till personer som enligt lagen om konsulära tjänster är nödställda

2) till kontoavskrivningar till följd av det som anges ovan

3) till betalning av understöd utomlands.

2017 budget	45 000
2016 budget	45 000
2015 bokslut	33 680

66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 87 166 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter till organisationer som hänför sig till utrikesministeriets ansvarsområde och till betalning av frivilliga finansiella understöd.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finansiellt bidrag till Nordiska ministerrådets budget	22 496 000
Finansiellt bidrag till FN:s budget	9 996 000
Finansiellt bidrag till FN:s fredsbevarande styrkor	32 595 000
Finansiella bidrag till andra organisationer och fonder som lyder under FN	2 265 000
Medlemsavgift till organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW)	340 000
Medlemsavgift till Europarådet	3 380 000
Medlemsavgift till OECD	2 868 000
Medlemsavgift till WTO	1 019 000
Finansiella bidrag till OSSE:s budgetar	5 285 000
Provstoppsavtal, Finlands andel av beredningskommitténs kostnader	522 000
Finansiellt bidrag till Internationella brottmålsdomstolen (ICC)	1 150 000
Övriga medlemsavgifter och finansiella bidrag	5 250 000
Sammanlagt	87 166 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	205
Sammanlagt	205

2017 budget	87 166 000
2016 budget	86 961 000
2015 bokslut	74 455 000

67. *Utgifter för samarbete som omfattas av den internationella klimatkonventionen (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 100 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till kostnader som hänför sig till Finlands bilaterala projekt inom mekanismen för ren utveckling
- 2) till stöd för övriga åtgärder som hänför sig till instrumenten för kolmarknaden.

Förklaring: Utrikesministeriet ansvarar för projekten inom mekanismen för ren utveckling och för utsläppsenheter som skaffas via dem.

2017 budget	100 000
2016 budget	100 000
2015 bokslut	100 000

68. *Samarbete med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till multilaterala projekt inom Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen
- 2) till projekt som stöder politiken för den nordliga dimensionen
- 3) till projekt som stöder verkställandet av regeringens Rysslandspolitik
- 4) för understöd till fonder som verkar i anslutning till internationella finansiella institut
- 5) till att finansiera sakkunniga som arbetar vid internationella organisationer, finansiella institut eller motsvarande organisationer
- 6) till betalning av statens konsumtionsutgifter i anslutning till samarbetet med Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen samt stödet för verkställandet av regeringens Rysslandspolitik
- 7) till avlönande av personal motsvarande högst sex årsverken i uppgifter för viss tid i sådana projekt vid statliga ämbetsverk och inrättningar som stöder Finlands kommande ordförandeskap i Arktiska rådet.

Förklaring: Med anslaget främjas Finlands nationella mål för samarbetet i fråga om Östersjöområdet, Barentsregionen och den arktiska regionen. Finlands ställning som arktisk aktör stärks. Målet är även att arbeta för att internationell finansiering styrs till projekt som är viktiga för Finland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Samarbete med den arktiska regionen och Barentsregionen	1 100 000
Samarbete med Östersjöområdet och den nordliga dimensionen	400 000
Verkställandet av Rysslandspolitiken	300 000
Sammanlagt	1 800 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projekt som stöder Finlands ordförandeskap i Arktiska rådet	200
Sammanlagt	200

2017 budget	1 800 000
2016 budget	1 600 000
2015 bokslut	2 100 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för att täcka de kalkylerade kursskillnaderna mellan de valutauppgifter i ekonomiförvaltningens informationssystem som används inom staten och de officiella dagskurser som används i bankerna

2) för att täcka andra kalkylerade kursskillnader som gäller utlandsbetalningar i utländsk valuta.

2017 budget	1 000 000
2016 budget	1 000 000
2015 bokslut	-394 817

Huvudtitel 25

JUSTITIEMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Det att rättssystemet fungerar säkert och tillförlitligt är en grundläggande förutsättning för en gynnsam utveckling av samhället och samhällsekonomin. Ett rättvist samhälle baserar sig på förtroende och samverkan.

Samhällets differentiering och ökade pluralism, den växande tudelningen samt det att verksamheten förflyttas till datanäten för med sig utmaningar också för sådan lagstiftning som har uppfattats som bra och ändamålsenlig. De växande skillnaderna kan också vara en utmaning med tanke på förverkligandet av demokratin och de grundläggande rättigheterna. I denna omvandling är det allt viktigare att sörja för rättssystemets överskådlighet, rättssäkerheten, att behövliga lagstiftningslösningar är konsekventa samt för att medborgarna har månsidiga möjligheter till medverkan, och för skydd för de som är i svagare ställning. När det gäller företagsverksamhet berör internationaliseringen allt mer också små och medelstora företag. Inom flera sektorer krävs det nu fördomsfritt och innovativt nytt tänkande i fråga om lagstiftningslösningarna.

Ett högklassigt och effektivt rättsväsende ökar välfärden samt samhällets konkurrenskraft och förvaltningens funktion. Det besparar också kostnader inom andra förvaltningsområden och främjar samhällets ekonomiska funktion och kan för sin del även hindra utslagning. Rättsväsendets funktionsförmåga tillgodoses. Förutsättningar skapas för att man ska kunna anvisa resurser inom rättsvården på ett lämpligt sätt bland annat så, att endast de ärenden som gäller ett faktiskt behov av rättsskydd kommer till domstolsbehandling. Med tanke på användningen av resurserna har även det betydelse, hur flexibelt domstolen kan välja den mest ändamålsenliga beslutssammansättningen.

Statsekonomin lider av de ogynnsamma verkningarna av den långsamma tillväxten, den förändrade produktionsstrukturen och befolkningens stigande medelålder. Antalet arbetslösa beräknas förbli på en hög nivå. Hushållens skuldsättningsgrad och antalet hushåll utan inkomster har fortsatt att öka och ingen betydande förändring kan skönjas. Detta allmänt svaga ekonomiska läge återspeglas i hela rättsväsendets verksamhet. Antalet ärenden och gäldenärer ökar, vilket inverkar på arbetsmängden och kostnaderna för verksamheten. Antalet nya betalningsanmärkningar och personer som har antecknats i kreditupplysningsregistret har länge ökat.

På grund av asylsökandekrisen i Europa har antalet personer som ansöker om internationellt skydd ökat märkbart också i Finland. Det förväntas att de familjemedlemmar som får internationellt skydd i Finland ansöker om uppehållstillstånd i Finland, varmed ansökningarna om uppehållstillstånd på basis av familjeåterförening också kommer att öka märkbart.

De yttre förändringarna i domstolsväsendets verksamhetsmiljö, såsom internationaliseringen och den ökade kulturella mångfalden, det ökade antalet asylärenden, den allt mer invecklade rättsliga regleringen, EU-rättens ökade betydelse i domstolarnas verksamhet och det ökade antalet ärenden som kräver djupgående sakkunskap inom olika specialområden medför stora utmaningar för domstolarnas verksamhet.

De externa förändringarna i rättshjälpens och den allmänna intressebevakningens verksamhetsmiljö, såsom ökningen i antalet asylsökande som ansöker om internationellt skydd, befolkningens stigande medelålder, den marginalisering som beror på det försämrade ekonomiska läget och den allt mer internationella kundkretsen, ökar behovet av juridiska tjänster och kräver större sakkunskap än tidigare av rättshjälpen och den allmänna intressebevakningen.

Antalet ärenden och gäldenärer inom utsökningen är fortfarande stort. Det beräknas att det svaga ekonomiska läget i samhället återspeglas i utsökningsväsendets verksamhet genom ett ökat antal ärenden och gäldenärer samt ökade kostnader för verksamheten.

Brottligheten i Finland har hållits på en stabil nivå under de senaste åren, och det totala antalet brott i relation till folkmängden är lågt internationellt sett. Det skedde inga stora ändringar i antalet brott som kommit till polisens, Tullens och Gränsbevakningsväsendets kännedom 2015 jämfört med året innan. Antalet brott minskade med 1,1 %. Antalet bedrägerier och särskilt betalningsmedelsbedrägerier har ökat märkbart på 2000-talet. Jämfört med början av årtusendet har antalet bedrägerier fördubblats och antalet betalningsmedelsbedrägeriet nästan fördubblats. En stor del av betalningsmedelsbedrägerierna sker utomlands. År 2015 fick man kännedom om sammanlagt 33 900 misshandelsbrott, vilket var 2,9 % mera än år 2014. Antalet fall av grov misshandel minskade med 5 %. Antalet brott mot liv har minskat klart under de senaste tjugo åren, fastän den årliga variationen varit stor. Man fick kännedom om 1 052 våldtäktsbrott, vilket är 4,3 % mer än året innan. Antalet fall av sexuellt utnyttjande av barn har minskat med 13,1 %.

Antalet fall av sexuellt antastande som anmälts till polisen har ökat märkbart. Till stor del beror detta på en lagändring som trädde i kraft 2014, varefter man kan undersöka antastanden under egen brottsrubricering.

Samhälleliga effektmål inom justitieministeriets förvaltningsområde

— De grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna förverkligas. Medborgarna deltar i och påverkar beredningen och beslutsfattandet. Den offentliga förvaltningen är öppen och förtroendeingivande

— Rättsystemet utgör en konsekvent helhet som främjar förutsebarhet och likabehandling. Lagstiftningen är tydlig

— Lagstiftningen möjliggör medborgarnas verksamhet och deras valfrihet och ökar på det sättet aktiviteten och välfärden

— Skyddet för den svagare parten tillgodoses

- Den elektroniska ärendehantering och de elektroniska tjänsterna är kundorienterade
- Rättssäkerheten förverkligas i praktiken
- Det straffrättsliga ansvaret realiserar effektivt. Brottsligheten och dess negativa följder minskar, säkerheten och känslan av säkerhet ökar.

Resultatmål för verksamheten inom justitieministeriets förvaltningsområde

- Inom statsrådet iaktas förfaringsätten för god lagberedning
- Organisationsstrukturen och nätverket av lokaler är ändamålsenliga och stöder stärkandet av personalens kompetens
- Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad
- Informationssystemen är användarvänliga och stöder verksamheten
- Den övergripande arkitekturen iaktas och de gemensamma plattformarna utnyttjas
- Samarbete inom förvaltningsområdet och ett förvaltningsövergripande samarbete och utvecklande ökar effektiviteten i verksamheten.

De viktigaste åtgärderna för förverkligande av effektmålen för förvaltningsområdet och målen för resultatet av verksamheten presenteras i kapitlen 25.01, 25.10, 25.20, 25.30 och 25.40.

Konsekvenser för jämställdheten mellan könen

Vid justitieministeriet har man gjort upp en jämställdhets- och likabehandlingsplan för åren 2016—2019. Planen innehåller 30 mål och åtgärder i anknytning till dem, genom vilka både personalens och medborgarnas jämställdhet och likabehandling främjas. Som en del av planen utarbetar ministeriet en modell för uppgörande av jämställdhets- och likabehandlingsplaner för förvaltningsområdet. Planerna ska vara klara vid ingången av 2017, och de ska innehålla bland annat en bedömning av hur jämställdheten och likabehandlingen förverkligas, en lönekartläggning enligt jämställdhetslagen samt åtgärder för främjande av jämställdhet och likabehandling i myndighetsverksamhet och arbetsgivarverksamhet samt ordnande av utbildning.

Inom Brottsförmyndigheten beaktas kvinnliga fångars verksamhetsbehov och specifik kvinnoverksamhet utvecklas, t.ex. programverksamhet som är riktad till kvinnor samt familjearbete. Planmässig frigivning av kvinnliga fångar via öppna anstalter och övervakad frihet på prov främjas. Som en del av utvecklandet av Brottsförmyndighetens nätverk av lokaler är ett mål att inleda ombyggnaden av fängelset i Tavastehus, varmed fängelset i Tavastehus i fortsättningen ska vara ett slutet fängelse som helt och hållet beaktar kvinnliga fångars behov.

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Ministeriet och förvaltningen	125 074	130 276	126 708	-3 568	-3
01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	22 675	21 608	20 458	-1 150	-5
03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)	7 361	7 457	7 188	-269	-4
05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	3 459	6 941	6 591	-350	-5
20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)	10 923	11 032	19 032	8 000	73
21. Produktivitetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	295	295	245	-50	-17
22. Harmonisering av kontors- och kommunikationssystem (reservationsanslag 3 år)	—	1 935	2 184	249	13
29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	57 202	56 494	43 705	-12 789	-23
50. Understöd (fast anslag)	4 397	6 444	8 305	1 861	29
51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)	18 762	18 070	19 000	930	5
10. Domstolar och rättshjälp	393 080	418 732	416 803	-1 929	0
01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	9 009	9 017	8 627	-390	-4
02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 909	15 386	13 109	-2 277	-15
03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)	247 976	262 764	256 702	-6 062	-2
04. Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	60 076	60 765	61 165	400	1
50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)	65 110	70 800	77 200	6 400	9

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning	103 723	110 922	103 383	-7 539	-7
01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	103 723	110 922	103 383	-7 539	-7
30. Åklagarna	46 223	46 992	44 758	-2 234	-5
01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	46 223	46 992	44 758	-2 234	-5
40. Verkställighet av straff	234 321	216 826	215 729	-1 097	-1
01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	228 921	211 426	210 329	-1 097	-1
74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)	5 400	5 400	5 400	—	0
50. Valutgifter	17 590	2 681	8 453	5 772	215
20. Valutgifter (förslagsanslag)	17 590	2 681	8 453	5 772	215
Sammanlagt	920 011	926 429	915 834	-10 595	-1
Det totala antalet anställda	9 027	8 867	8 894		

01. Ministeriet och förvaltningen

Förklaring: I enlighet med sin verksamhetsidé drar justitieministeriet som en del av statsrådet upp rättspolitiska linjer, utvecklar författningsspolitiken och styr sitt verksamhetsområde. Justitieministeriets mål är ett öppet, aktivt och tryggt samhälle, där alla kan lita på att deras rättigheter fullföljs. Justitieministeriet ställer upp följande preliminära mål för sin verksamhet 2017.

De grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna förverkligas. Medborgarna deltar i och påverkar beredningen och beslutsfattandet. Den offentliga förvaltningen är öppen och förtroendeingivande.

Beredningen av en totalreform av självstyrelselagen för Åland fortsätts så, att regeringens proposition kan lämnas till riksdagen hösten 2017.

En regeringsproposition om de ändringar i personuppgiftslagen som föranleds av EU:s allmänna dataskyddsförordning bereds så att propositionen kan lämnas till riksdagen våren 2017, och koordineras med arbetet att se över annan nationell lagstiftning.

Medverkan för en öppenhetsvänlig tillämpning av lagstiftningen om handlingsoffentlighet för EU-institutionernas handlingar samt för åstadkommande av lagstiftning om god förvaltning i EU-institutionerna fortsätts.

Förverkligandet av de grundläggande fri- och rättigheterna och demokrati främjas. År 2017 koordineras förverkligandet av statsrådets handlingsplan för grundrättigheter och människorättspolitik samt demokratipolitiska handlingsprogram.

De språkliga rättigheterna främjas. Statsrådets språkberättelse bereds under 2017. Projekt som främjar likabehandling genomförs. Goda förhållanden särskilt på mottagningsorter för nya invandrare främjas.

Verksamhetsförutsättningarna för frivilligverksamhet och det civila samhället förbättras. Den nya delegationen för medborgarsamhällspolitik inleder sin verksamhet.

Medborgarnas möjligheter till medverkan utvecklas. Webbtjänsterna för demokrati upprätthålls och vidareutvecklas.

Ställningen för det samiska språket och kulturen främjas. Avsikten är att slutföra beredningen av den nordiska samekonventionen i början av 2017.

Rättsystemet utgör en konsekvent helhet som främjar förutsebarhet och likabehandling. Lagstiftningen är tydlig.

Lagberedningsanvisningarna utvecklas genom att arbetet med att reformera anvisningarna för utarbetande av regeringspropositioner fortsätts.

De lagförslag som utarbetas i statsrådet granskas vid justitieministeriet ur lagteknisk synvinkel.

Lagstiftningen möjliggör medborgarnas verksamhet och deras valfrihet och ökar på det sättet aktiviteten och välfärden.

Arbetet med att utreda behoven att ändra aktiebolagslagen fortsätts med mål att lämna en regeringsproposition 2017.

Behoven att ändra lagen om bostadsaktiebolag med tanke på så kallat rivande kompletterande byggande utreds med mål att lämna en regeringsproposition 2017.

Skyddet för den svagare parten tillgodoses.

Reformen av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt fortsätts med mål att lämna en regeringsproposition hösten 2017.

Arbetet med att utreda behoven att ändra inlösningslagen fortsätts med mål att lämna en regeringsproposition 2017.

Den elektroniska ärendehantering och de elektroniska tjänsterna är kundorienterade.

Alla fem stora IKT-utvecklingsprojekt inom förvaltningsområdet pågår 2017. Det finns behov att utveckla och förnya också existerande datasystem.

Förberedelser görs för att förnya datakommunikationsnätet och myndighetsnätet samt för en övergång till en gemensam arbetsstationsmodell för staten.

Man skapar metoder och tekniska förutsättningar för utvecklingen av enhetliga elektroniska ärendehanteringstjänster, och sörjer för koordineringen av användningen av de gemensamma tjäns-

terna. Man sörjer för den övergripande arkitekturen för IKT-projekt, kompbiliteten och för att projekten framskrider.

Rättssäkerheten förverkligas i praktiken.

Rättssäkerheten utvecklas och anpassas till de allt stramare ekonomiska ramarna utifrån riktlinjerna enligt reformprogrammet för rättsvården för åren 2013—2025 som blev färdig 2013 och responsen i yttrandena om programmet. I minister Lindströms program för utveckling av rättsvården (17.8.2016) berättas det på vilket sätt reformprogrammet för rättsvården genomförs under denna regeringsperiod. I programmet har inkluderats också nya åtgärder med vilka man tryggar medborgarnas rättssäkerhet, möjliggör att sektorerna inom rättsvården kan koncentrera sig på sina kärnuppgifter, minskar brottsligheten och utvecklar påföljdssystemet samt påverkar det rättsliga samarbetet inom EU.

Beredningen av reformen av rättegångsförfarandet i förvaltningsärenden fortsätts så att reformen kan genomföras under denna valperiod.

Utvecklingen av reglering med syfte att lätta upp brottmålsprocessen fortsätts med mål att lämna en regeringsproposition om saken 2017.

Ostridiga fordringsmål och vissa andra civilrättsliga ärenden (så kallade summariska ärenden) koncentreras till några tingsrätter, målet är att lämna en regeringsproposition om saken våren 2017.

Den juridiska rådgivningen inom den offentliga rättshjälpen, de elektroniska tjänsterna och de alternativa tvistlösningsförfarandena utvecklas i enlighet med helhetsplanen för rättshjälpsverksamheten som färdigställdes 2015. Ett åtgärdsprogram för helhetsplanen utarbetas 2016. Målet är att tjänster i framtiden produceras mera kundorienterat än i nuläget, och mera mångsidigt så att olika kanaler och metoder utnyttjas så att tjänsterna är lättåtkomliga för medborgarna.

Man deltar i genomförandet av utökningsväsendets strukturreform (URA). Behövliga lagstiftningsåtgärder och tjänstekollektivavtalsförhandlingar fortsätts.

Det straffrättsliga ansvaret realiseras effektivt. Brottsligheten och dess negativa följder minskar, säkerheten och känslan av säkerhet ökar.

År 2017 ges en regeringsproposition om ändring av lagen om föreläggande av böter och ordningsbot med syfte att utvidga tillämpningsområdet för bötesförfarandet.

Åtgärder mot korruption genomförs i enlighet med den strategi som utarbetats 2016.

Justitieministeriet verkar som koordinerande myndighet i arbetet för att motverka korruption. Målet är att ytterligare öka samarbetet och kunskapen om korruption mellan de centrala myndigheterna och den privata sektorn.

Kunskapsunderlaget för kriminalpolitiken stärks genom att den kriminologiska forskningen och dess tillämplighet främjas. Insamlandet och analyserandet av information om kriminalpolitikens och olika brottsbekämpningsmetoders verkningsfullhet effektivteras och utnyttjandet av forskningsdata i beslutsfattandet främjas.

Det lokala brottsförebyggandet och säkerheten i bostadsområden utvecklas i enlighet med det brottsförebyggande programmet som utarbetats 2016. För att förbättra säkerheten och trivseln i bostadsområden främjas invånarnas deltagande och medborgarinflytande.

Stödtjänster för brottsoffer ska på det sätt som offerdirektivet förutsätter ordnas i samarbete med social- och hälsovårdsförvaltningen och de organisationer som producerar tjänsterna.

Genomförandet av brottsofferavgiften som tagits i bruk för att finansiera tjänsteproduktionen följs upp, och statsbidragssystemet i anslutning till det utvecklas.

En regeringsproposition bereds om en överföring till Brottspåföljdsmyndigheten av uppgifter i anslutning till inledandet av förvandlingsstraff för böter.

En regeringsproposition om förstagångsförbrytare bereds på basis av en utredning om användningsområdet för föreskrifterna.

Villkorligt straff effektiveras genom att föreskrifter bereds genom vilka tillämpningsområdet för tilläggsföljder för villkorligt straff utvidgas.

Lagen om behandling av personuppgifter vid Brottspåföljdsmyndigheten förnyas på det sätt som ibruktagandet av ROTI-systemet förutsätter.

Revidering av strukturerna och stöd vid personalomställningar

Avsikten är att minska antalet tingsrätter från de nuvarande 27. Syftet med reformen är att öka effektiviteten och samtidigt utnyttja domarnas kunskaper mera mångsidigt än tidigare. Reformen träder i kraft senast vid ingången av 2019. En koncentrerad behandling av summariska tvistemål bereds. Rättshjälpsbyråernas struktur reformeras. Målet är att administrationen lättas upp och görs tydligare så att resurser kan riktas till kundarbetet mera än i nuläget. Av de sex rättshjälpsdistrikten ombildas sex ämbetsverk. Distrikten fördelas i rättshjälpsbyråer och intressebevakningsbyråer som fungerar parallellt. Avsikten är inte att ändra verksamhetsställena genom reformen. Före reformen är antalet rättshjälpsbyråer 27. Rättshjälpsbyråernas struktur förnyas 1.10.2016. Utsökningsväsendets strukturreform fortsätts. Avsikten är att organisera utsökningsväsendet till ett ämbetsverk. Samtidigt bereds föreskrifter om fördelning av verkställighetsuppgifter på ett nytt sätt till olika personalgrupper enligt ärendets natur och hur krävande det är. Reformen stöds också av att ärendehantering automatiseras och användningsmöjligheterna för elektronisk ärendehantering ökas. Strukturreformen träder i kraft före utgången av 2018. Åtgärderna för att effektivisera strukturerna och verksamheten vid Brottspåföljdsmyndigheten fortsätts. Strukturen för förvaltningsområdets bokföringsenheter förnyas så att från ministeriets bokföringsenhet avskiljs åklagarväsendet, utsökningsväsendet och Rättsregistercentralen till egna bokföringsenheter från och med den 1 oktober 2016. År 2017 genomförs de första åtgärderna enligt förvaltningsområdets förnyade personalstrategi för åren 2017—2020, och stärks personalplaneringen särskilt för genomförande av redan beslutade och framtida strukturförändringar. Dessutom stärks samhörighet och ömsesidig respekt särskilt i samband med ändringar i verksamhetssätt och verksamhetslokaler samt strukturuomvandlingar.

Uppgifter om personalen

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Justitieministeriet			
Årsverken	247	240	235
Arbetstillfredsställelseindex	3,7	3,7	3,7
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	7,8	8,5	7,0
Övriga särskilda ämbetsverk			
Årsverken	199	200	200
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	8,6	8,0	8,0

01. Justitieministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 20 458 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella sammanslutningar samt till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som är godkända av justitieministeriet.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 980	22 008	20 858
Bruttoinkomster	487	400	400
Nettoutgifter	21 493	21 608	20 458
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 174		
— överförs till följande år	4 356		

Beräknad användning av anslaget

	årsv.	%
Strategier för och uppföljning av samhällspolitiken	17	7
Styrningen av ministeriets ansvarsområde och verksamhets- och ekonomiplanering samt uppföljning	62	26
Beredning och uppföljning av lagstiftning	46	20
EU-ärenden och internationella ärenden	22	9
Ministeriets övriga särskilda uppgifter	17	7
Ministeriets interna förvaltning	36	15
Frånvaro med lön	35	15
Sammanlagt	235	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Administrering av statsunderstödet för brottsoffertjänster (0,5 årsv.)	80
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 23.01.01)	153
Överföring till moment 25.01.05 (-1 årsv.)	-30
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-82
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-185
Löneglidningsbesparing	-66
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-260
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-131
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-28
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-281
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-132
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-174
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-14
Sammanlagt	-1 150

2017 budget	20 458 000
2016 II tilläggsb.	-174 000
2016 budget	21 608 000
2015 bokslut	22 675 000

03. Omkostnader för myndigheter som verkar i anslutning till justitieministeriet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 188 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av omkostnaderna för barnombudsmannens byrå, jämställdhetsombudsmannens byrå, diskrimineringsombudsmannens byrå, dataombudsmannens byrå, olycksutredningscentralen, diskriminerings- och jämställdhetsnämnden, datasekretessnämnden samt Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta nationerna

2) till betalning av stipendier som Europeiska institutet för kriminalpolitik delar ut.

Vid nettobudgeteringen beaktas inte inkomsterna av avgifter för de tillsynsuppgifter som anges i 305 § i informationssamhällsbalken (917/2014).

Förklaring: Barnombudsmannen har till uppgift att bedöma och främja förverkligandet av barnens intressen och rättigheter på allmän förvaltningsnivå, samhällspolitisk nivå och lagstiftningsnivå samt att främja fullgörandet av den av Förenta Nationernas generalförsamling antagna konventionen om barnets rättigheter (FördrS 59—60/1991). Barnombudsmannen rapporterar till FN:s kommitté för barnets rättigheter, statsrådet och riksdagen. Barnombudsmannen tar initiativ och begär utredningar om brister som ombudsmannen observerat. För att främja barnens ställning och rättigheter samt myndighetssamarbetet i dessa frågor bistås barnombudsmannen av *barnombudsmannadelegationen*.

Jämställdhetsombudsmannen övervakar att lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) iakttas och främjar genom initiativ, råd och anvisningar förverkligandet av lagens syfte.

Jämställdhetsombudsmannen informerar om jämställdhetslagstiftningen och dess tillämpningspraxis samt följer att jämställdhet mellan kvinnor och män förverkligas på samhällslivets olika områden. Jämställdhetsombudsmannen ger råd och anvisningar till den som misstänker sig ha utsatts för diskriminering på basis av kön, könsidentitet eller könsuttryck, utreder brott mot diskrimineringsförbud och strävar efter att öka medvetenheten om rättigheter och skyldigheter enligt jämställdhetslagen.

Diskrimineringsombudsmannen ska övervaka att lagen om likabehandling följs på det sätt som bestäms i den lagen samt även i övrigt främja likabehandling och förhindra diskriminering. Dessutom är diskrimineringsombudsmannen nationell rapportör om människohandel och övervakar avlägsnande ur landet av utlänningar. *Delegationen för likabehandlingsärenden* arbetar under ledning av diskrimineringsombudsmannen och främjar samarbetet mellan myndigheter, medborgarorganisationer och andra när det gäller ingripande i diskriminering och främjande av likställdhet.

Effektmål för jämställdhetsombudsmannen och diskrimineringsombudsmannen är att säkerställa lika medverkan, så att inte till exempel en persons kön, ursprung, funktionsnedsättning, ålder, sexuella läggning eller övertygelse påverkar hans eller hennes möjligheter negativt.

Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden behandlar och avgör ärenden som enligt diskrimineringslagen och lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män hör till nämndens uppgifter.

Dataombudsmannen ska behandla och avgöra ärenden som gäller behandling av personuppgifter och kreditupplysningar så som föreskrivs i personuppgiftslagen (523/1999) och kreditupplysningslagen (527/2007) samt sköta övriga uppgifter som följer av de nämnda lagarna. Dataombudsmannens byrå upprätthåller och främjar den grundläggande rätten till integritet och förtroendet för samhällets tjänster. Dessutom deltar byrån i utvecklandet av informationssamhället i Finland och EU. År 2017 förbereder sig dataombudsmannens byrå på att genomföra de ändringar i verksamheten som föranleds av ikraftträdandet av EU:s allmänna dataskyddsförordning. För detta ändamål har i budgeten anvisats ett tilläggsanslag för ett årsverke och dessutom anvisas en tilläggsfinansiering för ett årsverke från justitieministeriets huvudtitel.

Datasekretessnämnden behandlar och avgör ärenden som enligt personuppgiftslagen ska avgöras av nämnden samt följer med behovet att utveckla lagstiftningen om behandling av personuppgifter och tar de initiativ som nämnden anser vara nödvändiga.

Olycksutredningscentralen ska enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011) utveckla och upprätthålla beredskapen att inleda utredningar av olyckor, effektivt och tillförlitligt utreda orsakerna till olyckor och på basis av orsakerna ge säkerhetsrekommendationer, och följa med hur de iakttas.

Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta Nationerna, producerar internationella sakkunnigtjänster inom kriminalpolitikens område. Institutets verksamhet styrs centralt av FN:s kriminalpolitiska program och av linjebeslut i anslutning till det.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 336	7 857	7 588
Bruttoinkomster	180	400	400
Nettoutgifter	8 156	7 457	7 188
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 121		
— överförs till följande år	1 326		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Barnombudsmannens verksamhet	607
Jämställdhetsombudsmannens verksamhet	976
Diskrimineringsombudsmannens verksamhet	1 368
Diskriminerings- och jämställdhetsnämnden	196
Barnombudsmannadelegationen	20
Dataombudsmannens verksamhet	1 739
Datasekretessnämnden	15
Olycksutredningscentralen	1 523
Institutet för kriminalpolitik	517
Servicecentralernas avgifter	227
Sammanlagt	7 188

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Dataombudsmannens byrå, genomförande av EU: s dataskyddsreform	80
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift.)	-63
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	5
Lönejusteringar	-11
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-50
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-25
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-10
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift.)	-91
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-45
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-54
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-5
Sammanlagt	-269

2017 budget	7 188 000
2016 II tilläggsb.	-49 000
2016 budget	7 457 000
2015 bokslut	7 361 000

05. Rättsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 591 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas inte i justitieministeriets förordning om avgiftsbelagda prestationer som tillhandahålls av justitieministeriet och vissa myndigheter inom dess förvaltningsområde avsedda Rättsregistercentralens inkomster.

Förklaring: Rättsregistercentralen är registeransvarig för informationssystemen och registren inom justitieministeriets förvaltningsområde och förmedlar information från förvaltningsområdets myndigheter till andra myndigheter. De register som används mest är straffregistret, bötesregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt skuldsaneringsregistret. Rättsregistercentralen sköter verkställighetsuppgifter i samband med böter, förverkandepåföljder, avgifter och fordringar samt för statens talan i dessa ärenden. Dessutom sköter Rättsregistercentralen underhåll och utveckling av informationssystemen inom förvaltningsområdet i samarbete med ämbetsverken inom förvaltningsområdet, enligt vad som har avtalats i serviceavtalen. Rättsregistercentralen sköter även uppgifter i anknytning till planeringen av blanketter inom förvaltningsområdet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 788	11 741	13 561
Bruttoinkomster	7 376	4 800	6 970
Nettoutgifter	3 412	6 941	6 591
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	-		
— överförs till följande år	47		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Administrering av statsunderstödet för brottsoffertjänster	50
Bokföringsuppgifter till följd av ändringen av bokföringsenheternas struktur	70
Ibrukttagandet av statens gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltning (KIEKU) (bortfall av tillägg av engångsnatur)	-135
Tryggande av verksamheten (överföring från momenten 25.01.21, 25.10.03, 25.10.04, 25.20.01 och 25.30.01)	200
Ändringar till följd av tillämpningen av böteslagen (bortfall av tillägg av engångsnatur)	-340
Överföring från moment 25.01.01 (1 årsv.)	30
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-40
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-4
Löneglidningsbesparing	-27
Lönejusteringar	-1
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-17
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-6
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-60
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-28

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Temporär sänkning av StPL-avgiften	-40
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-2
Sammanlagt	-350

2017 budget	6 591 000
2016 II tilläggsb.	-40 000
2016 I tilläggsb.	139 000
2016 budget	6 941 000
2015 bokslut	3 459 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 032 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av arvoden och övriga konsumtionsutgifter som föranleds av utredningskommisioner som tillsatts för säkerhetsutredningar enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (525/2011), Europeiska unionens lagstiftning och internationella avtal som förpliktar Finland och utredningar som utförs som internationellt samarbete

2) för fullföljande av skadeståndsansvar som föranleds av en eventuell förbindelse som getts vid en utländsk domstol eller annan myndighet i anslutning till ett kostnadsansvar som konkursombudsmannen tagit i fråga om ett konkursbo med ringa tillgångar

3) till betalning av rättegångskostnader som med stöd av lagar och förordningar föranleds av myndigheternas verksamhet och till betalning av kostnader som föranleds av förordnande av en intressebevakare för en minderårig part för förundersökning samt till betalning av intressebevakarens arvode och kostnader

4) till betalning av ersättningar som staten enligt skadeståndslagen (412/1974) ska betala

5) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

6) till betalning av tolknings- och översättningsutgifter för ärenden som sköts enligt rättshjälpslagen (257/2002)

7) till betalning av ersättningar enligt 19 och 20 § i lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning (378/2005)

8) till betalning av överföringsutgifter till huvudmän inom den allmänna rättshjälps och allmänna intressebevakningens köpta tjänster såsom en gottgörelse som motsvarar mervärdesskattens belopp

9) till betalning av rättegångskostnader i ärenden enligt diskrimineringslagen (1325/2014), i vilka diskrimineringsombudsmannen fungerar som biträde vid en rättegång för en person som misstänker sig ha utsatts för diskriminering och diskrimineringsombudsmannen har förbundit sig till att betala eventuella rättegångskostnader om man förlorar målet

10) till betalning av ersättningar enligt 10 kap 11 § 2 mom. i strafflagen (356/2016).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättningar enligt 10 kap. 11 § 2 mom. i strafflagen	8 000
Sammanlagt	8 000
2017 budget	19 032 000
2016 II tilläggsb.	2 000 000
2016 budget	11 032 000
2015 bokslut	10 923 142

21. Produktivetsanslag för justitieministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 245 000 euro.

Anslaget får användas till produktivetsfrämjande investeringar, forskning och utredningar inom ministeriets förvaltningsområde, samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Anslaget får även användas till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken för viss tid för att främja produktivetsåtgärder.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att använda anslaget till att finansiera produktivetsfrämjande projekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av verksamheten vid Rättsregistercentralen (överföring till moment 25.01.05)	-50
Sammanlagt	-50
2017 budget	245 000
2016 budget	295 000
2015 bokslut	295 000

22. Harmonisering av kontors- och kommunikationssystem (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 184 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av ibruktagandet av massprodukter när det gäller kontors- och kommunikationssystem inom justitieministeriets förvaltningsområde.

Förklaring: Avsikten är att inom justitieministeriets förvaltningsområde ta i bruk statens gemensamma så kallade massprodukter när det gäller kontors- och kommunikationssystem. För närvarande används inom förvaltningsområdet produkter som avviker från massprodukterna. Ett samarbetsavtal som gäller ökning av produktiviteten har ingåtts mellan justitieministeriet och finansministeriet om projektet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ibruktagande av de gemensamma IKT-tjänsterna (harmoniseringsprojekt) (2016 års finansiering) (överföring till moment 28.70.20)	-1 935
Ibruktagande av de gemensamma IKT-tjänsterna (harmoniseringsprojekt) (2017 års finansiering) (överföring från moment 28.70.20)	2 184
Sammanlagt	249
2017 budget	2 184 000
2016 budget	1 935 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom justitieministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 43 705 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	211
Ändring av budgetpraxis (motsvarande ökning under moment 25.10.50)	-13 000
Sammanlagt	-12 789

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	43 705 000
2016 II tilläggsb.	-6 500 000
2016 budget	56 494 000
2015 bokslut	57 201 735

50. Understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 8 305 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi
- 2) till understöd till sammanslutningar som arbetar för att förebygga kriminalitet samt för utvärdering av arbetet för att förebygga kriminalitet
- 3) till understöd till sammanslutningar som producerar stödtjänster till brottsoffer
- 4) till understöd till Opinionsnämnden för massmedier
- 5) till understöd för verksamhet som stöder utvecklandet av rättsordningen och demokratin och spridandet av kunskap om dessa frågor
- 6) till utgifter för projekt som ansluter sig till brottsbekämpning och bedömning av brottsbekämpningen tillsammans med statliga inrättningar och Helsingfors universitetet.

Dispositionsplan (1 000 euro)

Understöd till sammanslutningar som producerar stödtjänster till brottsoffer (högst)	4 933
Understöd för upprätthållande av samernas kulturella autonomi (högst)	3 182
Övriga understöd (högst)	190
Sammanlagt	8 305

Förklaring:

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anknytning till användningen av fullmakter föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	2021	fr.o.m. 2022
Fullmakt för samekulturcentrumets hyresavtal						
Förbindelser som ingåtts före år 2017	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/år
Förbindelser 2017	-	-	-	-	-	-
Utgifter sammanlagt	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481	1 481/år

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsunderstödet för brottsoffertjänster	2 000
Stödtelefonverksamhet för offer för våld i nära relationer (överföring till moment 33.03.04)	-157
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	18
Sammanlagt	1 861

2017 budget	8 305 000
2016 II tilläggsb.	18 000
2016 I tilläggsb.	-284 000
2016 budget	6 444 000
2015 bokslut	4 397 245

51. Vissa ersättningar och understöd som betalas av staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av sådana ersättningar för brottsskador som ska betalas enligt brottsskadelagen (1204/2005)
- 2) till betalning av ersättningar enligt lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (422/1974) samt till betalning av ringa ombudsarvoden i anslutning därtill.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	930
Sammanlagt	930
2017 budget	19 000 000
2016 budget	18 070 000
2015 bokslut	18 762 107

10. Domstolar och rättshjälp

Förklaring: Valfungerande och effektiva *domstolar* är en förutsättning för realiseringen av ett rättsskydd som motsvarar kraven enligt de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, samt för en rättssäkerhet som krävs både i den ekonomiska verksamheten och vid ordnandet av medborgarnas inbördes relationer. Upprätthållandet av den allmänna ordningen och säkerheten och utredandet av konflikter på lika villkor utifrån på förhand fastställda allmänna regler förutsätter ett valfungerande rättssystem. Det oberoende domstolsväsendet ska trygga att var och en kan i samhället lita på att deras rättigheter tillgodoses.

Ett effektmål är att tvistemål, brottmål och förvaltningsprocessärenden avgörs utan dröjsmål, högklassigt och förmånligt. Domstolarnas arbetsredskap utvecklas så att de blir användarvänliga och stöder verksamheten, så att man vid rättegångar i så stor utsträckning som möjligt kan utnyttja elektroniskt material. Arbetsmetoderna och verksamhetssätten kan då utvecklas till sådana att de stöder behandling av ärenden utan dröjsmål och högklassigt. Det är ytterst viktigt att domstolarna deltar i arbetet med utveckling av system och arbetsmetoder. De nya arbetsmetoderna ska tas i bruk effektivt.

Bestämmelserna om domstolarnas organisation förnyas genom att en domstolslag stiftas. Detta inverkar på domstolarnas verksamhet som en helhet. Målet för den reform som ingår i nämnda lag och som kompletterar det nuvarande utbildningssystemet och gäller utbildningen av personalen inom rättsskipningen är att för sin del trygga en högklassig rättsskipning. De olika rättsinstansernas roller och uppgifter ska vara tydliga. Rättegångens tyngdpunkt ska vara i den första instansen. En högklassigt fungerande första instans ökar förtroendet och minskar behovet för ändringsökande. De högre rättsinstansernas verksamhet ska koncentrera sig till prejudikat.

Ett effektmål är att de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna förverkligas vid behandlingen av ärenden och i avgörandena. Behandlingskedjorna och rättegångsförfarandena ska bestämmas enligt ärendenas beskaffenhet och det hur krävande de är. Rättsskyddsuppgifterna regleras inte bara i den nationella lagstiftningen utan även genom internationella fördrag. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna bedömer genom sin rättspraxis hur medlemsstaterna iakttar de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter. För att trygga tillgången till domstolstjänster genomförs en omorganisering av domstolsväsendet och domstolsförvaltningen. Med hjälp av större enheter tryggas stärkandet av kunnandet, specialkunnandet, kvaliteten och produktiviteten. I samband med strukturomvandlingarna minskas de olägen-

heter som medförs av större avstånd genom att möjligheterna till elektronisk ärendehantering och arbetsmetoder som är oberoende av platsen ökas.

Ett effektmål är att domstolsverksamheten är öppen. Det informeras aktivt om domstolarnas verksamhet och avgöranden.

Vid *de allmänna domstolarna* behandlas och avgörs åtalsärenden som gäller straffrättsligt ansvar samt tvistemål och ansökningsärenden som gäller rättsförhållanden av privaträttslig natur. De allmänna domstolarna ser således till att det straffrättsliga ansvaret realiserar inom alla områden av privat och samhällelig verksamhet. De ansvarar även för att enskilda, företag och andra sammanlutningar garanteras rättsskydd i sina inbördes relationer och även i relation till offentliga samfund när det inte är fråga om tillämpning av förvaltningsrättslig lagstiftning.

I regeringsprogrammet har man uppställt som mål att användningsområdet för strafforder utvidgas genom att man från underrätterna överför till ett summariskt förfarande sådana brottmål i vilka kan utdömas böter eller fängelse i högst två år. Detta skulle minska på antalet ärenden som inkommer till de allmänna domstolarna.

Hos *förvaltningsdomstolarna* söks ändring i myndighetsbeslut som fattats inom olika förvaltningsområden och på olika förvaltningsnivåer. Högsta förvaltningsdomstolens avgöranden, men även andra förvaltningsdomstolarnas avgöranden, styr lagligheten och förverkligandet av rättssäkerheten inom hela den offentliga maktutövningen. Avgörandena inverkar även på samhällets verksamhet och konkurrensförmåga. Såväl för individen som för samhället är det viktigt att trygga en snabb handläggning av ärenden samt rättssäkerheten hos besluten.

I regeringsprogrammet har som ett mål inskrivits att antalet ärenden vid högsta förvaltningsdomstolen minskas och att vid förvaltningsdomstolarna utvidgas användningsområdet för bl.a. förfarandet med rättelseyrkande. Justitieministeriet har samarbetat intensivt med andra förvaltningsområden vad gäller lagberedningen, och ett mål är att det inom varje förvaltningsområde i bestämmelserna om ändringssökande beaktas möjligheterna att rätta myndigheters beslut utan domstolsbehandling.

Målet med *rättshjälpen och den allmänna intressebevakningen* är att var och en ska få nödvändig hjälp med lösandet av sina rättsliga problem även om ens ekonomiska situation är svag. Rättshjälp och allmän intressebevakning erbjuds så att det är ändamålsenligt totalekonomiskt sett.

Effektmål för rättshjälpen och den allmänna intressebevakningen

— Skyddet för den svagare parten tillgodoses. Behandlingen av asylärenden i fråga om asylsökande som ansöker om internationellt skydd effektiveras genom att omfattningen på rättshjälpen begränsas, behörighetskraven för biträdena granskas och det föreskrivs om fasta arvoden per ärende för skötseln av uppgiften som biträde

— Rättssäkerheten förverkligas i praktiken. Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad. Processerna för advokatverksamheten inom rättshjälpen utvecklas genom att förenhetliga verksamhetssätten. Den allmänna intressebevakningens processer utvecklas så att de motsvarar bästa praxis. Verksamhetssätten och förfaringsätten i fråga om behandlingsprocessen för konsumenttvistenämndens klagomål utvecklas. Rättshjälpsbyråernas struktur förnyas och förvaltningen lättas genom att ekonomi- och personalförvaltningens

uppgifter koncentreras till sex rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt som fungerar som ämbetsverk. Strukturomvandlingen träder i kraft den 1 oktober 2016.

— Ett juridiskt problem avgörs i ett så tidigt skede som möjligt. Den juridiska rådgivningen vid rättshjälpsbyråerna utvecklas så att den blir mera kundorienterad.

— Rådgivningstjänsterna är lättillgängliga. Vid rättshjälpsbyråerna skapas mångsidiga former för juridisk rådgivning.

— Den elektroniska ärendehantering och de elektroniska tjänsterna är kundorienterade. Distansservicen för rättshjälpen och intressebevakningen utvidgas.

Uppgifter om personalen¹⁾

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Domstolarna			
Antal anställda, årsv.	3 139	3 170	3 170
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	7,1	8,0	8,0
Rättshjälpsbyråerna och konsumenttvistenämnden			
Antal anställda, årsv.	994	1 019	1 063
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	10,2	10,0	10,0

¹⁾ På grund av den kraftiga ökningen av antalet asylsökande har man inom justitieministeriets förvaltningsområde ökat de resurser som anknyter till rättssäkerheten för de som ansöker om internationellt skydd. Ökningen av antalet årsverken både vid domstolarna och rättshjälpsbyråerna förklaras med detta. Personalens arbetstillfredsställelse följs upp årligen så att enkäter riktas till särskilda grupper av ämbetsverk med visst antals års mellanrum.

01. Högsta domstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 8 627 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas inte som inkomster avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015), och inte som utgifter avskrivningar till följd av dessa.

Förklaring: Högsta domstolen är den högsta domstolen i tviste- och brottmål. Dess uppgift är att utifrån systemet med besvärstillstånd, genom att undersöka och avgöra enskilda besvärssärenden, ge sådana prejudikat för tolkning och tillämpning av lag som styr rättspraxis och gör den enhetligare. Dessutom behandlar och avgör högsta domstolen ärenden som gäller extraordinärt ändringssökande och avger utlåtanden till republikens president i benådningssärenden och ärenden som gäller Ålands självstyrelse. Högsta domstolen övervakar de lägre domstolarnas rättskipning.

I vissa rättsliga frågor är det nödvändigt att snabbt få ett förhandsavgörande, något som gör avgörandena i lägre instans enhetligare och minskar antalet överklaganden. Målet är att högst 70 % av de besvärssärenden som är anhängiga vid utgången av år 2017 (ärenden som beviljats besvärstillstånd och direkta besvär) har varit anhängiga längre än 12 månader. Målet på lång sikt är att av de besvärssärenden som är anhängiga har minst 33 % varit anhängiga mindre än 9 månader, ca 33 % varit anhängiga 9—12 månader och högst 33 % varit anhängiga längre än 12 månader.

Tabell med nyckeltal

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål/uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	2 378	2 450	2 450
— avgöranden i sak i besvärärenden	119	130	130
— offentliggjorda avgöranden	106	100	100
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)			
— alla ärenden	6,9	7,5	7,5
— ärenden som gäller besvärstillstånd	5,2	6,5	6,5
— avgöranden i sak	23,0	20,0	18,0
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	3 757	3 674	3 675
— produktivitet (beslut/årsv.)	33	33	33

I avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolar och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015) för högsta domstolens prestationer beräknas 320 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 940	9 020	8 638
Bruttoinkomster	6	3	11
Nettoutgifter	8 934	9 017	8 627
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	757		
— överförts till följande år	832		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-73
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	19
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	2
Löneglidningsbesparing	-26
Lönejusteringar	-3
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-44
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-11
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-111
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-53
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-68
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-2
Sammanlagt	-390

2017 budget	8 627 000
2016 II tilläggsb.	-49 000
2016 budget	9 017 000
2015 bokslut	9 009 000

02. Högsta förvaltningsdomstolens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 109 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas inte som inkomster avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015), och inte som utgifter avskrivningar till följd av dessa.

Förklaring: Högsta förvaltningsdomstolen avgör som högsta rättsinstans de besvär som anförs över förvaltningsbeslut. Högsta förvaltningsdomstolen övervakar också förvaltningsprocessen.

Inemot 90 % av alla ärenden som avgörs av högsta förvaltningsdomstolen gäller beslut som meddelats av regionala förvaltningsdomstolar. Dessutom avgör högsta förvaltningsdomstolen bl.a. besvär som har anförts över marknadsdomstolens samt statsrådets och ministeriernas beslut. Till de största kategorierna av ärenden som kommer in till högsta förvaltningsdomstolen hör utlänningsfrågor, social- och hälsovård, byggande och miljöfrågor, beskattning, statsrätt och allmän förvaltning samt ekonomisk verksamhet, såsom konkurrensärenden och offentlig upphandling. Största delen av utlänningsärendena gäller förvaltningsdomstolens avslagsbeslut i asylärenden. Antalet personer som ansökte om internationellt skydd ökade märkbart 2015. Antalet besvär som gäller asyl förväntas öka avsevärt år 2017. Man strävar efter att avgöra sådana utlänningsärenden där besvärstillstånd inte beviljas på under tre månader. Målet för sådana utlänningsärenden där besvärstillstånd beviljas är att behandlingstiden är högst tio månader.

Målet är att av ärendena avgörs 30 % inom mindre än sex månader och 20 % inom 6—9 månader. Behandlingstider på över 24 månader får förekomma endast i undantagsfall, närmast i fråga om ärenden som väntar på förhandsavgörande av Europeiska unionens domstol.

Tabell med nyckeltal

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål/uppskattning
Avgjorda ärenden, st.	4 012	5 500	6 000
— Utlänningsärenden	852	2 400	3 000
— Övriga ärenden	3 160	3 100	3 000
Genomsnittlig behandlingstid (mån.)	10,8	10,5	7,5
— Utlänningsärenden	7,7	6,0	4,0
— Övriga ärenden	11,8	11,5	11,0
Funktionell effektivitet			
— resurshushållning (€/avgjort ärende)	2 631	2 650	2 350
— produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	42	43	49

I avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015) för högsta förvaltningsdomstolens prestationer beräknas 600 000 euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 552	15 396	13 106
Bruttoinkomster	-4	10	-3
Nettoutgifter	10 556	15 386	13 109
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 015		
— överförs till följande år	1 368		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylsökandes rättsäkerhet och familjeåterföreningar	-1 800
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-100
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	17
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-4
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-53
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-16
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-152
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-73
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-84
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-2
Sammanlagt	-2 277

2017 budget	13 109 000
2016 II tilläggsb.	-67 000
2016 budget	15 386 000
2015 bokslut	10 909 000

03. Omkostnader för övriga domstolar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 256 702 000 euro.

Anslaget får också användas till utgifter som föranleds av lagen om rättegångsbiträden med tillstånd (715/2011) och till betalning av överföringsutgifter till advokatförbundet i enlighet med 24 § 2 mom. i lagen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt en princip som motsvarar prestationsprincipen.

Vid nettobudgeteringen beaktas inte som inkomster avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015), och inte som utgifter avskrivningar till följd av dessa.

Förklaring: I fråga om *hovrätternas* genomsnittliga behandlingstider är målet att de regionala skillnaderna i behandlingstiderna inte blir längre. Ett mål är också att andelen ärenden som varit anhängiga i över ett år är under 7 % av de anhängiga ärendena.

Målet är att förhindra att den totala tiden för behandling av ärenden förlängs. Den totala behandlingstiden för ärenden som länge har varit föremål för förundersökning och åtalsprövning eller i tingsrättsskedet ska beaktas. Hovrätterna strävar efter att behandlingstiden för ärenden som i tidigare skeden har varit under behandling i över tre år är högst 12 månader i hovrätten.

I fråga om omfattande tvistemål som avgörs i huvudförhandling vid *tingsrätterna* är målet att 35 % avgörs inom mindre än 6 månader och att högst 25 % har en behandlingstid på över ett år.

För brottmål är målet att den genomsnittliga behandlingstiden inte vid någon tingsrätt ska vara över 3 månader längre än genomsnittet för hela landet. Dessutom är målet att behandlingstiden i 45 % av brottmålen är högst 2 månader och att behandlingstiden överstiger 9 månader i högst 10 % av brottmålen. Målet är att förhindra att den totala tiden för behandling av ärenden förlängs. Den totala behandlingstiden för ärenden som länge har varit föremål för förundersökning och åtalsprövning ska beaktas när det gäller brottmål.

I fråga om *förvaltningsdomstolarna* är målet att de regionala skillnaderna i behandlingstiderna inte blir längre.

Utlänningsärendena utgör en betydande andel av de ärenden som kommer in till förvaltningsdomstolarna. Asylärendena hör till kategorin utlänningsärenden. Målet är att asylärendena behandlas snabbt så att den genomsnittliga behandlingstiden för dessa ärenden är mindre än sex månader.

Tabell med nyckeltal

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål/uppskattning
Hovrätterna			
Avgjorda ärenden, st.	9 855	9 500	9 500
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,1	6,0	6,0
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	1 530	1 600	1 600
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	56	55	55
Tingsrätterna			
Avgjorda ärenden totalt, st.	484 813	460 000	460 000
— Brottmål	52 917	55 000	55 000
— Omfattande tvistemål	9 885	10 500	10 500
— Summariska ärenden	343 990	300 000	300 000

Tabell med nyckeltal

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål/uppskattning
Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
— Brottmål	4,0	4,0	4,0
— Omfattande tvistemål	9,3	10,0	9,5
— Summariska ärenden	2,7	2,5	2,5
— Skuldsaneringsärenden	6,1	6,0	6,0
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	635	650	650
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	115	120	120
Förvaltningsdomstolarna			
Avgjorda ärenden, st.	20 002	25 000	27 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	8,5	7,5	7,5
Resurshushållning (€/arbetsmängd)	1 125	1 100	1 100
Produktivitet (arbetsmängd/årsv.)	72	73	73
Försäkringsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	6 656	7 000	7 000
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	13,3	12,0	12,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	1 206	1 100	1 100
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	63	68	68
Marknadsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	934	900	900
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,4	6,0	6,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	3 792	4 500	4 500
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	23	20	20
Arbetsdomstolen			
Avgjorda ärenden, st.	144	150	150
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	7,0	6,0	6,0
Resurshushållning (€/avgjort ärende)	6 700	6 400	6 400
Produktivitet (avgjorda ärenden/årsv.)	16	20	20

I avgifter som tas ut enligt lagen om domstolsavgifter (1455/2015), justitieministeriets förordning om vissa ansökningsavgifter vid domstolar (1744/2015) och justitieministeriets förordning om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer åren 2016—2018 (1558/2015) för domstolarnas prestationer beräknas 45,28 mn euro inflyta under moment 12.25.10.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	251 498	263 264	257 152
Bruttoinkomster	831	500	450
Nettoutgifter	250 667	262 764	256 702

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	36 709		
— överförs till följande år	34 018		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänna domstolarna			171 433
Förvaltningsdomstolarna			53 654
Informationsförvaltningsutgifter och övriga utgifter			31 615
Sammanlagt			256 702

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anhopade domstolar			-1 500
Asylsökandes rättsäkerhet och familjeåterföreningar			870
Databanksprojektets (AIPA) infrastruktur för sammanträdessalar			3 000
Projekt för att skapa ett verksamhetsstyrnings- och dokumenthanteringssystem för förvaltningsdomstolarna (HAIPA) (2016 års finansiering) (överföring till moment 28.70.20)			-1 441
Projekt för att skapa ett verksamhetsstyrnings- och dokumenthanteringssystem för förvaltningsdomstolarna (HAIPA) (2017 års finansiering) (överföring från moment 28.70.20)			5 680
Tryggande av verksamheten vid Rättsregistercentralen (överföring till moment 25.01.05)			-80
Åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas databank (AIPA) (finansieringen 2016) (överföring till moment 28.70.20)			-6 000
Åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas databank (AIPA) (finansieringen 2017) (överföring från moment 28.70.20)			3 100
Ändringar i budgeteringen av intäkter (nettning av vigselförrättningsarvoden och net-tobudgetering på inkomstkonto av avskrivningar av intäkter från domstolsavgifter)			-240
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)			-1 901
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror			226
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)			1
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)			-180
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna			-1 209
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)			-296
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)			-2 890
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)			-1 392
Temporär sänkning av StPL-avgiften			-1 752
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-58
Sammanlagt			-6 062

2017 budget	256 702 000
2016 II tilläggsb.	-1 526 000
2016 budget	262 764 000
2015 bokslut	247 976 000

04. Rättshjälps- och intressebevakningsdistriktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 61 165 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranslås staten på grund av ordnandet av sådana rättshjälps- och intressebevakningstjänster som avses i lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016).

Vid nettobudgeteringen beaktats inte sådana i 18 § i lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt avsedda arvoden och ersättningar som tas ut av huvudmännen för den allmänna intressebevakningen.

Av de inkomster som nettobudgeteras under momentet budgeteras en rättshjälpsmottagares förlorande motparts ersättningar för rättegångskostnaderna enligt kontantprincipen.

Förklaring: Det beräknas att 56 000 ärenden inkommer till rättshjälpsbyråerna år 2017 (48 600 ärenden 2015 och uppskattningen för 2016 är 50 000 ärenden). Det beräknas att det år 2017 görs 10 000 rättshjälpsbeslut för asylsökande som ansöker om internationellt skydd (8 400 år 2015 och uppskattningen 10 000 för år 2016). Målet för kötiden vid rättshjälpsbyråerna är i medeltal 11 dagar år 2017 (år 2015 och uppskattning för år 2016 12 dagar).

Av de ärenden som kom in till rättshjälpsbyråerna år 2015 var 85 % civil- och förvaltningsrättsliga ärenden och 15 % brottmål. Antalet ärenden som gäller asyl och familjeåterförening för asylsökande som ansöker om internationellt skydd har ökat avsevärt. Målet är att antalet asylärenden som inkommer till rättshjälpsbyråerna för behandling är 6 000 år 2017 (145 ärenden år 2015 och målet för 2016 2 000 ärenden).

Rättshjälpstjänster och tjänster inom den allmänna intressebevakningen köps från kommunerna och privata tjänsteproducenter när det är nödvändigt för att säkerställa den regionala tillgången till tjänsterna. De köpta tjänsternas andel är 12 % år 2017 (år 2015 och uppskattning för år 2016 11 %).

Det beräknas att 6 500 ärenden inkommer till konsumenttvistenämnden år 2017 (5 700 ärenden 2015 och uppskattningen för 2016 6 500 ärenden). Målet är att den totala behandlingstiden är under 9 månader år 2017.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt uppställt följande mål för rättshjälpsbyråernas och konsumenttvistenämndens verksamhet 2017:

Rättshjälp

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Ärenden som behandlats, st.	48 399	50 038	56 000
Rättshjälpsinfo, antal gånger	2 457	8 000	8 000
Rättshjälpsbeslut för privata ombud, st.	31 526	39 500	43 500
Resurshushållning (euro/viktad arbetsmängd)	113	125	130
Produktivitet (viktad arbetsmängd/årsv.)	476	490	505

Allmän intressebevakning

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Antal huvudmän, st.	37 331	38 100	38 900
— rättshjälpsbyråerna som intressebevakare	33 496	34 000	34 800
— intressebevakning i form av köpta tjänster	3 835	4 100	4 100
Resurshushållning, (bruttoutgifter/huvudman)	840	843	845
Produktivitet (antalet huvudmän/årsv.)	61	61	61

Konsumenttvistenämnden

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Besvär som behandlats, st.	5 608	6 400	6 400
Resurshushållning (€/behandlat ärende)	394	352	354
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	175	202	208
Total behandlingstid, mån.	10,4	9,2	8,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	65 783	65 965	66 365
Bruttoinkomster	5 272	5 200	5 200
Nettoutgifter	60 511	60 765	60 165
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	22 732		
— överförs till följande år	22 297		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom rättshjälpen (Offentligrättslig verksamhet, 1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	3 759	3 700	3 800
— övriga intäkter	73	-	-
Intäkter sammanlagt	3 832	3 700	3 800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 609	6 500	6 600
Kostnadstäckning (intäkter - kostnader)	-2 777	-2 800	-2 800
Kostnadsmotsvarighet, %	58	57	58

**Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom rättshjälpen
(Företagsekonomisk verksamhet, 1 000 euro)**

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	1 528	1 530	1 620
— övriga intäkter	23	-	-
Intäkter sammanlagt	1 551	1 530	1 620
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 825	1 700	1 800
Kostnadstäckning (intäkter - kostnader)	-274	-170	-180
Kostnadsmotsvarighet, %	85	90	90

Bestämmelser om arvoden för rättshjälp finns i statsrådets förordning om grunderna för arvoden vid allmän rättshjälp (290/2008).

I arvoden som enligt lagen om statens rättshjälps- och intressebevakningsdistrikt (477/2016) tas ut beräknas ca 23 300 000 euro inflyta under moment 12.25.15. Beloppet på arvoden för intressebevakare motsvarar ca 70 % av de sammanlagda utgifterna för den allmänna intressebevakningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylsökandes rättssäkerhet (ändring i behovskalkylen)	3 047
Bruttobudgetering av allmänna intressebevakningstjänster	312
Tryggande av verksamheten vid Rättsregistercentralen (överföring till moment 25.01.05)	-20
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-559
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	13
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-44
Löneglidningsbesparing	-100
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-90
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-300
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-84
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-830
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-396
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-504
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-45
Sammanlagt	400

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	61 165 000
2016 II tilläggsb.	1 109 000
2016 budget	60 765 000
2015 bokslut	60 076 000

50. Ersättningar till privata rättsbiträden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 77 200 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt rättshjälpslagen (257/2002)
- 2) till betalning av ersättningar enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993)
- 3) till betalning av ersättningar enligt lagen om rättegång i brottmål (689/1997)
- 4) till ett belopp av högst 1 400 000 euro till arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen (120/2004) samt till övriga utgifter för konkursförfaranden som orsakas av offentlig utredning.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Rättshjälp och försvar	70 000 000
Biträdande av målsägande	200 000
Skuldsanering för privatpersoner	2 100 000
Ersättning för rättegångskostnaderna för oskyldigt åtalade	3 500 000
Arvoden till offentliga utredare och boförvaltare enligt konkurslagen samt till övriga utgifter för konkursförfarande som orsakas av offentlig utredning (högst)	1 400 000
Sammanlagt	77 200 000

År 2015 skötte privata rättsbiträden ca 33 719¹⁾ rättshjälpsärenden. Den mest omfattande och till kostnaderna största gruppen bland rättshjälps ärenden är brottmålen (64 %). Det var främst privata biträden som fungerade som rättsbiträde för asylsökande som ansöker om internationellt skydd (97 %) år 2015. Det beräknas att det år 2016 och 2017 görs 10 000 rättshjälpsbeslut för asylsökande. Privata rättsbiträden sköter cirka 5 000 asylärenden år 2017 (8 000 ärenden år 2016). Ersättningar som betalades med stöd av lagen om skuldsanering för privatpersoner uppgick till ca 2,1 miljoner euro år 2015. Ersättningar för oskyldigt åtalades rättegångskostnader uppgick till ca 8,1 miljoner euro år 2015. Arvoden som betalades offentliga utredare enligt konkurslagen uppgick till ca 1,3 miljoner euro år 2015.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylsökandes rättssäkerhet (ändring i behovskalkylen)	-6 600
Ändring av budgetpraxis för mervärdesskatteutgifter (motsvarande minskning under moment 25.01.29)	13 000
Sammanlagt	6 400

¹⁾ Statistikfört som ett ärende. Handläggningen av ett ärende kan omfatta flera handläggningar t.ex. i tingsrätten och hovrätten.

2017 budget	77 200 000
2016 II tilläggsb.	4 300 000
2016 budget	70 800 000
2015 bokslut	65 109 777

20. Betalningsstörningar, utsökning och konkursbevakning

Förklaring: Justitieministeriet ställer upp följande samhälleliga effektmål för utsökningsväsendet och de centrala åtgärder som är nödvändiga för att genomföra dessa för år 2017:

— Den elektroniska ärendehantering och tjänsterna är kundorienterade. År 2017 ligger fokus på att utveckla och bygga upp elektroniska tjänster som är riktade till medborgarna och intresgrupper som en del av utsökningsväsendets strukturomvandling (URA).

— Möjligheterna att begå ekonomiska brott och dra nytta av dem minskar. År 2017 betonas myndighetssamarbetet. Specialindrivningen inom utsökningsväsendet bibehålls som riksomfattande och bekämpningen av grå ekonomi utvecklas som en del av strukturomvandlingen.

— Rättsäkerheten förverkligas i praktiken, i samhället råder en god betalningsmoral och kredit-samhället är fungerande. För att uppnå målen arbetar man på lika grunder och förutsebart samt sörjer för att indrivningen är resultatrik. Ett enhetligt arbetssätt inom utsökningsväsendet främjas bland annat genom utbildning. För att säkerställa att verksamheten ger resultat satsas det särskilt på att realiseringsprocesserna är ändamålsenliga och resurserna tillräckliga.

Justitieministeriet ställer upp följande resultatmål för utsökningsväsendets verksamhet och de centrala åtgärder som är nödvändiga för att genomföra dessa för år 2017:

Krävande fall har skötts mycket väl och jämlikheten mellan klienterna har förverkligats. Behandlingskedjorna och behandlingsförfarandena bestäms enligt ärendets art och svårighetsgrad. Organisationsstrukturen och nätverket av verksamhetsställen är ändamålsenliga och stöder stärkandet av personalens kompetens. Informationssystemen är användarvänliga och stöder verksamheten. För att förverkliga dessa mål går man inom ramen för utsökningsväsendets strukturomvandling från planering av ändringar av datasystemen, arbetsgången, organisationen och lagstiftningen till att genomföra ändringarna. En regeringsproposition lämnas om det andra skedet av den lagstiftningsreform som anknyter till projektet. Enligt de mål som ställts av justitieministeriet ska projektet vara slutfört 2018. Myndighetssamarbetet utvecklas med utnyttjande av informationsteknik.

För konkursombudsmannens byrå är målen och de viktigaste åtgärderna att främja ett effektivt konkursförfarande, utveckla god praxis för konkursförvaltning och företagssanering genom utbildning och rekommendationer, samt att främja bekämpningen av den ekonomiska brottsligheten i samband med konkurser genom att göra tillräckligt med särskilda granskningar och offentliga utredningar.

Uppgifter om personalen

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Riksfogdeämbetet			
Årsverken	26	32 ¹⁾	33 ¹⁾
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	5,2	5,0	5,0
Arbetsstillfredsställelseindex	3,99	3,99	3,99
Utsökningsverken			
Årsverken	1 196	1 150	1 128
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	9,0	9,2	9,2
Arbetsstillfredsställelseindex	3,45	3,45	3,45
Konkursombudsmannens byrå			
Årsverken	10,8	10,8	10
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	4,3	4	4
Arbetsstillfredsställelseindex	3,18	3,4	3,6

¹⁾ Omfattar personalen vid URA-projektbyrån.

01. Utsökningsväsendets och konkursbevakningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 103 383 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för Riksfogdeämbetet, utsökningsverken, landskapsfogdeämbetet i landskapet Åland och konkursombudsmannens byrå.

Vid nettobudgeteringen beaktas de inkomster som inflyter från EU, de inkomster som inflyter från samarbete med ämbetsverk och inrättningar samt parter utanför budgeten samt de ersättningsar som tas ut för specialrevisioner som utförs av konkursombudsmannens byrå.

Förklaring: Till utsökning beräknas år 2017 inkomma 2,9 mn ärenden (2,6 mn ärenden år 2015, uppskattningsvis 2,9 mn ärenden år 2016). Antalet gäldenärer som årligen är föremål för utsökning har de senaste åren hållits rätt så stabilt (536 000 olika gäldenärer 2014 och 540 000 olika gäldenärer 2015). Antalet nya gäldenärer, dvs. gäldenärer som inte haft ärenden anhängiga året innan, var år 2015 sammanlagt 164 174 (160 835 år 2014).

Antalet konkurs- och företagssaneringsförfaranden minskade 2015 jämfört med nivån året innan. Dock kräver tillsynsarbetet i flera exceptionella tillsynsärenden och vid offentliga utredningar betydande satsningar. Våren 2016 stod ca 3 400 anhängiga konkursförfaranden under övervakning av konkursombudsmannens byrå, och 470 av dem var offentliga utredningar.

I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för utsökningsväsendets och konkursombudsmannens byrås verksamhet 2017:

Tabell med nyckeltal

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål/uppskattning
Ärenden som behandlats (1 000 st.)	2 746	2 800	2 800
Indrivet (mn euro)	1 090	1 000	980
Kostnader per indriven euro (euro)	0,09	0,1	0,1
Förhållandet mellan indrivna och medellösa fordringar			
Av antal ärenden, %	47	45	45
Av belopp, %	51	45	45
Genomsnittlig behandlingstid, mån.	6,9	7,3	7,5
Resurshushållning (€/behandlat ärende)	37	37	37
Produktivitet (behandlade ärenden/årsv.)	2 416	2 300	2 345
Från specialindrivningen redovisats direkt till borgenärerna (mn euro)	29	20	20
Belopp som specialindrivningen tagit upp till behandling (mn euro)	147	100	100
Särskilda granskningar av konkursbon	115	110	110
Inleds offentliga utredningar av konkursbon	59	60	60
Utsökningsklagan antal	49	70	70
Utsökningsklagan behandlingstid, mån.	5	6	6

I inkomster av utsökningsavgifter beräknas 73 000 000 euro inflyta under moment 12.25.20. Inkomsterna av utsökningsavgifterna motsvarar ca 70 % av de totala utgifterna för utsökningsverken.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	102 731	111 042	103 553
Bruttoinkomster	302	120	170
Nettoutgifter	102 429	110 922	103 383
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 276		
— överförs till följande år	11 570		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bokföringsutgifter till följd av ändringen av bokföringsenheternas struktur	70
Ibruktageandets av statens gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltning (Kieku) (anslag av engångsnatur i budgeten för 2016)	-135
IKT-projektet inom utsökningsväsendets strukturreform (URA IKT) (2016 års finansiering) (överföring till moment 28.70.20)	-5 384
IKT-projektet inom utsökningsväsendets strukturreform (URA IKT) (2017 års finansiering) (överföring från moment 28.70.20)	2 899

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tryggande av verksamheten vid Rättsregistercentralen (överföring till moment 25.01.05)	-35
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-911
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	52
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-90
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-720
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-506
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-136
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-1 150
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-640
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-829
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-24
Sammanlagt	-7 539
2017 budget	103 383 000
2016 II tilläggsb.	-777 000
2016 budget	110 922 000
2015 bokslut	103 723 000

30. Åklagarna

Förklaring: De samhälleliga effektmålen för åklagarväsendet är följande:

Åklagarväsendet är en uppskattad och pålitlig aktör som bidrar till uppkomsten av en allmän negativ inställning gentemot brott. Rättssäkerheten förverkligas i praktiken, det straffrättsliga ansvaret realiseras effektivt och brottsligheten och dess negativa följder minskar, och säkerheten och känslan av säkerhet ökar.

För en part är sådana centrala mätbara faktorer som påverkar kvaliteten och en jämlik behandling det hur snabbt behandlingen sker och skillnaderna i åtalsprövningstiderna mellan åklagarämbetena.

Straffprocessens kvalitet och snabbhet förbättras genom att man utvecklar samarbetet mellan åklagaren och förundersökningsmyndigheten, åklagarnas kunnande och specialisering samt genom användning av det mest ändamålsenliga processförfarandet. Förfarandet med åtalsuppgörelse som trädde i kraft vid ingången av 2015 leder till extra arbete för åklagarna, men sparar tid vid domstolsbehandlingen.

Till de lokala åklagarna inkom år 2015 sammanlagt 83 370 ärenden. Antalet avgjorda ärenden var 83 948. Dessutom avgjordes cirka 210 000 strafforderärenden. Om den nya lagstiftningen om summariska ärenden träder i kraft 2016, behandlar åklagarna i fortsättningen cirka 70 000 summariska ärenden per år. Både antalet inkomna ärenden och antalet avgjorda ärenden beräknas hållas vid ca 83 000—84 000. Det uppskattas att ärendenas så kallade viktade arbetsmängd ökar fortsättningsvis, vilket beror på att andelen krävande ärenden ökar och att dessa mål växer.

År 2017 bereds en organisationsändring inom åklagarväsendet utifrån funktionella utgångspunkter så, att den nya organisationen kan inleda sin verksamhet vid ingången av 2018.

Uppgifter om personalen

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Åklagarväsendet			
Årsverken	515	534	534
— varav åklagare ¹⁾	357	375	375
— varav lokala åklagare	337	357	357
Arbetstillfredsställelseindex	3,47	3,5	3,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	5,8	6,0	6,0

¹⁾ Till åklagarna räknas även konsultativa tjänstemän, överinspektörer och jurister vid riksåklagarämbetet.

01. Åklagarväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 44 758 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av omkostnaderna för riksåklagarämbetet, åklagarämbetena och landskapsåklagarämbetet i landskapet Åland.

Vid nettobudgeteringen beaktas de inkomster som inflyter från EU och de inkomster som inflyter från samarbetet med ämbetsverk och inrättningar samt parter utanför budgeten.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för åklagarväsendets verksamhet 2017:

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Behandlingstid			
— genomsnittlig åtalsprövningstid, mån.	2,0	2,0	2,0
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än 6 mån.	2 566	2 200	2 300
— öppna ärenden som varit föremål för åtalsprövning längre än ett år	264	200	250
Produktivitet			
— avgjorda ärenden (viktad arbetsmängd/årsv., hela personalen) ¹⁾	910	910	927
— avgjorda ärenden (viktad arbetsmängd/årsv., åklagare)	1 315	1 324	1 320
Resurshushållning			
— omkostnader/avgörande (viktad arbetsmängd), euro	94,0	95,0	97,0

¹⁾ I den viktade arbetsmängden beaktas att vissa typer av mål är mera arbetsdryga än andra samtidigt som de binder mera resurser. Den viktade arbetsmängden beräknas utifrån avgjorda mål vilkas arbetsmängd bedöms på basis av brottsbeteckningen enligt den genomsnittliga arbetsmängden. Den viktade arbetsmängden påverkas också av tingsrättsbehandlingar som tagit minst fem sessionsdagar.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	44 013	47 032	44 818
Bruttoinkomster	62	40	60
Nettoutgifter	43 951	46 992	44 758
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	6 126		
— överförs till följande år	8 398		

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Riksåklagarämbetet	4 496
De lokala åklagarenheterna	38 087
Gemensamma utgifter	2 175
Sammanlagt	44 758

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bokföringsutgifter till följd av ändringen av bokföringsenheternas struktur	70
Ibrukttagandet av statens gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltning (Kieku) (anslag av engångsnatur i budgeten för 2016)	-135
Tryggande av verksamheten vid Rättsregistercentralen (överföring till moment 25.01.05)	-15
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-404
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	26
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	-37
Löneglidningsbesparing	-144
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-40
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-211
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-61
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-614
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-287
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-369
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-13
Sammanlagt	-2 234

2017 budget	44 758 000
2016 II tilläggsb.	-282 000
2016 budget	46 992 000
2015 bokslut	46 223 000

40. Verkställighet av straff

Förklaring: Ett effektmål för brottspåföljdmyndigheten är att minska risken för de som avtjänar ett straff att begå nya brott. Ett mål för brottspåföljdsmyndigheten är att förbereda personer som avtjänar ett straff till ett liv utan brott med stöd av samhällets allmänna servicesystem. Målet är att trygga rättsäkerheten och enhetlig praxis samt att öka både planmässig och gradvis frigivning.

Minskningen av fängtalet, som pågått redan länge, ser ut att ha avstannat. Det uppskattas att fängtalet börjar öka 2017. Antalet häktade beräknas stiga med cirka 30 efter det att en lagändring som träder i kraft i början av året förkortar den tid som häktade kan hållas i förvar hos polisen till högst sju dygn. Antalet sakkunnigutlåtanden om påföljder och antalet samhällspåföljder beräknas hållas på 2016 års nivå.

Verksamhetens omfattning

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Antalet fångar i genomsnitt	3 068	3 070	3 100
Antal som placerats i fängelse från frihet	5 671	5 670	5 740
Antal samhällspåföljder som avtjänas i genomsnitt	3 093	3 090	3 090
Samhällspåföljder som ska verkställas	4 112	4 050	4 000
Sakkunnigutlåtanden som begärts i anslutning till påföljder	6 904	6 800	6 800

Frigivning direkt från slutna fängelser minskas och användningen av öppna anstalter ökas. Målet är att år 2017 avtjänar i genomsnitt 225 fängelsefångar dagligen övervakad frihet på prov. Fångarnas deltagande i sysselsättning och den tid fångarna tillbringar utanför cellen samt interaktionen mellan personalen och de som avtjänar straff ökas. Innehållen för verkställigheten av samhällspåföljder utvecklas. Samarbetet med aktörer som producerar tjänster utanför fängelset ökas, särskilt med social- och hälsovården, Arbetskraftsmyndigheterna och utbildningsanordnarna.

Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet utvecklas i det nuvarande fängelsenätet. Utvecklandet av organisationsstrukturer samt verksamhetsprocesser och arbetsprocesser som förbättrar produktiviteten fortsätts. Byggandet av brottspåföljdsmyndighetens lokalprojekt; Tavastehus kvinnofängelse, Kervo öppna fängelse och nybygget i Jyväskylä (byrån för samhällspåföljder och öppna anstalten); inleds under 2017. I projekten testas fängelsekonceptet. Under år 2017 tar man i bruk elektroniska ärendehanteringstjänster för fångar och personer som avtjänar samhällstjänst.

Uppgifter om personalen

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Antal anställda, årsv.	2 700	2 511	2 521
Arbetsstillfredsställelseindex	3,26	-	3,3 ¹⁾
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	13,8	13,5	13,3

¹⁾ Vid brottspåföljdsmyndigheten görs en enkät om arbetstillfredsställelse vartannat år.

01. Brottspåföljdsmyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 210 329 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Brottspåföljdsmyndighetens och Brottspåföljdsområdets utbildningscentrals omkostnader.

Av anslaget får högst 2 000 000 euro användas till sänkning av de hyresandelar för Brottspåföljdsmyndighetens personalbostäder som föranleds av funktionella behov.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen har justitieministeriet preliminärt ställt upp följande mål för 2017:

	2015 utfall	2016 uppskatt- ning	2017 mål
Verksamhetens mål			
Förvaringssäkerheten vid anstalterna, %	99,4	99,2	99,2
Andel fångar vid öppna anstalter i genomsnitt per dag, %	38	40	42
Fängelsefångar i sysselsättning i genomsnitt per dag, %	66	66	68
Andel som slutfört övervakad frihet på prov, % av avslutade	84	82	82
Andel som slutfört samhällstjänst, % av avslutade	85	83	83
Produktivitet			
Fångar, i genomsnitt per dag/årsv.	1,3	1,4	1,4
Antal samhällspåföljder som avtjänas, i genomsnitt per dag/årsv.	12,3	12,3	12,3
Sakkunnigutlåtanden som begärts i anslutning till påföljder per år/årsv.	225	225	225
Resurshushållning			
Omkostnader (netto)/fånge	64 970	61 250	61 280
Omkostnader (netto)/person som avtjänar en samhällspåföljd	5 455	5 270	5 260

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Verkställighet av straff	184 224
Styrning, utveckling och administrering av verkställigheten (centralförvaltningen)	7 202
Brottspåföljdsområdets utbildningscentral	2 549
Verkställighetsenheten	1 734
Tjänster som köps av servicecentraler	14 620
Sammanlagt	210 329

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	240 138	225 196	222 773
Bruttoinkomster	14 012	13 770	12 444
Nettoutgifter	226 126	211 426	210 329

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	16 154		
— överförs till följande år	18 949		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)¹⁾

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	9 631	8 622	8 553
— övriga intäkter	848	759	753
Intäkter sammanlagt	10 479	9 381	9 306
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	9 717	8 699	8 629
— andel av samkostnader	10 645	9 142	9 051
Kostnader sammanlagt	20 362	17 841	17 680
Kostnadstäckning (intäkter - kostnader)	-9 883	-8 460	-8 374
Kostnadsmotsvarighet, %	51	53	53

¹⁾ Omfattar kostnadsmotsvarighetskalkyler för arbetsverksamhet och anstaltsbutiker.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

"Från upphandling till betalning"-besparing (regeringsprogr. 2015) (överföring till moment 33.01.06)	34
"Koncentrering av bokföringen"-besparing (regeringsprogr. 2015) (överföring till moment 33.01.06)	7
Klientdatasystemprojektet (ROTI, f.d. ATJ) (finansieringen 2017) (överföring från moment 28.70.20)	3 500
Klientdatasystemprojektet (ROTI, f.d. ATJ) (finansieringen 2016) (överföring till moment 28.70.20)	-3 200
Projekt för verksamhetslokaler	1 500
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-50
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-1 283
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	1 105
Inre säkerhet och rättsvård (regeringsprogr. 2015)	176
Lönejusteringar	-1
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 130
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-1 137
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-198
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-1 724
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-931
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-1 355

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-99
Nivåförändring	3 689
Sammanlagt	-1 097

2017 budget	210 329 000
2016 II tilläggsb.	-250 000
2016 budget	211 426 000
2015 bokslut	228 921 000

74. Arbeten vid öppna anstalter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 400 000 euro.

Av anslaget får högst 1 700 000 euro användas för arbeten vid öppna anstalter för en kommun, en församlings eller ett allmännyttigt samfunds arbetsprojekt. Anslaget får också användas till markbyggnadsarbeten och till underhåll av nationalegendomar. Arbetsprojekten är kulturhistoriskt värdefulla eller kan förenas med rehabiliteringsverksamhet som delvis bekostas av instansen i fråga. Anslaget får användas särskilt i långtidsprojekt också för utgifter för nödvändiga stödfunktioner som krävs för skapande av förutsättningar för byggnadsprojekt som genomförs som arbete vid öppna anstalter, såsom renovering av fångarnas bostadsrum.

Förklaring: Med anslaget för öppna anstalter kan man sysselsätta fångar och renovera kulturhistoriskt värdefulla objekt. Målet är att sysselsätta i genomsnitt 175 fångar vid öppna anstalter. De öppna anstalternas inkvarteringskapacitet utnyttjas också för att inkvartera uppskattningsvis i genomsnitt 40 fångar som arbetar civilt eller studerar utanför anstalten. Utgifterna för sysselsättning och uppehälle är ca 31 000 euro per fånge och år.

2017 budget	5 400 000
2016 budget	5 400 000
2015 bokslut	5 400 000

50. Valutgifter*20. Valutgifter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 453 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för att förrätta allmänna val som avses i vallagen (714/1998) och statliga folkomröstningar som avses i lagen om förfarandet vid rådgivande folkomröstningar (571/1987) och för att ge ut information om och tillhandahålla informationstjänster i anslutning till sådana, för att upprätthålla valdatasystemet och valberedskapen, för att utveckla valsysteem och valdatasystemet samt för åtgärder som syftar till att öka valdeltagandet

2) till betalning av överföringsutgifter till kommunerna i form av en engångsersättning enligt 188 § 2 mom. i vallagen samt till betalning av utgifter för sametingsval som avses i sametingslagen (974/1995).

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)**

Kommunalval 2017, utgifter för förberedelse	3 315
Presidentval 2018, utgifter för förberedelse 2017	1 200
Landskapsval 2018, utgifter för förberedelse 2017	200
Utgifter för valdatasystemet	3 165
Övriga valutgifter	573
Sammanlagt	8 453

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kommunalval 2017, utgifter för förberedelse	3 240
Landskapsval 2018, utgifter för förberedelse 2017	200
Presidentval 2018, utgifter för förberedelse 2017	1 200
Utgifter för valdatasystemet	965
Övriga valutgifter	164
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	3
Sammanlagt	5 772

2017 budget	8 453 000
2016 II tilläggsb.	3 000
2016 budget	2 681 000
2015 bokslut	17 589 801

Huvudtitel 26

INRIKESMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Inrikesministeriet är ett ministerium för intern säkerhet och migration, till vars verksamhetsområde det hör att svara för

- allmän ordning och säkerhet
- migration, internationellt skydd och mottagande av asylsökande
- finskt medborgarskap
- räddningsväsendet
- nödcentralsverksamhet
- gränssäkerhet och sjöräddningstjänsten
- den nationella beredskapen inom civil krishantering samt
- regionförvaltningens gemensamma beredskap för undantagsförhållanden och störningar.

I enlighet med regeringsprogrammet är Finland världens tryggaste land när det gäller boende, företagande och arbete.

För att uppnå detta mål prioriteras följande områden:

- strategiska kärnuppgifter inom den interna säkerheten och centrala tjänster för medborgarna
- internationell verksamhet
- digitalisering och cyberframtid.

Dessutom strävar man efter att säkra funktionsförmågan när det gäller kärnuppgifterna genom en effektivisering av verksamheten och en revidering av strukturerna.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Upprätthållandet av den inre säkerheten och främjande av en balanserad migration är primära uppgifter för staten som utsätts för krav från såväl hela samhället som olika aktörer inom förvaltningsområdet. Förutsättningen för att bevara en god säkerhetsnivå i landet är både samhällspolitiska åtgärder och ändringar i individernas och organisationernas verksamhets sätt. Centralt för genomslagskraften och kvaliteten hos de offentliga säkerhetstjänsterna är att uppmärksamhet

fästs vid möjligheterna till samarbete mellan olika myndigheter och verksamhetsätt. Förnyelse och kreativitet är de viktigaste faktorerna för förändring i framtiden.

Trots förändringen i befolkningsstrukturen antas Finland även i den närmaste framtiden förbli ett lugnt civilt samhälle där man respekterar det rättvisa och jämlika samhällets tradition och omfattar betydelsen av de offentliga tjänsterna. Till Finland har kommit ett rekordstort antal asylsökande, vilket har belastat mottagningssystemet och väckt oro för att säkerhetssituationen kommer att försämrats. Myndigheterna med ansvar för den inre säkerheten har sett till att invandringen genomförs på ett kontrollerat sätt. Den avsevärda ökningen av antalet asylsökande innebär stora utmaningar för asylprocessen, integrationen och återsändandet av personer som fått avslag på sin asylansökan. Ökningen av antalet sökande har betydelse även för störningar när det gäller allmän ordning och säkerhet, ökad brottslighet och organiserad brottslighet i samband med olaglig inresa.

Tack vare migration kan man förebygga en eventuell kommande brist på arbetskraft och också stärka kunskapsunderlaget som till följd av befolkningens stigande medelålder på olika håll i landet annars hotar krympa. Inom många branscher har migrationen redan en avsevärd betydelse för tillgången till arbetskraft.

Internationaliseringen, den teknologiska utvecklingen och den ökade miljömedvetenheten samt riskmedvetenheten kan ändra uppgiftsområdet för den inre säkerheten redan inom den närmaste framtiden. En central utmaning är att förutse den politiska, ekonomiska, teknologiska, sociala och ekologiska utvecklingen samt att garantera att man snabbt och flexibelt kan reagera på ändringar. Också internationaliseringen har fört med sig ett antal yttre faktorer som det är nödvändigt att beakta. De globala utmaningarna betonar betydelsen av samarbete vid bekämpningen av såväl miljöhoten som den internationella brottsligheten och terrorismen. Systemriskerna i de tekniska systemen är ett betydande hot för samhället och den inre säkerheten.

Den inre och yttre säkerheten är starkare sammanflätade än tidigare och på båda inverkar dels samma utvecklings- och hotfaktorer. Säkerhetsläget i Europa har förändrats genomgripande, och inga snabba förändringar till det bättre är i sikte. Europeiska unionen har stor betydelse inom alla samhällssektorer.

Inom inrikesministeriets ansvarsområde strävar man efter att genomföra de anpassningsåtgärder som avser den offentliga ekonomin på så sätt att man kan säkerställa funktionsförmågan för myndigheterna inom förvaltningsområdet i deras viktigaste uppgifter.

Förvaltningsområdet är mycket arbetskraftsintensivt. Det är också kritiskt beroende av fungerande IKT- och kontrollsystem, utrymmen för kundservice och datakommunikationsförbindelser samt funktionell materiel. De yttre förändringarna i verksamhetsmiljön, såsom internationaliseringen och den ökade kulturella mångfalden, den allt mer invecklade rättsliga regleringen, EUrättens ökade betydelse, det ökade antalet ärenden som kräver djupgående sakkunskap inom olika specialområden, digitaliseringen samt omfattande pensioneringar medför vid sidan av det strama ekonomiska läget stora utmaningar för verksamheten. Minskningen av antalet årsverken förutsätter att verksamheterna effektiviseras och rationaliseras och att arbetets effektivitet förbättras. Arbetslivets förnyelse och utvecklingen av en innovativ offentlig förvaltning är centrala förändringsfaktorer även inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Samhälleliga effektmål

Statsrådet ställer upp följande samhälleliga effektmål för inrikesministeriets förvaltningsområde för 2017:

— Tjänsterna inom den inre säkerheten och myndigheternas handlingsförmåga ska tryggas i hela landet.

— Servicenivån i fråga om den inre säkerheten upprätthålls med hjälp av digitalisering och ny teknologi. Reformerna ska genomföras på ett kundorienterat sätt och med främjande av den regionala jämlikheten.

— För att man i nödsituationer snabbt ska kunna få hjälp förutsätts det utöver att verksamheten vid nödcentralerna är effektiv även att tyngdpunkten inom säkerhetsverksamheten överförs från fasta verksamhetsställen till rörliga enheter.

— Resurserna för gränssäkerheten och den inre säkerheten ska granskas och omfördelas med beaktande av nya hotbilder och av det säkerhetspolitiska läget.

— Gemensamma instrument för att bekämpa terrorism, internationell brottslighet och hybridhot ska hittas.

— Migrationen är balanserad. Myndighetsprocesserna vid behandlingen av asylansökningar ska påskyndas, besluten om återsändande ska fattas utan dröjsmål och missbruk avvärras.

Polisväsendet

I fråga om polisväsendet läggs särskild vikt vid polisens beredskap, bekämpning av ekonomisk brottslighet och grå ekonomi samt uppgifter som hänför sig till asylläget. Inom de ramar som resurserna medger läggs även vikt vid åtgärder för att förebygga och minska brott, ordningsstörningar och olyckor, att trygga serviceförmåga och synlighet. Sådana projekt och brott som kan utgöra fara för stats- och samhällsordningen eller för rikets inre och yttre säkerhet ska avvärras.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lotterilagen från och med den 1 januari 2017. Enligt propositionen kommer till följd av sammanslagningen av penningspelssammanslutningarnas penningspelsfunktioner endast ett penningsspelbolag i fortsättningen att ha ensamrätt att anordna penningsspel i Finland. Polisstyrelsen övervakar fortfarande anordnandet av penningsspel.

Nyckeltal

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Antal strafflagsbrott, högst	467 412	455 000	455 000
Gatusäkerhetsindex, minst (1999=100) ¹⁾	98,4	98,0	95,0
Trafiksäkerhetsindex, minst (1999=100) ²⁾	181,9	185,0	187,0
Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet, medeltal, minst, på skalan 1—4 ³⁾	-	3,3	-
Medborgarnas trygghetskänsla, medeltal, minst, på skalan 1—4 ⁴⁾	-	2,9	-

Nyckeltal

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Antal terrordåd, st ⁵⁾	0	0	0
Medborgarnas förtroende för skyddspolisen, %	82	85	85
Skyddspolisen, framgångsrik verksamhet, %	68	75	80

¹⁾ Gatusäkerhetsindex är ett tal för det viktade sammanlagda antalet rån, fall av misshandel, skadegörelse och ratt- och trafikfylleri som anmälts till polisen. Det sammanräknade antalet ställs i relation till invånarantalet i området. Ju större indextalet är desto bättre är läget jämfört med det nationella genomsnittet 1999.

²⁾ Trafiksäkerhetsindex beskriver antalet registrerade bilar och motorcyklar dividerat med det viktade antalet döda och skadade i trafiken.

³⁾ Medborgarnas förtroende för polisens verksamhet mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "I vilken utsträckning litar ni på följande myndigheters verksamhet?", 1 = väldigt lite, 2 = ganska lite, 3 = ganska mycket, 4 = väldigt mycket. Källa: Polisbarometern. En undersökning av medborgarnas åsikter vartannat år.

⁴⁾ Medborgarnas trygghetskänsla mäts i polisbarometerundersökningen med frågan "Hur allvarligt problem anser ni att brottsligheten i närområdet är?", 1 = väldigt allvarligt, 2 = ganska allvarligt, 3 = inte särskilt allvarligt, 4 = inte alls allvarligt. Källa: Polisbarometern.

⁵⁾ Källa: TNS Gallup

Gränsbevakningsväsendet

Gränsbevakningsväsendets samhälleliga effektmål är att upprätthålla gränssäkerheten, säkra en smidig gränstrafik, ge handräckning till myndigheterna i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena, öka säkerheten till havs och delta i det militära försvaret. Effektmålen genomförs kostnadseffektivt på land, till havs och i luften även under svåra naturförhållanden och vid alla slag av störningar och undantagsförhållanden i samhället.

Nyckeltal/mätare	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Samhälleliga verkningar (ind.)	104	107	107
Effekter (ind.)	96	96	96
— Upprätthållande av gränssäkerheten (1—5)	4,0	3,9	3,9
— Säkrande av en smidig gränstrafik (1—5)	4,7	4,8	4,8
— Ökad säkerhet till havs (1—5)	3,9	4,0	4,0
— Deltagande i det militära försvaret (1—5)	4,1	4,1	4,1
— Myndighetshandräckning i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena (1—5)	3,3	3,3	3,2
Kostnadseffektivitet (ind.)	111	119	118

Räddningsväsendet

Räddningsväsendets uppgift är att främja säkerheten i samhället under alla förhållanden tillsammans med andra aktörer genom att minska antalet olyckor, ansvara för räddningsverksamheten, begränsa konsekvenserna av olyckor och tillhandahålla ständig beredskap inom räddningsväsendet samhället till godo.

Nyckeltal	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Antal eldsvådor, högst (exkl. skogs- och markbränder) (st.)	9 642	9 500	9 500
— varav antalet byggnadsbränder, högst (st.) ¹⁾	5 211	5 200	5 200
Antal omkomna i bränder, 5 års medeltal, högst (pers.)	73	69	69
Räddningsväsendets genomsnittliga insattid vid brådskande uppdrag, högst	9:24	9:20	9:20
Förtroende för räddningsväsendet, % av befolkningen ²⁾	-	-	98

¹⁾ Inklusivt byggnadsbränder.

²⁾ Källa: TNS Gallup-undersökning som genomförs vart tredje år.

Nödcentralverksamhet

Ett centralt samhälleligt effektmål för nödcentralverksamheten är att främja befolkningens säkerhet. Systemet utvecklas genom att ett för myndigheterna gemensamt nödcentraldatasystem tas i bruk i alla nödcentraler före utgången av mars 2017.

Nyckeltal	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Nödcentralen tar snabbt emot nödsamtal			
Nödsamtal som tas emot inom 10 sekunder (x % av nödsamtalen)	92	90	80
De som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralverkets tjänster			
I vilken mån de som ringt nödnumret är nöjda med nödcentralernas tjänster (på skalan 1—5), minst	-	4,0	-
Nödcentraldatasystemets funktions säkerhet			
Nödcentraldatasystemets funktions säkerhet (nyttjandegrad), (%)	100	100	100

Migration

Migrationen är balanserad. De samhälleliga verkningarna av kärnuppgifterna inom migrationen utvärderas med utgångspunkt såväl i beslutsfattandet som i mottagningsverksamheten. Det antal beslut som Migrationsverket har fattat ska motsvara antalet anhängiga ärenden. Kapaciteten hos systemet för mottagande av asylsökande ska motsvara antalet sökande och vara kostnadseffektivt. Kvaliteten på verksamheten mäts enligt mängden oförändrade överklagade beslut av Migrationsverket.

En arbetskraftsmigration som stärker sysselsättningen och de offentliga finanserna i Finland, förbättrar försörjningskvoten samt gynnar en internationalisering av ekonomin i Finland ska främjas. Antalet kvotflyktingar ska hållas åtminstone på samma nivå som under de senaste åren, på så sätt deltar vi i den internationella ansvarsfördelningen. Migrationsverket och förläggningarna för asylsökande samarbetar med närings-, trafik- och miljöcentralerna samt kommunerna för att säkerställa att kvotflyktingar och asylsökande som har fått uppehållstillstånd flyttas till kommuner-

na på ett effektivt sätt. Ett mått på de samhälleliga effektmålen är den genomsnittliga väntetiden i en förläggning för asylsökande för placering i en kommun efter det att tillstånd erhållits.

Nyckeltal	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Migrationsverkets kundbelåtenhet (1—5)	-	-	4
Oförändrade överklagade beslut av Migrationsverket (%) ¹⁾	99,45	>95	>95
Väntetiden i en förläggning för asylsökande för placering i en kommun, efter delfäendet av beslutet om uppehållstillstånd (mån)	3,8 ²⁾	2,0	2,0
Vid Migrationsverket avgjorda/anhängiggjorda ärenden (%)	62,7	120	100
Förläggningarnas beläggningsgrad i genomsnitt (%)	106	90	90

¹⁾ Målet är att de avgöranden som upphävs i besvärinstanserna på grund av fel i myndighetens lagtolkning eller förfarande ska utgöra högst fem procent av alla avgöranden.

²⁾ Statistiken för 2015 är inte fullständig på grund av det exceptionella antalet asylsökande.

Antal årsverken inom inrikesministeriets förvaltningsområde

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Inrikesministeriet	194	185	180
Förvaltningens IT-central ¹⁾	396	140	-
Polisväsendet ²⁾	10 007	9 850	9 517
Skyddspolisens	-	276	291
Gränsbevakningsväsendet	2 679	2 664	2 665
Räddningsinstitutet (inkl. CMC)	130	129	127
Nödcentralsverket	597	613	541
Migrationsverket	334	830	690
Statliga förläggningar	114	120	142
Sammanlagt	14 451	14 807	14 153

¹⁾ Centralens verksamhet upphör 31.5.2016. Antalet årsverken 2016 är en uppskattning.

²⁾ Antalet för 2015 omfattar Skyddspolisens antal årsverken (ca 240 årsverken).

Konsekvenser för jämställdheten

Likabehandling av personalen utgör en del av god personalpolitik och hör till all arbetsgivarverksamhet. Inom inrikesministeriets förvaltningsområde iakttas regeringens jämställdhetsprogram och de allmänna riktlinjerna för inrikesförvaltningen i syfte att främja likabehandling. Hur målen för jämställdhet och likabehandling uppnås följs som en del av planeringen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin. Uppföljningen samordnas av gruppen för samordning av jämställdhets- och likabehandlingsärenden vid inrikesministeriet.

Könsperspektivet beaktas i all verksamhet vid ministeriet. Jämställdheten mellan kvinnor och män främjas på ett målinriktat och planmässigt sätt. Man skapar och etablerar sådana tillvägagångssätt genom vilka man kan säkerställa att jämställdhet främjas i beredningen av ärenden och i beslutsfattandet. Under 2016 kommer ministeriet att uppdatera både likabehandlingsplanerna

och jämställdhetsplanerna. Dessutom kommer lagberedarna att erbjudas utbildning i bedömning av könskonsekvenser hösten 2016.

Ett målinriktat och planmässigt förfarande i fråga om främjande och övervakning av jämställdhet och likabehandling ankommer på alla medlemmar i polisorganisationen. De kvinnor som arbetar inom polisförvaltningen har främst kontorsuppgifter och uppgifter i anslutning till tillståndsförvaltningen. Kvinnornas andel av polismännen är relativt liten. Man strävar efter att främja jämställdhet mellan könen med hjälp av resultatstyrning och jämställdhets- och likabehandlingsplaner. Planering är det viktigaste redskapet för att främja jämställdhet och likabehandling. Dessutom beaktas frågor som gäller jämställdhet och likabehandling även vid genomförandet av ett program som gäller arbetsför ålder vid polisen.

Utgångspunkten för Gränsbevakningsväsendets verksamhet, både som myndighet och arbetsgivare, är att alla människor ska behandlas jämlikt och lika. Iakttagandet av principen om likabehandling gäller särskilt vid behandlingen av personer i den gränsöverskridande trafiken. I utbildningen av gränsbevakningsmän fäster man särskild vikt vid att personer av olika etniskt ursprung och från olika kultur ska bemötas på lika grunder. Av gränsbevakningsväsendets personal tjänstgör 86 % i militära tjänster. Kvinnornas andel av de militära tjänsterna är 4 % (år 2015). Målet är att antalet kvinnor ska öka ytterligare, särskilt med hjälp av positiv särbehandling vid rekryteringen av gränsbevakare. Jämställdhets- och likabehandlingsplanen för Gränsbevakningsväsendet uppdateras för åren 2017—2018.

Vid Räddningsinstitutet har man gjort upp en jämställdhets- och likabehandlingsplan och en verksamhetsplan för institutets jämställdhet där ärenden som hör till likabehandling av eleverna poängteras. Båda planerna ses över och uppdateras inom ramen för de tillgängliga resurserna. Jämställdhet och likabehandling beaktas i all verksamhet och det ordnas informationsmöten och utbildning i ämnet både för personal och för studerande. När det gäller studerandena samarbetar man med studentföreningarna.

Vid Nödcentralverket tas jämställdhets- och likabehandlingsplanen i fortsättningen med i ämbetsverkets personalplan, som bereds för närvarande. Den föregående jämställdhets- och likabehandlingsplanen uppgjordes till utgången av 2015. Den operativa utbildningen och rekryteringen är könsneutral och utvecklingen när det gäller personalens könsfördelning följs upp. Könsfördelningen för Nödcentralverket har varit så gott som oförändrad de senaste åren. Ca 40 procent av personalen är kvinnor. Det utförs årligen en personalenkät (VM Baro) bland de anställda vid Nödcentralverket och i den ingår frågor som gäller jämställdhet och icke-diskriminering. Utifrån de svar som erhöles i enkäten har det inte kommit fram några särskilda utvecklingsobjekt i fråga om jämställdheten mellan könen. Om det förekommer problem i jämställdhets- och likabehandlingsfrågor vid ämbetsverket, ingriper man och vidtar åtgärder för att förbättra situationen.

Jämställdhets- och likabehandlingsplaner har utarbetats för såväl Migrationsverket som alla statliga förläggningar. En ny jämställdhets- och likabehandlingsplan som är gemensam för Migrationsverket och statens förläggningar är för närvarande under beredning och den kommer att uppdateras vartannat år. Asylsökandena statistikförs på basis av kön. År 2015 var ca 81 % av alla asylsökande män (av totalt 32 476 sökande var 26 430 män). Till följd av sökandenas könsfördelning är kostnaderna för mottagandet högre för män än för kvinnor. Förläggningarna har dock strävat efter att i sin verksamhet beakta jämställdhetsprinciperna också vid behandlingen av asylsökande och när det gäller kvinnors och flickors ställning som en eventuellt utsatt grupp.

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Förvaltning	127 231	136 746	132 203	-4 543	-3
01. Inrikesministeriets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	16 218	14 857	13 781	-1 076	-7
(03.) Omkostnader för Förvalt- ningens IT-central (reservationsanslag 2 år)	22	22	—	-22	-100
04. Beredskapen i Finland för civil krishantering (reservationsanslag 2 år)	1 739	1 439	1 439	—	0
20. Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen (reservationsanslag 2 år)	8 917	8 917	8 517	-400	-4
(22.) EU:s andel i anslutning till ramprogrammet för solidari- tet och hantering av migra- tionsströmmar (reservationsanslag 3 år)	4 603	—	—	—	0
24. EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen (reservations- anslag 3 år)	14 288	47 260	32 224	-15 036	-32
29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	80 394	63 019	75 000	11 981	19
50. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	248	215	225	10	5
66. Medlemsavgifter och finan- siella bidrag till internatio- nella organisationer utomlands (förslagsanslag)	802	1 017	1 017	—	0
10. Polisväsendet	743 787	788 332	735 235	-53 097	-7
01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	736 316	729 491	687 678	-41 813	-6
02. Skyddspolisens omkostna- der (reservationsanslag 2 år)	—	23 919	25 891	1 972	8
20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (för- slagsanslag)	7 471	22 000	17 666	-4 334	-20
21. Gemensamma omkostnader för KEJO-projektet (reservationsanslag 3 år)	0	12 922	4 000	-8 922	-69

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017	
				1000 €	%
20. Gränsbevakningsväsendet	262 100	249 370	239 879	-9 491	-4
01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	231 713	233 410	230 479	-2 931	-1
70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 5 år)	30 387	15 960	9 400	-6 560	-41
30. Räddningsväsendet och nödcentralerna	80 769	75 434	73 015	-2 419	-3
01. Räddningsväsendets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	13 598	12 133	12 914	781	6
02. Nödcentralverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	56 754	52 795	49 595	-3 200	-6
20. Särskilda utgifter (förslags- anslag)	2 317	2 406	2 406	—	0
43. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)	8 100	8 100	8 100	—	0
40. Invandring	183 386	460 276	327 821	-132 455	-29
01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservations- anslag 2 år)	29 904	79 155	59 777	-19 378	-24
(20.) Samhällsorientering för återflyttare (förslagsanslag)	548	876	—	-876	-100
21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslags- anslag)	124 910	290 327	225 244	-65 083	-22
22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)	—	—	5 800	5 800	0
63. Stöd till mottagningsverk- samhetens kunder (förslags- anslag)	28 024	89 918	37 000	-52 918	-59
Sammanlagt	1 397 273	1 710 158	1 508 153	-202 005	-12
Det totala antalet anställda	14 451	14 807	14 153		

01. Förvaltning

Förklaring:

Inrikesministeriet

Inrikesministeriet genomför i enlighet med regeringsprogrammet de strategiska linjedragningarna och de funktionella resultatmålen för verksamheten inom polisväsendet, Gränsbevakningsväsendet, räddningsväsendet, Nödcentralsverket samt migrationsförvaltningen. För dessa redogörs det närmare i motiveringarna till de olika kapitlen under huvudtiteln.

Informationsförvaltning

Inrikesministeriets informationsförvaltning ansvarar för utvecklingen, den strategiska styrningen och övervakningen av ministeriets och förvaltningsområdets gemensamma informationsförvaltning och dess informationssäkerhet.

EU:s fonder

Under EU:s programperiod 2014—2020 har inrättats två fonder inom området för inrikes frågor: asyl-, migrations- och integrationsfonden samt fonden för inre säkerhet, som indelas i finansieringsinstrumentet för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering (ISF-B) samt finansieringsinstrumentet för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering (ISF-P). Genom fonderna strävar man efter att utveckla EU:s område för frihet, säkerhet och rättvisa utan inre gränser. Inrikesministeriet ansvarar för den nationella förvaltningen av fonderna.

Genom asyl-, migrations- och integrationsfonden stöder man åtgärder i syfte att stärka och utveckla det gemensamma asylsystemet i Europa, stödja integrering och laglig invandring av tredjelandsmedborgare samt utveckla återvändandestrategier. Utöver medlemsstatens grundläggande finansieringsandel omfattar fonden även ett separat anslag för ett vidarebottsättningsprogram som betalas ut till medlemsstaten utifrån antalet vidarebosatta kvotflyktingar.

Med finansieringsinstrument ISF-B stöds åtgärder där man vid genomförandet tillämpar en kontrollmodell i fyra nivåer när det gäller inresa. Modellen omfattar åtgärder i tredjeländer, samarbete med grannländerna, åtgärder vid yttre gränsen och kontrollåtgärder inom området för fri rörlighet. Med finansieringsinstrumentet främjas utvecklandet av ett samordnat kontrollsystem för Europas yttre gränser för att säkerställa en enhetlig och högklassig kontroll av de yttre gränserna samt underlätta laglig gränsövergång. Med finansieringsinstrumentet stöds även nationella åtgärder och samarbete mellan medlemsstaterna i fråga om visumpolitik och andra åtgärder som ska genomföras före kontrollerna vid de yttre gränserna. Med finansieringsinstrumentet ISF-P stöds polissamarbete och förebyggande och bekämpande av brottslighet. Finansieringsinstrumentets verksamhetsområde omfattar utöver förbättrandet av informationsutbyte och tillgång till uppgifter även bekämpning och förebyggande av gränsöverskridande samt allvarlig och organiserad brottslighet, terrorism, korrruption, narkotikahandel, människohandel, illegal vapenhandel, utnyttjande av olaglig inresa, sexuellt utnyttjande av barn och barnpornografi, IT-relaterad brottslighet och penningtvätt. Finansieringsinstrumentets verksamhetsområde omfattar dessutom skyddande av medborgarna och kritisk infrastruktur från farliga situationer samt främjande av effektiv hantering av risker och kriser som hänför sig till säkerheten.

Civil krishantering

Inrikesministeriet ansvarar för att Finland har beredskap att delta i internationell civil krishantering. Beredskapen för civil krishantering i hemlandet utvecklas och upprätthålls så att deltagarnivån och sakkunskapen hos de experter som skickas ut motsvarar prioriteringarna i Finland. I den civila krishanteringsverksamheten främjas helhetssynen genom samarbete som gäller användningen av militära och civila resurser. Genom ett omfattande samarbete med intressentgrupper förbättras kommunikationen och informationsutbytet mellan förvaltningsområdena och frivilligorganisationerna i den civila krishanteringen.

01. Inrikesministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 781 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2017:

Produktion och kvalitetsledning

- Regeringsprogrammet och strategin för den inre säkerheten genomförs
- Styrningen inom ministeriets ansvarsområde främjar uppnåendet av de samhällseliga effektmålen och målen för resultatet av verksamheten
- Samarbete utförs i fråga om förvaltningsområdet samt med de övriga ministerierna i syfte att uppnå målen i regeringsprogrammet beträffande sådana verksamhetssektorer som i första hand kan anses höra till inrikesministeriets ansvarsområde
- Planeringen och uppföljningen av ministeriets och dess förvaltningsområdes verksamhet och ekonomi utförs på ett systematiskt och övergripande sätt
- Ministeriets lagstiftningsarbete uppfyller statsrådets kvalitetskrav. Planmässigheten, samarbetet och kunnandet stärks i beredningen av lagstiftning. Vid utvecklandet av lagstiftningen och i ministeriets lagstiftningsplan beaktas regeringsprogrammets mål med smidigare författningar, om gallring och avveckling av normer
- De resurser som hänför sig till ministeriets internationella verksamhet och EU-verksamhet utnyttjas effektivare än tidigare och ministeriet effektiviserar sitt interna samarbete i internationella ärenden och EU-ärenden. Förvaltningsområdets representation säkerställs vid EU:s centrala beslutsfattande organ.

Funktionell effektivitet

- Man skapar förutsättningar för att öka ministeriets effektivitet och produktivitet. Ministeriet är i fortsättningen en expertorganisation i allt större utsträckning och stöduppgifterna koncentreras till servicecentraler och intern koncentrerad service.

Utvecklande av mänskliga resurser

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Årsverken	194	185	180
Sjukfrånvaro (dagar/årsv.)	6,6	6,6	6,7
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,7	3,8	3,8

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	15 400	15 057	13 981
Bruttoinkomster	624	200	200
Nettoutgifter	14 776	14 857	13 781
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 077		
— överförs till följande år	4 519		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kyrkogatan 12, utgifter som föranleds av flytten (överföring till moment 23.01.01)			-582
Totalrenovering av Kyrkogatan 12 (överföring från moment 23.01.01)			250
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 23.01.01)			159
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)			-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)			-150
Löneglidningsbesparing			-54
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)			-100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna			-108
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)			-23
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)			-220
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)			-106
Temporär sänkning av SiPL-avgiften			-134
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-5
Sammanlagt			-1 076

2017 budget	13 781 000
2016 II tilläggsb.	-134 000
2016 budget	14 857 000
2015 bokslut	16 218 000

(03.) Omkostnader för Förvaltningens IT-central (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2016 budget	22 000
2015 bokslut	22 000

04. (26.01.23) Beredskapen i Finland för civil krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 439 000 euro.

Anslaget får även användas till verksamhet i anslutning till den nationella beredskapen för civil krishantering.

Förklaring: Krishanteringscentret, som finns vid Räddningsinstitutet, svarar under inrikesministeriets ledning på ett övergripande sätt för den operativa verksamheten inom civil krishantering: utbildning, rekrytering, forsknings- och utvecklingsverksamhet, materiell och logistisk beredskap samt den lägesbild som krävs.

Utgifter föranledda av personer som deltar i civil krishantering utomlands betalas av anslaget under moment 24.10.21.

Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för sin verksamhet 2017:

- Krishanteringscentret utbildar det antal civila sakkunniga som motsvarar Finlands deltagarnivå för att sändas ut i uppdrag inom civil krishantering
- Krishanteringscentret sänder ut sakkunniga i uppdrag inom civil krishantering på årsnivå i enlighet med statsrådets riktlinjer
- Kvinnornas andel av de sakkunniga som sänds ut är fortfarande högre än genomsnittet i Europeiska unionens medlemsstater
- Verksamheten inom den civila krishanteringsberedskapen i Finland är planmässig och kostnadseffektiv och riktar sig på primära uppgifter.

Nyckeltal för verksamheten

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Kursdeltagardagar inom civil krishantering	1 246	1 400	1 400
Pris per kursdeltagardag	362	375	375
Sakkunniga som godkänts/föreslagits	0,4	0,5	0,6
Kvinnornas andel inom uppgifter för civil krishantering	0,4	0,4	0,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 683	1 489	1 499
Bruttoinkomster	164	50	60
Nettoutgifter	1 519	1 439	1 439
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	95		
— överförs till följande år	315		

2017 budget	1 439 000
2016 budget	1 439 000
2015 bokslut	1 739 000

20. *Gemensamma utgifter inom informationsförvaltningen* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 517 000 euro.

Anslaget får användas för

- 1) åtgärder som främjar säkerheten inom inrikesförvaltningen
- 2) utvecklande av digitaliseringen
- 3) övergripande arkitekturarbete
- 4) utgifter för upprätthållande och utvecklande av informationssystem i gemensam användning
- 5) utgifter för underhåll av S-TUVE-nätet.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nätavgifter (S-TUVE)	7 100 000
Övriga gemensamma informationsförvaltningsutgifter för inrikesministeriets förvaltningsområde	1 417 000
Sammanlagt	8 517 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning i informationsförvaltningskostnader	-400
Sammanlagt	-400

2017 budget	8 517 000
2016 budget	8 917 000
2015 bokslut	8 917 000

24. *EU:s andel i hanteringen av den inre säkerheten och migrationen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 32 224 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för genomförande av de nya fonderna, fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden (Europeiska parlamentets och rådets förordningar (EU) nr 513—516/2014) inom inrikes frågor under Europeiska unionens finansieringsprogramperiod 2014—2020
- 2) till betalning av tekniskt bistånd som behövs för inrättande av ovannämnda fonder och av löneutgifter för personal till dessa uppgifter, motsvarande högst 16 årsverken, samt till betalning av andra konsumtionsutgifter som är nödvändiga för inrättandet av fonderna
- 3) till betalning av mervärdesskatteutgiftsandelar som ingår i projekten när Europeiska unionens förordningar tillåter det
- 4) till betalning av överföringsutgifter som projektfinansiering till aktörer utanför statsfinanserna. Inkomster som betalats till verket som arbetsgivare kan avräknas (nettas) under momentet.

Förklaring: För programperioden 2014—2020 finns två fonder inom området för inrikes frågor i EU, dvs. fonden för inre säkerhet och asyl-, migrations- och integrationsfonden. Medlemsstatens skyldigheter i anknytning till fonderna bestäms i förordningen för respektive fond (Europeiska parlamentets och rådets förordningar (EU) nr 513/2014, 515/2014 och 516/2014) och i den horisontella förordningen som gäller förvaltning (Europeiska parlamentets och rådets förordning (EU) nr 514/2014). Inrikesministeriet ansvarar för samordningen av fonderna nationellt och är utsedd som ansvarig myndighet och revisionsmyndighet för fonderna.

Inkomsterna från kommissionen har budgeterats under moment 12.26.98. Inkomsterna och utgifterna för fonderna under programperioden 2014—2020 kommer att balansera mot slutet av programmen.

För genomförande av projekt och åtgärder som finansieras med medel ur fonderna ska det i regel finnas nationell finansiering för att verkställa dem.

Fonden för inre säkerhet indelas i ett instrument för ekonomiskt stöd för yttre gränser och visering och ett instrument för ekonomiskt stöd till polissamarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet samt krishantering.

De fonder som har en grunddel innefattar också en s.k. rörlig finansieringsdel. Då är det möjligt att ur fonderna utöver grunddelen för nationella program få en rörlig finansieringsandel för genomförande av någon specialåtgärd. Från asyl-, migrations- och integrationsfonden kan erhållas finansiering för särskilda åtgärder exempelvis för att ta emot vidarebosatta flyktingar, för att ta emot asylsökande som omplaceras inom EU och eventuellt för att verkställa mekanismen mellan EU och Turkiet. Det finns inte ännu några uppgifter om storleken på den slutliga finansieringsandel som erhålls för särskilda åtgärder utan den preciseras i enlighet med genomförandet.

Finansieringen för mottagande av vidarebosatta flyktingar kan avsevärt öka Finlands anslag ur fonden. Anslag beviljas medlemsstaterna med två års mellanrum och för att få dem bör flyktingarna ha anlänt till Finland inom en tidsperiod på två år innan anslagen beviljas. Engångsersättningen för en vidarebosatt flykting är 6 000 euro eller, för grupper som prioriteras i EU:s vidarebosättningsprogram, 10 000 euro per flykting. Till en medlemsstat som tar emot asylsökande som omplaceras inom EU betalas i engångsersättning 6 000 euro för varje asylsökande.

Den tekniska hjälpens storlek kommer utöver grunddelen att utgöras av en ca 5 procent stor andel av den totala summa som beviljats medlemsstaten ur fonden. Teknisk hjälp används enbart för kostnader som föranleds de myndigheter som ansvarar för förvaltningen av fonderna.

Beräknade finansieringsandelar för hela programperioden 2014—2020 (1 000 euro)

Fonder ¹⁾	
Asyl-, migrations- och integrationsfonden AMIF, grunddelen	23 489
AMIF anslag för vidarebosättning	42 000
AMIF interna omplaceringar	18 078
AMIF nödfinansiering	7 600

Beräknade finansieringsandelar för hela programperioden 2014—2020 (1 000 euro)

Fonder ¹⁾	
Fonden för inre säkerhet, instrumentet för yttre gränser och visering, grunddelen ISF-B ²⁾	37 295
Fonden för inre säkerhet, instrumentet för ekonomiskt stöd till polis-samarbete, förebyggande och bekämpande av brottslighet och kris-hantering	15 682
Sammanlagt	144 144

¹⁾ AMIF-finansieringen (exkl. grunddelen) är helt bunden till beslut på EU-nivå och genomförandet av dem på såväl EU- som medlemsstatsnivå. Den slutliga finansieringsandelen kommer att utformas i enlighet med tillgängliga mekanismer för särskild finansiering.

²⁾ Medlemsstaterna kan använda högst 40 procent av grunddelen för finansiering av driftsstöd. Instrumentet omfattar finansiering för särskilda åtgärder till Frontex-instrument.

Beräknade utbetalningar ur fonderna 2017 (1 000 euro)

AMIF grunddel	4 346
AMIF kvot	6 022
AMIF interna omplaceringar	12 640
ISF-B	6 066
ISF-P	2 082
Tekniskt bidrag	1 068
Sammanlagt	32 224

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

EU:s tilläggsåtgärder (ändring i betalningstidtabeller)	-4 192
EU:s tilläggsåtgärder i asylläget och preciseringar av fondernas årliga utbetalningar	-34 180
Preciseringar av fondernas årliga utbetalningar	21 744
Ändring i betalningstidtabeller	1 592
Sammanlagt	-15 036

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	32 224 000
2016 budget	47 260 000
2015 bokslut	14 288 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 75 000 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	436
Nivåförändring	11 545
Sammanlagt	11 981

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	75 000 000
2016 II tilläggsb.	11 981 000
2016 budget	63 019 000
2015 bokslut	80 393 632

50. *Vissa understöd* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 225 000 euro.

Anslaget får användas för beviljande av understöd till sjöräddningsverksamhet och för betalning av understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram.

Dispositionsplan (euro)

Finlands Sjärräddningssällskap	204 000
Ålands Sjärräddningssällskap	11 000
Understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram	10 000
Sammanlagt	225 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Betalning av understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram	10
Sammanlagt	10

Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2017 budget	225 000
2016 budget	215 000
2015 bokslut	248 000

66. *Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer utomlands* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 017 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (Interpol, FATF¹⁾, Policy Planners Network, IGC²⁾, IOM, ICMPD³⁾, COSPAS-SARSAT⁴⁾ och ICAO PKD⁵⁾) samt till betalning föranledda av motsvarande förpliktelser.

Förklaring: Inom det internationella polisiära samarbetet och utvecklandet av det ligger huvudvikten särskilt på det polisiära samarbetet inom EU både när det gäller lagstiftning och praktisk verksamhet. Uppmärksamhet ägnas också den utveckling som gäller polissektorn och som sker i närområdessamarbetet, FN och Europarådet samt i andra internationella organisationer.

Inom IGC behandlas alla betydande frågor som anknyter till hanteringen av de internationella migrationsströmmarna. Internationella migrationsorganisationen (IOM) är en mellanstatlig organisation som bedriver övergripande verksamhet med anknytning till migration. ICMPD är ett oberoende mellanstatligt forskningsinstitut. Institutet strävar efter att främja en hållbar migrationspolitik och koncentrerar sig på migrationsfrågor som är viktiga för Väst- och Östeuropa samt utgör sekretariat för Budapestprocessen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Interpol	516 000
FATF	30 000
Policy Planners Network	10 000
IGC	120 000
IOM	265 000
ICMPD	5 000
COSPAS-SARSAT	45 000
ICAO PKD	26 000
Sammanlagt	1 017 000
2017 budget	1 017 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	1 017 000
2015 bokslut	802 484

10. Polisväsendet

Förklaring: Polisen tryggar rätts- och samhällsordningen, upprätthåller allmän ordning och säkerhet, förebygger, avslöjar och reder ut brott och sörjer för att de blir föremål för åtalsprövning.

¹⁾ FATF = Financial Action Task Force

²⁾ IGC = Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies in Europe, North America and Australia

³⁾ ICMPD = International Centre for Migration Policy Development

⁴⁾ COSPAS-SARSAT = ett globalt lokaliserings- och räddningssystem som utnyttjar satellitbaserad positionering på land, till havs och i luften

⁵⁾ ICAO PKD = Internationella civila luftfartsorganisationens elektroniska certifikatbank

Genom goda resultat inom de olika delområdena av polisens verksamhet bidrar man till att Finland fortfarande är ett av de tryggaste länderna i Europa trots att polisväsendets verksamhetsmiljö har förändrats avsevärt och finansieringen av polisväsendet minskar. De viktigaste förändringarna i verksamhetsbetingelserna som inverkar på polisens verksamhet hänför sig till förändringar i den internationella och nationella säkerhetsituationen under en kort tid, kriminalitet som hänför sig till massinvandring och olaglig inresa, den snabba utvecklingen inom digitalisering och IKT samt nya hotbilder, bl.a. hybridpåverkan. Digitaliseringen och IKT-utvecklingen erbjuder möjligheter att effektivisera verksamheten men ökar även mängden cyberbrottslighet. Risken för enskilda våldsamma terroråd har ökat i Finland. Medlen för hybridpåverkan i statligt inflytande har ökat. När de ekonomiska resurserna blir knappare bör prioriteringar göras inom verksamheten och det blir alltmer utmanande att trygga tjänster i synnerhet inom glesbygdsområden (HARVA-projektet).

Skyddspolisen har till uppgift att bekämpa förehavanden och brott som kan äventyra stats- och samhällsskicket eller rikets inre eller yttre säkerhet samt att utföra undersökning av sådana brott. Skyddspolisen ska även upprätthålla och utveckla en allmän beredskap för att förebygga verksamhet som äventyrar rikets säkerhet. Samarbetet mellan skyddspolisen och den övriga polisverksamheten tryggas.

Polisens lagstadgade uppgifter är omfattande, men de största förväntningarna på polisverksamheten hänför sig till förbättrandet av människors säkerhet och känslan av trygghet. Exempelvis vissa uppgifter inom brottsbekämpningen belastar polisen mycket trots att utförandet av dem inte nämnvärt förbättrar säkerheten eller ökar känslan av trygghet. Bekämpningsåtgärder som hänför sig till olika typer av brottslighet, exempelvis förebyggande, avslöjande och utredning bedöms med hjälp av kostnads- och nyttoanalyser utifrån den säkerhet de resulterar i. Verksamheten inriktas sedan i enlighet med bedömningen.

Synlighet i fråga om sådana uppgifter som hänför sig till polisens säkerhet och tillgången till tjänster ökas bl.a. genom tekniska lösningar. Samtidigt säkerställs att polisen klarar av att bemöta behovet av brådskande hjälp åtminstone på nuvarande nivå. Snabba förändringar med avseende på säkerheten i den nuvarande verksamhetsmiljön förutsätter en förmåga att förbereda sig för svåråtersebara situationer. Polisen reagerar på förändringar i omvärlden genom förebyggande åtgärder och genom att inrikta resurserna på sådana frågor som är kritiska med tanke på säkerheten tillsammans med andra aktörer inom säkerhetssektorn genom analys av säkerhetsriskerna och genom kunskapsbaserad ledning och en bra lägesbild.

Enligt 1 § i polislagen ska polisen sköta det internationella samarbete som hör till dess uppgifter. Polisen verkar aktivt för att förbättra informationsutbytet och det operativa samarbetet med Europeiska unionens medlemsstater och länderna i närområdena och utnyttjar det internationella samarbetet för att upprätthålla och förbättra den inre säkerheten. Genom internationellt samarbete bekämpas internationell brottslighet som riktar sig till eller utgår från Finland, inbegripet ekonomisk brottslighet. Genom internationellt polissamarbete bekämpas brottslighet som riktar sig till Finland redan i utlandet.

Polisens målsättning är att bibehålla insatstiden på en god nivå. Möjligheterna att hålla tillgången till och kvaliteten på basservice på samma nivå följs upp och rapporteras med hänsyn till den nuvarande situationen i fråga om polisväsendets resurser. Polisens resurser inriktas i allt högre grad på polisens kärnuppgifter eller på särskilda insatsområden (t.ex. ekonomisk brottslighet och grå

ekonomi). Avsikten är att bibehålla tillgången till tillståndstjänster och kvaliteten på tjänsterna i form av elektroniska tjänster och i form av tjänster på kundserviceställen som kompletterar dessa genom att sörja för kostnadsmotsvarigheten för den offentligrättsliga avgiftsbelagda verksamheten.

01. Polisväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 687 678 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättningar till Ålands landskapsregering enligt 2 § i förordningen om polisförvaltningen i landskapet Åland (1177/2009).

Förklaring: Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för polisens verksamhet:

Övervaknings- och larmverksamhet samt trafiksäkerhet

Man försöker hålla tillgången till brådskande utryckningstjänster på samma nivå. Polisen bedömer och rapporterar nivån för den övervakning som gäller den allmänna ordningen och säkerheten. Man försöker bibehålla situationen i fråga om olaglig inresa i Finland under kontroll och åtgärderna för att bekämpa olaglig inresa är trovärdiga och effektiva. Verkställandet av nekande asylbeslut är effektivt.

Man försöker hålla verkningfullheten för trafikövervakningen på samma nivå trots att det blir nödvändigt att använda tid som anvisats för trafikövervakning även till att upprätthålla allmän ordning och säkerhet samt till brottsbekämpning med anledning av asylläget. Det här försöker man kompensera genom att utöka den automatiska trafikövervakningen. Avsikten är att hålla samma nivå som under de senaste åren i fråga om antalet fall av rattfylleri och grovt äventyrande av trafiksäkerheten som polisen avslöjat samt även i fråga om övervakningen av tung trafik.

Tillsyn	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Produktivitet			
Produktivitet (A-, B- och C-uppdrag/årsv.)	434	416	429
Trafikövervakningens produktivitet, st./årsv.	894	908	927
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	170 801	169 249	162 876
Årsverken	2 402	2 402	2 329
Kostnader för övervakning, 1 000 euro	218 169	219 089	212 856
Resurshushållning (kostnader/A-, B- och C-uppdrag), euro	209	219	213
Serviceförmåga och kvalitet			
Ingripanden vid våld i hemmen, medeltal minst, vitsord 1—4	-	2,9	-
Trafikövervakningen, medeltal minst, vitsord 1—4	-	2,9	-
Polispatrullering och annan synlig verksamhet, medeltal minst, vitsord 1—4	-	2,8	-
Arbetstid som använts för trafikövervakning, årsv.	505	490	480
— varav arbetstid som använts för övervakning av tung trafik, årsv.	45,7	46	43
Prestationer inom den automatiska trafikövervakningen, st.	408 324	440 000	460 000
Grovt äventyrande av trafiksäkerheten, fall högst, st.	3 900	3 500	3 300
Trafikolyckor som lett till personskada, högst, st.	5 101	5 200	5 100

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Tillsyn			
Fall av rattfylleri, högst, st.	18 479	19 000	17 500
Arbetstid som använts för övervakning av utläningar, årsv., exkl. in- och utresekontrollverksamhet	20	20	20
Prestationer			
Antal uppdrag inom allmän ordning och säkerhet, st.	1 041 810	1 000 000	1 000 000
— varav uppdrag på polisens eget initiativ, %	35,1	30	30
På eget initiativ (%) i vissa uppdrag i anslutning till övervakning- en av tätorter (03 Misshandel, slagsmål 15 Skadegörelse 34 Berusad person 35 Störande beteende och ofog)	9,7	9,0	8,0
	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Larmverksamhet			
Produktivitet			
Produktivitet (A- och B-larmuppdrag, antal/årsv.)	481	508	474
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	93 240	92 748	89 160
Årsverken	1 181	1 181	1 181
Kostnader för larmverksamheten, 1 000 euro	113 653	111 466	108 295
Resurshushållning (kostnader/larmuppdrag A+B), euro	200	186	193
Serviceförmåga och kvalitet			
Insatstiden för uppdrag i kategori A, min.	9,3	9,5	10,0
Insatstiden för uppdrag i kategori A och B, min.	17,8	18,0	18,5
Insatstid under 20 min (% av uppdrag A+B)	70,9	70,0	69,0
Insatstid under 45 min (% av uppdrag A+B)	92,3	89,0	88,0
Brådskaande utryckningar, medeltal minst, vitsord 1—4	-	3,2	-
Prestationer			
Larmuppdrag i anslutning till familjevåld, högst, st.	26 223	26 000	26 000
Antal A- och B-larmuppdrag, högst, st.	567 814	600 000	560 000
Antal A-, B- och C-larmuppdrag, högst, st.	1 041 810	1 000 000	1 000 000

Brottsbekämpning

Polisens möjligheter att satsa på utredning av s.k. brott utan utredningsuppslag som kommit till polisens kännedom och som bl.a. förutsätter sammanlänkning utgör en allt större utmaning. Detta sänker brottsutredningsgraden för egendomsbrott. Det beräknas att förutsättningarna för avslöjande av dold brottslighet blir sämre och detta kan komma att synas framför allt i en minskning av avslöjanden om grov narkotikabrottslighet. Polisen följer upp utvecklingen när det gäller utredningstider och utvecklingsgrad för brott och rapporterar dessa samt öknings- och minskningar i fråga om dold brottslighet.

Den förebyggande verksamheten genomförs genom att man ökar flermyndighetssamarbete baserat på kunskap, människornas egen beredskap inför brottsituationer och ansvar vid brottsbekämpningen. Dessutom utökas medverkan av aktörer såväl inom tredje sektorn som inom den privata sektorn, exempelvis den privata säkerhetsbranschen. Man strävar efter att minska det totala antalet brott mot liv och hälsa samt sexualbrott genom förebyggande verksamhet och bättre identifiering av brottsfall. Organiserad brottslighet bekämpas genom samarbete med Tullen och Gränsbevakningsväsendet samt genom fungerande internationellt samarbete. I synnerhet åtgärder för bekämpning av grova narkotikabrott utvecklas och effektiviseras.

Förebyggande av våldsamt radikaliserande och extremism fogas till som en del av polisens förebyggande verksamhet och Ankarverksamheten som utvidgas. Polisen ingriper i brott med rasistiska inslag och i andra hatbrott samt människohandel.

Inom bekämpningen av den ekonomiska brottsligheten strävar man genom alltmer intensivare samarbete mellan polisen och åklagaren när det gäller förundersökningar efter brottsutredning i realtid, en minskning av antalet fall som är under utredning, en förkortning av utredningstiderna och en ökning av den vinning av brott som återtas. Samarbetet mellan viktiga samarbetsparter när det gäller skatteförvaltningen, utsökning och boförvaltare ska också utvecklas.

När det gäller bekämpning av IT-relaterad brottslighet genomförs sådana åtgärdsförslag i den nationella cyberstrategin som inte ännu har genomförts.

Brottsbekämpning	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Produktivitet			
Produktivitet (uppklarade strafflagsbrott/årsv.)	74	70	71
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	273 473	272 400	261 865
Årsverken	3 863	3 795	3 718
Kostnader för brottsbekämpning, 1 000 euro	352 265	362 842	352 519
Resurshushållning (kostnader/uppklarade strafflagsbrott), euro	1 227	1 369	1 330
Serviceförmåga och kvalitet			
Brottsutredningsnivå för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), %, minst	48,1	45,0	42,0
Utredningstiden för strafflagsbrott (exkl. trafikbrott), medeltal, dygn	119	125	125
Brottsutredningsnivå för egendomsbrott, %, minst	36,7	35,5	33,5
Utredningsnivå för brott mot liv och hälsa, %, minst	69,9	70,0	70,0
Anhängighetstiden för uppklarade ekonomiska brott, medeltal, dygn, högst	469	500	500
Bekämpning av ekonomiska brott, antal årsverken	337	337	337
Antal organiserade kriminella sammanslutningar (grupper inom EU och andra grupper), st.	76	77	75
Antal personer som hör till organiserade kriminella sammanslutningar, st.	665	700	700
Utredning och bekämpning av våldsbrott, medeltal, minst, vitsord 1—4 ¹⁾	-	2,9	-
Utredning av ekonomiska brott, medeltal, minst, vitsord 1—4	-	2,6	-
Utredning/avslöjande av narkotikabrott, medeltal, minst, vitsord 1—4	-	2,8	-
Utredning av inbrott i bostäder, medeltal, minst, vitsord 1—4	-	2,6	-
Utredning av bilstölder, medeltal, minst, vitsord 1—4	-	2,6	-
Upptäckande och utredning av brott som tyder på rasism, medeltal, minst, vitsord 1—4	-	2,7	-
Polisverksamhet på webben (t.ex. polisens tipstjänst, webbpolis), medeltal, minst, vitsord 1 — 4	-	3,3	-
Årsverken som använts för utredning av IT-brott	32	32	32

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Brottsbekämpning			
Prestationer			
Alla uppklarade brott, antal, inkl. trafikförseelser	617 600	600 000	600 000
Uppklarade strafflagsbrott, antal	287 047	265 000	265 000
Återtagande av vinningen av alla brott (netto), mn euro	33,1	45,0	45,0
Återtagande av vinningen av ekonomiska brott (netto), mn euro	29,4	35,0	35,0
Antal uppklarade ekonomiska brott, st.	1 958	2 000	2 000
Antal ouppklarade ekonomiska brott, st.	2 209	2 200	2 200
Antal uppklarade brott som utförts av organiserade kriminella sam- manslutningar, st.	754	1 000	1 000
Antal brott mot liv och hälsa, st.	36 323	36 500	36 500
Grova narkotikabrott som kommit till polisens kännedom, antal	889	850	850

¹⁾ Källa: Polisbarometern

Tillståndsförvaltning

Polisens tillståndsförvaltning har i och med det administrativa beslutsfattandet och genom olika övervakningsmetoder en förebyggande effekt på brott samt en tryggande effekt på allmän ordning och allmän säkerhet i ett samhälle där säkerhetsläget håller på att förändras. Polisen säkerställer en tillräcklig servicenivå, effektiva förfaranden och motsvarande resurser inom den avgiftsbelagda tillståndsförvaltningen och sörjer för kostnadsmotsvarigheten. Funktioner och processer inom tillståndsförvaltningen förnyas så att administrationen blir lättare. Polisen sörjer för tillhandahållandet och utvecklandet av elektroniska tillståndstjänster och ärendehantering så, att tjänsterna är kundvänliga, utnyttjar den tekniska utvecklingen ändamålsenligt och är funktionellt sett effektiva. Det främsta sättet att tillhandahålla tjänster är elektroniska tjänster och utnyttjandegraden av e-tjänster hålls planmässigt på en hög nivå. Tjänster på kundserviceställen kompletterar de elektroniska tjänsterna. Personalens kompetens när det gäller kärnuppgifter inom tillståndsförvaltningen förbättras.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Tillståndsförvaltning			
Produktivitet			
Produktivitet (tillstånd som polisen beviljat/tillståndsårsverken, avgiftsbelagda och avgiftsfria)	1 727	1 540	1 780
Intäktsmål för tillståndsförvaltningen, 1 000 euro	66 048	55 350	49 300
Resurshushållning			
Årsverken	841	756	619
Kostnader för tillståndstjänster, 1 000 euro	61 990	55 350	49 300
Resurshushållning (kostnader/tillstånd som polisen beviljat), euro	43	48	44
Kostnadsmotsvarighet för tillståndsförvaltningen, %	106,5	100	100
Serviceförmåga och kvalitet			
Tillståndsförvaltningen, vitsord 1—4 ¹⁾	-	3,3	-
Utfall för elektronisk ärendehantering (%)	20	30	50
Utnyttjandegraden av e-tjänster (%)	29	40	45
Prestationer			
Tillståndsärenden som behandlats av polisen sammanlagt, st	1 452 250	1 164 000	1 114 000
— Resedokument (pass och identitetskort sammanlagt)	915 795	980 000	980 000
— Körkortstillstånd	350 977	-	-
— Vapentillstånd	57 939	60 000	60 000

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Tillståndsförvaltning			
— Tillstånd för säkerhetsbranschen	60 771	62 000	62 000
— Tillstånd för utlänningar ²⁾	54 900	50 000	-
— Övriga tillstånd	11 868	12 000	12 000

¹⁾ Källa: Polisbarometern

²⁾ Behörigheten i frågor som gäller tillstånd för utlänningar överförs från polisen till Migrationsverket 1.1.2017. En regeringsproposition om detta överlämnades till riksdagen 21.4.2016.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Övervakning av tillstånd			

Resurshushållning

Årsverken (avgiftsfria, ingår i det totala antalet årsverken inom tillståndsförvaltningen)	206	205	205
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	13 779	13 876	13 339
Kostnader för övervakningen av tillstånd (avgiftsfria tillståndsservice), 1 000 euro	17 973	16 912	16 431

Prestationer

Övervakningsåtgärder sammanlagt, st. (inkl. beslut om körrätt, beslut om indragning och varning i fråga om vapenlicens samt indragning och varning i fråga om ordningsvaktkort och vaktarkort)	119 135	72 000	65 000

Polisutbildning

Polisutbildningen svarar mot polisens behov av personal och kunnande. Det föreslås att antalet nya studerande som inleder sina studier 2017 vid Polisyrkeshögskolan är minst 400. Polisutbildning ges fortfarande på båda nationalspråken. I utbildningen utvecklas en sådan yrkesskicklighet som det internationella polissamarbetet och den kulturella mångfalden kräver. Utbildningens produktivitet förbättras genom att användningen av webbundervisning utvidgas. Polisyrkeshögskolan producerar forskningsdata för utvecklandet av polisverksamheten, den inre säkerheten och undervisningen vid läroanstalten.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Polisutbildning			

Produktivitet

Studiepoäng som avlagts av examensstuderande under ett år/lärarnas totala årsverken	297,9	380	413
Publikationer/forskningsårsverken	2,6	3,0	3,0

Resurshushållning

Polisyrkeshögskolans totala kostnader, 1 000 euro	27 721	26 000	26 000
Årsverken	197,3	193	193
Polis (yrkeshögskoleutbildning), pris per utbildningsdag, högst, euro	411	350	330
Polis (högre yrkeshögskoleutbildning), pris per utbildningsdag, högst, euro	456	380	360

Serviceförmåga och kvalitet

Utexaminerade inom målsatt tid inom utbildningen för grundexamen, %	98,8	98,0	98,0

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Polisutbildning			
Prestationer			
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal sökande per nybörjarplats	9,15	13,4	9,0
Polis (yrkeshögskoleutbildning), antal studerande som inlett studierna	320	320	400
Antal dimitterade från utbildningen för grundexamen, pers. ¹⁾	174	57	254
Publikationer st.	43	40	40

¹⁾ År 2017= polis (yrkeshögskoleutbildning) antal dimitterade från utbildningen, pers.

Gemensamma tjänster - stödfunktioner och övriga uppgifter

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Gemensamma tjänster - stödfunktioner¹⁾			
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	159 998	160 100	150 707
Årsverken	1 041	1 025	1 034
Gemensamma tjänster - övriga uppgifter²⁾			
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag, 1 000 euro	43 264	43 087	41 421
Årsverken	679	692	689
Kostnader för de övriga uppgifterna, 1 000 euro	58 828	58 424	56 761

¹⁾ Stödfunktioner = ekonomiförvaltning, personaladministration, materialfunktioner, datateknik, forsknings- och analysfunktion, utbildning, arbetshälsa, koncerttjänster

²⁾ Övriga uppgifter = vakter, fängelsefunktioner, fängstransporter, handräckning, hittegodsfunktion, klagomål och besvärshandlen, särskilda funktioner inom tillståndsförvaltningen

Mänskliga resurser

Polisen anpassar sin verksamhet enligt ramen för det anslag som beviljats i enlighet med sin anpassningsplan. Sparåtgärderna inriktas bl.a. på centraliserad finansiering samt på utvecklingsprojekt. Avsikten är att genom denna fördelning dämpa minskningarna i årsverken i fråga om polisens personal och alldeles särskilt i fråga om polismännen. Antalet anställda vid polisen anpassas till de ekonomiska villkoren.

	2015 utfall ¹⁾	2016 uppskattning	2017 mål
Mänskliga resurser			
Årsverken ²⁾	10 007	9 850	9 571
Kvinnor, %	29,6	29,6	29,6
Polismän, årsv.	7 359	7 324	7 110
Kvinnor, %	16	16	16
Studerande, årsv. ³⁾	157	156	173
Kvinnor, %	20,4	24,8	24,8
Övrig personal, årsv.	2 491	2 370	2 288
Kvinnor, %	70,3	70,7	70,7

Mänskliga resurser	2015 utfall ¹⁾	2016 uppskattning	2017 mål
Kvinnor, % inom underbefälet, befälet och på chefsnivå	10,6	10,6	10,6
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,3	10,0	10,0
Arbetsstillfredsställelseindex	3,28	3,3	3,3

¹⁾ Källa PolStat, alla moment. Andel anställda under polisens moment 26.10.01 i utfallet för 2015 tot. 9 914 årsv., andel anställda under övriga moment tot. 93 årsv. Andel anställda under övriga moment i uppskattningen för 2016 tot. 80 årsv. Andel som anställs under övriga moment i målet för 2017 tot. 80 årsverken (poliser 15 årsverken + övriga tjänster 65 årsverken)

²⁾ Antalet för 2015 omfattar Skyddspolisens antal årsverken (ca 240 årsverken).

³⁾ Med studerande avses sådana studerande som står till förfogande som arbetskraft och som gör sin praktikperiod som arbets- eller fältpraktik.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	815 209	797 986	750 155
Bruttoinkomster	81 283	68 495	62 477
Nettoutgifter	733 926	729 491	687 678
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	25 653		
— överförs till följande år	28 043		

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	74 900	60 115	56 984
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	71 775	60 115	56 984
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	3 125	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	104	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylutredning (överföring till moment 26.40.01)	-1 660
Betalning av understöd för skyddade personer inom polisens vittnesskyddsprogram	-10
Ett särskilt anslag för grå ekonomi	-9 600
Polisstyrelsens VITJA-projekt (finansieringen 2017) (överföring från moment 28.70.20)	4 000
Tilläggsresurser som asylläget kräver	-9 000
Tryggande av verksamheten/höjning av nivån (bl.a. bekämpning av grå ekonomi, trafikövervakning)	5 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Verksamhet vid den lokala polisen	-300
Ändring av högskolestödet till polisstuderande	-522
Ändring av måltidsstödet till polisstuderande	-45
Ökning av nybörjarplatserna inom polisutbildningen	400
Överföring från moment 26.10.02	624
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-89
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-5 404
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-235
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-4 142
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-3 580
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-833
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-7 296
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-3 917
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-5 026
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-178
Sammanlagt	-41 813

2017 budget	687 678 000
2016 II tilläggsb.	-895 000
2016 I tilläggsb.	1 700 000
2016 budget	729 491 000
2015 bokslut	736 316 000

02. Skyddspolisens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 25 891 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för skyddspolisens verksamhet:

Det centrala målet för skyddspolisen är att förebygga gärningar och projekt som hotar den nationella säkerheten samt att i rätt tid producera information som främjar säkerheten i samhället och stöder beslutsfattandet. Det är viktigt att upprätthålla och förbättra skyddspolisens prestationsförmåga så att statens säkerhet kan garanteras i en föränderlig omvärld och så att de utmaningar som omvärlden ställer kan bemötas.

Operativ verksamhet

I Finland varken utförs eller bereds terroraktioner eller projekt som kan leda till terrorism. Finland används inte vid planeringen av terroraktioner som ska utföras någon annanstans, och Finland används inte heller som logistiskt stödområde eller något annat slags stödområde. Medborgarna litar på polisens förmåga att bekämpa terrorismen. Underrättelseverksamhet som främmande makter riktar mot Finland kartläggs och brott enligt 12 kap. i strafflagen förhindras.

Förmågan att bekämpa cyberhot utvecklas genom utveckling av prestationsförmågan, fördjupat partnerskap och tydligare roller.

Man förhindrar export från Finland som strider mot internationella avtal och som gäller massförstörelsevapen och den sakkunskap, den materiel och den utrustning som krävs för tillverkningen

av vapnen. Likaså förhindras motsvarande export via Finland till aktörer som avser att skaffa eller utveckla massförstörelsevapen. Uppföljningen av projekt som inverkar på statens inre säkerhet minskar inte, och antalet brott inom denna bransch ökar inte.

Säkerhetsklareringar och utlåtanden

Säkerhetsklareringar och utlåtanden som skyddspolisen lämnar syftar inom sitt eget område till att säkerhetsnivån och den trygghetskänsla som människor upplever inte ska försvagas.

Insamling av uppgifter samt rapportering

Det förväntas allt mera av skyddspolisen i egenskap av en instans som skaffar och tolkar information och rapporterar om informationen. Skyddspolisen kommer överens med inrikesministeriet om prioriteringarna vid inhämtande av information. Med hjälp av prioriteringarna bestäms i förväg de årliga tyngdpunkterna för den informationshämtning som bidrar till nationella säkerheten. Prioriteringarna för informationshämtningen formas i avgörande grad av det informationsbehov som den utrikes- och säkerhetspolitiska ledningen har. I enlighet med prioriteringarna tar man fram aktuell information och skyddar samhällets intressen. Vid insamlingen av uppgifter och rapporteringen utnyttjas tillgängliga källor effektivt och information som är viktig med tanke på beslutsfattandet produceras för statsledningen och andra kunder/aktörer.

Utvecklandet av skyddspolisen

Skyddspolisens regionala funktionsförmåga säkras genom att alla uppgifter också i framtiden ska kunna skötas lika effektivt och resultatrikt på olika håll i Finland. Skyddspolisen fortsätter att vidta åtgärder för att förnya och utvidga det nuvarande funktionella informationssystemet. Alla nya informationssystem som tas i bruk beaktar skyddspolisens särskilda behov och kraven på samverkan med andra informationssystem inom polisen.

Mänskliga resurser

Man gör upp en långsiktig personalplan som innehåller mål och åtgärder gällande personalens storlek, sammansättning och utveckling. Man sörjer för personalens välbefinnande under förändringsprocessen.

Skyddspolisen	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Resurshushållning			
Omkostnadsanslag för den operativa verksamheten, 1 000 euro	14 560	16 759	16 759
Årsverken för den operativa verksamheten	185	213	213
Kostnader för den operativa verksamheten, 1 000 euro	19 800	22 791	22 791
Prestationer			
Informationsmöten om säkerheten, st.	312	200	200
Säkerhetsklareringar, st.	17 046	50 000	52 500
Utlåtanden i ärenden som gäller medborgarskap, st.	92	80	100
Utlåtanden om ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd	418	350	400
Utlåtanden om viseringsansökningar, st.	9 131	9 000	8 500
Utarbetade rapporter, st.	118	120	140
Mänskliga resurser			
Årsverken	250	276	291
Polismän, årsv.	138	154	158

Skyddspolisen	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Övrig personal, årsv.	112	122	133
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	3,8	7,5	7,5
Arbetstillfredsställelseindex	3,6	3,5	3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	26 529	28 501
Bruttoinkomster	2 610	2 610
Nettoutgifter	23 919	25 891

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Riksdagens tillägg	-500
Skyddspolisens SSK-projekt (finansiering 2016) (överföring till moment 28.70.20)	-3 275
Skyddspolisens SSK-projekt (finansiering 2017) (överföring från moment 28.70.20)	5 950
Tilläggsresurser som Skyddspolisen behöver på grund av asylläget	-800
Tryggande av Skyddspolisens verksamhet	2 000
Överföring till moment 26.10.01	-624
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-2
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-183
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	2
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-88
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-28
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-259
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-132
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-85
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-4
Sammanlagt	1 972

2017 budget	25 891 000
2016 II tilläggsb.	-80 000
2016 budget	23 919 000

20. Utgifter för transporter i samband med avlägsnande ur landet och hämtning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 17 666 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för transporter föranledda av avlägsnande av personer ur landet som polisen ansvarar för
- 2) till utgifter för tolknings- och översättningstjänster för asylsökande
- 3) till utgifter för transporter i samband med hämtning av förbrytare som överläts till Finland

4) till utgifter för identifiering av personer som ska avlägsnas ur landet och anskaffning av nödvändiga resedokument

5) till ersättning av utgifter för resor och inkvartering till följd av användningen av en beredskapsgrupp för asylprövning.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Transporter för avlägsnande ur landet	13 366 000
Tolknings- och översättningstjänster	1 750 000
Transporter i samband med hämtning	250 000
Utredande av identitet	300 000
Användning av beredskapsgrupp	2 000 000
Sammanlagt	17 666 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförhöjning med anledning av ökningen i antalet asylsökande	11 666
Ökade utgifter för asylsökande som har fått avslag och som ska avlägsnas ur landet	-16 000
Sammanlagt	-4 334

2017 budget	17 666 000
2016 budget	22 000 000
2015 bokslut	7 470 737

21. Gemensamma omkostnader för KEJO-projektet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 000 000 euro.

Anslaget får användas för utgifter för avlönande av projektpersonal motsvarande högst 10 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst.

Under momentet nettobudgeteras den stödandel som projektet beviljats från EU:s fond för inre säkerhet.

Fullmakt

Om en del av den fullmakt för anskaffning av ett fältledningssystem som anvisats i budgeten för 2013 eller i den tredje tilläggsbudgeten för 2014 inte har använts 2016, får förbindelser för den oanvända delen ingås år 2017.

Förklaring: Syftet med projektet för ett gemensamt fältledningssystem (KEJO) för polisen, räddningsväsendet, social- och hälsovårdsväsendet, Gränsbevakningsväsendet, försvarsmakten och Tullen är att ta i bruk ett gemensamt fältledningssystem för de centrala säkerhetsmyndigheter som deltar i projektet och att integrera det med myndigheternas gemensamma elektroniska system för behandling av händelser och den nätverksbaserade nödcentralsmodellen.

Behovet av betalning av löneutgifter föranleds av indragningen av Förvaltningens IT-central 2016 och överföringen av uppgifterna till polisens eget arbete.

De viktigaste målen för myndigheternas gemensamma fältledningssystem är en effektivisering av myndigheternas verksamhet och myndighetssamarbetet, möjliggörande av en gemensam lägesbild för myndigheterna, införande av nya arbetsprocesser i fältförhållanden, en effektivisering av informationsutbytet och kommunikationen i realtid mellan fältledningen och myndigheterna samt den kostnadseffektivitet som ett gemensamt fältledningssystem för myndigheterna medför. Projektet ska genomföras under åren 2013—2017 och dess totala kostnader uppgår till ca 21,610 miljoner euro. Finansministeriet finansierar projektet med sammanlagt 15 miljoner euro med anslag som är avsedda för främjande av produktiviteten under åren 2013—2017 enligt det separata samarbetsprotokoll som gjorts upp för de ministerier som deltar i KEJO-projektet (inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, försvarsministeriet och finansministeriet). Projektet beviljades en tilläggsfullmakt på 5,0 miljoner euro i den tredje tilläggsbudget för 2014 för betalning av utgifter för projektets investeringsandel. En del av utgifterna för tilläggsfullmakten täcks med ett anslag från EU:s fond inom området för inrikes frågor.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2017	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Säkerhetsmyndigheternas gemensamma fältledningssystem		
Förbindelser som ingåtts före år 2017	4 000	4 000
Utgifter sammanlagt	4 000	4 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Myndighetens fältledningssystem (finansieringen 2016) (överföring till moment 28.70.20)		-3 000
Nivåförändring		-5 922
Sammanlagt		-8 922
2017 budget		4 000 000
2016 budget		12 922 000
2015 bokslut		—

20. Gränsbevakningsväsendet

Förklaring: Gränsbevakningsväsendet fungerar både inom den inre och den yttre säkerheten. Gränsbevakningsväsendet är en samarbetsvillig och internationellt erkänd expert inom gränssäkerhet och sjöräddning. Gränsbevakningsväsendet har som mål att upprätthålla säkerheten vid gränsen, säkerställa en smidig gränstrafik, öka säkerheten till havs, delta i det militära försvaret och ge handräckning till myndigheterna i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena. Gränsbevakningsväsendet är verksamt på land, till havs och i luften, som trygghet i alla förhållanden.

Gränsbevakningsväsendets verksamhet påverkas i största utsträckning av situationen i Ryssland och inom Östersjöområdet samt av regeringens åtgärder för att stabilisera den offentliga ekonomin.

Gränsbevakningsväsendet har som mål att öka den inre och den yttre säkerheten vid östgränsen. Gränsövergångstrafiken hålls på en säker nivå. Gränsbevakningsväsendet håller krisberedskapen och den militära försvarsförmågan på en hög nivå samt bereder sig för hybridhot.

Det är viktigt för Finland att hålla Östersjön säker. Förmågan att hantera stora olyckor och säkerhetshot till sjöss förbättras. Gränsbevakningsväsendet bereder sig på att ta över det operativa ledningsansvaret för miljökatastrofer på öppet hav.

För Gränsbevakningsväsendet är det viktigt att påverka utvecklingen av EU:s integrerade gräns-säkerhetssystem och havspolitik. Gränsbevakningsväsendet deltar i operationer som koordineras av Europeiska gränsförvaltningsbyrån vid EU:s yttre gränser och i annan internationell verksamhet genom att anvisa personal och materiel för den (Gränsbevakningslagen 578/2005 15 a—c §).

I den förändrade säkerhetsmiljön betonas betydelsen av en självständigt skött och trovärdig yttre gränskontroll. Inbesparingarna inom den offentliga förvaltningen tillsammans med höjningen av kostnadsnivån minskar i betydande grad Gränsbevakningsväsendets ekonomiska svängrum. Utöver det program för anpassning av Gränsbevakningsväsendets ekonomi som ska genomföras planeras nya anpassningsåtgärder som fortsätter till utgången av ramperioden och genomförandet av dem inleds.

01. Gränsbevakningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 230 479 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till hyreskompensation för tjänstebostäder med stöd av 81 § i gränsbevakningslagen (578/2005)
- 2) till stödande av Sjöbevakningsmuseets verksamhet
- 3) till utgifter för anskaffning av en konceptbåt som är lämpad att användas som myndighetsbåt.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Gränsbevakningsväsendets verksamhet:

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Kvalitet och serviceförmåga (ind)	96	96	96
Produktivitet (ind)	120	122	123
Resurshushållning (ind)	111	119	123
Årsverken	2 679	2 664	2 665
Kostnader (mn euro)	257,0	247,6	247,6

Upprätthållande av gränssäkerheten

Finlands gränsövervakning har ordnats på ett effektivt sätt. Lägesmedvetenheten inom gränsövervakningen gör det möjligt att använda resurserna effektivt. Alla som överskrider Schengenområdets yttre gräns kontrolleras. Vid Schengenområdets inre gränser upprätthålls beredskapen att återinföra gränskontroller. Inresa och utresa mot föreskriven ordning avslöjas. Olovliga gränsöverskridningar och annan olaglig verksamhet avslöjas i områdena mellan gränsövergångsställena. Man ingriper effektivt i den gränsöverskridande brottsligheten vid de yttre gränserna.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Upprätthållande av gränssäkerheten (1—5)	4,0	3,9	3,9
Kontaktpersoner och internationella operationer			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,4	3,8	3,8
Olovliga gränsöverskridningar som förhindrats med hjälp av verksamheten med kontaktpersoner (st.)	3 071	4 030	4 037
Samarbete med grannländernas myndigheter			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,2	3,5	3,5
Gränsövervakning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,9	4,0	3,9
— Gränskontrollernas (inkommande) täckningsgrad (1—5)	5,0	5,0	5,0
— Kvaliteten på lägesbilder som gäller gränserna (1—5)	3,9	3,7	3,7
— Kvaliteten på gränskontrollerna (1—5)	1,8	2,4	2,3
— Förhindrande av gränsincidenter (1—5)	3,9	3,9	3,8
— Upptäckta gränsincidenter (1—5)	4,0	3,1	3,0
— Rättssäkerheten vid gränskontrollerna (1—5)	5,0	4,9	4,9
— Brottsutredningsnivå för organiserad illegal inresa och människohandelsbrott (1—5)	2,8	4,5	4,5
— Rättssäkerheten när det gäller brottsbekämpningen (1—5)	4,9	4,8	4,8
Patrullering (h)	243 323	236 035	232 612
Teknisk övervakning (h)	1 616 272	1 637 000	1 637 000
Gränskontroller (mn pers.)	13,8	13,8	14,4
Nekad inresa (st.)	861	898	913
Beslut om avvisning (st.)	217	225	232
Brottsanmälan (st.)	1 125	1 244	1 298
Riksgränsbrott (st.)	338	337	396
Organiserad illegal inresa och människohandel (st.)	226	173	179
Övriga brott och överträdelser (st.)	3 485	3 885	3 940
Upprätthållande av gränssäkerheten			
Kostnader (mn euro) enligt prisnivån för året i fråga	230,8	223,3	223,8
Årsverken	2 407	2 403	2 409
Produktivitet (ind)	123	124	126
Resurshushållning (ind)	113	121	125

Säkrande av en smidig gränstrafik

Gränsövergångstrafiken hålls på en säker nivå. Passagerarna upplever att gränsövergången är smidig. Passagerarnas väntetid vid gränskontrollen är högst 15 minuter vid östgränsen och i hamnarna och högst 10 minuter på flygplatserna. Vid gränskontrollerna och i undersökningar som ut-

förs vid gränskontrollerna samt i förvaltningsbeslut sörjer man för personernas grundläggande fri- och rättigheter och mänskliga rättigheter samt för personernas rättssäkerhet.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Säkrande av en smidig gränstrafik (1—5)	4,7	4,8	4,8
Gränsövergångsställen vid östgränsen			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,7	4,8	4,8
Gränskontrollernas smidighet, Gränsbevakningsväsendets åtgärder (min)	6	10	10
Gränskontrollernas smidighet, total tid (min)	7	12	13
Gränsövergångsställen på flygplatserna			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,7	4,8	4,8
Gränskontrollernas smidighet, Gränsbevakningsväsendets åtgärder (min)	6	9	9
Gränsövergångsställen i hamnarna			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,5	4,8	4,8
Gränskontrollernas smidighet, Gränsbevakningsväsendets åtgärder (min)	12	9	9

Ökad säkerhet till havs

Vid sjöbevakningen finns en ständig lednings-, kommunikations- och prestationsberedskap för efterspanings- och räddningsuppdrag inom sjöräddningstjänsten. Man kan ge hjälp i alla nödsituationer till havs. De övriga sjöräddningsmyndigheternas resurser utnyttjas. Kunnandet inom sjöräddningen säkras genom utbildning, besiktning och granskning. Övervakning av den marina miljön och utredning och undersökning av miljöbrott förebygger effektivt förorening av den marina miljön. Gränsbevakningsväsendet bereder sig på att ta över det operativa ledningsansvaret för miljökatastrofer på öppet hav.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Ökad säkerhet till havs (1—5)	3,9	4,0	4,0
Sjöräddning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,5	4,1	4,1
Sjöräddningsuppdrag (st.)	1 396	1 473	1 473
Personer som räddats (st.)	3 065	4 405	4 405
Skydd av den marina miljön			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	1,6	3,5	3,5
Antalet fartygsutsläpp (st.)	66	30	30
Ökad säkerhet till havs			
Kostnader (mn euro)	12,0	11,4	11,1
Årsverken	125	123	120
Produktivitet (ind)	101	116	115
Resurshushållning (ind)	93	113	115

Deltagande i det militära försvaret

Gränsbevakningsväsendet har aktuella försvarsplaner, sådan lednings- och insatsberedskap som situationen kräver samt beredskap att bilda gränstrupper. Krisberedskapen vid Gränsbevaknings-

väsendet samt förmågan att övervaka och trygga den territoriella integriteten under fredstid är kontinuerlig. Gränsbevakningsväsendets personal, beväringar och reservister har utbildats för uppgifter i kristid och placerats i gränstrupperna.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Deltagande i det militära försvaret (1—5)	4,1	4,1	4,1
Upprätthållande av beredskap i störningssituationer och vid undantagsförhållanden			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,0	4,0	4,0
Gränsbevakningsväsendets truppproduktion och utbildning som gäller det militära försvaret			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	4,3	4,3	4,3
Utbildningsdygn för värnpliktiga (st.)	100 099	97 890	98 255
Utbildningsdygn för personalen (st.)	4 760	4 502	4 722
Deltagande i det militära försvaret			
Kostnader (mn euro) enligt prisnivån för året i fråga	14,1	12,9	12,6
Årsverken	148	139	136
Produktivitet (ind)	144	124	128
Resurshushållning (ind)	134	121	127

Myndighetshandräckning i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena

Människorna och intressentgrupperna i gränsområdena och i skärgården anser att Gränsbevakningsväsendets verksamhet ökar säkerheten. Gränsbevakningsväsendet är tillgängligt. I de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena ger Gränsbevakningsväsendet vid sidan om sina kärnuppgifter olika slag av handräckning till myndigheterna. De andra ansvariga myndigheterna får vid behov inom hela riket hjälp av Gränsbevakningsväsendets luftfartyg. Tyngdpunkten ligger på brådskande uppgifter som ovillkorligen kräver Gränsbevakningsväsendets specialkunnande eller specialmateriel.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Myndighetshandräckning i de glesbebyggda gränstrakterna och kustområdena (1—5)	3,3	3,3	3,2
Trygghetskänsla			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,2	3,2	3,1
Myndighetshandräckning			
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga (1—5)	3,8	3,7	3,6
Säkerhetstjänster i glesbebyggda områden (polis- och handräckningsuppdrag) (st.)	651	651	650
Efterspaningar, på land	334	325	305
Prehospital akutsjukvård (exkl. den som hör till sjöräddningen)(st.)	511	500	470

Mänskliga resurser

Gränsbevakningsväsendets personalstruktur och personalkompetens hålls på den nivå som uppgifterna kräver. Antalet anställda anpassas enligt minskande resurser.

Mänskliga resurser	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Årsverken	2 679	2 664	2 665
Sjukfrånvaro (dagar/årsv.)	9,2	8,0	8,0
Arbetsklimat (1—5)	3,5	3,5	3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	242 957	240 910	237 379
Bruttoinkomster	9 952	7 500	6 900
Nettoutgifter	233 005	233 410	230 479

Poster som överförs

— överförs från föregående år	28 227
— överförs till följande år	26 935

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättningar för sjuktransporter med helikopter, tilläggsfinansiering	1 100
Ersättningar för sjuktransporter med helikopter (överföring från moment 33.30.60)	700
Expert på gränskontroll vid Finlands ständiga representation inom EU (överföring från moment 24.01.01)	215
Gränsbevakningsreserver för EU:s snabba insatser	2 000
Merkostnader för intensifierad övervakning av utlänningar	-3 000
Utökande av antalet gränsbevakare	3 900
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-31
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-1 739
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	867
Löneglidningsbesparing	-330
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 530
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-1 147
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-256
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-2 231
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1 205
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-182
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-62
Sammanlagt	-2 931

2017 budget	230 479 000
2016 II tilläggsb.	1 117 000
2016 budget	233 410 000
2015 bokslut	231 713 000

70. Anskaffning av luft- och bevakningsfarkoster (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 9 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till modifiering och G-underhåll av AS 332 Super Puma-sjöräddningshelikoptrarna
- 2) för förenhetligande av två AB/B 412 helikoptrar och deras reservdelslager
- 3) för anskaffningar för utrustning av ett utsjöbevakningsfartyg och för eventuella andra behövliga ändringar i fartygets funktion
- 4) till uppdatering av övervaknings- och navigationssystemet i spaningsplanen av typ Dornier
- 5) till förnyande av snabba båtar som ingår i den lätta fartygsmaterielen och anskaffning av utrustning och reservdelar till dem
- 6) till ombyggnad av engångsnatur av luft- och bevakningsfarkoster
- 7) till de utgifter i enlighet med upphandlingskontrakten som föränleds av index- och valutakursändringar.

De tilläggsbehov som föränleds av höjda index och valutakurser föränledda av beställningsfullmakterna samt de avdrag som föränleds av sänkta index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Under momentet får också som rättelser intäktas sådana avtalsviten eller andra, motsvarande ersättningar som föränleds av avtal.

Förklaring: I den andra tilläggsbudgeten för 2012 fick Gränsbevakningsväsendet en beställningsfullmakt för modifiering och G-underhåll av AS 322 Super Puma-sjöräddningshelikoptrarna. Med stöd av fullmakten ingicks år 2013 ett modifikations- och underhållsavtal. Projektet infaller åren 2013—2019 och totalkostnadskalkylen är 33 710 000 euro.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föränleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Modifiering och G-underhåll av Super Puma				
Förbindelser som ingåtts före år 2017	7 000	6 700	4 500	18 200
Utgifter sammanlagt	7 000	6 700	4 500	18 200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-6 560
Sammanlagt	-6 560
2017 budget	9 400 000
2016 budget	15 960 000
2015 bokslut	30 387 000

30. Räddningsväsendet och nödcentralerna

Förklaring: Räddningsväsendets mål är ett tryggt och kriståligt Finland där räddningsväsendets tjänster är högkvalitativa, kostnadseffektiva och enhetliga. Räddningsväsendets uppgift är att förebygga eldsvådor och bedriva räddningsverksamhet under normala förhållanden, undantagsförhållanden samt i störningssituationer. Till räddningsväsendets uppgifter hör de befolkningsskyddsuppgifter som grundar sig på internationella överenskommelser samt att upprätthålla beredskap för denna verksamhet. I samarbete med andra myndigheter deltar räddningsväsendet dessutom i arbetet med att förebygga olyckor. Räddningsväsendet har beredskap att ge och ta emot internationell hjälp. Målet är att räddningsväsendet har en helhetsbild av samhällsrisker baserad på fortlöpande analys och beredskap att svara på risker inom sitt verksamhetsområde. Målet är även att räddningsväsendets säkerhetskommunikation är effektiv.

Ansvar för skötseln av olika uppgifter inom räddningsväsendet delas av staten och de kommunala räddningsverken. Ur statsbudgeten finansieras Räddningsinstitutets verksamhet samt det riksomfattande utvecklingsarbete inom räddningsväsendet som leds av inrikesministeriet. Kommunerna svarar för finansieringen av räddningsverken. Enligt regeringsprogrammet ska den riksomfattande ledningen, planeringen, styrningen, övervakningen och samordningen av räddningsväsendet och beredskapen stärkas och förbättras. Inrikesministeriet fortsätter 2017 det projekt, vars uppgift är att bereda reformen av räddningsväsendet som genomförs i början av 2019. Genom reformen överförs räddningsväsendets uppgifter från kommunerna till landskapsnivå.

Till nödcentralverkets uppgifter hör att tillhandahålla nödcentralstjänster och att stödja den till nödcentralstjänsterna anknutna myndighetsverksamheten vid räddningsväsendet, polisväsendet och social- och hälsovårdsväsendet, exempelvis med åtgärder i samband med förmedling av uppdrag, kommunikationscentraluppgifter, inledande av åtgärder för att varna befolkningen i plötsliga farosituationer samt andra uppgifter i anslutning till myndigheternas verksamhet. Till Nödcentralverkets uppgifter hör också att utveckla och övervaka uppgifterna och verksamhetssätten i anslutning till nödcentralstjänsterna.

Verksamheten vid nödcentralerna och hos de myndigheter som utnyttjar nödcentralstjänster för enhetligas på riksnivå i fråga om larmtjänsterna. Syftet är att förbättra nödcentralernas verksamhet och myndighetssamarbetet och därigenom säkerhetstjänsterna för befolkningen. Nödcentralverksamheten och datasystemen revideras före utgången av mars 2017 så att nödcentralerna kan bilda nätverk i syfte att stödja varandra vid arbetstoppar och vid störningar.

01. Räddningsväsendets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 914 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av särskilda undersökningar av orsaken till en eldsvåda eller olycka enligt 107 § i räddningslagen (379/2011)
- 2) till betalning av ersättningar enligt 100 § 1 mom. i räddningslagen
- 3) till upprätthållande av beredskap på det sätt som avses i 97 § i räddningslagen

4) till främjande av standardiseringsverksamhet i anslutning till räddningsväsendet och till utgifter för deltagande i standardiseringsarbete.

Under momentet får de specialunderstöd som Brandskyddsfonden beviljat för forsknings- och utvecklingsverksamhet nettobudgeteras som intäkter från överföringsekonomin.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om Räddningsinstitutet (607/2006) och lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013). Utbildningen för brandbefäl flyttas från Yrkeshögskolan Savonia till Polisyrkeshögskolan, men Räddningsinstitutet har hand om undervisningen.

Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för räddningsväsendet:

Förebyggande av olyckor

Till räddningsväsendets uppgifter hör i synnerhet att förebygga eldsvådor. Ansvarsområdet deltar också i förebyggandet av andra slags olyckor. Man försöker förebygga olyckor och följderna av dem genom att förbättra människornas och sammanslutningars egen beredskap, öka befolkningens medvetenhet och kunskap om säkerhet samt genomföra de åtgärder som anges i räddningsverkens övervakningsplaner.

Förebyggande av olyckor	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Produktion			
Antalet falska brandlarm (st.), högst	17 606	16 300	15 500
Andel av befolkningen som fått rådgivning och upplysning, (%), minst	16	20	20

Räddningsverksamhet och beredskap

Räddningsväsendet förmår handla snabbt och effektivt vid olyckor. Dessutom har räddningsväsendet beredskap att ge den hjälp som ankommer på räddningsväsendet vid storolyckor även utomlands och beredskap att ta emot hjälp. Nivån på räddningsväsendets insatsberedskap fastställs utifrån riskerna för det lokala räddningsväsendet för de olika riskområdena och beredskapen motsvarar den nivå som anges i det lokala räddningsväsendets beslut om servicenivån.

Räddningsväsendet har en helhetsbild av samhällsrisker och sårbarhet baserad på fortlöpande analys. I enlighet med säkerhetsstrategin för samhället utarbetar räddningsväsendet som en del av den nationella riskbedömningen en hotbedömning för särskilda situationer som kräver riksomfattande koordinering av räddningsväsendet. Räddningsväsendets insats enligt säkerhetsstrategin för samhället genomförs. Målet är att de strategiska målen mera än hittills ska omfatta även regional- och lokalförvaltningen.

Ledningen, styrningen, samordningen och övervakningen när det gäller beredskap utvecklas så att beredskapen att fungera i olika typer av kris- och störningssituationer förbättras.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Räddningsverksamhet och beredskap			
Produktion			
Antalet uppdrag av larmkaraktär vid räddningsverken, st., uppskattning, varav ¹⁾	99 673	99 000	98 500
— uppdrag på grund av eldsvådor (exkl. markbränder)	9 642	9 500	9 500
— uppdrag på grund av markbränder	1 581	2 000	2 000
— kontroll- och säkringsuppgifter	28 798	28 000	27 500
— första insatsen-uppdrag (exkl. sjuktransporter)	21 094	21 100	21 000
— övriga uppdrag	38 558	38 400	38 500
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Räddningsverkens insatstid vid brådskande uppdrag inom riskområde 1 enligt den första enheten, % av målet	59	50	50
Räddningsverkens insatstid vid brådskande uppdrag inom riskområde 2 enligt den första enheten, % av målet	86	50	50

¹⁾ Inga mål ställs upp för räddningsverkens olika typer av uppgifter, utan man följer upp hur de utvecklas.

Utbildning och forskning

Räddningsinstitutets utbildningssystem skapar en grund för kompetensen hos personalen vid räddningsväsendet och nödcentralerna samt beredskap för internationella biståndsuppgifter inom räddningsväsendet. Läroplanerna för utbildning som leder till examen byggs upp utifrån utvecklingsperspektiven för s.k. arbetsyrken så, att de utgör en yrkesinriktad fortsättning där även behoven av kompletterande utbildning beaktas.

Räddningsväsendets forskning och utveckling stärks genom nätverksbildning med andra aktörer. På så vis säkerställs möjligheten att utnyttja forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt forskningsrön till stöd för och utvecklandet av utbildning, praktiskt arbete och beslutsfattande.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Räddningsväsendet			
Produktion			
Antal kursdeltagardagar för yrkesinriktad grundutbildning vid Räddningsinstitutet, st., minst	43 560	46 080	42 480
Antal examina vid Räddningsinstitutet, st., minst	171	172	164
Antal yh-examina, st.	44	30	30
Insatser			
Årsverken under moment 26.30.01, varav	112,7	108	108
— årsverken vid Räddningsinstitutet	108	108	108
— årsverken vid inrikesministeriet	1	-	-
— årsverken vid Säkerhets- och kemikalieverket	3,7	-	-
Utbildningens totala kostnader (1 000 euro)	11 983	11 540	11 292
Funktionell effektivitet			
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/årsverken	944	980	938
Kursdeltagardagar vid Räddningsinstitutet/lärare	1 344	1 417	1 356
Årskostnad per studerande inom den yrkesinriktade grundutbildningen vid Räddningsinstitutet, euro, högst	28 143	25 622	27 195

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Räddningsväsendet			
Pris per kursdeltagardag för yrkesinriktad grundutbildning vid Räddningsinstitutet, euro, högst	156	142	151
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Respons på examina vid Räddningsinstitutet (på skalan 1—4)	3,28	3,0	3,0
Antal sökande/nybörjarplatser	5,48	5,0	4,9
Mänskliga resurser			
Antal anställda vid Räddningsinstitutet	108	108	108
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,2	3,2	3,25
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv., högst	8,5	6,5	6,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	18 362	16 259	15 852
Räddningsväsendets bruttoinkomster	4 139	4 126	2 938
Nettoutgifter	14 223	12 133	12 914
— Räddningsinstitutet	11 437	10 882	10 469
— Befälsutbildningen för räddningsväsendet	-	-	1 202
— Inrikesministeriet	2 189 ¹⁾	801	793
— Internationell räddningstjänst	597	450	450
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	2 137		
— överförts till följande år	1 512		

¹⁾ Utfallet för 2015 innehåller 0,8 miljoner euro i anslag som överförts till andra räkenskapsverk.

Beräkning av kostnadsmotsvarighetskalkylen för den avgiftsbelagda verksamheten inom räddningsväsendet (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	1 286	1 400	1 435
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	440	444	465
— andel av samkostnaderna	663	831	835
Kostnader sammanlagt	1 103	1 275	1 300
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	183	125	135
Kostnadsmotsvarighet, %	117	110	110

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring av befälsutbildningen för yrkeshögskoleexamen för räddningsväsendet till Polisyrkeshögskolans ansvar (överföring från moment 29.40.55)	1 202
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-55
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-7
Löneglidningsbesparing	-20
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-80
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-65
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-8
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-83
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-39
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-54
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-7
Sammanlagt	781
2017 budget	12 914 000
2016 II tilläggsb.	-61 000
2016 budget	12 133 000
2015 bokslut	13 598 000

02. Nödcentralverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 49 595 000 euro.

Förklaring: Inrikesministeriet ställer följande preliminära resultatmål för Nödcentralverkets verksamhet:

Nödcentralverket fortsätter att samordna verksamheten tillsammans med de myndigheter som använder nödcentralstjänster. Verksamheten ska samordnas på en nivå som gör det möjligt att ta i bruk en nätverksbaserad verksamhetsmodell genom ett nytt informationssystem. Utvecklandet av det nya informationssystemet för nödcentralen och förberedelserna för att ta systemet i bruk fortsätter så att systemet kan tas i bruk före utgången av mars 2017.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Anskaffning av nödcentraldatasystem, fullmakt			
Förbindelser som ingåtts före 2017	1 954	-	1 954
Anskaffning av nödcentraldatasystem, tilläggsfullmakt (2015 tilläggsbudget II)			
Förbindelser som ingåtts före 2017	5 978	1 022	7 000
Utgifter sammanlagt	7 932	1 022	8 954

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Nödcentralsverket			
Produktion			
Antal anmälningar, st., varav	3 688 000	3 750 000	3 750 000
— antal nödsamtal, st.	2 780 000	2 750 000	2 750 000
— antal förmedlade uppdrag, st.	1 733 000	1 760 000	1 760 000
Insatser			
Nödcentralsverksamhetens totala utgifter, brutto, 1 000 euro	56 699	64 629	59 527
Årsverken	597	613	541
Funktionell effektivitet			
Antal nödanmälningar/jourhavande vid en nödcentral (exkl. skiftesmästare)	8 000	8 200	8 700
Kostnader för nödcentralsverksamheten, euro/invånare, högst	9,0	10,7	9,4
Kostnader för nödcentralsverksamheten, euro/nödanmälan, högst	13,3	15,4	13,6
Verksamhetens kvalitet och serviceförmåga			
Tillfredsställelse hos nödcentralsverkets samarbetsmyndigheter, index, minst (skala 1—5)	-	3,4	-
Mänskliga resurser			
Antal anställda	615	585	541
Arbetsstillfredsställelse, index (skala 1—5)	3,25	3,28	3,32
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv., högst	18,6	18	17
Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)			
	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	56 654	55 445	52 295
Bruttoinkomster	2 877	2 650	2 700
Nettoutgifter	53 777	52 795	49 595
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	13 526		
— överförts till följande år	16 503		
Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)			
	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	2 767	3 000	2 700
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 089	2 110	1 301
— andel av samkostnaderna	851	820	1 319
Kostnader sammanlagt	1 940	2 930	2 620

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	827	70	80
Kostnadsmotsvarighet, %	143	102	103

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Datasystemet Erica (finansieringen 2016) (överföring till moment 28.70.20)			-3 500
Datasystemet Erica (finansieringen 2017) (överföring från moment 28.70.20)			310
Tryggande av nödcentralsverksamheten			2 000
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)			-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)			-372
Löneglidningsbesparing			-69
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)			-150
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna			-242
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)			-58
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)			-473
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)			-271
Temporär sänkning av StPL-avgiften			-365
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-7
Sammanlagt			-3 200

2017 budget	49 595 000
2016 II tilläggsb.	-365 000
2016 budget	52 795 000
2015 bokslut	56 754 000

20. Särskilda utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 406 000 euro.

Anslaget får användas

1) till omkostnader i enlighet med 97 § i räddningslagen (379/2011) för användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag, till av polisen ledda efterspaningsuppdrag eller andra motsvarande handräckningsuppdrag och till upprätthållande av beredskap som föranleds av detta samt till ersättning av direkta kostnader till Finavia för alarmerings- och ledningssystemet som hänför sig till användningen av luftfartyg

2) till bistånd i fråga om uppgifter som hör till räddningsverksamheten samt till kostnader för lämnande och mottagande av sakkunnighjälp, hjälp i form av insatsmoduler och materialhjälp samt för upprätthållande av beredskap för sådan hjälp vid katastrofer förorsakade av människor eller naturen, vid åtgärder som avses i unionens civilskyddsmekanism (1313/2013/EU) i samarbete med Europeiska unionen och internationella organisationer samt med stöd av Finlands bilaterala och multilaterala samarbetsavtal om räddningstjänst, vilka även inkluderar Finlands deltagande i sakkunnigverksamhet inom Europeiska unionens, FN:s och Natos euroatlantiska partnerskapsråds räddningstjänster inklusive de lönekostnader och verksamhetskostnader som föranleds av dem. Anslaget får användas till avlönande av personal motsvarande högst 10 årsverken

3) till kostnader för spaningsverksamheten för upptäckande av skogsbränder enligt 31 § i räddningslagen och för upprätthållande av beredskap för spaningsverksamheten.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av 38 § i räddningslagen (379/2011).

Beräknad användning av anslaget (euro)

1) Användningen av luftfartyg i efterspanings- och räddningsuppdrag	706 000
2) Lämnande och mottagande av internationell nödhjälp samt upprätthållande av beredskap för sådan hjälp	1 100 000
3) Spaningsverksamhet för upptäckande av skogsbränder	600 000
Sammanlagt	2 406 000
2017 budget	2 406 000
2016 budget	2 406 000
2015 bokslut	2 317 272

43. Kommunikationsnät för säkerhetsmyndigheterna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 100 000 euro.

Anslaget får användas till att betala Suomen Virveverkko Oy för prisstöd och underskottsunderstöd för myndighetsradionätet.

Förklaring: Syftet med den finansiering som beviljas under momentet är att trygga myndighetsradionätets verksamhet.

2017 budget	8 100 000
2016 budget	8 100 000
2015 bokslut	8 100 000

40. Invandring

Förklaring: Inrikesministeriet styr och utvecklar migrationsförvaltningen, ansvarar för migrationspolitiken samt beredningen av lagstiftning som gäller migration och medborgarskap samt representerar Finland i migrationsfrågor inom Europeiska unionen och inom internationellt samarbete. Inrikesministeriet samordnar den verksamhet som anknyter till migrationsfrågor mellan förvaltningsområdena.

Inrikesministeriet svarar för det allmänna utvecklandet, planeringen, styrningen, uppföljningen och samordningen av mottagande av asylsökande och mottagande av personer som får tillfälligt skydd.

Inrikesministeriet sörjer för migrationsverkets verksamhetsförutsättningar. Migrationsverket behandlar och avgör frågor som gäller utlänningars inresa, vistelse i landet, flyktingstatus och medborgarskap, svarar för styrningen och planeringen av den praktiska verksamheten vid mottagande av asylsökande och personer som får tillfälligt skydd, för styrningen och övervakningen av för-

varsenheternas praktiska verksamhet samt för styrningen av verkställigheten av hjälp till offer för människohandel. Dessutom upprätthåller Migrationsverket ett elektroniskt system för hantering av utlänningsärenden (UMA) och producerar information för myndigheter och internationella organisationer. Mottagningstjänster för asylsökande produceras vid två statliga förläggningar och som köpta tjänster.

Nyckeltal för invandring	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Utlänningar bosatta i Finland ¹⁾	229 765	247 000	263 000
Invandring/utlänningar ²⁾	19 230	26 000	26 000
Nettoinvandring/utlänningar ²⁾	14 660	18 000	18 000
Personer som fått finskt medborgarskap/år ³⁾	8 281	8 500	8 500

¹⁾ 2015 Statistikcentralen/Befolkningsstruktur 2015. Åren 2016 och 2017: IM:s uppskattning i vilken beaktats bl.a. Statistikcentralens förhandsstatistik över befolkningen för 2016 och konsekvenserna av ökningen i antalet asylsökande.

²⁾ 2015 Statistikcentralen/Flyttningsrörelse, förhandsstatistik 2015. Åren 2016 och 2017: IM:s uppskattning i vilken beaktats bl.a. Statistikcentralens förhandsstatistik över befolkningen för 2016 och konsekvenserna av ökningen i antalet asylsökande.

³⁾ I tablan anges antalet personer som förvärvat finskt medborgarskap på ansökan eller efter anmälan. I tablan under motiveringen till moment 26.40.01 anges antalet ansökningar som anhängiggjorts och avgjorts vid Migrationsverket. Samma ansökan kan gälla flera personer.

Migrationspolitiken

Finlands migrationspolitik grundar sig på riktlinjerna i regeringsprogrammet, regeringens invandringspolitiska åtgärder och det asylpolitiska åtgärdsprogrammet.

Man arbetar för att ändringar inom EU:s migrations- och asylpolitik ska ske i enlighet med unionens och medlemsländernas gemensamma intressen med respekt för de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Finland ser till att nationella intressen beaktas vid revideringen av lagstiftningen inom EU:s gemensamma migrations- och asylpolitik.

De centrala strategiska målsatta riktlinjerna är:

— En arbetskraftsinvandring som stärker sysselsättningen och de offentliga finanserna i Finland, förbättrar försörjningskvoten samt gynnar en internationalisering av ekonomin i Finland ska främjas. Behovsprövningen vad gäller arbetskraft från länder utanför EU ska lindras när detta är motiverat med tanke på sysselsättningen och de offentliga finanserna, så att sysselsättningen av personer med specialkunskaper vid enskilda företag påskyndas, den regionala och branschspecifika tillgången på arbetskraft tryggas och de praktiska processerna underlättas.

— Kriterierna för familjeåterförening ska preciseras i överensstämmelse med EU:s familjeåterföreningsdirektiv.

— Antalet kvotflyktingar ska hållas åtminstone på samma nivå som under de senaste åren, på så sätt deltar vi i den internationella ansvarsfördelningen.

— Myndighetsprocesserna vid behandlingen av asylansökningar påskyndas, besluten om återvändande ska fattas utan dröjsmål och missbruk avväjas.

— Personer som gjort sig skyldiga till grova brott, återfallsbrottslingar och utlänningar som är farliga för den allmänna ordningen ska avlägsnas ur landet snabbare än hittills.

I enlighet med regeringens ställningstaganden som styr migrationspolitiken kommer ändringar som utförs i migrationspolitiken att utföras kontrollerat och målinriktat. Inom migrationspolitiken beaktas förändringar i det internationella läget och i EU-lagstiftningen.

I enlighet med regeringens asylpolitiska åtgärdsprogram kommer Finland tillsammans med EU-länderna och de nordiska länderna att bereda sig för förändringarna i asylläget på ett hållbart sätt. Man ser till att läget hanteras med framförhållning och kontrollerat. Ett långtidsperspektiv förutsätter att en kontrollerad migration är en faktor som främjar tillväxt, innovationer, nya arbetsplatser och ekonomisk stabilitet.

Målet är att migrationsförvaltningen ska ha förmåga att nå upp till målen för den lagstadgade behandlingsfristen för tillståndsansökningar för migration. Migrationsverket har huvudansvaret för asylprocessen efter att de uppgifter som gäller asylärenden koncentrerats från polisen till Migrationsverket. Ändringen förenklar effektiviseringen av asylprocessen. Målet är att fortlöpande utveckla kostnadseffektiviteten för den verksamhet som gäller mottagning av asylsökande. Vid utvecklandet av verksamheten utnyttjas EU:s asyl-, migrations- och integrationsfonds (AMIF-fonden) möjligheter fullt ut.

Det operativa samarbetet mellan myndigheter inom inrikesministeriets förvaltningsområde (Migrationsverket, polisen, Gränsbevakningsväsendet) när det gäller utlänningars inresa och vistelse i landet utnyttjas tillsammans med invandrarmyndigheternas flermyndighetsmodell (MPR).

Tillståndsförvaltningens produktivitet förbättras. Det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden (UMA) utvecklas fortlöpande, så att de sökande, kunderna, kan tillhandahållas övergripande elektroniska kommunikationstjänster i anknytning till tillståndsprocesserna och tillståndsprocesserna automatiseras i den utsträckning det är möjligt.

Migration

De lagliga migrationskanalerna utvecklas i anslutning till ändringarna i EU:s lagstiftning. Myndighetssamarbetet vid inresa stärks. Målet för utvecklandet av systemet med uppehållstillstånd är att göra förfarandet klarare. När det gäller arbetskraftsinvandring är det viktigt att man förmår svara mot arbetsmarknadens behov i rätt tid. Därför accentueras i synnerhet behandlingstiderna. Systemet med uppehållstillstånd för arbetstagare utvecklas i enlighet med regeringsprogrammet. Tillståndsverksamheten är oerhört viktig med tanke på förhandstillsynen över arbetsvillkoren. I eftergranskningen är det i praktiken i stor utsträckning fråga om resurserna för polisens och arbetarskyddsförvaltningens kontrollverksamhet och fördelningen av dem.

Samarbetet med undervisningsförvaltningen fortsätter i fråga om inresa för utländska studerande som kommer från länder utanför EU. Antalet fall av missbruk av systemet bör hållas lågt. Vid allokeringen av studieplatser bör man beakta i vilka branscher det eventuellt i framtiden kommer att behövas utländsk arbetskraft. Detta kräver också att studierna i de inhemska språken utökas under studietiden.

I överensstämmelse med EU:s familjeåterföreningsdirektiv ska man med vissa undantag förutsätta att familjemedlemmar som får internationellt skydd eller tillfälligt skydd har en tryggad för-

sörjning oberoende av tidpunkten för familjebildning, för att ansökan om familjeåterförening ska kunna godkännas.

Ett åtgärdsprogram som motverkar olaglig inresa verkställs. Då den olagliga invandringen ökar, ökar vid sidan om människosmuggling även mängden olagligt arbete och människohandel samt andra slag av exploatering och olaglig vistelse i landet. Myndighetssamarbetet inom bekämpningen av olaglig invandring och vistelse i landet effektiviseras, och man ser till att behövlig lagstiftning utvecklas. Man strävar efter att placera ut migrationskontaktpersoner i de centrala invandrarländerna. Problemen med olaglig invandring syns också som en ökning av de negativa följderna vid längre vistelse i landet då dessa personer hamnar utanför integrationsåtgärderna och samhällsservicen. En effektiv bekämpning av olaglig invandring förebygger de kostnader som dessa problem förorsakar samhället. Återsändandepolitiken effektiviseras särskilt genom att man med stöd av EU-samarbetet fortsätter och utvecklar ett effektivt återsändande av personer som vistas olagligt i landet och som fått avslag på sin asylansökan. Dessutom strävar man efter nya samarbetsprotokoll som gäller återsändande och EU-avtal om återtagande samt efter att personer som gjort sig skyldiga till brott ska avlägsnas snabbare ur landet än tidigare.

I början av 2017 kommer tillståndsärenden som gäller uppehållsrätt att överföras från polisen till Migrationsverket, med undantag för delgivningen av sådana beslut som gäller avlägsnande av en person ur landet. De uppgifter som gäller uppehållstillstånd och som tidigare hörde till polisens behörighet med stöd av utlänningslagen överförs till Migrationsverket. Migrationsverket tar emot ansökningarna om uppehållstillstånd. Migrationsverket inrättar verksamhetsställen på nio orter, där en ansökan kan anhängiggöras och där en ansökan som har anhängiggjorts elektroniskt kan kompletteras med biometriska uppgifter. Ändringen gäller också ansökningar och anmälningar om medborgarskap samt resedokument, vilket innebär att också dessa ska lämnas in till ett av Migrationsverkets verksamhetsställen i stället för till polisen.

Internationellt skydd

Det är svårt att uppskatta antalet asylsökande. Antalet asylsökande tiodubblades nästan 2015 jämfört med tidigare år. Enligt prognosen kommer antalet asylsökande bestående att kvarstå på en högre nivå än tidigare.

Man följer hur bestämmelserna om asylförfarandet och mottagningen av asylsökande fungerar och bereder eventuella lagändringar. Samarbetet mellan olika myndigheter stärks ytterligare i syfte att effektivisera och påskynda asylprocessen.

Man deltar i förnyandet av det gemensamma europeiska asylsystemet och i EU-medlemsstaternas samarbete om genomförande av systemet i praktiken. Vid sidan av utvecklandet av lagstiftningen intensifieras det praktiska samarbetet mellan medlemsstaternas asylmyndigheter i synnerhet genom att man stödjer etableringen av verksamheten vid Europeiska stödkontoret för asylfrågor (EASO) och genom att man deltar i samarbete med andra centrala EU-myndigheter.

När det gäller utvecklingen av asylpolitiken stärker man enhetligheten mellan de olika politiska sektorerna för invandrarfrågor, t.ex. gränsbevakningen, bekämpningen av olaglig invandring och återsändandepolitiken.

Genomförandet av kvotflyktingspolitiken fortsätter genom att utlännningar som är i behov av internationellt skydd omplaceras i Finland (90 § i utlänningslagen 301/2004). Grunderna för om-

placering (resurser för mottagande av kvotflyktingar och antal kvotflyktingar) fastställs varje år i statsbudgeten. Flyktingkvoten för 2017 är 750 personer.

I anslagen beaktas EU:s åtaganden i fråga om omplacering och beslut om interna förflyttningar av asylsökande inom EU. Finland verkställer interna förflyttningar av asylsökande varom beslut fattats inom Europeiska unionen.

Inom förvaltningsområdet utnyttjas tillgänglig delfinansiering via EUSA-fonder fullt ut.

Mottagande av asylsökande

	2015 ¹⁾	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Antal platser i förläggningarna sammanlagt	27 393	24 090	14 090
— statliga förläggningar	900	1 020	1 020
— förläggningar som upprätthålls av privata, kommuner eller organisationer	26 423	23 000	13 000
— förvarsenheter	70	70	70
— beläggningsgrad i medeltal %	106 ²⁾	90,0	90,0
Antal platser i grupphem och stödbostäder sammanlagt	2 400	2 200	700
— grupphem	600	600	200
— stödbostäder	1 800	1 600	500
— beläggningsgrad i medeltal %	105	90,0	90,0

¹⁾ Situationen i slutet av året: inte medeltal (i denna siffra ingår inte personer i privat inkvartering)

²⁾ Statistiken för 2015 är inte fullständig på grund av det exceptionella antalet asylsökande.

	2015	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Mottagare av mottagningstjänster			
Antal personer som omfattas av mottagandet/personer/år	10 270	23 270	13 000
— Inkvarterade vid förläggningarna	8 678	19 300	11 100
— Minderåriga som kommit ensamma	932	2 100	1 170
— Utlänningar som tagits i förvar	50	70	70
— I privat inkvartering	610	1 800	650

	2015 bokslut	2016 budget	2017 budgetprop.
Kostnader för mottagandet/euro/år			
Totala kostnader för mottagandet	168 425 717	392 801 000	260 609 000
Förläggningarnas totala kostnader	165 633 462	387 365 000	251 509 000
— förläggningarnas enhetskostnader/person	23 053	17 657	17 000
— kostnader för minderåriga i grupphem/person	61 382	84 775	61 000
— kostnader för minderåriga i stödbostad/person	34 320	33 070	33 000
— kostnader för utlänningar som tagits i förvar/person	82 687	50 856	51 000
— kostnader för privat inkvartering	6 616 399	11 300 400	4 080 700
— kostnad för privat inkvartering/person	6 278	6 300	6 300
Företrädande av barn	191 258	286 000	200 000

	2015 bokslut	2016 budget	2017 budgetprop.
Kostnader för mottagandet/euro/år			
Frivillig återresa	-	-	5 800 000
Kostnader som gäller flyktingars inresa	790 928	900 000	900 000
Övriga utgifter för invandring ¹⁾	1 810 069	4 250 000	2 200 000

¹⁾ Tolknings- och översättningsarvodet, utanför Migrationsverket utförda intervjuer av asylsökande, DNA-tester, språkanalyser och rättsmedicinska tester samt elektroniska tjänster (Umarek).

01. Migrationsverkets och statliga förläggningars omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 59 777 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till köp av sådana hjälptjänster för offren för människohandel som avses i 33 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011)

2) för utveckling av migrationsförvaltningens verksamhet och till betalning av utgifter för utveckling av mottagningssystemet.

Förklaring: När Migrationsverket behandlar och avgör frågor som gäller invandring, vistelse i landet, flyktingstatus och finskt medborgarskap utnyttjar och utvecklar verket det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden som ett uppdaterat myndighetsregister för ärendehantering och informationstjänst. Migrationsverket producerar aktuell information i frågor som gäller migration och medborgarskap. Vidare svarar verket för styrningen och planeringen av den praktiska verksamheten vid mottagande av asylsökande och mottagande av personer som får tillfälligt skydd, för styrningen och övervakningen av förvarsenheternas praktiska verksamhet samt för styrningen av verkställigheten av hjälp till offer för människohandel.

Inrikesministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Migrationsverkets verksamhet:

Migrationsverket och statliga förläggningar	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Produktion			
Beslut	55 370	132 250	140 500
Insatser			
Omkostnader (1 000 €)			
Migrationsverket	19 397	66 885	49 237
Statliga förläggningar	8 900	12 270	9 073
Årsverken	448	950	832
Migrationsverket	334	830	690
Statliga förläggningar	114	120	142
Effektivitet			
Verksamhetens resultat			
— produktivitet (beslut/Migrationsverkets årsv.)	166	159	203
— resurshushållning (nettoutgifter €/beslut)	393	300	300
— kostnadsmotsvarighet vid avgiftsbelagd verksamhet (%)	68	84	91

Snabbhet och rättssäkerhet i beslutsfattandet

Tiden för behandling av anhängiga ärenden blir kortare. Behandlingstiden för ansökningar om familjeåterförening får vara högst 9 månader. Klienternas rättsskydd bibehålls på god nivå. Personresurser och tekniska resurser används på ett flexibelt och effektivt sätt. Beslutsprocesserna är kvalitativt mätbara samt öppna, styrande och sådana som sparar rutinartat arbete. Riktlinjer för tillämpningsfrågorna anges i interna anvisningar.

Anhängiggjorda och avgjorda ärenden 2015—2017

	2015 utfall		2016 budget		2017 mål	
	Anhängig- gjorda ärenden	Avgjorda ärenden	Anhängig- gjorda ärenden	Avgjorda ärenden	Anhängig- gjorda ärenden	Avgjorda ärenden
Invandring sammanlagt	22 876	22 328	39 500	37 500	84 500	87 500
— uppehållstillstånd för arbetstagare	6 328	6 346	6 000	6 000	6 000	6 000
— uppehållstillstånd för studerande	6 297	6 376	6 000	6 000	6 000	6 000
— övriga uppehållstillstånd (inkl. internationellt skydd)	10 251	9 606	27 500	25 500	22 500	25 500
Förnyande av uppehållstillstånd (fortsatta tillstånd)	-	-	-	-	50 000	50 000
Avlägsnande ur landet	10 212	6 752	10 500	14 500	10 500	10 500
Internationellt skydd sammanlagt	42 239	15 077	35 000	65 750	30 000	30 000
— asylansökningar	32 476	7 480	10 000	45 000	10 000	10 000
— kvotflyktingar	1 050	1 050	750	750	750	750
— resedokument	5 850	5 850	15 000	15 000	10 000	10 000
Medborgarskap sammanlagt	12 946	11 213	12 500	14 500	12 500	12 500
— medborgarskapsansökningar	11 041	9 245	11 000	13 000	11 000	11 000
Sammanlagt	88 273	55 370	97 500	132 250	137 500	140 500

Genomsnittlig behandlingstid (dygn)

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Migration			
— uppehållstillstånd för arbetstagare (inkl. arbets- och näringsbyråns delbeslut)	102	65	65
— uppehållstillstånd för studerande	19	30	30
Internationellt skydd, total behandlingstid exklusive tid för överklagande			
— asyl	117	160	90
Medborgarskapsansökningar, total behandlingstid			
— medborgarskapsansökningar	297	238	238
Avgjorda/anhängiggjorda ärenden (%)	62,7	120	100

Övergång till elektroniska processer inom migrationsförvaltningen

Det elektroniska ärendehanteringssystemet för alla myndigheter inom migrationsförvaltningen (UMA) används effektivt och man sörjer för förvaltningen av systemet. Användningen av elektroniska tjänster utökas och samtidigt försnabbas processerna med hjälp av automation. Systemet

mets funktioner utvecklas 2016—2019 genom att höja systemets digitaliserings-, automations- och självbetjäningarnivå.

Hantering av mänskliga resurser

Mänskliga resurser, Migrationsverket

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Årsverken	334	830	690
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	7,1	8,0	8,0
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	3,5	3,51	3,52

Mänskliga resurser, statliga förläggningar

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Årsverken	114	120	142
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	8,4	8,0	8,0
Arbetsstillfredsställelseindex (1—5)	-	3,70	3,70

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	40 530	86 855	74 277
Bruttoinkomster¹⁾	8 681	7 700	14 500
Nettoutgifter	31 849	79 155	59 777
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 494		
— överförs till följande år	1 549		

¹⁾ Ökningen av Migrationsverkets inkomster från avgifter beror huvudsakligen på handläggningsavgifter för tillstånd för utlänningar som överförs från polisen. Från handläggningsavgifter för ansökningar om familjeåterförening för personer som får internationellt skydd inflyter en ökning på ca 1 miljon euro. Med de ökade avgiftsintäkterna täcks kostnaderna för de fortsatta tillstånd som överförs från polisen samt kostnaderna för handläggning av dessa personers ansökningar om familjeåterförening.

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 485	7 000	14 000
Intäkter sammanlagt	7 485	7 000	14 000

Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
— särkostnader	4 653	3 969	7 322
— andel av samkostnaderna	6 405	4 379	8 078
Kostnader sammanlagt	11 058	8 348	15 400
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 573	-1 348	-1 400
Kostnadsmotsvarighet, %	68	84	91

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anslag för stöd för rese- och flyttningskostnader för frivillig återresa	4 000
Asylutredning (överföring från moment 26.10.01)	1 660
Fullföljande av behovet av tilläggsresurser för antalet asylsökande	16 400
Förvarsheten i Krämertsskog (överföring från moment 26.40.21)	2 808
Migrationsverkets projekt ”Ett smart digitalt ämbetsverk” (finansieringen 2017) (överföring från moment 28.70.20)	2 000
Projektet för vidareutveckling av det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden (UMA) (UMA4) (finansieringen 2016) (överföring till moment 28.70.20)	-1 000
Reservkapacitet för den statliga förläggningen	-2 608
Resor och anslag för flyttningskostnader för frivillig återresa (överföring till moment 26.40.22)	-4 000
Tilläggsanslag för förläggningen i Joutseno	286
Tryggande av flexibiliteten i fråga om beslut om asyl	-37 392
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-9
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-345
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-120
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-116
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-53
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-456
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-247
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-169
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-17
Sammanlagt	-19 378
2017 budget	59 777 000
2016 II tilläggsb.	4 631 000
2016 budget	79 155 000
2015 bokslut	29 904 000

(20.) Samhällsorientering för återflyttare (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2016 budget	876 000
2015 bokslut	548 240

21. Mottagande av flyktingar och asylsökande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 225 244 000 euro.

Anslaget får användas

1) i enlighet med 7 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) (mottagningslagen), till ersättning för kostnader för inrättande och upprätthållande av förläggningar och flyktingslussar samt ersättning till tjänsteproducenten för kostnader för ordnandet av mottagningstjänster, till ersättning för kostnader för hjälp till offer för människohandel som befinner sig i Finland men inte har en hemkommun som avses i lagen om hemkommun (201/1994), med undantag av mottagningspenning, och till betalning av arvode till en företrädare för en minderårig som inte har uppehållstillstånd i Finland samt till betalning av kostnader för allmän juridisk rådgivning för dem som söker internationellt skydd

2) till ordnande av utkomst och vård enligt 3 kap. i lagen om bemötande av utlännningar som tagits i förvar och om förvarsheter (116/2002), med undantag av brukspenning

3) till betalning av ersättning för olycksfall och gruppansvarsförsäkring enligt 30 § i mottagningslagen för personer som deltar i arbete och studier som ordnas som mottagningstjänster samt till betalning av de skötselkostnader som Statskontoret tar ut för dem

4) till betalning av utgifter för anskaffning av service som i särskilda situationer är nödvändig för att mottagandet ska kunna ske och till sådana projekt finansierade av EU som stödjer utvecklandet av mottagningsverksamheten

5) till tolknings-, översättnings- och transportutgifter för asylutredning och asylsamtal

6) till betalning av resekostnader i samband med asylsamtal som förs någon annanstans än vid Migrationsverkets verksamhetsställen, kostnader för DNA-test och rättsmedicinska tester som utförs för att klarlägga familjebanden samt kostnader för språkanalyser som görs för att utreda hemort eller medborgarskap

7) i enlighet med 86 § i lagen om främjande av integration (1386/2010), till betalning av utgifterna för ordnande av kvotflyktingars och deras familjemedlemmars inresa i landet, hälsoundersökningar i utreslandet och utbildning (kulturorientering) samt ordnande av utbildning och information i syfte att främja mottagningsverksamheten.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Flyktingkvoten för 2017 är 750 personer.

Förklaring: Mottagningstjänster för personer som söker internationellt skydd och personer som får tillfälligt skydd ordnas av förläggningar med stöd av 13 § i mottagningslagen (746/2011). Mottagningstjänster för interna förflyttningar av asylsökande inom EU ordnas i enlighet med mottagningslagen. Mottagningstjänster i samband med massinvandring ordnas i enlighet med 12 § i mottagningslagen. Migrationsverket avtalar med kommuner, samkommuner och andra sammanslutningar eller stiftelser om ordnandet av mottagningstjänster och ersättningen för de kostnader det innebär.

Behovet av tilläggsanslag för produktion av lagstadgade mottagningstjänster har föranletts av den oförutsebara och rekordartade ökningen av antalet asylsökande, som lett till en höjd kostnadsnivå. Beslut om att dra in förläggningar och minska antalet inkvarteringsplatser fattas på så sätt att verksamheten anpassas till antalet asylsökande, dock så att kapaciteten motsvarar inkvarterings-

behovet. Målet är en beläggningsgrad på 90 procent vid användningen av förläggningarnas inkvarteringsplatser. Vid driften av flyktingförläggningar och produktionen av tjänster eftersträvas kostnadseffektivitet bl.a. när det gäller inkvarteringspriset per dygn. Uppsägningen av avtal syns i form av en avsevärd minskning av kostnaderna först i början av 2017, när uppsägningstiderna, som normalt är sex månader, löper ut.

I mottagningslagens 6 § bestäms om beaktande av särskilda behov under den tid som ansökan behandlas och i 19 § bestäms om kompletterande mottagningspenning som täcker utgifter som ansetts behövliga på grund av särskilda behov eller förhållanden.

Kostnaderna för tolkning och översättning i samband med asylsamtal varierar enligt antalet asylsökande och vilka språk de sökande talar. På blanketten för asylansökan utreds grunderna för ansökan före asylsamtalet. Den blankett som den sökande fyllt i samt den sökandes dokument och utredningar på främmande språk översätts vid Migrationsverket. Vid asylutredning och asylsamtal ordnade av Migrationsverket används den sökandes modersmål eller tolkning till ett språk som den sökande förstår.

Enligt 65 § i utlänningslagen (301/2004) kan Migrationsverket ge sökanden och anknytningspersonen tillfälle att bevisa den biologiska släktskapen genom en DNA-analys som betalas med statens medel, om det inte är möjligt att på något annat sätt få en tillräcklig utredning om de på biologiskt släktskap baserade familjebanden och om det med hjälp av en DNA-analys är möjligt att få fram väsentliga bevis som gäller familjebanden. Enligt 6 a § i utlänningslagen kan rättsmedicinsk undersökning genomföras för bestämning av åldern på en utlänning som ansöker om uppehållstillstånd eller på en anknytningsperson, om det finns uppenbara skäl att misstänka att de uppgifter som personen lämnat om sin ålder inte är tillförlitliga. Utlänningslagens 6 b § innehåller bestämmelser om rättsmedicinska undersökningar. Om man inte har kunnat fastställa en asylsökandes eller en anknytningspersons identitet, kan det i vissa fall vara nödvändigt att man som en del av utredningen av identiteten gör en språkanalys för att fastställa sökandens språkliga identitet och bakgrund och på det sättet fastställa hemtrakten. Med hjälp av språkanalysen utreder man i samband med behandlingen av ansökan om familjeåterförening bl.a. huruvida förutsättningarna för familjeåterförening uppfylls.

Kvotflyktingarna kan väljas under budgetåret och de kan anlända under det året och de två följande åren. Inresor för kvotflyktingar ordnas som köpta tjänster. I särskilda situationer i samband med mottagandet ersätts särskild service, såsom läkartjänster som behövs under resan eller kostnader för genomresevisum eller visum som krävs för resa ur landet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kommunernas, samkommunernas, organisationernas och sammanslutningarnas kostnader för mottagande	169 933 000
Övriga utgifter för förläggningarna	52 211 000
— köp av tjänster	13 920 000
— hälso- och sjukvård	37 165 000
— övriga utgifter	1 126 000
Kostnader för mottagande sammanlagt	222 144 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ovriga utgifter för inresa	2 200 000
Kostnader som gäller flyktingars inresa	900 000
Sammanlagt	225 244 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Asylsökande som inkvarteras i förläggningar	124 200
Förvarsenheten i Krämertsskog (överföring till moment 26.40.01)	-2 808
Utgifter för köpta tjänster för frivillig återresa (överföring till moment 26.40.22)	-1 800
Ökningen av antalet asylsökande	-184 675
Sammanlagt	-65 083

2017 budget	225 244 000
2016 II tilläggsb.	130 442 000
2016 budget	290 327 000
2015 bokslut	124 910 232

22. Frivillig återresa (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till kostnader för frivillig återresa

2) till betalning av resebidrag och andra bidrag enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I 147 a § i utlänningslagen föreskrivs det om frivillig återresa. En tredjelandsmedborgare som sökt internationellt skydd, en person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel och som enligt lagen om hemkommun inte har någon hemort i Finland samt till en person som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 51 § i utlänningslagen kan till stöd för frivillig återresa enligt 31 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel betalas bidrag och ersättning för skäligena rese- och flyttkostnader för återresan till hemlandet eller till något annat land där personens inresa är garanterad. En person som fått tillfälligt skydd eller som är offer för människohandel kan också vara medborgare i Europeiska unionen eller jämställd med en sådan.

Den frivilliga återresan arrangeras som köpt tjänst.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Resebidrag och andra bidrag	4 000
Köpta tjänster	1 800
Sammanlagt	5 800

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Resor och anslag för flyttningskostnader för frivillig återresa (överföring från moment 26.40.01)	4 000
Utgifter för köpta tjänster för frivillig återresa (överföring från moment 26.40.21)	1 800
Sammanlagt	5 800

2017 budget 5 800 000

63. Stöd till mottagningsverksamhetens kunder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 37 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av mottagningspenning, kompletterande mottagningspenning, brukspenning och utkomststöd som beviljas utlänningar enligt 19 § i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd (746/2011) och 12 § i lagen om bemötande av utlänningar som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/2002).

Förklaring: Mottagningspenning beviljas personer som söker internationellt skydd, får tillfälligt skydd eller är offer för människohandel och som inte har en i lagen om hemkommun avsedd hemkommun i Finland i syfte att trygga den oundgängliga försörjningen samt för att främja personens möjligheter att klara sig på egen hand, om personen är i behov av stöd och inte kan få sin försörjning på något annat sätt. Om en förläggning ordnar fullt uppehälle beviljas barn som saknar vårdnadshavare brukspenning i stället för mottagningspenning.

En utlänning som tagit i förvar ges brukspenning, om han eller hon inte har egna medel och inte kan få pengar på annat sätt. En utlänning som tagits i förvar kan undantagsvis beviljas kompletterande mottagningspenning enligt vad som bestäms i mottagningslagen eller utkomststöd enligt vad som bestäms i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mottagningspenning	
— Full mottagningspenning	24 600 000
— Mottagningspenning	3 600 000
— Mottagningspenning för barn	7 200 000
Kompletterande mottagningspenning	1 229 000
Brukspenning	337 000
Utkomststöd	34 000
Sammanlagt	37 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av antalet asylsökande	-52 918
Sammanlagt	-52 918

2017 budget 37 000 000
 2016 budget 89 918 000
 2015 bokslut 28 023 690

Huvudtitel 27

FÖRSVARSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Verksamhetsmiljön för försvaret håller på att förändras. Finlands försvar utvecklas i en verksamhetsmiljö där det ömsesidiga beroendet mellan aktörerna och kraven på försvaret ökar samtidigt som de resurser som står till försvarets förfogande är begränsade. Förändringarna sker allt snabbare, oförutsägbarheten och osäkerheten har ökat och strategiska överraskningar är därmed möjliga.

De nordliga regionernas och Östersjöområdets geostrategiska betydelse har ökat och den militära aktiviteten i området har ökat, vilket särskilt har framhävt betydelsen av beredskapen och luft- och sjöövervakningen. Man måste särskilt beakta Rysslands verksamhet i Ukraina samt Rysslands utveckling och agerande som en regional stormakt som på många olika sätt försöker öka sitt inflytande. Rysslands militära aktivitet i våra närområden (inklusive den arktiska regionen) har ökat och landet genomför sin maktpolitik genom en kombination av olika slags maktmedel. Därtill avspeglar sig följderna av kriserna i Mellanöstern och Nordafrika i Europa bl.a. som en omfattande befolkningsrörelse och terrordåd riktade mot Europa.

Krigföringens metodarsenal utvidgas. Möjligheten att använda traditionella militära maktmedel kvarstår. Informationskrigföring, användning av specialtrupper och cyberpåverkan och kombinationer av dessa, dvs. hybridhot, utgör en väsentlig del av aktörernas metoder. Effekterna av krigföringen påverkar hela samhället, inte enbart vapenmakten. Det blir allt svårare att identifiera och i synnerhet att förutspå tidpunkten för ett krigsutbrott. Tryggandet av samhällets vitala funktioner, förmågan att tåla kriser och försörjningsberedskapen samt försvarssamarbetets betydelse framhävs vid förändringar i verksamhetsmiljön. Förändringar i säkerhetsläget förutsätter en snabb och flexibel reaktions- och beslutsförmåga.

Tyngdpunkten för utvecklingen av de beväpnade styrkorna ligger på att utveckla förmågan till gemensamma uppdrag när det gäller alla dimensioner (land, hav, luft, rymd, information). En övergripande förmåga att kontrollera stridsutrymmet, militär fjärrpåverkan, missilförsvar och cyberkapaciteter betonas. Stormakterna utnyttjar luft-, rymd- och informationsdimensionen och strävar efter ett informationsövertag. Betydelsen av grupperingen av trupper i fredstid minskar. Centrala faktorer är hög insatsberedskap, förmåga att koncentrera styrkan, digitalisering och informationshantering. Land-, havs- och luftrumsbaserad fjärrpåverkningsförmåga samt förmåga att utanför rikets gränser inverka via datanätverk betonas.

Det primära målet när det gäller Finlands försvarsförmåga är att skapa en förebyggande tröskel för användningen av militära maktmedel och för hot om sådana samt förmåga att avvärja attacker mot vårt land. Förmågan till förebyggande insatser kommer fortsättningsvis att vara försvarets prioritet. Försvarsmakten ska kunna svara mot både konventionella militära hot och mer omfattande hot. Utförandet av försvarsmaktens uppgifter förutsätter en större insatsberedskap och stridstålighet än för närvarande. Möjligheten till användning av massförstörelsevapen och en ökad betydelse när det gäller andra CBRN-hot ska beaktas vid utvecklingen och användningen av försvarsförmågan.

Säkerhetshot i verksamhetsmiljön och ett växande ömsesidigt beroende förutsätter ett omfattande försvarssamarbete och en övergripande lägesuppfattning. Finland är starkt beroende av internationellt samarbete för att kunna utveckla och upprätthålla sina militära kapaciteter. Ett intensifierat samarbete är nödvändigt för att trygga kapaciteterna och för att förebygga kriser. Samarbetsmålen inom de olika strukturerna ska stödja och komplettera varandra.

Samhälleliga effektmål

För försvarsministeriets förvaltningsområde uppställs följande samhälleliga effektmål:

Försvarspolitik som främjar Finlands intressen

Förebyggande militär försvarsförmåga

- Försvarsmakten har en militärstrategisk lägesbild som ger en tillfredsställande förvarning.
- Försvarsmakten har övervakat den territoriella integriteten och förebyggt och vid behov avvärjt territoriekränkningar.
- Försvarsmakten har beredskap att avvärja användning eller hot om användning av militära maktmedel i hela landet.
- Försvarsmakten kan fastställa var tyngdpunkten ligger i enlighet med vad varje situation kräver då den avvärjer användningen av militära maktmedel.

Ett tryggt samhälle

- Försvarsmakten har beredskap att stödja andra myndigheter.

Stärkande av den internationella säkerheten

- Försvarsmakten har utfört de krishanteringsuppdrag som den har tilldelats
- Försvarsmakten har beredskap att delta i nya insatser eller utbildnings- och rådgivningsuppdrag
- Försvarsmakten har beredskap att ge och ta emot internationell hjälp.

Jämställdhet mellan könen

Inom försvarsministeriets förvaltningsområde förbinder man sig att främja jämställdheten mellan könen i allt beslutsfattande, med beaktande av förvaltningsområdets särdrag samt när det gäller bevaringsutbildningen den ökade invandringen. Inom förvaltningsområdet fortsätter man att integrera jämställdhetsperspektivet i lagstiftningsarbete och projekt. Dessutom beaktas integreringen av jämställdhetsperspektivet också vid styrningen av verksamheten och ekonomin.

I syfte att främja jämställdhet och likabehandling tillämpar försvarsministeriet, försvarsmakten och försvarsförvaltningens byggverk jämställdhets- och likabehandlingsplaner som är inriktade

på den avlönade personalen inom förvaltningsområdet samt inom försvarsmakten också på kris-
hanteringspersonalen och de värnpliktiga. Målet är att främja utvecklingen av en jämställd och
likvärdig arbetsmiljö och ledning, bl.a. genom att korrigera och slopa verksamhetsmetoder som
kan leda till ojämställdhet eller diskriminering. Faktorer som, med beaktande av olika arbetsta-
gar- och åldersgrupper, ska följas upp i verksamheten är bl.a. löner, karriärplanering, utbildning,
frånvaro, samordning av arbetslivet och familjen, arbetsplatsmobbing samt trakasserier och dis-
kriminering av olika slag. Uppföljningen av iakttagandet av jämställdhet och likabehandling i frå-
ga om försvarsförvaltningens avlönade personal sker genom regelbundna arbetsklimateundersök-
ningar. När det gäller beväringar sker motsvarande uppföljning genom slutenkäter för beväring-
arna. Inom försvarsförvaltningen strävar man efter att med hjälp av olika metoder främja att
kvinnor söker sig till militära uppdrag och frivillig militärtjänst.

Försvarsförvaltningen genomför principerna för FN:s säkerhetsråds resolution 1325 ”Kvinnor,
fred och säkerhet” i alla militära krishanteringsinsatser. I resolution 1325 och i det nationella
handlingsprogram som stöder resolutionen betonas det att man vid krishantering och återupp-
byggnad av samhällen bättre än tidigare ska beakta kvinnornas ställning och specifika problem,
garantera deras säkerhet och stödja deras delaktighet i olika politiska processer. Försvarsförvalt-
ningens mål är att på ett övergripande sätt införliva jämställdhets- och likabehandlingsaspekter
med den militära krishanteringsverksamheten redan i utbildningsfasen. Målet är att kvinnornas
andel av krishanteringspersonalen ska uppgå till minst 3,5 %. Målet är att i militära krishante-
ringsuppdrag öka antalet gender-rådgivare och gender-kontaktpersoner. Försvarsförvaltningen
deltar dessutom i NORDEFECO (Nordic Defence Cooperation) där man främjar jämställdhet och
likabehandling inom krishanteringsverksamheten.

Årsverken inom förvaltningsområdet

Minskningen av årsverkerna inom förvaltningsområdet med cirka 70 årsverken beror på variatio-
ner i antalet visstidsanställda kontraktsoldater och en minskning av personalen vid Försvarsför-
valtningens byggverk.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
27.10.01 <i>Försvarsmaktens omkostnader</i> (reservationsanslag 2 år)		
— beställningsfullmakter	146,8	213,2
27.10.18 <i>Anskaffning av försvarsmateriel</i> (reservationsanslag 5 år)		
— beställningsfullmakter	182,3	519,0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Försvarspolitik och förvaltning	329 838	385 546	381 689	-3 857	-1
01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 222	15 302	14 716	-586	-4
21. Produktivitetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	2 875	2 875	2 875	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	310 741	367 369	364 098	-3 271	-1
10. Militärt försvar	2 314 531	2 464 182	2 395 433	-68 749	-3
01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 838 940	1 917 418	1 914 035	-3 383	0
18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)	469 563	542 735	475 173	-67 562	-12
19. Modifiering av Hawk Mk 51-plan (reservationsanslag 3 år)	4 000	2 000	4 600	2 600	130
50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)	2 028	2 029	1 625	-404	-20
30. Militär krishantering	47 287	36 567	47 003	10 436	29
20. Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)	47 422	36 557	46 993	10 436	29
95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)	-135	10	10	—	0
Sammanlagt	2 691 656	2 886 295	2 824 125	-62 170	-2
Det totala antalet anställda	12 920	12 780	12 710		

01. Försvarspolitik och förvaltning

Förklaring:

FÖRSVARSMINISTERIET

Som en del av statsrådet och som ledare av sitt förvaltningsområde svarar försvarsministeriet för planeringen och beredningen samt för verkställandet och uppföljningen av försvarspolitikerna, det

militära försvaret, samordningen av totalförsvaret samt den militära krishanteringen och den fredsbevarande verksamheten.

Inom verksamheten prioriteras tryggheten av verksamhetsförutsättningarna för det militära försvaret på 2020-talet som en del av den övergripande säkerheten.

Resultatmål för verksamheten

För verksamheten vid försvarsministeriet ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhällseliga effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Försvarspolitik som främjar Finlands intressen

- Beredning av riktlinjerna i statsrådets försvarsredogörelse och deltagande i utarbetandet av en utrikes- och säkerhetspolitisk redogörelse
- Beredning av grunderna för utveckling av försvarsförmågan på lång sikt och av den anknyttande styrningen
- Fördjupning och diversifiering av det multinationella, regionala och bilaterala försvarssamarbetet
- Förberedelser inför ordförandeskapet för det nordiska försvarssamarbetet 2017 och EU-ordförandeskapet 2020 samt fullgörande av förpliktelserna som ordförandeland
- Fortsatt beredning och genomförande av de centrala lagstiftningsprojekt som påverkar förvaltningsområdets verksamhetsförutsättningar.

Förebyggande militär försvarsförmåga

- Sådan försvarsförmåga som krävs för försvarsförvaltningens uppgifter och som svarar mot förändringar i omvärlden
- Hantering av strategiska projekthelheter som gäller prestationsförmågan
- Internationellt samarbete som säkerställer utvecklingen av försvarsförmågan och försörjningsberedskapen, i synnerhet med EU, Nato och de nordiska länderna
- Säkerställande av förutsättningarna för lämnande och mottagande av internationell hjälp
- Genomförande av de materielpolitiska riktlinjerna i samband med verkställigheten av centrala projekt och utvecklingsprogram
- Skapande av verksamhetsförutsättningar för upprätthållandet och utvecklingen av förvaltningsområdets personalförvaltningssystem och värplikten på lång sikt
- Genomförande av utvecklingsriktlinjerna för lokalhantering och miljöskydd i enlighet med en övergripande granskning och med försvarsmaksreformen
- Utvecklande och ibruktage inom förvaltningsområdet av de gemensamma IKT-tjänsterna för statsförvaltningen och framför allt säkerhetsmyndigheterna.

Ett tryggt samhälle

- Samordnande och utvecklande av den övergripande säkerheten i enlighet med principerna i säkerhetsstrategin för samhället.

Stärkande av den internationella säkerheten

— Verksamhetsförutsättningar för deltagande i militär krishantering och styrning av genomförandet.

FÖRSVARSFÖRVALTNINGENS BYGGVERK

Byggverkets verksamhetsidé är att under alla förhållanden ordna kvalitativa och ändamålsenliga fastighetstjänster för försvaret. Byggverket fungerar som ett kompetenscentrum för försvarsförvaltningens fastighetssektor och erbjuder försvarsförvaltningen den fastighets- och miljöexpertis som försvarsförvaltningen behöver samt tjänster i samband med den.

Resultatmål för verksamheten

För verksamheten vid försvarsförvaltningens byggverk ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhälleliga effektmål för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Förebyggande militär försvarsförmåga

— Byggverket utvecklas med beaktande av statskoncernens riktlinjer, försvarsförvaltningens strategier, försvarsmaktsreformen och de riktlinjer som utgår från helhetsgranskningen av lokalhanteringen

— Byggverket effektiviserar i enlighet med försvarsministerns beslut av den 5 maj 2014 sin verksamhet samt samarbetet med försvarsmakten och Senatfastigheter. Målet är att nå kostnadsbesparingar på sammanlagt 7 miljoner euro på årsnivå före utgången av 2018

— Byggverket vidtar de åtgärder i samband med byggnadsarbeten och motsvarande som föranleds av försvarsministeriets beslut om att utveckla lagringen av sprängämnen och som beställts av försvarsmakten och dess samarbetspartner

— Byggverket deltar i arbetet med att utveckla och ta i bruk de gemensamma IKT-tjänsterna för statsförvaltningen och framför allt för säkerhetsmyndigheterna.

Ett tryggt samhälle

— Genom avtalshanteringen vid byggverket och genom säkerhetsarrangemang och utbildning säkras produktionen av tjänster från byggverket och dess underleverantörer vid störningar och undantagstillstånd.

Stärkande av den internationella säkerheten

— Byggverket utvecklar förmågan att stödja försvarsmakten i militära krishanteringsinsatser i enlighet med sina uppdrag.

01. Försvarsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 14 716 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiellt bidrag till Europeiska försvarsbyrå och till den organisation som inriktat sig på säkerheten hos explosivt material (Munitions Safety Information Analysis Center) samt andra internationella sammanslutningar

2) till betalning av utgifter för verkställandet av OSSE:s förtroende- och säkerhetsskapande åtgärder och anknytande administrativa åtgärder

3) till betalning av utgifter som föranleds av sekretariatet för säkerhetskommittén.

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten¹⁾

	2015 utfall	2016 prognos	2017 uppskattning
Funktionell effektivitet			
Resurshushållning			
Utgifter per funktionsområde (1 000 euro)			
Försvarspolitik	3 122	2 076	2 725
Militärt försvar	1 174	393	1 259
Samordning av totalförsvaret	1 053	782	1 731
Militär krishantering	200	126	290
Styrfunktioner	10 064	5 773	4 210
Stödfunktioner		7 378	4 751
Sammanlagt	15 613	16 528	14 966

Produktivitet

Årsverken per funktionsområde

	2015	2016	2017
Försvarspolitik	26	21	25
Militärt försvar	16	4	5
Samordning av totalförsvaret	9	8	20
Militär krishantering	2	2	3
Styrfunktioner	81	45	39
Stödfunktioner		55	41
Sammanlagt	134	135	133

¹⁾ Uppgifterna är kassautgiftsbaserade och stödfunktionerna 2015 har överförts på kärn- och handledningsfunktionerna.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2015 utfall	2016 prognos	2017 mål
Arbetstillfredsställelse (1—5)	3,83	3,7	3,8
— kvinnor	3,55		
— män	4,02		

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	16 273	15 334	14 762
Bruttoinkomster	-	32	46
Nettoutgifter	16 273	15 302	14 716
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 116		
— överförs till följande år	4 065		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 23.01.01)	123
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-107
Löneglidningsbesparing	-39
Lönejusteringar	1
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-99
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-16
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-163
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-76
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-102
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-5
Sammanlagt	-586

2017 budget	14 716 000
2016 II tilläggsb.	-102 000
2016 budget	15 302 000
2015 bokslut	16 222 000

21. Produktivetsanslag för försvarsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 875 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom försvarsministeriets förvaltningsområde samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster liksom till genomförande av produktivetsprojekt.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som till 75 procent motsvarar de besparingar som de produktivetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att använda anslaget för projekt som stöder en förbättrad produktivitet vid ämbetsverken och inrättningarna inom förvaltningsområdet.

2017 budget	2 875 000
2016 budget	2 875 000
2015 bokslut	2 875 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom försvarsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 364 098 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	338
Nivåförändring	-3 609
Sammanlagt	-3 271

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	364 098 000
2016 budget	367 369 000
2015 bokslut	310 740 901

10. Militärt försvar

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten

Den viktigaste faktorn för förvaltningsområdets verkningar och försvarsmaktens resultat av verksamheten är försvarsmaktens förmåga att fullgöra sina lagstadgade uppgifter. Grunden för den är en ändamålsenlig fredstida organisation och verksamhetsmodell (funktionell effektivitet) och en krigstida kapacitet som bygger på dessa (produktion och kvalitetsledning).

Centrala nyckeltal för den funktionella effektiviteten

Funktionell effektivitet	2015 utfall	2016 prognos	2017 uppskattning
Resurshushållning			
Pris per dag i beväringstjänst (euro)	48	49	48
Pris per dag i reservisttjänst (euro)	158	171	173
Pris per flygtimme, HN (euro)	7 469	9 000	9 250
Pris per flygtimme, NH90 (euro)	6 832	13 300	15 900
Produktivitet			
Antal årsverken inom huvudstaben, försvarsgrenarna och staberna för militärläna/antal årsverken inom försvarsmakten sammanlagt (%)	12	12	12
Antal utbildade beväringar/antal som inlett beväringstjänst (%)	86	85	85
Lönsamhet			
För avgiftsbelagd verksamhet enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är den procentuella kostnadsmotsvarigheten minst	99	105	105

Den mest grundläggande faktorn för produktionen och kvalitetsledningen är en krigstida kapacitet som skapats under fredstid, dvs. krigstida trupper som utbildats och utrustats i enlighet med kapacitetskraven. Preliminära resultatmål för produktion och kvalitetsledning inklusive mätinstrument

Produktion och kvalitetsledning	2015 utfall	2016 prognos	2017 uppskattning

Resultatmål

Materiell beredskap som uppfyller kapacitetskraven

Resultatmål

Den verksamhetsnivå som krävs för uppgifterna och för att man ska kunna ta fram prestationsdugliga trupper

	2015 utfall	2016 prognos	2017 uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
Antal utbildade beväringar	21 328	21 200	20 800
Antal reservister som utbildats i repetitionsövningar	18 526	18 000	18 000
Reservister som fått repetitionsövningsutbildning/antal som placerats i krigstida trupper	8,1	7,8	7,8
Flygtimmar, HN (st.)	8 999	8 800	8 800
Flygtimmar, NH90 (st.)	1 654	1 650	1 650
Fartygsdygn (st.)	1 196	1 300	1 300
Resultatmål			
<i>Sådan högklassig utbildning av värnpliktiga som uppfyller kapacitetskraven</i>			
Utbildningens kvalitet ("armétiden" 1—5, slutenkäten för beväringarna)	4,2	3,8	3,8
Antal utbildare/utbildningspluton	2,5	2,5	2,5
Antal terrängdygn för beväringarnas krigsövningar och andra terrängdygn/ beväring som tjänstgjort 6 månader	36	35	35
Antal militära kurser beställda av Försvarsutbildningsföreningen	261	250	250
Antal personer som utbildats på kurser beställda av Försvarsutbildningsföreningen	11 092	9 000	9 000

Viktiga projekt och åtgärder för förvaltningsområdets verkningar och resultat av verksamheten

— Försvarsmakten genomför planerligt de arrangemang som gäller ersättandet av strategisk kapacitet som försvinner inom flygvapnet och marinen

— Försvarsmakten utvecklar insatsberedskapen så som verksamhetsmiljön förutsätter

— Försvarsmakten ser till att den kvalitativa nivån på beväringarutbildningen tryggas

— Försvarsmakten säkerställer tillräckliga repetitionsövningar

— Underskottet i fråga om underhållet av materiel och ammunition löses på ett hållbart sätt. Underskottet får inte öka

— Försvarsmakten vidtar de åtgärder som krävs för tillhandahållandet av värdlandsstöd och fortsätter genomförandet av de åtgärder som krävs för lämnande av stöd och mottagande av utomstående militärt stöd som en del av utvecklingen av försvarsförmågan

— Försvarsmakten genomför försvarsministeriets materielpolitiska riktlinjer i pågående och planerade centrala projekt som ingår i beställningsfullmakterna

— Försvarsmakten fortsätter arbetet med främja att kvinnor söker sig till frivillig militärtjänst och militära krishanteringssuppgifter

— Försvarsmakten fortsätter att utveckla värnplikten och det frivilliga försvaret i samarbete med försvarsministeriet och övriga förvaltningsområden

— Försvarsmakten minimerar fastighetsinvesteringarna, förutom när det gäller förbättrandet av sprängämnessäkerheten, reparationer som görs av hälsoskäl och utvecklandet av miljövården i samband med skjutbanor

— Försvarsmakten genomför lokalstrategin med fokus på kostnadsbesparingar genom förbättrad lokal- och energieffektivitet och en minskning av antalet utrymmen

— Försvarsmakten vidtar före utgången av 2022 de åtgärder som avses i försvarsministeriets beslut om att utveckla lagringen av sprängämnen

— Det internationella försvarssamarbetet fördjupas och utvidgas till att stödja upprätthållandet och utvecklandet av försvarsförmågan. Samarbetet som gäller en sjö- och luftlägesbild fördjupas och fortsätter att utvecklas. Försvarsmakten utnyttjar inom ramen för resurserna de möjligheter som det multinationella övnings-samarbetet erbjuder och utvecklar sitt deltagande i övningsverksamheten

— Försvarsmakten deltar i genomförandet och utvecklingen av den nationella cyberstrategin i enlighet med verkställighetsprogrammet för förvaltningsområdet.

01. Försvarsmaktens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 914 035 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av utgifter för militärutbildning som ges utländska elever och för den internationella övningsverksamheten för försvarsmaktens trupper inklusive förberedelser för verksamheten samt för försvarsmaktens övriga internationella samarbete

2) till betalning av de hyresandelar för försvarsmaktens personalbostäder som föranleds av operativa behov eller av personalarrangemang i samband med omstruktureringen av försvarsförvaltningen under en övergångsperiod fastställd av försvarsministeriet, eller av andra motsvarande behov inom försvarsförvaltningen, högst 3 000 000 euro

3) till sänkning av avgifterna för den på företagsekonomiska grunder prissatta avgiftsbelagda verksamheten för krigsinvalider och krigsveteraner, försvarsarbete, scoutverksamhet samt viktiga idrottstävlingar och andra liknande evenemang, högst 155 000 euro

4) till medlemsavgifter till internationella organisationer som ansluter sig till försvarsmaktens verksamhet och till kostnadsandelar för multinationella arrangemang för gemensam upphandling

5) till utgifter för Frihetskorsets Orden

6) till betalning av utgifter som föranleds av stödandet av den inhemska försvarsindustrins exportvillkor och internationalisering

7) till betalning av utgifter i anslutning till sådan museiverksamhet som motsvarar försvarsmaktens behov

8) till utgifter som föranleds av hälsokontroller vid uppådet i samband med frivillig militärtjänst.

Fullmakter

1) År 2017 får det ingås långtidsavtal för anskaffning av sådan materiel och sådana tjänster som försvarsmaktens verksamhet förutsätter så att de åren 2017—2020, enligt valutakursnivån den dag statsbudgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 180 803 000 euro (Beställningsfullmakten för omkostnader 2017).

2) År 2017 får långtidsavtal för anskaffning av underhållstjänster och flygutbildning i anslutning till utbildningsprogram för primär flygutbildning och grundläggande flygutbildning ingås så att de åren 2017—2018, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föranleda staten utgifter på högst 32 400 000 euro (Beställningsfullmakten för tjänsteupphandling av ett utbildningsprogram för primär flygutbildning och grundläggande flygutbildning).

3) År 2017 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingå avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

4) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föranleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrids.

För betalning av de extra utgifter som föranleds av justering av priserna på varor och tjänster i anslutning till de nya beställningsfullmakterna används de anslag som årligen beviljas för försvarsmaktens omkostnader.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till budgetåret.

Förklaring: Momentets bruttoutgifter på 1 949,2 miljoner euro beräknas bli fördelade på följande sätt: löneutgifter 762,8 miljoner euro, utgifter i anslutning till den materiella beredskapen (exkl. löner) 434,6 miljoner euro, fastighetsutgifter 255,2 miljoner euro, utgifter för de värnpliktigas utbildning och underhåll (exkl. löner) 154,7 miljoner euro samt övriga omkostnader 341,9 miljoner euro.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för grundläggande flygutbildning med VN-materiel	3 502	2 424				5 926
Beställningsfullmakten för försvarsmaktens logistik 2013 (PVLOG 2013)	9 750					9 750
Beställningsfullmakten för underhåll som gäller simuleringssystem för tvåsidig strid (KASI)	3 000	3 000	3 000	3 000		12 000
Beställningsfullmakten för omkostnader 2015	31 638	10 207				41 845
Beställningsfullmakten för partnerskap som gäller underhåll (Millog)	97 214	95 559	95 131	93 897		381 801
Beställningsfullmakten för anskaffning av ett utbildningssystem för primär flygutbildning och grundläggande flygutbildning	22 000	15 000				37 000
Beställningsfullmakten för omkostnader 2016	89 916	41 392	8 486	6 380	600	146 774
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	257 020	167 582	106 617	103 277	600	635 096
Nya beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för omkostnader 2017	16 000	97 381	45 082	22 340		180 803

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagd fr.o.m. 2017
Beställningsfullmakten för anskaffning av ett utbildningssystem för primär flygutbildning och grundläggande flygutbildning	1 900	3 500	4 500	4 500	18 000	32 400
Nya beställningsfullmakter sammanlagt	17 900	100 881	49 582	26 840	18 000	213 203
Fullmakter sammanlagt	274 920	268 463	156 199	130 117	18 600	848 299

Det antal anställda som avlönas med anslag under momentet minskar med 50 årsverken jämfört med år 2016. Minskningen beror främst på att antalet visstidsanställda kontraktsoldater minskar.

Avsikten är att man med beställningsfullmakten för omkostnader 2017 ska skaffa fordon, reservdelar samt service- och underhållstjänster för materiel. Avsikten är att med beställningsfullmakten för tjänsteupphandling av ett utbildningsprogram för primär flygutbildning och grundläggande flygutbildning skaffa underhålls- och flygutbildningstjänster som ingår i det utbildningssystem som ersätter Flygvapnets Vinka-utbildning.

De nya beställningsfullmakterna tillsammans med alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	1 885 424	1 949 284	1 949 157
Bruttoinkomster	33 522	31 866	35 122
Nettoutgifter	1 851 902	1 917 418	1 914 035
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	122 458		
— överförs till följande år	109 496		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 098	1 637	2 113
— övriga intäkter	15 813	14 731	17 085
Intäkter sammanlagt	17 911	16 368	19 198

Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
— särkostnader	16 215	13 897	16 461
— andel av samkostnaderna	1 818	1 718	1 821
Kostnader sammanlagt	18 033	15 615	18 282
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-122	753	916
Kostnadsmotsvarighet, %	99	105	105
Prisstöd	351	155	155
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	229	908	1 071

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande kostnadsnivåjustering (2017)	17 175
Kostnadsnivåjustering (2015)	-18 090
Minskning av tilläggsfinansieringen för TUVE	-1 500
Överföring från moment 27.10.18	40 400
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-180
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-7 384
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-219
Löneglidningsbesparing	-5 923
Lönejusteringar	-1
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-5 540
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-1 251
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-11 815
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-5 878
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-2 816
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-361
Sammanlagt	-3 383

2017 budget	1 914 035 000
2016 II tilläggsb.	-17 708 000
2016 budget	1 917 418 000
2015 bokslut	1 838 940 000

18. Anskaffning av försvarsmateriel (reservationsanslag 5 år)

Under momentet beviljas 475 173 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för anskaffning av försvarsmateriel och försvarsmaktens säkerhetsupphandling samt till testning av system och utbildning av användarna
- 2) till forskning och utveckling med direkt anknytning till anskaffning av försvarsmateriel och försvarsmaktens säkerhetsupphandling

3) till betalning av utgifter för anskaffning av reservdelar och bytesanordningar till försvarsmateriel som nödvändigt måste finnas i lager i händelse av krig.

Av anslaget får högst 93 254 000 euro användas för andra anskaffningar av försvarsmateriel än till betalning av utgifter som föränleds av beställningsfullmakter eller av förändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakter.

Fullmakt

1) År 2017 får nya avtal ingås i anslutning till den materiella utvecklingen av försvarsmakten i syfte att förbättra det militära försvarets prestationsförmåga så att de åren 2017—2020, enligt valutakursnivån den dag budgeten träder i kraft, får föränleda staten utgifter på högst 519 000 000 Euro (Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten, PVKEH 2017)

Betalningar enligt maximibeloppet för beställningsfullmakten PVKEH 2017 kan bindas till en branschbeskrivande prisutveckling fr.o.m. det första kvartalet 2017.

2) År 2017 får det inom ramen för det totala beloppet för varje enskild fullmakt ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända beställningsfullmakter som inte har använts.

3) Tidigare godkända beställningsfullmakter får föränleda staten utgifter som avviker från fullmakternas årliga maximibelopp, dock så att det totala beloppet för varje fullmakt inte överskrids.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänfödda tilläggsbehov som föränleds av stegring i index eller avdrag som föränleds av nedgång i index budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till finansåret.

Förklaring: Anslaget under momentet ombildas från ett treårigt till ett femårigt reservationsanslag. Genom ändringen ökas flexibiliteten i samband med finansieringen av fleråriga projekt som gäller försvarsmateriel. Samtidigt minskas antalet tekniska ändringar i budgeten. Konsekvenserna av ändringen bedöms vid övergången av valperioderna, och utifrån bedömningen bestäms den period för reservationsanslag som ska tillämpas i fortsättningen.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	2021—	Sammanlaggt fr.o.m. 2017
Gamla beställningsfullmakter						
Beställningsfullmakten för utrustande av beredskapsförband (VYV 1)	9 800	19 100				28 900
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2009)	15 000					15 000
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2012)	11 541	6 057	5 000			22 598
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2013)	66 152					66 152

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	2021—	Samman- lagt fr.o.m. 2017
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2014)	81 350	49 950	51 000	22 000		204 300
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2015)	50 000	16 825	14 700			81 525
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2016)	68 426	56 100	12 000	11 200		147 726
Gamla beställningsfullmakter sammanlagt	302 269	148 032	82 700	33 200		566 201
Ny beställningsfullmakt						
Beställningsfullmakten för materiell utveckling av försvarsmakten (PVKEH 2017)	71 000	83 000	114 000	118 000	133 000	519 000
Ny beställningsfullmakt sammanlagt	71 000	83 000	114 000	118 000	133 000	519 000
Fullmakter sammanlagt	373 269	231 032	196 700	151 200	133 000	1 085 201

Den materiella utvecklingen av försvarsmakten grundar sig på följande utvecklingsprogram för försvarsmakten och på de kapaciteter som ska utvecklas genom dem

Utvecklingsprogram / Kapacitet / Mål

Programmet för utveckling av försvarsmaktens ledning

Man bygger upp ett ledningssystem som stöder utnyttjandet av försvarsmaktens samlade kapacitet och stöder ledningen av gemensamma insatser genom att utöka den samlade lägeskännedomen och införa säkrade operativa informationstekniska tjänster. Myndigheternas gemensamma ledningssystem och vardagslösningar utnyttjas som stöd för stridsledningssystemet.

- försvarsgrenarnas fristående system och program byts ut mot ett gemensamt ledningssystem
- bättre förutsättningar för ledning av insatserna skapas genom att tekniska strukturer och tjänster omarbetas och förnyas
- dataöverföringen inom integrerad spaning, övervakning och ledning samt anslutningsförmågan för den informationstekniska plattformen utvecklas
- informationsförvaltningen förnyas, den informationstekniska integreringen genomförs och statsförvaltningens interna samarbete inom informationsservicen och andra lösningar som bygger på partnerskap utökas; personalresurser överförs från den administrativa informationsservicen till den operativa IT-miljön
- utnyttjandet av systemen för verksamhetsstyrning ökas med målet att förbättra funktionssäkerheten och kostnadseffektiviteten

- utarbetandet av arkitekturen för ett spanings-, övervaknings- och ledningssystem som är gemensamt för alla försvarsgrenar och motsvarar försvarsmaktens behov på 2020-talet fortsätter, och därigenom möjliggörs ett internationellt elektroniskt utbyte av information och lägesbilder
- cyberförsvarsförmågan utvecklas.

Programmet för utveckling av stöd för försvarsmaktens spaning, övervakning och målanvisning
Den förvarningsförmåga, den omvärldsuppfattning och den övervaknings- och mållägesbild som behövs som stöd för beslutsfattandet samt för ledningen av gemensamma insatser upprätthålls och utvecklas.

- datainsamlings- och analysförmågan upprätthålls och utvecklas
- medeldistans- och fjärrövervakningen inom luftövervakningen upprätthålls
- kompetensen för luftburen spaning och övervakning upprätthålls och utvecklas
- informationssystemet för spaning förvaltas
- skapandet av försvarsmaktens gemensamma mållägesbild utvecklas
- den militära spaningens förmåga att stödja eldanvändning och verkan utvecklas.

Utvecklingsprogrammet för den samlade kapaciteten inom försvarsmaktens stridssystem
Den kapacitet med vilken man operativt inverkar på betydande objekt byggs upp och upprätthålls.

- ammunition för fjärrverkan skaffas
- uppbyggnaden av försvarsmaktens specialtrupper och helikoptersystem fortsätter.

Programmet för utveckling av försvarsmaktens logistik
Försvarsmaktens gemensamma logistiksystem förvaltas. Genom systemet garanteras truppernas funktionsförmåga.

- enhetliga logistiska strukturer, verksamhetssätt och ett enhetligt kunnande för försvarsmakten skapas och försvarsgrenarnas underhållssystem integreras för att det ska vara bättre anpassat till det allt mer internationaliserade näringslivet
- lufttransportförmågan utvecklas och upprätthålls genom utnyttjandet av internationella projekt för strategisk transportförmåga
- för att avhjälpa bristerna i kompletterings-, transport- och underhållssystemet fortsätter man materielanskaffningarna för territoriella trupper
- anskaffningen av ammunition fortgår.

Programmet för utveckling av stridssystemet för markförsvaret
De territoriella och operativa truppernas eldkraft, skydd och rörlighet utvecklas och de operativa truppernas kapacitet upprätthålls.

- arméns taktiska och operativa rörlighet upprätthålls och utvecklas
- förmågan till mötesstrid utvecklas
- det territoriella artilleriet förvaltas och ett operativt artilleri utvecklas

- soldaternas utrustning utvecklas
- pionjär- och skyddsmateriel förvaltas
- kamoufleringsmateriel utvecklas
- pansarvärnet förvaltas och utvecklas.

Programmet för utveckling av sjöförsvaret

Tryggandet av sjöförbindelserna, minröjningskapaciteten och kustförbandens rörlighet utvecklas.

- nya minröjningsfartyg tas i bruk
- stridsfartygens kapacitet upprätthålls
- minerings- och röjningskapaciteten upprätthålls och utvecklas
- kustförbandens rörlighet och eldkraft upprätthålls
- undervattensförmågan utvecklas.

Programmet för utveckling av stridssystemet för luftförsvaret

Luftvärnets och Hornet-systemets kapacitet upprätthålls.

- man fortsätter uppdateringen av Hornet-avvärjningsjaktplanen för att bevara deras livslängd (MLU2) och anskaffar sådan kritisk reservutrustning och sådana kritiska delar till maskiner och motorer som tryggar jaktplansutrustningens livslängd
- markmålskapaciteten byggs upp
- stridsbaserna utvecklas
- sådan materiel för primär flygutbildning som avvecklas ersätts
- sådana kapaciteter inom luftvärnet som avvecklas ersätts.

Programmet för utveckling av försvarsmaktens system för truppproduktion

Prestationsdugliga trupper i enlighet med truppstrukturen byggs upp och upprätthålls. Dessutom skapas förutsättningar för att ställa upp nya trupper.

- en virtuell utbildningsmiljö för utvecklandet av stridsutbildningen skapas
- det första skedet av utvidgningen av simuleringssystemet för tvåsidig strid slutförs.

Programmet för utveckling av försvarsmaktens system för verksamhetsstyrning

Helhetsomfattande styrmetoder och enhetliga principer utvecklas. Med hjälp av dem främjar man hanteringen av helheter, övergripande karaktär, resultat, produktivitet och kostnadseffektivitet vid beslutsfattande och vid verkställande av beslut.

- forskningsdata produceras i första hand för försvarsmaktens strategiska planering.
- truppernas övningsverksamhet utvecklas och gemensamma lärandemiljöer förvaltas och utvecklas.

Såväl de tidigare godkända beställningsfullmakterna som den nya beställningsfullmakten PV-KEH 2017 inklusive alla ekonomiska följdverkningar genomförs inom de ramar för statsfinanserna som fastställts för försvarsministeriets förvaltningsområde.

De största projekten inom ramen för de utvecklingsprogram som ingår i beställningsfullmakten PVKEH 2017

Inom ramen för programmet för utveckling av stöd för försvarsmaktens spaning, övervakning och målanvisning genomförs utvecklingsprojekt som gäller inhämtande av information för den militära spaningen, målidentifieringsstöd för den militära spaningen och kompletterande radarspaning.

Inom utvecklingsprogrammet för den samlade kapaciteten inom försvarsmaktens stridssystem skapas med hjälp av ett projekt om elektronisk påverkan en kapacitet som stöder alla försvarsgrenar och försvarsmaktens insatser.

Inom programmet för utveckling av markförsvarets stridssystem fortsätter arbetet med att utveckla kapaciteten för de territoriella trupperna när det gäller eldledning, eldverkan, ledning, pansarvärn och rörlighet.

Tyngdpunkten för programmet för utveckling av stridssystemet för luftförsvaret ligger på att utveckla stridsförmågan. Genom projekt som tryggar den återstående livscykeln för Hornet- och Hawk- planen förbättras planens förmåga att fungera som operativt system och utbildningssystem.

Inom programmet för utveckling av försvarsmaktens logistik anskaffas den ammunition som behövs för beväringarnas och reservisternas truppproduktion samt inhemsk ammunition för artilleriet och granatkastarförbandet.

Det uppskattas att 373 269 000 euro av anslaget under momentet kommer att användas till betalning av utgifter för de beställningsfullmakter som beviljats, 8 650 000 euro att användas till betalning av utgifter för förändringar i index och valutakurser i samband med beställningsfullmakter samt 93 254 000 euro att användas för andra anskaffningar av försvarsmateriel.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande kostnadsnivåjustering (2017)	8 285
Nivåförändring av försvarsbudgeten (regeringsprogr. 2015)	30 000
Totalrenoveringen av minfärjorna av Pansio-klass (I tilläggsbudg. 2015)	-4 000
Ändringar i tidsplanen för betalning av utgifter	-61 447
Överföring till moment 27.10.01	-40 400
Sammanlagt	-67 562

2017 budget	475 173 000
2016 II tilläggsb.	16 882 000
2016 budget	542 735 000
2015 bokslut	469 563 000

19. Modifiering av Hawk Mk 51-plan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 600 000 euro.

Fullmakt

År 2017 får det inom ramen för det totala beloppet för den tidigare godkända beställningsfullmakten för modifiering av Hawk Mk51-plan ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av beställningsfullmakten som inte har använts.

Anslag för beställningsfullmakter och till dem hänfödda tilläggsbehov som föranleds av stegring i index och valutakurser eller avdrag som föranleds av nedgång i index och valutakurser budgeteras i budgeten enligt kontantprincipen och hänförs till budgetåret.

Förklaring: Anslaget grundar sig på den i budgeten för 2015 godkända beställningsfullmakten för modifiering av Hawk Mk 51-plan.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Beställningsfullmakt för modifiering av Hawk Mk 51-plan	4 600	4 600	9 200
Fullmakt sammanlagt	4 600	4 600	9 200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i fullmaktens andel per år	2 600
Sammanlagt	2 600

2017 budget	4 600 000
2016 budget	2 000 000
2015 bokslut	4 000 000

50. Stödjande av försvarsorganisationernas verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 625 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till stödjande av försvarsorganisationers verksamhet
- 2) till statsunderstöd som beviljas Försvarsutbildningsföreningen (MPK) för omkostnader som föranleds av de offentliga förvaltningsuppgifter som föreningen enligt lagen om frivilligt försvar (556/2007) ska sköta
- 3) till utgifter för vårdande av de stupades minne.

Förklaring:

Resultatmål för verksamheten

	2015 utfall	2016 prognos	2017 mål

Resurshushållning

De årliga kostnaderna för Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (exkl. den militära utbildning som försvarsmakten beställt)/antalet utbildningsdygn för verksamheten (exkl. den militära utbildning som försvarsmakten beställt) (euro)	38	53	53

Produktivitet

Antalet utbildningsdygn i den utbildning som ingår i Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (exkl. den militära utbildning som försvarsmakten beställt)/antal årsverken för Försvarsutbildningsföreningens anställda personal som arbetar med verksamheten (exkl. den militära utbildning som försvarsmakten beställt) (dygn)	1 984	1 410	1 370

	2015 utfall	2016 prognos	2017 mål

Produktion och kvalitetsledning

Antalet utbildningsdygn i den utbildning som ingår i Försvarsutbildningsföreningens offentliga förvaltningsuppgifter (exkl. den militära utbildning som försvarsmakten beställt) (dygn)	60 200	45 100	37 000
Sådan utbildning för utbildare som ges för att förbättra kvaliteten på Försvarsutbildningsföreningens utbildning, antal utbildningsdagar	3 000	3 000	3 000
Utvärdering av Försvarsutbildningsföreningens kurser (deltagarnas utvärdering) på skalan 1—5	4,32	4,00	4,00

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur			-400
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)			-4
Sammanlagt			-404

2017 budget	1 625 000
2016 budget	2 029 000
2015 bokslut	2 028 000

30. Militär krishantering

Förklaring: Under moment 24.10.20 i utrikesministeriets huvudtitel budgeteras anslagen för underhållsutgifter för de finska krishanteringstrupperna (inkluderar utgifter för EU:s stridsgrupper under utbildnings- och beredskapstiden samt löneutgifter för insatser). Anslagen för materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringen samt för utgifter för observatörsverksamhet budgeteras under moment 27.30.20 i försvarsministeriets huvudtitel.

Krishantering är ett viktigt säkerhets- och försvarspolitiskt instrument med vars hjälp Finlands säkerhet och stabiliteten i konfliktområden i världen främjas. Försvarsmaktens deltagande i internationell militär krishantering är en del av försvarsmaktens verksamhet och kapacitetsutveckling. Försvarsmakten använder samma kapaciteter för internationell militär krishantering som för Finlands försvar. Kapaciteterna bör kunna användas för olika organisationers insatser som är krävande och som ska inledas snabbt. Försvarsmakten utvecklar också beredskap att delta i utbildnings-, rådgivnings- och stöduppdrag i krisområden.

Resultatmål för verksamheten

För den militära krishanteringen ställs följande preliminära resultatmål som främjar de samhälls- och effektiva målen för förvaltningsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln:

Stärkande av den internationella säkerheten

— För den militära krishanteringen använder försvarsmakten i första hand sådana enheter som har utvärderats i styrkeregistret.

— Kapaciteterna bör kunna användas för olika organisationers insatser som är krävande och som ska inledas snabbt samt för utbildnings- och rådgivningsuppdrag

— Stödet till och olycksfallsförmånerna för personer som tjänstgör eller har tjänstgjort i krishanteringsuppdrag utvecklas i enlighet med det nationella programmet för krishanteringsveteraner genom förvaltningsövergripande samarbete med respektive myndighet.

Utgifter för militär krishantering (mn euro)¹⁾

	2015 utfall	2016 prognos	2017 uppskattning
Underhållsutgifter för de finska krishanteringsstyrkorna (UM)	49,2	49,0	37,9
Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (FSM)	55,6	36,6	47,0
Sammanlagt	104,7	85,6	84,9

¹⁾ Utfall enligt kassaprinzipen 2015. Inkluderar varken utgifter för anskaffning av sådan materiel för det nationella försvaret som använts för krishantering eller mervärdesskatteutgifter. Krishanteringsstyrkornas kapacitet grundar sig i huvudsak på det nationella försvarets materiel, som kompletteras med sådan specialmateriel som omständigheterna och uppgifterna kräver och som skaffas med anslag under moment 27.30.20.

20. Utrustnings- och förvaltningsutgifter för militär krishantering (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 46 993 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för lön, dagtraktamente, provianteringstillägg, utbildning och till betalning av statens pensionsavgift enligt lagen om militär krishantering (211/2006), till betalning av kostnaderna för personförsäkring som tecknas för krishanteringspersonalen för tjänstgöringstiden, samt till betalning av förmåner som motsvarar gruppolycksfallsförsäkring för militär krishanteringspersonal och av de administrativa kostnaderna för dem

2) till betalning av utgifter under utbildningstiden för löner, flyttning och boende för EU:s stridsgrupper samt till överföringsersättningar

3) till betalning av löner och nationellt dagtraktamente till militärobservatörer

- 4) till betalning av löne-, utbildnings-, underhålls-, utrustnings-, förvaltningsutgifter och andra konsumtionsutgifter för beredskapstrupper och betalning av utgifter för internationella kurser i krishantering
- 5) till betalning av resekostnader, hälsovårds-, transport-, utrustnings-, underhålls-, representations- och förvaltningsutgifter för de finska krishanteringstrupperna
- 6) till utgifter för utrustande av sådana trupper för internationell krishantering som Finland utser
- 7) till utbildning som ges inom ramen för det internationella krishanteringssamarbetet och för materielkostnader i anslutning till dem
- 8) till sådant understöd inom försvarssektorn som ges enskilda länder inom ramen för det internationella krishanteringsarbetet samt till stabiliseringsuppdrag efter konflikter
- 9) till materiellt stöd för sådana internationella krishanteringsinsatser till vilka Finland inte sänder personal eller i övrigt deltar i
- 10) till betalning av administrativa utgifter för Finlands finansiella bidrag till lufttransportarrangemanget enligt SALIS-avtalet
- 11) till betalning av administrativa kostnader och driftskostnader som föränleds av Strategic Airlift Capability (SAC) - avtalet
- 12) till utgifter som föränleds av Finlands bidrag till den internationella helikopterfonden
- 13) till utgifter som föränleds av Finlands deltagande i den nordiska Base Camp-poolen.

Dispositionspan (euro)

01.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Kosovo (KFOR-insatsen)	993 000
02.	Utgifter för Finlands krishanteringsstyrka i Bosnien och Hercegovina (EUFOR/ALTHEA-insatsen)	275 000
03.	Utgifter för militärobservatörsverksamheten	3 355 000
04.	Resolute Support-insatsen, Afghanistan	4 000 000
05.	Utgifter för utbildningsinsatsen i Irak	11 000 000
07.	Gemensamma utgifter för krishanteringsinsatser	5 274 000
08.	Programmet för utvecklande av styrkor för krishantering	9 000 000
10.	Utgifter för EUNAVFOR MED-insatsen i Medelhavet	480 000
11.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Somalia	320 000
13.	Utgifter för Atalanta-insatsen	250 000
15.	Utgifter för krishanteringsinsatsen i Libanon	10 460 000
16.	Utgifter för utbildningsinsatsen EUTM Mali	120 000
17.	Utgifter för FN-insatsen i Mali (MINUSMA)	1 150 000
20.	I reserv för merutgifter för pågående insatser eller för förlängning av dem, för utgifter som föränleds av den internationella helikopterfonden, av deltagande i nordiska Base Camp-poolen, av deltagande i samt för eventuella nya krishanteringsinsatser samt för andra utgifter för krishantering	316 000
Sammanlagt		46 993 000

Förklaring: Anslaget har dimensionerats enligt numerären av och uppgifterna inom de finländska krishanteringsstyrkorna, med beaktande av de krishanteringsinsatser som Finland sannolikt kommer att delta i 2017. Personalen i dessa insatser beräknas uppgå till ca 410 årsverken.

Ersättningarna för kostnader som hänför sig till militär krishantering och övriga inkomster intäktsförs under moment 12.27.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Föregripande kostnadsnivåjustering	532
Förändring av kostnadsnivån (2015)	-796
OIR-insatsen i Irak	11 000
Nivåförändring	-300
Sammanlagt	10 436

2017 budget	46 993 000
2016 II tilläggsb.	-796 000
2016 budget	36 557 000
2015 bokslut	47 422 000

95. Kursfluktuationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 000 euro.

Anslaget får användas till de kursdifferenser som uppkommer vid fakturering av utgifterna inom försvarsministeriets förvaltningsområde för de finska krishanteringstrupperna.

2017 budget	10 000
2016 budget	10 000
2015 bokslut	-134 671

Huvudtitel 28

FINANSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

I den globaliserade värld som nu håller på att digitaliseras påverkas det finländska samhället av tre centrala utvecklingstendenser som direkt påverkar finansministeriets ansvarsområde

- Finland fortsätter att åldras
- De internationella ekonomiska förhållandena är instabila och svåra att förutse
- Digitaliseringen inom samhället framskrider och dess effekter är tydligt märkbara inom alla sektorer. Samtidigt ökar den globala konkurrensen.

Befolkningens stigande medelålder försämrar i allt högre grad förutsättningarna för tillväxt och ökar utgifterna inom den offentliga ekonomin. Den utveckling mot åldrande som sker i Finlands åldersstruktur har bara börjat och den effekt utvecklingen har på kostnaderna för serviceproduktionen och på den långsammare ekonomiska tillväxten utjämnas inte förrän på 2030-talet. Åldrandet är inte enhetligt fördelat i Finland. De urbana regionerna växer medan befolkningen minskar i glesbygdsområdena.

Den ekonomiska situationen i Europa och i länderna i euroområdet är till följd av finans- och skuldkriserna fortfarande känslig för störningar. Den internationella verksamhetsmiljön och det säkerhetspolitiska läget är exceptionellt instabila och samtidigt har många europeiska länder en mycket dålig beredskap för nya ekonomiska chocker.

Konkurrenskraftsutmaningarna kommer inte att försvinna. Även om den traditionella globaliseringen inom produktionen av varor blivit långsammare och kanske rent av upphört efter finanskrisen kan digitaliseringens effekter på utrikeshandeln och ekonomin över lag börja skönjas först nu. Näthandeln växer och en allt större del av tjänsterna förmedlas via nätet. Således blir gränsdragningen mellan den konkurrensutsatta och den skyddade sektorn allt svårare. Denna utveckling påverkar såväl utformningen av marknaden som skattebasen och statens inkomster.

Samhälleliga effektmål

Finansministeriet ställer upp följande samhälleliga effektmål för sitt ansvarsområde. I motiveringen till kapitlet beskrivs de verksamhetsmål genom vilka uppnåendet av de samhälleliga effektmålen främjas.

Målet med finansministeriets beredning är att

- skapa ramar för ökad sysselsättning och produktivitet
- trygga hållbarheten inom den offentliga ekonomin
- skapa nya strukturer och verksamhetsätt för kundorienterade och resultatrika offentliga tjänster
- påverka internationellt och bygga upp ett framgångsrikt Europa.

Uppnåendet av finansministeriets samhälleliga effektmål följs med hjälp av det sätt på vilket nedanstående mål nås.

Statsfinanserna

- Statsfinanserna förbättras, hållbarhetsunderskottet minskar och skuldsättningsgraden sjunker.

Den kommunala ekonomin

- Saldot för den kommunala ekonomin förbättras.

Beskattning

- Det skattemässiga underskottet är lågt.

Statens regional- och lokalförvaltning

- Regional- och lokalförvaltningen är tydlig och enkel och stödjer uppnåendet av de mål som uppställts för de offentliga finanserna.

Den allmänna utvecklingen av den offentliga förvaltningen

- Med hjälp av digitaliseringen genomförs effektivare och mer resultatrika verksamhetsätt.
- Kostnaderna för statsförvaltningens centraliserade tjänster minskar och deras effektivitet ökar i fråga om lokalhantering, it-tjänster samt ekonomi- och personalförvaltningstjänster.

Statens finansförvaltning

Statens finansförvaltning bär det strategiska ansvaret för en ekonomisk politik som betonar en balanserad och hållbar tillväxt, för en god skötsel av statsfinanserna, för verksamhetsförutsättningar som möjliggör en hållbar kommunal ekonomi och för en resultatrik offentlig förvaltning.

Det är statens finansförvaltning som reviderar och styr ekonomin, den offentliga förvaltningen och de offentliga tjänsterna. Målet för verksamheten inom statens finansförvaltning är en hållbar, konkurrenskraftig och innovativ samhällsekonomi med en offentlig sektor som är effektiv och håller hög standard. Finansförvaltningen bidrar till att trygga den ekonomiska grunden och valmöjligheterna för kommande generationer.

Verksamheten inom statens finansförvaltning grundar sig på ett gediget kunskapsunderlag och en klar uppfattning om framtida ändringsbehov och styrprocesser som stöder dem, på en effektiv produktion av kundorienterade offentliga tjänster och på en effektiv organisering av gemensamma statliga tjänster.

Finansministeriet planerar och leder sin verksamhet genom följande helheter:

- beredning av den ekonomiska politiken
- beredning av förvaltningspolitiken

— styrning av förvaltningsområdet

Beredningen av den ekonomiska politiken

Finansministeriet bereder och driver regeringens ekonomiska politik. Ministeriet bereder för Finlands del också euroområdets ekonomiska politik och samordningen av EU:s ekonomiska politik.

Ekonomisk forskning och prognostisering

Beredningen av den ekonomiska politiken förutsätter att man följer, analyserar och prognostiserar den ekonomiska utvecklingen. Finansministeriets prognoser utarbetas självständigt på ministeriets ekonomiska avdelning. Ministeriet har ett intensivt samarbete med Statens ekonomiska forskningscentral och utnyttjar i större utsträckning centralens sakkunskap inom beredningen av den ekonomiska politiken. Till Statens ekonomiska forskningscentralens forskningsområden hör effekterna av de offentliga tjänsterna, finansieringen av den offentliga ekonomin och inkomstöverföringarna samt arbetsmarknaden och en politik som främjar en hållbar tillväxt.

Den offentliga förvaltningen och ekonomin

Finansministeriet har allt mer kopplat samman beredningen av den ekonomiska politiken och beredningen av förvaltningspolitiken. Detta märks bl.a. i planen för de offentliga finanserna. Ministeriet inriktar i allt högre grad sina resurser på analyser av den offentliga ekonomin och servicestrukturen och bereder även i fortsättningen åtgärder för att stärka balansen inom den offentliga ekonomin. Det centrala är iakttagandet av utgiftslinjerna i regeringsprogrammet och bedömningen av deras konsekvenser. En viktig uppgift är beredningen av planen för de offentliga finanserna.

Tryggheten av basservicen förutsätter en strukturell sänkning av de offentliga utgifterna i enlighet med regeringsprogrammet i och med att befolkningens åldersstruktur förändras och utgiftstrycket på kommunerna ökar. En central utgångspunkt i den offentliga verksamheten är att förbättra effektiviteten och resultatet bl.a. genom en ökning av antalet elektroniska verksamhetsprocesser, koncentrerad på kärnfunktionerna samt en översyn av arbetsfördelningen och finansieringsförhållandena mellan staten och kommunerna.

EU:s budget

Finansministeriet påverkar beredningen av EU:s budget sett ur nettobetalarans synvinkel. Ministeriet strävar efter att EU:s verksamhet och resurser ska styras till sådana ärenden där EU:s och medlemsstaternas samarbete ger ett mervärde för unionen.

Regleringen av finansmarknaden

Genom finansmarknadspolitiken stärker och skapar finansministeriet sådana verksamhetsförutsättningar och spelregler för finansmarknaden som upprätthåller allmänhetens förtroende för verksamheten på finansmarknaden såväl i Finland som internationellt. Under den ekonomiska krisen i EU har Finland haft som mål att trygga den ekonomiska stabiliteten, tillväxten och sysselsättningen inom euroområdet och att begränsa riskerna för Finland så mycket som möjligt och på så sätt trygga de finländska skattebetalarnas intressen.

Beskattningen och Tullen

Ett mål för skattepolitiken är att behålla det finländska skattesystemets konkurrenskraft och trygga skattebasen i olika skatteformer. Det är finansministeriets uppgift att utveckla skattesystemen och utvärdera effekterna av de skattepolitiska åtgärderna.

Skatteförvaltningen verkställer beskattningen och överför skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna. Tullen tryggar en smidig utrikeshandel för företagen, sörjer för verkställandet av EU:s handelspolitik och tillsynen över punktbeskattningen och garanterar en resultatrik brottsbekämpning.

Statens finansförvaltning

Finansministeriet ansvarar för den strategiska styrningen och målsättningarna i fråga om hur statsskulden sköts, och Statskontoret utför de finansieringsoperationer som behövs inom skuldskötseln. Ett strategiskt mål för statens skuldhantering är att tillgodose statens finansieringsbehov och minimera kostnaderna för skulden på en risknivå som kan anses godtagbar på lång sikt. Betydelsen av detta framhävs ytterligare i och med att staten har övergått från amortering av sina skulder till ny upplåning.

Med hjälp av statens pensionsfond gör staten sig redo att betala pensionsutgifter och att utjämna de årliga utgifter som uppkommer på grund av dem. Statens pensionsfond är en fond utanför budgeten från vilken medel kan överföras för att täcka budgeten.

Statistikväsendet

Statistikcentralen sörjer för statistikframställningen och för utvecklandet av det nationella statistikväsendet i samarbete med övriga statliga myndigheter som framställer statistik.

Beredningen av förvaltningspolitiken

Finansministeriet bereder de allmänna principerna för utvecklingen av den offentliga förvaltningen. Beredningen omfattar utöver statsförvaltningen även utvecklingen av de allmänna förutsättningarna för kommunernas verksamhet. Målet är att utifrån målsättningen i regeringsprogrammet utveckla förvaltningsstrukturerna och styrsystemen, förbättra ministeriernas resultat- och ekonomistyrning, utveckla informationsförvaltningen och utnyttjandet av informationsteknik inom den offentliga förvaltningen samt fördjupa koncernstyrningen och koncernlösningarna.

Statsförvaltningens koncernstyrning och utvecklingen av gemensamma tjänster

Statens gemensamma funktioner och tjänster ska styras och utvecklas med målet att skapa en enhetligt verkande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Finansministeriet upprättar koncernprinciper och koncerntjänster för den serviceproduktion som är på statens ansvar.

Styrningen av användningen av personalresurser och ett effektivare utnyttjande av informationsteknik framhävs såväl inom serviceproduktionen som inom statsförvaltningens interna system.

Finansministeriet ska garantera staten en enhetlig och ekonomisk politik i fråga om upphandling, lokaler och resor.

Statens finansförvaltning främjar statens konkurrenskraft som arbetsgivare. Finansministeriet bereder författningar om statens arbetsgivarpolitik och pensionsskyddet.

Reformen av uppgifterna inom ekonomi- och personaladministrationen fortsätter. Servicecenterprocesserna och verksamhetskulturen förenhetligas i syfte att uppnå effektivitetsvinster.

Statens center för informations- och kommunikationsteknik (Valtori) ska under ledning av finansministeriet kostnadseffektivt utveckla och producera icke-branschspecifika IKT-tjänster för statsförvaltningen.

Den allmänna styrningen av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningens myndigheter

Finansministeriet svarar för styrningen och utvecklingen av den verksamhet inom den offentliga förvaltningen som avser informations- och kommunikationsteknik (IKT). Målet för styrningen är att för statsförvaltningen, kommunalförvaltningen och den under beredning varande landskapsförvaltningen åstadkomma sådana offentliga tjänster och en sådan informationshantering som är kundinriktade, i första hand digitala, interoperabla, kostnadseffektiva och informationssäkra.

Produktiviteten inom den offentliga förvaltningen förbättras genom nya, främst digitala, verksamhetssätt och serviceprocesser.

Syftet med programmet för genomförande av den nationella servicearkitekturen är att effektivisera produktionen av elektroniska tjänster inom den offentliga förvaltningen med en gemensam infrastruktur, göra ärendehantering lättare för medborgarna och ge företag nya affärsmöjligheter. Programmet avslutas 2017 och resultaten av de projekt som genomförts inom projektet färdigställs och kan användas i produktionen.

Utvecklingsprogrammet för kommunernas ekonomi- och verksamhetsuppgifter, statistikföring och informationsförsörjning har som syfte att förbättra framtagningen av och åtkomsten till ekonomiska data som beskriver ekonomin och som ska ingå i planen för de offentliga finanserna och i programmet för kommunernas ekonomi och som behövs i beslutsprocesserna i kommunerna. Målet är att förbättra den operativa och informationsrelaterade kompatibiliteten i den offentliga förvaltningen genom att samordna data och automatisera anknyttande processer.

Jämställdhet mellan könen

Av utgifterna under finansministeriets huvudtitel är ca 95 % olika förmåner, medlemsavgifter och stöd som grundar sig på författningar eller avtal och som inte har några direkta könskonsekvenser.

Inom finansministeriets förvaltningsområde beaktas könskonsekvenserna i beredningen av lagstiftningen, personal- och arbetsgivarpolitiken, projekt, beredningen av budgeten och ämbetsverkens resultatstyrning.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
28.60.02	<i>Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt att ingå avtal	4,6	4,6
28.70.21	<i>Inrättandet av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— fullmakt att ingå projektavtal	24,2	-

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
28.92	EU och internationella organisationer		
	— fullmakt att ingå avtal	4 586,0	4 586,0
28.92.87	<i>Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt att ingå avtal	54,6	-

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

		År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01.	Förvaltning	135 107	138 895	135 575	-3 320	-2
01.	Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	33 491	30 627	29 330	-1 297	-4
(13.)	Stöd vid införandet av gemensamma informationssystem och informationstjänster för den offentliga förvaltningen (reservationsanslag 3 år)	1 844	—	—	—	0
20.	Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (reservationsanslag 2 år)	1 115	315	245	-70	-22
(21.)	Produktivitetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	—	927	—	-927	-100
29.	Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	98 657	107 026	106 000	-1 026	-1
(69.)	Överföring av vissa av Finlands Banks placeringsintäkter till Grekland (fast anslag)	—	—	—	—	0
10.	Beskattningen och Tullen	611 579	621 975	608 679	-13 296	-2
01.	Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	413 066	407 776	405 929	-1 847	0
02.	Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	170 776	170 599	159 150	-11 449	-7
63.	Återbetalda skatter (förslagsanslag)	3 399	17 900	15 900	-2 000	-11

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)	22 287	22 700	22 700	—	0
97. Exportrestitution av bils katt (förslagsanslag)	2 051	3 000	5 000	2 000	67
20. Tjänster för statssamfundet	50 188	44 929	38 488	-6 441	-14
01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	28 089	25 253	22 487	-2 766	-11
02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)	6	1	1	—	0
06. Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (reservationsanslag 2 år)	3 804	2 733	1 000	-1 733	-63
07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	1 048	2 000	2 000	—	0
(08.) Utvecklande av Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	4 241	1 942	—	-1 942	-100
09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	3 000	3 000	3 000	—	0
10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)	10 000	10 000	10 000	—	0
88. Senatfastigheter	—	0	—	—	0
30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen	62 484	61 934	59 868	-2 066	-3
01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	50 356	50 546	47 138	-3 408	-7
02. Statens ekonomiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	4 144	3 740	3 382	-358	-10

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
03. Befolkningsregister- centralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	7 984	7 648	9 348	1 700	22
40. Statens regional- och lokalförvaltning	92 773	88 071	81 998	-6 073	-7
01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	58 499	56 361	53 300	-3 061	-5
02. Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 492	31 088	28 346	-2 742	-9
03. Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)	1 782	622	352	-270	-43
50. Pensioner och ersättningar	4 657 603	4 736 106	4 836 002	99 896	2
15. Pensioner (förslagsanslag)	4 418 278	4 471 106	4 577 377	106 271	2
16. Extra pensioner (förslags- anslag)	1 736	2 146	2 096	-50	-2
17. Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)	1 429	2 651	2 625	-26	-1
50. Skadestånd (förslagsanslag)	39 480	39 949	39 700	-249	-1
63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)	164 343	186 154	198 471	12 317	7
95. Ränteutgifter för pensions- utgifter som andra pensions- anstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslags- anslag)	32 338	34 100	15 733	-18 367	-54
60. Gemensamma personal- utgifter inom stats- förvaltningen	9 124	12 155	16 105	3 950	32
02. Separat budgeterade löne- utgifter (förslagsanslag)	27	25	25	—	0
10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)	920	900	850	-50	-6
12. Kompetensutveckling (reservationsanslag 2 år)	8 000	11 000	15 000	4 000	36
60. Överföringar till Utbildningsfonden (för- slagsanslag)	178	230	230	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
70. Utvecklande av statsförvaltningen	65 415	108 459	127 880	19 421	18
01. Styrning och utveckling av statens informations- och kommunikationsteknik (IKT) (reservationsanslag 3 år)	4 600	3 000	7 000	4 000	133
02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)	10 560	12 260	5 300	-6 960	-57
03. Styrning och utveckling av den nationella informationsbranschen (reservationsanslag 3 år)	32 000	27 500	27 500	—	0
(04.) Informationssäkerheten och beredskapen i informationssystemen för samhällets vitala funktioner (reservationsanslag 3 år)	8 600	—	—	—	0
20. Främjande av produktivitet (reservationsanslag 3 år)	9 655	35 199	55 580	20 381	58
21. Inrättandet av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)	—	5 855	10 828	4 973	85
22. Stöd till digitalisering av offentliga tjänster (reservationsanslag 3 år)	—	24 645	21 672	-2 973	-12
80. Överföringar till landskapet Åland	237 759	247 768	251 871	4 103	2
30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)	220 776	220 768	223 871	3 103	1
31. Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)	6 988	15 000	15 000	—	0
33. Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)	9 996	12 000	13 000	1 000	8
90. Stöd till kommunerna	8 530 198	9 016 697	8 594 339	-422 358	-5
20. Utveckling av statens, landskapens och kommunernas gemensamma informationsförvaltning och informationshantering (reservationsanslag 3 år)	9 465	3 000	10 000	7 000	233

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
22. Utveckling av och stöd till landskapen och förvaltnings- och servicestrukturerna (reservationsanslag 3 år)	600	800	14 300	13 500	1688
30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)	8 485 448	8 986 803	8 542 914	-443 889	-5
31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)	34 165	25 574	27 125	1 551	6
(34.) Finansiering av lokala försök i kommunerna (reservationsanslag 3 år)	520	520	—	-520	-100
91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet	238 916	255 000	251 000	-4 000	-2
41. Energiskattestöd (förslagsanslag)	238 916	255 000	251 000	-4 000	-2
92. EU och internationella organisationer	1 995 364	1 977 640	1 930 050	-47 590	-2
03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)	3 000	2 400	2 450	50	2
20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)	2 900	1 500	1 500	—	0
40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)	9 976	10 770	11 100	330	3
(60.) Överföring till fonden för finansiell stabilitet (reservationsanslag 3 år)	170 500	—	—	—	0
67. Infriande av förbindelser som ingåtts med internationella finansiella institut (förslagsanslag)	0	170	170	—	0
(68.) Finlands andel av höjningen av Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbankens grundkapital (förslagsanslag)	3 208	—	—	—	0
69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)	1 805 000	1 951 000	1 903 000	-48 000	-2

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
87. Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)	—	11 000	11 030	30	0
95. Prestationer i samband med statsborgen (förslagsanslag)	780	800	800	—	0
99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen	15 106	7 450	35 450	28 000	376
(87.) Användning av intäkterna från bankskatten (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)	0	300	300	—	0
96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	5 000	—	0
97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)	106	150	150	—	0
98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (reservationsanslag 3 år)	10 000	2 000	30 000	28 000	1400
Sammanlagt	16 701 616	17 317 079	16 967 305	-349 774	-2
Det totala antalet anställda	11 944	12 143	12 012		

01. Förvaltning

Förklaring: **Finansministeriet** ansvarar som en del av statsrådet för

- en ekonomisk politik som betonar en balanserad och hållbar tillväxt
- en god skötsel av den offentliga ekonomin
- den offentliga förvaltningens effektivitet och resultat.

Finansministeriet styr resultaten inom sitt förvaltningsområde och ansvarar därför för att verksamheten inom förvaltningsområdet är resultatrik och för att riktlinjerna för koncernstyrningen följs inom det egna förvaltningsområdet.

Finansministeriets strategiska mål är att

- stärka tillväxten inom sysselsättning och produktivitet
- säkerställa den offentliga ekonomins hållbarhet

— skapa strukturer och verksamhetssätt som möjliggör kundorienterade och resultatrika offentliga tjänster

— internationell påverkan och främjande av särskilt den europeiska tillväxten.

De strategiska målen omfattar de politiska beslutsfattarna, statsförvaltningen, kommunerna, samkommunerna och den övriga offentliga förvaltningen, EU och andra internationella aktörer, arbetsmarknadsparterna och indirekt även företagen, sammanslutningarna och medborgarna.

Finansministeriet strävar efter att statsfinansernas och statsförvaltningens intressen och mål som helhet ska kunna identifieras inom statens gemensamma service och verksamhet och att det ska bli lättare att beakta dem inom de olika förvaltningsområdena och vid deras ämbetsverk, inrättningar och fonder. Finansministeriet skapar och genomför gemensamma spelregler inom sitt verksamhetsområde och tillhandahåller, och styr ämbetsverken inom förvaltningsområdet, Senastfastigheter och Hansel Ab att inom sitt ansvarsområde tillhandahålla, interna tjänster som är gemensamma för statssamfundet och arbets- och verksamhetsprocesser på ett sådant sätt att förvaltningsområdet med hjälp av dem kan uppnå och producera ekonomisk och funktionell nytta och en god kvalitet på verksamheten.

01. Finansministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 29 330 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund
- 2) till EU-samarbete som gäller utvecklande av förvaltningen.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster de inkomster som finansministeriet får av temporär besittning av egendom som ska överföras.

Förklaring: Finansministeriet ställer upp följande verksamhetsmål i anslutning till de strategiska målen:

De strategiska målen	Verksamhetsmål
Vi skapar ramar för ökad sysselsättning och produktivitet	Vi främjar Finlands konkurrenskraft och verksamheten på arbetsmarknaden
Vi tryggar den offentliga ekonomins hållbarhet	Vi bidrar till en effektiv landskapsmodell
	Vi främjar en ambitiös minskning av kommunernas, landskapens och hela den offentliga sektorns kostnader
	Vi säkerställer att regeringsprogrammets direkta anpassningsåtgärder genomförs
Vi skapar strukturer och verksamhetssätt för kundorienterade och resultatrika offentliga tjänster	Vi reformerar strukturen inom statens regional- och centralförvaltning
	Vi fastställer den framtida kommunens roll
	Vi digitaliserar offentliga tjänster
	Vi förbättrar ledarskapet och produktiviteten och effektiviserar verkställigheten

De strategiska målen

Vi påverkar internationellt och skapar ett framgångsrikt Europa

Verksamhetsmål

Vi arbetar för en stabil ekonomisk och monetär union

Vi främjar den inre marknadens funktion

Vi säkerställer förutsättningarna för beskattning

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Antal anställda, årsv.	336	323	320
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	5,7	6	6
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,5	3,6	3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	32 328	32 477	29 570
Bruttoinkomster	1 894	1 850	240
Nettoutgifter	30 434	30 627	29 330

Poster som överförs

— överförs från föregående år	3 945
— överförs till följande år	7 002

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Statsrådsborgen A och B, grundlig renovering, tillägg av ett avdrag av engångsnatur (överföring från moment 23.01.01)	200
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring till moment 32.50.43)	-43
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet från moment 23.01.01	255
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-283
Löneglidningsbesparing	-101
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-265
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-192
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-43
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-422
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-201
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-264
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-8
Nivåförändring	74
Sammanlagt	-1 297

2017 budget	29 330 000
2016 II tilläggsb.	-264 000
2016 budget	30 627 000
2015 bokslut	33 491 000

20. Genomförande av statens fastighetsstrategi och ägarstyrningen inom förvaltningsområdet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 245 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter för egendoms- och ägararrangemang i anslutning till fastighetsförmögenheten
- 2) till utgifter för förvaltningen av fastighetsförmögenheten och en effektivisering av användningen av den
- 3) till betalning av utgifter för ägar- och företagsarrangemang samt till betalning av utgifter i samband med förvaltning av egendom och ägarstyrning.

Förklaring: Anslaget används till utgifter för utvärderingar och utlåtanen med anknytning till besittningsöverlåtelse i enlighet med statens fastighetsstrategi samt övriga utgifter för skötsel och effektiviserad användning av statens fastighetsförmögenhet samt för investeringar. Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat en anslagsöverföring till utrikesministeriets omkostnadsmoment till följd av överföringen av ägarbesittningen av de utländska kultur- och vetenskapsinstitutens fastigheter som ägs av finska staten. Vid dimensioneringen har man också beaktat utgifter för åtgärder i samband med ägar- och företagsarrangemangen och beredningen av dessa, t.ex. förvaltningskostnader för aktier och kostnader för rådgivningstjänster för staten.

Under ägarstyrningen inom finansministeriets förvaltningsområde verkar för närvarande Fingrid Oyj, Aalto Universitetsfastigheter Ab, Hansel Ab, HAUS Kehittämiskeskus Oy, Helsingin Yliopistokiinteistö Oy - Helsingfors Universitetsfastigheter Ab, Suomen Yliopistokiinteistö Oy - Finlands Universitetsfastigheter Ab och Tietokarhu Oy.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Genomförande av fastighetsstrategin	145 000
Utgifter för ägarstyrningen	100 000
Sammanlagt	245 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ägarstyrningen av vetenskaps- och kulturinstitut (överföring till moment 24.01.01)	-70
Sammanlagt	-70

2017 budget	245 000
2016 budget	315 000
2015 bokslut	1 115 000

(21.) Produktivetsanslag för finansministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet stryks i budgeten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inkomstbeskattning i realtid av personkunder, 1. fasen (överföring till moment 28.10.01)	-462
Nivåförändring	-465
Sammanlagt	-927
2016 II tilläggsb.	-810 000
2016 budget	927 000
2015 bokslut	—

29. Mervärdesskatteutgifter inom finansministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 106 000 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	1 012
Valtori (överföring till moment 23.01.29, 24.01.29, 25.01.29, 26.01.29, 27.01.29, 29.01.29, 30.01.29, 31.01.29, 32.01.29, 33.01.29 och 35.01.29)	-2 038
Sammanlagt	-1 026

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	106 000 000
2016 budget	107 026 000
2015 bokslut	98 657 325

10. Beskattningen och Tullen

Förklaring: **Skatteförvaltningen** är den största instans som samlar in skatter och avgifter och därmed en viktig aktör med tanke på finansieringsverksamheten inom den offentliga ekonomin. Skatteförvaltningens primära uppgift är att verkställa beskattningen och överföra skatter och avgifter av skattenatur till skattetagarna så att dessa får sina skatteinkomster till rätt belopp, vid rätt tidpunkt och på ett kostnadseffektivt sätt. Beskattningen ska verkställas så att den utöver skatterna medför så lite kostnader och olägenheter som möjligt för kundernas ekonomiska verksamhet.

Tullen främjar en smidig varuhandel och garanterar dess lagenlighet, tar effektivt ut tull och övriga skatter vid import, erbjuder kundinriktade tjänster samt skyddar samhället, miljön och medborgarna.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

— Ett effektivt inflöde av skatteinkomster säkras genom att en positiv inställning till skattebetalning främjas, förhandsstyrning ges och skattekontrollen sköts på ett trovärdigt sätt

— Bekämpningen av grå ekonomi effektiviseras och det skattemässiga underskottet minskas genom att beskattningsfunktionerna utvecklas, tillsynen effektiviseras och samarbetet mellan myndigheter förbättras

— De tjänster som beskattningen och tullväsendet tillhandahåller ska vara kundorienterade, snabba och förmånliga

— Samhället skyddas genom att man säkerställer godssäkerheten och bekämpar gränsöverskridande brottslighet.

01. Skatteförvaltningens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 405 929 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansiella bidrag som föranses av internationellt samarbete
- 3) till avtalsmässiga ersättningar för skador som orsakats kunderna till följd av Skatteförvaltningens förfarande.

Fullmakt

Om en del av fullmakten för anskaffning av inbyggd programvara i anslutning till totalreformen av beskattningssystemen inte användes 2016, får det 2017 inom ramen för det totala beloppet för fullmakten ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av tidigare godkända fullmakter som inte har använts.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Effektivitet			
Andelen kunder som gärna betalar sin skatt, %	77	-	78
Andelen kunder som anser att övervakningen är effektiv, %	79	-	80
Produktion och kvalitetsledning			
Inflödet av indrivning som gäller enskilda kunder, %	54	48	50
Andel som lämnar elektronisk moms-deklaration, %	88	88	90
Andelen elektroniska inkomstskattedeclarationer, enskilda kunder, %	49	52	53
Andelen elektroniska skattekontorsändringar, %	51	52	54
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Antal årsverken sammanlagt	4 876	4 865	4 983
Årsverken per uppgift			
— Effektiviserad skattekontroll vid gränsöverskridande situationer (inkl. uppdrag för förhindrande av skatteflykt)	-	-	23

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
— Verkställandet av apoteksbeskattningen (överföring av apoteksavgiften till Skatteförvaltningen)	-	-	1,5
— Verkställandet av punkt- och bilbeskattningen (överföring av Tullens beskattningsuppgifter till Skatteförvaltningen, 1. fasen)	-	-	205
— Centralisering av autentiseringstjänster (överföring av Katso-tjänsten till Befolkningsregistercentralen)	-	-	-1
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,8	9,0	8,0
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,52	3,52	3,52

Skatteförvaltningen genomför en reform av sin övergripande arkitektur som inbegriper alla de nuvarande skatteslagen och programvarorna för behandling av dem. Reformen baserar sig på ett produktbaserat system för verksamhetsstyrning. Genom reformen tryggas en störningsfri verksamhet på lång sikt inom beskattningen.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2017	2018—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	28 880	18 550	47 430
Förbindelser 2017	1 000	9 336	10 336
Utgifter sammanlagt	29 880	27 886	57 766

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	410 245	411 576	409 729
Bruttoinkomster	6 504	3 800	3 800
Nettoutgifter	403 741	407 776	405 929
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	120 689		
— överförs till följande år	130 014		

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats

- 1) täckandet av de utgifter som föranleds av förhandsbeslut och offentligrättsliga prestationer vilka prissatts så att avgiften understiger självkostnadsvärdet
- 2) kostnaderna för fordonsbeskattningen på Åland år 2017
- 3) inkomsterna av samarbetet med andra myndigheter

4) totalreformen av datasystemen

5) verkställandet av punkt- och bilbeskattningen och apoteksbeskattningen från och med den 1 januari 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbyggd programvara och programreform för Skatteförvaltningen (finansieringen 2016) (överföring till moment 28.70.20)	-18 700
Inbyggd programvara och programreform för Skatteförvaltningen (finansieringen 2017) (överföring från moment 28.70.20)	24 000
Inkomstbeskattning i realtid av personkunder, 1. fasen (överföring från moment 28.01.21)	462
Justering av beräkningsprinciperna i samband med genomförandet av principen om självkostnadshyra vid Senatfastigheter	408
Katso-tjänsten (kontinuerlig) (överföring till moment 28.30.03)	-563
Koncentrering av identifikationsavgifter (kontinuerlig) (överföring till moment 28.30.03)	-300
Tullens beskattningsavgifter, 1. fasen (kontinuerlig) (överföring från moment 28.10.02)	13 100
Uppgifter i anslutning till apoteksskatten	117
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring till moment 32.50.43)	-609
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-21
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-2 771
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-112
Löneglidningsbesparing	-991
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-4 670
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-2 000
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-418
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-4 203
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-1 967
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-2 567
"Från upphandling till betalning"-besparing (regeringsprogr. 2015)	-42
Sammanlagt	-1 847

2017 budget	405 929 000
2016 II tilläggsb.	36 881 000
2016 budget	407 776 000
2015 bokslut	413 066 000

02. Tullens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 159 150 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster

1) donationer till narkotikahundverksamheten

2) inkomsterna från EU, med undantag för uppbördsprovisionen för de tullar som uppbärs till EU när det gäller tredjeländer

- 3) eventuella inkomster av myndighetssamarbete
- 4) royalty för försäljning av Tullens handböcker och andra motsvarande produkter
- 5) inkomster av utbildning som förbereder för yrkesexamen inom tullbranschen.

Fullmakt

År 2017 får det inom ramen för det totala beloppet för den tidigare godkända beställningsfullmakten för anskaffning av inbyggd programvara för förtullningssystemet ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av beställningsfullmakten som inte har använts.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
Kundtillfredsställelse vid tullklarering (skalan 1—5)	3,7	3,7	4,0
Andelen rättelser av importbeskattningsbeslut (%)	2,1	2,2	2,2
Andelen utredda tullbrott (%)	90	93	93
Återtagen vinning av brott (mn euro)	10,7	22	24
Utfallet av livsmedelskontrollen och kontrollen av konsumtionsvaror (%)	19,5	23	23
Skatterest (%)	0,09	0,15	0,15
Produktivitet			
Produktivitetsindex	100	102	103
Personalresurser			
Årsverken (enligt baskalkylen)	2 216	2 180	1 900 ¹⁾
Sjukfrånvaro (dagar/årsv.)	11,3	10,5	10,0
Arbetsstillfredsställelseindex (skalan 1—20, Arbetshälsoinstitutets undersökning)	-	13,3	13,5

¹⁾ En minskning på 205 årsverken har gjorts som en överföring från Tullen till Skatteförvaltningen till följd av att bil- och punktbeskattningen överförs till Skatteförvaltningen från ingången av 2017.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	171 406	171 109	159 660
Bruttoinkomster	785	510	510
Nettoutgifter	170 621	170 599	159 150
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 230		
— överförs till följande år	9 385		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avgiftsfria utrymmen blir avgiftsbelagda	2 930
Effektiviserad tullövervakning vid tullen i Torneå 2016	-500
Grundläggande förbättring av tullkontoren vid norska gränsen	457
Totalreformen av tullklareringssystemen (investeringsutgifter för IKT-anskaffning) (finansieringen 2016) (överföring till moment 28.70.20)	-5 400
Totalreformen av tullklareringssystemen (investeringsutgifter för IKT-anskaffning) (finansieringen 2017) (överföring från moment 28.70.20)	11 650
Tullens beskattningsuppgifter, 1. fasen (kontinuerlig) (överföring till moment 28.10.01)	-13 100
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring till moment 32.50.43)	-238
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-14
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-1 264
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	140
Löneglidningsbesparing	-232
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-991
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-792
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-195
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-1 773
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-917
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-1 183
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-27
Sammanlagt	-11 449
2017 budget	159 150 000
2016 II tilläggsb.	-298 000
2016 budget	170 599 000
2015 bokslut	170 776 000

63. Återbetalda skatter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till återbetalning av skatten i de fall då den betalningsskyldige av sociala skäl eller av andra skäl som anges i skattelättnadsbestämmelserna eller i skatteavtal genom beslut av finansministeriet, Skatteförvaltningen eller Tullen har berättigats att återfå redan betald skatt

2) till betalning av skatter, räntor och rättegångskostnader som ska återbetalas med stöd av domstolsbeslut i de fall då något motsvarande inkomstmoment eller annat moment inte står till förfogande

3) till betalning av tullar som inte uttagits, jämte räntekostnader och andra kostnader som hänförs till dem, och som ersätts till EU.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Uppskattningen påverkas av finansministeriets beslut från 2012 om lättnad av mervärdesskatten för vilken anslagen för 2017 är 12 700 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-2 000
Sammanlagt	-2 000
2017 budget	15 900 000
2016 budget	17 900 000
2015 bokslut	3 399 068

95. Ränteutgifter som hänför sig till beskattningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 22 700 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ränteutgifter som hänför sig till beskattningen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Ränteutgifterna grundar sig på följande författningar:

- 1) lagen om skatteredovisning (532/1998)
- 2) 22 § i lagen om skatteuppbörd och den ikraftträdande bestämmelse (609/2005) som hänför sig till nämnda paragraf
- 3) 65 § i bilskattelagen (1482/1994)
- 4) 49 § 1 mom. i punktskattelagen (182/2010)
- 5) 39 § 2 mom. i tullagen (1258/2009)
- 6) 101 § 2 mom. i mervärdesskattelagen (1486/1994)
- 7) 31 § i skattekontolagen och den ikraftträdande bestämmelse (604/2009) som hänför sig till nämnda paragraf.

2017 budget	22 700 000
2016 budget	22 700 000
2015 bokslut	22 286 863

97. Exportrestitution av bilskatt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av den i fordonets värde återstående bilskatten, när ett fordon som varit i bruk i Finland förs ut ur landet för permanent bruk i utlandet. Exportrestitution kan endast beviljas fordon som har beskattats första gången efter ikraftträdandet av lag 5/2009.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på bilskattelagen (1482/1994).

Av bilskatten återbärs ett så stort belopp som återstår av fordonets värde vid tidpunkten för utförelsen. I exportrestitution kan inte betalas ett högre belopp än vad som i bilskatt betalats för fordonet. Ett ytterligare villkor för återbäring är att det har förflutit högst 10 år sedan fordonet första gången togs i bruk och att fordonet är i dugligt skick.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	2 000
Sammanlagt	2 000
2017 budget	5 000 000
2016 budget	3 000 000
2015 bokslut	2 051 258

20. Tjänster för statssamfundet

Förklaring: Tjänster som finansministeriets förvaltningsområde centraliserat tillhandahåller hela statssamfundet är bl.a. anskaffning av statlig finansiering, skötsel av lån som staten beviljat, statens pensionssystem, statens gemensamma IT-tjänster, tjänster inom ekonomi- och personalförvaltningen samt tjänster i anslutning till lokaler. Statens gemensamma funktioner och tjänster ska utvecklas med målet att skapa en enhetligt fungerande statskoncern som ger mervärde och stordriftsfördelar och där kunnande förenas.

Statskontorets uppgift är att utveckla och producera interna tjänster för statsförvaltningen. Statskontoret möjliggör genom sin verksamhet omkostnadsbesparingar och ökad produktivitet i statens ämbetsverk och inrättningar genom smidiga och effektiva interna tjänster samt genom aktivt deltagande i utvecklandet av dessa tjänster och processer. Utvecklandet av tjänster och processer sker i samarbete med Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning, finansministeriet och kunderna.

Statskontoret sköter bl.a. följande interna tjänster för staten: statens finansieringsfunktioner, skötseln av statens centralbokföring samt styrningen av redovisningen och betalningsrörelsen, rapportering av statens ekonomiska data och personaldata, statens interna skadeförsäkringsverksamhet, arv som tillfallit staten och rådgivningstjänster för medborgare.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning är ett ämbetsverk som hör till finansministeriets förvaltningsområde och som har till uppgift att tillhandahålla stöd- och sakkunnigtjänster inom förvaltningen för statliga ämbetsverk, inrättningar och fonder utanför budgeten samt för riksdagen och för enheter som lyder under, står under tillsyn av eller verkar i anslutning till riksdagen i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om statsbudgeten (423/1988) eller som har avtalats om dem i serviceavtal. Dessutom kan affärsverk enligt lagen om statliga affärsverk (1062/2010) och aktiebolag som i sin helhet ägs av staten och som producerar tjänster främst för statliga ämbetsverk och inrättningar vara kunder i servicecentret.

Servicecentret finansieras främst genom kundfakturerings där prissättningen av tjänsterna görs enligt självkostnadsprincipen. Självkostnadspriset innefattar kostnaderna för att producera och ut-

veckla tjänsterna. I självkostnadspriset ingår inte beredskap för risker i affärsverksamheten, som i statens interna affärsverksamhet kan anknyta bl.a. till funktionsstörningar i datasystemen eller en oförutsebar stegring i den allmänna kostnadsnivån, vilket leder till att priserna höjs med en viss eftersläpning. I bruttoutgifterna, bruttointkomsterna och antalet årsverken har de kända ändringar beaktats som föranleds av centraliseringen av bokförings- och bokslutsuppgifterna till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning samt överföringen av ägandet av systemen Kieku och Rondo.

Statens center för informations- och kommunikationsteknik producerar sådana icke-branschspecifika IKT-tjänster för statsförvaltningen som motsvarar kundernas behov och som är konkurrenskraftiga. Centret utvecklar sina tjänster och sin verksamhet tillsammans med sina kunder. Det viktigaste målet för centret är att skapa klar nytta för sina kunder.

Senatfastigheter är ett affärsverk inom finansministeriets förvaltningsområde som besitter och utvecklar statens fastighetsförmögenhet samt hyr ut lokaler och är sakkunnig i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler huvudsakligen till enheter inom statssamfundet. Senatfastigheter är en affärsverkskoncern med fastighetsaktiebolag som dotterbolag. Affärsverket Senatfastigheter styrs på så sätt att ämbetsverkens och inrättningarnas lokaler stöder verksamheten kostnadseffektivt. Statens helhetsintresse och en samhällsansvarig verksamhet säkerställs samtidigt som ämbetsverken och inrättningarna i frågor som gäller lokaler har tillgång till sakkunnigtjänster till stöd vid omstruktureringar och ändringar av verksamheten. Senatfastigheter fastställer hyrorna enligt självkostnadsprincipen för enheter inom statssamfundet.

Rollen som sakkunnig i frågor som gäller arbetsmiljö och lokaler konkretiseras i ett kundpartnerskap där man tillsammans utvecklar lämpliga arbetsmiljöer för verksamheten och ger kunderna besparingar i lokalutgifterna. För effektiv ledning och utveckling i fråga om lokalerna behövs omfattande och enhetlig information om lokalerna, deras antal, kostnader och energiförbrukning. I detta syfte erbjuder Senatfastigheter en informationstjänst för förvaltningen av lokaler att användas av hela statsförvaltningen.

Arbetet med att koncentrera och effektivisera statens fastighetsförvaltning och att förbättra arbetsmiljön vid ämbetsverken och inrättningarna i enlighet med statens lokalstrategi fortsätter. Statens användning av lokaler och den anknytande energiförbrukningen kan följas och styras mer effektivt när uppgiftsunderlaget i det gemensamma datasystemet kompletteras. Målet är en förbättrad lokal- och energieffektivitet.

Statens enhet för kollektiv upphandling **Hansel Ab** har till uppgift att samla statsförvaltningens upphandlingsvolym, konkurrensutsätta ramavtalen för varor och tjänster, producera avgiftsbelagda sakkunnigtjänster i anslutning till upphandlingar för ämbetsverken och inrättningarna samt för sin egen del stödja genomförandet av statens upphandlingsstrategi. Hansel Ab är en viktig aktör i utvecklingen av upphandlingsfunktionen.

Bolaget har som mål att genom sin verksamhet främja öppen konkurrens, högklassig upphandling och statens gemensamma intressen, att med sin sakkunskap stödja ämbetsverkens och inrättningarnas upphandlingsprojekt och att bidra till kostnadsbesparingar för statsförvaltningen. Hansel Ab:s verksamhet utvecklas så att serviceavgiften sänks ytterligare till i genomsnitt 1 procent så att kundbelåtenheten och kvaliteten på servicen är fortsatt goda. Målet är att ramavtalen för Hansel Ab ska fås med i statens elektroniska system för hantering av beställningar.

Produktiviteten inom statsförvaltningens upphandling ökas genom att man höjer användningsgraden och utvidgar användningsområdet för den kollektiva upphandlingen. Finansministeriet stöder utvecklandet av statens upphandling i enlighet med statens upphandlingsstrategi.

HAUS Kehittämiskeskus Oy har till uppgift att tillhandahålla utbildnings- och utvecklingstjänster för organisationer inom den offentliga förvaltningen och för deras tjänstemän. Haus verksamhet samt serviceinnehåll och urval av tjänster ska utvecklas så att ämbetsverk och inrättningar i framtiden kan utnyttja tjänsterna i större utsträckning i organisationernas utvecklingsarbete och i stället för intern utbildning.

Haus verksamhet ska ses över utifrån en utredningsrapport som färdigställdes våren 2016. Målen är att göra bolagets strategiska riktning klarare, reformera bolagets tjänsteportfölj, bygga upp bolagets strategiska partnerskap, stärka bolagets kompetens och trygga dess allmänna förutsättningar för affärsverksamhet.

HAUS ska knytas allt närmare till statens ledarskaps-, personal- och verksamhetsutveckling. HAUS ser över sin strategi och sin tjänsteportfölj för att bolaget i framtiden bättre ska kunna svara mot utmaningarna med att reformera statsförvaltningen och vara ett stöd för regeringen i genomförandet av förvaltningsreformer.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Statens finansieringstjänster fungerar högklassigt i alla situationer
- Statsamfundets tjänster digitaliseras
- Förvaltningstjänsterna tillhandahålls på ett högklassigt och kostnadseffektivt sätt med hjälp av enhetliga processer och digitala service- och produktionslösningar som ger en god kundupplevelse
- De icke-branschspecifika IKT-tjänsterna är konkurrenskraftiga, högklassiga, ekologiska, datasäkra och motsvarar kundernas behov
- E-tjänsterna följer servicearkitekturen, främjar Finlands konkurrenskraft och är gemensamma, nationella, interoperabla och datasäkra.

01. Statskontorets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 487 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Effektivitet			
Skuldhantering, resultat	> 0	> 0	> 0
Ekonomiuppgifterna i bokföringsenheternas bokslut är riktiga och tillräckliga, %		> 91	> 92
Antalet årsverken inom ekonomi- och personalförvaltningen i förhållande till det totala antalet årsverken vid ämbetsverkena		0,026	0,025

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Funktionell effektivitet			
Kostnadsmotsvarighet vid Statskontorets avgiftsbelagda verksamhet, %	85,4	> 90	> 90
Produktion och kvalitetsledning			
Medeltalen av de oviktade allmänna vitsorden för kundbelåtenheten, skala 4—10	8,0	7,7	8,0
Handläggningstiden för olycksfallsersättningar i 80 % av besluten, dagar	27	18	18
I vilken grad skadeståndsverksamheten digitaliserats, %		12	35
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Arbetsstillfredsställelseindex (VMBaro totalindex, skala 1—5)	3,4	3,6	3,6
Sjukfrånvaro (arbetsdagar/årsv.)	8,6	9	8
Ledarskapsindex (VMBaro totalindex, skala 1—5)	3,5	3,6	3,7

Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	46 396	44 925	30 401
Bruttoinkomster	16 706	19 672	7 914
Nettoutgifter	29 690	25 253	22 487
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 249		
— överförs till följande år	8 648		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	5 154	4 553	5 594
— övriga intäkter	11 515	15 119	2 320
Intäkter sammanlagt	16 669	19 672	7 914
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	12 408	16 191	4 005
— andel av samkostnaderna	7 101	6 555	3 871
Kostnader sammanlagt	19 509	22 746	7 876
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-2 841	-3 074	38
Kostnadsmotsvarighet, %	85	86	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten, finansiering från andra statliga ämbetsverk	17 070	7 560	6 998
Totala kostnader för projekten	12 649	5 685	7 251
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	4 421	1 875	-253
Självfinansieringsandel, %	35	33	-3

I kalkylen ingår poster med särskild finansiering som aktiveras i balansräkningen till ett belopp av 8,1 miljoner euro år 2015, 3,3 miljoner euro år 2016 och 1,1 miljoner euro år 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassning av verksamheten (rambeslutet 2014–2017)	-1 000
Suomi.fi-tjänsten (överföring till moment 28.30.03)	-1 075
Tjänst för internetbetalning (överföring från moment 28.20.06)	500
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-14
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-152
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	83
Löneglidningsbesparing	-55
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-427
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-121
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-23
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-225
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-109
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-120
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-28
Sammanlagt	-2 766

2017 budget	22 487 000
2016 II tilläggsb.	-37 000
2016 budget	25 253 000
2015 bokslut	28 089 000

02. Kursdifferenser på centraliserade valutakonton (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av de kursdifferenser som föranleds av användningen av valutakonton som Statskontoret sköter centraliserat på ämbetsverkens och inrättningarnas vägnar.

Förklaring: Statskontoret skaffar centraliserat den valuta som behövs för ämbetsverkens och inrättningarnas anskaffningar i utländsk valuta. Med denna verksamhetsmodell eftersträvas avsevärda kostnadsbesparingar för staten i och med att valutaväxlingsprocesserna blir effektivare och kompetens och skalfördelar kan utnyttjas.

Under momentet antecknas kursdifferenserna för saldon på de valutakonton som sköts centraliserat. Kursdifferenser uppstår t.ex. när anskaffningsutgiften i utländsk valuta för en tillgång bokförs enligt prestationsprincipen med tillämpande av Europeiska centralbankens centralkurs föregående dag och utgiften betalas i en valuta som har bokförts enligt det värde som inkomsten i den utländska valutan har den dag den influtit eller vars anskaffning har bokförts enligt det belopp i euro som betalats för valutaposten. Den kumulativa kursdifferens som uppstått under budgetåret kan i bokslutet vara antingen positiv, och därmed hämta inkomster till staten, eller negativ, och därmed medföra utgifter för staten, för vilka det ska anvisas anslag i budgeten.

2017 budget	1 000
2016 budget	1 000
2015 bokslut	6 499

06. Gemensamma e-tjänster för service och förvaltning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får användas till centraliserad upphandling av gemensamma e-tjänster för service och förvaltning.

Förklaring: Anslaget används för att centraliserat skaffa gemensamma e-tjänster för service och förvaltning av Statens center för informations- och kommunikationsteknik eller av andra organisationer. Sådana tjänster är bl.a. identifierings- och betalningstjänsten för medborgare (VETUMA), medborgarkontot och portalen för öppna data.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tjänst för internetbetalning (överföring till moment 28.20.01)	-500
Utgiftsbesparing	-1 235
Nivåförändring	2
Sammanlagt	-1 733

2017 budget	1 000 000
2016 budget	2 733 000
2015 bokslut	3 804 000

07. Omkostnader för Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 000 000 euro.

Förklaring: Anslaget ger det spelrum som servicecentrets prissättningspraxis förutsätter. Målet för servicecentrets verksamhet är att kostnadsmotsvarigheten ska realiseras under reservationsanslagsperioden. Anslaget ska användas bara om inkomsterna av kundavgifter under ett enskilt budgetår inte räcker till för att täcka de utgifter som verksamheten medför.

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Inköpsfakturor, st.	1 245 498	1 180 000	1 150 000
Försäljningsfakturor (alla), st.	573 040	565 000	565 000
Lönespecifikationer, st.	1 145 326	1 110 000	1 085 000
Kundbelåtenhet	3,8	3,9	3,9
Funktionell effektivitet			
Inköpsfakturor, st./årsv.	12 471	13 100	14 000
Försäljningsfakturor (alla), st./årsv.	20 332	24 800	25 200
Lönespecifikationer, st./årsv., Kieku	6 523	7 000	7 200
Lönespecifikationer, st./årsv., Prima, Personec	7 601	8 900	13 000
Totalproduktivitetsindex (basåret 2011=100)	105,56	107	111
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken	707	677	684 ¹⁾
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	11,2	< 10	< 10
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,4	3,4	3,4

¹⁾ Effekter av digitaliseringen -25 årsv., överföring av bokföringsuppgifterna från ämbetsverken +58 årsv., överföring av ägandet av Kieku och Rondo till Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning +15 årsv.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	56 233	62 504	56 109
Bruttoinkomster	55 185	60 504	54 109
Nettoutgifter	1 048	2 000	2 000
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 000		
— överförs till följande år	4 000		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	55 168	60 504	54 109
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	54 102	62 504	56 109
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 066	-2 000	-2 000
Kostnadsmotsvarighet, %	102	97	96

2017 budget	2 000 000
2016 budget	2 000 000
2015 bokslut	1 047 905

(08.) Utvecklande av Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2016 I tilläggsb.	920 000
2016 budget	1 942 000
2015 bokslut	4 241 000

09. Omkostnader för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 000 000 euro.

Förklaring: Inkomster och utgifter för servicecentrets löpande serviceverksamhet har nettobudgeterats under detta moment. Med hjälp av de inkomster av kundavgifter och andra inkomster som inflyter under momentet finansieras utgifterna för att producera tjänsterna. Avsikten är att anslaget ska användas till oförutsedda affärsrisker.

Servicecentret beräknas ha 1 050 anställda vid utgången av 2017. Intäkterna av servicecentrets verksamhet beräknas uppgå till ca 266 miljoner euro år 2017, medan utgifterna ligger på ca 269 miljoner euro.

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Kundbelåtenhet, 1—5	2,6	3,5	3,7
Funktionell effektivitet och serviceförmåga			
Grundläggande informationstekniktjänst för tjänstemän/slutanvändare			
Produktifieringen på slutrakan. 483 arbetsstationer i användning i Statens center för informations- och kommunikationsteknik		15 000 arbetsstationer	35 000 arbetsstationer
Videokonferenstjänst		5 kunder har tagit tjänsten i bruk	10 kunder har tagit tjänsten i bruk

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Kapacitetstjänst (Vaka+egen)	Produktifieringen klar. Valtti används i den centraliserade infrastrukturen, IdM och ITSM sammanlagt 27 servrar	400 servrar	800 servrar
Verksamhetsställets datakommunikationslösning (LAN, WLAN och WAN)	25 % av verksamhetsställena	omfattas av tjänsten	50 % av verksamhetsställena omfattas av tjänsten
Administration av identiteter och åtkomst-rättigheter (IdM)	Produktifiering pågår	4 kunder har tagit tjänsten i bruk	10 kunder har tagit tjänsten i bruk
Allmän publikationsplattform	Produktifieringen på slutrakan. 4 kunder	20 kunder har tagit tjänsten i bruk	40 kunder har tagit tjänsten i bruk
Datacenterstrategin, nedtagningen av datacenter	Utformningsfasen nästan klar	20 nedtagna datacenter	40 nedtagna datacenter
Tillgänglighet			
VY-nätet (KYTKY) tillgänglighet	100,00	98,98	98,98
VyVi — tillgänglighet	99,37	99,90	99,90
E-tjänster tillgänglighet	99,90	99,90	99,90
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	8,5	8,0	7,5
Arbetsstillfredsställelse, 1—5	3,2	3,6	3,6
Årsverken	619	1 000	1 050

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	169 725	173 260	269 246
Bruttoinkomster	166 063	170 260	266 246
Nettoutgifter	3 662	3 000	3 000
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 263		
— överförs till följande år	1 601		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	166 063	170 260	266 246
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	169 725	173 260	269 246
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 662	-3 000	-3 000
Kostnadsmotsvarighet, %	98	98	99

2017 budget	3 000 000
2016 budget	3 000 000
2015 bokslut	3 000 000

10. Investeringsutgifter för Statens center för informations- och kommunikationsteknik (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för ersättnings-, utvecklings- och utvidgningsinvesteringar som gäller servicecentret och de tjänster det tillhandahåller.

Förklaring: Anslaget används till utgifter för utvecklings- och utvidgningsinvesteringar som gäller servicecentret och de tjänster det tillhandahåller och till ersättningsinvesteringar inom serviceproduktionen, såsom anskaffning av anläggningar och licenser. Servicecentret inkluderar i kundpriserna de kostnader som motsvarar användningen av anslaget under momentet. Servicecentret intäktför det belopp som motsvarar användningen av anslaget periodiserat över flera år.

Inkomsterna till följd av servicecentrets intäktsföring har budgeterats under moment 12.28.20.

2017 budget	10 000 000
2016 budget	10 000 000
2015 bokslut	10 000 000

88. Senatfastigheter

Under momentet beviljas inget anslag.

1. Servicemål och andra verksamhetsmål

Senatfastigheter är ett statligt affärsverk inom finansministeriets förvaltningsområde. Enligt lagen om statliga affärsverk (1062/2010) ska Senatfastigheter tillhandahålla lokalservice och andra tjänster i omedelbar anknytning till den för statliga ämbetsverk och inrättningar, fonder utanför statsbudgeten och andra statliga affärsverk liksom för riksdagen och för enheter som lyder under, står under tillsyn av eller verkar i anslutning till riksdagen samt sköta den statliga fastighetsförmögenhet som är i Senatfastigheters besittning. Affärsverket kan tillhandahålla tjänster också för sådana sammanslutningar vars verksamhet finansieras främst med anslag som tagits in i statsbudgeten.

2. Investeringar

Senatfastigheters investeringar får medföra utgifter på högst 300 miljoner euro år 2017. Dessutom får Senatfastigheter ingå förbindelser som under de följande finansåren får medföra utgifter på högst 230 miljoner euro. Investeringarna koncentreras till grundliga renoveringar för att bibehålla byggnadsbeståndets värde och förbättra dess funktionsduglighet samt till investeringar som effektiviserar användningen av lokaler. I investeringsramen ingår varken markanvändningsavgifter eller överlåtelseskatt.

Dessutom får Senatfastigheter utan krav på motsäkerhet ställa proprieborgen för dotterbolags lån till ett sammanlagt värde av högst 50 miljoner euro.

3. Upplåning

Senatfastigheter berättigas att i syfte att finansiera sin verksamhet 2017 uppta lån enligt 5 § 1 mom. i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) till ett belopp av högst 50 miljoner euro netto.

Förklaring: Finansministeriet har med beaktande av servicemålen och andra verksamhetsmål preliminärt uppställt 54 miljoner euro som resultatmål för Senatfastigheters uthyrningsverksamhet år 2017.

År 2017 intäktsför Senatfastigheter i statsbudgeten sammanlagt 180,3 miljoner euro i form av intäktsföring av vinst från 2016, borgensavgifter och räntor och amorteringar på lån. I finansieringsplanen för 2017 har räntorna och amorteringarna på statens lån uppskattats till 77,4 miljoner euro, intäktsföringen av vinst till 95 miljoner euro och borgensavgifterna till 7,9 miljoner euro. Den upplåning som närmast behövs för finansiering av investeringarna uppgår till högst 50 miljoner euro netto.

Senatfastigheters likviditet påverkas i hög grad av kassaflödet från realiseringen av fastigheter. Kassaflödet från fastighetsaffärer är osäkert och betalningstiderna är långa.

Preliminär investeringsplan för 2017 som grundar sig på resultat- och finansieringsplanen (mn euro)

Investeringar i reparationer som förbättrar byggnadsbeståndets värde och användbarhet	210
Investeringar i nybyggnader	90
Sammanlagt	300

Tabell med jämförelsetal (inkl. försäljningsvinster och försäljningsförluster)

	2015		2016		2017	
	utfall affärsverk	koncern	prognos affärsverk	koncern	upp- skattning affärsverk	koncern
Omsättning, mn €	622	631	572	580	583	591
— Uthyrning	606	615	555	563	566	574
— Tjänster	16	16	17	17	17	17
Övriga rörelseintäkter	51	51	50	50	50	50
Hysesverksamhetens hyresnetto, mn €	359		296		297	
— % av omsättningen	59,2		53,3		52,5	
Avskrivningar (inkl. nedskrivningar)	230		196		196	

Tabell med jämförelsetal (inkl. försäljningsvinster och försäljningsförluster)

	2015 utfall affärsverk		2016 prognos affärsverk		2017 upp- skattning affärsverk	
		koncern		koncern		koncern
Rörelsevinst, mn €	162	162	145	141	141	137
— % av omsättningen	26,1	25,6	25,4	24,3	24,2	23,2
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	199	189	103	110	98	100
— % av omsättningen	32,0	30,0	18,0	19,0	16,8	16,9
Balansomslutning	4 606	4 660	4 582	4 636	4 639	4 693
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €	370		100		95	
Investeringar, mn €	268		300		300	
Investeringar i % av omsättningen	43,1		52,5		51,5	
Avkastning på investerat kapital, % av hela verksamheten	5,4	5,0	3,4	3,2	3,3	3,1
Avkastning på investerat kapital, % hyresverksamhet	2,9		2,3		2,3	
Avkastning på eget kapital, %	6,8	6,4	3,6	3,4	3,4	3,2
Avkastning på eget kapital, %, hyres- verksamhet in-house	2,5		1,5		1,5	
Soliditet, %	61,9	61,2	62,3	62,0	61,8	61,6
Antal anställda	309	311	314	316	320	322

Inkomstmoment gällande affärsverket (mn euro)

	2015 utfall	2016 prognos	2017 uppskattning
Intäktsföring under inkomstmoment			
12.28.99 Borgensavgifter		6,2	7,8
13.01.04 Räntor på statens lån		16,2	12,5
13.05.01 Intäktsföring av vinst		370,0	100,0
15.01.02 Återbetalningar av statens lån till affärsverk		81,2	68,8
Sammanlagt		473,6	189,1

2017 budget	—
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	—
2015 budget	—

30. Statistikväsendet, den ekonomiska forskningen och registerförvaltningen

Förklaring: **Statistikcentralen** är allmän myndighet inom statens statistikväsen. Utöver framställandet av statistik ska centralen sörja för det allmänna utvecklandet av det nationella statistikväsendet i samarbete med övriga statliga statistikframställande myndigheter. Statens statistikväsen ska sörja för att statistik över samhällsförhållandena och deras utveckling framställs för allmänt bruk. Inom statistikproduktionen är målet att så väl som möjligt koppla samman det inhemska informationsbehovet och de internationella förpliktelserna. Det europeiska statistiksystemet ska påverkas så att man när statistiken ses över undviker överlappande statistik och så att kra-

ven i statistikbestämmelserna blir färre och enklare. Inom det internationella statistiksamarbetet främjas spridningen och förankringen av god praxis.

Till stöd för beslutsfattandet utövar **statens ekonomiska forskningscentral** tillämpad ekonomisk forskning och gör ekonomiska analyser om frågor som är viktiga med tanke på samhälls-ekonomi och de ekonomiska besluten i Finland.

Befolkningsregistercentralen ska möjliggöra att uppgifter i befolkningsdatasystemet och tjänster som Befolkningsregistercentralen tillhandahåller inom certifierad elektronisk kommunikation utnyttjas som stöd för samhällets funktioner och informationsförsörjning. Med sin verksamhet främjar Befolkningsregistercentralen skyddet för privatlivet, skyddet för personuppgifter och datasäkerheten samt utvecklandet och iakttagandet av kraven på god informationsbehandling och god informationshantering. Befolkningsregistercentralen är tillsammans med magistraternas registeransvarig för befolkningsdatasystemet. Befolkningsregistercentralen förvaltar och utvecklar befolkningsdatasystemet, uppgifterna i det och kvaliteten på uppgifterna samt den certifierade elektroniska kommunikationen. Befolkningsregistercentralen tillhandahåller informationstjänster och certifikattjänster ur befolkningsdatasystemet.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Statistik, informationsmaterial, undersökningar och tjänster är tillförlitliga och relevanta
- Forskningsverksamheten stöder beslutsfattandet som svarar mot de viktigaste utmaningarna i den finländska samhälls-ekonomi
- Befolkningsdatasystemet och certifikattjänsterna är fortsatt tillförlitliga och deras tillgänglighet och användning ökar
- Genom den nationella servicearkitekturen möjliggörs fortsatt digitalisering i Finland genom att man effektiviserar och stöder kundernas verksamhet
- Genom att utveckla folkbokföringen och dess datasystem främjar man kvaliteten på samhällets basregisteruppgifter och en kostnadseffektiv tillgång till uppgifterna särskilt med beaktande av dataskydds- och datasäkerhetsaspekterna.

01. Statistikcentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 47 138 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av medlemsavgifter
- 2) till finansiering av statistiska projekt som hänför sig till medlemskapet i EU.

Vid nettobudgeteringen beaktas som inkomster

- 1) inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten
- 2) inkomsterna från EU och från samprojekt utanför budgeten.

*Förklaring:***Mål för resultatet av verksamheten**

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Antal offentliggöranden, st.	556	550	545
Antal tillhandahållna tjänster, st. (över 500 €)	848	800	800
Andel offentliggöranden i rätt tid, %	95	99	99,5
Andel felfria offentliggöranden, %	93	97	97
Antal ansökningar om licenser inom forskarservicen, st.	185	235	260
Funktionell effektivitet			
Produktivitetsförändring, %	5,0	0,5	0,5
De fasta kostnadernas andel av de totala kostnaderna, %	76	82	72
Produktionsutgifter per statistikuppgift som offentliggörs, 1 000 €	98	100	100
Kostnadsmotsvarighet för avgiftsbelagda tjänster, %	115	100	100
Andel som svarat via internetblanketter eller automatisk rapportering av alla svarande i insamling av företagsdata, %	88	91	92
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken vid centralen sammanlagt	736	754	730
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	11,5	9,7	8,9
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,4	3,5	3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	56 969	58 446	56 138
Bruttoinkomster	9 697	7 900	9 000
Nettoutgifter	47 272	50 546	47 138
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 621		
— överförs till följande år	6 705		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 386	7 000	7 500
— övriga intäkter	576	-	-
Intäkter sammanlagt	7 962	7 000	7 500

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 919	7 000	7 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 043	-	-
Kostnadstäckning, %	115	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Betalningsbalansstatistik			-1 022
Ordförandeskapet för FN:s expertgrupp för energistatistik (överföring till moment 32.01.01)			-60
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)			-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)			-352
Löneglidningsbesparing			-258
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)			-436
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna			-247
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)			-58
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)			-534
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)			-274
Temporär sänkning av StPL-avgiften			-367
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-6
Nivåförändring			209
Sammanlagt			-3 408

2017 budget	47 138 000
2016 II tilläggsb.	-367 000
2016 budget	50 546 000
2015 bokslut	50 356 000

02. Statens ekonomiska forskningscentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 382 000 euro.

Av anslaget får högst 310 000 euro användas till betalning av omkostnader för rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken samt till betalning av utgifter som föranleds av utrednings- och forskningsverksamhet.

*Förklaring:***Produktion och kvalitetsledning samt funktionell effektivitet**

Statens ekonomiska forskningscentralers verksamhet är inriktad på högklassig och betydande forskning som stöd för det samhälleliga beslutsfattandet. Statens ekonomiska forskningscentral publicerar sina egna publikationsserier och dessutom internationella artiklar och andra publikationer. Det kvalitetsjusterade antalet publikationer i förhållande till antalet årsverken ökar. Statens ekonomiska forskningscentral sörjer för villkoren för forskning genom att öka det internationella forskningsarbetet och genom att som en del av forskarsamhället delta i utvecklingen av den finländska ekonomiska forskningen.

Hantering och utvecklande av personalresurser

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Årsverken, årsv.	50	53	55
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	4,7	4,6	4,0
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,3	3,4	3,7

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 275	5 490	5 442
Bruttoinkomster	1 539	1 750	2 060
Nettoutgifter	3 736	3 740	3 382
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 511		
— överförs till följande år	1 919		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Rådet för utvärdering av den ekonomiska politiken	110
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-1
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-277
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-27
Löneglidningsbesparing	-18
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-30
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-16
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-4
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-42
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-19
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-26
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-1
Nivåförändring	-7
Sammanlagt	-358
2017 budget	3 382 000
2016 II tilläggsb.	-26 000
2016 budget	3 740 000
2015 bokslut	4 144 000

03. Befolkningsregistercentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 9 348 000 euro.

Förklaring:

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Funktionell effektivitet			
Totalproduktivitetsindex input/output, förändring jämfört med året innan, %	-	1	1
Produktion och kvalitetsledning			
Riktigheten i elektronisk identitet, %	100	100	100
Dataenheter som överlämnats vid tillämpningsförfrågan, mn st.	17,7	14,5	19,2
Möjlighet att använda direktåtkomst i befolkningsdatasystemet, %	99,90	99,95	99,95
Möjlighet att använda certifieringssystem, %	99,99	99,95	99,95
Flyttningsanmälan på internet, %	69	72	75
Identifieringstjänstens och befogenhetstjänstens tillgänglighet, %			99,90
Informationsledens, tjänstevyernas och servicedatalagrets tillgänglighet, %			99,50
Andel kommuner som beskrivit sina tjänster i servicedatalagret, %			100
Vetuma- och Tunnistus.fi-kunder som inkluderats i identifieringstjänsten, %			100
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken, ämbetsverket sammanlagt ¹⁾	116,6	125	140
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	8,9	9	9
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,5	3,4	3,4

¹⁾ Inbegriper inte visstidsanställda för genomförandet av programmet för den nationella servicearkitekturen.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	22 299	24 528	27 273
Bruttoinkomster	18 379	16 880	17 925
Nettoutgifter	3 920	7 648	9 348
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 346		
— överförs till följande år	5 410		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro) (Informationstjänsten)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Offentlighetsrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	6 759	8 368	7 675
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 621	8 368	7 675
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	138	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	102	100	100
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, intäkter av försäljningen av prestationer	1 733	1 350	1 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 596	1 315	1 200
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	137	35	-
Kostnadsmotsvarighet, %	109	103	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Katso-tjänsten (kontinuerlig) (överföring från moment 28.10.01)	563
Koncentrering av identifikationsavgifter (överföring från moment 28.10.01)	300
Koncentrering av identifikationsavgifter (överföring från moment 32.30.01)	228
Suomi.fi-tjänsten (överföring från moment 28.20.01)	1 075
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-2
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-32
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-1
Löneglidningsbesparing	-11
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-179
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-34
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-5
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-48
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-22
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-24
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-5
Nivåförändring	-103
Sammanlagt	1 700
2017 budget	9 348 000
2016 II tilläggsb.	-25 000
2016 budget	7 648 000
2015 bokslut	7 984 000

40. Statens regional- och lokalförvaltning

Förklaring: **Regionförvaltningverken** tillgodoser regional jämlikhet genom att i samarbete med andra aktörer främja rättsskyddet och säkerheten samt genom att utveckla och stödja en i ekonomiskt, socialt och ekologiskt hänseende hållbar välfärd.

Regionförvaltningsverken sköter uppgifter inom följande ansvars- och uppgiftsområden: social- och hälsovård, miljö- och hälsoskydd, undervisnings- och kulturverksamhet, konsument- och konkurrensförvaltning, tillståndsärenden och övriga ansökningsärenden som hör till området för miljöskydds- och vattenlagstiftningen, tillsyn över och utvecklande av arbetarskyddet, produkt-tillsyn över produkter som används i arbetet, i egenskap av arbetarskyddsmyndighet tillsyn över att arbetarskyddslagstiftningen iakttas, räddningsväsendet, samordnande av beredskapen i regionen, utvärdering av den regionala tillgången till basservice samt styrning, övervakning och utvecklande av magistraterna.

Magistraterna har till uppgift att säkerställa att samhället fungerar och att det finns tillgång till interoperabel information för olika kunders behov genom att sköta de register som magistraterna ansvarar för och deras datainnehåll samt säkerställa att kundernas grundläggande rättigheter tillgodoses i det finländska samhället. Magistraterna svarar inom sina verksamhetsområden för befolkningsdata och förmyndarärenden samt den riksomfattande konsumentrådgivningen. Magistraterna sköter också uppgifter som hör till notarius publicus samt civilvigslar och registreringar av partnerskap, bestyrkande av köp och uppgifter i anslutning till val och folkomröstningar. Andra uppgifter som hör till magistraterna är bl.a. namnändringar, hindersprövning och fastställelse av delägarförteckningen i bouppteckningar.

Mål som stöder ansvarsområdets samhällseliga effektmål

- Tillgången till och kvaliteten på basservicen förbättras
- Hälo- och välfärdsskillnaderna minskar och människor tar mer ansvar för den egna hälsan och de egna levnadsvanorna
- Serviceproducenternas handlingsfrihet ökar
- Förutsebarheten i företagsklimatet ökar samtidigt som näringslivets verksamhetsmiljö, säkerhet och marknadens funktion förbättras
- Livsmedelssäkerhetskedjans kvalitet och säkerhet samt styrningen av tillsynen över miljö- och hälsoskyddet bibehålls på en god nivå
- Kundernas rättssäkerhet tillgodoses.

01. Regionförvaltningsverkens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 53 300 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till projekt som får EU-finansiering
- 2) till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föranleds av de uppgifter som anges i förordningen om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland (1179/2009).

Förklaring: För regionförvaltningsverken uppställs i resultatavtalen mål för resultatet av verksamheten. Förverkligandet av dessa mål utvärderas vid resultatförhandlingar mellan ministerierna, centralförvaltningsmyndigheterna och regionförvaltningsverken och i utvärderingsrapporter.

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Genomsnittlig behandlingstid, mån.			
Klagomål	8,3	8	8
Besvär och utlåtanden i ärenden som gäller undervisnings- och kulturverksamheten	1,5	2,5	2,5
Alkoholtillstånd	0,8	1	1
Tillstånd för privata tjänsteproducenter inom social- och hälsovården	2,1	2	2
Ansökningar om miljö- och vattentillstånd, medeltal	13,3 ¹⁾	10	10
Ansökningar om miljö- och vattentillstånd, median	11,7	10	10
Resultaten av kundförfrågan, skala 0—5			
Kundtillfredsställelse med tjänstvilligheten och samarbetsförmågan	3,9	4	4
Kvaliteten på försvarskurserna	4,3	4	4
Funktionell effektivitet			
Tillsynsbesök samt genomförda utvärderingar och kontroller, genomförandegrad %			
Styrnings- och utvärderingsbesök samt regionala evenemang som följer av prioriteringarna i tillsynsprogrammet för social- och hälsovården (andelen besök och evenemang, % av det totala antalet enligt resultatavtalen)	-	100	100
Det kommunala miljö- och hälsoskyddets utvärderings- och styrningsbesök, antal utvärderingsbesök, antal besök/samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet, %	-	20	20
Genomförandegraden för urvalskontroller av djurens välbefinnande och tvärvillkor	96,7	100	100
Genomförandegraden i fråga om handlingsplanen för konsument-, konkurrens- och näringsrättsliga uppgifter	95,0	100	100
Kostnadsmotsvarighet, %			
Alkoholtillstånd samt social- och hälsovårdens avgiftsbelagda prestationer	87,0	100	100
Miljö- och vattentillstånd, kostnadsmotsvarighet %	43,0	50	50
Mål för hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken, sammanlagt	1 265	1 216	1 195
varav regionförvaltningsverkets omkostnader	772	767	753
Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet, moment 33.02.07	453	429	422
Övriga moment	40	20	20
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,7	9,0	9,0
Arbetstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,5	3,5	3,5

¹⁾ Tillståndsärenden och andra ärenden enligt miljöskyddslagen och vattenlagen

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	67 984	68 741	67 160
Bruttoinkomster	13 090	12 380	13 860
Nettoutgifter	54 894	56 361	53 300
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	7 135		
— överförs till följande år	10 740		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	12 666	12 000	13 405
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	22 618	20 100	22 340
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-9 952	-8 100	-8 935
Kostnadsmotsvarighet, %	56	60	60
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	31	30	30
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	30	30	30
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	103	100	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparing till följd av överföring av konsumentssäkerhetstillsynen	-8
IKT-förändringar till följd av regionförvaltningsverksreformen	200
Konsumentssäkerhetstillsyn (överföring till moment 32.40.05)	-42
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-38
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-452
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	75
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-954
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-285
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-68
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-682
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-320
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-418
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-49
Nivåförändring	-20
Sammanlagt	-3 061

2017 budget	53 300 000
2016 II tilläggsb.	-339 000
2016 budget	56 361 000
2015 bokslut	58 499 000

02. Magistraternas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 28 346 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av ersättning till Ålands landskapsregering för kostnader som föränleds av de uppgifter som anges i förordningen om skötseln på Åland av uppgifter som gäller konsumentrådgivning (720/2014).

Förklaring: För magistraterna uppställs det i strategiska resultatavtal mål för resultatet av verksamheten. Förverkligandet av dessa mål utvärderas vid resultatförhandlingar mellan enheten för styrning och utveckling av magistraterna vid Regionförvaltningsverket i Östra Finland och magistraterna och i utvärderingsrapporterna.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Produktion och kvalitetsledning			
Förordnande av intressebevakning			
— avgöranden genom magistratens beslut, tid i genomsnitt	3,2 mån.	4 mån.	3 mån.
Intressebevakning-revision			
— de privata intressebevakarnas redovisning granskats efter inlämnandet till magistraten, tid i genomsnitt	3,9 mån.	-	3,8 mån.
Tillståndsärenden			
— avgörande från det att ansökan inkommit till magistraten, tid i genomsnitt	1,4 mån.	2 mån.	1,2 mån.
Konsumentrådgivning			
— den nationella telefonrådgivningen, av de kunder som ringer rådgivningen betjänas minst	86 %	80 %	90 %
Funktionell effektivitet			
Avgiftsbelagda tjänster inom förmyndarverksamheten			
— produktivitet: prestationer/årsv.	692	-	730
Avgiftsfria person-, familje- och arvsrättsliga tjänster			
— produktivitet: prestationer/årsv.	7 688	8 375	8 070
Konsumentrådgivningstjänster, rådgivning			
— produktivitet: prestationer/årsv.	1 977	2 320	2 080
Avgiftsbelagda offentligrättsliga vittnestjänster			
— produktivitet: prestationer/årsv.	10 336	-	10 850
Avgiftsbelagd offentligrättslig informationstjänst			
— produktivitet: prestationer/årsv.	6 758	7 200	7 100
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken ämbetsverk, magistraternas omkostnadsmoment			
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9,9	9	9
Arbetsstillfredsställelseindex, 1—5 VMBaro	3,3	3,3	3,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	46 946	45 738	42 766
Bruttoinkomster	16 211	14 650	14 420
Nettoutgifter	30 735	31 088	28 346
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 868		
— överförs till följande år	6 625		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	15 791	14 400	14 050
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	21 112	18 600	18 010
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-5 321	-4 200	-3 960
Kostnadsmotsvarighet, %	75	77	78
Företagsekonomiska prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	325	250	289
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	139	225	260
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	186	25	29
Kostnadsmotsvarighet, %	234	111	111

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Extra uppgifter när det gäller registrering av asylsökande	127
Informationssystem för ledningen	-160
Modernisering av magistraternas register, den elektroniska tjänstehelheten (MERP) och kassasystemet VAKAVA	-450
Teknologisk reform av datasystemen	-150
Utveckling av öppna data (investeringsutgift)	-200
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-345
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	62
Löneglidningsbesparing	-124
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-128
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-153
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-52
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-525
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-244
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-336

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-28
Nivåförändring	-36
Sammanlagt	-2 742

2017 budget	28 346 000
2016 II tilläggsb.	23 000
2016 budget	31 088 000
2015 bokslut	32 492 000

03. Stödåtgärder inom regional- och lokalförvaltningen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 352 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till administrering av utlokaliseringen av funktioner inom statens centralförvaltning
- 2) till utvecklande av statens regionala och lokala förvaltningsstrukturer
- 3) till utvecklande av former för myndigheternas gemensamma kundservice och till administrering av samservicen
- 4) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken
- 5) till ersättning av de kostnader som kommunerna föranleds av ordnandet av gemensam kundservice inom den offentliga förvaltningen
- 6) till upphandling och drift av de IKT-system som ska användas inom den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice.

Förklaring: Verksamheten för de servicepunkter som testats inom projektet för den gemensamma kundservicen inom den offentliga förvaltningen har fortsatt 2016. Reformen av de IKT-system som är avsedda för den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice genomförs 2016—2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansieringen av projektet Kundservice 2014 upphör	-328
Pilotprojekt som gäller den offentliga förvaltningens gemensamma kundservice	58
Sammanlagt	-270

2017 budget	352 000
2016 budget	622 000
2015 bokslut	1 782 000

50. Pensioner och ersättningar

Förklaring: Utvecklingen mot en allt äldre befolkning skapar ett betydande tryck på en ökning av statens pensionsutgifter under de två följande årtiondena. Målet är att förbättra hållbarheten i fråga om finansieringen av pensionerna och att på lång sikt höja den genomsnittliga pensioneringsåldern med 2—3 år. Genom Statskontorets Kaiku-projekt, som finansieras med en arbetarskyddspremie som tas ut hos ämbetsverken, strävar man efter att avvärja risken för nedsatt arbetsförmåga och på så sätt dämpa ökningen av statens pensionsutgifter.

15. Pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 577 377 000 euro.

Anslaget får i enlighet med pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) och lagstiftning i anslutning till den användas till betalning av

- 1) pensioner, familjepensioner, rehabiliteringsstöd, andra rehabiliteringsförmåner (inkl. eventuell mervärdesskatt) och tillägg till dessa
- 2) ersättningar i anslutning till pensionsarrangemang som betalats i samband med kommunaliseringen av statliga funktioner med stöd av olika lagar
- 3) dröjsmålsförhöjningar
- 4) eventuella rättegångskostnader
- 5) förskottsutgifter till följd av principen om sista pensionsanstalt
- 6) utredningsposter till följd av principen om sista pensionsanstalt.

Anslaget får även användas för att ersätta den kommunala pensionsanstalten för delar av sådana pensioner som grundar sig på tidigare anställning i statens tjänst och som betalas ut med anledning av vissa ägarbyten. Ersättningen betalas i samband med kostnadsfördelningen i fråga om Vilma-pensioner.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2017 (2533).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Pensioner, rehabiliteringsstöd och familjepensioner som beviljats på grund av anställning hos staten, kommun, församling eller enskild samt motsvarande pensioner vid statsunderstödda institutioner, affärsverk eller statens affärsdrivande ämbetsverk och inrättningar	4 554 434 000
Pensioner och familjepensioner till riksdagsledamöter	13 270 000
Rehabiliteringsförmåner som beviljats personer som omfattas av statens pensionskydd	2 000 000
Ersättning till den kommunala pensionsanstalten	7 673 000
Sammanlagt	4 577 377 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	24 891
Ändring till följd av pensionernas ökade volym	81 380
Sammanlagt	106 271

2017 budget	4 577 377 000
2016 budget	4 471 106 000
2015 bokslut	4 418 277 947

16. Extra pensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 096 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av extra pensioner enligt gällande statsrådsbeslut och till betalning av extra pensioner som har beviljats tidigare.

Av anslaget får högst 9 000 euro användas till betalning av extra pensioner som riksdagens kanslikommission beviljat.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2017 (2533).

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka betalningen av de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Extra pensioner	2 087 000
Av riksdagens kanslikommission beviljade extra pensioner (högst)	9 000
Sammanlagt	2 096 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	12
Ändringar som inte beror på indexhöjningar	-62
Sammanlagt	-50

2017 budget	2 096 000
2016 budget	2 146 000
2015 bokslut	1 735 738

17. Övriga pensionsutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 625 000 euro.

Anslaget får användas

1) för betalning av ersättningar till bolagen Nokia Abp, Vapo Oy, Vammass Oy och Lapua Oy för den extra belastning som uppkommer av att pensionskyddet hålls på samma nivå som pensionskyddet enligt lagen om statens pensioner, vilken belastning föranleds av att personal som varit i Televas tjänst den 31 augusti 1976, i Statens bränslecentralers tjänst den 31 december 1983, i Vammaskoski fabriks och Lappo Patronfabriks tjänst den 31 december 1990 flyttats över till nämnda bolag

2) för betalning av ersättningar till arbetsgivaren till en person, vilken såsom gammal arbetstagare före den 1 januari 1994 i samband med företagsköp eller motsvarande omorganiseringar av företags ägarförhållanden eller inom en koncern flyttats över från ett bolag till ett annat, samt till arbetsgivaren till en person vilken såsom gammal arbetstagare flyttats över från Patria Vammass Oy eller Patria Lapua Oy i samband med företagsköp, överlåtelse av affärsrörelse eller motsvarande omorganiseringar; med gammal arbetstagare avses då personer som den 31 december 1990 flyttats över från Vammaskoski fabrik eller Lappo Patronfabrik till Vammass Oy eller Patruunatehdas Lapua Oy och senare till Patria-koncernen

3) till överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt från statens pensionssystem till följd av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999).

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Ersättningarna betalas i huvudsak som sådana engångsbelopp uträknade på försäkringsmatematiska grunder som Keva kan avtala om. Ersättningarna kan också betalas som kontinuerliga prestationer.

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka kostnaderna för betalning av eller ersättning för de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Anslaget kommer inte att användas för pensionsersättningar till bolag som bildats efter 1992.

Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2017 (2533).

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning till Nokia Abp	50 000
Ersättning till Vapo Oy	400 000
Ersättning till Vammass Oy	250 000
Ersättning till Lapua Oy	250 000
Övriga ersättningar	20 000
Överföringar av kapitalvärdet på pensionsrätt till Europeiska gemenskapernas pensionssystem	1 655 000
Sammanlagt	2 625 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	15
Ändringar som inte beror på indexhöjningar	-41
Sammanlagt	-26
2017 budget	2 625 000
2016 budget	2 651 000
2015 bokslut	1 428 845

50. Skadestånd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 39 700 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till olycksfallsersättningar
- 2) till trafikskadeersättningar
- 3) till förmåner som motsvarar grupplivförsäkring
- 4) till periodiska ersättningar till statstjänstemän
- 5) till ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda
- 6) till ersättningar som betalas med stöd av lagen angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift
- 7) till betalning av gottgörelse med stöd av lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)
- 8) till betalning av skadestånd vid tillämpning av lagen om statens skadeståndsverksamhet
- 9) till sakkunnigarvoden i samband med ersättningar för olycksfalls- och trafikskador
- 10) på särskilt beslut av statsrådet till ersättningar för kostnader förorsakade av räddnings- och evakueringsoperationer, evakueringsflygningar och sjukvård i områden som drabbats av naturkatastrofer samt för transport av avlidna olycksoffer till hemlandet.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

1) olycksfallsersättningar: lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948), yrkessjukdomslagen (1343/1988), lagen om olycksfallsersättning för statstjänstemän (449/1990), 6 kap. 14 § i lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002), lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990), 26 § i lagen om statens pensioner (1295/2006), tingsrättslagen (581/1993) och övrig lagstiftning som har samband med olycksfallsersättningssystemet

2) trafikskadeersättningar: trafikförsäkringslagen (279/1959) och lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991)

3) periodiska ersättningar till statstjänstemän: statstjänstemannalagen (750/1994) och förordningen gällande avgångsbidrag (1350/1994)

4) ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda: lagen om ersättning av statsmedel till statsanställda för kostnader för vissa rättegångar (269/1974) och lagen om ersättande av vissa skador som uppkommit i tjänsteutövning eller arbetsuppgift i statens tjänst (794/1980)

5) lagen angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift (8/1898)

6) lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009)

7) lagen om statens skadeståndsverksamhet (978/2014).

Den inverkan som arvoden till experter i samband med ersättningar för olycksfalls- och trafikskador har på utgifterna är ca 10 000 euro per år.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Olycksfallsersättningar	35 000 000
Trafikskadeersättningar	2 000 000
Ersättningar för förmåner som motsvarar grupplivförsäkring	1 400 000
Periodiska ersättningar till statstjänstemän	70 000
Ersättningar för vissa kostnader och skadestånd till statligt anställda	100 000
Ersättningar som betalas med stöd av lagen angående ansvarighet för skada i följd av järnvägsdrift	110 000
Olycksfallsersättningar på grund av olyckan vid Lappo patronfabrik	70 000
Gottgörelser för dröjsmål vid rättegång	250 000
Koncentrering av statens skadeståndsverksamhet	500 000
Reseskador	200 000
Sammanlagt	39 700 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Automatiska faktorer	-35
Gottgörelse för dröjsmål vid rättegång	-150
Koncentrering av skadeståndsverksamheten	86
Reseförsäkringar	200
Trafikskador	-350
Sammanlagt	-249

2017 budget	39 700 000
2016 budget	39 949 000
2015 bokslut	39 479 889

63. Pensionsutgifter som andra pensionsanstalter ska svara för (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 198 471 000 euro.

Anslaget får

1) med stöd av pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) användas till betalning av pensioner som staten till följd av principen om sista pensionsanstalt har beviljat för andra pensionsanstalters räkning

2) användas till betalning av de belopp som ingår i statens pensioner och för vilka Keva med anledning av vissa ägarväxlingar betalar ersättning i samband med kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2017 (2533).

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.51.

Ett belopp som motsvarar beloppet i momentet överförs till Keva för att täcka betalningen av de pensioner som finansieras med anslag under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsekvenser av indexhöjningar	1 044
Ändring till följd av Vilma-pensionernas ökade volym	11 273
Sammanlagt	12 317

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	198 471 000
2016 budget	186 154 000
2015 bokslut	164 342 519

95. Ränteutgifter för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar och förskott som de betalat till staten (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 733 000 euro.

Anslaget får användas till räntor för pensionsutgifter som andra pensionsanstalter betalat på statens vägnar samt till räntor för förskott som andra pensionsanstalter betalat till staten.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Staten betalar ränta till kostnadsfördelningen enligt Vilma-principen på sådana pensioner enligt lagen om statens pensioner som betalats av andra pensionsanstalter samt på sådana förskott som betalats vid kostnadsfördelningen. Som räntesats används en ränta enligt de beräkningsgrunder som avses i 179 § 4 mom. i ArPL.

Under momentet tas även upp eventuell ränteutgift som avses i 1 § 3 mom. i statsrådets förordning om överföring av de medel som behövs för betalning av statens pensioner och om ersättning för kostnader till den kommunala pensionsanstalten (784/2010).

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 13.01.09.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i ränteprognosen	-21 530
Konsekvenser av indexhöjningar	174
Ändring till följd av Vilma-pensionernas ökade volym	2 989
Sammanlagt	-18 367

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	15 733 000
2016 budget	34 100 000
2015 bokslut	32 337 785

60. Gemensamma personalutgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller personalutgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen.

02. Separat budgeterade löneutgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till löner för nödvändig extra personal i sådana fall då det ökade behovet av personal inte var känt när budgetpropositionen bereddes
- 2) till utgifter som föranleds av finansministeriets beslut om villkor i tjänsteförhållande
- 3) till utbetalning av lön på indragningsstat enligt lagen om lön på indragningsstat (182/1931).

Fullmakt

År 2017 får det vid ibruktagandet av nya lönesystem för statliga ämbetsverk som inrättats till följd av strukturomvandlingar föranledas årliga utgifter på högst 4 600 000 euro som tidigast 2022 föranleds av de särskilda kostnaderna för harmoniseringen av löner. Förbindelsen ska ingås på villkor att dessa kostnader ska minskas med ämbetsverkspotter och annan tjänste- och arbetskollektivavtalsfinansiering tills kostnaderna i sin helhet har täckts genom dessa.

Förklaring: Vid sådana strukturomvandlingar inom statsförvaltningen där nya ämbetsverk inrättas tar man i bruk lönesystem för dem. De föranleder merkostnader, eftersom lönerna för den personal som övergår är tryggade och en del av personalen får löneförhöjningar. Hittills har dessa förhöjningar gjorts enligt de ämbetsverkspotter som det avtalats om i statens ramavtal. I en tid av måttliga löneuppgörelser inom statsförvaltningen leder detta till mycket långa övergångsperioder och behovet av en snabbare harmonisering av lönerna ökar. Fullmakten behövs för att förhand-

lingar om dessa avtal för enskilda verk ska kunna föras också i fråga om harmoniseringen och för att avtal ska kunna ingås för de enskilda verken. Detta är ändamålsenligt i stället för att finansministeriet gör dessa avtal centraliserat och avtalen sedan ska godkännas separat av statsrådet och riksdagens finansutskott, vilket krävs enligt det vanliga förfarandet.

När de ämbetsverksspecifika avtalen ingås ska i avtalen tas in skrivningar om detta som håller sig inom ramen för fullmakten. Finansministeriet ska säkerställa detta när det granskar och godkänner de enskilda avtalen. Samtidigt ska det belopp som via budgeten tillfaller ämbetsverket liksom minskningen av beloppet preciseras separat för varje år på det sätt som anges i beslutsdelen. De ovan avsedda kostnader som föranleds av de avtal som ingåtts med stöd av fullmakten finansieras via budgeten för varje ämbetsverk för de aktuella åren.

Beloppet av fullmakten har dimensionerats enligt de uppgifter man hade om situationen i fyra sådana ämbetsverk (Naturresursinstitutet, Statens center för informations- och kommunikationsteknik, Konkurrens- och konsumentverket samt Nationella centret för utbildningsutvärdering) när budgetpropositionen lämnades. Fullmaktens belopp för de enskilda verken bestäms separat.

Användningen av fullmakten beräknas föranleda staten utgifter till ett belopp av 4 600 000 euro per år fr.o.m. 2022.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Anställning av extra personal och utgifter till följd av beslut om villkor i tjänsteförhållande	10 000
Löner på indragningsstat	15 000
Sammanlagt	25 000
2017 budget	25 000
2016 budget	25 000
2015 bokslut	26 816

10. Främjande av säkerheten i arbetet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 850 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för sådan forskning och insamling av uppgifter som främjar arbetarskyddet, arbetshälsan och företagshälsovården inom statsförvaltningen
- 2) för sådan forskning och utveckling som främjar arbetslivsförhållandena mellan den statliga arbetsgivaren och de statligt anställda
- 3) för utbildning och information om det som anges ovan.

Förklaring: Anslaget grundar sig på lagen om arbetarskyddsfonden (407/1979), lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) och lagen om statskontoret (305/1991). Anslaget beräknas så att det är 0,23 promille av de löner som betalats till de statsanställda. Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat att antalet anställda inom staten minskar och dessutom de effekter på lönesumman som följer av de löneförhöjningar som överenskommit vid tjänste- och arbetskollek-

tivavtalsförhandlingarna. Målet är att förbättra förutsättningarna för säkerhet i arbetet på statliga arbetsplatser och att stödja de statsanställdas välbefinnande i arbetet genom finansiellt stöd till information, forskning och utvecklingsprojekt som gäller ämnesområdet. Statens arbetslivsdelegation beslutar årligen om de prioriterade områdena för fördelningen av anslaget.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.60.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskningen av antalet statsanställda	-50
Sammanlagt	-50
2017 budget	850 000
2016 budget	900 000
2015 bokslut	920 000

12. Kompetensutveckling (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av sådan ersättning till ämbetsverk och inrättningar inom statsförvaltningen och arbetslöshetsförsäkringsfonden som avses i lagen om ersättning för utbildning (1140/2013).

Förklaring: Av anslaget kan ersättning betalas till ämbetsverk och inrättningar inom statsförvaltningen för sådan utbildning som de ordnar för sina anställda. Av anslaget kan ersättning dessutom betalas till arbetslöshetsförsäkringsfonden till det belopp som fonden har betalat till arbetsgivarna i utbildningsersättning. Ordandet av utbildning och det ekonomiska incitament som är kopplat till det är en del av förverkligandet av den verksamhetsmodell för kompetensutveckling som avses i ramavtalet för arbetsmarknaden och som arbetsmarknadens centralorganisationer kommit överens om.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats det utbetalade beloppet av ersättningar 2015 och 2016 och arbetslöshetsförsäkringsfondens beräkning av ersättningar som ska betalas ut 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättningar till ämbetsverk och inrättningar för utbildningar utbildningslösningen i ramavtalet	4 000
Sammanlagt	4 000
2017 budget	15 000 000
2016 budget	11 000 000
2015 bokslut	8 000 000

60. *Överföringar till Utbildningsfonden* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 230 000 euro.

Anslaget får användas till statens betalning till Utbildningsfonden enligt 13 § i lagen om Utbildningsfonden (1306/2002).

Förklaring: I fråga om personer i statens tjänst betalar staten till Utbildningsfonden de i fondens bokslut fastställda kostnaderna för yrkesexamensstipendier som beviljats statsanställda.

2017 budget	230 000
2016 budget	230 000
2015 bokslut	177 600

70. **Utvecklande av statsförvaltningen**

Förklaring: De centrala och för varje förvaltningsområde och ämbetsverk specifika IKT-projekt som används för att utveckla organisationer, processer, tjänster och informationsteknik stöds med produktivtetsanslaget under moment 28.70.20. Från momentet överförs årligen i budgeten anslag till förvaltningsområdenas och ämbetsverkens förfogande.

Mål som stöder ansvarsområdets samhälleliga effektmål

- Med hänsyn till principerna för digitaliseringen utvecklas kundorienterad verksamhet, försöksinriktad verksamhetskultur och sam användning av information och teknik
- Digitaliseringens möjligheter utnyttjas så att de tjänster som den offentliga förvaltningen ansvarar för tillhandahålls kundorienterat i form av organisationsöverskridande processer och i samarbete med andra aktörer
- Administrations- och ledningsansvaret för styrningen av informations- och cybersäkerheten görs klarare när styrnings- och samarbetsorganen för statsförvaltningens informations- och cybersäkerhet tillsätts på nytt
- Den lagstiftning som gäller informationshantering utvecklas och normerna för informations- och cybersäkerheten och genomförandet av dem görs klarare samtidigt som det i helheten av krav i fråga om informations- och cybersäkerheten inom den offentliga förvaltningen görs nödvändiga ändringar
- Helhetsarkitekturen och interoperabiliteten främjas
- Den nationella servicearkitekturen utvecklas i samarbete med andra aktörer.

01. *Styrning och utveckling av statens informations- och kommunikationsteknik (IKT)* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till genomförandet av statens gemensamma reformer av informationssystemet och av gemensamma IKT-tjänster och IKT-lösningar

- 2) för styrning och utveckling av genomförandet av digitaliseringen inom den offentliga förvaltningen
- 3) för den styrning och utveckling som krävs med tanke på lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011), lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013), lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät (10/2015) och lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016)
- 4) för styrning och utveckling av informations- och cybersäkerheten, beredskapen och informationssäkerhetstjänsterna inom den offentliga förvaltningen
- 5) till avlönande av visstidsanställd (2 år) extra personal motsvarande högst sju årsverken
- 6) för internationell verksamhet och samarbetsprojekt i anslutning till styrningen av IKT-verksamheten och informations- och cybersäkerheten.

Förklaring: Anslaget är avsett för genomförande av gemensamma tjänster för informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen och av andra sådana åtgärder i anslutning till informationsförvaltningen som behövs med tanke på samordnad verksamhet samt för genomförande av program och projekt för utveckling av informations- och cybersäkerheten och beredskapen samt för anskaffning av köpta tjänster som stöder styrningen av statens IKT hos kommersiella och interna tjänsteproducenter.

Anslaget används för genomförande ”Konceptet alla tjänster över en disk” inom projektet för en gemensam informationsförvaltning (YTI). Projektet utgör en del av regeringens spetsprojekt Digitalisering av offentliga tjänster, och genom projektet eftersträvas målmedvetet och målinriktat ledd informationshantering till stöd för användarorienterade digitala offentliga tjänster, kunskapsbaserat beslutsfattande och en innovativ verksamhetsmiljö. Eventuella förvaltningsutgifter eller övriga fasta utgifter för projektet föranleder inga ytterligare behov av anslag.

Mål för resultatet av verksamheten

Åtgärder

Utnyttjandet av information som den offentliga förvaltningen tar fram utökas. Målet är att informationsflödet mellan myndigheterna ska vara smidigt och att informationen utnyttjas på ett omfattande sätt i samhället. Ledningen av och normerna för informations- och cybersäkerheten inom den offentliga förvaltningen görs klarare.

Gemensamma metoder och redskap tas i bruk för att specificera och administrera datainnehåll. Öppnandet av datalagren fortsätter och stöds planenligt. Möjligheterna att avskaffa normer som hindrar användning av information utreds. Innan ledningsgruppen för datasäkerheten inom statsförvaltningen (VAHTI) tillsätts på nytt utreds det hur styrningen av och samarbetet kring informations- och cybersäkerheten inom den offentliga förvaltningen kan skötas på ett ändamålsenligt sätt. Som informationsunderlag för utvecklingen av den lagstiftning som gäller informations- och cybersäkerhet utarbetas en utredning om verkställigheten av och nuläget för statsrådets förordning om informationssäkerheten inom statsförvaltningen (681/2010).

Mål för resultatet av verksamheten	Åtgärder
Utveckling av styrningen av informationsförvaltningen.	Lägesbilden om statsförvaltningens betydande IKT-anknutna utvecklingsprojekt uppdateras genom att man reviderar den gemensamma projektportföljlösningen och främjar dess användning.
En kompetent och djärv verksamhetskultur.	Organisationer inom den offentliga förvaltningen stöds när det gäller att utnyttja digitaliseringen i utvecklingen av verksamhets- och arbetsprocesser samt i försöksverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

YTI-projektet (överföring från moment 28.70.22)	3 000
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	1 000
Sammanlagt	4 000

2017 budget	7 000 000
2016 II tilläggsb.	800 000
2016 budget	3 000 000
2015 bokslut	4 600 000

02. Datasystem för statens ekonomi-, personal- och lokalförvaltning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 300 000 euro.

Anslaget får användas för utveckling, anskaffning och genomförande av processer och datasystem för sådan ekonomi-, personal- och lokalförvaltning som betjänar statsförvaltningen.

Förklaring: Dimensioneringen av anslaget minskar till mindre än hälften av nivån för 2016 eftersom idrifttagningen av Kieku-systemet upphör. Anslaget är avsett att användas för utveckling och revidering av statens gemensamma system för ekonomi- och personalförvaltningen, inkl. elektroniska system för hantering av resor och räkningar samt för utveckling av informationssystemet Kiekus produktivitet. Avsikten är att anslaget i någon mån också ska användas för utgifter som föranleds av utvecklandet av det datasystem som stöder beredningen av budgeten och rambesluten om statsfinanserna. De årliga utgifterna för förvaltningen av systemet betalas från moment 28.01.01.

Projekt och beräknad användning av anslaget (euro)

Utveckling av informationssystemet Kiekus produktivitet samt statsrådets budgeterings- och ramsystem	1 800 000
Genomförande av gemensamma datasystem för ekonomi- och personalförvaltningen	3 500 000
Sammanlagt	5 300 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-6 960
Sammanlagt	-6 960

2017 budget	5 300 000
2016 budget	12 260 000
2015 bokslut	10 560 000

03. Styrning och utveckling av den nationella informationsbranschen (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 27 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds

- 1) av utvecklandet och styrningen av nationella lösningar i informationsbranschen (IKT), såsom av den nationella servicearkitekturen, inklusive en informationsled, en elektronisk identitet, datasäkerhet och servicegränssnitt
- 2) av avlönande av personal motsvarande högst 35 årsverken för nationella lösningar i informationsbranschen (IKT)
- 3) av åtgärder som stöder ibrukttagandet av nationella lösningar i informationsbranschen (IKT) inom olika förvaltningsområden
- 4) av internationellt samarbete i anslutning till utvecklandet av nationella lösningar i informationsbranschen (IKT)
- 5) av statsunderstöd beroende på prövning inom utvecklandet av nationella lösningar i informationsbranschen (IKT) och åtgärder som stöder ibrukttagandet
- 6) av priser inom utvecklandet av nationella lösningar i informationsbranschen (IKT).

Av anslaget får högst 100 000 euro användas till betalning av priser enligt punkt 6.

Förklaring: Finansministeriet styr utvecklingen av de datatekniska tjänster som överskrider gränserna för den nationella informationsbranschens ansvarsområden och driver den nationella informationspolitiken. Genom att stärka styrstrukturerna kan man säkerställa ett effektivt utvecklande och omfattande ibrukttagande av de nationella lösningarna.

Den nationella servicearkitekturen är en betydande helhet som gör det möjligt att förstärka data-systemens och informationens interoperabilitet och, genom datatekniska lösningar, effektivisera verksamheten och som omfattar hela den offentliga förvaltningen och i tillämpliga delar företagssektorn och tredje sektorn.

De lösningar inom informationsbranschen som utvecklas med anslagen är nya, nationella och viktiga infrastrukturtjänster som utgör en förutsättning för en avancerad digitalisering av samhället.

Mål för resultatet av verksamheten**Åtgärder**

Digitaliseringen av förvaltningen möjliggörs med hjälp av den nationella servicearkitekturen. Målet är att skapa en digital serviceinfrastruktur som möjliggör tillhandahållandet av service så att servicebehovet minskar och e-servicen blir primär inom den offentliga förvaltningen.

Informationsleden möjliggör informationsförmedling mellan organisationer på enhetligt överenskomna sätt. Målet är att övergå från överlappande informationsregistrering och enskilda integrations-tjänster till en centraliserad modell som möjliggör ett kostnadseffektivare och snabbare utvecklande av datasystem.

För att den nationella servicearkitekturen ska fungera och elektroniska tjänster ska kunna utvecklas och produceras krävs det en tillförlitlig och lättanvänd elektronisk identifiering inklusive en rollidentifieringsmöjlighet för organisationer. Målet är att identifieringstjänsten för medborgare samt roll- och hanteringstjänsterna ska vara i produktionsbruk.

I tjänsterna inom den nationella servicearkitekturen har kraven på informationssäkerhet och beredskap beaktats och åtgärder vid undantagssituationer övats.

Servicevyn för medborgare, företag och tjänstemän färdigställs i sin helhet. Via servicevyerna kan medborgaren söka tjänster, samla egna uppgifter i sin vy, kommunicera med myndigheter och få rekommendationer och påminnelser om sina tjänster. Servicedatalagret innehåller metadata om de tjänster som den offentliga förvaltningen tillhandahåller och den kan utnyttjas vid tjänstesökning i suomi.fi-tjänsten. Meddelandeförmedlingstjänsten färdigställs och ersätter det nuvarande medborgarkontot. Meddelandeförmedlingstjänsten främjar digitaliseringen av myndigheternas kund-kommunikation.

Informationsleden används för dataöverföring inom den offentliga förvaltningen. Informationsleden möjliggör också dataöverföring för företag och internationellt informationsutbyte. I API-katalogen beskrivs informationsledens alla uppgifter och alla andra uppgifter som är tillgängliga elektroniskt.

Identifieringstjänsten är den enda tjänst inom staten och kommunerna för vilken det krävs stark autentisering. I identifieringstjänsten beaktas även EU-lagstiftningens inverkan på kommunikationen. Befogenhetstjänsten möjliggör skötandet av ärenden för en annan persons och ett företags räkning i en registerbaserad ärendehanteringstjänst samt med elektronisk fullmakt.

Datasäkerhetslösningar som är ändamålsenliga med tanke på servicearkitekturens verksamhet skapas och auditeras, liksom också behövliga styrmodeller och styrstrukturer. Praxis och kompetens utvecklas kontinuerligt.

2017 budget	27 500 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	27 500 000
2015 bokslut	32 000 000

20. Främjande av produktiviteten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 55 580 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffning av informationsförvaltningsprojekt, forskning och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom den offentliga förvaltningen samt till anskaffning av utbildningstjänster och andra tjänster

2) till utveckling av centrala datasystemprojekt inom förvaltningsområdena

3) till avlönande av personal motsvarande högst 25 årsverken i uppgifter för viss tid.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas till finansiering av sådana projekt som ökar produktiviteten inom förvaltningen och för vars del finansministeriet och respektive ministerium har ingått ett samarbetsavtal som gäller ökning av produktiviteten och realisering av produktivitetsvinsterna. Genom att de datasystem som används i ministerierna, ämbetsverken och inrättningarna moderniseras och funktionerna automatiseras kan produktiviteten förbättras, övergången till elektronisk kommunikation främjas och föråldrade system ersättas. Anslaget får även användas till utveckling av centrala datasystemprojekt som ökar produktiviteten och till utveckling av datasystem som är avsedda att användas gemensamt inom statsförvaltningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Datasystemet Erica (finansieringen 2016) (överföring från moment 26.30.02)	3 500
Datasystemet Erica (finansieringen 2017) (överföring till moment 26.30.02)	-310
Eviras projekt som gäller den offentliga förvaltningens gemensamma användargränssnitt för miljö- och hälsoskyddet (finansiering 2016) (överföring från moment 30.20.02)	866
Eviras projekt som gäller den offentliga förvaltningens gemensamma användargränssnitt för miljö- och hälsoskyddet (finansiering 2017) (överföring till moment 30.20.02)	-1 194
Ibrukttagande av de gemensamma IKT-tjänsterna (harmoniseringsprojekt) (finansieringen 2016) (överföring från moment 25.01.22)	1 935
Ibrukttagande av de gemensamma IKT-tjänsterna (harmoniseringsprojekt) (finansieringen 2017) (överföring till moment 25.01.22)	-2 184
Inbyggd programvara och programreform för Skatteförvaltningen (finansieringen 2016) (överföring från moment 28.10.01)	18 700
Inbyggd programvara och programreform för Skatteförvaltningen (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.10.01)	-24 000
Informationssystemprojektet inom utsköningsväsendets strukturreform (URA ICT) (finansieringen 2016) (överföring från moment 25.20.01)	5 384
Informationssystemprojektet inom utsköningsväsendets strukturreform (URA ICT) (finansieringen 2017) (överföring till moment 25.20.01)	-2 899
Klientdatasystemprojektet (Roti) (finansieringen 2016) (överföring från moment 25.40.01)	3 200
Klientdatasystemprojektet (Roti) (finansieringen 2017) (överföring till moment 25.40.01)	-3 500
Migrationsverkets projekt "Ett smart digitalt ämbetsverk" (finansieringen 2017) (överföring till moment 26.40.01)	-2 000
Myndigheternas fältledningssystem (finansieringen 2016) (överföring från moment 26.10.21)	3 000
Polisstyrelsens VITJA-projekt (finansiering 2017) (överföring till moment 26.10.01)	-4 000
Projektet Envibase för utvecklande av anskaffning, lagring och distribution av miljöinformation (finansieringen 2016) (överföring från moment 35.01.04)	2 270
Projektet Envibase för utvecklande av anskaffning, lagring och distribution av miljöinformation (finansieringen 2017) (överföring till moment 35.01.04)	-1 640
Projektet för att höja skyddspolisens prestationsförmåga (finansiering 2016) (överföring från moment 26.10.02)	3 275
Projektet för att höja skyddspolisens prestationsförmåga (finansiering 2017) (överföring till moment 26.10.02)	-5 950

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet för förvaltningsdomstolarnas system för verksamhetsstyrning och dokumenthantering (HAIPA) (finansiering 2016) (överföring från moment 25.10.03)	1 441
Projektet för förvaltningsdomstolarnas system för verksamhetsstyrning och dokumenthantering (HAIPA) (finansiering 2017) (överföring till moment 25.10.03)	-5 680
Projektet för statsrådets digitala skrivbord (finansiering 2017) (överföring till moment 23.01.01)	-1 060
Projektet för statsrådets gemensamma ärendehantering (finansiering 2016) (överföring från moment 23.01.01)	400
Projektet för statsrådets gemensamma ärendehantering (finansiering 2017) (överföring till moment 23.01.01)	-3 400
Projektet för vidareutveckling av det elektroniska systemet för hantering av utlänningsärenden (UMA) (UMA4) (finansieringen 2016) (överföring från moment 26.40.01)	1 000
Totalreformen av tullklareringssystemen (investeringsutgifter för IKT-anskaffning) (finansieringen 2016) (överföring från moment 28.10.02)	5 400
Totalreformen av tullklareringssystemen (investeringsutgifter för IKT-anskaffning) (finansieringen 2017) (överföring till moment 28.10.02)	-11 650
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande (finansieringen 2016) (överföring från moment 29.01.02)	880
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (tid. Registret för verifierat kunnande (finansieringen 2017) (överföring till moment 29.01.02)	-1 288
Åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas databank (AIPA) (finansieringen 2016) (överföring från moment 25.10.03)	6 000
Åklagarväsendets och de allmänna domstolarnas databank (AIPA) (finansieringen 2017) (överföring till moment 25.10.03)	-3 100
Nivåförändring	36 985
Sammanlagt	20 381
2017 budget	55 580 000
2016 II tilläggsb.	-7 000 000
2016 budget	35 199 000
2015 bokslut	9 655 000

21. Inrättandet av ett nationellt inkomstregister (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 828 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för anskaffning och utveckling av ett nationellt inkomstregister samt för andra merutgifter som föranleds av anskaffningen och utvecklingen av det nationella inkomstregistret
- 2) för projektledning i anslutning till inkomstregisterprojektet, för kravdefinition för registret och dess förvaltning, för anskaffningsprocessen samt för konfiguration, planering, inrättande och testning av registret och för beredningen av att ta registret i bruk
- 3) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 42 årsverken.

Fullmakt

År 2017 får det inom ramen för det totala beloppet för den tidigare godkända beställningsfullmakten för anskaffning av inkomstregistret ingås avtal till ett belopp som motsvarar det belopp av beställningsfullmakten som inte har använts.

Förklaring: Anslaget används för inrättandet av ett nationellt inkomstregister som en del av spetsprojektet för digitalisering av offentliga tjänster. Inrättandet av inkomstregistret hänför sig till ett större projekt för utveckling av den nationella helhetsinfrastrukturen. Inkomstregistret är en av de viktigaste funktionerna i den nationella servicearkitekturen och det omfattar nästan alla medborgare. Inkomstregistret gör det möjligt att förmedla uppgifter om inkomster i realtid, minska rapporteringen om inkomstuppgifter och effektivisera verksamheten inom den privata och den offentliga sektorn. Finansministeriet ansvarar för organiseringen och tillsättandet av inkomstregisterprojektet.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före år 2017	10 828	7 521	18 349
Utgifter sammanlagt	10 828	7 521	18 349

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	4 973
Sammanlagt	4 973
2017 budget	10 828 000
2016 budget	5 855 000

22. Stöd till digitalisering av offentliga tjänster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 21 672 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) planering, utveckling och genomförande av projekt som stöder digitalisering och förutsättningarna för den
- 2) behovsprövade statsunderstöd för planering, utveckling och genomförande av projekt som stöder digitalisering
- 3) avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 25 årsverken.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för främjande av den digitalisering av offentliga tjänster som är ett av regeringens spetsprojekt, i synnerhet för utveckling av processer som har störst genomslag utifrån ansökningar från organisationer inom den offentliga sektorn. Anslaget får även användas för att skapa förutsättningar för digitalisering.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

YTI-projektet (överföring till moment 28.70.01)	-3 000
Nivåförändring	27
Sammanlagt	-2 973
2017 budget	21 672 000
2016 II tilläggsb.	-10 850 000
2016 I tilläggsb.	-9 870 000
2016 budget	24 645 000

80. Överföringar till landskapet Åland

Förklaring: Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om allmänna skatter och avgifter samt rätt att uppbära skatt. På grund av detta tillförs landskapet Åland årligen av statsmedel ett belopp som är avsett att täcka utgifterna för självstyrelsen. Beloppet fastställs vid den avräkning som avses i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen verkställer avräkningen årligen i efterhand för varje kalenderår. Avräkningsbeloppet beräknas så att de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna, med undantag för upptagna nya statslån, multipliceras med avräkningsgrunden som enligt självstyrelselagen är 0,45 %.

På avräkningsbeloppet betalas ett årligt förskott som ska tas upp i budgetpropositionen. Ålandsdelegationen fastställer storleken på förskottet. Också det uppskattade beloppet av det årliga förskottet beräknas på det sätt som beskrivs ovan.

Dessutom kan landskapet Åland enligt självstyrelselagen beviljas extra anslag, skattegottgörelse och särskilda bidrag enligt vad som närmare bestäms i självstyrelselagen. Ålandsdelegationen beslutar även om dessa anslag. Enligt självstyrelselagen stadfäster republikens president sådana beslut av delegationen som gäller avräkningen samt delegationens beslut om ovannämnda övriga anslag. Beslut av Ålandsdelegationen ska stadfästas oförändrade eller lämnas utan stadfästelse.

30. Avräkning till Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 223 871 000 euro.

Anslaget får enligt Ålandsdelegationens beslut användas till betalning av förskott på den utjämnning och det avräkningsbelopp som avses i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Eftersom avräkningen enligt lagen verkställs i efterhand, kan de avräkningsbelopp som ännu inte har fastställts bli större än förskotten. På grund av detta får anslaget även användas till beviljande av tilläggsförskott för utgifterna under åren före finansåret, innan den slutliga avräkningen fastställs.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar av inkomstposter	3 103
Sammanlagt	3 103

2017 budget	223 871 000
2016 II tilläggsb.	1 000 000
2016 I tilläggsb.	45 000
2016 budget	220 768 000
2015 bokslut	220 775 638

31. Skattegottgörelse till landskapet Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av skattegottgörelse till landskapet Åland enligt 49 § i självstyrelselagen för Åland.

Förklaring: Om den i landskapet Åland för ett skatteår debiterade inkomst- och förmögenhetsskatten överstiger 0,5 % av motsvarande skatt i hela riket, tillkommer det överstigande beloppet (skattegottgörelse) landskapet i enlighet med 49 § i självstyrelselagen för Åland.

2017 budget	15 000 000
2016 II tilläggsb.	-5 400 000
2016 budget	15 000 000
2015 bokslut	6 987 664

33. Återbäring av intäkterna av lotteriskatten till landskapet Åland (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 13 000 000 euro.

Anslaget får användas till återbäring av intäkterna från lotteriskatten till landskapet Åland.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	1 000
Sammanlagt	1 000

2017 budget	13 000 000
2016 budget	12 000 000
2015 bokslut	9 995 531

90. Stöd till kommunerna

Förklaring: Genom statsandelen för kommunal basservice och den utjämning av statsandelar som baserar sig på skatteinkomsterna strävar man efter att trygga kommunernas möjligheter att upprätthålla tillräcklig basservice i olika delar av landet och balansera kommunernas i lag bestämda uppgifter och den övergripande finansieringen av dem enligt område och kommungrupp. De kalkylerade kostnader som ligger till grund för statsandelen grundar sig framför allt på kostnaderna för varje åldersgrupp och på sjukfrekvensen. Sjukfrekvenskoefficientens delfaktorer är hälso- och sjukvård, äldreomsorg och socialvård. Övriga bestämningsgrunder för de kalkylerade

kostnaderna är en arbetslöshetskoefficient, en främmandespråskoefficient, tvåspråkighet, karaktär av skärgård, en befolkningstäthetskoefficient och en utbildningsbakgrundskoefficient.

Den andra delen av kriterierna består av tilläggsdelar för fjärrorter, på basis av självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser samt för kommuner inom samernas hembygdsområde.

Genom sammanslagningsunderstöd till kommunerna främjas frivilliga kommunsammanslagningar samt andra sådana ändringar av kommun- och regionstrukturen som bidrar till en mer ekonomisk produktion av högklassig och jämlik kommunal basservice.

Centrala reformer

I enlighet med regeringsprogrammet ska utvecklingen av närstående- och familjevården anvisas tilläggsfinansiering. Dimensioneringen av personalen inom äldreomsorgen ses över i syfte att minska kommunernas kostnader. I äldreomsorgslagen slopas vissa deluppgifter. Utbudet av service inom hemvården för äldre utvidgas. Ordandet av specialiserad sjukvård effektiviseras bl.a. genom att jourverksamheten inom hälso- och sjukvården reformeras, den brådskande mottagningsverksamheten inom primärvården på kvällar och veckoslut centraliseras, bäddavdelningsvården inom den specialiserade sjukvården minskas och den prehospitala akutsjukvården reformeras.

År 2017 överförs beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till Folkpensionsanstalten.

Beredningen av inrättandet av landskap inleds.

Effektmål

Syftet med den förebyggande verksamheten är att skapa omständigheter och miljöer som stöder människors hälsa, sociala trygghet och förmåga att behärska sin livssituation och klara sig självständigt samt att främja människors arbets- och funktionsförmåga, förbättra deras livskvalitet, förebygga sociala och hälsorelaterade problem, minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper och förbättra verksamhetsförutsättningarna för miljö- och hälsoskyddet. Målen eftersträvas genom att man utvecklar ledningen och strukturerna samt tar fram instrument och modeller för god verksamhet och sprider dessa till kommunerna. Effektmålen beskrivs närmare i kapitel 33.60, som ingår i huvudtiteln för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.

Syftet med social- och hälsovårdsservicen är att säkerställa en heltäckande tillgång till sådana fungerande social- och hälsovårdstjänster som det allmänna ska ordna och som huvudsakligen betalas med skattemedel samt att se till att alla i Finland garanteras grundläggande försörjning. Basservicen stärks och reformeras, den äldre befolkningen garanteras en människovärdig ålderdom och satsningar görs på mentalvårdstjänsterna och missbrukarvården.

Utgångspunkten för den kommunala förskoleundervisningen och grundläggande utbildningen samt de allmänna biblioteken och kulturverksamheten är att grundtryggheten i utbildningen samt biblioteks- och kulturtjänsterna ska garanteras och stärkas för alla i hela landet, oberoende av bopingsort, språk och ekonomisk ställning. De centrala målen för finansieringen till kommunerna är att trygga de grundläggande kulturella rättigheterna för varje elev och studerande enligt hans eller hennes förmåga och särskilda behov och att för var och en, som en del av medborgarnas kulturella rättigheter, trygga möjligheten till utveckling med hjälp av riksomfattande bibliotekstjänst-

ter och informations- och kulturtjänster samt att säkerställa en jämlik tillgång till kunskap och kultur för befolkningen.

Syftet med *grundläggande konstundervisning* är att ge kommuninvånarna en möjlighet att delta i grundläggande konstundervisning och i sådan undervisning på konstens olika områden som stöder hobbyverksamhet.

Uppgifter som ligger till grund för beräkningen av de kalkylerade kostnaderna

	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Kalkylerade kostnader		
0—5-åringar, euro/inv.	8 675,06	8 346,36
6-åringar, euro/inv.	9 196,48	8 867,40
7—12-åringar, euro/inv.	7 543,09	7 430,66
13—15-åringar, euro/inv.	12 946,42	12 756,32
16—18-åringar, euro/inv.	4 129,97	4 066,31
19—64-åringar, euro/inv.	1 063,97	1 046,62
65—74-åringar, euro/inv.	2 183,79	2 117,97
75—84-åringar, euro/inv.	5 905,02	5 735,98
85-åringar och äldre, euro/inv.	19 799,69	19 301,29
Enligt sjukfrekvens	1 167,69	1 159,26
Enligt arbetslöshetsgrad, euro/inv.	90,73	90,09
Enligt tvåspråkighet, euro/inv.	279,77	277,75
Enligt inslag av främmande modersmål, euro/inv.	1 965,15	1 950,95
Enligt befolkningstäthet, euro/inv.	39,54	39,24
Enligt karaktären av skärgård, euro/inv.	385,06	382,29
Enligt utbildningsbakgrund, euro/inv.	425,26	422,20
Tilläggsdelar		
Fjärrort, euro/inv.	208,16	206,70
Kommuner inom samernas hembygdsområde, euro/inv.	2 643,84	2 625,33
Självförsörjningsgrad i fråga om arbetsplatser, euro/inv.	63,17	62,73

20. Utveckling av statens, landskapens och kommunernas gemensamma informationsförvaltning och informationshantering (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för utvecklingsprojekt som hänför sig till informationstekniken i kommunerna och som förbättrar förutsättningarna för att utnyttja kommunernas dataarkiv samt till ordnandet av datateknisk service och till stöd för införandet av redan genomförda lösningar
- 2) till statsunderstöd enligt prövning och till betalning av projekt som godkänts och finansierats av EU
- 3) till annan gemensam utveckling av den offentliga informationsförvaltningen
- 4) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst fem årsverken för ett program för utveckling av kommunernas ekonomi- och verksamhetsuppgifter, statistikföring och informa-

tionsförsörjning, främjande av digitalisering av kommunala uppgifter samt sådan utveckling och sådana utvecklingsprojekt som gäller informations- och kommunikationstekniken i samband med landskapsförvaltningen och förvaltnings- och servicestrukturerna

5) till sådan utveckling och sådana utvecklingsprojekt som gäller informations- och kommunikationsteknik i samband med förvaltnings- och servicestrukturerna vid beredningen av landskapsförvaltningen

6) för ibruktagande samt underhåll under utvecklingsskedet av tjänsterna.

Förklaring: Med anslaget stöds beredningen av inrättandet av landskapsförvaltningen och beredningen av IKT-förändringsstöd för den temporära förvaltningen samt stöds och påskyndas kommunernas informationsförvaltningsutveckling med målet att förbättra produktiviteten samt främja kommunernas och den offentliga förvaltningens gemensamma projekt för utvecklande av informationstekniken samt införande av elektroniska verksamhetssätt. Anslaget används till utarbetandet av JHS-rekommendationer för den offentliga förvaltningen och standarder som grundar sig på lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011) samt till annan gemensam utveckling av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen. Anslaget får användas till att stödja och främja inledandet av den övergripande arkitekturen för den offentliga förvaltningen enligt lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen, genomförandet av arkitekturbeskrivningarna, ibruktagandet av arbetsredskap samt publiceringen av resultat för att uppnå de mål som uppställts för arkitekturarbetet och den nytta som eftersträvas med det.

Projekt och beräknad användning av anslaget (euro)

Projekt för utveckling av kommunernas informationsteknik	1 000 000
IKT-förändringsstöd i samband med inrättandet av landskap	7 000 000
Annat samarbete inom den offentliga förvaltningens informationsförvaltning	2 000 000
Sammanlagt	10 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den temporära förvaltningens resurser för beredning av IKT-förändringen	6 000
Det nationella IKT-utvecklingsprogrammet	1 000
Sammanlagt	7 000

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	10 000 000
2016 II tilläggsb.	4 000 000
2016 budget	3 000 000
2015 bokslut	9 465 000

22. Utveckling av och stöd till landskapen och förvaltnings- och servicestrukturerna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifterna för beredningen och verkställigheten av landskapsreformen, till behovsprövade statsunderstöd och till utveckling av förvaltnings- och servicestrukturerna och tillhörande projekt

2) till avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst nio årsverken för genomförande av landskapsreformen och för andra styrnings-, sakkunnig- och projektuppgifter i anslutning till förändringar i förvaltnings- och servicestrukturen; dessa kan genomföras utanför målet för antalet årsverken.

Förklaring: Med anslaget utförs arbete för att utveckla dels de nya landskap som bereds i enlighet med regeringsprogrammet, dels förvaltnings- och servicestrukturerna. Anslaget får även användas för projekt för att reformera förvaltningen och ekonomin när det gäller de uppgifter som kvarstår hos kommunerna.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Beredning av inrättande av servicecenter	4 000
Inledande beredning av inrättandet av de nya landskapen	1 800
Behovet av anslag för temporära beredningsorgan	8 000
Förändringsstöds- och utvecklingsprojekt	400
Kommunikation och fältarbete i områdena	100
Sammanlagt	14 300

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behovet av anslag för temporära beredningsorgan	8 000
Beredning av inrättande av servicecenter	4 000
Förändringsstöds- och utvecklingsprojekt	100
Inledande beredning av inrättandet av de nya landskapen	1 400
Sammanlagt	13 500

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	14 300 000
2016 budget	800 000
2015 bokslut	600 000

30. Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 542 914 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statsandel enligt lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009)

2) till utjämning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna

3) till ett belopp av högst 25 300 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagarna om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998 och 1705/2009) som beviljats före 2017 för anläggningsprojekt som gäller läroanstalter

4) till ett belopp av högst 3 500 000 euro för betalning av sådana statsandelar och statsunderstöd enligt lagarna om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (635/1998 och 1705/2009) som beviljats före 2017 för anläggningsprojekt som gäller allmänna bibliotek.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Statsandel för kommunal basservice	
<i>Kalkylerade kostnader</i>	26 373 170
— åldersstruktur	18 465 595
— sjukfrekvens	6 314 874
— arbetslöshet	494 014
— tvåspråkighet	98 953
— inslag av främmande modersmål	613 118
— befolkningstäthet	194 523
— karaktär av skärgård	14 620
— utbildningsbakgrund	177 473
<i>Kommunernas finansieringsandel</i>	19 719 236
Statsandel	6 653 934
Tilläggsdelar	308 010
Utjämnning av statsandelarna på basis av skatteinkomsterna	700 925
Utjämnning av systemförändringar 2015	10 970
Övergångsarrangemang för hemkommunsersättningen i anslutning till statsandelsreformen	382
Hemkommunsersättning till 6—15-åringar som saknar hemkommun (staten ersätter)	5 666
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	5 382
Ökningar och minskningar av statsandelen	857 646
Sammanlagt	8 542 914

Statsandelsprocenten för kommunal basservice är 25,23. Det invånarantal som ligger till grund för statsandelarna var 5 458 325 vid årsskiftet 2015/2016.

Regeringspropositioner och andra åtgärder som hänför sig till dimensioneringen av anslaget

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) så att statsandelsprocenten för kommunal basservice ändras från 25,61 % till 25,23 % år 2017. I änd-

ringen av statsandelsprocenten har som avdrag beaktats 0,47 procentenheter i anslutning till en nedskärning i statsandelarna på 50 000 000 euro och en nedskärning på 74 800 000 euro till följd av besparingen i de indexbundna utgifterna, samt 0,06 procentenheter i anslutning till minskningen av kommunernas administrativa utgifter när beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet överförs till Folkpensionsanstalten. I ändringen har som tillägg beaktats 0,13 procentenheter med anledning av den i regeringsprogrammet föreslagna ökningen för utvecklingen av närstående- och familjevården och för utvecklingen av service för äldre och tjänster som tillhandahålls i hemmet för veteraner så att statsandelsprocenten är 100, samt 0,02 procentenheter med anledning av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna. Justeringen av kostnadsfördelningen enligt de preciserade uppgifterna för 2014 ökar statsandelen för kommunal basservice med 34 007 000 euro.

Ändringarna av lagen om stöd för närståendevård och socialvårdslagen trädde i kraft den 1 juli 2016. Genom ändringen säkerställs närståendevårdares rätt till tre lediga dagar per kalendermånad och åläggs kommunen att vid behov förbereda närståendevårdare för vårduppdraget och ordna undersökningar av deras välmående och hälsa. Kommunen ska ordna avlösarservice under närståendevårdarens ledighet. Ändringarna av familjevårdslagen trädde i kraft den 1 juli 2016. Genom ändringen höjdes minimibeloppet av vårdarvodet till familjevårdare i uppdragsavtal till 775 euro per månad och deras rätt till ledighet utökades. För utvecklingen av närstående- och familjevården ökas statsandelarna med 90 000 000 euro år 2017. Åtgärderna medför samtidigt besparingar för kommunerna i och med att behovet av institutionsvård, som är dyrare, minskar. Vid dimensioneringen av anslaget har som nettotillägg beaktats 59 609 000 euro på grund av ändringarna.

Till hemvård för äldre och tjänster som tillhandahålls i hemmet för krigsveteraner anvisas i enlighet med regeringsprogrammet ett tillägg på sammanlagt 10 000 000 euro, av vilken summa man vid dimensioneringen av detta anslag som tillägg har beaktat 4 800 000 euro. Tillägget riktas till statsandelen för kommunal basservice till hemvård av äldre. Med anslaget utvecklas serviceutbudet inom hemvården för äldre i kommunerna med stöd av social- och hälsovårdsministeriet.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012), så att vissa deluppgifter slopas i lagen. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 6 916 000 euro på grund av lagändringen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen och av förordningar som anknyter till dem så att jourverksamheten inom hälso- och socialvården liksom den specialiserade sjukvården koncentreras till fem universitetssjukhus och till sju andra sjukhus med jour. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 19 153 000 euro på grund av ändringen.

En översyn av social- och hälsovårdsministeriets och Kommunförbundets kvalitetsrekommendation för att trygga ett bra åldrande och förbättra servicen inleds den 1 januari 2017. Minimiantalet vårdare är i fortsättningen 0,40—0,50 vårdare per klient i stället för tidigare 0,50 vid vård på åldringshem och i serviceboende med heldygnsomsorg. Kvalitetsrekommendationen för äldreomsorgen reformeras i sin helhet hösten 2016. Vid den fortsatta beredningen preciseras bl.a.

grunderna för beräkningen och dimensioneringen av personal. Vid dimensioneringen av anslaget har som avdrag beaktats 6 310 000 euro på grund av ändringen.

Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen, beräkningsgrunder (1 000 euro)

Grundpris	Kalkylerad kostnad
Enligt åldersstruktur	
— 0—5-åringar (8 364,36 euro/inv.)	2 969 323
— 6-åringar (8 867,40 euro/inv.)	547 961
— 7—12-åringar (7 430,66 euro/inv.)	2 670 980
— 13—15-åringar (12 756,32 euro/inv.)	2 213 949
— 16—18-åringar (4 066,31 euro/inv.)	726 076
— 19—64-åringar (1 046,62 euro/inv.)	3 362 668
— 65—74-åringar (2 117,97 euro/inv.)	1 353 232
— 75—84-åringar (5 735,98 euro/inv.)	1 948 254
— 85-åringar och äldre (19 301,29 euro/inv.)	2 673 151
Enligt sjukfrekvens (1 159,26 euro/inv.)	6 314 874
Enligt arbetslöshet (90,09 euro/inv.)	494 014
Enligt tvåspråkighet (277,75 euro/inv.)	98 953
Enligt inslag av främmande modersmål (1 950,95 euro/inv.)	613 118
Enligt boendetäthet (39,24 euro/inv.)	194 523
Enligt karaktär av skärgård (382,29 euro/inv.)	14 620
Enligt utbildningsbakgrund (422,20 euro/inv.)	177 473
Sammanlagt	26 373 170

Kommunernas finansieringsandel

Invånarantal	5 458 325
Finansieringsandel, euro/inv.	3 612,69
Finansieringsandel, 1 000 euro	19 719 236

Tilläggsdelar för fjärrorter och för kommuner inom samernas hembygdsområde samt på basis av självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser (1 000 euro)

Grundpris	
För fjärrorter (206,70 euro/inv.)	110 138
Enligt självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser (62,73 euro/inv.)	194 395
För kommuner inom samernas hembygdsområde (2 625,33 euro/inv.)	3 536
Sammanlagt	308 010

Tillägg	Avdrag	Netto
1 303 632	-602 707	700 925

Utjämnning av systemförändringar 2015 (1 000 euro)

Tillägg	Avdrag	Netto
21 375	-10 405	10 970

Övergångsarrangemang för hemkommunsersättningen i anslutning till statsandelsreformen		382

Andra minskningar och ökningar av statsandelen (1 000 euro)

Minskningar av statsandelen		
— förändrad prissättning på standardutlämnanden av uppgifter		-1 301
— neutralisering av ändringen i skatteinkomstutjämnning		-17 180
— finansiering av statens och kommunernas gemensamma datasystemprojekt		-569
— överföring till moment 29.01.02		-1 701
— avdrag i anslutning till systemförändringarnas kostnadsneutralitet		-10 971
— frysning av indexhöjningen, 2016		-34 394
— kommunernas andel av finansieringen av det grundläggande utkomststödet		-330 847
— finansiering, i anslutning till statsandelsreformen, av utjämningsystemet för privata utbildningsanordnares hemkommunsersättning		-382
— minskning till följd av konkurrenskraftsavtalet		-356 110
— finansiering av läkar- och ambulanshelikopterverksamheten		-22 233
— minskning i anslutning till pensionsstödet		-33 000
Minskningar sammanlagt		-808 688

Ökningar av statsandelen		
— korrigeringspost för arbetsmarknadsstödet		29 549
— utjämnning av systemförändringar 2010		497
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2010		375 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2011		129 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2012		299 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2013		11 500
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2014		9 500
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2015		131 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2016		262 000
— kompensation för förlorade skatteinkomster 2017		390 000
— tillägg för landskapsförbundens uppgifter		488
— överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för läroanstalter		25 300
— överföring av statsunderstöd för anläggningskostnader för bibliotek		3 500
Ökningar sammanlagt		1 666 334

Annan finansiering (1 000 euro)

Hemkommunsersättning till 6—15-åringar som saknar hemkommun	5 666
Privata utbildningsanordnare och universitet, mervärdesskatt	5 382

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anläggningsprojekt som gäller läroanstalter	-4 900
Antagningstjänster (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	174
Besparing i tandvården för vuxna	-1 280
Besparing till följd av utvecklingen av närstående- och familjevården	-30 391
Den effekt pensionsstödet till långtidsarbetslösa har på utgifterna för arbetsmarknadsstödet	-33 000
Effektivisering av ordandet av specialiserad sjukvård	-19 153
Förändringar i invånarantal och beräkningsfaktorer	37 653
Hemvård för äldre och tjänster som tillhandahålls i hemmet för veteraner	4 800
Joursystemet reformeras	-1 984
Justerad dimensionering av personalen inom äldreomsorgen	-6 310
Justerad av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna	34 007
Kommunernas betalningsandel av utgifterna för det grundläggande utkomststödet	-330 847
Kompensation för ändringarna i skattegrunderna	390 000
Konkurrenskraftsavalets inverkan på statsandelen	-356 110
Konsumtsäkerhetstillsyn (överföring till moment 32.40.05)	-433
Minskning av kommunernas förvaltningskostnader till följd av överföringen av beräkningen och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till FPA	-30 700
Nedskärning i statsandelen som det fattades beslut om under den föregående regeringsperioden	-50 000
Nedskärning till följd av en besparing i indexbundna utgifter	-74 800
Slopandet av vissa uppgifter i äldreomsorgslagen	-6 916
Sänkt statsandelsindex	-50 134
Utveckling av familjevården	15 000
Utveckling av närståendevården	75 000
Återföring av SADe-finansieringen	2 378
Ändring av förhållandet mellan antalet barn över 3 år och antalet fostrare	-9 389
Ändring i den subjektiva rätten till småbarnspedagogisk verksamhet	-9 238
Ändring i skatteinkomstutjämnningen	16 271
Ändring i stödet för privat vård av barn i anslutning till ändringen av den subjektiva rätten till småbarnspedagogik	-147
Övriga ändringar	-3 440
Sammanlagt	-443 889

Anslaget står delvis utanför ramen.

2017 budget	8 542 914 000
2016 II tilläggsb.	40 848 000
2016 budget	8 986 803 000
2015 bokslut	8 485 448 061

31. Ekonomiskt stöd för kommunsammanslagningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 125 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av kalkylerade sammanslagningsunderstöd enligt 43 § i kommunstrukturlagen (1698/2009)

2) till ersättning av minskningar av statsandelarna enligt 44 § i nämnda lag

3) till ett belopp av högst 400 000 euro för särskilda utredningar enligt 16 § i kommunstrukturlagen samt för kommunernas sammanslagningsutredningar.

Förklaring: Kommunerna betalas sådant sammanslagningsunderstöd som avses i 42 § i kommunstrukturlagen (1698/2009) och sådan ersättning för minskning av statsandelar till följd av sammanslagningen som avses i 44 § i den lagen. Sammanslagningsunderstödet ska användas till nödvändiga kostnader för sammanslagningen, utvecklande av servicesystemet i den nya kommunen och förbättrande av servicens produktivitet eller för att stärka ekonomin i den nya kommunen. Genom ersättningen för minskning av statsandelar strävar man däremot efter att kompensera kommunerna för de statsandelar de förlorar vid sammanslagningen, så det är inte fråga om ett extra stöd till kommunerna, utan motsvarande summa kommer staten till godo i form av minskade statsandelar.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Sammanslagningsunderstöd			
— kommunsammanslagningar 2017, 2 st.			2 400
— kommunsammanslagningar 2016, 4 st.			3 900
— kommunsammanslagningar 2015, 3 st.			3 174
Sammanlagt, 9 st.			9 474
Kompensation för förlorade statsandelar			
— sammanslagningarna 2017			1 051
— sammanslagningarna 2016			-
— sammanslagningarna 2015			839
— sammanslagningarna 2014			-
— sammanslagningarna 2013			15 361
Sammanlagt			17 251
Kostnaderna för utredningar enligt kommunstrukturlagen och understöd som beviljas för förhandsutredningar i anslutning till sammanslagningarna (högst)			400
Totalt			27 125

	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning
Kommunsammanslagningar	3	4	2
Minskning av antalet kommuner	3	4	2
Anslag, mn €	34,2	25,6	27,1
— varav andelen sammanslagningar året i fråga, mn €	5,7	5,2	3,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompensation för ändrade statsandelar	1 051
Kostnaderna för utredningar enligt kommunstrukturlagen	-600
Ändring av sammanslagningsunderstödet	1 100
Sammanlagt	1 551

2017 budget	27 125 000
2016 budget	25 574 000
2015 bokslut	34 164 743

(34.) *Finansiering av lokala försök i kommunerna* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2016 budget	520 000
2015 bokslut	520 000

91. Stöd för sysselsättningen och näringslivet

Förklaring: Sysselsättningen och näringslivet stöds med energiskattestöd.

Med allmänna energiskattestöd främjas konkurrenskraften för yrkesmässig verksamhet och energiintensiv industri samt konkurrenskraften för och användningen av förnybara energikällor. Med energiskattestödet till jordbruket och trädgårdsodlingen stöds jordbrukets inkomstbildning.

41. Energiskattestöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 251 000 000 euro.

Anslaget får användas till följande stöd och återbäringar som betalas via punktskattesystemet:

- 1) stöd till jordbruket
- 2) skatteåterbäring till energiintensiva företag.

Förklaring: Anslaget grundar sig på följande författningar:

- 1) stöd till jordbruket: lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006)
- 2) skatteåterbäring till energiintensiva företag: lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (8 a §, 1168/2002).

Beräknad användning av anslaget (euro)

1. Stöd till jordbruket	33 000 000
2. Skatteåterbäring till energiintensiva företag	218 000 000
Sammanlagt	251 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-4 000
Sammanlagt	-4 000

2017 budget	251 000 000
2016 budget	255 000 000
2015 bokslut	238 915 510

92. EU och internationella organisationer

Fullmakt

Finansministeriet får med EU:s gemensamma resolutionsnämnd ingå ett avtal om ett arrangemang med lånelimit, inom vilket de lån som beviljas får uppgå till ett belopp av högst 1 083 500 000 euro.

Statsrådet får besluta om att överföra bidrag till den gemensamma resolutionsfonden och om att framföra en begäran om tillfällig överföring av en sådan annan avtalsslutande parts fondandel som avses i 2 § 1 mom. i lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet om överföring av och ömsesidighet för bidrag till den gemensamma resolutionsfonden till ett belopp av högst 3 502 500 000 euro.

Förklaring: År 2017 är det fjärde budgetåret i EU:s fleråriga budgetram för 2014—2020. Budgetramen för 2014—2020 beräknas träda i kraft 2016 efter det att alla medlemsstater har godkänt och ratificerat beslutet i de nationella parlamenten. Budgeten för 2017 innehåller de rabatter som följer av det nya beslutet om egna medel, såsom mervärdesskattebaserade rabatter och engångsrabatter. Förenade kungarikets rabatt fortsätter att gälla utan avbrott även 2017 liksom den tillhörande reduktionen för Tyskland, Österrike, Nederländerna och Sverige. I och med det nya systemet för egna medel utarbetas betalningsunderlagen för de egna medlen i enlighet med nationalräkenskapssystemet (ESA 2010).

03. Omkostnader för verket för finansiell stabilitet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 450 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till medlemsavgifter till internationella organisationer
- 2) till betalning av finansiella bidrag som föranleds av internationellt samarbete.

Förklaring: Till följd av det EU-direktiv som gäller återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag har det i Finland inrättats en ny myndighet, verket för finansiell stabilitet. I direktivet och i den förordning som gäller en gemensam resolutionsmekanism anges för verket närmare myndighetsuppgifter i anslutning till föregripande resolutionsåtgärder samt befogenheter att genomföra en kontrollerad omstrukturering av verksamheten vid inrättningar i kris och eventuellt lägga ner sådana inrättningar. Verket för finansiell stabilitet ska också sköta förvaltningen av insättningsgarantisystemet, inklusive förvaltningen av insättningsgarantifonden. I och med verket har man inrättat en ny insättningsgarantifond, i vilken verket samlar insättningsgarantiavgifter. Kostnaderna för myndighetens verksamhet täcks helt och hållet med förvaltningsavgifter av skattenatur som tas ut inom sektorn.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 11.19.11.

Mål för resultatet av verksamheten

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Hantering och utvecklande av personalresurser			
Årsverken vid centralen sammanlagt	5	10	14
Årsverken per uppgift			
— Resolutionsplanering	2	6	7
— Hantering av krissituationer	-	-	2
— Förvaltning av insättningsgarantisystemet	-	-	1
— Förvaltning	2	2	3
— Förvaltning av fonden	1	2	1
Sjukfrånvaro, dagar/årsv.	9	9	9
Arbetsstillfredsställelseindex	3,3	3,3	3,5

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	50
Sammanlagt	50
2017 budget	2 450 000
2016 budget	2 400 000
2015 bokslut	3 000 000

20. Europeiska unionens medverkan i ersättningar av resekostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av resekostnader enligt ett beslut om ersättning för resekostnader för EU:s medlemsstaters delegationer samt till betalning av mervärdesskatteutgifter i anslutning till resekostnaderna.

Förklaring: Europeiska unionen betalar i förskott ersättning till medlemsländerna för resekostnader för deltagande i rådets och dess arbetsgruppers möten. Medlemsstaterna får årligen ett totalt anslag som utgör en för varje medlemsstat fastställd procentuell andel av anslaget under punkten Möten och kallelser i allmänhet i EU:s budget. Till den del resandet föranleder sådana utgifter som EU inte ersätter, betalas utgifterna av omkostnadsanslagen. Medlemsstaterna ska årligen före utgången av februari förete rådets generalsekreterare en redovisning för hur de har använt det anslag som anvisats dem.

Motsvarande inkomster har budgeterats under moment 12.28.93.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	1 500 000
2016 budget	1 500 000
2015 bokslut	2 900 000

40. Vårdlandsersättning till Nordiska Investeringsbanken (fast anslag)

Under momentet beviljas 11 100 000 euro.

Anslaget får användas till ersättning av den ekonomiska nytta som Finland anses få av att vara värdland för Nordiska Investeringsbanken.

Förklaring: Finland anses årligen vinna ca 11 100 000 euro på att Nordiska Investeringsbanken ligger i Helsingfors. Detta motsvarar det skattebelopp som banken år 2015 innehöll av de anställdas löner. Avsikten med anslaget är att befästa bankens ställning i synnerhet på den internationella marknaden. Det är inte avsett att användas till tilläggsförmåner för bankens anställda. Arrangemanget avtalades i tiden vid de nordiska finansministrarnas möte i Helsingfors den 10 november 1997. Eftersom de anställda vid Nordiska miljöfinansieringsbolaget och Nordiska utvecklingsfonden formellt avlönas av Nordiska Investeringsbanken, ingår i vårdlandsersättningen också den skatt på lönen som de anställda vid de ovannämnda institutionerna betalar.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	330
Sammanlagt	330
2017 budget	11 100 000
2016 budget	10 770 000
2015 bokslut	9 975 952

67. Infriande av förbindelser som ingåtts med internationella finansiella institut (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 170 000 euro.

Anslaget får användas

1) till inlösen av förbindelser som 1982—1986 ingåtts med internationella finansiella institut på basis av medlemskap i instituten samt till betalning av kostnader som föranleds av inlösningen

2) till betalning av valutakursförluster och inlösningskostnader i samband med inlösen av förbindelser som har ingåtts efter 1986.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Av de förbindelser som ingåtts 1982—1986 var förbindelser till ett belopp av ca 1,0 miljon euro oinlösta den 31 december 2014.

Momentets svenska rubrik har ändrats.

2017 budget	170 000
2016 budget	170 000
2015 bokslut	—

69. Avgifter till Europeiska unionen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 903 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av det mervärdesskattebaserade bidrag och det bidrag baserat på bruttonationalinkomsten som Finland ska betala till Europeiska unionen

2) till medfinansiering av den avgiftsnedsättning som beviljas Förenade kungariket.

Förklaring: Bestämmelser om de medel som ska tilldelas för finansiering av EU:s budget och om medlemsstaternas finansiella bidrag finns i rådets beslut 2007/436/EG och 2014/335/EU, vilka gäller EU:s egna medel.

EU:s egna medel inbegriper

1) diverse inkomster och traditionella egna medel, dvs. tullar och produktionsavgifter för socker

2) mervärdesskattebaserade avgifter och avgifter baserade på bruttonationalinkomsten (momsavgift och BNI-avgift) som medlemsstaterna ska betala.

Med undantag av uppbördsprovisionen ingår de traditionella egna medel som Finland samlar in för EU:s räkning inte i statsbudgeten.

Närmare bestämmelser om beräkningen av momsavgiften och BNI-avgiften finns i följande av rådets förordningar (EG):

1) nr 1150/2000: förordningen gällande genomförande av beslutet om systemet för EU:s egna medel

2) nr 1553/1989: förordningen om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av egna medel som härrör från mervärdesskatt

3) nr 2223/1996: förordningen gällande beräkningen av bruttonationalinkomst till marknadspris.

Anslagsnivån baserar sig på EU:s budgetram för 2014—2020.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Mervärdesskattebaserade avgifter	285 000 000
Avgifter baserade på bruttonationalinkomsten	1 488 000 000
Finansiering av den avgiftsnedsättning som beviljas Förenade kungariket	130 000 000
Sammanlagt	1 903 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Indexjustering EU-BNP 0,9 %	13 000
Preciserad uppskattning	-61 000
Sammanlagt	-48 000

2017 budget	1 903 000 000
2016 budget	1 951 000 000
2015 bokslut	1 805 000 000

87. *Finlands andel av grundkapitalet för Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 11 030 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands betalningsandel 2017 för tecknandet av grundkapital i Asiatiska banken för infrastrukturinvesteringar till ett belopp av 12 420 000 US-dollar vars motvärde är ca 11 030 000 euro.

Förklaring: Motvärdena under momentet har beräknats enligt valutakursen EUR/USD 1,1263 per den 22 april 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kursdifferens vid tecknandet av grundkapital	30
Sammanlagt	30

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	11 030 000
2016 budget	11 000 000

95. *Prestationer i samband med statsborgen (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 800 000 euro.

Anslaget får användas till prestationer föranledda av den borgen som ställts för stiftelsen Pietari-säätiö.

Förklaring: Behovet av anslag föranleds av eventuella prestationer till följd av en borgen på 10 miljoner euro ställd till stiftelsen Pietari-säätiö den 21 augusti 2008 och en borgen på 3,5 miljoner euro ställd den 17 september 2009.

Stiftelsen Pietari-säätiö driver Finlands institut i S:t Petersburg. Stiftelsen har råkat i ekonomiska svårigheter i och med att den grundliga renoveringen av Finlandshuset, som stiftelsen svarar för, blev dyrare än beräknat.

2017 budget	800 000
2016 II tilläggsb.	2 400 000
2016 budget	800 000
2015 bokslut	780 428

99. Separat budgeterade utgifter inom statsförvaltningen

Förklaring: Kapitlet innehåller utgifter som budgeterats centraliserat för hela statsförvaltningen. Med en del av anslagen under kapitlet bereder man sig på utgifter som är beroende av prövning eller på lagstadgade oförutsedda utgifter.

95. Extraordinära lagstadgade utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana på lag eller förordning grundade utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2017 budget	300 000
2016 budget	300 000
2015 bokslut	—

96. Oförutsedda utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana oförutsedda nödvändiga utgifter för vilka särskilda anslag inte ingår i budgeten.

2017 budget	5 000 000
2016 budget	5 000 000
2015 bokslut	5 000 000

97. Tryggande av statens fordringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 150 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till indrivning av statens låne- och borgensfordringar samt andra fordringar
- 2) till tryggande och skötsel av statens lånefordringar, borgensfordringar och andra fordringar samt statens ärvda egendom
- 3) till betalning av utgifter för återkrav av förmåner som betalats ut utan grund och för utövandet av statens regressrätt
- 4) till betalning av ansvarsförsäkring för inteckningshavare
- 5) till inköp av fastigheter eller annan egendom vid konkursauktioner eller exekutiva auktioner eller andra realiseringsarrangemang, när det är nödvändigt för tryggande av statens låne- eller borgensfordran eller annan fordran eller för minimering av borgensansvar, samt till betalning av utgifter för skötseln och realiseringen av egendom som på detta sätt tillfallit staten.

2017 budget	150 000
2016 budget	150 000
2015 bokslut	105 757

98. Hantering av risken i samband med kassaplaceringar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 30 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för att hantera risken i samband med statens kassaplaceringar.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter för att hantera risken i samband med statens kassaplaceringar vid exceptionella förhållanden på finansmarknaden, när placering enligt lag har varit möjligt på sådana villkor som minskar risken och medför kostnader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	28 000
Sammanlagt	28 000
2017 budget	30 000 000
2016 I tilläggsb.	38 000 000
2016 budget	2 000 000
2015 bokslut	10 000 000

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

De statsandelar som beviljas inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde budgeteras på grundval av beslutet om beviljande med avvikelse från de allmänna bestämmelserna om fördelningen av inkomster och utgifter. De statsandelar och statsunderstöd som omfattas av fullmaktsförfarandet budgeteras likväl enligt kontantprincipen.

Förklaring:

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö

Det växande internationella ömsesidiga beroendet och förändringarna i arbetsfördelningen i fråga om detta samt digitaliseringen och den snabba utvecklingen inom övrig teknologi, befolkningens åldrande, klimatförändringen och flyktingkrisen i Europa har lett till en osäker verksamhetsmiljö som är känslig för förändringar.

Den produktion som anknyter till värdekedjor på global nivå utvecklas i en allt kunskapsintensivare riktning. Den andel av mervärdet och av den ekonomiska tillväxten som består av immateriellt kapital och värdeskapande är större än tidigare. Detta gäller särskilt i Finland. På Finlands arbetsmarknad finns en efterfrågan på sådant arbete som kräver hög utbildning och ett mångsidigt kunnande. En hållbar ekonomisk tillväxt och en ökad produktivitet förutsätter att kunskap, kunnande och kreativitet utnyttjas mer effektivt i företag, servicesystem och den offentliga förvaltningen. Ledningens betydelse växer genom kunskap. Målet är att förbättra informationsunderlaget vid beslutsfattandet samt utnyttjandet av forskning och expertis vid det samhälleliga beslutsfattandet.

Strukturförändringen inom den finländska ekonomin, den stagnerade tillväxten, skuldsättningen och anpassningsåtgärderna inom den offentliga sektorn sätter strikta ramar för ministeriets verksamhet. Förvaltningsområdet är föremål för en betydande anslagsminskning fram till 2020. Samtidigt har inhemska och internationella jämförelser visat att Finlands relativa ställning som ett kunskapssamhälle har försvagats. Utbildningsnivån har slutat stiga. De ungas kunskapsnivå sjunker och den finländska vetenskapen sackar efter de konkurrerande ländernas. Ökningen i antalet asylsökande inverkar på behovet att utveckla utbildningen och stödja deras integration med hjälp av metoder inom kultur, idrott och ungdomsarbete.

Genom de spetsprojekt som gäller kunnande och utbildning syftar man till att strukturerna, styrningen, innehållen och verksamhetssätten inom ministeriets ansvarsområden ska utvecklas så att

finländarnas utbildnings- och kunskapsnivå stiger. Spetsprojekten ska modernisera inlärningsmiljöerna, nyttja digitalisering vid kunnande och inläring, försnabba övergången till arbetslivet, förbättra konstens och kulturens tillgänglighet, stärka samarbetet mellan högskolorna och näringslivet, verkställa reformen av yrkesutbildningen på andra stadiet samt minska antalet unga som står utanför utbildning och arbetsliv.

För att utbildningssystemets kvalitet och effektivitet ska förbättras krävs det nya, öppna och försöksinriktade verksamhetssätt och att man aktivare än förut följer upp och påverkar den inhemska och internationella verksamhetsmiljön.

Förvaltningsområdets samhälleliga effekter

Utbildnings- och vetenskapspolitiken

Det finländska välfärdssamhället grundar sig på en hög utbildningsnivå, fungerande småbarnspedagogiska tjänster och en avgiftsfri utbildning av hög kvalitet. Lika möjligheter till en högklassig utbildning från småbarnspedagogisk verksamhet till högskoleutbildning måste säkerställas i hela landet. Målet är att höja befolkningens utbildnings- och kompetensnivå så att finländarna 2020 är världens kunnigaste folk. Serviceförmågan förbättras i fråga om utbildning på andra stadiet. Finländarnas utbildningsnivå ska utvecklas så att 88 % av den vuxna befolkningen i arbetsför ålder har avlagt examen efter grundstadiet och 30 % högskoleexamen målåret 2020. På motsvarande sätt ska 94 % av 30-åringarna ha avlagt examen efter grundstadiet och 42 % högskoleexamen.

Redan inom en nära framtid kommer det att finnas brist på kunnig arbetskraft inom vissa branscher. Problemen med tillgången på arbetskraft kommer att vara särskilt svåra inom social- och hälsovårdsområdet samt områdena inom teknik och trafik. Genom åtgärder riktade till utbildningssystemet ska unga snabbare komma ut i arbetslivet och utbildningsutbudet riktas så att det motsvarar det branschvisa arbetskraftsbehovet. Målet är att de ungas studievägar ska bli kortare än tidigare och att de unga utbildas inom branscher där förutsättningarna för att få arbete är goda. Det branschvisa och regionala utbudet av utbildning riktas i enlighet med befolkningsutvecklingen och behovet av arbetskraft.

Målen för de samhälleliga effekterna inom utbildnings- och vetenskapspolitiken

- Antalet barn under 4 år som deltar i den småbarnspedagogiska verksamheten ökar ytterligare
- Alla som går ut grundstadiet inleder studier efter grundstadiet
- Hälften av de nya studenterna fortsätter sina studier samma år
- Den genomsnittliga åldern för dem som utexamineras från högskolor sjunker
- Genomströmningen inom utbildningen förbättras på alla utbildningsstadier
- Nivån på vetenskapen stiger.

Personer som avslutar den grundläggande utbildningen och genast inleder utbildning (%)

	2012	2013	2014	2015 uppskatt- ning	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Studera i yrkesutbildning	44,6	43,2	44,4	44,2	44,0	44,5
— utbildning som leder till grundexamen ¹⁾	41,5	40,3	42,1	42,0	42,0	42,0
— handledande utbildningar ²⁾	3,1	2,9	2,3	2,2	2,0	2,5
Studera i gymnasieutbildning	50,0	50,8	51,6	52,0	53,0	53,0
Studera i påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen ³⁾	3,3	3,1	2,1	2,5	3,0	2,5
<i>Utbildningar som leder till examen sammanlagt</i>	91,5	91,1	93,7	94,0	95,0	95,0
<i>Påbyggnadsundervisning och handledande utbildningar sammanlagt</i>	6,4	6,0	4,4	4,7	5,0	5,0
Sammanlagt	97,9	97,1	98,1	98,7	100,0	100,0

¹⁾ Källa: Statistikcentralen.

²⁾ Källa: statistik för statsandelssystemet (även siffran för 2015 anger utfallet).

³⁾ De siffror som gäller den påbyggnadsundervisning som ordnas i folkhögskolor är uppskattningar som grundar sig på relevantet enligt statsandelsstatistiken.

Medelåldern för dem som avlagt högskoleexamen (median)¹⁾

	2012	2013	2014	2015 uppskatt- ning	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Yrkehögskoleexamen	25,9	26,0	26,1	26,0	26,0	25,9
Högre högskoleexamen	27,7	27,8	28,0	27,8	27,8	27,8

¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Gäller i fråga om yrkehögskolor ungas utbildning.

Andelen (%) studerande som avlagt examen inom målsatt tid av dem som inlett studier¹⁾

	2012	2013	2014	2015 uppskatt- ning	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Gymnasieutbildning (3 år)	79,5	79,6	80,6	83,0	84,0	84,0
Yrkesinriktad grundexamen (3 år)	61,2	62,1	63,0	64,0	65,0	66,0
Yrkehögskoleexamen (5 år)	53,3	55,1	57,0	59,0	60,0	60,0
Lägre och högre högskoleexamen (7 år)	47,8	48,2	50,0	50,0	51,0	52,0

¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Inkluderar endast utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Inkluderar inte utbildning som förbereder för en yrkesinriktad grundexamen som avläggs i form av en fristående examen eller läroavtalsutbildning. Avser i fråga om lägre och högre högskoleexamina andelen studerande som avlagt målexamen, den högsta examen som en ny studerande har beviljats rätt att avlägga. I fråga om 2014 är den siffra som anger utbildning som leder till yrkesinriktad grundexamen en uppskattning.

Studerande och examina¹⁾

	2012	2013	2014	2015 uppskatt- ning	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Småbarnspedagogik						
— barn	208 300	211 550	211 190	212 550	213 050	213 550
Förskoleundervisning						
— antal elever	58 800	59 800	60 420	62 500	62 000	62 000
Grundläggande utbildning						
— nya elever	58 820	60 150	59 940	60 500	60 500	60 500
— elever som fått avgångsbetyg	60 850	59 580	57 660	61 000	61 000	61 000
— antal elever	522 000	526 850	529 880	531 000	531 000	534 000
Gymnasieutbildning						
— nya studerande	35 780	35 820	34 740	38 000	38 000	35 000
— avlagda gymnasieexamina ²⁾	31 450	31 540	31 620	33 000	33 000	33 000
— antal studerande	106 000	105 120	102 840	108 000	107 000	103 000
Grundläggande yrkesutbildning³⁾						
— nya studerande	69 080	69 390	69 350	68 000	67 500	62 500
— avlagda examina	45 860	46 210	48 750	49 300	49 800	50 700
— antal studerande	178 650	182 410	183 060	183 300	183 000	175 000
Yrkesinriktad tilläggsutbildning⁴⁾						
— nya studerande	30 190	26 740	30 930	31 200	31 000	30 700
— avlagda examina	16 690	15 940	15 910	17 000	18 000	18 000
— antal studerande	69 420	63 290	64 890	66 500	66 500	66 000
Grundexamina vid yrkeshögskolor						
— nya studerande ⁵⁾	30 935	29 917	30 315	30 300	30 000	30 000
— avlagda examina	22 123	22 800	22 778	23 716	23 500	23 500
— antal studerande	131 374	129 636	128 751	128 545	129 300	129 300
Högre yrkeshögskoleexamina						
— nya studerande ⁶⁾	2 905	3 285	3 453	3 600	4 000	4 300
— avlagda examina	1 708	1 948	2 115	2 366	2 400	2 600
— antal studerande	7 834	8 566	9 218	10 133	10 300	10 600

Studering och examina¹⁾

	2012	2013	2014	2015 uppskatt- ning	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Grundexamina vid universitet⁷⁾						
— nya studerande	19 853	20 233	20 880	20 755	20 600	20 500
— avlagda lägre högskoleexamina	13 014	13 016	13 500	15 039	15 000	15 000
— avlagda högre högskoleexamina	13 829	14 444	14 855	15 316	15 200	15 200
— antal studerande	143 505	141 756	138 664	136 912	136 800	136 500
Doktorsexamina vid universitet	1 649	1 724	1 860	1 881	1 840	1 750

¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Utbildning som lyder under undervisningsförvaltningen. Antalet studerande inom förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning är antalet studerande enligt statsandelssystemet. I de siffror som gäller dagvården, förskoleundervisningen, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen ingår inte Åland.

²⁾ IB-gymnasieexamina och Reifeprüfungsexamina ingår inte.

³⁾ Inkluderar statsandelsfinansierad utbildning vid läroanstalter och i läroavtalsform som förbereder för yrkesinriktad grundexamen. Statistikcentralens elevantal beskriver det faktiska antalet personer som deltar i utbildningen, och därför avviker dessa från de kalkylerade elevantal per år enligt statsandelssystemet som används för finansieringen.

⁴⁾ Inkluderar statsandelsfinansierad utbildning vid läroanstalter och i läroavtalsform som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen. Statistikcentralens elevantal beskriver det faktiska antalet personer som deltar i utbildningen, och därför avviker dessa från de kalkylerade elevantal per år enligt statsandelssystemet som används för finansieringen.

⁵⁾ Med studerande som inlett sina studier för YH-examen avses fr.o.m. 2010 studerande som under statistikåret i fråga för första gången har skrivit in sig som närvarande i en utbildning som leder till YH-examen vid en yrkeshögskola.

⁶⁾ Studerande som för första gången har skrivit in sig som närvarande i en utbildning som leder till högre yrkeshögskoleexamen vid en yrkeshögskola.

⁷⁾ Inbegriper studerande för lägre och högre högskoleexamen och dessa examina.

Konst- och kulturpolitiken

Uppgifterna och målen inom kulturpolitiken hänför sig till främjande av kreativitet, kulturell mångfald och delaktighet. Konst- och kulturproduktionen och nyttjandet av den, omsorgen för kulturarvet och ett mångsidigt kulturliv ökar det sociala och ekonomiska välbefinnandet och stärker demokratin. Kulturpolitiken anknyter även till många politiska teman som rör sig över förvaltningsområdenas gränser, t.ex. till hållbar tillväxt, regional utveckling, hälsa och välbefinnande, främjande av näringsliv och ekonomi samt till jämlikhet och kulturell mångfald.

De strategiska målen inom kulturpolitiken

— Förutsättningarna för konstnärligt och annat kreativt arbete förbättras och produktions- och distributionsformerna diversifieras

— Kulturdeltagandet ökar och skillnaderna i olika befolkningsgruppers deltagande minskar

— Kulturgrunden är stark och livskraftig.

Nyckeltal för kulturpolitiken

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Teatrar med rätt till statsandel				
— kalkylerade årsverken	2 474	2 469	2 469	2 469
— antal föreställningar	12 675	12 704	12 800	12 800
— besökare, 1 000 pers.	2 168	2 223	2 200	2 200
Orkestrar med rätt till statsandel				
— kalkylerade årsverken	1 037	1 037	1 033	1 033
— antal konserter	2 354	2 480	2 400	2 400
— besökare, 1 000 pers.	925	899	900	900
Finlands Nationalopera				
— antal anställda med månadslön	532	532	533	532
— antal föreställningar	468	562	505	550
— publikkontakter, 1 000 pers.	257	298	300	300
Suomen Kansallisteatteri				
— antal anställda	362	388	315	315
— antal föreställningar	781	760	700	700
— publikkontakter, 1 000 pers.	177	251	175	175
Nationalgalleriet				
— antal anställda	224	237	230	237
— antal samlings- och specialutställningar	19	20	17	16
— totalt antal besökare, 1 000 personer	584	533	480	595
Muséer med rätt till statsandel, kalkylerade årsverken	1 183	1 183	1 183	1 183
Besökare i muséer med rätt till statsandel och i andra muséer som sköts som huvudsyssla, 1 000 personer	5 385	5 445	5 400	5 400
Premiärer på inhemska filmer	32	37	25	25
Antal biobesökare, inhemska filmer, 1 000 personer	2 051	2 594	1 900	1 900
Antal huvudbibliotek och biblioteksfilialer, st.	756	738	736	736
Den totala utlåningen vid allmänna bibliotek, 1 000 st.	90 870	89 244	90 000	90 000
Fysiska biblioteksbesök, 1 000 st.	50 379	49 369	49 000	49 000
Biblioteksbesök på nätet, 1 000 st.	40 389	38 861	40 000	40 000
Deltagare i evenemang som ordnas av biblioteken, 1 000 personer	812	863	870	880
Antal mottagare av/ansökningar om årsstipendier	298/2 416	299/2 414	300/2 400	300/2 400
Andelen personer som bor i huvudstadsregionen av dem som ansöker om/får rikstäckande stipendium från Centret för konstfrämjande (inkl. sammanslutningar), %	51/56	52/57	52/57	52/57
Andelen personer som bor i huvudstadsregionen av samtliga som ansöker om/får stipendium från Centret för konstfrämjande (inkl. sammanslutningar), %	44/46	45/47	45/47	45/47
Antal konstnärspensioner sammanlagt (31.12)	1 061	1 064	1 064	1 064
— Antal nya mottagare av konstnärspensioner i förhållande till antalet sökande, %	11,99	11,61	11,61	11,61
Antal personer som utövar ett yrke inom kultur som huvudsyssla (arbetskraftsundersökningen)	128 498	131 600	131 000	131 500
Antal arbetslösa arbetssökande i yrken inom konstbranschen (anställda vid företag inom kulturbranschen)	7 150	8 082	8 100	8 150
Musikbranschens ekonomiska värde (1 000 euro)	856	875	885	885

Nyckeltal för kulturpolitiken

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Verksamhetsställen för företag inom kulturbranschen	21 678	21 500	22 500	21 000
Antal anställda vid företag inom kulturbranschen	59 136	59 000	61 000	59 000
Omsättningen för företag inom kulturbranschen (1 000 euro)	1 301	1 300	1 300	1 350

Idrottspolitiken

Motion och idrott främjar hälsa och välbefinnande och en motionsinriktad livsstil utgör en del av bildningsbasen. Elitidrotten ger upplevelser och ökar intresset för att börja utöva idrott som hobby. Målet med idrottspolitiken är att främja idrotten och därigenom öka delaktigheten samt öka befolkningens välbefinnande med hjälp av idrott. Motion och idrott har också ekonomiska effekter samt effekter som ökar arbets- och funktionsförmågan.

Grunden för elitidrotten skapas inom idrotts- och motionsföreningsverksamheten. Verksamhetsmodellerna för den finländska elitidrotten har reformerats så att de motsvarar den allt hårdare internationella konkurrensen. Ett mål är att förbättra de finländska idrottarnas framgångar samt att stärka effekterna av elitidrottsevenemang som ordnas i Finland. Genom en aktiv internationell verksamhet främjas en starkare etisk grund och konkurrenskraft inom idrotten och elitidrotten.

Målen för de samhällseliga effekterna inom idrottspolitiken

- En motionsinriktad livsstil blir allt vanligare
- Tillgängligheten till idrotten ska vara likvärdig
- Motion och idrott ökar deltagandet.

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2014 utfall	2015 utfall	2017 uppskatt- ning
Personer som motionerar på fritiden (minst 4 timmar per vecka så att man blir andfådd eller svettas), %¹⁾			
8—9-klassister sammanlagt			
— pojkar	43	53	56
— flickor	37	50	53
1—2-klassister i gymnasiet sammanlagt			
— pojkar	48	55	56
— flickor	39	47	50
1—2-klassister inom yrkesutbildning sammanlagt			
— pojkar	31	40	42
— flickor	21	33	36
Personer som motionerar eller idrottar regelbundet flera timmar per vecka, t.ex. löpning, skidning, simning eller bollspel, %²⁾			
20—54-åringar			
— män	32	33	34
— kvinnor	26	28	30

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2014 utfall	2015 utfall	2017 uppskatt- ning
55—74-åringar			
— män	15	18	19
— kvinnor	12	14	16
Personer som deltar i motions- och idrottsföreningar (minst 1 ggr/v, %³)			
7—14-åringar			
— flickor	49	49	50
— pojkar	61	61	61
15—19-åringar			
— flickor	30	30	30
— pojkar	30	30	30
Personer som deltar aktivt i motions- och idrottsföreningars verksamhet (minst 1 ggr/v), %⁴)			
20—54-åringar			
— män	37	34	36
— kvinnor	34	36	36
55—74-åringar			
— män	18	20	22
— kvinnor	28	30	32
75 + -åringar			
— män	12	13	14
— kvinnor	16	16	17
Personer som motionerar enligt rekommendationen, %⁵)			
11-åringar			
— flickor	26	26	30
— pojkar	36	36	38
13-åringar			
— flickor	15	15	18
— pojkar	22	22	25
15-åringar			
— flickor	9	9	13
— pojkar	11	11	15
20—54 -åringar⁶)			
— män	15	15	18
— kvinnor	18	20	22
Genomsnitt i löptestet för män som inleder tjänstgöring (m)⁷)	2 433	2 423	2 410

Nyckeltal för idrottspolitiken

	2014 utfall	2015 utfall	2017 uppskatt- ning
Elit tävlingsmedaljer, st.			
Olympiska spelen	5	-	-
Världsmästerskap			
— olympiska grenar	1	8	5
— icke-olympiska grenar	107	157	120
Europamästerskap (olympiska och icke-olympiska grenar)	119	143	130

¹⁾ Enkäten Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd. Undersökningen genomförs med två års mellanrum. Siffrorna för 2014 baserar sig på resultaten för 2013.

²⁾ Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen ATH.

³⁾ Sammandrag av resultaten av följande undersökningar: Barn och ungas motionsvanor i Finland 2014, undersökning om ungas fritid 2013 (Nuorten vapaa-aikatuutkimus 2013).

⁴⁾ Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen ATH. Siffran inkluderar eventuellt också frivillig verksamhet i motions- och idrottsföreningar.

⁵⁾ undersökning om barn och ungas motionsvanor i Finland. Undersökningen genomförs med två års mellanrum. Siffrorna för 2015 baserar sig på resultaten för 2014. Rekommenderad mängd motion för barn och unga: Alla 7—18 -åringar ska minst 1—2 timmar per dag utöva sådan motion som är mångsidig och lämplig med tanke på åldern. Perioder av över två timmars sittande bör undvikas.

⁶⁾ Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen ATH. Enligt rekommendationerna har man använt UKK-institutets motionskaka vid tolkningen av antalet motionerande (www.ukkinstituutti.fi/liikuntapiirakka).

⁷⁾ Försvarsmaktens statistik över konditionstest

Ungdomsarbetet och ungdomspolitik

Enligt ungdomslagen är syftet med ungdomsarbetet och ungdomspolitik att stödja de ungas utveckling och självständighetsprocess, främja ett aktivt medborgarskap hos de unga och stärka deras sociala identitet samt förbättra de ungas uppväxt- och levnadsvillkor. Syftet ska uppnås med utgångspunkt i gemenskap, solidaritet, likställdhet och jämlikhet, kulturell mångfald och internationalism, sunda levnadsvanor samt respekt för miljön och livet. Dessa mål enligt ungdomslagen gäller alla som är under 29 år och bor i Finland.

De ungas möjligheter att vara med och påverka i samhället har utvecklats under de senaste åren. Formerna för deltagandet och påverkandet samt fritidsverksamheten har blivit mångsidigare särskilt på grund av utvecklingen inom informations- och kommunikationstekniken. Under det svaga ekonomiska läget ökar klyftan mellan de unga som har det bättre ställt och de som har det sämre ställt. Skillnaderna kan vara betydande när det gäller de förmågor som är centrala med tanke på livskompetensen och möjligheten att vara aktiv i samhället. Bostadsområdet, kommunen och den socioekonomiska bakgrunden påverkar ungas verksamhetsmöjligheter. Ålder, etnisk bakgrund, funktionshinder eller andra skäl som hänför sig till en person kan öka diskrimineringen. De unga är inte alltid medvetna om sina rättigheter. Det svaga ekonomiska läget försämrar framtidsutsikterna för de unga i västerländerna. Utkomstnivån för den yngre generationen riskerar att bli permanent lägre än de äldre generationernas utkomstnivå. Trots detta har de finländska ungdomarna ännu en stark tro på framtiden.

Målen för de samhällseliga effekterna inom ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna:

- Ungas delaktighet ökar och påverkningsmöjligheterna blir mångsidigare
- Ungas livskompetens och erfarenhet av samhörighet stärks
- Unga har jämlik tillgänglighet till fritidsaktiviteter och verksamhet
- Ungas erfarenheter av jämlikhet, jämställdhet och tillgodoseendet av sina rättigheter stärks och ungas uppväxt- och levnadsvillkor förbättras.

Nyckeltal för ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna

	2014 utfall	2015 utfall	2017 uppskatt- ning
Effektmål 1: Ungas delaktighet ökar och påverkningsmöjligheterna blir mångsidigare			
— 10—29 -åringar som hör till/är med i något organisationsarbete eller motsvarande (undersökningen om fritiden), %	53	57	58
— 15—29 -åringar som upplever att de hör till det finländska samhället (Ungdomsbarometern), %	76	56	56
Effektmål 2: Ungas livskompetens och erfarenhet av samhörighet stärks			
— 15—29 -åringar som upplever att de har bra kontroll över sitt liv (ungdomsbarometern), %	90	90	92
— Barn i grundskoleålder som inte har någon nära vän (undersökningen Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd), %	8	9	8
Effektmål 3: Unga har jämlik tillgänglighet till fritidsaktiviteter och verksamhet			
— 15—29 -åringar som har låtit bli att inleda en hobbyverksamhet på grund av brist på pengar (Ungdomsbarometern), %	35	35	32
Effektmål 4: Ungas erfarenheter av jämlikhet, jämställdhet och tillgodoseendet av sina rättigheter stärks och ungas uppväxt- och levnadsvillkor förbättras			
— 15—29 -åringar som har erfårit diskriminering under de senaste 12 månaderna (Ungdomsbarometern), %	13	13	12
— 15—29 -åringar som är optimistiska vad gäller sin egen framtid (Ungdomsbarometern), %	79	79	80
— Antalet arbetslösa personer under 25 år (ANM)	50 400	52 300	52 000

Kyrkliga ärenden

Undervisnings- och kulturministeriets mål är att garantera verksamhetsförutsättningarna för evangelisk-lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan och andra religionssamfund och att främja möjligheterna till religionsbekännelse och religionsutövning och att på andra sätt främja religionsfriheten. I fråga om det allmänna ordnandet av begravningsväsendet är utgångspunkten religionsfrihet och jämlikhet samt värdighet och vördnad.

Anslag för statsandelar inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (1 000 euro)

Moment	Verksamhetsform	2015	2016	2017	2016/2017 förändr.
29.10.30	Allmänbildande utbildning	701 446	724 220	720 558	-36 624
29.10.31	Fritt bildningsarbete	156 212	157 920	146 325	-11 595
29.20.30	Yrkesutbildning	737 192	725 618	725 789	171
29.20.33	Kompetensprogrammet för unga vuxna	55 652	37 347	25 141	-12 206
29.80.30	Bibliotek	4 750	3 900	3 700	-200
29.80.31 och 52	Teatrar, orkestrar och muséer	110 515	105 966	103 786	-2 180
29.80.33	Kommunernas kulturverksamhet	106	0	0	0
29.80.34	Byggande av bibliotek	4 500	0	0	0
29.90.50 och 52	Idrottsutbildningscenter	17 963	18 150	18 267	117
29.90.50	Kommunernas idrottsväsende	19 327	19 399	19 454	55
29.91.50	Kommunernas ungdomsarbete	8 061	8 048	8 030	-18
Sammanlagt		1 815 724	1 800 568	1 771 050	-29 518
Uppskattning av fördelningen av statsandelar och statsunderstöd					
Kommunerna och samkommunerna		889 705	882 278	867 815	-14 464
— Kommuner		-304 279	-301 739	-296 793	4 947
— Samkommuner		1 193 984	1 184 018	1 164 607	-19 410
Privata		926 019	918 290	903 236	-15 054

Kommunens självfinansieringsandel av driftkostnaderna för gymnasieutbildning och grundläggande yrkesutbildning utgör enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 58,11 % ökat med 290 948 000 euro på grund av bortfallet av kommunens finansieringsandel vid finansieringen av yrkeshögskolorna.

Penningspelsverksamhetens vinstmedel

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lotterilagen, enligt vilken endast ett nytt penningspelbolag ska ha ensamrätt att verkställa penningspel i Finland.

I enlighet med lotterilagen ska 53 % av penningspelbolagets intäkter användas för främjande av idrott, fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete. Penningspelsverksamhetens vinstmedel utgör en viktig finansieringskälla inom vetenskapens, konstens, idrottens och den fysiska fostrens samt ungdomsarbetets område. Enligt 18 § i lotterilagen tas i statsbudgeten varje år in ett anslag som uppskattas motsvara vinsten under räkenskapsperioden i fråga för penningspelbolaget.

Penningspelbolagets beräknade intäkter i fråga om främjandet av idrott och motion, fysisk fostran, vetenskap, konst och ungdomsarbete 2017 uppgår till 526,286 miljoner euro. Utöver de beräknade egentliga intäkterna ställs ur fonden för ofördelade vinstmedel sammanlagt 19,4 miljoner euro till förfogande, varvid det totala beloppet av penningspelsverksamhetens vinstmedel som står till förfogande 2017 uppgår till 545,686 miljoner euro, vilket är en ökning på ca 8,3 miljoner euro jämfört med budgeten för 2016. De beräknade intäkterna har fördelats mellan förmånstagarerna enligt 17 a § i lotterilagen.

Av vinstmedlen föreslås ett belopp på 104,4 miljoner euro bli beviljat under moment 29.40.53 för stöd till vetenskapen, 233,6 miljoner euro under moment 29.80.52 för stöd till konsten, 154,1 miljoner euro under moment 29.90.50 för stöd till idrotten och 53,6 miljoner euro under moment 29.91.50 för stöd till ungdomsarbetet.

Den statliga finansieringen av vetenskap, konst, idrott och ungdomsarbete under kapitlen 29.40, 80, 90 och 91 föreslås 2017 uppgå till 1 103,4 miljoner euro, varav 545,7 miljoner euro, dvs. 49,4 %, beviljas av penningsspelsverksamhetens vinstmedel.

Tippningsvinstmedel¹⁾ och anslag som anvisats för liknande ändamål, miljoner euro

	2010 bokslut	2011 bokslut	2012 bokslut	2013 bokslut	2014 bokslut	2015 bokslut	2016 budget	2017 budget- prop.
Vetenskap	355,1	388,3	409,9	398,8	308,6	258,3	398,1	411,6
— vinstmedel	95,8	100,3	101,2	102,2	102,4	102,2	103,4	104,4
— budgetmedel ²⁾	259,3	288,0	308,7	296,6	205,4	156,1	294,7	307,3
Konst	400,6	425,1	432,6	451,8	458,3	470,3	458,9	462,8
— vinstmedel	209,3	220,3	222,4	224,6	237,0	236,9	233,3	233,6
— budgetmedel	191,3	204,8	210,2	227,2	221,3	233,4	225,6	229,2
Idrott	137,6	142,5	153,6	151,7	187,4	188,5	155,4	162,0
— vinstmedel	135,8	141,9	150,9	151,6	147,3	148,0	147,6	154,1
— budgetmedel	1,8	0,6	2,7	0,1	40,1	40,5	7,8	7,9
Ungdom	69,3	65,2	71,8	73,9	74,3	74,4	73,5	74,6
— vinstmedel	51,3	51,5	51,9	52,4	52,8	53,0	53,1	53,6
— budgetmedel	18,0	13,7	19,9	21,5	21,5	21,4	20,4	21,0
Vinstmedel sammanlagt	492,2	514,0	526,4	530,8	539,5	540,1	537,4	545,7

¹⁾ Från och med 2017 penningsspelsverksamhetens vinstmedel.

²⁾ I anslagen ingår inte anslagen under moment 29.40.50 för den statliga finansieringen av universiteten.

Anslag som reserverats för vissa ändamål ur tippningsvinstmedel och ur andra moment i budgeten (euro)

	Penningspel- verksamhetens vinstmedel	Allmänna budgetmedel	Sammanlagt
Omkostnader för Institutet för de inhemska språken	3 627 000	1 145 000	4 772 000
Finlands Akademis forskningsanslag	70 673 000	246 231 000	316 904 000
Statsandelar och statsunderstöd för teatrar, orkestrar och muséer	55 125 000	48 661 000	103 786 000
Idrottsutbildningscenter	16 914 000	781 000	17 695 000
Utveckling av verkstadsverksamheten för unga och uppsökande ungdomsarbete	7 127 000	19 523 000	26 650 000
Samernas kultur- och språkboverksamhet	200 000	700 000	900 000

Bedömning av könskonsekvenserna i samband med budgetpropositionen

Över hälften av anslagen inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är lagstadgade överföringsutgifter och deras konsekvenser för jämställdheten är beroende av finansieringsbesluten.

I de unga åldersgrupperna är skillnaden mellan kvinnors och mäns utbildningsnivå till kvinnornas klara fördel. Att inte genomgå den grundläggande utbildningen, inte fortsätta studera efter den grundläggande utbildningen eller att avbryta yrkesutbildning eller högskoleutbildning är typiskt i synnerhet för pojkelever och manliga studerande. Genom att förbättra kvaliteten på den grundläggande utbildningen, ha flexibel grundläggande utbildning som praxis och tillhandahålla utbildning som förbereder för yrkesutbildning bedöms i synnerhet den andel av befolkningen som inte har yrkesutbildning minska och därigenom även skillnaderna i kvinnors och mäns utbildningsnivå.

Flickors och pojkars studieval upprätthåller segregationen i arbetslivet. Man vidtar fortsatta åtgärder för att påverka flickors och pojkars studieval.

Den kultur-, idrotts- och ungdomspolitiska verksamheten är i regel könsneutral. Främjande av jämställdhet enligt idrottslagen är utgångspunkten i strategin för statsunderstöd för idrottsverksamhet, vilket beaktas i understödskriterierna. Jämställdheten ingår även i ungdomslagens värderingar. Inom ungdomsarbetet riktas understöd vid behov särskilt till projekt som gäller flickor eller pojkar. I takt med att den kulturella mångfalden ökar kommer behovet av differentierad verksamhet att öka inom ungdomsarbetet. Kulturbranschen är kvinnodominerad såväl när det gäller kulturaktörer som när det gäller användare av kulturtjänster och kulturutövare, men männens andel som användare av kulturtjänster har ökat på 2000-talet. Däremot tjänar kvinnor som får sin försörjning från konstens område i genomsnitt sämre än män, och avsikten är att uppmärksamma detta när verksamhetsförutsättningarna för dem som utför kreativt arbete förbättras.

Med hjälp av statistik och undersökningar följer undervisnings- och kulturministeriet könskonsekvenserna av förvaltningsområdets verksamhet.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
29.40	Högskoleundervisning och forskning		
	— fullmakt för Finlands Akademis forskningsprojekt	338,4	348,3
29.40.54	<i>Strategisk forskningsfinansiering</i> (förslagsanslag)		
	— fullmakt för forskningsprojekt	55,6	55,6
29.80.75	<i>Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet</i> (reservationsanslag 3 år)		
	— fullmakt för ombyggnad och småprojekt	3,3	2,3

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet	129 781	238 027	242 453	4 426	2
01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	20 852	19 203	18 032	-1 171	-6
02. Utbildningsstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	48 597	45 650	46 077	427	1
(03.) Omkostnader för centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
04. Omkostnader för Nationella centret för utbildningsutvärdering (reservationsanslag 2 år)	3 891	3 863	3 687	-176	-5
21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	3 526	3 543	3 008	-535	-15
22. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	14 263	14 263	14 203	-60	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	32 032	28 489	28 540	51	0
50. Vissa understöd (fast anslag)	998	1 279	1 277	-2	0
51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)	3 389	3 321	3 313	-8	0
52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)	—	114 000	114 000	—	0
53. Vissa understöd som föranleds av asylsökande och invandrare (reservationsanslag 2 år)	—	2 190	8 090	5 900	269
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	2 234	2 226	2 226	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
10. Allmänbildande utbildning och småbarns-pedagogisk verksamhet	926 592	954 435	951 467	-2 968	0
01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)	46 754	43 816	41 990	-1 826	-4
02. Studentexamensnämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	2 470	2 534	3 285	751	30
20. Gemensamma utgifter för allmänbildande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete (reservationsanslag 3 år)	11 041	18 106	32 046	13 940	77
30. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för allmänbildande utbildning (förslagsanslag)	701 446	724 220	720 558	-3 662	-1
31. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)	156 212	157 920	146 325	-11 595	-7
51. Statsunderstöd för organisationer inom allmänbildande utbildning (fast anslag)	1 303	1 478	976	-502	-34
52. Statsunderstöd för organisationer inom det fria bildningsarbetet (fast anslag)	7 366	6 361	6 287	-74	-1
20. Yrkesutbildning	812 879	781 134	767 446	-13 688	-2
01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)	6 314	8 289	7 975	-314	-4
21. Utvecklande av yrkesutbildningen (reservationsanslag 2 år)	13 721	9 880	8 541	-1 339	-14
30. Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftskostnader (förslagsanslag)	737 192	725 618	725 789	171	0
33. Kompetensprogrammet för unga vuxna (förslagsanslag)	55 652	37 347	25 141	-12 206	-33
(30.) Vuxenutbildning	—	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
40. Högskoleundervisning och forskning	3 210 967	3 206 985	3 331 063	124 078	4
01. Finlands Akademis omkostnader (reservationsanslag 2 år)	10 423	12 871	12 081	-790	-6
02. Arkivverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	19 508	18 131	17 850	-281	-2
03. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)	1 464	1 249	1 145	-104	-8
04. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	1 863	1 758	1 681	-77	-4
20. Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område (reservationsanslag 3 år)	49 837	55 757	91 857	36 100	65
22. Finansiering av forskningsinfrastrukturprojekt (reservationsanslag 3 år)	8 500	8 500	8 500	—	0
50. Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)	1 908 560	1 827 520	1 795 674	-31 846	-2
51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)	94 857	232 133	246 231	14 098	6
(52.) Särskild statlig finansiering för undervisning och forskning vid Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet (fast anslag)	30 299	31 679	—	-31 679	-100
53. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av vetenskap (förslagsanslag)	102 188	103 359	104 383	1 024	1
54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)	10 752	34 000	47 000	13 000	38
55. Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)	903 256	860 020	834 915	-25 105	-3
66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)	19 461	20 008	19 746	-262	-1

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
(86.) Statlig finansiering för yrkeshögskolornas kapital (fast anslag)	49 999	—	—	—	0
89. Statlig finansiering för universitetens kapitalplaceringar (fast anslag)	—	—	150 000	150 000	0
70. Studiestöd	871 925	932 865	780 958	-151 907	-16
01. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)	700	649	621	-28	-4
52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)	26 886	31 200	40 200	9 000	29
55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)	764 374	816 305	655 381	-160 924	-20
57. Måltidsstödet till högskolestuderande (förslagsanslag)	30 797	31 411	31 456	45	0
(58.) Understöd för ersättande av hyreskostnader (reservationsanslag 2 år)	2 100	—	—	—	0
59. Stöd för skolresor för studerande inom gymnasieutbildning och yrkesutbildning (förslagsanslag)	47 068	53 300	53 300	—	0
80. Konst och kultur	470 294	458 856	462 827	3 971	1
01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)	4 542	4 289	4 052	-237	-6
03. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)	2 524	2 205	2 121	-84	-4
04. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)	19 522	20 750	22 993	2 243	11
05. Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)	5 649	5 474	4 937	-537	-10
06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)	6 935	6 522	6 080	-442	-7
16. Extra konstnär- och journalistpensioner (förslagsanslag)	17 899	18 848	18 848	—	0
20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)	16 945	15 205	15 400	195	1

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)	4 750	3 900	3 700	-200	-5
31. Statsandel och statsunderstöd för driftkostnader för teatrar, orkestrar och muséer (förslagsanslag)	54 812	50 891	48 661	-2 230	-4
(32.) Statsandelar och statsunderstöd för muséer (förslagsanslag)	—	—	—	—	0
(33.) Statsunderstöd för utvecklande av kommuners och regioners kulturverksamhet (förslagsanslag)	106	—	—	—	0
(34.) Statsandel och statsunderstöd för anläggningskostnaderna för allmänna bibliotek (reservationsanslag 3 år)	4 500	—	—	—	0
35. Statsunderstöd för anläggningskostnader inom huvudprojektet för 100-årsjubileet av Finlands självständighet (reservationsanslag 3 år)	5 000	8 000	8 000	—	0
40. Ersättning för driftförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)	99	252	252	—	0
41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)	19 225	20 313	26 648	6 335	31
50. Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)	9 298	9 821	8 143	-1 678	-17
51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)	14 047	14 507	14 508	1	0
52. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av vetenskap (förslagsanslag)	236 874	233 322	233 589	267	0
53. Statsunderstöd för lokal-kostnader (fast anslag)	29 133	24 669	27 257	2 588	10
(54.) Statsunderstöd för konst- och kulturinstitutioners investeringar i lokaler (fast anslag)	—	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
55. Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)	2 200	2 200	1 950	-250	-11
(56.) Extra statsunderstöd till stiftelsen Pietari-säätiö för tryggheten av verksamheten vid Finlandsinstitutet i S:t Petersburg och finska skolan i S:t Petersburg (fast anslag)	—	—	—	—	0
59. Vissa understöd till Nationalgalleriet (reservationsanslag 2 år)	11 245	10 000	10 000	—	0
(70.) Anskaffning av utrustning (reservationsanslag 3 år)	150	—	—	—	0
72. Utökning av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år)	739	739	739	—	0
75. Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)	4 099	6 899	4 899	-2 000	-29
95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)	0	50	50	—	0
90. Idrottsverksamhet	188 549	155 446	161 958	6 512	4
30. Understöd till programmet Skolan i rörelse (reservationsanslag 3 år)	—	7 000	7 000	—	0
50. Penningsspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av fostran inom motion och idrott (förslagsanslag)	147 993	147 622	154 097	6 475	4
52. Statsandel för idrottsutbildningscenter samt finansiering för kostnader för utvärdering av idrottsvetenskapliga projekt (fast anslag)	556	824	861	37	4
(54.) Understöd för totalrenovering av Olympiastadion i Helsingfors (reservationsanslag 3 år)	40 000	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
91. Ungdomsarbete	74 425	73 473	74 640	1 167	2
50. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)	53 025	53 100	53 617	517	1
51. Verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)	21 000	19 673	19 523	-150	-1
52. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)	400	700	1 500	800	114
Sammanlagt	6 685 413	6 801 221	6 772 812	-28 409	0
Det totala antalet anställda	2 830	2 782	2 733		

01. (29.01 och 30, delvis) Förvaltning, kyrkliga ärenden och gemensamma utgifter inom verksamhetsområdet*Förklaring:**01. Undervisnings- och kulturministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 18 032 000 euro.

Anslaget får också användas för utgifter för rättsskyddsnämnden för studerande.

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriet svarar som en del av statsrådet för utvecklandet av utbildnings-, vetenskaps-, kultur-, idrotts- och ungdomspolitiken och det internationella samarbetet i anslutning därtill. Genom sin verksamhet stärker ministeriet grunden för kompetens och kreativitet i samhället.

Målen för resultatet av verksamheten vid undervisnings- och kulturministeriet:

1. Ministeriets strategiska verksamhet är förutseende vad gäller förändringar i omvärlden och styr ministeriets ansvarsområde. Kunskapsbaserad ledning stöder ministeriets beslutsfattande och strategiska verksamhet.
2. Lagstiftningsprocessen leds på ett tydligt och planmässigt sätt. Beredningen av lagstiftningen är högklassig och sakkunnig.
3. Vid planeringen av verksamheten och ekonomin beaktas konsekvenserna av utvecklingen inom ekonomin och sysselsättningen och konsekvenserna av den övriga samhällsutvecklingen. Omstruktureringen av förvaltningsområdet fortsätter. Styrningen inom ansvarsområdet främjar uppnåendet av de samhälleliga effektmålen och målen för verksamhetens resultat.

4. Ledningen och verksamhetsformerna vid ministeriet bidrar till att de resultatmål som ställts upp nås och främjar personalens arbetshälsa. I enlighet med ministeriets personalstrategi utvecklas personalplaneringen och ledningen med långsiktighet och förutsebarhet som mål.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	23 020	19 403	186 232
Bruttoinkomster	1 156	200	200
Nettoutgifter	21 864	19 203	18 032
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 181		
— överförs till följande år	7 169		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 23.01.01)		214
Överföring till moment 23.01.01 (-1 årsv.)		-94
Överföring till moment 29.80.01 (-1 årsv.)		-61
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)		-8
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)		-192
Löneglidningsbesparing		-69
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)		-180
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna		-131
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)		-29
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)		-290
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)		-137
Temporär sänkning av StPL-avgiften		-186
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)		-15
Nivåförändring		7
Sammanlagt		-1 171
2017 budget		18 032 000
2016 II tilläggsb.		-186 000
2016 budget		19 203 000
2015 bokslut		20 852 000

02. (29.01.02, 03 och 30.20, delvis) *Utbildningsstyrelsens omkostnader* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 46 077 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) utveckling och produktion av läromedel

- 2) ett belopp av högst 620 000 euro för sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna i fråga om försäljning av svenskspråkiga läromedel och andra läromedel med liten spridning
- 3) ett understöd på högst 80 000 euro för produktion av svenskspråkiga läromedel med liten spridning
- 4) ett understöd på 500 000 euro till sametinget för produktion av läromedel på samiska språket
- 5) betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 6) ett belopp av 15 006 000 euro till betalning av utgifter och understöd för undervisningsväsendets personalutbildning
- 7) ett belopp av 524 000 euro till utvecklande och anordnande av språkexamina, utvecklande av utbildningen av och examina för auktoriserade translatorer samt för utvecklande av ett register över rättstolkare och för kostnaderna för att driva verksamheten
- 8) ett belopp av 1 600 000 euro för främjandet av kännedomen om och samarbetet inom den finländska utbildningen, särskilt till ordnandet av undervisning och ökandet av kännedomen om finska språket och finsk kultur utomlands inklusive betalning av löner till universitetslektorer och andra experter som tjänstgör utomlands, personal motsvarande sammanlagt högst 47 årsverken
- 9) ett belopp av 2 870 000 euro till stipendier och understöd som beviljas för student-, praktikant-, lärar-, ungdoms- och expertutbyte samt tjänstemannautbyte.

Under momentet får det nettobudgeteras inkomster och utgifter som gäller stipendier inom ramen för programmet Erasmus +, som finansieras av Europeiska unionen, och Nordplus-programmet, som finansieras av Nordiska ministerrådet.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om inrättande av ett nytt ämbetsverk till vilket man ska samman slå Utbildningsstyrelsen och Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO. Det nya ämbetsverket ska sköta de uppgifter som för närvarande hör till Utbildningsstyrelsen och Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete.

Det nya ämbetsverket ska vara en sakkunnigmyndighet som sköter utvecklings-, service- och förvaltningsuppgifter som gäller utbildning, småbarnspedagogisk verksamhet och livslångt lärande samt främjar internationaliseringen i samhället.

Det nya ämbetsverkets uppgifter består i att

- 1) utveckla utbildningen, småbarnspedagogiska verksamheten och det livslånga lärandet, sköta service- och förvaltningsuppgifter med anknytning till dessa samt prognostisera kompetens- och utbildningsbehoven
- 2) främja samhällets internationalisering och kännedomen om den finländska utbildningen och den finländska utbildningens samarbete utomlands
- 3) bereda och genomföra program och avtal inom sitt verksamhetsområde

- 4) främja goda resultat och genomslaget inom sitt verksamhetsområde samt följa hur verksamheten ordnas
- 5) informera och ge råd och handledning inom sitt verksamhetsområde
- 6) sköta resultatstyrningen i fråga om de statliga läroanstalter som lyder under ämbetsverket
- 7) bereda och besluta om grunderna för och andra föreskrifter i fråga om läroplaner och examina inom den utbildning som omfattas av dess verksamhetsområde samt om planen för småbarnspedagogik
- 8) ansvara för de datalager, dataregister och datasystem som behövs för dess lagstadgade eller på annat sätt beslutade uppgifter
- 9) producera tjänster för genomförandet av studerandeantagningar
- 10) sköta uppgifter med anknytning till erkännande av studier som avlagts och yrkeskvalifikationer som förvärvats utomlands samt till språk- och translatorsexamina
- 11) sköta de uppgifter som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer.

Regeringen ska överlämna en proposition till riksdagen om ett förslag till en lag om vissa register och riksomfattande datasystem inom utbildningsväsendet där det ska föreskrivas om det elektroniska systemet för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter inom förskoleundervisning, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning och yrkesutbildning på andra stadiet. Systemet ska upprätthållas av det nya ämbetsverket.

Funktionell effektivitet

- det nya ämbetsverket ska utveckla sina verksamhetssätt, verksamhetsprocesser och elektroniska tjänster i syfte att öka produktiviteten och förbättra kundbetjäningen.
- det nya ämbetsverket ska stärka verksamhet som stöder hållbar utveckling
- den avgiftsbelagda serviceverksamheten stöder verkställandet av de utbildningspolitiska målen och främjar verksamhetens genomslag
- avgiftsbelagd serviceverksamhet är lönsam
- tryggar tillgången till läromedel med liten spridning.

Produktion och kvalitetsledning

Kvantitativa mål (st.)

2017
mål

---

1. Produktion inom basverksamheten

Grunderna för planen för småbarnspedagogik
Grunder för läroplanerna

1
2

Kvantitativa mål (st.)

	2017 mål
Examensgrunder/yrkesutbildning	
— Grundexamina	5
— Yrkes- och specialyrkesexamina	25
— Antal sökande i gemensamma ansökan och separata antagningar till yrkesutbildning, gymnasieutbildning, yrkeshögskolor och universitet	300 000
— Antal användare av tjänsten Studieinfo	6 000 000
— Antal deltagare i fortbildning för personal inom undervisningsväsendet	20 000
Internationell verksamhet	
EU:s program Erasmus +	
— Anslag bundna till programåret (%)	100
— Antal personer som lämnar Finland (utbildning)	14 800
— Antal deltagare (ungdomar)	3 290
Program som finansieras av Nordiska ministerrådet	
— Nordplus högskoleutbildning	3 800
Program som finansieras av finska staten	
Bi- och multilaterala stipendier	2 020
— Europa	200
— Ryssland	920
— Kina och övriga Asien	320
— Nordamerika	150
— Övriga stipendieprogram	200
Utvecklingssamarbetsprogram/UM	öppet
Främjande av finska språket och finsk kultur	
— Stipendier för sommarkurser och undervisningsbesök	230
2. Produktion inom den avgiftsbelagda servicen	
Offentligrättsliga prestationer	
— Examen i undervisningsförvaltning	300
— Beslut om erkännande av högskoleexamen	850
— Språkexamina inom statsförvaltningen	1 200
— Examensavgifter för fristående examina inom vuxenutbildning (st.)	50 000
Företagsekonomiska prestationer	
— Utbildningsdagar	10 000
— Beställda konsultationer och utvärderingar	2
— Publikationer som sålts	52 000
— Sålda läromedelsprodukter med prisstöd	8 000
— Utlåtanden om examinas motsvarighet	50
3. Nyckeltal för serviceförmågan	
— Behandlingstid för beslut om erkännande av examen (mån.)	3,5
— Kundtillfredsställelse i fråga om avgiftsbelagda utbildningar (1—5)	4,1
— Sökandes bedömning av studievägen (4—10)	8,4

Personalresurser

— sakkunskapen och kompetensen hos personalen vid det nya ämbetsverket grundar sig på kunskapsbaserad, nätverksbildning och social växelverkan

— det nya ämbetsverket utvecklar ledarskapet och chefsarbetet

— det nya ämbetsverket främjar arbetshälsa genom att ta hänsyn faktorer som har samband med de anställdas ålder och livssituation

— det nya ämbetsverket tryggar tillräckliga resurser för skötseln av kärnuppgifterna genom att utveckla personalstrukturen, personalplaneringen, arbetet och kunnandet samt genom att vara aktiv i nätverkssamarbetet.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2017 mål
Årsverken (moment 29.01.02)	345
— Utlandslektorer	18
Årsverken (övriga moment)	20
Andelen visstidsanställda av hela personalen, %	9,3
Arbetsstillfredsställelseindex	3,5
Sjukfrånvaro, arbetsdagar/årsv.	6,9
Index för utbildningsnivån	6,3

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	87 603	84 792	85 219
Bruttoinkomster	41 408	39 142	39 142
Nettoutgifter	46 195	45 650	46 077
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 388		
— överförs till följande år	7 790		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, företagsekonomiska prestationer, produktion av läromedel med liten spridning (1 000 euro)

	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	2 200
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-1 000
Kostnadsmotsvarighet, %	55
Prisstöd	620
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd, %	83

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, andra företagsekonomiska prestationer (1 000 euro)

	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	2 200
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	1 700
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	500
Kostnadsmotsvarighet, %	129

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda servicen, offentligrättsliga prestationer (1 000 euro)

	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	3 900
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	3 900
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antagningstjänster (återföring till momenten 28.90.30, 29.10.01 och 29.20.21 av en överföring)	-200
Inrättandet av det nya ämbetsverket och utvecklandet av verksamheten	1 905
Tryggande av basverksamheten (återbetalning av en temporär överföring)	-600
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (f.d. Registret för verifierat kunnande) (år 2016) (överföring till moment 28.70.20)	-880
Utbildningsstyrelsens elektroniska system för hantering av elev-, studerande- och examensuppgifter (f.d. Registret för verifierat kunnande) (år 2017) (överföring från moment 28.70.20)	1 288
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-12
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-143
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-63
Löneglidningsbesparing	-28
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-230
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-139
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-21
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-217
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-102
Temporär sänkning av SiPL-avgiften	-126
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-5
Sammanlagt	427

2017 budget	46 077 000
2016 II tilläggsb.	-189 000
2016 budget	45 650 000
2015 bokslut	48 597 421

(03.) *Omkostnader för centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slås samman med moment 29.01.02.

04. *Omkostnader för Nationella centret för utbildningsutvärdering* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 687 000 euro.

Förklaring: Nationella centret för utbildningsutvärdering är ett oavhängigt sakkunnigorgan för extern utvärdering av utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet. Utvärderingscentret producerar information för det utbildningspolitiska beslutsfattandet och utvecklandet av den småbarnspedagogiska verksamheten och utbildningen.

Utvärderingscentret ska

— i enlighet med utvärderingsplanen utvärdera den småbarnspedagogiska verksamheten och utbildningen samt den verksamhet som bedrivs av dem som ordnar undervisning, utbildning eller småbarnspedagogisk verksamhet och av högskolornas verksamhet

— i enlighet med utvärderingsplanen genomföra sådan utvärdering av inlärningsresultaten som gäller uppnåendet av målen för timfördelningen och grunderna för läroplanen inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen och sådan utvärdering av inlärningsresultaten som gäller uppnåendet av målen för grunderna för läroplanen inom yrkesutbildningen och grunderna för examina inom den yrkesinriktade vuxenutbildningen samt grunderna för läroplanen inom den grundläggande konstundervisningen

— stödja dem som ordnar undervisning och utbildning samt högskolorna i ärenden som gäller utvärdering och kvalitetssäkring

— utveckla utvärderingen av utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet

— sköta andra uppgifter som enligt bestämmelser och föreskrifter ankommer på centret.

Utvärderingsrådet, som finns i anslutning till utvärderingscentret, deltar i utvärderingscentrets strategiska planering, beslutar om yttranden och initiativ som är vittsyftande eller principiellt viktiga, gör upp en framställning till de objekt som ska utvärderas och en tidtabell för utvärderingarna samt lägger fram ändringsförslag som gäller utvärderingsplanen.

Sektionen för utvärdering av högskolorna, som finns i anslutning till utvärderingsrådet, beslutar om projektplanen för utvärderingar av högskolor, om planerings- och utvärderingsgruppernas sammansättning samt om godkännande av slutresultatet för auditeringar av högskolornas kvalitetssystem.

Delegationen för utvärderingsärenden, som tillsätts av utvärderingscentret, har till uppgift att främja samarbetet mellan centret och dess intressentgrupper och att dra nytta av den information utvärderingscentrets utvärderingar resulterar i.

Till utvärderingscentrets verksamhetsprinciper hör att

- iaktta principerna för oavhängig och utvecklande utvärdering
- offentliggöra grunderna för och resultaten av utvärderingarna
- svara för informationen till intressentgrupperna
- skicka utvärderingsresultaten till läroanstalter, dem som anordnar småbarnspedagogisk verksamhet, utbildningsanordnare och högskolor som deltagit i utvärderingen
- delta i internationell utvärderingsverksamhet och internationellt samarbete
- regelbundet delta i externa utvärderingar av sin verksamhet.

Målet är att Nationella centret för utbildningsutvärdering ska

- utföra de uppdrag för 2017 som ingår i den utvärderingsplan som fastställs för 2016—2019
- i samarbete med undervisnings- och kulturministeriet inleda planeringen av elektroniska system för utvärderingen av inlärningsresultat i enlighet med den övergripande arkitekturen för ansvarsområdet
- förbättra auditeringarnas verkningsfullhet.

Nationella centret för utbildningsutvärdering, prestationer

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Utvärderingar och auditeringar, st.	41	54	47
— allmänbildande utbildning	7	10	11
— yrkesutbildning	19	19	15
— högskoleutbildning	13	19	16
— sektorsöverskridande utbildning	2	6	5
Utvärderingsrapporter, st.	13	25	22
— allmänbildande utbildning	3	5	3
— yrkesutbildning	3	5	7
— högskoleutbildning	7	12	9
— sektorsöverskridande utbildning		3	3
Evenemang för information och offentliggörande, st.	22	26	23
Antal deltagare i evenemangen	1 307	1 560	1 380

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	3 603	3 963	3 787
Bruttoinkomster	506	100	100
Nettoutgifter	3 097	3 863	3 687
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 913		
— överförs till följande år	2 707		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)			-1
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)			-28
Löneglidningsbesparing			-19
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)			-40
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)			-4
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)			-40
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)			-20
Temporär sänkning av StPL-avgiften			-23
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-1
Sammanlagt			-176

2017 budget	3 687 000
2016 II tilläggsb.	-23 000
2016 budget	3 863 000
2015 bokslut	3 891 000

21. Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 008 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) utgifter som föranleds av deltagande i internationella organisationers verksamhet och i nordiskt samarbete
- 2) utgifter som föranleds av genomförande av kulturavtal och utbytesprogram
- 3) betalning av understöd och stipendier som är avsedda för löne- och programutgifter för kultur- och bildningsverksamhet med inriktning på utlandet och som betalas till sådana personer och samfund som främjar undervisnings-, vetenskaps- och kulturutbytet samt gör finsk kultur känd utomlands.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Fulbright-stipendieutbytesprogrammet	269 000
Finlands representation vid Unescos generalkonferens	60 000
Övriga internationella projekt	2 679 000
Sammanlagt	3 008 000

Med anslaget finansieras projekt i anslutning till undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområdes multilaterala och bilaterala internationella samarbete, utlandsfinländarverksamhet och samarbete med besläktade folk.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en engångsutgift (Finlands ordförandeskap i Nordiska ministerrådet)	-500
Bortfall av en engångsutgift (Konferens om pressfriheten i världen)	-160
Finlands representation vid Unescos generalkonferens	60
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	65
Sammanlagt	-535

2017 budget	3 008 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	3 543 000
2015 bokslut	3 526 000

22. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 203 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) betalning av utgifter för kopierings- och andra dispositionsrättsersättningar enligt upphovsrättslagen (404/1961) samt till betalning av utgifter för informations- och utredningsverksamhet som gäller kopiering, upptagning och dispositionsrättigheter
- 2) avlönande av personal motsvarande ett årsverke, högst 75 000 euro för anställning till uppgifter för viss tid.

Förklaring: Av anslaget betalas ersättningar som baserar sig på upphovsrättslagen för användning av skyddat material i statsförvaltningen och läroanstalter i enlighet med avtal som ingås med organisationer som företräder innehavarna av upphovsrätten samt utgifter som föranleds av ingåendet av avtalen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kontroll av den gemensamma förvaltningen av upphovsrätten (överföring till moment 32.40.03)	-60
Sammanlagt	-60

2017 budget	14 203 000
2016 budget	14 263 000
2015 bokslut	14 263 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 28 540 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	66
Överföring till moment 29.80.41	-15
Sammanlagt	51

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	28 540 000
2016 budget	28 489 000
2015 bokslut	32 031 811

50. Vissa understöd (fast anslag)

Under momentet beviljas 1 277 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

1. Statsunderstöd enligt lagen om Svenska Finlands folkting (1331/2003)	573 000
2. Paasikivi-Samfundet	10 000
3. Traditionsförbundet Eklövet	63 000
4. Programmet för att vitalisera det svenska teckenspråket	131 000
5. Understödjande av den minoritetsspråkiga tidningspressen	500 000
Sammanlagt	1 277 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-2
Sammanlagt	-2

2017 budget	1 277 000
2016 budget	1 279 000
2015 bokslut	998 000

51. Understöd för kyrklig och religiös verksamhet (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 313 000 euro.

Dispositionsplan (euro)

1.	Understöd till Ortodoxa kyrkan (L 985/2006, 119 §)	2 543 000
2.	Understöd till Finlands Sjomanskyrka — varav i byggnadsunderstöd och understöd för skötsel av byggnadslån till sjömanskyrkor (högst)	134 000 52 000
3.	Understöd för skötseln av vissa av den förflyttade befolkningens hjältegravar och istandsättning av begravningsplatser i det avträdda området	32 000
4.	Understöd till registrerade religionssamfund	524 000
5.	Understöd för främjande av dialogen mellan religioner	80 000
Sammanlagt		3 313 000

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-8
Sammanlagt	-8

2017 budget	3 313 000
2016 budget	3 321 000
2015 bokslut	3 388 500

52. Statlig finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 114 000 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering enligt lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015).

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om statlig finansiering till evangelisk-lutherska kyrkan för skötseln av vissa samhällsuppgifter (430/2015).

Finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans samhällsuppgifter grundar sig på de lagstadgade uppgifterna i anslutning till begravningsväsendet, folkbokföringen och kulturhistoriskt värdefulla byggnader och värdefullt lösöre.

2017 budget	114 000 000
2016 budget	114 000 000

53. *Vissa understöd som föranleds av asylsökande och invandrare* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 090 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd och utgifter för åtgärder som främjar asylsökandes och invandrades integrering i det finska samhället, av identifiering och erkännande av kunnande samt av utvecklande av förfaranden för identifiering och erkännande av kunnande.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Stödjande av asylsökande ungdomars funktionsförmåga och ett aktivt medborgarskap samt främjande av goda etniska relationer mellan olika befolkningsgrupper	1 000
Utvecklande av tjänster för identifiering och erkännande av kunnande samt förfaranden för att fastställa nödvändig påbyggnadsundervisning och för att snabbt styra personer till utbildning som lämpar sig för dem	2 000
Utvecklande och spridning av förfaranden som stöder utbildningsvägar för invandrarelever	2 000
Åtgärder inom kultur och idrott som främjar integrering i den finska kulturen och det finska samhället	900
Sammanlagt	5 900
2017 budget	8 090 000
2016 budget	2 190 000

66. *Finansieringsandelar till internationella organisationer* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 226 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom Unesco och andra organisationer för mellanstatligt multilateralt kulturellt samarbete.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Medlemsavgift till Unesco	1 470 000
Finlands finansiella bidrag till ungdomsstiftelsen för Europa	37 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om delöverenskommelsen för Europarådets ungdomskort	5 000
Finlands finansiella bidrag till WIPO	120 000
Finlands finansiella bidrag till ICCROM	21 000
Utgifter föranledda av ett avtal om skyddande av världens kultur- och naturarv	15 000
Medlemsavgift till OECD/CERI	22 000
Finlands finansiella bidrag till Europarådets EURIMAGES-fond	320 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska audiovisuella observatoriet	21 000
Finlands finansiella bidrag till Europeiska centret för moderna språk	30 000
Finlands finansiella bidrag till WADA	63 000
Medlemsavgift till OECD/INES	29 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturella uttryck	20 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention mot dopning inom idrotten	20 000
Finlands finansiella bidrag till Unescos konvention om skydd av det immateriella kulturarvet	16 000
Finlands finansiella bidrag i fråga om Europarådets utvidgade delöverenskommelse gällande idrott (EPAS)	17 000
Sammanlagt	2 226 000
2017 budget	2 226 000
2016 budget	2 226 000
2015 bokslut	2 233 538

10. (29.10 och 30, delvis) Allmänbildande utbildning och småbarnspedagogisk verksamhet*Förklaring:***Samhälleliga effekter**

Målet för den småbarnspedagogiska verksamheten, för den allmänbildande utbildningen och för det fria bildningsarbetet är att garantera var och en kulturella grundläggande fri- och rättigheter samt främja välbefinnandet, lärandet och uppväxten. Utgångspunkten är en helhetssyn på personens utveckling, lärande och uppväxt som baserar sig på bred, tvärvetenskaplig kunskap och forskning samt kännedom om pedagogiska metoder. Målet är att trygga funktionsförmågan, tillgängligheten och verksamhetens genomslag. Det fria bildningsarbetet främjar ett enhetligt samhälle, aktivt medborgarskap och ett livslångt lärande. Vid den småbarnspedagogiska verksamheten, den allmänbildande utbildningen och det fria bildningsarbetet beaktas de åtgärder som syftar till att balansera den offentliga ekonomin.

Den småbarnspedagogiska verksamheten består av helheten fostran, undervisning och vård. Genom småbarnspedagogiken skapar man en grund för en balanserad utveckling i fråga om barnets personlighet, lärande, färdigheter, förmågor och värdegrund. Målet är att stärka kontinuiteten i den småbarnspedagogiska verksamheten samt förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen. Målet för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen är att utveckla skolan till en gemenskap som främjar barns och ungas inläring och välbefinnande. Detta sker genom att man säkerställer en professionell undervisning av god kvalitet, handledning och stödåtgärder, elev- och studerandevård samt en trygg inlärningsmiljö.

Förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt gymnasieutbildningen förverkligas på ett högklassigt och resultatrikt sätt så att eleverna och studerandena erhåller de kunskaper som behövs för fortsatta studier och så att färre avbryter studierna. I gymnasieutbildningen strävar man efter att bättre än tidigare kunna bemöta framtidens utmaningar och behov. De samhälleliga effekterna utvärderas med hjälp av resultaten från nationella och internationella utvärderingar och undersökningar.

Verksamhetens resultat

Beredningen av lagen om småbarnspedagogik fortsätter. Rätten till småbarnspedagogik hos barnen i förskoleundervisning ska ändras så att kommunerna ges möjligheten att verkställa vården av barn i förskoleundervisning genom avgiftsbelagd klubbverksamhet. Den extra inkomst som föranleds av avgifterna för småbarnspedagogiken uppskattas vara 54 miljoner euro år 2017, om kommunerna höjer sin avgift för småbarnspedagogiken till den maximala nivån enligt lagen. Detta stärker kommunernas ekonomi. Den höjning som görs i avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamheten den 1 augusti 2016 stärker kommunernas ekonomi med uppskattningsvis 25,7 miljoner euro år 2017. Ändringen av den subjektiva rätten till småbarnspedagogisk verksamhet och ändringen från 1/7 till 1/8 i talet för förhållandet mellan antalet 3-åriga barn och antalet pedagoger sänker kommunernas kostnader och stärker kommunernas ekonomi.

Informationsproduktionen inom småbarnspedagogiken utvecklas genom att verkställa ett riksomfattande datalager för småbarnspedagogiken, som ska stödja de allmänna planerings-, styrnings- och tillsynsuppgifterna inom ministeriets förvaltnings- och ansvarsområde samt informationsledningen hos aktörerna inom småbarnspedagogiken.

Det naturvetenskapliga och matematiska kunnandet ska stärkas genom ett riksomfattande utvecklingsprogram. Stärkandet av språkkunskaperna fortsätter genom att stödja språkbud och språkförsök.

Timfördelningen och finansieringen i fråga om den grundläggande utbildningen för vuxna ska ses över, och samtidigt ska Utbildningsstyrelsen utarbeta nya grunder för läroplanen. Från och med ingången av 2017 ska man effektivisera anordnandet av förberedande undervisning och av den grundläggande utbildningen för vuxna genom att noggrannare än tidigare anknyta finansieringen till mängden slutförd undervisning samt undanröja de hinder i finansieringssystemet som gör inledande av undervisning ineffektivt. Den grundläggande utbildningens finansiering enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet reformeras. Man ska utreda frågan om huruvida den förberedande undervisning inför grundläggande utbildning som ordnas för läropliktiga ska bli en lagstadgad uppgift för kommunerna. Finansieringen per elev för den förberedande undervisningen inför grundläggande utbildning ska minska efter det att elevantalet ökat.

Utvecklingsprogrammet Framtidens gymnasieutbildning verkställs genom att fortsätta med timfördelningsförsöket och verksamheten inom utvecklingsnätverket. Syftet är att reformera pedagogiken, studiemiljöerna och verksamhetskulturen så att gymnasieutbildningen förmår bemöta framtidens utmaningar.

Studentexamen utvecklas så att den stöder målen i fråga om allmänbildningen och kan utnyttjas i större utsträckning i högskolornas antagning. Ibruktageandet av data- och kommunikationstekniken för examina ska genomföras stegvis före 2019.

Bestämmelserna i fråga om disciplin och handledning samt de bestämmelser i lagen om elev- och studerandevård som gäller planeringen och organiserandet av verksamheten ska lindras inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. För de som studerar enligt lärokursen för vuxna i gymnasieutbildning ska lärokursen för de som inledde studierna innan de fyllde 18 år och lärokursen för de som inledde studierna efter 18-års ålder förenhetligas. Finansieringssystemet för den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen effektiviseras genom att minska

de kalkylmässiga skedena. Dessutom genomförs övriga av regeringens åtgärder inom det operativa program som syftar till att minska kommunernas uppgifter och skyldigheter.

Barns och ungas emotionella och psykosociala färdigheter blir bättre och åtgärderna för att minska mobbning i skolan fortsätter. Utvecklandet av stödprogrammet för barns socio-emotionella färdigheter inleds inom småbarnspedagogiken. Utvecklandet av stödprogrammet för mångkulturella färdigheter inleds inom den grundläggande utbildningen. Barns multimodala färdigheter ska stödjas genom att fortsätta det riksomfattande utvecklingsprogrammet.

Sätten att lära sig blir fler genom att digitala lärandemiljöer införs och pedagogiken moderniseras. Autentiseringslösningarna för minderåriga utvecklas som en del av den nationella servicearkitekturen. Övergången till digitalt material inom den allmänbildande utbildningen främjas och sätt att stödja lärarnas egen produktion och spridning av läromedel till andra utvecklas. Standardiserandet av utbildningsmolntjänsterna främjas.

Inom ramen för regeringens spetsprojekt inom konst och kultur ska den ojämnt fördelade tillgängligheten till grundläggande konstundervisning förbättras inom alla konstområden och i alla delar av landet.

Syftet med den personalutbildning inom undervisning och uppfostran som finansieras av staten är att inom småbarnspedagogiska verksamheten och undervisningsväsendet främja personalens livslånga lärande och jämlika möjligheter att utveckla det kunnande som behövs i yrket. Personalutbildningen stöder genomförandet av regeringens utbildningspolitiska reformer och utvecklar det kunnande som behövs vid anpassningen till förändringarna i verksamhetsmiljön. Tyngdpunkterna ligger på reformer och försök inom pedagogik, inlärningsmiljöer och verksamhetskulturer, på stödet till uppfostran och undervisning samt på kulturell mångfald.

Resultaten av OECD:s PISA-undersökning i Finland 2003—2015

	2003 utfall	2006 utfall	2009 utfall	2012 utfall	2015 ¹⁾ mål
Läskunnighet	543	547	536	524	538—550
Matematik	544	548	541	519	538—550
Naturvetenskaper	548	563	554	546	550—560

¹⁾ Åren då undersökningen gjordes. Uppgifterna offentliggjordes 2004, 2007, 2010, 2013 och 2016.

Antal elever och studerande under åren 2014—2017

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Småbarnspedagogisk verksamhet ¹⁾	211 190	212 550	213 050	213 550
Förskoleundervisning ²⁾	60 420	62 500	62 000	62 000
Grundläggande utbildning	529 880	531 000	531 000	534 000
Tilläggsundervisning	1 230	2 060	1 750	1 500

Antal elever och studerande under åren 2014—2017

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Elever med de svåraste utvecklingsstörningarna som deltar i förskoleundervisning och grundläggande utbildning	1 470	1 470	1 470	1 470
Övriga elever med utvecklingsstörning inom förskoleundervisning och grundläggande utbildning	10 050	10 430	10 200	10 200
Förberedande undervisning för invandrare	3 020	3 050	3 100	10 830
Elever inom flexibel grundläggande utbildning (högst)	1 860	2 000	2 000	2 000
Gymnasi utbildning, de som inlett studierna innan de fyllt 18 år	96 710	102 000	101 000	96 000
Gymnasi utbildning, de som inlett studierna efter att de fyllt 18 år	3 970	5 810	5 800	5 610
Studerande enligt antalet gymnasiekurser som avlagts av ämnesstuderande	1 190	1 290	1 200	1 290

¹⁾ Småbarnspedagogisk verksamhet som ordnas av kommunerna, innefattar barn i hel- eller halvdagsvård på daghem och i familjedagvård.

²⁾ De siffror som gäller förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen är statsandelsuppgifter från utfallsåret på hösten (kommuner, samkommuner, privata utbildningsanordnare).

Cirka 77 300 examinander deltar i studentexamen 2017, och de beräknas avlägga sammanlagt ca 193 550 prov.

Antal undervisningstimmar, ledda timmar och studerandeveckor 2014—2017 som ska användas som beräkningsgrund för statsandelen

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Undervisningstimmar vid musikleäroanstalter inom grundläggande konstundervisning	1 653 000	1 653 000	1 653 000	1 653 000
Övriga undervisningstimmar inom grundläggande konstundervisning	140 800	140 800	140 800	140 800
Ledda timmar inom morgon- och eftermiddagsverksamhet	3 390 000	3 390 000	3 390 000	3 390 000
Undervisningstimmar vid medborgarinstitut	1 910 985	1 793 625	1 793 046	1 698 839
Studerandeveckor vid folkhögskolor	262 024	250 787	255 658	241 834
Undervisningstimmar vid studiecentraler	168 196	166 358	168 125	158 984
Undervisningstimmar vid sommaruniversitet	57 803	55 747	55 747	52 711

01. Omkostnader för statlig allmänbildande utbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 41 990 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av löneutgifter och vissa andra utgifter för lärare och förvaltningspersonal vid Europaskolorna

2) internationalisering av statliga läroanstalter för allmänbildande utbildning, kompletterande undervisning för invandrare, service- och utvecklingscentralverksamheten vid Valteri-centret för lä-

rande och kompetens samt till understöd för att utveckla och göra inlärningsmiljöerna mångsidi-
gare

3) betalning av utgifter som föranleds av verksamheten vid den europeiska skolan i Helsingfors

4) betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Suomalais-venäläinen koulu och Helsingin ranskalais-suomalainen koulu är skolor som ordnar förskoleundervisning, grundläggande utbildning och gymnasieutbildning. Skolorna utvecklar undervisningen i språk och kultur med hjälp av kulturkontakter och nätverksbyggande. Verksamheten vid Valteri-centret för lärande och kompetens utvecklas. Europeiska skolan i Helsingfors har till uppgift att erbjuda undervisning enligt läroplanerna för Europaskolorna.

Antalet elever

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	803	806	806	816
Suomalais-venäläinen koulu	696	705	689	694
Valteri-centret för lärande och kompetens	401	390	375	375
Europaskolorna (finländska elever)	598	573	620	620
Grundläggande utbildning vid skolhem	130	125	125	125
Europeiska skolan i Helsingfors	276	280	283	283
Sammanlagt	2 904	2 879	2 898	2 913

Nyckeltal för handledningsverksamheten vid Valteri-centret för lärande och kompetens

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Handledningsverksamhet på fältet				
— handledningsbesök	1 505	1 507	1 283	1 569
— elever	842	774	764	802
Tillfällig undervisning och rehabilitering				
— Stödperioddagar	3 830	3 860	3 982	4 025
— Stödperiodernas elever	443	461	454	456

Årsverken

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Helsingin ranskalais-suomalainen koulu	76,2	77,8	76	74
Suomalais-venäläinen koulu	82,7	85	81	79,5
Valteri-centret för lärande och kompetens	614,9	606	585	585
EU:s Europaskolor	32	30	32	32
Europeiska skolan i Helsingfors	60,5	60	59,6	60
Sammanlagt	866,3	858,8	833,6	830,5

Beräknad användning av anslaget (euro)

Språkskolor	3 399 000
Valteri-centret för lärande och kompetens	33 039 000
Grundläggande utbildning vid skolhem	1 549 000
EU:s Europaskolor	1 639 000
Europeiska skolan i Helsingfors	2 364 000
Sammanlagt	41 990 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	69 412	64 816	62 990
Bruttoinkomster	20 676	21 000	21 000
Nettoutgifter	48 735	43 816	41 990
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	17 251		
— överförs till följande år	15 270		

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för den statliga allmänbildande gymnasieutbildningen, 1 138 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av anslaget under moment 29.10.30.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antagningstjänster (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	8
Tryggande av basverksamheten (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	450
Övergång till elektronisk studentexamen (överföring till moment 29.10.02)	-100
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-10
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-328
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-428
Löneglidningsbesparing	-120
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-216
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-50
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-465
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-236
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-306
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-40
Nivåförändring	15
Sammanlagt	-1 826

2017 budget	41 990 000
2016 II tilläggsb.	-734 000
2016 budget	43 816 000
2015 bokslut	46 754 000

02. (29.10.02 och 29.30.20, delvis) Studentexamensnämndens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 285 000 euro.

Förklaring:

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	8 371	9 692	10 443
Bruttoinkomster	6 735	7 158	7 158
Nettoutgifter	1 636	2 534	3 285
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 426		
— överförs till följande år	2 260		

De nettobudgeterade inkomsterna samlas in i enlighet med undervisnings- och kulturministeriets förordning om studentexamensnämndens avgiftsbelagda prestationer (908/2010).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Övergång till elektronisk studentexamen (överföring från moment 29.10.01)	100
Övergång till elektronisk studentexamen (överföring från moment 29.10.30)	700
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-1
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-4
Löneglidningsbesparing	-1
Lönejusteringar	2
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-9
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-1
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-5
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-3
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-4
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-3
Sammanlagt	751
2017 budget	3 285 000
2016 II tilläggsb.	-4 000
2016 budget	2 534 000
2015 bokslut	2 470 000

20. (29.10.20 och 29.30.21, delvis) *Gemensamma utgifter för allmänbildande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 32 046 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) betalning av understöd och utgifter för planering och inledande av verksamheten samt omkostnader inom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt inom den allmänbildande utbildningen och den småbarnspedagogiska verksamheten
- 2) betalning av understöd och utgifter för planering och inledande av verksamheten samt omkostnader inom utvecklings-, forsknings-, utvärderings- och uppföljningsprojekt inom fritt bildningsarbete samt inom det samarbete i fråga om livslångt lärande som bedrivs inom EU och internationellt
- 3) andra EU- och OECD-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna
- 4) finansiering av statistikföring, datatekniska tjänster samt datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten inom den allmänbildande utbildningen och den småbarnspedagogiska verksamheten
- 5) avlönande av personal motsvarande högst nio årsverken.

Förklaring: Genom försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekten stöds reformerandet, uppföljningen och utvärderingen av den småbarnspedagogiska och allmänbildande utbildningen samt utbildningen för fritt bildningsarbete. Målet för datasystemen för uppföljningen och styrningen av verksamheten är att förbättra tillgången till och kvaliteten på informationen, främja elektronisk ärendehantering och producera heltäckande information som stöd för bl.a. beslutsfattande och lagstiftningsändringar. Utvärderingen av inlärningsresultaten inom den grundläggande utbildningen ska bli elektronisk. Projektet för utvecklandet av informationsproduktionen inom småbarnspedagogiken fortsätter. Målet för projektet är att verkställa ett riksomfattande datalager för småbarnspedagogiken. Projektet stöder de allmänna planerings-, styrnings- och tillsynsuppgifterna inom ministeriets förvaltnings- och ansvarsområde samt informationsledningen hos aktörerna inom småbarnspedagogiken.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Företagarfostran (överföring till moment 29.91.52)	-400
Hyra för Kotkaniemi museum (överföring till moment 29.80.20)	-110
Ibrukttagande av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (överföring till moment 32.20.06)	-250
Ibrukttagande av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (överföring till moment 32.20.40)	-500
Kompetens och utbildning: Främjande av den grundläggande konstundervisningens tillgänglighet	200
Kompetens och utbildning: Påskyndande av införandet av digitala läromedel samt försök och utveckling inom digitalt lärande	10 000
Kompetens och utbildning: Språkförsök	5 000
Sammanlagt	13 940

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	32 046 000
2016 budget	18 106 000
2015 bokslut	11 041 000

30. Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för allmänbildande utbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 720 558 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)
- 2) ett belopp av högst 3 800 000 euro till driftskostnader för ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen som ordnas för andra än läropliktiga enligt den ovan nämnda lagen
- 3) ett belopp av högst 2 103 000 euro till understöd enligt 44 § 2 mom. i den ovan nämnda lagen för privata utbildningsanordnares driftskostnader för grundläggande utbildning
- 4) ett belopp av högst 6 000 000 euro till tilläggskostnader enligt den ovan nämnda lagen som föranleds av den flexibla grundläggande utbildningen
- 5) ett belopp av högst 1 300 000 euro till att på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer betala de statsunderstöd som avses i 44 § 1 mom. i den ovan nämnda lagen till utbildningsanordnare som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning
- 6) ett belopp av högst 150 000 euro till statsunderstöd enligt prövning för andra utbildningsanordnare inom grundläggande konstundervisning än de som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning
- 7) ett belopp av högst 4 875 000 euro enligt 44 § 1 mom. i den ovan nämnda lagen till innovativa inlärningsmiljöer inom den allmänbildande utbildningen, digitala utbildningsmolntjänster, främjande av användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen och utvecklande av utnyttjandet av sådan teknik vid avläggandet av studentexamen samt till statsunderstöd för internationell verksamhet i skolorna och läroanstalterna
- 8) ett belopp av högst 15 228 000 euro till statsunderstöd enligt 44 § 1 mom. i den ovan nämnda lagen för åtgärder som främjar jämlikhet inom utbildningen, för utvecklande av kvaliteten på specialundervisningen inom förskoleundervisningen och grundläggande utbildningen samt i anknytning till detta för minskande av undervisningsgruppernas storlek och anställning av skolgångsbiträden
- 9) ett belopp av högst 842 000 euro till statsunderstöd enligt 44 § 1 mom. i den ovan nämnda lagen för språkbadsverksamhet
- 10) ett belopp av högst 2 865 000 euro till statsunderstöd enligt 44 § i den ovan nämnda lagen för stödjande av klubbverksamhet för skolelever

11) ett belopp av högst 120 000 euro till sametingets förfogande för betalning av statsunderstöd till de kommuner inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för tryggande av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn

12) ett belopp av högst 14 975 000 euro till att på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer betala de statsunderstöd som avses i 45 § 2 mom. i den ovan nämnda lagen och i undervisnings- och kulturministeriets förordning (1777/2009) för stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning som utgör ett komplement till undervisningen i fråga om elever med främmande modersmål

13) ett belopp av högst 75 000 euro till att på de grunder som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer betala de statsunderstöd som avses i 45 § 2 mom. i den ovan nämnda lagen och i undervisnings- och kulturministeriets förordning (1777/2009) för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer

14) betalning av statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i finansieringslagen och statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)

15) betalning av utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område (SRF 72/2014)

16) anordnande av småbarnspedagogisk verksamhet i Finland för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten enligt överenskommelsen om säte mellan Finlands regering och Europeiska kemikaliemyndigheten (SRF 11/2008) och på samma villkor som gäller för andra kommuninvånare

17) ett belopp av högst 300 000 euro till betalning av sådana utgifter och statsunderstöd inom den allmänbildande utbildningen som hänför sig till genomförandet av projektet att ändra ungdomsgarantin i riktning mot en kollektiv garanti och som förebygger avhopp från skolan.

Antalet ledda timmar som används som beräkningsgrund för statsandelen för morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet är högst 3 390 000. Priset är 26,00 euro per ledd timme.

Det timantal som används som beräkningsgrund för statsandelen är i fråga om grundläggande musikundervisning högst 1 653 000 och i annan grundläggande konstundervisning som beviljas statsandel på basis av antalet undervisningstimmar högst 140 800 timmar.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009), gymnasielagen (629/1998) och lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

STATSANDELAR OCH FINANSIERING

1. Gymnasieutbildning och utbildning som förbereder för gymnasieutbildning

Kalkylerade kostnader (antal studerande * pris per enhet)	624 618 000
— kommunal gymnasieutbildning (86 600 * 6 213,20 €)	538 063 000
— privat gymnasieutbildning (9 500 * 6 558,35 €, inkl. moms)	62 304 000
— kommunal gymnasieutbildning för elever som var över 18 år då studierna inleddes (5 400 * 3 474,68 €)	18 763 000
— privat gymnasieutbildning för elever som var över 18 år då studierna inleddes (1 500 * 3 658,37 €, inkl. moms)	5 488 000
Kommunernas finansieringsandel	-450 344 000
Anslag för statsandelar som ändras på grund av konkurrenskraftsavtalet	-5 400 000
Anslag för statsandelar som ändras på grund av förändringen i kostnadsnivån	-1 207 000
Statsandel	166 653 000

2. Förskoleundervisning och grundläggande utbildning (finansieringen enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet)

2.1. Undervisning som förbereder för den grundläggande utbildningen	85 491 000
2.2. Förskoleundervisning och grundläggande utbildning för andra än läropliktiga	26 133 000
2.3. Ämnesundervisning inom den grundläggande utbildningen för andra än läropliktiga (högst)	3 800 000
2.4. Finansiering till sådan undervisning enligt lagen om grundläggande utbildning som ordnas i skolor utomlands	3 524 000
2.5. Finansiering till privata utbildningsanordnare för verksamhet som inleds och utvidgas	3 922 000
2.6. Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, personer med de svåraste utvecklingsstörningarna	45 027 000
2.7. Tilläggsfinansiering för förlängd läroplikt, övriga än personer med de svåraste utvecklingsstörningarna	194 742 000
2.8. Tillägg för internatskola	1 526 000
2.9. Skolhemsförhöjning	1 113 000
2.10. Tillägg för flexibel grundläggande utbildning (högst)	6 000 000
2.11. Tilläggsundervisning	12 273 000
Anslag för statsandelar som ändras på grund av konkurrenskraftsavtalet	-2 977 000
Anslag för statsandelar som ändras på grund av förändringen i kostnadsnivån	-2 829 000

3. Grundläggande konstundervisning (finansieringen enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet)

Statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning	80 172 000
Anslag för statsandelar som ändras på grund av konkurrenskraftsavtalet	-434 000
Anslag för statsandelar som ändras på grund av förändringen i kostnadsnivån	-555 000

4. Morgon- och eftermiddagsverksamhet

Statsandel för morgon- och eftermiddagsverksamhet	50 240 000

Kalkylerad finansiering och statsandelar sammanlagt

674 833 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)**STATSUNDERSTÖD REGERINGENS SPETSPROJEKT****5. Statsunderstöd enligt 44 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

5.1. För innovativa inlärningsmiljöer inom den allmänbildande utbildningen, digitala utbildningsmolntjänster, främjande av användningen av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen och utvecklande av utnyttjandet av sådan teknik vid avläggandet av studentexamen samt för internationell verksamhet i skolorna och läroanstalterna (högst)	4 875 000
5.2. För understöd för åtgärder som främjar jämlikhet inom utbildningen, för utvecklande av kvaliteten på specialundervisningen inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen och för anställning av skolgångsbiträden i anknytning till det samt för minskande av undervisningsgruppernas storlek (högst)	15 228 000
5.3. Språkbadsverksamhet (högst)	842 000
5.4. Stödjande av klubbverksamhet (högst)	2 865 000
5.5. Understöd till utbildningsanordnare som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning (högst)	1 300 000
5.6. Understöd för privata utbildningsanordnares driftskostnader (högst)	2 103 000

6. Statsunderstöd enligt 45 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

6.1. För betalning av statsunderstöd enligt 45 § 1 mom. i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och statsrådets förordning om grunderna för statsunderstöd som beviljas för undervisning på samiska och i samiska i den grundläggande utbildningen, gymnasiet och yrkesutbildningen (1769/2009)	2 200 000
6.2. Understöd enligt 45 § 2 mom. i finansieringslagen för anordnande av modersmålsundervisning för samer och romer (högst)	75 000
6.3. Understöd enligt 45 § 2 mom. i finansieringslagen för stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål (högst)	14 975 000

7. Statsunderstöd enligt statsunderstödslagen

7.1. Understöd till andra utbildningsanordnare än de som får statsandel per undervisningstimme för grundläggande konstundervisning (högst)	150 000
7.2. För tryggnad av småbarnspedagogiska tjänster för samiska barn i kommuner inom samernas hembygdsområde (högst)	120 000

8. Statsunderstöd enligt internationella överenskommelser

8.1. Stöd för anordnande av småbarnspedagogisk verksamhet för barn till personalen vid Europeiska kemikaliemyndigheten	500 000
8.2. För betalning av utgifter enligt överenskommelsen mellan Finland och Sverige om samarbete på utlandsundervisningens område	190 000

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

9. Regeringens spetsprojekt (understöd enligt 44 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och övriga utgifter)	
9.1. Kompetens och utbildning: Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti (högst)	300 000
Statsunderstöd och regeringens spetsprojekt sammanlagt	45 723 000
Sammanlagt	720 557 000

Den kommun som tillhandahåller småbarnspedagogiska tjänster för barn till personalen vid EU:s kemikaliemyndighet har rätt att av finska staten driva in skillnaden mellan de totala kostnaderna för tillhandahållandet av tjänsten och familjens betalningsandel.

Eurobelopp per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget (exkl. moms)

Grunddelen av hemkommunsersättningen för förskoleundervisning och grundläggande utbildning	6 732,39 euro/invånare
Gymnasieutbildning	6 198,30 euro/studerande
Grundläggande konstundervisning	77,52 euro/undervisningstimme
Morgon- och eftermiddagsverksamhet	26,00 euro/handledningstimme

Kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen inbegriper 9 235 000 euro som kommunernas andel av gymnasieutbildningen i övningsskolor och statliga allmänbildande läroanstalter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i kostnadsnivån, (-0,7 %)	-4 591
Inverkan av engångsposternas nettoförändring på statsunderstöden	-7 800
Justering av kostnadsfördelningen, grundläggande utbildning	-4 311
Justering av kostnadsfördelningen, gymnasieutbildning och grundläggande konstundervisning	3 022
Konkurrenskraftsavtalets inverkan på statsandelen; förskoleundervisning och grundläggande utbildning/OKRL (Konkurrenskraftsavt.)	-2 977
Konkurrenskraftsavtalets inverkan på statsandelen; grundläggande konstundervisning (Konkurrenskraftsavt.)	-434
Konkurrenskraftsavtalets inverkan på statsandelen; gymnasieutbildningen (Konkurrenskraftsavt.)	-5 400
Stödjande av undervisning i modersmålet och finska/svenska som andra språk samt av övrig undervisning i fråga om elever med främmande modersmål (invandrapaketet)	3 000
Understöd för allmänbildande utbildning	-2 957
Ändring av det uppskattade antalet studerande, grundläggande utbildning	23 660
Ändring av det uppskattade antalet studerande, gymnasieutbildning och grundläggande konstundervisning	-4 174
Övergång till elektronisk studentexamen (överföring till moment 29.10.02)	-700
Sammanlagt	-3 662

De priser per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget fastställs på basis av verkningarna av konkurrenskraftsavtalet.

2017 budget	720 558 000
2016 budget	724 220 000
2015 bokslut	701 445 833

31. (29.30.30) Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 146 325 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av statsandel i enlighet med lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till medborgarinstitut, folkhögskolor, studiecentraler och sommaruniversitet samt läroanstalten Snellman-korkeakoulu

2) ett belopp av högst 5 834 000 euro till understöd enligt 14 § i den ovannämnda lagen.

Enheter som berättigar till statsandel

	maximibelopp	enhet
Statsandel för medborgarinstitutens driftskostnader	1 698 839	undervisningstimme
Statsandel för folkhögskolornas driftskostnader	241 834	studerandevecka
Statsandel för studiecentralers driftskostnader	158 984	undervisningstimme
Statsandel för sommaruniversitetens driftskostnader	52 711	undervisningstimme

Av de kalkylerade studerandeveckor i folkhögskolor som berättigar till statsandel riktas högst 5 440 studerandeveckor till folkhögskolan Lehtimäen opisto och högst 4 160 studerandeveckor till Snellman-korkeakoulu, som är en läroanstalt för fritt bildningsarbete. Trots tim- eller studerandeveckokvoten får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Förklaring:

Den beräknade fördelningen av statsandelar och statsunderstöd (euro)

	Statsandel	Statsunderstöd	Sammanlagt
Medborgarinstitut	81 273 000	3 012 000	84 285 000
Folkhögskolor	43 790 000	2 622 000	46 412 000
Studiecentraler	12 407 000	150 000	12 557 000
Sommaruniversitet	4 995 000	50 000	5 045 000
Anslag för statsandelar som ändras på grund av konkurrenskraftsavtalet och förändringen i kostnadsnivån	-1 974 000	-	-1 974 000
Sammanlagt	140 491 000	5 834 000	146 325 000

Anslaget används för uppdraget för läroanstalter för fritt bildningsarbete att i enlighet med principen om livslångt lärande ordna utbildning som stöder ett enhetligt samhälle, jämlikhet och aktivt medborgarskap. Tyngdpunkten för statsunderstöden ligger på att stödja den strukturella ut-

vecklingen av det fria bildningsarbetet, kvaliteten och verkningsfullheten samt möjligheterna till utbildning för målgrupper som är utbildningspolitiskt viktiga. Understöden i form av studiesedlar inom ungdomsgarantin riktas till utbildning som förbättrar studiefärdigheterna och språkkunskaperna hos unga invandrare. Av statsunderstöden till folkhögskolor riktas 416 000 euro i extra understöd i form av studiesedlar till folkhögskolan Lehtimäen opisto för att kompensera den statsandelsprocent som sänktes när lagstiftningen ändrades.

Genomsnittliga pris per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget

Medborgarinstitut	83,51 euro/undervisningstimme
Folkhögskolor	299,51 euro/studerandevecka
Studiecentraler	120,06 euro/undervisningstimme
Sommaruniversitet	157,96 euro/undervisningstimme

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-100
Förändring i kostnadsnivån, (-0,7 %)	-973
Justering av kostnadsnivån	-1 088
Konkurrenskraftsavtalets inverkan på statsandelen; fritt bildningsarbete (Konkurrenskraftsavt.)	-1 001
Struktur- och finansieringsreform inom det fria bildningsarbetet	-8 500
Övriga ändringar	67
Sammanlagt	-11 595

De priser per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget fastställs på basis av verkningarna av konkurrenskraftsavtalet.

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	146 325 000
2016 budget	157 920 000
2015 bokslut	156 212 380

51. Statsunderstöd för organisationer inom allmänbildande utbildning (fast anslag)

Under momentet beviljas 976 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd till organisationer som handhar samarbetet mellan hem och skola, till Utvecklingscentralen Lärarik rf, till stödjande av fri hobbyverksamhet i skolor, till Förbundet för konstskolor för barn och unga i Finland rf, till Sällskapet för Miljöfostern i Finland rf, till Kesälukioseura ry, till Suomi-koulujen tuki ry, till Finlandsskolornas verksamhet och utveckling samt till kotiperuskoulu/hemgrundskola-verksamhet och till stödjande av verksamheten inom utbyteselevsorganisationer och till stödjande av verksamheten för deltagande i vetenskapsolympiader för gymnasieelever.

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Bortfall av engångsutgift	-500
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-2
Sammanlagt	-502

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	976 000
2016 budget	1 478 000
2015 bokslut	1 303 000

52. (29.30.53) Statsunderstöd för organisationer inom det fria bildningsarbetet (fast anslag)

Under momentet beviljas 6 287 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)
- 2) betalning av understöd till Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry, Marttaliitto ry och Förbundet för hemslöjd och hantverk TAITO rf och för vidareutdelning till dessas distrikts- och medlemsorganisationer, Finlands svenska Marthaförbund rf, Sami Duodji ry, organisationer för bildningsarbete, Karjalan Liitto ry, Sofian kannatusyhdistys ry samt till Kriittinen korkeakoulu ry.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Statsunderstöd enligt lagen om statsbidrag till vissa kvinnoorganisationer (663/2007)	268 000
Verksamhet som bedrivs av organisationer som bedriver rådgivning i huslig ekonomi	1 916 000
Verksamhet som bedrivs av organisationer för hantverk och konstindustri	2 195 000
Bildningsarbete och kulturverksamhet som utförs av organisationer som driver en studiecentral	1 117 000
Karjalan Liitto	131 000
Verksamhet som bedrivs av centralorganisationer för fritt bildningsarbete och andra organisationers bildningsverksamhet	499 000
Bildningsverksamhet som utförs för utlandsfinländare av Sofian kannatusyhdistys ry	83 000
Verksamhet som bedrivs av Kriittinen korkeakoulu	78 000
Sammanlagt	6 287 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-60
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-14
Sammanlagt	-74

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	6 287 000
2016 budget	6 361 000
2015 bokslut	7 366 000

20. (29.20 och 30, delvis) Yrkesutbildning

Förklaring:

Samhälleliga effekter

Syftet med yrkesutbildningen är att genom att tillgodose arbets- och näringslivets behov av kompetens, höja befolkningens yrkeskompetens och stödja livslångt lärande och en arbetslivsorienterad innovationsverksamhet stärka konkurrenskraften i arbets- och näringslivet och medborgarnas välmående samt främja delaktigheten och förebygga diskriminering i en omvärld som blir allt mer internationell och snabbt förändras. Utgångspunkten i arbetslivet och kundorienteringen samt verksamhetens flexibilitet och smidighet är centrala faktorer som stärker yrkesutbildningens genomslag, kvalitet och träffsäkerhet.

För att säkra tillgången till kunnig arbetskraft, trygga utbildningsmöjligheterna för de som avslutar den grundläggande utbildningen och för andra som saknar en examen samt för att stärka kompetensbasen hos befolkningen i arbetsför ålder krävs det att det finns flexibla ansöknings- och utbildningsvägar som lämpar sig för både unga och vuxna samt ett utbud av yrkesinriktad utbildning som är tillräckligt och rätt riktat med tanke på arbetslivets och individernas behov. De krav som ställs på den kompetens som yrkesutbildningen ger växer samtidigt som de resurser som står till förfogande för utbildningen minskar och de individuella skillnaderna mellan de studerandena blir allt större. Detta förutsätter möjligheter till flexibla studievägar som utgår från den studerandes och arbetslivets behov, ett ökat utnyttjande av läroavtalsutbildningen och andra arbetsinriktade studieformer, ett ökat samarbete mellan yrkesutbildningen och utbildningen på högre nivå och utnyttjande av mångsidiga inläringsmiljöer och pedagogiska verksamhetsmodeller som stöder ett målinriktat lärande. Samtidigt växer även studiehandledningens och de andra individuella handlednings- och stödtjänsternas betydelse.

För att öka yrkesutbildningens samhälleliga effekter ska man genomföra en reform av yrkesutbildningen. Vid reformen ska man förnya finansieringen av utbildningen och utbildningsstrukturerna, dock så att behörigheten för fortsatta studier kvarstår. En regionalt sett heltäckande utbildning tryggas och samarbetet mellan utbildning och arbetsliv intensifieras. Överlappningar inom utbildningen åtgärdas. Gränserna mellan ungas och vuxnas yrkesutbildning avlägsnas och utbildningsutbudet, finansieringen och styrningen samlas till en enhetlig helhet som lyder under undervisnings- och kulturministeriet. I samband med detta ska den examensinriktade arbetskraftsutbildningen och en del av den icke-examensinriktade arbetskraftsutbildningen överföras till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde från ingången av 2018. Vid reformen omformas lagstiftningen om verksamheten samt finansieringssystemet och reglerings- och styrsystemet för yrkesutbildningen till en ny helhet där utgångspunkten är kompetensgrund, kundorientering och livslångt lärande. Inom yrkesutbildningen ska man övergå till ett förfarande för avläggande av yrkesexamen som är yrkesprovsbaserat och oberoende av sättet på vilket kunskaper har förvärvats samt ta i bruk en enhetlig process för personlig anpassning som lämpar sig för alla som studerar

inom yrkesutbildningen. Man utarbetar en ny modell för utbildningsavtal som särskilt syftar till att den form av inläring hos unga som sker på arbetsplatsen ska öka och bli mångsidigare.

Vid reformen av yrkesutbildningen ska reglerings-, finansierings- och styrsystemet för yrkesutbildningen omformas till en enhetlig helhet genom att sammanföra de separata reglerings-, styr- och finansieringssystemen för den grundläggande yrkesutbildningen, yrkesinriktade tilläggsutbildningen och läroavtalsutbildningen. I fortsättningen ska yrkesutbildningen regleras genom en enda lag om verksamheten och ett enda tillstånd för att ordna utbildning. Finansieringssystemen för den grundläggande yrkesutbildningen, den yrkesinriktade tilläggsutbildningen, läroavtalsutbildningen och de särskilda yrkesläroanstalterna reformeras så att de blir en enhetlig helhet. Finansieringen beviljas direkt till utbildningsanordnaren. Utbildningsanordnarna sporras till att göra sin verksamhet effektivare genom att utbildningens genomslagskraft (sysselsättning och övergång till fortsatta studier) och de studerandes förvärvade kunskaper (avlagda examina och examensdelar) får större vikt i finansieringen. Syftet med finansieringsgrunderna är dessutom att effektivisera erkännandet av tidigare förvärvat kunskaper, att förbättra genomströmningen i utbildningen, att utöka läroavtalsutbildningen och annan inläring på arbetsplatsen samt att möjliggöra att olika utbildningsformer kan kombineras på ett flexibelt sätt i enlighet med arbetslivets och individernas behov. Genom reformen strävar man efter att trygga en förutsebar och tillräckligt stabil finansiering för utbildningsanordnarna.

Beredningen av reformen är klar under år 2017, och reformerna träder i huvudsak i kraft från ingången av 2018.

Genom statsandelarna stöder man genomförandet av reformen av den grundläggande yrkesutbildningen, främjar uppfyllandet av målen för reformen, utvecklar utbildningsanordnarnas verksamhet inom yrkesutbildningen och stöder ibruktagandet av nya verksamhetsprocesser och inlärningsmiljöer. Understöden beviljas i huvudsak för nätverksprojekt, i vilka det deltar flera utbildningsanordnare.

Till yrkesutbildning riktas en besparing på 190 miljoner euro från och med 2017. Besparingen genomförs så att det antal studerande som ligger till grund för finansieringen av den grundläggande yrkesutbildningen blir 12,5 procent lägre än maximiantalet studerande enligt tillstånden att ordna utbildning. På detta sätt kan besparingen genomföras på det sätt som är det ändamålsenligaste för varje utbildningsanordnare, antingen genom att effektivisera verksamheten eller genom att minska antalet studerande, eller bägge. Besparingen riktas i sin helhet till den kommunala finansieringsandelen för den grundläggande yrkesutbildningen på så sätt att finansieringsförhållandet mellan staten och kommunerna, dvs. statsandelsprocenten, ändras. Besparingen är permanent, men hur den riktas till utbildningsanordnarna kan förändras efter 2017.

För att tillgodose det ökade utbildningsbehovet hos invandrarna ökas anslaget till yrkesutbildningen med 21 miljoner euro. Målet för anslaget är att erbjuda ca 2 000 invandrare yrkesutbildning och tjänster som stöder studier. Genom anslaget utökas särskilt den handledande utbildningen för grundläggande yrkesutbildning samt utbildningen som förbereder för fristående examen och dess tillhörande studier som förbättrar studiefärdigheterna. De rekommendationer för språkkunskaper som fastställs i grunderna för den handledande utbildningen för yrkesutbildning ska ses över och språkundervisningen under studierna utökas för att inledande av studier inom den handledande utbildningen samt fortsatta studier inom examensinriktad utbildning efter den handledande utbildningen ska möjliggöras efter en kortare integrationsutbildning än för tillfället.

Funktionell effektivitet

Examenssystemet för yrkesutbildningen ska utvecklas så att det består av en examensstruktur och examina som är tydliga och flexibla, som stöder livslångt lärande och som reagerar snabbt på förändrade kompetensbehov i arbetslivet. Examensstrukturen och examensgrunderna för yrkesutbildningen utvecklas som en helhet i samarbete med arbetslivet för att undanröja överlappningar och utforma mer omfattande examina. Möjligheterna till individuella val ska ökas i syfte att göra studievägarna mer flexibla och mångsidiga, och examina ska utformas så att olika examensdelar kan kombineras på ett flexibelt sätt enligt arbetslivets behov. Möjligheten att avlägga examensdelar främjas, dock så att det primära målet för sådana som saknar yrkesexamen är att avlägga hela examen.

Det utvecklingsprogram för anordnarstrukturen inom yrkesutbildningen som inleddes 2016 ska verkställas. Programmet går bl.a. ut på att genom ekonomiska incitament uppmuntra utbildningsanordnarna till frivilliga fusioner. Målet är att yrkesutbildningsanordnarna ska ha starka verksamhetsförutsättningar över sektorsgränserna och att de inom sitt eget verksamhetsområde ska kunna tillgodose arbetslivets och individernas kompetensbehov på ett kundorienterat och effektivt sätt med utnyttjande av hela utbudet av yrkesutbildning. Dessutom omfattar nätet av utbildningsanordnare specialiserade utbildningsanordnare som har bra verksamhetsförutsättningar och som kan tillhandahålla utbildningstjänster som är betydande nationellt, för branschen eller i övrigt. Med hjälp av utvecklingsprogrammet för anordnarstrukturen ska man säkerställa att sådana utbildningstjänster som tillgodoser individernas och arbetslivets behov finns att tillgå i alla delar av landet och inom bägge språkgrupperna.

Man ska genomföra det utvecklingsprogram som inleddes 2016 genom att reformera verksamhetsprocesser och inlärningsmiljöer för anordnare av yrkesutbildning bl.a. genom att utnyttja digitala lösningar, undanröja överlappande verksamhet och strömlinjeforma utbildningsanordnarnas förvaltning.

Tillsammans med utbildningsanordnarna ska man på basis av de försöksprojekt för resultatstyrningen som inleddes 2016 utveckla en resultatstyrningsmekanism som lämpar sig för yrkesutbildningen. Reglerings- och styrningsprocesserna i fråga om yrkesutbildningen effektiviseras och insynen i beslutsfattandet ökar genom ett elektroniskt besluts- och ärendehanteringssystem mellan ministeriet och utbildningsanordnarna.

Antagningen av studerande och ansökningstjänsterna inom yrkesutbildning utvecklas i syfte att garantera att de unga som avslutat grundstadiet och saknar examen eller utbildningsplats på andra stadiet blir antagna till yrkesutbildning och att befolkningen i arbetsför ålder kan ansöka till utbildning på ett flexibelt sätt.

Verksamhetens omfattning

I tabellerna nedan beskrivs utvecklingen av antalen nya studerande och examina och antalet studerande inom yrkesutbildningen samt av antalen utbildningsanordnare.

Nya studerande i utbildning som leder till eller förbereder för yrkesinriktad examen¹⁾

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskatt- ning	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Utbildning som leder till eller förbereder för grundexamen	69 080	69 393	69 354	68 000	67 500	62 500
Utbildning vid läroanstalter sammanlagt	61 429	61 545	62 391	61 000	60 000	55 000
— utbildning som leder till grundexamen	49 381	47 956	46 324	42 000	42 000	40 000
— utbildning som förbereder för grundexamen som avläggs i form av en fristående examen	12 048	13 589	16 067	19 000	18 000	15 000
Läroavtalsutbildning sammanlagt	7 651	7 848	6 963	7 000	7 500	7 500
— utbildning som leder till grundexamen	188	209	260	250	300	300
— utbildning som förbereder för grundexamen som avläggs i form av en fristående examen	7 463	7 639	6 703	6 750	7 200	7 200
Utbildning som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen	30 191	26 735	30 926	31 200	31 000	30 700
Utbildning vid läroanstalter	16 977	16 675	18 238	18 700	18 500	18 200
Läroavtalsutbildning	13 214	10 060	12 688	12 500	12 500	12 500

¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Endast statsandelsfinansierad utbildning som lyder under utbildningsförvaltningen.

Studerande som avlagt yrkesexamen¹⁾

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskatt- ning	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Grundexamina	45 862	46 214	48 754	49 300	49 800	50 700
Utbildning vid läroanstalter sammanlagt	41 774	42 169	43 732	44 300	44 800	46 000
— examina som avlagts inom den grundläggande utbildningen	35 734	35 412	36 283	36 000	35 000	34 500
— grundexamina som avlagts i form av en fristående examen	6 040	6 757	7 449	8 300	9 800	11 500
Läroavtalsutbildning sammanlagt	4 088	4 045	5 022	5 000	5 000	4 700
— examina som avlagts inom den grundläggande utbildningen	127	123	139	150	200	200
— grundexamina som avlagts i form av en fristående examen	3 961	3 922	4 883	4 850	4 800	4 500
Yrkes- och specialyrkesexamina	16 685	15 940	15 908	17 000	18 000	18 000
Utbildning vid läroanstalter	7 740	7 152	8 505	9 500	10 000	10 000
Läroavtalsutbildning	8 945	8 788	7 403	7 500	8 000	8 000

¹⁾ Källa: Statistikcentralen. Endast statsandelsfinansierad utbildning som lyder under utbildningsförvaltningen.

Antalet årsstuderande inom grundläggande yrkesutbildning (utbildning vid läroanstalter)¹⁾

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Grundläggande utbildning sammanlagt	150 295	150 470	150 238	148 921	148 200	142 000
— varav specialundervisning	21 904	22 660	23 256	23 673	23 500	23 000
1 utbildning som leder till grundexamen och handledande utbildningar sammanlagt	131 281	129 830	127 053	122 475	121 700	120 000
1.1. Utbildning som leder till examen	124 881	123 553	120 934	116 826	116 000	114 500
1.2. Handledande utbildningar ²⁾	6 400	6 277	6 120	5 649	5 700	5 500
2 Utbildning som förbereder för grundexamen som avläggs i form av en fristående examen	19 014	20 640	23 185	26 446	26 500	22 000

¹⁾ Källa: statsandelssystemet; endast statsandelsfinansierad utbildning. Antalet årsstuderande är ett aritmetiskt medelvärde av vårens och höstens statistikföringsdagar.

²⁾ Fr.o.m. den utbildning som inleds hösten 2015 kommer den orienterande och förberedande utbildningen för grundläggande yrkesutbildning (yrkesstart), undervisningen och handledningen i tränings- och rehabiliteringssyfte för personer med funktionsnedsättning, utbildningen som förbereder för grundläggande yrkesutbildning för invandrare, undervisningen i huslig ekonomi och förhandsperioden inom läroavtalsutbildningen att slås ihop till en handledande utbildning för grundläggande yrkesutbildning. I samband med det blev en del av undervisningen och handledningen i i tränings- och rehabiliteringssyfte för personer med funktionsnedsättning en separat utbildning som handleder för arbete och självständigt liv.

Det antal studerande som ligger till grund för statsandelsfinansieringen av den grundläggande yrkesutbildningen (utbildning vid läroanstalter)¹⁾

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskatt- ning	2017 uppskatt- ning
Grundläggande utbildning sammanlagt	148 971	149 640	149 755	147 483	147 700	129 800
1 Kommunal yrkesutbildning	119 134	119 289	119 022	117 062	117 320	103 090
— varav kommuner som anordnare	23 843	30 362	30 760	30 766	31 400	27 590
— varav samkommuner som anordnare	95 291	88 927	88 262	86 296	85 920	75 500
2 Privat yrkesutbildning	29 693	30 199	30 592	30 276	30 240	26 570
3 Yrkesutbildning anordnad av staten	144	152	141	145	140	140

¹⁾ Källa: statsandelssystemet. Det antal studerande som ligger till grund för finansieringen inom den grundläggande utbildningen vid läroanstalter baserar sig på ett vägt aritmetiskt medelvärde av vårens och höstens statistikföringsdagar (antalet studerande på våren multipliceras med 7 och antalet studerande på hösten med 5). Den andel studerande som överskrider maximiantalet studerande enligt tillstånden att ordna utbildning ingår inte i det antal studerande som ligger till grund för finansieringen. Det beräknade studerandeantalet för 2017 som ligger till grund för finansieringen uppgår till ca 87,5 % av maximiantalet studerande enligt tillstånden att ordna utbildning.

Antalet anordnare av grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning¹⁾

	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning
Alla anordnare av yrkesutbildning sammanlagt	189	183	174	168
— både anordnare av grundläggande utbildning och anordnare av tilläggsutbildning	118	117	113	107
— endast anordnare av grundläggande utbildning	13	13	13	13
— endast anordnare av tilläggsutbildning	58	53	48	48

¹⁾ Läget i början av kalenderåret. I början av 2016 var det av de 175 anordnarna 126 som ordnade grundläggande yrkesutbildning och 162 som ordnade yrkesinriktad tilläggsutbildning.

Antalet anordnare av grundläggande yrkesutbildning enligt ägartyp¹⁾

	2012 utfall	2013 utfall	2014 utfall	2015 utfall	2016 utfall	2017 uppskattning
Alla anordnare sammanlagt	137	134	131	130	126	120
— kommuner som anordnare	11	11	11	10	9	9
— samkommuner som anordnare	38	36	35	34	34	34
— privata anordnare	87	86	84	85	82	76
— staten som anordnare av utbildning	1	1	1	1	1	1

¹⁾ Läget i början av kalenderåret. De som endast ordnar yrkesinriktad tilläggsutbildning (år 2016 sammanlagt 48) är privata, med undantag av en som är en samkommun.

01. Omkostnader för statlig yrkesutbildning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 7 975 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) internationalisering av Sameområdets utbildningscentral och Centret för sjösäkerhetsutbildning, till utvecklande av inlärningsmiljöer och skapande av informationsnät samt till användning av informations- och kommunikationsteknik i undervisningen och studierna, till stödundervisning för invandrare, till yrkesinriktad tilläggsutbildning, till utbildningsersättningar som betalas till arbetsgivare samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

2) ett belopp av högst 2 400 000 euro för sänkning av priserna på de företagsekonomiska prestationerna vid Centret för sjösäkerhetsutbildning.

Förklaring: Centret för sjösäkerhetsutbildning erbjuder säkerhetsutbildning som höjer och upprätthåller säkerhetsnivån inom sjöfartsnäringen, för myndigheter och för medborgare som rör sig till sjöss samt säkerhetsutbildning som förebygger miljöolyckor i enheten för överlevnadsutbildning i Lojo och enheten för brandutbildning i Obbnäs. Målet är att Centret för sjösäkerhetsutbildning år 2017 ska utbilda sammanlagt 4 100 personer.

Sameområdets utbildningscentral har som uppgift att höja samebefolkningens yrkeskunnighet, ordna utbildning som motsvarar näringslivets behov inom sameområdet och främja sysselsätt-

ningen i området samt bevara och utveckla den samiska kulturen och det samiska språket. Utbildningscentralen har som specialuppgift att tjäna den enda ursprungsbefolkningen inom Europeiska unionen. År 2017 kommer antalet studerande vid utbildningscentralen att vara ca 140 inom den grundläggande yrkesutbildningen och antalet studerandedagar ca 4 800 inom den yrkesinriktade tilläggutbildningen. Inom den terminsbundna utbildningen i det samiska språket och kulturen är antalet studerandedagar ca 7 200 och inom kursverksamheten 5 250.

Årsverken

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Sameområdets utbildningscentral	71,2	69,0	69	69
Centret för sjösäkerhetsutbildning	23,6	24,3	26	26
Sammanlagt	94,8	93,3	95	95

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den företagsekonomiska verksamheten vid Centret för sjösäkerhetsutbildning (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	1 002	1 000	1 000
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	3 095	3 000	3 000
— andel av samkostnaderna	941	950	950
Kostnader sammanlagt	4 036	3 950	3 950
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-3 034	-2 950	-2 950
Kostnadsmotsvarighet, %	25	25	25
Prisstöd	2 400	1 550	2 400
Kostnadsmotsvarighet efter pristöd, %	84	65	86

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sameområdets utbildningscentral	4 688 000
Prisstöd för Centret för sjösäkerhetsutbildning	2 400 000
Övriga utgifter för Centret för sjösäkerhetsutbildning	887 000
Sammanlagt	7 975 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	10 657	10 839	10 525
Bruttoinkomster	1 947	2 550	2 550
Nettoutgifter	8 710	8 289	7 975
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 126		
— överförs till följande år	729		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)			-43
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror			-78
Löneglidningsbesparing			-15
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna			-41
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)			-6
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)			-61
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)			-30
Temporär sänkning av StPL-avgiften			-40
Sammanlagt			-314

2017 budget	7 975 000
2016 II tilläggsb.	-118 000
2016 budget	8 289 000
2015 bokslut	6 314 000

21. (29.20.21 och 30.21, delvis) Utvecklande av yrkesutbildningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 541 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) betalning av utgifter och understöd för planering och inledande av verksamheten samt av omkostnader för försöks-, forsknings-, utvecklings- och utvärderingsprojekt inom yrkesutbildningen
- 2) betalning av utgifter och understöd för inläring på arbetsplatsen och projekt för utvecklande av utbildningsmodeller som flexibelt kombinerar arbetsinriktad inläring och olika sätt att anordna utbildning
- 3) betalning av utgifter och understöd för projekt gällande inläring, studier för vuxna, läroavtalsutbildning och systemet för fristående examen samt utvecklande av informations-, rådgivnings- och handledningstjänster
- 4) betalning av utgifter och understöd för projekt som stöder genomförandet av reformen av yrkesutbildningen
- 5) betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

6) avlönande av personal motsvarande högst sju årsverken.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Företagarfostran (överföring till moment 29.91.52)	-400
Projekt gällande livslångt lärande, studier för vuxna, läroavtalsutbildning och systemet för fristående examen samt utvecklande av informations-, rådgivnings- och handledningstjänster	-939
Sammanlagt	-1 339

2017 budget	8 541 000
2016 budget	9 880 000
2015 bokslut	13 721 000

30. (29.20.30, 30.31, 32 och 51) Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningens driftkostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 725 789 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) samt till betalning av andra understöd

2) ett belopp av högst 6 072 000 euro till understöd enligt 44 § i den ovannämnda lagen, till understöd för den yrkesinriktade utbildningens gemensamma uppgifter och kvalitetspris samt till täckande av kostnaderna för finländska studerande inom yrkesutbildningen vid läroanstalten för hörselskadade i Örebro

3) ett belopp av högst 851 000 euro till understöd för utvecklande av den yrkesinriktade specialundervisningen och stärkande av kopplingen till arbetslivet

4) ett belopp av högst 1 825 000 euro till understöd för utvecklande av inlärningsmiljöerna inom yrkesutbildningen och utbildningsanordnarnas verksamhetsprocesser med hjälp av digitala lösningar

5) ett belopp av högst 13 350 000 euro till understöd för främjande och annat utvecklande av unga läroavtalsutbildning, höjd utbildningsersättning och utbildning för arbetsplatshandledare

6) ett belopp av högst 1 550 000 euro till understöd för utvecklande av den yrkesinriktade tilläggsutbildningens kvalitet, utvecklande av systemet med fristående examina och för prov- och materialtjänster för fristående examina samt till slutbetalningar och rättelser för tidigare år

7) ett belopp av högst 21 000 000 euro till understöd för ordnande av utbildning för invandrare som leder till yrkesinriktad grundexamen, handledande utbildning inför grundläggande yrkesutbildning, grundläggande yrkesutbildning som förbereder för fristående examen, utbildning som förbereder för yrkesexamen och utbildning som förbereder för specialyrkesexamen, för ordnande av examenstillfällen samt för stöd-, handlednings- och rådgivningstjänster.

Maximiantalet läroavtalsstuderande inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen är 21 262. Priset per enhet för utbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning och som förbereder för yr-

kesexamen eller specialyrkesexamen är 3 268,70 euro per studerande och för annan yrkesinriktad tilläggsutbildning 2 360,73 euro per studerande.

Inom den yrkesinriktade tilläggsutbildning som ges vid läroanstalter, exkluderat tilläggsutbildningen vid yrkesinriktade specialläroanstalter, är antalet kalkylerade studerandeårsverken som berättigar till statsandel högst 16 200. Trots kvoten för studerandeårsverken får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut.

Antalet kalkylerade studerandedagar som berättigar till statsandelen för särskilda yrkesläroanstalter är sammanlagt högst 221 530, varav Suomen Ilmailuopistos andel är högst 11 600 studerandedagar.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerade kostnader för grundläggande utbildning i läroanstaltsform (studerande * pris per enhet enligt ägartyp)	1 360 936 000
— kommunal yrkesutbildning (103 082 * 9 751,49 €)	1 005 199 000
— privat yrkesutbildning (26 568 * 13 389,45 €, inkl. moms)	355 737 000
Kalkylerade kostnader för grundläggande utbildning som ordnas som läroavtalsutbildning (studerande * pris per enhet enligt ägartyp)	90 362 000
— kommunal yrkesutbildning (10 167 * 6 537,52 €)	66 467 000
— privat yrkesutbildning (3 495 * 6 836,93 €, inkl. moms)	23 895 000
Kommunernas finansieringsandel	-972 285 000
Anslag för statsandelar som ändras på grund av konkurrenskraftsavtalet	-5 337 000
Anslag för statsandelar som ändras på grund av förändringen i kostnadsnivån	-4 259 000
Statsandelen för tilläggsutbildning som ordnas som läroavtalsutbildning	66 158 000
— utbildning som förbereder för yrkesexamen och specialyrkesexamen (17 582 * 3 268,70 €)	57 469 000
— annan tilläggsutbildning (3 680 * 2 360,73 €)	8 689 000
Statsandel för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas vid läroanstalter	128 511 000
Statsandel för särskilda yrkesläroanstalters driftskostnader	16 055 000
Kompensering för kostnader för återbetalning av mervärdesskatt	1 000 000
Understöd enligt finansieringslagen, gemensamma uppgifter, kvalitetspris samt läroanstalten för hörselskadade i Örebro (högst)	6 072 000
Utvecklande av specialundervisningen och stärkande av kopplingen till arbetslivet (högst)	851 000
Utvecklande av inlärningsmiljöerna inom yrkesutbildningen och utbildningsanordnarnas verksamhetsprocesser med hjälp av digitala lösningar (högst)	1 825 000
Främjande och annat utvecklande av läroavtalsutbildning för unga, höjd utbildningsersättning och utbildning för arbetsplatshandledare (högst)	13 350 000
Utvecklande av kvaliteten på den yrkesinriktade tilläggsutbildningen, utvecklande av systemet för fristående examen, prov- och materialtjänster för fristående examina samt slutbetalningar och rättelser för tidigare år (högst)	1 550 000
Statsandelsfinansierad yrkesutbildning som är avsedd för invandrare samt stöd-, handlednings- och rådgivningstjänster för invandrare (högst)	21 000 000
Sammanlagt	725 789 000

Det genomsnittliga pris per enhet för grundläggande yrkesutbildning som använts som grund för fastställande av statsandelen är 10 355,64 euro per studerande.

Det pris per enhet som används som grund för statsandelen för särskilda yrkesläroanstalter är 72,47 euro per studerandedag.

I den uppskattning av kommunernas finansieringsandel som beaktats vid dimensioneringen av statsandelen ingår sammanlagt 2 431 000 euro som kommunernas andel av kostnaderna för utbildningen vid Sameområdets utbildningscentral och Räddningsinstitutet.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition enligt vilken man ska genomföra en besparing på 190 miljoner euro inom yrkesutbildningen genom att ändra lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) så att det studerandeantal som ligger som grund för finansieringen av den grundläggande yrkesutbildningen i läroanstaltsform blir lägre än maximiantalet studerande enligt tillstånden att ordna utbildning och genom att rikta besparingen i sin helhet till kommunernas finansieringsandel i den grundläggande yrkesutbildningen genom att ändra statsandelsprocenten.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition om en ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) som ska göra det möjligt att betala statsunderstöd för yrkesutbildning som ordnas för invandrare. Genom finansieringen med statsunderstöd syftar man till att utöka särskilt den handledande utbildningen för grundläggande yrkesutbildning samt utbildningen som förbereder för fristående examen och dess tillhörande studier som förbättrar studiefärdigheterna. Målet är att det ska delta ca 2 000 invandrare i den statsunderstödsfinansierade utbildningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Antagningstjänster (återföring från moment 29.01.02 av en överföring)	18
Anvisning av utgiftsbesparing till kommunernas finansieringsandel	80 083
Bemötandet av invandrarnas ökade behov av utbildning	21 000
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-3 000
Förändring i kostnadsnivån, (-0,7 %)	-4 259
Justering av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna	-8 245
Konkurrenskraftsavtalets verkningar på statsandelen; yrkesutbildning (Konkurrenskraftsavt.)	-5 337
Sparbeslut	-80 083
Nivåförändring	-6
Sammanlagt	171

De priser per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget fastställs på basis av verkningarna av konkurrenskraftsavtalet.

2017 budget	725 789 000
2016 budget	725 618 000
2015 bokslut	737 192 435

33. (29.30.33) *Kompetensprogrammet för unga vuxna* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 25 141 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av statsandelar enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) för yrkesinriktad tilläggsutbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning och som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen

2) ett belopp av högst 24 228 000 euro till statsunderstöd för grundläggande yrkesutbildning som förbereder för fristående examen, utbildning som förbereder för yrkesexamen och utbildning som förbereder för specialyrkesexamen, för ordnande av examenstillfällen samt för stöd-, handlednings- och rådgivningstjänster. Finansiering kan användas för avläggande av delar av examina.

Maximiantalet läroavtalsstuderande inom den yrkesinriktade tilläggsutbildningen är 300. Priset per enhet för utbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning och som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen är 3 268,70 euro.

Trots kvoten för prestationer får anslaget användas till betalning av statsandelar som föranleds av rättelsebeslut samt till betalning av statsandelar som motsvarar det belopp som inte har beviljats av maximibeloppet för statsunderstöd.

Förklaring: I enlighet med kompetensprogrammet för unga vuxna används anslaget för utbildning för unga vuxna i åldern 20—29 år som inte har någon utbildning efter grundstadiet, vilken ordnas vid läroanstalter eller i form av läroavtalsutbildning och som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen, för grundläggande yrkesutbildning i läroanstaltsform som förbereder för fristående examen samt för examensdelar och för förbättrande av handlednings- och rådgivningstjänster riktade till vuxna.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition enligt vilken tiden för ikraftträdandet förlängs i fråga om det statsunderstöd som ska betalas till kompetensprogrammet för unga vuxna.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsunderstöd för kostnader för utbildning i läroanstaltsform samt för handlednings- och rådgivningstjänster (högst)	24 228 000
Statsandel för driftkostnader för utbildning som ordnas i form av läroavtalsutbildning	913 000
Sammanlagt	25 141 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det stegvisa upphörandet av det tidsbundna programmet	-22 206
Tilläggsfinansiering för programmets fortsättning och för spridning av god praxis	10 000
Sammanlagt	-12 206

2017 budget	25 141 000
2016 budget	37 347 000
2015 bokslut	55 651 944

(30.) Vuxenutbildning

Förklaring: Det föreslås att kapitlet slopas i budgeten och att dess moment 29.30.20 blir en del av momenten 29.01.02, 29.10.02, 29.20.21 och 29.40.20, att moment 29.30.21 blir en del av momenten 29.10.20, 29.20.21, 29.40.50 och 29.40.55, att moment 29.30.30 blir moment 29.10.31, att momenten 29.30.31, 29.30.32 och 29.30.51 blir en del av moment 29.20.30, att moment 29.30.33 blir moment 29.20.33 och att moment 29.30.53 blir moment 29.10.52.

40. (29.40 och 30, delvis) Högskoleundervisning och forskning

Fullmakt

För Finlands Akademis forskningsprojekt som ska finansieras under momenten 29.40.51 och 29.40.53 och för främjande av forskning som finansieras av Finlands Akademi får det 2017 ingås förbindelser till ett värde av 348 338 000 euro. Av fullmakten är ett belopp på minst 10 000 000 euro avsett för stärkandet av forskningsinfrastrukturerna på nationell och internationell nivå, ett belopp på minst 10 000 000 euro avsett för genomförandet av ett forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram (IKT), ett belopp på 50 000 000 euro avsett för stärkandet av universitetens profilering och ett belopp på 30 000 000 euro avsett för främjandet av forskning. Om en del av bevillningsfullmakten för 2016 är oanvänd, får förbindelser som gäller den oanvända delen ingås ännu 2017.

Lokaler kan alltjämt överlåtas utan vederlag till Vetenskapliga samfundens delegation.

Förklaring:

Samhälleliga effekter

- Universiteten och yrkeshögskolorna främjar genom sin verksamhet konkurrenskraften, välfärden och bildningen samt en hållbar utveckling i det finländska samhället. Verksamheten är högklassig, internationell, effektiv och etisk och stöder en jämlik och mångkulturell samhällsutveckling.
- Den finländska vetenskapens internationella nivå och kunskaps- och kompetensgrund stärks samt samhällsekonominns innovationskapacitet ökar.
- Utifrån prognoserna stöds samhälls-, kultur- och arbetslivsreformer samt tryggas tillgången till en högt utbildad arbetskraft och forskarkår.
- Strukturerna och innehållet i högskoleutbildningen och i högskoleexamina ska utvecklas så att de både kvantitativt och kvalitativt bemöter de föränderliga behoven i samhället och i arbetslivet bättre än tidigare. Studieprocesserna och flexibla studiemöjligheter ska utvecklas så att tiden i arbetslivet förlängs och det blir möjligt att utveckla kunnandet under tiden i arbetslivet.
- Ett omfattande utnyttjande av samt öppenhet, inklusive kommersialisering, i fråga om forskningsmaterial, forskningsresultat och kunnande främjas.
- Tvärvetenskaplig och lösningsinriktad forskning som stöder beslutsfattandet främjas.

Funktionell effektivitet

Högskoleväsendet består av högklassiga universitet och yrkeshögskolor som är profilerade på egna starka områden. Med deras kunnande kompletterar de varandra så att de olika behoven i samhället och arbetslivet kan tillgodoses.

Högskolornas verksamhet är ekonomisk, produktiv och effektiv. För att samla kompetensen och avveckla oändamålsenliga och överlappande funktioner kommer högskolorna att fortsätta det operativa och strukturella utvecklandet inom och mellan de olika sektorerna. Högskolorna profilerar sig, förtydligar och effektiviserar samarbetet och arbetsfördelningen både sinsemellan och tillsammans med forskningsinstituterna. Högskolorna koncentrerar resurserna till färre och effektivare operativa enheter vars ekonomiska bärkraft är starkare än tidigare. Detta förutsätter också att något väljs bort. Högskolorna stärker genom sin kompetens regionala och branschvisa innovations- och kompetenscenter som för samman olika aktörer. Högskolorna utvecklar på lång sikt tillsammans med forskningsinstituterna och det övriga arbets- och näringslivet gemensamma forskningsmiljöer som har förutsättningar att klara sig i en internationell och tvärvetenskaplig verksamhetsmiljö. Högskolorna ska stödja nya, lovande forskningsområden och forskningsinriktningar som utvecklas på internationell toppnivå. Högskolorna ska stärka sin genomslagskraft särskilt genom att öka användningen av kunnandet och forskningsresultaten, de nya marknaderna, exporten av kunnandet, möjligheterna till livslångt lärande samt företagarfärdigheterna och företagarförutsättningarna. Högskolorna ger i stor omfattning tillgång till forskningsresultaten och utvecklar aktivt nya verksamhetsmodeller för att överföra kunnandet till samhället.

Högskolorna höjer kvaliteten på utbildningen genom att de förnyar utbildningsinnehållet, undervisningsmetoderna, inlärningsmiljöerna och lärarnas kunnande samt ökar samarbetet. Högskolorna utnyttjar till fullo de möjligheter som digitaliseringen medför. Högskolorna utvecklar antagningen av studerande, flexibla studiemöjligheter, förfarandena för tillgodoräkning av tidigare förvärvat kompetens samt examina med syfte att öka den nationella och internationella rörligheten och förlänga tiden i arbetslivet. Högskolorna stöder jämlika möjligheter och att examina ska avläggas inom målsatt tid på alla examensnivåer. Högskolorna bidrar till en mångsidig handledning av eleverna och ökar samarbetet med arbetslivet.

Högskolorna utvecklar sin verksamhet så att de är jämlika, tillgängliga, mångkulturella och attraktiva arbets- och lärandemiljöer.

Genom vetenskapspolitiken främjar man starka och nätverkande forsknings- och kompetenscenter, internationalisering och kontakter till EU:s samt globala forsknings- och kompetensnätverk. Genom forskningsfinansieringen stärks förutsättningarna för spetsforskning och forskningsstrukturerna samt forskning och innovationsverksamhet som stöder och skapar nationella starka sidor. Inom ramen för totalreformen av forskningsinstituterna och forskningsfinansieringen effektiviserar samarbetet mellan högskolorna och forskningsinstituterna och samarbetets genomslag. Dessutom omfördelas resurserna i enlighet med samhällets förändrade behov.

Forskningens medie- och medborgarsynlighet, vetenskapsfostran samt utnyttjandet av forskningsresultaten i utvecklandet av näringslivet och det offentliga beslutsfattandet stärks.

Utvecklandet av forskningsverksamheten och informationssamhället tryggas genom högklassiga stödtjänster och informationsförsörjning inom forskningen. Den öppna tillgången till forsknings-

material förbättras. Öppen vetenskaplig publikationsverksamhet samt sökbarhet och långtidsbevaring av material främjas i samarbete mellan förvaltningsområdena.

Forsknings effekter

	2011	2012	2013	2014	2015 upp- skatt- ning	2016 upp- skatt- ning	2017 upp- skatt- ning
FoU-utgifternas andel av BNP (%)	3,64	3,42	3,30	3,17	3,14	3,10	3,10
Forskningens personalens andel av de sysselsatta (%)	2,35	2,40	2,33	2,31	2,31	2,31	2,31

Utgifter som användningen av bevilningsfullmakterna för forskningsprojekt föranleder staten (mn euro)

År	Bevilnings- fullmakt	Utgifter						
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
2009	258,5	1,0						
2010	369,1	3,9	0,4					
2011	316,1	12,1	2,3	0,1				
2012	282,4	38,3	13,1	3,7				
2013	302,6	70,5	39,1	15,7	3,1			
2014	280,0	76,4	68,9	43,6	15,8	2,4		
2015	318,8	66,7	76,1	85,5	56,3	11,8	2,9	
2016	338,4	28,6	74,0	92,0	79,0	56,4	8,4	
2017	348,3		37,8	87,9	74,9	81,9	57,4	8,4
Sammanlagt		297,5	311,7	328,5	229,1	152,5	68,7	8,4

Vid ändringen av bevilningsfullmakten har som tillägg beaktats 10 000 000 euro på grund av minskningen av anpassningsåtgärderna under regeringsperioden, ett engångsbelopp på 30 000 000 euro för främjande av unga forskares forskning, 5 000 euro på grund av arbetsmarknadslösningen och som ett engångsavdrag på 30 000 000 euro på grund av det spetsprojekt för kompetens och utbildning som gäller att stärka samarbetet mellan högskolor och näringsliv för att främja kommersialiseringen samt 6 000 euro för den temporära sänkningen av StPL-avgiften, 5 000 euro som en löneglidningsbesparing och 23 000 euro på grund av konkurrenskraftsavalet.

01. Finlands Akademi omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 081 000 euro.

Förklaring: Finlands Akademi är en viktig finansiär av vetenskaplig forskning i Finland och verkar aktivt inom den nationella och internationella vetenskaps- och innovationspolitiken. I anslutning till Finlands Akademi finns rådet för strategisk forskning. Förvaltningsämber för Akademien producerar rådets administrativa tjänster.

Funktionell effektivitet

— Akademien säkerställer genom dess forskningsfinansiering att forskningen har hög kvalitet och genomslag samt att vetenskapen förnyas. Akademien utvecklar sina finansieringsformer, ser över bedömningskriterier och främjar jämlikhet och ansvarsfull forskning, med beaktande av interna-

tionaliseringen och forskarnas rörlighet samt genom att fortsätta det finansiella samarbetet med de finländska och utländska samarbetsparterna

— Akademin stärker sin vetenskapspolitiska verksamhet genom att för beslutsfattandet inom vetenskapspolitiken erbjuda högklassigt och mångsidigt material som gäller den forskning som görs i Finland vid finländska organisationer inom forskning

— Akademin förutsätter att tillgängligheten i fråga om materialet, metoderna och resultaten gällande forskningen inom de projekt som finansieras av Akademin följer principerna om öppen vetenskap

— Akademin verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv samt beaktar förändringar i verksamhetsmiljön och de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Hantering av mänskliga resurser

— Finlands Akademi utvecklar arbetsgemenskapen för att uppnå en god arbetsförmåga och arbetshälsa hos personalen samt för att det utnyttjande av kunskaper som anges i Akademin strategi ska riktas på rätt sätt.

Nyckeltal	2014 utfall	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Samhälleliga effekter				
Akademin samarbetsförmåga (förfrågan till intressenter, max 4)	2,95 (2011)	-	3,06	-
Utvärdering av vetenskapens tillstånd i Finland	genomförd	inledd	genomförd	inledd
Öppnande av data som produceras inom finansierade forskningsprojekt (%)	-	-	<25	<25
Funktionell effektivitet				
Finansieringsverksamheten, behandlade ansökningar (st.) ¹⁾	4 186	4 268	4 500	4 100
Andelen Öppen vetenskap av de projekt som finansieras av Akademin (%)	24	25	28	45
Finansieringsverksamhetens kostnadsandel av den beviljade finansieringen (%)	3,2	2,3	<3,5	<3,5
Akademiprojektens handläggningskostnad (euro/ansökan)	1 503	1 544	1 500	1 500
Hantering av mänskliga resurser				
Sjukdagar antal/årsv.	9,5	6,2	<8	<8
Årsverken ²⁾	138,4	138,4	141	140

¹⁾ Siffran för 2015 innehåller inte ansökningar som behandlas av det råd för strategisk forskning som inlett sin verksamhet hösten 2014.

²⁾ Från och med 2014 utgör en ny funktion förvaltningsuppgifterna vid rådet för strategisk forskning.

För att resultatmålen för Finlands Akademi ska nås används även anslagen under moment 29.40.22, 29.40.51, 29.40.53, 29.40.54 och 29.40.66.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för Finlands Akademi prestationer (1410/2015).

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	13 057	13 081	12 291
Bruttoinkomster	500	210	210
Nettoutgifter	12 557	12 871	12 081
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	7 844		
— överförts till följande år	5 710		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-16
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift.)	-95
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	34
Löneglidningsbesparing	-64
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-250
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-59
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-14
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift.)	-143
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-67
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-84
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-32
Sammanlagt	-790

2017 budget	12 081 000
2016 II tilläggsb.	-50 000
2016 budget	12 871 000
2015 bokslut	10 423 000

02. Arkivverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 17 850 000 euro.

Anslaget får även användas till

1) betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till organisationer och program inom arkivverkets internationella samarbete

2) betalning av utgifter för projekt som godkänts av EU.

Förklaring: Arkivverket är en sakkunnig- och serviceorganisation som i sin verksamhet har som mål att det arkivmaterial som är av betydelse för samhället och individen förvaras i begränsad användbar form och så att det kan användas effektivt med tanke på kunderna. Arkivverket har till uppgift att säkerställa att handlingar som hör till vårt nationella kulturarv bevaras och är tillgängliga samt stöda forskning och utveckla arkivfunktionen.

Funktionell effektivitet

— Arkivverket digitaliserar och främjar återanvändningen av den digitala informationen i handlingar inom ramen för sina resurser

— Arkivverkets verksamhet är högklassig, effektiv och kostnadseffektiv och fokuserad på verkets kärnuppgifter samt beaktar de ramvillkor som fastställts för statens finansiella verksamhet.

Hantering av mänskliga resurser

— Arkivverket utvecklar arbetsgemenskapen för att uppnå en god arbetsförmåga och arbetshälsa hos personalen samt för att kunskaper ska riktas på rätt sätt.

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för arkivverkets prestationer.

Nyckeltal	2014 utfall	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Samhälleliga effekter				
Den totala mängden arkivmaterial (hyllmeter)	208 275	213 424	216 000	219 000
Den totala mängden digitalt material (bildenheter)	27 169 000	38 500 000	50 000 000	60 000 000
Funktionell effektivitet				
Besök i forskarsalar	34 272	33 426	33 000	32 000
Genomförda beställningar av upplysningar	22 088	22 434	23 000	23 000
Användning på nätet (antal besök)	1 064 000	585 225 ¹⁾	1 400 00	1 600 000
Myndighetsarkiv (hyllmeter/år)	7 534	4 915	3 500	2 500
Digitalt material (hyllmeter/år)	567	1 300	1 000	1 000
Hantering av mänskliga resurser				
Sjukdagar antal/årsv.	9,7	7,5	<8	<8
Årsverken ²⁾	241,9	220,5	215	210

¹⁾ Av tekniska skäl gäller uppgifterna ett halvår.

²⁾ Omfattar också personalen i tidsbundna projekt.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 548	18 831	18 550
Bruttoinkomster	2 251	700	700
Nettoutgifter	19 297	18 131	17 850
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	1 044		
— överförts till följande år	1 255		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Det nya centralarkivet vid Arkivverket (hyrestillägg)	250
Förberedelser och utrustande samt ibruktage av ett system för materialhantering i samband med flytten av det nya centralarkivet	170

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-121
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	21
Löneglidningsbesparing	-22
Lönejusteringar	4
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-110
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-94
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-18
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-184
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-86
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-107
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-7
Nivåförändring	27
Sammanlagt	-281

2017 budget	17 850 000
2016 II tilläggsb.	-86 000
2016 budget	18 131 000
2015 bokslut	19 508 000

03. Omkostnader för Institutet för de inhemska språken (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 145 000 euro.

Förklaring: Institutet för de inhemska språken är en sakkunnig- och serviceorganisation vars uppgifter omfattar språkvården av finska och svenska samt samordningen av språkvården av samiska, teckenspråk och romani. Till institutets uppgifter hör dessutom rådgivning och ordboksarbete samt forskning med anknytning till språkvård och ordboksarbete. Institutet för de inhemska språken erbjuder i allt större omfattning sina tjänster och sitt material på nätet.

Nyckeltal	2014 utfall	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Publikationsmängd (sidor)	3 843	4 203	3 950	3 000
Språkrådgivning (svar), st.	9 175	6 698	6 500	5 500
Elektroniskt material ¹⁾	56 061	70 500	84 000	92 000
Sjukdagar antal/årsv.	7,2	6,2	<8	<8
Årsverken	85,5	76,7	79	77

¹⁾ Kumulativ utveckling av materialets mängd och förädlingsgrad.

För att resultatmålen för Institutet för de inhemska språken ska nås används även anslagen under moment 29.40.53.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 059	1 749	1 645
Bruttoinkomster	633	500	500
Nettoutgifter	1 426	1 249	1 145
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 239		
— överförs till följande år	1 277		

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisnings- och kulturministeriets förordning om avgifter för prestationer av Institutet för de inhemska språken.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-66
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-5
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	16
Löneglidningsbesparing	-4
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-6
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-1
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-8
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-4
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-5
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-1
Sammanlagt	-104

2017 budget	1 145 000
2016 II tilläggsb.	11 000
2016 budget	1 249 000
2015 bokslut	1 464 000

04. Depåbibliotekets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 681 000 euro.

Förklaring: Depåbiblioteket minskar de allmänna och vetenskapliga bibliotekens samlingsbehov och säkerställer att den litteratur som anskaffats finns tillgänglig för dem som behöver kunskapen. Depåbiblioteket stöder utvecklandet av kunnandet i samhället och deltar i utvecklandet av bibliotekens verksamhet och servicesystem genom en kostnadseffektiv verksamhet där materialet tas i användning snabbt.

Nyckeltal	2014 utfall	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Mängd material som tagits emot (hyllmeter)	6 766	4 786	4 500	4 500
Antal beställningar (st.)	83 038	90 841	100 000	105 000
Sjukdagar antal/årsv.	15,8	8,3	<8	<8
Årsverken ¹⁾	23,7	19	19,5	19

¹⁾ I siffran för årsverken år 2014 ingår 3,7 årsverken för tidsbestämt arbete inom projektet för att åtgärda anhopningen av material.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	2 066	1 763	1 686
Bruttoinkomster	4	5	5
Nettoutgifter	2 062	1 758	1 681
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	250		
— överförs till följande år	51		

Inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen grundar sig på undervisningsministeriets förordning om avgifter för prestationer vid Depåbiblioteket (1346/2006).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-9
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-16
Löneglidningsbesparing	-2
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-9
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-1
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-14
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-6
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-9
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-1
Sammanlagt	-77

2017 budget	1 681 000
2016 II tilläggsb.	-25 000
2016 budget	1 758 000
2015 bokslut	1 863 000

20. (29.40.20 och 30.20, delvis) *Gemensamma utgifter inom högskoleväsendet och vetenskapens område* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 91 857 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av utgifter och understöd för forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet som gäller yrkeshögskolor, universitet och vetenskapsinstitut samt till stipendier för främjande av internationaliseringen av högskolor som man kommer överens om särskilt med CIMO

2) finansiering av gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolorna och vetenskapen samt till centraliserad finansiering av datasystem för uppföljning och styrning av verksamheten inom högskolorna och vetenskapen och av andra motsvarande gemensamma utgifter

3) betalning av andra EU-godkända forsknings- och utbildningsprojekt än sådana som finansieras ur strukturfonderna

4) avlönande av personal motsvarande högst 186 årsverken i uppgifter för viss tid

5) ett belopp av högst 18 000 000 euro till understöd för en ökning av nybörjarplatserna inom högskoleutbildningen för viss tid

6) ett belopp av högst 29 900 000 euro till betalning av utgifter och understöd för utvecklande av digitala lärandemiljöer inom högskoleundervisningen och förbättrande av förutsättningarna för studier året om

7) betalning av utgifter och understöd för reformerandet av lärarnas grundläggande utbildning och kompletterande utbildning, för genomförandet av programmet för kompletterande utbildning inom digital pedagogik samt för specialiseringsutbildning för lärarpersonal.

Förklaring: Genom utvecklingsåtgärderna stöder man särskilt strukturell utveckling och förnyande av högskole- och forskningssystemet. Målet är att höja servicenivån för stödfunktionerna, sänka kostnaderna och främja elektronisk kommunikation med hjälp av gemensamma eller enhetliga datatekniska tjänster inom högskolorna och vetenskapen. För att påskynda övergången till högskolestudier har antalet nybörjarplatser inom högskoleutbildningen ökat för viss tid med sammanlagt cirka 3 000 under åren 2014–2015. Utvecklingsåtgärderna ska även främja reformen av lärarnas grundläggande utbildning och kompletterande utbildning samt utvecklandet av yrkeskompetensen hos lärare och de som utbildar lärare.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Forsknings-, utvärderings-, utrednings- och utvecklingsverksamhet	7 957 000
Gemensamma datatekniska tjänster och datanät inom högskolorna och vetenskapen	16 000 000
Ökning av nybörjarplatserna inom högskoleutbildningen för viss tid (högst)	18 000 000
Finansiering till spetsprojektet Lärarnas kompetenssprång genom lärarutbildning	20 000 000
För utvecklandet av de digitala inlärningsmiljöerna inom högskoleundervisningen och förbättrandet av förutsättningarna för studier året om (högst)	29 900 000
Sammanlagt	91 857 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompetens och utbildning: Lärarnas kompetenssprång genom lärarutbildning	11 500
Tillägg av engångsnatur	-5 300
Utvecklande av de digitala inläringsmiljöerna inom högskoleundervisningen och förbättrande av förutsättningarna för studier året om	29 900
Sammanlagt	36 100

2017 budget	91 857 000
2016 budget	55 757 000
2015 bokslut	49 837 000

22. Finansiering av forskningsinfrastrukturprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av löneutgifter och andra utgifter samt statsunderstöd som föranleds av forskningsinfrastrukturprojekt samt till betalning av utgifter som föranleds av deltagande i internationellt samarbete kring forskningsinfrastrukturprojekt och av finansiella bidrag till internationella organisationer. Anslaget får även användas till betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar.

Förklaring: Genom finansieringen stärks forskningens infrastrukturer och främjas den nationella infrastrukturpolitiken. Vid styrningen av finansieringen beaktas forskningsinfrastrukturernas vägkarta för 2014—2020, där Finlands nationellt och internationellt sett viktigaste forskningsinfrastrukturer har identifierats.

2017 budget	8 500 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	8 500 000
2015 bokslut	8 500 000

50. (29.40.50 och 30.21, delvis) Statlig finansiering av universitetens verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 795 674 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering till universiteten i enlighet med universitetslagen (558/2009) enligt följande:

- 1) 1 575 299 000 euro för basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) 158 385 000 euro i ersättning till universiteten för de kostnader som universiteten föranleds av den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet
- 3) 34 990 000 euro för tilläggsfinansiering för Aalto-universitetets verksamhet
- 4) 27 000 000 euro för tilläggsfinansiering för verksamhet vid andra universitet än Aalto-universitetet.

Förklaring: Den statliga finansieringen av universiteten bestäms med stöd av 49 § i universitetslagen (558/2009), statsrådets förordning om universiteten (770/2009) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för universitetens basfinansiering (182/2012). Som en följd av den tidigare temporära ändringen av universitetslagen ska det som föreskrivs i 49 § 2 mom. inte tillämpas under åren 2016—2019 när det gäller beaktandet av effekterna av universitetsindexet.

Universiteten beviljas basfinansiering på kalkylerade grunder med beaktande av verksamhetens omfattning, kvalitet och effekter (72 %) samt på basis av övriga utbildningsmål och vetenskapspolitiska mål (28 %). Den finansieringsandel som bestäms på basis av verksamhetens omfattning, kvalitet och effekter består av en utbildningsandel, som utgör 39 % av hela basfinansieringen, och en forskningsandel, som utgör 33 % av hela basfinansieringen. Genom den statliga finansieringen motiveras universiteten vid sidan om profilering och kontinuerligt kvalitetsarbete också till att driva sin verksamhet så att den ger resultat och är ekonomisk.

Universitetens finansieringsmodell betonar kvalitet, effektivitet, resultat och internationalisering. Den statliga finansieringen riktas i synnerhet på basis av avlagda examina och studiepoäng samt vetenskapliga publikationer och konkurrensutsatt forskningsfinansiering. Internationaliseringen beaktas genom flera kriterier. I de övriga utbildnings- och vetenskapspolitiska målen beaktas universitetens riksomfattande uppgifter, specifik bransch, övningsskolor och Nationalbiblioteket. Till denna helhet hör också strategibaserad finansiering, som grundar sig på universitetens strategiarbete och de viktigaste prioriteringarna inom strategiarbetet samt på universitetens profilering. Vid fördelningen av finansieringsandelen har man beaktat universitetets egen profil i fråga om att påskynda övergången till arbetslivet, utveckla forsknings- och inläringsmiljöerna, utnyttja kunnande, universitetsverksamhetens samhälleliga verkningar, skapa regionala och branschvisa kunskapskluster samt förnya strukturer och verksamhetssätt.

Ersättningen enligt punkt 2 justeras årligen utifrån det senaste mervärdesskatteintaget i euro för varje universitet.

Den finansiering som avses i punkt 4 fördelas mellan universiteten i det förhållande som anges i finansieringsgrunderna enligt 5 och 6 § i statsrådets förordning om universiteten.

I anslutning till Helsingfors universitet verkar Nationalbiblioteket. Bestämmelser om Nationalbibliotekets uppgifter finns i universitetslagen (558/2009) och lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007). Målet är att stärka Nationalbibliotekets roll som en nationell utvecklare inom biblioteksbranschen och som tillhandahållare av bastjänster inom hela biblioteksnätet.

Vid de universitet som ordnar lärarutbildning finns övningsundervisning och för utvecklingen av lärarutbildningen finns övningsskolor. Målet för övningsskolorna är en hög nivå på den verksamhet som tjänar lärarutbildningen och en nära växelverkan med universitetets övriga verksamhet. Antalet elever i övningsskolorna är ungefär 8 200, varav drygt 2 200 är gymnasieelever.

Högskoleväsendets gemensamma mål för resultatet av verksamheten presenteras i förklaringsdelen under kapitel 29.40.

Universitetens kvantitativa mål

	2011 utfall	2013 utfall	2015 ¹⁾ utfall	2017 ²⁾ mål
Lägre högskoleexamina	13 275	13 016	15 039	14 670
Högre högskoleexamina	12 515	14 444	15 316	15 375
Doktorsexamina	1 653	1 724	1 881	1 690
Vetenskapliga publikationer (jufo 2 och 3)/undervisnings- och forskningspersonal ³⁾	0,45	0,57	0,60	0,61
Andelen gemensamma, internationella publikationer av de vetenskapliga publikationerna (jufo 1—3), %	37,4	40,8	46,0	50,0
Andelen studerande som avlagt examen inom målsatt tid (7 år) av dem som inlett studier, % ⁴⁾	46,5	48,2	50,0	52,0
Andelen som avlagt minst 55 studiepoäng under läsåret, %	..	34,5	36,9	38,0

¹⁾ Antal examina utfall, i övrigt uppskattning

²⁾ I fråga om målen för examina är uppskattningen för år 2017 det genomsnittliga målet för åren 2017—2020.

³⁾ Publikationsforumet är ett klassificeringssystem som stöder kvalitetsbedömningen av vetenskaplig publikationsverksamhet. I klassificeringen som består av tre nivåer placeras de centrala utländska och inhemska publiceringskanalerna mellan basnivån (1) och den högsta nivån (3).

⁴⁾ Avser i fråga om lägre och högre högskoleexamina andelen studerande som avlagt målexamen, den högsta examen som en ny studerande har beviljats rätt att avlägga.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 575 299 000
— Nationalbiblioteket	16 753 000
— Övningsskolor	48 153 000
— Övrig kalkylerad basfinansiering av universiteten	1 510 393 000
Tilläggsfinansiering för Aalto-universitetets verksamhet	34 990 000
Tilläggsfinansiering för verksamheten vid andra universitet än Aalto-universitetet	27 000 000
Den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet utgör av de kostnader som universiteten föranleds	158 385 000
— Uppskattning av moms-kompensationen år 2017	153 665 000
— Justering enligt skillnaden mellan den moms-kompensation som gäller ersättningarna 2015 och utfallet	4 720 000
Sammanlagt	1 795 674 000

Kommunernas finansieringsandel av kostnaderna för gymnasieutbildning i övningsskolorna, 8 097 000 euro, har beaktats vid dimensioneringen av moment 29.10.30.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en post av engångsnatur (programmen för kompletterande utbildning)	-450
Justering enligt den uppskattade och faktiska förändringen i universitetsindexet (0,3 %) för 2015	-8 615
Konkurrenskraftsavtalets verkningar på universitetens verksamhet som finansieras med budgetmedel (Konkurrenskraftsavt.)	-13 900
Precisering av moms-kompensationen	1 112

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Teknisk justering	7
Tillväxtåtgärd (överföring till moment 29.40.51)	-10 000
Sammanlagt	-31 846

2017 budget	1 795 674 000
2016 budget	1 827 520 000
2015 bokslut	1 908 560 000

51. Finlands Akademis forskningsanslag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 246 231 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av utgifter som föranleds av uppgifter i olika skeden av forskningskarriären, forskningsprogram, spetsforskningsenheter, forskarutbildning, forskningens infrastrukturer och andra forskningsprojekt inklusive projekt som ökar samarbetet mellan högskolor och näringsliv och främjar kommersialisering av innovationer och av specialfinansiering av forskning, statsunderstöd och stipendier samt av internationellt samarbete

2) betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer

3) betalning av utgifter för forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU

4) utgifter för löner, pensionsavgifter och andra konsumtionsutgifter samt för anskaffning av apparatur och programvaror och allmänna kostnader i anslutning till sådana forskningsprojekt och program som Finlands Akademi finansierar, tillsammans med anslagen under moment 29.40.53 för utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 11 årsverken.

Den forskningsfinansiering som avses i punkt 1 budgeteras enligt kontantprincipen. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

För främjande av unga forskares forskning	10 000
Inverkan på anslagsbehovet orsakad av ändringen av tidpunkten för betalningen av fullmakten (inkl. anslagsberäkningen för 1-åriga projekt)	-8 869
Kompetens och utbildning: Ökat samarbete mellan högskolor och näringsliv för att främja kommersialisering av innovationer	6 000
Tillväxtåtgärd (överföring från moment 29.40.50)	10 000
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-7
Löneglidningsbesparing	-4
Sparbeslut	-3 000
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-1
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-10
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-5
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-6
Sammanlagt	14 098

2017 budget	246 231 000
2016 II tilläggsb.	-6 000
2016 budget	232 133 000
2015 bokslut	94 856 617

(52.) Särskild statlig finansiering för undervisning och forskning vid Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet (fast anslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2016 budget	31 679 000
2015 bokslut	30 299 000

53. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av vetenskap (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 104 383 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av utgifter som under forskarkarriären föranleds av uppgifter, forskningsprogram, spetsforskningsenheter, forskarutbildning, forskningens infrastrukturer, andra forskningsprojekt, specialfinansiering av forskning, statsunderstöd och stipendier samt internationellt samarbete

2) betalning av utgifter som föranleds av utvärderingar och vetenskaplig publikationsverksamhet samt till betalning av utgifter för att göra vetenskapen känd

3) Finlands Akademis förfogande utanför bevilningsfullmakten högst 5 207 000 euro för 1-åriga projekt: betalning av utgifter som föranleds av finansiella bidrag till internationella organisationer, betalning av utgifter för forsknings- och utbildningsprojekt som godkänts av EU, utvecklings- och underhållsavgifter för informationssystem för forskningsfinansiering samt andra 1-åriga projekt

4) utgifter för löner, pensionsavgifter och andra konsumtionsutgifter samt för anskaffning av apparatur och programvaror och allmänna kostnader i anslutning till sådana forskningsprojekt och program som Finlands Akademi finansierar, tillsammans med anslagen under moment 29.40.51 för utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 11 årsverken

5) statsunderstöd och till utgifter för utvecklande inom privat arkiveringsverksamhet

6) utgifter som föranleds av verksamheten vid Institutet för de inhemska språken enligt 8 § 1 mom. i lagen om Institutet för de inhemska språken. Anslaget får tillsammans med anslagen under moment 29.40.03 användas för utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 82 årsverken, inklusive tjänstemän som utnämnts till sin tjänst

7) betalning av statsunderstöd till sammanslutningar och forskningsinstitut som idkar samhällsforskning som stöder beslutsfattandet

8) betalning av utgifter som föranleds av deltagande i internationellt samarbete

9) betalning av statsunderstöd, statliga pris och stipendier för främjande av vetenskapen, för främjande av växelverkan mellan vetenskapen och samhället samt mellan nationalspråken och samhället, utgifter för översättning och tryckning av vetenskaplig litteratur, utgifter för främjande av

informationsspridning och forskningsetik samt utgifter för forskning, utredningar och publikationer som ansluter sig till stödandet av vetenskapen

10) betalning av statsunderstöd för förbättrande av tillgången till forskningsmaterial och för infrastrukturprojekt som gäller forskning samt till betalning av utgifter för motsvarande projekt vid statens ämbetsverk samt till avlönande av personal i uppgifter för viss tid motsvarande högst 7 årsverken

11) hyror för statens lokaler som används av vetenskapliga samfund.

Den forskningsfinansiering som avses i punkt 1 budgeteras enligt kontantprincipen. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten.

I fråga om de personer som avses i punkt 6 beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Till Finlands Akademis förfogande för finansiering av forskningsprojekt och främjande av vetenskaplig forskning	70 673 000
Till statsunderstöd och till utgifter för utvecklande inom privat arkiveringsverksamhet	5 601 000
Verksamheten inom Institutet för de inhemska språken	3 627 000
Till verksamhetsunderstöd för vetenskapsinstitut och forskningsinstitut utanför statsfinanserna, Vetenskapscentret Heureka samt vissa vetenskapliga samfund och föreningar samt till utgifter som föranleds av främjande av växelverkan mellan vetenskapen och samhället och övriga utgifter som föranleds av stödande av vetenskapen	21 122 000
Understöd till sammanslutningar och forskningsinstitut som idkar samhällsforskning som stöder beslutsfattandet	600 000
Vissa utgifter, medlemsavgifter och finansiella bidrag för det internationella vetenskapliga samarbetet	2 080 000
Betalning av understöd för lokalkostnader för de vetenskapsinstitut som betalar hyra till Senatfastigheter	680 000
Sammanlagt	104 383 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	1 024
Sammanlagt	1 024

Momentets rubrik har ändrats.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	104 383 000
2016 budget	103 359 000
2015 bokslut	102 188 124

54. Strategisk forskningsfinansiering (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 47 000 000 euro.

Fullmakt

År 2017 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp 55 631 000 euro.

Fullmakten och anslaget får via konkurrens fördelas enligt de tema- och prioritetsområden som statsrådet beslutar om till strategisk forskning, med vilken avses långsiktig, problemfokuserad och vetenskapligt högklassig forskning som stöder samhällspolitiken och utvecklandet av samhällets funktioner i syfte att finna lösningar på stora utmaningar och problem i samhället.

Fullmakten och anslaget får användas till betalning av forskningsprojekt och forskningsprogram som finansieras av rådet för strategisk forskning och till betalning av löneutgifter och andra utgifter samt statsunderstöd som föranleds av forskningens infrastrukturer, stipendier och internationellt samarbete även till utländska organisationer.

Fullmakten och anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter som föranleds av utvärderingar.

Anslaget får också användas för medfinansiering för EU-projekt och andra internationella forskningsfinansieringsprojekt, om projekten följer de tema- och prioritetsområden som statsrådet beslutat om samt rådets programstruktur.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut. Av forskningsfinansieringen får betalas förskott till finansieringsmottagare utanför budgeten, med undantag för företag.

Förklaring: Syftet med finansieringen är att stärka samhällspolitiken och utvecklandet av samhällsfunktionerna. Finansiering beviljas för forskning som syftar till att finna lösningar på betydande samhällsliga utmaningar. Finansieringen kanaliseras på bred bas till forskning kring olika betydande och stora utmaningar som samhället ställs inför och bl.a. forskning som främjar konkurrenskraften och förnyandet av näringslivet, utvecklingen av arbetslivet, forskning som stöder utvecklingen av den offentliga sektorn osv. Finansieringen gör det möjligt att inrikta forskningen i enlighet med samhällets föränderliga informationsbehov och på mindre utforskade områden. Forskningsprojekten finansieras utifrån samhällslig betydelse, genomslagskraft och forskningens kvalitet.

Utgifter som användningen av bevillningsfullmakten för forskningsprojekt som finansieras av rådet för strategisk forskning föranleder staten (1 000 euro), uppskattning

År	Fullmakt	2015	2016	2017	2018	2019	2020
2015	55 631	10 752	24 000	17 000	3 879		
2016	55 631		10 000	20 000	20 500	5 131	
2017	55 631			10 000	20 000	20 500	5 131
Sammanlagt		10 752	34 000	47 000	44 379	25 131	5 131

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiellt instrument för strategisk forskning	20 000
Ändring av tidpunkten för behovet av anslag	-4 000
Sparbeslut	-3 000
Sammanlagt	13 000

2017 budget	47 000 000
2016 budget	34 000 000
2015 bokslut	10 752 406

55. (29.40.55 och 30.21, delvis) Statlig finansiering av yrkeshögskolornas verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 834 915 000 euro.

Anslaget får användas till finansiering till yrkeshögskolorna i enlighet med yrkeshögskolelagen enligt följande:

- 1) 779 917 000 euro för basfinansiering som bestäms på kalkylerade grunder
- 2) 54 998 000 euro i ersättning till yrkeshögskolorna för de kostnader som yrkeshögskolorna för-
anleds av de kostnader för mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i
mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än
affärsekonomisk verksamhet.

Förklaring: Den statliga finansieringen av yrkeshögskolorna bestäms med stöd av 43 § i yrkeshögskolelagen (932/2014), statsrådets förordning om yrkeshögskolor (1129/2014) och undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningskriterierna för yrkeshögskolornas basfinansiering (1457/2014). Som en följd av den tidigare temporära ändringen av yrkeshögskolelagen ska det som föreskrivs i 43 § 2 mom. inte tillämpas under åren 2016—2019 när det gäller beaktandet av effekterna av yrkeshögskoleindexet.

Yrkeshögskolorna beviljas basfinansiering på kalkylerade grunder med beaktande av verksamhetens kvalitet, genomslagskraft och omfattning samt på basis av övriga utbildningspolitiska och forsknings- och utvecklingspolitiska mål. I grunderna för fastställande av den statliga finansieringen beaktas målen för utbildningspolitiken samt forsknings- och utvecklingspolitiken. Den finansieringsandel som bestäms på basis av utbildningen grundar sig på avlagda yrkeshögskoleexamina (46 %) och avlagda yrkespedagogiska lärarutbildningsstudier (2 %), avlagda studiepoäng (24 %), studiepoäng som avlagts inom den öppna yrkeshögskoleutbildningen eller i form av andra fristående studier och inom den förberedande utbildningen för invandrare (4 %), studeranderespons (3 %), internationell studeranderörlighet (3 %) och antalet sysselsatta utexaminerade från yrkeshögskolan (3 %).

Den finansieringsandel som bestäms på basis av det tillämpade forsknings- och utvecklingsarbetet grundar sig på publikationer (2 %), avlagda högre yrkeshögskoleexamina (4 %), personalens internationella rörlighet (1 %) och extern finansiering av forsknings- och utvecklingsarbetet (8 %).

Yrkeshögskolornas finansieringsmodell betonar resultat, kvalitet, effektivitet och internationisering. Den statliga finansieringen riktas i synnerhet på basis av avlagda examina och studiepoäng samt den externa finansieringen av FUI-verksamheten. Finansieringsmodellen beaktar yrkeshögskolornas regionala genomslagskraft och samarbete med arbetslivet genom flera kriterier, bl.a. examina, den externa finansieringen av FUI-verksamheten, antalet utexaminerade som är sysselsatta och avlagda högre yrkeshögskoleexamina.

Ersättningen enligt punkt 2 baserar sig på uppgifterna från det senast fastställda bokslutet.

Högskoleväsendets gemensamma mål för resultatet av verksamheten presenteras i förklaringsdelen under kapitel 29.40.

Nyckeltal för resultatet av verksamheten samt kvantitativa mål vid yrkeshögskolorna

	2011 utfall	2013 utfall	2015 utfall	2017 ¹⁾ mål
Yrkeshögskoleexamina	21 312	22 800	23 716	22 269
Högre yrkeshögskoleexamina	1 521	1 948	2 366	2 950
Yrkespedagogisk lärarutbildning, utexaminerade	1 669	1 877	1 788	1 600
Publikationer/lärare och FoU-personal	0,48	0,83		1,20
Personer som avlagt yrkeshögskoleexamen inom fem år från det att studierna inleddes, % av dem som börjat studera	52,3	55,1	..	60
Studierande som avlagt minst 55 studiepoäng under läsåret, % av studerande för yh-examen	..	50,2	58,2	60

¹⁾ I fråga om målen för examina är uppskattningen för år 2017 det genomsnittliga målet för åren 2017—2020.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Kalkylerad basfinansiering av yrkeshögskolorna	779 917 000
Den andel som den mervärdesskatt som ingår i utbildningstjänster enligt 39 och 40 § i mervärdesskattelagen (1501/1993) och i anskaffningar och lokalhyror i anslutning till annan än affärsekonomisk verksamhet utgör av de kostnader som yrkeshögskolorna föranleds	54 998 000
Sammanlagt	834 915 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konkurrenskraftsavtalets verkningar på yrkeshögskolornas verksamhet som finansieras med budgetmedel (Konkurrenskraftsavt.)	-6 900
Precisering av moms-kompensationen	-17 003
Överföring av befälsutbildningen för yrkeshögskoleexamen för räddningsväsendet till Polisyrkeshögskolans ansvar (överföring till moment 26.30.01)	-1 202
Sammanlagt	-25 105
2017 budget	834 915 000
2016 budget	860 020 000
2015 bokslut	903 256 000

66. Finansieringsandelar till internationella organisationer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 19 746 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av Finlands finansiella bidrag till Europeiska organisationen för kärnforskning (CERN), Europas södra observatorium (ESO), Europeiska molekylärbiologiska laboratoriet (EMBL), Europeiska molekylärbiologiska konferensen (EMBC), Europeiska universitetsinstitutet (EUI) och den europeiska synkrotronljusanläggningen (ESRF) samt till liknande internationella vetenskapliga organisationer.

Förklaring: De finansiella bidragen fastställs i regel utgående från medlemsländernas nationalproduktsandelar enligt de beslut som organisationernas förvaltningsorgan har fattat.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i medlemsavgifter på grund av förändringar i nationalproduktsandelar och valutakurser	-262
Sammanlagt	-262
2017 budget	19 746 000
2016 budget	20 008 000
2015 bokslut	19 460 778

89. Statlig finansiering för universitetens kapitalplaceringar (fast anslag)

Under momentet beviljas 150 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av universitetens kapitalplaceringar. Ett villkor för att få använda anslaget fullt ut är att det sammanlagda beloppet av privata finansierares kapitalplaceringar i universiteten är minst 50 000 000 euro och att statsrådet har godkänt att de privata kapitalplaceringarna berättigar till statens medfinansiering.

Förklaring: Anslaget grundar sig på antagandet om statens finansiella investeringar i universiteten år 2017. Staten har berett sig på att förse universiteten med ett trefaldigt kapital i förhållande till det privata kapital som de samlar in, dock högst 150 miljoner euro. Den insamling av privat kapital som ska beaktas vid behandlingen av den statliga medfinansieringen sker under tiden 1.11.2014—30.6.2017. Besluten om den statliga medfinansieringen fattas under ett och samma tillfälle i slutet av 2017. Om beloppet av de privata donationerna är mindre än 50 miljoner euro, blir en del av reservationen för den statliga medfinansieringen oanvänd.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	150 000 000

70. Studiestöd

Förklaring: Studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994) består av studiepenning, studiestödets bostadstillägg samt statsborgen för studielån. Studiepenningen är en skattepliktig förmån. Dessutom kan räntor för studielån som förfallit till betalning betalas i form av räntebidrag för studielån av statens medel utan återbetalningsskyldighet. Den som fått studielån har rätt till studielånsavdrag i beskattningen. En studielåntagare har rätt till studielånkompensation om han eller hon har tagit emot en studieplats för den första högskoleexamen den 1 augusti 2014 eller därefter.

Avsikten med stödet för skolresor är att till studerande i gymnasier och yrkesläroanstalter betala ersättning för skäligen dagliga skolresekostnader. Stöd beviljas om en studerandes skolväg är minst tio kilometer i ena riktningen och skolresekostnaderna per månad överstiger 54 euro. Själv-

riskandelen är 43 euro per månad. Genom förordning av undervisnings- och kulturministeriet föreskrivs om beräkningsgrunderna för kostnaderna för skolresor.

Verkställigheten av studiestödet sköts av Folkpensionsanstalten. Högskolornas studiestödsnämnder kan bevilja studiestöd till studerande i den egna högskolan med stöd av ett avtal med Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten betalar ersättning för de uppgifter som högskolorna sköter på basis av avtalet. Också andra läroanstalter sköter uppgifter i anslutning till studiestödsärenden. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, styrningen och utvecklingen av studiestödsverksamheten.

Ett samhälleligt syfte med studiestödsverksamheten är att trygga utkomsten under studietiden och att dimensionera studiestödet så att utbildning på eget initiativ och studier på heltid understöds. Studiestödet utvecklas utifrån de utbildningspolitiska målen.

Funktionell effektivitet

Ett mål är ett tillräckligt och sporrande studiestöd som främjar planmässiga studier på heltid och kortare studietider.

Studiestödsanslag och studiestödstagare

	2013	2015	2017 uppskattning
Studiestödsutgifter (mn euro)			
Studiepenning			
— högskolenivå	337,9	359,5	350,4
— andra stadiet	129,9	138,4	153
Bostadstillägg	259,2	266,5	152
Stöd för skolresor	50,7	47	53,3
Måltidsstöd	29,6	30,7	31,5
Studiestödstagare			
Studiepenning			
— högskolenivå	184 091	187 697	188 000
— andra stadiet	135 411	133 100	144 000
Bostadstillägg			
— högskolenivå	150 173	154 092	155 000
— andra stadiet	66 542	65 531	67 000
Stöd för skolresor	68 220	64 369	65 000
Mottagare av statsborgern			
Högskolenivå	181 418	185 085	185 000
Andra stadiet	42 389	47 829	47 000

Vid utgången av 2015 uppgick lånebeståndet i fråga om studielån med statsborgern till 2 008 miljoner euro, varav andelen s.k. gamla studielån utgjorde 0,38 miljoner euro. Vid utgången av år 2015 hade 383 771 personer studielån. För dem som avlagt yrkesinriktad grundexamen var studielånet i genomsnitt 5 100 euro, för dem som avlagt yrkeshögskoleexamen 7 900 euro och för dem som avlagt högre högskoleexamen 9 500 euro.

Grunderna för dimensioneringen av anslaget

Studiestöd i genomsnitt	2013	2015	2017 uppskattning
Studiepenning, €/månad			
— högskolenivå	287	298	277
— andra stadiet	156	165	166
Bostadstillägg, €/månad	193	195	196
Stöd för skolresor, €/månad	167	172	178

Vid dimensioneringen av anslaget beräknas antalet personer som regelbundet får studiepenning 2017 vara 247 300, varav 143 500 är högskolestuderande och 103 800 andra studerande. Antalet personer som får bostadstillägg beräknas uppgå till 155 200. Antalet personer som regelbundet får stöd för skolresor beräknas uppgå till 33 400 studerande.

Studiepenningens grundbelopp från 1.8.2016 (euro/mån)

— studerande under 20 år som bor hos föräldrarna	38,66
— 20 år fyllda studerande som bor hos föräldrarna	81,39
— studerande under 18 år som bor annanstans	101,74
— 18 år fyllda studerande som bor annanstans	250,28

Studiepenningens belopp i fråga om studerande som bor hos föräldrarna och studerande under 18 år som bor annanstans kan höjas på basis av föräldrarnas låga inkomster. Studiepenningens belopp i fråga om studerande under 20 år som inte studerar i högskola och som bor hos föräldrarna kan sänkas på basis av föräldrarnas inkomster.

Studiestödets bostadstillägg är 80 % av de fastställda boendeutgifterna. Vid beviljande av bostadstillägg beaktas inte boendeutgifter till den del de överstiger 252 euro. Bostadstillägget för studerande utomlands är högst 210 euro/mån.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om studiestöd och av 127 § i inkomstskattelagen. Nivåerna för studiepenning på högskolenivå slås samman med nivåerna för studiepenning på andra stadiet så att studiepenningens maximibelopp är 250,28 euro per månad. Statsborgen för studielån höjs till 650 euro per månad för en studerande som studerar i hemlandet och till 800 euro per månad för en studerande som studerar utomlands. Den stötid som är avsedd för högskolestudier förkortas med 10 månader till 54 stödmånader. Den sänkande effekt som föräldrarnas inkomst har på studiepenningen slopas för 18- och 19-åriga studerande på andra stadiet som bor självständigt. En studerandes egna inkomstgränser binds till förtjänstnivåindexet. Den studiepenning som ska återkrävas på basis av en studerandes egna inkomster och höjningen av bostadstillägget görs skäligare och sänks från 15 procent till 7,5 procent.

Grunden för de kalkylerade kostnaderna enligt undervisnings- och kulturministeriets förordning om beräkningsgrunderna för vissa kostnader för skolresor kan justeras 1.8.2017 utifrån kostnadsutvecklingen.

Den beräknade utvecklingen av antalet studiestödstagare och av utnyttjandegraden för studiestödet

	2013	2015	2017 uppskattning
Gymnasium	27 786 (25 %)	26 804 (25 %)	25 500 (25 %)
Yrkesutbildning	107 172 (65 %)	105 748 (64 %)	110 500 (68 %)
Yrkeshögskola	89 283 (70 %)	90 472 (70 %)	90 500 (69 %)
Universitetet	88 094 (62 %)	88 953 (62 %)	90 500 (62 %)

01. Omkostnader för besvärsnämnden för studiestöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 621 000 euro.

Förklaring: Besvärsnämnden för studiestöd är första besvärinstans i studiestödsärenden. Antalet klagomål som blir anhängiga år 2017 uppskattas vara cirka 3 000. Den genomsnittliga behandlingstiden för klagomålen är högst 5,5 månader.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-6
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-3
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-1
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-8
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-4
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-6
Sammanlagt	-28
2017 budget	621 000
2016 II tilläggsb.	-6 000
2016 budget	649 000
2015 bokslut	700 000

52. Statsborgen för studielån (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 200 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för statsborgen enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studielånskompensation	11 000 000
Betalningar för borgensförbindelse	17 000 000
Avgiftsbefrielser	6 000 000
Kontoavskrivningar	6 000 000
Räntebidrag	200 000
Sammanlagt	40 200 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av utgifter för borgensförbindelse	-3 000
Strukturell ändring av studiestödet (L1243/2013)	10 000
Ökning av antalet avgiftsbefrielser	2 000
Sammanlagt	9 000

2017 budget	40 200 000
2016 budget	31 200 000
2015 bokslut	26 885 800

55. Studiepenning och bostadstillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 655 381 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av studiepenning och bostadstillägg till studiestöd enligt lagen om studiestöd (65/1994).

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Studiepenning för högskolestuderande	350 381 000
Studiepenning för studerande vid andra läroanstalter	153 000 000
Bostadstillägg	152 000 000
Sammanlagt	655 381 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Strukturell ändring av studiestödet (L1243/2013)	1 354
Studerande vid Polisyrkeshögskolan börjar omfattas av stödet (L 1164/2013)	522
Studiestödsreformen (HO 2015)	-46 400
Tidsbestämd ökning av nybörjarplatserna inom högskoleutbildningen (2014-2015)	-1 400
Överföring av studerande till det allmänna bostadsbidraget	-115 000
Sammanlagt	-160 924

2017 budget	655 381 000
2016 budget	816 305 000
2015 bokslut	764 374 188

57. Måltidsstödet till högskolestuderande (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 31 456 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av understöd för studentrestauranger i Finland i syfte att sänka priset på måltiderna för studerande som avlägger lägre eller högre högskoleexamen i en finsk högskola, studerande som avlägger en yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen och studerande som

deltar i yrkesinriktade fortbildningsprogram, specialiseringsutbildningsprogram eller tilläggsundervisning för yrkes- eller tjänstebehörighet som ordnas vid högskolor 1,94 euro per måltid

2) betalning av extra understöd för den som förestår en studentrestaurang som finns i någon annan lokal än högskolans lokaler, högst 1 euro per måltid för vilken måltidsstöd betalas, dock högst det belopp som motsvarar lokal- och anläggningskostnaderna för måltiderna för de studerande.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Måltidsstödet för högskolestuderande	29 256 000
Extra understöd för studentrestauranger	2 200 000
Sammanlagt	31 456 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tidsbestämd ökning av nybörjarplatserna samt ändring av stödet för polisutbildningen till ett studiestöd på högre nivå	45
Sammanlagt	45

2017 budget	31 456 000
2016 budget	31 411 000
2015 bokslut	30 796 947

59. *Stöd för skolresor för studerande inom gymnasieutbildning och yrkesutbildning* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 53 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om stöd för skolresor för studerande i gymnasieutbildning och yrkesutbildning (48/1997).

2017 budget	53 300 000
2016 budget	53 300 000
2015 bokslut	47 067 742

80. Konst och kultur

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriets strategiska mål för kulturpolitiken är följande:

- Förutsättningarna för konstnärligt och annat kreativt arbete förbättras och produktions- och distributionsformerna diversifieras
- Kulturdeltagandet ökar och skillnaderna i olika befolkningsgruppers deltagande minskar
- Kulturgrunden är stark och livskraftig.

Förutsättningarna för konstnärligt och annat kreativt arbete förbättras och produktions- och distributionsformerna diversifieras

Konstnärernas inkomstnivå har inte vuxit i samma takt som den övriga befolkningens inkomstnivå och konstnärernas ställning på arbetsmarknaden är ostabil. Målet är att konstnärerna bättre än tidigare ska få sin utkomst genom sitt konstnärliga arbete. Beloppen av stipendierna till konstnärer har hållits på samma nivå som hittills. För att kunna förbättra ställningen hos konstnärer och övriga som utför kreativt arbete bör man stödja deras verksamhets- och arbetsförutsättningar oberoende av om de utför sitt arbete som yrkesutövare, arbetstagare eller företagare. Vid planerandet och riktandet av åtgärderna bör strukturerna och verksamhetsmodellerna inom de olika konstområdena beaktas.

Produktionsverksamheten inom konst- och kultursektorn och samtidigt de sysselsättningsfrämjande och ekonomiska effekterna inom området kan ökas genom att fördela åtgärderna till de olika delarna av produktionsverksamheten, t.ex. till innehållsutformningen, distributionen, affärsverksamhetskunnandet och exporten. I och med att konstnärligt och kreativt kunnande utnyttjas utvecklas den kreativa ekonomin även inom de övriga branscherna. Den internationella konkurrenskraften hos audiovisuella produktioner behöver stärkas. Digitaliseringen förändrar strukturen på marknaden för de kreativa branscherna.

Den reglering som gäller upphovsrättsligt skyddat material måste vara ändamålsenlig och möjliggöra nya affärsverksamhetsmodeller även inom den digitala miljön.

Mål för samhällseliga effekter:

- Förutsättningarna för konstnärligt arbete förbättras genom att sätta upp riktlinjer för en konst- och konstnärspolitik som beaktar de olika strukturerna inom de olika konstområdena
- Produktionsprocesserna inom kultursektorn stärks genom att förnya finansieringssystem och stödja produkt- och serviceutvecklingen, förmedlarverksamheten och exporten.

Kulturdeltagandet ökar och skillnaderna i olika befolkningsgruppers deltagande minskar

Tryggheten av tillgången och tillgängligheten i fråga om konst- och kulturtjänsterna utgör ett viktigt kulturpolitiskt mål. Betydelsen av detta mål betonas då mångsidigheten och den kulturella mångfalden ökar i samhället. Samtidigt medför differentieringen av de olika områdena att det blir allt mer krävande att uppnå detta mål.

Kulturdeltagandet förutsätter att man uppfyller de kulturella rättigheterna och att man upplever att kulturen är till för alla. Den dubbelriktade integrationen av invandrare kan stödjas även genom kulturverksamheten.

Kulturtjänsterna koncentreras till de större städerna och tillgången till tjänsterna varierar i olika delar av landet. Det finns många olika ekonomiska och sociala hinder för användningen av tjänsterna. Tillgängligheten till bibliotekstjänsterna har hållits på en god nivå, trots att antalet biblioteksbilar och fasta verksamhetsställen har minskat. Nätverket av barnkulturcenter täcker ca hälften av kommunerna. Förändringarna i kommun- och sektorsstrukturen och behörighetsförändringarna i anknytning till dem inverkar på organiserandet av biblioteks- och kulturtjänsterna.

Produktionen och spridningen av kulturtjänster behöver nya modeller. Ett ökat publikdeltagande och beaktandet av olika publikgrupper i konst- och kulturinstitutionernas verksamhet samt samarbetet mellan aktörerna främjar jämlikheten i användningen av tjänsterna.

Med hjälp av den utvidgade procentprincipen för konst kan användningen av konst- och kulturtjänsterna ökas inom vård- och klientarbetet inom social- och hälsovården. Barns och ungas aktivitet inom konst och kultur kan stödjas genom att anknyta verksamheten till skoldagen. Dessa mål främjas i spetsprojektet för konstens och kulturens tillgänglighet.

Genom att utnyttja digitaliseringen kan de goda erfarenheterna av bibliotekstjänsterna användas som grund för att förbättra medborgarnas tillgång till information samt tillgången och tillgängligheten i fråga om kulturinnehållet. Bibliotekens roll för det livslånga lärandet och såsom tillhandahållare av pålitlig information kan stärkas ytterligare.

Mål för samhällliga effekter:

— Utbudet av konst-, kultur- och bibliotekstjänster är mångsidigt och tillgodoser olika befolkningsgruppers behov

— Barns möjligheter att delta i kulturverksamhet ökar med hjälp av det spetsprojekt som gäller konstens och kulturens tillgänglighet

— Utbudet och användningen av konst- och kulturtjänster inom social- och hälsovården ökar med hjälp av det spetsprojekt som gäller konstens och kulturens tillgänglighet.

Kulturgrunden är stark och livskraftig

Strukturen på helheten av ämbetsverk inom kulturförvaltningen har förnyats och centraliserats under de senaste åren.

Hälften av sektorns utgifter finansieras med tippningsvinstmedel, vilket betyder att man måste säkerställa att förmånstagarna även vid sammanslagningen av penningspelsbolagen i början av 2017 får andelar som motsvarar de nuvarande vinstandelarna.

För att den starka grunden för sektorn ska bevaras förutsätts det att styrningen av sektorn utvecklas strategiskt. Statsunderstöds- och statsandelssystemen ska kunna reagera mer flexibelt än tidigare på förändringar i verksamhetsmiljön.

Ett flertal strategi- och lagstiftningsprojekt inom kulturarvspolitiken är antingen under arbete eller håller på att inledas (världsarvsstrategi, museipolitiskt program, lagstiftning om fornlämningar, genomförande av internationella överenskommelser). För att kulturarv ska kunna utnyttjas i digital form inom affärsverksamheten och den offentliga sektorn krävs det att kulturmaterial digitaliseras, att de digitala materialen är synergistiska och att de öppnas för en bred användning. Genom ett system för långvarig förvaring ska man se till att tillgängligheten hos det digitala kulturarvsmaterialet är permanent.

Mål för samhällliga effekter:

— Förfarandena för statsunderstödspolitiken och statsandelssystemen inom kultursektorn utvecklas för att bli mer strategiska

— Den lagstiftning och de program som styr kulturarvspolitiken utvecklas för att bemöta den förändrade verksamhetsmiljön, och den digitala tillgången till och den långvariga förvaringen av kulturarvsmaterialet ökas.

Mål för resultatet av verksamheten:

Den strategiska styrningen stärks genom att

- före 2015 ta i bruk en uppdaterad strategi för undervisnings- och kulturministeriets kulturpolitik
- stärka utvärderingsverksamheten i fråga om kultursektorn
- i resultatstyrningen av ämbetsverk övergå till mer strategiska resultatavtal
- genom att ta i bruk strategibaserade meddelanden om ansökan om statsunderstöd.

01. Omkostnader för Centret för konstfrämjande (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 052 000 euro.

Förklaring: Genom sin verksamhet ska Centret för konstfrämjande främja den finländska konstens kvalitet, mångfald, internationella nivå och förnyelse samt öka tillgången och åtkomsten till konst och kultur. Ämbetsverket har till uppgift att främja konst och kultur till de delar dessa områden inte hör till något annat ämbetsverk.

I anknytning till ämbetsverket verkar förtroendeorgan som gör kollegiala bedömningar i syfte att främja konsten och som består av statliga konstkommissioner, deras sektioner och regionala konstkommissioner samt av nämnden för biblioteksstipendier för författare och översättare och nämnden för visningsstipendier för bildkonst. Till deras uppgifter hör att dela ut stipendier, vara sakkunnig på sitt eget ansvarsområde och delta i utarbetandet av centrets strategi. Vid utdelningen av stipendier uppmärksammas förutom de kvalitativa kriterierna även de ansökandes fördelning enligt köns, ålder och region, och särskilt unga konstnärers ställning som sökande och erhållare av stipendier.

Det konstråd som verkar i anknytning till ämbetsverket har till uppgift att besluta om antalet statliga konstkommissioner samt om deras exakta namn och verksamhetsområden. Konstrådet utnämner också medlemmar till de statliga konstkommissionerna och de regionala konstkommissionerna samt göra en framställning om titeln akademiker. Konstrådet kan stödja försöks- och utvecklingsprojekt.

Undervisnings- och kulturministeriet har preliminärt satt upp följande mål för Centret för konstfrämjande för 2017:

Samhälleliga effekter

- Konstnärers utkomst och sysselsättning ska främjas
- Barns och ungdomars lika möjligheter att ta del av konst och kultur ska utökas
- Mångfalden inom konst och kultur ska få större vikt.

Funktionell effektivitet

	2014 utfall	2015 utfall	2017 mål
Statsunderstöds- och stipendieansökningar	13 200	14 000	13 000
Positiva beslut om statsunderstöd och stipendier	3 839	3 000	2 500
Behandlingstiden för stipendie-/understödsansökan (veckor i genomsnitt)	18	17	15
Antalet stödformer	25	25	20
Utlåtanden om statsunderstödsansökningar	750	800	230
Antalet organ	37	37	30
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	86	95	90
Arbetsstillfredsställelse (personalbarometerns arbetsstillfredsställelseindex)	-	3,5	3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	4 144	4 309	4 072
Bruttoinkomster	53	20	20
Nettoutgifter	4 091	4 289	4 052
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	403		
— överförts till följande år	854		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Öppnande av offentliga datalager	-20
Överföring från moment 29.01.01 (1 årsv.)	61
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-28
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	4
Löneglidningsbesparing	-18
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-21
Sparbeslut	-100
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-4
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-42
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-20
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-27
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-9
Nivåförändring	1
Sammanlagt	-237

2017 budget	4 052 000
2016 II tilläggsb.	-23 000
2016 budget	4 289 000
2015 bokslut	4 542 000

03. Omkostnader för förvaltningsnämnden för Sveaborg (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 2 121 000 euro.

Anslaget får även användas till

- 1) finansiering av projekt för grundläggande förbättringar
- 2) anskaffning av utrustning och anordningar.

Förklaring: Förvaltningsnämnden för Sveaborg ansvarar för restaureringen, underhållet och användningen av Sveaborg, som finns med på Unescos världsarvslista. Nämnden svarar också för produktionen och spridningen av basinformation om världsarvsobjektet Sveaborg till allmänheten.

Samhälleliga effekter

Målet är att det nationellt betydelsefulla byggnadskulturella monumentet Sveaborg, som hör till Unescos världsarvsobjekt, ska vårdas, underhållas och presenteras så att fästningsområdet förblir livskraftigt och attraktivt. För att bevara det livskraftiga samhället är avsikten att stödja en mångsidig invånarstruktur och bevara tillräckliga tjänster i området.

Funktionell effektivitet

Med den funktionella effektiviteten syftar man till att iordningsställa de lokaler som i enlighet med programmet för renovering av Sveaborg (2016—2019) underutnyttjas eller som står tomma på grund av renovering. Målet är att hyresintäkterna ska öka med 2 % och nyttjandegraden för hyresbostäderna vara 97 %.

I det mål som gäller kostnadsmotsvarighetsprocenten för hyrorna beaktas att de kulturhistoriskt sett värdefulla utrymmena vid världsarvsobjektet är otypiska, vilket påverkar vård- och driftskostnaderna.

Syftet med produktionen och kvalitetsledningen är att renoveringsskulden inte ska växa. För att uppnå detta syfte ska man verkställa Sveaborgs renoveringsprogram genom att iordningsställa de lokaler som inte används fullt ut eller som står tomma på grund av renovering. Sveaborgs centrum ska utvecklas och det stegvisa ibruktagandet av ön Lonna fortsätter. Antalet resenärer under vinterperioden samt utbudet av tjänster året runt ska ökas.

	2014 utfall	2015 utfall	2017 mål
Samhälleliga effekter			
Antal resenärer utanför säsongmånaderna (oktober—april)	196 000	223 000	230 000
Av hela befästningen (52 800 m ²) andelen fästningsmurar som klassas som varande i bästa skick, %	25	28	30

	2014 utfall	2015 utfall	2017 mål
Funktionell effektivitet			
Kostnadsmotsvarighet i fråga om de hyror som bestäms enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, %	82	102	85
Hysesbostädernas nyttjandegrad, %	96	97	97
Hysesintäkter, tillväxt %	11,2	7,6	2
Hantering av mänskliga resurser			
Årsverken	90,3	78,8	79
Arbetsstillfredsställelseindex (VM Baro)	3,5	3,5	3,6

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	9 353	8 335	8 606
Bruttoinkomster	6 460	6 130	6 485
Nettoutgifter	2 893	2 205	2 121
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	461		
— överförs till följande år	92		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer (1 000 euro))

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	6 419	6 130	6 485
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	6 275	7 000	7 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	144	-870	-515
Kostnadsmotsvarighet, %	102	86	92

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Öppnande av offentliga datalager			-40
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)			-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)			-12
Löneglidningsbesparing			-8
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)			-10
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)			-2
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)			-19
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)			-9
Temporär sänkning av StPL-avgiften			-13
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-7
Nivåförändring			40
Sammanlagt			-84

2017 budget	2 121 000
2016 II tilläggsb.	-13 000
2016 budget	2 205 000
2015 bokslut	2 524 000

04. Omkostnader för Museiverket (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 993 000 euro.

Anslaget får också användas för anskaffning av utrustning och anordningar.

Förklaring: Museiverket är sakkunnig när det gäller kulturarv och kulturmiljö, fungerar som myndighet på området samt producerar information om kulturarvet och kulturmiljön. Museiverket ansvarar för skyddet av kulturmiljön och kulturegendomen och är tillsammans med andra myndigheter sakkunnig när det gäller det materiella kulturarvet. Vid Museiverket finns Nationalmuseet, som ansvarar för den kulturhistoriska nationalsamlingen och ordnar utställningar och tillhandahåller tjänster för allmänheten i sina lokaler.

Samhälleliga effekter

Kulturarvets och kulturmiljöns vitalitet främjas

— genom att man tillhandahåller information och kunskap om hur kulturarvet och kulturmiljön kan utvecklas och skyddas

— genom att man aktivt deltar i det nationella och internationella samarbetet för att identifiera kulturarvets betydelse och utnyttja de möjligheter det öppnar.

Alla befolkningsgruppers möjligheter att delta i kultur tryggas

— genom att man i museiverksamheten betonar kundorientering, serviceförmåga samt fysisk, kunskapsmässig och kulturell tillgänglighet

— genom att man utvecklar den elektroniska åtkomsten till arkiv-, biblioteks- och samlingstjänster och material.

Funktionell effektivitet

Sektorn utvecklas i enlighet med riktlinjerna i kulturmiljöstrategin, världsarvsstrategin och det museipolitiska programmet. I det arbete som gäller kulturmiljön läggs fokus på nationella och regionala frågor, framförhållning och interaktiv verksamhet, planmässig skyddspolitik samt öppen och interaktiv information. Inom det internationella samarbetet är Museiverket aktivt i synnerhet i egenskap av medlem av Unescos världsarvskommitté.

Omständigheterna för vården och förvaringen av nationalsamlingen förbättras i och med att samlings- och konserveringscentralen inleder sin verksamhet. Som ett av huvudprojekten i jubileumsåret för självständigheten förnyas Nationalmuseets basutställning. Elektronisk åtkomst till arkiv-, biblioteks- och samlingstjänster och material främjas.

Nyckeltal för resultatet	2014 utfall	2015 utfall	2017 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Användningstid för webbtjänster, timmar	69 452	70 737	70 000
Åtkomst till bilder i elektroniska kataloger över internet	81 000	120 447	145 000
Totalt antal besökare i museer och slott	517 012	610 806	610 000
Funktionell effektivitet			
Det genomsnittliga priset på musei- och slottsbesök, euro	2,44	2,04	2,10
Den genomsnittliga inkomsten av musei- och slottsbesök, euro	3,05	2,95	2,80
Hantering av mänskliga resurser			
Arbetsstillfredsställelseindex	3,56	-	3,50
Årsverken	292	279	250

Inkomster av och utgifter för verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	26 050	24 050	26 293
Bruttoinkomster	4 677	3 300	3 300
Nettoutgifter	21 373	20 750	22 993
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 476		
— överförs till följande år	2 625		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärd	-250
Bortfall av engångsutgift	-100
Förändringar i fråga om verksamhetslokaler	3 200
Nivåförändring på omkostnaderna	500
Öppnande av offentliga datalager	-150
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-8
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-134
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-21
Löneglidningsbesparing	-91
Omfördelning	-50
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-89
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-20
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-194
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-96
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-138
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-16
Sammanlagt	2 243

2017 budget	22 993 000
2016 II tilläggsb.	981 000
2016 budget	20 750 000
2015 bokslut	19 522 000

05. Omkostnader för biblioteket för synskadade (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 937 000 euro.

Anslaget får också användas för anskaffning av utrustning och anordningar.

Förklaring: Biblioteket för synskadade, Celia, är sakkunnig när det gäller att tillhandahålla tillgängliga bibliotekstjänster och producera material i tillgängligt format (talböcker, Daisy Trio-böcker, punktskriftsböcker, e-böcker, taktilböcker, reliefbilder). Syftet med verksamheten är att förebygga diskriminering genom att främja jämlika möjligheter för synskadade och personer med läsnedsättning att få tillgång till litteratur och information.

De läroböcker som behövs för skolelever och studerande med läsnedsättning på andra stadiet produceras av biblioteket enligt produktionspolitiken och de böcker som examensstuderande i högre utbildning behöver produceras av biblioteket enligt examenskraven. I enlighet med beslutet om grunderna för avgifter säljs läroböcker för att användas av alla personer med läsnedsättning.

Biblioteket producerar nya verk i en omfattning som utgör ca 27 % av den allmänlitteratur som årligen publiceras i Finland. Biblioteket förmedlar litteratur till kunderna ungefär en miljon gånger, i samarbete med de allmänna biblioteken. Lånen av de cd-böcker som distribueras med posten minskar, medan lånen via webben ökar. Inom expert- och konsultverksamheten prioriteras ett mer etablerat samarbete med de allmänna biblioteken.

Samhälleliga effekter

— Genom att ta i bruk en riksomfattande samarbetsmodell för biblioteken för synskadade och de allmänna biblioteken ska man få nya kunder till tjänsterna inom biblioteken för synskadade.

— Som ett resultat av de åtgärder som vidtas för att främja tillgängligheten i publicerandet får personer med läsnedsättning ökad tillgänglighet till sådana publikationer som de kan använda.

Nyckeltal för resultatet	2014 utfall	2015 utfall	2017 mål
Effekter, produktion och kvalitetsledning			
— bokproduktion/titel	1 675	1 565	1 500
— antalet lån i fråga om skön- och facklitteratur	1 004 000	934 800	925 000
— leveranser av läroböcker/st.	14 300	13 900	15 000
— webbleveransernas andel av den totala låneverksamheten, %	17	27	40
— kundbelåtenhet (vitsord 1—5)	4,19	4,16	4
Funktionell effektivitet			
— det genomsnittliga priset på boklån, euro	4,13	4,52	4,60
— det genomsnittliga priset på leveranser av läroböcker, euro	140	131	136
Hantering av mänskliga resurser			
— Årsverken	54,7	53,97	44
— Arbetstillfredsställelse	3,48	3,33	3,40

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 929	5 637	5 100
Bruttoinkomster	249	163	163
Nettoutgifter	5 680	5 474	4 937
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 220		
— överförs till följande år	1 189		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring på bruksavgifter			-12
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)			-2
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift.)			-30
Löneglidningsbesparing			-20
Omfördelning			-100
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)			-40
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna			-25
Sparbeslut			-200
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift.)			-5
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift.)			-45
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift.)			-22
Temporär sänkning av StPL-avgiften			-26
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-3
Nivåförändring			-7
Sammanlagt			-537

2017 budget	4 937 000
2016 II tilläggsb.	-26 000
2016 budget	5 474 000
2015 bokslut	5 649 000

06. Omkostnader för Nationella audiovisuella institutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 080 000 euro.

Anslaget får även användas till

- 1) anskaffning av utrustning och anordningar
- 2) betalning av understöd
- 3) ett belopp av högst 170 000 euro för pristöd för visningsverksamhet och annan avgiftsbelagd service.

Förklaring: Nationella audiovisuella institutet (KAVI) förvarar och bevarar filmer och tv- och radioprogram, främjar det audiovisuella kulturarvet samt tryggar barnens utveckling och välfärd i mediemiljön.

Till samlingarna anskaffas visningskopior och extra material inom den film- och videoproduktion från 2013 som är föremål för den lagstadgade depositionsförpliktelsen samt originalmaterialet i fråga om filmer som granskades 2011.

Radio- och TV-programflödet lagras digitalt enligt den plan som undervisnings- och kulturministeriet har godkänt. Programflödet är cirka 50 terabyte. Inhemska radio- och tv-program som kan betraktas som originalinspelningar tas dessutom emot som lagstadgade depositioner. Tillgängliggörandet av Rundradions digitaliserade radio- och tv-material genom radio- och tv-arkivets publiktjänster fortsätter och databasen utvecklas för att förbättra sökfunktionerna.

KAVI övervakar utbudet av bildprogram och det arbete som utförs av klassificerare av bildprogram i enlighet med den offentliga tillsynsplanen, för register över leverantörer och klassificerare av bildprogram samt för en offentlig förteckning över bildprogram. KAVI erbjuder utbildning, handledning och stödtjänster för klassificerare och leverantörer av bildprogram och upprätthåller och utvecklar klassificeringsprogramvaran.

Samhälleliga effekter

— Det inhemska kulturarvets användbarhet och tillgängligheten till det förbättras genom digitalisering av material och samlingar samt genom att institutets digitala samlingar görs tillgängliga för allmänheten via det nationella digitala bibliotekets kundgränssnitt FINNA och KAVI:s bild- och ljudterminaler för radio- och televisionsarkivet

— Tillgängligheten till filmkulturen och filmkunskapen ökas särskilt för skolor, barn och unga genom att erbjuda skolor möjligheten att använda en resursbank som innehåller webbtjänsten Filmstigen

— Mediekompetensen och en trygg mediemiljö för barn främjas bl.a. genom att producera material för mediefostran.

Nyckeltal för resultatet	2014 utfall	2015 utfall	2017 mål
Produktion och kvalitetsledning			
— Vård av samlingar/arkiverade filmer, antal ¹⁾	128 095	129 821	131 60
— Biblioteks-, informations-, låne- och kundtjänster, antal	39 070	35 470	36 000
— Avgiftsbelagda tjänster/visningsverksamhet, antal besökare	52 963	56 257	50 000
— Digitalt lagrat programflöde i terabyte (radio- och televisionsarkivet) ²⁾	328	390	502
— Informationskampanjer om mediefostran, antal	11	8	10
— Klassificerade och anmälda bildprogram, antal	19 147	15 709	16 000
— Kontakttagande i anslutning till övervakningen av utbudet, antal	68	76	60
Funktionell effektivitet			
— Samlings- och arkivverksamhet sammanlagt, euro/film	22,68	23,91	23,62
— Avgiftsbelagd service: subvention av visningsverksamheten, euro	165 686	107 601	170 000
— Radio- och televisionsarkivet sammanlagt euro/lagrat programflöde i terabyte	4 683,64	3 824,28	3 084,00
— Behandling av publikrespons på bildprogram, euro/respons	118,10	106,36	120,00
— Kostnader för klassificering av bildprogram, euro/program ³⁾	92,28	69,62	108,00
— Kostnader för övervakning av klassificerare, euro/program ⁴⁾	92,15	141,63	97,00

Nyckeltal för resultatet	2014 utfall	2015 utfall	2017 mål
Hantering av mänskliga resurser			
— Årsverken	88	81	84
— Arbetstillfredsställelseindex	3,4	3,5	>3,5

¹⁾ Metoden för beräkningen av arkiverade filmer ändrades 2014.

²⁾ Kumulativt inflöde. I sifferuppgifterna har beaktats Yles gamla digitaliserade egen produktion som från 2014 och framåt överförs till KAVI.

³⁾ beställda klassificeringar

⁴⁾ Nya klassificeringar

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	7 611	7 311	6 869
Bruttoinkomster	880	789	789
Nettoutgifter	6 731	6 522	6 080
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	937		
— överförs till följande år	1 141		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-2
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-45
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	9
Löneglidningsbesparing	-30
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-50
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-33
Sparbeslut	-150
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-7
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-59
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-32
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-40
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-3
Sammanlagt	-442

2017 budget	6 080 000
2016 II tilläggsb.	-31 000
2016 budget	6 522 000
2015 bokslut	6 935 000

16. Extra konstnärspensioner (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 18 848 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) betalning av konstnärspensioner enligt lagen om extra konstnärspensioner (194/2016)
- 2) betalning av familjepensioner i anknytning till tidigare beviljade journalist- och konstnärspensioner
- 3) ett belopp av högst 1 015 000 euro för nya konstnärspensioner och familjepensioner i anslutning till konstnärspensioner så att högst 51 extra konstnärspensioner får beviljas till ett belopp som motsvarar full pension.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

I anslaget under punkt 3 ingår högst två delpensioner som höjs till full pension.

Förklaring: Anslaget har beräknats enligt den uppskattade ArPL-indexnivån för 2017 (2533).

2017 budget	18 848 000
2016 budget	18 848 000
2015 bokslut	17 898 880

20. Lokalkostnader för Museiverkets kultur- och sevärdhetsobjekt (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 15 400 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lokalkostnader för kulturhistoriskt värdefulla kultur- och sevärdhetsobjekt som Museiverket förfogar över.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hyra för Kotkaniemi museum (överföring från moment 29.10.20)	110
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-163
Indexhöjning av hyresutgifterna	154
Nivåförändring	94
Sammanlagt	195

2017 budget	15 400 000
2016 II tilläggsb.	-163 000
2016 budget	15 205 000
2015 bokslut	16 945 000

30. Statsunderstöd för verksamhet vid allmänna bibliotek (fast anslag)

Under momentet beviljas 3 700 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) betalning av statsunderstöd till bibliotek enligt bibliotekslagen (904/1998) och lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009)
- 2) köp av databas- och materialtjänster som producerats för allmänna bibliotek och till betalning av statsunderstöd för de allmänna bibliotekens specialuppgifter samt till betalning av statsunderstöd för bibliotekens innehållsproduktion
- 3) betalning av statsunderstöd som hänför sig till verksamheten vid biblioteket för teckenspråkig litteratur.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för central- och landskapsbibliotek	2 580 000
För bibliotekens innehållsproduktion	300 000
Produktion av databas- och materialtjänster för allmänna bibliotek samt understöd för andra specialuppgifter	600 000
Understöd till verksamheten vid biblioteket för teckenspråkig litteratur	220 000
Sammanlagt	3 700 000

De allmänna biblioteken har som mål att erbjuda befolkningen lika möjligheter att skaffa sig bildning, kunskaper, kunnande och medborgarfärdigheter och att läsa litteratur och utöva konst samt lika möjligheter till internationalisering och livslångt lärande. Biblioteket ska även erbjuda en möjlighet att använda virtuella och interaktiva webbtjänster och handleda i användningen av dessa.

Genom statsunderstöden stöder man en regionalt jämlik produktion och utveckling av biblioteks- och informationstjänsterna. Syftet är att säkerställa att servicenätet fungerar och att trygga kvaliteten på biblioteks- och informationstjänsterna liksom även tillgången och åtkomsten till information och kultur för hela befolkningen.

Biblioteksväsendets genomslag bedöms på basis av indikatorer för användning av biblioteken, materialanskaffningar, personalresurser och tillgänglighet.

Vissa nyckeltal för biblioteksväsendet	2014 utfall	2015 utfall	2017 uppskattning
Bokanskaffning, st./1 000 invånare	288	283	285
Andra materialanskaffningar, st./1 000 invånare	50	50	50
Årsverken, årsv./1 000 invånare	0,8	0,8	0,8
Öppethållning, 1 000 timmar	1 363	1 384	1 390
Fysiska besök, st./invånare	9,3	9,1	9,0
Webb-besök, st./invånare	7,5	7,1	7,5
Lån, st./invånare	16,8	16,4	16,8
Omkostnader, euro/invånare	58	58	58

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sparbeslut	-200
Sammanlagt	-200
2017 budget	3 700 000
2016 budget	3 900 000
2015 bokslut	4 750 000

31. (29.80.31 och 32) Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för teatrar, orkestrar och muséer (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 48 661 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandelar och statsunderstöd till sådana teatrar, orkestrar och muséer som avses i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009).

Det antal årsverken som används som beräkningsgrund för statsandelen är högst 2 469 för teatrar, högst 1 033 för orkestrar och högst 1 183 för muséer.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) enligt vilken priserna per enhet för museer, teatrar och orkestrar ska sänkas från och med 2017 för genomförande av utgiftsbesparingen.

Det genomsnittliga mervärdesskattefria pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen är 52 882 euro per årsverke för teatrar, 50 543 euro per årsverke för orkestrar och 63 476 euro för muséer per årsverke.

Under de lagstadgade statsandelarna har det dessutom beviljats sammanlagt 55 125 000 euro under moment 29.80.52.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Statsandelar ur budgetmedel (mom. 29.80.31)	Statsandelar tippningsvinstmedel (mom. 29.80.52)	Sammanlagt
Statsandel för teatrar	26 094 000	26 069 000	52 163 000
Statsandel för orkestrar	9 337 000	10 137 000	19 474 000
Statsandel för muséer	14 532 000	18 919 000	33 451 000
Anslag för statsandelar som ändras på grund av konkurrenskraftsavtalet och förändringen i kostnadsnivån	-1 302 000	-	-1 302 000
Sammanlagt	48 661 000	55 125 000	103 786 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-50
Förändring i kostnadsnivån, (-0,7 %)	-719
Justering av kostnadsnivån för 2017 (muséer)	-228
Justering av kostnadsnivån för 2017 (orkestrar)	-47
Justering av kostnadsnivån för 2017 (teatrar)	1 895
Konkurrenskraftsavtalets verkningar på statsandelen; teatrar, orkestrar, muséer (Konkurrenskraftsavt.)	-583
Precisering av den besparing som gjorts i priserna per enhet för 2016 (muséer)	122
Precisering av den besparing som gjorts i priserna per enhet för 2016 (orkestrar)	69
Precisering av den besparing som gjorts i priserna per enhet för 2016 (teatrar)	176
Utgiftsbesparing (muséer)	-432
Utgiftsbesparing (orkestrar)	-681
Utgiftsbesparing (teatrar)	-1 750
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-2
Sammanlagt	-2 230

De priser per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget fastställs på basis av verkningarna av konkurrenskraftsavtalet.

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	48 661 000
2016 budget	50 891 000
2015 bokslut	54 812 000

(32.) Statsandelar och statsunderstöd för muséer (förslagsanslag)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det ska slås samman med moment 29.80.31.

35. Statsunderstöd för anläggningskostnader inom huvudprojektet för 100-årsjubileet av Finlands självständighet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 000 000 euro.

Anslaget får med stöd av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) användas till betalning av statsunderstöd till Helsingfors stad för byggandet av ett bibliotek inför 100-årsjubileet för Finlands självständighet.

2017 budget	8 000 000
2016 budget	8 000 000
2015 bokslut	5 000 000

40. Ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 252 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättning för driftsförluster för servicetrafiken till Sveaborg.

Förklaring: I enlighet med ett avtal som staten och Helsingfors stad ingått om skötseln av trafiken till Sveaborg står staten och staden tillsammans för driftsförlusterna för servicetrafiken till Sveaborg.

2017 budget	252 000
2016 budget	252 000
2015 bokslut	98 550

41. Vissa dispositionsrättsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 26 648 000 euro.

Anslaget får användas till

1) ett belopp av högst 11 000 000 euro till betalning av kompensation för kopiering för enskilt bruk enligt upphovsrättslagen (404/1961) och av utgifter som föranleds av detta

2) ett belopp av högst 15 648 000 euro till betalning av ersättning till upphovsmän för utlåning av skyddade verk och för utgifterna för att ordna ersättning.

Förklaring: Av anslaget betalas kompensation till upphovsmännen av upphovsrättsligt skyddade verk och övriga rättsinnehavare för framställning av exemplar av verk för enskilt bruk, samt ersättningar enligt upphovsrättslagen för utlåning av verk vid bibliotek och för användning av skyddat material vid kulturarvsinrättningar som omfattas av offentlig finansiering, i enlighet med de avtal som ingåtts med de organisationer som företräder innehavarna av upphovsrätterna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 29.01.29	15
Nivåförändring	6 320
Sammanlagt	6 335

2017 budget	26 648 000
2016 budget	20 313 000
2015 bokslut	19 225 000

50. (29.80.50 och 54) Vissa understöd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 8 143 000 euro.

Anslaget får användas till beviljande av understöd för

1) amortering och betalning av ränta på Svenska Teaterns och Tampereen Työväen Teatteris lån för grundlig renovering

2) medborgarorganisationernas verksamhet

3) betalning av utgifter och understöd för främjande av konstens och kulturens tillgänglighet och för utvidgande av principen om en procent till konsten.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Svenska Teaterns och Tampereen Työväen Teatteris grundliga renoveringar	5 300 000
Vissa medborgarorganisationers verksamhet	43 000
Genomförande av spetsprojektet Konstens och kulturens tillgänglighet	2 000 000
Genomförande av spetsprojektet Utvidgande av principen om en procent till konsten	800 000
Sammanlagt	8 143 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-150
Kompetens och utbildning: Konstens och kulturens tillgänglighet	800
Kompetens och utbildning: Utvidgande av principen om en procent till konsten	200
Lokalkostnader för Hanaholmen (överföring till moment 29.80.53)	-1 727
Utgiftsbesparing	-800
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-1
Sammanlagt	-1 678

2017 budget	8 143 000
2016 budget	9 821 000
2015 bokslut	9 298 266

51. Stipendier till konstnärer, författare och översättare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 508 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av konstnärsstipendier motsvarande 545 stipendieår enligt 3 § i lagen om statens konstnärsstipendier (734/1969) och betalning av statens konstnärsstipendier för särskilt meriterade konstutövare enligt 3 § 2 mom. i den lagen

2) stipendier och understöd enligt lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (1080/1983).

Enskilda stipendieperioder som avbryts eller fortsätter efter ett avbrott kan medföra ändringar i hur betalningsposterna av anslaget för de olika åren fördelas.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Statens konstnärsstipendier (545 st.)	10 965 000
Stipendier och understöd till författare och översättare	3 100 000
Konstnärsprofessorsstipendier (22 st.)	443 000
Sammanlagt	14 508 000

Konstnärstipendiet uppgår fr.o.m. den 1 januari 2016 till 1 676,45 euro per månad. Konstnärstipendierna justeras enligt justeringarna av lönerna för statstjänstemän genom beslut av Centret för konstfrämjande. Totalbeloppet av stipendier till författare och översättare utgör 10 % av det belopp som under det föregående kalenderåret använts för litteratur som anskaffats till allmänna bibliotek som upprätthålls av kommunerna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	1
Sammanlagt	1
2017 budget	14 508 000
2016 budget	14 507 000
2015 bokslut	14 047 448

52. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av vetenskap (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 233 589 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) finansiering av verksamhet som främjar konst och kultur i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001)
- 2) i lagen om Centret för konstfrämjande avsedda stipendier och understöd som Centret för konstfrämjande, konstrådet och konstkommissionerna beviljar, stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) till ett belopp av högst 960 000 euro samt till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 42 årsverken vid Centret för konstfrämjande i tidsbundna utgifter som avser konstfrämjande och för de utgifter som detta orsakar
- 3) anskaffning av konstverk till statens konstverkskommissions samling i enlighet med lagen om Nationalgalleriet (889/2013)
- 4) omkostnader som det upphovsrättsråd som anges i 55 § i upphovsrättslagen (404/1961) har, kostnader som delegationen för upphovsrättsärenden har och kostnader för upphovsrättsutredningar
- 5) betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) samt till understöd enligt 6 a § i teater- och orkesterlagen (730/1992) för teatrar och orkestrar
- 6) betalning av statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och 9 § i bibliotekslagen (904/1998) för bibliotek och statens regionala förvaltning av de allmänna biblioteken för regional utveckling och till annan utveckling av biblioteksväsendet
- 7) betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet och understöd enligt 4 a § i museilagen (729/1992) för muséer och till annat stödjande av musei- och kulturarvsområdet
- 8) Finlands filmstiftelse för tillverkning och distribution av film och andra bildprogram samt till annat stödjande av filmkulturen med stöd av lagen om främjande av filmkonsten (28/2000) och

till Centret för konstfrämjande för beviljande av kvalitetsstöd i enlighet med statsrådets förordning om främjande av filmkonsten (843/2007)

9) restaurering eller renovering av kulturhistoriskt värdefulla, skyddade byggnader med stöd av lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010)

10) kostnader som föranleds av genomförande av de konventioner som gäller Unescos kulturarv

11) statsunderstöd för driftskostnaderna till ett belopp av högst 37 877 000 euro för Finlands Nationalopera och Nationalbalett, ett belopp av högst 11 391 000 euro för Finlands Nationalteater och ett belopp av högst 12 573 000 euro för Nationalgalleriet

12) betalning av löneutgifter och andra utgifter för konst- och kulturpolitisk forsknings-, utrednings- och informationsverksamhet och till försöks- och forskningsprojekt kring kultur vid statliga ämbetsverk och inrättningar samt till förvaltning och medfinansiering av programmet Kreativa Europa.

De stipendier enligt lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997) som beviljas under 2 punkten samt anslaget under 3 punkten budgeteras enligt kontantprincipen. I fråga om de personer som avses i 2 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

1) Kreativa arbeten och produktioner	97 734 000
Filmkonst	21 620 000
Scenkonst	35 675 000
Litteratur	850 000
Musik	13 256 000
Byggnadskonst och design	705 000
Visuell konst	3 969 000
Produktion och spridning av kultur	21 659 000
2) Delaktigheten och deltagandet inom kulturen	31 556 000
Bibliotek och tillgång till information	7 295 000
Kulturtjänster och kulturverksamhet	24 261 000
3) Kulturgrunden och kontinuiteten i kulturen	104 299 000
Muséer och kulturarv	30 021 000
Kulturlokaler	5 580 000
Nationella kulturinstitut	62 885 000
Kulturfostran och kulturpolitisk forskning	3 271 000
Utveckling av konst- och kulturpolitiken	2 542 000
Sammanlagt	233 589 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	267
Sammanlagt	267

Momentets rubrik har ändrats.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	233 589 000
2016 budget	233 322 000
2015 bokslut	236 874 369

53. *Statsunderstöd för lokalkostnader (fast anslag)*

Under momentet beviljas 27 257 000 euro.

Anslaget får användas till att bevilja understöd för konst- och kulturinstitutioners och samfunds lokalkostnader.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Hyrestillägg för Hanaholmen	850
Lokalkostnader för Hanaholmen (överföring från moment 29.80.50)	1 727
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	11
Sammanlagt	2 588

2017 budget	27 257 000
2016 II tilläggsb.	11 000
2016 budget	24 669 000
2015 bokslut	29 133 407

(54.) *Statsunderstöd för konst- och kulturinstitutioners investeringar i lokaler (fast anslag)*

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det ska slås samman med moment 29.80.50.

55. *Tillgång till och förvaring av det digitala kulturarvet (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 1 950 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) kostnader som föranleds av genomförandet av programmet och verksamhetsplanen för det nationella digitala biblioteket
- 2) kostnader som föranleds av planerlig digitalisering av centrala, prioriterade musei- och kulturarvsmaterial
- 3) stödjande av muséers innehållsproduktion
- 4) utvecklande av system och tjänster som förbättrar tillgången till och användningen och förvaringen av digitalt kulturarvsmaterial samt till utvecklande av bibliotekens, arkivens och muséernas gemensamma söktjänst och anslutning av den till Europeiska digitala biblioteket
- 5) kostnader för utveckling och överföring av kompetens som avser digitalisering, digital åtkomst och långtidsförvaring i fråga om kultur- och kulturarvsmaterial

6) kostnader som föranleds av statliga ämbetsverks och inrättingars digitalisering av kulturarvs-material och förvaring av digitalt kulturarvsmaterial

7) avlönande av personal motsvarande högst tio årsverken i uppgifter för viss tid.

2017 budget	1 950 000
2016 budget	2 200 000
2015 bokslut	2 200 000

59. *Vissa understöd till Nationalgalleriet (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 10 000 000 euro.

Det tvååriga reservationsanslaget på 10 000 000 euro i den ordinarie budgeten för 2015 ska ombudgeteras för 2017 på oförändrade villkor. Ett villkor för att få använda anslaget är att privata finansiärer deltar i kapitaliseringen. Förhållandet mellan statens andel av tillförseln av kapital och kapital som samlas in hos privata finansiärer är 5:2

Förklaring: Ursprungligen har anslaget ingått i budgeten för 2015, men på grund av att projektet har fördröjts har det inte använts. Anslaget för kapitaliseringen utgör andelen för 2017 av finansieringen för upprättandet av Nationalgalleriet. Avsikten är att genomföra kapitaliseringen av den offentlighetsstiftelsen under åren 2016—2017 så att statens andel sammanlagt uppgår till högst 20 000 000 euro under förutsättningen att de privata finansiärernas andel uppgår till minst 8 000 000 euro.

2017 budget	10 000 000
2016 budget	10 000 000
2015 bokslut	11 245 000

72. *Utökning av Nationalgalleriets samling (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 739 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter som föranleds av Nationalgalleriets anskaffningar av konst.

2017 budget	739 000
2016 budget	739 000
2015 bokslut	739 000

75. *Ombyggnad och underhåll av lokaler och fastighetsförmögenhet (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 4 899 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av investeringsutgifter för ombyggnad och underhåll av fastighetsförmögenhet och för smärre nybyggnadsprojekt samt för kostnader för reparationsarbeten på museibåtar.

Dispositionsplan (euro)

1	Museiverket	799 000
2.	Förvaltningsnämnden för Sveaborg	4 100 000
Sammanlagt		4 899 000

I fråga om punkt 2 får anslaget också användas till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken för tidsbundna uppgifter.

Fullmakt

1) Förbindelser som hänför sig till de projekt som nämns i punkt 1 i dispositionsplanen får ingå så att de utgifter som föranleds av dem efter 2017 uppgår till sammanlagt högst 300 000 euro.

2) Förbindelser som hänför sig till de projekt som nämns i punkt 2 i dispositionsplanen får ingå så att de utgifter som föranleds av dem efter 2017 uppgår till sammanlagt högst 2 000 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-2 000
Sammanlagt	-2 000

2017 budget	4 899 000
2016 budget	6 899 000
2015 bokslut	4 099 000

95. Utgifter för skyddandet av kulturmiljön (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och ersättningar som verkställigheten av lagen om fornminnen (295/1963) medför.

2017 budget	50 000
2016 budget	50 000
2015 bokslut	—

90. Idrottsverksamhet

Förklaring: Idrottsverksamhetens uppgift är att främja motion och idrott. Staten och kommunerna skapar förutsättningar för motions- och idrottsverksamheten. Idrottsverksamheten ska i huvudsak skötas av idrottsorganisationerna. Undervisnings- och kulturministeriet svarar för den allmänna ledningen, samordningen och utvecklingen av idrottspolitiken samt för att allmänna förutsättningar för idrott skapas inom statsförvaltningen. Den strategiska ledningen och styrsystemen inom ansvarsområdet för motion och idrott grundar sig på principen om kunskapsbaserad ledning och en ständig bedömning av konsekvenserna av de idrottspolitiska åtgärderna.

Motion och idrott främjas och målen för de samhällseliga effekterna av motion och idrott ska uppnås genom åtgärder som har utvecklande av kunskapsbasen och kunnandet samt jämlikhet, etik och ärlighet gemensamt.

Mål för resultatet av verksamheten och centrala åtgärder inom idrottsverksamheten

Verksamhetens mål	De viktigaste åtgärderna
De riksomfattande och lokala förhållandena inom idrott och motion utvecklas systematiskt	— När det gäller stöd för byggande av idrottsanläggningar prioriteras i första hand byggande och renovering av högklassiga idrottsanläggningar för stora användargrupper.
Medborgarverksamheten inom motion och idrott är aktiv och engagerande	— Verksamheten inom frivilligorganisationer inom motion och idrott stöds — Lokal föreningsverksamhet och idrottsverksamhet med låg tröskel stöds — Fri utbildningsverksamhet vid idrottsutbildningscentren och utvecklandet av den stöds — Organisationers förutsättningar att ansöka om och arrangera större internationella idrottsevenemang stärks
Olika befolkningsgruppers motions- och idrottsaktivitet ökar	— Idrottsorganisationernas internationella samarbets- och påverkningsmöjligheter stöds. — Programmet Skolan i rörelse utvidgas så att det täcker alla skolor inom den grundläggande utbildningen — Programmet I form för livet stöds — Riksomfattande och lokala projekt för att främja idrott och motion under hela livet stöds — Projekt för att öka likabehandlingen och jämlikheten understöds — Integreringen av invandrare med hjälp av motion och idrott stöds
Utvecklandet av elitidrotten ska vara resultatrikt och ansvarsfullt	— Olika befolkningsgruppers möjligheter att delta i utbildning med fri inriktning inom idrotten stöds. — En etisk och samhällsansvarig elitidrottsverksamhet och träningsmöjligheterna för idrottare stöds — Åtgärder för att kombinera en idrottskarriär med studier eller skolgång stöds — Etiska åtgärder och integriteten inom motion och idrott stöds genom understöd till verksamheten vid Finlands idrotts integritet centrum (FIIC).

Verksamhetens mål	De viktigaste åtgärderna
Kunnandet inom och kunskapsbasen för branschen stärks och kunskapen utnyttjas effektivt vid beslutsfattande	— Forskningen och informationsförmedlingen inom idrotten stöds utifrån det idrottspolitiska beslutsfattandets behov — anskaffningen och utnyttjandet av information stärks vid beredningen av understöden för branschen — Produktionen av information stöds för att utveckla byggandet av idrottsanläggningar och en samhällsplanering som främjar motion — Ett system för bedömning av konsekvenserna av statens idrottsråds idrottspolitik utvecklas — Internationella vetenskapliga idrottskongresser som ordnas i Finland stöds.
Motion och idrott får en större roll vid beslutsfattandet inom de olika förvaltningsområdena	— Genom informationsstyrning och ökad interaktion säkras man att främjandet av motion och idrott beaktas bättre än tidigare i kommunernas strategier och idrottspolitiska åtgärder — UKM:s och SHM:s gemensamma strategi och åtgärdsprogram för hälsofrämjande motion genomförs och interaktionen med olika förvaltningsområden ökas — Statens idrottsråd utvärderar effekterna av de åtgärder för främjande av motion och idrott som vidtas vid de olika ministerierna inom statsförvaltningen.

Vissa nyckeltal för idrottsväsendet

	2014 utfall	2015 utfall	2017 uppskattning
Kommunernas aktivitet för att främja idrott, beskriver planering och ledning av verksamheten/webbtjänsten TEAviisari¹⁾			
— medeltal för hela landet viktat mot befolkningen, av vilken den andel som på basis av sina subjektiva behov har tillhandahållits tillräckliga tjänster inom motion och idrott (%) ²⁾	68 87,5	- 87,6	70 88,0
Statsunderstöd som beviljats av UKM och regionförvaltningen för byggande av idrottsanläggningar (renoverings- och nybyggnadsprojekt)			
— antal som beviljats (st.)	172	159	165
— simhallar (st.)	8	7	8
— idrottshallar eller gymnastiksalar (st.)	14	16	22
— boll- och idrottsplaner (st.)	31	34	35
— ishallar (st.)	14	3	5
— lokala idrottsplatser (st.)	52	61	60
— övriga idrottsplatser	53	38	35
Programmet I form för livet			
Projekt	221	222	225
Kommuner	100	104	120

Vissa nyckeltal för idrottsväsendet

	2014 utfall	2015 utfall	2017 uppskattning
Idrottsutövare			
— kvinnor (%)	64	63	60
— män (%)	36	37	40
Idrottsutövare	140 000	140 000	140 000
Idrottsorganisationernas verksamhet			
— Antalet idrottsorganisationer som får statsunderstöd	120	122	127
— Antalet medlemsföreningar som hör till grenförbund inom idrotten	10 711	10 966	10 500
— Idrottsföreningarnas sammanlagda antal medlemmar	1 555 566	1 542 827	1 550 000
— Antalet idrottare med tävlingslicens	556 000	560 000	580 000
Kommuners projekt för integrering av invandrare			
— Antalet kommuner som får stöd för integreringen av invandrare med hjälp av motion och idrott	30	35	59
— antalet integrationsprojekt	31	35	60
Utvecklingsstöd till idrotts- och motionsföreningar			
Beviljade	378	409	500
Ansökningar	1 162	981	1 000
Barn och unga	92 000	92 000	94 000
— flickor (%)	40	40	42
— pojkar (%)	60	60	58
Programmet Skolan i rörelse ³⁾			
Skolor	800	1 212	2 100
Elever	163 000	318 037	443 373
Idrottsakademier			
Antal understödda idrottsakademier, st.	19	19	15
Antal idrottare som är bundna till akademierna, nivå I och II	2 104	2 336	2 400
Dopningstest (ADT ry			
Test inom det nationella testningsprogrammet, sammanlagt	2 770	2 466	3 000
— utanför tävlingar	1 460	1 418	1 500
— vid tävlingar	1 310	1 048	1 500
— varav blodprov	81	264	350
Idrottsprofiler, blodprov	276	264	300
Prestationer inom fritt bildningsarbete vid idrottsutbildningscenter			
Riksomfattande	397 300	387 847	436 000
Statsandelsfinansierade dygn/%	279 900/ 70,5	279 900/ 72,2	279 900/ 64,1

Vissa nyckeltal för idrottsväsendet

	2014 utfall	2015 utfall	2017 uppskattning
Regionala	86 915	86 033	85 000
Statsandelsfinansierade dagar/%	53 000/61,0	53 000/61,6	53 000/62,4

¹⁾ Nyckeltalet för systemet TEAviisari anger kommunens motionsfrämjande ur 6 olika synvinklar (bl.a. ledning, uppföljning och resurser). Siffran för hela landet anger medeltalet för alla som svarat, vägt i förhållande till den svarande enhetens befolkningsunderlag. Siffran för 2017 är en uppskattning av resultaten för 2014.

²⁾ Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen ATH (Institutet för hälsa och välfärd)

³⁾ Antalet Skolor i rörelse år 2014 består av projektskolor som av UKM:s anslag beviljats understöd av UKM direkt och via regionförvaltningen. Från och med 2015 består antalet Skolor i rörelse av de skolor som registrerats via webbsidan Skolan i rörelse.

30. Understöd till programmet Skolan i rörelse (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter och understöd som föranleds av genomförandet av programmet Skolan i rörelse.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas för genomförandet av projektet En timme motion om dagen, med målet att utvidga programmet så att det blir ett riksomfattande program som gäller alla barn och unga i den åldersgrupp som omfattas av den grundläggande utbildningen.

2017 budget	7 000 000
2016 budget	7 000 000

50. Penningsspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av fostran inom motion och idrott (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 154 097 000 euro.

Anslaget får användas till

1) betalning av statsandelar och statsunderstöd enligt idrottslagen (390/2015), lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) samt enligt statsunderstödslagen (688/2001) till betalning av andra understöd avsedda för främjande av motion och idrott samt fysisk fostran

2) utgifter för försöks-, utvecklings-, utrednings- och programverksamhet

3) ett belopp av högst 1 700 000 euro till betalning av träningsstipendier till idrottare

4) utgifter för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella idrottssamarbete, idrottsvetenskaplig verksamhet, etisk verksamhet och arbete mot dopning inom idrotten och elitidrotten, testverksamhet och effektivisering av fostran mot dopning samt till finansiering av högskolors, forskningsinstitutets och forskares idrottsvetenskapliga forskningsprojekt och finansiering av informationssystemprojekt och andra projekt som utförs i samarbete med forskningsprojekten

5) ett belopp av högst 400 000 euro till betalning av understöd enligt lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet till stiftelsen Suomen Urheilumuseosäätiö

6) utgifter för statens idrottsråd och dess sektioner

7) ett belopp av högst 260 000 euro för pensioner enligt lagen om extra pension för idrottsutövare (1419/2014)

8) ett belopp av högst 40 000 euro till betalning av utmärkelserna Pro Idrott och Piikkiarit

9) omkostnader för regionförvaltningen för motion och idrott

10) projektet för totalrenoveringen av Olympiastadion

11) betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst fyra årsverken

Det pris per enhet som används som grund för statsandelen för kommunens idrottsväsende är 12,00 euro per invånare.

Det maximala antal studerandedygn som utgör grunden för statsandelen för riksomfattande idrottsutbildningscenter är 279 900 och det maximala antalet studerandedagar för regionala idrottsutbildningscenter 53 000. Oberoende av de nämnda antalen får anslaget användas för utgifter som föranleds av rättelsebeslut i fråga om statsandelarna.

Priset per enhet för regionala idrottsutbildningscenter är 16,60 euro per studerandedag.

Anslagen under 3 och 7 punkterna budgeteras enligt kontantprincipen.

Anslaget under 7 punkten får användas för beviljande av extra pension för idrottsutövare motsvarande högst 16 fulla pensioner.

I fråga om de personer som avses i 11 punkten beaktas vid nettobudgetering de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren såsom inkomster.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

<i>Åtgärder som främjar lika tillgång till idrott och motion</i>	35 171 000
Till understöd för byggande av idrottsanläggningar	33 421 000
Likabehandling inom idrotten	1 750 000
<i>Deltagande i motion och idrott</i>	63 030 000
För medborgarverksamheten inom motion och idrott	44 500 000
Elitidrott	12 650 000
Storevenemang inom motion och idrott	1 900 000
Etisk verksamhet inom motion och idrott	3 500 000
Internationellt samarbete	480 000
<i>Främjande av idrott och motion för hela befolkningen</i>	28 300 000
Statsandelar för kommunernas idrotts- och motionsverksamhet	19 500 000
Främjande av en motionsinriktad livsstil	8 800 000
<i>Kompetensen och kunskapsbasen inom motion och idrott</i>	27 596 000
Idrottsutbildningscenter	17 886 000
Idrottsvetenskap och forskning	3 730 000
Samfund inom forskning och utveckling samt för utbildningsverksamhet	3 720 000
Regionalförvaltningen för motion och idrott	350 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens idrottsråds verksamhet	480 000
För undervisnings- och kulturministeriet	1 430 000
Sammanlagt	154 097 000

Det genomsnittliga pris per enhet, inklusive mervärdesskatt, för de riksomfattande idrottsutbildningscentren som använts vid dimensioneringen av anslaget är 98,47 euro per studerandedygn. För statsandelarna till idrottsutbildningscenter beviljas 781 000 euro under moment 29.90.52.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Understöd av outdelade vinstmedel för projektet för totalrenovering av Olympiastadion	5 000
Nivåförändring	1 475
Sammanlagt	6 475

Momentets rubrik har ändrats.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	154 097 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	147 622 000
2015 bokslut	147 993 082

52. Statsandel för idrottsutbildningscenter samt finansiering för kostnader för utvärdering av idrottsvetenskapliga projekt (fast anslag)

Under momentet beviljas 861 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) betalning av statsandelar enligt lagen om fritt bildningsarbete (632/1998) till riksomfattande idrottsutbildningscenter
- 2) ett belopp av högst 80 000 euro för Finlands Akademis förvaltningskostnader i samband med utvärderingen av den idrottsvetenskapliga forskningen, för avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke.

Förklaring: Av anslaget under moment 29.90.50 anvisas sammanlagt högst 16 914 000 euro till statsandelarna till riksomfattande idrottsutbildningscenter.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av engångsutgift	-80
Förändring i kostnadsnivån, (-0,7 %)	-128
Justering av nivå för prisen per enhet	253
Konkurrenskraftsavtalets verkningar på statsandelen; idrottsutbildningscenter (Konkurrenskraftsavtalet)	-8
Sammanlagt	37

De priser per enhet som använts vid dimensioneringen av anslaget fastställs på basis av verkningarna av konkurrenskraftsavtalet.

2017 budget	861 000
2016 budget	824 000
2015 bokslut	556 343

91. Ungdomsarbete

Förklaring: Undervisnings- och kulturministeriet ansvarar för den allmänna utvecklingen av ungdomsarbetet och ungdomspolitiken och för samordningen av ungdomspolitiken på riksni-vå. Som stöd för detta använder ministeriet de genom ett principbeslut utsedda service- och utvecklingscentralerna för ungdomsarbetet. Ett centralt programdokument är det ungdomspolitiska utvecklingsprogram som godkänns av statsrådet vart fjärde år. Regionförvaltningsverken fungerar såsom statens regionförvaltningsverk i ärenden gällande ungdomsarbetet och ungdomspolitiken i enlighet med de överenskomna resultatmålen och svarar för samordningen av ungdomspolitiken på regionnivå. Kommunerna svarar för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken på lokalnivå.

Undervisnings- och kulturministeriet sköter sin uppgift enligt ungdomslagen genom att trygga de allmänna förutsättningarna för ungdomsväsendet och genomföra det ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet. Undervisnings- och kulturministeriet stöder verksamheten vid riksomfattande ungdomsorganisationer och ungdomscentraler med allmänna understöd samt finansierar kommunernas ungdomsväsende med statsandelar. Den strategiska finansieringen av ungdomsväsendet består av de allmänna understöden för service- och utvecklingscentralerna för ungdomsarbetet samt av särskilda understöd som beviljas för olika utvecklingsprojekt. Dessa kan även anses innefatta de understöd för verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete som anknyter till spetsprojektet "Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti", genom vilka man stärker samhälls- och livskompetensen hos de unga som riskerar att marginaliseras.

I stödsystemet för ungdomsarbetet strävar man främst efter att främja jämställdhet mellan könen, jämlikhetsperspektivet och hållbar utveckling.

Att utveckla området på en allmän nivå ingår förutom i den nationella lagstiftningen och strategin även i de nya riktlinjerna för det europeiska ungdomssamarbetet (2010—2018) och i Europeiska rådets rekommendationer.

Målen och de viktigaste åtgärderna inom ungdomsarbetet:

Mål för resultatet av verksamheten	De viktigaste åtgärderna
Ledande och utvecklande av ungdomsväsendet	— Den reformerade ungdomslagen och det nya programmet för ungdomsarbetet och ungdomspolitiken ska genomföras — Styrningen av ungdomsväsendet utvecklas och stärks med utgångspunkt i den nya ungdomslagen

Mål för resultatet av verksamheten	De viktigaste åtgärderna
	— Ung2017-evenemanget understöds som en del av jubileumsåret Finland 100.
Ungas delaktighet, aktivitet och livskompetens främjas	— Man garanterar basfinansieringen för ungdomsväsendet (allmänna understöd till riksomfattande ungdomsorganisationer och ungdomscentraler, statsandelar till kommunernas ungdomsväsende) — Verkstadsverksamhet och uppsökande ungdomsarbete för unga stöds som en del av regeringens spetsprojekt "Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti" — Utvecklingsprojekten inom ungdomsväsendet stöds i enlighet med de strategiska prioriteringarna i ungdomsarbetet och ungdomspolitikerna.
Ungas uppväxt- och levnadsvillkor följs upp och stöds	— Forskningen och informationsutbytet inom det nationella och europeiska ungdomsväsendet utvecklas med utgångspunkt i det ungdomspolitiska beslutsfattandets behov — Resultaten av framtidsbarometern för unga utnyttjas — Verksamheten inom lagstadgade sektoröverskridande samarbetsnätverk följs och det skapas förutsättningar för samarbete mellan nätverken.

Vissa nyckeltal som beskriver effektiviteten i ungdomsväsendet

Funktioner	2014	2015	2017
— Informations- och rådgivningstjänster för unga, andel av kommunerna, %	67	71	75
— Ungdomsverkstäder, andel av kommunerna, %	88	93	93
Unga (under 29 år) i verkstäderna	13 885	14 733	15 000
Uppsökande ungdomsarbete, andel av kommunerna, %	95	96	96
Unga som nås av det uppsökande ungdomsarbetet	16 848	17 930	18 000
Fritidsverksamhetsgrupper/läger som stöds via regionförvaltningen (antal)	5 249	-	5 500
Riksomfattande ungdomscentralers dagar i användning av unga	346 624	349 765	350 000
Antalet personer som deltagit i verksamhet vid de riksomfattande organisationer för ungdomsarbete som beviljas allmänt understöd (inte unika fall: baserar sig på organisationens egen bedömning)	4 865 011	-	-

50. Penningspelsverksamhetens vinstmedel för främjande av ungdomsarbete (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 53 617 000 euro.

Anslaget får användas till

1) statsandelar för kommunernas ungdomsväsende på basis av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) och ungdomslagen (72/2006)

- 2) statsunderstöd enligt ungdomslagen (72/2006) som beviljas till riksomfattande ungdomsorganisationer, riksomfattande serviceorganisationer inom ungdomsarbetet och till andra organisationer inom ungdomsarbetet
- 3) understöd enligt ungdomslagen (72/2006) för verksamheten vid och byggandet av riksomfattande ungdomscentraler samt till understöd för byggande, grundlig renovering och utrustning av ungdomslokaler
- 4) understöd och betalning av stipendier för ungdomsforskning, för att utarbeta utredningar som gäller ungdomsarbetet och ungdomspolitiken samt för utgifter för informations- och rådgivningstjänster för unga, för systemen för hörande av unga och ungas deltagande samt för utgifter för nätmedier för unga och för utveckling av nätmedierna
- 5) stöd för sammanslutningars och statsförvaltningens internationella ungdomssamarbete och för EU-verksamhetsprogram och internationella verksamhetsprogram för ungdomen
- 6) stöd för lokal fritidsverksamhet för barn och unga, ungdomsarbete och ungdomsverksamhet med tonvikt på idrott, kultur och kulturell mångfald samt miljöfostran för unga
- 7) verkstadsverksamhet för unga genom riksomfattande stöd och för uppsökande ungdomsarbete, förebyggande av missbruk, socialt ungdomsarbete och annat stärkande av de ungas sociala identitet
- 8) betalning av utgifter som föranleds av statens delegation för ungdomsärenden och dess sektioner, riksomfattande ungdomsorganisationer, utvärderings- och understödskommissionen för serviceorganisationerna för ungdomsarbete och samernas ungdomsråd samt för stärkandet av ungdomskulturen
- 9) stöd för riksomfattande service- och utvecklingscentraler för ungdomsarbete
- 10) genomförande, utvärderande och utvecklande av det barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet, till utgifter för den regionala ungdomsverksamheten och för att utveckla det regionala ungdomsarbetet
- 11) genomförande av tidsbundna projekt inom ungdomsverksamheten inom ansvarsrådets regionförvaltning och statens ämbetsverk
- 12) betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst sju årsverken, varav ungdomsväsendet inom regionförvaltningen kan använda högst tre årsverken för avlönande av personal i uppgifter för viss tid för informationsstyrning.

Det pris per enhet som används som beräkningsgrund för statsandelen för kommunernas ungdomsväsende är 15,00 euro per invånare under 29 år.

I fråga om de personer som avses i 12 punkten ska de förmåner enligt sjukförsäkringen som betalats till arbetsgivaren beaktas såsom inkomster vid nettobudgetering.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

<i>Aktivt medborgarskap för unga</i>	
Riksomfattande organisationer för ungdomsarbete	15 500 000
Lagstadgade nationella kommittéer	900 000
<i>Stärkande av de ungas sociala identitet</i>	
Uppsökande ungdomsarbete och annat stärkande av de ungas sociala identitet	7 127 000
<i>Ungas uppväxt- och levnadsvillkor, lokalt och regionalt ungdomsarbete</i>	
Statsandel för kommunernas ungdomsväsende	8 037 000
Uppväxt- och levnadsvillkor lokalt och regionalt	5 670 000
<i>Utveckling av ungdomsarbetet och ungdomspolitik</i>	
Service- och utvecklingscentralerna för ungdomsarbetet	6 180 000
Genomförande av barn- och ungdomspolitiska utvecklingsprogrammet samt försök, utvecklande och forskning	4 283 000
Internationellt samarbete	1 000 000
Riksomfattande ungdomscentraler	4 920 000
Sammanlagt	53 617 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	517
Sammanlagt	517

Momentets rubrik har ändrats.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	53 617 000
2016 budget	53 100 000
2015 bokslut	53 025 013

51. Verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 19 523 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) stöd till verkstadsverksamhet för unga och uppsökande ungdomsarbete
- 2) betalning av utgifter och understöd för genomförandet av projektet Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti.

Förklaring: För stödande av uppsökande ungdomsarbete anvisas det 7 127 000 euro under moment 29.91.50.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Stöd till verkstadsverksamhet	13 500 000
Stöd till uppsökande ungdomsarbete	4 523 000
Genomförande av spetsprojektet Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti	1 500 000
Sammanlagt	19 523 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kompetens och utbildning: Ungdomsgarantin ändras i riktning mot en kollektiv garanti	-500
Utvecklande av verkstadsverksamheten för unga och det uppsökande ungdomsarbetet	4 500
Nivåförändring	-4 150
Sammanlagt	-150

2017 budget	19 523 000
2016 budget	19 673 000
2015 bokslut	21 000 000

52. Vissa understöd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 500 000 euro.

Anslaget får användas till

- 1) stöd för kultur- och språkboverksamhet på enaresamiska, skoltsamiska och nordsamiska
- 2) främjande av ungas företagare-, ekonomi- och arbetslivskompetens.

Förklaring: För stöd till kultur- och språkboverksamhet utanför Sameområdet anvisas 200 000 euro under moment 29.91.50.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Samernas kultur- och språkboverksamhet	700 000
Främjande av ungas företagare-, ekonomi- och arbetslivskompetens	800 000
Sammanlagt	1 500 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansieringen av främjandet av ungas företagare-, ekonomi- och arbetslivs-kompetens, varav 400 000 euro utgörs av en överföring från moment 29.10.20 och 400 000 euro av en överföring från moment 29.20.21.	800
Sammanlagt	800

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	1 500 000
2016 budget	700 000
2015 bokslut	400 000

Huvudtitel 30

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde tryggar produktionen av inhemska livsmedel och en hållbar användning av förnybara naturresurser samt skapar förutsättningar för näringar och välfärd som baserar sig på dem.

Beskrivning av verksamhetsmiljön

Näringarna inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde är betydande användare av förnybara naturresurser. Bioekonomin, som på ett hållbart sätt utnyttjar förnybara naturresurser för att skapa näring, energi, produkter och tjänster, ger betydande affärsmöjligheter. Målet är att med hjälp av bioekonomin minska beroendet av fossila naturresurser, förhindra utarmningen av ekosystemen samt främja ekonomisk utveckling och skapa nya arbetstillfällen i enlighet med principerna för hållbar utveckling. Till de viktigaste förnybara naturresurserna hör skogarnas, markens, åkrarnas, vattnens och havens biomassor, sötvatten och djur. Ekosystemtjänsterna, dvs. de tjänster som naturen tillhandahåller, har stor betydelse inom bioekonomin i och med att de bromsar klimatförändringen, bevarar naturresurserna och förbättrar tillståndet för dem samt ökar möjligheterna till rekreation.

Bioekonomi och ren teknik är en av regeringens strategiska prioriteringar. Bioekonomin kännetecknas av hållbar och mångsidig användning av förnybara naturresurser samt sparsam användning av icke förnybara naturresurser och effektiv återvinning. Genom en effektivisering av tillverkataget av näringsämnen från primärproduktionen, livsmedelsindustrins processer och kommunalt avfall, genom ordnande av en ändamålsenlig och kostnadseffektiv återvinning samt genom främjande av produktionsprocesser som överskrider sektorgränserna skapas nya ekonomiska möjligheter, förbättras självförsörjningen i fråga om näringsämnen samt minskas utlakningen av näringsämnen i vattendragen. Ministeriet har till uppgift att säkerställa att lagstiftningen och andra styrmedel stöder nya lösningar inom bioekonomin och främjar en hållbar användning av biomassor. Finlands stora biomassareserver förädlas inom landet, näringsämnena återvinns effektivt och försörjningsberedskapen för mat tryggas.

Mängden, tillgången och kvaliteten på naturresurserna, klimatförändringen, metoderna för energiproduktion och en tillräcklig tillgång på rent vatten samt förändringen i närings- och befolkningsstrukturen på landsbygden inverkar väsentligt också på ministeriets ansvarsområde. Den nationella anpassningen till klimatförändringen koordineras av ministeriet. För att det ska vara möjligt att svara på utmaningarna krävs det lösningar som inverkar på jordbruksproduktionen,

produktionsteknikerna och produktionssätten inom hela livsmedelskedjan, markanvändningen och energiförbrukningen. Aktiva, genomförbara och kostnadseffektiva åtgärder kan skapa nya möjligheter för lönsam affärsverksamhet och en utveckling av näringarna.

Framgången för ministeriets ansvarsområde är beroende av förstklassig och mångsidig kompetens och snabbt utnyttjande av innovationer när det gäller en hållbar användning av förnybara naturresurser. Forskningen inom förvaltningsområdet producerar fakta, kompetens och innovationer på ett förutseende sätt till stöd för beslutsfattandet, utvecklandet av näringarnas konkurrenskraft och främjandet av välfärden.

Samhälleliga effektmål

Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande samhälleliga effektmål. I motiveringen till kapitlen beskrivs de mål inom politiksektorn som stöder de samhälleliga effektmålen samt de nyckeltal som beskriver deras utveckling.

- Landsbygden är en livskraftig plats att bo och bedriva företagsverksamhet på
- Det finns goda förutsättningar för en konkurrenskraftig ökning av affärsverksamhet som baserar sig på bioekonomi och livsmedel
- Förnybara naturresurser används på ett hållbart sätt samtidigt som användningen av naturresurserna och behovet av skydd samordnas
- Människors, djurs och växters hälsa, välbefinnande och säkerhet har säkerställts genom en ansvarsfull verksamhet
- Naturresursinformationen, fastighetsuppgifterna och den geografiska informationen tjänar i stor utsträckning samhällets behov och stöder konkurrenskraften.

Mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser

- Verksamheten är resultatrik och resurserna riktas effektivt så att de samhälleliga effekterna uppnås. Man ser till att uppgifterna och resurserna är i balans.

Jämställdhet mellan könen

Jord- och skogsbruksministeriet fortsätter integreringen av könsperspektivet i lagberedningen, vid styrningen av verksamheten och ekonomin samt i andra funktioner som är väsentliga med tanke på jämställdheten. Ungefär 90 % av utgifterna under jord- och skogsbruksministeriets huvudtitel är överföringsutgifter som stöder uppnåendet av effektmålen för de olika politiksektorerna. Stödets inverkan på jämställdheten mellan könen är i regel inte en grund för beviljande av stöd.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
30.10.40 <i>Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)</i>		
— bevillningsfullmakt	66,0	67,5 ¹⁾
30.10.41 <i>Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)</i>		
— räntestödsfullmakt	250,0	250,0

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
30.10.64 <i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen</i> (förslagsanslag) — bevillningsfullmakt	127,8	154,3
30.20.40 <i>Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen</i> (reservationsanslag 2 år) — bevillningsfullmakt	30,0	30,0
30.20.43 <i>Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar</i> (reservationsanslag 3 år) — bevillningsfullmakt	20,0	20,0
30.40.44 <i>Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet</i> (förslagsanslag) — bevillningsfullmakt	58,0	59,0

¹⁾ Om en del av den bevillningsfullmakt som gäller programperioden 2014—2020 (och räntestödsfullmakten under moment 30.10.41) är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2017.

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Förvaltning och forskning	148 124	136 033	125 988	-10 045	-7
01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	23 874	24 557	22 171	-2 386	-10
05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	90 992	79 139	70 311	-8 828	-11
(21.) Internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	2 269	—	—	—	0
22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)	1 593	1 343	1 343	—	0
23. Administrativa arrangemang (reservationsanslag 2 år)	—	—	420	420	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	25 652	27 238	27 390	152	1
66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)	3 744	3 756	4 353	597	16

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
10. Utveckling av landsbygden	314 424	308 704	330 962	22 258	7
40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)	22 000	54 800	71 976	17 176	31
41. Rättestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)	12 673	17 000	14 000	-3 000	-18
42. Avträdelsestöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)	76 630	72 630	57 230	-15 400	-21
43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)	64 933	67 767	67 767	—	0
(44.) Åtgärder för att trygga jordbrukets verksamhetsförutsättningar (reservationsanslag 3 år)	20 000	—	—	—	0
50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringarna (reservationsanslag 3 år)	6 568	5 873	3 466	-2 407	-41
51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)	1 764	1 696	1 843	147	9
54. Främjande av hästushållningen med den avkastning av penningsverksamhet som är avsedd för att främja hästuppfödning och hästsport (reservationsanslag 2 år)	912	872	912	40	5
55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)	4 170	3 913	3 305	-608	-16
(61.) EU:s deltagande i utveckling av landsbygden (förslagsanslag)	57 108	—	—	—	0
(62.) Statlig medfinansiering för den av EU delfinansierade utvecklingen av landsbygden (förslagsanslag)	45 577	—	—	—	0
63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)	1 698	1 523	1 023	-500	-33

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen (förslagsanslag)	391	82 630	109 440	26 810	32
20. Jordbruk och livsmedels-ekonomi	1 762 704	1 865 003	1 840 193	-24 810	-1
02. Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	41 757	42 212	39 941	-2 271	-5
03. Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	25 307	23 961	24 202	241	1
20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)	5 066	6 028	6 028	—	0
40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)	324 750	321 700	335 400	13 700	4
41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)	457 908	597 000	530 000	-67 000	-11
(42.) Vissa ersättningar (reservationsanslag 3 år)	3 630	4 500	—	-4 500	-100
43. Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar (reservationsanslag 3 år)	338 334	300 043	300 043	—	0
44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)	551 888	546 888	551 888	5 000	1
46. Av EU delfinansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	3 605	3 405	4 605	1 200	35
47. Nationellt utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)	3 909	2 299	4 169	1 870	81
60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)	400	350	200	-150	-43

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
61. Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond (reservationsanslag 3 år)	250	11 000	38 000	27 000	245
62. Vissa statsunderstöd och statsbidrag (reservationsanslag 2 år)	5 900	5 617	5 717	100	2
40. Naturresursekonomi	217 132	192 983	194 231	1 248	1
20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)	2 900	3 000	3 000	—	0
21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)	12 752	13 519	13 520	1	0
22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)	9 010	14 780	16 880	2 100	14
31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeri- projekt (reservationsanslag 3 år)	12 679	7 136	7 136	—	0
40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)	652	1 245	1 245	—	0
41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)	3 400	3 400	3 400	—	0
42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)	8 000	8 000	7 900	-100	-1
44. Stöd för tryggande av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)	57 711	55 230	56 230	1 000	2
45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)	6 027	3 027	3 027	—	0
46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)	42 720	40 800	40 800	—	0
(47.) Energistöd för klenträäd (reservationsanslag 2 år)	—	—	—	—	0
(48.) Ersättande av skador som förorsakats av exceptionella översvämningar (reservationsanslag 3 år)	100	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
50. Främjande av vilt- hushållningen (reservations- anslag 2 år)	10 213	10 130	10 130	—	0
51. Främjande av fiskeri- hushållningen (reservations- anslag 2 år)	9 734	10 550	8 700	-1 850	-18
53. Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin (reservationsanslag 2 år)	1 443	1 279	1 332	53	4
62. Främjande av fiskeri- näringen (reservations- anslag 3 år)	38 984	20 837	20 881	44	0
(77.) Fiskeriekonomiska byggnads- och istånd- sättningsprojekt (reservationsanslag 3 år)	757	—	—	—	0
83. Lån för tryggnad av virkes- produktionens uthållighet (reservationsanslag 3 år)	50	50	50	—	0
(63.) Forststyrelsen	—	—	—	—	0
64. Forststyrelsen	6 250	5 754	5 514	-240	-4
50. Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltnings- uppgifter (reservations- anslag 3 år)	6 250	5 754	5 514	-240	-4
70. Lantmäteri och datalager	52 506	51 130	48 352	-2 778	-5
01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	47 506	46 630	45 352	-1 278	-3
40. Utgifter för understödande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)	5 000	4 500	3 000	-1 500	-33
Sammanlagt	2 501 140	2 559 607	2 545 240	-14 367	-1
Det totala antalet anställda	4 395	4 455	4 200		

01. Förvaltning och forskning

Förklaring: Uppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde sköts av jord- och skogsbruksministeriet, Naturresursinstitutet, Livsmedelssäkerhetsverket, Landsbygdsverket och Lantmäteriverket med medel som budgeterats under huvudtitel 30. För skötseln av uppgifterna finns det dessutom två fonder som står utanför budgeten (Gårdsbrukets utvecklingsfond och Interventionsfonden för jordbruket) samt Forststyrelsen, som är ett statligt affärsverk. Vidare svarar Finlands skogscentral och Finlands viltcentral, som beviljas statsbidrag, för vissa offentligrättsliga uppgifter.

Under detta kapitel har utgifterna för jord- och skogsbruksministeriet och förvaltningsområdets viktigaste forskningsanstalt Naturresursinstitutet budgeterats. Forsknings- och sakkunniguppgifter inom förvaltningsområdet handhas också av Lantmäteriverket (kapitel 30.70) och Livsmedelssäkerhetsverket (kapitel 30.20).

Genom sin styrning säkerställer jord- och skogsbruksministeriet att verksamheten vid förvaltningsområdets ämbetsverk och inrättningar samt vid de statbidragsorganisationer som sköter offentligrättsliga uppgifter stöder de mål som anges i motiveringen till huvudtiteln och som gäller ansvarsområdets samhälleliga effekt, resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser.

När det gäller resultatet av verksamheten innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

- stödsystemen är enkla, den administrativa bördan lätt och kvaliteten på lagstiftningen god
- forsknings- och utvecklingsverksamheten inom förvaltningsområdet svarar på ett förutseende sätt på informationsbehovet i samhället och stärker det nationella innovationssystemet
- förvaltningen är öppen, serviceinriktad och effektiv och arbetar i nätverk
- förvaltningsområdet utnyttjar digital teknik, gemensamma informationskällor och integrerade informationsflöden i syfte att främja produktiviteten inom den egna verksamheten samt hela ansvarsområdets konkurrenskraft
- statens och förvaltningsområdets koncerntjänster utnyttjas fullt ut.

När det gäller hanteringen av resurser innebär målet enligt motiveringen till huvudtiteln att

- uppgifterna och verksamheten har anpassats till anslagsramarna
- lokalhanteringen, upphandlingen och nätverket av verksamhetsställen är effektiva
- finansieringen från EU och annan extern finansiering utnyttjas effektivt
- förvaltningsstrukturerna stöder produktivitetsökningen, styrningen och ledningen
- personalen är kompetent och mår bra.

Verkställighetsuppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts inom den statliga regionförvaltningen (närings-, trafik- och miljöcentralerna och regionförvaltningsverken), för vilka anslagen inte budgeterats under denna huvudtitel. Uppgifter inom landsbygdsförvaltningen sköts förutom av statens regionförvaltning även i kommunerna.

Verkställighetsuppgifter inom jordbruks- och landsbygdspolitiken, fiskeripolitiken, växters sundhet samt vattenhushållningen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde sköts inom den statliga regionförvaltningen av närings-, trafik- och miljöcentralerna. Deras omkostnader har budgeterats under arbets- och näringsministeriets huvudtitel (32.01.02).

Kostnader för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt uppgift under omkostnadsmomentet för närings-, trafik- och miljöcentralerna (32.01.02) (inbegriper stödfunktioner)

Uppgift	Utfall 2014 mn euro	Utfall 2015 ¹⁾ mn euro	Behov 2016 mn euro	Behov 2017 mn euro
Utveckling av landsbygden	7,683	11,320	12,400	12,400
Jordbruk och livsmedelsekonomi	30,663	25,791	24,100	23,200
Naturresursekonomi	17,008	17,042	12,500	12,500
Sammanlagt	55,354	54,153	49,000	48,100

¹⁾ Ändringarna mellan uppgifterna jämfört med 2014 beror på tekniska ändringar

Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter verkställighetsuppgifter i anslutning till EU:s jordbruks-, landsbygds-, växtskydds- och fiskeripolitik. Det beräknas att ca 712 årsverken används för dessa 2017. De uppgifter som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde och som gäller djurens hälsa och välfärd och tillsynen över livsmedelssäkerheten sköts inom regionförvaltningen av regionförvaltningsverken. Det beräknas att en personal motsvarande ca 57 årsverken sköter dessa uppgifter 2017. Regionförvaltningsverkens omkostnader har budgeterats under finansministeriets huvudtitel (moment 28.40.01). Säkerhets- och kemikalieverket under arbets- och näringsministeriets huvudtitel (moment 32.40.05) svarar för verkställigheten av växtskyddslagstiftningen (enligt uppskattning 22 årsverken 2017).

För uppgifter inom vattenhushållningen används också i fortsättningen de resurser som budgeterats under miljöministeriets huvudtitel (moment 35.01.04) för miljöförvaltningen vid Finlands miljöcentral (enligt uppskattning ca 22 årsverken 2017). Dessutom utför Tullen vissa inspektionsuppgifter som EU:s gemensamma jordbrukspolitik förutsätter samt uppgifter som tillsynsmyndighet inom livsmedelskedjan (enligt uppskattning ca 100 årsverken 2017) under finansministeriets huvudtitel (moment 28.10.02).

01. Jord- och skogsbruksministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 22 171 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för nämnden för projektgodkännanden och statsbidrag som hänför sig till den internationella verksamheten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet stöder uppnåendet av de *effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2017 ställer jord- och skogsbruksministeriet för sin verksamhet preliminärt upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01. I tabellen anges kostnaderna, intäkterna och årsverkerna för jord- och skogsbruksministeriets hela verksamhet.

Kostnader, intäkter och årsverken för jord- och skogsbruksministeriets huvudfunktioner

	2015 utfall			2016 uppskattning			2017 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Lagstiftningsuppgifter	9 135	26	118,8	10 726	8	113,4	10 372	9	111,6
Styrning av förvaltnings- området, verksamhets- och ekonomiplanering	2 520	5	34,6	3 095	-	33,1	2 996	-	32,6
Strategier för och uppföljning av samhälls- politiken	3 426	122	45,1	4 063	128	43,0	3 929	134	42,4
EU-ärenden och internationella ärenden	4 522	534	42,9	4 156	582	40,9	3 991	612	40,3
JSM:s specialuppgifter	4 946	913	19,1	3 930	1 003	18,3	3 768	1 055	18,0
Sammanlagt	24 549	1 600	260,5	25 970	1 721	248,7	25 057	1 810	244,9

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	24 518	27 317	23 981
Bruttoinkomster	1 571	2 760	1 810
Nettoutgifter	22 947	24 557	22 171
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	7 645		
— överförs till följande år	8 572		

Av anslaget används 1 100 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion	1 500
Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion (överföring till moment 30.20.47)	-1 500
Ordnande av verksamhet inom Djurens välfärdscentral (överföring till moment 30.01.05)	-100
Temporär användning av produktivetsbesparing, bortfall av tillägg (-2 årsv.) (överföring till moment 30.01.23)	-1 245
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 23.01.01)	175
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-207

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneglidningsbesparing	-139
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-32
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-153
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-31
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift.)	-315
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-147
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-192
Sammanlagt	-2 386

2017 budget	22 171 000
2016 II tilläggsb.	-192 000
2016 I tilläggsb.	280 000
2016 budget	24 557 000
2015 bokslut	23 874 000

05. Naturresursinstitutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 70 311 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) för att sänka priserna för den avgiftsbelagda verksamheten i fråga om produktionen av elitplanter, högst 80 000 euro
- 2) för sådana hus-, mark- och vattenbyggnadsarbeten samt för sådan ombyggnad av fiskodlingsanstalter och forskningsstationer som hänförs till investeringsutgifter
- 3) till betalning av utgifter för verksamheten för kontroll och testning av växtskyddsmedel
- 4) för finansiering av Finska ekologiska forskningsinstitutets verksamhet
- 5) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.
- 6) för överföring av anslag till utlandet för beviljande av förskottsfinansiering, som till sitt belopp är ringa, till de länder där utvecklingssamarbete pågår, i syfte att genomföra projekt enligt lagen om statliga ämbetsverks och inrättningsanstaltars deltagande i utvecklingssamarbete (382/1989), förutsatt att motsvarande utgift debiteras från anslaget under moment 24.30.66.

Förklaring: Naturresursinstitutet ska inom sitt verksamhetsområde

- 1) bedriva vetenskaplig forskning och utveckling
- 2) producera information och sakkunnigtjänster till stöd för det samhälleliga beslutsfattandet och myndighetsverksamheten
- 3) överföra kunskap och teknologi
- 4) framställa statistik med anknytning till institutets verksamhetsområde, om detta inte hör till någon annan myndighets uppgifter

- 5) föra de register som institutet behöver i verksamheten
- 6) sköta uppgifter som gäller att bevara de genetiska resursernas mångfald
- 7) främja internationellt samarbete
- 8) sköta övriga uppgifter som hör till institutet enligt lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lag
- 9) sköta de uppgifter som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer särskilt.

Naturresursinstitutet stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

- genom att rikta forsknings- och sakkunnigverksamhet i enlighet med effektmålen
- genom att stärka växelverkan med dem som utnyttjar informationen, kunnandet och tekniken
- genom att se till datalagren för förnybara naturresurser blir så öppet och lätt tillgängliga som möjligt.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2017 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Naturresursinstitutet, utöver de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01:

- Möjligheterna för Lynet-samarbete (Sammanslutningen för naturresurs- och miljöforskning) och universitetssamarbete utnyttjas för effektivisering av verksamheten och förbättrande av genomslagskraften.
- Uppgiftslämnarnas skyldighet att lämna uppgifter för statistikproduktionen lättas upp genom att sam använing av informationssystem och register främjas.

Kostnader, intäkter och årsverken för Naturresursinstitutets huvudfunktioner

	2015 utfall			2016 uppskattning			2017 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv. ¹⁾	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Forskningsprocess	81 919	22 844	952	80 640	27 100	841	80 500	28 950	855
Myndighetsprocess	33 653	6 222	411	29 640	5 560	321	25 500	5 600	295
Statistikprocess	3 972	495	44	6 000	1 000	56	6 000	1 000	56
Kundrelationsprocess	5 910	4 812	76	7 000	7 000	82	8 000	8 400	94
Sammanlagt	125 454	34 373	1 483	123 280	40 660	1 300	120 000	43 950	1 300

¹⁾ Årsverken under moment 30.01.05: 1 600 årsverken i budgeten för 2016 och enligt en uppskattning av antalet anställda, 1 300 årsverken i budgetpropositionen för 2017, varav den avgiftsbelagda verksamhetens andel är 120 årsverken.

Naturrekursinstitutets nyckeltal

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Refererade vetenskapliga publikationer, st.	566	600	660
Nedladdningar och spridning av offentliggöranden, pressmeddelanden och e-publikationer, st.	17 900	17 000	18 000
Antalet nedladdningar av statistikuppgifter på webben, st.	106 900	110 000	120 000
Utlåtanden som lämnats, st.	173	175	175
Index för välkändhet och intresse	82	90	95
Anseendeindex (1—5), innovationer	3,5	3,6	3,7
Anseendeindex (1—5), produkter och tjänster	3,4	3,5	3,7
Anseendeindex (1—5), växelverkan	3,6	3,7	3,9
Refererade vetenskapliga publikationer/forskarårsverke	0,9	0,9	1,0
Övriga vetenskapliga publikationer/forskarårsverke	0,2	0,2	0,3
Övriga publikationer/forskarårsverke	2,0	1,3	1,6
Statistik/årsverke inom statistik	1,4	1,0	1,05
Statistik/publikationer/årsverke inom statistik	4,3	3,3	3,5
Direkt insamling av uppgifter ur registren, %	71	75	72
Andel (%) av personalen som disputerat	24	25	26
Arbetsstillfredsställelseindex	3,1	3,2	3,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	123 773	122 534	116 806
Bruttoinkomster	37 213	43 395	46 495
Nettoutgifter	86 560	79 139	70 311
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 717		
— överförs till följande år	15 149		

Bruttoinkomsterna är sammanlagt 46 495 000 euro, varav inkomsterna av den samfinansierade verksamheten utgör 27 895 000 euro, inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten 13 600 000 euro, EU-jordbruksstöden 1 100 000 euro samt övriga inkomster 3 900 000 euro.

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	127	100	100
— övriga intäkter	-	-	-
Intäkter sammanlagt	127	100	100

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	63	60	60
— andel av samkostnader	53	40	40
Kostnader sammanlagt	116	100	100
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	11	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	109	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	7 427	9 535	13 500
— övriga intäkter	40	20	-
Intäkter sammanlagt	7 467	9 555	13 500
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 835	5 215	7 500
— andel av samkostnader	3 470	4 100	5 000
Kostnader sammanlagt	8 305	9 315	12 500
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-838	240	1 000
Kostnadsmotsvarighet, %	90	103	108
Prisstöd	80	80	80
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	-758	320	1 080

För att den inhemska produktionen av bärväxter ska tryggas och riskerna i samband med klimatförändringen och utländska växtskadegörare kunna hanteras behövs det rent plantmaterial. Fortsatt produktion av certifierat elitplantmaterial förutsätter ett prisstöd, som är högst 80 000 euro.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	14 646	17 570	15 000
— finansiering från EU	2 904	3 800	5 200
— annan finansiering utanför statsfinanserna	7 717	10 800	7 695
Intäkter sammanlagt	25 267	32 170	27 895
Totala kostnader för projekten	49 662	58 000	52 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-24 395	-25 830	-24 105
Självfinansieringsandel, %	-49	-44	-46

Det anslag som är avsett för temporär användning av produktivitetssparningar, dvs. 280 000 euro i överföring från moment 30.01.23 används för utgifterna för omorganiseringen av statens vattenbruk.

Av anslaget används minst 168 000 euro för hästhushållningsforskning. I anslaget har beloppet beaktats som ett belopp som finansieras ur den andel av avkastningen av totospel som inflyter under moment 12.30.20.

Av anslaget används 400 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

För vård av fiskbestånden används ca 600 000 euro av anslaget för kontraktsodling och utplantering av värdefisk.

Av anslaget används 200 000 euro för ordnande av Djurens välfärdscentrals verksamhet i anslutning till Naturresursinstitutet.

Som inkomster beaktas andra inkomster än de inkomster av Naturresursinstitutets verksamhet som inflyter under moment 12.30.99.

De inkomster som 2017 inflyter i form av förädlingsavgifter för trädgårdsväxter, 80 000 euro, och de inkomster som till sin karaktär är kapitalinkomster har antecknats under moment 12.30.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ordnande av verksamhet inom Djurens välfärdscentral (överföring från moment 30.01.01)	100
Ordnande av verksamhet inom Djurens välfärdscentral (överföring från moment 30.20.62)	100
Stärkande av den rättspolitiska forskningen	2
Temporär användning av produktivitetsbesparing, bortfall av tillägg (överföring till moment 30.01.23)	-200
Utgifter för omorganisering av statens vattenbruk (överföring från moment 30.01.23)	280
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-5 844
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-593
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	61
Löneglidningsbesparing	-401
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-102
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-373
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-90
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-775
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-423
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-568
Nivåförändring	-2
Sammanlagt	-8 828
2017 budget	70 311 000
2016 II tilläggsb.	-507 000
2016 budget	79 139 000
2015 bokslut	90 992 000

22. Forskning och utveckling (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 343 000 euro.

Anslaget får användas till arvoden och andra konsumtionsutgifter för forskning, utredningar och utvärderingar som skaffas hos ämbetsverk, inrättningar eller andra organisationer och som stöder den strategiska styrningen och utvecklingen inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde samt för beviljande av statsunderstöd i anslutning till dessa.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av visstidsanställd personal motsvarande högst 25 årsverken.

Vid nettobudgeteringen har som inkomster beaktats de statliga ämbetsverkens och inrättningarnas andelar i projekt för samarbetsforskning.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för att skaffa forskningsdata till stöd för det beslutsfattande som stöder de effektmål och mål för resultatet av verksamheten som anges i motiveringen till huvudtiteln.

Med anslaget finansieras nationella forskningsprojekt i anslutning till EU:s ERA-NET-program och andra nationella andelar av forskningsprojekt som hänför sig till EU:s strategier och handlingsplaner. Andra statliga ämbetsverks och inrättningars finansieringsandelar till projekt för samarbetsforskning som finansieras av detta anslag och som omfattas av jord- och skogsbruksministeriets helhetsansvar intäktsoförs under detta moment. Inkomsterna beräknas uppgå till 30 000 euro.

2017 budget	1 343 000
2016 budget	1 343 000
2015 bokslut	1 593 000

23. Administrativa arrangemang (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 420 000 euro.

Anslaget får användas till anskaffning av investeringar, forskning och undersökningar som främjar produktiviteten inom förvaltningsområdet samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivetsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att använda anslaget för projekt som stöder en förbättrad produktivitet inom förvaltningsområdet. Ämbetsverken inom förvaltningsområdet får finansiera sådana projekt med anslaget som jord- och skogsbruksministeriet särskilt har avtalat om med ämbetsverket.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Investeringar i apparaturen vid forskningsstationen Metsähovi (överföring till moment 30.70.01)	-520
Revidering av stödtillämpningen (överföring till moment 30.20.03)	-1 850
Temporär användning av produktivitetsbesparing, bortfall av tillägg (överföring från moment 30.01.01)	1 245
Temporär användning av produktivitetsbesparing, bortfall av tillägg (överföring från moment 30.01.05)	200
Temporär användning av produktivitetsbesparing, bortfall av tillägg (överföring från moment 30.20.02)	1 950
Temporär användning av produktivitetsbesparing, bortfall av tillägg (överföring från moment 30.20.03)	595
Utgifter för omorganisering av statens vattenbruk (överföring från moment 30.01.05)	-280
Utveckling av informationssystemet för veterinärförvaltningen (Elvi) och Vati-projektet inom miljö- och hälsoskyddet (överföring till moment 30.20.02)	-920
Sammanlagt	420

2017 budget 420 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 27 390 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	152
Sammanlagt	152

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	27 390 000
2016 budget	27 238 000
2015 bokslut	25 652 485

66. Vissa medlemsavgifter och finansiella bidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 353 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till sådana internationella organisationer med anknytning till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde som är verksamma i Finland och andra länder samt till andra betalningar som föranleds av internationella åtaganden. Av anslaget får högst 1 600 000 euro användas för basfinansiering av Europeiska skogsinstitutet.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-400
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-3
Nivåförändring	1 000
Sammanlagt	597

Momentets anslag har ändrats till ett förslagsanslag.

2017 budget	4 353 000
2016 budget	3 756 000
2015 bokslut	3 744 000

10. Utveckling av landsbygden

Förklaring: Denna förklaringsdel gäller kapitlen 30.10 och 30.20.

Omvärlden

Största delen av Finlands areal är landsbygd. På landsbygden bor ungefär en tredjedel av befolkningen. Landsbygdsområdena utgör en miljö med såväl företagsverksamhet som fast boende och fritidsboende. Landsbygdsområdenas möjligheter ligger i en mångsidigare företagsverksamhet och ett hållbart och mångsidigt utnyttjande av bioekonomin. Utnyttjandet av de möjligheter som företagandet och boendet ger förutsätter att man genom samarbete mellan de olika förvaltningsområdena säkerställer att landsbygden är tillgänglig och att de grundläggande strukturerna och tjänsterna fungerar. Det behövs också lokala utvecklingsinitiativ som främjar landsbygdens livskraft.

Landsbygdsområdenas näringsstruktur varierar enligt landsbygdstyp och region. På glesbygden är näringsstrukturen ensidig och sårbar. På kärnlandsbygden och den stadsnära landsbygden är näringsstrukturen mångsidigare och sysselsättningsmöjligheterna bättre. Antalet mikro- och småföretag har ökat i synnerhet på den stadsnära landsbygden, vilket har lett till att skillnaden i utvecklingen mellan å ena sidan den stadsnära landsbygden och å andra sidan glesbygden och kärnlandsbygden ytterligare har ökat något. Denna utvecklingstrend beräknas fortsätta. Ur ett regionalt perspektiv är situationen för landsbygdsområdena bättre i södra och västra Finland än i östra och norra Finland.

På landsbygden accentueras många av de framtida utmaningar som vårt land står inför. Minskningen av antalet bosatta på landsbygden har jämnats ut, men snedvridningen av befolkningsstrukturen fortsätter. De äldres andel av befolkningen ökar i synnerhet på glesbygden. Äldreförsörjningskvoten (antalet 64 år fyllda per person i yrkesverksam ålder, dvs. 15—64 år) är 0,5 på glesbygden, 0,4 på kärnlandsbygden och 0,29 på den stadsnära landsbygden, medan kvoten är 0,28 i stadsområden och 0,31 i genomsnitt i hela landet. Den lägre inkomstnivån på landsbygden samt de långa avstånden och den glesa bebyggelsen försvårar bl.a. upprätthållandet av servicen. För att det ska vara möjligt att trygga servicen behövs det inte bara stöd från samhällets sida utan

även innovationer och nyföretagsamhet. På landsbygden är sysselsättningsläget som helhet mycket svagt och andelen långtidsarbetslösa är stor. Samtidigt har många företag på landsbygden dock brist på kvalificerad arbetskraft. I de arbetskraftsintensiva branscherna, såsom inom trädgårdsodlingen och växthusproduktionen, finns det däremot allt fler utländska arbetstagare.

Den inhemska jordbruksproduktionen utgör grunden för hela livsmedelskedjan. Jordbruk idkas i hela landet, även om produktionen de senaste åren har koncentrerats till de områden som med tanke på produktionsförhållandena relativt sett är förmånligast. Antalet gårdar har minskat och gårdarna ökat i storlek redan i årtionden, men produktionsmängderna och åkerarealerna har ändå hållits på en relativt stabil nivå. Produktionsmängderna när det gäller de viktigaste produkterna motsvarade i det närmaste den inhemska konsumtionen med undantag för produktionen av nöt- och färgkött, råg och socker samt produktionen av proteingrödor och oljevaxter som kompletterande protein vid utfodringen inom husdjurssektorn. Självförsörjningen av protein är en viktig försörjningsberedskapsfråga redan nu, men den kommer att bli ännu viktigare i framtiden. Efterfrågan på protein ökar i hela världen. Dessutom kan störningar i produktionen t.ex. på grund av väderförhållandena tillfälligt hämma ett tillräckligt utbud av den viktigaste proteinkällan i foder, nämligen soja.

Den snabba strukturutvecklingen inom jordbruket beräknas fortsätta. Antalet gårdar minskar, produktionen blir effektivare och koncentreras till större produktionsenheter. Den genomsnittliga åkerarealen har ökat med 16,2 hektar sedan år 2000 och är nu ca 44,2 hektar (gårdar med ekologisk produktion 52,8 hektar). På motsvarande sätt ökar också storleken på produktionsenheterna inom husdjursskötseln och ny teknik tas i bruk inom produktionen. Som exempel kan nämnas att mjölgårdarna nu har i genomsnitt ca 33 kor, medan motsvarande antal år 2000 var 15,2. Uppskattningsvis mer än en fjärdedel av mjölken produceras på gårdar som har en mjölkningsrobot. Bibehållandet av den relativa konkurrenskraften förutsätter att jordbrukets struktur- och produktionsutveckling är minst lika snabb som i de viktigaste konkurrentländerna. Strukturstöden har central betydelse när det gäller att främja investeringar. En del av gårdarna väljer att göra verksamheten mångsidigare i stället för att specialisera produktionen, vilket märks i form av en relativ ökning av andelen gårdar som bedriver annan företagsverksamhet.

Det är viktigt att jordbrukets lönsamhet och konkurrenskraft upprätthålls så att den inhemska råvaruproduktionen bibehålls. Då känner man också till matens ursprung så bra som möjligt. Tillräcklig lönsamhet är också en förutsättning för produktionsutvecklande investeringar och för att det ska finnas sådana som vill ta över produktionen på gårdarna. Investeringar och utvecklande av kompetensen främjar produktionseffektiviteten och en hållbar användning av naturresurserna. Även i fortsättningen behövs det både jordbrukarstöd som säkerställer den grundläggande lönsamheten i produktionen och strukturstöd som främjar en mer långsiktig utveckling för att det ska vara möjligt att bevara verksamhetsförutsättningarna för en mångsidig jordbruksproduktion som bygger på familj jordbruk.

Det har blivit svårare att förutse jordbrukets ekonomiska omvärld till följd av att priserna på produkter och insatsvaror har varierat mera än tidigare. De senaste åren har priserna på insatsvaror stigit snabbare än priserna på produkterna, vilket har försämrat produktionens lönsamhet i synnerhet inom husdjursskötseln. Oförutsebara händelser, såsom Rysslands förbud mot import av livsmedel, har ytterligare försämrat lönsamheten, i synnerhet inom mjölkproduktionen. På grund av konkurrenssituationen har gårdarna begränsade möjligheter att förbättra lönsamheten på mark-

nadsvillkor. Hur försäljningsinkomsterna av jordbruksprodukter och priserna på insatsvaror utvecklas kan inte just påverkas med åtgärder från statsmaktens sida.

Jordbruksproduktionens lönsamhet påverkas inte bara av försäljningsinkomsterna och kostnaderna utan på ett centralt sätt också av EU-stöden och de nationella stöden för jordbruket. Deras andel av jordbrukets och trädgårdsodlingens totala intäkter är ungefär en tredjedel. Alla betydande stödsystem reviderades 2015, vilket innebär att stödsystemens innehåll nu i huvudsak är klart för de närmaste åren. Detta underlättar planeringen av produktionen. Stödhelheten har byggts upp så att den är så balanserad som möjligt med tanke på de olika produktionsinriktningarna och regionerna.

Jordbrukets och livsmedelsekonomins konkurrenskraft i finländska förhållanden baserar sig i framtiden allt mera på ett gediget kunnande hos alla aktörer inom livsmedelskedjan och på utvecklandet av innovationer och på ett snabbt ibruktage av dem. Till dessa hör bl.a. nya produkter inom bioekonomin, ny produktionsteknik och nya miljövänliga produktionssätt. Konkurrenskraften kan ökas genom en höjning av förädlingsvärdet på produktionen i livsmedelskedjan, ökad export eller specialisering på t.ex. ekologisk produktion. Även naturproduktbranschen är en växande sektor som ger olika fördelar med tanke på välbefinnandet och kommersiella möjligheter.

Livsmedelssektorn är den fjärde största branschen inom industrin. Hela livsmedelskedjan, från jordbruket till livsmedelsindustrin och handeln, sysselsätter ca 300 000 personer i Finland, dvs. ca 12 % av den sysselsatta arbetskraften. Förädlingen av livsmedel har polariserats i Finland. Några stora företag har en stark roll i branschen, trots att 99 % av företagen i branschen, mätt enligt antalet anställda, hör till de små och medelstora företag som sysselsätter färre än 250 personer. Med tanke på livsmedelskedjan är det viktigt att branschen har starka, innovativa och konkurrenskraftiga företag.

Maten utgör en viktig del av människornas vardag och den utgör också en del av vår nationella kultur och identitet. Konsumenternas val och matkunnande har stor inverkan på matsektorn och dess framtid. Allt oftare fattar konsumenterna sina köpbeslut inte bara utifrån den egna hälsan och det egna välbefinnandet utan också utifrån produktionsdjurens välbefinnande samt produktionskedjans miljöbelastning och sysselsättningsaspekter. Livsmedelskedjan har blivit längre och internationaliserats, samtidigt som intresset för bl.a. närproducerad och ekologisk mat har ökat. Matens ursprung, produktionssätt, säkerhet och renhet intresserar konsumenterna i allt högre grad. Genom information och matfostran är det möjligt att öka kunskapen om ett ansvarsfullt och hållbart livsmedelssystem.

Globaliseringen av livsmedelsmarknaden medför nya utmaningar när det gäller att hantera riskerna inom livsmedelssektorn, såsom sjukdomar som sprider sig med livsmedel, levande djur eller animaliska produkter samt växter från länder med bristfällig sjukdoms- eller hygiensituation eller med produktionsförhållanden som leder till att dessa risker inte kan hanteras. De medvetna konsumenterna kräver ansvarstagande verksamhet inom såväl handeln som industrin och primärproduktionen. De olika delarna av livsmedelssektorn är på många sätt kopplade till varandra, vilket medför att framgång för en part också inverkar på framgången för övriga parter. Denna helhet styrs genom livsmedelspolitiken. En ny redogörelse om livsmedelspolitik lämnas till riksdagen hösten 2016.

Näringarna inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde är betydande användare av naturresurser. De negativa effekterna av detta minskas genom olika åtgärder. Näringsutsläppen från jordbruket i marken och vattendragen har minskat tack vare landsbygdsprogrammets åtgärder, ökad miljömedvetenhet och miljökompetens, ändrade konsumtionsvanor samt nya, preciserade produktionsmetoder och ökad ekologisk produktion. Klimatförändringen, mängden och kvaliteten på naturresurserna, planläggningen och annan styrning av samhällsstrukturen samt metoderna för energiproduktion inverkar i väsentlig grad också på utvecklingen inom livsmedelssektorn och i landsbygdsområdena. Att bromsa klimatförändringen och anpassa sig till den kvarstår som en stor framtida utmaning. Den kräver lösningar som inverkar på markanvändningen, energiförbrukningen, återvinningen av näringsämnen, jordbruksproduktionen och produktionsteknikerna. I enlighet med målen för den nationella energi- och klimatstrategin kommer produktionen och användningen av jordbruksbaserade energikällor att öka de närmaste åren.

De viktigaste åtgärderna och metoderna för att uppnå de samhälleliga effektmålen

Uppnåendet av de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln främjas genom anslag och åtgärder inom politiksektorerna för utveckling av landsbygden (kapitel 30.10) och jordbruk och livsmedelsekonomi (kapitel 30.20).

Det primära målet för *utveckling av landsbygden* är att utnyttja landsbygdsområdenas potential och öka livskraften på ett hållbart sätt. Inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde görs insatser till stöd för målen för utveckling av landsbygden, bl.a. genom företagsstöd för landsbygden, forsknings- och utvecklingsprojekt samt rådgivning inom näringarna och 4H-verksamheten på landsbygden. Viktiga redskap är arbetet inom landsbygdspolitiska rådet (MANE), som fortsätter landsbygdspolitiska samarbetsgruppens arbete, och programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020 (nedan landsbygdsprogrammet), där resurserna riktas i synnerhet till glesbygden och kärnlandsbygden. Genom landsbygdsprogrammet främjas tillväxt, sysselsättning och en hållbar utveckling i landsbygdsområdena samt konkurrenskraft och tillväxt inom jordbruket och annan affärsverksamhet som baserar sig på livsmedelskedjan. Syftet med programmet är att bevara basnäringarna på landsbygden och göra dem mångsidigare samt att stärka lokal verksamhet som sker på invånarnas eget initiativ. Åtgärderna inom programmet syftar till att förbättra miljöns tillstånd. Möjligheterna att bo och vara företagare på landsbygden påverkas genom att servicen och tillgängligheten stöds. Åtgärderna inom landsbygdsprogrammet finansieras med anslag både under kapitel 30.10 (mom. 30.10.40, 30.10.41, 30.10.43 och 30.10.64, inklusive tekniskt bistånd) och kapitel 30.20 (mom. 30.20.43 och 30.20.44).

Inom landsbygdsprogrammet har man satt upp som mål att inom programperioden 2014—2020 skapa sammanlagt minst 5 000 nya arbetsplatser, stöda 6 000 företags etablering, utveckling och investeringar samt utbilda minst 20 000 personer. Målet för strukturstödet till jordbruket är att 9 000 investeringar och 2 700 generationsväxlingar stöds. Resultaten av programmen följs upp årligen. Lokala utvecklingsinitiativ följs upp på basis av antalet Leader-finansierade utvecklingsprojekt.

Förutsättningarna för konkurrenskraft inom jordbruket stöds med jordbrukarstöd som stöder den grundläggande lönsamheten, strukturstöd som stöder lönsamhets- och produktivitetsutvecklingen inom jordbruket samt med forskning och rådgivning. Det är möjligt att påverka jordbrukarnas inkomstnivå och lönsamheten inom produktionen i synnerhet genom EU:s direkta stöd (mom. 30.20.41), kompensationsersättningarna (mom. 30.20.44) och de nationella stöden för jordbruket

och trädgårdsodlingen (mom. 30.20.40). Ungefär hälften av jordbrukarstöden ingår i landsbygdsprogrammet. Målen för varje stödsystem har presenterats i förklaringsdelarna under momenten.

Stöden till jordbrukarna och stödets EU-andel åren 2015—2017 (mn euro)¹⁾

	2015 ²⁾	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Ersättningar för djurens välbefinnande	65	68	68
— statens andel	38	39	39
— EU:s andel	27	29	29
Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen	327	322	335
EU-inkomststöd ³⁾	523	523	523
Arealbaserade miljöersättningar, ekologisk produktion och icke-produktiva investeringar sammanlagt	249	278	290
— statens andel	144	161	168
— EU:s andel	105	117	122
Kompensationsersättningar sammanlagt	552	547	552
— statens andel	455	450	455
— EU:s andel	97	97	97
Jordbrukarstöd sammanlagt	1 716	1 738	1 758
— statens andel	964	972	987
— EU:s andel	752	766	771
— EU:s andel, %	44	44	44

¹⁾ I tabellen anges det stöd som gäller åren 2015—2017. Utbetalningen av stödet kan fördelas mellan stödåret och det därpå följande året.

²⁾ I tilläggsbudgeten för 2015 budgeterades ett anslag av engångsnatur på sammanlagt 20 miljoner euro under moment 30.10.44, Åtgärder för att trygga jordbrukets verksamhetsförutsättningar, för ersättningar som föranleds av de svårigheter som beror på Rysslands motsanktioner.

³⁾ Dessutom beräknas det att 8,9 miljoner euro i EU-krisstöd betalas år 2016.

Alltför stora störningar på marknaden för jordbruksprodukter stabiliseras med hjälp av de marknads- och interventionsåtgärder som ingår i EU:s marknadssystem. Exportstöden slopas i enlighet med vad som WTO:s ministerkonferens kom överens om i december 2015. Det beräknas att beloppet av EU-marknadsstöden minskar med 1 miljon euro jämfört med 2016 års nivå. Marknadsstöden finansieras helt och hållet av EU (mom. 30.20.41). Till interventionsverksamheten hör närmast lagring av produkter. För finansieringen av åtgärderna finns Interventionsfonden för jordbruket, vars utgifter i huvudsak finansieras med medel ur EU:s garantifond för jordbruket.

De snabba förändringarna i verksamhetsmiljön inom jordbruket förutsätter dessutom senaste kunskap om bl.a. organisering av produktionen, ledning och riskhantering på de allt större gårdarna och att denna kunskap snabbt förmedlas till jordbrukarna. Rådgivningsorganisationerna stöder företagsamhet på landsbygden genom att affärs- och marknadskompetensen ökas och genom att produktiviteten och generationsväxlingar och andra ägarskiften främjas. Statsunderstödet till rådgivningsorganisationerna, med vilket det garanteras ett rådgivningsutbud som är regionalt och innehållsmässigt täckande, har budgeterats under moment 30.10.50. Med medel under moment 30.20.43 genomförs dessutom rådgivningssystemet inom landsbygdsprogrammet. Rådgivningsorganisationerna deltar också i genomförandet av denna rådgivning.

Strukturstöden till jordbruket främjar struktur- och produktionsutvecklingen och förbättrar på det sättet jordbrukets lönsamhet och konkurrenskraft. Syftet med startstöden är att förbättra lantbruksföretagarnas åldersstruktur och trygga kontinuiteten i produktionen. Strukturstöden styrs till familjejordbruk och till sammanslutningar som driver familjejordbruk. De disponibla medlen riktas till verksamhet som är av central betydelse med tanke på näringens kontinuitet och förbättrandet av lönsamheten inom produktionen. Storleken på investeringarna har ökat de senaste åren, vilket i sin tur ökar behovet av stöd. I och med en mer effektiv och utökad produktion har t.ex. den mjölmängd som producerats på de gårdar med mjölkboskap som är med i uppföljningen av avkastningen tredubblats per gård under de senaste femton åren och under samma tid har det genomsnittliga antalet kor på gårdarna fördubblats.

Investerings- och startbidrag som delfinansieras av EU finansieras med anslag i budgeten (mom. 30.10.40). De investeringsbidrag som i sin helhet finansieras nationellt beviljas och betalas fortfarande ur Gårdsbrukets utvecklingsfond. Gårdsbrukets utvecklingsfonds ekonomiska situation har granskats i följande tabell. Jordbruksinvesteringar och etablering av jordbruk främjas också med hjälp av räntestöd (mom. 30.10.41).

Stödform i fråga om det strukturstöd till jordbruket som beviljas ur Gårdsbrukets utvecklingsfond och budgeten åren 2015—2017 (mn euro)

	2015 bokslut	2016 uppskattning	2017 uppskattning
GÅRDSBRUKETS UTVECKLINGSFOND			
Disponibla medel sammanlagt	84,96	123,30	145,60
— egna inkomster (bl.a. amorteringar och räntor)	30,65	26,20	22,00
— återtagande av lån och bidrag	0,15	0,10	0,20
— inkomster från EU + diverse inkomster	7,94	25,00	-
— belopp som överförs från föregående år	45,27	60,80	85,20
— övriga inkomster	0,70	0,20	0,20
— överföring från budgeten	0,25	11,00	38,00
LÅN, sammanlagt			
Ur Gårdsbrukets utvecklingsfond (statliga lån)	0,86	2,20	2,00
Räntestödslån sammanlagt (mom. 30.10.41)	79,61	250,00	250,00
BIDRAG			
Ur Gårdsbrukets utvecklingsfond	13,87	24,50	44,50
EU delfinansierade bidrag (mom. 30.10.40)	41,43	88,00	67,50 ¹⁾
RÄNTESTÖD FÖR RÄNTESTÖDSLÅN			
(mom. 30.10.41)	12,67	17,00	14,00

¹⁾ Dessutom beräknas det att en obunden bevilningsfullmakt på 10,5 miljoner euro överförs från 2016.

I enlighet med regeringsprogrammet ska satsningar som förbättrar lönsamheten inom jordbruket kanaliseras via Gårdsbrukets utvecklingsfond under regeringsperioden åren 2016—2018. De föreslagna bidragen, bevilningsfullmakten för räntestödslån och Gårdsbrukets utvecklingsfonds disponibla medel för 2017 beräknas räcka för investeringar i den omfattning som motsvarar behovet av strukturutveckling inom jordbruket på lång sikt.

Genom systemet med avträdelsestöd (mom. 30.10.42) främjas en ökning av enhetsstorleken samt generationsväxlingar inom jordbruket och renhushållningen. Syftet är också att sänka lantbruksföretagarnas medelålder. Det nuvarande systemet med avträdelsestöd fortsätter till 2018.

Jordbruk och livsmedelsekonomi

	2013	2014	2015 uppskattning	2016—2017 mål
Företagarinkomst från jordbruket (euro/FWU) ¹⁾	19 300	18 800	10 000	ökar
Den inhemska produktionens andel (%) av konsumtionen				
— kött sammanlagt	81	81	81	oförändrat
— mjölkprodukter sammanlagt	68	70	67	ökar
Självförsörjningsgraden i fråga om kompletterande protein (%) ²⁾	14	12	16	ökar
Värdet av jordbruksproduktionen (mn euro) ³⁾	4 175	3 906	3 670	ökar
Bruttovärdet av livsmedelsproduktionen sammanlagt (mn euro) ⁴⁾	28 262	27 742	<27 742	ökar
Värdet av livsmedelsexporten (mn euro)	1 626	1 595	1 473	ökar

¹⁾ FWU är arbetsinsatsen av en heltidsarbetande medlem av en företagarfamilj. Siffrorna för 2014 och 2015 är uppskattningar.

²⁾ Inbegriper andelen ryps, raps, bondbönor och arter av det kompletterande proteinet inom husdjurssektorn.

³⁾ Siffrorna för 2014 och 2015 är uppskattningar.

⁴⁾ Produktionens bruttovärde inom jordbruket, livsmedelsindustrin, förplägnadsverksamheten samt parti- och detaljhandeln med livsmedel. Siffrorna för 2014 och 2015 är uppskattningar.

Landsbygdsprogrammet innehåller åtgärder för att *förbättra miljöns tillstånd*. De viktigaste åtgärderna är miljöersättningar och ekologisk produktion, vilka finansieras under mom. 30.20.43. Dessa har samordnats med det förgröningsstöd som ingår i systemet med direktstöd. Resultaten av uppföljningsundersökningen av effekterna av miljöstödet för jordbruk (1995—2013) visar att den potentiella belastningen av näringsämnen från jordbruket, mätt utifrån näringsbalansen, har minskat.

Landsbygdsprogrammet innehåller också många andra viktiga åtgärder för att förbättra miljöns tillstånd. Programmets åtgärder gör det möjligt att på ett hållbart sätt utveckla jordbruksproduktionen och livsmedelskedjan så att näringsämnena inom jordbruket kan användas för nyttbruk och återvinnas. Investeringsstöden gör det möjligt att ordna återvinningen av stallgödsel genom processering och genom utvecklande av logistiken och nya gödselprodukter. Genom projekten främjas samarbetet mellan husdjursuppfödarna och växtodlingsgårdarna samt utvecklas återvinningen av näringsämnen och ekoeffektiviteten i hela produktionskedjan i samarbete med producentorganisationerna.

Avsikten är att genom åtgärder inom klimatprogrammet för lantbruk (Steg mot klimatvänligare mat) minska klimatbelastningen från livsmedel samt förbättra anpassningen till klimatförändringen inom livsmedelsystemet, samtidigt som konsumenternas förväntningar när det gäller ansvarsmedvetenheten inom produktionen beaktas.

Minskning av miljöbelastningen

	1995—1999 i genomsnitt	2000—2006 i genomsnitt	2007—2013 i genomsnitt	2014 utfall	2015—2017 mål
Kvävebalans på riksnivå, kg N/ha ¹⁾	70,7	54,5	47,2	48,8	<46,0
Fosforbalans på riksnivå, kg P/ha	12,9	7,7	4,1	3,9	<5,0
Utsläpp av växthusgaser från jordbruks- sektorn, miljoner ton CO ₂ /ekv ²⁾	6,7	6,4	6,4	6,5	<6,5
Utsläpp av växthusgaser från mark- användningen inom jordbruket, miljoner ton CO ₂ /ekv ³⁾	7,0	7,2	7,3	7,6	<7,6
Utsläpp av ammoniak från jordbruket, kt/år ⁴⁾	31,6	32,2	32,3	33,5	<33,5

¹⁾ Kväve- och fosforbalansen beskriver skillnaden mellan de näringsmängder som kommer via de insatser som används på en åkerhektar och de näringsmängder som är bundna vid slutprodukten (sifferkälla Naturresursinstitutet).

²⁾ Till utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn räknas utsläpp av metan från husdjurens matsmältning och gödselhanteringen, utsläpp av dikväveoxid från gödselhantering och odlingsjord samt koldioxidutsläpp från kalkning (sifferkälla Statistikcentralen "Greenhouse gas emissions in Finland 1990—2014" 15.1.2016). Till följd av de ändringar som skett i utsläppsberäkningarna har hela tidsserien förändrats.

³⁾ Utsläpp av växthusgaser från markanvändningen inom jordbruket (markanvändning, förändringar i markanvändningen samt skogsbrukssektorn) är koldioxidutsläpp från odlingsmark och gräsbevuxna områden (sifferkälla Statistikcentralen "Greenhouse gas emissions in Finland 1990—2014" 15.1.2016). Till följd av de ändringar som skett i utsläppsberäkningarna har hela tidsserien förändrats.

⁴⁾ Källa: Inventeringsrapport till konventionen om långväga transport av luftföroreningar - Informative Inventory Report, IIR 2016.

Till de EU-finansierade åtgärderna för utvecklande av livsmedelskedjan (mom. 30.20.46) hör t.ex. frukt- och grönsaksorganisationernas åtgärdsprogram. Stöd som i sin helhet finansieras nationellt under moment 30.20.47 beviljas för åtgärder som bl.a. syftar till att stärka konsumenternas förtroende, höja uppskattningen för mat och matkultur, säkerställa kompetensen hos aktörerna inom livsmedelskedjan, främja hälsosamma matvanor samt skapa ett säkert spårbarhets- och ansvarssystem för den finländska livsmedelskedjan. Med medel under momentet stöds likaså de åtgärder som ingår i utvecklingsprogrammen som gäller den ekologiska branschen och närproducerad mat samt uppnåendet av de mål som i form av statsrådets principbeslut satts upp för sektorn för ekologisk och närproducerad mat för perioden fram till 2020. Ett gemensamt mål för programmen för närproducerad och ekologisk mat är att öka andelen närproducerad och ekologisk mat i den offentliga upphandlingen genom förbättrad upphandlingskompetens och bättre kvalitetskriterier. Avsikten med programmet för ekologisk mat är att höja åkerarealen med ekologisk odling till 20 % av odlingsarealen före 2020.

Ekologisk och närproducerad mat

	2013	2014	2015	2016—2017 mål
Mikro- och småföretag i livsmedelsbranschen ¹⁾				
— antal (st.)	2 797	2 815	>2 815	ökar
— produktionens förädlingsvärde (mn euro)	661,7	646,5	>646,5	ökar
Åkerareal med ekologisk odling (%) ²⁾	9,0	9,4	9,9	ökar
Antal ekologiska husdjursgårdar (st.) ²⁾	814	825	899	ökar
Antal producenter av ekologiska livsmedel (st.) ¹⁾	621	651	>680	ökar

¹⁾ Uppgifterna om antalet företag enligt statistik från Ruoka-Suomi, förädlingsvärdet enligt Statistikcentralens näringsgrensstatistik. På grund av tidtabellen för närstatistiken är klar finns inte utfallet för 2015 att tillgå.

²⁾ Källa: Livsmedelssäkerhetsverket.

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet är viktiga styrkor hos den finländska maten. Den goda situationen upprätthålls med hjälp av författningsstyrning, rådgivning, egenkontroll och riskbaserad myndighetstillsyn. När det gäller hanteringen av säkerhetsrisker ligger tyngdpunkten på att bekämpa sjukdomar som sprids mellan djur och människor (zoonoser), på att förhindra att nya allvarliga djursjukdomar och farliga växtskadegörare sprids till Finland samt på att utveckla kris-hanteringen. Högklassiga, säkra och för Finland lämpliga produktionsinsatser säkerställer för sin del verksamhetsförutsättningarna inom jordbruket.

Målet är att i samarbete med livsmedelskedjan säkerställa en god näringsmässig kvalitet på livsmedel, livsmedelssäkerhet och sådan information om livsmedlen som inte vilseleder konsumenterna. Åtgärderna mot förfalskningar, bedrägerier och grå ekonomi i livsmedelskedjan effektiviseras.

Genom samarbete mellan den offentliga och den privata sektorn skapas i den finländska livsmedelskedjan sådana säkerhets-, kvalitets- och spårbarhetssystem med vilka hanteringen av livsmedelssäkerhetsrisker och av aktörernas och konsumenternas ekonomiska risker säkerställs och som ger bra förutsättningar också för export av livsmedel. Djurens välbefinnande främjas genom en revidering av lagstiftningen, stödsystem (mom. 30.10.43) och tillsyn.

Den kontroll som täcker hela livsmedelskedjan och som hänför sig till livsmedlens säkerhet och kvalitet utvecklas på det sätt som EU:s rättsakter förutsätter. Kontrollen och forskningen riktas så att de stöder de samhälleliga effektmål som ställts upp i motiveringen till huvudtiteln.

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet

	2013	2014	2015	2016—2017 mål
Djursjukdomar som är farliga eller lätt sprider sig (st.)	2	0	0	0
Farliga växtskadegörare (nya bestående) (st.)	0	1	0	0
Andelen husdjursgårdar som fått ersättningar för djurens välbefinnande (%)	36	38	42	ökar

Livsmedelssäkerhet och livsmedelskvalitet

	2013	2014	2015	2016—2017 mål
Rapporterade livsmedelsburna matförgiftnings- epidemier (st.)	43	36	40	under 45
— antal insjuknade (st.)	573	702	655	under 1 000
Förekomst av salmonella (%)				
— i djur inom livsmedelsproduktionen och i livs- medel	under 1	under 1	under 1	under 1
— i foder för djur inom livsmedelsproduktionen	under 0,5	0	0	0
Objekt som nått den bästa nivån vid OIVA- inspektionerna av lokalerna (%)	82,4	86	88	över 85
Andel objekt som uppfyller kraven (%)				
— jordbrukets insatsvaror (frön, gödsel- fabrikat, växtskyddsmedel och foder)	över 95	över 95	över 94	över 95
— den ekologiska livsmedelskedjan	över 95	97	98	över 95
— på urval baserad tillsyn över djurskyddet	71	78	82	över 85

Målet vid utvecklingen av myndighetsövervakningen är att säkerställa jämlig och enhetlig service i hela landet samt att förbättra effekten och omfattningen på basis av riskbedömning och med hjälp av egenkontroll. Publiceringen av uppgifter om livsmedelstillsynen utvecklas. Livsmedels-säkerhetsverket Evira (mom. 30.20.02) leder, styr och utvecklar tillsynen inom hela livsmedels-
kedjan samt utför vetenskaplig forskning och riskbedömning till stöd för tillsynen och riskhante-
ringen.

40. Start- och investeringsbidrag till jordbruket (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 71 976 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfon-
den för landsbygdsutveckling (EJFLU) för startbidrag till unga jordbrukare och unga näringsid-
kare och investeringsbidrag till jordbruket enligt programmet för utveckling av landsbygden i
Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under programperioden
2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstäm-
melse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJ-
FLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2017 får beslut om beviljande som hänför sig till programperioden 2014—2020 fattas för
67 500 000 euro. Om en del av den beviljningsfullmakt för 2016 som gäller programperioden
2014—2020 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2017.

Förklaring: Startbidragen till unga jordbrukare och unga näringsidkare samt investerings-
bidragen till jordbruket ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland
2014—2020. Genom bidragen förbättras jordbrukets produktivitet och konkurrenskraft, minskar
den ekonomiska risken i samband med etablering av jordbruk samt tryggas en fortsatt jordbruks-

produktion. Investeringar stöds förutom med delfinansierade bidrag som beviljas under momentet dessutom med räntestöd (mom. 30.10.41) samt nationella bidrag och statsborgen som beviljas ur Gårdsbrukets utvecklingsfond.

Bidragsbesluten beräknas uppgå till sammanlagt 67 500 000 euro. Av detta belopp beräknas startbidragen uppgå till ca 12 000 000 euro och investeringsbidragen till 55 500 000 euro. Utbetalningen av bidragen sker under fyra år.

År 2017 behövs det uppskattningsvis sammanlagt 71 976 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 30 230 000 euro och den nationella medfinansieringen 41 746 000 euro. EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (mn euro)

	2017	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före år 2017	55,1	33,2	10,9	-	-	99,2
Förbindelser år 2017	16,9	25,2	16,9	8,5	-	67,5
Utgifter sammanlagt	72,0	58,4	27,8	8,5	-	166,7

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av anslaget under moment 30.10.40 (mn euro)

Åtgärd	De ekonomiska ramarna programperioden 2014—2020			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	betalat 2015	budgeterat 2016	budgetprop. 2017
Start- och investeringsbidrag	170,9	236,1	407,0	-	54,8	72,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	17 176
Sammanlagt	17 176

Anslaget står delvis utanför ramen.

2017 budget	71 976 000
2016 budget	54 800 000
2015 bokslut	22 000 000

41. Räntestöd för näringsverksamhet på landsbygden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 14 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntegottgörelser till kreditinstitut för räntestödslån enligt lagen om strukturstöd till jordbruket (1476/2007), lagen om finansiering av landsbygdsnärningar (329/1999), lagen om strukturstöd för renhushållning och naturnärningar (986/2011), lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar (45/2000), landsbygdsnäringslagen (1295/1990) och lagen om gårdsbruksenheter (188/1977).

Fullmakt

År 2017 får räntestöd godkännas i fråga om ett lånekapital på högst 250 000 000 euro. Om en del av bevilningsfullmakten för 2016 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2017.

Förklaring: För räntestödslån som beviljas med stöd av lagen om strukturstöd till jordbruket är det årliga räntestödet i fråga om lån som beviljats 2013 och därefter högst tre procent av det återstående lånebeloppet och i fråga om lån som beviljats tidigare på motsvarande sätt högst fyra procent. För lån som 1996—2012 beviljats med stöd av den tidigare finansieringslagstiftningen är räntestödet högst fyra eller fem procent av det återstående lånebeloppet beroende på tidpunkten för beviljande av lånet. För lån som före 1996 beviljats enligt landsbygdsnäringslagen betalas till kreditinstitutet i räntestöd 50 % av den totala ränta som kreditinstitutet tar ut. Beloppet av räntegottgörelse för lån enligt lagen om gårdsbruksenheter varierar beroende på året för beviljande av lånet och låneslaget. Det utestående kapitalet i fråga om räntestödslån uppgick vid utgången av 2015 till sammanlagt ca 1,56 miljarder euro. Vid dimensioneringen av anslaget har det antagits att det genomsnittliga räntestödet för 2017 är 2,1 % av räntestödslånens kapital.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (mn euro)

	2017	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Räntestödslån som beviljats före 2017	13,5	27,2	25,1	24,5	158,2	248,5
Räntestödslån som beviljas 2017	0,5	2,8	4,9	5,5	12,6	26,3
Utgifter sammanlagt	14,0	30,0	30,0	30,0	170,8	274,8

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-3 000
Sammanlagt	-3 000
2017 budget	14 000 000
2016 budget	17 000 000
2015 bokslut	12 673 232

42. Avträdelsetöd och avträdelsepension (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 57 230 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt lagen om avträdelsepension (16/1974)
- 2) till betalning av avträdelsetöd och skötselkostnader enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994) och lagen om stöd för upphörande med att bedriva jordbruk (612/2006)
- 3) till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 31 (kontroll av överensstämmelse) och artikel 33 (särskilda bestämmelser för EJFLU) i rådets förordning (EG) nr 1290/2005, artikel 30 (rätt till bidrag) och artikel 39 (finansiella korrigeringar) i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 samt artikel 24 (reduktion, suspension och upphävande av stöd) i rådets förordning (EEG) nr 2082/1993, vilka i sin helhet finansieras nationellt inom ramen för 1995—1999 års system med avträdelsetöd och program för skogliga åtgärder inom jordbruket.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom avträdelsetödet främjas en förstoring av enhetsstorleken samt generationsväxlingar inom jordbruket och renhushållningen. Syftet är också att sänka lantbruksföretagarnas medelålder. Nya beslut om avträdelsetöd kan fattas ännu 2018, varefter det inte längre är möjligt att bevilja förtidspension från jordbruk i Europeiska unionen.

År 2017 betalas utgifter för de fem helt och hållet nationellt finansierade systemen med avträdelsetöd för lantbruksföretagare (perioderna 2000—2002, 2003—2006, 2007—2010, 2011—2014 och 2015—2018) och för systemet med avträdelsepension och avträdelsetersättning från tidigare år, inklusive kostnaderna för förvaltningen av avtalen. Systemet med avträdelsetöd beräknas år 2017 omfatta ungefär 140 avträdare.

Utfall av avträdelsetöden och avträdelsepensionerna år 2017

Stödform	Antal som omfattas av systemet under dess giltighetstid		Pensioner som utbetalas i slutet av år 2017, uppskattning st.	Genomsnittlig ersättning år 2017, uppskattning euro/månad
	Gårdar	Avträdare		
Avträdelsepension			9 378	241
Avträdelsetöd 2000—2002	1 845	2 949	0	0
Avträdelsetöd 2003—2006	3 389	5 794	119	959
Avträdelsetöd 2007—2010	2 467	4 298	567	741
Avträdelsetöd 2011—2014	2 089	3 079	1 965	1 011
Avträdelsetöd 2015—2018 ¹⁾	288	461	419	1 022
Sammanlagt	10 078	16 581	12 448	

¹⁾ Uppskattning av situationen i slutet av år 2017.

**Åren 2016 och 2017 beräknas användningen av anslaget fördela sig på följande sätt
(mn euro)**

	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Avträdelsepensioner	31,64	29,01
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2000—2002	0,32	0,08
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2003—2006	3,28	1,96
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2007—2010	8,63	6,15
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2011—2014	26,48	25,09
Avträdelsestöd för lantbruksföretagare, åren 2015—2018	1,36	3,92
Förvaltningskostnader ¹⁾	1,64	1,58
Sammanlagt	73,35	67,79²⁾

¹⁾ Grunderna för förvaltningskostnaderna gäller åren 2015—2018.

²⁾ Av utgifterna 2017 beräknas 10,56 miljoner euro bli finansierat genom ett anslag som överförs från föregående år, vilket medför att 57,23 miljoner euro budgeteras 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av inbesparing som motsvarar ändringen i behovskalkylen	-300
Slopande av avträdelsestödet (regeringsprogr. 2015)	-6 000
Ändring i behovskalkylen	-9 100
Sammanlagt	-15 400

2017 budget	57 230 000
2016 budget	72 630 000
2015 bokslut	76 630 000

43. Ersättningar för djurens välbefinnande (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 67 767 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för ersättningar för djurens välbefinnande enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020

2) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingår under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Ersättningarna för djurens välbefinnande ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020.

Syftet med ersättningar för djurens välbefinnande är att djurens välbefinnande ska förbättras. Avsikten är att främja en mer artspecifik skötsel av produktionsdjuren och att öka jordbrukarnas medvetenhet om de faktorer som inverkar på djurens välbefinnande. En förbindelse om djurens välbefinnande kan ingås i fråga om nötkreatur, svin, får, getter och fjäderfå. I förbindelser om djurens välbefinnande förbinder sig jordbrukaren att iaktta villkoren för åtgärderna i fråga om de djurarter som jordbrukaren valt. Förbindelsen gäller 1 år, men den kan förlängas varje år.

År 2015 förband sig 6 395 gårdar till ersättning för djurens välbefinnande. Vid granskning av produktionsinriktningarna har 41 % av nötkreatursgårdarna, 80 % av svingårdarna, 42 % av gårdarna med får och getter och 85 % av fjäderfågårdarna ingått förbindelse.

År 2017 behövs det ett anslag på uppskattningsvis sammanlagt 67 767 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 28 462 000 euro och den nationella medfinansieringen 39 305 000 euro. EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av anslaget under moment 30.10.43 (mn euro)

Åtgärd	De ekonomiska ramarna programperioden 2014—2020			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	betalat 2014—2015	budgeterat 2016	budgetprop. 2017
Ersättningar för djurens välbefinnande	192,360	265,640	458,000	52,411	67,767	67,767

Anslaget står delvis utanför ramen.

2017 budget	67 767 000
2016 budget	67 767 000
2015 bokslut	64 933 000

50. Statsbidrag för utvecklande av landsbygdsnäringsarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 466 000 euro.

Anslaget får enligt statsrådets förordning om statsunderstöd för jordbruksrådgivningstjänster (431/2016) användas som allmänt understöd till betalning av statsbidrag som beviljas för rådgivning, till företag och andra sammanslutningar som bedriver riksomfattande rådgivning. Vid särskild ansökan får anslaget även beviljas i form av specialunderstöd.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med statsbidraget garanteras ett rådgivningsutbud som håller hög kvalitet och som täckande både regionalt och innehållsmässigt. Detta skapar för sin del förutsättningar för bedrivande av jordbruksproduktion i hela Finland. De statsbidragstagande rådgivningsorganisationernas effektivitet mäts bl.a. i antalet kunder. Organisationernas tjänster når årligen ca 40 % av gårdarna.

Preliminära mål för användningen av statsbidraget när det gäller främjande av näringarna på landsbygden:

1. Genom att främja rådgivning och olika samarbetsformer skapas det förutsättningar för konkurrenskraft och tillväxt inom affärsverksamhet som baserar sig på bioekonomi och livsmedelskedjan.
2. Genom rådgivning och utveckling av rådgivningstjänsterna främjas miljövänligare produktionsmetoder och en hållbar användning av förnybara naturresurser bl.a. genom en optimal och hållbar användning av produktionsinsatserna.
3. Genom rådgivning och metoder inom husdjursaveln samt genom utvecklande av mätare och metoder främjas människors, djurs och växters hälsa, välbefinnande och säkerhet samt ansvarsmedvetenheten inom livsmedelskedjan.

I resultatavtalen kommer man närmare överens om vilka mål för 2017 som är förknippade med anslagsanvändningen.

Vid dimensioneringen av anslaget har en överföring från moment 30.20.46 beaktats som tillägg av engångsnatur. Avsikten är att genom tillägget säkerställa att rådgivningstjänsterna är regionalt täckande.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-1 300
Bortfall av överföringar av engångsnatur (motsvarande tillägg under moment 30.20.46 och 30.20.47)	-1 600
Säkerställande av regionalt täckande rådgivningstjänster (överföring från moment 30.20.46)	500
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-7
Sammanlagt	-2 407
2017 budget	3 466 000
2016 budget	5 873 000
2015 bokslut	6 568 000

51. Främjande av renskötseln (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 843 000 euro.

Anslaget får användas för följande bidrag till Renbeteslagsföreningen i enlighet med renskötselagen (848/1990):

- 1) statsbidrag för byggande och underhåll av rengården vid riksgränserna
- 2) stöd för rådgivnings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja renskötseln.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: De statliga skyldigheterna i anslutning till rengärden vid riksgränserna baserar sig på rengärdesavtal som ingåtts mellan staterna, och innefattar åtgärder för att bygga och underhålla rengärden vid Finlands gräns till Norge respektive Ryssland.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Byggnad och underhåll av rengärden vid riksgränserna i enlighet med rengärdesavtalen	987 000
Stödjande av rådgivningsarbetet	803 000
Försöksverksamhet inom renskötseln	53 000
Sammanlagt	1 843 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-53
Nivåförändring	200
Sammanlagt	147

2017 budget	1 843 000
2016 budget	1 696 000
2015 bokslut	1 764 000

54. *Främjande av hästhushållningen med den avkastning av penningspelsverksamhet som är avsedd för att främja hästuppfödning och hästsport (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas 912 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd som avses i lotterilagen (1047/2001) och i den förordning av statsrådet som gäller användning av penningspelsbolagets avkastning för främjande av hästuppfödning och hästsport.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lotterilagen, enligt vilken endast det nya penningspelsbolaget ska ha ensamrätt att anordna penningspel i Finland. Av penningspelsbolagets avkastning ska en del användas för att främja hästuppfödning och hästsport. Motsvarande inkomst har antecknats under moment 12.30.20. I form av understöd som beviljas efter prövning används en del som motsvarar inkomsterna till att främja hästuppfödning och hästsport. Dessutom kan 168 000 euro användas till hästhushållsforskning (mom. 30.01.05) och 160 000 euro till utgifter som föranleds av beviljande av understöd avsedda för främjande av hästhushållning (mom. 30.01.01). Beloppen motsvarar inkomsterna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	40
Sammanlagt	40

Anslaget står utanför ramen.

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	912 000
2016 budget	872 000
2015 bokslut	912 000

55. Statsbidrag för 4H-verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 305 000 euro.

Anslaget får användas till stödande av 4H-verksamheten.

Förklaring: 4H-verksamheten främjar landsbygdens livskraft och dragningskraft som bostadsmiljö genom att verksamheten erbjuder mångsidig hobby- och serviceverksamhet, sysselsätter unga och erbjuder dem möjligheter att prova på företagande i hembygden. Särskild vikt läggs vid en ökning av sysselsättningsmöjligheterna för unga och på främjandet av företagsamhet, genom vilket man också svarar på utmaningen med ökande arbetslöshet bland unga.

4H-organisationen har sammanlagt ca 250 föreningar som får statsbidrag och vilkas verksamhet omspannar ca 90 % av kommunerna i Finland. Föreningarna har ca 70 000 medlemmar.

4H-föreningarna är arbetsgivare åt tusentals unga och tryggar därigenom för sin del serviceutbudet på landsbygden. De unga grundar också egna företag via 4H-verksamheten.

I resultatavtalet kommer man närmare överens om vilka mål för 2017 som är förknippade med anslagsanvändningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-600
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-8
Sammanlagt	-608

2017 budget	3 305 000
2016 budget	3 913 000
2015 bokslut	4 170 000

63. Utveckling av landsbygden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 023 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för genomförande av rikstäckande utvecklings- och forskningsprojekt som gäller landsbygden och skärgården, inklusive de konsumtionsutgifter som ingår i projekten, i den utsträckning som anges i lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011)

2) till verksamhet som bedrivs av den landsbygdspolitiska samarbetsgruppen enligt lagen om finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som gäller jordbruk och livsmedelsekonomi samt landsbygden (1413/2011)

3) i anslutning till genomförandet av offentlighetsrättsliga samfunds projekt, till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 10 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter

4) för riksomfattande utveckling av byaverksamheten

5) till verksamhet som bedrivs av den skärgårdsdelegation som avses i 14 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981).

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget stöds genomförandet av målen för de landsbygdspolitiska och skärgårdspolitiska programmen samt finansieras riksomfattande forsknings- och utvecklingsprojekt som avses i dessa program. Anslaget används för verksamheten och nätverksarbetet i landsbygdpolitiska rådet och skärgårdsdelegationen. Statsrådet tillsatte i början av 2016 landsbygdpolitiska rådet, som fortsätter den sedan 1995 verksamma landsbygdpolitiska samarbetsgruppens arbete. Anslaget används även för stödjande av byaverksamhet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nationella forsknings- och utvecklingsprojekt	488 000
Statsbidrag för byaverksamhet	400 000
Landsbygdpolitiska rådet	67 500
Skärgårdsdelegationen	67 500
Sammanlagt	1 023 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-500
Sammanlagt	-500

2017 budget	1 023 000
2016 budget	1 523 000
2015 bokslut	1 698 000

64. *EU-medfinansiering och statlig medfinansiering för den regionala och lokala landsbygdsutvecklingen* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 109 440 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för projekt som verkställer programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och det tekniska biståndet i anslutning därtill under programperioden 2014—2020 samt till betalning av förskott i motiverade fall

2) till avlönande av sådan personal motsvarande sammanlagt högst 223 årsverken som behövs för genomförande av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland programperioden 2014—2020 samt till betalning av andra nödvändiga konsumtionsutgifter

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingås under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2017 får beslut om beviljande som hänför sig till programperioden 2014—2020 fattas för 154 300 000 euro, varav 32 600 000 euro anvisas för åtgärder som anknyter till den lokala utvecklingen, 101 700 000 euro för andra åtgärder som finansieras under detta moment och 20 000 000 euro för tekniskt bistånd.

Om en del av de bevilningsfullmakter för 2016 som gäller programperioden 2014—2020 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas 2017.

Förklaring: Med medel under detta moment finansieras under programperioden 2014—2020 sådana åtgärder enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland som hänför sig till utveckling av företagsverksamheten, servicen, byarna och samarbetet på landsbygden, till utbildning och informationsförmedling på landsbygden samt till lokal utveckling genom Leader-verksamhet.

Finansieringen genomförs i form av företagsstöd samt i form av lokala, regionala, interregionala, riksomfattande och internationella projekt. Det tekniska biståndet stöder genomförandet av hela programmet. De årsverken som behövs för att genomföra programmet motsvarar utöver det tekniska biståndet det maximala antalet anställda årligen inom projekt som hör till statsförvaltningens s.k. egna produktion. Tekniskt bistånd kan användas för avlönande av personal motsvarande 879 årsverken under åren 2014—2023 för genomförande av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020. Av dessa årsverken hade 52,77 årsverken använts vid utgången av 2015.

Bevilningsfullmakten anvisas närings-, trafik- och miljöcentralerna utifrån den riktgivande finansiering till lokal utveckling som fastställts för varje Leadergrupp, som valts genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet, samt utifrån godkända planer i syfte att anvisa regionala medel för andra åtgärder som finansieras under detta moment. Fullmakten för tekniskt bistånd anvisas utifrån den dispositionsplan som godkänts av övervakningskommittén för programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen och bevilningsfullmakterna 2017 (euro)

	Anslag	Fullmakt
Sammanlagt, varav	109 440 000	154 300 000
— EU:s andel	49 946 000	69 866 000
— statens andel	59 494 000	84 434 000

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föränleder (mn euro)

	2017	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	101,740	105,100	68,900	39,700	12,760	328,200
Förbindelser 2017	7,700	23,100	46,300	39,900	37,300	154,300
Sammanlagt	109,440	128,200	115,200	79,600	50,060	482,500

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av bevilningsfullmakten och anslaget (mn euro)

Program	Anslag					
	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under program- perioden	Budgeterat utan fullmakt under program- perioden	Bevilnings- fullmakt 2017	betalat 2014—2015	budgeterat 2016	budgetprop. 2017
Programmet för utveckling av landsbygden i Fast- landsfinland (program- perioden 2014—2020)						
sammanlagt	912,000	410,600	154,300	-	82,530	109,340
— varav tekniskt bistånd	70,000	30,000	20,000	-	6,300	8,400
Programkorrigeringar	-	-	-	0,756	0,100	0,100
Alla sammanlagt	912,000	410,600	154,300	0,756	82,630	109,440

Momenten 30.10.40, 30.10.43, 30.20.43 och 30.20.44 utgör även en del av programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Fullmakten och anslaget för tekniskt bistånd i anslutning till genomförandet av programmet finns under detta moment.

De poster som föränleds av återkrav antecknas under moment 12.30.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nationell finansiering enligt landsbygdsprogrammet (regeringsprogr. 2015)	-700
Ändring som hänför sig till genomförandet av stödprogrammet	27 510
Sammanlagt	26 810

Anslaget står delvis utanför ramen.

2017 budget	109 440 000
2016 budget	82 630 000
2015 bokslut	391 010

20. Jordbruk och livsmedelsekonomi

Förklaring: Förklaringsdelen under kapitel 30.20 ingår i förklaringsdelen under kapitel 30.10.

02. Livsmedelssäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 39 941 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av veterinärmedicinska skadenämndens verksamhet
- 2) till en sänkning av priserna på avgiftsbelagda djurundersökningar som syftar till att upptäcka och följa farliga djursjukdomar och djursjukdomar som ska bekämpas, högst 576 000 euro
- 3) till betalning av ersättningar som motsvarar kostnaderna för utarbetande av planer för bekämpning av flyghavre enligt lagen om bekämpning av flyghavre (185/2002)
- 4) för utgifter som betalas med stöd som avses i den förordning av Europaparlamentet och rådet (EU) nr 652/2014 som gäller förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Livsmedelssäkerhetsverket (Evira) har till *uppgift* att övervaka och undersöka säkerheten hos och kvaliteten på livsmedel och jord- och skogsbrukets produktionsförnödenheter, djurens hälsa och välfärd samt växthälsa. Evira säkerställer säkerheten och kvaliteten i fråga om livsmedel och primärproduktionsprodukter samt produktionskedjan för dem.

Evira stöder uppnåendet av de *effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

- leder, utvecklar och övervakar den riskhantering som myndigheterna på områdena för livsmedelssäkerhet, djurens hälsa och välfärd och växthälsa ansvarar för på det regionala och det lokala planet och genomför övervakning inom sitt eget ansvarsområde
- bygger upp system som tryggar livsmedelssäkerheten tillsammans med producenterna, livsmedelsindustrin och livsmedelshandeln
- utför analys och diagnostik som hänför sig till djursjukdomar och växtskadegörare samt livsmedelssäkerhet för påvisande och bekämpning av sjukdomar och för att öka livsmedelssäkerheten
- är referenslaboratorium inom sitt eget område
- bedriver vetenskaplig forskning, utför riskbedömningar samt företar uppföljningsundersökningar

— svarar för riskkommunikationen mellan myndigheterna och konsumenterna samt aktörerna inom livsmedelssektorn.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2017 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Evira:

— aktörernas ansvar, växelverkan mellan tillsynen och aktörerna samt öppenheten i myndighetsverksamheten främjas i syfte att öka verkningsfullheten. Principen att flytta tyngdpunkten från övervakning till handledning stärks

— genomförandet av redogörelsen om livsmedelssäkerheten och zoonosstrategin fortsätter och antimikrobiell resistens bekämpas

— säkerställandet av förutsättningarna för export av produkter inom livsmedelskedjan och öppnandet av nya malländer för export påverkas aktivt

— bioekonomin och nya tekniker och innovationer särskilt när det gäller utnyttjande av näringsämnen och flödet av biprodukter främjas

— beredskapen i fråga om djursjukdomar och växtskadegörare utvecklas

— forskningsverksamheten och riskbedömningen riktas så att de tjänar lagstiftningsarbetet, tillsynen och näringsens behov i enlighet med förvaltningsområdets strategi

— den administrativa bördan lättas upp och arbetsätten och arbetsmetoderna inom förvaltningen reformeras

— servicen och informationssystemen utvecklas på ett kundorienterat sätt. Utvecklandet av informationslager och informationssystem som förbättrar den elektroniska kommunikationen med aktörerna och effektiviteten i tillsynsmyndigheternas verksamhet fortsätter.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2017 ställer jord- och skogsbruksministeriet för Evira upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Kostnader, intäkter och årsverken för Livsmedelssäkerhetsverkets huvudfunktioner

	2015 utfall			2016 uppskattning			2017 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Livsmedelssäkerhet	28 892	13 416	321	25 623	11 574	283	25 338	11 964	283
— vetenskaplig forskning	937	253	10	1 066	341	14	1 068	352	14
— riskbedömning	1 089	282	12	1 053	227	13	1 055	235	13
— laboratorietjänster	7 006	256	81	4 650	176	50	4 526	182	50
— tillsyn	19 860	12 625	218	18 854	10 830	206	18 689	11 195	206
Djurens hälsa och välbefinnande	19 716	2 967	186	21 647	3 684	198	21 354	3 808	198
— vetenskaplig forskning	627	119	7	783	183	11	785	189	11
— riskbedömning	313	3	4	413	34	5	413	35	5
— laboratorietjänster	10 431	891	107	10 354	787	110	10 132	813	110
— tillsyn	8 345	1 954	68	10 097	2 680	72	10 012	2 771	72

Kostnader, intäkter och årsverken för Livsmedelssäkerhetsverkets huvudfunktioner

	2015 utfall			2016 uppskattning			2017 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Växtproduktionsförutsättningar och växthälsa	11 823	5 750	125	15 588	6 187	163	15 416	6 395	163
— vetenskaplig forskning	-	-	-	17	-	-	17	-	-
— riskbedömning	328	72	4	321	23	5	321	24	5
— laboratorietjänster	3 795	797	47	5 659	809	64	5 569	836	64
— tillsyn	7 700	4 881	74	9 591	5 355	94	9 509	5 535	94
Sammanlagt	60 431	22 133	632	62 858	21 445	644	62 108	22 167	644

Nyckeltal för ämbetsverket

	2015 utfall	2016 budget	2017 mål
Funktionell effektivitet			
— Lönsamhetsindex	100	100	100
— Produktivitetsindex	105	101	101

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	60 785	64 379	62 108
Bruttoinkomster	22 132	22 167	22 167
Nettoutgifter	38 653	42 212	39 941
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 270		
— överförs till följande år	6 374		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
<i>Offentlighetsrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	18 709	18 683	18 683
— övriga intäkter	5	-	-
Intäkter sammanlagt	18 714	18 683	18 683
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	15 103	14 518	14 518
— andel av samkostnader	4 134	4 165	4 165
Kostnader sammanlagt	19 237	18 683	18 683
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-523	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	97	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 226	2 519	2 184
— övriga intäkter	80	-	-
Intäkter sammanlagt	2 306	2 519	2 184
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 988	2 236	2 001
— andel av samkostnader	747	859	759
Kostnader sammanlagt	2 736	3 095	2 760
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-430	-576	-576
Kostnadsmotsvarighet, %	84	81	79
Prisstöd	-	576	576
Kostnadsmotsvarighet efter prisstöd	-430	-	-

I syfte att upptäcka djursjukdomar som ska bekämpas och nya, farliga djursjukdomar samt i syfte att övervaka förekomsten av endemiska djursjukdomar behövs det prover från sjuka djur. För att det vid undersökningarna av djursjukdomar ska vara möjligt att få en med tanke på övervakningen tillräcklig mängd prover förutsätts det att djurens ägare eller veterinärerna på eget initiativ sänder in prover. Om kostnaderna för undersökningen tas ut till fullt belopp av den som sänder in proverna minskar antalet prover avsevärt, och därför är det motiverat med ett prisstöd. Prisstödet uppgår till högst 576 000 euro.

Från och med 2017 är det inte längre möjligt att betala statsbidrag till Djurens välfärdscentral.

De utgifter som betalas med stöd som avses i den förordning av Europaparlamentet och rådet (EU) nr 652/2014 som gäller förvaltningen av utgifter för livsmedelskedjan, djurhälsa, djurskydd, växtskydd och växtförökningsmaterial har beaktats som inkomster under moment 12.30.04.

Av anslaget används 1 480 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

Det anslag som överförs från moment 30.01.23 och som är avsett för temporär användning av produktivetsbesparingar används för Vati-projektet inom miljö- och hälsoskyddet och för utveckling av informationssystemet för veterinärförvaltningen (Elvi).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Eviras projekt som gäller den offentliga förvaltningens gemensamma användargränssnitt för miljö- och hälsoskyddet (finansiering 2016) (överföring till moment 28.70.20)	-866
Eviras projekt som gäller den offentliga förvaltningens gemensamma användargränssnitt för miljö- och hälsoskyddet (finansiering 2017) (överföring från moment 28.70.20)	1 194
Temporär användning av produktivitetsbesparing, bortfall av tillägg	-1 950
Utveckling av informationssystemet för veterinärförvaltningen (Elvi) och Vati-projektet inom miljö- och hälsoskyddet (överföring från moment 30.01.23)	920
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-54
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-260
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	14
Löneglidningsbesparing	-94
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-54
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-197
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-40
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-399
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-186
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-299
Sammanlagt	-2 271
2017 budget	39 941 000
2016 II tilläggsb.	-285 000
2016 budget	42 212 000
2015 bokslut	41 757 000

03. Landsbygdsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 202 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av ersättning till kommunerna i landskapet Åland enligt lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013)
- 2) till betalning av överföringsutgifter som hänför sig till det europeiska biståndet till dem som har det sämst ställt.

Förklaring: Till Landsbygdsverkets (Mavi) uppgifter hör förvaltnings- och verkställighetsuppdrag som gäller åtgärder enligt EU:s gemensamma jordbrukspolitik, sådana åtgärder för landsbygdens utveckling som unionen delvis finansierar samt nationella åtgärder som kompletterar dessa.

Mavi stöder uppnåendet av de *effektmål för jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde* som anges i motiveringen till huvudtiteln på följande sätt:

- främjar genom sin verksamhet utnyttjandet av de möjligheter som digitaliseringen medför vid verkställigheten av stödsystemen och säkerställer att informationssystemen fungerar
- beaktar näringsverksamheten på ett mångsidigt sätt i sin egen verksamhet

— åtgärderna enligt landsbygdsprogrammet genom vilka näringsverksamheten i landsbygdsområdena och invånarnas utvecklingsinitiativ diversifieras kan sökas under hela programperioden så att den ram som reserverats kan utnyttjas fullt ut

— stöder genom sin verksamhet genomförandet av principerna för Leaderverksamheten och säkerställer att den lokala utvecklingens roll beaktas i sektorstyrningen

— främjar genom sin verksamhet uppnåendet av målen för regeringsprogrammet och dess verkställighetsplan.

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2017 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Mavi:

— vid verkställigheten och utvecklandet av EU:s gemensamma jordbrukspolitik, programperioden 2014—2020 samt de kompletterande nationella åtgärderna främjas enklare och effektivare system som ett samarbete inom hela förvaltningsområdet

— Mavis verksamhet stöder uppnåendet av de strategiska och kvantitativa mål samt mål för kommunikationen som uppställs i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020

— införandet av elektroniska processer och tjänster inom förvaltningen fortsätter på ett kundorienterat sätt

— samarbetet mellan Mavi och Lantmäteriverket utvecklas i fråga om informationsförvaltningen och inom sektorn för geografisk information

— välfungerande processer för jordbrukarstöden säkerställs så att stöden kan betalas i enlighet med den planerade tidtabellen.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2017 ställer jord- och skogsbruksministeriet för Mavi upp de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01.

Kostnader, intäkter och årsverken för Landbygdsverkets huvudfunktioner (även andra än moment 30.20.03)¹⁾

	2015 utfall			2016 uppskattning ²⁾			2017 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Jordbrukarstöd	18 877	492	106	18 515	514	105	18 305	510	101
Marknadsstöd	3 329	323	26	2 535	190	25	2 505	195	24
Företags-, projekt- och strukturstöd	7 816	868	56	8 323	545	55	8 335	535	55
Landbygdsnätverks- samarbete	2 184	1 601	10	2 148	2 148	11	1 785	1 785	11
Skogsbruk	406	10	4	365	10	4	360	10	4
Fiskerinäringens uppgifter	265	7	3	420	8	3	400	9	3
Vilthushållning	128	3	1	195	8	1	190	9	1
Renhushållning	6	-	-	10	-	-	10	-	-

Kostnader, intäkter och årsverken för Landbygdsverkets huvudfunktioner (även andra än moment 30.20.03)¹⁾

	2015 utfall			2016 uppskattning ²⁾			2017 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Feod, livsmedels- bistånd till de sämst ställda	368	170	3	180	180	3	190	190	3
Styrfunktioner	520	13	5	447	88	5	440	85	5
Sammanlagt³⁾	33 899	3 487	214	33 138	3 691	212	32 520	3 328	207

¹⁾ Indelningen av funktionerna avviker från budgeten för 2016. I och med ibruktagandet av Kieku infördes styrfunktioner i enlighet med tabellen år 2015.

²⁾ Kostnaderna och intäkterna inbegriper det tekniska biståndets andel av det operativa program som finansieras med medel ur fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt, men inte kostnaderna och intäkterna i anslutning till den egentliga anskaffningen, distributionen och lagringen av maten. Uppgifterna för 2017 innehåller inte den uppgift för det attesterande organet som finansieras under moment 30.01.01.

³⁾ Vid uppskattningen av antalet årsverken har som tillägg av engångsnatur i anslutning till produktivetsmedel följande beaktats: 11 årsv. 2015, 2 årsv. 2016 och 5 årsv. 2017 och i fråga om det attesterande organets uppgifter, som finansieras under moment 30.01.01: 5,5 årsv. 2015 och 6 årsv. 2016, de ingår inte i antalet årsverken 2017.

Nyckeltal för ämbetsverket

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Effektivitet			
Elektroniska stödansökningar vid arealbaserade stöd, %	86	88	90
Elektroniska stödansökningar vid företags-, projekt- och strukturstöd, %	76	83	86
Reserverat för företags-, projekt- och strukturstöd, %	10	30	50
Utbetalat av de reserverade medlen för företags-, projekt- och strukturstöd, %	-	20	30
Utbetalat av medlen för företags-, projekt- och strukturstöd från programmets finansieringsplan	-	5	15
Funktionell effektivitet			
Lönsamhetsindex (2011=100)	-	100	100
Produktivtetsindex (2011=100)	-	110	110
Produktion och kvalitetsledning			
Kundtillfredsställelse med användarstödet (skala 4—10)	7,7	8,1	8,2
Kundtillfredsställelse med tillsynen (skala 4—10)	-	8,4	-

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	31 516	31 952	32 231
Bruttoinkomster	5 045	7 991	8 029
Nettoutgifter	26 471	23 961	24 202

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	4 684		
— överförs till följande år	3 520		

Vid dimensionering har beaktats 2 262 000 euro i utgifterna och inkomsterna som ett belopp för tekniskt bistånd inom ramen för programmet för utveckling av landbygden i Fastlandsfinland.

Av anslaget används 3 600 000 euro för it-tjänster som skaffas hos Lantmäteriverket.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de ersättningar som betalas till kommunerna i landskapet Åland för skötseln av uppgifter som avses i lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013). Ersättningen fastställs på basis av antalet stödansökningar och ersättningsbeloppet anges i en förordning av statsrådet.

Mavi är förvaltningsmyndighet för fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (fonden för dem som har det sämst ställt), som arbets- och näringsministeriet ansvarar för. När det gäller årsverkerna för genomförandet av det operativa program för bistånd till dem som har det sämst ställt som finansieras ur fonden används fondens tekniska bistånd och när det gäller anskaffning, distribution och lagring av livsmedel används finansieringen för själva programmet. Vid dimensioneringen av anslaget har 5 389 000 euro i utgifterna och inkomsterna beaktats med anledning av administrationen och genomförandet av biståndet.

Det anslag som överförs från moment 30.01.23 och som är avsett för temporär användning av produktivitetsbesparingar ska användas för utgifter för revideringen av stöd tillämpningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Landsbygdsverkets mobilövervakning, bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)		-400
Revidering av stöd tillämpningen (5 årsv.) (överföring från moment 30.01.23)		1 850
Temporär användning av produktivitetsbesparing, bortfall av tillägg (-2 årsv.) (överföring till moment 30.01.23)		-595
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)		-106
Löneglidningsbesparing		-38
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)		-31
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna		-114
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)		-16
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)		-153
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)		-75
Temporär sänkning av StPL-avgiften		-81
Sammanlagt		241

2017 budget	24 202 000
2016 II tilläggsb.	889 000
2016 budget	23 961 000
2015 bokslut	25 307 000

20. Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 028 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter som föränleds av ersättningar som ska betalas till kommunerna med stöd av veterinärvårdslagen (765/2009)
- 2) till betalning av utgifter som föränleds av bekämpning av djursjukdomar med stöd av lagen om djursjukdomar (441/2013), djurskydd med stöd av djurskyddslagen (247/1996) och ersättningar, utbildningar och utredningar i anslutning till dem samt till betalning av andra utgifter som är nödvändiga för genomförande av veterinärvården
- 3) till betalning av ersättningar enligt lagen om skydd för växters sundhet (702/2003)
- 4) till betalning av utgifter som är nödvändiga för bekämpning av växtskadegörare.

Anslaget får också användas till utgifter och ersättningar som ansluter sig till ovan nämnda utgifter och som hänför sig till tidigare år samt till överföringsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 23 § i veterinärvårdslagen får kommunen ersättning för uppgifter som kommunalveterinärerna sköter med stöd av lagen om djursjukdomar (441/2013), lagen om animaliska biprodukter (517/2015), djurskyddslagen (247/1996), lagen om transport av djur (1429/1996), lagen om medicinsk behandling av djur (387/2014) och lagen om verkställighet av jordbruksstöd (192/2013).

De avgifter som aktörerna betalar för de avgiftsbelagda prestationer som kommunalveterinären utför med stöd lagen om djursjukdomar och lagen om animaliska biprodukter intäktsförs under moment 12.30.99.

Med stöd av lagen om skydd för växters sundhet (702/2003) kan det till aktören betalas ersättning för kostnaderna för utrotning av växtskadegörare, om de skador som orsakats växtproduktionen är exceptionellt stora och ersättningen behövs för att aktören ska kunna fortsätta med sin näring. Ersättning för kostnaderna för utrotning av skadegörare kan betalas också i fråga om växande träd i skog. Anslaget får också användas till betalning av utgifter för kartläggnings- och bekämpningsåtgärder som är nödvändiga för bekämpning av skadegörare.

Av anslaget är statens andel 5 818 000 euro och EU:s andel 210 000 euro. Europeiska unionens medfinansiering för bekämpning av djursjukdomar och växtskadegörare intäktsförs under moment 12.30.04.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättningar till kommunerna	4 400 000
Utgifter för bekämpning av djursjukdomar och djurskydd	690 000
Bekämpning av växtskadegörare	938 000
Sammanlagt	6 028 000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2017 budget	6 028 000
2016 budget	6 028 000
2015 bokslut	5 065 784

40. Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 335 400 000 euro.

Anslaget får användas

1) till nationellt stöd enligt lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) (nationellt stöd till södra Finland, nordligt stöd, annat stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen)

2) till betalning av stöd som beviljats 2016 och tidigare år.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

Stödbeslut som fattas 2017 får föranleda utgifter för nordligt stöd på högst 30 000 000 euro som betalas av anslagen för 2018 och senare år.

Förklaring: Syftet med det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen är att komplettera EU:s stödsystem (EU:s inkomststöd, kompensationsersättningarna, miljöersättningen och ersättningarna för djurens välbefinnande) samt att för sin del trygga jordbrukets och trädgårdsodlingens verksamhetsförutsättningar och produktionens lönsamhet samt bevarandet av landsbygdens livskraft.

Nationellt stöd till södra Finland betalas för svin- och fjäderfähusållning samt trädgårdsodling i stödområdena A och B på grundval av det stödprogram som kommissionen godkände år 2013.

Nordligt stöd betalas i mellersta och norra Finland (stödområde C) för husdjursskötsel, trädgårdsodling, växtodling och vissa andra objekt på basis av ett långsiktigt system för nordligt stöd som kommissionen godkände 2009. Av anslaget betalas dessutom vissa andra nationella stöd.

I anslaget har 10 000 euro beaktats för att användas till stöd som särskilt riktas till gårdar som gjort investeringar.

Den beräknade fördelningen av det nationella stödet för jordbruket och trädgårdsodlingen på olika objekt under 2015—2017 samt en uppskattning av utgifter som överförs att betalas av följande års anslag (mn euro)

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Stöd för årets produktion sammanlagt	332,1	322,3	335,4
Nationellt stöd till södra Finland	28,9	27,0	25,1
Nordligt stöd	296,5	285,7	294,7
Övriga nationella stöd	6,7	9,6	15,6
Stödutgifter som hänför sig till de tidigare åren betalas av anslaget för respektive år	-	-	-
Fullmakt i budgeten	30,0	30,0	30,0

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakter föranleder (mn euro)

	2017	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser 2017	4,3	25,7	-	-	-	30,0

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättrande av lönsamhetsläget inom jordbruket	6 700
Tillägg som ingår jordbrukets krispaket 2016	10 000
Ändring i regeringens beslut om utgiftsbesparingar	-3 000
Sammanlagt	13 700
2017 budget	335 400 000
2016 budget	321 700 000
2015 bokslut	324 750 000

41. EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 530 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av stöd enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1307/2013
- 2) till betalning av utgifter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013 för stöd för privat lagring, vissa andra åtgärder som stöder marknaden för jordbruksprodukter och åtgärder som direkt hänför sig till produkterna.

Anslaget får också användas till betalning av stöd som beviljats tidigare år.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen beträffande EU-inkomststöden enligt punkt 1 och de utgifter enligt punkt 2 för åtgärder som direkt hänför sig till produkterna och enligt betalningsbeslut beträffande de andra stöden enligt punkt 2.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat de EU-inkomststöd och EU-marknadsstöd som helt finansieras med EU-medel och som betalas enligt den gemensamma jordbrukspolitik som reviderats 2015.

EU:s inkomststöd tryggar jordbruksproduktionens lönsamhet och uppnåendet av andra mål för EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Villkor för stöden är bl.a. att krav gällande miljön samt djurhälsa och växters sundhet, dvs. de s.k. tvärvillkoren, ska iakttas. Förgröningsstödet andel är 30 % av EU-inkomststödet, och stödet till unga jordbrukare högst 2 % av EU-inkomststödet.

Största delen av EU:s inkomststöd betalas i form av grundstöd som är frikopplat från produktionen. I stöd som är kopplade till produktionen betalas dessutom 19,2 % av beloppet av EU:s inkomststöd (19,6 % år 2016). En del av det stöd som är kopplat till produktionen betalades före 2015 som nationellt stöd till södra Finland.

Det beräknas att beloppet av EU-marknadsstöden minskar med 1 000 000 euro jämfört med 2016 års nivå, eftersom exportstöden slopas i enlighet med vad som WTO:s ministerkonferens kom överens om i december 2015.

Anslaget föreslås bli budgeterat enligt kontantprincipen förutom beträffande EU-inkomststöden (punkt 1 i beslutsdelen) dessutom beträffande utgifterna för åtgärder som direkt hänför sig till produkterna (en del av punkt 2 i beslutsdelen) och enligt principen om betalningsbeslut beträffande de andra stöden enligt punkt 2.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Fördelning av EU:s inkomststöd och marknadsstöd 2017 enligt användningsändamål (euro)

EU:s inkomststöd sammanlagt	525 000 000
— Grundstöd	256 000 000
— Förgröningsstöd	157 500 000
— Stöd till unga jordbrukare	10 500 000
— Stöd som är kopplade till produktionen	101 000 000
EU:s marknadsstöd (stöd för den inre marknaden) sammanlagt	5 000 000
— EU-stöd för privat lagring	1 200 000
— Skolmjölksstöd	3 800 000
Sammanlagt	530 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg som föranleds av ändringar av tidtabellerna för utbetalningen av stöd	-57 100
Krisstöd som betalats 2016	-8 900
Slopande exportstöd	-1 000
Sammanlagt	-67 000

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	530 000 000
2016 budget	597 000 000
2015 bokslut	457 907 950

(42.) *Vissa ersättningar* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

Ersättningar enligt lagen om ersättande av skördeskador kan fortfarande betalas för 2015 års skördeskador. Till momentet i budgeten för 2016 fogades det ett anslag för ersättande av skördeskador under 2015, som var större än genomsnittet. Genom tilläggsanslaget säkerställde man att det skulle finnas ett tillräckligt anslag för att ersätta alla de skador som uppkommit under tiden för ersättningssystemet.

2016 budget	4 500 000
2015 bokslut	3 630 000

43. *Miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 300 043 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för miljöersättningar, ekologisk produktion, rådgivning och icke-produktiva investeringar enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020

2) till betalning av miljöstöd för jordbruket enligt det miljöprogram för jordbruket som Europeiska kommissionen har godkänt för åren 1995—1999 och det horisontella program för utveckling av landsbygden som kommissionen har godkänt för åren 2000—2006 och till betalning av miljöstöd för jordbruket, stöd som främjar djurens välbefinnande och stöd för icke-produktiva investeringar enligt det program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland som godkänts för åren 2007—2013 och som förlängs med ett år till 2014

3) till betalning av åtaganden som föranleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingås under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

År 2017 får de förbindelser och avtal som gäller miljöersättningar och som hänför sig till EU:s programperiod 2014—2020 samt förbindelser som gäller ekologisk produktion ingås så att de föranleder utgifter på högst 20 000 000 euro som betalas av anslaget för 2018 och senare år.

Om en del av den i punkt 1 avsedda fullmakt för 2015 eller 2016 som gäller programperioden 2014—2020 är oanvänd, får förbindelser och avtal som gäller miljöersättningar samt förbindelser som gäller ekologisk produktion ingås beträffande den oanvända delen 2017.

Förklaring: Miljöersättningarna, stödet för ekologisk produktion och stöden för icke-produktiva investeringar ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Syftet med stöden är att åstadkomma en situation där jordbruks- och trädgårdsproduktion kan bedrivas på ett hållbart sätt så, att produktionen belastar miljön mindre än i dagens läge, bevarandet av naturens mångfald och jordbrukets kulturlandskap tryggas och förutsättningarna för bedrivandet av produktion förblir goda också på lång sikt. Syftet med rådgivningen är att svara på det behov av rådgivning som jordbrukarna upplever för att främja målen med unionens gemensamma jordbrukspolitik och för att uppnå målen med programmet för utveckling av landsbygden. Genom rådgivningen är det möjligt att öka jordbrukarens kunskaper när det gäller skötseln av jordbruket bl.a. inom miljöfrågor och djurens hälsa och välbefinnande, minska gårdarnas klimatpåverkan, förbättra energieffektiviteten och förhindra de risker som klimatförändringen medför.

Miljöersättningarna inbegriper miljöförbindelser, miljöavtal och förvaring i genbanker. Miljöersättningsåtgärderna riktas regionalt samt gårds- och skiftesspecifikt. Den gårdsspecifika åtgärden, som är obligatorisk för alla som förbundit sig till åtgärder, siktar till balanserad användning av näringsämnen och planmässig odling. Genom de skiftesspecifika åtgärderna genomförs sådana riktade åtgärder som främjar vattenvården och markstrukturen, minskar utsläppen av växthusgaser och/eller främjar åkernaturens mångfald. Vattenvårdsåtgärderna genomförs delvis på annat sätt i det s.k. styrningsområdet (avrinningsområdena för åar och älvar som mynnar ut i Finska viken, Skärgårdshavet, Bottenhavet och Bottenviken). Miljöersättningar och stöd för icke-produktiva investeringar kan också beviljas föreningar för en grundläggande röjning och vård av våtmarker och kulturbiotoper samt för främjande av naturens och landskapets mångfald.

Vid dimensioneringen av anslaget har också beaktats de avtal om miljöspecialstöd som ingåtts åren 1995—1999 och 2000—2006. Cirka 85 % av jordbrukarna har förbundit sig till systemet för programperioden 2014—2020 och förbindelsearealen omfattar totalt ca 90 % av den disponibla jordbruksmarken.

År 2017 behövs det uppskattningsvis sammanlagt 300 043 000 euro, varav EU:s medfinansiering är 126 018 000 euro och den nationella medfinansieringen 174 025 000 euro. EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av anslaget under moment 30.20.43 (mn euro)

Åtgärd	De ekonomiska ramarna programperioden 2014—2020			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	betalat 2014—2015	budgeterat 2016	budgetprop. 2017
Miljöersättningar	666,259	920,072	1 586,331	509,548	240,027	238,027
Ekologisk produktion	136,920	189,080	326,000	59,687	48,683	48,683

De ekonomiska ramarna under programperioden och den beräknade användningen av anslaget under moment 30.20.43 (mn euro)

Åtgärd	De ekonomiska ramarna programperioden 2014—2020			Anslag		
	EU	Staten	Offentlig finansiering sammanlagt	betalat 2014—2015	budgeterat 2016	budgetprop. 2017
Rådgivning	14,280	19,720	34,000	0,954	10,333	10,333
Icke-produktiva investeringar	2,520	3,480	6,000	-	1,000	3,000
Sammanlagt	819,979	1 132,352	1 952,331	570,189	300,043	300,043

Utgifter på grund av fullmakten för miljöersättningar och ekologisk produktion, statens och EU:s andelar sammanlagt (mn euro)

	2017	2018	2019	2020	2021—	Samman-	Fullmakt
						lagt	fr.o.m.
						2017	2018
Åtgärder som gäller åren 2014—2020, varav	285,710	285,710	285,710	10,000	5,000	872,130	20,000
förbindelser och avtal som ingås 2017	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	20,000
— ekologisk produktion	5,000	5,000	5,000	5,000	5,000	25,000	20,000
förbindelser och avtal som ingåtts före 2017	280,710	280,710	280,710	5,000	-	847,130	-
— miljöersättningar	237,027	237,027	237,027	-	-	711,081	-
— ekologisk produktion	43,683	43,683	43,683	5,000	-	136,049	-
Åtgärder som gäller åren 2000—2006	0,500	-	-	-	-	0,500	-
Åtgärder som gäller åren 1995—1999	0,500	0,400	0,300	-	-	1,200	-
Utgifter sammanlagt	286,710	286,110	286,010	10,000	5,000	873,830	20,000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2017 budget	300 043 000
2016 budget	300 043 000
2015 bokslut	338 334 000

44. Kompensationsersättningar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 551 888 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansiering och statlig medfinansiering ur Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) för kompensationsersättning enligt programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland under programperioden 2014—2020 samt kompensationsersättning som ingår i programmet och som helt och hållet finansieras nationellt

2) till betalning av kompensationsbidrag enligt det program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland som Europeiska kommissionen godkänt för åren 2007—2013 och som 2014 förlängts med ett år

3) till betalning av åtaganden som föränleds av förbindelser som ingåtts under EU:s tidigare programperioder och som ingås under programperioden 2014—2020 samt till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 52 (kontroll av överensstämmelse) och artiklarna 54 och 56 (gemensamma bestämmelser och särskilda bestämmelser för EJFLU om oegentligheter) i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013 samt enligt tidigare programperioders motsvarande rättsakter.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Förklaring: Kompensationsersättningarna ingår i programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014—2020. Med kompensationsersättning ersätts lantbruksföretagarna för den olägenhet som permanenta ogynnsamma naturförhållanden orsakar jordbruksproduktionen. Syftet med kompensationsersättning är att trygga jordbrukets verksamhetsförutsättningar och kontinuitet och bevara jordbruksmarken i jordbruksanvändning. Åtgärden bidrar till en balanserad utveckling i fråga om antalet gårdar samt till att gårdsbruksenheter som är ekonomiskt livskraftiga bevaras och på detta sätt till att sysselsättningen på landsbygden upprätthålls och den ekonomiska utvecklingen i landsbygdsområdena främjas. Det finns ingen åldersgräns för erhållande av kompensationsersättning, och ersättningen per hektar minskar när gårdens storlek överskrider vissa gränsvärden. Kompensationsersättning betalas också för permanent gräsmark. Ersättningen betalas förhöjd om gården överskrider den föreskrivna djurtäthetsgränsen. Kompensationsersättningarna är ettåriga.

EU:s medfinansiering under programperioden 2014—2020 är 42 %. Av anslaget betalas dessutom kompensationsersättningar som helt och hållet finansieras av staten.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.02.

Den beräknade fördelningen av anslagen för systemet med kompensationsersättning 2017 (euro)

Sammanlagt, varav	551 888 000
— EU:s andel	97 113 000
— statens andel	134 108 000
— kompensationsersättning som i sin helhet finansieras nationellt	320 667 000

De ekonomiska ramarna under programperioden och användningen av anslaget under moment 30.20.44 (mn euro)

	De ekonomiska ramarna programperioden 2014—2020			Anslag		
	EU	Staten	Helt nationell finansiering	Offentlig finansiering sammanlagt 2014—2015	betalat 2016	budgeterat 2017
Åtgärd						
Kompensationsersättningar	760,200	1 049,800	1 840,000 ¹⁾	3 650,000	919,764	546,888
						551,888

¹⁾ Kapitlet överensstämmer med den ändring av programmet som godkändes den 29 februari 2016.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förbättrande av jordbrukets lönsamhet	20 300
Nationell finansiering enligt landsbygdsprogrammet (regeringsprogr. 2015, ändring i sparbeslut)	-15 300
Sammanlagt	5 000

Anslaget står delvis utanför ramen.

2017 budget	551 888 000
2016 budget	546 888 000
2015 bokslut	551 888 000

46. Av EU delfinansierat utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 605 000 euro.

Anslaget får användas

1) för information om och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med rådets förordning (EG) nr 3/2008 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014

2) för utgifter som föranleds av programmet för utvecklandet av produktionen och marknadsföringen av honung i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013

3) till betalning av utgifter för verksamhetsprogrammen för frukt- och grönsaksproducentorganisationerna i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1308/2013.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Under momentet finansieras utgifter för EU:s program för informationskampanjer och säljfrämjande åtgärder som avser jordbruksprodukter i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1144/2014. Programmen finansieras helt och hållet ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Av anslaget för utvecklande av biodlingen och främjande av produktionen och marknadsföringen av honung i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013 uppgår EU:s medfinansiering till 50 %.

Till sådana organisationer för marknadsföring inom sektorn för frukt och grönsaker som producenterna bildar, dvs. till producentorganisationer, betalas stöd för genomförande av verksamhetsprogrammet. Det stöd som betalas till producentorganisationerna finansieras i sin helhet ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Inkomster som hänför sig till utgifter under momentet har antecknats under moment 12.30.01.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Sammanlagt,	varav EU:s andel
Säljfrämjande åtgärder på den inre marknaden och utanför gemenskapen, (EG) nr 3/2008 och (EU) nr 1144/2014	2 200 000	2 200 000
Främjande av produktionen och marknadsföringen av honung, (EU) nr 1308/2013	205 000	103 000
Producentorganisationernas verksamhetsprogram, (EU) nr 1308/2013	2 200 000	2 200 000
Sammanlagt	4 605 000	4 503 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

EU:s system för säljfrämjande åtgärder ändras till att bli helt finansierad av EU	600
Säkerställande av regionalt täckande rådgivningstjänster (överföring till moment 30.10.50)	-500
Återföring av en överföring av engångsnatur (motsvarande minskning under moment 30.10.50)	1 100
Sammanlagt	1 200

Anslaget står delvis utanför ramen.

2017 budget	4 605 000
2016 budget	3 405 000
2015 bokslut	3 605 000

47. Nationellt utvecklande av livsmedelskedjan (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 169 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av livsmedelskedjans verksamhet (SRF 680/2014) för understöd för projekt som hänför sig till genomförandet av utvecklings- och informationsåtgärder och säljfrämjande åtgärder för livsmedelskedjan
- 2) för andra specialunderstöd som främjar en ökad andel inhemska livsmedel och genomför målen i redogörelsen om livsmedelspolitik
- 3) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 15 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget får understöd beviljas även offentliga samfund.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget stöds de åtgärder som ingår i de utvecklingsprogram som gäller den ekologiska branschen och närproducerad mat samt uppnåendet av de mål som i form av statsrådets principbeslut satts upp för sektorn för ekologisk och närproducerad mat för perioden fram till 2020. Med anslaget stöds dessutom åtgärder enligt handlingsprogrammet för naturproduktbranschen 2020.

Av anslaget under momentet har 2 500 000 euro reserverats för genomförande av spetsprojekt 4 (Den finländska matproduktionen ska bli lönsam, handelsbalansen bättre och den blå bioekonomi större) som ingår i regeringsprogrammets strategiska mål för bioekonomi och ren teknik med målet att öka efterfrågan på och exporten av inhemska livsmedel.

Anslaget används också för finansiering av åtgärder som stöder målen i redogörelsen om livsmedelspolitik.

Med de medel som är avsedda för nationellt finansierade åtgärder för utvecklande av livsmedelskedjan kan även omfattande riksomfattande projekt stödjas.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion (motsvarande minskning under moment 30.01.01)	1 500
Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-130
Återföring av en överföring av engångsnatur (motsvarande minskning under moment 30.10.50)	500
Sammanlagt	1 870

2017 budget	4 169 000
2016 budget	2 299 000
2015 bokslut	3 909 000

60. Överföring till interventionsfonden (fast anslag)

Under momentet beviljas 200 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av en överföring till Interventionsfonden för jordbruket. Anslaget får användas till betalning av sådana utgifter för fonden som inte finansieras ur Europeiska garantifonden för jordbruket.

Förklaring: Med budgetöverföringen täcks de utgifter för Interventionsfonden för jordbruket som staten svarar för. De utgifter som staten ska svara för beräknas närmast utgöra utgifter för interventionslagringen, och beloppet av dem går inte att uppskatta exakt. De utgifter som staten ska svara för beräknas uppgå till 217 000 euro, för vilket det uppskattningsvis behövs en budgetöverföring på 200 000 euro. Det beräknas att resten täck av fondens eget kapital.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-150
Sammanlagt	-150

2017 budget	200 000
2016 budget	350 000
2015 bokslut	400 000

61. *Överföring till Gårdsbrukets utvecklingsfond* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 38 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den överföring som avses i 2 § i lagen om gårdsbrukets utvecklingsfond (657/1966).

Förklaring: Avsikten är att med budgetöverföringen finansiera åtgärder inom spetsprojekt 4 (Den finländska matproduktionen ska bli lönsam, handelsbalansen bättre och den blå bioekonomi större) som ingår i regeringens strategiska mål för bioekonomi och ren teknik.

Anslaget används för att finansiera investeringsbidrag till jordbruket som i sin helhet finansieras nationellt. Dessutom kan finansiering användas även för andra åtgärder som främjar det mål i regeringsprogrammet som gäller tryggande av livsmedelsproduktionens lönsamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Finländsk matproduktion	27 000
Sammanlagt	27 000
2017 budget	38 000 000
2016 budget	11 000 000
2015 bokslut	250 000

62. *Vissa statsunderstöd och statsbidrag* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 717 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd för bortskaffande av animalieproduktionsdjur som dött på gårdarna (SRF 96/2010)
- 2) för statsunderstöd till riksomfattande djurskyddsorganisationer (SRF 166/2005)
- 3) till beviljande av statsbidrag för specialiseringspraktik för veterinärer vid Helsingfors universitet
- 4) till beviljande av statsunderstöd för utvecklande av alternativa forskningsmetoder som ersätter djurförsök och som ska användas vid Tammerfors universitet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Ett mål är att säkerställa att produktionsdjur som dör på gårdarna bortskaffas i enlighet med kraven i EU:s biproduktsförordning, (EG) nr 1069/2009).

Avsikten är att statsunderstöd och statsbidrag beviljas djurskyddsorganisationer och för specialiseringspraktik för veterinärer vid Helsingfors universitet. Utöver det beviljas statsunderstöd till Tammerfors universitet (FICAM, centret för alternativa metoder till djurförsök) för främjande av alternativa metoder till djurförsök och forskning i anslutning till detta.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bortskaffande av produktionsdjur som dör på gårdarna	5 130 000
Statsunderstöd till riksomfattande djurskyddsorganisationer	87 000
Statsbidrag till Helsingfors universitet	400 000
Statsbidrag till Tammerfors universitet, FICAM	100 000
Sammanlagt	5 717 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-100
Ordnande av verksamhet inom Djurens välfärdscentral (överföring till moment 30.01.05)	-100
Nivåförändring	300
Sammanlagt	100

2017 budget	5 717 000
2016 budget	5 617 000
2015 bokslut	5 900 000

40. Naturresursekonomi*Förklaring:**Omvärlden*

Finlands mångsidiga naturresurser — produktiva skogar, livskraftiga fisk- och viltbestånd samt rena och rikliga vattenresurser erbjuder goda tillväxtförutsättningar för en konkurrenskraftig affärsverksamhet och användning av naturen för rekreation som baserar sig på en hållbar användning av förnybara naturresurser.

De globala och nationella förändringarna i ekonomin, befolkningen och den högre levnadsstandarden, klimatet, ekosystemen, tekniken, de sociala förhållandena och värderingarna återspeglas i nyttjandet av naturresurserna: användningen av naturresurser ökar, blir mångsidigare och effektiviseras. Den tekniska utvecklingen gör det möjligt att utnyttja naturresurser som inte utnyttjats tidigare. Även immateriella tillgångar i naturen, t.ex. rekreationstjänsterna, ökar i betydelse.

Olika värderingar och konflikter när det gäller användningen av naturresurserna accentueras mellan olika användningsändamål för och skyddet av naturresurserna. Det är viktigt att användningen av förnybara naturresurser görs mer samhälleligt acceptabel och att dess samhällliga status höjs.

Konkurrenskraften inom affärsverksamhet som baserar sig på förnybara naturresurser bör förbättras och strukturerna ses över så att det skapas nya investeringar, ny produktion och nya tjänster. Till stöd för reformen görs det satsningar på forsknings- och utvecklingsarbete som skapar nya innovationer. På detta sätt tryggas också efterfrågan på och utbudet av inhemska råvaror samt lönsamheten för de naturresursbaserade näringarna. De nya investeringsplanerna inom naturresurssektorn ger en positiv signal om tillväxt i den ekonomi som baserar sig på förnybara naturresurser.

Ansvarsområdet naturresursekonomi omfattar skogsbruk, fiskerinäring, fritidsfiske och vilthushållning samt vattenhushållning och allmänna naturresursfrågor. Största delen av de anslag som behövs för skötseln av dessa uppgifter, ca 194 miljoner euro, har budgeterats under detta kapitel. Dessutom finns det ordinarie personal, motsvarande ca 200 årsverken, som arbetar vid närings-, trafik- och miljöcentralerna med uppgifter inom naturresursekonomi och vid Finlands miljöcentral med vattenhushållningsuppgifter. Löneutgifterna och utgifterna för den allmänna förvaltningen för denna personal, sammanlagt ca 14 miljoner euro, har beaktats under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel samt under moment 35.01.04 under miljöministeriets huvudtitel. Uppgifterna inom naturresursekonomin omfattar också Gränsbevakningsväsendets tillsyn över vilthushållningen och fiskerinäringen inom inrikesministeriets förvaltningsområde.

Mål för de viktigaste åtgärderna

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2017 ställer jord- och skogsbruksministeriet preliminärt upp följande mål för verksamheten inom politiksektorerna för naturresursekonomin som stöder de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln:

- Finland är en konkurrenskraftig omvärld för skogliga affärsfunktioner
- Skogsbranschen och dess strukturer förnyas och diversifieras
- Skogarna används på ett aktivt, ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbart och mångsidigt sätt
- Livskraftiga fiskbestånd och diversiteten hos och en hållbar användning av dem tryggas genom reglering och tillsyn som baserar sig på kunskap och genom andra vårdåtgärder som förbättrar fiskresursernas tillstånd
- Fiskerinäringarna och fiskeriföretagen moderniseras och växer och deras konkurrenskraft blir bättre
- Det finns goda förutsättningar för fritidsfiske och för välfärdstjänster i anslutning till det
- Genom regionalt samarbete i utbyggda vattendrag främjas förutsättningarna för vandringsfiskens livscykel, hanteringen av riskerna för översvämningar och torka, rekreation, ett gott tillstånd för livsmiljöerna och produktion av förnybar energi
- Internationellt samarbete och internationell affärsverksamhet som bygger på en hållbar användning av vattenresurser och finländsk vattenexpertis ökar
- Man anpassar sig till förändringar i klimatet och kan hantera risker som hänför sig till extrema väder- och vattenförhållanden
- Vattenlägestjänsten produceras med hjälp av nya arbetsmetoder och tekniska lösningar
- Vilthushållningen stärks och dess effekter på välfärden ökar
- Viltdata är aktuell och interoperabel och den används effektivt vid styrningen av vilthushållningen
- Medverkan på regional och lokal nivå när det gäller planeringen och beredningen av politiken i fråga om de stora rovdjuren utökas
- Skador orsakade av stora rovdjur minskar.

Nyckeltal

	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning	2017 mål
— Värdeökningen inom skogsbruket, miljoner euro	2 900	2 930	2 950	stiger
— Investeringsavkastningen från virkesproduktion i privatskogsbruket, % (exklusive den årliga förändringen i rotpriserna)	4,3	4,3	stiger	stiger
— Avverkningsuttaget för stamved, miljoner m ³	65,2	65,3	65,4	stiger
— Metso-åtgärder i privatskogar, ha	48 177	50 242	52 550	stiger
— Värdet av det kommersiella fiskets produktion, miljoner euro	52,0	50,5	stiger	stiger
— Värdet av vattenbruksproduktionen, miljoner euro	79,1	83,0	stiger	stiger
— Fiskförädlingens och fiskhandelns omsättning, miljoner euro	851,8	900,0	stiger	stiger
— Värdet av fritidsfiskets fångst, miljoner euro	51,0	51,0	oförändrat	stiger
— Antalet fiskedagar för fritidsfiske, miljoner st.	16,0	16,0	oförändrat	oförändrat
— Invånarantal i områden med betydande översvämningsrisk	5 983	5 943	5 900	sjunker
— Vattentjänstverk som förbättrat sin säkerhetsklass, st.	6	4	2	2
— Värdet av viltfångsten, miljoner euro	65,0	65,0	stiger	stiger
— Antalet jaktdagar, miljoner st.	5,0	5,0	stiger	stiger
— Skador orsakade av stora rovdjur, miljoner euro	7,7	7,6	stiger	sjunker

20. Skyldighet att vårda fiskbeståndet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av åtgärder för vård av fiskbeståndet som tillståndsvillkoren i tillståndsbeslut som meddelats med stöd av 3 kap. 14 och 22 § i vattenlagen (587/2011) och miljöskyddslagen (527/2014) och i andra motsvarande tillståndsbeslut förutsätter samt till betalning av överföringsutgifter i anslutning till dessa

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst tre årsverken

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, när utgifterna direkt hänförs till åtgärder för vård av fiskbeståndet enligt punkt 1.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Anslaget används för att kompensera och förhindra de skador som byggande i samt reglering och rensning av vattendrag och utsläpp av avloppsvatten m.fl. tillståndspliktiga åtgärder orsakat fiskbestånden samt för utgifter för fiskerikontrollen. De vattenrättsliga fiskerihus-

hållningsavgifter som beräknas inflyta år 2017 har antecknats som inkomster under moment 12.30.40.

2017 budget	3 000 000
2016 budget	3 000 000
2015 bokslut	2 900 000

21. Utgifter för nyttjande och vård av vattentillgångarna (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 13 520 000 euro.

Anslaget får användas för sådana konsumtions- och investeringsutgifter i anslutning till nyttjande och vård av vattentillgångarna som hänför sig till hantering av översvämningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendragen, utvecklande av nyttjandet och vården av vattendrag, av vattentjänster och av annan vattenekonomi, uppföljning av effekterna samt statens skyldigheter med stöd av lag, tillståndsbeslut och avtal samt för gränsvattendragssamarbete som baserar sig på mellanstatliga fördrag.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 167 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter, samt till betalning av medlemsavgifter och frivilliga finansiella bidrag till nationella organisationer inom vattensektorn. Anslaget får även användas för fullgörande av mellanstatliga samarbetsavtal som främjar affärsverksamhet inom vattensektorn.

Under momentet nettobudgeteras samarbetsparternas medfinansiering i projekt, utredningar eller andra åtgärder som ligger på närings-, trafik- och miljöcentralernas ansvar på basis av överenskommelser eller beslut enligt vattenlagstiftningen. Under momentet nettobudgeteras även de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Hantering av översvämningsrisker, dammsäkerhet, reglering av vattendrag och hydrologisk uppföljning	2 800 000
Utvecklande av vattenhushållningen, finansiella bidrag och medlemsavgifter	2 276 000
Grundliga reparationer av statens vattenbyggnadskonstruktioner och andra vattendragsåtgärder	5 000 000
Skyldigheter som följer av statens vattenhushållningstillstånd	2 200 000
Gränsvattendragssamarbete som baserar sig på statsfördrag	260 000
Planering av vattenhushållningsåtgärder som är gemensamma för flera gårdar	84 000
Uppföljning av belastningen från jord- och skogsbruket och dess effekter	900 000
Sammanlagt	13 520 000

Avsikten är att anslaget används för avlönande av personal motsvarande 151 årsverken inom arbets- och näringsministeriets och miljöministeriets förvaltningsområden och för avlönande av personal motsvarande 16 årsverken inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	1
Sammanlagt	1
2017 budget	13 520 000
2016 budget	13 519 000
2015 bokslut	12 752 000

22. Främjande av naturresurs- och bioekonomi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 16 880 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt, exportfrämjande projekt och kommunikation som gäller hållbar användning av förnybara naturresurser, bioekonomi, vård av miljön, den biologiska mångfalden, begränsning av och anpassning till klimatförändringen samt till betalning av understöd i anknytning till dessa
- 2) för förvaltning och utvecklande av informationssystem som hänför sig till en hållbar användning av förnybara naturresurser
- 3) till betalning av utgifter för den tillsyn som vissa avtal om fiske som Finland ingått föranleder
- 4) betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av personal motsvarande högst 35 årsverken.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget används för försöks-, utvecklings- och investeringsprojekt samt exportfrämjande projekt som främjar en hållbar användning av förnybara naturresurser och bioekonomi. Avsikten är att förbättra förutsättningarna för en konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på ett hållbart nyttjande av naturresurser. Genom anslaget under momentet genomförs den nationella bioekonomiska strategin.

Av anslaget under momentet har 12 000 000 euro reserverats för genomförande av följande spetsprojekt, vilka ingår i det strategiska målet för bioekonomi och ren teknik: fram för trä och nya skogsprodukter; kretsloppsekonomin slår igenom och vattendragen istandsätts; den finländska matproduktionen ska bli lönsam, handelsbalansen bättre och den blå bioekonomin större. Tyngdpunkterna ligger på nästa generations system för skoglig information och de elektroniska tjänsterna i anslutning till det, återvinning, tillvaratagande och utnyttjande av näringsämnen, ny vattenbruksteknik och export av vattenexpertis.

Dessutom riktas anslag till en förbättring av interoperabiliteten hos datasystem och datalager i anslutning till användning och skydd av förnybara naturresurser och till utvecklande av de elektroniska tjänsterna, tryggnad av naturens mångfald, avvärjande av risker som invasiva främmande arter medför, skydd och hållbar användning av de genetiska resurserna samt främjande av användningen av naturen för rekreation och turism. Med anslaget kan det även göras utredningar

med vilka avsikten är att förbättra naturresursernas tillstånd och användningen av dem samt anpassningen till klimatförändringen.

Som den andel som år 2016 tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv har 135 000 euro beaktats under detta moment.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Bioekonomi och ren teknik: Utveckling av skoglig information och elektroniska tjänster	5 000 000
Bioekonomi och ren teknik: Utveckling av affärsverksamhet som baserar sig på vatten (blå bioekonomi)	2 000 000
Bioekonomi och ren teknik: Återvinning av näringsämnen samt skydd av Östersjön och vattendragen	5 000 000
Andra försöks- och utvecklingsprojekt inom naturresursekonomi och bioekonomi	4 430 000
Utveckling och förvaltning av informationssystem	300 000
Tillsyn över att avtal om fiske fullgörs	150 000
Sammanlagt	16 880 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren teknik: Utveckling av skoglig information och elektroniska tjänster	1 000
Bioekonomi och ren teknik: Återvinning av näringsämnen samt skydd av Östersjön och vattendragen	1 100
Sammanlagt	2 100

2017 budget	16 880 000
2016 budget	14 780 000
2015 bokslut	9 010 000

31. Stödjande av vattenhushållnings- och fiskeriprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 7 136 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av understöd för åtgärder som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön och för åtgärder som minskar riskerna för översvämning eller torka samt utgifter som föranleds av projekt som genomförs som statens arbete

2) till betalning av utgifter som föranleds av understöd för utvecklings-, försöks- och investeringsprojekt samt exportfrämjande projekt som främjar en hållbar användning av vattenresurser.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för avlönande av projektpersonal i en omfattning motsvarande högst 15 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter samt investeringsutgifter. Dessutom får anslaget användas till betalning av räntegottgörelser för lån enligt lagen om vissa räntestödslån av kreditanstalters medel (1015/1977) samt som nationell självfinansieringsandel i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: När det gäller åtgärder som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön beviljas stöd för vattendragsåtgärder som syftar till att hantera översvämningensrisker och minska andra risker och olägenheter samt främja en mångsidig användning och vård av vattendragen. I syfte att förbättra fiskbeståndens livskraft används anslaget för genomförande av projekt som främjar fiskens vandring, den naturliga förökningen inom fiskbestånden och bevarandet av mångfalden. Grunderna för understöden har fastställts i statsrådets förordning om understöd för projekt som förbättrar användningen av och tillståndet i vattendrag och vattenmiljön (714/2015).

Av anslaget under momentet har 2 500 000 euro reserverats för att i fråga om det strategiska målet för bioekonomi och ren teknik genomföra åtgärd 3 (Vandrande och utrotningshotade fiskbestånd hjälps), som ingår i spetsprojektet Naturpolitik som bygger på förtroende och rättvisa, i de viktigaste spetsobjekten i fiskvägsstrategin.

Räntestödslånen beräknas medföra staten utgifter till ett belopp av ca 10 000 euro fram till 2019.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Riskhanterings-, istandsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt inom vattenushållningen	3 879 000
Fiskeriekonomiska istandsättnings-, utvecklings- och försöksprojekt (inkl. 2 500 000 euro i spetsprojektfinansiering för Bioekonomi och ren teknik)	3 257 000
Sammanlagt	7 136 000
2017 budget	7 136 000
2016 budget	7 136 000
2015 bokslut	12 679 000

40. Vissa ersättningar inom naturresursekonomin (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 245 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av den andel av inkomsterna av tillstånd till fiske i Tana älv som ska återbäras till vattenområdets ägare
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av de avtalsbaserade ersättningar i anslutning till skyddet av saimenvikaren som betalas till vattenområdenas ägare
- 3) till betalning av ersättningar som staten åläggs att betala på grund av beslut som tillståndsmyndigheter eller domstolar gett i vattenärenden eller utifrån lag eller mellanstatliga fördrag samt till betalning av beslutsavgifter
- 4) till betalning av ersättningar och andra utgifter med stöd av lagen om bekämpning av insekt- och svampskador i skog (263/1991) och lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013)
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av kartläggning av skogsskador som till sin omfattning och ekonomiska betydelse är avsevärda och utgifter som föranleds av produktion av flygbilder över skadeområden

6) till betalning av utgifter som betalas i förskott av statens medel och föränleds av sådana prestationer enligt viteslagen (1113/1990) och med dem jämförbara prestationer som avses i skogslagen

7) till betalning av ersättningar enligt rengärdesavtalet mellan Finland och Norge.

Anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition om sättande i kraft av det nya rengärdesavtal som ingicks mellan Finland och Norge den 9 december 2014. Enligt avtalet kan Finland bli tvunget att betala ersättning för renar som olovligt betat på den norska sidan och för de skador och andra kostnader de gett upphov till.

Av inkomsterna från tillstånd till fiske i Tana älv återbärs till vattenområdenas ägare 2017 den andel som ska återbäras av de inkomster av tillstånd till fiske som inlutit 2016. I budgeten för 2016 har det inlutna beloppet beräknats uppgå till 500 000 euro. När den andel som ska återbäras till de privata vattenområdenas ägare i förhållande till vattenområdenas storlek är ca 73 %, är det belopp som ska återbäras 365 000 euro. Den andel som tillkommer staten av inkomsterna från avgifter för tillstånd till fiske i Tana älv har beaktats i anslaget under moment 30.40.22. Den inkomst som år 2017 beräknas inflyta av tillstånd till fiske i Tana älv har antecknats under moment 12.30.41.

Med avtalsbaserade ersättningar i anslutning till skyddet av saimenvikaren ersätts vattenområdenas ägare för olägenheter som avtalen medför. Målet är att det år 2017 ska finnas gällande avtal om begränsning av fiske på ett område av 2 600 km². Under moment 30.40.62 har medel reserverats för ersättning till yrkesfiskare i Saimenområdet för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren.

2017 budget	1 245 000
2016 budget	1 245 000
2015 bokslut	651 981

41. Ersättning för hjortdjurs skadegörelse (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 400 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993).

Anslaget får även användas till betalning av ersättningar som hänför sig till tidigare år, till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder, till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst sju årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Till utgifterna enligt 6 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift hör sådana utgifter enligt viltskadelagen (105/2009) som föränleds av förebyggande och ersättande av skador förorsakade av hjortdjur samt utgifter som föränleds av viltskaderegistret och av andra informationssystem som anknyter till förvaltningen av jakten på hjortdjur. Medel kan dessutom an-

vändas för utgifter som föränleds av observation och vård av samt forskning i hjortdjursbestånden samt andra motsvarande utgifter. Motsvarande inkomster har antecknats under moment 12.30.42.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättande av skador	1 200 000
Åtgärder för förebyggande av skador	300 000
Observation och forskning avseende hjortdjursbestånden	850 000
Viltskaderegistret	150 000
Vård av hjortdjursbestånden	900 000
Sammanlagt	3 400 000
2017 budget	3 400 000
2016 budget	3 400 000
2015 bokslut	3 400 000

42. Ersättning för rovdjurs skadegörelse (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 7 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föränleds av ersättningar för och förebyggande och övervakning av skador som orsakats av sådana stora rovdjur som avses i viltskadelagen (105/2009) och utgifter som hänför sig till verkställigheten av viltskadelagen

2) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Det beräknas att anslagsbehovet är 10,5 miljoner euro, varav andelen för skador som orsakats av rovdjur och som ersätts uppgår till ca 10,0 miljoner euro och andelen för åtgärderna för att förebygga skador till ca 0,5 miljoner euro. Eftersom 2,6 miljoner euro av detta anslagsbehov bedöms bli finansierat med anslag som överförs från föregående år uppgår behovet av anslag år 2017 till 7,9 miljoner euro.

Ersättningarna för skador som orsakats av rovdjur beräknas öka 2016 (2015 var beloppet för skador 7,9 miljoner euro), vilket beror på att de gängse värden för varje slag av ren som ska användas vid ersättning för skador på ren har uppdaterats den 1 januari 2016. Eftersom producentpriserna på renkött har stigit höjdes de ersättningar som betalas för skador på ren med ca en tredjedel.

Budgeteringen av det anslag som är avsett för ersättning för skador orsakade av stora rovdjur ändras 2017 så att anslaget i budgeten används för ersättning för skador som inträffat det föregående året (tidigare har anslaget reserverats för ersättning för skador som inträffat under budgetåret). Avsikten är således att anslaget i budgeten för 2017 används för ersättning för skador som orsakats av stora rovdjur 2016.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Ersättning av skador på ren som orsakats av stora rovdjur	6 900 000
Ersättning av skador på husdjur, odlingar och bin som orsakats av stora rovdjur	500 000
Förebyggande och övervakning av skador	500 000
Sammanlagt	7 900 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-100
Sammanlagt	-100

2017 budget	7 900 000
2016 budget	8 000 000
2015 bokslut	8 000 000

44. Stöd för tryggnad av virkesproduktionens uthållighet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 56 230 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) och den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2017 får stödbeslut enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015) fattas till ett belopp av högst 59 000 000 euro. Om en del av bevillningsfullmakten för 2016 är oanvänd, får stödbeslut om den oanvända delen fattas 2017.

Förklaring: Med anslaget främjas hållbar vård och användning av skogar genom att stöd beviljas för skogsvårds- och grundförbättringsarbeten i privata skogar.

Ett nytt stödsystem enligt den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk trädde i kraft den 1 juni 2015. I det nya stödsystemet har man minskat de arbetslag som stöds och sett över stödvillkoren och stödnivåerna.

I fråga om de arbeten som genomförs med anslaget är den direkta effekten på sysselsättningen ca 2 500 årsverken.

Fördelningen av anslaget och utgifter som bevillningsfullmakten föranleder staten (mn euro)

	2017	2018	2019	2020	2021	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	30,88	15,15	9,03	4,00		59,06
Förbindelser 2017	25,35	20,00	10,00	2,00	1,65	59,00
Sammanlagt	56,23	35,15	19,03	6,00	1,65	118,06

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring (främjande av skogsvårds- och grundförbättringsarbeten)	1 000
Sammanlagt	1 000

2017 budget	56 230 000
2016 II tilläggsb.	8 444 000
2016 budget	55 230 000
2015 bokslut	57 710 596

45. Främjande av vården av skogsnatur (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 027 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd som beviljas med stöd av lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996) och den temporära lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (34/2015), för åtgärder som tryggar biologisk mångfald i skogarna.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2017 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för den verksamhet som främjar vården av skogsnatur:

— Bevarandet av skogsnaturens mångfald tryggas med hjälp av miljöstöd och projekt för vård av skogsnaturen på ett 2 300 hektar stort område (2016 års mål 2 000 hektar). I målbeloppet har beaktats den besparing enligt regeringsprogrammet på 3 000 000 euro som hänför sig till Metso-programmet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Miljöstöd	2 027 000
Projekt för vård av skogsnaturen	1 000 000
Sammanlagt	3 027 000

2017 budget	3 027 000
2016 budget	3 027 000
2015 bokslut	6 027 000

46. Statsbidrag till Finlands skogscentral (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 40 800 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av uppgifter enligt lagen om Finlands skogscentral (418/2011)

2) till annan offentlig medfinansiering i EU-projekt som omfattas av Finlands skogscentrals statsbidragsverksamhet

3) till betalning av utgifter som föranses av årspremier inom tilläggs-pensionssystemet Eläke-Tapio och som hör till enheten för offentliga tjänster vid Finlands skogscentral.

Förklaring: Finlands skogscentral är en utvecklings- och verkställighetsorganisation som täcker hela landet och sköter uppgifter som gäller en hållbar skötsel och användning av skogarna samt bevarande av skoglig mångfald. Finlands skogscentral ska främja de skogsbaserade näringarna, verkställa lagstiftningen om skog och sköta uppgifter som hänför sig till skogliga data. Finlands skogscentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Den viktigaste målgruppen för Finlands skogscentrals verksamhet är de enskilda skogsägarna, som äger 440 000 skogsbruksenheter med en sammanlagd areal på 12,1 miljoner hektar (ca 60 % av Finlands skogsmarksareal). Finlands skogscentral övervakar att de lagar som gäller skogsbruket iakttas och sköter de övriga myndighetsuppgifter som hör till den. Skogscentralen behandlar t.ex. årligen ca 100 000 anmälningar om användning av skog och ca 50 000 ansökningar om finansiering. Skogscentralen samlar in regional information om skogstillgångar på ett ca 1,8 miljoner hektar stort område och ger rådgivning till och utbildar årligen ca 50 000 skogsägare och aktörer inom skogsbranschen.

Till skogscentralens produktivitetsfrämjande åtgärder hör att utveckla nätet av verksamhetsställen, de elektroniska tjänsterna, informationssystemarkitekturen, utnyttjandet av skoglig information samt rådgivningstjänsterna för skogsägare och aktörer inom skogsbranschen.

För genomförande av de samhälleliga effektmål som uppställts i motiveringen till huvudtiteln och kapitlet ställer jord- och skogsbruksministeriet i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2017 preliminärt upp följande mål för verksamheten vid Finlands skogscentral:

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2015 utfall	2016 resultatmål	2017 resultatmål
1. Ekonomimål			
Totala kostnader för behandling och beslut som gäller anmälningar enligt skogslagen per anmälan, €	under 15	under 14	under 13
Totala kostnader för behandling av ansökningar enligt finansieringslagen per ansökan, €	under 90	under 85	under 83
Styckkostnader för terrängundersökningar €/ha	under 175	under 170	under 165
Kostnader för insamling av regional information om skogstillgångarna €/ha	under 9	under 7	under 5
2. Prestationsmål			
Mål för insamlingen av regional information om skogstillgångarna, ha	1 800 000	1 700 000	1 700 000
Antal meddelanden från tjänsten Min Skog.fi, st.	45 000	50 000	55 000
Antal företag som är med i aktörstjänsten Min Skog.fi	300	350	400

Resultatmål för Finlands skogscentral

	2015 utfall	2016 resultatmål	2017 resultatmål
3. Kvalitetsmål			
Areal av de privata skogarna som den aktuella informationen om skogstillgångarna täcker, %	75	85	90
Ungskogsvård: de i skogsvårdshänseende goda projektens andel av arealen, %	minst 90	minst 90	minst 90
Beslut om projekt för vård av ungskog, veckor efter anhängigörandet	högst 4	högst 3	högst 3
Andel inkomna elektroniska anmälningar och ansökningar, %	70	fortsätter öka	fortsätter öka

Uppskattad fördelning enligt resultatområde av kostnaderna för verksamhet som genomförs med anslag under momentet (mn euro) samt årsverkna (årsv.)

	2016 kostnader	årsv.	2017 kostnader	årsv.
Finansierings- och kontrollverksamhet	12,0	170	12,0	160
Insamling och upprätthållande av regional information om skogstillgångarna	15,9	200	15,9	190
Sakkunnigtjänster	7,3	125	7,3	125
Övrig statsbidragsverksamhet	5,6	20	5,6	40
Sammanlagt	40,8	515	40,8	515

2017 budget	40 800 000
2016 budget	40 800 000
2015 bokslut	42 720 000

50. Främjande av vilthushållningen (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 10 130 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som avses i 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift (616/1993)

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får också användas till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av 3 § i lagen om jaktvårdsavgift och jaktlicensavgift ska i statsbudgeten årligen tas in ett anslag som motsvarar minst det belopp som samma år uppskattas inflyta i form av jaktvårdsavgifter beräknat enligt antalet jägare under de tre närmast föregående åren (307 000). Jaktvårdsgiften är 33 euro. De inkomster som beräknas inflyta av jaktvårdsavgifterna år 2017 har antecknats under moment 12.30.45.

Användningen av medlen under momentet inriktas utgående från strategin för den offentliga viltvårdskoncernen.

Finlands viltcentral är en självständig offentligrättslig inrättning som har hela landet förutom landskapet Åland som sitt verksamhetsområde. Till Finlands viltcentrals uppgifter hör att främja hållbar vilthushållning, stödja jaktvårdsföreningarnas verksamhet, sörja för verkställigheten av viltpolitiken och fullgöra för centralen föreskrivna offentliga förvaltningsuppgifter. Finlands viltcentral styrs och övervakas av jord- och skogsbruksministeriet.

Resultatet av verksamheten vid Finlands viltcentral

Finlands viltcentral stöder uppnåendet av de samhälleliga effektmål som uppställts i motivering-
en till huvudtiteln och kapitlen på följande sätt:

— ansvarar för den deltagande beredningen av förvaltningsplaner och uppdateringar av dem som gäller viltarter och deras livsmiljöer och tar i sin verksamhet, inklusive de offentliga förvaltningsuppgifterna, i beaktande riktlinjerna i de fastställda förvaltningsplanerna och åtgärderna i den nationella strategin för främmande arter

— sörjer för att intressentgrupperna blir hörda och kan delta i allt väsentligt i de regionala viltvårdsråden och riksviltvårdsrådet, utvecklar och stöder i samarbete med Naturresursinstitutet och jaktvårdsföreningarna verksamheten för nätverket för kontaktpersoner i frågor som rör stora rovdjur samt främjar annan uppföljning av viltbestånden som grundar sig på frivilligt arbete och att observationerna och proverna skickas till forskningsinstitutet och utvecklar i samarbete med aktörer inom den offentliga viltvårdskoncernen statistikföringen över fällda djur och andra dataarkiv för vilt med tanke på planeringsverksamheten inom viltförvaltningen

— sörjer för att skador orsakade av vilt minskar bl.a. genom aktiva åtgärder för förebyggande av skador samt genom att rikta jakten mot viltarter som orsakar skador

— strävar efter att med aktiva åtgärder minska olagligt dödande av vilt

— sörjer för att statsbidrag styrs till jaktvårdsföreningarnas verksamhet genom ett förfarande enligt 7 § 2 mom. i statsunderstödslagen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Finlands viltcentral	6 770 000
Jaktvårdsföreningarna	2 340 000
Stödjande av jaktmuseiverksamhet	405 000
Verkställandet av viltvårdskoncernens strategi, såsom räkning av stora rovdjur och utvecklande av viltvårdskoncernens gemensamma informationssystem	615 000
Sammanlagt	10 130 000
2017 budget	10 130 000
2016 budget	10 130 000
2015 bokslut	10 213 000

51. *Främjande av fiskerihushållningen* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 700 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av användningsändamålen enligt 82 § i lagen om fiske (379/2015).

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst fem årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter, samt till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Den nya lagen om fiske (379/2015) trädde i kraft den 1 januari 2016. I enlighet med 133 § 3 mom. i lagen ska det i de två första statsbudgetar som görs upp efter ikraftträdandet av lagen för ändamål som avses i 82 § tas in ett anslag grundat på en uppskattning av hur mycket medel som inflyter i form av fiskevårdsavgifter under det år som föregår det år som budgeten gäller.

År 2016 uppskattas det inflyta 8 700 000 euro i form av fiskevårdsavgifter. Motsvarande summa anvisas för finansiering av verksamhet som avses i 82 § i lagen om fiske för år 2017.

Enligt uppskattningar kommer 8 700 000 euro att användas för finansiering av verksamhet enligt 82 § i lagen om fiske (379/2015). De inkomster som beräknas inflyta av fiskevårdsavgifterna 2017 har antecknats under moment 12.30.44.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användningsändamål enligt 82 § 1—3 punkten i lagen om fiske	5 400 000
Utgifter som föranleds av uppbörden av fiskevårdsavgift enligt 82 § 5 punkten i lagen om fiske	700 000
Ersättningar enligt 82 § 4 i lagen om fiske till ägare av vattenområden	2 600 000
Sammanlagt	8 700 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (riksdagen)	-150
Minskning i de inkomster som flyter in i form av fiskevårdsavgifter	-1 700
Sammanlagt	-1 850

2017 budget	8 700 000
2016 budget	10 550 000
2015 bokslut	9 734 000

53. *Vissa statsunderstöd inom naturresursekonomin* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 332 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statsunderstöd som beviljas för anläggning av skogsfröplantager
- 2) till betalning av understöd till allmännyttiga samfund inom naturresurssektorn.

Förklaring: Genom understöden för anläggning av skogsfröplantager säkerställs att tillräckliga mängder högklassigt skogsodlingsmaterial som lämpar sig för förhållandena står till buds för skogsbruksändamål hela tiden.

Understöd som beviljas allmännyttiga föreningar inom naturresurssektorn riktas till utvecklingsverksamhet och kommunikation som främjar tillväxten och konkurrenskraften inom naturresursekonomin.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Understöd för anläggning av skogsfröplantager	600 000
Understöd till allmännyttiga föreningar inom naturresurssektorn	732 000
Sammanlagt	1 332 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	53
Sammanlagt	53

2017 budget	1 332 000
2016 budget	1 279 000
2015 bokslut	1 443 000

62. *Främjande av fiskerinäringen* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 881 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av EU:s medfinansiering och statens medfinansiering i åtgärder som gäller fiskerinäring och havspolitik och som delvis finansieras av medel ur Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF)
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av nationellt finansierade åtgärder som vidtas i syfte att främja fiskerinäringen och av tillsynen över det kommersiella fisket samt av ersättningar till yrkesfiskare för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren.

Anslaget får också användas till utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 70 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Av anslaget har 8 900 000 euro reserverats för den statliga medfinansieringen i projekt som delfinansieras av EU.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen beträffande överföringsutgifterna.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har som utgifter som föranleds av EU:s gemensamma fiskeripolitik och integrerade havspolitik beaktats 19 606 000 euro, vilket utgör medfinansiering för det operativa program som delfinansieras av Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) under 2014—2020. EU:s andel av detta är 10 591 000 euro. EU:s medfinansiering och den nationella medfinansieringen har fastställts i det operativa program som godkänts av Europeiska kommissionen. Medel får användas för finansiering av investerings- och utvecklingsprojekt inom fiskerinäringarna, miljöprojekt inom fiskerinäringen och projekt som hänför sig till genomförandet av havspolitikerna samt för finansiering av tillsynen över det kommersiella fisket och åtgärder för insamlingen av uppgifter.

I anslagets EU-andel har även Ålands andel beaktats. Åland anvisar den nationella offentliga medfinansiering som behövs i sin egen budget.

Under moment 12.30.03 beräknas det inflyta sammanlagt 8 000 000 euro i form av medfinansiering från EHFF under programperioden 2014—2020.

I anslaget har som åtgärder för främjande av fiskerinäringen som i sin helhet finansieras nationellt beaktats sådana bidrag som avses i lagen om försäkringsstöd för kommersiellt fiske (998/2012) samt utgifterna för tillsynen över kommersiellt fiske, till den del tillsynsåtgärderna inte ingår i Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program. Anslaget får på grunder som godkänts av jord- och skogsbruksministeriet användas också till annan förbättring av förutsättningarna för fiskerinäringen eller som statligt stöd inom fiskerinäringens bransch i enlighet med EU:s rättsakter. Dessutom är avsikten att vid behov använda anslaget för ersättningar till yrkesfiskare i Saimenområdet för ekonomiska skador till följd av skyddet av saimenvikaren. Behovet uppgår till uppskattningsvis 80 000 euro. År 2017 behövs det uppskattningsvis 1 275 000 euro för utgifter som i sin helhet finansieras nationellt.

Beräknad användning av anslaget (euro)

	Nationell andel	EU:s andel (EHFF)	Sammanlagt
Europeiska havs- och fiskerifondens operativa program, sammanlagt	9 015 000	10 591 000	19 606 000
Nationella åtgärder	1 275 000	-	1 275 000
Sammanlagt	10 290 000	10 591 000	20 881 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av finansieringen av det operativa programmet för EHFF	44
Sammanlagt	44

Anslaget står delvis utanför ramen.

2017 budget	20 881 000
2016 budget	20 837 000
2015 bokslut	38 984 000

83. *Lån för trygghet av virkesproduktionens uthållighet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av lån enligt lagen om finansiering av hållbart skogsbruk (1094/1996).

Förklaring: Anslagsbehovet uppskattas vara 100 000 euro. Eftersom den post som överförs från tidigare år beräknas vara 50 000 euro, är anslagsbehovet 50 000 euro för 2017.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	50 000
2016 budget	50 000
2015 bokslut	50 000

(63.) Forststyrelsen

Förklaring: Det föreslås att kapitel 30.63 slopas i budgeten och att moment 30.63.50 blir moment 30.64.50.

64. Forststyrelsen

I fråga om Forststyrelsens affärsverksamhet sätts följande mål och fattas följande beslut som försätts i lagen om Forststyrelsen (234/2016):

1. Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten

I sin affärsverksamhet och i sin styrning av dotterbolagen beaktar Forststyrelsen de allmänna samhällseliga förpliktelserna enligt lagen om Forststyrelsen. De fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhällseliga förpliktelserna minskar inte. Lönsamheten för Forststyrelsens affärsverksamheter förbättras ytterligare.

2. Ändringar i grundkapitalet

Forststyrelsens grundkapital kan minskas med 4,963 miljoner euro.

3. Maximibeloppet av upplåningen för affärsverksamheten

Forststyrelsen får för sin affärsverksamhet uppta lån till ett belopp av högst 60 miljoner euro.

4. Maximibeloppet av affärsverksamhetens investeringar och investeringsförbindelser

Forststyrelsens investeringar får år 2017 medföra utgifter till ett belopp av högst 20 miljoner euro. Dessutom får Forststyrelsen år 2017 ingå förbindelser om investeringar som under senare räkenskapsperioder får medföra utgifter till ett belopp av högst 25 miljoner euro.

5. Maximibeloppet av säkerheterna för affärsverksamheten

Forststyrelsen får ställa sådana säkerheter som behövs för Forststyrelsens affärsverksamhet till koncernexterna aktörer till ett värde av högst 2,5 miljoner euro.

Dessutom får Forststyrelsen i egenskap av statens representant ingå vederlagsfria avtal med Etelä-Savon Koulutus Oy om nyttjanderätten till en 2 600 hektar stor observationsskog och med Länsirannikon Koulutus Oy om nyttjanderätten till en 700 hektar stor observationsskog. Avtalen är i kraft tills det nya systemet med nyttjande av observationsskog mot vederlag tas i bruk i fråga om alla anordnare av utbildning inom skogsbranschen eller högst till den 31 december 2018.

Förklaring: Forststyrelsen är ett statligt affärsverk från och med den 15 april 2016. Forststyrelsens allmänna uppgift är att på ett hållbart sätt använda, sköta, och skydda statens jord- och vatteneigendom och att bedriva en resultatrik verksamhet. Skogsbruk och annan affärsverksamhet som sker på marknadsvillkor ska Forststyrelsen bedriva genom de dotterbolag som den äger.

Centrala servicemål och övriga verksamhetsmål för affärsverksamheten

Med beaktande av de servicemål och övriga verksamhetsmål för 2017 som godkänkts av riksdagen har jord- och skogsbruksministeriet för Forststyrelsens affärsverksamhet för 2017 som resultatmål (räkenskapsperiodens resultat) preliminärt uppställt 107,5 miljoner euro och för affärsverksamhetskoncernen 115,3 miljoner euro. Målet motsvarar en avkastning på 4,4 % på det kapital som är placerat i Forststyrelsens affärsverksamhet. År 2018 uppgår målet för intäktsföringen till 107,5 miljoner euro. För att uppnå intäktsmålet fortsätter Forststyrelsen försäljningen av mark som är oändamålsenlig med tanke på statens verksamhet och ekonomi och förbättrar affärsverksamhetens lönsamhet. Statsrådet fattar beslut om det belopp som ska intäktsföras i samband med fastställandet av bokslutet för 2017.

Det preliminära målet för affärsverksamhetens omsättning är 97,5 miljoner euro, medan målet för affärsverksamhetskoncernen är 345,7 miljoner euro. Den beräknade omsättningen år 2017 i Forststyrelsens dotterbolag är med beaktande av koncernens interna poster 328,2 miljoner euro och rörelsevinsten 23,4 miljoner euro.

Forststyrelsen förverkligar de mål för skogsbruket som satts upp för den genom ägarstyrning av dotterbolaget Metsähallitus Metsätalous Oy, som bedriver skogsbruk, och genom att sätta upp resultatmål och målnivåer för dotterbolaget i fråga om de viktigaste kännetecknen som beskriver verksamhetens effekter. I enlighet med detta har jord- och skogsbruksministeriet preliminärt satt upp som mål för Forststyrelsen att styra verksamheten vid Metsähallitus Metsätalous Oy så att de fördelar som uppnåtts genom beaktandet av de samhälleliga förpliktelserna i affärsverksamheten inte minskar.

Utvecklingen i fråga om de fördelar som uppnås genom att den biologiska mångfalden beaktas bedöms genom förändringen i mängden död ved i mångbruksskogar. Utvecklingen i fråga om fördelarna för rekreation bedöms utifrån antalet besökare i mångbruksskogar och antalet jakt- och fisketillstånd. För närvarande är det inte möjligt att mäta fördelarna för sysselsättningen, den samiska kulturen och renhushållningen. Man kan dock bedöma att fördelarna hålls på nuvarande nivå, om de satsningar som görs inom dessa delområden inte minskar betydligt. Forststyrelsen utvecklar rapporteringen om fördelarna med de allmänna samhälleliga förpliktelserna så att den blir mer mångsidig.

Skogsmarkens areal inom Forststyrelsens affärsverksamhet uppgick i slutet av 2015 till 3 610 000 ha, varav uppskattningsvis 528 000 ha omfattades av användningsbegränsningar till följd av de allmänna samhälleliga förpliktelserna enligt lagen om Forststyrelsen. På 255 000 ha utfördes inga avverkningar eller enbart plockhuggning och 263 000 ha var i begränsad använd-

ning. Detta innebär att 14,8 % av skogsmarkens areal (med 19,4 % av trädbeståndet) omfattas av användningsbegränsningar av olika grad. Nivån på de totala satsningar som beaktandet av de samhälleliga förpliktelseerna föranleder var i slutet av 2015 ca 55,6 miljoner euro.

Ändringar i grundkapitalet

Enligt bokslutet för 2015 uppgick grundkapitalet den 31 december 2015 till 2 509,7 miljoner euro. I den första tilläggsbudgeten för 2016 godkände riksdagen att värdet av den jord- och vattenegendom som den 15 april 2016 överfördes till Forststyrelsen som grundkapital var ca 2 500 miljoner euro. Statsrådet kommer med stöd av riksdagens fullmakt att fatta beslut om det exakta beloppet av grundkapitalet.

Det föreslås att grundkapital 2017 minskas med 4,963 miljoner euro. Grundkapitalet ökar med 0,167 miljoner euro som nettoeffekt av överföringar av besittningsrätter, arv som tillfallit staten och andra motsvarande ändringar. Dessutom föreslås det att affärsverksamhetens tillgångar förs över till balansräkningen för de offentliga förvaltningsuppgifterna i anslutning till inrättandet av Hossa nationalpark och som nettoeffekt av andra ändringar i markanvändningen till ett värde av 5,130 miljoner euro.

Investeringar

Enligt den preliminära investeringsplanen gör Forststyrelsen investeringar i affärsverksamheten för 12,1 miljoner euro. De viktigaste investeringsobjekten är förvärv av mark- och vattenområden för försvarsmaktens och forskningens behov, konstruktioner för vägar och vindkraftsparker samt jord- och vattenbyggnadsprojekt. Avsikten är att områden till ett värde av ca 3,4 miljoner euro ska förvärfvas för försvarsmaktens behov.

Vederlagsfria avtal om nyttjanderätt till observationsskogar

Etelä-Savon Koulutus Oy och Länsirannikon Koulutus Oy har enligt den andra tilläggsbudgeten för 2012 kunnat vara verksamma i observationsskogarna på basis av vederlagsfria avtal om nyttjanderätt fram till utgången av 2016. Avsikten är nu att arrangemanget fortsätter till utgången av 2018, eftersom ibruktageandet av en ny modell med vederlag för observationsskogar har fördröjts. Flera utbildningsanordnares vederlagsfria avtal om observationsskogar kommer att gå ut samtidigt, varvid det blir nödvändigt att ta i bruk den nya avtalsmodellen. Det är behövligt att förlänga de vederlagsfria avtalen om nyttjanderätt för viss tid, för att Etelä-Savon Koulutus Oy och Länsirannikon Koulutus Oy oberoende av ägarunderlaget ska befinna sig i samma ställning som de övriga utbildningsanordnarna. Förfarandet ändrar inte Forststyrelsens planerade intäktsföring.

Avsikten är att den nya modellen för observationsskogar tas i bruk senast vid ingången av 2019 i alla organisationer som anordnar skogsutbildning. Avsikten är att utbildningsanordnarna ska kompenseras för merkostnaderna till följd av arrangemanget vid dimensioneringen av det statsbidrag de får eller på något annat sätt. En arbetsgrupp kommer att tillsättas för att bereda arrangemanget.

Tabell med nyckeltal för Forststyrelsens affärsverksamhet

	2015 utfall		2016 prognos		2017 budgetprop.	
	Affärsverk	Koncern	Affärsverk	Koncern	Affärsverk	Koncern
Omsättning, mn €	329,8	337,2	142,9	357,3	97,5	345,7
— förändring, %	-4	-5	-57	6	-32	-3
Driftsbidrag, %	38	36	79	34	110	37
Rörelsevinst/förlust, mn €	123,8	116,2	112,0	118,8	105,8	126,2
Räkenskapsperiodens resultat, mn €	107,9	107,9	106,2	106,3	107,5	115,3
— % av omsättningen	33	32	74	30	110	33
— % av grundkapitalet	4,3	4,3	4,2	4,2	4,2	4,6
Intäktsföring i statsbudgeten, mn €	110,0 ¹⁾		116,5 ²⁾		86,0 ³⁾	
Återbetalning av kapital, mn €	15,0					
Avkastning på investerat kapital, % ⁴⁾	4,7	4,4	4,0	4,7	4,4	4,8
Investeringar, % av omsättningen	5	5	10	4	12	4
Soliditet, %	98	98	98	99	98	98
Balansomslutning, mn €	2 684	2 691	2 669	2 702	2 669	2 734
Antal anställda i genomsnitt (årsv.)	901	999	330	1 007	149	997

¹⁾ Intäktsföring som statsrådet fastställt.

²⁾ Intäktsföringen 2016 innehåller en intäktsföring på 106,5 mn euro på basis av verksamheten 2015 samt en intäktsföring på 10 mn euro på basis av verksamheten under perioden 1.1—14.4.2016. Den uppskattade intäktsföringen är således sammanlagt 116,5 mn euro.

³⁾ Den uppskattade intäktsföringen i budgetpropositionen för 2017 på basis av verksamheten under perioden 15.4—31.12.2016 (mom. 13.05.01).

⁴⁾ Avkastningsprocenten på investerat kapital inbegriper utdelning från dotterbolagen.

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2015 utfall	2016 prognos	2017 budgetprop.
Intäktsföring av affärsverkets inkomster under inkomstmoment			
13.05.01 Intäktsföring av vinst	110,000 ¹⁾	116,500 ²⁾	86,000 ³⁾
Sammanlagt	110,000	116,500	86,000
Anslagsfinansiering som gäller de offentliga förvaltningsuppgifterna			
30.64.50 (30.63.50) Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	6,250	5,754	5,514
JSM:s förvaltningsområde sammanlagt	6,250	5,754	5,514

Affärsverkets intäktsföring och finansiering specificerade enligt moment (mn euro)

	2015 utfall	2016 prognos	2017 budgetprop.
35.10.52 Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter	34,598	39,616	29,406
MM:s förvaltningsområde sammanlagt	34,598	39,616	29,406
Sammanlagt (JSM och MM)	40,848	45,370	34,920

¹⁾ Utöver intäktsföringen 2015 (110 mn euro) gjorde Forststyrelsen en återbetalning av kapital till ett belopp av 15 miljoner euro.

²⁾ 106,5 mn euro hänför sig till resultatet för 2015 och 10 mn euro till perioden 1.1—14.4.2016.

³⁾ perioden 15.4—31.12.2016.

Offentliga förvaltningsuppgifter

Servicemålen och de övriga verksamhetsmålen för de offentliga förvaltningsuppgifterna enligt lagen om Forststyrelsen och finansieringen av dem tas i fråga om jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde upp under moment 30.64.50 och i fråga om miljöministeriets ansvarsområde under moment 35.10.52.

Finansieringen av de offentliga förvaltningsuppgifterna och utgiftsstrukturen (1 000 euro, omfattar hela verksamheten, även den andel som hänför sig till miljöministeriets ansvarsområde)

	2015 utfall	2016 prognos	2017 budgetprop.
Finansiering¹⁾			
Jord- och skogsbruksministeriet (30.64.50 (30.63.50))	6 428	6 428	5 514
Miljöministeriet (35.10.52)	35 292	43 658	29 406
Miljöministeriet (35.10.63)	1 189	1 369	-
Miljöministeriet (35.10.22)	169	150	180
Finansiering från andra ministerier	1 999	1 500	1 000
Finansiering från Europeiska unionen	1 684	2 000	2 500
Utgifter som betalats genom inkomstfinansiering	9 692	9 070	9 500
Annan finansiering	3 150	3 000	3 000
Sammanlagt	59 603	67 175	51 100
Utgifter			
Löneutgifter	25 978	26 200	26 200
Övriga konsumtionsutgifter	31 325	38 775	23 900
Anskaffning av jordområden	1 320	1 200	-
Övriga investeringar	980	1 000	1 000
Sammanlagt	59 603	67 175	51 100

¹⁾ I de finansiella posterna 2015—2016 ingår även poster som överförts från tidigare år.

Tabell med nyckeltal för utvecklingen av de offentliga förvaltningsuppgifterna

	2015 utfall	2016 prognos	2017 budgetprop.
Intäkter (1 000 euro)			
Avgiftsbelagd verksamhet	10 722	9 500	10 000
Andra intäkter	2 541	2 500	2 500
Intäkter sammanlagt	13 263	12 000	12 500
Kostnader (1 000 euro)			
Personalkostnader	25 978	26 200	26 200
Andra kostnader	34 568	35 500	25 800
Kostnader sammanlagt	60 546	61 700	52 000
Finansiering ur statsbudgeten	45 295	47 800	37 500
Överskott/Underskott	-1 988	-1 900	-2 000
Överföring till övrigt eget kapital		1 900 ¹⁾	2 000 ¹⁾
Räkenskapsperiodens resultat		-	-
Antal anställda (årsv.)	520	524	524
— varav tjänstemän (årsv.)	68	68	68

¹⁾ Resultaträkningarna för 2016 och 2017 har gjorts upp på det sätt som förutsätts i lagen om Forststyrelsen, som trädde i kraft den 15 april 2016, så att räkenskapsperiodens resultat för de offentliga förvaltningsuppgifterna redovisas under övrigt eget kapital.

50. (30.63.50) Vissa av Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 514 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde enligt 5 § i lagen om Forststyrelsen (234/2016)

2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Dessutom får Forststyrelsen för de offentliga förvaltningsuppgifter som nämns i punkt 1 använda de inkomster som inflyter till den av dess offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde.

Verksamhetens effektmål inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde är följande:

— vilt- och fiskbestånden är fortsatt livsdugliga och jakten och fisket är etiskt och ansvarsfullt

— heltäckande vildmarkstjänster erbjuds på ett ekologiskt och socialt hållbart sätt som skapar välfärd

— rekreation i naturen ökar välbefinnandet och uppskattningen för naturen, vilket stöds genom aktiv information.

Förklaring: Jord- och skogsbruksministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter inom jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde:

— medborgarna erbjuds jakt- och fiskemöjligheter i så stor utsträckning som möjligt på ett ekologiskt och socialt hållbart sätt och verksamhetens effekter följs

— det informeras effektivt om värden av vilt- och fiskbestånden och om möjligheterna att använda statsägda strövområden och andra områden och således främja de positiva effekterna av rekreation i naturen

— det säkerställs att kundbelåtenheten förblir god

— verksamheten för myndigheternas samarbetsnätverk i fråga om jakt- och fiskeövervakningen samt nya samarbetsmodeller för viltvårdskoncernen och aktörerna inom fiskerinäringssektorn utvecklas

— förutsättningar för naturturism och användning av naturen för rekreation skapas genom att serviceutrustningen, guidningen och slitagetåligheten inom de strövområden som är viktiga med tanke på användningen förbättras samt områdenas ekonomiska betydelse och annan nytta följs.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter beräknas inbringa uppskattningsvis 5 100 000 euro i inkomster till Forststyrelsen, varav inkomsterna av jakt och fiske är 4 400 000 euro och inkomsterna av försäljningen av frö från skogsträd 700 000 euro.

Kvantitativa och kvalitativa mål för Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter

	2015 utfall	2016 mål	2017 budgetprop.
Antal besök: nationalparker, statens strövområden, naturum, historiska objekt	5 297 200	5 280 000	5 300 000
Kundbelåtenhet när det gäller naturum, service i naturen och tillståndskunder (skala 1—5)	4,09	4,04	4,04
Jakttillstånd (st.)	56 489	50 000	50 000
Fisketillstånd (st.)	68 695	80 000	85 000
Antal jakt- och fiskeövervakningsfall	10 827	11 000	9 500

Beräknad användning av anslaget (euro)

Användning av naturen för rekreation	3 506 000
Vildmarksärenden	1 690 000
Övriga uppgifter	318 000
Sammanlagt	5 514 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inrättande av Hossa nationalpark (överföring till moment 35.10.52)	-240
Sammanlagt	-240

2017 budget	5 514 000
2016 I tilläggsb.	—
2016 budget	5 754 000
2015 bokslut	6 250 000

70. Lantmäteri och datalager

Förklaring: Under detta kapitel har utgifterna för verksamheten vid Lantmäteriverket samt utgifterna för understödjande av fastighetsförrättningar budgeterats.

Omvärlden

De allmänna ekonomiska konjunkturerna påverkar särskilt lantmäteriförrättningar och inskrivningsärenden så att efterfrågan på dem följer konjunkturutvecklingen med viss fördröjning. Efterfrågan på de it-tjänster som Lantmäteriverket producerar påverkas i synnerhet av de behov som förvaltningsområdets kundämbetsverk har och av möjligheterna att möta den tekniska utvecklingen.

Serviceproduktionen styrs allt tydligare av kundernas och samhällets behov. Mobiltekniken används allt oftare i olika applikationer för slutanvändare. Positionering, geografisk information och navigationstjänster används i allt större utsträckning för näringslivets behov, för förbättrad säkerhet, i utträttande av ärenden i vardagen samt i fritidsaktiviteter. Den alltmer mångsidiga användningen av terrängdata och annan geografisk information t.ex. som utgångsuppgifter vid olika analyser leder till att det ställs högre krav på dem. Kraven hänför sig bl.a. till tredimensionell information, informationens livscykel, metauppgifter och informationens enhetlighet.

Informationstekniken och processerna som hänför sig till utnyttjandet av den och samarbetsstrukturerna är kritiska framgångsfaktorer som blir alltmer framträdande. De elektroniska tjänsterna utökas, de blir interaktiva och baserar sig på stark autentisering med målet att medborgarna ska använda centraliserade tjänster. Teknikens utveckling syns som ett kontinuerligt behov av att modernisera tekniken.

Den ökade internationella användningen av materialen och de tekniska, innehållsmässiga och juridiska kraven i anslutning till det förutsätter medverkan när det gäller standardisering, fastställande av gemensamma mål och annat samarbete.

Grunddatalagrens roll inom förvaltningen och vid ordnandet av tjänster i anslutning till den samt sam användningen av data bl.a. vid informationsledningen stärks när den nationella servicearkitekturen (bl.a. informationsleden) utvecklas och förenhetligas. Genom förvaltning och förbättring av fastighetsdatasystemet skapas bl.a. förutsättningar för en fungerande marknadsekonomi och en hållbar användning av naturresurser. Terrängdatasystemet spelar en viktig roll som ett enhetligt basmaterial som innehåller rikstäckande geografisk information.

Den övergripande arkitekturen inom hela den offentliga förvaltningen förutsätter åtgärder för utveckling av datalager samt beskrivande uppgifter (metadata) och informationservice i anslutning till datalagren. Samarbetet när det gäller insamling och användning av ändrings- och uppföljningsuppgifter som behövs för produktionen och förvaltningen av datalagren ökar. Byggandet av

den nationella infrastrukturen för geografisk information och genomförandet av INSPIRE-direktivet framskrider, vilket förutsätter att tillgången till och sam användningen av material utvecklas.

Avsikten är att det ur terrängdatasystemet utvecklas ett grunddatalager för terrängdata och kartuppgifter som förvaltas genom samarbetet mellan myndigheterna och gemensamma underhållsprocesser. Målet är att eliminera dubbelarbete, höja produktiviteten och förbättra möjligheterna att använda terrängdatamaterialet genom ökad interoperabilitet. Det behövs en enhetlig informationsmodell för terrängdata som kommunerna och Lantmäteriverket producerar och förvaltar.

Utvecklandet av verksamheten och den tekniska infrastrukturen för den datatekniska servicecentral som överförts till Lantmäteriverket fortsätter med beaktande av kundämbetsverkens behov och förändringarna i verksamhetsomgivningen. Målet är att ämbetsverken inom förvaltningsområdet ska ha tillgång till sakkunnig- och utvecklingstjänster för utvecklandet och användningen av elektroniska tjänster och processer.

Verksamheten vid centralen för geografisk information består av främjande av utvecklandet av sam användningen av geografisk information och den nationella infrastrukturen för geografisk information samt forskning som gäller hela lantmäterisektorn. Moderniseringen av den tekniska infrastrukturen vid forskningsstationen Metsähovi fortsätter genom att apparaturen förnyas. I syfte att förbättra positionsbestämningssystemens tillförlitlighet förnyas Finlands permanenta GNSS-nätverk FinnRef stegvis före 2017.

Samhälleliga effektmål

Inom politikområdet lantmåteri och datalager uppnås utöver de samhälleliga effektmål som anges i motiveringen till huvudtiteln dessutom följande mål:

- genom fastighetsförrättningar och inskrivningsuppgifter tryggas ett åskådligt och tillförlitligt fastighetssystem i syfte att säkerställa funktionen hos det nationella garantisystemet
- uppgifter som gäller fastigheter och terräng är aktuella på riksomfattande nivå och av tillräckligt hög kvalitet och informationstjänsterna produceras genom standardiserade tjänster
- datalagren är förvaltade på ett bra sätt och de har via datanäten öppnats i återanvändbar form samhället till godo
- de som samlar in och förvaltar geografisk information har tillgång till forskningsstödda tjänster som främjar sam användning av den geografiska informationen och utnyttjandet och utvecklingen av den nationella infrastrukturen för geografisk information.

Nyckeltal för effektiviteten

	2015 utfall	2016 budget	2017 mål
Effektivitet			
— effektivitetsförändring i fråga om terrängdata, %	..	4	4
— lönsamhetsindex för programmet för grundlig förbättring FDS-2020	18	27	35
— utnyttjande av datalager, ökning från föregående år, %	8	3	3
— ägoregleringsproduktion (Mha)	7 978	8 500	6 000

01. Lantmäteriverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 45 352 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till Lantmäteriverkets självfinansieringsandel i samfinansierade forskningsprojekt
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av medlemsavgifter som hänför sig till ämbetsverkets verksamhet.

Förklaring: Till Lantmäteriverkets *uppgifter* hör

— lantmäteriförrättningar, fastighetsinskrivningsärenden, förande av fastighetsregistret och lagfarts- och inteckningsregistret samt administrering och utveckling av fastighetsdatasystemet, förvaltning av terrängdatabaser, flygbildstjänster samt utvecklande av terrängdatasystemet

— att skapa grundläggande geodetiska förutsättningar för lantmäteriet och användningen av geografisk information i hela landet, sörja för sam användningen av geografisk information och att producera information som grundar sig på forskning i syfte att utveckla infrastrukturen för fastighetsdata och geografisk information

— att sköta uppgifter som gäller registrering och informationsförvaltning, producera informationsförvaltningens sakkunnigtjänster och it-tjänster för ämbetsverk och inrättningar inom förvaltningsområdet i enlighet med vad jord- och skogsbruksministeriet har bestämt och vad som överenskommit i avtal.

Lantmäteriverket stöder uppnåendet av de *samhälleliga effektmål* som anges i motiveringen till huvudtiteln och i förklaringsdelen under kapitel 30.70.

Verksamhetens resultat och hanteringen av resurser

I samband med beredningen av budgetpropositionen för 2017 ställer jord- och skogsbruksministeriet upp följande preliminära resultatmål för Lantmäteriverket, utöver de mål för resultatet av verksamheten och hanteringen av resurser som anges i förklaringsdelen under kapitel 30.01:

Lantmäteriverket deltar i verksamheten vid den för förvaltningsområdena gemensamma Sammanslutningen för naturresurs- och miljöforskning (LYNET). Verket svarar för och utvecklar forskningsstationen Metsähovi och forskningsstationen i Virolahti. Med apparaturen i forskningsstationerna förvaltas riksomfattande positionsbestämningssystem och referenssystem. I syfte att förbättra positionsbestämningens tillförlitlighet fortsätter arbetet med att modernisera forskningsstationen Metsähovi och dess apparatur samt det permanenta nätverket för satellitbaserad positionsbestämning (GNSS) under 2016—2018.

Kostnader, intäkter och årsverken för Lantmäteriverkets huvudfunktioner

	2015 utfall			2016 uppskattning			2017 uppskattning		
	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.	Kostnader 1 000 €	Intäkter 1 000 €	Årsv.
Fastighetsförrättningar	42 761	41 916	589	41 175	40 249	578	39 671	39 671	542
Ägoreglerings- uppgifter	4 508	30	65	4 238	-	50	4 835	-	63
Inskrivningsuppgifter	17 875	17 878	261	19 860	18 000	274	18 200	18 200	247
Upprätthållande av grunddatalager	34 704	2 764	522	43 613	1 907	502	34 202	2 191	514
Informationstjänst	11 395	12 329	42	11 870	11 986	49	11 448	10 316	43
Lantmäteri och forskning, utveckling och sakkunnigtjänster inom sektorn för geografisk information	11 193	3 915	192	9 977	3 240	195	11 321	3 400	194
Produktion av it-tjänster	13 279	11 814	140	13 533	11 522	140	12 465	11 515	139
Sammanlagt	135 715	90 645	1 810	144 266	86 904	1 788	132 142	85 293	1 741

Nyckeltal för ämbetsverket

	2015 utfall	2016 budget	2017 mål
Funktionell effektivitet			
— totalproduktivitet	106,3	102,0	102,0
— arbetsproduktivitet	102,8	102,0	102,0
— uppdatering av terrängdatabasen, euro/km ²	133	140	134
Produktion och kvalitetsledning			
— förrättningsproduktion, förrättningar, st.	18 691	17 700	17 700
— ägoreglering (nyskifte), st.	5	6	3
— inskrivningsavgöranden, st.	218 792	220 000	220 000
— produktion av terrängdata sammanlagt, km ²	54 049	54 000	54 000
— grundläggande förbättring av åkeruppgifterna	45 000	47 000	54 000
— höjdmodell med en rutstorlek på 2 m, km ²	40 614	40 000	40 000
— tiden för styckningar, mån.	5,4	5,4	5,3
— behandlingstid för lagfarer, dagar	33	25	23
— fullständigheten i fråga om terrängdata, % (fortsatt uppdatering)	97	95	95
— kundtillfredsställelse totalt, %	89,5	85	85
— refererade vetenskapliga publikationer, st.	137	60	60
— utfall i fråga om avtal och planer för it-tjänster, %	99	98	98

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	143 080	129 998	130 645
Bruttoinkomster	90 645	83 368	85 293 ¹⁾
Nettoutgifter	52 434	46 630	45 352
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	40 178 ²⁾		
— överförs till följande år	35 249		

¹⁾ Inbegriper inkomster till ett belopp av sammanlagt 6 630 000 euro som motsvarar de budgeterade utgifterna för informationsförvaltningstjänster (överenskomms närmare i serviceavtalen: jord- och skogsbruksministeriet 1 100 000 euro, Landsbygdsverket 3 600 000 euro, Livsmedelssäkerhetsverket 1 480 000 euro, Naturresursinstitutet 400 000 euro och övriga ämbetsverk och inrättningar inom förvaltningsområdet 50 000 euro).

²⁾ Inbegriper anslag som överförs från moment 30.01.(02) och 30.70.01.

Kostnadsmotsvarighet för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
<i>Offentligrättsliga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	70 001	66 000	66 997
— övriga intäkter	287	-	-
Intäkter sammanlagt	70 288	66 000	66 997
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	43 249	47 585	41 224
— andel av samkostnader	26 319	19 015	25 773
Kostnader sammanlagt	69 568	66 600	66 997
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	720	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	101	100	100
<i>Övriga prestationer</i>			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	2 931	2 018	2 400
— övriga intäkter	-	50	-
Intäkter sammanlagt	2 931	2 068	2 400
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 644	1 310	1 340
— andel av samkostnader	1 153	625	940
Kostnader sammanlagt	2 797	1 935	2 280
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	134	133	120
Kostnadsmotsvarighet, %	105	107	105

Det anslag som är avsett för temporär användning av produktivitetsbesparingar och som överförs från moment 30.01.23 används för genomförande av investeringar i apparaturen vid forskningsstationen Metsähovi.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förvaltning/Jord- och skogsbruk (regeringsprogr. 2015) ändring i inbesparing	1 000
Investeringar i apparaturen vid forskningsstationen Metsähovi (överföring från moment 30.01.23)	520
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-51
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-365
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-437
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-35
Löneglidningsbesparing	-79
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	109
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-251
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-68
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-659
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-321
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-536
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-105
Sammanlagt	-1 278

2017 budget	45 352 000
2016 II tilläggsb.	-571 000
2016 I tilläggsb.	1 870 000
2016 budget	46 630 000
2015 bokslut	47 506 000

40. Utgifter för understödjande av fastighetsförrättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter enligt lagen om stöd för nyskiften (1423/2014) samt utgifter för finansieringen av lån och räntestöd enligt 102 § i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977) och utgifter för inlösningar enligt 19 § i lagen om vissa regleringar av vattenägor (31/1980)

2) till betalning av utgifter enligt 21 och 22 § i lagen om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt (451/1988)

3) till betalning av sådana kostnader och ersättningar som orsakas av en förrättning och som avses i 3 § 5 mom. i lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995) när det gäller nyskiften och regleringar av vattenägor.

Anslaget får användas till utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 8 årsverken och till betalning av andra konsumtionsutgifter.

Förklaring: Anslaget används för att stödja ägoregleringar av åkrar samt ägoregleringar av skogar av pilotkaraktär. Man bedömer att användningen av anslaget fördelar sig så att den andel

som återkrävs hos sakägare är ca 1,6 miljoner euro och statens slutgiltiga utgift blir ca 1,4 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förvaltning/Jord- och skogsbruk (regeringsprogr. 2015) ökning av inbesparing	-1 000
Ägoreglering, bortfall av tillägg	-500
Sammanlagt	-1 500

2017 budget	3 000 000
2016 budget	4 500 000
2015 bokslut	5 000 000

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Kommunikationsministeriets förvaltningsområde betjänar samhället genom att det på ett hållbart sätt ansvarar för fungerande och säkra trafik- och kommunikationsförbindelser samt tjänster för att stödja utvecklingen samt möjliggör en användningsmiljö för nya digitala tjänster.

Förvaltningsområdets verksamhet svarar mot utmaningarna i fråga om strukturomvandlingen och ekonomin, beaktar omvälvningen i fråga om affärsmodeller och konsumtionsvanor samt skapar tillväxt och nya möjligheter till affärsverksamhet.

Verksamhetsmiljön

Förvaltningsområdets verksamhetsmiljö formas i omfattande grad av den snabba tekniska utvecklingen, av nya former för utnyttjande av internet och av automatiken och robottekniken. Den affärsverksamhet som baserar sig på innovations- och serviceplattformar blir allt vanligare. Den globala konkurrensen, förändrade användningsvanor och verksamhetens tillförlitlighet och säkerhet medför utmaningar för utvecklingen av tjänsterna eftersom det krävs förnyelse och innovationer. Elektroniska kommunikationsnät och digitala tjänster är av största vikt för att samhället ska fungera.

Förvaltningsområdet måste bemöta de utmaningar som förändringarna på grund av digitaliseringen och trafikinätets försämrade skick har medfört inom ansvarsområdet. Det eftersatta underhållet i trafikinätet har ökat mycket, och vägarnas och banornas skick har försämrats snabbt under de senaste åren. Den digitaliserade ärendehanteringens ersätter och kompletterar den fysiska rörligheten. Utnyttjandet av information, progressiva lösningar inom informations- och kommunikationsteknik samt mobil teknik förbättrar smidigheten, säkerheten och miljömedvetenheten i trafiken och möjliggör uppkomsten av nya affärsmodeller och tjänster. Kunderna deltar i allt högre grad i planerandet och utvecklandet av tjänsterna.

Målen för förvaltningsområdets samhälleliga verkningar och de prioriteringar som förverkligar dem

Målen för förvaltningsområdets samhälleliga verkningar stöder digitaliseringen, bemöter kraven i fråga om strukturomvandlingen och ekonomisk hållbarhet samt beaktar omvälvningen i fråga om affärsmodeller och konsumtionsvanor inom både kommunikation och trafik.

Kommunikationsministeriet ställer upp följande mål inom förvaltningsområdet för målen och prioriteringarna för de samhälleliga verkningarna:

— Innovativa kommunikations- och trafik tjänster upprätthåller välfärden och skapar hållbar tillväxt och en nationell konkurrens fördel. Prioriteringar inom förvaltningsområdet som förverkligar effektmålen är bl.a. marknaden och tjänsterna i fråga om trafik och kommunikation, energireformen inom trafiksektorn samt livskraftiga medier.

— Utnyttjandet av information leder till ny affärsverksamhet samt användardrivna och tillförlitliga tjänster. Prioriteringar inom förvaltningsområdet som förverkligar effektmålen är också utnyttjandet av information och affärsmöjligheter samt förtroendet för de digitala tjänsterna.

— Trafik- och kommunikationsnäten skapar förutsättningar för utveckling och förnyelse i samhället. Prioriteringar inom förvaltningsområdet som förverkligar effektmålen är också trafik- och kommunikationsnäten samt finansieringen och den ekonomiska styrningen av trafiksystemet.

Förvaltningsområdet skapar en fungerande marknadsmiljö för efterfrågan och utbudet på olika trafik- och kommunikationstjänster samt digitala tjänster så att nya affärsverksamhetsmöjligheter och export möjliggörs och att urvalet av tjänster växer. Regleringen görs smidigare och man lättar på den administrativa bördan. Föråldrade normer och normer som utgör hinder för marknadsaktörernas verksamhet slopas. Nya verksamhetssätt främjas också genom försök och innovativa anskaffningar.

Tjänsterna inom transport och kommunikation ordnas i första hand på marknadsvillkor. I situationer där tillräckliga trafik tjänster inte kan förverkligas på marknadsvillkor säkerställs en basnivå av tjänsterna. Nya slags gemensamma rese- och transporttjänster medför potential för färre resor och minskad energianvändning i fråga om trafiken. Målet är att nya drivkrafter ska minska oljeberoendet inom alla trafikformer och att trafiksektorn ska ha en betydande roll som föregångare inom ren teknik.

I fråga om media säkerställer man genom förvaltningsområdets åtgärder att den finländska mediebranschen bibehåller sin livskraft och konkurrenskraft i en allt mer internationell verksamhetsmiljö som formas av internets utveckling och digitaliseringen.

Genom sina åtgärder strävar förvaltningsområdet efter att skapa bättre förutsättningar än i dag för affärsverksamhet som baserar sig på nyttjande och delning av data. Åtgärderna gäller identifiering och avlägsnande av hinder och flaskhalsar, främjande av eget användande av uppgifter samt bättre utnyttjande av trafikens datalager.

Ett mål för förvaltningsområdet är att stärka användarnas förtroende för digitala tjänster och nya digitala affärsmodeller. Förvaltningsområdets åtgärder koncentreras på att säkerställa att lagstiftningen fungerar och skapa förutsättningar för en tillväxt på marknaden för kvalitativa och informationssäkra digitala produkter och tjänster. Dessutom är avsikten att upprätthålla och öka informationssäkerhetskompetensen och riskhanteringen.

Säkerheten i trafiken främjas genom att trafiksystemet utvecklas så det blir förebyggande och baseras på riskanalys och ansvar. Verksamheten är långsiktig och tvärsektoriell. I trafiksäkerhetsarbetet utnyttjar man också möjligheterna inom digitalisering och automatisering.

När det gäller kommunikationsnäten satsar man på att utbudet av trådlösa och fasta kommunikationsförbindelser som behövs för nya digitala tjänster och tjänster som utnyttjar automatisering utökas samt att den kommersiella tillgången på snabba bredband förbättras. Man ser till att överföringshastigheterna ytterligare ökar och att kvaliteten förbättras utan att glömma kraven på energieffektivitet. Infrastrukturen ska ur såväl nationellt som internationellt perspektiv vara sådan att den tillhandahåller tidsenliga förutsättningar för ett konkurrensutsatt och rimligt prissatt kommersiellt utbud av tjänster samt säkerställer högklassiga kommunikationsförbindelser och -tjänster för kunderna.

Inom trafikledshållningen satsar man i synnerhet på trafikledernas skick och kvalitet. Målet är att få den ökande eftersättningen av underhållet att bli betydligt långsammare. Markanvändningen, boendet, trafiken och tjänsterna samordnas så att vårt lands konkurrenskraft stärks. Genom prissättningen av trafiken inverkar man vid sidan av finansieringsaspekten på styrningen av trafiken. Utvecklandet av trafiknätet på ett företagsekonomiskt sätt utreds. Ett mål är att skapa långsiktiga förutsättningar för en hållbar finansiering av trafikens infrastruktur och underhåll.

Förvaltningsområdets övriga mål

Dessutom uppställer kommunikationsministeriet följande tvärgående mål för hela förvaltningsområdet:

- Den kompetens och ledning som behövs inom trafik- och kommunikationssektorn har förbättrats
- Påverkningsmöjligheterna och intressentgruppssamarbetet har utvecklats i ett samarbete inom hela förvaltningsområdet
- Regleringen har gjort smidigare och den administrativa bördan har mildrats
- Innovativa försök och anskaffningar har främjats.

Statliga bolag

Under kommunikationsministeriets ägarstyrning verkar de statliga bolagen Finavia Abp och Finrail Oy som har som mål att stödja genomförandet av de mål för samhälleliga verkningar som uppställts för trafiksektorn.

Sammanfattande granskning av verksamhet som har betydande könskonsekvenser

Inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde beaktar man könskonsekvenserna vid lagstiftningsberedningen och resultatstyrningen. Målet är att producera sådana prestationer och offentliga tjänster där man vid användningen beaktar behoven hos olika befolkningsgrupper som exempelvis kvinnor, män, barn, äldre och funktionshindrade. Målet för personalplaneringen inom förvaltningsområdet är en rätt dimensionerad och kunnig personal som arbetar i en god arbetsgemenskap där arbetsklimatet följs upp och utvecklas enligt godkända jämställdhets- och likabehandlingsplaner. Anslagen fördelas jämställdhetsneutralt.

Fullmakter enligt moment under huvudtiteln (mn euro)

		2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
31.10.77	<i>Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)</i> — jord- och vattenbyggnadsfullmakt	60,0	619,0
31.30.63	<i>Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)</i> — fullmakt att ingå avtal	120,7	-
31.30.64	<i>Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)</i> — fullmakt att bevilja understöd	-	10,7

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter	399 266	394 681	485 242	90 561	23
01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	16 500	15 646	15 188	-458	-3
21. Produktivitetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 660	1 660	1 660	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	380 128	377 375	468 394	91 019	24
(40.) Vissa statsunderstöd och statsbidrag (fast anslag)	978	—	—	—	0
10. Trafiknätet	1 678 405	1 710 174	1 919 510	209 336	12
01. Trafikverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	81 080	78 777	74 313	-4 464	-6
20. Bastrafikledshållning (reservationsanslag 2 år)	940 702	1 061 400	1 279 000	217 600	21
35. Statsbidrag för byggande av västmetron (reservationsanslag 3 år)	88 713	20 850	83 000	62 150	298
41. Statsunderstöd för byggande och upprätthållande av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)	2 340	1 150	1 000	-150	-13

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
50. Statsunderstöd för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)	5 000	8 000	13 000	5 000	63
(70.) Anskaffning av en isbrytare (reservationsanslag 3 år)	55 000	—	—	—	0
76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)	23 621	34 997	34 997	—	0
77. Utveckling av trafikleds- nätet (reservationsanslag 3 år)	358 857	343 030	272 800	-70 230	-20
78. Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)	22 100	56 000	54 400	-1 600	-3
79. Livscykelnsfinansierings- projekt (reservationsanslag 3 år)	100 992	105 970	107 000	1 030	1
20. Myndighetstjänster för trafiken	57 346	47 866	57 709	9 843	21
01. Trafiksäkerhetsverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	49 346	47 866	48 609	743	2
(40.) Försök med premie för skrotning av fordon (reservationsanslag 2 år)	8 000	—	—	—	0
41. Främjande av säkerhets- verksamheten inom väg- trafiken (reservationsanslag 2 år)	—	—	9 100	9 100	0
30. Stöd till trafiken och köp av tjänster	213 032	206 038	209 228	3 190	2
42. Statsunderstöd för utbildning (reservations- anslag 3 år)	841	841	841	—	0
43. Förbättrande av konkurrens- kraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)	87 304	100 420	101 420	1 000	1
(46.) Miljöstöd för fartygs- investeringar (reservations- anslag 3 år)	—	—	—	—	0
51. Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)	4 200	4 200	4 200	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)	103 159	82 774	84 474	1 700	2
64. Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)	12 225	12 500	12 990	490	4
66. Avtal om köp av förbindelsefartygstjänster (reservationsanslag 3 år)	5 303	5 303	5 303	—	0
40. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation.	560 125	529 332	518 997	-10 335	-2
01. Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	11 894	11 524	11 049	-475	-4
(20.) Främjande av ny teknik och nya affärsmodeller (reservationsanslag 3 år)	300	—	—	—	0
(42.) Understödjande av tidningspressen (fast anslag)	500	—	—	—	0
(43.) Utvecklande av verksamhetsmiljön för elektroniska tjänster (reservationsanslag 2 år)	934	—	—	—	0
(44.) Innovationsstöd till medierna (reservationsanslag 3 år)	20 000	9 860	—	-9 860	-100
50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)	18 549	0	—	—	0
60. Överföring till statens televisions- och radiofond (reservationsanslag 3 år)	507 948	507 948	507 948	—	0
50. Väder-, havs- och klimat-tjänster	48 928	44 352	45 184	832	2
01. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	48 928	44 352	45 184	832	2
Sammanlagt	2 957 103	2 932 443	3 235 870	303 427	10
Det totala antalet anställda	2 251	2 187	2 156		

01. Förvaltning och verksamhetsområdets gemensamma utgifter

01. Kommunikationsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 15 188 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer
- 3) till betalning av vederlagsfria utgifter till internationella samfund
- 4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: För sin verksamhet ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande centrala verksamhetsmål för 2017, som stöder de mål för samhällseliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Produktion och kvalitetsledning

Tjänster och marknad för trafik och kommunikation

— Det har skapats förutsättningar för en fungerande marknad för person-, gods- och posttransporter genom att man avlägsnat hinder för inträde på marknaden och möjliggjort uppkomsten av dörr-till-dörr-tjänster som förenar fysisk mobilitet och digitala lösningar.

— Tillgången på trafik- och kommunikationstjänster som motsvarar användarnas behov har säkerställts och de samhällsomfattande tjänsterna samt serviceskyldigheterna har anpassats till förändringarna i verksamhetsmiljön.

Energireformen inom trafiksektorn

— Utnyttjandet av ny teknik, bioekonomi, rena lösningar och energieffektiviteten i trafiksektorn har främjats.

Livskraftiga medier

— Det har skapats förutsättningar för en förnyelse av mediebranschen.

Utnyttjandet av information samt affärsmöjligheter

— Uppkomsten av nya mobilitetstjänster och ny affärsverksamhet som i stor omfattning utnyttjar digitaliseringen, automatiseringen och stora informationsmaterial har möjliggjorts.

Förtroende för digitala tjänster

— Serviceformerna och affärsverksamhetsmodellerna för trafiken och kommunikationen har utvecklats. De risker som hänför sig till användarnas säkerhet är under kontroll.

Trafik- och kommunikationsnäten

— Näten har möjliggjort en utveckling av trafik- och kommunikationstjänster som baserar sig på data

— Tillgången på och funktionssäkerheten i fråga om trafik- och kommunikationsförbindelserna har tryggats

— I stadsregionerna har man främjat det avtalsbaserade samarbetet

Finansiering och ekonomisk styrning av trafiksystemet

— Det har skapats förutsättningar för en hållbar finansiering av trafikens infrastruktur och underhåll.

Funktionell effektivitet

— Helhetsproduktiviteten har ökat med 2 % och arbetsproduktiviteten med 1 % i förhållande till året innan.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	14 916	15 686	15 198
Bruttoinkomster	222	40	10
Nettoutgifter	14 694	15 646	15 188
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 155		
— överförs till följande år	9 961		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Marknadstillsynen av byggprodukter (överföring till moment 35.01.01)	-50
Tjänsteöverföring (överföring från moment 31.10.01)	112
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 23.01.01)	133
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-121
Lönejusteringar	-23
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-101
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-18
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-183
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-86
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-112
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-6
Sammanlagt	-458

2017 budget	15 188 000
2016 II tilläggsb.	-112 000
2016 budget	15 646 000
2015 bokslut	16 500 000

21. Produktivitetsanslag för kommunikationsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 660 000 euro.

Anslaget får användas till investeringar, forskning och utredningar som syftar till att främja produktiviteten inom förvaltningsområdet samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag motsvarande de inbesparingar som föranletts av förvaltningsrådets produktivitetåtgärder till den del som de inte har använts som tillägg till övriga anslag.

2017 budget	1 660 000
2016 budget	1 660 000
2015 bokslut	1 660 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 468 394 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	298
Nivåförändring	90 721
Sammanlagt	91 019

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	468 394 000
2016 budget	377 375 000
2015 bokslut	380 128 490

10. Trafiknätet

Förklaring: Statens trafiknät består av landsvägsnätet, bannätet och farleder. Landsvägsnätets längd var 78 013 km, bannätets 5 962 km och farledernas 16 341 km vid utgången av 2015. Motsvarande bokföringsvärde för trafikledsegendomen var 15 miljarder euro för landsvägsnätets del, 4,4 miljarder euro för bannätets del och 0,2 miljarder euro för farledernas del. Trafikledningarnas återanskaffningsvärde är mångdubbelt.

Balansvärde för trafiknätet (mn euro)

	år 2015	år 2016 (uppskattning)	år 2017 (uppskattning)
Vägar	14 974	14 842	14 731
Järnvägar	4 440	4 564	4 677
Farleder	189	210	229
Sammanlagt	19 603	19 616	19 637

Det eftersatta underhållet i fråga om landsvägar, järnvägar och farleder uppgick år 2015 till sammanlagt ca 2,5 miljarder euro. Med eftersatt underhåll avses den penningssumma som behövs för att trafikledningarna ska vara i gott skick enligt dagens behov. Av anslaget för bastrafikledningshållningen

hör 304 miljoner euro till finansieringen för minskandet av det eftersatta underhållet inom regeringens strategiska spetsprojekt. Med gott skick avses en sådan teknisk-ekonomisk nivå på vilken trafikledens servicenivå är tillräcklig i förhållande till trafikledens trafikvolym och betydelse och på vilken upprätthållandet av servicenivån inte blir orimligt dyrt.

Trafikverket ansvarar för statens väg-, ban- och farledsnät samt underhållet av trafikens servicenivå på de trafikleder som förvaltas av staten. Verket upprätthåller och utvecklar trafiksystemet i samarbete med andra aktörer. Verket främjar trafik tjänsterna och en fungerande marknad för dem.

Trafikverkets roll vid förverkligandet av de samhälleliga effektmålen och förvaltningsområdets prioriteringar är att:

- se till att trafiknäten motsvarar transportbehov som är viktiga med tanke på näringslivet och konkurrenskraften och möjliggör trygga, miljömässigt ansvarsfulla och ändamålsenliga sätt att röra sig
- genomföra åtgärder med hjälp av vilka ökningen av det eftersatta underhållet av trafikledsnätet förhindras på ett kontrollerat sätt med beaktande av kundernas behov
- säkerställa driftssäkerheten i trafiken
- minska användningen av fossila bränslen i trafiken genom att förbättra det trafikledsnät som stöder bioekonomin
- förbättra trafikledshållningens energieffektivitet
- skapa förutsättningar för utvecklandet av passagerarnas rese- och informationstjänster
- säkerställa förutsättningar för öppnandet av konkurrensen i fråga om järnvägstrafiken
- främja en automatisering av trafiken
- öppna och utnyttja den information som verket producerar för att få till stånd nya affärsverksamhetsmöjligheter
- säkerställa informationssäkerheten inom verkets informationssystem och datakommunikation för att främja utnyttjandet av verkets informationslager.

För Trafikverket ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande centrala verksamhetsmål för 2017, som stöder de mål för samhälleliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Resultatmål	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
Trafik- och kommunikationsnäten			
<i>Trafiknäten motsvarar transportbehov som är viktiga med tanke på näringslivet och konkurrenskraften och möjliggör trygga, miljömässigt ansvarsfulla och ändamålsenliga sätt att röra sig.</i>			
Belåtenhet med vägnätets, bannätets och handelssjöfartens servicenivå, vilken möjliggör fungerande transporter (skalan 1—5)			
	3,0	-	3,1
Medborgarnas belåtenhet med hur resorna fungerar (skalan 1—5)	3,4	-	3,4
Förseningar i närtågstrafiken på grund av banhållningen, % av tågen försenade åtminstone 3 min. (högst)	2,7	1,5	1,5
Förseningar i fjärrtågstrafiken på grund av banhållningen, % av tågen försenade åtminstone 5 min. (högst)	5,6	4,0	4,0
Minskat antal olyckor med personskada i vägtrafiken efter åtgärd av trafikledshållningen, st.	13	15	15
<i>Ökningen av det eftersatta underhållet förhindras på ett kontrollerat sätt med beaktande av kundernas behov.</i>			
Belagda vägar i dåligt skick, km (livligt trafikerat vägnät/övrigt vägnät) (högst)	1 009/5 207	1 000/5 300	950/5 200
Landsvägs- och järnvägsbroar i dåligt skick, st (högst)	730	870	800
Konditionsindex för bannätet	95	97	96
Skyddsanordningar i dåligt skick i farleder för handelssjöfart vid kusten och i insjövatten, % (högst)	10	10	9
<i>Trafiknätets driftsäkerhet förbättras.</i>			
Vintersjöfartens väntetider, h (högst)	4,97	3,5	3,5
Energireformen inom trafiksektorn			
<i>Användningen av fossila bränslen i trafiken minskas genom att man förbättrar det trafikledsnät som stöder bioekonomin och möjliggör ett distributionsnät för alternativa bränslen.</i>			
Förbättring av det vägnät som stöder bioekonomin, km	-	500	1 600
Grusvägar enligt framkomlighetsklasserna i dåligt skick och i mycket dåligt skick, km (högst)	2 850	2 900	2 850
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Produktivitet och totalekonomi			
Ökning av arbetets produktivitet, %	1,6	1,0	1,0
Ökning av den totala produktiviteten, %	-2,9	0,2	0,2
Kostnadsmotsvarighet vid avgiftsbelagd verksamhet (%)	111	119	120

Inkomster av och utgifter för Trafikverket (mn euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Omkostnader (01)	86,0	78,8	74,3
Inkomster av verksamheten	1,6	1,0	1,1
Omkostnader	87,6	79,7	75,4
— Förvaltning	83,0	73,7	70,2
— FoU	4,6	6,0	5,2

Inkomster av och utgifter för Trafikverket (mn euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bastrafikledshållning (20)	971,0	1 061,4	1 379,0
Inkomster	70,2	50,6	49,8
— Banavgift	39,2	41,0	38,8
— Övriga inkomster	31,0	9,6	11,0
Utgifter	1 041,2	1 112,0	1 328,8
Dagligt underhåll	375,4	396,5	406,2
— Skötsel	327,8	331,4	339,6
— Användning	47,6	65,1	66,6
Upprätthållande	385,1	374,2	357,2
— Reparation	62,3	57,4	52,5
— Livscykelhantering	308,8	300,3	288,2
— Egendomsförvaltning	14,0	16,5	16,5
Förbättring	122,9	65,2	79,7
— Investeringar i förbättring av trafikleder	78,5	31,4	35,2
— System för trafikledning	18,9	21,8	22,5
— Planering	25,5	12,0	22,0
Trafiktjänster	157,8	181,1	181,7
— Informations- och styrningstjänster för trafiken	71,7	74,6	74,7
— Isbrytning	34,6	51,0	52,1
— Landsvägsfärjetrafik	46,2	51,0	50,4
— Sjökartläggning	5,3	4,5	4,5
Minskandet av det eftersatta underhållet	-	95,0	304,0
Utvecklingsinvesteringar (70, 76, 77, 78, 79)	610,8	540,0	469,2
Anskaffning av en isbrytare (70)	111,9	-	-
Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (76)	23,6	35,0	35,0
Utvecklande av trafikledsnetet (77)	350,9	343,0	272,8
Vissa trafikledsprojekt (78)	22,7	56,0	54,4
Livscykelfinansieringsprojekt (79)	101,7	106,0	107,0
Nettoutgifter sammanlagt	1 667,8	1 680,2	1 822,5
Bruttoutgifter sammanlagt	1 739,6	1 731,7	1 873,4

Utvecklingen av uppgifter gällande verksamheten enligt lagen om farledsavgift samt intäkter av farledsavgifter (11.19.06)

	2015 utfall	2016 uppskattning	förändring	2017 uppskattning	förändring
Verksamhet som täcks med farledsavgifter					
Utländsk godstrafik vid havskusten, mn ton	87 913	89 000	1,2 %	91 000	2,3 %
Passagerartrafik, mn resenärer	18,5	18,5	0,0 %	18,5	0,0 %
Intäkter av farledsavgifter, 1 000 euro	45 382	44 800	-1,3 %	46 200	3,1 %
Övriga intäkter, 1 000 euro	1 291	200	-84,5 %	200	0,0 %
Kostnader, 1 000 euro	74 863	90 302	20,6 %	95 720	6,0 %
Kostnadsmotsvarighet	62,3 %	49,8 %	-12,5 %-enh	48,5 %	-1,3 %-enh

01. Trafikverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 74 313 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till utgifter för samarbetsprojekt i närområdena
- 2) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Förklaring: Trafikverket har till uppgift att ansvara för underhåll och utvecklande av servicenivån för trafiken på de trafikleder som förvaltas av staten. Genom sin verksamhet främjar verket hela trafiksystemets funktionsduglighet, trafiksäkerheten och en välbalanserad utveckling och hållbar utveckling inom regionerna.

Trafikverket har bl.a. till uppgift att

— svara för statens väg- och bannät samt de farleder det förvaltar och samorda de åtgärder som hänför sig till dem

— upprätthålla och utveckla trafiksystemet i samarbete med andra aktörer

— svara för att viktiga vägprojekt genomförs och för planering, underhåll och byggande av banor och farleder

— svara för den operativa styrningen av närings-, trafik- och miljöcentralerna inom sitt ansvarsområde och samordningen av väghållningen vid centralerna

— delta i samordningen av trafiken och markanvändningen

— sörja för ledningen och utvecklingen av trafiken på statens trafikleder och inom sjötrafiken

— trygga förutsättningarna för vintersjöfarten

— utveckla och främja trafiktjänsterna och en fungerande marknad för dem

— utveckla ramarna för kollektivtrafiken samt de understöd som är avsedda för att främja olika trafikformer.

De centrala verksamhetsmål för 2017 som kommunikationsministeriet preliminärt ställer upp för Trafikverket presenteras i samband med motiveringen till huvudtiteln.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	87 682	79 737	75 413
Bruttoinkomster	1 638	960	1 100
Nettoutgifter	86 044	78 777	74 313
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	24 788		
— överförs till följande år	19 824		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tjänsteöverföring (överföring till moment 31.01.01)	-112
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-33
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-579
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-4
Löneglidningsbesparing	-210
Lönejusteringar	-92
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 140
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-400
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-88
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-818
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-413
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-509
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-66
Sammanlagt	-4 464
2017 budget	74 313 000
2016 II tilläggsb.	-512 000
2016 budget	78 777 000
2015 bokslut	81 080 000

20. Bastrafikledshållning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 279 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för uppgifter som hänförs till skötsel, användning och reparation av trafikledsnätet, livscykelhantering, egendomsförvaltning, planering, investeringar för att förbättra trafiklederna, trafikledningssystem samt styrning av och information om trafiken, forsknings- och utvecklingsverksamhet samt isbrytning, landsvägsfärjetrafiken, sjökartläggning och andra uppgifter som den som upprätthåller trafikleder, banor eller farleder har ansvar för samt till betalning av skadestånd som föranleds av trafikledshållningen

2) till kostnader för andra åtgärder i anslutning till väg- eller banhållarens uppgifter än byggande och underhåll av landsvägar eller järnvägar enligt särskilda avtal

3) i enlighet med omkostnadsanslagets användningsändamål med standardinnehåll till uppgörande av sådana nödvändiga lagstadgade skyldigheter som får föranleda utgifter också under kommande finansår

4) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder

5) tillfälligt till betalning av materialleveranser för banhållningen innan materialet hänförs till de utvecklingsprojekt som budgeterats under investeringsutgiftsmomenten.

Vid nettobudgeteringen beaktas banavgiften, inkomsterna från den samfinansierade verksamheten, inkomsterna av tillståndsavgiften för Saima kanal, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten och inkomsterna av försäljningen av egendom med undantag för intäkterna av försäljningen av fast egendom och inkomster av skadestånd från trafikledshållningen.

Fullmakt

Trafikverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Det befintliga trafiknätet underhålls med åtgärder enligt *bastrafikledshållningen*. Med anslagen för bastrafikledshållningen finansieras väg- och banhållning samt farledshållning. Det viktigaste i trafikledshållningen är att vidta de åtgärder som krävs för den dagliga framkomligheten i trafiknätet, att förhindra att det eftersatta underhållet ökar och att minska det på ett kontrollerat sätt åren 2017—2019 med beaktande av kundernas, i synnerhet näringslivets, behov, trafiksäkerheten och de möjligheter som digitaliseringen för med sig.

Vid dimensioneringen av anslaget har 38,8 miljoner euro beaktats som nettobudgeterade intäkter av banavgiftens grundavgift och 11,0 miljoner euro av andra inkomster av trafikledshållningen (bl.a. fastighetsintäkter och kanalavgifter). Därutöver intäktsför Trafikverket med stöd av banskattelagen sammanlagt 5,2 miljoner euro i banskatt under moment 11.19.03.

Vid dimensioneringen av anslaget har man också beaktat en tilläggsfinansiering på 304 miljoner euro för att minska det eftersatta underhållet enligt regeringens strategiska mål. Tilläggsfinansieringen innehåller ett tillägg i spetsprojektfinansieringen enligt regeringsprogrammet på 100 miljoner euro och en överföring på 104 miljoner euro till bastrafikledshållningen från icke nämnda utvecklingsprojekt. Dessutom inleds den fortsatta planeringen av en snabb järnvägsförbindelse mellan Åbo och Helsingfors, vars totala kostnader är 40 miljoner euro.

Farledshållning indelas i dagligt underhåll, upprätthållande, förbättring och trafik tjänster. Dessa är vidare uppdelade i de delar som nämns i momentets beslutsdel. Finansieringen av bastrafikledshållningen är nästan till 60 % bunden till över ettåriga indexbundna avtal.

Genom dagligt underhåll (406 miljoner euro) garanteras den dagliga framkomligheten i trafiknätet. För trafiknätets underhåll används 340 miljoner euro, och dessa åtgärder prioriteras i hela trafikledshållningen. Utgifterna för energin för farlederna med utrustning samt för stödtjänsterna för el- och informationssystem uppgår sammanlagt till 66 miljoner euro.

Till upprätthållande används 357 miljoner euro. Vid upprätthållandet repareras skador som föranleds av att trafiknätet och dess specialkonstruktioner slits och blir äldre och förnyas konstruktioner med försvagad funktion. Trafiknätets reparationsskuld har i huvudsak orsakats av otillräckligt upprätthållande i samband med att nivån på bastrafikledshållningen sjunkit och köpkraften försämrats. Största delen av finansieringen av upprätthållandet används till livscykelhantering (288 miljoner euro). Åtgärderna består av systematisk reparation och modernisering av delar av trafikledsnätet eller ett stort enskilt objekt, inkl. projektprogrammet för reparation av huvudbarnorna på områden med tjälskador och mjuk mark. Genom åtgärderna förebyggs sådana olägenheter för trafiken som föranleds av försämring av trafiknätets skick och förbättras trafikens säkerhet, framkomlighet och punktlighet.

För förbättringar används 80 miljoner euro och genom dem upprätthålls trafikledernas service-nivå på den nivå som den ökade trafiken och ändringarna i markanvändningen förutsätter. Genom investeringarna för förbättring av trafiklederna (35 miljoner euro) finansieras mindre byggnadsobjekt med tillhörande projektplanering. Dessa omfattar bl.a. projektprogrammet för råvirkesterminalerna (5 mn euro) och projektprogrammet för höjning av måtten och vikten för tunga

fordon (15 miljoner euro). Den övriga finansieringen av förbättringen ska användas till att i mindre skala förnya och planera om de system som trafikcentralerna använder.

För trafik tjänster används 182 miljoner euro. Trafiktjänsterna består av trafikstyrning och trafikinformation (75 miljoner euro, främst ledningen av sjö-, järnvägs- och vägtrafiken och utveckling av den), isbrytning (52 miljoner euro), landsvägsfärjetrafik (50 miljoner euro) och sjökartläggning (4,5 miljoner euro). Genom åtgärderna främjas säkerheten, framkomligheten och miljömedvetenheten i trafiken och för transporterna och mobiliteten. Utgifterna för isbrytning är dimensionerade enligt 650 driftsdagar för isbrytarna och kostnadsmotsvarigheten för uppgifter i enlighet med lagen om farledsavgift uppskattas vara 48,5 % år 2017. Syftet med farledsavgiften är att täcka de kostnader som föräns av byggande, skötsel och upprätthållande av farleder för handelsjöfarten samt de kostnader som föräns av fartygstrafikservicen och isbrytarassistansen. Den tillfälliga halveringen av farledsavgiften gäller år 2017.

Som väg- och banhållare kan staten i enlighet med ett separat avtal också delta i kostnaderna för annat än byggande och underhåll av landsvägar och järnvägar om åtgärden hänför sig till en väg- eller banhållares uppgifter. Det handlar alltid om specialsituationer där trafiksystemets funktion eller säkerhet förutsätter att trafikledshållaren finansierar en åtgärd någon annanstans än på vägområdet på en landsväg eller någon annanstans än på järnvägsområdet och trafikledshållaren anser att åtgärden är nödvändig. Till exempel kan s.k. kalla rastplatser som tidigare byggts på landsvägsområdet i fortsättningen byggas också utanför landsvägsområdet i anslutning till service som riktar sig till vägtrafikanterna. I fortsättningen är det också möjligt för banhållaren att delta t.ex. i ordnandet av sådan anslutningsparkering som behövs för bannätet på en fastighet som angränsar till järnvägsområdet.

Inkomster av och utgifter för bastrafikledshållningen per trafikform åren 2015—2017 (mn euro)

	2015 utfall			2016 ordinarie budget			2017 budgetprop.		
	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter	brutto- utgifter	brutto- inkomster	netto- utgifter
Väghållning	586	8	578	610	-	610	736	-	736
Banhållning	380	56	324	405	50	355	484	49	435
Farledshållning	75	6	69	97	1	96	109	1	108
Sammanlagt	1 041	70	971	1 112	51	1 061	1 329	50	1 279

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Fortsatta planer för en snabb järnvägsförbindelse mellan Åbo och Helsingfors	10 000
Liikenneverkon korjausvelan vähentäminen (kärkihanke)	100 000
Minskandet av det eftersatta underhållet inom trafiknätet	104 000
Minskning av ett tillägg av engångsnatur för reparation av broar	-1 400
Nivåförändring	5 000
Sammanlagt	217 600

2017 budget	1 279 000 000
2016 I tilläggsb.	—
2016 budget	1 061 400 000
2015 bokslut	940 702 000

35. Statsbidrag för byggande av västmetron (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 83 000 000 euro.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I och med det fortsatta projektet med byggandet av västmetron ska västmetron förlängas från Mattby till Stensvik i Esbo. Understödet betalas till Esbo stad i efterhand på basis av de faktiska kostnaderna från föregående år, men så att statsunderstödet betalas första gången 2017 för de faktiska understödsberättigande utgifterna 2014—2016. Det fortsatta projektet med byggandet av västmetron bedöms framskrida så att statsunderstöd betalas till ett belopp av 83 miljoner euro år 2017, ett belopp av 80 miljoner euro år 2018, ett belopp av 65 miljoner euro år 2019 och ett belopp av 14 miljoner euro år 2020. Maximibeloppet av understödet enligt kostnadsnivån för MAKU-index november 2013 (136,72 poäng 2005=100) är 240 miljoner euro.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Mattby—Stensvik	83 000	80 000	65 000	14 000	242 000
Sammanlagt	83 000	80 000	65 000	14 000	242 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	62 150
Sammanlagt	62 150

2017 budget	83 000 000
2016 budget	20 850 000
2015 bokslut	88 713 000

41. Statsunderstöd för byggande och upprätthållande av vissa flygplatser (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget kan användas för betalning av statsunderstöd till verksamhets- och investeringsutgifter för de flygplatser som ligger utanför Finavias flygplatsnät.

Förklaring: För att understödet ska beviljas till annat än flygtrafikkontrolltjänster samt skydds- och bevakningsverksamhet förutsätts det dessutom att en anmälan om statligt stöd lämnas till Europeiska kommissionen och att kommissionen godkänner stödet på basis av riktlinjerna om statligt stöd till flygplatser och flygbolag (EUT 2014/C/99/03). Maximibeloppet för bidraget samt stödkriterierna beror således på kommissionens godkännande.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-150
Sammanlagt	-150

2017 budget	1 000 000
2016 budget	1 150 000
2015 bokslut	2 340 000

50. Statsunderstöd för underhåll och förbättring av enskilda vägar (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) i enlighet med lagen (358/1962) och förordningen (1267/2000) om enskilda vägar till betalning av statsbidrag för underhåll och förbättring av enskilda vägar
- 2) till att stödja rådgivning och handledning av väglagen och till produktion av material och tjänster som stöder detta.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Avsikten är att anslaget ska användas för att understödja underhåll och förbättring av enskilda vägar. Anslaget får användas för att trygga lika möjligheter till mobilitet samt till understöd för vägar som den fasta bosättningen och näringslivet behöver.

Statsbidraget inriktas i första hand på vägförbättringar samt på stöd till användning och underhåll av färjor. Det finns ca 55 000 km vägar som är berättigade till statsbidrag, och det har bildats ca 16 000 väglag för att sköta dessa vägar. Antalet specialobjekt som understöds är ca 20.

Understöd beviljas bara för förbättring av de broar och stora vägtrummor som med tanke på framkomligheten på vägen är mest brådskande eller för reparation av skador på vägen. Stödet kan maximalt uppgå till 75 % av de faktiska godkända kostnaderna. För sedvanliga vägförbättringsobjekt utgör stödets andel för närvarande 50 % och i vissa av de mest betydande broobjekten högst 75 %. Kommunernas stöd för objekt av detta slag har varierat mellan 0—20 %. Det stöd som används för specialobjekt som erhåller understöd uppgår till ca 2,3 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tillägg till det eftersatta underhållet av enskilda vägar (regeringsprogr. 2015)	5 000
Sammanlagt	5 000

2017 budget	13 000 000
2016 budget	8 000 000
2015 bokslut	5 000 000

76. Anskaffning av och ersättningar för mark- och vattenområden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 34 997 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) förutom till betalning av jordområden och ersättningar enligt landsvägslagen (503/2005) även till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa
- 2) till betalning av fastighetsförrättningsavgifter enligt lagen om fastighetsförrättningsavgift (558/1995)
- 3) till förvärv av bytesmark som kan användas för sådana områden som behövs för landsvägar och järnvägar och för ägoregleringar samt till ersättningar innan godkännandet av en väg- eller järnvägsplan äger rum
- 4) till betalning av köpeskillingar och ersättningar för jordområden som skaffas för verksamhet enligt banlagen (110/2007) samt till betalning av nödvändiga utgifter i anslutning till dessa
- 5) till betalning av anskaffningsutgifterna för jord- och vattenområden som behövs för byggandet av trafikleder och andra jord- och vattenbyggnadsobjekt
- 6) till betalning av ersättningar enligt vattenlagen (587/2011).

Förklaring: Avsikten är att 28 440 000 euro ska användas för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om vägområden, 6 540 000 euro för anskaffningar, ersättningar och inlösen i fråga om banområden och 17 000 euro för anskaffningar och ersättningar i fråga om jord- och vattenområden.

2017 budget	34 997 000
2016 budget	34 997 000
2015 bokslut	23 620 979

77. Utveckling av trafikledsnätet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 272 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utgifter som föranleds av genomförandet av sådana investeringar för utveckling av trafikledsnätet som är budgeterade under momentet
- 2) till utgifter som föranleds av projektplanering av investeringsprojekt som finansieras under momenten för investeringsutgifter innan det i samband med statsbudgeten fattas ett beslut om inledande av projektet.

Fullmakt

Fullmakt att ingå förbindelser om nya trafikledsprojekt.

Trafikverket bemyndigas att ingå avtal om de projekt som specificerats i tabellen nedan så att de föranleder staten utgifter för högst det belopp som nämns i tabellen:

Nya trafikledsprojekt

	Maximibeloppet för utgifter som av förbindelserna föranleds staten (euro)
Rv 4 Uleåborg—Kemi	125 000 000
Rv 5 S:t Michel—Juva	121 000 000
Rv 12 Lahtis södra ringväg	198 000 000
Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägsförbindelsen	165 000 000

Fullmakt att ingå följande förbindelser för farledsprojekt som beslutats tidigare budgetår:

Trafikverket bemyndigas att ingå förbindelser för nedan i tabellen specificerade projekt som det beslutats om i tidigare budgetar på det sättet att de utgifter som föranleds staten inklusive de tidigare förbindelserna uppgår högst till det belopp som nämns i tabellen:

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för utgifter som av förbindelserna föranleds staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)

Vägprojekt

Rv 6 Villmanstrand—Imatra	177 000 000
Sv 51 Kyrkslätt—Stensvik	80 000 000
Rv 5 Päiväranta—Vuorela	90 000 000
Rv 6 vid Joensuu	47 100 000
E18 Fredrikshamns omfartsväg	180 000 000
Rv 8 Smedsby omfartsväg	57 500 000
Rv 19 Seinäjoki östra omfartsväg	75 500 000
E18 Forsby—Kotka, separat projekt	37 000 000
Rv 8 Åbo—Björneborg	92 500 000
Anslutningsförbindelser för Västmetron	19 900 000
Rv 4 vid Rovaniemi	25 000 000
Rv 5 vid S:t Michel	27 000 000
Lv 101 förbättring av Ring I	32 000 000
Rv 6 Taavetti—Villmanstrand	76 000 000
Förbättring av lv 148 vid Kervo	13 000 000
Rv 3 planskild anslutning i Arolammi	6 000 000
Sv 77 Viitasaari—Keitele	13 000 000
Rv 3 Tammerfors—Vasa, Laihela, 1 fasen	27 000 000
Rv 22 Uleåborg—Kajana—Vartius	15 000 000
Rv 8 väginvesteringar som föranleds av kärnkraftverket i Pyhäjoki	22 500 000

Banprojekt

Rovaniemi—Kemijärvi, elektrifiering	24 000 000
Ringbanan	514 000 000
Österbottenbanan	674 000 000
Mellersta Böle, spår i väster	40 000 000
Triangelspåret i Riihimäki	10 000 000
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsingfors—Riihimäki, 1 fasen	150 000 000

Trafikledsprojekt från tidigare budgetår

	Maximibeloppet för utgifter som av förbindelserna föranleds staten, inkl. utgifter som föranleds av förbindelser som ingåtts tidigare budgetår (euro)
Bennäs—Jakobstad, elektrifiering	4 000 000
Förbättringen av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors	60 000 000
Farledsprojekt	
Havsfarleden till Jakobstad	11 400 000
Havsfarleden till Raumo	28 000 000
Förflyttning av Nyslotts djupfarled	40 000 000
Gemensamma trafikledsprojekt	
Trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik	168 000 000

Förklaring: Under momentet budgeteras alla anslag för trafikledsprojekt som genomförs med direkt finansiering från statsbudgeten. Projektens externa finansieringsandelar beaktas under moment 12.31.10 i de fall där Trafikverket betalar i första hand och därefter fakturerar den externa parten. På motsvarande sätt minskar behovet av anslag under detta moment. Med externa finansieringsandelar avses att andra aktörer deltar i kostnaderna för farledsprojekt som hör till statens ansvar.

Projekt

			Fullmakt att ingå avtal mn €	Den ext. finansieringsandel av fullmakten att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2017 mn €	Senare finansieringsbehov mn €	
	Godkänd	Färdigt för trafik						
Oavslutade trafikledsprojekt								
Vägprojekt								
Rv 8 Åbo—Björneborg		I Tilläggsbudg. 2013/II-Tilläggsbudg. 2014	2018	92,5	2,5	83,1	6,9	-
Lv 101 förbättring av Ring I		Budget 2014	2017	32,0		16,4	9,0	6,6
Rv 6 Taavetti—Villmanstrand		I Tilläggsbudget för 2014	2018	76,0		47,7	24,0	4,3
Rv 3 Tammerfors—Vasa, Laihela, 1 fasen		Budget 2015	2017	27,0		15,0	12,0	-
Rv 8 Uleåborg—Kajana—Vartius		Budget 2015	2017	15,0		10,0	5,0	-

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Den ext. finansierings andel av fullmakten att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2017 mn €	Senare finansierings- behov mn €
Rv 8 väginvesteringar som föranleds av kärnkraft- verket i Pyhäjoki	I Till- läggs- budget för 2015	2017	22,5		17,5	5,0	-
Banprojekt							
Österbottenbanan	Budget 2011/ III tilläggs- budget 2011/ budget 2015	2017	674,0		646,7	27,3	-
Mellersta Böle, spår i väster	Budget 2014	2020	40,0		18,0	9,0	13,0
Utökning av kapaciteten på banavsnittet Helsing- fors—Riihimäki, 1 fasen	Budget 2015	2020	150,0		32,0	43,0	75,0
Förbättringen av funktionsdugligheten hos bangården i Helsingfors	Budget 2016	2020	60,0		12,0	12,0	36,0
Farledsprojekt							
Havsfarleden till Raumo	II tilläggs- budg. 2014/ IV tilläggs- budg. 2015	2017	28,0		19,0	9,0	-
Förflyttning av Nyslotts djupfarled	Budget 2015	2018	40,0		19,0	12,0	9,0
Gemensamma trafik- ledsprojekt							
Trafikförbindelser för Äänekoski bioprodukt- fabrik	I tilläggs- budg. 2015/ budget- propo- sitionen 2017	2018	168,0		67,7	66,4	33,9
Annan planering av utvecklingsprojekt					-	5,0	-

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Den ext. finansierings- andel av fullmakten att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2017 mn €	Senare finansierings- behov mn €
Oavslutade trafikleds- projekt sammanlagt			1 425,0	2,5	1 004,1	245,6	177,8
Nya trafikledsprojekt							
Rv 4 Uleåborg—Kemi	Budget 2017	2021	125,0			7,0	118,0
Rv 5 S:t Michel—Juva	Budget 2017	2021	121,0			5,0	116,0
Rv 12 Lahtis södra ringväg	Budget 2017	2021	198,0			12,2	185,8
Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägsförbindelsen	Budget 2017	2022	165,0			3,0	162,0
Nya trafikledsprojekt sammanlagt			609,0			27,2	581,8
Oavslutade och nya trafikledsprojekt sammanlagt			2 034,0	2,5	1 004,1	272,8	759,6

Som motivering till de nya projekten föreslås följande:

Rv 4 Uleåborg—Kemi

Ett mål med projektet är att öka säkerheten och smidigheten i trafiken på förbindelseleden, förbättra kollektivtrafikens driftförhållanden samt minska rusningstrafiken vid Uleåborg. Ett annat mål är att förbättra driftssäkerheten för näringslivets transporter.

Vid Uleåborg byggs ett tredje körfält på motorvägen samt utvecklas planskilda anslutningar. Bulkerbekämpningen förbättras. Vid Kempele byggs en ny planskild anslutning. Vid Haukipudas byggs motortrafikleden om till motorväg på sträckan Kello—Haukipudas och till en väg med omkörningsfil och mitträcke på sträckan Haukipudas—Räinänperä. Sträckan Ijo—Maksniemi i Simo förbättras bl.a. genom omkörningsfilsbyggande.

Kostnads kalkylen för projektet är 155 miljoner euro, varav statens finansieringsandel är 125 miljoner euro och kommunernas finansieringsandel 30 miljoner euro (MAKU 2010: 130). Förhållandet nytta/kostnad är 1,9 vid Uleåborg och 2,2 vid Haukipudas.

Rv 5 S:t Michel—Juva

Målet med projektet är att förbättra säkerheten och driftsäkerheten i gods- och passagerartrafiken samt utveckla riksvägsförbindelsens kvalitet. Projektet möjliggör utvecklande av markanvändningen i S:t Michelregionen. I projektet byggs sträckan Tuppurala—Nuutilanmäki som en väg med mitträcke i en ny terrängkorridor. Dessutom vidtas åtgärder för att förbättra säkerheten och driftsäkerheten på sträckan Nuutilanmäki—Juva. Kostnads kalkylen för projektet är 121 miljoner

euro (MAKU 2010: 130), vilket inkluderar kommunernas andel. Förhållandet nytta/kostnad för projektet är 1,8.

Rv 12 Lahtis södra ringväg

Målet med projektet är att förbättra trafiksäkerheten och smidigheten i trafiken, i betydande grad minska skadorna vid vägganten och främja utvecklandet av markanvändningen och näringslivet i hela Lahtisregionen.

Projektet omfattar förbättrande av rv 12 i en ny terrängkorridor mellan Soramäki och Okeroinen så att den blir en väg med två körfält och en körbana samt sträckan mellan Okeroinen och Kujala (rv 4) så att den blir en riksväg med fyra körfält. Också den södra infartsvägen till Lahtis (lv 167) förbättras. Dessutom görs behövliga arrangemang i fråga om tunneltrafik, vägtrafik, gatutrafik och lätt trafik, bullerbekämpning och grundvattenskydd. Den totala kostnadsberäkningen för projektet är 275 miljoner euro (MAKU 130, 2010=100) Enligt den avsiktsförklaring som ingåtts är statens andel 198 miljoner euro och kommunernas andel 77 miljoner euro (28 %). Förhållandet nytta/kostnad är ca 2,0.

Luumäki—Imatra—ryska gränsen, förbättring av järnvägsförbindelsen

Målet med projektet är att med avseende på industritransporterna förbättra ett viktigt banavsnitts förmedlingskapacitet och verksamhetsförutsättningarna för godstrafiken samt förbättra passagerartrafikens servicenivå och hanteringen av störningssituationer.

Projektet omfattar byggande av ett avsnitt med dubbelspår mellan Joutseno och Imatra. Överbyggnaden på banavsnittet Luumäki—Imatra, vilken nått slutet på sin livscykel, förnyas. Dessutom görs andra förbättringsåtgärder på järnvägsförbindelsen, såsom spårväxlings- och trafikplatt-sändringar, brolösningar och bullerbekämpning.

Kostnadsförslaget för projektet är 165 miljoner euro (MAKU 2010: 130). Förhållandet nytta/kostnad för projektet är 0,7. Förhållandet nytta/kostnad inbegriper inte nyttan av förbättrad störningskänslighet och exakthet.

Justering av fullmakten för projekt enligt tidigare beslut:

Trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik

Behovet att höja fullmakten för projektet trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik för-
anleds av det behov av reparation av gamla banbyggnader och anordningar på järnvägsförbindel-
sen Äänekoski—Jyväskylä—Tammerfors, vilket man inte kände till då man beslutade om pro-
jektet. Behovet av anslag som för-
anleds av fullmaktsökningen är 10 miljoner euro för 2017.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt för- anleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Oavslutade trafikledsprojekt	240 600	118 450	49 348	10 000	418 398
Nya trafikledsprojekt	27 200	169 200	159 400	253 200	609 000
Utgifter sammanlagt	267 800	287 650	208 748	263 200	1 027 398

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 336,5 miljoner euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring av behovet av anslag för trafikledsprojekt	-80 230
Trafikförbindelser för Äänekoski bioproduktfabrik, tillägg föranlett av justeringen av fullmakten	10 000
Sammanlagt	-70 230

2017 budget	272 800 000
2016 II tilläggsb.	4 699 000
2016 budget	343 030 000
2015 bokslut	358 857 000

78. Vissa trafikledsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 54 400 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter för genomförande av utvecklingsinvesteringar i trafikledsnätet. De finansieringsandelar som utomstående finansiärer betalar och som staten betalar i efterhand budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

Trafikverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Under momentet budgeteras utomstående instansers finansieringsandelar från statens utgifter för utvecklingsprojekten för trafikledsnätet. Hur de utomstående finansiärernas (t.ex. kommuner och företag) finansieringsandelar budgeteras under momentet beror på den tidpunkt då staten betalar dem tillbaka till finansiärerna.

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2017 mn €	Senare finansieringsbehov mn €

Oavslutade trafikledsprojekt

Vägprojekt

Rv 12 Tammerfors strandled	Budget 2012/ tilläggsbudget 2013/ II tilläggsbudget 2016	2017	66,0	33,0	33,0	-

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2017 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
E18 Ring III, 2 fasen	Budget 2013/tilläggsbudget 2013	2016	110,0	69,5	14,0	-
Vägförbindelse till Fennovoima	Budget 2015	2015	7,4	-	7,4	-
Sammanlagt			183,4	102,5	54,4	-

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakt föranleder (1 000 euro)

	2017	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före år 2017	54 400	54 400

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 29,4 miljoner euro. Förnyandet av fullmakterna föranleds av nya avtal som ingås när projekten framskrider.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring av behovet av anslag för trafikledsprojekt	-1 600
Sammanlagt	-1 600

2017 budget	54 400 000
2016 II tilläggsb.	2 000 000
2016 budget	56 000 000
2015 bokslut	22 100 000

79. Livscykelfinansieringsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 107 000 000 euro.

Anslaget får användas till utgifter som föranleds av utvecklingsinvesteringar i trafikledsnätet som genomförs som livscykelprojekt.

Fullmakt

Trafikverket bemyndigas att ingå avtal enligt de fullmakter som beviljats tidigare år till den del fullmakterna inte har använts.

Förklaring: Under momentet budgeteras de anslag som behövs för statens medfinansieringsandel i alla livscykelprojekt. År 2017 finansieras tre livscykelprojekt under momentet.

Projekt

	Godkänd	Färdigt för trafik	Fullmakt att ingå avtal mn €	Beräknad användning mn €	Anslag 2017 mn €	Senare finansieringsbehov mn €
Oavslutade livscykelprojekt						
E18 Muurla—Lojo	I Tilläggsbudget för 2004	2008	700,0	326,3	43,0	330,7
E18 Forsby—Kotka	Budget 2010	2014	650,0	155,3	49,5	445,2
E18 Fredrikshamn—Vaalimaa	Budget 2014	2018	660,0	14,6	14,5	630,9
Sammanlagt			2 010,0	496,2	107,0	1 406,8

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	107 000	123 000	114 000	1 162 800	1 406 800

Fullmakterna för tidigare år beräknas bli förnyade till ett belopp av ca 293,3 miljoner euro. Förnyandet av fullmakterna föranleds av nya avtal som ingås när projekten framskrider.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring av behovet av anslag för trafikledsprojekt	1 030
Sammanlagt	1 030

2017 budget	107 000 000
2016 II tilläggsb.	3 056 000
2016 budget	105 970 000
2015 bokslut	100 992 000

20. Myndighetstjänster för trafiken

Förklaring: Genom myndighetstjänsterna för trafiken tryggar man trafiksystemets funktion och säkerhet samt skapar förutsättningar för ett innovativt utvecklande av trafiksystemet och dess tjänster.

01. Trafiksäkerhetsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 48 609 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Förklaring: Trafiksäkerhetsverket svarar för myndighetstjänsterna för alla trafikformer. Myndighetstjänsterna för trafiken hänför sig till trafiksystemets säkerhet, datalager, driftsäkerhet och marknad.

Trafiksäkerhetsverket har bl.a. följande uppgifter:

- beskattnings-, registrerings- och tillsynsuppgifter inom trafiken
- tillstånds- och tillsynsuppgifter inom trafiksystemet
- uppgifter i anslutning till utbildning och examina inom trafiksektorn
- sådana uppgifter i anslutning till trafikmarknaden som hänför sig till verkets ansvarsområde
- uppgifter som hör till främjande av trafiksäkerheten och miljökonsekvenser av trafiken
- kommunikations- och upplysningsuppgifter inom trafiksektorn
- säkerställande av att trafiksystemet är säkert vid störningar under normala förhållanden och under undantagsförhållanden.

Trafiksäkerhetsverkets roll i genomförandet av de samhälleliga effektmålen och förvaltningsområdets prioriteringar innefattar följande:

- främja marknaden för trafik tjänster samt nya kundorienterade tjänster genom ändamålsenlig reglering, planmässigt påverkande och försök
- sträva efter att styra konsumenternas efterfrågan genom sådana tjänster som stödjer energiformen inom trafiksektorn
- öppna och utnyttja information i syfte att skapa nya affärsmöjligheter och trafik tjänster
- trygga trafik- och kommunikationsförbindelserna genom att förbättra driftsäkerheten och säkerheten i trafiken.

För Trafiksäkerhetsverket ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande verksamhetsmål för 2017, som stöder de mål för samhälleliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Resultatmål	2015 utfall	2016 mål	2017 mål

PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING

1. Marknaden och tjänster i fråga om trafik och kommunikation

Regleringen av trafiksystemet är ändamålsenlig och möjliggör en utveckling av ansvarsområdet.

Ökande av användarvänligheten i fråga om tjänster som gäller trafikdugligheten hos fordon

En elektronisk inlärningsmiljö har skapats för besiktare. Måtkriterierna för kvaliteten har gjorts mångsidigare.

Den elektroniska inlärningsmiljön har tagits i bruk. De nya måtkriterierna har tagits i bruk.

Resultatmål	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Användarvänligare tjänster för tillstånd och kompetens för förare	Det har gjorts en bedömning av behovet av reglering.	En plan för utvecklande av förardata har färdigställt.	De utvecklingsåtgärder som fastställts vid bedömningen har vidtagits. Digitaliseringen har tagits i bruk.
	En plan för en övergång till en examensbaserad modell har färdigställt.	Åtgärder har vidtagits för övergången till den examensbaserade modellen.	
	Det har utarbetats ett förslag till en reform av kompetensregleringen i fråga om järnvägstrafiken.	Genomförandet av kraven för aktörer inom järnvägstrafiken har inletts som planerat.	
2. Energireformen inom trafiksektorn <i>Användningen av fossila bränslen minskar (kolfri trafik).</i> Förnyande av fordonsparken	En utredning om åtgärder för förnyande av fordonsparken har genomförts.	De ändringsbehov som konstaterades har åtgärdats.	
Ökning av ansvarsfulla transporter inom vägtrafiken	Energieffektivitetsavtalen för trafiksektorn har ersatts med en ansvarsmodell för vägtrafiken.	Det har undersökts hur känd ansvarsmodellen är samt hur många företag som förbundet sig till den. En ansvarskultursundersökning har genomförts.	
Hållbar utveckling av koldioxidutsläppen inom flygtrafiken	En plan för myndighetsåtgärder och bedömning av utgångsläget har gjorts.	De utvecklingsåtgärder som fastställts har genomförts.	
Ökad användning av alternativa och renare bränslen inom sjöfarten	En plan för verkets åtgärder för att främja målet har gjorts upp.	De fastställda utvecklingsåtgärderna har genomförts och bedömts.	
3. Utnyttjande av information samt affärsmöjligheter <i>Informationen har tillfört nya affärsverksamhet.</i> Kanaler för elektronisk kommunikation och informationsutbyte	En plan för ett digitalt trafiksäkerhetsverk har utarbetats. Nya elektroniska tjänster har tagits i bruk.	Planen har förverkligats. Nya elektroniska tjänster har tagits i bruk.	
	En plan för informationsutbyte mellan myndigheterna har färdigställt.	Antalet gånger medborgarna lämnat information har minskat.	

Resultatmål	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Utnyttjande av trafikinformation för möjliggörande av ny affärsverksamhet	Antalet tjänster som baserar sig på Trafiksäkerhetsverkets information har ökat med minst 5 procent. Mängden öppna data har utökats.	Antalet tjänster som baserar sig på Trafiksäkerhetsverkets information har ökat med minst 5 procent. Mängden öppna data har utökats.	Antalet tjänster som baserar sig på Trafiksäkerhetsverkets information har ökat med minst 5 procent. Mängden öppna data har utökats.
Utnyttjande av möjligheterna med automatisering	Registreringsbehoven gällande fordons utrustningsdata har utretts. Informationstjänsten för automatiseringsprojekt fungerar. Elektronisk RPAS-ärendehantering samt tjänster har utvecklats i samarbete.	De åtgärder som avses i utredningen har vidtagits. Informationstjänsten har utvärderats. Den inhemska RPAS-verksamheten på marknadsvillkor har främjats.	Informationstjänsten har utvärderats. Den inhemska RPAS-verksamheten på marknadsvillkor har främjats.
4. Förtroende för digitala tjänster <i>Verkets informationssystem och data är av hög kvalitet och datasäkra.</i>	Det har gjorts upp planer för vidareutveckling av trafiksektorns informationssystem och informationslager.	Vidareutvecklingen har framskridit enligt planerna.	Vidareutvecklingen har framskridit enligt planerna.
5. Trafik- och kommunikationsnäten <i>Trafiksystemets driftsäkerhet och säkerhet har förbättrats.</i>	Uppföljning och utveckling av trafiksystemets mål och situation i samarbete med förvaltningsområdet.	Uppföljningen av trafiksystemets mål och situation har utökats.	Uppföljningens funktion har utvärderats och behoven av vidareutveckling konstaterats.
Koordineringen av trafiksystemets förberedelse- och försörjningsberedskapsarbete inom förvaltningsområdet	Deltagande enligt trafiksystemets förberedelse- och försörjningsberedskapsaktörers roll har planerats.	De fastställda utvecklingsåtgärderna har genomförts och bedömts.	De fastställda utvecklingsåtgärderna har genomförts och bedömts.
Införande av nya verksamhetssätt	Nya verksamhetsmodeller för fartygsbesiktning har införts. Ett risk- och prestationsbaserat verksamhetssätt har tillämpats i tillsynsplanen. Koordineringen av samarbetet med intressentgrupper för vägtrafiksäkerheten har inletts.	De nya verksamhetsmodellerna för fartygsbesiktning har utvärderats. Ett risk- och prestationsbaserat verksamhetssätt har också tillämpats i tillståndsverksamheten. Koordineringen av samarbetet med intressentgrupper har utvecklats utifrån den respons som fåtts.	De nya verksamhetsmodellerna för fartygsbesiktning har utvärderats. Ett risk- och prestationsbaserat verksamhetssätt har också tillämpats i tillståndsverksamheten. Koordineringen av samarbetet med intressentgrupper har utvecklats utifrån den respons som fåtts.

Resultatmål	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Servicenivå			
Kundtillfredsställelse, kunder (skalan 1—5)	3,5	3,6	3,6
Kundtillfredsställelse, intressentgrupper (skalan 1—5)	3,6	3,6	3,6
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Produktivitet			
Ökning av arbetets produktivitet, % minst	6,62	1	1
Ökning av den totala produktiviteten, % minst	7,94	2	2
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, % (genomsnittet för tre år, %)	101	100...106	100...106
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, % (genomsnittet för tre år)	107	113...120	120...127

Vid dimensionering av anslaget har man beaktat utgifter till ett belopp av 12,5 miljoner euro motsvarande tillsynsavgiften för flygtrafiken, som budgeterats under moment 11.19.05, utgifter till ett belopp av 7,3 miljoner euro motsvarande tillsynsavgiften för besiktningens verksamheten och utgifter till ett belopp av 40 000 euro motsvarande tillsynsavgiften för spårtrafiken i städerna. Utgifterna för fordonsbeskattningsavgiften uppgår till 13,9 miljoner euro. De viktigaste offentligrättsliga prestationerna med tanke på inkomstbildningen utgörs av prestationer som gäller registrering och ibruktagande av vägtrafikfordon samt körprov, examina och körkort och olika prestationer som gäller personers behörighet.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	135 388	138 106	139 604
Bruttoinkomster	84 442	90 240	90 995
Nettoutgifter	50 946	47 866	48 609
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	15 685		
— överförts till följande år	14 085		

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
Offentligrättsliga prestationer	74 455	81 023	80 865
— Registrering av fordon	37 895	32 433	29 680
— Körrätt och examina	23 489	35 274	33 792
— Tillstånd och tillsyn	13 071	13 316	17 393

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Företagsekonomiska prestationer (informations- tjänst)	9 590	9 217	10 130
Intäkter sammanlagt	84 045	90 240	90 995
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
Offentligrättsliga prestationer	77 626	80 985	83 641
— Registrering av fordon	35 516	30 819	27 765
— Körrätt och examina	25 147	34 144	36 623
— Tillstånd och tillsyn	16 963	16 022	19 253
Företagsekonomiska prestationer (informations- tjänst)	9 131	9 217	7 215
Kostnader sammanlagt	86 757	90 202	90 856
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)			
Offentligrättsliga prestationer	-3 171	38	-2 776
— Registrering av fordon	2 379	1 614	1 915
— Körrätt och examina	-1 658	1 130	-2 831
— Tillstånd och tillsyn	-3 892	-2 706	-1 860
Företagsekonomiska prestationer (informations- tjänst)	459	-	2 915
Kostnadsmotsvarighet sammanlagt	-2 712	38	139
Kostnadsmotsvarighet, %			
Offentligrättsliga prestationer	96	100	97
— Registrering av fordon	107	105	107
— Körrätt och examina	93	103	92
— Tillstånd och tillsyn	77	83	90
Företagsekonomiska prestationer (informations- tjänst)	105	100	140
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	97	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för verksamhet av skattenatur (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	11 451	11 451	12 451
Tillsynsavgift för besiktningsverksamhet	7 751	7 260	7 260
Tillsynsavgiften för stadsbanetraffiken	-	40	40
Intäkter sammanlagt	19 202	18 751	19 751
Kostnader			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	11 510	11 870	12 510
Tillsynsavgift för besiktningsverksamhet	6 472	7 260	7 260
Tillsynsavgiften för stadsbanetraffiken	-	40	40
Kostnader sammanlagt	17 982	19 170	19 810

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för verksamhet av skattenatur (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Överskott (+)/Underskott (-)			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	-59	-419	-59
Tillsynsavgift för besiktningsverksamhet	1 279	-	-
Tillsynsavgiften för stadsbanetraffiken	-	-	-
Överskott (+)/Underskott (-) sammanlagt	1 220	-419	-59
Kostnadsmotsvarighet, %			
Tillsynsavgift för flygtrafiken	99	96	100
Tillsynsavgift för besiktningsverksamhet	120	100	100
Tillsynsavgiften för stadsbanetraffiken	-	100	100
Kostnadsmotsvarighet, %	107	98	100

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av tillsynsavgiften för flygtrafiken	1 000
Specialsakkunnig inom sjöfarten (överföring från moment 24.01.01)	200
Utvidgning av fordonsbeskattningen: båtar och motorfordon (regeringsprogr.)	1 000
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-8
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-180
Löneglidningsbesparing	-121
Lönejusteringar	-23
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-350
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-252
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-27
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-248
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-128
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-163
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-15
Nivåförändring	58
Sammanlagt	743
2017 budget	48 609 000
2016 II tilläggsb.	-163 000
2016 budget	47 866 000
2015 bokslut	49 346 000

41. Främjande av säkerhetsverksamheten inom vägtrafiken (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 9 100 000 euro.

Av anslaget får understöd beviljas i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för främjande av säkerhetsverksamhet för vägtrafik:

- 1) för allmän säkerhetsverksamhet för vägtrafik
- 2) för utvecklingsprojekt, försök och säkerhetsundersökningar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget främjas förverkligandet av de trafikpolitiska mål som gäller vägtrafikens säkerhet. Anslaget baserar sig på den trafiksäkerhetsavgift som tas ut hos försäkringsbolag och som intäktsförs under moment 11.19.05.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmän säkerhetsverksamhet för vägtrafik	8 900
Utvecklingsprojekt, försök och säkerhetsutredning	200
Sammanlagt	9 100

2017 budget 9 100 000

30. Stöd till trafiken och köp av tjänster

Förklaring: Målet för sjöfartspolitikerna är att trygga en positiv utveckling av den finska handelsflottan, sysselsättningen av finländska sjöfarare samt försörjningsberedskapen. Behovet av en egen handelsflotta är accentuerat för att Finland är avsidet beläget och för att utrikeshandeln är beroende av sjötransporterna över Östersjön. Enbart aspekterna på försörjningsberedskapen kräver ett tillräckligt stort inhemskt tonnage. Handelsflottan har vuxit gradvis under de senaste åren. Andelen finländska fartyg av sjötransporterna har stabiliserat sig på en nivå på drygt 30 % (import drygt 40 %, export något över 20 %).

I fjärtrafiken kan kollektivtrafikens basservicenivå tryggas genom köp av trafik eller genom beviljande av ensamrätt som kompensation för skyldigheten att tillhandahålla offentliga tjänster när det inte uppstår tillräckliga förbindelser på marknadsvillkor. Basservicenivån granskas på trafiksystemnivå, dvs. det är tillräckligt att destinationen nås med endast en trafikform.

Kollektivtrafiksystemet utvecklas kraftigt i riktning mot servicenivåtänkande. Den servicenivå som tillhandahålls bygger på kundernas behov, samhällliga mål och tillgängliga resurser. I de fyra största stadsregionerna är målet en kollektivtrafik som kan konkurrera med privatbilismen särskilt i fråga om arbetsresor. I de medelstora stadsregionerna eftersträvas ett attraktivt utbud av kollektivtrafik. I små stadsregioner och i glesbygder som är belägna nära stadsregioner eftersträvas en basservicenivå för kollektivtrafiken.

Enligt kollektivtrafiklagen ändrades sätten att ordna kollektivtrafiken fr.o.m. den 1 juli 2014. Ändringen sker stegvis före den 2 december 2019. Ändringen inverkar även på de biljettyper som får statsunderstöd.

Utvecklandet av passagerarinformation, informationssystem och gemensamma betalningssystem för kollektivtrafiken främjas. På lång sikt kommer den statliga finansieringen enbart att användas till att köpa trafik av eller understödja trafik hos sådana aktörer som förbinder sig till arbetet med att utveckla gemensamma betalnings- och informationssystem för kollektivtrafiken.

De tjänster som tillhandahålls av färjor inom skärgårdstrafiken och förbindelsefartyg tryggas på nuvarande nivå.

42. Statsunderstöd för utbildning (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 841 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd för kostnader för ordnande av yrkesutbildning inom järnvägstrafiken.

Förklaring: Anslaget är avsett för en läroanstalt eller aktiebolag som erbjuder övergripande yrkesutbildning inom järnvägsbranschen för olika uppgifter och som är oberoende av aktörerna inom järnvägsbranschen.

2017 budget	841 000
2016 budget	841 000
2015 bokslut	841 000

43. Förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 101 420 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av stöd enligt lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport (1277/2007) till fartyg som är upptagna i handelsfartygsförteckningen.

Förklaring: Stöd som betalas för fartyg motsvarar allmänt beloppet av de förskottsinnehållningar som verkställts på den sjöarbetsinkomst som en skattskyldig sjöfarare erhållit från ett fartyg som är infört i handelsfartygsförteckningen och av de sjömanspensionsförsäkrings- och olycksfallsförsäkringspremier som arbetsgivaren betalar. För begränsat skattskyldigas del motsvarar stödet endast den verkställda källskattens belopp och det belopp av socialskyddsavgiften som arbetsgivaren betalar.

År 2017 betalas stöd för de kostnader som uppkommit under tiden 1.7.2016—30.6.2017. För passagerarfartyg som får ta mer än 120 passagerare motsvarar stödet det belopp av förskottsinnehållningar, arbetsgivares socialskyddsavgifter och källskatt för tiden 1.11.2016—31.10.2017 i fråga om arbetsgivarprestationer som lämnats och betalats till skatteförvaltningen.

År 2015 betalades det 87,304 miljoner euro i stöd. Det uppskattas att det år 2017 i handelsfartygsförteckningen finns 112 fartyg som omfattas av stödet. Av dessa är 96 lastfartyg och 16 passagerarfartyg. Bruttodräktigheten för de fartyg som är upptagna i förteckningen uppskattas vara sammanlagt ca 1 537 000.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till ändring av lagen om förbättrande av konkurrenskraften för fartyg som används för sjötransport. I regeringspropositionen utvidgas stödet att omfatta även sjömättningsfartyg. Kostnadseffekten av utvidgningen av stödet beräknas uppgå till ca 1 miljon euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Utvidgning av stödet till sjömättningsfartyg	1 000
Sammanlagt	1 000

2017 budget	101 420 000
2016 budget	100 420 000
2015 bokslut	87 304 118

51. Prisstöd för lotsning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 200 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av prisstöd för lotsning i Saimenområdet i enlighet med lotsningslagen (940/2003).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Enligt lotsningslagen tas det på Saima kanal och Saimens vattenområde ut en lotsningsavgift som grundar sig på ett nedsatt pris per enhet. Det nedsatta priset per enhet är maximalt två tredjedelar av det ordinarie priset per enhet. Av den anledningen är det meningen att prisstöd enligt momentet ska betalas för företagsekonomiskt olönsam lagstadgad lotsning inom Saimenområdet till det företag som producerar lotsningstjänster.

Lotsningssträckorna är betydligt längre på Saimenområdet än i havstrafiken. Skillnaden mellan den allmänna lotsningsavgiften och lotsningsavgiften på Saimen ersätts så att ersättningen är högst lika stor som underskottet för Saimenområdet (inkl. kanalen).

2017 budget	4 200 000
2016 budget	4 200 000
2015 bokslut	4 200 000

63. Köp och utvecklande av kollektivtrafiktjänster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 84 474 000 euro.

Anslaget får användas

1) till ersättningar till trafikidkare i enlighet med avtalen om allmän trafik så som det föreskrivs i trafikavtalsförordningen (EG) nr 1370/20071)

2) till köp av tågtrafiktjänster

3) till köp av flygtrafiktjänster

4) till köp av fartygstrafiktjänster för Kvarken

5) till köp av region- och lokaltrafik och ersättning för fullgörande av prisskyldigheter samt kostnader för inrättandet och användningen av biljettsystemet

6) till stöd för kollektivtrafiken i de stora stadsregionerna

7) till stöd för kollektivtrafiken i de medelstora stadsregionerna

8) till projekt för utvecklande av kollektivtrafiken och andra utgifter som främjar användningen av kollektivtrafiken samt för mobilitetsstyrning.

Av anslaget får beviljas understöd till kommuner och andra sammanslutningar i enlighet med statsrådets förordning om statsunderstöd för kollektivtrafik (1273/2013).

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget är avsett för utgifter som avses i kollektivtrafiklagen (869/2009) samt för vissa andra utgifter som hänförs till produktionen av kollektivtrafiktjänster och främjandet och utvecklandet av kollektivtrafiken samt mobilitetsstyrningen.

Enligt kollektivtrafiklagen ändrades sätten att ordna kollektivtrafiken fr.o.m. den 1 juli 2014. Ändringen sker stegvis före den 2 december 2019. Det ändrade sättet att ordna kollektivtrafiken innebär att staten ersätter regionala köp i regel direkt till trafikidkaren utan att stödja kommunerna. Kommunerna betalar även i fortsättningen sin andel av kostnaderna. I fråga om trafik som ordnas med bruttomodellen får staten biljettinkomsterna, vilka budgeteras under inkomster i statsbudgeten. Där budgeteras utöver dessa inkomster även det stöd för skolresor som Fpa beviljar studerande på andra stadiet och andra inkomster som hänförs till det riksomfattande biljett- och avgiftssystemet. När det gäller 2017 har det vid dimensioneringen av momentet beaktats 3 700 000 euro som biljettinkomster, som har budgeterats som inkomstpост under momentet 12.31.10.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Upphandling av tågtrafik	30 170
Köp, prisskyldigheter och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken	33 529
Stöd till kollektivtrafiken i stora stadsregioner	9 750
Stöd till kollektivtrafiken i medelstora stadsregioner	8 125
Upphandling av flygtrafik	1 000
Kvarkentrafiken	250
Utvecklingsprojekt	750
Mobilitetsstyrning	900
Sammanlagt	84 474

Upphandling av tågtrafik

Ett nytt avtal mellan staten och VR-Group Ab om upphandling av tågtrafiken åren 2016—2019 omfattar både fjärrtågtrafik och närtrafik utanför samkommunen Helsingforsregionens trafik. Avtalets värde under fyraårsperioden är 120,68 miljoner euro. Utöver den trafik som köps med stöd av avtalet i fråga är VR-Group Ab skyldigt att på det sätt som kommunikationsministeriet bestämmer sköta den trafik som avses i koncessionsavtalet om ensamrätt till persontågtrafik under perioden 3.12.2009—31.12.2019.

Syftet med stödet till fjärrtågtrafiken är att upprätthålla och höja servicenivån inom tågtrafiken och kollektivtrafikens andel av alla fortskaffningssätt. Genom köpen inom tågtrafiken tillgodoses sådana resebehov på regional och riksomfattande nivå som bedöms vara nödvändiga, till den del dessa tjänster inte kan ordnas på marknadsvillkor och i den omfattning det anslag som årligen beviljas för ändamålet räcker till. Köpet av närtrafiken möjliggör en högre servicenivå än vad de direkta biljettinkomsterna möjliggör. Genom köpen möjliggörs en järnvägsnärtrafik som kan anses tillräcklig ur trafikpolitiskt perspektiv i den utsträckning som det årligen för ändamålet beviljade anslaget räcker.

Köp, prisskyldigheter och utvecklande i anslutning till region- och lokaltrafiken

Närings-, trafik- och miljöcentralerna finansierar den kollektivtrafik av typen basservice som på landsbygden bedrivs med bussar och taxibilar samt de prisskyldigheter som gäller region- och arbetsresebiljetter för övergångsperioden. Dessutom skaffar de sin trafik i regionen genom konkurrensutsatta avtal i vars finansiering kommuner kan delta. Grunderna för det stöd närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljar anges i statsrådets förordning om statsunderstöd för kollektivtrafik. Genom stödet till kollektivtrafiken kompenseras även prisskyldigheten i anslutning till region-, stads- och arbetsresebiljetterna i sådan trafik som bedrivs enligt trafikeringsavtal för övergångsperioden. Förutsättningen för finansiering för detta ändamål är att kommunen deltar i kostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla den allmännyttiga tjänsten med en andel som är minst lika stor som statens.

Tyngdpunkterna för region- och lokaltrafikens utvecklingsåtgärder ligger på trafikplanering samt på främjande och utvecklande av samordningen av persontransporterna. Utöver detta används finansieringen för kostnader för inrättandet och användningen av biljettsystemet.

Stöd till kollektivtrafiken i stora stadsregioner

Staten stöder kollektivtrafiken i Helsingfors-, Tammerfors-, Åbo- och Uleåborgsregionerna med ett anslag på 9,75 miljoner euro under förutsättning att finansieringen höjer kollektivtrafikens servicenivå inom regionerna och därmed ökar användningen av kollektivtrafiken och dess marknadsandel samt förbättrar kollektivtrafikens konkurrenskraft. Staten vill dessutom genom finansieringen bidra till att anslutning till den myndighet som ansvarar för att ordna kollektivtrafiken inte ska utgöra en oskälig kostnadsbörda för kommunen. En förutsättning för statsunderstödet är att den statliga finansieringen binds till utvecklingsåtgärder som avtalats i intentionsavtalet om markanvändning, boende och trafik så att man kan garantera finansieringens effekter i enlighet med målen i programmen. Att inrikta sådana anpassningsåtgärder som det avtalades om vid regeringens ramförhandlingar mot kollektivtrafikstödet för stora stadsregioner påverkar också finansieringen av de utvecklingsåtgärder som avtalats i intentionsavtalet om markanvändning, boende och trafik.

Staten understöder de stora stadsregionerna med högst 50 % av de godtagbara kostnaderna.

Stöd till kollektivtrafiken i medelstora stadsregioner

Staten understöder kollektivtrafiken i de medelstora stadsregionerna med ett anslag på sammanlagt 8,125 miljoner euro, förutsatt att stadsregionerna har upprättat ett intentionsavtal om genomförande av utvecklingsprogrammet för kollektivtrafiken och att stadsregionerna deltar i finansieringen av utvecklingsåtgärderna med minst 50 % av de godtagbara kostnaderna. Att inrikta sådana anpassningsåtgärder som det avtalades om vid regeringens ramförhandlingar mot kollektivtrafikstödet för medelstora stadsregioner påverkar också finansieringen av de utvecklingsåtgärder som avtalats i intentionsavtalen med stadsregionerna.

Upphandling av flygtrafik

Flygtrafik kan köpas för orter till vilka restiden från Helsingfors är längre än tre timmar med tåg. Genom att staten köper flygtrafik på reguljära rutter tryggas sådana förbindelser som är nödvändiga främst för näringslivet. Även lokala och regionala instanser deltar i finansieringen av denna trafik. I den upphandlade trafiken mellan Helsingfors och Nyslott reste 11 000 passagerare år 2015. Det nya avtalet om regelbunden flygtrafik på ruten Helsingfors—Nyslott gäller 11.1.2016—22.12.2017. För ruten Helsingfors—Björneborg infördes en allmän trafikplikt under

förutsättning att Björneborgs stad svarar för kostnaderna för den upphandlade trafiken. Björneborgs stad har ingått ett avtal om köptrafik för rutten Helsingfors—Björneborg för tiden 1.2—16.12.2016 och svarar för de kostnader som uppkommer av rutten.

Kvarkentrafiken

Målet med upphandlingen av fartygstrafiken i Kvarken är att garantera en passagerarfärjetrafik mellan Vasa och Umeå året om. Avsikten är att det treåriga avtal som trädde i kraft vid ingången av 2014 ska fortsätta med 2+2 optionsår enligt avtalet. Finska statens betalningsandel är högst 50 % av upphandlingskostnaderna. År 2017 beräknas antalet passagerare uppgå till ca 175 000 personer.

Utvecklingsprojekt

Genom riksomfattande, strategiska utvecklingsåtgärder försöker man främja kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar, konkurrenskraft och attraktivitet på lång sikt. För utvecklingsprojektet anvisas 0,750 miljoner euro. En förutsättning för beviljandet av statsunderstöd för utvecklingsprojekt är att de som får statsunderstöd deltar i kostnaderna för projektet med åtminstone en lika stor andel och att resultaten av utvecklingsprojekten även främjar de riksomfattande utvecklingsmålen för kollektivtrafiken.

Mobilitetsstyrning

Av anslaget anvisas 0,9 miljoner euro för mobilitetsstyrning. Genom mobilitetsstyrning medverkar man till att öka andelen kollektivtrafik, och därmed också andelen gång och cykling, särskilt i stadsregionerna. Metoderna är bl.a. informationsstyrning, marknadsföring och stöd till att utveckla tjänsterna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av biljettintäkter för kollektivtrafik	1 700
Sammanlagt	1 700
2017 budget	84 474 000
2016 budget	82 774 000
2015 bokslut	103 159 000

64. Köp och utvecklande av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 12 990 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till köp av tjänster inom förbindelsefartygstrafiken i skärgården och konsumtionsutgifter som föranleds av dessa tjänster samt redogörelser och information
- 2) till reparation av de bryggor som används för skärgårdens förbindelsefartygstrafik
- 3) till att understödja underhållet av de isvägar av privat natur som ersätter förbindelsefartygstrafiken

4) till betalning av utgifter som föransleds av fullmakter som beviljats under tidigare år och under finansåret.

Av anslaget får det dessutom beviljas understöd för de trafikidkare som sköter förbindelserna i skärgården på grunder som anges i statsrådets förordning (371/2001).

I fråga om understöden budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland berättigas att ingå femåriga helhetsserviceavtal om upphandling av skärgårdens förbindelsefartygstrafik till ett belopp av högst 10 700 000 euro av de totala kostnaderna.

Förklaring: Enligt lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) ska staten försöka sörja för att skärgårdens bofasta befolkning har erforderlig transportservice till sitt förflöende.

Förbindelsefartygstrafiken är trafik som Trafikverket ansvarar för och den täcker nästan alla de öar med bofast befolkning i Skärgårdshavet och Finska viken som inte har någon vägförbindelse. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland upphandlar tjänster för förbindelsefartygstrafik genom konkurrensutsättning. Passagerarantalet inom förbindelsefartygstrafiken beräknas vara ca 210 000 personer år 2017. Utgifterna per passagerare är ca 62 euro per bofast person längs förbindelsefartygsrutterna, ca 19 300 euro per år.

Syftet med stödet är att bibehålla förbindelserna för invånare i sådana skärgårdsområden där det inte finns tillgång till förbindelsefartygstrafik. Stödet riktas främst till ordnandet av passagerar- och godstransporter i Finska viken och Åbolands skärgård.

Genom nya fullmakter tryggas köp av förbindelsefartygstrafik på rutterna i norra Nagu samt Rimito som helhetstjänster där tjänsteleverantörerna svarar för anskaffningen och underhållet av de fartyg som trafikerar på dessa rutter. Avsikten är att förbindelsefartygstrafiktjänsterna ska konkurrensutsättas under 2017. Helhetsservicen enligt avtalen gäller åren 2019—2023. Förbindelsefartygstrafiken beräknas föransleda utgifter på ca 2 140 000 euro om året under perioden 2019—2023.

För att utveckla helheten när det gäller trafiktjänsterna i skärgården har man inlett ett projekt med målet att främja utbudet av mångsidiga trafik- och transporttjänster som beaktar kundernas behov, bl.a. genom att avlägsna hinder för marknadstillträde. Projektet kan inverka på anskaffningen av förbindelsefartygstjänster i framtiden.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	490
Sammanlagt	490
2017 budget	12 990 000
2016 budget	12 500 000
2015 bokslut	12 225 000

66. Avtal om köp av förbindelsefartygstjänster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 303 000 euro.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Köpet av förbindelsefartygstjänster som helhetsservice för rutterna Kotka—Pyttis och Hitis konkurrensutsattes 2012. Tjänsteleverantörerna har ansvarat för upphandling och underhåll av de fartyg som går i trafik på rutterna Kotka—Pyttis och Hitis. Helhetsservicen enligt avtalet gäller åren 2014—2023. Förbindelsefartygstrafiken beräknas föranleda utgifter på ca 5 303 000 euro om året under perioden 2014—2023. På rutterna Kotka—Pyttis och Hitis beräknas passagerarantalet vara ca 30 000 personer år 2017. Utgifterna per passagerare är ca 175 euro per bofast person längs förbindelsefartygsrutterna, ca 43 100 euro per år.

2017 budget	5 303 000
2016 budget	5 303 000
2015 bokslut	5 303 000

40. Kommunikationstjänster och kommunikationsnät samt stöd för kommunikation.

Förklaring: En betydande del av samhällets tjänster produceras och konsumeras genom utnyttjande av kommunikationstjänster och kommunikationsnät, och deras betydelse ökar i och med den digitala utvecklingen. Myndighetsfunktionerna inom branschen finansieras i huvudsak med medel som samlas in inom branschen. Näten och tjänsterna stöds främst på marknadsvillkor och motsvarar efterfrågan. De offentliga medlen används för att säkerställa tillgången på bas-tjänster. Dessutom främjas mediebranschens anpassning i brytningsskedet med kommunikationspolitiska åtgärder.

01. Kommunikationsverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 049 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer. För deras del budgeteras anslaget enligt kontantprincipen.

Förklaring: Kommunikationsverket svarar för de uppgifter inom kommunikationsbranschen som gäller myndighetsreglering, tillsyn, styrning, förvaltning och tjänster. Kommunikationsverket har bl.a. till uppgift att

- sköta tillsynen över tele-, radio-, televisions- och postverksamheten och bevilja koncessioner för televisions- och radioverksamheten
- främja den elektroniska kommunikationens funktionsduglighet, störningsfrihet och trygghet samt marknadens funktionsduglighet
- främja dataskydd och integritetsskydd vid elektronisk kommunikation
- sköta administreringen av radiofrekvenser och televerksamhet samt administreringen av nummering av och prefix för kommunikationsnät och kommunikationstjänster

— utreda störningar inom radiokommunikation samt kränkningar och hot om kränkningar av informationssäkerheten för nättjänster och kommunikationstjänster

— samla in uppgifter och informera om tillgången till nättjänster och kommunikationstjänster, om deras kvalitet, priser och funktionsduglighet samt om informationssäkerhetsbrott och hot om detta

— styra det tekniska genomförandet inom dess bransch genom att ge anvisningar och rekommendationer, utfärda föreskrifter och samordna standardiseringen inom telebranschen.

Kommunikationsverkets roll när det gäller att uppnå förvaltningsområdets samhälleliga effektmål och förverkliga prioriteringarna är att främja utvecklingen och användningen av elektroniska tjänster samt marknadens transparens, öka förtroendet för digitala tjänster och verksamhetsätt och garantera kommunikationsnätets driftsäkerhet samt tillgången på en fungerande basservice.

För Kommunikationsverket ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande verksamhetsmål för 2017, som stöder de mål för samhälleliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Resultatmål	2015 utfall	2016 mål	2017 mål

PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING

Tjänster och marknad för trafik och kommunikation

Kommunikationsverket främjar utvecklingen och användningen av e-tjänster.

Modellen för förmedling av domännamn tas i bruk inom utsatt tid. Datum för ibruktageand av modellen, ökningen av antalet domännamn i % per år

- 5.9.2016 4

Användbarheten hos namntjänsten för fi-roten Tid under vilken namntjänsterna för fi-roten får användas, %

100 100 100

Det nationella förtroendenätet för elektronisk autentisering startar enligt utsatt tid. Datum för starten av nätet 1.5.2017

- Under beredning 1.5.2017

Kommunikationsverket främjar transparensen på marknaden

Användningen av MONITORi-tjänsten. Antal besökare i tjänsten/mån.

- 4 000 6 000

Funktionsdugligheten hos och nyttan med MONITORi-tjänsten Kundförfrågan till serviceanvändare (skalan 1—5)

- 3,5 3,6

Livskraftiga medier

Den administrativa bördan vid bedrivandet av televisions- och radioverksamhet lindras.

Televisions- och radioaktörerna är nöjda med koncessionsförfarandet, förfrågan till kunder och intressentgrupper (skalan 1—5)

- 3,5 3,6

Resultatmål	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Aterställande av förtroendet för internet			
<i>Förtroendet för internet växer.</i>			
Medborgares, företags och offentliga samman- slutningars medvetenhet om dataskyddet samt förtroende för kommunikationstjänster ligger på en god nivå och de är nöjda med Kommunikationsverkets förbättring av kommunikationens konfidentialitet och dataskydd. Enkät för kunder och intressentgrupper (skalan 1–5)	-	3,5	3,6
Trafik- och kommunikationsnäten			
Kommunikationsnätens driftsäkerhet förbättras			
Kommunikationsnätens och kommunikations- tjänsternas driftsäkerhet och användbarhet är på en god nivå. Antalet långvariga och allvarliga fel högst, st./år	4	5	5
Radiostörningar i nödkommunikationen utreds på ett effektivt sätt. Utredningen av störningen högst, timmar under tjänstetid	16	16	16
<i>Det skapas förutsättningar för nya innovativa kommunikationsförbindelser.</i>			
Frekvensområdet 700 MHz befrias för att användas för trådlöst bredband. Tidtabellen för överföringen och ibruktagandet: Frekvensplaneringen möjliggör beviljande av samtliga radiotillstånd för huvudsändare och slavsändare före 31.12.2016.	-	Genomförs	-
<i>Kommunikationsmarknadens funktionsduglighet utvecklas</i>			
Antalet ytterst snabba bredbandsförbindelser ökar.			
Andelen bredbandsförbindelser på 100 Mbit/s av hushållens bredbandsförbindelser, %	-	25	30
Hushållens tillgång till optiska fiberanslutningar förbättras, ökning av tillgången i %-enheter jämfört med föregående år	-	5	5
Antalet tillträden till fiberbaserade accessnät som hyrts ut till konkurrenter ökar. Ökningen av antalet tillträden till accessnät som hyrts ut, % /år	16,5	5	5
<i>Tillgången till bastjänster inom kommunikation säker- ställs</i>			
Medborgarnas tillfredsställelse med kommunikations- tjänsterna ökar. Kundernas tillfredsställelse med tillgången till telefon- och bredbandstjänster, resultat av kundförfrågan (skalan 1—5)	-	3,5	3,6
Tv-bildens sebarhet säkerställs. Avhjälpan av regionala sebarhetsproblem, resultat av kundförfrågan (skalan 1—5)	-	3,5	3,6
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Utvecklingen av arbetets produktivitet, %	-16,79	1	1
Förändring i den totala produktiviteten, %	-15,16	1	1
Kostnadsmotsvarighet för offentligt rättsliga prestationer, %	96	94	98
Kostnadsmotsvarighet för prestationer av skattenatur, %	99	98	98

Inkomsterna grundar sig på kommunikationsministeriets förordning om frekvensavgifter och övriga avgifter som tas ut för Kommunikationsverkets prestationer gällande radioförvaltningen (1222/2010) och kommunikationsministeriets förordning om vissa av Kommunikationsverkets avgifter (1475/2015), vilka har utfärdats med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten, samt på lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998).

Kommunikationsverket tar ut en informationssamhällsavgift samt en tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet på de grunder som anges i informationssamhällsbalken (917/2014), en tillsynsavgift för postverksamhet på de grunder som anges i postlagen (415/2011) samt en avgift hos leverantörer av tjänster för elektronisk identifiering på de grunder som anges i lagen om stark autentisering och elektroniska signaturer (617/2009).

Informationssamhällsavgiften 4 000 000 euro, tillsynsavgiften för postverksamheten 1 533 000 euro, tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamheten 950 000 euro och certifikatavgiften 200 000 euro intäktsförs under moment 11.19.04. Utgifterna för dessa funktioner har beaktats vid dimensioneringen av anslaget.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	32 151	33 040	31 247
Bruttoinkomster	24 130	21 516	20 198
Nettoutgifter	8 021	11 524	11 049
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 286		
— överförs till följande år	5 159		

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	10 299	10 788	10 526
Domännamnsavgifter	3 984	3 700	3 700
Avgifter för numrering	2 744	2 700	2 500
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	4 027	3 778	3 432
Intäkter sammanlagt	21 054	20 966	20 158
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	11 325	11 614	11 658
Domännamnsavgifter	3 772	3 992	3 829
Avgifter för numrering	2 825	2 971	2 678
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	3 991	3 825	3 419

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Kostnader sammanlagt	21 913	22 402	21 584
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	-1 026	-826	-1 132
Domännamnsavgifter	212	-292	129
Avgifter för numrering	-81	-271	-178
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	36	-47	13
Kostnadsmotsvarighet sammanlagt	-859	-1 436	-1 426
Kostnadsmotsvarighet, %			
Frekvensavgifter och andra prestationer gällande radioförvaltningen	91	93	90
Domännamnsavgifter	106	93	97
Avgifter för numrering	97	91	93
Övrig avgiftsbelagd verksamhet	101	99	100
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	96	94	93

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för verksamhet av skattenatur (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter			
Vissa avgifter på kommunikationsområdet	6 657	6 779	6 683
Intäkter sammanlagt	6 657	6 779	6 683
Kostnader			
Vissa avgifter på kommunikationsområdet	6 701	6 930	7 024
Kostnader sammanlagt	6 701	6 930	7 024
Överskott (+)/Underskott (-)			
Vissa avgifter på kommunikationsområdet	-44	-151	-341
Överskott (+)/Underskott (-) sammanlagt	-44	-151	-341
Kostnadsmotsvarighet, %			
Vissa avgifter på kommunikationsområdet	99	98	95
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	99	98	95

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Allokering av resurser fören tjänst som upptäcker och varnar för informationskränkning	140
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-140
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-74
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	1

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneglidningsbesparing	-26
Lönejusteringar	28
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-57
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-11
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-105
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-52
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-66
"Från upphandling till betalning"-besparing (regeringsprogr. 2015)	-9
Sammanlagt	-475

2017 budget	11 049 000
2016 II tilläggsb.	-65 000
2016 budget	11 524 000
2015 bokslut	11 894 000

(44.) Innovationsstöd till medierna (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det slopas i budgeten.

2016 budget	9 860 000
2015 bokslut	20 000 000

50. Statsunderstöd för genomförande av det riksomfattande bredbandsprojektet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas inget anslag.

De anslag som har budgeterats för 2015 och 2016 får även användas för sådana kostnader för administrativa uppgifter inom bredbandsprojektet som gäller anställande av en personalmängd som motsvarar högst fyra årsverken.

Fullmakt

Till den del som fullmakten inte har använts bemyndigas Kommunikationsverket att ingå avtal enligt den fullmakt som beviljats i tidigare års budgetar.

Förklaring: Villkoret för statligt stöd är att kommunerna förbinder sig att projektvis finansiera sin egen andel av det offentliga finansieringsstödet. Det offentliga finansieringsstödet kan vara högst 2/3 av projektets kostnader, men dock högst 90 % av de projekt som inletts efter den 12 november 2012. Statens finansieringsandel är högst 33 % av bredbandsprojektets stödberättigande kostnader och kommunens finansieringsandel 33 %. Kommunens finansieringsandel är 8 % eller 21,78 % i de kommuner för vilka finansieringen av ett bredbandsprojekt annars skulle bli en oskälig ekonomisk belastning med beaktande av kommunens ekonomiska bärkraft, bredbandsprojektets omfattning och tekniska utformningssätt, kommunens invånartäthet och projektets byggnadskostnader i relation till kommunens befolkningmängd. Det statliga stödet beviljas i dessa fall höjt på motsvarande sätt, dock högst till ett belopp av 58 % av projektets stödberättigande kostnader, om kommunens betalningsandel är 8 % och högst 44,22 % om kommunens betalningsandel är 21,78 %.

Statsrådet har genom ett principbeslut den 4 december 2008 uppställt som mål att det senast den 31 december 2015 överallt i landet beroende på efterfrågan ska finnas tillgång till ett optiskt fibernät eller kabelnät, som möjliggör 100 megabits förbindelser, eller något annat nät med jämförbara egenskaper. En anslutning till dessa nät med en högst två kilometer lång fast eller trådlös abonnentförbindelse medför att åtminstone 99 % av alla fasta bostäder samt av fasta driftställen för företag och organisationer inom den offentliga förvaltningen kan använda sådana kommunikationstjänster och andra informationssamhällstjänster som kräver mycket stora överföringshastigheter. Tills vidare har målet inte uppnåtts. Byggandet av de nät som det fattats beslut om ska dock fortsätta, och Kommunikationsverket behandlar ett betydande antal stödansökningar. Stöd kan fortfarande beviljas enligt de fullmakter som förblivit oanvända under tidigare år.

Bevillningsfullmakten beräknas bli förnyad till ett belopp av ca 5 miljoner euro. Förnyandet av fullmakten beror på att besluten om beviljande av stöd för bredband har fattats under flera finansår. Projektet finansieras genom anslag som beviljats tidigare år, varav 25,2 miljoner euro förblivit oanvända.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före år 2017	12 300	10 000	-	22 300
Förbindelser 2017	-	2 500	2 500	5 000
Utgifter sammanlagt	12 300	12 500	2 500	27 300

2017 budget	—
2016 II tilläggsb.	14 296 000
2016 budget	—
2015 bokslut	18 549 000

60. Överföring till statens televisions- och radiofond (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 507 948 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond användas till en överföring till fonden.

Förklaring: Enligt 3 § i lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998) ska det för att täcka kostnaderna för den allmännyttiga verksamheten enligt 7 § i lagen om Rundradion Ab (1380/1993) till fonden betalas ersättning ur ett anslag i statsbudgeten. Anslagsbeloppet justeras årligen så att det motsvarar förändringen i kostnadsnivån, men undantagsvis slopas justeringen när det gäller 2017. Enligt 5 § i lagen om statens televisions- och radiofond ska medel ur fonden årligen användas för att finansiera Rundradion Ab:s verksamhet till ett belopp som avses i 3 § 2 mom. Medel får också användas för utbetalning av arvoden för förhandsprövning enligt 6 a § i lagen om Rundradion Ab samt för förvaltning av fonden. Medel ur fonden kan även i övrigt användas för att främja televisions- och radioverksamheten.

Överföringen till fonden för att täcka kostnaderna för Rundradion Ab:s allmännyttiga verksamhet finansieras med rundradioskatten.

2017 budget	507 948 000
2016 budget	507 948 000
2015 bokslut	507 948 000

50. Väder-, havs- och klimattjänster

Förklaring: Med de uppgifter som Meteorologiska institutet producerat om atmosfären och haven samt med väderleks-, havs- och klimattjänster främjas säkerheten, välbefinnandet och näringslivets verksamhetsförutsättningar inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde och över förvaltningsgränserna. Institutet har också en central roll vid produktionen av den basinformation som behövs för att anpassa samhället till klimatförändringen.

Kapitlets rubrik har ändrats.

01. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 45 184 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till utgifter som föranleds av verksamheten i Antarktis
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder
- 3) till betalning av medlemsavgifter till internationella organisationer.

Fullmakt

Meteorologiska institutet berättigas att ingå avtal för METNET/MOI-projektet som gäller forskning om Mars så att de utgifter som föranleds inklusive de tidigare förbindelserna uppgår till högst 3 569 000 euro.

Fullmakten får användas för förvaltningskostnader och allmänna kostnader för rymdforskningsprogrammet METNET/MOI samt till löneutgifter för personal motsvarande högst sju årsverken.

Förklaring: Meteorologiska institutet producerar observations- och forskningsdata om klimatet, atmosfären och haven samt tillhandahåller väderleks-, havs- och klimattjänster.

Meteorologiska institutet har bl.a. till uppgift att

- producera vädertjänster och tjänster som innefattar fysikalisk information om havet för den nationella säkerhetens, trafikens, näringslivets och medborgarnas behov
- samla in och upprätthålla tillförlitlig information och kunskaper om atmosfärens och havens fysikaliska tillstånd och kemiska sammansättning och uppgifter om hur dessa tillstånd påverkar olika samhällssektorer i Finland och internationellt
- bedriva och främja meteorologisk forskning, forskning om klimatförändringar, fysikalisk havsforskning, polarforskning, forskning som gäller den jordnära rymden och annan forskning med nära anknytning till verksamhetsområdet.

Meteorologiska institutets roll när det gäller att uppnå förvaltningsområdets samhälleliga effektmål och förverkliga prioriteringarna är att med hjälp av sina väderleks-, situations- och varningstjänster främja i synnerhet trafikens och kommunikationens smidighet, driftsäkerhet och säkerhet, att genom produktion av öppna data stödja uppkomsten av en servicemarknad som baserar sig på väder- och klimatuppgifter samt att skapa förutsättningar för produktion av kvalitativa, säkra, förutsägbara och hinderlösa tjänster i realtid.

För Meteorologiska institutet ställer kommunikationsministeriet preliminärt upp följande centrala verksamhetsmål för 2017, som stöder de mål för samhälleliga verkningar som ställs upp i motiveringen till huvudtiteln samt de övriga mål som ställts upp för förvaltningsområdet.

Resultatmål	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
PRODUKTION OCH KVALITETSLEDNING			
1. Marknaden och tjänster i fråga om trafik och kommunikation			
<i>Väderleks-, situations- och varningstjänsterna har främjat trafikens och kommunikationens smidighet och driftsäkerhet.</i>			
Intressentgruppernas nöjdhet (skala 1—5)	4,02	4,0	4,0
Leveranssäkerhet för väder- och havstjänster, %	99,76	99	99
<i>Väderprognosernas kvalitet har förbättrats och prognostiden förlängts.</i>			
Väderprognosernas träffsäkerhet, %	83,1	81,0	81,7
Korrekta regnprognoser på förhand, timmar	104,8	104	105
FORSKNING			
<i>Forskningen har varit av hög kvalitet internationellt sett och man har effektivt utnyttjat utomstående forskningsfinansiering.</i>			
Belopp/år av utomstående forskningsfinansiering, 1 000 euro (enligt 60 %)	15 071	14 400	15 500
Internationellt förhandsgranskade publikationer, antal	354	320	330
FUNKTIONELL EFFEKTIVITET			
Produktiviteten inom förvaltningsområdets verksamhet förbättras.			
Kostnadsmotsvarighet för företagsekonomiska prestationer, %	103	102	102
Kostnadsmotsvarighet för offentligrättsliga prestationer, %	91	100	100
Den externa finansieringens andel av den samfinansierade forskningsverksamhetens kostnader, %	61	60	60
Förändring i arbetsproduktiviteten, %	4,11	1	1
Förändring i den totala produktiviteten, %	2,75	2	2

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats inkomsterna av den avgiftsbelagda servicen, inkomsterna från EU och från andra samarbetsparter som hänför sig till samfinansierade, avtalsenliga undersökningar samt övriga inkomster. För Antarktisverksamheten har det reserverats 849 000 euro. Finlands Antarktisverksamhet grundar sig på ett internationellt avtal. För ersättningsinvesteringar i nätverket av väderradar har 1 000 000 euro reserverats.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	71 812	69 452	71 414
Bruttoinkomster	25 675	25 100	26 230
Nettoutgifter	46 137	44 352	45 184
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 494		
— överförs till följande år	12 285		

Beräkning av kostnadstäckningen för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter			
Offentligrättsliga prestationer	1 445	1 500	1 490
Företagsekonomiska prestationer	5 104	5 100	5 000
Prestationer för den civila luftfarten	4 206	4 100	4 240
Intäkter sammanlagt	10 755	10 700	10 730
Kostnader			
Offentligrättsliga prestationer	1 595	1 500	1 490
Företagsekonomiska prestationer	4 943	5 000	4 920
Prestationer för den civila luftfarten	4 216	4 100	4 240
Kostnader sammanlagt	10 754	10 600	10 650
Överskott (+)/Underskott (-)			
Offentligrättsliga prestationer	-150	-	-
Företagsekonomiska prestationer	161	100	80
Prestationer för den civila luftfarten	-10	-	-
Överskott (+)/Underskott (-) sammanlagt	1	100	80
Kostnadsmotsvarighet, %			
Offentligrättsliga prestationer	91	100	100
Företagsekonomiska prestationer	103	102	102
Prestationer för den civila luftfarten	100	100	100
Kostnadsmotsvarighet, % sammanlagt	100	101	101

Kalkyl över kostnadstäckningen för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	9 133	8 500	9 300
— finansiering från EU	3 352	3 500	3 700
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	2 587	2 400	2 500

Kalkyl över kostnadstäckningen för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter sammanlagt	15 072	14 400	15 500
Totala kostnader för projekten	24 622	24 000	25 800
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-9 550	-9 600	-10 300
Självfinansieringsandel, %	39	40	40

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr. o.m. 2017
Förbindelser som ingås 2017 eller därefter	430	430	440	1 505	2 805

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ersättningsinvesteringar i nätverket av väderradar	1 000
Förnyande av kapaciteten för högpresterande databehandling, ändring av tidpunkten	2 000
Medlemsavgifter till internationella organisationer	534
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-10
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-1 319
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-269
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	3
Löneglidningsbesparing	-48
Lönejusteringar	-61
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-190
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-209
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-41
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-384
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-191
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-232
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-20
Nivåförändring	269
Sammanlagt	832

2017 budget	45 184 000
2016 II tilläggsb.	-229 000
2016 budget	44 352 000
2015 bokslut	48 928 000

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet genomför tillsammans med enheterna inom förvaltningsområdet och ministerierna en tillväxtpolitik som stöder uppnåendet av tillväxt- och sysselsättningsmålen enligt regeringsprogrammet. Tillväxtpolitiken bygger på en framgångsrik företagsverksamhet som bidrar till innovation och sysselsättning samt skapar välfärd i Finland.

Med hjälp av tillväxtpolitiken skapas det inom förvaltningsområdet förutsättningar för förnyelse i företagen och förbättring av företagens verksamhetsförutsättningar, för tillväxt och internationalisering, sund konkurrens, sänkning av sysselsättningströskeln, sporrande av arbete och förnyande av arbetskraftsförvaltningen så att den stöder sysselsättningen.

Med hjälp av bioekonomi och ren energi skapas en ny och konkurrenskraftig affärsverksamhet och sysselsättning samt främjas hållbar utveckling.

Tillväxtpolitiken utsträcks i samband med landskapsreformen till att gälla också kundtjänsten så att företagstjänsterna och arbets- och näringsstjänsterna slås samman till offentliga tillväxttjänster som grundar sig på affärsverksamhet.

Arbets- och näringsförvaltningen genomför tillväxtpolitiken i sina olika åtgärder och tjänster med beaktande av ett effektivt och verkningsfullt genomförande. Genom en aktiv dialog på marknaden stärks företagets vilja att växa.

Skapandet av en internationellt konkurrenskraftig verksamhetsmiljö syftar till att avveckla hinder för och begränsningar av konkurrensen samt att lätta upp tillstånds- och myndighetsförfarandena.

Samhälleliga effektmål

Det viktigaste målet för tillväxtpolitiken är att uppnå en hög sysselsättningsgrad på en stabil grund, med sikte på att sysselsättningsgraden ska stiga till 72 procent under regeringsperioden samtidigt som antalet sysselsatta ökar med 110 000 personer.

Arbets- och näringsministeriet ställer för sitt ansvarsområde preliminärt upp följande samhälls- och effektmål för 2017:

- Den privata sektorns kapacitet förbättras och affärsverksamheten inriktas i högre grad på den internationella marknaden
- Företagen utnyttjar i större utsträckning de nya möjligheter till affärsverksamhet som nätverken för värdeskapande erbjuder
- Företagen sporras med hjälp av olika metoder att utveckla nya verksamhetsmodeller och produkter, skapa nya kundbehov samt att reagera snabbt på marknaden
- Satsningar på forskning och utveckling riktar sig i tillräcklig grad till utvecklande av betydande nya initiativ
- Strukturerna för arbetslivet utvecklas så att allas arbetsinsats och kunnande kan utnyttjas fullt ut med tanke på att näringsstrukturen ändras
- Infrastrukturen för energibranschen och de övriga branscherna ska stödja tillväxten
- Inom regionutvecklingen utnyttjas de möjligheter som tillväxtpolitiken erbjuder. I samband med regionförvaltningsreformen säkerställs ett genomförande som grundar sig på affärsverksamhet och stöder tillväxt och sysselsättning
- Konkurrensen inom ekonomin ökas och förutsättningarna för den marknadsmässiga affärsverksamheten förbättras.

Konsekvenser för jämställdheten i anslutning till budgetpropositionen

Arbetsmarknadens indelning i kvinnliga och manliga yrken och branscher lindras genom bl.a. åtgärder som främjar sysselsättningen och företagsamheten. Genom effektivt arbetskrafts- och företagservice uppmuntras arbetskraften och företagen till kompetensutveckling och rörlighet på arbetsmarknaden, vilket är av största vikt i synnerhet vid omstruktureringar.

Av de arbetslösa arbetssökandena hos arbetsförmedlingen var 43 % kvinnor åren 2013—2015. Kvinnornas andel av dem som börjat delta i arbetskraftsservice var följande: inom yrkesinriktad arbetskraftsutbildning 37 % år 2015, 36 % år 2014 och 43 % år 2013, inom integrationsutbildning 60 % år 2015 och 59 % åren 2013—2014, inom lönesubventionerat arbete 48 % år 2015, 47 % år 2014 och 48 % år 2013 samt inom systemet med startpeng 48 % år 2015, 46 % år 2014 och 47 % år 2013. Av dem som inledde frivilliga studier var 60 % kvinnor åren 2013—2015.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2016	2017
		ordinarie budget	budgetprop.
32.20.40	<i>Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)</i>		
	— fullmakt för finansiering	241,015	240,515
32.20.41	<i>Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT</i>		
	<i>Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)</i>		
	— bevilningsfullmakt	5,000	-

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
32.20.82	<i>Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)</i> — bevillningsfullmakt	500,000	500,000
32.20.83	<i>Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)</i> — bevillningsfullmakt	146,823	146,823
32.30.51	<i>Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)</i> — fullmakt för upphandlingskontrakt	140,430	127,800
40.	Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet		
	— fullmakt att godkänna lån (lån för skyddsutplag)	8,400	8,400
	— bevillningsfullmakt	0,034	0,034
32.50.42	<i>Stödjande av företagets utvecklingsprojekt (förslagsanslag)</i> — bevillningsfullmakt	5,000	-
32.50.43	<i>Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)</i> — bevillningsfullmakt	1,000	-
32.50.64	<i>EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken (förslagsanslag)</i> — bevillningsfullmakt	326,965	378,684
32.60.40	<i>Energistöd (förslagsanslag)</i> — bevillningsfullmakt	35,000	35,000

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

		År 2015 boksut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01.	Förvaltning	712 648	284 540	271 373	-13 167	-5
01.	Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	40 588	33 645	33 650	5	0
02.	Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	214 435	193 120	179 626	-13 494	-7
20.	Civiltjänst (förslagsanslag)	4 192	4 939	4 939	—	0
21.	Produktivitetsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 3 år)	538	616	526	-90	-15
(22.)	Åtgärder för att förhindra miljöskador som orsakas av Talvivaara Sotkamo Oy:s konkurs (reservationsanslag 2 år)	100 000	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	92 388	30 622	30 854	232	1
40. Statsunderstöd för främjande av företagens internationalisering samt entreprenörskap (reservationsanslag 3 år)	—	13 571	13 251	-320	-2
60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)	0	20	20	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)	9 507	8 007	8 507	500	6
(88.) Höjande av Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s eget kapital (förslagsanslag)	42 000	—	—	—	0
(89.) Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	209 000	—	—	—	0
20. Närings- och innovationspolitik	1 473 137	925 551	860 042	-65 509	-7
01. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	36 110	32 890	31 557	-1 333	-4
06. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Tekes (reservationsanslag 3 år)	40 572	38 448	36 557	-1 891	-5
28. Främjande av material-effektiviteten (reservationsanslag 3 år)	500	500	400	-100	-20
40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	367 195	330 370	274 500	-55 870	-17
41. Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)	1 102	3 500	2 500	-1 000	-29
42. Utveckling av innovationskluster (reservationsanslag 3 år)	9 800	7 024	2 300	-4 724	-67

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
43. Stöd för kommersialisering av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt innovationer (reservationsanslag 3 år)	—	30 000	43 000	13 000	43
(46.) Innovationsstöd för skeppsbyggnad (reservationsanslag 3 år)	20 000	—	—	—	0
47. Ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)	90 497	56 735	64 643	7 908	14
48. Rättestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter (förslagsanslag)	9 886	20 200	40 300	20 100	100
49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)	130 188	91 770	87 303	-4 467	-5
(50.) Bidrag i anslutning till utbetalningen av ett internationellt teknologipris (reservationsanslag 2 år)	—	1 000	—	-1 000	-100
51. Ett innovationspris för kvinnor (reservationsanslag 2 år)	—	—	110	110	0
80. Lån för Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet (förslagsanslag)	505 068	106 404	82 462	-23 942	-23
82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)	0	10	10	—	0
83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)	132 219	141 700	139 900	-1 800	-1
87. Kapitallån till Finnvera Abp (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	5 000	—	0
88. Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab (reservationsanslag 3 år)	105 000	30 000	29 500	-500	-2
89. Kapitalinvestering i Tekes Venture Capital Ab (reservationsanslag 3 år)	20 000	30 000	20 000	-10 000	-33

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
30. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik	741 785	750 512	595 331	-155 181	-21
01. Arbets- och närings- byråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)	153 486	165 117	173 131	8 014	5
51. Offentlig arbetskrafts- och företagsservice (reservationsanslag 2 år)	588 299	585 395	422 200	-163 195	-28
40. Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet	64 048	85 600	76 331	-9 269	-11
01. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservations- anslag 2 år)	10 820	10 058	10 619	561	6
03. Patent- och register- styrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)	-2 118	4 541	6 055	1 514	33
05. Säkerhets- och kemikalie- verkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	18 677	19 781	19 482	-299	-2
31. Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)	5 731	4 731	4 731	—	0
50. Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)	873	897	822	-75	-8
51. Vissa former av sjömans- service (förslagsanslag)	2 524	2 572	2 572	—	0
52. Lönegaranti (förslags- anslag)	27 501	43 000	32 000	-11 000	-26
95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslags- anslag)	40	20	50	30	150
50. Regionutveckling och strukturfondspolitik	443 259	342 160	437 451	95 291	28
40. Införande av regionala innovationer och försök (reservationsanslag 3 år)	—	15 000	11 000	-4 000	-27
41. Statsunderstöd för Finpros verksamhet (reservations- anslag 3 år)	52 095	35 600	33 600	-2 000	-6
42. Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)	24 428	30 218	20 078	-10 140	-34

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
43. Internationaliserings- understöd för företags sam- projekt (förslagsanslag)	11 051	8 018	5 315	-2 703	-34
44. Regionalt transportstöd (reservationsanslag 3 år)	5 000	5 000	5 000	—	0
64. EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom samman- hållningspolitiken (förslags- anslag)	344 970	242 324	357 458	115 134	48
65. Överföringsutgifter för investeringar i syssel- sättningsfrämjande syfte (förslagsanslag)	5 716	6 000	5 000	-1 000	-17
60. Energipolitik	212 752	383 379	464 483	81 104	21
01. Energimyndighetens omkostnader (reservations- anslag 2 år)	8 994	8 857	6 407	-2 450	-28
20. Främjande av energi- effektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)	—	—	2 500	2 500	0
40. Energistöd (förslagsanslag)	45 932	76 402	70 076	-6 326	-8
41. Investeringsstöd för LNG- terminaler (förslagsanslag)	11 721	41 750	28 465	-13 285	-32
42. Statligt stöd för trygghet av elförsörjningen (förslags- anslag)	1 111	1 310	385	-925	-71
43. Kyotomekanismerna (förslagsanslag)	597	460	250	-210	-46
44. Produktionsstöd för förnybar energi (förslags- anslag)	142 398	234 600	273 400	38 800	17
45. Investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (reservations- anslag 3 år)	—	20 000	40 000	20 000	100
46. Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader (förslagsanslag)	—	—	43 000	43 000	0
(87.) Aktieförvärv (reservations- anslag 3 år)	2 000	—	—	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
70. Integration	98 913	164 471	223 049	58 578	36
03. Främjande av invandrades integration och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)	2 246	2 246	2 091	-155	-7
30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)	96 667	162 225	220 958	58 733	36
Sammanlagt	3 746 542	2 936 213	2 928 060	-8 153	0
Det totala antalet anställda	11 428	8 000	8 000		

01. (32.01, delvis) Förvaltning

Förklaring: Arbets- och näringsministeriet ser till att det finns handlingsramar för entreprenörskap och innovationsverksamhet i Finland och ansvarar för arbetsmarknadens funktion och arbetstagarnas sysselsättningsförutsättningar samt för utvecklandet av regionerna. Ministeriet leder och styr tillväxtpolitiken samt närings- och innovationspolitiken, sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken, konsument- och konkurrenspolitiken, region-, energi- och klimatpolitiken samt utvecklingen av arbetslivet och integrationen av invandrare. Förvaltningen tjänar tillväxtmålet genom att se till att företagens omvärld fungerar väl och är internationellt sett konkurrenskraftig.

Närings-, trafik- och miljöcentralerna (NTM-centralerna) främjar den regionala utvecklingen genom att sköta statsförvaltningens verkställighets- och utvecklingsuppgifter inom regionerna. NTM-centralerna främjar entreprenörskap, arbetsmarknadens funktion, kompetens och kultur, landsbygdens livskraft, kollektivtrafiken och utvecklandet av den, trafiksystemets funktion och trafiksäkerhet, en god miljö och ett hållbart utnyttjande av naturen och naturresurserna inom regionerna samt invandring av arbetskraft till regionerna. NTM-centralerna bedriver nära samarbete med landskapsförbunden och kommunerna. I fråga om lokalförvaltningsmyndigheterna omfattas arbets- och näringsbyråerna av NTM-centralernas styrning.

Det finns femton NTM-centraler, och av dem sköter nio centraler uppgifter inom samtliga av följande tre ansvarsområden: 1) näringar, arbetskraft, kompetens och kultur, 2) trafik och infrastruktur samt 3) miljö och naturresurser.

Den allmänna administrativa styrningen av NTM-centralerna hör till arbets- och näringsministeriet. Ansvar för styrningen av NTM-centralernas verksamhet hör inom respektive verksamhetsområde till inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet, miljöministeriet eller den myndighet inom centralförvaltningen som har ålagts att sköta styrningen. Den strategiska styrningen

av NTM-centralerna sker i samarbete mellan nämnda ministerier och den samordnas av arbets- och näringsministeriet.

01. Arbets- och näringsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 33 650 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) för ett pris för offentliggörande av konsumentinformation
- 2) till bidrag i anslutning till verksamheten vid rådgivningsenheten för offentlig upphandling
- 3) till betalning av överföringsutgifter som föranleds av projekt som finansieras med medel ur Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), som hör till EU:s fond för inrikesfrågor.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen ställs följande resultatmål preliminärt upp för ministeriets verksamhet för 2017:

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Arbets- och näringsministeriet			
Regeringspropositioner (st.)	14	20	25
— Till riksdagen inom utlovad sessionsperiod (%)	62	> 80	> 80
— Ändringar i riksdagen på grund av författningstekniska eller språkliga brister (%)	0,4	0	0
Statsrådsförordningar (st.)	41	30	35
Genomförandeunderskott i fråga om direktiv som omfattas av lagstiftningen för den inre marknaden (%)	0,3	< 1,0	< 1,0

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Utvecklingen av årsverken	463	443	440
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,50	> 3,50	> 3,50

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	49 189	41 845	41 850
Bruttoinkomster	8 625	8 200	8 200
Nettoutgifter	40 564	33 645	33 650

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	7 192		
— överförs till följande år	7 216		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Avlöning av en specialsakkunnig (överföring från moment 24.01.01)			52
Efsi-rådgivningstjänster (överföring från moment 32.01.21)			400
Extrainsatser vid den nationella samordningen av EU:s program Horisont 2020 (överföring från moment 32.20.06) (1 årsverke)			70
Löneutgifter för gruvresurser (överföring från moment 32.20.01)			40
Ordförandeskapet för FN:s expertgrupp för energistatistik (överföring från moment 28.30.01)			60
Precisering av överföringarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet, hyror för Bulevarden 6 och stöd till personalmatsalar (överföring från moment 23.01.01)			125
Totalrenovering av ANM:s lokaler vid Alexandersgatan 4-10 (överföring från moment 23.01.01)			350
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 23.01.01)			352
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)			-8
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)			-247
Löneglidningsbesparing			-88
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna			-244
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)			-37
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)			-376
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)			-175
Temporär sänkning av StPL-avgiften			-254
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-15
Sammanlagt			5

2017 budget	33 650 000
2016 II tilläggsb.	-86 000
2016 budget	33 645 000
2015 bokslut	40 588 000

02. Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 179 626 000 euro.

Anslaget får också användas

1) till betalning av utgifter som förädlas av eurorådgivningscentralerna och av uppgifter av projektnatur vid Innovationsfinansieringsverket Tekes, inbegripet utveckling av personalens kompetens

2) till betalning av utgifter för skötseln av sådana fastigheter som staten besitter i enlighet med lagen om renkötsellägenheter, naturnäringslagen, skolklagen och den lagstiftning som föregick lagen om gårdsbruksenheter

3) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som genomförs med stöd ur EU:s fonder

4) för utveckling och underhåll av portalen FöretagsFinland

5) för utgifter för att utveckla, främja och driva utvecklingstjänster för företag.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer de styrande ministerierna (inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet och miljöministeriet) preliminärt för närings-, trafik- och miljöcentralerna upp följande resultatmål för 2017:

Effekter

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Människorna och miljön			
Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån., %	48	< 35	< 35
Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. bland personer under 25 år, %	37	< 25	< 25
Medborgarnas tillfredsställelse med landsvägarnas servicenivå (1—5)	2,9	> 3,0	> 3,1
Företagen och näringarna			
Nya företag (antal)	7 301	9 300	10 000
Nya företag med internationell inriktning (antal)	-	1 650	1 750
Den tunga trafikens tillfredsställelse med landsvägarnas servicenivå (1—5)	2,6	2,6	2,7
Värdet av livsmedelsexporten (mn euro)	1 390	> 1 600	> 1 600
Miljön och naturresurserna			
Inrättade naturskyddsområden (ha)	8 767	5 200	5 020
Regionstruktur som stöder tillhandahållande av tjänster och kollektivtrafik (%) (andelen av befolkningen som bor på områden med en befolkningstäthet på minst 20 inv./ha av befolkningen i hela stadsregionen)	64	64	64
Jordbrukets fosforbalans (kg/ha)	3,8	5	< 5
Jordbrukets kvävebalans (kg/ha)	47	46	< 46

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Tillfredsställelse med kundtjänsten (1—5)	-	4,0	-
Övergripande tillfredsställelse hos NTM-centralernas intressentgrupper (1—5)	3,6	-	> 3,6
Miljöskyddsinspektioner (st.)	1 587	1 800	1 850
Kontroller inom ramen för jordbruket och livsmedelssäkerheten (%)	100	100	100

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Utvecklingen av årsverken	3 285	3 279	2 944
— årsverken under omkostnadsmomentet	2 883	2 679	2 544
— årsverken under övriga moment	402	600	400
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,3	> 3,4	> 3,4

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	237 356	223 120	209 626
Bruttoinkomster	33 888	30 000	30 000
Nettoutgifter	203 468	193 120	179 626
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	19 010		
— överförs till följande år	29 977		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	10 319	12 000	10 000
— övriga intäkter	-18	-	-
Intäkter sammanlagt	10 301	12 000	10 000

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	8 190	9 300	8 200
— andel av samkostnaderna	2 865	4 000	2 800
Kostnader sammanlagt	11 055	13 300	11 000
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-754	-1 300	-1 000
Kostnadsmotsvarighet, %	93	90	91

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	4 820	25 000	6 000
— finansiering från EU	-	-	-
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	-	-	-
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	2 838	1 000	1 500
Intäkter sammanlagt	7 658	26 000	7 500
Totala kostnader för projekten	9 209	30 000	9 000
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-1 551	-4 000	-1 500
Självfinansieringsandel, %	17	13	17

Genom närings-, trafik- och miljöcentralerna styrs finansiering från följande moment i budgeten: 30.10.41, 30.10.51, 30.10.64, 30.20.43, 30.40.20, 30.40.31, 30.40.51 och 30.40.62, 31.10.20, 31.10.50 och 31.10.76, 31.30.63 och 31.30.64, 32.30.51, 32.50.42, 32.50.43, 32.50.64 och 32.50.65, 32.60.40, 32.70.30, 33.20.31 och 33.20.52, 35.10.21, 35.10.22, 35.10.61 och 35.10.63 samt 35.20.64.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering för Koulutusportti-systemet och ALPO-registret (överföring från moment 32.70.03)	155
Stödtillsyn inom jordbruket (17 årsverken) (engångsutgift)	1 000
Uppgifter i anslutning till kommunplaceringen av asylsökande som fått uppehållstillstånd (-8 årsverken)	-600
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-130
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-1 445
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	67
Löneglidningsbesparing	-521
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-925
Sparbeslut	-6 000
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-219
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-2 215

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-1 029
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-1 372
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-260
Sammanlagt	-13 494

2017 budget	179 626 000
2016 II tilläggsb.	-190 000
2016 budget	193 120 000
2015 bokslut	214 435 000

20. Civiltjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 939 000 euro.

Anslaget får användas i enlighet med civiltjänstlagen (1446/2007)

- 1) för kostnader som föranleds av civiltjänst, med undantag av lönekostnaderna
- 2) för kostnader som föranleds av civiltjänstpliktiga som blivit utan civiltjänstgöringsplats.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom att främja en ökning av antalet erbjudna civiltjänstgöringsplatser med hjälp av en aktiv marknadsföring av civiltjänstgöringen till potentiella tjänstgöringsplatser försöker man minska antalet civiltjänstpliktiga som blir utan tjänstgöringsplats. Avsikten är dessutom att processen för ansökan om tjänstgöringsplats ska effektiviseras på individuell nivå både under utbildningsperioden och efter den. Målet är att mindre än 10 % av de tjänstgöringspliktiga blir utan tjänstgöringsplats. Merparten tjänstgöringspliktiga lämnade efter utbildningsperioden civiltjänstcentralen för att fullgöra arbetstjänsten vid en annan tjänstgöringsplats.

En civiltjänstgörare som har fullgjort tjänstgöring enligt värnpliktslagen (1438/2007) eller tjänstgöring enligt lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor (194/1995) och vars ansökan om civiltjänst har godkänts efter fullgörandet av tjänstgöringen, är skyldig att delta i kompletterande tjänstgöring. Förordnandet till kompletterande tjänstgöring ska delges inom 12 månader från det ansökan om civiltjänst godkändes. Det beräknas att ett stort antal personer söker till kompletterande tjänstgöring också i fortsättningen och att antalet uppgår till ca 800 personer per år.

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Personer som ansökt om civiltjänstgöring	2 045	2 200	2 200
Personer som utbildats under grundutbildningsperioden	1 601	1 450	1 450
Antal personer som saknade tjänstgöringsplats efter utbildningsperioden	300	200	200
— antal personer som hemförlovats från civiltjänstcentralen efter fullgjord tjänstgöring	20	25	25
Personer som sökt till kompletterande tjänstgöring	985	800	800
— personer som utbildats	441	780	780

2017 budget	4 939 000
2016 budget	4 939 000
2015 bokslut	4 191 670

21. Produktivitsanslag för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 526 000 euro.

Anslaget får användas

1) till anskaffning av investeringar, forskning och undersökningar som syftar till att främja produktiviteten inom ministeriets förvaltningsområde samt till att skaffa utbildningstjänster och andra tjänster

2) för avlöning av personal motsvarande högst ett årsverke i uppgifter för viss tid för att främja produktivitsåtgärder.

Förklaring: Under momentet har man samlat anslag som motsvarar de besparingar som de produktivitsfrämjande åtgärderna inom förvaltningsområdet medför. Avsikten är att anslaget under momentet ska användas för att finansiera produktivitsfrämjande projekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Efsi-rådgivningstjänster (överföring till moment 32.01.01)	-400
Ibrukttagande av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (överföring till moment 32.20.06)	-250
Kontroll av den gemensamma förvaltningen av upphovsrätten (överföring till moment 32.40.03)	-60
Nivåförhöjning	2 500
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring till moment 32.50.43)	-780
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 100
Sammanlagt	-90

Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

2017 budget	526 000
2016 II tilläggsb.	1 700 000
2016 budget	616 000
2015 bokslut	538 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 30 854 000 euro.

Anslaget får också användas till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till statliga investeringsprojekt som finansieras med anslag under moment 32.50.65, samt till betalning av mervärdesskatteandelar som hänför sig till konsumtionsutgifter som betalas med anslag under moment 32.20.40, 32.20.42 och 32.20.43.

*Förklaring:***Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)**

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	232
Sammanlagt	232

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	30 854 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	30 622 000
2015 bokslut	92 388 027

40. Statsunderstöd för främjande av företagens internationalisering samt entreprenörskap (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 13 251 000 euro.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om understöd under åren 2016—2020 till sammanslutningar som främjar närings- och innovationspolitiken samt företags internationalisering (1530/2015), som utfärdats med stöd av lagen, användas som allmänt understöd

1) för sådana sammanslutningar med anknytning till arbets- och näringsministeriets verksamhetsområde som främjar närings- och innovationspolitiken och för utveckling och produktion av tjänster för små och medelstora företag

2) till att producera den grundläggande rådgivning, de sakkunnigtjänster och de tjänster inom företagsutveckling som tillhandahålls av sammanslutningar som främjar företagets förnyelse och internationella affärsverksamhet.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) dessutom användas som allmänt understöd

1) för standardiseringsverksamhet

2) för skötseln av uppgifterna på nationell nivå inom det nordiska miljömärkningssystemet.

Anslaget får i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och de särskilda villkor för statsunderstöd som ministeriet meddelar användas som allmänt understöd eller specialunderstöd

1) för finansiering av statsbidragssammanslutningars, offentliga sammanslutningars och andra sammanslutningars projekt

2) för finansiering av Finlands verksamhet inom nätverket Enterprise Europe Network

3) till betalning av utgifter som föranleds av Team Finland-tillväxtprojekt som främjar företagets internationalisering samt utländska investeringar och turistfrämjande verksamhet i Finland.

Anslaget får dessutom användas som specialunderstöd för genomförande och betalning av Finlands deltagande i internationella världsutställningar i enlighet med statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt (1734/2015).

För utveckling och piloter av tjänster som små och medelstora företag erbjuder och som är avsedda att främja företagets förnyelse och immateriell produktion kan, på grund av att servicen i fråga kan jämföras med en kollektiv nytta, allmänt understöd beviljas till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet. I särskilda fall kan man också i Team Finland-tillväxtprojekt på grund av deras samhällsrelaterade effekter och goda resultat bevilja statsunderstöd till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Det allmänna understödet får användas för att utveckla och producera tjänster som främjar företagets förnyelse och internationalisering, för standardiseringsverksamhet, för skötseln av uppgifterna på nationell nivå inom det nordiska miljömärkningssystemet samt för att främja finsk formgivning både i och utanför Finland. Det allmänna understödet för främjande av internationalisering inom de kreativa branscherna inriktas på verksamhet som främjar att finländsk musik, den finländska filmbranschen och den finländska audiovisuella branschen blir känd och efterfrågad i utlandet. Den främsta uppgiften för de sammanslutningar som främjar internationalisering är att som en del av nätverket Team Finland tillhandahålla tjänster för finländska företag och finländskt näringsliv både i och utanför Finland.

Specialunderstödet får användas för projekt som drivs av statsbidragssammanslutningar, offentliga sammanslutningar och andra sammanslutningar och som främjar näringspolitik och företagets förnyelse och internationalisering. Dessutom får specialunderstödet användas som Finlands nationella medfinansiering i verksamheten inom Europeiska kommissionens nätverk Enterprise Europe Network.

De allmänna understöden och specialunderstöden får också användas för att i synnerhet inom sektorerna för ren energi (cleantech) och digitalisering finansiera sådana Team Finland-tillväxtprogram för att främja företagets etablering på den internationella marknaden, utländska investeringar och turistfrämjande verksamhet i Finland som ingår i de spetsprojekt genom vilka regeringens strategiska mål ska genomföras. Dessutom får anslaget användas för i synnerhet små och medelstora företags deltagande i internationella världsutställningar, vilket också ingår i de spetsprojekt som anknyter till regeringens strategiska mål.

Effekter

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Företagen förnyar sin affärsverksamhet, bildar nätverk och deras kunskaper om internationell affärsverksamhet fördjupas			
— Små och medelstora företags vetskap om metoder för förnyelse	-	-	ökar
Standardisering stöder utvecklandet och kommersialiseringen av ny teknik och nya marknader			
— Antal arbetsobjekt på nya områden	1 186	1 200	1 250
Inriktning av konsumtionen på miljösparande produkter och tjänster och antalet finländska företag som förbinder sig till att vara ansvarsfulla			
	-	-	ökar

Beräknad användning av anslaget (euro)

Företagens förnyelse och globala internationaliseringstjänster	3 421 000
Standardiseringsverksamhet	1 330 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Team Finland	8 500 000
Sammanlagt	13 251 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av tillägg av engångsnatur (Finnish Business HuB, Viexpo)	-320
Sammanlagt	-320

2017 budget	13 251 000
2016 II tilläggsb.	-200 000
2016 budget	13 571 000

60. Överföringar till förvaltningsområdets fonder (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättningsutgifter för garantier som beviljats med stöd av lagen om statsgarantifonden (444/1998), lagen om exportgaranti (479/1962) och lagen om statliga exportgarantier (422/2001)

2) till betalning av ersättningsutgifter som föranleds av garantiförbindelser som ingåtts i statsgarantiverksamheten med stöd av lagar gällande denna (375/1963, 573/1972 och 609/1973), av garantier och borgen som beviljats med stöd av lagen om statsgarantier för tryggnad av basråvaruförsörjningen (651/1985) och lagen om statens konsolideringsgarantier (529/1993) samt av garantier som före 1999 beviljats med stöd av lagen om statens kapitalgarantier (594/1992).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

2017 budget	20 000
2016 budget	20 000
2015 bokslut	—

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 8 507 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer samt för fullgörande av förpliktelser gentemot dem

2) till betalning av utgifter som föranleds av stödjande av särskilda program

3) till betalning av utgifter som föranleds av internationellt samarbete.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Nordiskt samarbete på området för kärnsäkerhet	350 000
Medlemsavgift till Internationella atomenergiorganet (IAEA)	1 340 000
Avgifter och finansiella bidrag i anslutning till verksamheten vid OECD:s organisationer på energiområdet	797 000
Finlands andel till Internationella atomenergiorganets (IAEA) fond för tekniskt bistånd och samarbete	400 000
Kostnaderna för sekretariatet för Europeiska energistadgan	44 000
Medlemsavgift till Europeiska rymdorganisationen (ESA), andel av pensionsavgifterna och kostnaderna för det nya huvudkontoret	2 829 000
Medlemsavgift till Internationella arbetsorganisationen (ILO)	2 000 000
Medlemsavgift till den internationella byrån för förnybar energi (IRENA)	120 000
Inspektioner av kärnkraftverk	226 000
Övriga medlemsavgifter till internationella organisationer och finansiella bidrag till OECD	401 000
Sammanlagt	8 507 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Återföring av en besparing av engångsnatur	500
Sammanlagt	500

2017 budget	8 507 000
2016 budget	8 007 000
2015 bokslut	9 507 000

20. (32.20, delvis och 01, delvis) Närings- och innovationspolitik

Förklaring: Genom närings- och innovationspolitiken förbättras i syfte att genomföra tillväxtpolitiken förutsättningarna för ökad konkurrenskraft och ekonomisk tillväxt. Det väsentliga är att säkerställa att Finland är en attraktiv verksamhetsmiljö för tillväxtorienterade företag, kompetens på hög nivå och utländska investeringar. Genom åtgärderna stöds också företagens kontinuerliga förnyelse och en mångsidigare näringsstruktur samt de finländska företagens framgång på den globala marknaden. Åtgärderna skapar tillsammans en grund för ekonomisk tillväxt, uppkomsten av nya arbetsplatser och välfärd.

Skapande av en internationellt sett konkurrenskraftig verksamhetsmiljö stöds genom att utveckla kapitalmarknaden, förbättra tillgången på finansiering för tillväxtorienterade företag och locka nya investeringar och ny kompetens.

Genom åtgärderna främjas förnyelse av branscherna och uppkomsten av ny spetskompetens. Företagen sporras till förnyelse med hjälp av nya källor till värdeskapande och digitalisering. Förnyelse och ett mångsidigare näringsliv stöds genom att möjliggöra att det bildas internationellt

sett konkurrenskraftiga kunskapskluster och ekosystem i Finland. Förnyelse i regionerna främjas genom föregripande åtgärder i samband med strukturomvandling och genom att sporra till att specialisera sig på åtgärderna och till försök med dem. För att förbättra forskningens och innovationsverksamhetens kvalitet och genomslagskraft stärks samarbetet mellan näringslivet, högskolorna och forskningsinstituten och förbättras förutsättningarna för kommersialisering av forskning och innovationer.

De finländska företagens framgång på den globala marknaden stöds genom att företagen ges hjälp att identifiera globala möjligheter till näringsverksamhet, genom att skapa globala nätverk och genom att sporra företagen att producera sådana lösningar på globala kundbehov som grundar sig på Finlands starka sidor och på så sätt kanalisera mervärde till hemlandet. Målet är att detta ska uppnås genom att skapa konkurrensfördelar som bygger på nya källor till värdeskapande och pionjärmarknader samt att inom strategiskt viktiga tillväxtområden, såsom bioekonomi, digitalisering, cleantech och hälsoområdet, utveckla lösningar på globala kundbehov. Också möjligheterna i fråga om affärsverksamhet i Arktis anses som en källa till ny tillväxt.

Ett viktigt mål i regeringsprogrammet är tillväxtfinansiering och att stärka företagens finansiella ställning och eget kapital. En effektiv marknad för företagsfinansiering är en förutsättning för att flera tillväxtorienterade och internationellt inriktade företag ska etablera sig i Finland. Instrumenten för offentlig företagsfinansiering har en viktig roll när finansmarknadens funktionella brister ska hjälpas upp. Den allmänna principen är att detta ska ske på marknadsmässiga villkor och utgöra ett komplement till och en katalysator för den privata finansieringen. Offentlig företagsfinansiering och att staten delar risken behövs särskilt i företag som inleder sin verksamhet och i innovativa tillväxtföretag samt vid exportfinansiering.

Verksamhetssätten och samarbetet inom närings- och innovationspolitiken reformeras genom att utnyttja digitalisering och försök.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhällsliga effektmål för 2017 för resultatområdet för närings- och innovationspolitik:

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning	2017 mål
Finland är en internationellt sett konkurrenskraftig verksamhetsmiljö för näringsverksamhet					
— Privata riskinvesteringar i nyetablerade företag, mn euro	135	124	116	> 120	> 120
— Ökningen i Finland av antalet anställda vid dotterbolag i utländsk ägo, %	-2,2	4,1	4	> 4	> 4

	2013 utfall	2014 utfall	2015 uppskattning	2016 uppskattning	2017 mål
Företagen förnyas och näringsstrukturen diversifieras					
— Utveckling av företagens FoU-utgifter, %	-2,0	-4,2	-4	> 0	> 2
— De små och medelstora företagens andel av alla företags anställda, %	65,9	66,3	> 66	> 67	> 67
De finländska företagen klarar sig bra på den globala marknaden					
— Finlands andel av exportmarknaden, årsförändring %	0,14	-2,51	> 0	> 0	> 0

I genomförandet av närings- och innovationspolitiken deltar utöver ministeriet även Geologiska forskningscentralen, Teknologiska forskningscentralen VTT Ab, Innovationsfinansieringsverket Tekes, Tekes Venture Capital Ab, Finnvera Abp, Finlands Exportkredit Ab, Finlands Industriinvestering Ab och flera statsbidragssammanslutningar.

01. Geologiska forskningscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 31 557 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av internationella medlemsavgifter
- 2) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Geologiska forskningscentralen (GTK) har till uppgift att producera och distribuera geologisk information som främjar en hållbar användning av naturtillgångarna i jordskorpan. Forskningscentralen har som mål att med hjälp av information, kompetens och innovationer stödja näringslivets och regionernas konkurrenskraft och främja en kostnadseffektiv samhällsplanering. Forskningscentralen utvecklas till ett nationellt geodatacenter och en europeisk expert inom forskningen kring hållbart utnyttjande av mineraltillgångar.

GTK främjar investeringar och näringsverksamhet som en del av en ekonomi för hållbar utveckling. Nya innovationer och större användbarhet vad gäller geodata ger ökad kostnadseffektivitet och stärker de mål och spetsområden för tillväxt som fastställs i näringspolitiken.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt följande resultatmål för Geologiska forskningscentralen för 2017:

Effekter

- Mineralekonomin skapar en hållbar tillväxt: genom utnyttjande och vidareförädling av mineraliska råvaror skapas lösningar på de förändrade materialbehoven
- Nya cleantech-lösningar som främjar hållbart utnyttjande av naturresurser utvecklas
- De geologiska samfunden gör hållbart byggande effektivare: utnyttjande av geologisk information vid planeringen av användningen av områden och utbyggnaden av dem samt i därmed avslutna miljöfrågor förbättras.

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Resultatområdenas andel av kostnaderna, %			
— mineraltillgångar och råvaruförsörjning	57,2	57	56
— energiförsörjning och miljö	22,0	21	22
— markanvändning och byggande	20,8	22	22
Samfinansierad verksamhet			
— kostnadsmotsvarighet, %	55,5	50	50
— andel av de sammanlagda årsverken inom kärnverksamheten, %	18,7	18	20
— antal projekt, st.	98	95	95
Avgiftsbelagd verksamhet			
— inkomster, mn euro	8,7	6,5	7,8
— överskott, 1 000 euro	842	455	550
— överskott, % av intäkterna	9,7	7	7
— sammanlagda årsverken	46,3	60	60

Produktion och kvalitetsledning

— Digitaliseringens möjligheter och de systemiska fördelarna tillämpas på centralens alla processer, innovativa verksamhetsmodeller för att öka kunskapskapitalet och kundlösningar

— En totalbedömning av de viktigaste gruvmineralerna i Finland blir färdig och de förnyade slutprodukterna av kartläggningen av mineralreserverna är tillgängliga för kunderna

— Materialforskningens infrastruktur och samarbetsmodeller utvecklas aktivt i riktning mot mer omfattande kunskapskluster på internationell nivå och kompetens produktifieras så att den motsvarar utmaningarna inom kretsloppsekonomin

— Inom jakten på innovationer intensifieras samarbetet på området cleantech: forskningssamarbetet med företagen ökas i fråga om energilösningar, materialeffektivitet och lösningar för kontroll av industrins produktionsmiljö

— Digitalisering av processerna för informationsproduktion, de enhetliga lösningarna i fråga om kartdatabaser, tjänstekoncepten och de på dem baserade användarorienterade tjänsterna förbättrar produktiviteten, utökar kunskapskapitalet och främjar mångsidig användning av geologisk forskningsdata och material

— Fastställande av modellen för samverkan och informationsproduktion inom samhällsbyggnad (3D-modeller för planering och byggande) fortskrider mot den enhetliga nationella geomodell som ställts upp som mål. Inom fokusområdena för markanvändning blir information om grundforskning betydligt mer användbar och heltäckande.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Utvecklingen av årsverken	530	472	430
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,5	3,60	3,65

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	48 410	41 890	42 557
Bruttoinkomster	12 579	9 000	11 000
Nettoutgifter	35 831	32 890	31 557
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 553		
— överförs till följande år	2 832		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	8 563	6 500	7 800
— övriga intäkter	95	-	-
Intäkter sammanlagt	8 658	6 500	7 800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	5 604	4 600	5 550
— andel av samkostnaderna	2 212	1 445	1 700
Kostnader sammanlagt	7 816	6 045	7 250
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	842	455	550
Kostnadsmotsvarighet, %	111	108	108

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Löneutgifter för gruvresurser (överföring till moment 32.01.01)	-40
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-8
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-785
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-256
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	20
Löneglidningsbesparing	-173
Lönejusteringar	1
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-50
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-168
Sparbeslut	1 000
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-39
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-392
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-182
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-245
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-16
Sammanlagt	-1 333

2017 budget	31 557 000
2016 II tilläggsb.	-225 000
2016 budget	32 890 000
2015 bokslut	36 110 000

06. Omkostnader för Innovationsfinansieringsverket Tekes (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 36 557 000 euro.

Anslaget får också användas för att förbättra lönsamheten och effektiviteten i projekt- och programverksamheten och i aktiveringen samt för att göra upp prognoser och för internationaliseringsfrämjande åtgärder.

Förklaring: Innovationsfinansieringsverket Tekes främjar utvecklingen av industrin och tjänsterna genom teknik, innovationer och tillväxtfinansiering. Detta förnyar näringarna, höjer förädlingsvärdet, förbättrar produktiviteten och arbetslivskvaliteten, ökar exporten samt skapar sysselsättning och välfärd. Resultaten nås genom kundernas forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet, som Tekes uppmuntrar genom finansiering och anknytande service. Till Tekes kunder hör utan branschbegränsningar företag av alla storlekar samt forskningsorganisationer och offentliga organisationer.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Tekes för 2017:

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Funktionell effektivitet			
De totala kostnaderna för finansierings- och kundrelationsarbetet/beviljad finansiering, %	4,1	< 7,0	< 6,5
Kundrespons på Tekes verksamhet, allmän bedömning (1—5)	4,3	> 4,3	> 4,3
Produktion och kvalitetsledning			
Prestationer			
— Andelen företagsfinansiering till små och medelstora företag, %	70	> 70	> 70

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Utvecklingen av årsverken	285,3	285	280
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,7	-	-
Team Finland-samarbetsorganisationernas gemensamma personalenkät (1—5)	-	Införs	> 3,5

I arbetet med att nå resultatmålen deltar förutom Tekes också den personal som vid närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter Tekes-uppgifter. I fråga om denna personal har resurser budgeterats under moment 32.01.02. För att nå resultatmålen används utöver omkostnaderna också anslagen och fullmakterna under de övriga moment som Tekes förvaltar (32.20.40, 32.20.43, 32.20.83 och 32.20.89) samt moment 32.20.42. Med bevillningsfullmakterna under dessa moment finansierar Tekes riskfyllda forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt som huvudsakligen genomförs åren 2017—2020.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Projekt- och programverksamhet	5 340 000
Omkostnader	31 217 000
Sammanlagt	36 557 000

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	40 818	38 548	36 657
Bruttoinkomster	531	100	100
Nettoutgifter	40 287	38 448	36 557
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	18 383		
— överförs till följande år	18 668		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Extrainsatser vid den nationella samordningen av EU:s program Horisont 2020 (överföring till moment 32.01.01) (-1 årsverke)	-70
Ibrukttagande av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (överföring från moment 29.10.20)	250
Ibrukttagande av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (överföring från moment 32.01.21)	250
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift.)	-236
Löneglidningsbesparing	-85
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-1 000
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-198
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-36
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift.)	-360
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-168
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-226
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-8
Sammanlagt	-1 891

2017 budget	36 557 000
2016 II tilläggsb.	-296 000
2016 budget	38 448 000
2015 bokslut	40 572 000

28. *Främjande av materialeffektiviteten* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 400 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för sådan utrednings-, försöks-, metodutvecklings- och informationsverksamhet som främjar materialeffektiviteten
- 2) för delfinansiering av andra EU-finansierade projekt än sådana som finansieras med medel ur strukturfonderna
- 3) till ett belopp av högst 130 000 euro, för mindre betydande kostnadsandelar av bidragskaraktär som betalas ut i samband med utvecklingen av företagens kartläggning av materialflöden och som anknyter till företagets försök med kartläggning av materialflöden.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Materialeffektivitet innebär en sparsam användning av naturresurser, effektiv hantering av sidoströmmar, minskning av mängden avfall, materialåtervinning och minimering av skadlig miljöpåverkan. Anslaget används för projekt i samband med genomförandet av det nationella programmet för materialeffektivitet som syftar till att främja nya lösningar som förbättrar materialeffektiviteten på ett sätt som stärker företagets konkurrenskraft och minskar skadlig miljöpåverkan. Anslaget används också för försök i företagen som gäller kartläggning av materialflöden.

Samhälleliga effektmål

— En effektivare användning av material ökar energieffektiviteten, stärker konkurrenskraften och främjar övergången till hållbara produktions- och konsumtionsmönster.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkning av anslagsnivån	-100
Sammanlagt	-100
2017 budget	400 000
2016 budget	500 000
2015 bokslut	500 000

40. Stödjande av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 274 500 000 euro.

Fullmakt

År 2017 får nya finansieringsbeslut fattas till ett belopp av högst 240 515 000 euro.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2016 är oanvänd, får 2017 beslut om beviljande av den oanvända delen fattas till ett belopp av högst 20 000 000 euro.

Anslaget och fullmakten får användas

1) i enlighet med statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse, till företag och andra sammanslutningar för forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som fokuserar på teknologi, affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet och som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster

2) för nationell medfinansiering och EU-medfinansiering i europeiska samarbetsprojekt

3) för innovativa utvecklingsprojekt som avser den offentliga verksamhet som bedrivs av organisationer som omfattas av statens budgetekonomi, kommunala organisationer och andra offentliga organisationer

4) för utvecklingsprojekt som avser arbetslivet i företag, kommuner och samkommuner, allmännyttiga samfund samt organisationer som omfattas av statens budgetekonomi

5) för sådana forsknings- och utvecklingsprojekt som främjar uppkomsten, utvecklingen och ett omfattande nyttiggörande av teknologiskt kunnande, affärskompetens och annan med tanke på näringslivets och samhällets utveckling betydelsefull kompetens och som genomförs vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande organisationer för forskning och kunskapsspridning som bedriver offentlig forskning eller kunskapsspridning

6) för nationella och internationella program och projekt vid organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande forskningsorganisationer som bedriver offentlig forskning, samt för beredning av projekt och utveckling av kompetensen och de strategiska verksamhetsförutsättningarna

7) för medlems- och programavgifter till internationella organisationer som betalas av organisationer som omfattas av statens budgetekonomi samt högskolor och motsvarande forskningsorganisationer som bedriver offentlig forskning, för anläggningsleveranser samt resekostnader för resor som görs för Tekes räkning av personer som inte är anställda vid centralen

8) för förberedelser och genomförande av offentlig upphandling i fråga om innovationer som höjer den offentliga verksamhetens kvalitet och kostnadseffektivitet vid de upphandlande enheter som avses i 6 § i lagen om offentlig upphandling (348/2007)

9) för medlems- och deltagaravgifter till internationella organisationer för innovationssamarbete och innovationsprogram

10) i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt på de grunder som närmare föreskrivs genom förordning av statsrådet till företag och andra sammanslutningar för kostnaderna för manuskriptskrivande, utveckling, produktion och

distribution av audiovisuella produktioner i Finland samt främjande av försäljningen av dem. Understöd kan även beviljas utländska aktörer.

Understöd kan också betalas i form av servicesedlar.

Med anslaget under momentet kan betalas utgifter som orsakas av förbindelser som ingåtts före 2010 under moment 32.20.20.

Med anslag under momentet får betalas förskottsbetalningar till små och medelstora företag, om man genom förskottsbetalningarna kan minska behovet av annan offentlig finansiering vid bryggfinansiering i samband med Tekes-bidrag.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Finansiering riktas särskilt till riskfyllda projekt som påskyndar förnyandet av näringslivets strukturer. Med finansieringen sporrar företag och andra sammanslutningar samt organisationer som omfattas av statens budgetekonomi till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma program som har som mål att påskynda utvecklingen, höja förädlingsvärdet och produktiviteten samt främja utvecklingen av arbetslivet. Vid beviljandet av finansiering beaktas effekterna av Tekes finansiering på projektets genomförande, projektets genomslagskraft, den eftertraktade affärsverksamheten och nyhetsvärdet av den innovation eller det kunnande som ska utvecklas, nyttiggörandet av resultaten, de resurser som ska användas, de ekonomiska förutsättningarna och nätbildningen samt projektens indirekta verkningar i näringslivet och samhället.

Genom incitamentet för audiovisuella produktioner påskyndas tillväxten av de audiovisuella produktionerna, företagsverksamheten i branschen, sysselsättningen, internationaliseringen, inklusive främjande av utländska investeringar, samt att ekosystemen inom denna bransch blir mångsidigare i Finland.

Stöd beviljas särskilt

— för riskfyllda forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och program som syftar till att skapa och nyttiggöra ny teknologi och kompetens samt till att utveckla energiekonomin och miljö- och välfärdsteknologi inom industrin och i samband med tjänster

— för utveckling av affärsverksamheten vid unga innovativa företag

— till små och medelstora företag för anskaffning av ny teknik, kompetens och industriella rättigheter samt innovationstjänster

— för utveckling av innovativa produktionssätt och testning i pilot- eller demonstrationsskala samt till försöksproduktion

— för planering och genomförande av sådana innovativa anskaffningar vid kommunala organisationer, organisationer som omfattas av statens budgetekonomi, företag och andra sammanslutningar som betydligt ska förbättra kvaliteten på och kostnadseffektiviteten i beställarens verksamhet eller tjänster och som förutsätter att anbudsgivarna utvecklar nya produkter, produktionsmetoder, tjänster eller andra innovativa lösningar

- för projekt för utveckling av arbetslivet
- för audiovisuella produktioner i Finland.

För att nå Tekes resultatmål används också anslagen och fullmakterna under moment 32.20.06, 32.20.42, 32.20.43, 32.20.83 och 32.20.89.

EU-inkomsterna från europeiska samarbetsprojekt har antecknats under moment 12.32.99.

Uppnåendet av effektmålen för Tekes följs i första hand upp genom oberoende effektivitetsbedömningar samt genom indikativa uppföljningsmätare som publiceras årligen.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Tekes för 2017:

Effekt

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
1. Ett näringsliv med global konkurrenskraft: I Finland utvecklas många konkurrenskraftiga och tillväxtorienterade aktörer jämte deras nätverk av samarbetspartner. Nya produkter och tjänster släpps ut på den internationella marknaden och framgångsrika genombrott medför att exporten ökar snabbt.			
Nystartade företag och små och medelstora företag			
Tekes stöder att nystartade företags affärskompetens stärks och sporrar ett stort antal företag till betydande internationell tillväxt med hjälp av innovationer och till att utvecklas till lockande investeringsobjekt för privata investerare.			
— Små och medelstora företags nya export/Tekes finansiering (den bästa kvartilen överstiger målvärdet), koefficient	19,2	> 20	> 22
— Årlig export som genererats av de finansierade projekten/Tekes finansiering, koefficient	17,8	> 10	> 10
2. En lockande innovationsmiljö: Finländsk spetskompetens, försöksplattformar och nätverk erbjuder möjligheter till och sporrar genombrott. Världens resultatrikaste servicehelhet och ett fungerande Team Finland-samarbete möjliggör att innovativa företag har framgång i Finland.			
Stora företag			
Tekes sporrar stora företag till djärva och samhällsekonomiskt betydelsefulla reformer och till samarbete som skapar kompetens och öppnar affärsmöjligheter för de övriga parterna			
— De stora företagens forsknings- och innovationsunder-entreprenader hos små och medelstora företag och forskningsorganisationer/Tekes finansiering, %	83	> 90	> 90

Effekt

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Offentliga forskningsorganisationer			
Tekes påskyndar framtagandet av sådana kunskaper, nätverk och forskningsresultat som ger ekonomisk och samhällelig nytta och främjar deras snabba spridning och nyttiggörande inom näringslivet			
— Företagens bedömning av sannolikheten att forskningsresultat och kunskaper utnyttjas kommersiellt, %	-	> 65	> 70

Den beräknade fördelningen av användningen av fullmakten och anslaget (1 000 euro)

	Anslag	Fullmakt
Bidrag till forskning, utveckling och innovationsverksamhet	159 650	161 515
— till nystartade företag		53 000
— till små och medelstora företag		54 015
— till stora företag		53 500
Finansiering av offentlig forsknings- och utvecklingsverksamhet	98 050	63 800
Programavgifter till Europeiska rymdorganisationen (ESA)	16 800	16 200
Sammanlagt	274 500	240 515

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	241 640	109 600	37 120	10 750	2 970	402 080
Förbindelser 2017	32 860	107 885	67 950	24 880	7 440	240 515
Utgifter sammanlagt	274 500	217 485	105 070	35 630	10 410	642 595

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ibruktage av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (överföring från moment 29.10.20)	500
Ibruktage av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (överföring från moment 32.20.88)	500
Justeringar av utbetalningarna	-11 070
Sparbeslut	-45 800
Sammanlagt	-55 870
2017 budget	274 500 000
2016 budget	330 370 000
2015 bokslut	367 194 625

41. (32.01.41) Specialunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s forskningsinfrastruktur (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

Anslaget får användas för utbyggnad, utveckling och upprätthållande av högkvalitativa infrastrukturer för forskning och pilotverksamhet inom bioekonomin samt till betalning av mervärdesskatt för dessa infrastrukturer.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I investeringar i pilot- och forskningsinfrastruktur av särskilt stor strategisk betydelse är statens understöd 100 %.

I anslaget ingår kompensation till bolaget för anskaffningar och mervärdesskattekostnader i fråga om annan företagsekonomisk verksamhet än sådan rörelsemässig verksamhet som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten i mervärdesskattelagen (1501/1993).

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	2 500	1 500	4 000
Utgifter sammanlagt	2 500	1 500	4 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Bioruukki	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2017 budget	2 500 000
2016 II tilläggsb.	972 000
2016 budget	3 500 000
2015 bokslut	1 102 000

42. Utveckling av innovationskluster (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) på de grunder som anges i statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) för genomförandet av programmet Innovativa städer, inklusive åtgärder i anslutning till detta som vidtas av företag, kommuner, samkommuner, allmännyttiga samfund samt statens ämbetsverk och inrättningar

2) för andra utvecklingsåtgärder som främjar innovationskluster och innovationsekosystem

3) till avlöning av personal motsvarande högst tre årsverken i uppgifter för viss tid.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Konsumtionsutgifter budgeteras enligt principen om betalningsbeslut till den del det är fråga om konkurrensutsatt projektfinansiering. Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeterats under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslaget ökas samarbetet mellan de största stadsregionerna och staten i syfte att skapa attraktiva innovationskluster i Finland. Med anslaget skapas även starka, regionala innovationskluster som nätverkar både inom och utom Finland. Samarbetet innebär att de nationella riktlinjerna och de lokala utvecklingsstrategierna blir enhetliga och att resurser riktas till utvalda tematiska fokusområden.

Den viktigaste åtgärden är programmet Innovativa städer (INKA), för vilket man fastställt fem nationellt betydelsefulla tematiska fokusområden: Bioekonomi, Hållbara energilösningar, Cybersäkerhet, Hälsan i framtiden samt Smart stad och industri i förnyelse. Tolv stadsregioner har utsetts att genomföra programmet. I enlighet med målen i regeringsprogrammet avslutas INKA-programmet 2017. På grund av de minskande anslagen omfördelas åtgärderna på de projekt som har det största genomslaget.

Inom INKA-programmet används anslaget för att öka samarbetet mellan de olika aktörerna i regionen, aktivera företagen och bereda omfattande projekthelheter samt för forsknings- och utvecklingsprojekt i företag, högskolor, kommuner, samkommuner och i allmännyttiga samfund och statens ämbetsverk och inrättningar. Genom projekten främjas utvecklings- och testmiljöer som möjliggör samarbete mellan användare, företag och offentliga aktörer och pilotgenomförande av lösningar för att skapa ny affärsverksamhet. Målet är att utnyttja stora framtidsinvesteringar i stadsregionerna som test- och demonstrationsmiljöer för innovationer.

Samhälleliga effekter

— I innovationsklustren uppkommer ny kompetensorienterad, internationellt konkurrenskraftig affärsverksamhet som baserar sig på samarbete mellan näringslivet och aktörerna inom den offentliga sektorn

— Urbana miljöer görs till attraktiva test- och utvecklingsplattformar för innovationer

— Integreringen av innovationsaktörerna i nationella och globala innovations- och affärsnätverk stärks.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur (sjöfartsindustrin)	-2 724
Sparbeslut	-2 000
Sammanlagt	-4 724
2017 budget	2 300 000
2016 budget	7 024 000
2015 bokslut	9 800 000

43. (32.01.42) Stöd för kommersialisering av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt innovationer (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 43 000 000 euro.

I enlighet med statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse får anslaget användas till företags, högskolors, statliga forskningsinstitutets och kommunala organisationers ekonomiska verksamhet

- 1) för ökat samarbete mellan forskning och näringsliv för att kommersialisera innovationer
- 2) för att utveckla cleantech-lösningar i små och medelstora företag
- 3) för att utveckla nya produkter, tjänster och affärsmodeller inom bioekonomin
- 4) för piloter och demonstrationer av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar.

Anslaget får också användas för forsknings- och utvecklingsprojekt vid statliga forskningsinstitut, högskolor och motsvarande organisationer för forskning och kunskapsspridning som bedriver offentlig forskning eller kunskapsspridning.

Med anslag under momentet får betalas förskottsbetalningar till små och medelstora företag, om man genom förskottsbetalningarna kan minska behovet av annan offentlig finansiering vid bryggfinansiering i samband med Tekes-bidrag.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Mervärdesskatteutgifter som hänför sig till konsumtionsutgifter som budgeteras under momentet betalas med anslag under moment 32.01.29.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genomförandet av de strategiska målen i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram stöds genom spetsprojekt åren 2016—2018. År 2017 anvisas av finansieringen av fokusområdena konkurrenskraft och sysselsättning, kompetens och utbildning samt bioekonomi och ren energi 43 000 000 euro för utveckling, piloter och demonstrationer av cleantech-lösningar och bioekonomiska lösningar samt för åtgärder för att öka samarbetet mellan forskningen och näringslivet i syfte att kommersialisera innovationer. Införandet av nya innovationer inom bioekonomi och cleantech påskyndas genom försöksprojekt och genom innovativa offentliga upphandlingar.

Mål

- Nya arbetstillfällen uppstår i takt med att den hållbara användningen av naturtillgångarna ökar och cleantechsektorn växer
- Små och medelstora företag som utvecklar bioekonomiska lösningar och cleantech-lösningar ökar sin exportverksamhet
- Tekes påskyndar framtagandet av sådana kunskaper, nätverk och forskningsresultat som ger ekonomisk och samhällsnytta och främjar deras snabba spridning och nyttiggörande inom näringslivet.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kommersialisering av forskningsresultat	20 000 000
Cleantech-lösningar i tillväxtorienterade små och medelstora företag	8 000 000
Nya produkter, tjänster och affärsmodeller inom bioekonomi	12 000 000
Piloter inom cleantech	2 000 000
Demonstreringar av sanering av förorenade markområden	1 000 000
Sammanlagt	43 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Nya produkter, tjänster och affärsmodeller	5 000
Kompetens och utbildning: Kommersialisering av forskningsresultat	6 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Påskyndande av cleantech-lösningar i tillväxtorienterade små och medelstora företag	2 000
Sammanlagt	13 000

2017 budget	43 000 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	30 000 000

47. Ersättningar för Finnvera Abp:s förluster (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 64 643 000 euro.

Anslaget får användas för partiell ersättning av förluster som uppkommit till följd av Finnvera Abp:s kredit- och borgensverksamhet, i enlighet med den kredit- och borgensförlustförbindelse som statsrådet har ingått.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Statsrådet har med stöd av 8 § i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit-, borgens- och kapitalplaceringsverksamhet (445/1998) ingått en förbindelse om att staten, enligt villkoren i förbindelsen, ersätter Finnvera Abp för kreditförluster som gäller de krediter och borgensförbindelser som bolaget har beviljat från och med den 1 januari 1999. Kredit- och borgensförluster på krediter och borgensförbindelser som Utvecklingsområdesfonden Ab har beviljat före denna tidpunkt ersätts enligt de förbindelser som statsrådet har ingått med stöd av lagen om Kehitysaluerahasto Oy - Utvecklingsområdesfonden Ab benämnda aktiebolag (65/1971). Statens ersättningsandel i Finnvera Abp:s kreditförluster är enligt de kredit- och borgensförlustförbindelser som staten ingått 35—80 %, beroende på stödområdet, företagstypen och det finansiella instrument som använts.

Finnvera Abp korrigerar de marknadsmisslyckanden som föreligger inom företagsfinansieringen och riktar sin finansiering till etablering av företagsverksamheten och till företagets tillväxt och internationalisering.

Ersättningarna för kreditförluster gör det möjligt för Finnvera Abp att bevilja lån och ställa borgen också när företagets säkerhet är otillräcklig. År 2017 bedöms Finnvera Abp fatta ca 9 000 finansieringsbeslut och bevilja sådana lån och ställa sådan borgen för företagsverksamhet som omfattas av kredit- och borgensförlustförbindelsen till ett belopp av ca 1,1 miljarder euro för inte-

grerade projekt på ca 2,2 miljarder euro, varav Finnvera Abp:s andel är något under 50 % och bankernas och den övriga finansieringens andel något över 50 %. Finnvera Abp har ca 29 000 kunder varav ca 90 % är företag med mindre än tio anställda. Finnvera Abp finansierade 2015 mer än 2 100 växande företag, och volymen förväntas ligga på samma nivå 2017.

Effekter

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Antal nyetablerade företag, st.	3 556	3 500	3 500
Antal nya arbetstillfällen som Finnvera Abp främjat, st.	8 624	8 000	8 500

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningarna	-452
Sparbeslut (räntestöd)	-400
Sysselsättning och konkurrenskraft: Programmet för juniorkrediter	3 000
Ökning av utbetalningarna: Höjning av ersättningsprocenten för förluster utanför stödområdena till 55 %	306
Ökning och utvidgning av fullmakter för finansiering	5 454
Sammanlagt	7 908

2017 budget	64 643 000
2016 budget	56 735 000
2015 bokslut	90 497 129

48. *Räntestöd och annat stöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 40 300 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av räntestöd enligt lagen om utjämning av räntan för offentligt understödda export- och fartygskrediter (1137/1996) och lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011)
- 2) till betalning av behövliga åtgärder och kostnader för att skydda ränte- och valutarisker som föranleds Statskontoret till följd av ränteutjämningsavtal
- 3) till betalning av förvaltningsarvode till bolaget Finlands Exportkredit Ab i enlighet med lagen om bolaget Finlands Exportkredit Ab (1136/1996)
- 4) till betalning av underskottsersättning till bolaget Finlands Exportkredit Ab i enlighet med lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011).

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Genom räntestöd till offentligt understödda export- och fartygskrediter säkerställs det att de finländska exportföretagen förfogar över en motsvarande finansiell mekanism för export och fartygsleveranser som exportörerna i våra viktigaste konkurrentländer. Med hjälp av denna mekanism förbättras de finländska exportföretagens utsikter till framgång i anbudstävling-

är som gäller kapitalvaruexport och fartygsleveranser. Samtidigt hjälper man exportörerna, de inhemska skeppsvarven och underleverantörerna att generera arbetstillfällen.

Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) får Finlands Exportkredit Ab ingå ränteutjämningsavtal och -beslut till ett kapitalbelopp på högst 13 000 miljoner euro och fatta finansieringsbeslut som gäller krediter med fast ränta som beviljas på OECD-villkor till ett kapitalbelopp på högst 13 000 miljoner euro.

Vid beräkningen av bevillningsfullmaktens användningsgrad beaktas i fråga om ränteutjämningsavtalen och -besluten det oförfallna kapitalet till dess fulla belopp, och i fråga om anbud 50 % av kapitalbeloppet.

Nyckeltal som beskriver verksamheten

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut som gäller nya exportkrediter (mn euro)	684	700	1 000
Antal beviljade ränteutjämningsavtal och ränteutjämningsbeslut i slutet av året (mn euro)	3 700	4 400	5 400

Utgifter som föränleds staten på grund av ränteutjämningsavtalen (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Räntestöd för exportkrediter	15 800	21 200	20 300	17 800	75 100
Utgifter för skyddsåtgärder	24 500	21 100	20 000	16 400	82 000
Utgifter sammanlagt	40 300	42 300	40 300	34 200	157 100

Ränteutjämningsavtalen och skyddet mot ränte- och valutarisker ger utöver utgifterna upphov till räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder till staten som intäktsförs under moment 12.32.99. År 2015 uppgick de räntegottgörelser som inflöt till staten till sammanlagt 26,3 miljoner euro, och ränteutjämningsverksamheten uppvisade ett överskott på 16,4 miljoner euro. De räntegottgörelser och inkomster av skyddsåtgärder som inflyter till staten från ränteutjämningsverksamheten bedöms uppgå till sammanlagt 21,5 miljoner euro 2016 och 27,9 miljoner euro 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valutakursändringar, ökning av lånestocken och ändringar i skyddskostnaderna	20 100
Sammanlagt	20 100
2017 budget	40 300 000
2016 budget	20 200 000
2015 bokslut	9 885 589

49. Statsunderstöd för Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s verksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 87 303 000 euro.

Anslaget får som finansiering enligt lagen om Teknologiska forskningscentralen VTT Ab (761/2014) användas som ett allmänt understöd till bolaget

1) för annan strategisk verksamhet vid Teknologiska forskningscentralen VTT Ab än sådan som bedrivs på företagsekonomiska grunder, vilket innefattar bl.a. utgifter för bolagets själv- och samfinansierade forsknings- och utvecklingsarbete, kompetensutveckling, innovationsverksamhet, teknologilicensiering och grundande av nya företag samt självfinansieringsandelen inom samfinansierade forskningsprojekt, samt införandet, förvaltningen och utvecklandet av det nationella mätnormalsystemet på allmän nivå, styrningen av verksamheten vid de nationella mätnormallaboratorierna, organiseringen av den nationella kalibreringstjänsten samt främjandet av mätteknik

2) för att kompensera bolaget för andelen mervärdesskatt i anskaffningar och lokalyror samt för lokalyrornas dolda mervärdesskattekostnader i fråga om annan företagsekonomisk verksamhet än sådan rörelsemässig verksamhet som avses i 1 § 1 mom. 1 punkten i mervärdesskattelagen (1501/1993)

3) för skötseln av den nationella samordningen av Europeiska atomenergigemenskapens fusionsforskning (Euratomprogrammet 2014—2018)

4) till betalning av medlemsavgiften till internationella byrån för mått och vikt.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut och det kan betalas ut i förskott.

Förklaring: Teknologiska forskningscentralen VTT Ab:s (VTT) uppgift är att i egenskap av oberoende och objektivt forskningsinstitut främja att forskningen och teknologin tillgodogörs på ett mångsidigt sätt och kommersialiseras inom näringslivet och samhället. Bolaget svarar för den internationella verksamheten i anslutning till sin uppgift. Bolaget kan ha dotterbolag som sköter bolagets uppgifter. För att sköta sina uppgifter bedriver bolaget tillämpad teknologisk forskning och teknologiutveckling samt gör upp prognoser i anslutning till dessa (*strategisk forskning*), producerar teknologi- och innovationsbaserade forsknings- och experttjänster (*forskning på företagsekonomiska grunder*), verkar som nationellt metrologiinstitut inom vetenskaplig metrologi, upprätthåller och utvecklar det nationella metrologisystemet och mätnormalsystemet och den nationella kalibreringstjänsten samt bedriver strategisk forskning och forskning på företagsekonomiska grunder inom metrologi.

I forskning av särskilt stor strategisk betydelse är det statliga stödet 100 %.

Moms-kompensationen justeras årligen utifrån det senaste mervärdesskatteintaget för bolaget. Kompensationen betalas i euro och baserar sig på uppgifterna i det senast fastställda bokslutet.

VTT driver sina effektmål både genom sina egna program (spetsprogrammen samt programmet iBet (innovative Business from Emerging Technologies)) och genom att delta i offentliga forskningsprojekt (EU, Innovationsfinansieringsverket Tekes, Finlands Akademi, finansieringsinstrumentet för strategisk forskning samt statsrådets kanslis utrednings- och forskningsverksamhet) där ny kompetens utvecklas. Huvuddelen av statsunderstödet används som självfinansieringsandel i dessa offentliga forskningsprojekt. Det huvudsakliga verktyget för förnyelse vid VTT är iBet-programmet, inom ramen för vilket man skapar nya lösningar som kommer att ha betydande

teknologiska, industriella och samhällsliga effekter på 5—10 års sikt. VTT:s forskningsverksamhet bidrar till att främja den finska industrins livskraft och konkurrenskraft genom att ge upphov till tillämpad teknologisk forskning och tillämpade teknologiska innovationer.

Statsunderstödet inriktas på helheter med stort genomslag (%)

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Spetsprogram	54	50—60	50—60
Kompetensutveckling	41	35—55	35—55
Förnyelse (programmet Emerging Technologies)	5	5	5

Effekter

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
VTT är en visionär aktör och genom dess forskningsmässiga kunnande av världsklass skapas förutsättningar för näringslivets och samhällets framtida konkurrenskraft och välfärd			
— Företagens finansieringsandel i VTT:s spetsprogram, (%)	21	23—28	23—28
VTT är särskilt framgångsrikt när det gäller att utverka forsknings- och innovationsfinansiering från EU och de finländska företagens nätverksbildare för EU-projekt			
— intäkter av forskningsfinansiering från EU (mn euro)	28	30—32	30—35
VTT:s kundföretag växer och internationaliseras genom att utnyttja och kommersialisera VTT:s forskningsresultat och kompetens inom innovationer			
— Forskningsresultat som har nyttiggjorts/ska nyttiggöras kommersiellt eller inom produktion när det varit målet med projektet, (enkät om kundupplevd effektivitet, % av dem som svarade)	79	85—95	85—95
VTT stöder utnyttjande av ny information och kompetens samt införande av ny teknik i näringslivet inom de spetsområden som valts ut i ett strategiskt samarbete med universiteten och forskningsinrättningarna			
— VTT:s roll inom teknologiutveckling och främjande av införande av ny teknik, (enkät om kundupplevd effektivitet 1—5), medelvärde	3,8	3,8—4,0	3,8—4,0

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Allmänt understöd till basfinansiering	70 768
Mervärdesskattekomensation	16 300
Allmänt understöd för skötseln av den nationella samordningen av Europeiska atom-energi gemenskapens fusionsforskning (Euratomprogrammet 2014—2018)	160
Allmänt understöd för medlemsavgifter	75
Sammanlagt	87 303

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett avdrag av engångsnatur	2 000
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-6 467
Sammanlagt	-4 467

2017 budget	87 303 000
2016 budget	91 770 000
2015 bokslut	130 188 000

(50.) *Bidrag i anslutning till utbetalningen av ett internationellt teknologipris* (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2016 budget	1 000 000
2015 bokslut	—

51. *Ett innovationspris för kvinnor* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 110 000 euro.

Anslaget får användas som understöd för utbetalningen av ett innovationspris för kvinnor.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Innovationspriset för kvinnor är ett pris på 110 000 euro som ges som erkänsla och beviljas åren 2017—2019. Priset har inrättats för att hedra den allmänna och lika rösträttens 110-åriga historia.

Avsikten är att priset ska tilldelas en kvinna eller en grupp av kvinnor för en vetenskapligt viktig innovation på området teknik eller ekonomi.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ett nytt innovationspris för kvinnor	110
Sammanlagt	110

2017 budget	110 000

80. Lån för Finlands Exportkredit Ab:s refinansieringsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 82 462 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av sådana kostnader som föranleds Statskontoret för skyddsåtgärder mot ränte- och valutarisker i fråga om refinansieringslån som beviljats åren 2009—2015.

Förklaring: Modellen för refinansiering av exporten tillämpades åren 2009—2015 och därefter föranleds staten inkomster av/utgifter för skyddsåtgärder tills krediterna har amorterats, alltså uppskattningsvis till 2026.

Finlands Exportkredit Ab refinansierade inom ramen för refinansieringsmodellen för exportprojekt och på OECD-villkor köparkrediter som finländska eller utländska kreditinstitut eller finansiella institut har ordnat för export av finländska kapitalvaror. Refinansieringen genomfördes med hjälp av lån som beviljats Finlands Exportkredit Ab.

Återbetalningen av lånet till kreditinstitutet följer samma tidsplan som återbetalningen av refinansieringen till Finlands Exportkredit Ab. Det maximala beloppet av Finlands Exportkredit Ab:s finansieringsandel är beloppet av den exportkredit som beviljats på OECD-villkor, förutsatt att Finnvera Abp har ställt full garanti för den kredit som Finlands Exportkredit Ab beviljat. Ett ytterligare villkor är att den bank som beviljats refinansiering i tillräcklig utsträckning uppfyller kraven på soliditet och ekonomisk funktionsförmåga.

Det tillfälliga systemet för refinansiering av exporten har ersatts genom ett kreditbaserat finansieringsystem för export.

Nyckeltal som beskriver verksamheten

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Uttagna lån, mn euro	385,3	-	-

Statens utgifter för refinansieringsverksamheten (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	Sammanlagt
Utgifter för skyddsåtgärder	82 462	73 217	67 332	60 094	283 105
Sammanlagt	82 462	73 217	67 332	60 094	283 105

Av de köparkrediter som finansieras genom refinansieringsverksamheten får staten inkomster i form av återbetalat kapital och räntor. Refinansieringsverksamheten kan ge staten inkomster av skyddsåtgärder eller föranleda utgifter för skyddsåtgärder. Det sammanlagda nettobeloppet av inkomster av eller utgifter för skyddsåtgärder under budgetåret antecknas vid årets slut antingen under moment 12.32.99 som en inkomst av skyddsåtgärder eller under moment 32.20.80 som en utgift för skyddsåtgärder. År 2015 antecknades inkomster av skyddsåtgärder för 892 202 euro under moment 12.32.99.

Amorteringarna på lån för refinansieringsverksamhet samt kursdifferenserna för lån och derivat intäktsförs under moment 15.01.04 medan ränteintäkterna för lån och derivat intäktsförs under

moment 13.01.05. År 2015 var amorteringarna på lånen 402,2 miljoner euro och ränteintäkterna 76,3 miljoner euro.

De beräknade amorteringarna, ränteintäkterna och intäkterna av skyddsåtgärder i fråga om lån för refinansieringen uppgår till sammanlagt 406,7 miljoner euro 2016 och 383,9 miljoner euro 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändringar i kostnaderna för skyddsåtgärder	-8 188
Ändringar i valutakurs och räntenivå	-15 754
Sammanlagt	-23 942

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	82 462 000
2016 budget	106 404 000
2015 bokslut	505 067 841

82. Lån för Finnvera Abp:s medelsanskaffning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av sådana lån som avses i 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) och som tryggar den medelsanskaffning som hänför sig till exportfinansiering i form av krediter.

Fullmakt

Arbets- och näringsministeriet kan bevilja Finnvera Abp lån som hänför sig till finansiering av export enligt 8 b § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998) till ett belopp av högst 500 000 000 euro. Lånen kan beviljas utan krav på säkerhet. En förutsättning för beviljande av lånen är att störningarna på finansmarknaden ställer hinder för sådan medelsanskaffning på rimliga villkor till Finnvera Abp som avses i 8 a § i lagen om statens specialfinansieringsbolag. Återbetalningstiden för de lån som beviljas får vara högst 12 månader. För de lån som beviljas tas det ut gängse ränta.

Förklaring: Med stöd av lagen om offentligt understödda export- och fartygskrediter samt ränteutjämning (1543/2011) får Finlands Exportkredit Ab bevilja export- och fartygskrediter som grundar sig på Finnvera Abp:s medelsanskaffning. Enligt lagen kan staten ställa garanti för Finnvera Abp:s medelsanskaffning i anslutning till exportfinansiering i form av krediter. Om det finns sådana störningar i verksamheten på finansmarknaden att Finnvera Abp inte via marknaden kan skaffa lån och låneprogram avsedda för medelsanskaffningen, kan bolaget inom ramen för anslaget i statsbudgeten mot gängse ränta beviljas kortfristigt lån för högst 12 månader. Avsikten är att lånen ska beviljas utan krav på säkerhet.

Syftet med de export- och fartygskrediter som Finlands Exportkredit Ab beviljar är att säkerställa att de finländska bolagen förfogar över en motsvarande, internationellt konkurrenskraftig finansiell mekanism för export och fartygsleveranser som exportörerna i våra viktigaste konkurrentländer. Med hjälp av denna mekanism förbättras de finländska exportörernas utsikter till framgång i anbudstävlingar som gäller kapitalvaruexport och fartygsleveranser. Samtidigt hjälper

man exportföretagen, de inhemska skeppsvarven och underleverantörerna att generera arbetstillfällena.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	10 000
2016 budget	10 000
2015 bokslut	—

83. Lån för forsknings- och innovationsverksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 139 900 000 euro.

Anslaget får användas i enlighet med lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988), statsrådets förordning om finansiering av forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet (1444/2014) och kommissionens förordning (EG) nr 1407/2013 som avser stöd av mindre betydelse, för företag och andra sammanslutningar för teknologi, affärsverksamhet och annan forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet som syftar till att utveckla och nyttiggöra produkter, produktionsmetoder och tjänster samt för inledande av verksamheten i sådana företagsacceleratorer och företag som samlar in medel till riskkapitalfonder som främst tjänar nystartade innovativa företag.

Lån som innehåller villkor för riskexponering kan beviljas. Om projektets genomförande eller det ekonomiska utnyttjandet av resultaten fördröjs eller misslyckas, har Tekes rätt att på ansökan av låntagaren ändra lånevillkoren på det sätt som närmare bestäms genom statsrådets förordning.

Lånen beviljas i regel utan krav på säkerhet. En del av finansieringen kan betalas ut i förskott.

Statskontoret har rätt att ingå avtal med låntagare om omvandling av tidigare beviljade kapitallån och räntorna på dem till lån i form av främmande kapital i enlighet med aktiebolagslagen. Statskontoret kan också komma överens med låntagaren om att lån förfaller i samband med omvandlingen. En omvandling förutsätter de övriga borgenärernas samtycke.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2017 får nya lån beviljas till ett belopp av högst 146 823 000 euro.

Om en del av bevillningsfullmakten för 2016 är oanvänd, får 2017 beslut om beviljande av den oanvända delen fattas till ett belopp av högst 50 000 000 euro.

Förklaring: Med lånen sporrar företag och andra sammanslutningar till forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamhet samt till gemensamma teknologi-, forsknings-, utvecklings- och innovationsprogram som har som mål att påskynda utvecklingen samt att höja förädlingsvärdet och produktiviteten.

Finansiering beviljas särskilt

— till företag och andra sammanslutningar för forsknings- och utvecklingsarbete som syftar till att främja utvecklingen och förbättringen av internationellt konkurrenskraftiga produkter, produktionsmetoder och tjänster

— för riskfyllda forsknings-, utvecklings- och innovationsprojekt och program som syftar till nyttiggörande av ny teknik och kompetens samt till utveckling av energiekonomi och miljö- och välfärdsteknologier inom industrin och i samband med tjänster

— för startande av affärsverksamheter vid nystartade innovativa företag samt nya affärsverksamheter vid redan verksamma företag och för främjande av företagsekonomiskt nyttiggörande av forsknings- och utvecklingsverksamheten och dess resultat

— för marknadsnära, riskfyllda utvecklings-, pilot- och demonstrationsprojekt

— för utveckling av innovativa produktionsätt och testning av dem i pilot- eller demonstrations-skala samt till försöksproduktion

— till små och medelstora företag för teknologianskaffningar och anskaffning av industriella rättigheter och innovationstjänster som en del av ett forsknings-, produktutvecklings- eller innovationsprojekt.

Inkomsterna av återbetalning av lån har antecknats under moment 15.01.04 och räntorna under moment 13.01.05.

Effektmålen har angetts i samband med moment 32.20.40.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	2021—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	81 350	24 925	8 020	1 900	475	116 670
Förbindelser 2017	58 550	52 760	19 980	11 133	4 400	146 823
Utgifter sammanlagt	139 900	77 685	28 000	13 033	4 875	263 493

Innovationsfinansieringsverket Tekes lånestock

	2013	2014	2015
Den lånestock som sköts av Statskontoret i slutet av året, mn euro	683,5	721,7	751,5

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justeringar av betalningsanslagen	-1 800
Sammanlagt	-1 800

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	139 900 000
2016 budget	141 700 000
2015 bokslut	132 219 373

87. *Kapitallån till Finnvera Abp* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas för att bevilja Finnvera Abp kapitallån enligt 12 kap. 1 § i aktiebolagslagen (624/2006) utan ränta och säkerhet för att användas för rekapitalisering av fonden Aloitusrahasto Vera Oy. Om den finansiella verksamheten i det bolag som ska rekapitaliseras uppvisar förlust, kan lånet avskrivas.

Förklaring: Avsikten är att återbetalningstiden på kapitallånet är högst 15 år. Aloitusrahasto Vera Oy är en kapitalinvestor som kompletterar den finansiella marknaden. Genom fondens verksamhet kompletteras den finansiella marknaden mellan finansiering av produktutvecklingsverksamhet och privat kapitalplaceringsverksamhet särskilt för företag i begynnelse- och inledningsfasen. Fonderna gör uppföljningsinvesteringar i nyetablerade teknologiföretag samt i teknikintensiva eller innovativa serviceföretag. Målföretagen ska ha potential att utvecklas till tillväxtföretag och internationaliseras.

För fondens förvaltning ansvarar Finnveras dotterbolag Veraventure Ab. Avsikten med anslaget är att förebygga sådana brister på marknaden för riskkapitalplaceringar som gör det svårt särskilt för snabbväxande företag och för nystartade och expanderande företag att få riskkapital.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	5 000 000
2016 budget	5 000 000
2015 bokslut	5 000 000

88. *Kapitalinvestering i Finlands Industriinvestering Ab* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 29 500 000 euro.

Anslaget får användas för att höja Finlands Industriinvestering Ab:s eget kapital.

Förklaring: Anslaget är avsett att användas för att utveckla och diversifiera den finska kapitalinvesteringsmarknaden genom marknadsbaserade investeringar i sådana kapitalinvesteringar som investerar i finländska tillväxtföretag.

Finlands Industriinvestering Ab:s placeringsverksamhet riktas särskilt till finansiering av venture-fasen med tyngdpunkten på den tidiga tillväxtfasen (senare venture). De viktigaste tyngdpunkterna i placeringsverksamheten är att öka storleken på de venture-fonder som finns i Finland och venture-fonder som upprättats av nya förvaltningsbolag och förvaltningsteam. Dessutom får medel riktas till tillväxtfonder (exempelvis mezzaninfonder och små buyout-fonder för små och medelstora företag) samt fonder eller investeringsprogram som syftar till att kanalisera den EU-finansiering som främjar tillväxten i Finland (särskilt Europeiska fonden för strategiska investeringar, Europeiska investeringsfonden). Investeringsverksamheten syftar till att vara ekonomiskt lönsam och de medel som anvisats för verksamheten kan när de återförs från investeringarna användas för nya investeringar i tillväxtföretag.

Avsikten är att anslaget ska fördelas på 3—6 fondplaceringar åren 2017—2019. Investeringsverksamhetens effektivitet följs upp årligen bl.a. när det gäller målbolagens tillväxt och antalet arbetstillfällen.

Samhälleliga effekter

— Det bedöms att målfonderna med hjälp av anslaget utöver den offentliga finansieringen kommer att ta in sammanlagt minst 100—200 miljoner euro i privat och globalt kapital. Detta innebär att nytt riskkapital kan kanaliseras till finländska tillväxtföretag.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ibrukttagande av incitamentssystemet för audiovisuella produktioner (överföring till moment 32.20.40)	-500
Sammanlagt	-500

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	29 500 000
2016 budget	30 000 000
2015 bokslut	105 000 000

89. Kapitalinvestering i Tekes Venture Capital Ab (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av teckningspriset för aktier samt av annat kapital i Tekes Venture Capital Ab. Bolaget kan inom ramen för bestämmelserna och föreskrifterna om statligt stöd ta en större risk i sina fondplaceringar eller nöja sig med en mindre avkastning än privata investerare.

Förklaring: Tekes Venture Capital Ab gör investeringar i kapitalfonder där tyngdpunkten i investeringsverksamheten ligger på tillväxtorienterade och internationellt inriktade finländska företag i startfasen. Investeringar kan göras i kapitalfonder som direkt eller via en tillämplig fondstruktur investerar i nyetablerade företag.

Syftet med investeringsverksamheten är en mångsidig kapitalinvesteringsmarknad för nyetablerade företag och att en större andel av den totala finansieringen av nyetablerade företag ska komma från privata investeringar.

Samhälleliga effekter

— 2—4 nya fondinvesteringar där andelen privat kapital i regel är minst 50 %. Andelen privat kapital kan också genomföras i anslutning till fondens investeringsobjekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sysselsättning och konkurrenskraft: Kommersialisering av forskning	-10 000
Sammanlagt	-10 000

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	20 000 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	30 000 000
2015 bokslut	20 000 000

30. (32.30, delvis) Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik

Förklaring: Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken understöds för att genomföra tillväxtpolitiken kompetensutveckling hos arbetskraften, företagets internationalisering och tillväxt och ny företagsverksamhet samt bekämpas arbetslösheten och matchningsproblemen på arbetsmarknaden. Genom sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken utvecklas de små och medelstora företagens konkurrenskraft på lång sikt samtidigt som man påverkar de förändringar i verksamhetsmiljön som föranleds av digitaliseringen, globaliseringen, befolkningens stigande medelålder och de utmaningar som energipolitiken och klimatförändringen för med sig.

Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken har ett nära samband med närings- och innovationspolitiken som är ett centralt element i tillväxtpolitiken. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken genomförs med hjälp av offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitiken fokuserar på att minska arbetslösheten, en snabb sysselsättning och att påskynda tillväxten genom att svara på företagets behov av arbetskraft och kompetens samt skapa förutsättningar för ny företagsverksamhet. Företagsutveckling, hanteringen av strukturomvandlingar och kontinuiteten i arbetskarriärerna stöds med hjälp av arbetskraftsutbildning och sådana tjänster för utveckling av företagsverksamheten som utgår från företagets behov. Arbetskraftsutbildningen reformeras och blir mer företagsorienterad. Uppkomsten av nya företag främjas med startpeng och genom att nyetablerade företag får heltäckande stöd i form av rådgivning och utbildning i den första fasen av företagets livscykel.

Inom reformen av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen inriktas resursanvändningen på att aktivera de arbetssökande. Detta genomför målen för tillväxtpolitiken genom att stödja tillgången på arbetskraft i företagen. Arbets- och näringsbyråns uppgift ska vara att bedriva företags- och arbetsgivarorienterad arbetsförmedling som stöder snabb sysselsättning och så effektiv besättning av lediga arbetsplatser som möjligt. Den privata arbetskraftsservicens roll inom serviceproduktionen utvidgas. Försöksprojekten för köptjänster inom arbetsförmedlings- och företags- servicen utvärderas och på basis av resultaten utvecklas och utvidgas en verksamhetsmodell i syfte att höja tjänsternas sysselsättande effekt. Arbetsförmedlingens dialog och samarbete med arbetsgivarföretagen och organisationerna inom näringslivet stärks. De elektroniska arbets- och närings-tjänsterna reformeras och verksamheten digitaliseras i hög grad. För alla aktörer på arbetsmarknaden skapas ett öppet digitalt arbetsmarknadstorg och inom arbetsförmedlingen utnyttjas automatisering. Vid användningen av lönesubventioner prioriteras företagets rekrytering av arbetstagare. Genom det tidsbundna sysselsättningsprogrammet för tillväxtföretag som genomförs till slutet av 2019 stöds att högutbildade som länge varit arbetslösa anställs av tillväxtföretag.

De arbetssökandes ges en aktivare roll vid arbetssökandet. Personer som är arbetslösa eller deltidsanställda ska vara skyldiga att på eget initiativ aktivare och i enlighet med rapporteringsskyldigheten söka arbete, och utöver detta ska allt flera arbetslösa och deltidsanställda erbjudas jobb. Uppföljningen av det egna arbetssökandet och arbetserbjudanden utvecklas så att uppföljningen

främjar sysselsättningen, tillsättandet av lediga arbetsplatser och betonar att utkomstskyddet för arbetslösa kräver egna prestationer. För att betona betydelsen av arbetssökande på eget initiativ och göra arbetssökandet aktivare och stödja det ordnas för allt flera arbetslösa arbetssökande förberedelse för arbetssökande. Det bedöms hur väl sysselsättningsplanerna fungerar och datasystemen reformeras med tanke på uppföljningen av de arbetssökandes eget arbetssökande. Arbets- och näringsbyråerna bedömer med hjälp av ett profileringsverktyg riskerna för att arbetslösa arbetssökandes arbetslöshet blir långvarig.

Regeringen bereder en överföring av ansvaret för ordnande av arbets- och näringsstjänster till landskapen från och med ingången av 2019. I samband med regionförvaltningsreformen slås arbets- och näringsstjänsterna och NTM-centralernas företagstjänster samman till en offentlig tillväxttjänst för att göra dem mer kundorienterade och utöka genomslagskraften. I tillväxttjänsten slås målen och åtgärderna för en kompetent arbetskraft och utveckling av företagsamheten och företagen samman till en kundorienterad servicehelhet. Vid ordnandet av tillväxttjänsten utnyttjas modellen anordnare-producent. Landskapen avtalar i regel med kommunerna eller producenter från den privata sektorn eller från tredje sektorn om tillhandahållande av arbets- och näringsstjänster. Åren 2017—2018 genomförs regionala försök inom arbetskrafts- och företagservice genom vilka det skapas en med tanke på arbetssökandena och arbetsgivarna kundorienterad, övergripande verksamhetsmodell som överskrider gränserna för förvaltningsområdena och är kostnadseffektiv. Målet är att stödja inrättandet av framtida självstyrande områden. Inom försöksområdena överförs ansvaret för att ordna offentlig arbetskrafts- och företagservice till landskapsnivå.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag i enlighet med vilken antalet aktiveringsåtgärder ökas genom att arbetslöshetsförmånernas användningsändamål utvidgas så att de anslag som anvisats till statens arbetslöshetsförmåner används för finansiering av rörlighetsunderstöd, startpeng och lönesubventionerat arbete. Lönesubventionerat arbete finansieras med de anslag som reserverats för arbetslöshetsförmåner så att grunddagpenningens belopp finansieras med anslagen och den överskjutande delen finansieras med sysselsättningsanslag. Den startpeng som betalas till arbetslösa som ämnar bli företagare finansieras helt och hållet med anslagen för arbetslöshetsförmåner. Genom att utvidga användningsändamålet kan man bättre än hittills svara på de arbetslösas servicebehov. Målet är att främja inledande av företagsverksamhet, förkorta arbetslöshetsperioderna och minska den strukturella arbetslösheten och utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa.

De ungas förankring på arbetsmarknaden stöds genom ungdomsgarantin, som genomförs i ett samarbete med bred sammansättning. Inom ungdomsgarantin skapas en modell där unga arbetstagare får stöd enligt principen om sektorsövergripande service. Både för att utöka tillgången till den personliga handledningstjänsten och för att utveckla och utöka det sektorsövergripande arbetssättet utvidgas servicenätverket för Navigator-punkterna som riktar sig till unga. Verksamheten med arbetssökningstjänster, som stöder de ungas sysselsättning, utvecklas genom att sökning av dolda jobb utökas med hjälp av företagssamarbete. Man fortsätter att stödja företagande bland unga med hjälp av handlingsmodellen Ungas företagareverkstad, som utvidgats till att vara riksomfattande. Samarbetet med företagen, de övriga arbetsgivarna samt med företagareorganisationerna, de regionala företagstjänsterna, tredje sektorn och social- och hälsovårdsservicen i syfte att genomföra ungdomsgarantin intensifieras.

Invandrarnas integration och sysselsättning stöds genom integrationsutbildning som genomförs som arbetskraftsutbildning. Integrationsutbildningen reformeras och vid sidan av språk- och samhällsstudier utökas antalet yrkesinriktade undervisningshelheter betydligt. Utbildningens koppling till arbetslivet och företagande stärks som ett verktyg inom tillväxtpolitiken, liksom antalet utbildningar som förbereder invandrare för yrkesinriktade examina eller delar av dem. Anslaget som ska användas för anskaffning av utbildning ökar till följd av den snabba ökningen av antalet invandrare och flyktingar.

Antal personer i medeltal (årsv.) som omfattas av arbetskraftsservice under ett år (inkluderar inte åtgärder som finansieras med medel ur ESF-programmet)

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Lönesubventionerat arbete ¹⁾			
— Statsförvaltningen	660	750	500
— Kommuner och samkommuner	6 441	5 600	8 620
— Privata sektorn	16 159	12 850	17 250
Startpeng	4 026	3 070	3 820
Upphandling av arbetskraftsutbildning	22 159	18 250	18 990
— Yrkesutbildning	16 311	10 710	9 680
— Integrationsutbildning	5 848	7 540	9 310
Arbets träning	2 020	1 650	1 560
Sammanlagt	51 465	42 170	50 740
Arbetsprövning	11 794	10 500	13 650
Sammanlagt	63 259	52 670	64 390

¹⁾ Volymerna 2017 av lönesubventionerat arbete och startpeng inbegriper också personer som finansierats enbart med anslag för arbetslöshetsförmåner (33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52).

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2017 för resultatområdet för sysselsättning och företagsamhet:

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Matchningen av efterfrågan och utbudet på arbetskraft förbättras			
— Andelen verksamhetsställen som haft rekryteringsproblem, %	26,7	< 23	< 23
Den strukturella arbetslösheten minskar			
— Antalet svårsysselsatta, personer	208 462	< 186 000	< 190 000
Arbetslöshetsperioderna blir kortare			
— Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån., %	47,8	< 35	< 35
Ungas delaktighet ökar			
— Inflöde till arbetslöshet i över 3 mån. bland personer under 25 år, %	37,2	< 25	< 25

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Invandrarers delaktighet ökar			
— Inlöde till arbetslöshet i över 3 mån. bland invandrare (medborgarskap), %	53	-	< 50
Företagandet ökar			
— Antalet nya företag	7 298	9 300	10 000

01. Arbets- och näringsbyråernas omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 173 131 000 euro.

Arbets- och näringsministeriet beslutar hur stor andel av det anslag som är avsett för arbets- och näringsbyråernas omkostnader som ska användas för sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen.

Förklaring: I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för arbets- och näringsbyråerna för 2017:

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Serviceförmåga och kvalitet			
— andelen positiva serviceerfarenheter bland arbetsgivarkunder (%)	58	> 69	> 67
— andelen positiva serviceerfarenheter bland arbetssökandekunder (%)	62	> 65	> 67

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Utvecklingen av årsverken	2 793	2 748	2 689
— årsverken under omkostnadsmomentet	2 418	2 348	2 289
— årsverken under övriga moment	375	400	400
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,2	> 3,2	> 3,2

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	155 955	165 517	173 531
Bruttoinkomster	603	400	400
Nettoutgifter	155 352	165 117	173 131
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 694		
— överförs till följande år	6 828		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Effektivisering av arbetskraftsservicen som helhet (sysselsättningspaketet)	17 000
Integration av asylsökande som fått uppehållstillstånd (-27 årsverken)	-1 330
Koncentrering av identifikationsavgifter (överföring till moment 28.30.03)	-228
Översättnings- och tolktjänster samt utbildningen av personer som sköter uppgifterna	-1 330
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-1 169
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	47
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-350
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-730
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-176
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-1 777
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-826
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-1 117
Sammanlagt	8 014

2017 budget	173 131 000
2016 II tilläggsb.	-1 008 000
2016 budget	165 117 000
2015 bokslut	153 486 000

51. Offentlig arbetskrafts- och företagservice (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 422 200 000 euro.

Anslaget får användas i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012)

1) för upphandling av sakkunnigbedömningar, prövning, arbetsträning, arbetskraftsutbildning och tjänster för utveckling av företagsverksamhet, för sysselsättningspolitiskt understöd samt till betalning av kostnadsersättningar och stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen till dem som söker sig till arbete och service och dem som deltar i service och sakkunnigbedömningar

2) till ersättning av lönekostnader för avlöning av arbetslösa arbetssökande motsvarande högst 500 årsverken vid statliga ämbetsverk eller inrättningar. De lönekostnader utan semesterpeng som ersätts för en person med anslag under detta moment och moment 33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52 får uppgå till totalt högst 3 100 euro i månaden, utöver vilket högst motsvarande semesterpeng ersätts

3) till betalning av den lönesubvention som avses i 7 kap. 9 § 1 mom. i lagen till ett belopp av högst 3 000 årsverken. De lönekostnader utan semesterpeng som ersätts för en person med anslag under detta moment och moment 33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52 får uppgå till totalt högst 1 800 euro i månaden, utöver vilket högst motsvarande semesterpeng ersätts

4) till betalning av tilläggsstöd till kommunerna samt annan lönesubvention än sådan som avses i 3 punkten. Det belopp i form av lönesubvention utan semesterpeng som betalas för en person med anslag under detta moment och moment 33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52 får uppgå till totalt högst 1 400 euro i månaden, utöver vilket högst den procentandel av semesterpengen som anges i beslutet om lönesubvention ersätts

5) till betalning av startpeng till andra personer än dem som inlett företagsverksamhet som arbetslösa

6) till kostnader för försäkringsskydd.

Anslaget får också användas

1) för anskaffning av utbildning och inkvartering som ordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten

2) till utgifter för avlöning av personer med handikapp som anställts innan sysselsättningslagen (275/1987) trädde i kraft och som fortfarande är anställda i samma anställningsförhållande

3) för genomförande av det nya sysselsättningsprogrammet för tillväxtföretag enligt regeringsprogrammet

4) till regionala försök inom arbetskrafts- och företagsservicen. Ansvaret för att ordna offentlig arbetskrafts- och företagsservice överförs inom försöksområdena till aktörer på landskapsnivå. Inom försöksområdena kan man avvika från bl.a. den gällande lagstiftningen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

5) till betalning av utgifter för serviceutveckling och serviceförsök och utgifter för information om arbetskraftspolitisk utbildning samt till avlöning av personal motsvarande högst ett årsverke

6) för utgifter för köpta arbetsförmedlingstjänster och företagstjänster som upphandlas hos privata förmedlare och andra partner samt för anslutna utgifter för marknadsföring.

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

Av överföringsutgifterna budgeteras lönesubventionen, startpengen och det sysselsättningspolitiska understödet enligt kontantprincipen, Statskontorets olycksfallsförsäkringspremier enligt principen om betalningsbeslut och övriga överföringsutgifter enligt prestationsprincipen.

Fullmakt

År 2017 får upphandlingen av arbetskraftsutbildning föranleda staten utgifter efter 2017 till ett belopp av högst 127 800 000 euro.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Sakkunnigbedömningar	3 500 000
Arbetsprövning och arbetsträning	33 879 000
Upphandling av arbetskraftsutbildning	
— Yrkesutbildning	146 615 000
— Integrationsutbildning	98 106 000
Utbildning som anskaffas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten	1 700 000
Sammanlagt	246 421 000
Startpeng	13 550 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lönesubventionerat arbete	
— Statsförvaltningen	12 420 000
— Kommuner och samkommuner	23 620 000
— Privata sektorn	59 060 000
Sammanlagt	95 100 000
Sysselsättningspolitiskt understöd	10 500 000
Upphandling av utvecklingstjänster för företagsverksamhet	10 000 000
Ersättningar	2 000 000
Försäkringsskydd	950 000
Utgifter för serviceutveckling och serviceförsök	1 300 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Privata arbetsförmedlingstjänster	5 000 000
Totalt	422 200 000

Försörjningen under utbildningstiden för dem som deltar i arbetskraftsutbildning och arbetsträning tryggas med medel under moment 33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52 under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel.

Samhälleliga effektmål

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
— andelen arbetslösa efter 3 månaders yrkesinriktad arbetskraftsutbildning, %	43,5	37	< 39
— andelen arbetslösa efter 3 månaders lönesubventionerat arbete, %	47,4	45	< 46
— andelen arbetslösa efter 3 månaders integrationsutbildning, %	34	-	< 34

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Arbetskraftsutbildning					
Förbindelser som ingåtts före 2017	114 073	29 003	1 100	-	144 176
Förbindelser 2017	-	102 200	23 000	2 600	127 800
Utgifter sammanlagt	114 073	131 203	24 100	2 600	271 976

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Akuta anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin (regeringsprogr. 2015)	-20 000
Arbetskarriärvtalets inverkan	5 800
Beaktande av dem som deltar i grundläggande utbildning och förberedande utbildning för invandrare vid dimensioneringen	-7 385
Besparing av indexbundna utgifter	-200
Bortfall av en EFG-finansieringspost av engångsnatur	-5 136
Bortfall av ett tillägg av engångsnatur (Utbildning Nord)	-30

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Integrationsutbildning	14 856
Utvidgad användning av arbetslöshetsförmåner till aktiveringsåtgärder (överföring till moment 33.20.50, 33.20.51 och 33.20.52)	-151 100
Sammanlagt	-163 195

2017 budget	422 200 000
2016 II tilläggsb.	13 100 000
2016 budget	585 395 000
2015 bokslut	588 299 000

40. Företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet**Fullmakt**

Maximibeloppet av räntegottgörelsen för skyddsupplagringslån enligt 4 § i lagen om vissa räntestödslån av kreditanstaltens medel (1015/1977) är 5 procent. Nya skyddsupplagringslån får 2017 godkännas till ett belopp av högst 8 400 000 euro.

Upplagringsunderstöd enligt 7 § i lagen om skyddsupplag (970/1982) får 2017 beviljas till ett belopp av högst 34 000 euro.

Förklaring: Med tanke på Finlands ekonomiska framgång och de finländska företagens tillväxtförutsättningar är det viktigt att se till att företagen har en fungerande och konkurrenskraftig författningsmiljö. För att den inre marknaden ska fungera krävs det en högkvalitativ lagstiftning för den inre marknaden och en effektiv nationell verkställighet av lagstiftningen. För att internationaliseringen ska få stöd är det viktigt att de informations- och problemlösningstjänster som stöder medborgarnas, företagens och myndigheternas verksamhet på den inre marknaden utvecklas så att företagen och medborgarna bättre än tidigare kan dra nytta av EU:s inre marknad. En högklassig teknisk säkerhet och förtroende både i samhället och i företagen är viktiga med tanke på medborgarnas säkerhet samt som en hörnsten för företagens konkurrenskraft. Likaså är det viktigt att främja företagens samhällsansvar för att företagens konkurrenskraft ska få stöd.

Företagens tillväxtförutsättningar stärks genom att reglering som begränsar eller bromsar dem avvecklas. Konkurrensen inom ekonomin ökas och förutsättningarna för affärsverksamhet på marknadsvillkor förbättras. Konkurrenslagstiftningen ses över så att ställningen för dem som lidit skada på grund av konkurrensförseelse förbättras. I enlighet med EU:s reviderade direktiv sätts sådana bestämmelser i kraft som förtydligar och förenklar ansökningen av ersättning för en skada som förorsakats av konkurrensförseelse. Ett projekt för revidering av konkurrenslagen är också under beredning och inom det klagörs bestämmelserna om jordbruksproduktionen och utvärderas lagstiftningen om konkurrensmyndigheternas rätt att få information.

Det nya förfarandet för förhandsbedömning som gäller statligt stöd tillämpas fullt ut 2017. Dessutom tillämpas den nya lagstiftningen om skyldighet att offentliggöra statliga stöd.

På grund av att den gränsöverskridande marknadsföringen på nätet och näthandeln ökat accentueras betydelsen av ett välfungerande transeuropeiskt system för konsumentskydd. Den tekniska säkerheten och tillförlitligheten hålls på en hög nivå.

Heltäckande och tillförlitlig ekonomisk information från företagen ger olika intressentgrupper tillräcklig kunskap om företagens ekonomiska situation. För att säkerställa detta genomförs de förändringar i revisionsbestämmelserna som EU-lagstiftningen förutsätter och utreds möjligheterna att ytterligare lätta på företagens revisionsskyldighet.

Handelsregistret och den lagstiftning som gäller det ses över så att de bättre svarar mot företagens, de övriga myndigheternas och informationssamhällets behov.

Innovationer och ett välfungerande system för skydd av immateriell egendom är väsentliga med tanke på de finländska företagens tillväxt och internationella konkurrenskraft. Ett välfungerande och konkurrenskraftigt system för immateriella rättigheter säkerställer att företagens innovationer och övriga immateriella egendom skyddas och används och att rättigheterna verkställs effektivt i Finland och internationellt. Tillgången till Patent- och registerstyrelsens tjänster i anslutning till beviljande och utnyttjande av industriella rättigheter i Finland säkerställs i enlighet med tidigare beslut genom budgetfinansiering. En totalreform av varumärkeslagen och det nationella genomförandet av direktivet om affärshemligheter samt en totalreform av lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet inleds.

En välfungerande arbetsmarknad, en tidsenlig arbetslagstiftning som beaktar arbetsgivarnas, arbetstagarnas och företagens behov samt en god arbetslivskvalitet hör till företagens konkurrensfördelar. Lika konkurrensförutsättningar för företagen främjas bl.a. genom arbetslagstiftningen. Genom att förbättra förutsättningarna för lokala avtal samt främja företagens verksamhetsförutsättningar och tillväxtvilja stöder man målet att höja sysselsättningsgraden. Genom att gallra bland tillstånds- och anmälningsförfarandena försöker man lätta på arbetsgivarnas administrativa börda.

Riktlinjer för beredskapen för undantagsförhållanden dras upp i statsrådets beslut om målen med försörjningsberedskapen (857/2013). I verkställigheten av beslutet betonas vikten av att säkerställa kontinuiteten i verksamheten vid de organisationer och nätverk som är centrala för försörjningsberedskapen. Centrala hot som äventyrar samhällets ekonomiska funktionsförmåga är störningar i de elektroniska data- och kommunikationssystemen, avbrott i energitillförseln, allvarliga störningar i befolkningens hälsa och funktionsförmåga samt natur- och miljöolyckor.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhällsliga effektmål för 2017 för resultatområdet för företagens omvärld, marknadsreglering och arbetslivet:

- Alla aktörer har likvärdiga villkor på marknaden och konkurrensmöjligheterna förbättras
- Den ekonomiska försörjningsberedskapen ligger på en hög nivå
- Konsumenternas ställning är trygg och både konsumenter och företagare litar på att marknaden fungerar
- Den tekniska säkerheten och tillförlitligheten i samhället och i företagen hålls på en hög nivå

— Företagens regleringsbörda slutar öka och man strävar aktivt efter att minska bördan En ökning av den ekonomiska belastningen inklusive regelbördan på industrin undviks

— Tidsenliga system för industriella rättigheter främjar innovationer och en kommersialisering av varor och tjänster.

01. Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 619 000 euro.

Förklaring: Konkurrens- och konsumentverket främjar marknadens funktionsduglighet. Målet är att trygga en sund och fungerande konkurrens och att öka effektiviteten inom ekonomin såväl i privat som i offentlig verksamhet och att se till att företagen handlar ansvarsfullt och att konsumenterna kan lita på att marknaden fungerar samt att störningssituationer snabbt kan redas ut. Verket sköter även de övervakningsuppgifter som hör till konsumentombudsmannen. Dessutom arbetar verket allmänt för en fungerande konkurrens och konsumenternas ställning och sköter de internationella uppgifter som tilldelats verket.

Konkurrensverket skapar förutsättningar för ekonomisk tillväxt och för ny och sund företagsverksamhet. Den ekonomiska konkurrensen styr ekonomin mot förnyelse och skapar incitament för innovationer och investeringar. Konsumenternas förtroende för verksamhetsmiljön och aktörerna på marknaden skapar förutsättningar för ökad privat efterfrågan. Genom konkurrens- och konsumentpolitiska åtgärder och samarbete med de övriga myndigheterna bekämpas den grå ekonomin.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lagstiftning om ett upphandlingsförfarande.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Konkurrens- och konsumentverket för 2017:

Effekter

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Konkurrensintensiteten på hemmamarknaden i Finland ökar			
— konkurrensintensiteten på hemmamarknaden/Finlands positionering i förhållande till andra länder	89/140	70/140	60/140
Finländarna får ökat förtroende för näthandeln på EU:s inre marknad			
— andelen finländare som har förtroende för näthandeln på EU:s inre marknad	-	55 %	57 %

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Stärkt trovärdig politik mot "hard core"-karteller			
— Intressentgruppernas bedömning (1—5)	3,8	> 4,0	> 4,0
Genom övervakning av företagsköp förhindras effektivt konkurrensproblem som beror på koncentration			
— Intressentgruppernas bedömning (skala 1—5)	3,6	> 3,7	> 3,7
Genom konsumentombudsmannens åtgärder ändrar näringsidkarna sitt beteende i samklang med konsumentskyddslagstiftningen			
— Fall där ett företag har ändrat sin verksamhet i samklang med konsumentskyddslagstiftningen (st.)	291	130	130

Uppskattad fördelning av årsverken sektorsvis

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Främjande av marknadernas funktion	28,9	25,5	32,5
Konkurrensövervakning	53,1	52,0	52,0
Konsumentombudsmannens tillsyn och annat konsumentskydd	33,9	32,5	32,5
Förvaltningstjänster	20,4	17,0	17,0
Sammanlagt	136,3	127	134

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Utvecklingen av årsverken	136	127	134
Arbetsstillfredsställelse totalt (1—5)	3,3	> 3,4	> 3,5

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	11 564	10 728	11 254
Bruttoinkomster	648	670	635
Nettoutgifter	10 916	10 058	10 619
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 260		
— överförs till följande år	1 164		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tillsyns- och utvärderingsuppgifter (offentlig upphandling)	1 000
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-1
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-87
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-51
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-13
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-133
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-62
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-89
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-3
Sammanlagt	561

2017 budget	10 619 000
2016 II tilläggsb.	-89 000
2016 budget	10 058 000
2015 bokslut	10 820 000

03. Patent- och registerstyrelsens omkostnader (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 055 000 euro.

Anslaget får också användas för medlemsavgifter till internationella organisationer och för projekt som hänför sig till internationell verksamhet.

På grund av ansöknings-, anmälnings- och handläggningsförfarandena budgeteras inkomsterna under momentet i regel enligt kontantprincipen.

Förklaring: Som sakkunnigorganisation i frågor som gäller industriella rättigheter och verksamhet i företag och sammanslutningar främjar och utvecklar Patent- och registerstyrelsen (PRS) företagsamhet, innovation och verksamhet i sammanslutningar i Finland och internationellt.

Med anslag under momentet betalas kostnader för tillsyn över stiftelser och ombud för industriellt rättsskydd till ett belopp av 730 000 euro och kostnader för revisionstillsyn till ett belopp av 2 260 000 euro. Motsvarande tillsynsavgifter intäktsförs under moment 11.19.09.

I budgetpropositionen finns beredskap för ikraftträdandet av det europeiska enhetliga patentskyddet 2017.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för PRS för 2017:

Effekter

— Uppgifterna i PRS register står till samhällets förfogande på ett effektivt sätt och ämbetsverkets tjänster stöder innovationsverksamhet och företagande.

Verksamhetens resultat

		2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Funktionell effektivitet				
Arbetsproduktivitet	Produktivitetsförändring, %	+2,1	+1,0	+1,0
Resurshushållning	Förändring av enhetskostnaderna, %	+6,2	+2,0	+2,0
Produktion och kvalitetsledning				
Kundtillfredsställelse	Kundbedömning (1—5)	3,9	4,0	4,0
Elektronisk kommunikation	Patentansökningar, %	92,1	92	92
	Varumärkesansökningar, %	84,1	80	85
	Anmälningar till handelsregistret, %	62,7	55	65
	Anmälningar till föreningsregistret, %	74,2	67	70
Handläggningstid i genomsnitt	Nationella patentansökningar (år)	2,8	2,4	2,2
	PCT-granskningsrapporter inom utsatt tid, %	91,5	90	90
	Nationella varumärkesansökningar (mån.)	4,3	3,8	3,2
	Anmälningar till handelsregistret (dagar)	7,4	6	5
	Anmälningar till föreningsregistret (dagar)	6	10	5

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

		2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Utvecklingen av årsverken		384,4	418	411
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)		3,8	3,7	3,7

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

		2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Offentligrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde				
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten				
— intäkter av försäljningen av prestationer		49 225	47 230	44 594
— övriga intäkter		171	-	-
Intäkter sammanlagt		49 396	47 230	44 594
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten				
— särkostnader		42 665	43 306	41 149
— andel av samkostnaderna		9 883	9 500	9 500
Kostnader sammanlagt		52 548	52 806	50 649
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)		-3 152	-5 576	-6 055
Kostnadsmotsvarighet, %		94	89	88

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	46 593	51 771	50 649
Bruttoinkomster	49 396	47 230	44 594
Nettoutgifter	-2 803	4 541	6 055
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 348		
— överförs till följande år	4 033		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ikraftträdande av det europeiska enhetliga patentskyddet (kompensation för PRS:s inkomstbortfall)			1 400
Kontroll av den gemensamma förvaltningen av upphovsrätten (överföring från moment 29.01.22)			60
Kontroll av den gemensamma förvaltningen av upphovsrätten (överföring från moment 32.01.21)			60
Tillsynen över ombuden för industriellt rättsskydd			25
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)			-7
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna			-10
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)			-14
Sammanlagt			1 514
2017 budget			6 055 000
2016 budget			4 541 000
2015 bokslut			-2 118 331

05. Säkerhets- och kemikalieverkets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 19 482 000 euro.

Vid nettobudgeteringen beaktas avgifter för kemikalierregistrets produktregister och för ackrediteringstjänster, arvoden som Europeiska kemikalieverket betalat på basis av kommissionens förordning (EG) nr 340/2008 samt den finansiering som fås av övriga parter för gemensamma projekt.

Förklaring: Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) övervakar och främjar den tekniska säkerheten och överensstämelsen med kraven hos produkter och tjänster och vid gruvor och andra produktionsanläggningar, och övervakar och främjar konsumentssäkerhet samt kemikaliers säkerhet och kvalitet. Tukes främjar mineralhantering och tillhandahåller ackrediteringstjänster som påvisar kompetensen och tillförlitligheten hos den ackrediterade verksamheten. Målet är att förebygga skador på personer, egendom och miljön, förebygga olägenheter för hälsan och miljön, säkerställa att varor och tjänster som släpps ut på marknaden överensstämmer med föreskrivna krav och att dra tillbaka produkter och tjänster som är farliga eller i övrigt strider mot föreskrifterna. Verksamheten inriktas på industrin, handeln, primärproduktionen, verksamhetsutövarna, serviceproducenterna, den offentliga förvaltningen och enskilda medborgare.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet och i fråga om tillsynen över räddningsväsendets anordningar inrikesministeriet samt i fråga om produkttillsynen över kemikalier dessutom de övriga styrande ministerierna (jord- och skogsbruksministeriet, miljöministeriet och social- och hälsovårdsministeriet) preliminärt upp följande resultatmål för Säkerhets- och kemikalieverket för 2017:

Effekter

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Företagens riskhantering ligger på en godtagbar nivå			
— Anläggningar som producerar kemikalier och sprängämnen där riskhanteringen ligger på en godtagbar nivå, andelen av tillsynsobjekten (%)	61	60	60
Allvarligt bristfälliga produkter på marknaden			
— Medelvärde under fem år av den procentuella andel produkter som vid marknadstillsynen visat sig vara allvarligt bristfälliga (%)	18,8	< 19	< 19

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Produktion och kvalitetsledning			
Tillsynen är riskbaserad och effektiv			
— Tillstånd, anmälningar, kontroller, tillsynsbesök	40 286	43 741	42 150
— Företagen upplever att produkttillsynen är effektiv (%) ¹⁾	90	90	90
— Graden av digitalisering av tillstånds- och anmälningsprocesserna (%)	35	45	70

¹⁾ Consumer Conditions Scoreboard (CCS), andelen minutförsäljare som anser att myndigheterna aktivt övervakar att lagstiftningen om produktsäkerhet iakttas.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Utvecklingen av årsverken	239	268	268
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,4	3,5	3,5

Inkomsterna av den avgiftsbelagda verksamheten har antecknats under moment 12.32.20.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Offentligrättsliga prestationer som prissätts till självkostnadsvärde			
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	6 696	6 225	6 180

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Intäkter sammanlagt	6 696	6 225	6 180
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	2 962	2 640	2 600
Intäkter sammanlagt	6 696	6 225	6 180
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 364	4 355	4 300
— andel av samkostnaderna	1 752	1 870	1 880
Kostnader sammanlagt	6 116	6 225	6 180
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	580	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	109	100	100

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	21 110	23 586	23 137
Bruttoinkomster	3 877	3 805	3 655
Nettoutgifter	17 233	19 781	19 482
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	973		
— överförs till följande år	2 417		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Konsument säkerhets tillsyn (överföring från moment 28.40.01)	42
Konsument säkerhets tillsyn (överföring från moment 28.90.30)	433
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-139
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	-40
Löneglidningsbesparing	-50
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-89
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-21
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-201
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-98
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-127
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-6
Sammanlagt	-299

2017 budget	19 482 000
2016 II tilläggsb.	-134 000
2016 budget	19 781 000
2015 bokslut	18 677 000

31. Ersättning för ordnandet av ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 4 731 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar enligt lagen om ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning (713/2000) till dem som tillhandahåller ekonomiska rådgivningstjänster och skuldrådgivningstjänster
- 2) för rekrytering av projektpersonal motsvarande högst ett årsverke till Konkurrens- och konsumentverket
- 3) för utveckling och utbildning av ekonomiska rådgivare och skuldrådgivare och till produktion av material samt till ett rapporteringssystem.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen syftar till att underlätta gäldenärernas ställning vid kreditarrangemang samt stödja större livskompetens hos gäldenärerna och förebygga utslagning.

Den ersättning som betalas för ordnandet av tjänsterna bestäms enligt de grunder som arbets- och näringsministeriet fastställt så att ersättningen motsvarar de ändamålsenliga utgifter som föranleds av produktionen av tjänsterna. Ersättningen betalas till en kommun eller en annan serviceproducent som har ingått ett avtal med regionförvaltningsverket. Om kommunen inte ordnar rådgivning ska regionförvaltningsverket ordna rådgivning på något annat sätt, t.ex. som en köpt tjänst. Utbetalningen av ersättningen till kommunerna sköts av Konkurrens- och konsumentverket och utbetalningen av ersättningen till övriga serviceproducenter av regionförvaltningsverket.

Bedömning av fördelningen av resurserna

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Anställda inom den ekonomiska rådgivningen och skuldrådgivningen (årsv.)	149	143	143
Statens ersättning för kostnaderna för ekonomisk rådgivning och skuldrådgivning, %	67	55	55

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för verksamheten för 2017:

— Den genomsnittliga kötiden för nya kunder är högst 60 dagar (utfall 2015: 81 % av enheterna uppnådde målet för väntetiden).

2017 budget	4 731 000
2016 budget	4 731 000
2015 bokslut	5 731 000

50. Statsunderstöd för konsumentorganisationer (fast anslag)

Under momentet beviljas 822 000 euro.

Anslaget får användas för att stödja verksamheten vid Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry är konsumenternas intresseorganisation. I den egenskapen ger förbundet konsumenterna råd samt delar ut och förmedlar konsumentinformation.

Effektmål

— Hushållens möjlighet att fungera bättre och effektivare samt konsumenternas egna verksamhetsförutsättningar förbättras i och med organisationens medverkan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-70
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-5
Sammanlagt	-75

2017 budget	822 000
2016 budget	897 000
2015 bokslut	873 000

51. Vissa former av sjömansservice (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 2 572 000 euro.

Anslaget får användas

1) med stöd av sjömansservicelagen (447/2007) till betalning av statsandelen för tjänster avsedda för främjande av sjömäns välfärd

2) med stöd av lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader (1068/2013), till betalning av ersättning till arbetsgivare för sjömäns resekostnader.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Sjömansservicebyråns verksamhet finansieras genom de serviceavgifter för sjömän som tas ut hos arbetstagare som arbetar på finska fartyg och hos deras arbetsgivare. Också staten deltar i finansieringen av byråns verksamhet.

Sjömansservicebyrån har till uppgift att främja studie- och vuxenutbildningsverksamhet för sjömän, ordna och styra motions- och kulturverksamhet samt annan rekreations- och fritidsverksamhet för sjömän, främja inrättandet av sjömansservicecentraler i hemlandet och utomlands, tillhandahålla biblioteks- och informationstjänster för sjömän, förbättra informationsverksamheten, kontaktverksamheten och kommunikationstjänsterna för sjömän samt att utveckla sjömansserviceverksamheten så att sjömannens möjligheter att delta i samhällslivet förbättras.

De kostnader som rederierna föränleds av hemresorna för arbetstagare som arbetar på finska fartyg ersätts med statens medel. Kostnader som ersätts är de omedelbara resekostnaderna, kostnaderna för arbetstagarens uppehälle under resan och kostnaderna för researrangemangen.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statens andel av sjömansservicebyråns utgifter	1 072 000
Statens andel till arbetsgivarna för vissa resekostnader för sjömän	1 500 000
Sammanlagt	2 572 000
2017 budget	2 572 000
2016 budget	2 572 000
2015 bokslut	2 524 310

52. Lönegaranti (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 32 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter enligt lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000)
- 2) till betalning av fordringar som återkrävs och ska återbetalas och räntor på dem
- 3) till betalning av myndigheternas avgifter och rättegångskostnader som anknyter till förfarandet med lönegaranti samt betalning av konkurskostnader.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

Förklaring: Genom systemet med lönegaranti kan utbetalningen av de fordringar som de anställda har i anslutning till anställningsförhållandet tryggas vid arbetsgivarens konkurs eller vid annan betalningsoförmåga. Som lönegaranti kan sådana fordringar betalas som följer av ett anställningsförhållande och som arbetsgivaren skulle ha varit skyldig att betala arbetstagaren.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Lönegaranti	31 865 000
Återbetalning av fordringar som återkrävs och räntor på dem	25 000
Myndighetsavgifter, rättegångskostnader och konkurskostnader	110 000
Sammanlagt	32 000 000

De inkomster på 31 865 000 euro som motsvarar utgifterna för lönegarantierna har antecknats under moment 12.32.31.

De uppskattade räntorna på 1 000 000 euro på återbäringen av lönegaranti har budgeterats under moment 12.32.99.

Jämförelsetal för lönegarantin

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Betalningar enligt lönegarantin (1 000 euro)	27 381	43 000	32 000
Betalningar enligt lönegarantin som återkrävts av arbetsgivarna (1 000 euro)	7 107	6 900	6 900
Antalet arbetstagare som fått betalning enligt lönegarantin	6 763	9 600	7 000
Antalet arbetsgivare som fått lönegarantibeslut	-	2 600	2 000
Genomsnittlig tid för handläggning av ansökningar (dagar)	-	65	65
Andelen ansökningar som handlagts på kortare tid än 2 månader (%)	-	65	65

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av antalet konkurser	-11 000
Sammanlagt	-11 000

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	32 000 000
2016 budget	43 000 000
2015 bokslut	27 501 431

95. Vissa rättegångskostnader och ersättningar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av rättegångskostnader föranledda av grupptalan enligt lagen om grupptalan (444/2007)
- 2) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Konkurrens- och konsumentverkets motpart i en rättsprocess som avses i konkurrenslagen (948/2011)
- 3) till betalning av de rättegångskostnader som staten åläggs att betala Energimyndighetens motpart i en rättsprocess som avses i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013), elmarknadslagen (588/2013) och naturgasmarknadslagen (508/2000).

Förklaring: Att driva en process med grupptalan kan kräva betydande resurser som inte kan förutses på förhand. Grupptalan föranleder rättegångskostnader för staten, om konsumentombudsmannen förlorar talan.

Konkurrens- och konsumentverket förutsätts med stöd av konkurrenslagen vidta åtgärder för att bestraffa förbjudna konkurrensbegränsningar genom att göra en framställning till marknadsdomstolen om bestämmande av påföljdsavgift när de förutsättningar som föreskrivs i lagen föreligger. Konkurrens- och konsumentverket ska också ingripa i företagsköp som förhindrar konkurrens på den finländska marknaden eller på en väsentlig del av den. Konkurrens- och konsumentverket kan fastställa villkor för ett företagsköp eller göra en framställning till marknadsdomstolen om att förbjuda ett företagsköp. Behandlingen av Konkurrens- och konsumentverkets beslut och framställningar vid marknadsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen är förknippad med en

risk för att staten blir skyldig att ersätta motpartens rättegångskostnader, om Konkurrens- och konsumentverket förlorar målet.

Energimyndighetens uppgift är att övervaka efterlevnaden av el- och naturgasmarknadslagarna och av EU:s lagstiftning om den inre marknaden för el och naturgas. Det förutsätts att Energimyndigheten med stöd av lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden vidtar åtgärder för att bestraffa verksamhet som står i strid med den lagen och med EU:s lagstiftning om den inre marknaden för el och naturgas genom att göra en framställning till marknadsdomstolen om bestämmande av en påföljdsavgift, när förutsättningar enligt lagen föreligger. Behandlingen av Energimyndighetens beslut och framställningar vid marknadsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen är förknippad med en risk för att staten blir skyldig att ersätta motpartens rättegångskostnader, om Energimyndigheten förlorar målet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	30
Sammanlagt	30
2017 budget	50 000
2016 II tilläggsb.	300 000
2016 budget	20 000
2015 bokslut	40 000

50. (32.50, 20, delvis och 30, delvis) Regionutveckling och strukturfondspolitik

Förklaring: Regionutvecklingen och strukturfondspolitiken stöder genomförandet av tillväxtpolitiken. Regionutvecklingsverksamheten styrs förutom av lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) även av de prioriteringar i regionutvecklingen som statsrådet fastställt, de regionutvecklingsmål som preciserar utvecklingsmålen och som ministerierna fastställt för sina respektive förvaltningsområden samt av de landskapsprogram inklusive genomförandeprogram som landskapsförbunden har berett och som baserar sig på landskapsöversikterna. Dessa nationella mål stöds av strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020", som har utarbetats för EU:s strukturfondsperiod 2014—2020.

Nationell regionutveckling

Systemet för regionutveckling baserar sig på växelverkan, en klar arbetsfördelning mellan aktörerna och gemensamma mål. Systemet syftar till att skapa förutsättningar för en ekonomisk tillväxt som utgår från regionerna och som baserar sig på hållbar utveckling, eftersom detta bäst främjar sysselsättningen och människornas välfärd.

I anslutning till arbets- och näringsministeriet finns den delegation för förnyelse i regionerna som tillsatts av statsrådet och som ska samordna och dra upp riktlinjer för den strategiska helheten för regionutvecklingen. Delegationens viktigaste uppgifter är att dra upp riktlinjer för innehållet i regionutvecklingsbeslutet och andra betydande program och planer i anslutning till regionutvecklingen och för centrala förfaranden i anslutning till beredningen och genomförandet. Delegatio-

nen har också till uppgift att hantera centrala lagstiftningsprojekt i anslutning till regionutvecklingen och både följa upp och förutse regionernas utveckling och olika åtgärders verkningar.

Statsrådets beslut om de riksomfattande prioriteringarna i regionutvecklingen och den handlingsplan som ska utarbetas för verkställande av det innefattar de strategiska riktlinjerna för regionutvecklingen och de mest konkreta åtgärderna för varje förvaltningsområde, resurserna för utvecklingsarbetet, resultat- och effektivitetsindikatorer samt målen för och ansvarsområdena inom de särskilda programmen. De prioriteringar i regionutvecklingsåtgärderna som fastställts i regionutvecklingsbeslutet för 2016—2019 är tillväxt genom förnyelse, livskraft från nätverksbaserade regioner och välfärd genom partnerskap.

Av landskapsprogrammet och av dess verkställighetsplan som görs upp vartannat år framgår regionutvecklingsmålen och åtgärderna för att nå dessa mål. Dessa dokument bidrar till att knyta samman regionutvecklingsverksamheten inom de olika sektorerna vid närings-, trafik- och miljöcentralerna och regionförvaltningsverken. Landskapsprogramprocessen utvecklas som ett samarbete mellan de ministerier som styr regionförvaltningsmyndigheterna, regionförvaltningsmyndigheterna och landskapsförbunden.

Regionutvecklingsåtgärderna kanaliseras huvudsakligen via närings-, trafik- och miljöcentralerna. För varje central och regionförvaltningsverk utarbetas ett resultatavtal för regeringsperioden som årligen ses över. Resultatavtalet baserar sig på de allmänna mål och syften som läggs fram i det gemensamma strategidokument som utarbetats för regionförvaltningsverken och närings-, trafik- och miljöcentralerna och på de landskapsprogram jämte genomförandeplaner som har utarbetats för respektive region. Landskapsförbunden deltar i de resultatförhandlingar som förs med närings-, trafik- och miljöcentralernas och till behövliga delar regionförvaltningsverkens centralförvaltning för att de regionala utvecklingsmålen ska bli beaktade.

De nationella särskilda politikprogrammen stads-, landsbygds- och skärgårdspolitik fortgår och de viktigaste åtgärderna inom dem linjeras upp i de riksomfattande prioriteringar i regionutvecklingen som statsrådet har godkänt. Metropolpolitiken fortgår som en specialåtgärd.

Strukturomvandlingar hör till den normala utvecklingen av den regionala ekonomin och förnyelsen av näringsstrukturen. I hanteringen av konsekvenserna av strukturomvandlingar accentueras regionernas egen beredskap och eget ansvar för utvecklandet av näringslivet och att de olika instrumenten inom arbets- och näringsministeriekoncernen används på liknande sätt och så att de stöder varandra. Förbättrande av verksamhetsförutsättningarna för företagande och företagen i regionerna står i centrum för förnyelsen av näringsstrukturen. Prognostisering av strukturomvandlingar och en aktiv näringspolitik upprätthåller en regions livskraft, minskar de olägenheter som förändringen medför och stärker regionernas konkurrenskraft och ekonomiska tillväxt.

Strukturfondspolitik

Strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020" omfattar både åtgärder som finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och åtgärder som finansieras av Europeiska socialfonden (ESF). I programmet finns fem insatsområden. Utifrån dem stöds i synnerhet små och medelstora företags konkurrenskraft, framtagande och nyttiggörande av ny information och kunskap, sysselsättning och arbetskraftens rörlighet, utbildning, yrkeskompetens och livslångt lärande samt social delaktighet och kampen mot fattigdom. Ett genomgående horisontellt specialmål är att främja ett utsläppsnålt samhälle. Av Eruf:s finansiering rik-

tas 25 % till detta mål. Strukturfondsprogrammet genomför och främjar målen för Europa 2020-strategin.

Inkomsterna från EU för programperioderna 2007—2013 och 2014—2020 budgeteras under moment 12.32.50.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2017 för resultatområdet för regionutveckling och strukturfondspolitik:

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Förbättrande av näringslivets tillväxt och konkurrenskraft i regionerna			
— Inledda utvecklingsprocesser/innovationsinitiativ, minst (st.)	-	45	40
— Den innovationsfrämjande offentliga upphandlingens andel av städernas sammanlagda upphandling, minst (%)	-	5	5
Åtgärderna för förutsedd strukturomvandling (ERM) stärker regionernas förmåga att återhämta sig efter en förändring (resiliens)			
Effektivt utnyttjande av strukturfondsprogrammet 2014—2020			
— Bevillningsfullmaktens grad av bundenhet, minst (%)	54	65	70

40. Införande av regionala innovationer och försök (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 11 000 000 euro.

Anslaget får i enlighet med lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) användas för att införa regionala innovationer och inleda regionala försök samt för att betala utgifter för utvecklings- och investeringsprojekt i samband med aktiveringsåtgärder inom den regionala närings- och utvecklingspolitiken. Utgifter får betalas

- 1) för utvecklingsprojekt som förutser strukturomvandlingar i regionerna och tar fram korrigerande åtgärder
- 2) för genomförande av tillväxtavtal mellan staten och städerna
- 3) för regionutvecklingsprojekt som gäller fler än en region eller som är nationellt viktiga
- 4) för avlöning av den personal motsvarande högst 10 årsverken som behövs för genomförandet av ovan nämnda projekt samt till betalning av lokalkostnader och andra kostnader som detta föranleder
- 5) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på genomförandet av projekten.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Finansieringen inriktas på förutseende och korrigerande åtgärder för att hantera strukturomvandlingar i regionerna. Förnyelse, tillväxt och internationalisering inom näringslivet och företagsverksamheten samt försök som främjar sysselsättning och företagsverksamhet är

centrala åtgärder. Med anslaget stöds åtgärder för att snabbt gå vidare med viktiga utvecklingsförslag och utvecklingsprocesser av betydande omfattning inleds.

Genom avtalsförfarandet utvecklas den konkurrenskraft som baserar sig på metropolområdets, städernas, tillväxtkorridorernas och de olika regionernas starka sidor. Anslaget fungerar som en katalysator genom vilken städerna/regionerna sporras att driva en aktiv politik för tillväxt och konkurrenskraft. Centrala åtgärder som stöds med anslaget är ett aktivt förnyande av städernas näringsbas, anknytande av näringslivet till globala värdenätverk, utvecklingsprojekt inom innovationspolitiken och de regionala kompetensklustren samt offentliga upphandlingar som främjar innovationer.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur (Kimola kanal)	-6 000
Sysselsättning och konkurrenskraft: Metropolpolitik, regionala innovationer och försök	2 000
Sammanlagt	-4 000
2017 budget	11 000 000
2016 budget	15 000 000

41. (32.20.41) Statsunderstöd för Finpros verksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 33 600 000 euro.

Anslaget får användas som allmänt understöd i enlighet med statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om understöd för Finpro Oy:s och Finpro ry:s verksamhet åren 2016—2020 (1531/2015), för sådana utgifter för Finpros verksamhet som främjar

- 1) företagets internationalisering
- 2) turistresor från utlandet till Finland
- 3) utländska investeringar och kapitalplaceringar i Finland.

Eftersom den service som Finpro tillhandahåller kan jämföras med en kollektiv nytta och på grund av de samhälleliga effekterna och goda resultaten från bolagets verksamhet kan Finpro beviljas statsunderstöd till ett belopp som motsvarar det fulla kostnadsbeloppet.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Allmänt understöd kan beviljas för funktioner vid Finpro som främjar företagets etablering på den internationella marknaden, turistresor från utlandet till Finland och utländska investeringar och kapitalplaceringar i Finland samt för kostnaderna för upprätthållandet av det nätverk av exportcentra som lyder under Finpro. I arbetet för att främja företagets etablering på den internationella marknaden ger Finpro företagen råd om internationalisering, identifierar och sprider information om internationella affärsmöjligheter samt förenar företag i nätverk både inom Finland och i utlandet. I den turistfrämjande verksamheten stärks och förbättras bilden av Finland som turistland. Dessutom stimuleras exporten av och efterfrågan på turismprodukter genom gemensam marknadsföring tillsammans med aktörerna samt stöds produktutveckling. I anskaffningen av investeringar och kapitalplaceringar ligger fokus på kunskapsintensiva branscher,

produktion med högt mervärde, investeringar i forskning, utveckling och innovationer samt investeringarnas sysselsättningseffekter.

Effekter

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Företagen internationaliseras och bildar nätverk och deras kunskaper om internationell affärsverksamhet fördjupas			
— Andelen små och medelstora företag av Finpros alla kunder (%)	75	> 75	> 75
— Antal kunder hos Finpros rådgivningstjänst	3 000	> 3 000	> 3 000
Inkomsterna från turismen ökar			
— Internationella inkomster från turism (turismbalansräkning, mn euro)	2 447	2 600	2 700
— Registrerade utländska övernattningar (1 000 dygn)	5 506	6 000	6 180
Utländska investeringar skapar ekonomisk tillväxt, ökar antalet arbetsplatser och stärker kunskapsunderlaget			
— Utländska investeringars sysselsättningsskapande effekt (antal arbetsplatser)	749	660	700
— Utländska investeringar (mn euro)	554	480	490

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
— Kundtillfredsställelse med Finpros funktion Export Finland	3,62	> 4,10	> 4,10
— Intressentgruppernas tillfredsställelse med Finpros funktion Visit Finland	3,38	3,90	4,00
— Kundtillfredsställelse med Finpros funktion Invest in Finland	4,35	> 4,10	> 4,10

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur (funktionen Invest in Finland)	-2 000
Sammanlagt	-2 000

2017 budget	33 600 000
2016 budget	35 600 000
2015 bokslut	52 095 000

42. (32.30.45) Stödjande av företagens utvecklingsprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 20 078 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av understöd i enlighet med lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014) och den lag som föregick den (1336/2006), för projekt som förbättrar små och medelstora företags beredskap att internationalisera sin verksamhet och andra utvecklingsprojekt för företag samt för sådana projekt för att förbättra små och medelstora företags verksamhetsmiljö som drivs av icke-vinstsyftande sammanslutningar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslag under momentet betalas utgifter som föränleds av förbindelser som ingåtts före 2017. Under momentet finns ingen beviljningsfullmakt för att bevilja nya understöd.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	20 078	8 171	1 178	678	30 105
Utgifter sammanlagt	20 078	8 171	1 178	678	30 105

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin (regeringsprogr. 2015)	-8 040
Effekter av fullmaktsökningarna av engångsnatur på betalningsanslaget	-200
Justeringar av betalningsanslaget	2 400
Sparåtgärder	-5 400
Utbetalningar för internationalisering av och exportfrämjande åtgärder i små och medelstora företag	1 000
Ökning av anslaget för uppfinningsverksamhet	100
Sammanlagt	-10 140

2017 budget	20 078 000
2016 budget	30 218 000
2015 bokslut	24 427 544

43. (32.20.43) Internationaliseringsunderstöd för företags samprojekt (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 315 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd som beviljats före 2017 i enlighet med statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt (1300/2010) och statsrådets förordning om internationaliseringsunderstöd för företags gemensamma projekt åren 2016—2020 (1734/2015)

2) för deltagande i världsutställningen i Astana 2017.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: År 2017 beviljas inte längre nya understöd med anslag under momentet. Samprojekt mellan företag genomförs av organisationer som främjar utrikeshandeln och näringspolitiken och av Finpro, av olika branschförbund och företag eller av sammanslutningar av dem.

Med anslaget genomförs sådana samprojekt mellan företag där deltagarna i huvudsak är små och medelstora företag. Genom att delta i samprojekt strävar företagen efter att inleda export inom nya marknadsområden samt att släppa ut nya produkter på marknaden, öka exporten och bevara

befintliga affärsförbindelser samt att se sig om efter nya partnerskap på nya exportmarknader. Deltagande i samprojekt sänker företagens tröskel för internationalisering och påskyndar små och medelstora företags inträde på nya marknader. Deltagare i samprojekten är tillväxtföretag, företag som befinner sig i den kommersialiseringsfas som följer på produktutvecklingsfasen, nya och innovativa företagsnätverk samt andra grupper av företag.

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Företag som deltar i samprojekt (st.)	1 270	100	45
Små och medelstora företags andel av understöden för samprojekt (%)	88	87	87
Antalet genomförda enskilda samprojekt, (st.)	214	15	6
Antal exportnätverksprojekt och partnerskapsprogram som riktar sig till små och medelstora företag (st.)	50	70	30
Deltagande i internationella utställningar	90	5	2
Behandlingstider (månader)	1—2	1—2	1—2

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	5 315	100	5 415
Utgifter sammanlagt	5 315	100	5 415

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justeringar av utbetalningarna	-500
Sparbeslut (regeringsprogr. 2015)	-3 873
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring från moment 28.01.01)	43
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring från moment 28.10.01)	609
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring från moment 28.10.02)	238
Utgifter för världsutställningen i Astana (överföring från moment 32.01.21)	780
Sammanlagt	-2 703

2017 budget	5 315 000
2016 II tilläggsb.	1 110 000
2016 budget	8 018 000
2015 bokslut	11 051 000

44. (32.30.44) *Regionalt transportstöd* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av transportstöd i enlighet med statsrådets förordning om regionalt transportstöd åren 2014—2017 (1248/2014) som utfärdats med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) till små och medelstora företag med verksamhet i stödberättigande områden, i syfte att minska transportkostnader som föranleds av långa transportsträckor för de varor som företagen tillverkar.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Transportstöd betalas till små och medelstora företag med verksamhet i glest bebyggda områden, dvs. NUTS 2-regionerna i östra och norra Finland samt den ekonomiska regionen Saarijärvi—Viitasaari, för långa varutransporter. Målet med transportstödsystemet är att minska de extra kostnader som företagsverksamheten i avlägsna och glest befolkade områden förorsakas av långa transportsträckor och på så sätt upprätthålla och öka företagsverksamheten inom dessa regioner.

Transportstöd betalas till ca 200 små och medelstora företag.

2017 budget	5 000 000
2016 budget	5 000 000
2015 bokslut	5 000 000

64. *EU-medfinansiering och statlig medfinansiering i EU:s strukturfondsprogram, program för samarbete vid de yttre gränserna och andra program inom sammanhållningspolitiken* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 357 458 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av EU-medfinansieringen och den statliga medfinansieringen av projekt med anknytning till strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020" under EU:s programperiod 2014—2020 som förverkligar målet investering, tillväxt och arbetsplats och som finansieras med medel ur Europeiska regionala utvecklingsfonden, och till betalning av den statliga medfinansieringen av målet europeiskt territoriellt samarbete (ETS) och delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska granskapsinstrumentet (ENI CBC)

2) till betalning av EU-medfinansieringen och den statliga medfinansieringen av projekt med anknytning till strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020" under EU:s programperiod 2014—2020 som förverkligar målet investering, tillväxt och arbetsplats och som delfinansieras av Europeiska socialfonden

3) till betalning av den statliga medfinansieringen av projekt med anknytning till målet europeiskt territoriellt samarbete (mål 3) under EU:s programperiod 2007—2013 och delområdet gränsöverskridande samarbete inom målprogrammet europeiska granskaps- och partnerskapsinstrumentet (ENPI CBC)

- 4) till betalning av tekniskt bistånd i anslutning till genomförandet av de ovan nämnda programmen samt de konsumtionsutgifter som är nödvändiga med tanke på genomförandet av programmen
- 5) till avlöning av den personal motsvarande sammanlagt högst 250 årsverken som behövs för att genomföra det program som delfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska socialfonden under programperioden 2014—2020
- 6) till betalning av Finlands åtaganden enligt artikel 39 (finansiella korrigeringar) i rådets förordning (EG) nr 1260/1999 under EU:s programperiod 2000—2006 samt till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt
- 7) till betalning av Finlands åtaganden enligt artiklarna 98—102 (finansiella korrigeringar) i rådets förordning (EG) nr 1083/2006 under EU:s programperiod 2007—2013 samt till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt
- 8) till betalning av Finlands åtaganden enligt artiklarna 143—147 (finansiella korrigeringar) i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1303/2013 under EU:s programperiod 2014—2020 samt till betalning av åtaganden som föranleds av andra förbindelser som gäller projekt
- 9) till betalning av EU-medfinansieringen och den statliga medfinansieringen av program som finansieras med medel ur fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt
- 10) till betalning av stöd i förskott, om detta är motiverat med tanke på genomförandet av projektet.

Anslaget budgeteras enligt kontantprincipen.

Fullmakt

År 2017 får nya beslut om beviljande av medel fattas till ett belopp av sammanlagt 378 684 000 euro. Om en del av bevilningsfullmakten för 2016 är oanvänd, får beslut om beviljande av den oanvända delen fattas ännu 2017.

Förklaring: Av bevilningsfullmakten är sammanlagt 203 570 000 euro EU:s strukturfonders medfinansiering och 175 114 000 euro statlig medfinansiering. Av anslaget är sammanlagt 193 631 000 euro avsett att användas för utbetalning för EU:s strukturfonders medfinansiering och 163 827 000 euro för den statliga medfinansieringen.

För ett flerårigt projekt sker bindningen av bevilningsfullmakten för strukturfondsprogrammen i regel för ett år, så att flera projekt kan finansieras samtidigt och man därmed säkrar att programmedlen används fullt ut.

Vid användningen av finansieringen tillämpas de nationella bestämmelser och EU-bestämmelser som är tillämpliga inom den verksamhet som finansieras av respektive förvaltningsområde, och finansieringen fördelas inom ramarna för de nämnda bestämmelserna och strukturfondsprogrammen inom respektive förvaltningsområde på det sätt som ministeriet i fråga bestämmer. Rätten till stöd för de kostnader som uppkommer ska dessutom ha granskats på förhand enligt de nationella bestämmelserna och Europeiska unionens bestämmelser, med undantag för betalningen av förskotten och de arbetskraftspolitiska kostnaderna för överföringsutgifternas del.

De lönesubventioner enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) som medfinansieras av Europeiska socialfonden kan betalas i enlighet med de i 2—4 punkten i be-

slutsdelen under moment 32.30.51 angivna begränsningarna av beloppet av lönekostnader som ska ersättas.

Beslut om tekniskt bistånd fattas inom ramen för det förfarande som föreskrivs i EU:s strukturfondsbestämmelser och de nationella strukturfondsbestämmelserna.

I det partnerskapsavtal som godkänts av Europeiska kommissionen fastställs det hur man med stöd av de europeiska struktur- och investeringsfonderna (Europeiska utvecklings- och garanti-fonden för jordbruket, Europeiska socialfonden, Europeiska regionala utvecklingsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden) främjar Europa 2020-strategins syften och mål om smart och hållbar tillväxt för alla. Europeiska socialfondens och Europeiska regionala utvecklingsfondens åtgärder har samlats i strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020". Den totala finansieringen av programmet uppgår till ca 2,6 miljarder euro, av vilket EU:s medfinansiering utgör ca 1,3 miljarder euro och den nationella offentliga medfinansieringen ca 2,6 miljarder euro. Av den offentliga finansieringen uppgår statens andel till 75 % och kommunernas och den andra offentliga finansieringens andel till 25 %.

Finansieringen av strukturfondsprogrammen under programperioden 2014—2020 riktas till att främja sysselsättningen, minska den strukturella arbetslösheten och förbättra arbetslivets kvalitet, säkerställa tillgången till arbetskraft, nyttiggöra kunskap och ny information, förbättra tillväxt-möjligheterna för små och medelstora företag, öka andelen förnybar energi och förbättra energi-effektiviteten samt till att främja den sociala integrationen. Med åtgärder inom ramen för målet europeiskt territoriellt samarbete samt delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska granskapsinstrumentet (ENI CBC) under programperioden 2014—2020 stöds integration och utbyte av erfarenheter samt skapande och stärkande av nätverk i gränsområdena och i de större samarbetsområdena. Programmen syftar till att påverka bland annat konkurrenskraften och den ekonomiska utvecklingen i gränsområdena. Syftet med SMF-företagsinitiativprogrammet är att bevilja små och medelstora företag ny lånefinansiering för grundande av nya företag, kapital i begynnelsefasen, kapital avsett för att effektivisera företagets allmänna verksamhet samt genomförande av nya projekt eller utvecklande av nytt på initiativ av existerande företag eller sådana företags tillträde till marknaden.

Fördelningen av strukturfondsprogrammet för Finland enligt insatsområde (exkl. andelarna för målet europeiskt territoriellt samarbete (ETS), Fonden för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt (Fead) och delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska granskapsinstrumentet (ENI, CBC))

	Andel under hela programperioden (%)	Fullmakt 2017 (mn euro)
VL 1. Små och medelstora företags konkurrenskraft (Eruf)	24,9	87,146
VL 2. Produktion och användning av ny information och kunskap (Eruf)	33,2	116,195
VL 3. Sysselsättning och arbetskraftens rörlighet (ESF)	18,3	64,047
VL 4. Utbildning, yrkeskompetens och livslångt lärande (ESF)	12,8	44,798
VL 5. Social delaktighet och kampen mot fattigdom (ESF)	7,8	27,300
VL 6. Tekniskt bistånd (Eruf)	1,8	6,738
VL 7. Tekniskt bistånd (ESF)	1,2	4,392
Sammanlagt	100,0	350,616

Utgifter som föränleds av användningen av bevilningsfullmakten för programperioden 2014—2020 (mn euro)

	2017	2018	2019	2020	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser 2014	184,993	78,355	-	-	263,348
Förbindelser 2015	114,489	130,356	130,356	-	375,201
Förbindelser 2016	57,976	75,737	132,540	132,539	398,792
Sammanlagt	357,458	284,448	262,896	132,539	1 037,341

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, EU:s medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden				
	2014—2020	Budgeterad fullmakt 2016 budget	Bevilningsfullmakt 2017	Budgeterat anslag 2016	Anslag 2017
Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)					
Tekniskt bistånd	23,604	3,303	3,369	2,289	3,205
Nationella teman	26,700	6,130	7,216	4,247	6,863
Regiondelar sammanlagt	716,473	94,066	110,720	65,176	105,314
— Östra och Norra Finland	526,967	68,061	81,435	47,158	77,459
— Södra och Västra Finland	189,506	26,005	29,285	18,018	27,855
Sammanlagt	766,777	103,499	121,305	71,712	115,382
Europeiska socialfonden (ESF)					
Tekniskt bistånd	15,381	2,152	2,196	1,491	2,089
Nationella teman	124,326	16,321	19,213	11,309	18,275
Regiondelar sammanlagt	372,977	48,970	57,638	33,929	54,824
— Östra och Norra Finland	245,771	32,268	37,980	22,357	36,126
— Södra och Västra Finland	127,206	16,702	19,658	11,572	18,698
Sammanlagt	512,684	67,443	79,047	46,729	75,188
Fonden för europeiskt bistånd (Fead)					
SMF-företagsinitiativ programmet	22,541	3,154	3,218	2,185	3,061
	20,000	20,000	-	20,000	-
Totalt	1 322,002	194,096	203,570	140,626	193,631

Användningen av bevilningsfullmakten och anslaget för olika delområden och prioriteter, statlig medfinansiering (mn euro)

Program/delområde/prioritet	De ekonomiska ramarna i form av fullmakt under programperioden 2014—2020	Budgeterad fullmakt 2016 budget	Bevilningsfullmakt 2017	Budgeterat anslag 2016	Anslag 2017
Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf)					
Tekniskt bistånd	23,604	3,303	3,369	2,197	3,152
Nationella teman	15,025	4,598	5,417	3,059	5,067
Regiondelar sammanlagt	531,454	69,184	82,193	46,026	76,896
— Östra och Norra Finland	390,885	51,046	60,453	33,959	56,557
— Södra och Västra Finland	140,569	18,138	21,740	12,067	20,339
Sammanlagt	570,083	77,085	90,979	51,282	85,115
Europeiska socialfonden (ESF)					
Tekniskt bistånd	15,381	2,152	2,196	1,432	2,054
Nationella teman	93,245	12,241	14,421	8,143	13,492
Regiondelar sammanlagt	275,887	36,728	42,668	24,434	39,918
— Östra och Norra Finland	181,794	24,201	28,116	16,100	26,304
— Södra och Västra Finland	94,093	12,527	14,552	8,334	13,614
Sammanlagt	384,513	51,121	59,285	34,009	55,464
Europeiskt territoriellt samarbete (ETS)					
	51,000	9,000	7,000	5,987	6,549
Delområdet gränsöverskridande samarbete inom det europeiska granskapsinstrumentet (ENI CBC)					
	69,975	15,106	17,282	10,050	16,168
Fonden för europeiskt bistånd (Fead)					
	3,978	0,557	0,568	0,370	0,531
SMF-företagsinitiativ programmet					
	20,000	20,000	-	20,000	-
Totalt	1 099,549	172,869	175,114	121,698	163,827

Kärnindikatorer för strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020"

	Mål (2023)
Nya företag	1 170
Nya arbetstillfällen	12 310
Nya FoUI-arbetstillfällen	1 330
Antal företag som deltar i forsknings- och utvecklingsinstitutionernas projekt	7 900
Antal företag som främjar koldioxidsnålhet	2 065

Kärnindikatorer för strukturfondsprogrammet för Finland "Hållbar tillväxt och jobb 2014—2020"

	Mål (2023)
Deltagare under 30 år som är arbetslösa eller står utanför arbetslivet	26 000
Inom utbildningsåtgärderna: deltagare som fullgjort grundskolestadiet	28 200
Inom åtgärder för att stärka delaktigheten: långtidsarbetslösa	11 250

Utbetalningar av EU-stöd har antecknats under moment 12.32.50 och poster som föranleds av återkrav under moment 12.39.10. Ränteintäkter från landskapsförbunden samt eventuella återbetalningar av anslag som betalats till landskapsförbunden under tidigare år har antecknats under moment 12.32.99.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändring i reserveringen för utbetalningar för programperioden (från 7 % till 6 %)	1 679
Justering av fördelningen av finansieringen på ETS- och ENI CBC-program	1 100
Prisförändring (finansiering enligt gängse priser)	10 664
Prognostisering av reserveringen för utbetalningar för programperioden 2014-2020	11 835
Senareläggning av utbetalningar under programperioden 2014-2020	8 000
Tekniska förändringar	56
Utbetalningar under programperioden 2007-2013	-20 000
Ökning av utbetalningar under programperioden 2014-2020	101 800
Sammanlagt	115 134

Anslaget står delvis utanför ramen.

2017 budget	357 458 000
2016 II tilläggsb.	40 000 000
2016 budget	242 324 000
2015 bokslut	344 969 639

65. (32.30.64) *Överföringsutgifter för investeringar i sysselsättningsfrämjande syfte* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av understöd som avses i statsrådets förordning om investeringsunderstöd i sysselsättningsfrämjande syfte och sysselsättningsarbetsprogram (1075/2012) som utfärdats med stöd av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012)

2) till betalning av understöd enligt 1—2 kap. i statsrådets förordning om användningen av vissa sysselsättningsanslag (1345/2002) som utfärdats med stöd av lagen om offentlig arbetskraftsservice (1295/2002).

Mervärdesskatteutgifter med anknytning till investeringsutgifter som betalas med medel under momentet och som har samband med statens sysselsättningsarbetsprogram har budgeterats under mervärdesskattmomentet 32.01.29 under ministeriets förvaltningsområde.

Med anslag under momentet får också betalas investeringsutgifter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med anslag under momentet betalas utgifter som föräns av förbindelser som ingåtts före 2017.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föränsleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	5 000	1 700	1 000	1 000	8 700
Utgifter sammanlagt	5 000	1 700	1 000	1 000	8 700

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av utbetalningarna av fullmakten	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2017 budget	5 000 000
2016 budget	6 000 000
2015 bokslut	5 715 826

60. Energipolitik

Förklaring: För genomförande av tillväxtpolitiken knyts energipolitiken samman med klimat-, ekonomi-, konsument- och miljöpolitiken. I den nationella omvärlden ställs ramvillkoren för energipolitiken av finanspolitiken, sysselsättningsmålen samt klimat- och miljökraven. Förutsättningarna för ekonomisk tillväxt påverkas i hög grad av sättet på vilket de nationella energi- och klimatmålen och Europeiska unionens energi- och klimatmål förverkligas. Produktionen och användningen av energi står för 80 % av utsläppen av växthusgaser. I den internationella omvärlden accentueras leveranssäkerheten i fråga om tillgången till energi, differentieringen i världsmarknadspriserna på bränslen, de målsatta riktlinjerna för energi- och klimatpolitiken och de åtgärder som dessa föränsleder inom Europeiska unionen samt åtgärder för att begränsa klimatförändringen.

Europeiska unionen har förbundet sig att före 2020 minska sina växthusgaser med 20 procent från 1990 års nivå. EU har dessutom förbundet sig att öka andelen förnybar energi till 20 procent inom hela unionen fram till 2020. För energieffektiviteten har man inom EU ställt ett gemensamt mål om att effektivisera energianvändningen med 20 procent fram till 2020 jämfört med den utveckling som skulle ske utan nya åtgärder. Som en del av EU:s gemensamma mål bör Finland minska utsläppen från funktioner som inte omfattas av handeln med utsläppsrätter (bl.a. utsläpp från markbunden trafik, jordbruk och husrelaterad uppvärmning) med 16 % från 2005 års nivå fram till 2020. Under samma period ska användningen av förnybar energi öka från 28,5 procent till 38 procent räknat från slutanvändningen av energi. Utsläppen från de funktioner som omfattas av

handeln med utsläppsrätter bör inom EU minska med i snitt 21 %. I enlighet med det nationella målet ska dessutom andelen bibränslen som används inom transportområdet vara minst 20 % år 2020, dock så att en del av bibränslena kan räknas dubbelt in i målet. Målen innebär bl.a. att uppgången i förbrukningen av energi bör vändas i en nedgång redan under detta årtionde. Enligt uppdateringen av energi- och klimatstrategin som blev färdig 2013 håller Finland på att nå de mål som uppställts för 2020. Enligt regeringsprogrammet uppfylls målen för 2020 under regeringsperioden. Av spetsprojektfinansieringen enligt regeringsprogrammet riktas 100 miljoner euro åren 2016—2018 till innovativa projekt som främjar kommersialisering av energi- och klimatteknik.

I sitt nya klimat- och energipaket för 2030 föreslår Europeiska kommissionen en fortsättning på de klimat- och energimål som nu gäller fram till 2020. Europeiska rådet ställde som mål för 2030 att utsläppen av växthusgaser ska minskas med 40 procent jämfört med 1990 samt på EU-nivå som mål för den förnybara energin en andel på 27 procent av slutförbrukningen av energi och för energieffektiviteten ett indikativt effektiviseringsmål på 27 procent jämfört med utvecklingen utan nya åtgärder. Kommissionen kommer under åren 2015—2017 att lämna förslag till lagstiftning i anslutning till det nya klimat- och energipaketet. De mål för ökad användning av förnybar energi och bättre energieffektivitet inom hela EU kommer inte heller framöver att fördelas särskilt på varje EU-land, utan genomförandet av målen i de enskilda medlemsstaterna kommer att övervakas genom en ny förvaltningsmodell enligt vilken medlemsstaterna utarbetar nationella planer där de rapporterar till kommissionen om de framsteg som gjorts. I regeringsprogrammet ställdes som mål att andelen förnybar energi ska vara minst 50 % på 2020-talet och att självförsörjningsgraden, som omfattar bl.a. torv, ska överstiga 55 procent. Målen och särskilt åtgärderna för att uppnå dem preciseras i den nationella energi- och klimatstrategin som nu bereds och sträcker sig fram till 2030.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhällsliga effektmål för 2017 för resultatområdet för energipolitik:

	2013 utfall	2014 utfall	2015 utfall/ uppskattning	2016 uppskattning	2017 uppskattning
— Energisjälvförsörjning (%) (Uppskattning i enlighet med internationell statistikföring)	51	52	52	52	52
— Elmarknadens funktion förbättras (EU:s index för konsumenttillfredsställelsen, MPI-värdet för el)	77,5	76	76	76	76
— Användningen av förnybar energi i % av slutanvändningen	37	39	38	38	38
— Slutanvändningen av energi/bruttonationalinkomsten minskar (TJ/BNI, mn euro)	5,8	5,7	5,6	< 5,7	< 5,7

01. Energimyndighetens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 6 407 000 euro.

Förklaring: Energimyndigheten sköter verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken, och dessa är de uppgifter som myndigheten har enligt lagstiftningen och som gäller tillsynen över och främjandet av energimarknaden och klimatmålen. Energimyndigheten ansvarar för tillsynen över och främjandet av energimarknaden, dvs. el- och naturgasnätverksamheten, samt parti- och detaljhandelsmarknaden för el och naturgas. I fråga om klimatmålen har myndigheten ansvar för utsläppshandeln, stödsystemen för förnybar energi, hållbarhetskriterierna för biobränslen samt tillsynen över och främjandet av energieffektiviteten. Myndigheten har också andra verkställighetsuppgifter inom energi- och klimatpolitiken.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp följande resultatmål för Energimyndigheten för 2017:

Effektivitet

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
El- och gasmarknaden fungerar effektivt och möjliggör en hög leveranssäkerhet samt skäliga och konkurrenskraftiga priser			
— Beloppet av investeringar i eldistributionsnät i enlighet med tillsynsförfarandena, mn €	-	> 700	> 750
— Kundernas aktivitet på detaljhandelsmarknaden när det gäller byte av elförsäljare, %	11,4	> 11	> 12
Klimatmålen förverkligas kostnadseffektivt med hjälp av utsläppshandeln, förnybar energi och energieffektivitet			
— Andelen el som producerats med förnybara energikällor, %	35,9	> 33	> 35
— Kumulativ energibesparing beräknad enligt artikel 7 i energi-effektiviseringsdirektivet, TWh	-	> 25	> 31

Funktionell effektivitet

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Digitalisering av myndighetens ärendehanteringsprocess			
— Andelen elektroniska registreringar av alla registreringar, %	53	> 65	> 70
Smidigare tillståndsprocesser vid myndigheten och servicelöftet i fråga om dem			
— Fastställande av servicelöftena i fråga om myndighetens tillståndsprocesser	-	Fastställda	-
Lönsamheten i fråga om tillsynen över energimarknaden			
— Omkostnaderna för tillsynen över el- och naturgasmarknaden enligt den sammanlagda förbrukningen av el och naturgas, c/kWh	0,0033	< 0,0034	< 0,0033

Funktionell effektivitet

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Lönsamheten i fråga om främjande av klimatmålen			
— Omkostnaderna för förvaltningen av utsläppshandeln per anläggning som omfattas av utsläppshandeln, €/anläggning	2 723	< 3 000	< 2 950
— Omkostnaderna för förvaltningen av produktionsstöden för förnybar energi enligt den el som produceras i de anläggningar som omfattas av systemet, €/MWh	0,35	< 0,33	< 0,32
Kundernas tillfredsställelse med myndighetens verksamhet			
— Helhetsbetyg enligt en enkät för kunder och intressentgrupper, skalan 1—5	3,52	> 3,65	> 3,65

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Utvecklingen av årsverken	70,6	69	72
Arbetstillfredsställelse totalt (1—5)	3,5	3,8	> 3,9

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	9 372	10 457	7 907
Bruttoinkomster	1 806	1 600	1 500
Nettoutgifter	7 566	8 857	6 407
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	322		
— överförs till följande år	1 750		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Elnätsinnehavarnas andel av finansieringen av informationspunkten	165
Finansiering till verkställighetsutgifter inom kompensationsystemet för utsläppshandelns indirekta kostnader	140
Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (överföring till moment 32.60.20)	-2 500
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-1
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-50
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	8
Löneglidningsbesparing	-18
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-43
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-7
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-62
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-35

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Temporär sänkning av StPL-avgiften	-44
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-3
Sammanlagt	-2 450

2017 budget	6 407 000
2016 II tilläggsb.	-36 000
2016 budget	8 857 000
2015 bokslut	8 994 000

20. Främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till informations- och rådgivningsverksamhet i anslutning till energieffektivitet samt användning och produktion av förnybar energi och till utvecklingsprojekt och utredningar
- 2) främjande av effektiv användning av energi och förnybara energikällor
- 3) till de åtgärder som beredningen av Europeiska unionens lagstiftning om energieffektivitet och förnybar energi och det nationella genomförandet kräver
- 4) till internationellt samarbete i anslutning till de uppgifter som nämns ovan i 1—3 punkten.

Förklaring: EU har som mål att förbättra energieffektiviteten med 20 procent före 2020. Också i användningen av förnybara energikällor eftersträvas inom EU en betydande ökning.

Åtgärdshelheter som pågår är bl.a. genomförande av energieffektiviseringsdirektivet och fullgörande av energieffektiviseringsavtal samt införande av ett energikartläggningssystem, fastställande av europeiska energieffektivitetskrav för produkter och främjande av förnybar energi.

Genom funktionen samlas, bearbetas och sprids information samt utvecklas metoder och påskynas ibruktagande av ny teknik med beaktande av också de möjligheter som internationellt samarbete erbjuder. Inom den introduktions-, rådgivnings- och informationsverksamhet som gäller effektiv användning av energi och förnybara energikällor och som riktar sig till större konsumentgrupper samarbetar man intensivt med sakkunnigorganisationer samt regionala och lokala aktörer.

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet preliminärt upp resultatmål för 2017 för främjande av energieffektivitet och användning av förnybar energi som en del av Energimyndighetens resultatmål.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Överföring från moment 32.60.01	2 500
Sammanlagt	2 500

2017 budget	2 500 000

40. Energistöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 70 076 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för investeringar och utredningar som stöder produktion eller användning av förnybar energi, energisparande, en effektivare energiproduktion eller energianvändning eller införandet av ny teknik med anknytning till detta
- 2) för pilot- och demonstrationsprojekt som hänför sig till teknik för produktion eller användning av biodrivmedel samt för utredningar om miljökonsekvenserna och de samhällsekonomiska konsekvenserna av biodrivmedel eller ny teknik som gäller biodrivmedel
- 3) för investeringar i produktion eller användning av energi som minskar miljöolägenheterna eller till utredningar om sådan produktion eller användning.

Understöden beviljas med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av energistöd (1063/2012). Utredningar som gäller nyttiggörandet av biodrivmedel är konsumtionsutgifter, och bestämmelserna om understöd tillämpas inte på dem. På de understöd som gäller pilotanläggningar för biobränslen och som Innovationsfinansieringsverket Tekes beviljar tillämpas Tekes finansieringsvillkor.

Anslaget får också användas till betalning av stöd som beviljats tidigare med stöd av statsrådets förordningar om allmänna villkor för beviljande av energistöd (1313/2007 och 1063/2012).

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

År 2017 får nya förbindelser ingås till ett belopp av högst 35 000 000 euro.

Förklaring: Energistödet utgör en del av den ekonomiska styrning som syftar till att styra energisystemet mot effektivare lösningar som är optimala med tanke på klimatet och miljön. Energistöd behövs särskilt för att främja införandet och kommersialiseringen av ny teknik, för förnybar värmeproduktion och småskalig elproduktion, för att öka användningen av biodrivmedel och för att stödja investeringar i energieffektivitet (inbegriper elfordonssystem, bland dem väte-teknik). Anslaget får användas för att stödja storskaliga demonstrationsanläggningar som uppförs i Finland och som ingår i EU:s strategiska plan för energiteknik. För att också produktionen och användningen av biodrivmedel och andra förnybara energikällor ska främjas så att en nivå som motsvarar målen nås i Finland förutsätts det att stödsatserna i fråga om energi riktas till pilot- och demonstrationsprojekt för ny teknik samt till utvärdering av konsekvenserna av bränslean-skaffnings-, bränsleproduktions- och bränsleanvändningskedjorna och till standardisering av alternativa bränslen. Innovationsfinansieringsverket Tekes har vid sidan av arbets- och näringsministeriet en central roll när det gäller att genomföra programmet för utveckling av biodrivmedel. Tekes ansvarar inom ramen för utvecklingsprogrammet för projekt i anslutning till pilotering av teknik, och arbets- och näringsministeriet för stöd som riktas till demonstrationsanläggningarna.

Samhälleliga effekter

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Ny teknik införs i större utsträckning i produktionen och användningen av energi			
Mångsidigheten inom energiförsörjningen kvarstår på en god nivå			
— Investeringar som främjats genom energistöd (mn euro)	260—325	140—175	140—175
— Beviljat energistöd (mn euro)	65	35	35
— Hävstångseffekten från energistödet (investeringar/stödbelopp)	4—5	4—5	4—5

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	66 576	30 594	20 150	3 500	120 820
Förbindelser 2017	3 500	14 000	8 750	8 750	35 000
Utgifter sammanlagt	70 076	44 594	28 900	12 250	155 820

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärd	-750
Fördröjningen av projektet Merituuli	10 000
Fördröjningen av stora projekt	8 400
Specificering av betalningsanslaget för bioraffinaderiprojekt	-9 060
Specificering av utbetalningar	-10 416
Sådana förändringar i utbetalningen som föranleds av ökningen av en fullmakt av engångsnatur	-4 500
Sammanlagt	-6 326
2017 budget	70 076 000
2016 budget	76 402 000
2015 bokslut	45 931 531

41. Investeringsstöd för LNG-terminaler (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 28 465 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av investeringsunderstöd för terminaler för kondenserad naturgas (LNG).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Anslaget under momentet används till betalning av de investeringsstöd som 2014 beviljades för fyra LNG-terminalprojekt. De beviljade stöden uppgår till sammanlagt

92 876 100 euro och har beviljats med stöd av statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av investeringsstöd för terminaler för kondenserad naturgas (707/2013).

Som en följd av EU:s svaveldirektiv, som trädde i kraft i början av 2015, övergår man inom havstrafiken till att använda bränslen med lägre utsläpp. Detta ökar de årliga exportkostnaderna i synnerhet inom den energiintensiva industriella primärproduktionen. Kondenserad naturgas är ett kostnadseffektivt och med tanke på miljön bra alternativ i fartygstrafiken jämfört med konkurrerande drivmedel. Användningen av LNG förutsätter att man bygger infrastruktur för Östersjöområdet och för LNG-terminaler i Finland innan investeringar kan göras i LNG-drivna fartyg. Utbyggnaden av LNG-terminaler främjar leveranssäkerheten i fråga om naturgas, diversifieringen av bränsleupphandlingen och konkurrensen på naturgasmarknaden eller i övrigt på bränslemarknaden.

Samhälleliga effektmål

— Ett distributionsnät för kondenserad naturgas som också betjänar havstrafiken byggs ut

— Leveranssäkerheten i fråga om naturgas förbättras, bränsleupphandlingen diversifieras och konkurrensen på bränslemarknaden ökar.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	28 465	14 930	5 532	48 927
Utgifter sammanlagt	28 465	14 930	5 532	48 927

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningarna	-13 285
Sammanlagt	-13 285

2017 budget	28 465 000
2016 budget	41 750 000
2015 bokslut	11 720 737

42. Statligt stöd för tryggnad av elförsörjningen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 385 000 euro.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I syfte att trygga elförsörjningen i Norra Lappland stöds verksamheten vid Enontekiön Sähkö Oy, som verkar inom Enontekis kommuns område, och Tunturiverkko Oy:s ersättningsinvesteringar inom Utsjokiregionen. I Enontekis riktas stödet till att sätta i stånd elmatningsförbindelsen inom Kilpisjärvi-regionen. I Utsjoki användes stödet för att skapa förutsättningar för elandelslaget Utsjoen Sähköosuuskunta och Inergia Oy att gå samman till ett större nätbolag (Tunturiverkko Oy). De investeringar som krävs i elnäten i området är omfattande i förhål-

lande till bolagens omsättning. Med hjälp av stödet kan höjningarna av elöverföringspriset hållas på en rimlig nivå.

Anslaget under momentet används till att betala fullmakter som beviljats tidigare åren 2009 och 2014. Avsikten är att 2017 använda 200 000 euro av anslaget för investeringar i Enontekiön Sähkö Oy:s nät i Kilpisjärvi och 185 000 euro för ersättningsinvesteringar inom Utsjokiregionen.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	Sammanlagt
Förbindelser som ingåtts före 2017	385	385
Utgifter sammanlagt	385	385

Vid beviljandet av understöd till Enontekiön Sähkö Oy beaktas EU:s bestämmelser om statligt stöd. Vad gäller fjällnätet är det fråga om ett statligt stöd enligt artikel 106.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som uppfyller förutsättningarna i kommissionens beslut 2005/842/EG och som inte omfattas av anmälningsplikt.

Samhälleliga effektmål

— Det säkerställs att eldistributionen i de nordligaste delarna av Finland fungerar väl utan att överföringspriserna blir orimligt höga

— Glesbygdernas livskraft bevaras.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av betalningsanslagen	-925
Sammanlagt	-925

2017 budget	385 000
2016 budget	1 310 000
2015 bokslut	1 110 699

43. Kyotomekanismerna (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 250 000 euro.

Anslaget får användas

1) för anskaffning av utsläppsenheter för avtalsperioden 2013—2020 med hjälp av de flexibla mekanismerna i Kyotoprotokollet

2) till betalning av kostnaderna för administreringen av de flexibla mekanismerna

3) för att stödja förutsättningarna för anskaffning av utsläppsenheter

4) till betalning av utgifter som föranleds av fluktuationer i valutakurserna.

Anslaget får också användas till konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Finland har förbundit sig att som medlem av Europeiska unionen uppfylla sina skyldigheter enligt Kyotoprotokollet. De höga kostnaderna för reduktion av utsläppen av växthusgaser belastar samhällsekonomin, och staten deltar därför i minskningen av utsläppen genom användning av Kyotomekanismerna. Dessa mekanismer är gemensamt genomförande (JI, Joint Implementation), ren utveckling (CDM, Clean Development Mechanism) och internationell handel med utsläppsrätter. JI-projekten förverkligas mellan industriländer och CDM-projekten mellan industri- och utvecklingsländer.

Behovet av att använda Kyotomekanismer sträcker sig in på Kyotoprotokollets andra åtagandeperiod åren 2013—2020. Genom att stödja förutsättningarna för anskaffning av utsläppsenheter, dvs. utveckla kunnandet om detta i mälländerna, och arbeta för att utveckla förvaltningen av mekanismerna internationellt främjar man utsläppsmarknadens funktionsförmåga och en kostnads-effektiv upphandling av utsläppsrätter.

Vid upphandlingen av utsläppsenheter beaktas olika flexibla mekanismers inbördes kostnadseffektivitet och hanteringen av risker i anslutning till upphandlingen. Detta förutsätter att anslaget kan användas och förbindelser om köp av utsläppsrätter kan ingås redan i början av den period som Kyotoåtagandena omfattar, trots att en del av kostnaderna för de utsläppsenheter som skaffas inte realiserar förrän närmare slutet av perioden.

För samordningen av mekanismpolitiken ansvarar arbets- och näringsministeriet. Enligt den administrativa arbetsfördelningen avseende användningen av mekanismerna finansieras anskaffningen av utsläppsenheter i anslutning till utrikesministeriets CDM-projekt och de utsläppsenheter som miljöministeriet skaffar genom JI-projekt och internationell utsläppshandel med medel under momentet.

Anskaffningen av utsläppsenheter innefattar årliga åtgärder vars utgifter täcks med medel från anslaget.

Samhälleliga effektmål

— De samhällsekonomiska kostnaderna av utsläppsminskningen och riskerna i samband med uppnåendet av minskningsmålen minskar.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	2020—	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser som ingåtts före 2017	250	250	150	150	800
Utgifter sammanlagt	250	250	150	150	800

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Justering av utbetalningarna	-210
Sammanlagt	-210

2017 budget	250 000
2016 budget	460 000
2015 bokslut	596 944

44. Produktionsstöd för förnybar energi (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 273 400 000 euro.

Anslaget får i fråga om följande energikällor som fastställs i lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor (1396/2010) användas

- 1) till betalning av produktionsstöd för el (*ett inmatningspris*) som producerats med vindkraft
- 2) till betalning av produktionsstöd för produktion av biogasbaserad el (*en inmatningstarriff höjd med en värmepremie*)
- 3) till betalning av produktionsstöd för produktion av trädbränslebaserad el (*en inmatningstarriff höjd med en värmepremie*)
- 4) till betalning av produktionsstöd för produktion av skogsflisbaserad el (*en inmatningstarriff höjd med en förgasarpremie*).

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Med stöd av lagen om stöd till produktion av el från förnybara energikällor stöds produktion av el med vindkraft, biogas, skogsflis och träbränsle i anläggningar som godkänts inom inmatningstarriffsystemet. Med stöd av lagen betalas till producenterna av vindkrafts-, biogas- och trädbränslebaserad el som stöd inom inmatningstarriffsystemet skillnaden mellan det målpris som fastställs i lagen och medeltalet av det områdespris för Finland som under tre månader realiserats på elbörsen (inmatningstarriffsystem) samt till producenter av skogsflisbaserad el ett stöd som varierar med utsläppsrättens pris och skatten på torv. Till producenter av biogasbaserad och trädbränslebaserad el betalas dessutom en inmatningstarriff höjd med en värmepremie vid kraftvärmeproduktion och till producenter av skogsflisbaserad el en inmatningstarriff höjd med en förgasarpremie vid förgasning av skogsflis i en förgasare till bränsle för en pulverförbränningspanna. Stöd betalas ut i högst 12 år per kraftverk.

EU har ställt som mål att öka andelen förnybar energi till 20 procent av slutanvändningen av energi fram till 2020. Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/28/EG om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och om ändring och ett senare upphävande av direktiven 2001/77/EG och 2003/30/EG har mål för andelen energi från förnybara energikällor av slutanvändningen av energi fastställts för medlemsländerna för 2020. För Finlands del är målet 38 %.

Produktionsstöd och målpris

Målpris för vindkraft, €/MWh	83,50
Målpris för biogasbaserad el, €/MWh	83,50
Värmepremie för biogasbaserad el i kraftvärmeproduktion, €/MWh	50,00
Målpris för trädbränslebaserad el, €/MWh	83,50

Produktionsstöd och målpris

Värmeprämie för trädbränslebaserad el i kraftvärmeproduktion, €/MWh	20,00
— högst per år/kraftverk som producerar trädbränslebaserad el, €	750 000
Produktionsstöd, som varierar enligt priset på en utsläppsrätt och skatten på torv, till producenter av skogsflisbaserad el, högst €/MWh, förutsatt att det genomsnittliga priset på en utsläppsrätt under tre månader är högst 10 €/t och skatten på torv är 1,90 €/MWh	18,00

Samhälleliga effektmål

— Vindkraftverkens och biogaskraftverkens samt de på skogsenergi baserade kraftverkens konkurrenskraft förbättras jämfört med elproduktion baserad på andra energikällor

— Elproduktionen blir mångsidigare och självförsörjningen med avseende på el förbättras.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Vindkraftverk (inmatningstariff)	211 400 000
Biogaskraftverk (inmatningstariff med höjning)	6 500 000
Skogsfliskraftverk (inmatningstariff med höjning)	54 000 000
Trädbränslekraftverk (inmatningstariff med höjning)	1 500 000
Sammanlagt	273 400 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringar i behovskalkylen för produktionsstöd	33 000
Förändringar i produktionskapacitet, priset på el och utsläppsrätter samt uppdateringar av kapaciteten	29 100
Förändringar i skattenivån för torv	2 100
Förändringarna i stödnivån för skogsflis	-25 400
Sammanlagt	38 800

2017 budget	273 400 000
2016 II tilläggsb.	-25 000 000
2016 budget	234 600 000
2015 bokslut	142 398 192

45. Investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 40 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för sådana pilot- och demonstrationsprojekt för teknik med anknytning till produktionen eller användningen av biodrivmedel som avser miljökonsekvenserna och de samhällsekonomiska konsekvenserna av biodrivmedel eller ny teknik som gäller biodrivmedel

2) för investeringar som inbegriper ny energiteknik och stöder produktionen eller användningen av förnybar energi, energisparande, en effektivare energiproduktion eller energianvändning eller annat kommersiellt införande av energiteknik.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Investeringsstöden beviljas med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) och statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av investeringsstöd för förnybar energi och ny energiteknik (145/2016).

Förklaring: Genomförandet av de strategiska målen i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram stöds genom spetsprojekt. Av finansieringen av insatsområdet bioekonomi och ren energi ska 100 miljoner euro användas för stödet för investeringar i förnybar energi och ny energiteknik åren 2016—2018. Målet är kostnadseffektiv, kolfri, ren och förnybar energi.

Avsikten är att andelen förnybar energi ska ökas på ett hållbart sätt så att den utgör mer än 50 procent på 2020-talet. Detta mål baserar sig i synnerhet på en ökning av utbudet av bioenergi och annan utsläppsfri förnybar energi.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Energi- och klimatstrategin 2030	20 000
Sammanlagt	20 000
2017 budget	40 000 000
2016 budget	20 000 000

46. Kompensationsstöd för utsläppshandelns indirekta kostnader (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 43 000 000 euro.

Anslaget under momentet får användas för betalning av stöd enligt lagen om kompensationsstöd för indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter.

Anslaget budgeteras enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om kompensationsstöd för indirekta kostnader för handeln med utsläppsrätter. Lagens ikraftträdande kräver att Europeiska unionens kommission har godkänt det statliga stöd som lagförslaget inbegriper.

I enlighet med statsminister Sipiläs regeringsprogram införs i Finland ett system för kompensation av utsläppshandelns indirekta kostnader. De i lagen angivna sektorer som är särskilt utsatta för risker för kolläckage kan beviljas stöd som kompensation för det högre elpris som beror på priset på utsläppsrätterna. Storleken på det stöd som betalas beror bl.a. på priset på utsläppsrätterna och stödtagarens elförbrukning eller produktionens storlek.

I enlighet med regeringsprogrammet finansieras stödet med inkomster från auktioneringen av utsläppsrätter. Inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter hanteras i statsfinanserna som inkomster med allmän täckning. Inkomsterna har budgeterats under moment 12.32.99. Det mål som skrivits in i regeringsprogrammet förverkligas när stödbeloppet inte överstiger inkomsterna från auktioneringen av utsläppsrätter.

Målet är att trygga den elintensiva exportindustrins konkurrenskraft.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Införande av en ny stödform: Den elintensiva industrins kompensation för utsläpps- handelns indirekta kostnader	43 000
Sammanlagt	43 000

2017 budget 43 000 000

70. Integration

Förklaring: Verkställigheten av lagen om främjande av integration (1386/2010) stärks på ett sätt som stöder och främjar invandrarnas integrering, sysselsättning och delaktighet i det finska samhället. Genomförandet av statens program för integrationsfrämjande som avses i den lagen säkras, och de mål och åtgärder som tilldelats de olika förvaltningsområdena i programmet följs upp.

För att säkerställa en oavbruten integrationsprocess och garantera att invandrarna i rätt tid får tillgång till sådana tjänster som deras servicebehov förutsätter stärks de inledande tjänsterna för invandrare. En central utgångspunkt vid planeringen av serviceprocessen är att säkerställa att processen löper smidigt och ger goda resultat samt att stärka kopplingen till arbetslivet.

Kärnuppgiften för Kompetenscentret för integration av invandrare, som finns i samband med arbets- och näringsministeriet, är att stödja verkställigheten av lagen om främjande av integration och genomförandet av statens program för integrationsfrämjande och förbättra genomslaget för integrationsverksamheten. Kompetenscentrets verksamhet stöder på ett sektorsövergripande sätt de sakkunnigas arbete hos staten, kommunerna och organisationerna.

Placeringen i kommunerna av personer som får internationellt skydd främjas genom att man effektiviserar systemet med ersättningar till kommunerna och intensifierar samarbetet mellan statsförvaltningens olika aktörer och kommunerna.

Flyktingar som fått uppehållstillstånd och som omfattas av integration

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Asylsökande som beviljats uppehållstillstånd — varav ensamkommande minderåriga som fått uppehållstillstånd	1 879	7 200	4 500
Familjeåterföreningar	112	1 500	800
Kvotflyktingar	412	800	800
Flyktingar sammanlagt	1 078	750	750
Flyktingar som omfattas av den kommunala, kalkylerade ersättningen	3 369	8 750	6 050
Flyktingar som omfattas av den kommunala, kalkylerade ersättningen	6 807	13 201	17 685
Inkvarteringsplatser i familjegrupper och stödboenden sammanlagt	137	1 000	600

I samband med beredningen av budgetpropositionen ställer arbets- och näringsministeriet i samarbete med koncernens övriga resultatområden och för att stärka förutsättningarna för tillväxtpolitiken preliminärt upp följande samhälleliga effektmål för 2017 för resultatområdet för integration:

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Antalet platser anvisade för flyktingar i kommunerna, minst	1 347	9 882	3 500

03. Främjande av invandrades integration och sysselsättning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 091 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för främjande av integration, likabehandling och jämställdhet, till nationell medfinansiering av integrationsfrämjande projekt som finansieras av EU samt till information om integration och integrationsfrämjande verksamhet
- 2) till ett belopp av högst 1 430 000 euro för utgifter som Kompetenscentret för integration för-
anleds exempelvis av att utveckla och verkställa bevakningen av integrationen, den integrations-
främjande verksamheten och de etniska relationerna, utvärdera arbetssätt och verksamhetsmodel-
ler och skapa och befästa god praxis samt för andra utgifter som främjar genomförandet av inte-
grationspolitiken och dess genomslag
- 3) för understöd som beviljas organisationer och andra aktörer för verksamhet som främjar inte-
gration, förebygger och bevakar rasism och etnisk diskriminering och främjar en dialog mellan
olika befolkningsgrupper samt för uppsökande arbete och rådgivningsverksamhet som syftar till
att identifiera offer för människohandel
- 4) till betalning av olycksfallsersättningar och gruppsansvarsförsäkringar för personer som deltar
i frivilliga studier enligt 22 § i lagen om främjande av integration eller i andra åtgärder som främ-
jar människors integration om vilka överenskommits specificerat samt till betalning av de sköt-
selkostnader som Statskontoret tar ut för dem
- 5) för avlöning av personal motsvarande högst två årsverken i uppgifter för viss tid.

Anslaget får också användas till betalning av överföringsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Serviceprocessen och integrationsutbildningen samt övriga tjänster för invand-
rare utvecklas i syfte att främja invandrades integration och sysselsättning. Integrationsutbild-
ningens genomslag förbättras genom att man utvecklar sätten på vilka invandrare styrs till utbild-
ning, testningen av språkkunskaper och innehållet i utbildningen, exempelvis integrationsutbild-
ningsmodeller med koppling till arbetslivet.

Kompetenscentret för integration av invandrare har till uppgift att öka genomslaget vid genom-
förandet av integrationspolitiken. Centrala uppgiftsområden inom Kompetenscentrets verksam-
het är att öka kunskapsbasen inom den integrationsfrämjande verksamheten, utveckla bedöm-
ningen och uppföljningen av verksamhetens resultat samt att utveckla de lokala aktörernas yrkes-

kompetens och kunskaper genom att utvärdera arbetssätt och verksamhetsmodeller, befästa god praxis och klargöra arbetsprocesserna.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Åtgärder som främjar integration och likabehandling och åtgärder som förebygger rasism och etnisk diskriminering	661 000
Kompetenscentret för integration av invandrare (högst)	1 430 000
Sammanlagt	2 091 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansiering av Koulutusportti-systemet och ALPO-registret (överföring till moment 32.01.02)	-155
Sammanlagt	-155

2017 budget	2 091 000
2016 II tilläggsb.	-78 000
2016 budget	2 246 000
2015 bokslut	2 246 000

30. Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 220 958 000 euro.

Anslaget under momentet får användas i enlighet med lagen om främjande av integration (1386/2010) och statsrådets förordning (1393/2011)

1) i fråga om personer som definieras i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration, för kostnader för kalkylerad ersättning som betalas ut i samband med anvisande till en kommun, vägledning, rådgivning och ordnande av annan verksamhet som stöder integration

2) för kostnader som kommunen föranleds av integrationsstöd och utkomststöd, tolkservice, ersättning av specialkostnader och stödjande av återflyttning samt till betalning av hyror under den tid då flyktingar väntar på att flytta till kommunen

3) till ersättning för kostnader som kommunen orsakas av placeringen av en minderårig asylsökande som fått uppehållstillstånd i ett familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet samt för familjevård, stödtjänster för boende och andra åtgärder som kan jämföras med barnskyddstjänster till dess att personen fyller 21 år, samt till betalning av arvode till den företrädare som tingsrätten anvisat den minderåriga

4) till ersättning för kostnader som kommunerna orsakas av integrationsstöd och utkomststöd till återflyttare från det tidigare Sovjetunionen som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 47 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen (301/2004) och av social- och hälsovård som ges dem, samt till kostnader förorsakade av vård av och omsorg om personer som deltog som frivilliga i Finlands krig

5) till ersättning för kostnader som kommunerna orsakas av ordnandet av social- och hälsovårdstjänster och andra tjänster för personer som fallit offer för människohandel och som placerats i eller bor i kommunen

6) för kostnader för den inledande kartläggning som kommunen ordnar enligt 9 och 10 § i lagen om främjande av integration (1386/2010)

7) till ersättning för kostnader som Folkpensionsanstalten orsakas av grundläggande utkomststöd till personer som definieras i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration och till de återflyttare från det tidigare Sovjetunionen som beviljats uppehållstillstånd med stöd av 48 § eller 47 § 1 mom. 1 punkten i utlänningslagen (301/2004).

Anslaget får också användas till betalning av konsumtionsutgifter.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Förklaring: Antalet personer som omfattas av den ersättning som betalas för personer som definieras i 2 § 2 eller 3 mom. i lagen om främjande av integration uppskattas på basis av antalet asylsökande som anlänt till landet under de tre föregående åren och som fått uppehållstillstånd, antalet personer som anlänt till landet genom familjeåterförening och uppskattningen för budgetåret. I fråga om kvotflyktingar uppskattas antalet personer som omfattas av ersättningarna på basis av det antal som anlänt till landet under de fyra föregående åren samt uppskattningen för budgetåret. Flyktingkvoten för 2017 är 750 personer.

I enlighet med 45 § i lagen om främjande av integration betalas kalkylerad ersättning till kommunen för vägledning, rådgivning och ordnande av annan integrationsfrämjande verksamhet för tre år räknat från det år då hemkommunsuppgiften första gången registrerats. För kvotflyktingar betalas ersättningen för fyra år.

På motsvarande sätt som i fråga om flyktingar kan ersättning betalas för sådana personer som fallit offer för människohandel och som beviljats kontinuerligt uppehållstillstånd och bor i kommunen. Kommunerna har möjlighet att hos NTM-centralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter ansöka om ersättning för tillhandahållande av tjänster till följd av en persons ställning som offer för människohandel, när personen i fråga bor i kommunen.

Den inledande kartläggning som görs för invandrare enligt lagen om främjande av integration görs av kommunen eller av arbets- och näringsbyrån. För inledande kartläggning betalas till kommunen en kalkylerad ersättning på 700 euro. Det beräknas att inledande kartläggning kommer att utföras för 2 000 personer.

Det grundläggande utkomststödet sköts av Folkpensionsanstalten från och med den 1 januari 2017. Folkpensionsanstalten ersätts för de kostnader som betalningen av grundläggande utkomststöd orsakar. Ersättningen till kommunerna för integrationsstöd och utkomststöd till flyktingar och återflyttare uppgick 2015 till 27 291 542 euro. Uppskattningsvis 89 % av utgifterna för utkomststöd utgörs av utgifterna för grundläggande utkomststöd.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kostnader för återflyttare	4 083 000
— Utkomststöd 6 mån.	1 184 000
— Utkomststöd 5 år	814 000
— Specialkostnader	1 510 000
— Frände veteraner	575 000

Beräknad användning av anslaget (euro)

Kalkylerade ersättningar för flyktingar (17 685 personer 0—6 år 6 845 €, övriga 2 300 €)	53 751 000
Övriga ersättningar till kommunerna för flyktingar	161 724 000
— Utkomststöd (2 708 €/år/person)	44 035 000
— Specialkostnader (2 054 €/år/person)	39 062 000
— Tolkservice (987 €/år/person)	16 070 000
— Ersättningar för omsorg om minderåriga (9 812 €/år/person)	62 557 000
Kostnader för inledande kartläggning (kalkylerad ersättning 700 €/år/person)	1 400 000
Sammanlagt	220 958 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökat antal personer som omfattas av ersättningar	58 733
Sammanlagt	58 733

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	220 958 000
2016 budget	162 225 000
2015 bokslut	96 667 044

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGS- OMRÅDE

För temporär betalning av förmåner ur allmänna fonden för social trygghet enligt 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten får användas anslag som reserverats för betalning av andra förmåner ur samma fond under följande moment: 33.10.50, 51, 52, 53, 54, 55, 57 och 60 samt 33.20.51, 52 och 56.

Förklaring:

Verksamhetsmiljö

De senaste tio åren har finländarnas välfärd och livskvalitet legat på en fortsatt hög nivå. De socioekonomiska skillnaderna i fråga om hälsa och välfärd är emellertid relativt stora i en internationell jämförelse. Den ökade polariseringen och sociala ojämlikheten innebär en utmaning för såväl den sociala hållbarheten som för stabiliteten i samhället. Sysselsättning, hälsa och välfärd och de tjänster som stöder dem stärker medborgarnas delaktighet och förhindrar marginalisering. Den ändrade åldersstrukturen medför ökade kostnader för den offentliga ekonomin. Samtidigt minskar den arbetsföra befolkningen och samhällsekonomin tillväxtpotential. Invånarnas rörlighet över gränserna ökar och den kulturella mångfalden innanför gränserna ökar.

Välfärd och välstånd skapas med hjälp av arbete och genom en delaktighet som omfattar alla. Finansieringen av det finländska välfärdssamhället baserar sig på en balanserad ekonomisk utveckling som förutsätter ekonomisk tillväxt och strukturella reformer. Social- och hälsovårdsservice, pensioner och det övriga socialskyddet ska kunna erbjudas alla. Villkoret för social och ekonomisk hållbarhet är en hög sysselsättningsgrad, friska och arbetsföra medborgare samt en verkningfull och effektiv social- och hälsovårdsservice.

Social- och hälsopolitiken bidrar till en höjning av sysselsättningsgraden och produktiviteten av arbetet genom att man sörjer för välbefinnandet på arbetsplatserna och arbetstagarnas hälsa och arbets- och funktionsförmåga. Den arbetspensionsreform som träder i kraft vid ingången av 2017 uppmuntrar till längre arbetskarriärer och minskar hållbarhetsunderskottet. I takt med att medborgarnas hälsotillstånd och funktionsförmåga förbättras minskar behovet av social- och hälsovårdstjänster, vilket i sin tur dämpar ökningen i de sociala utgifterna. Målet för servicestrukturen inom social- och hälsovården är att förbättra hållbarheten inom de offentliga finanserna och att tjänsterna ska bli mer klientorienterade, ha bättre effekt och bli mer kostnadseffektiva och integrerade än vad de är i nuläget

Budgetpropositionens utgångspunkter

Regeringen har som mål att lyfta in Finlands ekonomi på ett spår av hållbar tillväxt och förbättrad sysselsättning samt att säkerställa finansieringen av de offentliga tjänsterna och den sociala tryggheten. För att finansieringen av välfärdstjänsterna och inkomstöverföringarna ska kunna tryggas genomförs reformer som förbättrar arbetets produktivitet och gör det mera attraktivt att anställa människor. Tyngdpunkten inom social- och hälsovården är förlagd till förebyggande arbete, smidiga vårdkedjor, en välmående personal och fungerande informationssystem. Syftet med social- och hälsovårdsreformen är att minska hälsoskillnaderna och ha kontroll över kostnaderna. Reformen genomförs som en fullständig horisontal och vertikal integration av tjänsterna samt genom att tillhandahållarnas bärkraft stärks.

Största delen, två tredjedelar, av socialutgifterna finansieras med arbetsgivarnas och arbetstagarernas socialskyddsavgifter, kommunala skattemedel samt klientavgifter. Andelen under social- och hälsovårdsministeriets huvudtitel är något under en femtedel av socialutgifterna. Överföringsutgifterna till hushållen, kommunerna och samkommunerna utgör de största utgiftsposterna under huvudtiteln.

De strategiska målen för regeringsperioden

Enligt regeringens mål för de närmaste tio åren inom prioriteringsområdet hälsa och välfärd ska finländarna må bättre och uppleva att de klarar sig i olika livsskeden. Var och en upplever sig kunna påverka, göra egna val och ta ansvar. Inom social- och hälsovården betonas förebyggande verksamhet samtidigt som vårdkedjorna fungerar smidigt, personalen mår bra och informationssystemen fungerar. I och med reformen ger de gemensamma medlen upphov till mera hälsa och välfärd.

Målen för 2016—2019 (hänvisning till uppföljningsindikatorer inom parentes)

- Främjandet av hälsan och det tidiga stödet har genom lagstiftningsändringar och bättre verkställighet etablerats och gjorts förvaltningsövergripande i beslutsfattandet, servicen och arbetslivet. Hälsa- och välfärdsskillnaderna har minskat (Utveckling av levnadsvanorna)
- Individer i olika åldrar uppmuntras till att ta ansvar för det egna hälsotillståndet och den egna livsföringen. Det offentliga servicelöftet har fastställts inom ramen för samhällets ekonomiska bärkraft. Det finns större utrymme för fungerande alternativ som utgår från individens personliga livssituation (Utveckling av levnadsvanorna)
- Barns och familjers välfärd och egna resurser stärks (Förebyggande tjänster för barnfamiljer)
- De äldres tillgång till tjänster i det egna hemmet har prioriterats. Närståendevården förbättras (Utformningen av tjänster för äldre)
- Social- och hälsovårdsreformen har förbättrat basservicen och informationssystemen (Kostnader för social- och hälsotjänster, Väntetider för social- och hälsotjänster)
- Den sociala tryggheten läggs om så att den är inkluderande och uppmuntrar till arbete (Stöd för partiellt arbetsföras inträde på arbetsmarknaden)
- Färre normer har gjort det lättare att delta i organisationsarbete och frivilligarbete och samhöriheten har ökat (Organisations- och frivilligarbete).

Social- och hälsovårdsministeriet samordnar regeringens jämställdhetspolitik, främjar beaktandet av jämställdhetsperspektivet och integrerar jämställdhetsperspektivet i all beredning och allt beslutsfattande vid statsrådet. Integreringen av jämställdhetsperspektivet underlättas genom stöd som anpassats för de enskilda ministerierna. Genusperspektivet integreras i alla mera omfattande projekt, såsom social- och hälsovårdsreformen. Regeringen och arbetsmarknadens parter genomför beredningen av likalönsprogrammet på trepartsbasis och statsrådets beredning av den jämställdhetsredogörelse som riksdagen krävt fortsätter.

Social- och hälsovårdsministeriet verkställer i tillämpliga delar lagen om regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014) och lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014). Vid fördelningen av Europeiska unionens strukturfondsmedel förhandlas resurserna för riksomfattande projekt inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde fram med det ansvariga ministeriet, dvs. arbets- och näringsministeriet. Resurserna fördelar i enlighet med strukturfondsprogrammet Hållbar tillväxt och jobb 2014–2020 och det säkerställs i dispositionsplanen att de används på ett ändamålsenligt sätt.

Uppföljningsindikatorer 2012—2017

	2012	2013	2014	2015 uppskattning	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Utveckling av levnadsvanorna						
% av åldersgruppen						
— Övervikt hos vuxna	54	55	54	54	54	53
— Berusningsinriktat alkoholbruk hos vuxna	14	12	12	11	11	10
— Vuxna som inte motionerar	25	25	23	26	25	24
— Vuxna som upplever betydande psykisk belastning	14	14	13	13	12	12
— Unga med övervikt	..	16,4	..	15,5	..	14,4
— Unga som är ordentligt berusade minst en gång i månaden	..	12,1	..	9,9	..	9,0
— Unga som sällan motionerar	..	32,1	..	22,4	..	20
Förebyggande tjänster för barnfamiljer						
Familjer/besök under året						
— Intensifierat familjearbete inom barnskyddet (familjer)	..	..	..	9 000 ¹⁾	9 000	8 000
— Familjearbete enligt socialvårdslagen	..	..	..	10 000	11 000	12 000
— Hemvård och vård av barn som ingår i barnskyddet (familjer)	..	..	..	3 000	3 000	2 000
— Hemvård och vård av barn enligt socialvårdslagen (familjer)	..	..	..	9 000	10 000	11 000
— Besök vid mödra- eller barnrådgivningen eller skol- eller studerandehälsovården på grund av behov av särskilt stöd	..	..	..	14 069	25 455	35 000

Uppföljningsindikatorer 2012—2017

	2012	2013	2014	2015 uppskattning	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Utformningen av tjänster för äldre						
I % av personer som fyllt 80 år						
— 80 år fyllda personer som under året vårdats tack vare stödet för närståendevård	5,4	5,5	5,5	5,6	5,7	5,8
— 80 år fyllda klienter som den 30 november omfattades av regelbunden hemvård	16,3	16,6	16,5	17,0	18,0	19,0
— 80 år fyllda klienter som den 31 december omfattades av serviceboende med heldygnsoomsorg för äldre	8,7	9,3	9,8	10,0	10,2	10,4
— 80 år fyllda personer som den 31 december befann sig på ålderdomshem eller i långvarig anstaltsvård på hälsocentral	5,3	4,5	3,9	3,5	3,0	2,5
Kostnader för social- och hälsotjänster						
€/invånare						
— Driftskostnader (defl.)	3 528	3 579	3 621	3 766	3 916	4 073
Väntetider för social- och hälsotjänster						
I % av klienterna						
— Klienter som väntat längre än 3 mån. på en barnskyddsutredning	..	..	10,0	5,7	5	4
— Klienter som väntat längre än 7 dagar på att få komma till läkare inom primärvården	..	53	56	52	48	45
— Klienter som väntat längre än 3 dagar på att få komma till hälsovårdare inom primärvården	..	44	48	32	30	28
— Klienter som väntat längre än 90 dygn inom den specialiserade sjukvården	..	15,2	13,6	14,5	14,0	13,5
Stöd för partiellt arbetsföras inträde på arbetsmarknaden						
Antal						
— Mottagare av rehabiliteringspenning som betalas ut av Fpa	53 127	55 521	56 731	57 292	47 100	48 800
— Mottagare av rehabiliteringspenning under arbetspensionsrehabiliteringsperioden	6 911	8 440	8 674	8 647	8 907	9 177

Uppföljningsindikatorer 2012—2017

	2012	2013	2014	2015	2016 uppskattning	2017 uppskattning
— Personer som gått i del- invalidpension	4 149	5 157	4 842	4 837	4 900	5 000
— Personer som gått i invalid- pension	18 429	17 803	16 405	16 063	16 300	16 200
Organisations- och frivillig- arbete						
— Understöd till samman- slutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd, mn euro	282,2	301,0	308,0	309,3	315,3	317,6

¹⁾ Uppskattning

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 boksut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017	
				1000 €	%
01. Förvaltning	79 565	92 683	95 404	2 721	3
01. Social- och hälsovårds- ministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	30 569	29 008	31 399	2 391	8
02. Omkostnader för besvär- nämnden för utkomst- skyddsärenden (reservationsanslag 2 år)	2 730	2 592	2 536	-56	-2
03. Omkostnader för besvär- nämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)	5 510	5 063	5 102	39	1
04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservations- anslag 2 år)	590	576	563	-13	-2
05. Omkostnader för de barn- skyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	1 031	1 016	1 011	-5	0
06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och väl- färd (reservationsanslag 2 år)	421	16 659	16 085	-574	-3
25. Nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården (reservationsanslag 3 år)	17 330	15 330	16 330	1 000	7

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
29. Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	17 352	18 609	18 671	62	0
66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)	4 032	3 830	3 707	-123	-3
02. Tillsyn	69 832	64 295	59 951	-4 344	-7
03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)	14 441	13 303	12 438	-865	-7
05. Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (reservationsanslag 2 år)	12 613	11 758	10 762	-996	-8
06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)	4 267	4 088	3 879	-209	-5
07. Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)	27 449	25 582	24 308	-1 274	-5
20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)	11 062	8 564	8 564	—	0
(87.) Aktieförvärv (reservationsanslag 3 år)	—	1 000	—	-1 000	-100
03. Forskning och utveckling	101 261	110 570	137 247	26 677	24
04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)	60 412	56 228	49 153	-7 075	-13
25. Ett nationellt genomcentrum och ett nationellt cancercentrum (reservationsanslag 2 år)	—	—	5 800	5 800	0
31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)	—	23 500	56 000	32 500	138
50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)	33 287	25 280	23 222	-2 058	-8
63. Vissa specialprojekt (reservationsanslag 3 år)	7 562	5 562	3 072	-2 490	-45

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
10. Utjämnning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster	3 054 562	3 367 327	4 098 685	731 358	22
50. Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)	10 320	11 300	10 500	-800	-7
51. Barnbidrag (förslagsanslag)	1 377 800	1 383 000	1 360 500	-22 500	-2
52. Vissa familjeförmåner som ska ersättas av staten (förslagsanslag)	2 904	3 300	4 600	1 300	39
53. Militärunderstöd (förslagsanslag)	17 100	18 400	16 500	-1 900	-10
54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)	924 300	1 042 100	1 268 500	226 400	22
55. Underhållsstöd (förslagsanslag)	202 278	214 100	213 500	-600	0
56. Tolktjänster för gravt handikappade (förslagsanslag)	41 500	44 800	46 900	2 100	5
57. Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)	326 061	330 847	830 938	500 091	151
60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)	152 300	319 480	346 747	27 267	9
20. Utkomstskydd för arbetslösa	2 830 324	2 859 784	2 806 840	-52 944	-2
31. Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)	22 893	31 784	26 840	-4 944	-16
50. Statsandel till inkomstrelaterad dagpenning (förslagsanslag)	1 083 357	1 087 000	1 086 000	-1 000	0
51. Statsandel till grunddagpenning (förslagsanslag)	234 065	214 000	112 000	-102 000	-48
52. Statsandel till arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)	1 368 000	1 394 000	1 503 000	109 000	8
55. Statsandel till vuxenutbildningsstöd (förslagsanslag)	73 000	90 000	53 000	-37 000	-41
56. Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)	49 009	43 000	26 000	-17 000	-40

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
30. Sjukförsäkring	1 201 298	1 174 650	1 918 000	743 350	63
(28.) Omkostnader för en nationell kontaktpunkt och tjänsteutbudsrådet för hälso- och sjukvården (reservationsanslag 2 år)	1 272	—	—	—	0
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)	1 200 026	1 174 650	1 918 000	743 350	63
40. Pensioner	4 494 150	4 478 300	4 525 300	47 000	1
50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)	60 400	59 400	60 100	700	1
51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	624 800	644 600	660 000	15 400	2
52. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare (förslagsanslag)	90 300	122 500	149 000	26 500	22
53. Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier (förslagsanslag)	2 418	5 500	12 200	6 700	122
54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)	13 670	15 000	15 000	—	0
60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)	3 702 562	3 631 300	3 629 000	-2 300	0
50. Stöd till veteranerna	236 416	235 865	226 896	-8 969	-4
30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)	1 085	1 450	1 450	—	0
50. Fronttillägg (förslagsanslag)	24 891	20 460	16 000	-4 460	-22
51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)	110 688	117 904	104 500	-13 404	-11

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
52. Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalida och dem som blivit invalida på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)	62 500	60 000	57 000	-3 000	-5
53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalida (reservationsanslag 2 år)	3 100	3 100	3 100	—	0
54. Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän (reservationsanslag 2 år)	55	55	50	-5	-9
55. Vissa utgifter för rehabilitering (reservationsanslag 2 år)	3 500	3 500	3 500	—	0
56. Utgifter för rehabilitering av frontveteranerna (reservationsanslag 2 år)	20 988	17 988	37 688	19 700	110
57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteranerna (reservationsanslag 2 år)	9 608	11 408	3 608	-7 800	-68
60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård	200 058	203 790	181 760	-22 030	-11
30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)	500	500	500	—	0
31. Understöd till kommunerna för servicestrukturreformen inom social- och hälsovården och för vissa andra utgifter (reservationsanslag 3 år)	2 300	2 200	5 600	3 400	155
32. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå (fast anslag)	21 700	18 000	15 000	-3 000	-17

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
33. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)	101 169	92 570	94 140	1 570	2
34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rätts- psykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)	9 588	15 200	15 200	—	0
36. Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)	480	480	480	—	0
40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopter- verksamheten (reservationsanslag 3 år)	29 071	28 990	28 990	—	0
(50.) Statsunderstöd för kostnaderna för grundande av ett barnsjukhus som tillhandahåller riksomfattande offentlig hälsovård (reservationsanslag 2 år)	15 000	25 000	—	-25 000	-100
52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)	11 550	11 550	13 550	2 000	17
63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)	2 400	3 000	2 000	-1 000	-33
64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)	6 300	6 300	6 300	—	0
70. Hälsa och funktionsförmåga främjas	19 202	25 420	34 478	9 058	36
20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)	11 790	18 790	27 990	9 200	49
21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)	850	780	750	-30	-4

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)	660	590	580	-10	-2
50. Hälsöfrämjande verksamhet (reservationsanslag 3 år)	2 930	2 430	2 330	-100	-4
51. Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård (reservationsanslag 3 år)	1 900	1 900	1 900	—	0
52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (reservationsanslag 2 år)	1 072	930	928	-2	0
80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare	185 080	186 640	178 290	-8 350	-4
40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för lantbruksföretagare (förslagsanslag)	166 040	168 600	159 300	-9 300	-6
41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)	2 600	2 600	2 550	-50	-2
42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)	300	300	300	—	0
50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarserVICEN för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (fast anslag)	16 140	15 140	16 140	1 000	7

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd	309 300	315 300	317 600	2 300	1
50. Understöd till samman- slutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (reservations- anslag 3 år)	309 300	315 300	317 600	2 300	1
Sammanlagt	12 781 047	13 114 624	14 580 451	1 465 827	11

Det totala antalet anställda
(årsv.)¹⁾

3 355   3 437   3 285

¹⁾ Antalet årsverken innehåller inte den andel som gäller Arbetshälsoinstitutet. År 2016 uppgår den avgiftsbelagda verksamhetens andel till 1 128 årsverken och den samfinansierade verksamhetens andel till 174 årsverken.

01. Förvaltning

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består av omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet, besvärnämnden för utkomstskyddsärenden, besvärnämnden för social trygghet och för statens sinnessjukhus, barnskyddsenheter och enheten för hälso- och sjukvård för fångar som lyder under Institutet för hälsa och välfärd samt av vissa andra utgifter.

De verksamhetspolitiska målen för social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde anges i motiveringen till huvudtiteln. Utgångspunkten är styrningen på politisk nivå, och riktlinjerna för denna ingår i regeringsprogrammet.

Social- och hälsovårdsministeriet leder och styr utvecklingen av den sociala tryggheten och social- och hälsovårdsservicen samt främjandet av välfärd och hälsa. Ministeriet fastställer riktlinjerna för social- och hälsovårdspolitiken, bereder de centrala reformerna och styr genomförandet och samordningen av dem. Besvärnämnden för utkomstskyddsärenden och besvärnämnden för social trygghet har som mål att meddela sina klienter rättvisa, motiverade och enhetliga beslut inom rimlig tid. Statens sinnessjukhus tillhandahåller vård- och undersökningstjänster inom specialiteten rättspsykiatri för hela landet. Statens barnskyddsenheter har som uppgift att tillhandahålla sådan öppen vård, vård utom hemmet och eftervård som avses i barnskyddslagen. Enheten för hälso- och sjukvård för fångar har som uppgift att tillhandahålla hälso- och sjukvård för fångar.

01. Social- och hälsovårdsministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 31 399 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) för anordnande av huvudfesten på den nationella veterandagen
- 2) till betalning av utgifter för beredskapen med tanke på det medicinska räddningsväsendet och undantagsförhållanden och anskaffningar av anordningar och inventarier i samband härmed
- 3) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som social- och hälsovårdsministeriet godkänner
- 4) till kostnader för att inrätta en informationstjänst för jämställdhet
- 5) för att översätta allmänt bindande kollektivavtal till svenska.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet genomför målen i regeringsprogrammet och ministeriets strategiska riktlinjer med hjälp av sakkunskapen vid ämbetsverk och inrättningar och i enlighet med målen i resultatavtalen.

För den avgiftsbelagda verksamhetens del baserar sig social- och hälsovårdsministeriets budget delvis på nettobudgetering. De inkomster som intäktsförs under omkostnadsmomentet utgörs av inkomster av läkemedelsprisnämndens avgiftsbelagda prestationer och inkomster av arbetarskyddsförvaltningens avgiftsbelagda prestationer enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och av ersättningar enligt 45 § i lagen om penningautomatunderstöd (1056/2001) för övervakning och styrning av penning spelbolagets verksamhet samt av ersättningar som med stöd av social- och hälsovårdsministeriets förordning om ersättning för kostnaderna för uppföljningen av och forskningen kring spelberoende (381/2002) tas ut hos penning spelssammanslutningarna för uppföljningen av och forskningen kring de problem som orsakas av deltagande i lotterier.

Social- och hälsovårdsministeriet har uppställt följande preliminära resultatmål för sin verksamhet år 2017:

Funktionell effektivitet

— redovisning, kostnadsberäkning och annan uppföljning utvecklas i samarbete med övriga förvaltningsområden inom ramen för informationssystemet Kieku

— målet för den avgiftsbelagda verksamheten, vilken är av relativt liten omfattning, är kostnadsvarsvarighet för de offentligrättsliga prestationerna och lönsamhet för de företagsekonomiska prestationerna.

Produktion och kvalitetsledning

— ministeriet genomför och följer upp spetsprojekt som ingår i regeringsprogrammet och andra projekt som ministeriet ansvarar för, såsom projektet för utveckling av nationella elektroniska datasystem (Kanta och Tikesos)

— den lagreform som gäller ordnande, finansiering, utveckling och övervakning av social- och hälsovårdsservice bereds

— samarbetet mellan forsknings- och utvecklingsinstitutionerna utökas

- integreringen av jämställdhetsperspektivet fortsätter
- utvärderingen av lagstiftningens verkningar konsolideras.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

— utvecklandet av social- och hälsovårdsministeriets personal och personalstruktur fortsätter med beaktande av de uppställda målen för utveckling av ministeriets produktivitet och av minskningen av omkostnaderna på ett sådant sätt att de resurser och det kunnande som ministeriets kärnuppgifter kräver säkerställs

— arbetstillfredsställelseindex överstiger 3,6 (på en skala från 1—5) (målet för 2016 var 3,6 och utfallet för 2015 var 3,6)

— sjukfrånvaron är högst 7,5 dagar/årsverke (målet för 2016 var 7,5 och utfallet för 2015 var 8,6).

Inkomster som inflyter av EU-projekt och från övriga internationella instanser beräknas uppgå till 5 000 euro och motsvarande bruttoutgifter till 5 000 euro.

Utgifter per resultatområde (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Ledningen och de särskilda enheterna	4 907	4 562	4 554
Stödet för ledningen			
Förvaltnings- och planeringsavdelningen	8 289	7 707	11 704
Försäkringsavdelningen	2 758	2 565	2 473
Avdelningen för främjande av välfärd och hälsa	5 222	4 855	4 682
Avdelningen för social- och hälsovårdstjänster	5 915	5 500	5 303
Arbetskyddsavdelningen	4 108	3 819	3 683
Sammanlagt	31 199	29 008	31 399

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	36 486	34 208	39 874
Bruttoinkomster	5 287	5 200	8 475
Nettoutgifter	31 199	29 008	31 399
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	8 578		
— överförs till följande år	7 949		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Administration av understödsverksamheten	3 375
En specialsakkunnig på hälsoområdet vid Finlands ständiga representation i Genève (överföring från moment 24.01.01)	294
Frågor som gäller dispens från begränsningen av kommunernas investeringar (2 årsv.)	160

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Aterföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 23.01.01)	255
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-10
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-254
Löneglidningsbesparing	-170
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-150
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-198
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-38
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-384
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-180
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-244
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-21
Nivåförändring	-44
Sammanlagt	2 391

2017 budget	31 399 000
2016 II tilläggsb.	-244 000
2016 budget	29 008 000
2015 bokslut	30 569 000

02. Omkostnader för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 536 000 euro.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har uppställt följande resultatmål för besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden för 2017. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Effekt

Besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden är första besvärinstans för ändringssökande inom sitt ansvarsområde och främjar medborgarnas rättssäkerhet genom enhetliga och rättvisa beslut. Målet är att förkorta behandlingstiden.

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
<i>Funktionell effektivitet</i>			
Beslutspris (euro/avgörande)	261	232	192
Produktiviteten av arbetet (avgöranden/årsv.)	310	362	395
<i>Produktion och kvalitetsledning</i>			
Anhängiggjorda besvärärenden	13 211	14 000	14 000
Avgjorda ärenden	10 091	12 500	15 000
Behandlingstid för besvären (mån.)	7,5	8	7

Produktiviteten av arbetet har räknats ut på basis av följande uppskattningar: 15 000 beslut och 38 årsverken. Priset på ett beslut har räknats ut utgående från 15 000 beslut och ett anslag på 2 536 000 euro.

Besvärsnämndens prestationer, dvs. beslut som meddelas med anledning av besvär och ansökningar om undanröjande av beslut, är avgiftsfria.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens kunnande tryggas. Med hjälp av enkäter om arbetstrivsel följer man regelbundet upp hur besvärsnämndens ledningssystem fungerar, vilken förmännens ledarförmåga är samt personalens välbefinnande i arbetet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behandlingen av det ökade antalet ärenden och återställande av ärendebalansen (bortfall av ett tillägg av engångsnatur)	-350
Ökningen i antalet ärenden	476
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-22
Löneglidningsbesparing	-8
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-11
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-3
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-29
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-16
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-17
Nivåförändring	-76
Sammanlagt	-56

2017 budget	2 536 000
2016 II tilläggsb.	93 000
2016 budget	2 592 000
2015 bokslut	2 730 000

03. Omkostnader för besvärsnämnden för social trygghet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 102 000 euro.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har uppställt följande resultatmål för besvärsnämnden för social trygghet år 2017. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Effekt

Besvärsnämnden för social trygghet är första besvärinstans för ändringssökande inom sitt ansvarsområde i alla ärenden som behandlas av Folkpensionsanstalten, med undantag för studiestödet och utkomstskyddet för arbetslösa, och främjar medborgarnas rättssäkerhet i alla ärenden som gäller utkomst genom att så snabbt som möjligt producera riktiga, enhetliga och rättvisa beslut. Målet är att förkorta behandlingstiden.

Verksamhetens resultat

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
<i>Produktivitet och lönsamhet</i>			
Beslutspris (euro/avgörande)	191	201	190
Produktiviteten av arbetet (avgöranden/årsv.)	433	400	419
<i>Produktion och kvalitetsledning</i>			
Anhängiggjorda besvärärenden	22 000	22 000	27 000
Avgjorda ärenden	28 523	28 000	28 000
Behandlingstid för besvären (mån.)	7	9	8,5

Produktiviteten av arbetet har räknats ut utifrån uppskattningsvis 31 000 avgöranden och 74 årsverken. Beslutspriset har räknats ut utifrån 31 000 avgöranden och ett anslag på 5 102 000 euro.

Beslut som meddelas med anledning av besvär som anförts hos besvärsnämnden är avgiftsfria.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Besvärsnämndens verksamhet effektiviseras och arbetsprocesserna utvecklas och förbättras ytterligare. Dessutom utvecklas personalens arbete för att öka uppgifternas kravnivå och utmaningen i arbetet och besvärsnämndens personalstruktur revideras i enlighet med besvärsnämndens nya uppgifter. Arbetet med att stärka arbetshälsan fortsätter i enlighet med arbetsplatsutredningen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Behandlingen av det ökade antalet ärenden och återställande av ärendebalansen (bortfall av ett tillägg av engångsnatur)	-550
Ökningen i antalet ärenden	699
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-41
Löneglidningsbesparing	-27
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-22
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-6
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-53
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-29
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-33
Nivåförändring	101
Sammanlagt	39

2017 budget	5 102 000
2016 II tilläggsb.	167 000
2016 budget	5 063 000
2015 bokslut	5 510 000

04. Omkostnader för statens sinnessjukhus (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 563 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskapligt forskningsarbete och universitetsundervisning samt övriga omkostnader
- 2) till betalning av utgifter som föranleds av variationen i efterfrågan på de tjänster som tillhandahålls av den psykiatriska vårdenheten för farliga och svårbehandlade barn och unga
- 3) till betalning av utgifter som motsvarar jordbruksstöden
- 4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av sjukhusen.

Förklaring: Utgifterna för statens sinnessjukhus täcks till största delen med de ersättningar som kommunerna betalar. De ersättningar som kommunerna ska betala prissätts enligt de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Klientavgifterna tas ut enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

De resultatmål som uppställs för statens sinnessjukhus anges i de resultatavtal för 2017 som statens sinnessjukhus ingår med Institutet för hälsa och välfärd.

Verksamhetens resultat

Inom verksamheten vid sjukhusen ligger tyngdpunkten i allt högre grad på rättspsykiatriskt specialkunnande, och vetenskaplig forskning till stöd för vårdverksamheten utförs och utnyttjas förlöpande. Kvaliteten på vården och uppföljningen av vårdresultaten uppmärksammas fortsättningsvis genom att de terapeutiska färdigheterna förbättras. Vården utvecklas så att tvångsåtgärder behövs i så liten utsträckning som möjligt. Dessutom förbättras mätmetoderna och systemen för uppföljning av verksamheten.

Verksamhetens produktivitet förbättras genom att man utvecklar multiprofessionella arbetsätt samt arbetsledning som bättre motsvarar de krav som ställs bl.a. på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård. Statens sinnessjukhus bedriver effektiv och resultatrik verksamhet och utvecklar samtidigt verksamhetens kvalitet. Kostnaderna täcks med intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens sinnessjukhus (1 000 euro) och sjukhusens årsverken

	2015 utfall	2015 årsv.	2016 uppskattning	2016 årsv.	2017 uppskattning	2017 årsv.
Omkostnadsanslag	650	9	576	6	563	8
Företagsekonomiska prestationer	55 613	801	57 328	809	56 871	804
Utomstående finansiering sammanlagt	560	2	-	-	-	-
Sammanlagt	56 823	812	57 904	815	57 434	812

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	56 763	57 904	57 434
Bruttoinkomster	56 113	57 328	56 871
Nettoutgifter	650	576	563
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	502		
— överförs till följande år	442		

Utveckling av produktiviteten vid sinnessjukhusen (antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar/årsverke)

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	196,73	196,14	196,14
Ungdomsavdelningen vid Niuvanniemi sjukhus	95,59	92,32	92,32
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	194,84	181,94	181,94

Uppskattad utveckling av resurshushållningen vid sinnessjukhusen (totala kostnader/antal fakturerade vård- och sinnesundersökningsdagar)

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Vuxenavdelningarna vid Niuvanniemi sjukhus	352,20	359,93	359,93
Ungdomsavdelningen vid Niuvanniemi sjukhus	805,33	849,27	849,27
Vuxenavdelningarna vid Gamla Vasa sjukhus	391,18	398,28	398,28

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	55 856	56 983	56 592
— övriga intäkter	257	345	279
Intäkter sammanlagt	56 113	57 328	56 871
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	55 848	56 917	56 595
— andel av samkostnader	915	987	839
Kostnader sammanlagt	56 763	57 904	57 434

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-650	-576	-563
Kostnadsmotsvarighet, %	99	99	99

Sinnessjukhusen beräknas tillhandahålla sina klienter bl.a. följande prestationer

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Vårddygn för vårdpatienter	140 868	139 943	139 943
Sinnesundersökningsvårddygn	3 751	4 532	4 532
Sinnesundersökningar	61	78	78
Vård dagar vid vårdenheten för minderåriga	4 461	4 658	4 682
Sinnesundersökningsvårddygn vid vårdenheten för minderåriga	269	110	110
Sinnesundersökningar vid vårdenheten för minderåriga	5	2	2

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Utvecklandet av personalen och personalens arbetsförmåga stöds genom att bl.a. vårdmetoderna utvecklas så att de bättre motsvarar de krav som ställs på högspecialiserad psykiatrisk sjukvård samt genom att arbetsledningssystemet och programmen för välbefinnande i arbetet effektiviseras. Målet är att minska antalet sjukdagar och förbättra arbetshälsoindex. Inom personalutvecklingen avsätts resurser för sådan på personal- och utbildningsplanen baserad yrkesinriktad fortbildning vars centrala teman är bland annat kurser som ger psykologisk beredskap, kurser i biologi och farmakologi och utbildning som syftar till att minska användningen av tvångsmedel. Fortbildningen finansieras huvudsakligen med intäkterna av den avgiftsbelagda verksamheten.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-3
Sammanlagt	-13

2017 budget	563 000
2016 budget	576 000
2015 bokslut	590 000

05. Omkostnader för de barnskyddsenheter som lyder under Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 011 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till utveckling av skolhemmen och fängelsets familjeavdelning innehållsmässigt samt stödjande av verksamheten och utvecklande av förhållandena

- 2) till utjämnande av den årliga variationen i efterfrågan på elevvårds- och elevplatser samt platser vid fängelsets familjeavdelning
- 3) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk
- 4) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av skolhemmen och fängelsets familjeavdelning
- 5) till betalning av månadspeng för elever vid skolhem och till betalning av måltidsersättningar till deras föräldrar
- 6) till förbättring av skolhemmens lokaler.

Förklaring: Utgifterna för statens skolhem täcks huvudsakligen med de ersättningar som kommunerna betalar. På finansieringen av den grundläggande undervisning som ges vid skolhemmen och av annan verksamhet i anslutning till undervisningen tillämpas bestämmelserna i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009). Finansieringssystemet grundar sig på kalkylerade priser per enhet som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer och statsrådet fastställer på förhand för följande år. De ersättningar som betalas till eleverna och deras föräldrar grundar sig på barnskyddslagen (417/2007), barnskyddsförordningen (1010/1983) och socialvårdslagen (710/1982).

De ersättningar som kommunerna ska betala prissätts enligt de företagsekonomiska grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

De mål som uppställs för statens skolhem anges i de resultatavtal för 2017 som statens skolhem ingår med Institutet för hälsa och välfärd.

Effekt

Man kommer att förbättra verksamhetens effektivitet vid statens skolhem genom att utveckla den administrativa strukturen i en mera koncernmässig riktning och genom att modernisera serviceproduktionens driftsmässiga och fysiska strukturer. Vid utvecklingen av verksamheten vid skolhemmen fästs allt större vikt fästs vid att hjälpa barn och unga med missbruksproblem och problem med den mentala hälsan, bland annat genom utbildning av personalen. Forsknings- och utvecklingsarbetet vid skolhemmen styr och verifierar bedömningen av verksamhetens genomslag. De uppgifter man får med hjälp av forsknings- och utvecklingsprojekten inverkar på utvecklandet av barnskyddet på såväl nationell som internationell nivå. Det elektroniska kvalitetsledningssystemet och den mätare för genomslagskraft som ingår i informationssystemet för klientuppgifter utnyttjas för att utveckla verksamhetens kvalitet och kvalitetstänkandet. Möjligheterna till erfarenheter av tidig växelverkan i en trygg miljö samt till god vård och omsorg för de barn som är placerade vid fängelsets familjeavdelning tryggas. Familjeavdelningsarbetets effektivitet följs upp och verksamheten utvecklas så att den motsvarar de ändrade behoven hos klienterna, dvs. kommunerna.

Verksamhetens resultat

Skolhemmen fungerar effektivt, ekonomiskt och klientinriktat och deras kvalitet och kostnadseffektivitet förbättras. Kostnaderna täcks med intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten.

Finansieringsstrukturen för statens skolhem (1 000 euro) och skolhemmens årsverken

	2015 utfall	årsv.	2016 ordinarie budget	årsv.	2017 budgetprop.	årsv.
Omkostnadsanslag	1 027	5,5	1 016	5,5	1 011	5,5
Företagsekonomiska prestationer (omfattar utbildningsstyrelsens finansieringsandel)	19 430	292,5	20 820	264,5	20 820	264,5
Sammanlagt	20 457	298,0	21 836	270,0	21 831	270,0

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	20 457	21 836	21 831
Bruttoinkomster	19 430	20 820	20 820
Nettoutgifter	1 027	1 016	1 011
Poster som överförs			
— överförs från föregående år		1	
— överförs till följande år		4	

Vid dimensioneringen av anslaget har de jordbruksstöd som erhålls i form av utomstående finansiering beaktats.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (företagsekonomiska prestationer, 1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	17 756	18 556	18 556
— övriga intäkter	3 091	3 674	3 674
Intäkter sammanlagt	20 847	22 230	22 230
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 417	1 410	1 410
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	21 073	21 808	21 808
— andel av samkostnader	375	422	422
Kostnader sammanlagt	21 448	22 230	22 230
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-601	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	97	100	100

Intäkterna av skolhemmens avgiftsbelagda verksamhet täcker 100 % av deras kostnader. Det beräknas att skolhemmen tillhandahåller bl.a. följande tjänster i form av avgiftsbelagd service för sina klienter:

Vissa klientinriktade prestationer inom den avgiftsbelagda verksamheten vid skolhemmen

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Vårddygn	38 326	32 688	32 688
Vårddygn inom den särskilda omsorgen	5 973	5 645	5 645
Skoldagar	27 929	21 879	21 879
Eftervårdsdygn	8 112	8 419	8 419
Fängelsets familjeavdelning	1 933	1 933	1 933

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Personalens möjligheter att orka i arbetet stärks genom regelbunden arbetsledning och stöd när det gäller fortbildning.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-5
Sammanlagt	-5

2017 budget	1 011 000
2016 budget	1 016 000
2015 bokslut	1 031 000

06. Omkostnader för enheten för hälso- och sjukvård för fångar som är underställd Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 16 085 000 euro.

Anslaget får även användas

- 1) till betalning av utgifter på grund av fluktuationer i efterfrågan på hälso- och sjukvårdstjänster för fångar
- 2) till anskaffning av köpta tjänster för hälso- och sjukvård för fångar
- 3) till betalning av sådana kostnader som uppkommer för Institutet för hälsa och välfärd på grund av allmän förvaltning och styrning av hälso- och sjukvården för fångar
- 4) till utveckling av hälso- och sjukvården för fångar och dess verksamhetsomgivning
- 5) till betalning av utgifter som föranleds av vetenskaplig forskning
- 6) till utveckling av regionala och internationella samarbetsnätverk.

Förklaring: Enheten för hälso- och sjukvård för fångar har från och med den 1 januari 2016 överförs till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Brottsförmyndigheten svarar också i fortsättningen för hyrorna för de lokaler som används för hälso- och sjukvården för fångar och de kostnader de ger upphov till.

Effektivitet

Programmet för utveckling av hälso- och sjukvården för fångar har inletts. Syftet med programmet är bland annat att förbättra verkningsfullheten hos och kvaliteten på hälso- och sjukvårdstjänsterna för fångar, intensifiera samarbetet med fängelsernas psykologer, socialarbetare och missbrukararbetare och säkra kontinuiteten i vården också efter att fångarna frigetts.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

"Centraliserad bokföring"-besparing (regeringsprogr. 2015) (omfördelats från moment 25.40.01)	-7
"Från upphandling till betalning"-besparing (regeringsprogr. 2015) (omfördelats från moment 25.40.01)	-34
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-107
Löneglidningsbesparing	-40
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-17
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-153
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-79
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-137
Sammanlagt	-574

2017 budget	16 085 000
2016 II tilläggsb.	-137 000
2016 budget	16 659 000
2015 bokslut	421 000

25. *Nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 16 330 000 euro.

Anslaget får användas

1) till strategisk planering och operativ planering och styrning (SHM, Institutet för hälsa och välfärd) av nationella elektroniska datasystem för social- och hälsovården (KanTa-projektet och nationella elektroniska klientdatasystem inom social- och hälsovården)

2) till uppgörande och upprätthållande av nationella specifikationer i anslutning till Kana-projektet (Institutet för hälsa och välfärd, FPA)

3) till betalning av ersättning till Folkpensionsanstalten enligt lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och lagen om elektroniska recept (61/2007) för utveckling av Kanta-tjänsten (den nationella elektroniska arkiveringstjänsten för patientuppgifter, Receptcentret, den nationella arkiveringstjänsten för socialvården samt den tjänst som ger medborgarna möjlighet att ta del av egna recept- och klientuppgifter och uträtta receptärenden elektroniskt, patientens informationshanteringstjänst, recepttjänsten och de elektroniska tjänster och datalager som är avsedda för medborgarna) (FPA)

4) till beviljande av statsunderstöd för effektivisering av infrastrukturen för den regionala hälso- och sjukvården och informationsinfrastrukturen (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)

5) till samordningen av utvecklingssamarbetet kring och styrningen, ibruktagandet och spridningen av elektroniska tjänster och informationssystem (SHM, institutet för hälsa och välfärd)

6) till den strategiska planeringen och styrningen av förändringsprogrammet Sotedigi samt den operativa planeringen och styrningen av programmet (SHM, Institutet för hälsa och välfärd)

7) till avlönande av personal motsvarande högst 35 årsverken per år för beredningen av social- och hälsovårdsreformen, den strategiska och operativa planeringen och styrningen av nationella elektroniska klientdatasystem, uppgörande och upprätthållande av nationella specifikationer samt utvecklande och ibruktagande av elektroniska tjänster och informationssystem (SHM, Institutet för hälsa och välfärd).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för beredningen av social- och hälsovårdsreformen och för den strategiska planeringen och styrningen av den informationsförvaltning och de IKT-tjänster som sammanhänger med den inklusive nationella elektroniska klientdatasystem och elektroniska tjänster. Det är Folkpensionsanstaltens uppgift att inrätta ett elektroniskt klientdataarkiv i enlighet med lagen om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007) och lagen om elektroniska recept (61/2007).

Den operativa enheten vid Institutet för hälsa och välfärd koordinerar utformningen, den operativa styrningen, verkställandet och utvecklandet av nationella elektroniska datasystem för social- och hälsovården på nationell nivå och motsvarande arbete inom socialvården samt samarbetet på EU-nivå. Tyngdpunkten i fråga om finansieringen är förlagd till beredningen av social- och hälsovårdsreformen och till byggandet av det elektroniska klientdatasystemet för socialvården och elektroniska tjänster för medborgarna i enlighet med den kommande lagstiftningen. Avsikten är att anslaget också ska användas till betalning av statsbidrag till kommuner och samkommuner samt vid behov till andra parter för en klarare strukturering och effektivisering av den lokala och regionala infrastrukturen då det gäller social- och hälsovårdens datasystem som helhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Finansieringen av det riksomfattande programmet SoteDigi	3 000
Sparbeslut	-2 000
Sammanlagt	1 000
2017 budget	16 330 000
2016 budget	15 330 000
2015 bokslut	17 330 000

29. *Mervärdesskatteutgifter inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas 18 671 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av den mervärdesskatt som ingår i köp av sådana tjänster som anskaffats i Finland och använts för närområdessamarbete.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	62
Sammanlagt	62

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	18 671 000
2016 budget	18 609 000
2015 bokslut	17 351 886

66. Internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 707 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av internationella organisationers och inrättnings medlemsavgifter, finansiella bidrag och utgifter för stödjande av speciella program.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av kalkylen för internationella medlemsavgifter och finansiella bidrag	-123
Sammanlagt	-123

2017 budget	3 707 000
2016 budget	3 830 000
2015 bokslut	4 032 000

02. Tillsyn

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranleds av omkostnaderna för de inrättningar som bedriver lagstadgad tillsyn inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, omkostnaderna för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet och av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak samt av genomförandet av spetsprojekten och reformerna inom ramen för det strategiska målet välfärd och hälsa i regeringsprogrammet. Tillsynsinrättningarna är Strålsäkerhetscentralen, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet och regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet. Tillsynen över den rättsmedicinska verksamheten sköts av Institutet för hälsa och välfärd. Kommunerna är ansvariga för hälsoövervakningsverksamheten.

Av de strategiska målen för regeringsperioden omfattar tillsynsinrättningarnas verksamhet följande:

— främjandet av hälsan och det tidiga stödet har genom lagstiftningsändringar och bättre verkställighet etablerats och gjorts förvaltningsövergripande i beslutsfattandet, servicen och arbetslivet. Hälso- och välfärdsskillnaderna har minskat.

— individer i olika åldrar uppmuntras till att ta ansvar för det egna hälsotillståndet och den egna livsföringen. Det offentliga servicelöftet har fastställts inom ramen för samhällets ekonomiska bärkraft. Det finns större utrymme för fungerande alternativ som utgår från individens personliga livssituation

— barns och familjers välfärd och egna resurser stärks (Förebyggande tjänster för barnfamiljer)

— de äldres tillgång till tjänster i det egna hemmet har prioriterats. Närståendevården förbättras

— social- och hälsovårdsreformen har förbättrat basservicen och informationssystemen.

Med hjälp av ett genomförandeprogram för rationell läkemedelsbehandling har man dessutom för avsikt att förbättra den integrerade vården av patienter, förbättra människors funktionsförmåga och skapa förutsättningar för kostnadseffektiv läkemedelsbehandling ur såväl patientens som samhällets synvinkel.

Effektivitet

— garanterande av rättssäkerheten och av att lagstiftningen följs

— behandling av tillstånds-, registrerings- och tillsynsärenden på ett sakkunnigt sätt och i enlighet med god förvaltningssed

— säkerställande av att förhandstillsynen håller en sådan servicenivå som lagstiftningen förutsätter.

03. Strålsäkerhetscentralens omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 12 438 000 euro.

Av anslaget får högst 1 500 000 euro användas för samarbete mellan Finland och Ryssland om strål- och kärnsäkerhet:

1) till sådana projekt för främjande av strål- och kärnsäkerheten som genomförs tillsammans med i första hand Ryska federationens kärnsäkerhetsmyndigheter och verksamhetsutövare

2) till betalning av statens överföringsutgifter i anslutning till strål- och kärnsäkerhetssamarbetet.

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Strålsäkerhetscentralen för 2017. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Effektmål och verksamhetsmål

- inga olyckor eller sådana allvarliga incidenter som äventyrar säkerheten inträffar vid användningen av strålning; arbetstagarnas stråldoser hålls under den fastställda gränsen för personlig stråldos i de situationer där strålningsexponeringen är planerad
- inga olyckor eller sådana allvarliga incidenter som äventyrar säkerheten inträffar vid finländska kärnkraftverk
- utsläppen av radioaktiva ämnen i miljön från kraftverken och gruvorna är mycket låga vid normal drift
- behandlingen, upplagringen och slutförvaringen av kärnavfall planeras och genomförs på ett sådant sätt att avfallsmängden blir så liten som möjligt
- verksamheten i anslutning till kärnämneskontrollen sker i enlighet med internationella avtal
- kriminell verksamhet riktad mot kärnkraftverk, kärnmaterial och användning av strålning som ger upphov till allvarlig skada förhindras effektivt
- den genomsnittliga effektiva strålningsdos som används i vårt land minskar
- Strålsäkerhetscentralen är oavbrutet informerad om strålningsnivån i miljön
- beredskapsverksamheten inleds 15 minuter efter den första informationen om en avvikande incident
- kommunikationen om incidenter i anslutning till strål- och kärnsäkerhet sker på eget initiativ och är objektiv, öppen och omedelbar
- de offentligrättsliga prestationerna uppfyller villkoren för kostnadsmotsvarighet Den avgiftsbelagda serviceverksamheten är lönsam
- personalens kompetens och yrkesskicklighet är av hög klass och den tid som personalen använder för utbildning uppgår till 3—4 % av den totala arbetstiden. Antalet frånvarodagar till följd av egen sjukdom eller olycksfall är under 7,5 per årsverke.

Strålsäkerhetscentralens finansieringsstruktur (1 000 euro) och årsverken

	2015 utfall	2016 årsv. ordinarie budget	2017 årsv. budgetprop.	2017 årsv. budgetprop.	2017 årsv.	
Budgetfinansiering	13 344	82	13 303	76	12 438	76
Avgiftsbelagd verksamhet	24 814	234	32 638	255	34 762	261
Samfinansierad verksamhet	1 314	14	300	6	160	4
Sammanlagt	39 472	330	46 241	337	47 360	341

Strålsäkerhetscentralens kostnader och årsverken (1 000 euro) resultatområdesvis

	2015 utfall	2016 årsv. uppskattning	2016 uppskattning	2017 årsv. uppskattning	2017 årsv. ¹⁾	
Kärnenergi	22 007	126	26 541	145	28 160	151
Strålningsverksamhet	5 170	30	6 000	31	5 500	31
Beredskapsverksamhet	1 607	9	1 700	9	1 700	9

Strålsäkerhetscentralens kostnader och årsverken (1 000 euro) resultatområdesvis

	2015 utfall	årsv.	2016 uppskattning	årsv.	2017 uppskattning	årsv. ¹⁾
Forskning och utveckling	3 689	17	4 000	9	4 000	7
Sakkunnigtjänster	3 204	17	4 000	18	4 000	18
Kommunikation	837	5	1 000	5	1 000	5
Miljöskydd	2 958	12	3 000	12	3 000	12
Gemensamma tjänster ²⁾	-	47	-	44	-	44
Sammanlagt	39 472	263	46 241	273	47 360	277

¹⁾ Tabellen omfattar inte semestrar och frånvaro. År 2017 uppskattas dessa motsvara 64 årsv.

²⁾ Kostnaderna för gemensamma tjänster har överförts på andra resultatområden.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	39 472	46 241	47 360
Bruttoinkomster	26 128	32 938	34 922
Nettoutgifter	13 344	13 303	12 438
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	9 325		
— överförs till följande år	10 422		

Målet för den offentligrättsliga och övriga avgiftsbelagda verksamheten är kostnadsmotsvarighet.

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom övervakningen av kärnsäkerheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	19 403	25 283	27 407
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	19 471	25 283	27 407
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-68	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	100	100	100

Offentligrättsliga prestationer enligt speciallagar (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	3 292	2 855	2 855
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten	3 411	2 855	2 855
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	-119	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	97	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	270	50	60
— finansiering från EU	757	200	100
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	122	50	-
Intäkter sammanlagt	1 149	300	160
Totala kostnader för projekten	1 918	600	320
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-769	-300	-160
Självfinansieringsandel, %	40	50	50

Strål- och kärnsäkerhetssamarbetet med Ryska federationen har omfattat sex olika ämnesområden: Leningrads kärnkraftverk, Kola kärnkraftverk, kärnsäkerhetsövervakning, radioaktivt avfall, övervakning av strålning i miljön och beredskap inför olyckor samt övervakning av kärnmaterial. Största delen av anslagen har avsatts för höjning av säkerheten vid de två kärnkraftverken så, att det huvudsakliga föremålet för anslagen är Leningrads kärnkraftverk, vars placering och reaktorer av Tjernobylytyp ökar behovet av kontinuerliga förbättringar. I projekten har ingått bl.a. utbildning, säkerhetsanalyser, förbättringar av den tekniska säkerheten och leveranser av utrustning, utveckling av metoder för kontroll av utrustningen och framtagande av bestämmelser. Systemen för övervakning av strålningen i miljön runt de båda kärnkraftverken har genomförts inom ramen för närområdessamarbetet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing som gäller sektorsforskningen	-200
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-5
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-234
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavg.)	-84
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	43
Löneglidningsbesparing	-56
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-80
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-67

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-12
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift.)	-126
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-57
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-75
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-11
Nivåförändring	99
Sammanlagt	-865

2017 budget	12 438 000
2016 II tilläggsb.	-32 000
2016 budget	13 303 000
2015 bokslut	14 441 000

05. *Omkostnader för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 10 762 000 euro.

Förklaring: Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården främjar befolkningens hälsa och funktionsförmåga med hjälp av den styrning tillsynen kräver samt förhands- och efterhandstillsyn.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för 2017. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Funktionell effektivitet

— uppfyllandet av målen för spetsprojekten stöds: i den kundorienterade servicen ingår bl.a. ett offentligt servicelöfte, främjande av hälsa och välfärd och minskad ojämlikhet, programmet för utveckling av barn- och familjetjänster, utveckling och digitalisering av hemvården för äldre

— genomförandet av reformerna stöds: social- och hälsovårdsreformen, gallringen bland kommunernas uppgifter och skyldigheter och reformen av region- och centralförvaltningen

— tyngdpunkten förskjuts mot en mera proaktiv tillsyn och mot egenkontroll samtidigt som verksamhetens styrning stärks i dessa avseenden

— tillstånds- och tillsynsprocesserna blir smidigare

— fortsatt avveckling av normer och lättade administrativa bördor samt genomförande av de lagstiftningsreformer som krävs för detta

Budgeten för Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården baserar sig delvis på nettobudgetering. De bruttobudgeterade inkomsterna har budgeterats under moment 12.33.02. De inkomster som bokförs under omkostnadsmomentet är beslut om tillstånd för yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och avgifter för prestationer som gäller riksomfattande tillstånd för privata serviceproducenter inom social- och hälsovården, avgifter i anslutning till alkoholnärings- och sådana avgifter för verkets prestationer som fastställs enligt företagsekonomiska grunder. Därutöver betalar regionförvaltningsverken en del av de årsavgifter de tar ut hos privata ser-

viceproducenter inom social- och hälsovården för de kostnader som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården orsakas av underhållet av registret över privata serviceproducenter.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	16 002	15 258	15 512
Bruttoinkomster	4 021	3 500	4 750
Nettoutgifter	11 981	11 758	10 762
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	2 214		
— överförs till följande år	2 846		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	4 347	4 400	5 450
— övriga intäkter	717	-	400
Intäkter sammanlagt	5 064	4 400	5 850
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	1 178	1 100	-
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader, sammanlagt	2 055	3 250	4 125
— andel av samkostnader, sammanlagt	1 872	1 150	1 725
Totalkostnader, sammanlagt	3 927	4 400	5 850
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	1 137	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	129	100	100

Produktion och kvalitetsledning

Antal ärenden som inkommer till Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården för avgörande

	2015 utfall	2016 prognos	2017 prognos	2016/2017 förändrings- %
Beslut om utövning av yrken inom hälso- och sjukvården	20 970	18 400	18 000	-2,2
Tillsynsärenden	1 321	1 418	1 360	-4,1
Tillstånd för avbrytande av havandeskap	928	970	970	0

Serviceförmåga och kvalitet	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Behandlingstid, mån.			
Tillsynsärenden inom hälso- och sjukvården	mediantid för behandling 5,5 mån. och 90 % av ärendena behandlades inom 20,5 mån.	mediantid 5,5 mån. och 90 % av ärendena behandlades inom 20,5 mån.	mediantid 5,5 mån. och 90 % av ärendena behandlades inom 20,5 mån.
Tillsynsärenden inom socialvården	mediantid 54 dgr, mål 4 mån., 96,8 % behandlades inom mindre än 14 mån.	mediantid 54 dgr, 97 % av ärendena behandlades inom mindre än 14 mån.	mediantid 54 dgr, 97 % av ärendena behandlades inom mindre än 14 mån.
Alkoholtillstånd (nya tillstånd och tillståndsändringar)	Behandlings- tider (nya + ändringar tot.); tillverkning 111 dgr, partihandel 114 dgr, användning 201 dgr	Behandlings- tider (nya + ändringar tot.); tillverkning 90 dgr, partihandel 90 dgr, användning 20 dgr	Behandlings- tider (nya + ändringar tot.); tillverkning 90 dgr, partihandel 90 dgr, användning 20 dgr

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Förändringar i verksamhetsmiljön och tillsynsverksamhetens inriktning mot en allt mer proaktiv och riskbaserad tillsyn kräver en omDispositionering av resurserna. Målet för det anpassningsprogram som gäller fram till 2018 är att verkets funktionsförmåga ska säkerställas och att dess beredskap att svara på kraven i en föränderlig omvärld ska förbättras.

Personalens kompetens intar en nyckelposition i den verksamhet Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården bedriver. Kompetensen utvecklas mera planmässigt med hjälp av resultat- och utvecklingssamtal och en utbildningsplan som stöder verksamheten. Pensionering och utveckling av verksamhetssätt och arbetsmetoder med hjälp av bl.a. digitala arbetsredskap gör det möjligt att utveckla personalstrukturen och kompetensen och att omDispositionera resurserna.

Omsorg om de anställdas välbefinnande i arbetet utgör grunden för deras funktionsförmåga. En stor arbetsvolym och ansvaret i anslutning till tjänsteåliggandena är en utmaning för de anställdas välbefinnande i arbetet. Svaret på denna utmaning är satsningar på allt från kommunikationen mellan arbetstagare och närmaste chef till ledandet av verket. Välbefinnandet i arbetet kontrolleras genom regelbundna enkäter och analyser av resultaten, och det satsas på utvecklingsåtgärder och uppföljning av dem. Ledning och chefer fäster större uppmärksamhet vid prioriteringen av arbetsuppgifter och hur de anställda stöds.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av anslaget för revidering av alkoholregistret	-200
Produktivitetsbesparing på grund av Sampo-systemet	-260
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-2
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-97
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	99
Löneglidningsbesparing	-65
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-56
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-14
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-144
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-66
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-87
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-4
Sammanlagt	-996
2017 budget	10 762 000
2016 II tilläggsb.	12 000
2016 budget	11 758 000
2015 bokslut	12 613 000

06. Omkostnader för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 3 879 000 euro.

Anslaget får även användas

1) till finansiering av forsknings-, utbildnings- och utvecklingsprojekt som är godkända av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet och som förverkligas utanför centret

2) till betalning av extra utgifter i anslutning till regionaliseringen av centret.

Förklaring: Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet inledde sin verksamhet den 1 november 2009. Centret har vid behov lokaler i städer som är centrala med tanke på verksamheten, såsom Helsingfors och London.

Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet för 2017. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår.

Funktionell effektivitet (resurshushållning, produktivitet, lönsamhet, kostnadsmotsvarighet)

Avsikten är att prestationerna inom ämbetsverkets avgiftsbelagda verksamhet ska produceras kostnadsmotsvarigt. Centret följer upp produktivitet utvecklingen med hjälp av Statistikcentralens produktivitetsindikatorer.

Funktionell effektivitet (index 100 = år 2011)

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Produktivitetsindex för arbete	105,0	> 100	> 100
Totalproduktivitetsindex	104,3	> 100	> 100

Antal årsverken inom centret (årsv.)

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Avgiftsbelagd verksamhet	186	210	195
Avgiftsfri verksamhet	36	30	36
Sammanlagt	222	240	231

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	26 116	26 088	24 729
Bruttoinkomster	20 945	22 000	20 850
Nettoutgifter	5 171	4 088	3 879
Poster som överförs			
— överförts från föregående år	3 630		
— överförts till följande år	2 726		

Finansieringsstruktur för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (1 000 år)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Budgetfinansiering	4 267	4 088	3 879
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, sammanlagt	21 849	22 000	20 850
— offentligrättsliga prestationer	19 799	19 900	18 800
— prestationer enligt speciallagar	1 895	1 950	1 950
Andra intäkter	155	150	100
Post som överförts från föregående år	3 630	-	-
Sammanlagt	29 746	26 088	24 729

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten, 1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten	19 799	19 900	18 800
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	12 100	12 852	12 220
— andel av samkostnader	7 290	7 048	6 580
Kostnader sammanlagt	19 390	19 900	18 800
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	409	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	102	100	100

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten (prestationer enligt speciallagar, 1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten, inkomster av försäljningen av prestationer	1 895	1 950	1 950
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	1 036	1 548	1 322
— andel av samkostnader	492	402	628
Kostnader sammanlagt	1 528	1 950	1 950
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	367	-	-
Kostnadsmotsvarighet, %	124	100	100

Produktion och kvalitetsledning

- produktiviteten förbättras genom nya verksamhetssätt och effektivare processer.
- samarbetet med aktörerna inom hälso- och sjukvården utökas i medicinerings säkerhetsfrågor i syfte att förbättra läkemedelssäkerheten och säkerheten när det gäller medicinering
- myndigheternas rådgivning utvecklas i syfte att främja utvecklandet av läkemedel så, att den ännu bättre motsvarar behoven hos nya företag som försöker komma in i branschen.
- samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna och en förutsebar styrning av aktörerna utökas i syfte att främja en heltäckande och effektiv tillsyn
- information och multidisciplinära verksamhetsmodeller produceras till stöd för en rationell läkemedelsbehandling och det läkemedelspolitiska beslutsfattandet

— informationen om läkemedel utvecklas på ett sakligt sätt med hjälp av nätverket för läkemedelsinformation

— utvärderingen av läkemedelsbehandling genomförs i form av ett nätverkssamarbete mellan centret och inhemska och utvalda internationella aktörer.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Vid Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet upprätthålls, stöds och utvecklas personalens kompetens och arbetsförmåga.

Nyckeltal	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Personalens välbefinnande			
— arbetstillfredsställelseindex	3,5	3,5	över genomsnittet för staten
— sjukfrånvaron mätt i dagar/årsv. minskar	7,0	< 9	under genomsnittet för staten

Av anslaget är 150 000 euro avsett för finansiering av forskningsprojekt. Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster av den avgiftsbelagda verksamheten beaktats inkomsterna av offentligrättsliga prestationer enligt lagen om grunderna för avgifter till staten och sådana inkomster som avses i läkemedelslagen (84 b §, 595/2009).

Budgeten för Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet baserar sig på nettobudgetering. Utgifterna täcks huvudsakligen med avgifterna för tillsyns- och serviceverksamheten. Servicen inom den avgiftsbelagda verksamheten produceras till självkostnadspris. Avgifter för prestationerna tas ut i enlighet med lagen om grunderna för avgifter till staten. Kostnaderna för kvalitetskontroll av läkemedel täcks av de avgifter som tas ut enligt 84 b § i läkemedelslagen (595/2009).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-3
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-28
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	1
Löneglidningsbesparing	-10
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-50
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-20
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-4
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-42
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-20
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-27
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-6
Sammanlagt	-209

2017 budget	3 879 000
2016 II tilläggsb.	-26 000
2016 budget	4 088 000
2015 bokslut	4 267 000

07. *Omkostnader för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet (reservationsanslag 2 år)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 24 308 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter för åtgärder enligt 15 och 20 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet för 2017. Resultatmålen för varje ansvarsområde fastställs i det resultatavtal som ingås mellan ministeriet och regionförvaltningsmyndigheternas ansvarsområde för arbetarskyddet.

Samhälleliga effekter

Enligt de riktlinjer för arbetsmiljö och arbetshälsa som fastslagits 2011 ska regionförvaltningsmyndigheterna inom ansvarsområdet för arbetarskyddet rikta verksamheten så att, i jämförelse med 2010, 1) frekvensen i fråga om uppkomsten av yrkessjukdomar sjunker med 10 %, 2) frekvensen i fråga om olycksfall i arbetet minskar med 25 % och 3) den skadliga belastningen till följd av arbete minskar med 20 % före år 2020.

Målet för ansvarsområdena för arbetarskyddet är att påverka ledningen av säkerheten på arbetsplatserna och arbetsförhållandena så att olycksfall på arbetsplatserna, yrkessjukdomar, skadlig belastning och antalet arbetstagare som går i invalidpension minskar, att anställningsvillkoren iaktas i större utsträckning och att den grå ekonomin minskar.

Verksamhetens resultat

På myndigheternas initiativ inriktas arbetarskyddsmyndigheternas verksamhet i regel utifrån riskerna på de branscher där de största riskerna för arbetssäkerheten finns. Målet är att arbetarskyddstillsynen påverkar arbetsplatsens eget arbete för att förbättra säkerheten på ett så resultatrikt sätt som möjligt. Genom tillsynen säkerställs det att arbetsgivaren och andra ansvariga instanser iakttar arbetarskyddslagstiftningen. För att säkerställa att myndigheternas verksamhet är så heltäckande som möjligt utsträcks tillsynen också till andra branscher än de som valts utifrån riskerna. Den kundinitierade tillsynen utövas till fullo enligt avtalad leveranstid och tillgänglighet.

Under fyraårsperioden 2016—2019 har följande fyra riksomfattande tillsynsprojekt fastställts: gemensamma byggarbetsplatser, inhyrd arbetskraft, reparationsbyggande och social- och hälsovårdsområdet. Med hjälp av de riksomfattande tillsynsprojekten ingriper man i olika problem som har framkommit, samtidigt som man utvecklar tillsynsverksamheten.

Funktionell effektivitet

För inspektionsverksamheten uppställs följande mål:

År 2015 utfördes 28 655 inspektioner, år 2016 uppskattas antalet vara 28 000 och år 2017 minst 28 000.

Totala kostnader (1 000 euro) och årsverken inom arbetarskyddets regionförvaltning

Resultatområde	2015		2016		2017				
	utfall	%-andel	årsv.	mål %-andel	årsv.	mål %-andel	årsv.		
Verksamhet på initiativ av myndigheterna	21 690	77	350	16 628	65	279	15 783	65	265
Verksamhet på initiativ av kunderna	3 380	12	54	4 605	18	77	4 384	18	74
Förvaltnings- och stödåtgärder	3 099	11	50	4 349	17	73	4 141	17	70
Sammanlagt	28 169	100	454	25 582	100	429	24 308	100	409

Produktion och kvalitetsledning

Ansvarsområdena för arbetarskyddet använder resultatgivande och enhetliga verksamhetssätt och tillsynsmetoder. Genom samarbete på ansvarsområdena och planering, informationsutbyte och spridning av god praxis säkerställs det att tillsynen är av jämn kvalitet och utvecklas.

Intressentgruppssamarbete och kommunikation stöder på ett verkningsfullt och effektivt sätt ansvarsområdenas verksamhet.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Inom ansvarsområdena för arbetarskyddet säkerställs en ändamålsenlig placering av kunnandet och personalresurserna. Man använder ett utbildningssystem som stöder tillsynen och vidareutvecklar den webbaserade utbildningen. Utvecklandet av personalens kompetens och upprätthållandet av dess yrkeskunnande stöds och arbetshälsan ombesörjs. Specialkunnandet utvecklas och utnyttjas effektivare på riksnivå.

Regeringens lämnar en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen och om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	28 323	25 712	24 438
Bruttoinkomster	154	130	130
Nettoutgifter	28 169	25 582	24 308
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	5 477		
— överförs till följande år	4 757		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskning av den tidsbundna tilläggsfinansieringen av datasystemet Vera	-100
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-275
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-41
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-415
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-194
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-249
Sammanlagt	-1 274

2017 budget	24 308 000
2016 II tilläggsb.	-249 000
2016 budget	25 582 000
2015 bokslut	27 449 000

20. Utgifter för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 8 564 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak enligt 12 § i lagen om utredande av dödsorsak (459/1973)
- 2) till betalning av arvoden och ersättningar enligt förordningen om ersättningar för rättsmedicinska undersökningar (862/2004)
- 3) till betalning av utgifterna för utbildning av specialister i rättsmedicin i form av köptjänster från universiteten.

Förklaring: Målet för rättsmedicinsk utredning av dödsorsak är att trygga medborgarnas rättsskydd och säkerställa att rätt dödsorsak fastställs. Målet är att rättsmedicinska obduktioner utförs på högst 20 % av alla avlidna. Beredningen av en total översyn av lagstiftningen om utredande av dödsorsak pågår, och i samband med den görs också en översyn av kostnadsstrukturen inom rättsmedicinen. Målet är fortsatt ökat samarbete mellan servicesystemet, Institutet för hälsa och välfärd och polisväsendet när det gäller rättsmedicinsk utredning av dödsorsak.

Verksamhetens omfattning 2015—2017

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Utgifter, 1 000 euro	11 062	8 564	8 564
Antal rättsmedicinska obduktioner, st.	8 835	8 700	8 600
2017 budget			8 564 000
2016 budget			8 564 000
2015 bokslut			11 061 819

(87.) *Aktieförvärv* (reservationsanslag 3 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2016 budget

1 000 000

03. Forskning och utveckling

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranses i huvudsak av verksamhet i anslutning till forskning, utveckling, statistikföring, registrering och sakkunnigtjänster inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde, av omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd, av statligt stöd för Arbetshälsoinstitutets utgifter och av genomförandet av spetsprojekten och reformerna inom ramen för det strategiska målet välfärd och hälsa i regeringsprogrammet.

Social- och hälsovårdsministeriet svarar för forsknings- och utvecklingspolitiken inom sitt förvaltningsområde. Målsättningen för denna politik är att producera sådana forskningsrön som systematiskt kan utnyttjas för olika utvecklingsåtgärder inom social- och hälsovårdspolitiken, såsom beredning och verkställande av lagstiftning, olika program och projekt och ministeriets beslutsfattande i övrigt.

Forskningen och utvecklingen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är ett redskap för ledningen och en förutsättning för att de strategiska målen ska kunna nås. Forsknings- och utvecklingspolitiken innebär strategiskt beslutsfattande och beredning och verkställande av lagstiftning och budget samtidigt som den är en investering som stöder informationsstyrningen. Vid forskningsinrättningarna inom förvaltningsområdet bedrivs också verksamhet i anslutning till omsättande av resultaten av forskningen och utvecklingen i praktiken, såsom sakkunnigtjänster, informationsförmedling och utbildning. Därutöver har forskningsinrättningarna lagstadgade eller med ministeriet överenskomna särskilda uppgifter som ansluter sig till t.ex. tillsyn, statistikföring eller beredskap inför särskilda risksituationer.

Effektivitet

Grunden för forskningen och utvecklingen inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde är strategidokumentet Ett socialt hållbart Finland 2020 och prioriteringarna i regeringsprogrammet. Förvaltningsområdets forsknings- och utvecklingsverksamheten, informationsproduktion och informationsförmedling fördelas på följande av de strategiska målen under regeringsperioden:

- främjandet av hälsan och det tidiga stödet har genom lagstiftningsändringar och bättre verkställighet etablerats och gjorts förvaltningsövergripande i beslutsfattandet, servicen och arbetslivet. Hälsa- och välfärdsskillnaderna har minskat
- individer i olika åldrar uppmuntras till att ta ansvar för det egna hälsotillståndet och den egna livsföringen. Det offentliga servicelöftet har fastställts inom ramen för samhällets ekonomiska bärkraft. Det finns större utrymme för fungerande alternativ som utgår från individens personliga livssituation
- barns och familjers välfärd och egna resurser stärks

- de äldres tillgång till tjänster i det egna hemmet har prioriterats. Närståendevården förbättras
- social- och hälsovårdsreformen har förbättrat basservicen och informationssystemen
- den sociala tryggheten läggs om så att den är inkluderande och uppmuntrar till arbete.

Dessutom prioriteras det hälsofrämjande arbetet, ett förebyggande arbetssätt och ett tidigt stöd och tidiga ingripanden.

Verksamhetens resultat

Inom delområdet för hälsofrämjande strävar man efter att minska riskfaktorerna för folksjukdomar, förebygga olyckor och skapa förhållanden som främjar hälsan. Ett särskilt mål är att få tobaksrökning, alkoholkonsumtion och överviktighet under kontroll (mom. 33.03.04 och moment 33.03.50).

Genom att öka välbefinnandet i arbetslivet och den fysiska och mentala hälsan försöker man öka arbetets attraktivitet. Också säkerställandet av jämställdheten i arbetslivet och samordnandet av arbete och familjeliv är av hög prioritet (moment 33.03.50).

Ett förebyggande perspektiv på fattigdom och utslagning är den primära verksamhetsmodellen. Man tar sig an barnens, de ungas och familjernas problem med hjälp av nya modeller, långtidsarbetslösheten bekämpas och utkomsten tryggas för dem som löper störst risk att bli fattiga (moment 33.03.04 och moment 33.03.50).

Ett fungerande servicesystem och kunnig arbetskraft i tillräcklig utsträckning skapar grund för tjänster av hög kvalitet. En särskild utmaning är tryggandet av basservice och service för den åldrande befolkningen. Ett hjälpmedel kommer att vara ett utbrett utnyttjande av den nya teknologin och utvecklandet av den (moment 33.03.04).

De produktivetsfrämjande åtgärderna inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde avser effektivisering av forskningsverksamheten vid Institutet för hälsa och välfärd och Arbetshälsoinstitutet.

04. Omkostnader för Institutet för hälsa och välfärd (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 49 153 000 euro.

Anslaget får också användas

- 1) till betalning av sådana medlemsavgifter till internationella och inhemska organisationer som har anknytning till verksamheten, av finansiella bidrag till samfinansierade projekt, av projekt som genomförs utomlands, av utgifter som föranleds av understöd för kompletterande utbildning och av utgifter som föranleds av samarbetsprojekt
- 2) till betalning av utgifter för projekt som EU har godkänt
- 3) för Stiftelsen för alkoholforskning, för utarbetande av riktlinjer för god medicinsk praxis, för tekniskt underhåll av cancerregistret vid Suomen Syöpäyhdistys - Cancerföreningen i Finland ry, för tekniskt underhåll av synskaderegistret vid Synskadades Centralförbund rf och för betalning av statsunderstöd till projekt för utveckling av social- och hälsovårdens informationsförvaltning

- 4) till betalning av utgifter som verksamheten vid Stiftelsen för alkoholforskning medför för Institutet för hälsa och välfärd
- 5) till ersättning till kommunerna för verksamheten vid utbildningsrådgivningarna
- 6) till betalning av stipendier som direkt hänför sig till inkomsterna av den nettobudgerade samfinansierade verksamheten
- 7) för hälsofrämjande projekt som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför
- 8) för projekt i anslutning till förebyggande och övervakning av smittsamma sjukdomar som Institutet för hälsa och välfärd självt genomför
- 9) för utgifter för styrning och utvärdering av den funktion för insamling av den basinformation om det nya servicesystem som inrättas inom social- och hälsovården (för att uppfylla den uppgift som anges i lagen om ordnandet av social- och hälsovården).

Förklaring: Institutet för hälsa och välfärd finns för främjande av befolkningens välfärd och hälsa, förebyggande av sjukdomar och sociala problem och utveckling av social- och hälsovårdstjänster. Institutet genomför sin uppgift genom forskning, uppföljning och utvärdering, utvecklingsarbete, expertpåverkan och myndighetsuppgifter samt internationellt samarbete. Institutet för hälsa och välfärd är dessutom statistikmyndighet inom sitt område samtidigt som institutet sörjer för kunskapsunderlaget inom sitt uppgiftsområde och för nyttiggörandet av det.

Den i administrativt hänseende självständiga Stiftelsen för alkoholforskning främjar och stöder alkoholforskning och annan rusmedelsforskning genom att dela ut stipendier och genom att bedriva eller låta bedriva forskning samt genom att idka publikationsverksamhet i anslutning till forskningen.

Institutets verksamhet grundar sig på lagen om Institutet för hälsa och välfärd samt social- och hälsovårdsministeriets strategi Ett socialt hållbart Finland 2020. Bland målen ingår enligt de centrala riktlinjerna för institutet förnyelse, ett effektivt utnyttjande av kunskapsmaterialet, anteciperande, prioritering och satsningar på arbetsgemenskapen.

Inom institutets verksamhet understryks dess roll som sakkunniginrättning genom att utnyttjandet av information främjas på alla nivåer inom beslutsfattandet. Detta stöder institutets verksamhet när det gäller att utveckla datalager och information och att underlätta utnyttjandet av dem.

Resursminskningen vid Institutet för hälsa och välfärd förutsätter strategisk förnyelse av institutet. Institutets budgetfinansiering minskar med 12,6 % år 2017. Minskningen grundar sig på statens reform av forskningsinstituterna och på de nedskärningar i forskningsverksamheten som hänför sig till social- och hälsovårdsministeriets verksamhetsområde. Nedskärningarna i institutets finansiering inleddes redan 2014 och kommer enligt de beslut som nämns ovan att vara stora fram till 2019. Yhteensä leikkaukset vähentäisivät rahoitusta n. 29,5 %. Med beaktande av ökningarna i löne- och prisnivån kom den faktiska resursminskningen att vara ännu större.

Verksamhetens resultat

När resurserna minskar anpassar Institutet för hälsa och välfärd sin verksamhet så att riskerna i anslutning till genomförandet av regeringsprogrammet och uppfyllandet av de sakkunnig- och myndighetsuppgifter institutet har minimeras. Nedskärningarna fördelas i enlighet med strategin. Kärnfunktionerna fungerar effektivt, ekonomiskt och klientinriktat och deras kvalitet och kost-

nadseffektivitet förbättras. Institutets produktivitet ökar och överskottet av den avgiftsbelagda verksamheten används till produktutveckling och investeringar. Institutets informations- och statistikproduktion samt nättjänster och portaler utgör tillsammans en fungerande helhet och tjänar kundernas behov av information. Institutets organisation fungerar som en helhet och organisationsstrukturen stöder institutets strategiska riktlinjer. Förvaltnings- och verksamhetsmetoderna vid Institutet för hälsa och välfärd främjar integreringen av jämställdhetsperspektivet mellan könen. Finansieringsstrukturen för Institutet för hälsa och välfärd är ändamålsenlig.

Hantering och utveckling av mänskliga resurser

Institutet för hälsa och välfärd utvecklar och förnyar kunskapskapitalet. Personalens aktionsberedskap och kunskande utvecklas i enlighet med institutets strategi. Ledarskapet är professionellt och sporrande. Det välbefinnande som personalen upplever i sitt arbete ökar och arbetsgivarbildningen blir bättre. Personalplaneringen är långsiktig.

Vid dimensioneringen av anslaget har som nettobudgeterade inkomster beaktats medfinansieringen i avtalsundersökningar och andra gemensamma projekt, inkomsterna av den avgiftsbelagda serviceverksamheten och beställda undersökningar som grundar sig på separata avtal, övriga försäljningsinkomster av den avgiftsbelagda verksamheten såsom royaltier och motsvarande samt erhållna donationsmedel och sponsorinkomster.

Av anslaget har 350 000 euro reserverats för betalning av statsbidrag till Stiftelsen för alkoholforskning.

Inkomsterna av försäljning och förmedling av sällan förekommande vaccin har antecknats under moment 12.33.03.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	89 906	84 328	77 453
Bruttoinkomster	26 272	28 100	28 300
Nettoutgifter	63 634	56 228	49 153
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	10 070		
— överförs till följande år	6 849		

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den avgiftsbelagda verksamheten inom Institutet för hälsa och välfärd (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den avgiftsbelagda verksamheten			
— intäkter av försäljningen av prestationer	6 372	7 600	7 800
Intäkter sammanlagt	6 372	7 600	7 800
— varav intäkter som inte nettobudgeteras under omkostnadsmomentet	99	100	100
Totala kostnader för den avgiftsbelagda verksamheten			
— särkostnader	4 587	5 550	5 700
— andel av samkostnaderna	1 423	1 900	1 950
Kostnader sammanlagt	6 010	7 450	7 650
Kostnadsmotsvarighet (intäkter - kostnader)	362	150	150
Kostnadsmotsvarighet, %	106	102	102

Kostnadsmotsvarighetskalkyl för den samfinansierade verksamheten inom Institutet för hälsa och välfärd (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	12 342	12 500	12 500
— finansiering från EU	2 900	2 900	2 900
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	603	500	500
— övriga intäkter från den samfinansierade verksamheten	4 732	4 600	4 600
Intäkter sammanlagt	20 577	20 500	20 500
Totala kostnader för projekten	23 400	23 300	23 300
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-2 823	-2 800	-2 800
Självfinansieringsandel, %	12	12	12

Totala kostnader för verksamheten (1 000 euro) och årsverken resultatområdesvis

	2015 utfall	årsv.	2016 uppskattning	årsv.	2017 mål	årsv.
Välfärd	15 068	165	14 157	148	13 046	148
Hälsa	20 649	208	19 403	186	17 764	186
Infektionssjukdomar	9 584	99	9 004	88	8 304	88
Hälsoskydd	11 502	130	10 807	116	9 885	116
System	11 317	113	10 488	101	9 736	101

Totala kostnader för verksamheten (1 000 euro) och årsverken resultatområdesvis

	2015 utfall	årsv.	2016 uppskattning	årsv.	2017 mål	årsv.
Statens tjänster	6 596	70	6 197	63	5 667	63
Informationstjänster	15 190	166	14 272	149	13 051	149
Sammanlagt	89 906	951	84 328	851	77 453	851

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing som gäller sektorsforskningen	-2 000
Stödtelefonverksamheten för offer för våld i nära relationer (överföring från moment 25.01.50)	157
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-30
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-2 348
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-447
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	98
Löneglidningsbesparing	-300
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-430
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-249
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-68
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-680
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-317
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-401
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-60
Sammanlagt	-7 075

2017 budget	49 153 000
2016 II tilläggsb.	-248 000
2016 I tilläggsb.	145 000
2016 budget	56 228 000
2015 bokslut	60 412 000

25. Ett nationellt genomcentrum och ett nationellt cancercentrum (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 800 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifterna för det förberedande arbetet och inrättandet av det nationella genomcentrumet
- 2) till betalning av utgifterna för förenhetligandet av funktioner och för de utgifter den gemensamma aktören har för förberedelser och inrättande
- 3) till betalning av utgifterna för det förberedande arbetet och inrättandet av det nationella cancercentrumet
- 4) till betalning av statsunderstöd till kommuner, samkommuner, högskolor och allmännyttiga samfund för förberedelser och genomförande av projekt
- 5) till avlönande av personal motsvarande högst tio årsverken samt till betalning av andra utgifter på grund av detta.

Förklaring: I beslutet om det spetsprojekt (spetsprojekt 1: Konkurrenskraften stärks genom förbättrade förutsättningar för näringsliv och företagande) som ska stödja det strategiska målet för sysselsättningen och konkurrenskraften åren 2016—2018 i enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram ingick följande åtgärd: Finland blir ett föregångsland för utnyttjande av genominformation. Social- och hälsovårdsministeriet svarar för beredningen och genomförandet av åtgärden i samarbete med arbets- och näringsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och andra aktörer (sjukvårdsdistrikt, högskolor, sakkunniginrättningar).

Målen för åtgärden är följande:

— I Finland inrättas ett genomcenter i syfte att utveckla Finland till ett föregångsland och en internationellt eftertraktad samarbetspartner för hälso- och sjukvård, toppforskning och global affärsverksamhet som utnyttjar genominformation

— Offentliga biobankers funktioner effektiviseras genom att förenhetliga verksamhetssätten, och ett effektivt samarbete med genomcentrumet säkerställs

— ett nationellt cancercenter inrättas.

För kostnaderna för genomförandet anvisas sammanlagt 17 miljoner euro åren 2017—2020.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förenhetligande av offentliga biobanker	1 000
Kostnader för inrättande av ett genomcenter	3 300
Kostnader för inrättande av ett nationellt cancercenter	1 500
Sammanlagt	5 800

2017 budget 5 800 000

31. Främjande av hälsa och välfärd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 56 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) för en översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovården i enlighet med regeringens strategiska mål, bl.a. genom ett försök med servicesedlar och ett försök med basinkomst samt för åtgärder som stöder klientens delaktighet

2) för utvärdering av en bosättningsbaserad fördelning av den sociala tryggheten i ett inhemskt och ett utländskt perspektiv och de åtgärder detta medför

3) för främjande av hälsa och välfärd och minskande av ojämlikhet genom ändrade vardagsmiljöer som ger bättre möjligheter till välfärd och hälsa

4) för genomförande av programmet för utveckling av barn- och familjetjänster bl.a. genom inrättande av regionala kunskaps- och stödcenter för sådana barn och ungdomar med svåra symptom som behöver särskilt stöd och särskild hjälp

- 5) för utvecklande av äldreården och den nya verksamhetsmodellen för närståendevården för alla ålderskategorier, bl.a. genom pilotförsök i kommunerna och bidrag
- 6) för stödjande av partiellt arbetsföra personers möjligheter att komma ut i arbetslivet
- 7) till betalning av omkostnader för genomförande av projekt, till betalning av forsknings- och utvecklingsprojekt och försök samt startbidrag och till betalning av statsunderstöd och finansieringsunderstöd i samband med genomförandet till kommuner, samkommuner, Folkpensionsanstalten, allmännyttiga samfund och företag
- 8) till övervakning och kontroll av projekt
- 9) till avlönande av personal motsvarande högst sex årsverken för uppgifter som gäller beredning, genomförande och administration.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ett försök med basinkomst och om temporär ändring av 92 § i inkomstskattelagen. Genom propositionen genomförs regeringens beslut om ett försök med basinkomst åren 2017—2018.

Genomförandet av det strategiska målet välfärd och hälsa i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram stöds med hjälp av fem spetsprojekt åren 2016—2018. För genomförandet av dessa spetsprojekt anvisas sammanlagt 130 miljoner euro, varav 56,0 miljoner euro 2017. Spetsprojekten omfattar bl.a. försök med servicesedlar och basinkomst och utvärdering av en bosättningsbaserad fördelning av den sociala tryggheten.

Målen för spetsprojekten

- klient- och patientorienterade verksamhetsprocesser: processer som stöder egen aktivitet inom social- och hälsovården samt en ändamålsenlig social trygghet
- hälsa och välfärd främjas och ojämlikheten blir mindre: sunda levnadsvanor, såsom motion, blir vanligare, den psykiska hälsan i varje finländares vardag stärks och välfärds- och hälsoskillnader minskar
- programmet för utveckling av barn- och familjetjänster: tjänsterna blir mer barn- och familjeorienterade, förebyggande och verkningsfulla
- hemvården för äldre utvecklas och närståendevården för alla ålderskategorier förbättras: tjänsterna för äldre personer och närstående- och familjevårdare blir mer jämlika, bättre samordnade och kostnadssänkande
- vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra: partiellt arbetsföra stannar i arbetslivet och syselsätts på den öppna arbetsmarknaden i betydligt större utsträckning.

Beräknad användning av anslaget (1 000 euro)

Kundorienterad service	17 000
Hälsa och välfärd ska främjas och ojämlikheten bli mindre	3 500
Ett program för utveckling av barn- och familjetjänster	17 000
Vården för äldre utvecklas och närståendevården för alla ålderskategorier förbättras	11 500
Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra	7 000
Sammanlagt	56 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	32 500
Sammanlagt	32 500
2017 budget	56 000 000
2016 II tilläggsb.	6 000 000
2016 I tilläggsb.	6 800 000
2016 budget	23 500 000

50. Statsbidrag för utgifterna vid Arbetshälsoinstitutet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 23 222 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av det statsbidrag som med stöd av 3 § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) ska betalas för utgifterna för Arbetshälsoinstitutets verksamhet
- 2) till finansiering av forskningsprojekt som EU har godkänt.

Av anslaget får högst 350 000 euro användas till betalning av utgifter för utbildning inom företagshälsovården och för genomförande av projekt i samband med utvecklandet av personalen inom företagshälsovården.

Förklaring: För de utgifter som social- och hälsovårdsministeriet fastställt betalas till Arbetshälsoinstitutet i statsbidrag 80 % av kostnaderna, dock så att den andel som motsvarar den hyra och mervärdesskatt för verksamhetslokalen som ska betalas till Senatfastigheter beviljas som utökad statsbidrag med stöd av 3 § 2 mom. i den lag som nämns ovan.

Av statsbidraget beräknas 14 500 000 euro hänföra sig till löneutgifter och 8 372 000 euro till övriga utgifter och 350 000 euro till utgifter för utbildning inom företagshälsovården och för genomförande av projekt i samband med utvecklandet av personalen inom företagshälsovården.

Arbetshälsoinstitutet är ett självständigt offentligrättsligt samfund inom social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Arbetshälsoinstitutet är en forsknings- och sakkunniginrättning som främjar hälsa och säkerhet i arbetet som en del av ett gott liv.

De mål som social- och hälsovårdsministeriet har ställt upp för Arbetshälsoinstitutet för 2017 ligger i linjer med social- och hälsovårdsministeriets strategi och med regeringsprogrammet. Målen preciseras i det resultatavtal som ministeriet och ämbetsverket ingår och som görs upp för en fyraårsperiod. I överensstämmelse med social- och hälsovårdsministeriets strategi genomför Arbetshälsoinstitutet åtgärder med följande innehåll:

Verksamhetens resultat

För att uppfylla målen enligt riktlinjerna för *En stadig grund för välfärden* - längre arbetskarriärer genom välbefinnande i arbetet utvecklar, marknadsför och erbjuder Arbetshälsoinstitutet lösningar för att

- förlänga arbetskarriärerna och förbättra arbetslivets kvalitet, öka delaktigheten i arbetet och minska ojämlikheten i arbetslivet
- minska arbetsförmågan och sjukfrånvaron, i synnerhet på grund av psykiska problem och sjukdomar i stöd- och rörelseorganen
- främja kvaliteten i arbetslivet (nätverksbildning och beaktande av små arbetsplatsers behov)
- förbättra välbefinnandet i arbetet i ett arbetsliv i förändring.

För att uppfylla målen enligt riktlinjerna för *Tillgång till välfärd för alla* - nya servicestrukturer och verksamhetssätt utvecklar, marknadsför och erbjuder Arbetshälsoinstitutet lösningar för att förbättra företagshälsovårdens effektivitet genom att

- förbättra samarbetet inom företagshälsovården
- utveckla kompetensen hos företagshälsovårdens personal
- stödja vars och ens individuella arbetsförmåga genom företagshälsovården
- utveckla kvalitetssystemen inom företagshälsovården
- utveckla företagshälsovården som ett led i social- och hälsovårdsreformen.

För att uppfylla målen enligt riktlinjerna för *En livsmiljö som stöder hälsa och välmående* - samhällsfunktionerna i särskilda situationer tryggas utvecklar, marknadsför och erbjuder Arbetshälsoinstitutet lösningar för att trygga säkerheten i olika arbetsmiljöer när det gäller

- hantering av risker förknippade med kemikalier i en krissituation
- verksamheten inom samordningsnätverket för miljökänslighet
- en inomhusmiljö som ökar välbefinnandet och produktiviteten säkras när nya lokaler byggs
- förbättrad säkerhet hos ny teknik i arbetsmiljön, bl.a. nanoteknik.

I enlighet med regeringsprogrammets spetsprojekt genomför Arbetshälsoinstitutet följande åtgärder:

Hälsa och välfärd ska främjas och ojämlikheten bli mindre

- stöder företagshälsovården när servicen skraddarsys, utvecklar en kvalitetsportal, bedriver samarbete inom företagshälsovården och företagshälsovården för SMF-företag (PIRA och eSY-TY)
- utvecklar kompetensen inom företagshälsovården
- sammanställer datalager från arbetslivet
- stöder programmet för byggnadshälsa samt arbetsförhållandena och arbetarskyddet.

Vägar in i arbetslivet för partiellt arbetsföra

- främjar parternas kompetens när det gäller att främja sysselsättningen av partiellt arbetsföra
- utvecklar service och stödinsatser för att främja sysselsättningen av partiellt arbetsföra och arbetslösa.

Digitalisering, försöksverksamhet och avveckling av normer, en försökskultur införs:

- utvecklar företagshälsovården effektivitet på arbetsplatserna
- genomför projektet Arbetsliv 2020 och intensifierar samarbetet i nätverk
- utvecklar ledningen.

Strukturpolitiska reformer: Social- och hälsovårdsreformen

- deltar i fastställandet av företagshälsovårdens roll och uppgifter
- stöder de regionala aktörerna i utformningen av de praktiska samarbetsformerna
- följer upp arbetshälsan hos social- och hälsovårdspersonalen.

Digitalisering

- Digitalisering av tjänsterna
- ärenden som gäller arbetshälsa och säkerhet följer konceptet alla tjänster över en disk
- samarbetet inom ramen för FöretagsFinland
- utvärdering av det nätverksbaserade samarbetet.

Kompetens och utbildning, en snabbare övergång till arbetslivet och ändring av ungdomsgarantin i riktning mot en kollektiv garanti

- deltar i engagerandet av unga i arbetslivet genom att erbjuda modeller som visat sig vara effektiva.

Hantering av mänskliga resurser

Arbetshälsoinstitutet anpassar sina personalresurser enligt möjligheterna att finansiera verksamheten. Arbetshälsoinstitutet genomför forsknings- och utvecklingsprojekt i samarbete med sammanslutningar inom social- och hälsovårdsbranscherna (SOTERKO) och effektiviserar partnerskaps- och klientsamarbetet för att förbättra kvaliteten på och utnyttjandet av sin kompetens.

Produktion och kvalitetsledning

Arbetshälsoinstitutets kvantitativa prestationer

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Vetenskapliga publikationer	326	300	300
Populariserade publikationer	225	250	250
Besökare på webbsidorna antal/mån.	141 000	140 000	150 000
Erbjudna sakkunnigtjänster räknat i arbetsdagar	48 200	56 000	49 000

Arbetshälsoinstitutets kvantitativa prestationer

	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Mätningar och analyser av arbetsmiljön	61 700	60 000	60 000
Undersökningar för bedömning av yrkessjukdomar och arbetsförmåga	1 903	2 300	2 300
Kursdeltagardagar	24 639	24 000	24 000

För Arbetshälsoinstitutets totala utgifter, som beräknas uppgå till 50 002 000 euro, beviljas 23 222 000 euro i statsbidrag. Omfattningen av verksamheten resultatområdesvis beräknas vara följande under år 2017:

Verksamhetens omfattning resultatområdesvis år 2015—2017 (1 000 euro)

	Utgifter			Egen finansiering			Statsbidrag		
	2015 utfall	2016 upp- skattning	2017 upp- skattning	2015 utfall	2016 upp- skattning	2017 upp- skattning	2015 utfall	2016 upp- skattning	2017 upp- skattning
Kompetenscentrum									
Påverkan genom information	7 547			960			6 587		
Utveckling av nya lösningar	18 149			8 239			9 910		
Kundanpassade lösningar	20 007			18 453			1 554		
Kompetenscentrum	16 236			1 350			14 886		
Forskning		17 550	16 820		7 950	7 850		9 600	8 970
Sakkunnigarbete		8 180	7 900		600	600		7 580	7 300
Intern verksamhet		6 650	6 300		100	100		6 550	6 200
Utbildning och service		19 800	19 002		18 250	18 250		1 550	752
Sammanlagt	61 939	52 180	50 022	29 002	26 900	26 800	32 937	25 280	23 222
Finansieringsandel, %				47	52	54	53	48	46

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing som gäller sektorsforskningen	-900
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-1 308
Lönejusteringar	150
Sammanlagt	-2 058

2017 budget	23 222 000
2016 budget	25 280 000
2015 bokslut	33 287 000

63. *Vissa specialprojekt* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 072 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till utvecklande av social- och hälsovårdens servicesystem med hjälp av datateknik och byggnad av den infrastruktur som utnyttjandet av datatekniken förutsätter
- 2) till sådan utbildnings- och utvecklingsverksamhet som genomförandet av projektet kräver på de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer särskilt
- 3) till betalning av statsunderstöd och finansieringsunderstöd
- 4) till finansiering av forsknings- och utvecklingsprojekt som stöder social- och hälsovårdsministeriets strategiska planering och verksamhetsplanering och beslutsfattandet
- 5) till betalning av omkostnader och finansieringsunderstöd som föranleds av genomförandet av program och försök som hänför sig till ministeriets ansvarsområde
- 6) till finansiering av projekt enligt de ramprogram och särskilda program som EU godkänner
- 7) till utgifter för kontrollen av och tillsynen över projekt
- 8) för översyn av verksamhetsprocesserna inom social- och hälsovården för unga i enlighet med ungdomsgarantin
- 9) till avlönande av personal motsvarande högst två årsverken samt till betalning av andra utgifter på grund av detta.

Förklaring: Anslaget stöder skapandet av nätverk för verksamhetsenheterna inom social- och hälsovården och utvecklandet av samfungerande datasystem framför allt genom att man på nationell nivå inför sådana tjänster som stöder en enhetlig utveckling av informationsförvaltningstjänsterna inom förvaltningsområdet. Målet är att genom effektiviserat utnyttjande av datatekniken också förbättra tillgången till service och servicekvalitet på lika villkor samt att stödja människors företagsamhet och möjligheter att bo kvar hemma och klara sig på egen hand. Målet är också att säkerställa att den nya datatekniken tas i bruk på ett jämlikt sätt i hela landet, bl.a. genom införandet av elektroniska hälsovårdstjänster för medborgarna.

Av användningen av anslaget bedöms överföringsutgifterna utgöra ungefär tre femtedelar och konsumtionsutgifterna två femtedelar. Variationen i fråga om andelarna föranleds av innehållet i och sättet att genomföra pågående projekt samt de mål som ställts för dem.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-2 300
Bortfall av genomförandeskedet av verksamhetskonceptet för lågproduktivt arbete, åtgärdsprogrammet för partiellt arbetsföra och undanröjande av bidragsfällor	-100
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-390
Nivåförändring	300
Sammanlagt	-2 490

2017 budget	3 072 000
2016 II tilläggsb.	-55 000
2016 budget	5 562 000
2015 bokslut	7 562 000

10. (33.10 och 60, delvis) Utjämning av familje- och boendekostnader, grundläggande utkomststöd samt vissa tjänster

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranses närmast av moderskapsunderstödet, barnbidraget, militärunderstödet, det allmänna bostadsbidraget, underhållsstödet, ordnandet av tolktjänster och det grundläggande utkomststödet samt av Folkpensionsanstaltens omkostnader.

Avsikten med moderskapsunderstödet, adoptionsbidraget och barnbidraget är att utjämna de kostnader barnfamiljerna har jämfört med andra familjer på grund av barnens födelse och underhåll och internationella adoptioner. Förmånerna betalas till barnfamiljerna för varje barn oberoende av familjens inkomster eller förmögenhet.

Moderskapsunderstödet är en ersättning som familjen kan få i form av antingen pengar eller moderskapsförpackning och det betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn. Moderskapsunderstödet storlek fastställs av statsrådet.

Barnbidrag betalas för barn under 17 år. Om barnbidragets storlek bestäms i barnbidragslagen. Barnbidragen är graderade så att beloppet per barn blir större när antalet barn i familjen ökar. Till ensamförsörjare betalas barnbidraget förhöjt.

Stöd för hemvård av barn betalas ut till utlandet i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004. Syftet är att förhindra att en arbetstagare och hans familj hamnar utanför socialskyddet till följd av att den fria rörligheten utnyttjas.

Då en värnpliktig fullgör tjänstgöring enligt värnpliktslagen eller civiltjänstlagen betalas till den värnpliktiges anhöriga militärunderstöd, under förutsättning att den värnpliktiges tjänstgöring minskat den sökandes möjligheter till utkomst och att sökanden är i behov av understöd. Understödet till värnpliktigas anhöriga består av grundunderstöd, bostadsunderstöd och särskilt understöd. I militärunderstöd betalas till den värnpliktige själv sådana räntor på studielån som förfaller till betalning under tjänstgöringstiden samt av särskilda skäl bostadsunderstöd för kostnader för den bostad som är i den värnpliktiges bruk.

Det allmänna bostadsbidraget grundar sig på den totala hyran och på definitionen av den lineära självrisken. Genom bostadsbidraget främjas möjligheten för barnfamiljer och andra hushåll som är i behov av stöd att uppnå och bevara en rimlig boendenivå genom att man sänker deras boendegifter.

Avsikten med underhållsstödet är att trygga barnets rätt till tillräckligt underhåll i situationer då barnets privaträttsliga underhåll inte tryggas. Bestämmelser om underhållsstödets belopp och om förutsättningarna för erhållande av stödet finns i lagen om underhållsstöd (580/2008).

Avsikten med ordnandet av tolkningstjänster är att erbjuda svårt hörselskadade, hörsel- och synskadade och personer med talskada de tolkningstjänster de behöver. Till tolktjänsterna hör tolkning p.g.a. arbete, studier, utträttande av ärenden, deltagande i samhälllig verksamhet, rekreation eller någon annan motsvarande orsak.

Beviljandet och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet blir från och med ingången av 2017 Folkpensionsanstaltens uppgift. Det grundläggande utkomststödet innehåller en grunddel samt övriga grundutgifter, till vilka hör boendeutgifter enligt 6 § i lagen om bostadsbidrag, kostnader för användning av hushållselektricitet, hemförsäkringspremier samt hälso- och sjukvårdsutgifter som inte är ringa. Ett förskott för utbetalning av förmånen betalas ut till Folkpensionsanstalten av anslaget under moment 33.10.57. Kommunernas andel av utgifterna för det grundläggande utkomststödet är 50 %, och den beaktas som avdrag under momentet för statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen. Statsandelen för kompletterande och förebyggande utkomststöd ingår i den kalkylerade statsandelen för kommunal basservice som betalas under moment 28.90.30.

De ovan nämnda förmånerna är alla skattefria för mottagaren. Utgifterna under kapitlet betalas i sin helhet med statens medel.

Verksamhetens omfattning 2015—2017

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Moderskapsunderstöd			
Antal moderskapsunderstöd (barn)	55 820	57 400	57 600
Moderskapsunderstödens belopp, euro	140	140	140
Internationell adoption			
Antal adoptionsunderstöd (barn)	85	100	130
Barnbidrag			
Antal barn vid utgången av året	1 012 752	1 011 700	1 012 700
Antal barn till ensamförsörjare i genomsnitt	157 740	157 600	157 600
Antal familjer som lyfter barnbidrag i genomsnitt	554 760	554 600	555 100
Barnbidragens belopp euro/mån.			
1:a barnet	104,19	95,75	94,88
2:a barnet	115,13	105,80	104,84
3:e barnet	146,91	135,01	133,79
4:e barnet	168,27	154,64	153,24
5:e barnet osv.	189,63	174,27	172,69
Förhöjning till ensamförsörjare euro/mån.	48,55	48,55	48,55
Stöd för hemvård av barn som ska ersättas till personer som är bosatta utomlands			
Genomsnittligt antal familjer som får stöd/mån.	408	450	450
Militärunderstöd			
Antal personer som omfattas av understödet	9 296	9 200	9 200
Understödet genomsnittliga belopp, euro/mån. (hushåll)	310	347	359

Verksamhetens omfattning 2015—2017

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Allmänt bostadsbidrag			
Antal hushåll som får bostadsbidrag	245 904	273 100	272 400
Barnfamiljer som får bidraget, varav	83 553	88 416	71 000
— ensamförsörjare	54 848	57 883	59 000
Arbetslösa hushåll ¹⁾	151 651	157 512	160 000
Genomsnittligt bidrag, euro/mån.	330	332	338
Bostadsbidragstagare i hyresbostäder			
— genomsnittlig hyra euro/m ² /mån	10,8	11,61	11,70
— genomsnittlig bostadsyta m ²	55,2	53,5	53,5
Boendeutgifternas andel av bostadsbidragsinkomsterna för bostadsbidragstagare i hyresbostäder (%)			
— utan bostadsbidrag	57,0	57,7	58,0
— när bostadsbidrag lyfts	25,4	26,3	26,8
— bostadsbidragets andel av den genomsnittliga hyran (%)	55,4	54,5	54,5
Underhållsstöd			
Barn som fått underhållsstöd (situationen 31.12), till vilka underhållsstödet betalats	107 407	110 600	113 100
— till fullt belopp	84 327	88 500	91 600
— som komplement till underhållsbidraget eller i övrigt nedsatt	24 095	23 500	22 600
Underhållsstöd till fullt belopp euro/mån.	151,85	155,17	156,09
Tolktjänster			
Berättigade till tolktjänster	5 690	5 900	6 000
Grundläggande utkomststöd			
Antal mottagare under året	350 000	350 000	489 300
Antal hushåll under året	235 000	235 000	317 300

¹⁾ Stödtagaren eller åtminstone en av makarna är arbetslös.

Kapitlets rubrik har ändrats.

50. Moderskapsunderstöd och statens understöd vid internationell adoption (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 10 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av moderskapsunderstöd enligt lagen om moderskapsunderstöd (477/1993) och till betalning av mervärdesskatt och allmänna omkostnader för moderskapsförpackningar

2) till betalning av understöd för kostnader som föranleds av internationell adoption.

Förklaring: Moderskapsunderstödet belopp är 140 euro år 2017. Moderskapsunderstödet betalas förhöjt till de familjer i vilka det samtidigt föds eller adopteras flera barn.

Moderskapsunderstöd betalas för uppskattningsvis 56 000 barn år 2017. Av de mödrar som har rätt till moderskapsunderstöd väljer ca 65 % moderskapsförpackningen och resten av understödet i pengar, medan de övriga lyfter hela understödet i pengar.

En adoptivförälder får ersättning av statsmedel för en del av de kostnader som föranleds av internationell adoption. Stödbeloppet är 1 900, 3 000, 3 800 eller 4 500 euro enligt barnets utreseland. Om flera barn samtidigt utses eller placeras i samma familj, betalas för det andra barnet och de därpå följande barnen 30 % av ovan nämnda stöd. År 2017 beräknas antalet understödstagare uppgå till 100.

Av anslaget beräknas 9 900 000 euro åtgå till betalning av moderskapsunderstöd och 600 000 euro till betalning/ersättning av utgifter som föranleds av internationell adoption.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-800
Sammanlagt	-800
2017 budget	10 500 000
2016 budget	11 300 000
2015 bokslut	10 320 000

51. Barnbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 360 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av barnbidrag enligt barnbidragslagen (796/1992).

Förklaring: Av anslaget under momentet betalas enligt uppskattning barnbidrag för 1 012 700 barn år 2017. Av dem är ca 157 600 barn till ensamförsörjare. Antalet familjer som får barnbidrag år 2017 beräknas vara ca 555 100. Till ensamförsörjare betalas barnbidraget förhöjt.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen ett förslag till riksdagen med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen och av 8 § i lagen om underhållsstöd samt vissa lagändringar till följd av en ändring av äktenskapslagen. Konsekvenserna för anslaget under momentet är små. Ändringen av äktenskapslagen berör momenten 33.10.51, 33.10.52, 33.20.53, 33.10.54, 33.10.55, 33.10.57, 33.20.50, 33.20.51, 33.20.52, 33.30.60 och 33.40.60.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 7 § i barnbidragslagen.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing i indexbundna utgifter	-11 700
Kostnader på grund av att asylsökande beviljats uppehållstillstånd	2 400
Ändring i behovskalkylen	-13 200
Sammanlagt	-22 500

2017 budget	1 360 500 000
2016 II tilläggsb.	1 610 000
2016 budget	1 383 000 000
2015 bokslut	1 377 800 000

52. *Vissa familjeförmåner som ska ersättas av staten* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 4 600 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av ersättningar som staten betalar enligt 9 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996).

Förklaring: Det beräknas att stöd för hemvård av barn år 2017 betalas till i medeltal 450 familjer i utlandet per månad.

Könsneutraliteten i äktenskapslagen har endast små konsekvenser för anslaget under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

ICT-direktivet	1 300
Sammanlagt	1 300

2017 budget	4 600 000
2016 budget	3 300 000
2015 bokslut	2 903 745

53. *Militärunderstöd* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 16 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av militärunderstöd enligt militärunderstödslagen (781/1993).

Förklaring: Det beräknas att 9 200 personer omfattas av militärunderstödet år 2017. Ca 5,5 % av understödstagarna är anhöriga till beväringar och civiltjänstgörare årligen. Grundbidragets belopp för de anhöriga utgör sammanlagt ca 1 400 000 euro på årsnivå.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om indexjustering för 2017 av folkpensionerna och vissa andra förmåner samt till lagar om ändring av 2 § i lagen om folkpensionsindex och 9 § i lagen om utkomststöd. Enligt propositionen ska folkpensionsindex frysas åren 2017—2019 och folkpensionsindexets poängtal dessutom sänkas med 0,85 procent. Konsekvenserna för anslaget under momentet är små.

Könsneutraliteten i äktenskapslagen har endast små konsekvenser för anslaget under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-1 900
Sammanlagt	-1 900

2017 budget	16 500 000
2016 budget	18 400 000
2015 bokslut	17 100 000

54. Bostadsbidrag (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 268 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag (938/2014).

Förklaring: Grunden för dimensioneringen av anslaget är behovet av bostadsbidrag enligt lagen om allmänt bostadsbidrag. På behovet av bostadsbidrag inverkar de förändringar som sker i antalet bidragstagare samt i bidragstagarnas boendeutgifter och inkomster.

Antalet bidragstagare som får allmänt bostadsbidrag beräknas vara 273 100 vid utgången av 2016 och 417 400 vid utgången av 2017. Det allmänna bostadsbidraget beräknas i genomsnitt uppgå till 332 euro 2016 och 338 euro 2017.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om allmänt bostadsbidrag och lagen om studiestöd.

Könsneutraliteten i äktenskapslagen har endast små konsekvenser för anslaget under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Frysning av de maximala boendeutgifterna och sänkning av de maximala utgifterna i kommungrupp 3 och 4 med 4 %	-24 200
Inbesparing i indexbundna utgifter	-9 500
Kostnader på grund av att asylsökande beviljats uppehållstillstånd	31 000
Preciserad spareffekt på grund av justering av grunderna för bostadsbidrag	-4 000
Ändring i behovskalkylen	94 800
Överföring av studerande till det allmänna bostadsbidraget	138 300
Sammanlagt	226 400

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	1 268 500 000
2016 II tilläggsb.	26 210 000
2016 budget	1 042 100 000
2015 bokslut	924 300 000

55. Underhållsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 213 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008).

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har man beaktat det underhållsstöd som sammanlagt betalats ut under året. Under moment 12.33.98 intäktsförs regressfordringarna och återkravsfordringarna på underhållsstödet. Dessa beräknas uppgå till ca 66 300 000 euro. Antalet

mottagare av underhållsstöd beräknas vara ca 113 100 vid utgången av 2017. Anslagen gäller inte landskapet Åland med vilket Folkpensionsanstalten har ett separat avtal om utbetalningen av underhållsstöd.

Könsneutraliteten i äktenskapslagen har endast små konsekvenser för anslaget under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-600
Sammanlagt	-600
2017 budget	213 500 000
2016 budget	214 100 000
2015 bokslut	202 277 532

56. Tolkjänster för gravt handikappade (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 46 900 000 euro.

Anslaget får användas till ordnande av tolktjänster enligt lagen om tolkningstjänster för handikappade personer (133/2010).

Förklaring: Folkpensionsanstalten svarar för ordnandet av tolktjänsterna för gravt handikappade. Antalet personer som är berättigade till tolktjänster beräknas uppgå till ca 6 000 år 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	2 100
Sammanlagt	2 100
2017 budget	46 900 000
2016 budget	44 800 000
2015 bokslut	41 499 900

57. (33.60.35) Grundläggande utkomststöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 830 938 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av förskott enligt lagen om utkomststöd (1412/1997) för kostnader i anslutning till det grundläggande utkomststödet.

Förklaring: Antalet hushåll som får grundläggande utkomststöd år 2017 beräknas vara ca 317 300.

Storleken på utkomststödet grunddel fastställs i 9 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) enligt vilken beloppen justeras i enlighet med lagen om folkpensionsindex (456/2001). Storleken på grunddelen för en ensamstående vuxen är 485,50 euro i månaden 2016. Lagen om ändring av lagen om utkomststöd (815/2015) träder i kraft den 1 januari 2017. Enligt lagen ska beviljandet och betalningen av det grundläggande utkomststödet i fortsättningen skötas av Folkpensionsanstalten. Kommunernas andel av det grundläggande utkomststödet dras av från statsandelen för bas-

service. Det kompletterande och förebyggande utkomststödet ska fortfarande skötas av kommunerna

Könsneutraliteten i äktenskapslagen har endast små konsekvenser för anslaget under momentet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Den återtagna sammanslagningen av bostadsbidraget för pensionstagare och det allmänna bostadsbidraget	-7 000
Inbesparing i indexbundna utgifter	7 000
Inbesparing i utgifterna för utkomststödet på grund av bortfallet av studerande	-7 500
Slopande av barnbidragets indexbindning	1 300
Utbetalning av integrationsstöd enligt utlänningslagen fr.o.m. 1.1.2017	1 000
Återtagen indexjustering	1 423
Ändring i behovskalkylen	19 851
Ökade utgifter för utkomststödet på grund av frysningen och minskningen av de maximala boendeutgifterna	5 400
Överföringen av utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till FPA	478 617
Sammanlagt	500 091

Anslaget står utanför ramen.

Momentets rubrik har ändrats.

2017 budget	830 938 000
2016 budget	330 847 000
2015 bokslut	326 060 738

60. Omkostnader för Folkpensionsanstaltens socialskyddsfonder (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 346 747 000 euro.

Anslaget får användas

1) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur allmänna fonden för social trygghet i enlighet med 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001)

2) till betalning av statens andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur sjukförsäkringsfonden i enlighet med 18 kap. 10 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004)

3) till Folkpensionsanstaltens omkostnader för verkställigheten av förmåner som betalas ur folkpensionsfonden enligt 98 § i folkpensionslagen (568/2007), 36 § i lagen om garantipension (703/2010), 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007), 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007), 15 § i lagen om lagen om frontmannapension (119/1977) och 9 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988)

4) till betalning av omkostnaderna för den kontaktpunkt som avses i 27 § i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013).

Förklaring: Den andel av Folkpensionsanstaltens omkostnader som ska betalas ur fonderna för social trygghet bestäms enligt 12 f § i lagen om Folkpensionsanstalten i förhållande till omkostnaderna för verkställigheten av förmåner. Ur allmänna fonden för social trygghet betalas uppskattningsvis 42,2 %, ur sjukförsäkringsfonden 42,03 % och ur folkpensionsfonden 15,15 % av Folkpensionsanstaltens omkostnader 2017. Statens finansierar cirka en tredjedel av omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden.

Vid dimensioneringen av anslaget har de kostnader av engångsnatur som Folkpensionsanstalten orsakas av könsneutraliteten i äktenskapslagen beaktats.

Beredningen av införandet av avgiftsbelagt EU-parkeringsstillstånd för personer med funktionsnedsättning inleds.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om Folkpensionsanstalten. Enligt förslaget ska miniminivån på de tillgångar som utgör täckning för pensionsansvaret för Folkpensionsanstaltens tjänstemäns pensioner sänkas stegvis.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Omkostnaderna för den allmänna fonden för social trygghet	144 261 000
Omkostnaderna för sjukförsäkringsfonden	145 613 000
Omkostnaderna för folkpensionsfonden	55 973 000
Omkostnaderna för kontaktpunkten	700 000
Elektroniskt informationsutbyte inom EU	200 000
Sammanlagt	346 747 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Sänkning av miniminivån på tillgångarna för täckning av FPA:s pensionsansvar	-6 500
Varaktig omkostnadsbesparing	-5 000
Ändring i behovskalkylen	12 316
Överföring av FPA:s omkostnader för utkomststödet	26 450
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	1
Sammanlagt	27 267

2017 budget	346 747 000
2016 II tilläggsb.	1 000
2016 budget	319 480 000
2015 bokslut	152 300 000

20. Utkomstskydd för arbetslösa

Förklaring: Utkomsten för arbetslösa tryggas genom arbetslöshetsdagpenningen, som betalas enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och arbetsmarknadsstödet. Arbetslöshetsdagpenningen betalas antingen som grunddagpenning eller som inkomstrelaterad dagpenning. En arbetslös måste uppfylla arbetsvillkoret för att få dagpenning, vilket förutsätter en arbetshistoria på 26 veckor. Även en arbetslös som flyttar från Finland till ett annat EU- eller EES-land för att söka arbete kan få arbetslöshetsdagpenning för tre månader. Arbetsmarknadsstödet tryggar utkomsten för de arbetslösa bosatta i Finland som på grund av att de inte uppfyller arbetsvillkoret inte är berättigade till dagpenning eller vilkas rätt till dagpenning har upphört.

Syftet med utkomstskyddet för arbetslösa är att garantera alla arbetslösa en skälig utkomst. Skälig utkomst definieras som en minimiutkomst och i relation till tidigare inkomster.

Utkomstskyddet för arbetslösa har utvecklats så att det stöder aktiva alternativ och en förlängning av den yrkesverksamma tiden. Arbetslöshetsförmån betalas utöver under arbetslöshetstiden ut också under tiden för sysselsättningsfrämjande service. I sådana fall betalas till den arbetsökande den arbetslöshetsförmån som han skulle ha rätt till som arbetslös. Arbetslösa, uppsagda och permitterade uppmuntras att delta i utbildning eller andra sysselsättningsfrämjande åtgärder för att deras möjligheter att snabbt hitta ett nytt arbete ska förbättras. Förhöjd förtjänstdel betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder. Under tiden för sysselsättningsfrämjande åtgärder betalas dessutom kostnadsersättning. För att främja sysselsättningen omfattar utkomstskyddet för arbetslösa ett skyddat belopp på 300 euro.

Målet för arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte är att bevara eller återställa personens arbetsförmåga. För personer som har varit arbetslösa under en längre tid och som erhåller arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd ordnar kommunen arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för att främja sysselsättningen.

För att möta förändringarna i arbetslivet ska yrkesskickligheten bevaras och vid behov kunna kompletteras så att den passar för nya uppgifter. Syftet med vuxenutbildningsstöd som betalas till personer i arbetslivet är att främja sådant kunnande som personer i arbetslivet behöver inom arbetslivet samt ett livslångt lärande, vilket samtidigt förebygger arbetslöshet.

För att den åldrande arbetskraften ska hållas kvar i arbetslivet har åldersgränsen för rätten till tilläggsdag höjts till 61 år för personer födda 1957 eller senare.

Alterneringsersättning betalas till en arbetstagarare som blir alturneringsledig under motsvarande tid som arbetsgivaren avlönar en arbetslös.

Verksamhetens omfattning 2014—2017

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Arbetslöshetsgrad (%)	8,7	9,4	9,0	8,8
Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte				
Antal personer som deltar i verksamheten i genomsnitt per år	19 000	21 000	35 000	35 000
Genomsnittligt antal verksamhetsdagar per år/deltagare	120	125	90	70
Förändring av utgifter för				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	153 938	169 714	167 000	161 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	39,8	42,8	43,1	41,6
— under arbetslöshetstiden	35,8	38,9	39,4	38,0
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service, sammanlagt	4,0	3,9	3,8	3,7
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	68,1	66,9	66,6	66,6
Grunddagpenning				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	34 444	39 170	39 000	37 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	8,8	10,2	10,3	9,3
— under arbetslöshetstiden	7,6	9,0	8,9	8,1
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	1,2	1,3	1,4	1,2
Genomsnittlig dagpenning (€/dag)	33,8	33,5	33,1	32,9
Arbetsmarknadsstöd				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	175 382	187 821	196 000	188 000
Ersättningsdagar sammanlagt mn st.	40,6	49,0	51,1	48,9
— under arbetslöshetstiden	29,7	35,9	36,9	35,8
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	10,9	13,1	14,2	13,1
Genomsnittligt arbetsmarknadsstöd (€/dag)	35,8	35,7	35,5	35,2
Vuxenutbildningsstöd				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	7 860	8 877	10 742	10 800
Utbetalad förmån i genomsnitt (€/mån.)	1 482	1 495	1 495	1 495
Alterneringsersättning				
Genomsnittligt antal mottagare/mån	8 203	6 672	6 429	3 788
Ersättningsdagar inom förtjänstskyddet, mn st.	2,1	1,9	1,7	1,1
Ersättningsdagar inom grundskyddet, mn st.	0,02	0,01	0,01	0,01
Genomsnittlig ersättning inom förtjänstskyddet (€/dag)	58,0	58,7	59,8	59,8
Genomsnittlig ersättning inom grundskyddet (€/dag)	23,5	23,9	24,3	24,1

31. Statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 26 840 000 euro.

Anslaget får användas för betalning av statlig ersättning till kommunerna för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

Anslaget budgeteras enligt prestationsprincipen.

Förklaring: Den ersättning som betalas till kommunen är 10,09 euro per dag och deltagare i arbetsverksamheten. Verksamheten omfattar personer som länge varit arbetslösa och som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd och för vilka kommunen ordnar arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för främjande av sysselsättningen. Antalet deltagare i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte beräknas uppgå till ca 35 000 personer 2017 och antalet verksamhetsdagar till i genomsnitt 70 per deltagare. Statlig ersättning betalas för varje person som deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och för de dagar personen i fråga deltar i den, dock för högst fyra dagar i veckan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-4 944
Sammanlagt	-4 944

2017 budget	26 840 000
2016 budget	31 784 000
2015 bokslut	22 893 407

50. Statsandel till inkomstrelaterad dagpenning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 086 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av den inkomstrelaterade dagpenningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) på det sätt som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) bestäms om statens andel

2) till finansiering av kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) så som bestäms i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till betalning av arbetslöshetskassornas andel av förvaltningskostnaderna enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984)

4) till betalning av basinkomst på det sätt som förekriivs i lagen om ett försök med basinkomst.

Anslaget får användas till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetslöshetsdagpenning för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och startpengen för blivande företagare enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Förklaring: Inkomstrelaterad dagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Den inkomstrelaterade dagpenningen finansieras av Arbetslöshetsförsäkringsfonden, arbetslöshetskassorna och staten. Arbetslöshetskassornas andel av löntagarens dagpenningar är i regel 5,5 %, dock så, att Arbetslöshetsförsäkringsfonden helt och hållet finansierar förhöjningsdelarna av förtjänstskyddet och tilläggen för omställningsskyddet. Staten finansierar den del som motsvarar grunddagpenningen och fonden den resterande delen. Staten deltar inte i finansieringen av de dagpenningar som betalas under permitteringstid för s.k. tilläggsdagar och inte heller i finansieringen av barnförhöjningarna. Av dagpenningen för företagare finansierar staten den del som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningarna, medan företagarkassorna finansierar den resterande delen. Staten finansierar kostnadsersättningarna under tiden för sysselsättningsfrämjande service.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa från och med den 1 januari 2017. Enligt förslaget ska den maximala utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning kortas ner till 400 dagar för personer som inte fyllt 58 år, självrisktiden förlängas med två dagar till sju dagar, förhöjningsdelarna under den yrkesaktiva tiden minskas och förhöjningsdelarna för en lång arbetshistoria slopas.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Statsandel av utbetalda dagpenningar	
— under arbetslöshetstiden	864 300 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	116 000 000
Lönesubventioner och startpeng (högst)	56 200 000
Kostnadsersättningar	39 500 000
Statsandel av förvaltningskostnader	10 000 000
Sammanlagt	1 086 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av karenstiden med två dagar	-14 000
Ikraftträdandet av könsneutrala bestämmelser i äktenskapslagen 1.3.2017	210
Inbesparing i indexbundna utgifter	-9 000
Minskning av arbetslöshetsdagpenningen	-23 100
Slopande av kostnadsersättningen för frivilliga studier	-10 500
Utvidgad användning av arbetslöshetsförmåner till aktiveringsåtgärder (överföring från moment 32.30.51)	33 200
Ändring i behovskalkylen	-810
Ökning av lönesubventioner och startbidrag	23 000
Sammanlagt	-1 000

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	1 086 000 000
2016 budget	1 087 000 000
2015 bokslut	1 083 356 791

51. Statsandel till grunddagpenning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 112 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till finansiering av grunddagpenning och den därtill anslutna barnförhöjningen i enlighet med lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och till finansiering av de lagstadgade kostnadsersättningarna i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012) så som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om statens andel

2) till ersättning av kostnader mellan stater till en annan EU-medlemsstat för de tre första månaderna i situationer där en person inte uppfyller villkoren för arbetslöshetsförmån enligt den nationella lagstiftningen

3) till betalning av basinkomst på det sätt som föreskrivs i lagen om ett försök med basinkomst.

Anslaget får användas till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetslöshetsdagpenning för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och startpengen för blivande företagare enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice.

Förklaring: Grunddagpenning betalas ut såväl under arbetslöshetstiden som under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Grunddagpenningen, den därtill anslutna barnförhöjningen, de förhöjningsdelar som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service och tilläggen för omställningsskyddet finansieras med statsmedel och intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie. Staten finansierar kostnadsersättningarna under tiden för sysselsättningsfrämjande service. Arbetslöshetsförsäkringsfonden finansierar de förhöjningsdelar som betalats under arbetslöshetstiden. De arbetslöshetsförsäkringspremier som uppbärs hos dem som inte är medlemmar i någon arbetslöshetskassa redovisas till Folkpensionsanstalten.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Statsandel av utbetalda dagpenningar	
— under arbetslöshetstiden	259 300 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	38 700 000
Lönesubventioner och startpeng (högst)	23 100 000
Kostnadsersättningar	9 900 000
Andel av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremier	-219 000 000
Sammanlagt	112 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av karenstiden med två dagar	-2 000
Ikraftträdandet av könsneutrala bestämmelser i äktenskapslagen 1.3.2017	50
Inbesparing i indexbundna utgifter	-2 000
Minskning av arbetslöshetsdagpenningen	-9 500
Slopande av kostnadsersättningen för frivilliga studier	-2 350
Utvidgad användning av arbetslöshetsförmåner till aktiveringsåtgärder (överföring från moment 32.30.51)	13 600
Verknigen på redovisningsbeloppet av höjningen av arbetslöshetsförsäkringspremie med 0,45 % (Konkurrenskraftsavtalet)	-48 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	-61 300
Ökning av lönesubventioner och startbidrag	9 500
Sammanlagt	-102 000

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	112 000 000
2016 budget	214 000 000
2015 bokslut	234 065 000

52. Statsandel till arbetsmarknadsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 503 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av arbetsmarknadsstöd, den därtill anslutna barnförhöjningen och de förhöjningsandelar som betalas ut under tiden för sysselsättningsfrämjande service med stöd av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) och lagen om främjande av integration (1386/2010) så som i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bestäms om statens andel

2) till finansiering av lagstadgade kostnadsersättningar i enlighet med lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) på det sätt som bestäms i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3) till betalning av basinkomst på det sätt som förekrivs i lagen om ett försök med basinkomst.

Anslaget får användas till betalning av den andel som motsvarar statsandelen för arbetsmarknadsstödet för sysselsättning som ordnas av staten, den lönesubvention som betalas till arbetsgivaren och startpengen för blivande företagare enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Förklaring: Kommunerna och staten finansierar vardera hälften av arbetsmarknadsstödet i fråga om personer som har fått arbetsmarknadsstöd i minst 300 dagar av den tid de varit arbetslösa. Kommunernas finansieringsandel är 70 % i fråga om dem som fått arbetsmarknadsstöd i mer än 1 000 dagar av den tid de varit arbetslösa. Till övriga delar finansieras arbetsmarknadsstödet helt av staten. Därutöver svarar staten för Folkpensionsanstaltens likviditet beträffande arbetsmarknadsstödet (likviditetsbelopp).

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och av 19 § i lagen om främjande av integration samt om upphävande av 3 a § 2 mom. 2 punkten i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet. Enligt förslaget ska det från och med den 1 januari 2017 betalas integrationsstöd i stället för arbetsmarknadsstöd till arbetslösa arbetssökande som med stöd av utlänningslagen har fått uppehållstillstånd i Finland. Integrationsstödet ska uppgå till 90 procent av beloppet av grunddagpenningen.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag om pensionering av 60 år fyllda arbetstagare som varit arbetslösa längre än 5 år.

Beräknad användning av anslaget och faktorer som inverkar på det (euro)

Arbetsmarknadsstöd	
— under arbetslöshetstiden	1 365 000 000
— kommunernas finansieringsandel	-445 000 000
— under tiden för sysselsättningsfrämjande service	480 500 000
— kostnadsersättningar	73 000 000
— förhöjningsdel	29 500 000
Sammanlagt	1 503 000 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förlängning av karenstiden med två dagar	-4 000
Ikraftträdandet av könsneutrala bestämmelser i äktenskapslagen 1.3.2017	240
Inbesparing i indexbundna utgifter	-11 800
Kostnader på grund av att asylsökande beviljats uppehållstillstånd	71 300
Kostnadsersättning för unga under arbetsprövningsperioden	7 000
Minskning av dagpenningen beroende på ökningen på 30 mn euro för löne- subventioner och startpeng	-73 100
Pension för långtidsarbetslösa	-14 000
Slopande av kostnadsersättningen för frivilliga studier	-16 200
Utbetalning av integrationsstöd enligt utlänningslagen fr.o.m. 1.1.2017	-3 400
Utvidgad användning av arbetslöshetsförmåner till aktiveringsåtgärder (överföring från moment 32.30.51)	104 300
Ändring i behovskalkylen	-24 440
Ökning av lönesubventioner och startpeng	73 100
Sammanlagt	109 000

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	1 503 000 000
2016 II tilläggsb.	61 000 000
2016 budget	1 394 000 000
2015 bokslut	1 368 000 000

55. Statsandel till vuxenutbildningsstöd (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 53 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000).

Förklaring: Vuxenutbildningsstöd för löntagare består av en grunddel som är lika stor som grunddagpenningen och en förtjänstdel. I vuxenutbildningsstöd för företagare betalas endast grunddelen. Staten finansierar den del som motsvarar grunddagpenningen. Om vuxenutbildningsstödet utbetalas som jämkat, finansierar staten ett belopp som motsvarar grunddelens relativa andel av fullt vuxenutbildningsstöd. Arbetslöshetsförsäkringsfonden finansierar förtjänstdelen och Utbildningsfonden förvaltningskostnaderna.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om vuxenutbildningsstöd, av lagen om Utbildningsfonden och av 1 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner för genomförande av ändringarna i anslutning till konkurrenskraftsavtalet. Enligt förslaget ska vuxenutbildningsstödet betalas ut under 15 månader i stället för 19 och av nivån på stödet minskas så att grunddelen blir 15 % mindre. Statens finansieringsandel av vuxenutbildningsstödet för löntagare ska slopas och stödet i sin helhet finansieras med medel ur arbetslöshetsförsäkringsfonden. Staten fortsätter att finansiera vuxenutbildningsstödet för företagare. Ändringarna träder i kraft den 1 augusti 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing i indexbundna utgifter	-700
Slopandet av statens finansieringsandel av vuxenutbildningsstödet för löntagare fr.o.m. 1.8.2017 (Konkurrenskraftsavtalet)	-44 100
Ändring i behovskalkylen	-6 000
Ändring i behovskalkylen (Konkurrenskraftsavtalet)	13 800
Sammanlagt	-37 000
2017 budget	53 000 000
2016 budget	90 000 000
2015 bokslut	73 000 000

56. Statsandel till alterneringsersättning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 26 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsandel till alterneringsersättning i enlighet med lagen om alterneringsledighet (1305/2002) så som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) bestäms om statsandel.

Förklaring: Utgifterna för alterneringsersättningarna finansieras på samma sätt som motsvarande arbetslöshetsförmåner. Statens andel av de ersättningar som betalas till medlemmarna i en arbetslöshetskassa motsvarar grunddagpenningens andel av den inkomstrelaterade dagpenningens fulla belopp. Alterneringsersättningarna till personer som inte hör till någon arbetslöshetskassa finansieras helt av staten.

Kravet på arbetshistoria för alterneringsledighet är 20 år, användningen har bundits vid den lagstadgade åldern för ålderspension så att den övre åldersgränsen är den undre åldersgränsen för ålderspension minskat med tre år och alterneringsledighetens längd är högst 180 kalenderdagar och alterneringsersättningens maximibelopp 70 procent av den inkomstrelaterade dagpenningen. Som alterneringsvikarie kan anställas en arbetslös person som har varit inskriven som arbetssökande utan avbrott eller i perioder minst 90 kalenderdagar under 14 månader före alterneringsledighetens början.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing i indexbundna utgifter	-200
Ändring i behovskalkylen	-16 800
Sammanlagt	-17 000

2017 budget	26 000 000
2016 budget	43 000 000
2015 bokslut	49 008 833

30. Sjukförsäkring

Förklaring: Sjukförsäkringen kompletterar den offentliga hälso- och sjukvården genom att ersätta en del av befolkningens öppenvårdskostnader för läkemedel och resor samt genom att trygga möjligheterna att skaffa hälso- och sjukvårdsservice inom den privata sektorn till rimliga kostnader. Vidare garanterar sjukförsäkringen medborgarna en tillräcklig utkomst genom att utjämna det inkomstbortfall som kortvarig sjukdom och föräldraledighet ger upphov till.

Finansieringen av sjukförsäkringen har uppdelats i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring.

Från sjukvårdsförsäkringen ersätts en del av den öppna vårdens läkemedelskostnader, resekostnaderna, studenternas primärvård samt kostnaderna för den rehabilitering som ordnas av Folkpensionsanstalten. Från sjukvårdsförsäkringen ersätts även en del av läkar- och tandläkararvoden inom den privata hälso- och sjukvården samt en del av de undersökningar och den vård som föreskrivits av läkare.

Från arbetsinkomstförsäkringen ersätts sjukdagpenning, rehabiliteringspenning och specialvårdspenning samt moderskaps-, faderskaps-, föräldra- och särskild moderskapspenning. Dessutom ersätts från arbetsinkomstförsäkringen en del av kostnaderna för den företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare och företagare samt för semestrar som intjänas under föräldraledighetsperioden.

Verksamhetens omfattning 2014—2017

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Dagpenningar				
Mottagare av sjukdagpenningar	304 573	292 706	286 600	291 300
Mottagare av föräldradagpenningar	158 434	162 921	157 600	160 600
Genomsnittlig sjukdagpenning (€/dag)	57,42	57,50	56,80	57,20
Genomsnittlig föräldrapenning (€/dag)	63,62	64,45	64,90	65,50
Sjukdag- och föräldradagpenningens miniminivå (€/dag)	23,92	24,02	23,92	23,73
Läkemedel				
Förskrivna läkemedel, självrisk (1 000 st.)	30 000	31 300	28 000	28 500
Sjukförsäkringens andel av grundersättningen för läkemedel (%)	34,7	34,8	40,0	40,0

Verksamhetens omfattning 2014—2017

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Gränsen för tilläggsersättning för läkemedel (€)	610,00	616,62	610,37	605,13
Antal personer som fått tilläggsersättning	176 400	197 484	191 000	193 000

Sjukvårdersättningar

År 2015 ersatte sjukförsäkringen 20,4 % av kostnaderna för läkararvoden, 24,1 % av kostnaderna för tandläkararvoden, 22,6 % av kostnaderna för undersökningar och vård och 87,1 % av rese-kostnaderna.

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av sjukförsäkringslagen (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 918 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av statens andelar enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) samt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005)
- 2) till betalning av statens andel enligt lagen om ersättning av statens medel för vissa kostnader för lantbruksföretagares företagshälsovård (859/1984)
- 3) till betalning av ersättningar enligt lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013)
- 4) till betalning av basinkomst på det sätt som förekrivs i lagen om ett försök med basinkomst.

Folkpensionsanstalten får använda högst 52 300 000 euro till finansiering av behovsprövad individuell rehabilitering enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner och högst 7 700 000 euro till finansiering enligt samma lag av individuella rehabiliteringsprojekt, förebyggande av sjukdomar samt forsknings- och utvecklingsprojekt som avser rehabilitering, förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkringen.

Då det gäller den behovsprövade rehabiliteringen baserar sig dimensioneringen av anslaget i fråga om den individuella rehabiliteringen på prestationsprincipen.

Förklaring: Sjukförsäkringen är uppdelad i en sjukvårdsförsäkring och en arbetsinkomstförsäkring. Av utgifterna för sjukvårdsförsäkringen finansierar staten de sjukvårdersättningar som betalas till EU-länder, kostnader som föranleds kommunerna av sjukvård för utomlands bosatta personer och en del av Folkpensionsanstaltens omkostnader. I övrigt deltar de försäkrade och staten i finansieringen av sjukvårdsförsäkringens utgifter med lika stora delar.

Arbetsinkomstförsäkringen finansieras av arbetsgivarna, löntagarna, företagarna samt staten. Av utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen finansierar staten den sjukdagpenning, föräldradagpenning och rehabiliteringspenning som betalas till minimibelopp. Dessutom finansierar staten 0,1 % av utgifterna för föräldradagpenningar samt en del av utgifterna för företagarnas och lantbruksföretagarnas företagshälsovård. Staten ska också trygga sjukförsäkringsfondens likviditet.

Den behovsprövade rehabilitering som Folkpensionsanstalten ordnar fördelar sig på individuell rehabilitering, individuella rehabiliteringsprojekt, förebyggande av sjukdomar samt forsknings-

och utvecklingsprojekt som avser rehabilitering, förebyggande av sjukdomar och sjukförsäkringen.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av sjukförsäkringslagen. Enligt förslaget ska arbetsgivares sjukförsäkringsavgift sänkas från och med ingången av 2017. Dessutom lindras beskattningen med 30 miljoner euro för småinkomsttagare genom en minskning av dagpenningpremien för sjukförsäkringen.

De kostnader som familjeledigheter för kvinnliga arbetstagare orsakar arbetsgivaren jämnas ut med hjälp av en engångsersättning på 2 500 euro från och med den 1 april 2017. Förslaget ökar utgifterna för arbetsinkomstförsäkringen med 75 000 000 euro per år och med 45 000 000 euro 2017. Ökningen finansieras med en höjning av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift.

För finansiering av sjukvårdsförsäkringen uppbärs år 2017 hos samtliga försäkrade en sjukvårdspremie på 0,06 %. När premien uppbärs på basis av pensions- och förmånsinkomster är procent-satsen dock 1,45 %. För finansiering av arbetsinkomstförsäkringen tas en premie ut hos löntagare och företagare för sjukförsäkringens dagpenning till ett belopp av 1,54 % för löntagare och 1,61 % för företagare, medan en sjukförsäkringsavgift på 1,06 % tas ut hos arbetsgivare. Som kompensation för avgiftshöjningar på grund av konkurrenskraftsavtalet minskas låginkomsttagarnas andel av finansieringen av sjukförsäkringen.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen, ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av 2 kap. 3 § i sjukförsäkringslagen samt 12 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner. Enligt förslaget ska inkomstgränserna för sjukdagpenningen och sjukdagpenningens ersättningsgrad ändras, betalningen av sjukförsäkringsersättningar för privat vård i offentliga sjukvårdens utrymmen fortsätta till utgången av 2018 och minimibeloppet av den rehabiliteringspenning för unga och den rehabiliteringspenning för yrkesinriktad rehabilitering som betalas till unga höjs till samma nivå som garantipensionen.

I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av sjukförsäkringslagen fr.o.m. 1.1.2017 så att läkemedelsersättningarna minskas med 134 000 000 euro.

Den kostnadsökning som föranleds av ändringar i förteckningen över läkemedel som berättigar till specialersättning uppgår till högst 8 400 000 euro i årsgenomsnitt.

Könsneutraliteten i äktenskapslagen har endast små konsekvenser för anslaget under momentet.

Med beaktande av regeringens propositioner är utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2017 uppskattningsvis följande (mn euro)

Utgifter

<i>Arbetsinkomstförsäkring</i>	
Sjukdagpenningar	810
Föräldradagpenningar	1 097
Engångsersättning	45
Dagtraktamenten för OFLA	6

Med beaktande av regeringens propositioner är utgifterna och statsandelarna för sjukförsäkringen år 2017 uppskattningsvis följande (mn euro)

Rehabiliteringspenningar	117
Företagshälsovården	346
Företagarnas tilläggsdagar	6
Fondens andel på 8 %	-
Sammanlagt	2 427
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>	
Läkemedelsersättningar	1 282
Resor	288
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	63
Läkararvoden	59
Tandläkararvoden	64
Övriga ersättningar för sjukvård	76
Rehabiliteringsservice	376
Fondens andel på 8 %	-3
Sammanlagt	2 205
Utgifter sammanlagt	4 632
Inkomster	
<i>Intäkter av arbetsinkomstförsäkringen</i>	
De försäkrades premier	1 203
Arbetsgivarnas avgifter	910
Företagarnas tilläggsdagar	4
Statens finansieringsandel	182
Överskott/underskott år 2015	120
Sammanlagt	2 419
<i>Intäkter av sjukvårdsförsäkringen</i>	
Löntagarnas och företagarnas avgifter	89
Förmånstagarnas premier	351
Statens finansieringsandel	1 736
EU-ersättningar från utlandet	9
Överskott/underskott år 2015	0
Sammanlagt	2 185
Inkomster sammanlagt	4 604
Statens andelar sammanlagt	1 918
<i>Arbetsinkomstförsäkring</i>	
Föräldradagpenningar	31
Minimidagpenningar	148
Andel av företagares och lantbruksföretagares företagshälsovård	3
<i>Sjukvårdsförsäkring</i>	
Andel av sjukvården	1 682
Sjukvårdsersättningar som betalas till EU-länder	54

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Direktivet om säsongsanställning	4 200
Förenhetligande av helikoptertaxan (överföring till moment 26.20.01)	-700
Höjning av rehabiliteringspenningen för unga	14 200
ICT-direktivet	3 300
Inbesparing i indexbundna utgifter (minimidagpenning)	-1 200
Inbesparing i indexbundna utgifter (taket för läkemedelsersättningar)	1 000
Inbesparing i läkemedelsersättningarna	-60 000
Kompensation enligt konkurrenskraftsavtalet (konkurrenskraftsavt.)	30 000
Kostnader på grund av att asylsökande beviljats uppehållstillstånd	750
Slopande av kopplingen mellan medicinsk rehabilitering för personer med svår funktionsnedsättning och handikappbidraget	6 300
Sparbeslut år 2015	-2 000
Sänkning av arbetsgivares sjukförsäkringsavgift	706 000
Ändring i behovskalkylen	41 500
Sammanlagt	743 350
2017 budget	1 918 000 000
2016 II tilläggsb.	442 000
2016 budget	1 174 650 000
2015 bokslut	1 200 026 347

40. Pensioner

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föränleds av statens andelar när det gäller finansiering av pensionssystemen samt statens andel när det gäller finansiering av lantbruksföretagares och stipendiaters olycksfallsförsäkring och självrisktiden för sjukdagpenning samt finansiering av handikappförmåner.

Pensionsskyddet består av arbetspension och folkpension som kompletterar arbetspensionen. Avsikten med arbetspensionen är att trygga en skälig utkomst och avsikten med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst med tanke på ålderdom, invaliditet, arbetslöshet och familjeförsörjares bortgång. Antalet pensionstagare uppgick den 31 januari 2015 till sammanlagt 1 540 972, av vilka 1 270 408 lyfte ålderspension, 275 213 familjepension, 221 952 invalidpension, 12 066 deltidspension samt 15 322 övrig pension. Samma person kan samtidigt lyfta pensioner av olika slag.

Utbetalade pensioner åren 2013—2015 (mn euro)

	2013	2014	2015
Privata sektorn	14 715	15 410	15 944
Kommunala pensioner	4 142	4 375	4 569
Statens pensioner	4 194	4 327	4 412
Övriga offentliga sektorn sammanlagt	312	329	340
<i>Arbetspensioner sammanlagt</i>	<i>23 363</i>	<i>24 441</i>	<i>25 265</i>

Utbetalade pensioner åren 2013—2015 (mn euro)

	2013	2014	2015
Solita-pensioner	528	513	515
FPA-pensioner	2 615	2 560	2 503
<i>Lagstadgade pensioner sammanlagt</i>	<i>26 506</i>	<i>27 514</i>	<i>28 283</i>
Genomsnittlig totalpension (egenpension) euro/mån.	1 394	1 436	1 464

Arbetspensionerna finansieras med arbetsgivarnas försäkringsavgifter och de försäkrades försäkringspremier. Arbetspensionerna står huvudsakligen utanför budgeten med undantag av statens pensioner vars finansiering ingår under finansministeriets huvudtitel. Staten deltar i finansieringen av sjömanspensionerna, företagarpensionerna, lantbruksföretagarpensionerna och den pension som intjänas under tiden för vård av barn och tiden för studier. Folkpensionerna, de allmänna familjepensionerna och garantipensionerna finansieras av statens medel.

Verksamhetens omfattning 2014—2017

Pensionstagare	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Mottagare av sjömanspension	8 834	8 480	8 547	8 638
Mottagare av lantbruksföretagarpension	159 396	154 571	148 644	142 425
Mottagare av företagarpension	229 904	229 998	237 866	244 784
Fall som omfattas av olycksfallsförsäkringen, lantbruksföretagare	4 539	3 677	4 213	4 068
Fall i vilka dagpenning för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalats, lantbruksföretagare och stipendiater	11 251	10 662	10 205	9 816
Mottagare av barnpension	18 304	17 630	17 400	17 200
Mottagare av efterlevandepension	5 650	5 505	5 400	5 400
Mottagare av folkpension	629 208	620 458	615 400	611 400
Mottagare av garantipension	101 521	100 947	102 600	102 600

Verksamhetens omfattning 2014—2017

Antal försäkrade	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Försäkrade enligt SjöPL	8 645	8 553	8 630	8 630
Försäkrade enligt LFöPL	67 859	64 474	62 012	59 535
Försäkrade enligt FöPL	237 295	235 200	234 500	235 700
Stipendiater försäkrade enligt LFöPL	2 876	2 876	2 876	2 872
Olycksfallsförsäkrade lantbruksföretagare	88 443	85 836	83 355	80 839

Verksamhetens omfattning 2014—2017

Genomsnittliga pensioner	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Genomsnittlig sjömanspension (€/mån.)	1 341	1 380	1 410	1 440
Genomsnittlig lantbruksföretagarpension (€/mån.)	398	423	445	472

Verksamhetens omfattning 2014—2017

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Genomsnittliga pensioner				
Genomsnittlig företagarpension (€/mån.)	433	453	456	456
Genomsnittlig olycksfallspension, (€/mån.), lantbruksföretagare	621	630	636	650
Genomsnittlig efterlevandepension (€/mån.)	178	176	175	175
Genomsnittlig folkpension (€/mån.)	303	301	296	293
Genomsnittlig garantipension (€/mån.)	122	133	145	146

Verksamhetens omfattning 2014—2017, bostadsbidrag för pensionstagare och handikappförmåner

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Mottagare av bostadsbidrag för pensionstagare	194 401	197 870	212 200	207 600
Utbetalade bostadsbidrag för pensionstagare, mn	497,9	532,2	561,0	586,1
Mottagare av vårdbidrag för pensionstagare	232 919	233 082	226 900	226 600
Mottagare av handikappbidrag	46 214	49 911	52 500	55 100
Mottagare av kostersättning	33 514	34 520	-	-
Utbetalade handikappförmåner, mn euro	612,8	619,5	591,6	588,3

Sjömän i anställningsförhållande till en privat arbetsgivare är försäkrade enligt lagen om sjömanspensioner (SjPL). Självständiga rörelseidkare och yrkesutövare samt en del företagsägare ska försäkra sin förvärvsverksamhet enligt lagen om pension för företagare (FöPL) och jordbrukare, fiskare, stipendiater och renskötare enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL). Staten deltar i finansieringen av dessa. Staten svarar för de pensioner som intjänas för tiden för vård av barn under 3 år och för tiden för studier.

Ersättningar för olycksfall i arbete och yrkessjukdomar betalas i enlighet med olycksfallsförsäkringslagstiftningen till arbetstagare och lantbruksföretagare. Ersättningar betalas bl.a. för sjukvård och inkomstbortfall. Lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare gäller personer för vilka LFöPL-försäkring är obligatorisk. Olycksfallsförsäkringen finansieras med arbetsgivarernas olycksfallsförsäkringspremier, men staten deltar i finansieringen av olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare.

Utöver egenpension kan pension betalas efter familjeförsörjarens bortgång. Syftet med den allmänna familjepensionen är att trygga en minimiutkomst efter familjeförsörjarens bortgång. Familjepension betalas till den efterlevande maken och till minderåriga barn. Efterlevandepensionen samordnas med den kalkylerade egenpensionen.

Syftet med folkpensionen är att trygga en minimiutkomst för de pensionstagare som inte får någon annan pension eller vars övriga pensionsskydd är litet. Folkpensionsbeloppet minskar när arbetspensionsinkomsterna ökar och om arbetspensionerna överstiger ett visst belopp betalas ingen folkpension. Pensionen kan omfatta även vårdbidrag, bostadsbidrag och barnförhöjning för en person som får pension. Inom ramen för folkpensionssystemet betalas även invalidpension, rehabiliteringsstöd och individuell förtidspension, om personen inte får någon annan pension eller pensionen är liten.

Staten finansierar handikappförmånerna helt och hållet. Syftet med handikappförmånerna är att stödja handikappade och långtidssjuka när det gäller att klara sig självständigt och att förbättra deras livskvalitet. Handikappförmånerna utgörs av vårdbidrag för pensionstagare, handikappbidrag för personer under 16 år och handikappbidrag för personer som fyllt 16 år.

50. Statens andel av sjömanspensionskassans utgifter (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 60 100 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 152 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006).

Förklaring: Statens andel av sjömanspensionsutgifterna är 31 %.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av utgiftsposten för pensioner	700
Sammanlagt	700
2017 budget	60 100 000
2016 budget	59 400 000
2015 bokslut	60 400 000

51. Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 660 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006)

2) till betalning av statens andel enligt 41 § i lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för lantbruksföretagarpensionerna till den del försäkringspremierna och avkastningen av placeringarna inte räcker till för ändamålet. Av utgifterna för ersättningar enligt grupplivförsäkringen är statens andel dock 1/3. Statens andel av förmåns- och förvaltningsutgifterna beräknas vara 79 % år 2017.

Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats ändringarna i arbetspensionslagstiftningen inom den privata sektorn och i systemet med avträdelsetöd.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	15 400
Sammanlagt	15 400

2017 budget	660 000 000
2016 budget	644 600 000
2015 bokslut	624 800 000

52. *Statens andel i de utgifter som föranleds av lagen om pension för företagare* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 149 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statens andel enligt 140 § i lagen om pension för företagare (1272/2006).

Förklaring: Staten ersätter kostnaderna för företagarpensionerna till den del premiereserven inte räcker till för ändamålet.

Premien för företagare antas år 2017 vara 24,1 % i fråga om personer under 53 år och 25,6 % för personer som är 53 år eller äldre, varvid inkomsten av försäkringspremierna blir 1 113 600 000 euro. De totala pensionsutgifterna uppskattas till 1 186 000 000 euro. På statens andel inverkar dessutom de obetalda premier som avses i 10 § 2 mom. i FöPL, vilka beräknas uppgå till 88 000 000 euro.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	26 500
Sammanlagt	26 500

2017 budget	149 000 000
2016 budget	122 500 000
2015 bokslut	90 300 000

53. *Statens pensionsersättning för tiden för vård av barn och för tiden för studier* (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 12 200 000 euro.

Anslaget får användas till statens andel av pensionsersättningen enligt 8 § i lagen om pensionsersättning som ska betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003).

Förklaring: Kostnaderna för pension som beviljats för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier ersätts helt och hållet av statens medel.

Den statliga ersättningen har betalats med ett års fördröjning. År 2017 kommer man att övergå till ett förfarande enligt vilket staten betalar sin andel i förskott för det innevarande året. Av denna anledning omfattar det reserverade anslaget i budgeten för 2017 ersättningarna för både 2016 och 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring av förfarandet för betalning av statens andel till ett förskotts förfarande	4 200
Ändring i behovskalkylen	2 500
Sammanlagt	6 700

2017 budget	12 200 000
2016 budget	5 500 000
2015 bokslut	2 417 514

54. Statens andel i kostnaderna för lantbruksföretagares olycksfallsförsäkring (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 15 och 16 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981)

2) till betalning av statens andel enligt 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991).

Förklaring: Statens direkta andel av de totala kostnaderna är 29,5 % och lantbruksföretagarnas andel är 33,5 %. Grundskyddsandelen finansieras via Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Folkpensionsanstaltens andel är 27,6 % och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andel 9,4 % av de totala kostnaderna.

Kostnaderna för ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen betalas helt och hållet av statens medel. Av anslaget under momentet betalas även till stipendiater olycksfallsförsäkringsersättningar och kostnader för ersättning av självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen.

2017 budget	15 000 000
2016 budget	15 000 000
2015 bokslut	13 670 000

60. Statens andel i de utgifter som föranleds av folkpensionslagen och vissa andra lagar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 3 629 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statens andel enligt 101—103 § i folkpensionslagen (568/2007)

2) till betalning av förmåner enligt 53 § i lagen om handikappförmåner (570/2007)

3) till betalning av förmåner enligt 57 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007)

4) till betalning av statens andel enligt 16 § i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981)

5) till rättelse av förmånsutbetalningar för åren 2005—2009 enligt lagen om pensionsstöd till vissa långtidsarbetslösa (39/2005)

6) till betalning av statens andel enligt 36 § i lagen om garantipension (703/2010)

7) till rättelse av förmånsutbetalningar enligt lagen om särskilt stöd till invandrare (1192/2002).

Förklaring: Staten finansierar folkpensionerna, garantipensionerna, familjepensionerna, bostadsbidragen för pensionstagare och handikappförmånerna i sin helhet. Dessutom svarar sta-

ten för minimibeloppet av folkpensionsfondens finansieringstillgångar och tryggar fondens likviditet.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare. Enligt förslaget ska samma maximibelopp för boendeutgifterna som tillämpades 2015 fortfarande tillämpas på bostadsbidragen för pensionstagare för att uppnå samma inbesparing i de indexbundna utgifterna för bostadsbidragen.

Könsneutraliteten i äktenskapslagen har endast små konsekvenser för anslaget under momentet.

Med beaktande av regeringens propositioner är statsandelarna, övriga utgifter och inkomster för folkpensionsförsäkringen år 2017 uppskattningsvis följande (mn euro)

Utgifter	
Folkpensionsutgifter	2 210
Garantipension	194
Handikappförmåner	588
Bostadsbidrag för pensionstagare	586
Pensionsstöd	52
Sammanlagt	3 630

Inkomster	
Intäkter av egendom	1
Statens andelar av förmånerna	3 629
Tryggande av finansieringstillgångarnas minimibelopp (staten)	-
Sammanlagt	3 630

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing i de indexbundna utgifterna genom en frysning av maximiboendeutgifterna	-3 500
Inbesparing i indexbundna utgifter	-25 500
Pension för långtidsarbetslösa	52 000
Sänkning av maximiboendeutgifterna med 3,3 %	-9 000
Ändring i behovskalkylen	-16 300
Sammanlagt	-2 300

2017 budget	3 629 000 000
2016 II tilläggsb.	-4 600 000
2016 budget	3 631 300 000
2015 bokslut	3 702 561 991

50. Stöd till veteranerna

Förklaring: Utgifterna under kapitlet består främst av förmåner och rehabilitering för krigsinvalida, dem som blivit invalida på grund av olycksfall i militärtjänst och makar till dessa samt frontveteraner. Till rehabilitering i sjukhem och till anstaltsvård används dessutom en del av avkastningen av penningpelsverksamheten. Anslaget får också användas till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader och sjukvårdskostnader.

Syftet med ersättningen för skada, ådragen i militärtjänst är att ersätta de olägenheter skador och sjukdomar som åsamkats i krig eller militärtjänst medför samt trygga möjligheterna för personen i fråga att klara sig på egen hand. Syftet är också att trygga utkomsten för de krigsinvalida som inte får en tillräcklig utkomst på annat sätt. Syftet med rehabiliteringsverksamheten är att stödja den rehabiliterade att klara sig själv och därmed öka möjligheterna för krigsinvaliderna och deras makar att bo hemma så länge som möjligt.

Antal förmånstagare åren 2015—2017

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Antal krigsinvalida vid årets slut	2 595	2 110	1 680
Antal invalida på grund av olycksfall i militärtjänst vid årets slut	2 217	1 980	1 780
Antal frontveteraner	18 906	14 680	11 600
Antal anhöriga till krigsinvalida (= försörjningspensionstagare)	5 866	5 400	5 000
Antal personer som tjänstgjort i vissa uppgifter i anslutning till kriget	4 086	3 900	3 700
Antal makar och efterlevande makar som har rätt till rehabilitering	3 600	3 200	2 800

Lagen om skada, ådragen i militärtjänst gäller både dem som invalidiserades i striderna 1939—1945 (krigsinvalida) och personer som sårats eller invalidiserats under fullgörandet av värnpliktstjänst före år 1991 (militärinvalida). Det ord som oftast används i olika texter är "krigsinvalid". Begreppet innefattar också militärinvalida, som enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst har rätt till samma förmåner och service som krigsinvalida i enlighet med den invaliditetsgrad som fastställts för dem.

30. Statlig ersättning för vården av personer som lidit skada av kriget (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 1 450 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 2 § i lagen om ordnande av vården av den förflyttade befolkningen (864/1949) betalas till kommunerna.

Förklaring: Antalet krigsförflyttade som har placerats på en social- och hälsovårdsinrättning beräknas år 2017 vara 18. Anslaget fördelas mellan betalning av såväl förskott på ersättningar som slutposter.

2017 budget	1 450 000
2016 budget	1 450 000
2015 bokslut	1 084 627

50. Fronttillägg (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 16 000 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av fronttillägg enligt lagen om frontmannapension (119/1977)
- 2) till betalning av fronttillägg enligt lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988).

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inbesparing i indexbundna utgifter	-200
Ändring i behovskalkylen	-4 260
Sammanlagt	-4 460

2017 budget	16 000 000
2016 budget	20 460 000
2015 bokslut	24 891 455

51. Ersättning för skada, ådragen i militärtjänst (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 104 500 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av ersättningar med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och andra lagar som har samband med den samt till betalning av ersättningar med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001)
- 2) till betalning av krigsinvalidernas rehabilitering och anstaltsvård
- 3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader och sjukvårdskostnader
- 4) till betalning av ersättning för kostnaderna för kommunala öppenvårdstjänster för krigsinvalider bosatta i Sverige vars invaliditetsgrad är minst 15 procent, från och med den 1 mars 1917 minst 10 procent, också i fråga om annat än måltidsservice.

Förklaring: Största delen av ersättningarna för skada, ådragen i militärtjänst består av livränta och tilläggsränta, försörjningspensioner som betalas till krigsinvaliders efterlevande makar och barn samt av sjukvårds- och rehabiliteringskostnader.

Det beräknas att ca 8 400 personer får livränta och försörjningspension vid utgången av 2017. Av dem får 3 400 personer livränta.

Krigsinvalider bosatta i Sverige ska jämföras med krigsinvalider bosatta i Finland, också i fråga om annat än måltidsservice.

Den måltidsservice som bekostas av Statskontoret användes i Sverige av 34 personer 2015.

Med stöd av 6 d § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst kan de kostnader för öppenvård som ska ersättas till kommunerna och samkommunerna finansieras med Penningautomatföreningens avkastning. Av penningspelsverksamheten redovisas i anknnytning till detta ett belopp på 30 000 000 euro som tas in under moment 12.33.90.

I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om skada, ådragen i militärtjänst. Enligt förslaget ska gränsen för krigsinvalidernas invaliditetsgrad sänkas från 15 till 10 procent från och med den 1 mars 2017. Vid dimensioneringen av anslaget har de kommunala öppenvårdstjänsterna till dem som skadats eller insjuknat till följd av kriget och har rätt till ersättning med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst beaktats.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Kommunernas tilläggsutgifter för öppenvårdstjänster p.g.a. sänkningen av invaliditetsgraden från 15 till 10 % (regeringsprogr. 2015)	4 700
Ändring i behovskalkylen	-18 104
Sammanlagt	-13 404

2017 budget	104 500 000
2016 budget	117 904 000
2015 bokslut	110 688 454

52. Statlig ersättning för kostnader för rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalidier och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 57 000 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och 6 d § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) för kostnader för anstaltsvård vid rehabiliterings- och vårdinrättningar för krigsinvalidier och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst

2) till betalning av statlig ersättning för rådgivningstjänster.

Förklaring: Det beräknas att det 2017 finns 22 inrättningar på olika håll i landet som erbjuder rehabilitering och vård för krigsinvalidier och dem som blivit invalider på grund av olycksfall i militärtjänst. Vid sidan av krigsinvalidier rehabiliteras och/eller vårdas också andra klientgrupper. Vid dessa inrättningar beräknas det antal rehabiliteringsdagar som fördelas mellan krigsinvaliderna och deras makar och antalet vårddagar för krigsinvalidier uppgå till sammanlagt cirka 158 800 under 2017. Till rehabiliterings- och vårdinrättningarna betalas ersättning enligt det faktiska antalet vårddagar eller besök vid inrättningarna. Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vårddagar och besök vid inrättningarna samt sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliterings- och vårdservicen uppnås. Priserna för vårddagarna på rehabiliterings- och vårdinrättningarna bestäms genom upphandlingskontrakt. Ersättningen används också för rådgivningstjänster för krigsinvalidier.

Antalet vårddagar/vårdbesök vid inrättningar för krigsinvalidier 2015—2017

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Antalet vårddagar sammanlagt (inkluderar inte öppen- vårdsrehabilitering)	222 230	184 700	158 800
— anstaltsvård	155 000	132 300	115 200
— intervallvård	36 400	28 600	25 000
— vård på dagsjukhus	6 840	5 000	3 800
— rehabilitering på anstalt	23 400	18 400	14 500
— dagsrehabilitering	590	400	300
— öppenvårdsrehabilitering, antal gånger	3 180	2 400	2 200

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskat antal krigsinvalidier och invalidier på grund av militärtjänst	-3 000
Sammanlagt	-3 000

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	57 000 000
2016 budget	60 000 000
2015 bokslut	62 500 000

53. Statsunderstöd för rehabilitering av makar till krigsinvalidier (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 100 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering av makar till krigsinvalidier och av änkor som har skött gravt handikappade krigsinvalidier samt av krigsänkor på de grunder som statsrådet fastställer

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Det beräknas att antalet makar till krigsinvalidier och krigsänkor som har rätt till rehabilitering uppgår till 2 800 år 2017. Rehabiliteringsperiodens längd är 2 veckor per rehabiliteringsklient.

Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vårddagar och sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliteringsservicen uppnås.

2017 budget	3 100 000
2016 budget	3 100 000
2015 bokslut	3 100 000

54. *Frontunderstöd till vissa utländska frivilliga frontmän* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 50 000 euro.

Anslaget får användas

1) enligt de grunder som statsrådet fastställer till betalning av frontunderstöd till utländska frivilliga frontmän som lever i svåra omständigheter i Estland eller någon annanstans på det tidigare Sovjetunionens område och som inom Finlands försvarsmakt deltog i 1939—1945 års krig

2) till betalning av frontunderstöd till frivilliga frontmän som är fast bosatta i Finland.

Förklaring: Syftet är att bidra till utkomsten för veteraner som lever under knappa ekonomiska förhållanden.

Verksamhetens omfattning 2015—2017

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Antalet mottagare av understöd	100	80	70
Understöd, euro/person	540	540	540

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nivåförändring	-5
Sammanlagt	-5
2017 budget	50 000
2016 budget	55 000
2015 bokslut	55 000

55. *Vissa utgifter för rehabilitering* (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för rehabilitering med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och lagen om rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig (1039/1997)

2) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader.

Förklaring: Rehabiliteringen ordnas i form av institutionsrehabilitering eller öppen rehabilitering, i allmänhet vid samma rehabiliteringsinrättningar där veteranrehabilitering ordnas. Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vård dagar och sörjer för att de mål som hänför sig till kvaliteten på rehabiliteringen uppnås. Antalet personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig bedöms uppgå till 3 700 år 2017. Av dem beräknas antalet rehabiliteringsklienter uppgå till 1 500.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	3 500 000
2016 budget	3 500 000
2015 bokslut	3 500 000

56. Utgifter för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 37 688 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen (1047/2001) och lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)
- 2) till betalning av undersöknings- och utvecklingsutgifter samt resekostnader inom rehabiliteringen av frontveteraner
- 3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader
- 4) till betalning av utgifter för öppenvård som ges i hemmet.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Minskat antal frontveteraner	-300
Utvidgad öppenvård för frontveteraner	20 000
Sammanlagt	19 700

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	37 688 000
2016 budget	17 988 000
2015 bokslut	20 988 000

57. Statsunderstöd för rehabilitering av frontveteraner (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 3 608 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av utgifter för rehabilitering av frontveteraner med stöd av lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988)
- 2) till betalning av undersöknings- och utvecklingsutgifter inom rehabiliteringen av frontveteraner
- 3) till betalning av sakkunnigarvoden som hänför sig till rehabiliteringskostnader
- 4) till betalning av öppenvård som underlättar boende i hemmet.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har det beräknade servicebehovet samt avkastningen av penningspelsverksamheten beaktats under moment 33.50.56.

Genom konkurrensutsättning och kvalitetsrevision dämpar man stegringen när det gäller priserna för vårddagar och sörjer för kvaliteten på rehabiliteringsservicen.

Antalet frontveteraner beräknas vid utgången av år 2017 vara 11 600.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Rehabilitering av veteraner (bortfall av ett tillägg av engångsnatur)	-4 000
Tryggande av nivå på veteranrehabiliteringen	-3 800
Sammanlagt	-7 800
2017 budget	3 608 000
2016 budget	11 408 000
2015 bokslut	9 608 000

60. (33.60, delvis) Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föränleds framför allt av statlig finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå, statlig ersättning enligt hälso- och sjukvårdslagen för de kostnader som föränleds av läkar- och tandläkarutbildningen, statlig finansiering av utgifterna för skydshemsverksamheten och statlig ersättning för ordnande av medling vid brott.

Statsandelarna för social- och hälsovården ingår i finansministeriets huvudtitel under moment 28.90.30, Statsandel till kommunerna för ordnande av basservicen.

Centrala reformer

Syftet med den förebyggande verksamheten är att skapa omständigheter och miljöer som stöder människors hälsa, sociala trygghet och förmåga att behärska sin livssituation och klara sig självständigt samt att främja människors arbets- och funktionsförmåga, förbättra deras livskvalitet, förebygga sociala och hälsorelaterade problem, minska hälsoskillnaderna mellan olika befolkningsgrupper och förbättra verksamhetsförutsättningarna för miljö- och hälsoskyddet. Allt detta försöker man uppnå bl.a. genom att ställa upp mål för främjandet av hälsa och välfärd som baserar sig på lokala förhållanden och behov i kommunerna, med jämna mellanrum utarbeta en välfärdsberättelse, utveckla kunskapsunderlaget, strukturerna och ledningen för den verksamhet som främjar välfärd och hälsa, förbättra de förebyggande tjänsterna och det tidiga stödjandet samt etablera främjandet av välfärd och hälsa som en del av samarbetet mellan olika förvaltningar och allt beslutsfattande. Vid planeringen och beslutsfattandet utnyttjas bedömningen av de sociala och hälsorelaterade effekterna.

Syftet med social- och hälsovårdsservicen är att säkerställa en heltäckande tillgång till sådana fungerande social- och hälsovårdstjänster som det allmänna ska ordna och som huvudsakligen betalas med skattemedel samt att se till att alla i Finland garanteras grundläggande försörjning. För att säkerställa lika tillgång på tjänster för alla revideras servicestrukturen för social- och hälsovården.

Social- och hälsovårdsministeriet har inlett följande utvecklings- och lagstiftningsprojekt som ska sporra kommunerna att vidta preventiva åtgärder inom social- och hälsovården och tillhandahålla social- och hälsovårdstjänster för kommuninvånarna i enlighet med de uppställda målen:

— en lagreform som gäller ordnande, finansiering, utveckling och övervakning av social- och hälsovården

— utvecklande av basservicen inom social- och hälsovården utifrån hälso- och sjukvårdslagen och socialvårdslagen. Syftet med reformen är att befästa den ställning de allmänna lagarna om social- och hälsovård har, flytta tyngdpunkten från specialiserade tjänster till allmänna tjänster, öka jämlikheten mellan klienterna och deras tillgång till tidigt stöd samt intensifiera samarbetet mellan myndigheterna

— genom den fullständiga omarbetningen av lagstiftningen inom socialvården ses också speciallagstiftningen över stegvis så snart de allmänna lagarna har reviderats. Servicesystemet utvecklas så att det främjar och upprätthåller befolkningens välfärd och hälsa och tryggar tillgången till tillräcklig, högklassig och behövlig social service i hela landet

— det riksomfattande projektet för elektroniska informationssystem för patient- och klientuppgifter inom social- och hälsovården, som stöder en högklassig och kostnadseffektiv serviceproduktion samt medborgarnas verksamhetsmöjligheter

— främjande av flexibilitet i fråga om hemvårdsstöd och systemet med barnomsorg

— reformen av äldreomsorgen genom ändringar i de lagar som gäller närståendevård och familjevård och genom regeringens spetsprojekt. Målet är att utveckla tjänsterna för äldre personer och närstående- och familjevårdare så att de blir jämlikare och bättre samordnade och dessutom bromsar kostnadsökningar

— fortsatt verkställighet av hälso- och sjukvårdslagen och utvärdering av lagen

— alkoholprogrammet fullföljs.

Systembeskrivningar

Utkomststödet består av grundläggande utkomststöd, kompletterande utkomststöd, förebyggande utkomststöd samt sysselsättningspenning och reseersättning för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte. Beviljandet och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet blir från och med den 1 januari 2017 Folkpensionsanstaltens uppgift. Det föreslås att moment 33.60.35 blir moment 33.10.57, och att utgifterna under momentet helt och hållet ersätts av staten. Kommunernas andel av utgifterna för det grundläggande utkomststödet är 50 %, och den beaktas som avdrag från statsandelen. Statsandelen för annat utkomststöd ingår i den kalkylerade statsandelen för kommunal basservice som betalas under moment 28.90.30.

Till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården betalas med stöd av hälso- och sjukvårdslagen statlig ersättning för de kostnader som föranleds av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå (moment 33.60.32) och för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (moment 33.60.33). Finansieringen av den hälsovetenskapliga forskningen grundar sig på hur de insatsområden och målsättningar för forskningsverksamheten som social- och hälsovårdsministeriet fastslagit prioriteras och uppfylls samt på forskningens kvalitet, omfattning och resultat. Ersättningen för utbildningsverksamheten baserar sig i fråga om universitetssjukhusen på antalet examina och antalet nya studerande samt en ersättning som fastställts för en examen och i fråga om andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården på en månadsersättning. Bestämmelser om beloppet

av ersättningen för läkar- och tandläkarutbildningen utfärdas varje år genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Insatsområdena och målsättningarna för hälsovetenskaplig forskning fastställs vart fjärde år genom en förordning av social- och hälsovårdsministeriet. Insatsområden och målsättningar har fastställts genom förordning (1434/2015) i december 2015.

Med hjälp av anslaget under momentet för statsunderstöd till kommunerna för projekt inom social- och hälsovården och för vissa andra utgifter (moment 33.60.31) understöds beredningen och genomförandet av servicestrukturreformen inom social- och hälsovården och slutförandet av projekten inom ramen för det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården.

Uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Kommunalt utkomstskydd				
Kompletterande utkomststöd, antal hushåll under året	99 000	99 000	99 000	114 000
Kompletterande utkomststöd, antal mottagare under året	176 000	176 000	176 000	180 000
Förebyggande utkomststöd, antal hushåll under året	27 000	27 000	27 000	30 000
Socialservice				
Hemvårdshjälp, antal hushåll under året	140 641	147 000	153 000	159 000
Stödtjänster, antal mottagare under året	127 862	133 000	138 000	143 000
Ålderdomshem, antal boende 31.12. ¹⁾	11 159	10 500	9 800	9 000
Stöd för närståendevård, antal mottagare under året	43 235	44 000	45 000	46 000
Serviceboende för äldre, antal boende 31.12.	42 413	45 000	48 000	50 000
Serviceboende för handikappade, antal klienter i genomsnitt ²⁾	14 000	14 500	15 000	15 500
Institutionsvård för utvecklingsstörda, antal boende 31.12.	1 350	1 100	900	700
Transportservice för svårt handikappade, antal klienter under året	101 900	102 000	103 000	104 000
Folkhälsoarbete				
Antal vård dagar (mn)	4,80	4,60	4,50	4,80
Antal besök inom öppenvården (mn)				
— Hos läkare	6,50	6,80	6,80	6,90
— Hos annan yrkesutbildad person	16,80	19,40	20,00	22,00
— Tandvård, antal besök	5,00	5,20	5,30	5,40
— Hemsjukvård, antal besök	5,80	2,80	3,10	3,50
Specialiserad somatisk sjukvård				
Antal vård dagar (mn)	3,15	3,05	2,95	2,95
Avslutade vårdperioder (mn)	0,96	0,95	0,94	0,94
Genomsnittlig vårdtid (dagar)	3,29	3,22	3,14	3,09
Antal besök inom öppenvården (mn)	6,81	7,01	7,20	7,30

Uppgifter om omfattningen av den social- och hälsovård som kommunerna ordnar

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Specialiserad psykiatrisk sjukvård				
Antal vård dagar (mn)	1,26	1,26	1,26	1,26
Avslutade vårdperioder	0,04	0,03	0,03	0,03
Genomsnittlig vårdtid (dagar)	36,00	36,00	36,00	36,00
Antal besök inom öppenvården (mn)	1,90	1,90	2,00	2,00

¹⁾ Klienter som inte fyllt 65 år är också medräknade.

²⁾ I antalet har räknats med boendeservice i form av gruppboende för handikappade samt service- och stödbostäder för handikappade.

Läkar- och tandläkarutbildning och hälsovetenskaplig forskning

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Läkar- och tandläkarexamina och nya studerande (genomsnitt för 3 år)	1 196,2	1 283,5	1 346,9	1 422,3
Ersättning för examina, euro	62 700	51 200	46 400	44 000
Månadsersättning för utbildning, euro	1 380	1 070	810	900

Sinnesundersökningar

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Sammanlagt antal sinnesundersökningar	110	100	120	120
— statliga enheter	85	69	90	90
— kommunala sjukhus	21	21	20	20
— sjukhus inom fångvårdsväsendet	4	10	10	10

30. Statlig ersättning för kostnaderna för riksomfattande beredskap inom hälso- och sjukvården (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 500 000 euro.

Anslaget får användas

1) för betalning av kostnader som föranleds av upprätthållande av och utbildning om nationell beredskap för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet

2) för ersättning av de extra kostnader som hanteringen av allvarliga olycksituationer i Finland eller i utlandet medför för nationella aktörer, organisationer, stiftelser eller föreningar

3) för ersättning av kostnader som hanteringen av och beredskap för allvarliga förgiftningssituationer medför för nationella aktörer som utsetts och befullmäktigats av social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring: Vid större olyckor och exceptionella situationer räcker enskilda kommuners eller områdets resurser och kunskaper inte till för vare sig hantering eller ledning av situationen. Under de senaste åren har Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt och Vanda social- och krisjour deltagit med betydande resurser i sådan verksamhet i samband med allvarliga olyckor och händelser som sträcker sig över de egna verksamhetsområdenas gränser. Avsikten är att anslaget under momentet ska ersätta sådana kostnader som inte har beaktats vid dimensioneringen av basfinansieringen till aktörerna.

2017 budget	500 000
2016 budget	500 000
2015 bokslut	500 000

31. Understöd till kommunerna för servicestrukturreformen inom social- och hälsovården och för vissa andra utgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 600 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av omkostnaderna för beredningen och genomförandet av servicestrukturreformen inom social- och hälsovården
- 2) till finansiering av undersökningar och utredningar som stöder beredningen och genomförandet av servicestrukturreformen inom social- och hälsovården
- 3) till ett belopp av högst 400 000 euro för de sista utbetalningarna av statsunderstöd för anläggnings- och utvecklingsprojekt inom social- och hälsovården enligt vissa lagar som gäller social- och hälsovården samt lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/1992) och de förordningar som givits med stöd av den
- 4) till övervakning och kontroll av utvecklingsprojekt
- 5) till betalning av ersättningar för riksomfattande uppgifter i anslutning till förvaltningen av statsunderstöd för utvecklingsprojekt
- 6) till avlönande av personal motsvarande högst fem årsverken samt till betalning av andra utgifter på grund av detta.

Förklaring: I överensstämmelse med regeringsprogrammet reformeras social- och hälsovården genom att överföra ordnandet av social- och hälsovårdstjänsterna till 18 landskap. Regeringens proposition med förslag till lag om ordnandet av social- och hälsovården lämnas till riksdagen under slutet av år 2016. Enligt samma tidtabell realiserar regionförvaltningsreformen genom vilken de regionala uppgifterna överförs på landskapen.

Det är fråga om en genomgripande reform, och i samband med den görs omfattande omorganiseringar när det gäller uppgifter och funktioner, personal, fastigheter och annan egendom. Reformen genomförs under en tvåårig övergångsperiod. För genomförandet av reformen krävs det resurser för styrning och förändringsstöd på riksnivå och för temporär förvaltning av landskapen.

Det rikstäckande förändringsstödet genomförs gemensamt av social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, Institutet för hälsa och välfärd och Kommunförbundet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Förändringsakademien för social- och hälsovårdsreformen och förändringsledarskapsstöd	1 000
Inrättande av offentlighetsrättsliga inrättningar för social- och hälsovård på landskapsnivå	500
Koordinatorer för social- och hälsovårdsreformen i landskapen	500
Nationell styrning och samordning av social- och hälsovårdsreformen samt förstärkning av kunskapsbasen	1 000
Slutförande av gamla Kaste-projekt	400
Sammanlagt	3 400

2017 budget	5 600 000
2016 budget	2 200 000
2015 bokslut	2 300 000

32. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för forskning på universitetsnivå (fast anslag)

Under momentet beviljas 15 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning för forskningsverksamhet enligt 61—63 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).

Förklaring: Anslaget får användas till finansiering av hälsovetenskaplig forskning på universitetsnivå. Social- och hälsovårdsministeriet fastställer insatsområdena och målsättningarna för forskningen vart fjärde år och beviljar specialupptagningsområdenas forskningskommittéer forskningsfinansiering. Dessa fattar beslut om hur medlen ska fördelas på olika forskningsprojekt inom specialupptagningsområdena på basis av ansökan.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-3 000
Sammanlagt	-3 000

2017 budget	15 000 000
2016 budget	18 000 000
2015 bokslut	21 700 000

33. Statlig ersättning till hälso- och sjukvårdsenheter för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 94 140 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning för läkar- och tandläkarutbildning enligt 59 och 60 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010)

2) till betalning av en tilläggsersättning på högst 700 000 euro till Norra Savolax sjukvårdsdistrikt för utgifter för grundläggande utbildning för tandläkare.

Förklaring: Avsikten är att 63 940 000 euro av anslaget ska användas till betalning av ersättning för läkar- och tandläkarutbildning till samkommuner som är huvudmän för ett universitetssjukhus, 29 350 000 euro till andra verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården, högst 75 000 euro till Pirkanmaa sjukvårdsdistrikt och högst 775 000 euro till Norra Savolax sjukvårdsdistrikt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ökning av antalet kurser	1 570
Sammanlagt	1 570
2017 budget	94 140 000
2016 budget	92 570 000
2015 bokslut	101 168 677

34. Statlig ersättning till verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar och patientöverföringar (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 15 200 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till betalning av kalkylerade sammanslagningsunderstöd enligt 32 § i kommunstrukturlagen (1116/1990)
- 2) till betalning av ersättningar för utredning av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts enligt 22 t § i mentalvårdslagen
- 3) till betalning av statliga ersättningar enligt lagen om ordnande av utredningar av sexual- och misshandelsbrott mot barn
- 4) till betalning av konsumtionsutgifter som ingår i de ersättningar som avses i punkterna 1—3
- 5) till betalning av statlig ersättning för kommuners och samkommuners samt svenska statens kostnader för patientöverföringar enligt det avtal som ingåtts mellan Sverige och Finland
- 6) till ett belopp av 25 000 euro för betalning av patientspecifika ersättningar till kommuner och samkommuner för stödjande av patientöverföringar enligt den nordiska konventionen om socialt bistånd och sociala tjänster.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats 5 560 000 euro i ersättningar för kostnaderna för sinnesundersökningar och för utredandet av förutsättningarna för vård oberoende av patientens vilja när det gäller personer för vilka vårdpåföljd har bestämts, 9 500 000 euro i ersättningar för kostnaderna för rättspsykiatriska undersökningar av barn och unga och 140 000 euro i ersättningar för kostnaderna för patientöverföringar, varav 25 000 euro består av ersättningar av engångsnatur för stödjande av patientöverföringar.

2017 budget	15 200 000
2016 budget	15 200 000
2015 bokslut	9 587 934

36. Statsunderstöd för att säkerställa social- och hälsovårdstjänster på samiska (fast anslag)

Under momentet beviljas 480 000 euro.

Anslaget får användas till att betala statsunderstöd via sametinget till de kommuner inom samernas hembygdsområde som avses i 4 § i sametingslagen (974/1995) för att trygga social- och hälsovårdstjänster på samiska.

Förklaring: Målet för verksamheten är att trygga tillgången på social- och hälsovårdstjänster på samiska.

2017 budget	480 000
2016 budget	480 000
2015 bokslut	480 000

40. Statlig finansiering av utgifterna för läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 28 990 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifter för förvaltningskostnader och kostnader för flygdriften för enheten för förvaltning av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten FinnHEMS Oy. I förvaltningskostnaderna och kostnaderna för flygdriften inom läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten får ingå kostnader som föranleds FinnHEMS Oy av upphandling och övervakning av flygdriften under leveransavtalets giltighetstid, helikopterns flygbesättning, flygassistenten inbegripen, helikopterbaserna och deras underhåll, där även de markenheter som har nära anknytning till flygverksamheten ingår, samt övriga kostnader som helikopterverksamheten ger upphov till men som universitetssjukvårdsdistriktet inte svarar för.

Förklaring: För administrationen av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten svarar enheten för förvaltning av läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten FinnHEMS Oy, som universitetssjukhusen grundat gemensamt. FinnHEMS Oy är till sin skatterättsliga ställning ett allmännyttigt, icke-vinstsyftande aktieföretag som ägs av de samkommuner som står bakom universitetssjukhusen och som svarar för produktionen av den finländska läkar- och sjukvårdshelikopterverksamheten. Universitetssjukhusdistriktet ansvarar för sjukvårdsverksamheten i läkar- eller sjukvårdshelikoptern på distriktets område.

Den största utgiftsposten för verksamheten är den egentliga flygdriften som bedrivs utgående från köpta tjänster efter konkurrensutsatt upphandling av flygdrift och med stöd av avtal om den. Flygdriften omfattar helikoptern och den flygbesättning som krävs. Den service som tillhandahålls omfattar dessutom de markenheter, dvs. ambulanser, som används vid uppdrag i närområden och som tillfälligt ersätter flygdriften på grund av väderleksförhållanden eller tekniska orsaker, de baserna helikoptrarna behöver, underhållet av baserna och kostnaderna för administreringen av verksamheten.

2017 budget	28 990 000
2016 budget	28 990 000
2015 bokslut	29 071 000

(50.) Statsunderstöd för kostnaderna för grundande av ett barnsjukhus som tillhandahåller riksomfattande offentlig hälsovård (reservationsanslag 2 år)

Förklaring: Det föreslås att momentet och anslaget under det stryks i budgeten.

2016 budget	25 000 000
2015 bokslut	15 000 000

52. Statlig finansiering av utgifterna för skyddshemsverksamhet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 13 550 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av ersättning till producenter av skyddshemstjänster enligt lagen om ersättning som betalas av statens medel till producenter av skyddshemstjänster (1354/2014)

2) till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken per år vid Institutet för hälsa och välfärd i handlednings-, drifts-, kvalitetskontroll-, utvecklings- och förvaltningsuppgifter i anknäring till skyddshemsverksamhet och för andra konsumtionsutgifter.

Förklaring: Institutet för hälsa och välfärd sörjer för tillgången på skyddshemstjänster på riksnivå så att tjänster erbjuds och står till förfogande i hela landet och i tillräcklig utsträckning i förhållande till behoven. Institutet svarar för den övergripande samordningen av skyddshemstjänster på riksnivå i samarbete med de skyddshem som ingått avtal med institutet. Till producenter av skyddshemstjänster väljer institutet aktörer som har ett gällande tillstånd enligt lagen om privat socialservice (922/2011).

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Ändring i behovskalkylen	2 000
Sammanlagt	2 000

2017 budget	13 550 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	11 550 000
2015 bokslut	11 550 000

63. Statsunderstöd för verksamheten vid kompetenscentrum inom det sociala området (fast anslag)

Under momentet beviljas 2 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statsunderstöd till kompetenscentrum inom det sociala området i enlighet med lagen om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1230/2001).

Förklaring: Kompetenscentrumen inom det sociala området täcker hela landet och de är följande: Södra Finlands kompetenscentrum, kompetenscentrumet i Tavastland och Satakunta, Östra Finlands kompetenscentrum, Sydöstra Finlands kompetenscentrum, Mellersta Finlands kompetenscentrum, de österbottniska landskapens kompetenscentrum, Norra Finlands kompe-

tenscentrum och Egentliga Finlands kompetenscentrum. Utgående från de svenskspråkiga kommunernas behov har dessutom inrättats Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området, vars verksamhetsområde omfattar hela landet. Grunderna för bestämmande av statsunderstödet för varje enskilt kompetenscentrum anges i statsrådets förordning om kompetenscentrumverksamhet inom det sociala området (1411/2001).

Målet för verksamheten är att trygga en högklassig social service på regional nivå i samarbete med kommunerna samt en organiserad forsknings-, utvecklings- och utbildningsverksamhet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av ett tillägg av engångsnatur	-1 000
Sammanlagt	-1 000

2017 budget	2 000 000
2016 budget	3 000 000
2015 bokslut	2 400 000

64. Statlig ersättning för kostnaderna för ordnande av medling vid brott (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av statlig ersättning för kostnader i anslutning till ordnande av medling enligt lagen om medling vid brott och i vissa tvister (1015/2005)

2) till ett belopp av högst 63 000 euro för betalning av de omkostnader Institutet för hälsa och välfärd har för utveckling och ordnande av medling.

Förklaring: Institutet för hälsa och välfärd svarar för ordnandet av medling. Den statliga ersättningen bedöms täcka utgifterna för att avlöna personal som deltar i medlingsverksamhet samt övriga utgifter som verksamheten kräver. Ersättningen betalas till de kommuner eller andra serviceproducenter som ingått avtal med Institutet för hälsa och välfärd och utbetalningen och den faktiska tillsynen sköts av institutet. Grunderna för ersättningen har fastställts i statsrådets förordning om medling vid brott och i vissa tvister.

Verksamheten syftar till att i synnerhet unga personers brottskedja ska kunna brytas i ett tidigt skede.

2017 budget	6 300 000
2016 budget	6 300 000
2015 bokslut	6 300 000

70. Hälsa och funktionsförmåga främjas

Förklaring: Utgifterna under kapitlet föranses av särskilda utgifter för hälsoövervakning, övervakning av smittsamma sjukdomar, anskaffning av vaccin och beredskap för pandemier, utgifter för hälsofrämjande verksamhet och utbildningen av specialister i företagshälsovård samt statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti. Främjande av hälsa och funktionsförmåga samt hälsoövervakning genomförs delvis också med anslag under moment 33.02.03, 33.02.05, 33.03.04 och 33.03.50. Kommunerna är ansvariga för hälsoövervakningsverksamheten.

Åtgärder för främjande av hälsa och funktionsförmåga

Hälsa främjas och folksjukdomar minskas på olika socialpolitiska sätt. Människors eget initiativ till att upprätthålla och främja sin hälsa och välfärd stöds genom att man sörjer för att miljön och förhållandena stöder sunda val. Den internationella verksamheten inverkar allt mer på människors hälsa och välfärd samt på levnadsvanor och hälsovanor.

Hälsoövervakningen (moment 33.70.21) fokuserar särskilt på att effektivisera kvalitetsövervakningen när det gäller hushållsvatten, utveckla datasystem för miljö- och hälsoskyddet samt genomföra EU:s kemikalie-, kosmetika- och strålningslagstiftning och utveckla utredningen av fukt- och mögelskador i byggnader.

Mål:

- att förebygga och avhjälpa de olägenheter för hälsan som människans livsmiljö orsakar
- att trygga realiseringen av de kvalitetskrav gällande miljöhälsa som förutsätts i lagstiftningen, liksom också fungerande, aktuella och resultatrika tillsynsförfaranden samt en effektiv styrning av tillsynen
- att minska antalet epidemier som föranses av hushållsvatten
- att förebygga men för hälsan som anknyter till gen-, bio- och nanoteknologi.

När det gäller *anskaffning av vaccin och övervakning av smittsamma sjukdomar* (moment 33.70.20 och 33.70.22) koncentreras insatserna till utveckling av vaccinationsprogrammet samt uppföljning av dess genomförande och effektivitet, bekämpning av infektioner som hänför sig till vården och mikrobielresistens, förebyggande av HIV-infektioner och andra infektioner som överförs vid könsumgänge eller via blod, beredskap för allvarliga epidemier och stärkande av det förebyggande arbete som utförs i form av internationellt samarbete.

Mål:

- att uppnå en låg förekomst av sjukdomar som kan förebyggas genom vaccination, att förbättra influensavaccinationernas täckning bland personer över 65 år och upprätthållande av en allmän vaccinationstäckning (t.ex. incidensen av kikhosta, influensavaccinationstäckningen bland personer över 65 år)
- att förebygga spridningen av smittsamma sjukdomar och utreda epidemier (t.ex. frekvensen av påträffade campylobakterier, antal anmälningar om misstänkt epidemi)

— att bibehålla Finlands internationellt sett goda situation när det gäller smittsamma sjukdomar (t.ex. förekomsten av tuberkulos, sjukhusinfektioner orsakade av MRSA/resistenta stafylokocker och vårdrelaterade infektioner)

— att förhindra en ökning i behovet av hälso- och sjukvårdstjänster som föranleds av spridningen av HIV-infektioner och andra infektioner som överförs vid könsumgänge eller via blod (t.ex. förekomsten av HIV-fall och klamydiafall, uppdatering av nationella strategier)

— att utveckla beredskapen inför en eventuell pandemi och den regionala epidemiologiska verksamheten (t.ex. uppdatering av den nationella beredskapsplanen för pandemier)

— att främja Finlands aktiva deltagande i forum för avvärjande av hot i form av smittsamma sjukdomar som ordnas närområdet, i Europa och globalt, utveckla uppföljningssystemen och främja hälsosäkerheten.

De teman som särskilt lyfts fram för *Hälsofrämjande verksamhet* (moment 33.70.50) 2017:

— att förebygga och minska användningen av tobak, alkohol, narkotika och andra droger och deras negativa effekter

— att förebygga och minska befolkningens övervikt med hjälp av kost och fysisk aktivitet

— öka användningen av metoder som främjar den psykiska hälsan och stödja förebyggandet av självmord.

Anslaget för *Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård* (moment 33.70.51) används till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet använder medlen till utveckling av den egna utbildningen och universitetens utbildning samt betalar ersättning för kostnader som föranleds av utbildning av specialister i företagshälsovård till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård samt till de stationer för företagshälsovård som arbetsgivarna svarar för.

Mål:

— att säkerställa att de heltidsanställda läkare som arbetar inom företagshälsovården är specialister i företagshälsovård i enlighet med förordningen (1484/2001)

— att trygga det kvantitativa behovet av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder

— att höja utbildningsnivån för företagsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård.

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2014—2017

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning

Hälsoövervakning

Epidemier som sprids via vatten

— antal epidemier	6	3	4	4
— antal insjuknade	288	763	100	100

Nyckeltal för främjande av hälsa och funktionsförmåga 2014—2017

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Bekämpning av smittsamma sjukdomar samt anskaffning av vaccin				
Influensavaccineringens täckning bland personer över 65 år, %				
	40	40	45	48
Kikhosta, antal fall	300	165	250	225
Campylobakterier, antal fynd	4 200	4 589	4 500	4 500
Anmälningar om misstänkt epidemi	80	80	80	80
Tuberkulos, antal fall	270	272	280	275
MRSA/resistenta stafylokocker, antal fynd	1 300	1 275	1 300	1 300
HIV, antal rapporterade fall	160	173	170	170
Hepatit C-virusinfektion, antal fall	1 200	1 165	1 200	1 200
Hepatit B-virusinfektion, antal fall	20	6	20	20
Gonorrésmitta, antal fall	280	281	280	280
Syfilissmitta, antal fall	160	249	220	220
Klamydiasmitta, antal fall	13 200	13 571	13 500	13 500
Utbildning av specialister i företagshälsovård				
Antal specialistexamina på området för företags- hälsovård				
	46	45	45	29

Fördelning på prioriteringsområden av anslaget för den hälsofrämjande verksamheten, euro/år

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Prioriteringsområden				
Förebygga och minska användningen av tobak, alkohol och narkotika	360 000	250 000	140 000	
Främja funktionsförmågan och öka mängden motion	300 000	457 000	292 000	
Främja hälsosamma kostvanor	340 000	270 000	400 000	
Främja den mentala hälsan och förebygga våld	400 000	379 000	941 000	
Främja den sexuella hälsan		502 000	338 400	
Stödja säkerhet och tillgänglighet i miljön samt förebygga olyckor i hemmet och på fritiden	420 000	465 000	44 400	
Utveckla strukturerna, kvaliteten, metoderna och samarbetet för det hälsofrämjande arbetet	1 310 000	588 000	208 200	
Administration av finansierade projekt		19 000	66 000	
Nya prioriteringsområden 2017				
Förebygga och minska användningen av tobak, alkohol, narkotika och andra droger och deras negativa effekter				560 000

Fördelning på prioriteringsområden av anslaget för den hälsofrämjande verksamheten, euro/år

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Förebygga och minska övervikt hos befolkningen genom diet och fysisk aktivitet				1 170 000
Öka användningen av metoder som främjar psykisk hälsa och stödja förebyggandet av självmord				580 000
Administration av finansierade projekt				20 000
Sammanlagt	3 130 000	2 930 000	2 430 000	2 330 000

20. Anskaffning av vaccin (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 27 990 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter och ersättningar för anskaffning och vidarebefordran av vaccin som med stöd av 25 § i lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) tillhandahålls gratis och används vid vaccineringsstillfällen samt för användningsföreskrifter på finska och svenska, för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccineringsprogrammet, för utveckling av systemet för uppföljning av vaccinationers verkningar, för obligatorisk upplagring, för systemet för vaccindistribution och till betalning av andra utgifter och ersättningar för genomförandet av det allmänna vaccineringsprogrammet

2) till betalning av medlemsavgiften i Finska andelslaget för ersättning av läkemedelsskador

3) till betalning av de utgifter som anskaffning och vidarebefordran av vaccin för förmedling ger upphov till

4) till betalning av kostnader som gäller beslutsprocessen i anslutning till anskaffningen av vaccin

5) till avlönande av personal motsvarande högst tre årsverken för utredning av epidemiologiska och immunologiska effekter, täckning och säkerhet hos vaccinationer som omfattas av det nationella vaccineringsprogrammet samt för utveckling av systemen för uppföljning.

Förklaring: Genomförandet av vaccineringsprogrammet uppskattas föranleda utgifter på sammanlagt 27 990 000 euro. Summan är en uppskattning baserad på kommande beställningar. I anslaget ingår en årlig reservationsavgift för pandemivaccin på 2 500 000 euro. Det har beräknats att 211 000 euro används för vaccindistribution samt övrig anskaffning, service och distribution i fråga om vacciner.

Övriga utgifter för vaccindistribution har antecknats under moment 33.03.04. Inkomsterna av vaccinförsäljning och vaccindistribution har antecknats under moment 12.33.03.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Inkludering av vattkoppsvaccinering i det nationella vaccineringsprogrammet	4 200
Utökning av TbE-programmet	120
Återföring av en besparing av engångsnatur	5 000
Ändring i behovskalkylen	-120
Sammanlagt	9 200

2017 budget	27 990 000
2016 budget	18 790 000
2015 bokslut	11 790 000

21. Hälsoövervakning (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 750 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för den hälsoövervakning som förutsätts i hälsoskyddslagen (763/1994), gentekniklagen (377/1995), kemikalielagen (599/2013), strålskyddslagen (592/1991) och lagen om kosmetiska produkter (492/2013) och för forskning kring hälsoövervakningen och för vidareutbildning och fortbildning av personalen

2) till betalning av utgifter som föranleds av utbildning och forskning som gäller riskhantering inom bio- och nanoteknik

3) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-30
Sammanlagt	-30

2017 budget	750 000
2016 budget	780 000
2015 bokslut	850 000

22. Övervakning av smittsamma sjukdomar (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 580 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter för förebyggande av och information om smittsamma sjukdomar enligt lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986), för utredning och uppföljning av oväntade epidemier samt för internationellt samarbete som dessa förutsätter

2) till betalning av statsunderstöd enligt prövning som beviljas för ovannämnda ändamål

3) till avlönande av personal motsvarande högst ett årsverke samt till betalning av andra omkostnader för social- och hälsovårdsministeriet.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-10
Sammanlagt	-10
2017 budget	580 000
2016 budget	590 000
2015 bokslut	660 000

50. *Hälsofrämjande verksamhet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 330 000 euro.

Anslaget får användas för utgifter enligt 1 § i lagen om anslag för hälsofrämjande (333/2009).

Av anslaget kan organisationer, stiftelser, kommuner och andra aktörer beviljas statsunderstöd. Anslaget kan också användas när avtal om projekt för hälsofrämjande ingås med statliga inrättningar. Anslaget får även användas till betalning av utgifter för administrering av anslaget.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-100
Sammanlagt	-100
2017 budget	2 330 000
2016 budget	2 430 000
2015 bokslut	2 930 000

51. *Statlig ersättning för kostnaderna för utbildning av specialister i företagshälsovård* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 900 000 euro.

Anslaget får med stöd av 3 a § i lagen om arbetshälsoinstitutets verksamhet och finansiering (159/1978) användas till ersättning av kostnader som orsakas av utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Förklaring: Till arbetshälsoinstitutet betalas ersättning av statsmedel för kostnader som föranleds av utbildningen av läkare som specialiserar sig på företagshälsovård. Arbetshälsoinstitutet kan betala ersättning till universitet, till serviceproducenter som avses i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990) och till serviceproducenter (arbetsgivares företagshälsovårdscentra-ler) som avses i lagen om företagshälsovård. Därutöver kan arbetshälsoinstitutet använda anslaget till betalning av kostnaderna för den egna utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Målet är att trygga det kvantitativa behovet av utbildning som pensioneringen av läkare inom företagshälsovården föranleder och höja utbildningsnivån för företagshälsovårdsläkare till att motsvara behoven inom arbetslivet så att företagshälsovårdsåtgärderna stöder arbetstagarnas arbetsmotivation och fortsatta karriär samt tryggar verkställigheten av lagen om företagshälsovård. De resurser som riktats till kostnaderna för utbildningen av specialister i företagshälsovård har lett till en tydlig ökning av antalet examina sedan 2005. Det har varit möjligt att utveckla innehållet i utbildningen av specialister i företagshälsovård.

Dimensioneringen av anslaget baserar sig på att ersättningen för en examen uppgår till 64 700 euro och att 45 examina avläggs 2017. År 2015 avlades 40 examina och det beräknas att 44 examina avläggs år 2016.

2017 budget	1 900 000
2016 budget	1 900 000
2015 bokslut	1 900 000

52. Statsunderstöd för verksamheten vid UKK-instituutti (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 928 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av utgifterna för beviljade understöd enligt 2 § i lagen om statsbidrag till stiftelsen Urho Kekkonen kuntoinstituuttisäätiö (1284/2010).

Förklaring: Understödet är avsett för den verksamhet som bedrivs vid UKK-instituutti, vars syfte är att främja, utveckla och forska i individens och befolkningens hälsa, funktionsförmåga och friskvård samt hälsofrämjande idrott.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-2
Sammanlagt	-2

2017 budget	928 000
2016 budget	930 000
2015 bokslut	1 072 000

80. Avbytarverksamhet för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare

Förklaring: Syftet med avbytarverksamheten är att hjälpa lantbruksföretagarna och renskötarna samt pälsdjursuppfödarna att orka med sitt arbete och att främja deras hälsa och funktionsförmåga. De kostnader som ordnandet av avbytar-service för lantbruksföretagare medför ersätts av statens medel på kostnadsbasis. Kostnaderna för avbytar-service för pälsdjursuppfödare ersätts inom ramen för det reservationsanslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten.

Lantbruksföretagarna har rätt till 26 dagars semester. Rätt till semester har endast lantbruksföretagare som idkar husdjurskötsel. En lantbruksföretagare som på grund av sjukdom eller annan tillfällig orsak är förhindrad att sköta de nödvändiga dagliga uppgifter som hör till ett lantbruks-

företag kan få vikariehjälp. Semestern är avgiftsfri, men för vikariehjälp tas en avgift ut. Lantbruksföretagaren kan dessutom under vissa förutsättningar köpa avbytarhjälp till subventionerat pris för högst 120 timmar per år.

Pälsdjursuppfödare kan 2017 få avbytar-service för semester för högst 18 dagar och för extraledighet för högst 120 timmar mot avgift inom ramen för det anslag som reserverats för ändamålet.

Lagen om vikariehjälp för renskötare innehåller bestämmelser om renskötarnas möjlighet att få vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga högst 170 timmar årligen.

Den allmänna ledningen, styrningen och övervakningen av avbytar-service ankommer på social- och hälsovårdsministeriet. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt (LPA) har ansvaret för tillhandahållandet av avbytar-service. Såsom lokala enheter med ansvar för ordnandet av avbytar-service fungerar kommunerna med stöd av de uppdragsavtal som de har ingått med LPA. Till LPA och de lokala enheterna betalas av statens medel en kalkylmässig ersättning för förvaltningskostnaderna för avbytar-service.

Verksamhetens omfattning

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Lantbruksföretagare			
1. Semesterverksamhet			
Antal serviceanvändare	19 800	18 200	16 900
Antal avbytar-dagar	506 664	464 100	430 950
Antal avbytar-dagar/ användare	25,59	25,50	25,50
Antal avbytar-timmar	3 289 709	3 013 300	2 798 100
Avbytar-dagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,49	6,49	6,49
2. Vikarieverksamhet			
Antal serviceanvändare	7 833	7 100	6 700
Antal avbytar-dagar	330 580	297 760	281 000
Antal avbytar-dagar/ användare	42,20	41,94	41,94
Antal avbytar-timmar	2 268 759	2 000 000	1 887 300
Avbytar-dagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,86	6,72	6,72
3. Understödd avgiftsbelagd avbytarhjälp			
Antal serviceanvändare	10 291	9 450	8 980
Antal avbytar-dagar	95 313	71 240	67 340
Antal avbytar-dagar/ användare	9,26	7,54	7,50
Antal avbytar-timmar	628 094	471 000	445 080
Avbytar-dagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,59	6,61	6,61
Pälsdjursuppfödare			
1. Semester			
Antal serviceanvändare	640	640	640
Antal avbytar-dagar	11 700	11 200	11 200
Antal avbytar-dagar/ användare	17,45	17,50	17,50
Antal avbytar-timmar	77 645	77 700	77 700
Avbytar-dagarnas genomsnittliga omfattning, timmar	6,95	6,94	6,94

Verksamhetens omfattning

	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
2. Extraledighet			
Antal serviceanvändare	425	425	425
Antal avbyttimmar	46 489	46 500	46 500
Antal avbyttimmar/användare	109	109	109
Vikariehjälp för renskötare			
Beslut om beviljande av vikariehjälp	122	150	150
Antal avbyttimmar	10 124	13 750	13 750
Avbyttimmar/beslut	83	92	92
Antal användare	92	110	110
Antal avbyttimmar/användare	110	170	170

40. Statlig ersättning för kostnaderna för avbyttarservice för lantbruksföretagare (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 159 300 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 37 § i lagen om avbyttarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) betalas till kommunerna för de driftskostnader för avbyttarservice som avses i lagens 35 §

2) till ett belopp av högst 182 000 euro till ersättning för de nettokostnader som läroavtalsutbildningen för lantbruksavbyttare medfört för de lokala enheterna.

Förklaring: Dimensioneringen av anslaget baserar sig på preliminära faktiska uppgifter som beskriver kostnaderna för 2015 och på dessa grundade uppskattningar när det gäller hur verksamhetens omfattning och kostnaderna kommer att utvecklas 2016 och 2017.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärd (Regeringsprogr. 2015) (omfördelning till moment 33.80.41)	50
Sänkning av serviceavgifterna för avbyttarservice	10 000
Ändring i behovskalkylen	-19 350
Sammanlagt	-9 300

2017 budget	159 300 000
2016 budget	168 600 000
2015 bokslut	166 040 341

41. Statlig ersättning för kostnaderna för avbyttarservice för pälsdjursuppfödare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 2 550 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av statlig ersättning till avbyttarverksamhetens lokala enheter för de driftskostnader för avbyttarservice för pälsdjursuppfödare som avses i 25 § i lagen om avbyttarservice för pälsdjursuppfödare (1264/2009).

Förklaring: Pälsdjursuppfödare får semester avgiftsfritt och extraledighet mot avgift inom ramen för det anslag som reserverats för ändamålet. Maximibeloppen för avbytarservice fastställs årligen genom en förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anpassningsåtgärd (Regeringsprogr. 2015) (omfördelning från moment 33.80.40)	-50
Sammanlagt	-50

2017 budget	2 550 000
2016 budget	2 600 000
2015 bokslut	2 600 000

42. Statlig ersättning för kostnaderna för vikariehjälp för renskötare (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 300 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 16 § i lagen om vikariehjälp för renskötare (1238/2014) betalas till kommunerna.

Förklaring: En renskötare kan få vikariehjälp mot avgift på grund av arbetsoförmåga för högst 170 timmar och under högst 90 dagar under kalenderåret. Maximibeloppet för avbytarservice fastställs årligen genom en förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

2017 budget	300 000
2016 budget	300 000
2015 bokslut	300 000

50. Statlig ersättning för förvaltningsutgifterna för avbytarservicen för lantbruksföretagare och pälsdjursuppfödare (fast anslag)

Under momentet beviljas 16 140 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av den statliga ersättning som med stöd av 31 och 32 § i lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och kommunerna för förvaltningskostnaderna för avbytarservicen

2) till ett belopp av högst 94 000 euro till betalning av sådan behovsprövad tilläggsersättning till lokala enheter som avses i 12 § 3 mom. i lagen

3) till förvaltningskostnaderna för servicen med stöd av 24 § i lagen om avbytarservice för pälsdjursuppfödare och med stöd av lagen om vikariehjälp för renskötare.

Förklaring: Av anslaget kommer uppskattningsvis 13 521 000 euro att användas för kommunernas kostnader för avbytarservicen, vilket inkluderar kommunernas kostnader för avbytarservicen för pälsdjursuppfödare samt den behovsprövade tilläggsersättning som betalas till vissa kommuner. För förvaltningskostnader för avbytarservicen som föranleds Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt kommer uppskattningsvis att användas 1 619 000 euro, som inkluderar pensionsanstaltens förvaltningskostnader för avbytarservice för pälsdjursuppfödare och renskötare.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Tidigt ingripande i Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts regi	1 000
Sammanlagt	1 000
2017 budget	16 140 000
2016 budget	15 140 000
2015 bokslut	16 139 973

90. Understöd för främjande av hälsa och social välfärd

Förklaring: I samband med budgetpropositionen lämnar regeringen en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lotterilagen och sammanslagning av penningsspelsammanslutningarna från och med den 1 januari 2017. I fortsättningen kommer det penningsspelsbolag att ha ensamrätt att verkställa penningsspel i Finland. Av de medel som inflyter av penningsspelsverksamhet används 43 % för främjande av hälsa och social välfärd. Den avkastning som är avsedd för främjande av hälsa och social välfärd används för beviljande av understöd till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser med rättsförmåga, för utgifter enligt lagen om rehabilitering av frontveteraner (1184/1988), lagen om rehabilitering för personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig (1039/1997) och 6 d § i lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948) och för personal- och andra kostnader på grund av Social- och hälsoorganisationernas understödscentral. Understöden beviljas i form av understöd enligt prövning på basis av ansökningar.

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral som ska inrättas i samband med social- och hälsovårdsministeriet behandlar ansökningar om understöd, utarbetar understödsförslagen och administrerar utbetalningen av understöd, utöver tillsyn över användningen av understöden och följer upp resultatet av verksamheten. Understödsbesluten fattas av social- och hälsovårdsministeriet, företrädesvis en gång om året.

År 2016 beviljades av Penningautomatföreningens avkastning 315,3 miljoner euro i understöd till allmännyttiga sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd. Då Statskontoret dessutom med stöd av 22 § 2 mom. i lotterilagen anvisades 30,0 miljoner euro för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, 60,0 miljoner euro för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, 18,0 miljoner euro för rehabilitering av frontveteraner och 3,5 miljoner euro för rehabilitering av personer som tjänstgjort i vissa uppdrag under Finlands krig, uppgick användningen av Penningautomatföreningens avkastning till sammanlagt 426,8 miljoner euro. Av avkastningen år 2015 blev 28,2 miljoner euro ofördelade.

Avsikten är att sammanlagt 429,2 miljoner euro av Penningautomatföreningens avkastning ska användas år 2017. Av detta belopp delas 317,6 miljoner euro ut i understöd under moment 33.90.50. Dessutom anvisas Statskontoret sammanlagt 108,2 miljoner euro för ersättningar för skada ådragen i militärtjänst, ersättningar för driftskostnader för krigsinvalidernas inrättningar, vissa utgifter för rehabilitering och utgifter för rehabilitering av frontveteraner samt 3,4 miljoner euro för omkostnaderna för Social- och hälsoorganisationernas understödscentral under moment 33.01.01. Motsvarande inkomst på 429 163 000 euro har antecknats under moment 12.33.90.

Kapitlets rubrik har ändrats.

50. Understöd till sammanslutningar och stiftelser för främjande av hälsa och social välfärd (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 317 600 000 euro.

Anslaget får användas för ändamål som nämns i 17 § 2 mom. och 22 § 1 och 3 mom. i lotterilagen (1047/2001).

Förklaring: Social- och hälsovårdsministeriet har preliminärt uppställt följande resultatmål för understödsverksamheten för 2017.

1) Organisationernas verksamhetsförutsättningar och basfinansiering tryggas: Understöden används för att stödja organisationernas verksamhet och projekt för att säkra fortlevnaden och framstegen inom medborgarverksamheten, påverkansverksamheten, bevakningen av rättigheter och intressen, sakkunskapen och utvecklingsverksamheten samt frivillig- och kamratstödsverksamheten.

2) Hälsa och funktionsförmåga främjas: Understöden beviljas för verksamhet och utvecklingsprojekt vars mål är att främja hälsan och stödja såväl enskilda som deras närmaste omgivning när det gäller att orka och klara sig självständigt.

3) Samhörighet och delaktighetsmöjligheter främjas: Understöden beviljas för verksamhet och utvecklingsprojekt i syfte att främja människors möjligheter till socialt umgänge och till att delta i det civila samhällets olika funktioner på ett mångsidigt sätt.

4) Boendet för grupper med särskilda behov stöds: Syftet med understödet är att främja möjligheterna till och beredskapen för eget boende för grupper med särskilda behov och att minska bostadsbristen. Under understödsperioden prioriteras investeringsunderstöden allt lägre till förmån för verksamhetsunderstöden.

5) Krishjälp och ökad trygghet i vardagen: Understöden används för att stödja verksamhet och utvecklingsprojekt vars mål är att hjälpa och stödja människor i olika krissituationer och till att föregripa problem och olyckor som kan hota tryggheten i vardagen.

6) Delaktigheten i arbetslivet ökas: Understöden beviljas för verksamhet och utvecklingsprojekt vars mål är att öka människors arbetslivsfärdigheter och möjligheter att delta i arbetslivet.

Enligt riktlinjerna för understödsverksamheten för åren 2016—2019 koncentrerar understöden till fem särskilda temaområden. Dessa temaområden överlappar delvis de målområden som redovisas ovan och förenar flera av verksamheterna inom dem. Temafinansieringen för 2017 fördelas på projekt med syftet att lindra ensamhet.

För att förhindra snedvridning av konkurrensen beviljas inga understöd för sådan serviceverksamhet som utförs mot ersättning och som kan jämföras med näringsverksamhet. Understöden anvisas i enlighet med lagen om penningautomatunderstöd för organisationsverksamhet som genomförs utanför systemen för köptjänster och konkurrensutsättning.

När det gäller utvecklandet av tjänster främjas samarbetet i tillämpliga delar mellan organisationer och kommuner. När understöden fördelas beaktas också de utvecklingsprogram som ingår i regeringsprogrammet i den mån de lämpar sig för det understödssystem som faller inom ramen för understödsverksamheten och för medborgarorganisationernas verksamhet.

Användning av understödsanslaget åren 2016—2017

Från och med 2016 görs dispositionsplanen upp enligt den uppdelning i sex målområden som anges av riktlinjerna för understödsverksamheten (2016—2019).

Förslag enligt målområdena i riktlinjerna för understödsverksamheten 2016—2017 (mn euro)

	2016	2017
Organisationernas verksamhetsförutsättningar och tryggas	116	118
Hälsa och funktionsförmåga främjas	72	75
Samhörighet och delaktighetsmöjligheter främjas	55	60
Boendet för grupper med särskilda behov stöds	30	20
Krishjälp och ökad trygghet i vardagen	24	25
Delaktigheten i arbetslivet ökas	18	20
Sammanlagt	315	318

Användningen av understödsanslaget enligt slag av understöd åren 2015—2017 (mn euro)

	2015	2016	2017
Allmänna understöd	61	64	65
Riktade verksamhetsunderstöd	147	156	159
Investeringsunderstöd	31	26	18
Projektunderstöd	70	69	76
Sammanlagt	309	315	318

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Precisering av intäktskalkylen för penningspelsverksamhet under moment 12.33.90	2 300
Sammanlagt	2 300

Anslaget under momentet har ombildats till ett treårigt reservationsanslag.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	317 600 000
2016 budget	315 300 000
2015 bokslut	309 300 000

Huvudtitel 35

MILJÖMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

Förklaring: Miljöministeriet arbetar för en hållbar livsmiljö och grön tillväxt. De strategiska prioriteringarna i verksamheten är ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland, ett hållbart utnyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi, en god miljöstatus, biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster samt boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften. Förvaltningsområdet har ett nära samarbete med andra förvaltningsområden och intressentgrupper.

Dämpandet av klimatförändringen och anpassning till förändringen för att uppnå EU:s klimat- och energimål som sträcker sig fram till 2020—2050 kräver effektiva åtgärder. Finland verkar för att verkställandet av resultaten från klimatkonferensen i Paris samt det fortsatta arbetet och sätandet i kraft av klimatavtalet framskrider enligt överenskommelse såväl i EU som inom ramen för FN:s klimatkonvention. Finland deltar i den fortsatta beredningen och verkställandet av EU:s klimat- och energipaket, som sträcker sig fram till 2030. Målet är att nå Finlands klimatmål för 2020 i god tid. Verkställigheten av klimatlagen och planen för regeringens klimatpolitik på medellång sikt bidrar till en mer förutsägbar klimatpolitik och till kostnadseffektivare utsläppsminskande åtgärder. Genom de ambitiösa klimatmålen skapas en ny slags tillväxt och en marknad för koldioxidsnåla teknologier och lösningar.

Den nationella klimat- och energipolitiken syftar bl.a. till att förtäta samhällsstrukturen, minska den energi som används i byggnader och vid boende och utsläppen från dem samt öka produktionen och användningen av förnybar energi. En tätare struktur i stadsregionerna främjas genom att man samordnar markanvändningen, boendet, tjänsterna och trafiken och genom att man samtidigt beaktar livsmiljöns kvalitet, de sociala konsekvenserna och kostnadseffektiviteten.

Övergång till nära-nollenergibyggande vid nybyggen genomförs. Det skapas möjligheter för och uppmuntras till sådant byggande inom nybyggande och ombyggnad som är energieffektivare än de gällande minimikraven.

Bekämpandet av klimatförändringen och de begränsade naturresurserna ändrar produktions- och konsumtionsstrukturerna. Utgångspunkten är att naturresurserna ska utnyttjas material- och energieffektivt och med strävan till ett slutet återvinningskretslopp av material, vilket minskar växthusgasutsläppen och avfallet och inte äventyrar naturens ekosystemtjänster. Det behövs strukturella ändringar, styrmedel och försöksverksamhet genom vilka den gröna ekonomin - i synnerhet den cirkulära ekonomin och bioekonomin - och rena energilösningar främjas. De lösningar som genomförs på nationell nivå betjänar också den exportfrämjande verksamheten.

Beaktandet av den biologiska mångfalden, vattenvården, en hållbar användning av naturresurserna och möjligheterna att nyttja naturen för rekreation i beslutsfattandet främjas genom övergripande samarbete. Målet att uppnå en god status i yt- och grundvattnet och i Östersjön senast 2021 eftersträvas med hjälp av vattenförvaltningsplaner och en havsförvaltningsplan. Detta förutsätter att man minskar riskerna i samband med eutrofiering och skadliga ämnen och skyddar mångfalden i vatten- och havsnaturen. Med projekt inom ramen för programmet för återvinning av näringsämnen tar man fram de bästa lösningarna för att minska eutrofieringen av vattendragen och öka Finlands självförsörjning när det gäller näringsämnen, och omsätter lösningarna i praktiken. En minskning av spridningen av farliga kemikalier och av miljöbelastningen kräver gränsöverskridande samarbete mellan staterna. Den verksamhet som bedrivs på avrinningsområden och till havs inverkar på tillståndet i Östersjön, insjöarna och grundvattnet. Då sjöfarten och särskilt oljetransporterna på Finska viken ökar, ökar också risken för fartygsolja- och kemikalieolyckor och behovet av bekämpningsberedskap.

Man strävar efter att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden före 2020 bl.a. genom att skydda ekosystem, arter och den genetiska mångfalden, minska trycket mot den biologiska mångfalden och stödja ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en bioekonomi som beaktar naturens biologiska mångfald.

Genom översynen av de riksomfattande målen för områdesanvändningen svarar man på framtida utmaningar som gäller områdesanvändningen, såsom exempelvis urbaniseringen och klimatförändringen. För att trygga en god livsmiljö utvecklar man sätt att förbättra planeringen av såväl växande stadsregioner som områden med minskande befolkningsunderlag.

I de stora tillväxtcentrumen, särskilt i huvudstadsregionen, bidrar det otillräckliga utbudet av bostäder till att höja hyrorna och priserna till en hög nivå. Efterfrågan på bostäder i centrumen kommer även i fortsättningen att öka snabbt i och med att arbetsplatserna starkt koncentreras till dessa områden. Rimliga boendekostnader har en central betydelse när det gäller att trygga verksamhetsförutsättningarna för näringslivet samt regionernas och medborgarnas välfärd. Genom det avtalsbaserade samarbetet (MBT) mellan staten samt städerna och kommunerna i tillväxtcentrumen ökar man utbudet av bostadstomter och bostäder. Statligt stöd inriktas på åtgärder för att minska bostadslösheten och förbättra bostadssituationen för de svagaste grupperna. De äldres boendeförhållanden förbättras genom åtgärderna i programmet för att förbättra äldres boende.

Man fortsätter arbetet med att effektivisera helheten av förfarandena för miljötillstånd och konsekvensbedömning, med målet att tjänsterna i samband med miljörelaterade förfaranden ska ges över en enda disk. Samtidigt främjas smidighet i miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfaranden för projekt samt säkerställs en hög nivå på miljöskyddet liksom medborgarnas möjligheter att påverka beslut som gäller miljön.

Det nationella samhälleliga åtagandet för hållbar utveckling ställer upp målen för hållbar utveckling på lång sikt (2050). Miljöministeriet genomför åtagandet i sin egen verksamhet och uppmuntrar också övriga aktörer att engagera sig.

Jämställdheten mellan könen främjas inom miljöministeriets förvaltningsområde genom författnings- och informationsstyrning bl.a. vid den styrning och det beslutsfattande som gäller den byggda miljön. Anslagen i budgeten bedöms inte ha någon nämnvärd inverkan på jämställdheten

mellan könen. I förvaltningsområdets egen verksamhet och ledning betonas verksamhetsmetoder som stöder likställdhet och jämställdhet.

Miljöministeriet ställer upp följande mål för ansvarsområdets samhälleliga effekter:

Ett koldioxid snålt och energieffektivt Finland

— Finlands växthusgasutsläpp minskar

— Lösningarna inom byggande, områdesanvändning och mobilitet stöder koldioxid snålhet och energieffektivitet.

Ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi

— Den gröna tillväxten framskrider

— Återvinningen, inkl. återvinningen av näringsämnen, ökar.

En god miljöstatus

— Vattenstatusen och luftkvaliteten förbättras

— Utvecklingen i den byggda miljön bidrar till en sundare, tryggare och trivsammare livsmiljö.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster

— Naturens mångfald och ekosystemtjänsternas funktion säkerställs.

Boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften

— Bostadsbyggandet ökar i de områden där behovet av bostäder till rimliga priser är störst

— Boendevillkoren för grupper som behöver särskilt stöd förbättras

— Lösningar som gäller markanvändning, boende och trafik i stadsregionerna och särskilt metropolområdet stöder smidighet i människornas vardag och stärker regionernas konkurrenskraft.

Förbättring av produktiviteten

Att öka produktiviteten inom den offentliga sektorn utgör ett led i regeringens finanspolitiska strategi. Ambitionen är att bevara verksamhetens effektivitet och serviceförmågan trots de minskade resurserna.

Fullmakter enligt moment under en huvudtitel (mn euro)

		2016	2017
		ordinarie budget	budgetprop.
35.10.61	<i>Främjande av vatten- och miljövard (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— fullmakt att ingå avtal	5	-
35.10.63	<i>Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)</i>		
	— bevillningsfullmakt	10	10

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
01. Miljöförvaltningens omkostnader	73 053	67 298	62 295	-5 003	-7
01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)	31 180	28 580	27 782	-798	-3
04. Finlands miljöcentrals omkostnader (reservationsanslag 2 år)	32 061	30 014	25 878	-4 136	-14
(21.) Produktivitetensanslag för miljöministeriets förvaltningsområde (reservationsanslag 2 år)	1 197	—	—	—	0
29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)	6 515	6 970	6 405	-565	-8
65. Understöd till organisationer och miljö- vård (reservationsanslag 3 år)	2 100	1 734	2 230	496	29
10. Miljö- och naturvård	124 523	108 773	92 083	-16 690	-15
20. Bekämpning av miljöskador (reservationsanslag 2 år)	4 768	5 900	5 900	—	0
21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)	2 440	2 440	2 440	—	0
22. Vissa utgifter för miljövård (reservationsanslag 3 år)	13 760	15 825	14 725	-1 100	-7
52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsutgifter (reservationsanslag 3 år)	34 598	37 616	29 406	-8 210	-22
60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)	3 000	3 000	3 000	—	0
61. Främjande av vatten- och miljö- vård (reservationsanslag 3 år)	10 242	11 072	6 042	-5 030	-45
63. Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)	48 826	18 480	18 630	150	1
64. EU:s miljöfunds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)	3 000	4 500	4 500	—	0

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017 1000 €	%
65. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)	1 000	1 000	1 000	—	0
66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)	1 440	1 440	1 440	—	0
70. Fartygsinvesteringar (reservationsanslag 3 år)	1 450	7 500	5 000	-2 500	-33
20. Samhällen, byggande och boende	5 793	25 806	25 691	-115	0
01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)	4 943	4 956	4 841	-115	-2
(02.) Digitalisering av den byggda miljön och av byggandet (reservationsanslag 3 år)	—	—	—	—	0
55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)	—	20 000	20 000	—	0
60. Överföring till statens bostadsfond	0	0	—	—	0
64. Understöd för vård av byggnadsarvet (reservationsanslag 3 år)	850	850	850	—	0
Sammanlagt	203 369	201 877	180 069	-21 808	-11
Det totala antalet anställda	899	846	838		

01. Miljöförvaltningens omkostnader

Förklaring: Miljöförvaltningen arbetar för en hållbar livsmiljö och stöder grön tillväxt och rena energilösningar. Målet är en bättre miljö för kommande generationer. Man tar fram information om miljön, hur miljöns tillstånd utvecklas och vilka faktorer som påverkar miljöns tillstånd, bedömer alternativa utvecklingstrender och utvecklar lösningar som främjar en hållbar utveckling och medborgarnas välbefinnande.

Verksamheten och resurserna riktas i enlighet med de strategiska riktlinjerna. Bedömningen av konsekvenserna av författningar och åtgärder utvecklas, och tillstånds- och myndighetsförfarandena görs smidigare.

Personalresurserna inom miljöförvaltningen styrs och de anställdas kunskaper utvecklas på ett systematiskt sätt i syfte att bevara miljöförvaltningens serviceförmåga och trygga de anställdas motivation.

Miljöministeriet deltar i den strategiska styrningen av statens regionförvaltning i samarbete med övriga styrande ministerier, samt ansvarar för den funktionella styrningen av ämbetsverkens miljöuppgifter.

Resultatmålen och omkostnaderna för miljötillståndsuppgifterna vid regionförvaltningsverken har budgeterats under moment 28.40.01 under finansministeriets huvudtitel.

Närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader har budgeterats under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel. För att stödja de effektmål för ansvarsområdet som anges i motiveringen till huvudtiteln ställer miljöministeriet upp följande preliminära resultatmål för närings-, trafik- och miljöcentralerna:

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland

— Närings-, trafik- och miljöcentralerna deltar i genomförandet av energi- och klimatstrategin och klimatlagen

— Utbyggnaden av vindkraft styrs till platser som är optimala med tanke på miljö, medborgare och ekonomin som helhet.

Ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en fungerande marknad för återvinning

— Avfallshanteringen i regionerna utvecklas, liksom den regionala avfallsplanen som styr avfallshanteringen. Åtgärderna för att verkställa den reviderade lagstiftningen om avfallsbranschen och förverkliga dess målsättningar effektiviseras

— Ekologiskt hållbart nyttjande av naturresurserna främjas.

En god miljöstatus

— Närings-, trafik- och miljöcentralerna sörjer för verkställigheten av den nya miljöskyddslagen, bl.a. med hjälp av elektroniska tillstånds- och övervakningssystem, och effektiviserar tillsynen över och rapporteringen om verkställigheten av vattenlagen, avfallslagen, kemikalielagen och nitratförordningen. Centralerna stöder regionförvaltningsverken i behandlingen av tillståndsärenden och deltar i beredningen av de förelägganden om bästa tillgängliga teknik som utgör grund för miljötillståndsbestämmelserna. Centralerna ser till att de övervakningsplaner och program som utarbetats utifrån en riskbedömning genomförs

— Närings-, trafik- och miljöcentralerna främjar genomförandet av det riksomfattande forsknings- och saneringsprogrammet för förorenade markområden

— Närings-, trafik- och miljöcentralerna genomför de vattenförvaltningsplaner och den havsförvaltningsplan samt de åtgärdsprogram för vattenvård som sträcker sig till 2021, och främjar med hjälp av statsunderstöd projekt som förbättrar vattenstatusen samt återvinning av näringsämnen

— Kunskaperna om riskerna för grundvattnet utvidgas och grundvattenområdena bestäms och klassificeras

— Utarbetandet av sådana general- och detaljplaner för stadsregionerna som har betydande konsekvenser stöds i syfte att förtäta samhällsstrukturen, minska trafikbehovet och utveckla servicestrukturen. Förutsättningarna att planera stadsregionhelheter förbättras och rutinerna för lands-

bygdsutvecklingen utvecklas i samarbete med kommunerna på ett sätt som beaktar regionala särdrag

— I styrningen av områdesanvändningen och byggandet beaktas att livsmiljön ska vara sund, trygg och trivsamt samt beaktas kulturmiljöns och grönmiljöns värden. Så förbättras människornas välbefinnande och områdenas dragningskraft. Områdesanvändningen styrs så att kvaliteten på grönstrukturer och grönmiljöer förbättras liksom också trivseln i livsmiljön

— Närings-, trafik- och miljöcentralerna genomför miljöförvaltningens handlingsprogram för anpassning till klimatförändringen

— Kulturmiljöstrategin genomförs och god vård av kulturmiljön främjas.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster

— Närings-, trafik- och miljöcentralerna agerar för att stoppa utarmningen av den biologiska mångfalden genom ett mångsidigt urval av metoder för att skydda främst naturtyper och hotade arter samt genom att främja handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSU) och myrskyddet.

— Rutinerna för att genomföra skyddet inom nätverket Natura 2000 och skyddsåtgärderna görs enhetligare och effektivare.

Nyckeltal

Indikator	2014 utfall	2015 utfall	2016 mål	2017 mål
Skydd av METSU-områdena, ha	7 913	5 953	3 600	3 000
Miljöskyddsinspektioner, st.	2 145	1 587	1 800	2 100
Iståndsättning av förorenade områden som genomförs som statligt avfallshanteringsarbete, st.	9	10	8	14
Tätortsstruktur i stadsregionerna som stöder tillhandahållande av tjänster och kollektivtrafik (andel av befolkningen som bor på områden med minst 20 inv./ha av befolkningen i hela stadsregionen), %	64,0	63,8 ¹⁾	63,9	63,9

¹⁾ Prognos

01. Miljöministeriets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 27 782 000 euro.

Anslaget får användas även för ersättningar som betalas ut till Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) för följande marknadskontrolluppgifter som grundar sig på EU-förordningar och EU-direktiv:

1) för att begränsa användningen av farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter, förpackningar, batterier och ackumulatörer samt för att kontrollera förpackningarnas grundkrav, tungmetallhalter och märkningar

2) för konstaterande och registrering av behörigheten hos personer som utför underhåll på anläggningar, vilket förutsätts enligt Europeiska gemenskapernas förordningar om ämnen som bryter ned ozonskiktet och om fluorerade växthusgaser

3) byggprodukter

4) ekologisk planering och energimärkning av byggprodukter.

Dessutom får anslaget användas till ersättningar till Motiva Services Oy för skötseln av uppgifter enligt Europeiska unionens program för tilldelning av miljömärke, till ersättningar till Tukes för marknadskontrollen av ej CE-märkta produkter samt till betalning av statsunderstöd för forskningsverksamhet till universitet, högskolor och andra motsvarande sammanslutningar som bedriver forskningsverksamhet.

Förklaring: De viktigaste målen för miljöministeriet 2017:

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland

— Ministeriet driver verkställandet av resultaten från klimatkonferensen i Paris och det fortsatta arbetet samt sättandet i kraft av klimatavtalet. Man agerar för att genomföra det utsläppsminskningssmål på minst 40 procent som EU ställt för år 2030. Man bereder en klimatpolitisk plan på medellång sikt som sträcker sig till 2030, som ska ges som redogörelse till riksdagen.

— Energiprestandan hos nybyggen och existerande byggnadsbestånd förbättras på ett sätt som säkerställer kvaliteten i byggandet, fuktsäkerheten i byggnaderna och ett sunt inomhusklimat.

— Utnyttjandet av förnybar energi samt koldioxidsnålhet och energieffektivitet i den byggda miljön främjas i områdesanvändningen, byggandet och mobiliteten i överensstämmelse med den nya energi- och klimatstrategin och med klimatlagen.

Ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en fungerande marknad för återvinning

— Förvaltningsområdet genomför initiativ och deltar i initiativ som främjar grön ekonomi

— Man driver beredningen av EU-förslag som gäller cirkulär ekonomi och avfallslagstiftning

— Kontroll av skadliga ämnen och kemikalier främjas för att säkra en hållbar återvinningsekonomi

— Reglering och lösningar som främjar återvinning bereds

— Nya metoder för återvinning av näringsämnen främjas i syfte att uppnå en god vattenstatus och öka Finlands självförsörjning när det gäller näringsämnen

— Man agerar för att miljöaspekter ska beaktas i jordbruks-, skogs- och energisektorn och i den övriga bioekonomin

— Frågor som gäller den arktiska miljön synliggörs i högre grad och skyddsåtgärdernas genomslag främjas.

En god miljöstatus

— Förvaltningsområdet styr verkställigheten av den nya miljöskyddslagen. Utifrån de utredningar som gjorts bereds nya förslag om hur miljötillståndsförfarandet kan göras smidigare

— Tillståndsförfarandet inom miljövärden görs smidigare genom elektroniska tjänster

— Man genomför och främjar den nationella strategin för riskhantering i anslutning till förorenade markområden och det riksomfattande forsknings- och saneringsprogram för förorenade markområden som ingår i strategin. Dessutom genomförs ett försöksprojekt för sanering av förorenade markområden

— Ett nationellt oljebekämpningsprogram bereds

- Ett nationellt luftvårdsprogram bereds
- Det nationella programmet för farliga kemikalier ses över
- Tillsynen över skadliga och farliga ämnen effektiviseras till följd av ökade krav
- Förvaltningsområdet styr planeringen och genomförandet av vattenvården och havsvården och fortsätter det internationella samarbete som syftar till att uppnå en god miljöstatus i Östersjön och i vattendragen
- De riksomfattande målen för områdesanvändningen ses över och man främjar verkställandet av statsrådets beslut i frågan
- Inledandet av havsplanering i Finlands kustområde främjas
- Planläggningen och tillståndsförfarandet för byggandet görs smidigare, dock så att man inte prutar på den byggda miljöns kvalitet
- Styrningen av markanvändning och byggande ses över
- Metoderna för att genomföra kulturmiljöstrategins mål på bred bas i hela samhället effektiviseras
- I syfte att effektivisera myndigheternas styrning bereds en översyn av de kommunala byggnadstillsynsenheternas uppgifter, antal och storlek. Elektroniska tjänster gör tillståndsförfarandet för byggande smidigare
- Byggbestämmelsesamlingen ses över. Onödigt reglering avvecklas i syfte att minska kostnaderna och byråkratin
- De miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena görs effektivare och smidigare. Verkställigheten av miljökonsekvensbedömningslagen främjas i synnerhet i fråga om sammanläggningen av miljökonsekvensbedömningsförfarandet och planläggningen
- Man främjar digitalisering inom hela miljöförvaltningens verksamhetsområde.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster

- Förvaltningsområdet sörjer för den nationella verkställigheten av biodiversitetskonventionen och EU:s biodiversitetsstrategi genom att genomföra den nationella strategin med tillhörande handlingsprogram i enlighet med den uppdatering som görs 2016
- En nationalpark för 100-årsjubileet för Finlands självständighet inrättas och man fortsätter beredningen av de författningar som gäller inrättande av naturskyddsområden
- Utarbetandet av hotbedömningar i fråga om olika arter och naturtyper främjas och skyddsnivån förbättras
- Frivilligt naturskydd främjas. Man främjar ett hållbart nyttjande av ekosystemtjänsterna, särskilt genom att utveckla nyttjandet av naturen för rekreation, naturturismen och landskapsvården.

Boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften

- Genom MBT-avtalen för stadsregionerna och genom planeringssamarbete utökas bostads- och tomtutbudet och bostadsbyggandet, förbättras funktionsdugligheten och resurshushållningen i stadsregionernas samhällsstruktur samt minskas behovet av trafik. Samtidigt förbättrar man livsmiljöns kvalitet.

— Åtgärderna för att öka bostadsutbudet knyts allt tätare till åtgärderna för att förbättra sysselsättningen och konkurrenskraften, medan åtgärderna för att förbättra boendeförhållandena knyts allt tätare till de effekter på välbefinnandet som en god miljö ger

— I planeringen av områdesanvändningen och i utvecklandet av byggandet ägnar man mer uppmärksamhet än tidigare åt de regionala särdragen, olika boendemiljöers starka sidor och landsbygdens behov

— För att säkerställa ett tillräckligt utbud av bostäder med en rimlig hyresnivå sörjer man för att de statliga stödsystem som hänför sig till bostadsproduktionen är tidsenliga och funktionsdugliga

— De stödåtgärder som riktas till bostäder fördelas så att de så effektivt som möjligt främjar möjligheterna för äldre och för personer med funktionsnedsättning att bo hemma

— För att stödja integrationen främjas boendet för dem som har beviljats asyl

— Man utreder vilka moderna metoder som finns för att främja boendemiljöernas trivsamhet, mångsidighet och närhet till naturen.

Forskning, framsyn, utvärdering och utredning (TEAS)

Förvaltningsområdet tar förvaltningens behov fram information som betjänar prognostiseringen av verksamheten, beredningen, utvecklandet och verkställandet av miljöpolitiken och miljölagstiftningen, det internationella samarbetet samt beslutsfattandet och bedömningen av konsekvenserna av besluten.

Objekt år 2017 är verkställigheten av den reviderade miljöskyddslagen, en kostnadseffektiv och hållbar klimatpolitik, den cirkulära ekonomin, främjande av hållbart nyttjande av naturresurser och materialeffektivitet, verkställighet av vatten- och havsförvaltningsplanerna, handlingsprogrammet för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden och METSO-handlingsplanen, fortsatta åtgärder enligt utvärderingen av hur markanvändnings- och bygglagen fungerar, den byggda miljös kvalitet och hållbarhet (bl.a. programmet för att förbättra äldres boende, byggnaders energiprestanda samt åtgärder som främjar byggandet av flervåningshus i trä), samhälls- och servicestrukturen i stadsregioner, samordningen av markanvändningen, boendet och trafiken i stadsregionerna inkl. metropolpolitiken, bostadspolitiken, kulturmiljön, systematisk fastighetsförvaltning och ombyggnad samt övergripande arkitektur och arkitektur enligt målområde.

Marknadskontrolluppgifter

Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes) utför, på uppdrag av miljöministeriet, marknadskontroll enligt lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013) och statsrådets förordning om batterier och ackumulatorer (520/2014) samt tillsyn i enlighet med statsrådets förordning om förpackningar och förpackningsavfall (518/2014) över sådana produktkrav som gäller grundläggande krav på förpackningar, tungmetallhalter och märkningar.

Tukes utför även verifieringen av de certifikat som krävs enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 om fluorerade växthusgaser och registrerar dem i enlighet med statsrådets förordning (452/2009). Intäkterna av hanteringen av certifikaten intäktsförs under moment 12.35.99.

Tukes utför med stöd av 181 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) den marknadskontroll av byggprodukter som grundar sig på EU:s byggproduktförordning (EU) nr 305/2011. Bestämmelser om de skyldigheter som gäller marknadskontrollen av CE-märkta byggprodukter finns i byggproduktförordningen. Med stöd av 181 § i markanvändnings- och bygglagen utövar Tukes också marknadstillsyn enligt lagen om produktgodkännanden för vissa byggprodukter (954/2012). Marknadskontrollen för att säkerställa en behörig tillämpning av verkställighetsförfattningarna för energimärkningsdirektivet (2010/30/EU) och ekodesigndirektivet (2009/125/EG) baserar sig på lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), i enlighet med vilken Tukes ansvarar för marknadskontrollen.

Vid genomförandet av artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 66/2010 om ett EU-miljömärke har man i lagen om förfarandet vid tilldelning av EU-miljömärke (86/2011) till nationellt behörigt organ utsett Motiva Services Oy, som får ersättning för de utgifter som förleddes av uppgifterna i anknytning till miljömärket.

Arbetstidens fördelning på uppgiftsområdena (årsv.)

Uppgiftsområde	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Miljöskydd	54	51	51
Naturmiljö	52	51	48
Byggd miljö	83	77	78
Informationsförmedling och kommunikation	12	13	13
Förvaltning och internationella ärenden	53	49	46
Kanslichefen och underställda	5	5	5
Sammanlagt	259	246	241

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	31 771	29 380	28 582
Bruttoinkomster	900	800	800
Nettoutgifter	30 871	28 580	27 782
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	11 660		
— överförs till följande år	11 968		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Marknadstillsynen av byggprodukter (överföring från moment 31.01.01)	50
Återföring av den andel av besparingarna som gäller statsrådets förvaltningsenhet (överföring från moment 23.01.01)	137
Överföring till moment 23.01.01 (-1 årsv.)	-114
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavg.)	-187
Löneglidningsbesparing	-33

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Lönejusteringar	85
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	21
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-168
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-28
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavt.)	-285
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavt.)	-133
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-183
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-7
Nivåförändring	51
Sammanlagt	-798

2017 budget	27 782 000
2016 II tilläggsb.	-183 000
2016 budget	28 580 000
2015 bokslut	31 179 999

04. Finlands miljöcentralers omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 25 878 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Finlands miljöcentral (SYKE) utvecklar lösningar som främjar en hållbar utveckling främst för att användas av statsrådet, den övriga offentliga förvaltningen och näringslivet. Som underlag för lösningarna tar miljöcentralen fram information om miljön, om hur miljöns tillstånd utvecklas och om de faktorer som påverkar miljöns tillstånd, samt bedömer alternativa utvecklingstrender. Miljöcentralen sköter också flera av de rapporteringar som EU-lagstiftningen och internationella överenskommelser kräver samt vissa myndighetsuppgifter inom miljöövervakningen och andra myndighetsuppgifter.

Därtill sköter miljöcentralen de uppgifter i anslutning till nyttjandet och vården av vattentillgångar som hör till jord- och skogsbruksministeriets ansvarsområde. Från miljöcentralens omkostnadsmoment anvisas för dessa uppgifter ca 1 700 000 euro. I fråga om dessa uppgifter bedöms kostnaderna för ca 22 årsverken täckas med miljöcentralens omkostnadsanslag medan kostnaderna för ca 16 årsverken täcks med särskild finansiering. Anpassningen till reformen av forskningsinstituten påverkar de resurser som används för uppgifterna 2015—2018. Ändringarna preciseras genom gemensam planering.

Samhälleliga effekter

Med sin verksamhet bidrar Finlands miljöcentral till en hållbar utveckling i samhället genom att ta fram och förmedla ny information och nya lösningsmodeller. De viktigaste användarna av informationen är statsrådet, regionförvaltningen, kommunerna, landskapsförbunden, affärslivet, massmedierna, frivilligorganisationerna och enskilda medborgare.

Effektmålen är följande:

— Tillväxten inom bioekonomin och den cirkulära ekonomin och de nya lösningarna är hållbara med avseende på dämpandet av klimatförändringen, användningen av vattentillgångar och andra naturresurser, belastningen på vattendragen och Östersjön och tryggheten av ekosystemen. Livsmiljöerna uppvisar stor mångfald, är sunda och främjar välbefinnandet, och man är medveten om deras betydelse för hälsan. Information om miljön produceras, distribueras och används effektivt; i och med digitaliseringen förbättras medborgarnas förutsättningar att delta i beslutsfattandet om den egna livsmiljön och det uppstår ny företagsverksamhet kring produktion, bearbetning och distribution av miljöinformation

— Problemområdena inom miljöregleringen har identifierats, och man har löst dem genom att prova nya verksamhetsmodeller och genom att utnyttja engagerande utveckling av regleringen och konsekvent utvärdera regleringen och försöken. Försök som baserar sig på samarbete mellan olika aktörer skapar innovationer och lösningsmodeller med hjälp av vilka man stärker det finländska samhällets ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarhet och som även kan användas internationellt.

Verksamhetens resultat

Produktion och kvalitetsledning

Miljöministeriet uppställer följande mål för resultatet av verksamheten vid Finlands miljöcentral:

— Miljöcentralen fortsätter att öka antalet yrkespublikationer och vetenskapliga publikationer i förhållande till arbetsinsatsen

— Miljöcentralen ökar användningen av digitala kanaler för informationsförmedling i den kommunikation som gäller miljön

— Miljöcentralen sörjer för kostnadstäckningen hos såväl sin offentlighetsrättsliga som sin företags-ekonomiska verksamhet

— Miljöcentralen sörjer för att den har serviceförmåga i synnerhet ur de resultatstyrande ministeriernas samt regionförvaltningens perspektiv

— Miljöcentralen sörjer för att dess kommunikation är högkvalitativ sett ur ett medieperspektiv.

I sin verksamhet fokuserar Finlands miljöcentral på

— att dämpa klimatförändringen och anpassa till den, med fokus på de styrningssystem och styrmedel som särskilt hänför sig till detta, samt på att följa och utvärdera effekterna av åtgärderna

— att främja skyddet, vården och ett hållbart nyttjande av vattendragen, grundvattnen och Östersjön samt på effekterna av belastningen på vattendragen och Östersjön och övervakningen av vattenstatusen

— att utveckla de styrningssystem och styrmedel som hänför sig till Östersjön och vattendragen samt på att bekämpa oljeskador och förebygga kemikalieolyckor

— att främja den cirkulära ekonomin och bioekonomin och öka effektiviteten i materialanvändningen och energianvändningen

— att främja hållbart nyttjande av naturresurser och konsekvensbedömningar i samband med detta samt på att identifiera nya typer av risker och finna lösningar på dem

— att övervaka och trygga statusen för naturens mångfald, främja hållbart nyttjande av naturen och upprätthållandet av tjänster som baserar sig på ekosystemens funktion och ta fram lösningar i samband med detta samt på att främja affärsverksamhet som baserar sig på naturresursfunktionerna

— att ta fram och sprida information om markanvändningen, den byggda miljön och trafiksystemen samt på att utveckla styrmedel för att stödja samordningen av olika användarbehov.

I sin forsknings- och utvecklingsverksamhet beaktar miljöcentralen också sådana miljöfrågor som börjar få ökad betydelse, såsom exempelvis

— de allt större återverkningarna av globala miljöförändringar på Finland

— förändringar i förvaltningen av miljön

— effekterna av befolkningens stigande medelålder och förändringarna i befolkningsstrukturen på servicestrukturerna, boendet och mobiliteten.

Resurshushållning

Av den verksamhet som enligt lagen om grunderna för avgifter till staten är avgiftsbelagd beräknas det inflyta 4,9 miljoner euro, varav exportverksamheten uppskattas stå för nästan hälften. Från den övriga statsförvaltningen beräknas inflyta finansiering till ett belopp av 14,5 miljoner euro, varav 11,0 miljoner euro utgör samfinansiering. Den del som finansieras utanför budgeten beräknas uppgå till 7,6 miljoner euro, varav EU:s andel är ca 4 miljoner euro. En allt starkare internationell nätbildning stärker miljöcentralens konkurrensförmåga på den internationella marknaden.

Produktivitet

Produktiviteten förbättras genom att man utvecklar samarbetet i nätverk, verksamhetsprocesserna och informationssystemen och genom att man utvidgar de elektroniska webbtjänsterna nationellt och internationellt. Produktiviteten förbättras även inom stödfunktionerna. Dessutom främjas den nationella samordningen av havsforskningen och forskningsinfrastrukturen i enlighet med de nationella riktlinjerna för forskningsinfrastrukturen.

Inom hela miljöförvaltningen förbättras produktiviteten bl.a. genom att man utvecklar miljöövervakningen och datasystemen samt ökar automatiseringen av den rapportering som baserar sig på uppföljning och utökar samarbetet i anslutning till datalager.

Produktiviteten förbättras genom att verksamhetsmodellerna för forskningsarbetet görs mer mångsidiga i ett samarbete mellan statens forskningsinstitut, universiteten och företagen, genom att man tillsammans utvecklar uppföljningsmetoder och i uppföljningen nyttiggör nya arbetsmodeller samt genom att man ytterligare ökar samarbetet kring lokaler, laboratorier och forskningsinfrastrukturer. Produktivitetsförbättringar görs i synnerhet via Sammanslutningen för naturresurs- och miljöforskning (LYNET).

Den beräknade fördelningen av antalet årsverken och kostnaderna vid Finlands miljöcentral enligt uppgiftsområde 2015—2017¹⁾

Uppgiftsområde	2015 utfall kostnader mn €		2016 uppskattning kostnader mn €		2017 mål kostnader mn €	
	årsv.	årsv.	årsv.	årsv.	årsv.	årsv.
Forskning och utveckling	27,1	298	25,1	281	25,2	275
Expertstöd	20,5	204	20,0	195	19,5	188
Myndighetsverksamhet	2,1	22	2,1	21	2,0	21
Produktion av miljöinformation	7,8	62	7,2	58	6,2	55
Sammanlagt	57,5	586	54,4	555	52,9	539
Antalet årsverken som baserar sig på omkostnadsfinansieringen		299		278		270

¹⁾ I kostnaderna har beaktats användningen av anslagen under omkostnadsmomentet samt den finansiering som beviljats i form av en rätt att använda anslag under andra moment; dock inte användningen av anslagen under momenten 35.10.20 och 35.10.70.

Det totala antalet årsverken vid Finlands miljöcentral beräknas vara ca 540. Antalet anställda som anställts med direkt budgetfinansiering under omkostnadsmomentet motsvarar 310 årsverken. När det gäller antalet anställda har minskningar som föranleds av totalreformen av statens forskningsinstitut och forskningsfinansiering (TULA) beaktats. Personalresurserna fördelas enligt de strategiska målen med beaktande av effekterna av produktivitetsprojekten. Utlokaliseringen av forsknings- och sakkunniguppgifter till miljöcentralens regionala verksamhetsställen fortsätter.

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	55 571	54 014	52 878
Bruttoinkomster	26 266	24 000	27 000
Nettoutgifter	29 305	30 014	25 878
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	3 111		
— överförs till följande år	5 867		

Kalkyl över kostnadstäckningen för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Intäkter av den samfinansierade verksamheten			
— finansiering från andra statliga ämbetsverk	9 305	11 500	11 000
— finansiering från EU	2 122	4 500	3 000
— annan finansiering utanför statsförvaltningen	1 808	2 500	2 000
Intäkter sammanlagt	13 235	18 500	16 000

Kalkyl över kostnadstäckningen för den samfinansierade verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Totala kostnader för projekten	23 773	35 000	28 070
Självfinansieringsandel (intäkter - kostnader)	-10 538	-16 500	-12 070
Självfinansieringsandel, %	44	47	43

Kostnadstäckningen för samfinansierade projekt varierar enligt projekttyp och fastställs enligt de olika finansiärernas finansieringsvillkor.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Projektet Envibase för utvecklande av anskaffning, lagring och distribution av miljö-information (finansieringen 2016) (överföring till moment 28.70.20)	-2 270
Projektet Envibase för utvecklande av anskaffning, lagring och distribution av miljö-information (finansieringen 2017) (överföring från moment 28.70.20)	1 640
Strukturella ändringar (regeringsprogr. 2015)	-800
Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-6
Finansiellt instrument för strategisk forskning (överföring till moment 29.40.54)	-933
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavgift)	-211
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	2
Löneglidningsbesparing	-142
Lönejusteringar	92
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-335
Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-134
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-32
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift)	-321
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift)	-150
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-201
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-12
Nivåförändring	-323
Sammanlagt	-4 136
2017 budget	25 878 000
2016 II tilläggsb.	-199 000
2016 budget	30 014 000
2015 bokslut	32 061 000

29. Mervärdesskatteutgifter inom miljöministeriets förvaltningsområde (förslagsanslag)

Under momentet beviljas 6 405 000 euro.

Förklaring:

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Valtori (överföring från moment 28.01.29)	32
Nivåförändring	-597
Sammanlagt	-565

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	6 405 000
2016 budget	6 970 000
2015 bokslut	6 514 932

65. Understöd till organisationer och miljövard (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 230 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) till understöd till nationella naturskydds- och miljöorganisationer
- 2) till understöd till riksomfattande organisationer inom bostads- och byggnadsbranschen för stödjande av informations- och upplysningsverksamhet
- 3) till bidrag enligt 12 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981) för projekt som främjar miljövärden i skärgården
- 4) för stödjande av verksamhet som främjar avfallshanteringen i skärgårds- och fjällområden
- 5) för stödjande av sådan nationellt och regionalt betydande verksamhet av projektnatur som främjar en hållbar utveckling, värnar om kulturmiljön och främjar annan miljöfostran och miljöupplysning.

Förklaring: Anslaget utgör delvis finansiering av regionutvecklingen enligt lagen om utveckling av regionerna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av ett fartyg för Pidä Saaristo Siistinä - Håll Skärgården Ren rf	500
Besparingar i organisationsstöd (regeringsprogr. 2015)	-4
Sammanlagt	496

2017 budget	2 230 000
2016 budget	1 734 000
2015 bokslut	2 100 000

10. Miljö- och naturvård

Förklaring: Under kapitlet har budgeterats de anslag som huvudsakligen ska användas för sådan verksamhet som främjar miljö- och naturvård inom förvaltningsområdet och vid de ämbetsverk inom regionförvaltningen som sköter miljöuppgifter.

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland

Dämpandet av klimatförändringen och anpassning till förändringen för att uppnå EU:s klimat- och energimål som sträcker sig fram till 2020—2050 kräver effektiva åtgärder. Förvaltningsområdet driver aktivt verkställandet av resultaten från klimatkonferensen i Paris och det fortsatta arbetet samt sättandet i kraft av klimatavtalet. Man deltar i den fortsatta beredningen och verkställandet av EU:s klimat- och energipaket, som sträcker sig fram till 2030, där man bl.a. strävar efter att göra EU:s system för handel med utsläppsrätter välfungerande och bördefördelningen inom sektorn utanför utsläppshandeln tillräckligt kostnadseffektiv och flexibel. Ambitionen är att nå Finlands klimatmål för 2020 i god tid.

Man ökar långsiktigheten och planmässigheten i klimatpolitiken och kostnadseffektiviteten hos de klimatpolitiska åtgärderna genom att slutföra beredningen av den klimatpolitiska plan på medellång sikt som sträcker sig till 2030.

För att klimatåtgärderna ska vara effektiva och Finland ha inflytande i EU och på internationella fora krävs vetenskapligt underbyggd information. Planeringen och beslutsfattandet i anslutning till klimatpolitiken stöds med hjälp av en nationell klimatpanel.

I samarbete med andra aktörer utvecklar man sätt att främja koldioxidsnåla och energieffektiva lösningar samt innovationer inom den offentliga sektorn, inklusive kommunerna och regionerna, och i konsumenternas val.

Ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi

Målet är att naturresurserna ska utnyttjas material- och energieffektivt med sikte på ett slutet kretslopp för materialåtervinning som minskar växthusgasutsläppen och avfallet och inte äventyrar naturens ekosystemtjänster.

Genom styrmedel och försök främjas en grön cirkulär ekonomi och bioekonomi, och i anknytning till detta ett hållbart nyttjande av naturresurserna bl.a. genom styrning av lokaliseringen av verksamheten. Med hjälp av innovativ och hållbar offentlig upphandling förbättras miljön och resurseffektiviteten inom den offentliga sektorn samt utvecklas den finländska näringsverksamheten inom cleantech-branschen. Man utvecklar sätt att minska uppkomsten av avfall under hela produktions- och konsumtionskedjan. Den riksomfattande avfallsplanen ses över. Man påverkar och deltar aktivt i beredningen av EU:s paket för cirkulär ekonomi.

Näringsämnen återvinns effektivt i syfte att minska utsläppen av näringsämnen, bevara fosfortillgångarna och främja en god status i vattendragen. Återvinningen av näringsämnen ur gödsel och annan biomassa effektiviseras och man främjar tillvaratagandet av näringsämnen. Matsvinn och stora mängder matavfall förebyggs.

En god miljöstatus

Syftet är att förbättra i synnerhet Östersjöns, insjöarnas och grundvattnets tillstånd, minska belastningen på vattendragen från näringsämnen och skadliga ämnen och minska de miljörisker som uppstår till följd av förorenad mark samt att förebygga miljöskador till följd av olje- och kemikalieolyckor.

Skyddet av Östersjön och vattendragen styrs av vatten- och havsförvaltningsplanerna och av internationella åtaganden. Man fortsätter samarbetet med de övriga Östersjöstaterna i syfte att verkställa det åtgärdsprogram som utarbetats av kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö (HELCOM) och EU:s strategi för Östersjöområdet. Den information man får från inventeringarna av mångfalden i den marina undervattensmiljön stöder skyddsåtgärderna i Östersjön och ett hållbart nyttjande av Östersjöns naturresurser.

Olje- och kemikalieolyckor förebyggs och begränsas genom tillräcklig bekämpningsberedskap. Genom oljeavfallsavgifterna stöds upprätthållandet av ett nationellt heltäckande system för oljeavfallshantering samt sanering av oljeförorenade områden.

Forskning om och sanering av riskobjekt inom förorenade markområden främjas i enlighet med det riksomfattande forsknings- och saneringsprogrammet. Brådskande herrelösa objekt saneras inom ramen för statens avfallshanteringsystem, som just nu håller på att ses över, och genom oljeskyddsfondens JASKA-projekt. Med hjälp av det försöksprojekt för sanering av förorenade markområden som hör till åtgärderna i regeringens spetsprojekt påskyndas kompetensutvecklingen inom saneringstekniken och exporten av saneringsteknik.

Utvecklandet av subsidiära miljöansvarssystem när det gäller företagsverksamhet som orsakar betydande miljörisker och kemikaliesäkerhetsrisker fortsätter.

De olägenheter för människors hälsa och miljön som luftföroreningar ger upphov till minskas. Beredningen av ett nationellt luftvårdsprogram fortsätter, och EU:s utsläppstakdirektiv och de åtaganden om utsläppsminskningar som direktivet fastställer för Finlands del genomförs. Författningar som krävs för verkställandet av de direktiv som gäller små och medelstora förbränningsanläggningar bereds.

Man effektiviserar förfarandena för miljötillstånd och miljökonsekvensbedömning som helhet. Målet är att de miljörelaterade tillstånds- och bedömningsförfarandena i samband med investeringsprojekt ska löpa smidigt.

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster

Genomförandet av handlingsprogrammet i anknytning till Finlands strategi för bevarande och hållbart nyttjande av den biologiska mångfalden fortsätter. Nätverket av naturskyddsområden kompletteras genom att man fortsätter förvärvandet av områden i privat ägo som är reserverade för naturskydd och ersättningsförfarandena i samband med detta. Inom myrskyddet går man vidare på frivillig basis. Genomförandet av handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSÖ) fortsätter i samarbete med skogsmyndigheterna och övriga samarbetsparter. På naturskyddsområdena fortsätter återställandet av skogar och myrar, iståndsättningen och skötseln av vårdbiotoper, lundar och fågelrika vatten samt inventeringen av biotoper och arter. Utifrån en förstudie inleds en helhetsbedömning av hur nätverket av skyddsområden fungerar och av nätverkets representativitet. Man fortsätter att utarbeta hotbedömningar i fråga

om olika naturtyper och arter. Beredningen av i naturvårdslagen avsedda landskapsvårdsområden och utvecklandet av ett nätverk av stadsparker fortsätter.

Handlingsprogrammet för skydd av hotade arter genomförs. Förekomsterna av arter som kräver skyndsamt skydd tryggas och organismarbetsgruppernas arbete fortsätter.

Verksamhetsmålen i fråga om Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter har uppställts i motiveringen under moment 35.10.52.

20. Bekämpning av miljöskador (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 5 900 000 euro.

Anslaget får användas

1) till utgifter som föranleds av ordnande av bekämpning av olje- och andra miljöskador, upprätthållande av bekämpningsberedskapen på fartyg, anskaffning av bekämpningsmateriel och vidtagande av bekämpningsåtgärder samt utredningar som direkt anknyter till bekämpningen av miljöskador

2) till utgifter som föranleds av internationellt samarbete vid bekämpning av miljöskador, utbildnings- och utvecklingsverksamhet och rättegångar, hyror för oljebekämpningsförråd och arvoden till förrådsförvaltare med uppgiften som bisyssla och till dem som deltar i bekämpningsarbeten

3) till utgifter som föranleds den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka eller hanteras på korrekt sätt och alla kostnader inte alltid genast kan återkrävas hos den som fört ut avfallet.

Utgifterna för anskaffning av bekämpningsmateriel budgeteras på basis av förbindelser.

Förklaring: De utgifter som föranleds den behöriga myndigheten på grund av att olagliga internationella avfallstransporter sänds tillbaka återkrävs av den som fört ut avfallet och intäktsförs under moment 12.35.99.

Ersättningarna ur oljeskyddsfonden och från skadevållarna intäktsförs under moment 12.35.10.

Anslaget under momentet har ombildats till ett tvåårigt reservationsanslag.

2017 budget	5 900 000
2016 II tilläggsb.	520 000
2016 budget	5 900 000
2015 bokslut	4 767 595

21. Vissa utgifter för naturvård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 2 440 000 euro.

Anslaget får användas

1) för inventering, märkning och skötsel av privata naturskyddsområden och andra områden som är värdefulla med tanke på den biologiska mångfalden och av landskapsområden

2) för åtgärder som stöder handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) och som särskilt gäller kommunikation, inventeringar, samarbete, riktande och uppföljning

3) för uppföljning, skydd och vård av hotade arter, och för därmed relaterade arbetsgruppers verksamhet, för förebyggande av skador orsakade av fredade arter och för ordnande av vård för skadade vilda djur i naturtillstånd och den vård av djur som EU:s CITES-förordning förutsätter

4) för naturskyddsplanering och tillämpning av marktäktslagen samt för planering och istandsättning som gäller skydd av grundvatten

5) till avlöning av personal motsvarande högst 20 årsverken i uppgifter för viss tid enligt motive-
ringen ovan

6) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Anslaget får i 3 punkten även användas till betalning av understöd.

Förklaring: Med anslaget inventeras och sköts privata naturskyddsområden särskilt till den del skötseln inte hör till handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO). Inventeringen av naturtyper enligt naturvårdslagen fortsätter. Skyddsprogram för hotade arter som anges i naturvårdslagen bereds och genomförs, platser där utrotningshotade arter förekommer vårdas och förändringar i graden av utrotningshot följs. Vårdplaner och vårdåtgärder som främjar den biologiska mångfalden genomförs i fråga om värdefulla vårdbiotoper. En nationell inventering av vårdbiotoper inleds för att stödja riktandet av dessa planer och åtgärder. Beredningen av landskapsvårdsområden enligt naturvårdslagen främjas. Projekt som anknyter till hållbar användning av marksubstanser och till skyddet av grundvatten fortsätter. Marktäktsområden som kommit till innan marktäktslagen trädde i kraft återställs i den mån det är möjligt.

2017 budget	2 440 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	2 440 000
2015 bokslut	2 440 000

22. Vissa utgifter för miljövard (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 14 725 000 euro.

Anslaget får användas

1) för att främja verkställandet av de vatten- och havsförvaltningsplaner som styr skyddet av Östersjön och vattendragen samt för att utveckla bedömningen av miljöns tillstånd

2) för att skydda mångfalden i den marina undervattensmiljön och främja planeringen av ett hållbart nyttjande av den marina undervattensmiljön

3) för att främja återvinningen av näringsämnen i syfte att minska eutrofieringen av vattendragen

4) för att kartlägga markområden som misstänks vara förorenade och samla och lagra information om sådana markområden, för att utveckla forskningen, riskbedömningen och riskhanteringen i samband med miljösanering samt för uppföljning

- 5) för att upphandla provtagning, laboratorietjänster och andra köptjänster som gäller miljöuppgifter
- 6) för gemensamma utvecklingsprojekt och ordnande av utbildning som gäller miljöuppgifter
- 7) för utredningar i anslutning till utsläppsminskningmålen och internationella klimatförhandlingar samt för åtgärder för att utveckla klimatpolitiken
- 8) för utvecklings- och försöksprojekt som främjar bioekonomin och den cirkulära ekonomin
- 9) för avlönande av personal motsvarande högst 76 årsverken, varav visstidsanställd personal motsvarande högst 15 årsverken för uppgifter som anges i punkt 6 och visstidsanställd personal motsvarande högst 23 årsverken för uppgifter som anges i punkterna 1–3 samt 7 och 8
- 10) till understöd för utvecklings- och försöksprojekt som främjar de ovannämnda användningsändamålen.
- 11) till betalning av utgifter som föranleds av beredning av lagstiftning och lösningar som främjar återvinning, effektivisering av återvinningen av näringsämnen samt skyddet av Östersjön och vattendragen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Främjande av skyddet av Östersjön och vattendragen	6 490 000
Upphandling av köptjänster som gäller miljöuppgifter	4 225 000
Utveckling av miljösaneringen och markskyddet	1 350 000
Främjande av materialåtervinning och avfallsåtervinning	200 000
Styrning och utveckling av miljöuppgifter	2 000 000
Klimatpanel och klimatprojekt	460 000
Sammanlagt	14 725 000

Av anslaget används 6 490 000 euro för åtgärder för att främja skyddet av Östersjön och kartlägga områden som är viktiga med tanke på mångfalden och ekosystemtjänsterna i Östersjöns marina undervattensmiljö (VELMU-programmet). Anslaget används för att genomföra det program för återvinning av näringsämnen som hör till åtgärderna i regeringens spetsprojekt och som syftar till att minska näringsbelastningen på Östersjön och vattendragen, och det fördelas särskilt på utvecklingsprojekt som gäller Skärgårdshavets och Bottenhavets avrinningsområden. Anslaget används också för att främja den vatten- och havsvård som hör till åtgärderna i regeringens spetsprojekt samt för att utveckla planeringen av skyddet av grundvattnet och bedömningen av miljöns tillstånd.

Av anslaget används vidare 4 225 000 euro för att upphandla laboratorietjänster och andra köptjänster som gäller miljöuppgifter för närings-, trafik- och miljöcentralerna.

Av anslaget används 1 350 000 euro för att utveckla forsknings- och saneringsverksamheten och uppföljningen i samband med markskyddet och förorenade områden samt för att kartlägga mark-

områden som misstänks ha blivit förorenade och samla information om detta i datasystemet för markens tillstånd.

Anslaget används också för att bereda lagstiftning och lösningar som främjar den materialåtervinning och avfallsåtervinning som hör till åtgärderna i regeringens spetsprojekt. Anslaget används i synnerhet för en utredning av effekterna av förbudet att deponera organiskt avfall på avstjälningsplatser och av behovet av ytterligare lagstiftning, samt för att prova och utveckla lösningar som främjar kretslopps- och delningsekonomin.

Därtill används anslaget för de utredningar som krävs med tanke på de internationella klimatförhandlingarna och utsläppsminskningarna och för att utveckla klimatpolitiken samt för klimatpanelens verksamhet. Avsikten är att anslaget även ska användas för att stärka styrningen och skötseln av miljöuppgifter och för miljöförvaltningens gemensamma utvecklingsprojekt.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Lagstiftning och lösningar som främjar återvinning	-600
Bioekonomi och ren energi: Återvinning av näringsämnen samt skyddet av Östersjön och vattendragen	-500
Sammanlagt	-1 100
2017 budget	14 725 000
2016 budget	15 825 000
2015 bokslut	13 760 000

52. Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 29 406 000 euro.

Anslaget får användas för de offentliga förvaltningsuppgifter som Forststyrelsen utför under ledning av miljöministeriet enligt följande:

- 1) till utgifter för skötsel av och guidning i nationalparker, övriga naturskyddsområden och naturskyddsobjekt, ödemarksområden och värdefulla kulturobjekt vars förvaltning hör till de offentliga förvaltningsuppgifterna och som Forststyrelsen besitter samt till utgifter för skötsel av privata skyddsområden
- 2) för sådant byggande inom naturskyddsområden och naturskyddsobjekt som tjänar skyddsändamålet och för betalning av utgifter för ombyggnad, reparation, underhåll och rivning av befintliga byggnader, konstruktioner, vägar och vägavsnitt samt för köp av byggnader som är belägna inom naturskyddsområden eller som är nödvändiga för dem
- 3) för anskaffning av maskiner, apparatur och utrustning vars anskaffningspris överstiger 10 000 euro och vars ekonomiska livslängd överstiger tre år.

Dessutom får Forststyrelsen för dessa offentliga förvaltningsuppgifter använda sådana inkomster från offentliga förvaltningsuppgifter som inflyter till Forststyrelsen och som hör till miljöministeriets ansvarsområde.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Dessutom får anslaget användas till betalning av utgifter som föranleds av inrättandet av en nationalpark under 100-årsjubileet för Finlands självständighet 2017.

Målen för verksamheten inom miljöministeriets ansvarsområde är följande:

- Skyddsnivån för arter och naturtyper förbättras
- Tillståndet för nätverket Natura 2000 och nätverket av naturskyddsområden förbättras
- Den kulturhistoriska fastighetsförmögenhetens värden bibehålls och dess tillstånd förbättras
- Rekreation i naturen ökar välbefinnandet och uppskattningen för naturen, vilket stöds genom aktiv information.

Förklaring: Miljöministeriet uppställer följande preliminära resultatmål för resultaten av verksamheten vid Forststyrelsen:

Kvantitativa mål

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 mål
Täckningsgrad för bedömningar av Naturaområdenas tillstånd (% av områden som Forststyrelsen har ansvaret för)	-	18	45	73
Restaurering och vård (ha)	6 250	5 670	5 620	5 530
Inventering av artförekomst (st.)	3 569	2 755	3 300	3 450
Antal besök: nationalparker, statens strövområden, naturum, historiska objekt	-	5 297 000	5 280 000	5 300 000
Kundtillfredsställelse när det gäller naturum, service i naturen och tillståndskunder (bedömningsskala 1—5)	4,04	4,09	4,04	4,04

Forststyrelsen

— genomför i Natura 2000-områden och andra skyddsområden vård-, restaurerings- och andra skyddsåtgärder i syfte att förbättra områdenas tillstånd och sammanlänkning samt ekosystemtjänsternas funktion. Forststyrelsen följer också effekterna av vidtagna åtgärder och svarar för uppföljningen av hela skyddsområdesnätverkets tillstånd

— förbättrar skyddsnivån för hotade och i habitatdirektivet nämnda arter och naturtyper och för arter som förtecknas i fågeldirektivet genom att komplettera kunskapsunderlaget om dem och utifrån det rikta skyddsåtgärderna så effektivt som möjligt

— skapar förutsättningar för naturturism och användning av naturen för rekreation genom att serviceutrustningen, guidningen och slitagetåligheten inom de naturskyddsområden som är viktiga med tanke på användningen förbättras samt följer områdenas ekonomiska betydelse och annan nytta

— informerar om skyddet av och möjligheterna att nyttja den biologiska mångfalden och främjar således de positiva effekter rekreation i naturen medför

— deltar i planeringen och genomförandet av havsvården och utvecklar skyddet av den biologiska mångfalden i insjöarna

— svarar för utvecklandet och den tekniska driften av datasystem som gäller naturskyddsområden

— upprätthåller och sköter i enlighet med principerna i statens fastighetsstrategi den kulturhistoriska fastighetsförmögenhet vars förvaltning hör till de offentliga förvaltningsuppgifterna

— fortsätter fastighetsbildningen med avseende på naturskyddsområden och det treåriga projektet för planeringen av skötseln och nyttjandet av naturskyddsområden.

Forststyrelsens offentliga förvaltningsuppgifter som hör till miljöministeriets ansvarsområde beräknas inbringa uppskattningsvis 4 900 000 euro i inkomster till Forststyrelsen, av vilket ca 200 000 euro är intäkter av försäljning av obehövliga fastigheter.

Övriga nyckeltal

	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 budgetprop.
Skötsel av nationalparker (st.)	37	39	39	40
Skötsel av andra naturskyddsområden (st.)	665	662	730	1 100
Skötsel av nationalparker (ha)	984 000	989 000	989 000	1 000 000
Skötsel av andra naturskyddsområden (ha)	763 000	764 000	990 000	1 150 000
Skötsel av andra naturskyddsobjekt (ha)	1 002 000	1 016 000	800 000	650 000
Skötsel av odemarsksområden (12 st., ha)	1 489 000	1 489 000	1 489 000	1 489 000
Skydd av platser med arter som kräver särskilt skydd (st.)	4 211	5 154	5 154	5 154
Skydd av platser med andra hotade arter och arter som avses i habitatdirektivet (st.)	18 160	22 567	22 567	22 567/30 000
Fornminnen (st., Museiverkets register)	2 273	2 178	2 178	2 178
Skyddade byggnader (st.)	334	343	343	343
Naturum och andra kundtjänstställen (st.)	30	28	28	28

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bortfall av en överföring av engångsnatur	-8 000
Drift och vidareutveckling av system för geografisk information	-150
Inrättande av Hossa nationalpark (överföring från moment 30.64.50)	240
Nivåförändring	-300
Sammanlagt	-8 210

2017 budget	29 406 000
2016 I tilläggsb.	2 000 000
2016 budget	37 616 000
2015 bokslut	34 598 000

60. Överföring till oljeskyddsfonden (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 3 000 000 euro.

Anslaget får med stöd av 7 § i lagen om oljeavfallsavgift (894/1986) användas till betalning av en överföring till oljeskyddsfonden.

Förklaring: En del av de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter kan i statsbudgeten överföras till oljeskyddsfonden för ersättning av kostnader för sanering av oljeförorenade markområden.

den. Närmare bestämmelser om grunderna för ersättningen finns i 15 § i lagen om oljeskydds-fonden (1406/2004).

Anslaget motsvarar tillsammans med anslaget under moment 35.10.65 de oljeavfallsavgifter som inflyter under moment 11.19.08.

2017 budget	3 000 000
2016 budget	3 000 000
2015 bokslut	3 000 000

61. Främjande av vatten- och miljövård (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 6 042 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) med stöd av lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004), för understöd för genomförandet av åtgärder som ingår i vatten- och havsförvaltningsplanerna
- 2) för avloppsvattenrådgivning för glesbygden i områden utanför avloppsnätet, i syfte att verkställa statsrådets förordning (209/2011)
- 3) till betalning av utgifter som föranleds av samordningen av de statliga avfallshanteringsarbeten som avses i 35 § i avfallslagen (1072/1993) och i 4 kap. i avfallsförordningen (1390/1993) och av beredningen, genomförandet och uppföljningen av projekt för sanering av förorenade markområden samt av beviljandet av saneringsbidrag för förorenade markområden
- 4) till betalning av utgifter för avlönande av personal i en omfattning motsvarande högst 13 årsverken och av andra konsumtionsutgifter som föranleds av projekten
- 5) för åtgärder som är nödvändiga för att förhindra miljöskador
- 6) till betalning av utgifter som föranleds av försöksprogrammet för istandsättning av förorenade markområden och återvinning av marksubstanser
- 7) till betalning av utgifter som föranleds av åtgärden "Utbudet av trä utökas och trä används på ett mångsidigare sätt", som ingår i spetsprojektet "Fram för trä och nya skogsprodukter"
- 8) till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Avtal får ingås om att ett arbete som finansierats med anslag under momentet och som inletts och slutförts som statens arbete överläts till kommunen eller en annan samarbetspartner. Samtidigt ska man avtala om de villkor som den som tar emot arbetet ska följa efter överlåtelsen.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

*Förklaring:***Beräknad användning av anslaget (euro)**

Genomförande av vatten- och havsförvaltningsplanerna samt avloppsvattenrådgivning i glesbygden	3 521 000
Sanering av förorenade områden	2 521 000
Sammanlagt	6 042 000

Av anslaget används 1 521 000 euro för praktiska vattenvårds- och havsvårdsåtgärder, för åtgärder för att förbättra grundvattnets tillstånd och för avloppsvattenrådgivning i glesbygden i syfte att trygga en god vattenstatus, och 2 000 000 euro för omfattande vattenvårds- och havsvårdsprojekt som hör till åtgärderna i regeringens spetsprojekt. I synnerhet förbättras de försämrade kustvattnens och åarnas tillstånd. Den offentliga sektorns partnerskap med den privata sektorn och med frivilligorganisationer stärks. Samtidigt stöds möjligheterna att exportera vattenteknologi och företagens konkurrenskraft genom att man ökar den finländska vattenexpertisen, ibruktagandet av nya teknologier och god praxis.

Av anslaget används 1 521 000 euro för utgifter som föränleds av samordningen av statliga avfallshanteringsarbeten och av att man som statligt avfallshanteringsarbete i närings-, trafik- och miljöcentralens i Birkaland regi låter genomföra eller understöder forsknings- och saneringsprojekt som avser förorenade markområden vid objekt som utgör betydande miljö- och hälsorisker och som NTM-centralerna har prioriterat. Anslaget kan också användas för att finansiera sådana åtgärder som är nödvändiga för att förebygga miljöskador i situationer där staten på grund av verksamhetsutövarens insolvens eller av någon annan motsvarande orsak är tvungen att i andra hand delta i exempelvis avlägsnandet av farligt avfall eller farliga kemikalier från en fastighet.

Av anslaget används 1 000 000 euro för att genomföra det nationella försöksprogram som avser sanering av förorenade marksubstanser och återvinning av marksubstans som genomförs som en åtgärd i regeringens spetsprojekt för att undersöka de mest kritiska riskområdena, skydda de grundvattenområden som är viktigast med tanke på vattentäkt, öka återvinningen av marksubstans och försnabba utvecklingen av inhemsk ren teknik (hållbara saneringsmetoder).

Projekt som främjas med anslaget finansieras i någon mån också med anslag under moment 32.01.02 under arbets- och näringsministeriets huvudtitel, närmast som löneutgifter och andra konsumtionsutgifter för arbetsledningen på arbetsplatserna.

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Bioekonomi och ren energi: Behandling av slam från reningsverk	-2 100
Bioekonomi och ren energi: Försöksprogrammet för förorenade marksubstanser	-300
Bioekonomi och ren energi: Återvinning av näringsämnen samt skyddet av Östersjön och vattendragen	500
Nivåförändring	-3 130
Sammanlagt	-5 030

2017 budget	6 042 000
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	11 072 000
2015 bokslut	10 242 000

63. *Utgifter för förvärv av och ersättning för naturskyddsområden (reservationsanslag 3 år)*

Under momentet beviljas 18 630 000 euro.

Anslaget får användas

- 1) för köp och inlösen av jord- och vattenområden och byggnader för naturskyddsändamål och köp av områden som ska införlivas med ödemarksområden
- 2) till betalning av ersättningar till markägare eller innehavare av särskilda rättigheter för ekonomiska förluster på grund av beslut eller avtal enligt 24, 25, 29 och 47 § i naturvårdslagen
- 3) till ersättningar för de kostnader som staten med stöd av 53 § i naturvårdslagen, 197 § i markanvändnings- och bygglagen samt 7 a § i lagen om enskilda vägar påförs på grund av genomförandet av nätverket Natura 2000
- 4) till ersättningar som föranleds av skydd enligt 8 och 26 § i marktäktslagen
- 5) till ersättningar för olägenheter enligt 55 § 2 mom. i naturvårdslagen
- 6) till utgifter som föranleds av bedömning av, lantmäteriförrättningar på och förvärvsuppgifter för områden som förvärvas till staten för naturskyddsändamål eller som inrättas som privata skyddsområden samt till utgifter som föranleds av märkning av privata skyddsområden och dessutom till utgifter för fastighetsskötsel på områden som är i miljöministeriets besittning och till eventuella kostnader för ersättningsförrättningar
- 7) till ett belopp av högst 120 000 euro till arvoden som betalas utifrån separat ingångna samarbetsavtal och genom vilka man främjar behandlingen av anbud som markägarna lämnat in i enlighet med handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO)
- 8) till betalning av ränta för periodiserade betalningsposter av köpesumman och ersättningarna då räntan motsvarar den ränta som fastställs i 95 § 1 mom. i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter
- 9) till ersättningar som närings-, trafik- och miljöcentralerna betalar ut för skador orsakade av fridlysta sällsynta djur
- 10) till kommunerna och till samfund som kommunerna bildat för förvärv av rekreationsområden för stödande av förvärv av regionalt och nationellt betydelsefulla rekreationsområden med stöd av statsunderstödslagen. Förvärven ska främja skyddet av den biologiska mångfalden
- 11) till betalning enligt lagen om bekämpning av skogsskador av de utgifter som föranleds av ersättningar för de skogsskador som spriggs från naturskyddsområden eller från områden i statens ägo som förvärvats för naturskyddsändamål och av bedömning av skadorna.

I fråga om överföringsutgifterna budgeteras anslaget enligt principen om betalningsbeslut.

Fullmakt

För fullföljandet av de naturskyddsprogram som statsrådet har fastställt, nätverket Natura 2000 och handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) får det 2017 ingås avtal och avges förbindelser som åren efter 2017 föranleder kostnader på sammanlagt högst 10 000 000 euro.

Förklaring: Genom förvärv till staten av mark för naturskyddsändamål och genom ett ersättningsförfarande genomförs i huvudsak de naturskyddsprogram som fastställts av statsrådet, nätverket Natura 2000, skyddet av arter som kräver särskilt skydd och reserveringar av skyddsområden enligt planerna. Dessutom genomförs handlingsplanen för den biologiska mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO). Vid sidan av närings-, trafik- och miljöcentralerna fortsätter Forststyrelsen att förvärva skyddsområden. Åren 1971—2015 har det till statens ägo förvärvats områden för naturskyddsändamål omfattande totalt ca 407 000 hektar och inrättats privata skyddsområden mot ersättning omfattande totalt 182 000 hektar.

För förvärv av och ersättningar för skogsområden som överensstämmer med METSO-handlingsplanen reserveras preliminärt 8 000 000 euro. För stödjande av förvärv av rekreationsområden reserveras 100 000 euro. Vid behov kan 1 000 000 euro av anslaget anvisas för Forststyrelsens bruk.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	2019	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser 2017	5 000	3 000	2 000	10 000
Utgifter sammanlagt	5 000	3 000	2 000	10 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Drift och vidareutveckling av system för geografisk information	150
Sammanlagt	150

2017 budget	18 630 000
2016 budget	18 480 000
2015 bokslut	48 825 808

64. EU:s miljöfonds deltagande i miljö- och naturvårdsprojekt (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 4 500 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av projekt som EU-kommissionen godkänt och som delfinansieras ur LIFE-miljöfonden för finansieringsperioden 2007—2013 och den nya perioden 2014—2020 samt till betalning av EU-medfinansieringsandelar för andra pilotprojekt.

Anslaget får även användas till betalning av konsumtionsutgifter.

Anslaget får användas till avlönande av personal för projektuppgifter motsvarande 60 årsverken.

Under momentet nettobudgeteras de sjukdagpenningar och moderskapspenningar som betalas till arbetsgivaren.

Förklaring: Anslaget används för EU-delfinansiering av projekt som organisationerna inom statsförvaltningen genomför inom programmet LIFE+ 2007—2013 och 2014—2020.

Statens finansieringsandel i de EU-delfinansierade LIFE-projekten och pilotprojekten intäktsförs under moment 12.35.99.

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	4 500 000
2016 budget	4 500 000
2015 bokslut	3 000 000

65. Oljeavfallshantering som finansieras med oljeavfallsavgiften (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 1 000 000 euro.

Anslaget får med stöd av 7 § i lagen om oljeavfallsavgift användas till betalning av ersättningar för oljeavfall samt insamling, transport, lagring och behandling av oljeavfall enligt de grunder som närmare bestäms i statsrådets beslut om användningen av de medel som inflyter i oljeavfallsavgifter till oljeavfallshantering (1191/1997).

Förklaring: Anslaget motsvarar tillsammans med anslaget under moment 35.10.60 de oljeavfallsavgifter som inflyter under moment 11.19.08.

2017 budget	1 000 000
2016 budget	1 000 000
2015 bokslut	1 000 000

66. Medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationellt samarbete (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas 1 440 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av medlemsavgifter och finansiella bidrag till internationella organisationer och överenskommelser i anslutning till miljöministeriets ansvarsområde samt till andra betalningar till utlandet som föranleds av internationella förbindelser.

Förklaring:

Beräknad användning av anslaget (euro)

Klimat och atmosfär	370 000
Ekosystemtjänsterna och den biologiska mångfalden	445 000
Östersjön, vattendrag och vattenresurser	410 000
Materialeffektivitet och kemikalier	150 000
Boende och byggd miljö	2 000
Andra betalningar till utlandet	63 000
Sammanlagt	1 440 000

2017 budget	1 440 000
2016 budget	1 440 000
2015 bokslut	1 440 000

70. *Fartygsinvesteringar* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 5 000 000 euro.

Anslaget får användas för den grundläggande reoveringen av havsforskningsfartyget Aranda samt för utgifter som föranleds av anskaffning av oljebekämpningsutrustning som fungerar i isförhållanden och annan utrustning för oljebekämpning till havs.

Fullmakt

Om en del av den för 2015 beviljade fullmakt att ingå avtal och avge förbindelser som gäller den grundläggande reoveringen av havsforskningsfartyget Aranda inte har använts, får beslut om den oanvända delen fattas år 2017.

Förklaring: Den grundläggande reoveringen av havsforskningsfartyget Aranda planerades 2015—2016 och reoveringen genomförs 2016—2018. Totalkostnadsförslaget för den grundläggande reoveringen är 11 600 000 euro. I reparations- och ändringsarbetena strävar man efter att minska driftskostnaderna. I den grundläggande reoveringen beaktas även säkerställandet av de ombord arbetande forskarnas arbetarskydd och av själva forskningsarbetets kvalitet. Anslaget kan också användas för att hyra ett ersättande fartyg, ifall detta gör det möjligt att genomföra den grundläggande reoveringen så att totalkostnaderna blir mindre.

Det bedöms att man ur oljeskyddsfonden som ersättningar för utgifterna för anskaffning av oljebekämpningsutrustning med kapacitet för isförhållanden och kompletterande bekämpningsmateriel för högsjöförhållanden samt för utgifter som föranleds av anskaffning av annan materiel för bekämpning av oljeskador och upprätthållandet av oljebekämpningsberedskapen får 1 500 000 euro. Ersättningarna intäktsförs under moment 12.35.10.

Utgifter för staten som förbindelser och avtal i anslutning till användningen av fullmakten föranleder (1 000 euro)

	2017	2018	Sammanlagt fr.o.m. 2017
Förbindelser 2017	4 000	3 000	7 000
Sammanlagt	4 000	3 000	7 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Anskaffning av oljebekämpningsutrustning och utrustning för oljebekämpning till havs	-2 500
Sammanlagt	-2 500

2017 budget	5 000 000
2016 budget	7 500 000
2015 bokslut	1 450 000

20. Samhällen, byggande och boende

Förklaring:

Ett koldioxidsnålt och energieffektivt Finland

En enhetlig samhällsstruktur som uppmuntrar till utsläppssnål rörlighet främjas, och man skapar förutsättningar för kompletterande byggande som förbättrar livsmiljöns kvalitet. Genom kompletterande byggande som främjar en högkvalitativ livsmiljö i bostads- och arbetsplatsområden nyttiggörs existerande infrastruktur samtidigt som man minskar trafikbehovet och stöder ordnandet av kollektivtrafik och annan service. Styrningen av markanvändningen i kyrkbyar, i byar och på landsbygden utvecklas med beaktande av lokala särdrag, nya utvecklingstrender inom naturresursekonomin och strävan efter lokal energiproduktion.

För att nå målen i klimat- och energistrategin utvecklar man ytterligare den högklassiga planläggningen vid utbyggnaden av vindkraft.

Man identifierar de möjligheter som en planmässig skötsel och ett planmässigt nyttjande av kulturmiljön ger med tanke på bekämpningen av och anpassningen till klimatförändringen och stöder åtgärder i anslutning till detta.

Övergången till nära-nollenergibyggande vid nybyggen genomförs. Man skapar möjligheter för och uppmuntrar till sådant byggande inom nybyggande och ombyggnad som är energieffektivare än de gällande minimikraven. En reform av direktivet om byggnaders energiprestanda (EPBD) och energieffektivitetsdirektivet (EED) pågår. Man säkerställer energimärkning av nya byggproduktgrupper och sörjer för genomförandet och styrningen av kraven på ekologisk planering av produkter som förbrukar energi.

Träbyggande främjas som ett led i regeringens spetsprojekt "Fram för trä och nya skogsprodukter". I samband med att man ser över de tekniska kraven på byggandet utvecklar man sådana byggbestämmelser som hindrar användningen av trä.

En planmässig fastighetsförvaltning och god praxis vid ombyggnad främjas genom att man effektiviserar användningen av förvaltningsinstrumenten, utnyttjar webbkommunikation samt utvidgar nätverket för reparationsrådgivning. Omarbetningen av byggbestämmelserna fortsätter, och i arbetet beaktas också EU-rättsakterna. I ombyggnadsåtgärder som förbättrar energieffektiviteten beaktas lösningar som bevarar och tryggar byggnaders särdrag samtidigt som de bidrar till att förbättra livsmiljöns kvalitet och även tar hänsyn till de särskilda krav som kulturmiljön och det traditionella byggnadsbeståndets ställer.

Ett hållbart nyttjande av naturresurserna och en fungerande cirkulär ekonomi

Inom förvaltningsområdet bereder man åtgärder för att minska miljöbelastningen och förbättra material- och resurseffektiviteten vid nybyggande och ombyggnad. Det utarbetas en färdplan för hur miljökonsekvenserna av byggnadsmaterial och byggprodukter ska beaktas i styrningen av byggandet. Verksamheten för att öka graden av återvinning av bygg- och rivningsavfall och öka affärsverksamheten på området fortsätter.

En god miljöstatus

Genom en översyn av de riksomfattande målen för områdesanvändningen svarar man på framtida utmaningar som gäller områdesanvändningen, såsom exempelvis urbaniseringen och klimatförändringen. För att trygga en god livsmiljö utvecklas sätt att förbättra planeringen av såväl växande stadsregioner som områden med minskande befolkningsunderlag.

I landskapsplanläggningen läggs fokus på åtgärder som främjar de reviderade riksomfattande målen för områdesanvändningen och på det interaktiva planläggnings-samarbete mellan förbunden på landskapsnivå och de olika myndigheterna som stöder åtgärderna. Utvecklandet av systemet för planering av områdesanvändningen bereds genom att man knyter utvecklingsarbetet till regiförvaltningsreformen och dess framskridande och till digitaliseringen av processerna.

Kulturmiljöernas värden och positiva verkningar på människornas välbefinnande och på utvecklandet av samhällena och näringslivet identifieras, och de kan utnyttjas för att skapa och trygga en god livsmiljö. I områdesanvändningen och byggandet tar man hänsyn till erkända kulturmiljöer och ser till att deras värden bevaras. Livskraften i områden som håller på att stagnera stöds bl.a. genom att man främjar användningen av sådana lokaler och kulturmiljöer som underutnyttjas.

Antalet personer som exponeras för buller bedöms utifrån kartläggningar av buller enligt direktivet om omgivningsbuller samt utifrån statsrådets principbeslut om bullerbekämpning, och man utvecklar så kostnadseffektiva lösningar för bullerbekämpning som möjligt.

Genom planering i havsområden bidrar man till en hållbar ekonomisk tillväxt i havsområden och till skyddet av den marina miljön. Den planering i havsområden som EU:s havsplaneringsdirektiv förutsätter har verkställts genom en ändring av markanvändnings- och bygglagen enligt vilken förbunden på landskapsnivå ska se till att det utarbetas havsplaner.

Man genomför de åtgärder för att avlägsna fukt- och mögelproblem i byggnader som förutsätts i riksdagens skrivelse RSk 5/2013 "Fukt- och mögelproblem i byggnader".

Biologisk mångfald och fungerande ekosystemtjänster

Planeringen av områdesanvändningen bidrar till att upprätthålla och stärka en grön infrastruktur. Anläggningen av grönområden granskas som en helhet. Möjligheterna att röra sig i naturen och möjligheterna till rekreation i närområden förbättras så att människor i alla åldrar har tillgång till natur.

Boendeförhållanden som stöder välfärden och konkurrenskraften

Den allmänna ekonomiska osäkerheten och svaga ekonomiska utvecklingen har pågått redan länge. Enligt de färskaste prognoserna börjar den ekonomiska tillväxten småningom komma i gång, men ökningen förväntas ligga vid endast cirka en procent. När det gäller byggandet är läget och utsikterna klart bättre än för ekonomin. År 2015 påbörjades uppskattningsvis ca 32 000 nya bostadsbyggen, och 2016 bedöms bostadsbyggandet ytterligare öka, liksom byggandet överlag. Den höga volymen för bostadsbyggandet förklaras i synnerhet av byggandet av hyresbostäder. Också inom ramen för den statsunderstödda bostadsproduktionen inleddes byggandet av ca 8 000 bostäder 2015. Däremot har byggandet av egnahemshus minskat kraftigt. Det finns tecken på en ökad efterfrågan på ägarbostäder, och den fortsatt låga räntenivån och ökade ekonomiska tillväx-

ten torde öka efterfrågan ytterligare. Bostadsbyggandet har kraftigare än tidigare koncentrerats till tillväxtcentrumen, i synnerhet huvudstadsregionen.

De bostadspolitiska åtgärderna syftar till att stärka den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen, förnya bostadsbeståndet, möta efterfrågan på bostäder, främja konkurrensen inom byggnadsbranschen, öka valfriheten samt svara på strukturella förändringar i bostadsbehovet.

En fungerande bostadsmarknad främjar en kontrollerad samhällsstruktur i tillväxtregionerna och skapar förutsättningar för regionernas allmänna ekonomiska funktionsförmåga och ett effektivt ordnande av olika tjänster. Ett bostadsutbud som i tillräcklig omfattning motsvarar efterfrågan intar en nyckelställning vid genomförandet av boende till rimligt pris i de växande tillväxtcentrumen och vid förbättrandet av regionernas konkurrenskraft. I områden med minskande befolkning söker man lösningar på problemet med bostäder som står tomma på grund av avfolkning.

Att stadsregionerna förtätas medför att behovet av bilism minskar, att det dagliga livet löper smidigare och att förutsättningarna för och tillgången på tjänster förbättras. Man utvecklar områdena på ett övergripande sätt så att planeringen och genomförandet av markanvändning, boende, trafik, tjänster och näringar samordnas över kommungränserna. Samarbete mellan kommunerna gör att man lättare kan klara av de utmaningar som en stramare kommunal ekonomi medför.

Då urbaniseringen fortsätter behövs det fler nya bostäder särskilt i de stora tillväxtregionerna, primärt Helsingforsregionen. I synnerhet i huvudstadsregionen, där situationen på bostadsmarknaden alldeles tydligt är den mest utmanande i hela landet, finns det ett behov av boendelösningar till rimligt pris. Utöver urbaniseringen innebär även den åldrande befolkningen, det ökade behovet av arbetskraft inom servicesektorn och den ökade invandringen att efterfrågan på bostäder i tillväxtcentrumen ökar också i fortsättningen.

En primär förutsättning för en fungerande bostadsmarknad och boende till rimligt pris är en tillräcklig tomtreserv som snabbt kan tas i bruk. Det är nödvändigt att utöka den planlagda tomtreserven med utgångspunkt i den nuvarande samhällsstrukturen, eftersom detta säkerställer att det finns förutsättningar att ordna kollektivtrafik och tjänster kan ordnas på ett effektivt sätt.

Genom förfarandet med avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT) i de största stadsregionerna (Helsingfors, Tammerfors, Åbo, Uleåborg) förtätas både samarbetet kommunerna emellan och samarbetet mellan kommunerna och statens olika förvaltningsområden i syfte att uppnå de regionala målen.

Miljöministeriet samordnar metropolpolitiken genom vilken metropolregionen utvecklas som en helhet så att man betonar samarbetsformer mellan olika aktörer och regionalt anpassade nationella politikåtgärder. Man främjar genomförandet av MBT-avtalen och tillväxtavtalen och gör beredningsarbete i synnerhet i anslutning till segregations- och migrationsfrågor och beaktar i detta sammanhang riktlinjerna i social- och hälsovårds- och regionförvaltningsreformen.

Man fortsätter att främja den åldrande befolkningens boendeförhållanden inom ramen för ett påbörjat utvecklingsprogram. Antalet bostäder för befolkningsgrupper som behöver särskilt stöd i sitt boende ökas bl.a. på grund av det ökade antalet äldre personer som lider av en minnessjukdom och på grund av målet att minska antalet platser inom institutionsvården. Understöd till grupper med särskilda behov riktas i första hand till att förbättra boendeförhållandena för de svagaste

grupperna. Arbetet för att minska bostadslöshet fortsätter. I centrum står satsningar på decentraliserade bostadslösningar och förebyggande av bostadslöshet. Åtgärdsprogrammet för att förebygga bostadslöshet (AUNE 2016—2019) syftar till att knyta det boendesociala arbetet tätare till arbetet för att bekämpa utslagning och till politiken för att stärka vardagskompetensen. Boenderådgivningen utvecklas. I stödfunktioner för boende understryks multiprofessionella mobila stöd som man kan ta med sig hem. Bostadssituationen för utvecklingsstörda förbättras med målet att minska antalet institutionsplatser för utvecklingsstörda. Även boendet för personer som rehabiliteras inom mentalhälsovården utvecklas.

Utgångspunkten för statens produktionsstöd är ett långvarigt behov av bostäder samt projektens ekonomiska hållbarhet. Den understödda bostadsproduktionen riktas huvudsakligen till de stora stadsregionerna, i synnerhet Helsingforsregionen, där behovet av boendelösningar till rimligt pris är störst. I bostadsproduktionen i Helsingforsregionen understöds den statsunderstödda produktionen av normala hyresbostäder med startbidrag. Bostadsrättssystemet reformeras som en självständig besittningsform när det gäller finansiering, val av boende och ansökningsprocess.

Bostadsproduktionens fördelning enligt region och produktionstyp

	2014	2015	2016 uppskattning	2017 uppskattning
ARA-produktion (delbeslut)				
Tillväxtcentrum	5 000	6 400	6 500	7 800
Resten av landet	1 500	1 300	1 000	1 200
Bostäder i ARA-produktionen avsedda för grupper med särskilda behov	2 900	2 900	3 000	3 500
Andelen små bostäder av ARA-produktionen (normala hyres- och bostadsrättshus), %	54	65	60	60
Förändringen i bostadspriser, %	0,6	-0,8	1	2
Förändringen i hyrorna i fritt finansierade bostäder, %	3,2	3,6	3	3
Förändringen i Aravahyror, %	4,1	2,8	3	3

Utfallet av MBT-avtalet för Helsingforsregionen i de avtalslutande kommunerna

Mål	Mål på lång sikt/år	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Nya planer (bostäder)	13 000	11 900	14 300	14 500	16 000
Total bostadsproduktion (som påbörjas)	15 000	10 900	15 300	13 500	14 500
Statsunderstödd bostadsproduktion (som påbörjas)	4 150	3 430	3 820	3 750	4 000

Antal bostadslösa

	2014	2015	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Enpersonshushåll, sammanlagt	7 100	6 790	6 800	6 800
Familjer, sammanlagt	430	425	430	430
Långtidsbostadslösa, sammanlagt	2 440	2 250	2 200	2 200

Statsunderstödd nyproduktion, ombyggnad och anskaffning av bostäder samt övrig bostadsproduktion 2015 och uppskattning för 2016—2017

	2015 utfall bostäder	2016 uppskattning bostäder	2017 uppskattning och fullmakter bostäder
Påbörjade nya bostäder, sammanlagt	32 000	32 000	31 000
— räntestöd för bostadslån	8 600	7 500	9 000
— mellanmodell med fyllnadsborgen	900	2 000	2 000
— fritt finansierade bostäder och andra bostäder	22 500	22 500	20 000
Räntestödslån för reparationsverksamhet	2 200	4 500	4 500
Borgenslån för ombyggnad	-	8 000	8 000
Anskaffning av bostäder			
— bostadssparpremiesystemet	5 400	5 500	5 500
— räntestödslån, sociala hyresbostäder	90	500	500
Statsborgen för hushållens bostadslån ¹⁾	16 250	15 000	15 000

¹⁾ Riktas huvudsakligen till anskaffningar, men även till reparationer och byggande.

Riskhanteringen i statens bostadsfond

Den statsunderstödda bostadsproduktionen ökar beloppet av statens borgensansvar. Att den nya understödda produktionen i huvudsak riktas till stora stadsregioner minskar dock borgensrisken i anknytning till nya lån. Antalet extra amorteringar på aravalån är fortfarande rätt stort och aravalånestocken har minskat med fart, huvudsakligen på grund av att de bolag som har en god ekonomi har konverterat sina aravalån till banklån.

Antalet försenade betalningar som gäller gamla aravalån är också stort, även de senaste uppgifterna visar att ökningen i betalningsförseningarna har börjat minska. Betalningsförseningarna har delvis minskat på grund av olika finansieringsarrangemang, bl.a. kapitalisering av förfallna amorteringar. I de objekt och bolag som är i trångmål är problemen av mer långvarig och djupgående art, vilket kan leda till större kreditförluster än tidigare. Enligt den riskmodell som utarbetats av Statskontoret finns ca 79 % av aravalånepkapitalet i kommuner där risken är liten eller obetydlig. Betalningsproblemen koncentreras i huvudsak till områden med minskande befolkningsunderlag och de beror närmast på att tomma bostäder belastar samhällenas ekonomi.

Den ekonomiska situationen för problemtungda samhällen lindras med hjälp av olika saneringsåtgärder och finansieringsarrangemang i anslutning till lånen samt genom att befria enskilda objekt från de begränsningar de är föremål för. I åtgärderna betonas kostnadseffektivitet. Vid stöd till ombyggnad av bostadshus riktas stödet till objekt som även i fortsättningen ska användas länge.

Antalet försenade betalningar av ägarbostadslån med statsborgen är i förhållande till lånestocken mycket litet. Beloppet av borgensersättningar har sedan 2009 legat kring 500 000—800 000 euro per år.

	2014	2015 uppskattning	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Aravalånebeståndet (mn euro, läget 31.3)	6 700	6 200	5 600	5 200
Borgen för räntestödslån för hyres- och bostadsrättshus (mn euro, läget 31.12)	9 430	9 830	11 000	12 000
Statens borgensansvar för ägarbostadslån (mn euro, läget 31.12)	2 020	2 050	2 060	2 100
Andelen aravalån med betalningsförseningar (270 dagar) av aravalånebeståndet (läget 31.3), %	0,5	0,9	0,9	0,9
Beslut om befrielse från arava-begränsningar (bostäder)	2 500	3 700	3 500	3 500

Stöd för boendet, utvecklingen 2015—2017 (mn euro)

	2015 utfall	2016 budget	2017 budgetprop.
Understöd som betalas ur statsbudgeten			
— Reparations- och energiunderstöd för bostäder 35.20.55	-	20	20
Stöd i form av skatteavdrag för räntor på bostadslån (uppskattning)	240	210	190
Allmänt bostadsbidrag	924	1 042	1 269
Bostadsbidraget för pensionstagare	532	560	586
Bostadstillägg för studerande	266	273	152
Understöd som betalas ur Statens bostadsfond			
Räntestöd			
— räntestöd för bostadslån	5,2	9,7	11,2
Fullmakter att bevilja understöd			
— startbidrag för räntestödslån	10,0	10,0	20,0
— startbidrag för borgenslån	1,2	-	-
— understöd för grupper med särskilda behov	119,9	120,0	130,0
— understöd till hyres- och bostadsrättshus för sanering av ekonomin	0,1	2,6	2,6
— rivningsbidrag	1,1	2,0	2,0
— understöd för byggande av kommunalteknik	13,5	15,0	15,0
— områdesspecifika understöd till kommuner i tillväxtcentrum	8,0	4,0	-
— rivningsackord för aravahus	0,4	3,0 ¹⁾	3,0
— begränsningsackord för aravahus	0,1	2,0	2,0
— boenderådgivning	0,9	0,9	0,9
— startbidrag för ombyggnad	-	-	-
— understöd för reparation	39,5	5,0	15,0
— understöd för ändring av användningsändamål	2,0	-	-
Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet, forsknings- och utvecklingspengar	0,7	0,7	0,7

Stöd för boendet, utvecklingen 2015—2017 (mn euro)

	2015 utfall	2016 budget	2017 budgetprop.
Fullmakt att godkänna räntestödslån för bostadsproduktion	1 167	1 170	1 410
Statens borgensfullmakt för byggnadslån för hyreshus enligt mellanmodellen med fyllnadsborgen	114	285	285
Statens borgensfullmakt för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag	-	100	100
Ändring av den totala borgensfullmakten för ägarbostadslån	100	200	100

¹⁾ Rivningsackorden och begränsningsackorden har sammanförts från och med 2016 så att den sammanlagda fullmakten är högst 5 miljoner euro.

01. Omkostnader för Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (reservationsanslag 2 år)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 4 841 000 euro.

Anslaget får även användas till betalning av utgifter som gäller självfinansieringsandelen i projekt som ska genomföras med stöd ur EU:s fonder.

Förklaring: Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) främjar hållbart boende till rimligt pris genom att verkställa, styra och övervaka stöden och genom därmed anknyten utvecklingsverksamhet. Centralen sköter uppgifter som finansieras med medel ur statens bostadsfond och statsbudgeten och som gäller räntestödslån för bostäder samt statsborgen och statsunderstöd, samt finansierar forsknings- och utvecklingsprojekt för boende. Dessutom styr och övervakar centralen de allmännyttiga bostadssamfundens verksamhet och övervakar fastställandet av hyrorna för ARA-hyresbostäder, sköter riskhanteringen i fråga om lån och borgen samt ansvarar för expertservicen i anslutning till boendet och bostadsmarknaden.

I centralens verksamhet ligger fokus på uppgifter som gäller hyresbostadsproduktion till rimligt pris, boende för grupper med särskilda behov och utvecklande av bostadsbeståndet. Centralen beaktar i synnerhet den åldrande befolkningens bostadsbehov, förbättrad energieffektivitet och utvecklandet av bostadsområden. Centralen ansvarar för tillsynen över förfarandet med energicertifikat och ser till att dataregistret för energicertifikat upprätthålls. Centralen får en ny uppgift i och med att handläggningen av reparationsunderstöd överförs till centralen från kommunerna.

Miljöministeriet ställer upp följande preliminära resultatmål för resultatet av verksamheten vid Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet 2017:

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet

— fokuserar i sin verksamhet på att främja den normala produktionen av hyresbostäder till rimligt pris särskilt i fråga om Helsingforsregionen och andra regioner som omfattas av MBT-avtal, och utvecklar verkställigheten av stöden

— prioriterar genomförande av projekt genom konkurrensförfaranden så att kostnaderna för projekten inte överstiger en rimlig nivå

— fördelar investeringsunderstöden för grupper med särskilda behov till de mest utsatta grupperna på basis av långvarigt behov. Centralen stöder genom sin verksamhet genomförandet av rikt-

linjerna i programmet för att förbättra de äldres boende och det program som syftar till att förebygga bostadslöshet samt de riktlinjer som gäller boendet för personer med utvecklingsstörning. Därtill ansvarar centralen för styrningen och tillsynen av ARA-bostadsbeståndet och säkerställer genom styrnings- och tillsynsverksamhet att stöden i samband med bostadsproduktionen riktas till invånarna

— söker sätt att lösa hyreshusbolags ekonomiska problem som uppstår till följd av tudelningen av bostadsmarknaden, och främjar tillsammans med fastighetsägarna och kommunerna åtgärder för att anpassa bostadsbeståndet till efterfrågan genom att utveckla en övergripande och framsynt planering av bostadsbeståndet

— främjar en enhetlig samhällsstruktur och bättre energiprestanda hos byggnaderna och prioriterar i utvecklingsverksamheten i synnerhet att resultaten får genomslag i praktiken. Centralen söker i sin forsknings- och utvecklingsverksamhet effektiva medel och metoder för att utveckla boende till rimligt pris och byggande, ombyggnad och kompletterande byggande som har hög livscykeffektivitet.

De centrala prestationerna, utveckling

Beslut och andra prestationer av ARA (st)	2014 utfall	2015 utfall	2016 uppskattning	2017 uppskattning
Godkännande av lån som räntestödslån	450	227	220	220
Beviljade reparationsunderstöd	226	416	390	4 000
Utbetalningar av understöd	4 744	4 656	4 200	4 000
Val av mottagare av överlåtelse	29	73	150	60
Befrielse från begränsningar	178	210	180	180
Upphandlingsbeslut som fattats med stöd av utvecklingspengar	30	32	30	30
Styrnings- eller tillsynsbesök	30	32	32	32

Utgifter för och inkomster av verksamheten (1 000 euro)

	2015 utfall	2016 ordinarie budget	2017 budgetprop.
Bruttoutgifter	5 190	5 148	5 118
Bruttoinkomster	180	192	277
Nettoutgifter	5 010	4 956	4 841
Poster som överförs			
— överförs från föregående år	1 661		
— överförs till följande år	1 594		

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Centraliserad bokföring (regeringsprogr. 2015)	-4
Förlängd arbetstid (konkurrenskraftsavt.)	-40
Genomförandet av principen om självkostnadshyra i Senatfastigheters hyror	11
Löneglidningsbesparing	-7
Lönejusteringar	17
Omkostnadsbesparing (regeringsprogr. 2015)	-6

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Produktivitetsbesparing i omkostnaderna	-25
Sänkning av arbetsgivarens pensionsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-6
Sänkt semesterpenning (konkurrenskraftsavgift.)	-61
Sänkt sjukförsäkringsavgift (konkurrenskraftsavgift.)	-29
Temporär sänkning av StPL-avgiften	-36
”Från upphandling till betalning”-besparing (regeringsprogr. 2015)	-8
Nivåförändring	79
Sammanlagt	-115

2017 budget	4 841 000
2016 II tilläggsb.	-25 000
2016 budget	4 956 000
2015 bokslut	4 943 000

55. Understöd för reparationsverksamhet (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 20 000 000 euro.

Anslaget får användas för understöd enligt lagen om understöd för reparation av bostadsbyggnader och bostäder.

Förklaring: I samband med budgetpropositionen överlämnar regeringen till riksdagen en proposition med förslag till lag om understöd för reparation av bostadsbyggnader och bostäder. Genom lagen förbättras möjligheterna för äldre personer och personer med funktionsnedsättning att bo hemma och främjas tillgänglighetsanpassning i bostäder. Uppgifterna som statsbidragsmyndighet koncentreras hos Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet ARA. Understöden enligt lagen finansieras också med medel ur statens bostadsfond.

2017 budget	20 000 000
2016 budget	20 000 000

60. Överföring till statens bostadsfond

Under momentet beviljas inget anslag.

Räntestödslån och statliga borgensförbindelser

År 2017 får lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) och enligt lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus (574/2016) godkännas som av statens bostadsfonds medel understödda räntestödslån till ett belopp av sammanlagt högst 1 410 000 000 euro.

År 2017 får lån enligt lagen om statsborgen för byggnadslån för hyresbostäder (856/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 285 000 000 euro.

År 2017 får lån enligt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 100 000 000 euro.

År 2017 får lån enligt lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån (868/2008) godkännas som borgenslån så att beloppet av det borgensansvar som föranleds staten är sammanlagt högst 1 000 000 000 euro.

Det totala beloppet av statsborgen enligt lagen om statsborgen för ägarbostadslån (204/1996) får i fritt finansierade lån och bsp-lån vara sammanlagt högst 2 600 000 000 euro vid utgången av 2017. Lån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån omfattas dessutom av statens ansvar enligt fullmakten att godkänna lånen.

Med medel ur statens bostadsfond betalas räntestöd, räntegottgörelser och kreditreserveringsersättningar enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om räntestödslån för anskaffande av bostäder (867/1980), lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån (1205/1993), lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om räntestöd för ägarbostadslån, lagen om räntestöd för lån för bostadsaktiebolagshus och lagen om räntestödslån för anskaffande av ägarbostad (639/1982). Av bostadsfondens medel täcks dessutom de statliga ansvarsförbindelserna enligt 9 och 9 a § i lagen om räntestödslån för anskaffande av bostäder, 10 § i lagen om räntestöd för bostadsrättshuslån, lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån, lagen om statsborgen för byggnadslån för hyreshus, lagen om räntestöd för byggnadslån för hyresbostäder år 2009 och 2010 i syfte att främja sysselsättningen inom byggbranschen, lagen om kortvarigt räntestöd för byggnadslån för hyreshus, lagen om statsborgen för återbetalning av aravalån, lagen om statsborgen för ägarbostadslån samt lagen om statsborgen för ombyggnadslån för bostadsaktiebolag.

Uppskov, skuldsaneringar och ackord

För att lindra svårigheter som uppstått oberoende av den som tagit ett personligt aravalån kan det 2017 med stöd av 46 § i aravalagen och 28 § i aravaförordningen (1587/1993) beviljas uppskov med betalningen av räntor eller amorteringar på lån eller bådadera till ett belopp av sammanlagt högst 15 000 euro.

Statskontoret har rätt att i samband med den frivilliga skuldsanering som avses i 78 § i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) och det frivilliga skuldarrangemang som avses i 97 § i lagen om företagssanering (47/1993) efterskänka en del av lånekapitalet och räntan på bostadslån som beviljats av statens medel och som ska betalas tillbaka till bostadsfonden.

Statskontoret har rätt att på frivillig väg sälja en aravahyresbostad eller ett aravahyreshus i stället för att sälja det på exekutiv auktion och rätt att efterskänka en del av kapitalet för statliga bostadslån, om de kreditförluster som föranleds staten väntas bli mindre genom frivillig försäljning än genom exekutiv auktion.

När aravahyreshus som permanent står tomma rivs i områden med minskande befolkningsunderlag eller om det är nödvändigt för att förhindra större kreditförluster i områden där bostadsbehovet minskar får statens ansvar för aravalånekapital i enlighet med 17 a § och 16 a § i aravabegränsningslagen (1190/1993) uppgå till sammanlagt högst 5 000 000 euro 2017, dock så att beloppet av begränsningsackorden enligt 16 a § i aravabegränsningslagen uppgår till sammanlagt högst 2 000 000 euro.

Understöd

År 2017 får det ur statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov (1281/2004) till ett sammanlagt belopp av högst 130 000 000 euro.

År 2017 får det ur statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för reparation av bostadsbyggnader och bostäder till ett sammanlagt belopp av högst 15 000 000 euro.

År 2017 får det ur statens bostadsfond med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas tidsbundna startbidrag till ett sammanlagt belopp av högst 20 000 000 euro i de kommuner som förbundit sig till avtalet om markanvändning, boende och trafik (MBT) mellan staten och kommunerna i Helsingforsregionen. Startbidrag får beviljas dem som låter bygga hyresbostäder enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) till andra än grupper med särskilda behov. Startbidraget uppgår till 10 000 euro per ovan avsedd bostad. Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

År 2017 får det ur statens bostadsfond beviljas understöd enligt lagen om understöd för sanering av ekonomin i hyreshussamfund och bostadsrättshussamfund (1030/2008) till ett belopp av sammanlagt högst 2 600 000 euro, av vilket Statskontoret får använda högst 200 000 euro för kostnader för utredningar och åtgärder som främjar saneringen av ekonomin och planeringen av underhållet i fråga om bostadssamfund som har ekonomiska svårigheter.

År 2017 får det ur statens bostadsfond med stöd av statsunderstödslagen beviljas rivningsunderstöd för bostäder till ett sammanlagt belopp av högst 2 000 000 euro enligt vad som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning om bidrag till kostnader för rivning av aravahyreshus (79/2006).

Ur statens bostadsfond får det 2017 med stöd av statsunderstödslagen beviljas tidsbundna projektbaserade understöd till ett sammanlagt belopp av högst 15 000 000 euro enligt vad som närmare föreskrivs genom statsrådets förordning om statsunderstöd som åren 2016—2019 beviljas för byggande av kommunalteknik i bostadsområden (267/2016). Dessutom får det fattas villkorliga förhandsbeslut om understöd som kan beviljas för nämnda ändamål 2018—2019 så att det sammanlagda beloppet av understöden och de villkorliga förhandsbesluten uppgår till högst 60 000 000 euro från och med 2016.

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet får med stöd av statsunderstödslagen 2017 bevilja sammanlagt högst 900 000 euro ur statens bostadsfond för boenderådgivning. Understödet uppgår till högst 35 procent av kostnaderna. Understöd kan inte beviljas om understödstagaren har beviljats annat understöd för samma kostnader.

Av statens bostadsfonds medel får det 2017 med stöd av statsunderstödslagen (688/2001) beviljas bidrag på basis av positiva och lagakraftvunna beslut om ändringar i beslut om tidsbundna startbidrag för ombyggnad som beviljats 2014. Bidraget får uppgå till högst 10 procent av de godkända ombyggnadskostnaderna. Understödet beviljas av Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet.

Forskning och utveckling

Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet får 2017 använda högst 700 000 euro ur statens bostadsfond till att finansiera forskning och utveckling kring boendet i enlighet med den dispositionsplan som miljöministeriet fastställt.

Förklaring: Självriskandelen för räntan på långvariga räntestödslån sänks i fråga om hyresbostäder till 1,7 procent före slutet av 2019, och arbete för att det ska göras mera amorteringar i början av låneamorteringsprogrammen än för närvarande inleds. Kravet på allmännyttighet som gäller räntestödslåntagare ändras i enlighet med ett utkast till regeringsproposition som miljöministeriet utarbetat så att det gäller enskilda objekt. Som inkomstgräns för ARA-stödda bostäder ställs 3 000 euro i enlighet med ett förslag till statsrådsförordning som miljöministeriet utarbetat.

För att trygga tillgången på arbetskraft och näringslivets konkurrenskraft ökas utbudet av räntestödda normala hyresbostäder genom ett startbidrag för hyresbostäder enligt räntestödsmodellen. Understödet inriktas på Helsingforsregionen med beaktande av att situationen i regionen avviker från situationen i resten av landet när det gäller kostnader och efterfrågan. I Helsingforsregionen erbjuder bostadsmarknaden inte i tillräcklig omfattning bostäder till rimliga priser för hushåll med små eller medelstora inkomster. Detta utgör ett hot mot den ekonomiska tillväxten i regionen och samhällets allmänna intresse. Med startbidraget kan man förbättra små och medelstora aktörers förutsättningar att bygga hyresbostäder till rimligt pris genom att minska behovet av eget kapital i objekt. Stödet är en del av Helsingforsregionens nya avtal om markanvändning, boende och trafik.

Uppnåendet av planläggningsmålen i de nya avtalen om markanvändning, boende och trafik mellan staten och de stora stadsregionerna stöds med understöd på 30 procent för byggande av kommunalteknik, för vilket det årligen reserveras 15 miljoner euro. Understödet binds till realiserad produktion av bostäder till rimligt pris, främjande av samarbetet mellan kommunerna och förenhetligande av samhällsstrukturer. Kompletteringsbyggande prioriteras. Understödet riktas särskilt till Helsingforsregionen.

Genom reparationsunderstöd stöds i synnerhet installation av hissar i efterhand i gamla bostadshöghus. Reparationsunderstöd beviljas både ur bostadsfonden och via statsbudgeten.

Understödet till boenderådgivningen fortsätter för att stödja personer som behöver särskilt stöd i sitt boende. Genom verksamheten kan kostnaderna som föranleds av hyresskulder och vräkningar minskas. Boenderådgivning innebär i allt högre grad arbete med personer med svåra sociala problem. Det är nödvändigt att verksamheten utvecklas å ena sidan inom miljöministeriets förvaltningsområde i anslutning till fastighetsekonomi, och å andra sidan på ett övergripande sätt som en mer omfattande och områdesspecifikt verkningsfull socialservice som hör till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. Understödet uppgår till högst 35 procent.

Statens bostadsfond är skuldfri och har inget behov av att anskaffa medel för att täcka åligganden som betalas ur bostadsfonden.

Bostadsfondens finansieringsstruktur beräknas 2017 vara följande:

Bostadsfondens finansieringsstruktur 2017 (mn euro)

Uppskattat saldo 1.1.2017	1 000
Inkomster	
— Inkomster från bostadslån	500
— Inkomster från borgensavgifter	10
Utgifter	
— Utgifter för räntestöd och understöd	180
— Överföringar till budgeten	26,5
Uppskattat saldo 31.12.2017	1 303,5

2017 budget	—
2016 II tilläggsb.	—
2016 budget	—
2015 bokslut	—

64. *Understöd för vård av byggnadsarvet* (reservationsanslag 3 år)

Under momentet beviljas 850 000 euro.

Anslaget får användas

1) till understöd till privata ägare och till samfund som främjar vården av byggnadsarvet, för underhåll, skydd och förbättring av kulturhistoriskt värdefulla objekt och deras omedelbara omgivning

2) till ersättningar som betalas med stöd av 13 § i lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010) och till utgifter som orsakas staten för verkställande av skyddet

3) till understöd till kommuner enligt 57 § 3 mom. i markanvändnings- och bygglagen (132/1999).

Understöd för vården av byggnadsarvet får beviljas till högst 50 % av kostnaderna för åtgärderna.

Förklaring: Anslaget används huvudsakligen till att ge privata ägare understöd för att trygga bevarandet av ett värdefullt byggnadsarv i enlighet med skyddsvärdena.

2017 budget	850 000
2016 budget	850 000
2015 bokslut	850 000

Huvudtitel 36

RÄNTOR PÅ STATSSKULDEN

Förklaring: Ett mål för statens skuldhantering är att minimera de kostnader som föranleds av skulden, dock så att de risker som föranleds därav, såsom kreditrisken, ränterisken, valutakursrisken och refinansieringsrisken, hålls på en godtagbar nivå.

Upplåningen sker huvudsakligen genom utnyttjande av långfristiga serieobligationer i euro med fast ränta. Detta garanterar tillgången på finansiering och statens likviditet till så förmånliga kostnader som möjligt under rådande förhållanden på finansmarknaden.

Som en följd av den typiska räntestruktur som råder på marknaden är långfristig medelsanskaffning med fast ränta dyrare än upplåning som är bunden till kortfristiga räntor. Syftet med hanteringen av ränterisken är att ändra räntekostnadernas känslighet för förändringar i den allmänna räntenivån så att räntekostnaderna på lång sikt är så låga som möjligt, dock så att en eventuell oväntad höjning av räntenivån inte ökar ränteutgifterna på ett ohållbart sätt. Om den allmänna räntenivån i euroområdet stiger med en procentenhet, höjs räntekostnaderna för skulden med ca 320 miljoner euro år 2017.

Finansministeriet har fastställt den målsatta ränteriskpositionen för budgetskulden med hjälp av en s.k. jämförelseportfölj. Jämförelseportföljen fastställer utgående från en statistisk analys den optimala räntestruktur för skulden som på vald risknivå minimerar kostnaderna på lång sikt. Budgetskuldens ränteriskposition i förhållande till den valda jämförelseportföljen regleras i regel med derivatavtal inom ramen för de riskgränser som finansministeriet drar upp.

Åtgärderna inom skuldhanteringen vidtas huvudsakligen i enlighet med marknadsförhållandena och därför kan utfallet avvika från de antaganden som använts som grund för beräkningarna, om marknadsförhållandena kräver det.

Förvaltningsområdets anslag 2015—2017

	År 2015 bokslut 1000 €	År 2016 ordinarie statsbudget 1000 €	År 2017 budgetprop. 1000 €	Ändring 2016—2017	
				1000 €	%
01. Ränta på statsskulden	1 523 592	1 536 000	1 296 000	-240 000	-16
90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)	1 523 592	1 536 000	1 296 000	-240 000	-16
09. Övriga utgifter för stats- skulden	6 497	37 100	11 510	-25 590	-69
20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslags- anslag)	6 497	37 100	11 510	-25 590	-69
Sammanlagt	1 530 089	1 573 100	1 307 510	-265 590	-17

01. Ränta på statsskulden*90. Ränta på statsskulden (förslagsanslag)*

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 1 296 000 000 euro.

Anslaget får användas till betalning av räntor på statsskulden, föråldrade räntor och räntor som förorsakas av kortfristig tillfällig finansiering samt utgifter för de derivatavtal som ingåtts för att reglera låneportföljens riskposition.

Förklaring: Skulden i euro uppgick vid utgången av 2015 till 99 472 miljoner euro och den genomsnittliga nominella räntan på skulden var 1,53 %. Som beräkningsantagande för 2017 års upplåning har använts -0,20 % ränta för ränteperioder på 3 månader och 0,80 % ränta för ränteperioder på 10 år.

Inkomster som dras av från bruttoutgifterna är ränteinkomster från statslån och inkomster som flyter in från derivat som skyddar räntebetalningen i fråga om statslån.

Beräknad användning av anslaget (mn euro)

Serieobligationslån	1 325
Övriga obligationslån	-16
Övriga masskuldebrevslån	-6
Skuldförbindelselån	-6
Skuldebrevslån och övriga lån	-1
Sammanlagt	1 296

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Nya ränteantaganden	-40 000
Preciserad uppskattning	-200 000
Sammanlagt	-240 000

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	1 296 000 000
2016 II tilläggsb.	-56 000 000
2016 budget	1 536 000 000
2015 bokslut	1 523 591 805

09. Övriga utgifter för statsskulden

20. Arvoden och andra utgifter för statsskulden (förslagsanslag)

Under momentet beviljas ett nettoanslag på 11 510 000 euro.

Anslaget får användas

1) till betalning av utgifter som föranleds av förberedelser för statens upplåning och skuldhantering, upptagande och emission av lån, återbetalning av lån, utgifter som förorsakas av derivatavtal, sakkunnigarvoden och andra arvoden samt till betalning av övriga utgifter för förverkligandet av upplåning och skuldhantering

2) till driftskostnader för clearing- och betalningssystem och till betalning av utgifter för anskaffning av kortfristig tillfällig finansiering samt till reklam- och marknadsföringskostnader i anslutning till emission av avkastningsobligationer.

Förklaring: Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats de kostnader som föranleds av den befintliga skuldstocken och upplåningen under åren 2016—2017 samt av åtgärderna inom skuldhanteringen.

Inkomster som dras av från bruttoutgifterna är de inkomster som inflyter av kontantsäkerheter.

Beräknad användning av anslaget (euro)

Emissions-, försäljnings- och marknadsföringskostnader	18 000 000
Inlösenavgifter och ombudsmannaarvoden	10 000
Utgifter för mottagen kontantsäkerhet	-8 000 000
Övriga utgifter	1 500 000
Sammanlagt	11 510 000

Ändringar som har beaktats vid dimensioneringen av anslaget (1 000 euro)

Preciserad uppskattning	-25 590
Sammanlagt	-25 590

Anslaget står utanför ramen.

2017 budget	11 510 000
2016 budget	37 100 000
2015 bokslut	6 496 768

Ekonomisk översikt

---

¹ Regeringen har inte behandlat bilagan. Den är avsedd som bakgrundsmaterial till budgetpropositionen.

FINANSMINISTERIET

Ekonomisk översikt

Hösten 2016

Finansministeriets publikationer – 31b/2016

Ekonomiska utsikter

FINANSMINISTERIET
PB 28 (Snellmansgatan 1 A) 00023 STATSRÅDET
Telefon 0295 16001 (växeln)
Internet: www.finansministeriet.fi

Ombrytning: Statsrådets förvaltningsenhet/Anitta Türkkan

Helsingfors 2016

Presentationsblad

Utgivare och datum	Finansministeriet, september 2016	
Författare	Finansministeriets ekonomiska avdelning	
Publikationens titel	Ekonomisk översikt, hösten 2016	
Publikationens andra versioner	Publikationens språkversioner: finska: Taloudellinen katsaus, syksy 2016 (31a/2015) engelska: Economic Survey, Autumn 2016 (31c/2015)	
Publikationsserie och nummer	Finansministeriets publikationer 31b/2016	
Beställningar/distribution	Publikationen finns i PDF-format på www.vm.fi/svenska .	
ISBN 978-952-251-794-4 (PDF) ISSN 1797-9714 (PDF)	Sidor 98	Språk Svenska
Sammandrag Enligt prognosen växer Finlands ekonomi i år med 1,1 % jämfört med föregående år. De följande två åren håller sig tillväxten kring 1 % och under hela prognosperioden stannar den kumulativa tillväxten på endast cirka 3 %. Trots den försiktiga ekonomiska återhämtningen förblir Finlands ekonomiska läge svagt de närmaste åren. Enligt prognosen kommer BNP 2018 fortfarande att vara cirka 3 % mindre än 2008 och industriproduktionen ligger samma år 2018 på en nivå som är något mer än en femtedel sämre än för tio år sedan. Exporten utvecklas fortfarande stillsammare än världshandeln och Finland fortsätter således att förlora marknadsandelar inom den internationella handeln. De närmaste åren bärs den ekonomiska aktiviteten fortfarande främst av den privata konsumtionen och investeringarna. På medellång sikt stannar produktionspotentialens tillväxt, som beskriver ekonomins produktionsmöjligheter, klart under 1 %. Världsekonomin och världshandelns tillväxtutsikter har försämrats på senare tid. Världshandeln ökar med endast 2 % i år, så tillväxten är 1 procentenhet lägre än världsekonomin tillväxt. Storbritanniens utträde ur EU innebär en negativ chock som i första hand berör landet självt. Den ekonomiska tillväxten i Storbritannien kommer att avta klart inom den närmaste framtiden. Finlands offentliga finanser fortsätter att uppvisa ett underskott till utgången av årtiondet. Olika regeringar har riktat omfattande anpassningsåtgärder mot de offentliga finanserna, men ändå har underskottet inte krympt märkbart. Den långsamma ekonomiska tillväxten ger inte tillräckligt med skatteinkomster för att finansiera de offentliga utgifterna.		

Förord

I översikten presenteras prognosen om den ekonomiska utvecklingen under 2016–2018. Vid sidan av den ekonomiska prognosen på kort sikt ingår också en kalkyl över den ekonomiska utvecklingen på medellång sikt fram till 2020.

Prognosen och den utvecklingskalkylen i översikten har utarbetats av ekonomiska avdelningen på ett oberoende sätt och utifrån lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna (869/2012).

Granskningen i översikten bygger på de preliminära uppgifterna om nationalräkenskaperna för 2015 som Statistikcentralen gett ut i juli 2016 samt annan offentlig statistik som stått till buds före den 2 september 2016.

Helsingfors, september 2016

Finansministeriets ekonomiska avdelning

Markus Sovala
Avdelningschef, överdirektör

Mikko Spolander
Finansråd,
stabilitetsenheten
(offentlig ekonomi)

Källa för informationen om den faktiska utvecklingen: Statistikcentralen, om inget annat nämns

SYMBOLERNA SOM ANVÄNTS I TABELLERNA

-	Ingenting att informera om
0	Storheten mindre än hälften av enheten som använts
..	
.	Ingen information har erhållits
**	Prognos
CPB	CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis
HWWI	Hamburgisches WeltWirtschafts Institut
IMF	Internationella Valutafonden
SHM	Social- och hälsovårdsministeriet
FM	Finansministeriet

Varje siffra i tabellen har avrundats skilt.

Innehåll

Sammandrag	11
1 Ekonomiska utsikter	25
1.1 Den internationella ekonomin.....	25
1.2 Utrikeshandeln.....	37
1.3 Den inhemska efterfrågan.....	40
1.3.1 Den privata konsumtionen.....	40
1.3.2 Den offentliga konsumtionen.....	43
1.3.3 De privata investeringarna.....	45
1.3.4 De offentliga investeringarna.....	49
1.4 Den inhemska produktionen.....	50
1.4.1 Totalproduktionen.....	50
1.4.2 Förädlingen.....	52
1.4.3 Tjänsterna.....	54
1.5 Arbetskraften.....	58
1.6 Inkomsterna, kostnaderna och priserna.....	60
1.6.1 Nationalinkomsten.....	60
1.6.2 Lönerna.....	61
1.6.3 Konsumentpriserna.....	62
2 Den ekonomiska politiken och den offentliga ekonomin	65
2.1 Den offentliga sektorn totalt.....	65
2.1.1 Bedömningarna av finanspolitikens verkningar.....	69
2.1.2 Den offentliga sektorns skuld.....	71
2.2 Statsfinanserna.....	73
2.2.1 Utgifterna inom statsfinanserna.....	75
2.2.2 Inkomsterna inom statsfinanserna.....	78
2.2.3 Budgetekonomin och nationalräkenskaperna.....	81

2.3	Lokalförvaltningen.....	82
2.4	Socialskyddsfonderna	87
2.4.1	Arbetspensionsfonderna	87
2.4.2	De övriga socialskyddsfonderna.....	89
2.5	Den offentliga ekonomins långsiktiga hållbarhet.....	91
	Bilagetabeller	93

Ramarna

Kalkyler över anpassningen av de offentliga finanserna med hjälp av statsfinansiella regler i Kooma-modellen.....	16
Hur beaktas konkurrenskraftsavtalet i prognosen?.....	21
Brexit	31
Företagens konkurrensförmåga i ljuset av enkätresultat	56
Som en skata på tjärat tak – Finland och EU:s statsfinansiella regler	70
Budgeten för 2017 och ramarna för statsfinanserna	76

Sammandrag

De ekonomiska konjunkturutsikterna 2015–2017

Enligt Statistikcentralens senast offentliggjorda statistik växte Finlands samhällsekonomi med 0,2 % i fjol efter tre recessionsår. Den huvudsakliga källan för den synnerligen dämpade tillväxten var den inhemska efterfrågan.

Enligt prognosen växer Finlands ekonomi i år med 1,1 % jämfört med föregående år. De följande två åren håller sig tillväxten kring 1 % och under hela prognosperioden stannar den kumulativa tillväxten på endast cirka 3 %.

Trots den försiktiga ekonomiska återhämtningen förblir Finlands ekonomiska läge svagt de närmaste åren. Enligt prognosen kommer BNP 2018 fortfarande att vara cirka 3 % mindre än 2008 och industriproduktionen ligger samma år 2018 på en nivå som är något mer än en femtedel sämre än för tio år sedan. Exporten utvecklas fortfarande stillsammare än världshandeln och Finland fortsätter således att förlora marknadsandelar inom den internationella handeln.

De närmaste åren bärs den ekonomiska aktiviteten fortfarande främst av den privata konsumtionen och investeringarna. På medellång sikt stannar produktionspotentialens tillväxt, som beskriver ekonomins produktionsmöjligheter, klart under 1 %.

Världsekonomins och världshandelns tillväxtutsikter har försämrats på senare tid. Världshandeln ökar i år med endast 2 %, så tillväxten är 1 procentenhet lägre än världsekonomins tillväxt. Världshandeln förutspås återhämta sig något men även i slutet av prognosperioden stannar tillväxten på 4 %. Kinas utsikter för ekonomisk tillväxt har försämrats ytterligare och tillväxttakten avtar till 6 % 2018. Den avtagande ekonomiska tillväxten i Kina avspeglas i andra tillväxtekonomier särskilt på grund av att efterfrågan på råvaror utvecklas långsammare än tidigare. Den kinesiska aktiemarknadens utveckling har väckt osäkerhet på senaste tid, men den lokala marknadens struktur och funktion avviker avsevärt från den västerländska, och den beskriver inte realekonomins utveckling på samma sätt. Ingen snabb återhämtning kan skönjas i den ryska ekonomins utveckling. Importen fortsätter att krympa och de strukturförändringar som vore nödvändiga för att sanera ekonomin låter vänta på sig.

Ekonomierna i många handelspartner som är viktiga för Finland förutspås utvecklas mycket gynnsamt. Den ekonomiska utvecklingen i Sverige är fortsatt snabb. I år förutspås tillväxten bli över 3 % och de följande två åren fortsätter tillväxten att vara klart snabbare än den genomsnittliga tillväxten i EU-området. I euroområdet har en måttlig ekonomisk tillväxt kommit i gång och den kumulativa tillväxten blir cirka 4 % under prognosperioden.

I Förenta staterna avtar den ekonomiska tillväxten något i år och stannar på 1,7 %. Åren 2017 och 2018 förutspås dock den ekonomiska tillväxten stiga till över 2 %. Storbritanniens utträde ur EU innebär en negativ chock som i första hand berör landet självt. Den ekonomiska tillväxten i Storbritannien kommer att avta klart inom den närmaste framtiden och detta påverkar också i någon mån handelspartnerns ekonomiska utveckling. Det är dock fortfarande mycket svårt att bedöma de realekonomiska effekterna, eftersom förhandlingarna om utträdet börjar först senare.

Centralbankernas penningpolitik är tillväxstödande. Europeiska centralbanken har utvidgat sina exceptionella penningpolitiska operationer ytterligare och kommer också att behålla historiskt låga styrräntor under hela prognosperioden. De korta räntorna förblir negativa under hela prognosperioden och medelräntan under tio år stannar på 1 % 2018.

Eurons dollarkurs beräknas hålla sig kring sin nuvarande nivå 1,1 under hela prognosperioden. Inom Finlands export används euron och dollarn till 80 % som avtalsvaluta. Det låga priset på energi, i synnerhet olja, främjar tillväxtutsikterna för energiintensiva ekonomier, så som Finlands. Den kraftigaste prissänkningen på energi och råvaror är förbi och för oljans del börjar priset stiga mycket försiktigt. För priserna på råvaror som industrin använder finns inget höjningstryck i sikte.

Inkomstnivåns utveckling är viktig för konkurrenskraften och den inverkar också på den inhemska kostnadsutvecklingen. I år stiger de nominella inkomsterna i en takt av något över 1 %, men i och med konkurrenskraftsavtalet stiger inkomstnivåindex nästa år mindre än 1 % och arbetsgivarnas socialskyddsavgifter sjunker med cirka 7 %. Den prognostiserade utvecklingen innebär att vår kostnadskonkurrensförmåga förbättras jämfört med till exempel Sverige och Tyskland.

I år förutspås Finlands BNP växa med 1,1 %. Bakom den måttfulla tillväxten ligger i första hand den privata konsumtionens och investeringarnas gynnsamma utveckling. Den privata konsumtionen ökar med 1,2 % jämfört med i fjol i första hand tack vare den gynnsamma utvecklingen av hushållens realinkomster och vändningen till det bättre på arbetsmarknaden. Det blir ingen stor förändring i hushållens skuldsättning och sparkvoten minskar något. De privata investeringarna förutspås öka med 4,3 % och tillväxtunderlaget är brett, eftersom endast FoU-investeringarna minskar. Bostadsbyggnadsinvesteringarna ökar med 9 % från föregående år och övriga husbyggnadsinvesteringar med något över 7 %.

Nettoexportens tillväxtkontribution är klart negativ eftersom importen ökar mera än exporten. I år ökar importen med 2 %, och den påskyndas av att investeringarna och konsumtionsefterfrågan växer. Exporten förutspås öka med endast 1,0 % och Finland fortsätter således att förlora marknadsandelar inom världshandeln. I år förutspås bytesbalansen uppvisa ett lätt överskott.

Industriproduktionens nedgång fortsätter. Industriproduktionen förutspås minska 2,2 % jämfört med föregående år. Tjänsteproduktionen ökar med mindre än 1 %, så helhetsbilden av årets produktion är mycket dämpad. Sysselsättningsgraden förutspås stiga till 68,5 %. Arbetslöshetsgradens trend visar en försiktig nedgång och arbetslöshetsgradens årsmedeltal blir 9 %. Antalet långtidsarbetslösa fortsätter att öka. Konsumentpriserna fortsätter att stiga återhållsamt, endast 0,4 %.

Tillväxten förutspås bli 0,9 % 2017. Bakom tillväxten ligger fortfarande investeringarnas gynnsamma utveckling och den privata konsumtionen. Exporten återhämtar sig i världshandelns kölvatten men tillväxten är fortfarande historiskt dämpad. Exporten ökar något snabbare än importen, så nettoexportens kontribution blir lätt positiv. De privata investeringarna fortsätter att utvecklas gynnsamt även om den kraftigaste uppgången inom byggnadsinvesteringarna redan är över. Å andra sidan ökar investeringarna i maskiner och anordningar och även FoU-investeringarna börjar växa.

Den privata konsumtionsökningen avtar något och är 0,7 %, men den förblir tämligen stark jämfört med utvecklingen av de disponibla inkomsterna. Till följd av konkurrenskraftsavtalet förutspås de nominella inkomsterna stiga endast 0,8 %. Det förbättrade sysselsättningsläget bidrar till att stöda den privata konsumtionen. Industriproduktionen förutspås äntligen vända i en uppgång på cirka 2 % framför allt tack vare metallindustrin. Inom tjänsteproduktionen finns ingen betydande återhämtning i sikte. Antalet sysselsatta ökar med 0,3 % och arbetslöshetsgraden beräknas sjunka till 8,8 %. Konsumentprisernas uppgång tilltar till 1,1 %.

Under prognosperiodens sista år blir den ekonomiska tillväxten 1,1 %. Helhetsbilden av 2016 – 2018 är mycket dämpad vad gäller den ekonomiska tillväxten. Orsaken till den låga tillväxten är att exportutvecklingen är svag under hela perioden. På kort sikt upprätthåller den inhemska efterfrågeutvecklingen den ekonomiska tillväxten, men i en liten öppen ekonomi är det ändå inte tillräckligt för att skapa förutsättningar för en snabbare tillväxt än den prognostiserade. För ekonomisk tillväxt och den internationella arbetsfördelningen bakom dem krävs också en konkurrenskraftig exportsektor.

Enligt prognosbilden stannar den kumulativa tillväxten 2016 – 2018 på endast cirka 3 % och BNP är fortfarande mindre än 2008. Det ekonomiska läget i Finland är alltså svagt och står inför ännu större utmaningar än vad man bedömt tidigare. Under prognoshorisonten växer Finlands ekonomi något snabbare än den potentiella produktionen, så det negativa produktionsgapet krymper.

Finlands offentliga finanser fortsätter att uppvisa ett underskott under prognosperioden trots olika regeringars anpassningsåtgärder. Underskottet krymper dock så småningom. Den långsamma tillväxten ger inte tillräckligt med skatteinkomster för att finansiera de offentliga utgifterna och dessutom ökar de offentliga utgifterna då befolkningen blir äldre. Staten är den sektor som uppvisar störst underskott inom de offentliga finanserna. Skatteuttaget, alltså skatterna i relation till BNP, sjunker de närmaste åren. Konkurrenskraftsavtalet sänker skatteuttaget kännbart. Även utgiftsgraden sjunker under prognosperioden.

Den offentliga skulden i förhållande till BNP har länge ökat oavbrutet och skuldförhållandet vänder först i slutet av årtiondet. Den offentliga skulden överskred i fjol gränsen 60 % enligt EU-fördraget och skuldförhållandet håller sig över denna gräns till utgången av årtiondet.

Riskerna enligt prognosen är fortfarande negativa på den internationella ekonomins sida. I Kina har i synnerhet den privata sektorn fortsatt att skuldsätta sig i snabb takt. Den avtagande tillväxten och strukturförändringen i Kina kan också medföra större svårigheter än prognostiserat särskilt för tillväxtekonomierna. Även i euroområdet är riskerna fortfarande till övervägande del negativa och det är mycket svårt att bedöma de ekonomiska konsekvenserna av Brexit. Det ekonomiska läget i Ryssland förblir svagt. Den politiska spänningen ökar igen och kan fördjupa recessionen i Ryssland ytterligare.

Även på finansmarknaden torde osäkerheten fortsätta. Banksektorns situation till exempel i Italien och delvis också i Tyskland inger oro och smittorisken är uppenbar. De utförda stresstesterna kommer inte att helt undanröja osäkerheten för banksektorns del. Det är omöjligt att helt bedöma följderna av den exceptionella penningpolitiken. I vart fall leder den lätta penningpolitiken till ökad risktagningsbenägenhet och placeringsflödena har styrts till bostads- och aktiemarknaden delvis på grund av den låga kreditefterfrågan.

De inhemska riskerna hänför sig till realekonomins utveckling och arbetsmarknaden. Finlands ekonomiska tillväxt har varit bedrövlig de senaste åren och även de två följande åren är den lägre än i konkurrentländerna. Med ett ekonomiskt tillväxtspår liknande det som prognostiserats kommer den finländska ekonomin att vara känslig för negativa chocker och dessutom är tillväxten inte tillräcklig för att väsentligt förbättra läget på arbetsmarknaden. I ljuset av prognosen kommer regeringens sysselsättningsmål inte att nås och den växande långtids- och strukturella arbetslösheten kommer att lämna efter sig ett långvarigt samhällsekonomiskt problem. En ekonomisk utveckling enligt prognosen kommer inte att förbättra Finlands offentliga finanser väsentligt.

På den ekonomisk-politiska sidan borde reformer som genuint påverkar hushållens och företagens beteende komma i första hand. Den icke-aktiva befolkningen är för stor och matchningen på arbetsmarknaden borde förbättras. Insatsernas prisnivå och prisutveckling inverkar på företagets placering och produktionsnivå. På en konkurrensutsatt marknad kommer dessa faktorer inverkan att framhävas ytterligare och detta borde beaktas när den ekonomiska politiken bereds.

På grund av de svaga ekonomiska utsikterna kommer man att följa den ekonomiska utvecklingen i Finland och Finlands ekonomisk-politiska linje mycket noga även utanför landets gränser. Utomstående observatörers bedömningar inverkar också på hur den ekonomiska omvärlden kommer att utformas.

Tabell 1. Centrala prognostal

	2015 md euro	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
		procentuell volymförändring					
BNP till marknadspris	209	-0,8	-0,7	0,2	1,1	0,9	1,1
Import	78	0,5	-0,2	1,9	2,0	2,9	3,6
Totalutbud	287	-0,4	-0,6	0,7	1,3	1,4	1,8
Export	77	1,1	-1,7	-0,2	1,0	3,0	3,8
Konsumtion	167	0,0	0,3	1,1	0,8	0,1	0,4
privat	116	-0,5	0,6	1,5	1,2	0,7	0,6
offentlig	51	1,1	-0,5	0,4	-0,1	-1,3	0,0
Investeringar	43	-4,9	-2,5	0,7	4,3	3,3	2,9
privata	35	-6,6	-3,4	2,2	4,3	3,9	3,8
offentliga	8	2,6	0,9	-5,1	4,3	0,6	-0,8
Totalefterfrågan	288	-0,4	-0,6	1,0	1,3	1,4	1,8
inhemsk efterfrågan	211	-1,1	-0,1	1,4	1,5	0,9	1,1
		2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
BNP, md euro		203	205	209	213	218	223
Tjänster, volymförändring, %		-1,4	-0,5	0,8	0,8	0,8	0,9
Industri, volymförändring, %		0,0	-0,5	-2,5	-2,2	1,9	2,6
Arbetets produktivitet, förändring, %		0,5	-0,1	0,2	0,0	-0,3	1,0
Sysselsatta, förändring, %		-1,0	-0,4	-0,4	0,4	0,3	0,5
Sysselsättningsgrad, %		68,5	68,3	68,1	68,5	68,8	69,3
Arbetslöshetsgrad, %		8,2	8,7	9,4	9,0	8,8	8,5
Konsumentprisindex, förändring, %		1,5	1,0	-0,2	0,4	1,1	1,3
Förtjänstnivåindex, förändring, %		2,1	1,4	1,3	1,2	0,8	1,2
Bytesbalans, md euro		-3,3	-1,9	0,3	0,6	0,7	0,7
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %		-1,6	-0,9	0,1	0,3	0,3	0,3
Korta räntor (3 mån. Euribor), %		0,2	0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,1
Långa räntor (statens obligationer, 10 år), %		1,9	1,4	0,7	0,3	0,4	1,0
Offentliga utgifter, i förhållande till BNP, %		57,5	58,1	57,7	57,4	56,6	55,9
Skattegrad, i förhållande till BNP, %		43,7	43,9	44,1	44,3	43,3	42,9
Offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %		-2,6	-3,2	-2,8	-2,4	-2,6	-2,0
Statens finansiella sparande, i förhållande till BNP, %		-3,7	-3,7	-3,0	-2,8	-2,8	-2,3
Offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %		55,4	59,3	62,6	64,3	65,8	66,4
Statens skuld, i förhållande till BNP, %		44,1	46,3	47,7	49,7	51,2	52,1

Kalkyler över anpassningen av de offentliga finanserna med hjälp av statsfinansiella regler i Kooma-modellen

Anpassningen av de offentliga finanserna med hjälp av statsfinansiella regler har granskats enligt FM:s ekonomiska avdelnings makromodell (Kooma-modellen). Granskningsperioden börjar 2017 och omfattar 10 år. Resultaten har rapporterats i förhållande till ekonomins jämviktsspår, som kan vara FM:s ekonomiska avdelnings uppskattning av den ekonomiska utvecklingen som presenteras i denna publikation.

I baskalkylen har man granskat inverkan av ökade offentliga utgifter, då ökningen finansieras med statskuld. Den offentliga konsumtionen ökas med 1 % i relation till BNP i början av perioden, vilket höjer BNP direkt. Den offentliga konsumtionen undantränger i någon mån den privata konsumtionen, så när de offentliga utgifterna stiger sjunker den privata konsumtionen. Ökad offentlig konsumtion har en ökande inverkan på den totala konsumtionen, så producentpriserna stiger. På så sätt försämras exportens priskonkurrensförmåga och minskar exporten. I och med att den privata inhemska konsumtionen och exporten ökar mindre börjar också produktionstillväxten avta. Sysselsättningen förbättras tillfälligt. Den offentliga sektorns skuld ökar, eftersom den ökade konsumtionen inte förmår kompensera förändringarna i skatteunderlagen utan även skatteuttaget borde öka.

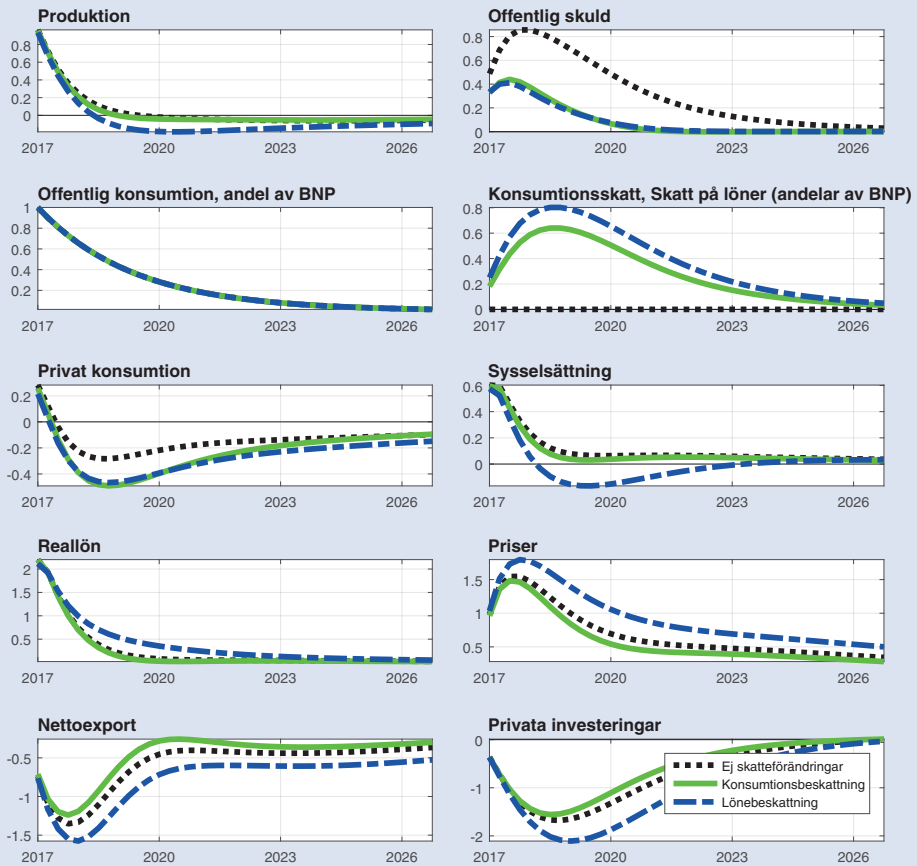
I kalkylen har man också jämfört ökad offentlig konsumtion som finansieras genom att skärpa lönebeskattningen respektive konsumtionsbeskattningen. För detta ändamål har modellen försetts med statsfinansiella regler som strävar efter att utjämna fluktuationer i skulden och snabbare återföra skulden till grundspåret. Bägge reglerna reagerar på samma sätt på förändringar i skulden och skuldnivån, och förändrar på sätt antingen förvärvsinkomstskatteuttaget eller konsumtionsskatteuttaget. I reglerna inverkar förändringen i skulden och skuldnivån på skatteuttaget så att vikten av förändringen i skulden har angetts till cirka 63 % och vikten av skuldnivån till cirka 37 %.

Genom att tillämpa statsfinansiella regler ökar den offentliga skulden mindre än enligt baskalkylen. Då den skuldförändring som den offentliga konsumtionen ger upphov till anpassas med statsfinansiella regler, förändras konsumtionsskatten och förvärvsinkomstskatten proportionellt sätt nästan lika mycket. De bifogade figurerna visar hur olika flera centrala ekonomiska variabler kan reagera med olika skatter. Syftet med statsfinansiella regler är att stabilisera den offentliga skulden, men på kort sikt ökar den offentliga skulden, för enligt reglerna förändras skatterna stegvis.

Anpassning med hjälp av konsumtionsskatten skär ner den privata konsumtionen mera än enligt baskalkylen. BNP-förändringen är dock lika stor som enligt baskalkylen, eftersom både exporten och investeringarna sjunker mindre och producentpriserna stiger mera återhållsamt. Konsumtionsskatten har ingen stor inverkan på arbetsmarknaden. Skattehöjningen minskar överskottet från arbete och minskar således utbudet på arbete, så sysselsättningen blir något sämre än enligt grundspåret.

Anpassning genom att skärpa förvärvsinkomstbeskattningen leder till högre löneförhöjningar än i föregående kalkyler. När lönerna så småningom stiger minskar efterfrågan på arbete och ökar arbetslösheten. Lönehöjningen höjer också producentpriserna, så exporten och investeringarna krymper mindre än i föregående kalkyler. Förändringen i konsumtionsreaktionen jämfört med baskalkylen är liknande med bägge reglerna, eftersom löneförhöjningen kompenserar den lägre sysselsättningen när förvärvsinkomstskatten anpassas. BNP t.o.m. minskar i förhållande till grundspåret.

Anpassning av den offentliga ekonomin genom användning av finanspolitiska regler

Utsikterna på medellång sikt

I fjol vände Finlands bruttonationalprodukt i en försiktig tillväxt efter att ha krympt tre år i rad. Bakom den svaga ekonomiska utvecklingen ligger inte bara konjunkturfaktorer utan också strukturförändringen inom industrin och hela ekonomin, vilket har försämrat även de ekonomiska tillväxtfaktorerna på längre sikt. I år och de följande två åren förväntas den ekonomiska tillväxten hålla sig kring 1 % och tack vare konkurrenskraftsavtalet öka till något över 1 % på medellång sikt. Historiskt sett är den förväntade tillväxten på medellång sikt dock långsam.

De ekonomiska utsikterna på medellång sikt kan granskas genom den potentiella produktionen, som är tänkt att bestämma de ekonomiska tillväxtförutsättningarna på medellång sikt. För att uppskatta den potentiella produktionen använder Finansministeriets ekonomiska avdelning den produktionsfunktionsmetod som EU-kommissionen och medlemsländerna utvecklat tillsammans, där den potentiella produktionstillväxten indelas i uppskattningar av den potentiella arbetsinsatsen, kapitalets och den totala faktorproduktivitetens utveckling. Den potentiella produktionen är en icke skönjbar variabel och det är utmanande att bedöma den speciellt under en kraftig konjunkturcykel samt när produktionsstrukturen förändras snabbt.

Arbetsinsatsens kontribution till den potentiella produktionstillväxten är lätt positiv på medellång sikt. När befolkningen i arbetsför ålder krymper minskar arbetsinsatsen under de närmaste åren, men arbetskraftsandelarna beräknas stiga något framför allt i de äldre åldersgrupperna. En annan faktor som bestämmer arbetsinsatsens tillväxt är den strukturella arbetslöshetsgraden. Den är den arbetslöshetsnivå under vilken det börjar bildas ett lönetryck på arbetsmarknaden. I praktiken betyder detta att arbetslösheten ligger ovanför sin strukturella nivå när de reala arbetskostnaderna per enhet sjunker, det vill säga lönerna stiger långsammare än produktiviteten och inflationen tillsammans. Använder man EU:s gemensamma metod har den strukturella arbetslöshetsgraden i Finland estimerats sjunka till drygt 7 % tack vare konkurrenskraftsavtalet. I prognosen på medellång sikt beräknas arbetslösheten närma sig denna nivå när produktionsgapet stängs.

Den totala faktorproduktivitetens tillväxt har varit en viktig källa till ekonomisk tillväxt under de senaste årtiondena. De senaste åren har den totala faktorproduktiviteten utvecklats anspråkslöst. Orsaken till den svaga utvecklingen har varit konjunkturfaktorer, men också strukturella faktorer. Produktionen i branscher med hög produktivitet har krympt betydligt och hela den ekonomiska strukturen har blivit tjänstedominerad. Den totala faktorproduktionsens trendtillväxt har varit lätt negativ de senaste åren och på medellång sikt beräknas tillväxten vara nått och jämnt positiv, då vi i början av 2000-talet vände oss vid en tillväxt på över 2 %.

De ekonomiska produktionsförutsättningarna påverkas av inte bara arbetsinsatsen och den totala faktorproduktiviteten utan också av kapitalstocken. Investeringsgraden har flera år varit låg och detta har fördröjt kapitalstockens tillväxt och således försvagat ekonomins framtida tillväxtpotential. När investeringsgraden stiger under prognosperioden stärks dock den potentiella produktionen med något under ½ % per år genom att kapitalstocken växer.

Som helhet förutspås ekonomins tillväxtpotential stiga till drygt ½ % per år på medellång sikt.

Skillnaden mellan den iakttagna och den potentiella produktionen, det vill säga produktionsgapet, är negativt när den iakttagna produktionen ligger under den potentiella produktionen. Då finns det ledig kapacitet inom ekonomin och produktionen kan växa snabbare än den potentiella produktionen utan pristryck. År 2016 beräknas produktionsgapet vara cirka 2 % i förhållande till den potentiella produktionen. Under 2016–2020 beräknas ekonomin växa med en genomsnittlig årstakt på något över 1 %. Den enligt EU:s gemensamma metod uppskattade potentiella produktionsökningen i Finland är långsammare än så, i medeltal något över ½ % om året. När BNP växer snabbare än potentialen krymper produktionsgapet och med den uppskattade utvecklingen stängs det 2020. När produktionsgapet stängs närmar sig arbetslösheten sin strukturella nivå, arbetskraftsandelens ligger på sin trendnivå och den totala faktorproduktivitets tillväxt motsvarar trendtillväxten, eftersom den lediga produktionskapaciteten har tagits i användning.

Finlands offentliga finanser har uppvisat ett djupt underskott sedan 2009. Trots att den ekonomiska tillväxten tar fart och produktionsgapet stängs, räcker tillväxten inte till för att få bort underskottet i de offentliga finanserna. Samtidigt försämrar den åldrande befolkningen de offentliga finanserna. Inkomsterna inom den offentliga ekonomin räcker således inte längre till för att upprätthålla alla strukturer och uppgifter inom den offentliga sektorn som byggts upp så att de är beroende av en snabbare ekonomisk tillväxt. Dessutom beräknas konkurrenskraftsavtalet försämrat saldot i de offentliga finanserna (se närmare rutan på sidor 21–22).

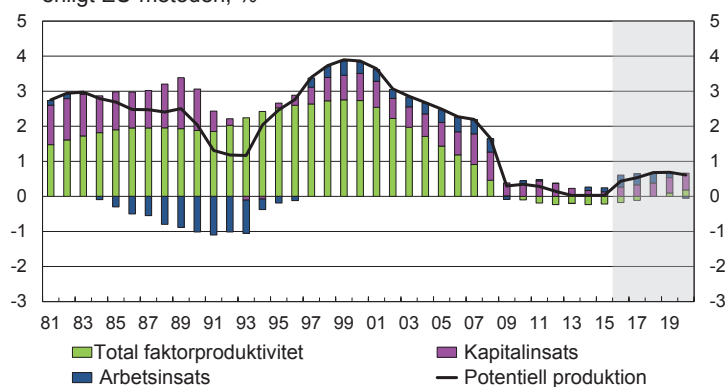
Den långsamt växande potentiella produktionen räcker inte till för att stabilisera de offentliga finanserna, eftersom den ekonomiska tillväxten och därigenom ökningen av beskattningsutfallet beräknas vara dämpade även de kommande åren. Trots anpassningsåtgärderna uppvisar de offentliga finanserna ett strukturellt underskott. Den offentliga skulden i relation till BNP överskred gränsen 60 % i fjol. Ökningen av skuldförhållandet i relation till BNP förutspås dock upphöra före utgången av årtiondet.

Tabell 2. Nyckeltal på medellång sikt

	2014	2015	2016**	2017**	2018**	2019**	2020**
BNP till marknadspris, volymförändring, %	-0,7	0,2	1,1	0,9	1,1	1,3	1,3
Konsumentprisindex, förändring, %	1,0	-0,2	0,4	1,1	1,3	1,6	1,8
Arbetslöshetsgrad, %	8,7	9,4	9,0	8,8	8,5	8,1	7,7
Sysselsättningsgrad, %	68,3	68,1	68,5	68,8	69,3	69,7	70,1
Den offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-3,2	-2,8	-2,4	-2,6	-2,0	-1,5	-1,2
Statsförvaltningen	-3,7	-3,0	-2,8	-2,8	-2,3	-2,0	-1,6
Localförvaltningen	-0,8	-0,6	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Socialskyddsfonderna	1,3	0,9	0,9	0,7	0,7	0,8	0,7
Den strukturella balans, i förhållande till BNP, %	-1,6	-1,2	-1,2	-1,6	-1,3	-1,1	-1,2
Den offentliga sektorns bruttoskuld, i förhållande till BNP, %	59,3	62,6	64,3	65,8	66,4	66,2	65,6
Statsskulden, i förhållande till BNP, %	46,3	47,7	49,7	51,2	52,1	52,4	52,2
Produktionsgap, % av potentiella produktionen ¹	-2,8	-2,6	-2,0	-1,7	-1,3	-0,7	0,0

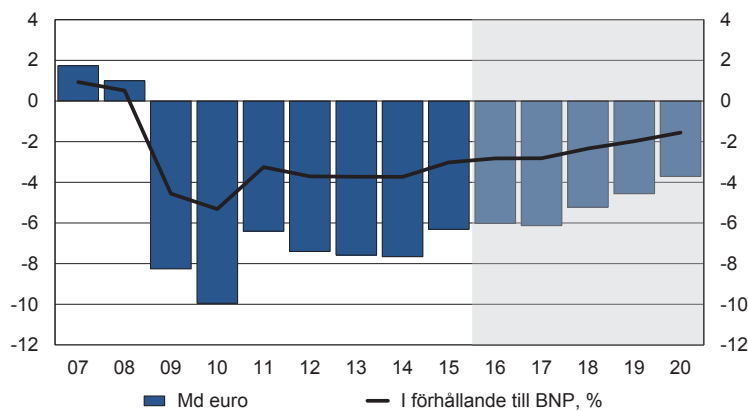
¹ Beräknad enligt EU:s gemensamma metod

Ökningen av den potentiella tillväxten och delfaktorer enligt EU-metoden, %

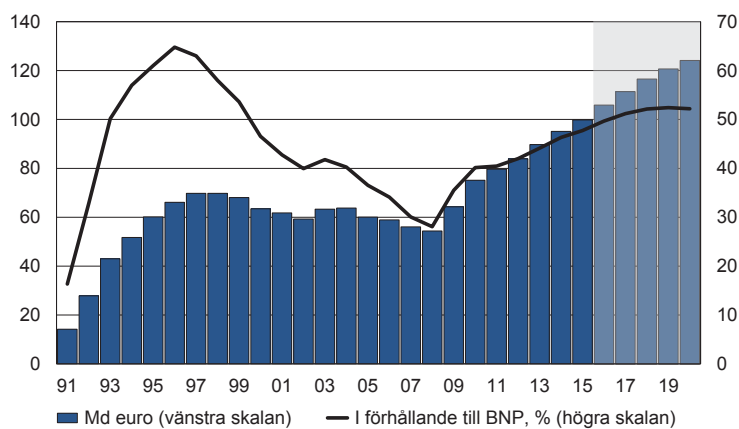
Källa: Statistikcentralen, FM

Statens finansiella sparande

Källa: Statistikcentralen, FM

Statsskulden

Källa: Statistikcentralen, FM

Hur beaktas konkurrenskraftsavtalet i prognosen?

Arbetsmarknadsorganisationerna undertecknade konkurrenskraftsavtalet den 14 juni 2016. Syftet med avtalet är att förbättra finländska företags priskonkurrensförmåga och därigenom öka exporten och sysselsättningen.

Avtalet förlänger arbetstiden per år med 24 timmar, skär ner semesterpenningarna inom den offentliga sektorn samt sänker arbetsgivarens socialskyddsavgifter och överför delvis betalningen av dem på löntagarna. Som en del av avtalet förlängs de gällande kollektivavtalen med ett år utan löneförhöjningar. Avtalet minskar arbetskostnaderna per producerad enhet med cirka 4 %. Dessutom stöder regeringen avtalet med skattelättnader.

Verkningar för sysselsättningen

Konkurrenskraftsavtalshelheten bedöms med beaktande av skattelättnaderna kunna öka sysselsättningen med cirka 40 000 personer på längre sikt. Avtalets sysselsättningseffekter är dock förenade med stor osäkerhet. Verkningarna är i hög grad beroende av hur arbetskraftskostnaderna i Finland utvecklas i förhållande till konkurrentländerna efter 2017, och å andra sidan av den mera allmänna internationella ekonomiska utvecklingen. De dämpade utsikterna för den internationella ekonomin och i synnerhet den svaga efterfrågan på investeringsvaror fördröjer de positiva effekterna på kort sikt. Sålunda är det osannolikt att alla positiva effekter utfaller lika snabbt som arbetskraftskostnaderna sjunker.

I FM:s ekonomiska avdelningens föreliggande prognos antas att sänkningen av arbetskraftskostnaderna inte ökar sysselsättningen 2017. År 2018 börjar avtalets gynnsamma inverkan på efterfrågan på arbetskraft synas, sysselsättningen börjar öka snabbare och detta fortsätter även 2019–2020. I prognosen ökar sysselsättningen med sammanlagt 46 000 personer 2017–2020. Konkurrenskraftsavtalet bidrar till den positiva sysselsättningsutvecklingen. Tack vare avtalet är dock en positivare sysselsättningsutveckling än den prognostiserade möjlig.

Verkningar för de offentliga finanserna

Konkurrenskraftsavtalet innehåller element som både stärker och försvagar de offentliga finanserna. Om avtalet ökar sysselsättningen på förväntat sätt och statens och kommunerna fullt ut lyckas utnyttja den sparpotential som förlängningen av arbetstiden skapar, kan avtalshelhetens inverkan på de offentliga finanserna vara neutral på längre sikt.

Konkurrenskraftsavtalet och de skattesänkningar som hänför sig till det försämrar saldot i de offentliga finanserna med något över en miljard euro 2017–2019 och med drygt 800 miljoner euro från 2020 och framåt utan de positiva effekter som den ökade sysselsättningen genererar. En ökning av sysselsättningen med 40 000 personer skulle stärka saldot i de offentliga finanserna med cirka 850 miljoner euro på längre sikt.

Konkurrenskraftsavtalet minskar inkomsterna inom de offentliga finanserna på kort sikt. Avtalet skär ner de sammanlagda socialförsäkringsavgifter som arbetsgivarna och löntagarna betalar och lättar upp den direkta beskattningen. På kort sikt fördröjer avtalet dessutom tillväxten av lönesumman och de skatter och avgifter som tas ut på den. Den förändrade inkomstfördelningen till företagets fördel ökar också de skatter som företagen betalar på sina vinster.

Å andra sidan minskar avtalet också omkostnaderna inom de offentliga finanserna, då den offentliga arbetsgivarens bikostnader minskar och semesterpenningarna inom den offentliga sektorn skärs ner och lönerna inte höjs. Avtalet minskar också den offentliga sektorns arbetskraftsbehov på längre sikt.

Bedömningen av konkurrenskraftsavtalets verkningar för saldot i de offentliga finanserna har samlats i bifogade tabell.

Konkurrenskraftsavtalets årliga nettoinverkan på de offentliga finanserna enligt åtgärd, mn euro.

Åtgärd	2017	2018	2019	2020	Längre sikt
Förlängning av årsarbetstiden med 24 timmar	50	100	120	140	140
Nedskärning av den offentliga sektorns semesterpenningar med 30 %	150	150	150	0	0
Sänkning av alla arbetsgivares sjukförsäkringsavgift	-470	-500	-530	-300	-300
Delvis överföring av arbetspensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna från arbetsgivarna på löntagarna	10	20	30	40	40
Inverkan av den interna överföringen av löntagarnas sjukförsäkringsavgifter via beskattningen	-400	-320	-290	-150	-150
Aktiva skattesänkningar 2017	-540	-550	-560	-570	-570
Sammanlagd inverkan	-1200	-1100	-1080	-840	-840
Verknningar via ökad ekonomisk aktivitet*					850
Sammanlagd inverkan på längre sikt					10

* Det går inte att tillförlitligt uppskatta den exakta tidpunkten för verkningarna

Förlängningen av arbetstiden per år med 24 timmar påverkar inte de offentliga finanserna direkt. Förlängningen av arbetstiden minskar dock arbetskraftsbehovet och skapar som möjlighet till en nettobesparing på cirka 140 miljoner euro inom de offentliga finanserna. För att åstadkomma besparingen förutsätts att man särskilt beslutar att utnyttja denna möjlighet inom staten och kommunerna. I statens och lokalförvaltningens prognos har den kalkylerade besparingen av förlängningen av arbetstiden antagits utfalla så småningom fram till 2020, dock med beaktande av att förlängningen av årsarbetstiden inte medför någon besparing inom undervisningssektorn.

Avtalet sänker arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift med ungefär 1 procentenhet åren 2017–2019. Sänkningen försämrar de offentliga finanserna med cirka 500 miljoner euro per år. Från och med 2020 är avgiftssänkningen cirka 0,6 procentenheter och den försämrade inverkan på de offentliga finanserna minskar till cirka 300 miljoner euro. Åren 2017–2019 finansieras en del av åtgärderna genom att semesterpenningarna inom den offentliga sektorn tillfälligt skärs ner med 30 %.

Att betalningen av arbetspensions- och arbetslöshetsförsäkringsavgifterna delvis överförs från arbetsgivarna på löntagarna lättar upp företagets och skärper löntagarnas beskattning med drygt 300 miljoner euro 2017 och inverkan växer till cirka 1,1 miljard euro fram till 2020. Åtgärden har dock ingen väsentlig inverkan på saldot i de offentliga finanserna.

De interna överföringarna till löntagarnas sjukförsäkringsavgifter som överenskommit i avtalet av tekniska orsaker lättar upp löntagarnas beskattning med i medeltal drygt 300 miljoner euro åren 2017–2019, men inverkan halveras från och med 2020. Dessutom stöder regeringen avtalet genom att lätta upp löntagarnas och pensionärernas beskattning med sammanlagt drygt 500 miljoner euro 2017.

Den finanspolitiska linjen

Statsminister Sipiläs regering har satt som mål att den offentliga ekonomins skuldsättning i relation till BNP bryts före valperiodens utgång och att mera skuld inte ska tas efter 2021. Vid sidan av och för att konkretisera skuldmålet har regeringen satt mål för saldoto i de offentliga finanserna som gäller och ena sidan statens, lokalförvaltningens och socialskyddsfondernas saldo under regeringsperioden och å andra sidan det sammanlagda medelfristiga strukturella saldoto i de offentliga finanserna. Om målen nås borde saldoto i de offentliga finanserna nästan komma i balans under regeringsperioden.

De finanspolitiska målen är mellanetapper på vägen mot hållbara offentliga finanser. För att nå målen krävs omedelbara besparingar, att den offentliga förvaltningen och tjänsteproduktionen effektiviseras samt åtgärder som stärker förutsättningarna för ekonomisk tillväxt.

Utöver de finanspolitiska målen har regeringen satt som mål att sysselsättningsgraden stiger till 72 % och antalet sysselsatta ökar med 110 000 personer under regeringsperioden. Åtgärderna för att förbättra sysselsättningen och minska arbetslösheten främjar tillväxt och stärker de offentliga finanserna.

Enligt prognosen baserar sig den gryende återhämtningen på den inhemska efterfrågan. Exportutsikterna stärks inte. Konkurrenskraftsavtalet stöder exporten, men det räcker inte ensamt till att vända exporten uppåt. Strukturförändringen inom industrin, den utdragna arbetslösheten som blivit strukturell samt befolkningens förändrade åldersstruktur har dessutom försämrat förutsättningarna för ekonomisk tillväxt. Vi måste förbereda oss på att den ekonomiska tillväxten i Finland inte kommer att nå samma nivå som åren och årtiondena före finanskrisen på nytt.

När den ekonomiska lågkonjunkturen ger vika förbättras saldoto i de offentliga finanserna så småningom. Även regeringens åtgärder för att stabilisera de offentliga finanserna förbättrar saldoto. Ändå hotar saldoto i de offentliga finanserna att låsas i strukturell obalans. Den ekonomiska tillväxt som kan skönjas räcker inte till för att på lång sikt finansiera de offentliga finansernas nuvarande strukturer och de förmåner och offentliga tjänster som lagstiftningen garanterar medborgarna.

Den stora bilden av ekonomin har förblivit oförändrad. Därför är det inte ändamålsenligt och finns det inga skäl att pruta på skalan, innehållet eller verkställandet av regeringsprogrammets åtgärdshelhet för att stärka de offentliga finanserna.

De nödvändiga besparingarna enligt regeringsprogrammet har skrivits in i ramarna för statsfinanserna och de är med i statsbudgeten. I och med besparingarna har man fått ihop cirka 4 miljarder euro av åtgärdshelheten på 10 miljarder euro. Resterande 6 miljarder är beroende av struktureller reformer som stärker de offentliga finanserna och förbättrar sysselsättningen.

Beredningen av social- och hälsovårdsreformen framskrider planenligt. Den samt andra åtgärder för att revidera den offentliga förvaltningen kan, om de lyckas, stärka de offentliga finanserna med 4 miljarder euro, men först på lång sikt.

Återhållsamma löneuppgörelser, konkurrenskraftsavtalet och skattelättnaderna i anslutning till det stöder sysselsättning och ekonomisk tillväxt. Staten stöder tillväxten med investeringar och borgensförbindelser. De offentliga investeringarna ligger på hög nivå och den offentliga sektorns borgensförbindelser har ökat mycket snabbt de senaste åren. Det ser ändå ut som att utan tilläggsåtgärder kommer de mål som satts för sysselsättningsgraden och antalet sysselsatta inte att nås och saldot i de offentliga finanserna förbättras inte heller på eftersträvat sätt.

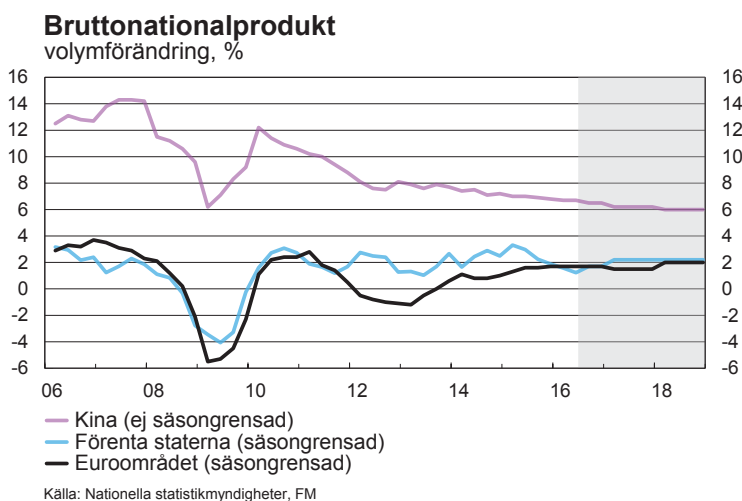
En hög sysselsättning och produktivitet är väsentliga för ekonomisk tillväxt och sunda offentliga finanser. Många internationella organisationer (bl.a. IMF och OECD) betonar vikten av att de ekonomiska strukturerna reformeras för att få i gång ny tillväxt. Under förhandlingarna om budgeten för 2017 beslöt regeringen om nya åtgärder för att stöda sysselsättning och tillväxt. Även efter dessa reformer kvarstår det hinder och friktionsfaktorer på vägen mot ökad sysselsättning och produktivitet, som måste undanröjas. Endast på detta sätt kan framtidsutsikterna förbättras och spelrum åstadkommas i de offentliga finanserna även på kort sikt.

1 Ekonomiska utsikter

1.1 Den internationella ekonomin

Den globala återhämtningen förblir svag

Världens köpkraftskorrigerade BNP-tillväxt stannar på 3,1 % 2016 och tilltar endast något 2017 och 2018. Tillväxten är den långsammaste sedan finanskrisen och under det långfristiga medeltalet. Tillväxten har avtagit klart i många tillväxtekonomier och återhämtningen i industriländerna är fortfarande anspråkslös på grund av långsam löneutveckling och svag konsumtionsefterfrågan och ringa investeringar till följd därav.

Den svaga efterfrågeökningen syns som långsam tillväxt i världshandeln, låga priser på nyttigheter och en inflation som ligger under målet i de flesta stora ekonomier. De privata investeringarna i industriländerna ligger i stor utsträckning under den långfristiga trenden, vilket tyder på att företagen tror att efterfrågeökningen också förblir dämpad. Även de sänkta exportpriserna avspeglar den svaga efterfrågan. I många industriländer minskar arbetslösheten endast långsamt.

Produktivitetsökningen har redan länge varit långsamt. Enligt OECD fortsätter dock produktivitetsökningen i tidigare takt i de effektivaste företagen, men i andra företag har den avtagit avsevärt. I synnerhet på den åldrande arbetsmarknaden i Europa kommer produktivitets tillväxtbetydelse att accentueras.

Storbritanniens ekonomiska utsikter överskuggas av den osäkerhet som utträdet ur EU gett upphov till och som gör att företagen skjuter fram sina investeringar och hushållen drar ner sin konsumtion. Tillväxten i Storbritannien avtar kännbart 2016 – 2018 och ekonomin kan också tillfälligt gå in i en recession. Tillväxten blir långsammare än förutspått även på längre sikt, vilket krymper investeringarna ytterligare.

Euroområdet har hållits på ett långsamt tillväxtspår, delvis tack vare sänkta importpriser och sämre eurokurs. Dessa gynnsamma faktorerers inverkan försvinner så småningom. Kreditutbudet och de finansiella förhållandena överlag har förbättrats och även finans- och penningpolitiken är stimulerande. Ovannämnda faktorer förbättrar i synnerhet den privata konsumtionsefterfrågan och även investeringarna återhämtar sig långsamt.

Storbritanniens framtida utträde ur EU inger oro även i euroområdet, vilket kan försämra investeringarna och tillväxten i någon mån. Bland annat i Spanien och Irland har de strukturreformer som vidtagits tidigare främjat återgången till en relativt stark tillväxt. Tillväxten i euroområdet bromsas att den fortsatt höga arbetslösheten. Tillväxten i Sverige avtar, men tillväxten och sysselsättningen förblir starka.

Den bredbasiga men relativt långsamma återhämtningen fortsätter i Förenta staterna. Tillväxten stöds av hushållens stärkta balansräkningar, den gynnsamma utvecklingen på arbetsmarknaden och den lättare finanspolitiken. Både de nominella och de reala lönerna har fortsatt att stiga relativt starkt. Konsumenterna har återfått förtroendet, men förväntningarna har försämrats något. Investeringarna kommer att öka i tämligen god takt.

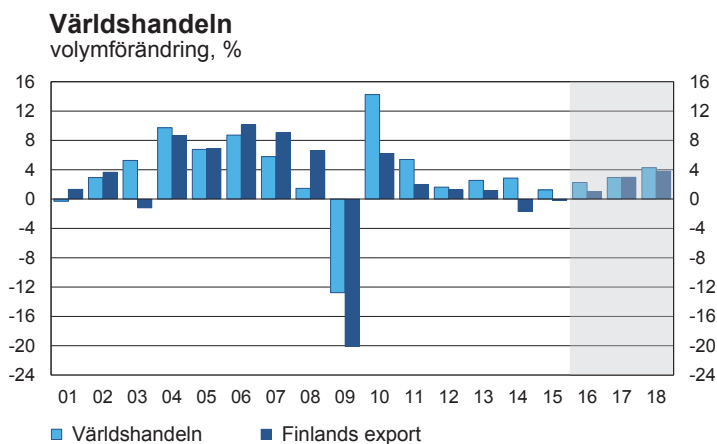
Den ryska ekonomin stöder sig fortfarande på export av olja och gas. Landet har inte förmått förnya sig eller använda råvaruinkomsterna för att göra produktionen mångsidigare och utöka mervärdet. Tillväxtpotentialen dämpas av uteblivna investeringar och svaga ekonomiska strukturer, som att den offentliga makten blandar sig i den privata sektorns investerings- och produktionsbeslut. Efter den nuvarande recessionen kommer tillväxten i Ryssland att förbli mycket låg.

I Kina har tillväxttakten inom industrin, byggandet och utrikeshandeln redan avtagit avsevärt och dessa trender kommer att fortsätta. Ekonomin övergår från att ha varit export- och investeringsbaserad till en modell som stöder sig på inhemsk konsumtion och tjänster. Motsvarande ändring har tidigare inneburit en mycket klar tillväxtinbromsning. Om landets politik lyckas avtar tillväxten kontrollerat. Å andra sidan stöder Kina fortfarande de gamla strukturerna, vilket fördröjer förändringen.

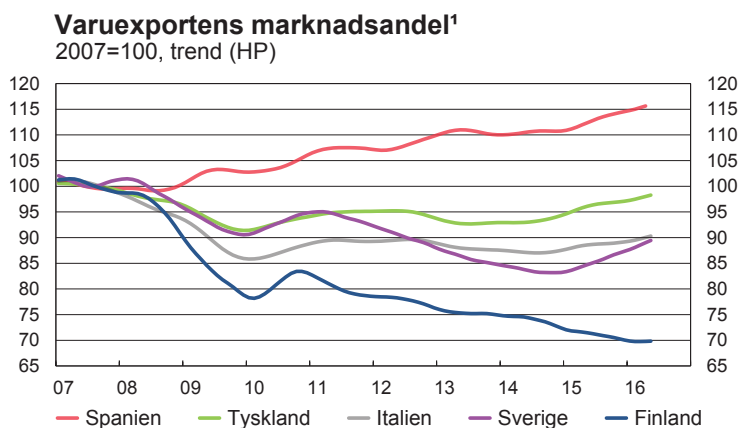
Världshandeln växer synnerligen anspråkslöst

Handelns svaga tillväxt avspeglar den avtagande tillväxten inom Kinas industriproduktion och industriländernas ringa investeringar. Importökningen kommer att förbli anspråkslös, i synnerhet i tillväxtekonomierna.

På 1990-talet och under 2000-talets första år mer än fördubblades varuhandeln i förhållande till industriproduktionen, men nu växer den rentav långsammare än produktionen. En så här långsam tillväxt inom handeln har tidigare hänfört sig endast till recessioner. Importelasticiteten med avseende på produktionen sviktade redan före finanskrisen i industriländerna, men har sedermera delvis återställts. Däremot tycks tillväxtekonomiernas importintensitet har vänt permanent, vilket gör att handeln växer anspråkslöst.

Källa: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Statistikcentralen, FM

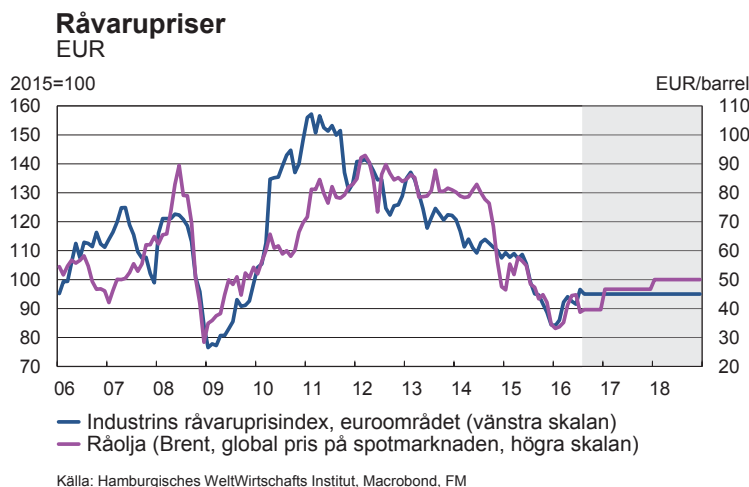
¹ Ökningen av varuexporten jämfört med tillväxten inom världshandeln

Källa: Macrobond, FM

Finlands marknadsandel inom världshandeln har krympt ytterligare, men nedgången håller på att avta. Världshandeln medför inte att någon stark efterfrågan riktas mot Finland.

Inflationen förblir svag

Priset på råolja har hållit sig relativt lågt, framför allt på grund av de försämrade utsikterna i tillväxtekonomierna samt Förenta staternas och OPEC:s envist höga utbud. Eftersom energi är en mellanprodukt i alla produkter och tjänster når prischocken på olja priserna genom ekonomin.

Även priserna på industriråvaror har sjunkit snabbt när efterfrågeökningen har varit långsammare än väntat och utbudet fortfarande är stort. Priserna på råvaror har uppenbarligen nått sin bottennivå. Dessutom har producentpriserna fortsatt att sjunka i Kina till följd av överkapacitet. Tillsammans har dessa faktorer fått exportpriserna i världen att sjunka.

Inflationsförväntningarna är ytterst låga och de har fortsatt att sjunka. Inflationsmålen kommer inte att nås ens med hjälp av centralbankernas exceptionella penningpolitik. Något hot om en egentlig deflationsspiral finns dock inte i sikte.

Räntorna förblir ytterst låga

Bakgrunden till de låga räntorna utgörs av ringa investeringar och att man söker sig till säkra placeringsobjekt, vilket har lett till att risktillägget för långa räntor har sjunkit. Räntorna har långsamt börjat normalisera sig i Förenta staterna, men räntorna förblir låga under hela prognosperioden. Även i euroområdet stannar räntorna för lång tid på en klart lägre nivå än vad vi vände oss vid före krisen.

Riskerna fortfarande koncentrerade till den negativa sidan

I Kina har i synnerhet den privata sektorn fortsatt att skuldsätta sig i snabb takt. Det är inte klart hur väl Kina lyckas revidera sin ekonomiska modell utan att tillväxten avtar kännbart. Stödet till de gamla strukturerna kan dock utsätta ekonomin för en hastigare inbromsning än väntat.

Resultatet av den brittiska folkomröstningen till förmån för ett utträde ur EU har redan påverkat marknaden, men utträdesprocessen kan ha större negativa effekter än vad som förutspåts inte bara för Storbritannien utan även globalt. Även i euroområdet är riskerna fortfarande koncentrerade till den negativa sidan. Det kan vara svårare än vad som förutspåts för ekonomierna att återhämta sig, eftersom de gynnsamma förhållandenas inverkan falnar. Euroområdets förmåga att stå emot negativa chocker förblir svag.

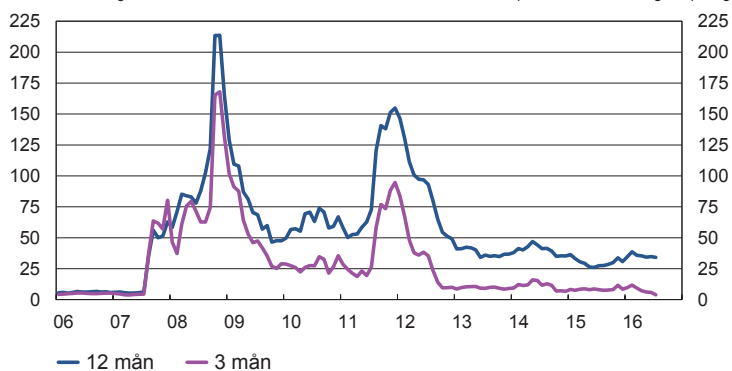

Det ekonomiska läget i Ryssland förblir besvärligt och anpassningen till den kommande perioden av långsam tillväxt kan leda till politiska och ekonomiska problem.

De mycket låga räntorna i industriländerna samt det ökade sökandet efter avkastning har styrt investeringsflödena till bland annat bostads- och aktiemarknaden, vilket har kunnat leda till övervärderad prissättning. Exempelvis i Sverige har bostadspriserna stigit mycket snabbt. När den exceptionella penningpolitiken så småningom upphör, räntorna börjar stiga samt den amerikanska dollarn stärks kan det leda till starka reaktioner på finansmarknaden. Framför i allt många tillväxtekonomier kan vi få se mera kraftiga kapitalrörelser.

Riskerna inom banksystemet

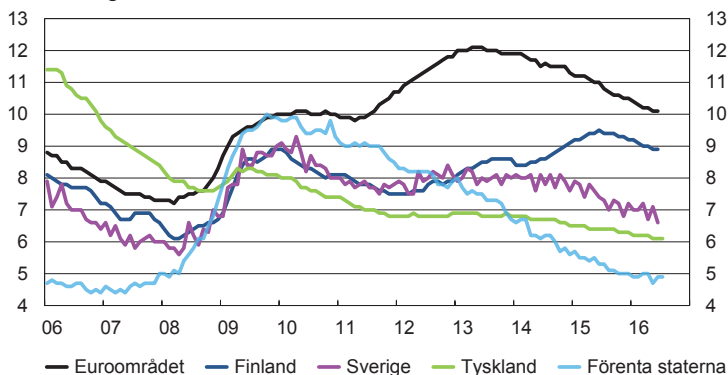
avkastningsskillnaden mellan Euribor med säkerhet och Eonia-kreditswapavtal utan säkerhet, grundpoäng

Källa: Macrobond

Arbetslöshetsgrad

säsongsrensad, %

Källa: Macrobond, nationella statistikmyndigheter

Tabell 3. Bruttonationalprodukten

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	procentuell volymförändring					
Världen (PPP)	3,2	3,2	3,0	3,1	3,4	3,9
Euroområdet	-0,5	1,0	1,8	1,7	1,5	2,0
EU	1,0	1,4	1,6	1,7	1,5	2,0
Tyskland	0,4	1,6	1,5	1,7	1,5	1,5
Frankrike	0,7	0,2	1,2	1,2	1,2	1,5
Sverige	1,6	2,0	3,9	3,2	2,7	2,5
Storbritannien	1,7	3,0	2,3	1,7	1,0	1,5
Förenta staterna	1,5	2,4	2,4	1,7	2,2	2,2
Japan	1,6	-0,1	0,6	0,5	0,5	0,7
Kina	7,8	7,3	6,9	6,5	6,2	6,0
Ryssland	1,2	0,6	-3,7	-2,0	0,0	1,0

Källa: Eurostat, nationella statistikmyndigheter, IMF, FM

Tabell 4. Utgångsantaganden

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
Världshandels tillväxt, %	2,6	3,3	2,4	2,0	3,2	4,0
EUR/USD	1,33	1,33	1,11	1,11	1,05	1,02
Industrins råvarupriser, EO, € (2015=100)	91,0	90,0	100,0	95,0	95,0	95,0
Råolja (Brent), €/barrel	82,0	74,5	47,8	39,6	46,7	50,0
3 mån. Euribor, %	0,2	0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,1
Statens obligationer (10 år), %	1,9	1,4	0,7	0,3	0,4	1,0
Exportens marknadsandel (2000=100) ¹	84,5	80,8	79,4	78,6	78,5	78,3
Importpriser, %	-1,7	-1,6	-4,0	-2,0	1,3	1,4

¹ Ökningen av exporten jämfört med tillväxten inom världshandeln

Källa: Nationella statistikmyndigheter, CPB, HWWI, Reuters, FM

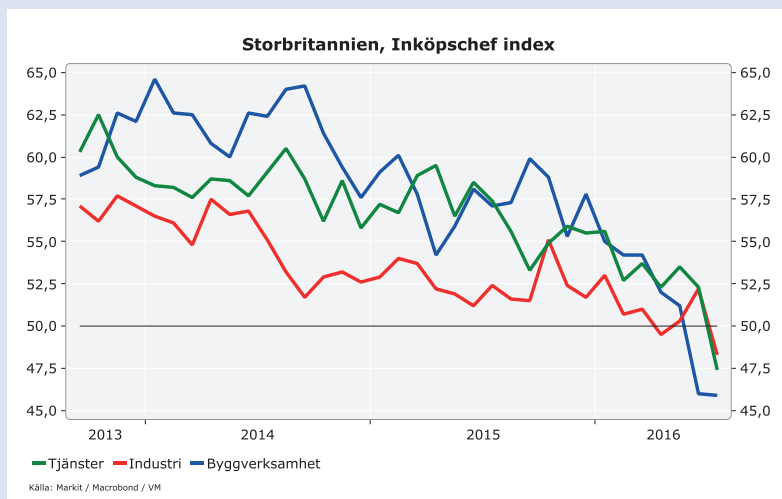
Brexit

I den rådgivande folkomröstningen i Storbritannien vann den sida som understödde ett utträde ur EU med siffrorna 51,9 % – 48,1 %. I början av 2017 förväntas Storbritannien anmäla sin avsikt att utträda ur Europeiska unionen till Europeiska rådet enligt artikel 50 i fördraget. Då börjar den tidsfrist på två år som reserverats för förhandlingarna om utträde, varefter fördragen och EU-lagstiftningen inte längre tillämpas på Storbritannien, om man inte kommer överens om något annat under förhandlingarna eller enhälligt förlänger tidsfristen.

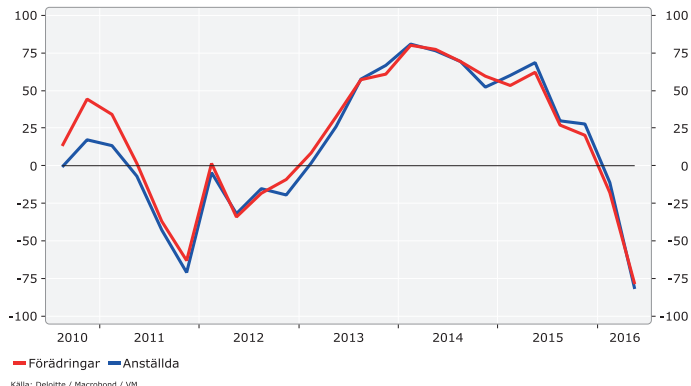
Efter förhandlingarna om utträde gäller den viktigaste ekonomiska frågan på vilka villkor Storbritannien även efter utträdet kan få tillträde till EU:s inre marknad. Förhandlingarna om utträde förs utifrån riktlinjer som Europeiska rådet enhälligt godkänt. Medlemsstaterna kan inte själva ta initiativ; det är till exempel inte möjligt att självständigt ordna handelsrelationerna med Storbritannien. Avtalet om utträde är ett avtal mellan unionen och den medlemsstat som utträder, vilket ingås av rådet med kvalificerad majoritet, efter Europaparlamentets godkännande.

Storbritanniens utträde ur EU kommer att ha otaliga ekonomiska effekter, av vilka en del redan kan skönjas i till exempel valutakurserna, inköpschefsindex och indikatorerna som möter osäkerhet (figurerna 1-4). Valutakursen försämrades med cirka 10 % efter omröstningen, och förändringen verkar vara permanent. Detta försämrar britternas levnadsstandard redan nu. Även de långa räntorna sjönk, vilket tyder på förväntningar på lägre framtida aktivitet. Långfristiga effekter uppkommer åtminstone via förändringar i EU:s medlemsavgift, tullar och andra handelshinder, regleringen, internationella kapitalrörelser och migrationen samt via anpassningskostnaderna och förtroendechocken.

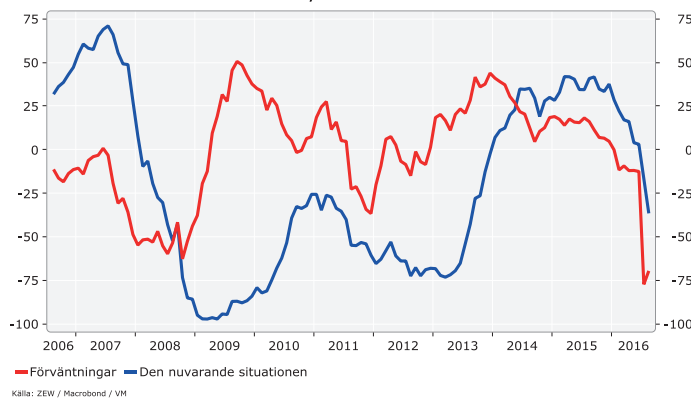
De flesta analyser utmynnar i att den ekonomiska effekten av Brexit är negativ. Bedömningarna av den långfristiga inverkan på BNP-nivån varierar mellan 1,8 och 7,9 % av BNP (Ebell och Warren, 2016). Effektens storlek påverkas i hög grad av hur Storbritannien ordnar sina handelsförbindelser. Bedömningarna är förenade med stor osäkerhet eftersom det ännu inte är klart hur varors, tjänsters, människors och kapitals rörlighet kommer att begränsas, och eftersom det är besvärligt att bedöma de dynamiska effekternas storlek.

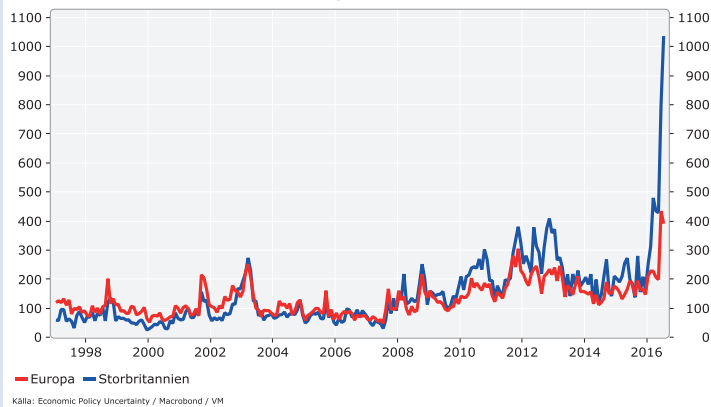
Storbritannien, företagens förväntade förändringen under de närmaste 12 m.

Storbritannien, ekonomiska utsikterna

Ekonomisk politik osäkerhet

Konsekvenserna för andra länder är också i huvudsak negativa, men små med undantag för Irland (Dhingra m.fl., 2016b).

Tillväxten i Storbritannien är beroende av de politiska val som träffas i fortsättningen. Även om Brexit i första hand inverkar på BNP-nivån, kan det också påverka tillväxten, om förändringarna leder till att produktivitet utvecklingen avtar till exempel i form av långsammare diffusion av innovationer, tekniker och bättre ledningsmetoder.

Hur kan man studera effekterna av det framtida utträdet?

De potentiella effekterna av Brexit kan studeras med flera olika modeller, av vilka de viktigaste baserar sig på estimering av en strukturell modell eller en inskränkt form av en totalekonomisk modell. Enligt den strukturella metoden granskas den ekonomiska aktiviteten i Storbritannien med hjälp av en modell med flera ekvationer, där man kan granska varje modellerat segments aktivitet i detalj, men samtidigt på ett med tanke på totalekonomin konsekvent sätt. På så vis kan varje enskild påverkningskanals betydelse granskas relativt tillförlitligt.

I metoden med inskränkt form använder man åter en modell som förklarar till exempel BNP och sysselsättningen med EU-medlemskapet och otaliga andra faktorer. Sättet kompletterar den strukturella modellen, eftersom modellen implicit beaktar (nästan) alla effekter av EU-medlemskapet. Tillvägagångssättets svaghet är att modellerna inte berättar något om påverkningskanalerna och inte klart kan specificera hur stora effekterna de olika faktorerna har. Många effekter av utträdet ur EU kan förstärka eller upphäva varandra eller skapa så kallade dynamiska effekter. Då kan den strukturella modellen över- eller underestimera den totala effekten, och modellen med inskränkt form kan eventuellt mäta den bättre.

Enligt det tredje potentiella granskningssättet estimerar man särskilt vilka effekter varje enskild faktor som hänför sig till EU-medlemskapet har vid partiell balans. Granskningssättet garanterar inte att den totalekonomiska bedömningen är konsekvent, eftersom analyserna i princip saknar växelverkan och dylik påverkan mellan olika sektorer eller faktorer.

En väsentlig del av effektanalysen består i att göra upp ett så kallat kontrafaktiskt utvecklingsspår. En kontrafaktisk analys beskriver ett hypotetiskt världsläge, där Storbritannien inte är medlem i EU. I analyserna jämförs verkligheten och en kontrafaktisk utveckling, och skillnaden mellan scenarierna berättar om nettoeffekten av EU-medlemskapet. Utmaningen med analyserna är naturligtvis att ge en trovärdig beskrivning av Storbritanniens nya internationella ställning.

Exempelvis Campos m.fl. (2014) använder en så kallad syntetisk kontrafaktisk metod för att granska den totala inverkan av EU-medlemskapet med hjälp av modellen med inskränkt form. Enligt metoden estimerar man EU-medlemskapets inverkan genom att jämföra landet BNP-utveckling per person i förhållande till ett syntetiskt jämförelseland. Jämförelselandet har utarbetats så att det vägda medeltalet för länderna i jämförelsegruppen utvecklas så långt som möjligt på samma sätt som i det aktuella landet före EU-medlemskapet. I den studie som det hänvisas till ovan blev resultatet att inverkan av EU-integrationen på lång sikt har varit i medeltal 12 % av BNP per person. En kontrafaktisk analys kan ofta göras mera rätlinjig än så.

Statiska effekter

En tydlig del av effekten hänför sig till Storbritanniens medlemsavgift till EU, som är cirka 8,5 miljarder £ netto per år. Efter utträdet är avgiften mindre eller noll och landet sparar cirka 0,45 % av sin BNP per år. Om relationerna mellan Storbritannien och EU följer den så kallade norska modellen blir besparingen mindre.

En annan tydlig del av effekten är tullarna och tarifferna, som inte existerar på EU:s inre marknad. Storbritannien använder de tullar som EU förhandlat fram i sin handel med tredje länder. Efter utträdet är man tvungen att omorganisera sina handelsrelationer. De kommer inte nödvän-

digttvis att vara lika gynnsamma som när man var en del av EU. Handelsöverläggningarna blir inte heller snabbt klara. Även om Storbritannien i det långa loppet lyckas ordna lika goda eller rentav bättre handelsvillkor med tredjeländer, kommer övergångstiden med sämre villkor att vara lång.

Den tredje tydliga delen är så kallade andra handelshinder, som är en skräpklass för alla andra faktorer som begränsar handeln eller skapar kostnader. Sådana uppkommer genom bland annat tullklareringar och dumpningsregler samt över huvud av skillnader i reglering och nationella standarder. Den inre marknadens kanske viktigaste uppgift är att undanröja dessa andra handelshinder och skapa en större "hemmamarknad", så härigenom uppstår kostnader i anslutning till utträdet.

I en kontrafaktisk analys måste man komma med antaganden om vilket förhandlingsresultat blir för handelns del, vilket i sin tur bestämmer hur stora skillnaderna mellan scenarierna är. Exempelvis Dhinga m.fl. (2016a) upptäckte att tullarnas inverkan i vilket fall som helst är liten, men de andra handelshindren leder till att BNP sjunker med 1,3 %, om det kontrafaktiska antagandet är medlemskap i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Om Storbritannien stannar för alternativet med WTO-regler, är effekten 2,6 %. Ottaviano m.fl. (2014) estimerar att i ett optimalt scenario sänker den minskade handeln BNP med 1,13 % och i ett pessimistiskt med 3,09 %. Open Europe (2015a) kommer på motsvarande sätt fram till BNP-effekter på 0,1 och 2,2 %. Dessa kostnader är större än fördelen av lägre medlemsavgifter.

Dynamiska effekter

Den internationella handeln orsakar också indirekta dynamiska effekter. Då importen minskar, krymper utbudet av olika varor och tjänster i landet, möjligheterna till specialisering minskar, skalfördelarna är mindre, konkurrenstrycket är svagare och ineffektiva företags möjlighet att hållas på marknaden förbättras. Om EU:s och Storbritanniens ekonomier differentieras leder det också till växande skillnader i regelverk, som i sin tur med tiden leder till andra handelshinder. Storbritannien skulle inte heller vara lika bra med i fördjupningen av den interna marknaden i framtiden. Exempelvis Sampson (2016) estimerade att de dynamiska effekterna skulle trefaldiga ovannämnda statiska kostnader för att handeln minskar. Dhinga m.fl. (2016a) estimerade att utträdet ur EU och ett EFTA-medlemskap skulle försämra BNP med sammanlagt 6,3 – 9,5 %.

En viktig men mindre uppenbar del av den kontrafaktiska analysen är de direkta utländska investeringarna (Foreign Direct Investments, FDI). FDI ökar produktiviteten och tillväxten, i huvudsak eftersom FDI-investerarna är företag som är effektivare än genomsnittet och för med sig ny teknik, innovationer och bättre ledarskap (Bloom m.fl., 2012). Haskel m.fl. (2007) upptäckte att FDI:s spiller över även till företag med inhemska ägare. Storbritannien är EU:s största mottagare av FDI, och en del av dessa riktas till Storbritannien uppenbarligen just på grund av EU-medlemskapet. Efter utträdet riktas en del av FDI till andra ställen, och detta har åtminstone tillfälliga negativa produktivets- och tillväxteffekter.

Pain och Young (2004) estimerade att EU-medlemskapet har ökat FDI med 10 %, och att deras inverkan på produktiviteten är större än inhemska investeringars. Open Europe (2015a) anser att inverkan är mycket mindre. Detta beror på att man i analysen inte granskar tillträde till EU:s inre marknad som en dragningskraft för FDI. Bruno m.fl. (2016) estimerade att inverkan av Storbritanniens EU-medlemskap på de direkta investeringarna är i medeltal 22 %.

Andra påverkningsskanaler

Open Europe (2015b) bedömer att de 100 värsta EU-reglerna orsakar de brittiska företagen merkostnader på över 33 miljarder £. Efter utträdet kan Storbritannien i princip lätta upp regleringsbördan. Enligt flera indikatorer har Storbritannien å andra sidan redan en av EU:s lättaste regleringsbördor. Att lätta upp regleringen är ett politiskt beslut, och det är inte klart att

Brexit leder till en sådan politisk atmosfär där företagsregleringen lättas upp. Dessutom kan tillträde till EU:s marknad i vilket fall som helst kräva att varor och tjänster motsvarar EU:s regler.

Regleringsbördans inverkan förstås tämligen bra på mikronivå, men regleringens totalekonomiska effekter är en knepigare fråga. Det går inte att göra en totalekonomisk bedömning genom att räkna samman effekterna av enskilda regler, eftersom man på detta sätt får endast en bedömning av regleringens bruttokostnader för företagen.

Efter utträdet kan Storbritannien också begränsa migrationen från EU-länderna mera än tidigare. Migranter från EU är emellertid mer sannolikt sysselsatta och skattebetalare samt bättre utbildade än den brittiska majoritetsbefolkningen, så det är klart att EU-migrationen är till nytta för landet. De flesta studier kommer fram till att nettomigrationen är nyttig, särskilt i fråga om de högtutbildade (bl.a. Ottaviano m.fl., 2016; Ortega och Peri, 2014). Exempelvis Felbermayr (2010) upptäckte att en ökning på 10 % av antalet migranter ökade BNP per person med 2,2 %. Boubtane m.fl. (2015) estimerade att en minskning på 50 % av nettomigrationen skulle dämpa produktivitetsoökningen i Storbritannien med 0,32 %.

En större "hemmamarknad" genom EU:s inre marknad ökar utbudets skal- och volymfördelar, förbättrar möjligheterna till specialisering och ökar konkurrenstrycket. Dessa fördelar går förlorade om tillträdet till den inre marknaden försvåras i och med utträdet. Nyttan uppstår i huvudsak via de dynamiska effekterna. Att analysera och mäta dem är komplext, så det är svårt att estimeras effekternas omfattning. Ilzkovitz m.fl. (2007) är ett av de färskaste exemplen på sådan analys.

Betydande effekter kan uppstå även via globala värdekedjor. De brittiska företagen är länkar i utbudskedjorna i Europa. Storbritanniens handel med EU är mera koncentrerad på mellanprodukter och gränsöverskridande värdekedjor än på handel på den övriga världen. OECD bedömer att 8 % av exportens värdeökning uppkommer genom handel med övriga EU, medan till exempel handeln med USA genererar 3 % av värdeökningen (OECD, 2015). Värdekedjorna kan dock ha stora effekter. Även om utträdet ur EU skulle ha endast relativt små verkningar för handeln eller förmågan att generera mervärde i Storbritannien, kan ändå en stor mängd produktion som hänfört sig till värdekedjan flyttas helt och hållet till områden som relativt sett blivit effektivare. Traditionella handelsmodeller kan alltså undervärdera effekterna av utträdet.

Effekter på kort sikt

Ovannämnda omständigheter leder till en strukturförändring i Storbritannien, som orsakar kostnader i anslutning till övergången och störningarna. Exempelvis Minford (2006) – som är nästan den enda som bedömer att Brexit vore ekonomiskt lönsamt – kommer fram till att industrin i princip lämnar Storbritannien. Överföringen av kapital, kompetens, arbetskraft och andra resurser från de områden och verksamheter som krymper mest på grund av Brexit till områden och verksamheter som påverkas mindre eller rentav gynnsamt av Brexit kommer inte att gå smidigt.

Dessutom är utträdet förenat med stor osäkerhet. Exempelvis vet man ännu inte hur avtalet om utträde kommer att se ut och hur kraftigt företagets investeringar och hushållens konsumtionsbeslut reagerar på utträdet. Osäkerheten och det försämrade förtroendet ökar i var fall hushållens försiktighetsmotiv och sparande, samt höjer tröskeln för investeringar. På så vis sviktar både konsumtionen och investeringarna, vilket har en klart negativ inverkan på kort sikt. Även de försämrade långfristiga utsikterna kommer att minska investeringarna redan på kort sikt.

Sammandrag

De flesta analyserna kommer fram till att Brexit på lång sikt gör Storbritannien fattigare än om landet vore med i EU. Uppskattningarna av inverkans storlek är förenad med betydande osäkerhet, men riktningen är klar.

Brexit är i första hand en effekt på BNP-nivå. Tillväxten i landet är framför allt beroende av landets egna egenskaper och politiska val. Men Brexit kan också påverka tillväxten, om pro-

duktivitetsutvecklingen avtar till följd av ändringarna till exempel i form av långsammare diffusion av innovationer, tekniker och bättre ledningsmetoder.

Efter omröstningen har prognosinstituten avsevärt skrivit ner tillväxten i Storbritannien även på kort sikt. FM har skrivit ner tillväxten i Storbritannien under prognosperioden med sammanlagt 2,5 procentenheter i förhållande till prognosen i juni.

Källor

Bloom, N., R. Sadun and J. Van Reenen (2012.), "Americans Do IT Better: US Multinationals and the Productivity Miracle", *American Economic Review* 102(1), 167-201.

Boubtane, E., J-C. Dumont and C. Rault (2015), "Immigration and Economic Growth in the OECD Countries 1986-2006", CESIFO Working Paper 5392.

Bruno, R., N. Campos, S. Estrin and M. Tian (2016), "Gravitating towards Europe: An Econometric Analysis of the FDI Effects of EU Membership", Centre for Economic Performance Technical Report.

Campos, N.F., F. Coricelli and L. Moretti (2014), "Economic Growth and Political Integration: Estimating the Benefits from Membership in the European Union Using the Synthetic Counterfactuals Method", IZA Discussion Paper 8162.

Dhingra, S., H. Huang, G. Ottaviano, J.P. Pessoa, T. Sampson and J. Van Reenen (2016a), "The Costs and Benefits of Leaving the EU: Trade Effects", Centre for Economic Performance Technical Report.

Dhingra, S., G. Ottaviano, T. Sampson and J. Van Reenen (2016b), "The Consequences of Brexit for UK Trade and Living Standards", Centre for Economic Performance Brexit Analysis 02.

Ebell, M. and J. Warren (2016), "The Long-Term Economic Impact of Leaving the EU", *National Institute Economic Review* 236: 121-138.

Felbermayr, G., S. Hiller and D. Sala (2010), "Does Immigration Boost per Capita Income?", *Economic Letters* 107(2): 177-79.

Haskel, J., S. Pereira and M. Slaughter (2007), "Does Inward Foreign Direct Investment Boost the Productivity of Domestic Firms?", *Review of Economics and Statistics* 89(3): 482-96.

Ilzkovitz, F., A. Dierx, V. Kovacs, and N. Sousa (2007), "Steps Towards a Deeper Economic Integration: The Internal Market in the 21st Century", *European Economy – Economic Papers* No. 271, European Commission.

Minford, A. (2006), "Measuring the Economic Costs and Benefits of the EU", *Open Economies Review* 17, pp. 509-524.

OECD (2015), "Trade in Value Added (TiVA) – October 2015", <https://stats.oecd.org/index.aspx?queryid=66237>.

Open Europe (2015a), "What if..? The Consequences, Challenges & Opportunities Facing Britain outside the EU".

Open Europe (2015b), "Top 100 EU rules cost Britain £33.3bn".

Ortega F. and G. Peri (2014), "Migration, Trade and Income", *Journal of International Economics* 92: 231-51.

Ottaviano, G., J.P. Pessoa, T. Sampson, and J. Van Reenen (2014), "The Costs and Benefits of Leaving the EU", CFS Working Paper No. 472.

Ottaviano, G., G. Peri and G. Wright (2016), "Immigration, Trade and Productivity in Services", CEP Discussion Paper 1353.

Pain, N. and G. Young (2004), "The Macroeconomic Impact of UK Withdrawal from the EU", *Economic Modelling*, 21, pp. 387-408.

Sampson, T. (2016), "Dynamic Selection: An Idea Flows Theory of Entry, Trade and Growth", *The Quarterly Journal of Economics*, forthcoming.

1.2 Utrikeshandeln

Exportökningen kommer i gång långsamt

Enligt de nationalräkenskaper som Statistikcentralens publicerade i juli 2016 krympte exporten med 0,2 % 2015. Exporten av varor och tjänster fortsatte att krympa det första kvartalet 2016, men en fartygsleverans under det andra kvartalet gör att exporten ökar. Det finns flera orsaker till att exporten växer så långsamt, men de viktigaste hänför sig till exportindustrins struktur, Finlands dåliga kostnadskonkurrenskraft samt den svaga exportefterfrågan. Exporten förutspås vända i en försiktig tillväxt i år. Orsaken till utvecklingen är den relativt goda ekonomiska tillväxten i Finlands viktigaste exportländer samt förbättrad priskonkurrenskraft.

Exporten förutspås öka med 1,0 % 2016, vilket fortfarande är långsammare än exportmarknadens tillväxt. I år stöds exporttillväxten av fartygsleveransen och dessutom av att exporten av oljeraffinader återgått till normal nivå efter ett exceptionellt svagt år. Det fortsatt låga oljepriset upprätthåller efterfrågan i världen.

Mätt med den reala handelsviktade valutakursen förbättrades Finlands konkurrenskraft 2015 och har hållit sig på den nivån i början av 2016. Mätt med arbetskostnaderna per enhet förbättrades Finlands konkurrenskraft en smula jämfört med medelvärdet i euroområdet 2015. Mätt med arbetskostnaderna per enhet förbättras konkurrenskraften ytterligare under prognosperioden när företagens lönekostnader minskar på grund av konkurrenskraftsavtalet samt arbetets produktivitet börjar förbättras.

År 2017 når exportökningen 3 % och 2018 accelererar exportökningen till nästan 4 % tack vare tillväxten i de utvecklade länderna. Finland fortsätter att förlora exportandelar under prognosperioden. Den förbättrade kostnadskonkurrensförmågan gör att exporten ökar mera mot slutet av prognosperioden. Den ekonomiska tillväxten i euroområdet är relativt bra, men den snabbaste fasen är redan över. Att investeringarna återhämtat sig något förbättrar dock de finländska exportföretagens möjligheter att behålla sina marknadsandelar.

Tabell 5. Utrikeshandeln

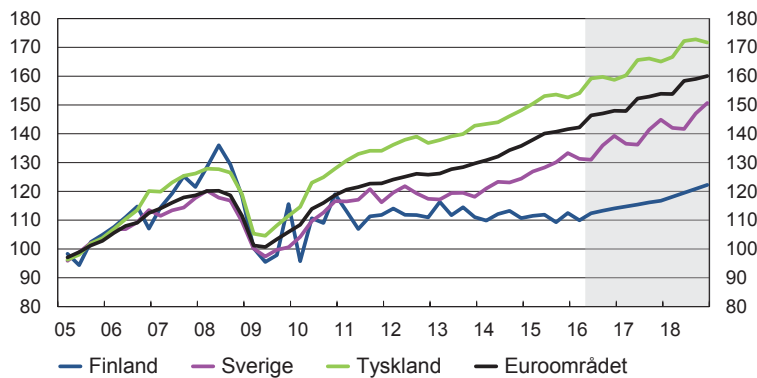
	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	procentuell volymförändring					
Export av varor och tjänster	1,1	-1,7	-0,2	1,0	3,0	3,8
Import av varor och tjänster	0,5	-0,2	1,9	2,0	2,9	3,6
	procentuell prisförändring					
Export av varor och tjänster	-1,1	-0,3	-0,9	-2,0	1,3	1,4
Import av varor och tjänster	-1,7	-1,6	-4,0	-2,0	1,3	1,4

Det är fortfarande oklart vad resultatet av den brittiska folkomröstningen för ett utträde ur EU innebär för Finlands export. Finlands export till Storbritannien består till största delen av skogsindustriprodukter. Även maskiner och anordningar har exporterats från Finland till Storbritannien och exporten av dem är mer beroende av uppskjutna investeringar till följd av försämrat förtroende. I exportprognosen har effekterna av resultatet av den brittiska folkomröstningen antagits bli mycket små, så risken för en svagare exportutveckling är avsevärd, eftersom effekterna av försämrat förtroende kan sprida sig även till övriga Europa.

Enligt nationalräkenskaperna ökade importen med 1,9 % 2015. I början av året har utvecklingen varit lam när det gäller importen. Enligt kvartalsräkenskaperna krympte importen med över 4 % under det första kvartalet 2016 jämfört med föregående kvartal. År 2016 ökar importen dock med 2 % tack vare den inhemska efterfrågan. Den snabbare importökningen ökar användningen av importinsatser 2017 och 2018, vilket gör att importökningen överstiger 3 % 2018. Nettoexportens bidrag till BNP-tillväxten förblir negativt 2016, men blir positivt under prognosperioden när exportökningen tilltar.

Export av varor och tjänster

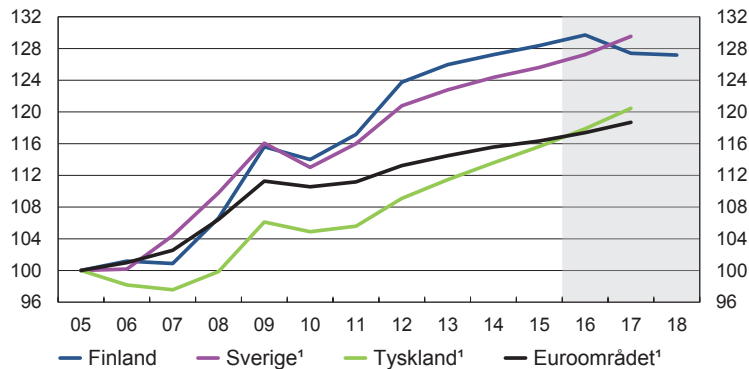
volym 2005=100, säsongrensad

Källa: Eurostat, FM

Arbetsenhetskostnader

2005=100, nominell

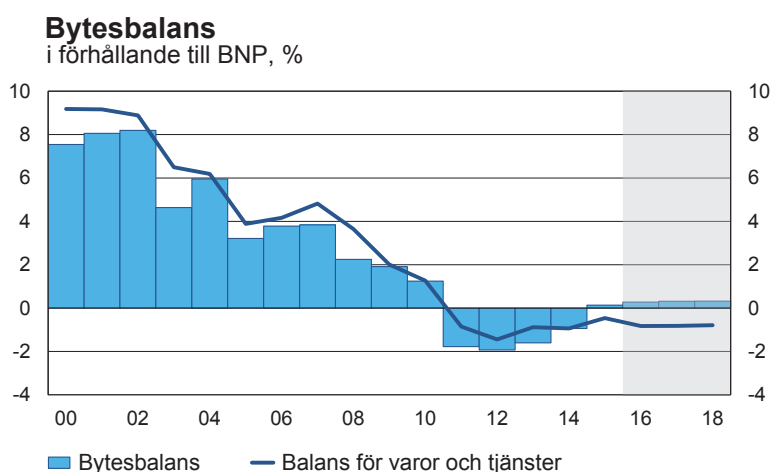
¹ Europeiska kommissionens prognos

Källa: Europeiska kommissionen, Statistikcentralen, FM

Bytesbalansen fortfarande i balans

Överskottet i bytesbalansen var 0,3 miljarder euro 2015. Underskottet minskade mycket snabbt det första halvåret 2015 och bytesbalansen uppvisade nätt och jämnt överskott. År 2016 minskar överskottet i handelsbalansen kraftigt, men handelsbalansen förbättras mot slutet av prognosperioden när exporten återhämtar sig. Bytesbalansen förbättras i år tack vare faktorinkomsterna. Den primära inkomsten från utlandet har i början av året hållit sig på fjolårets nivå, medan den primära inkomst som betalas till landet har sjunkit klart vilket avspeglar företagens mindre vinstbetalning eller eventuella tidsmässiga förändringar. Trots detta förutspås bytesbalansen förbättras till 0,7 miljarder euro 2018, alltså ett överskott på 0,3 % i relation till BNP.

Den förbättrade bytesrelationen har varit en följd av den kraftiga prissänkningen på olja, men nu har effekten av fenomenet avtagit. Export- och importpriserna har fortsatt att sjunka i början av året och avspeglar sålunda den svaga utvecklingen inom världshandeln. Åren 2017 och 2018 förutspås priserna inom utrikeshandeln börja stiga lätt. Importpriserna stiger dock långsamt, eftersom den långsamma tillväxten inom världshandeln ser till att konkurrentländernas exportpriser utvecklas återhållsamt och oljepriset antas stiga mycket försiktigt under prognosperioden.

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 6. Bytesbalansen

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	md euro					
Balans för varor och tjänster	-1,8	-1,9	-1,0	-1,8	-1,8	-1,7
Faktorinkomster och transfereringar, netto	-1,5	0,0	1,3	2,4	2,5	2,5
Bytesbalans	-3,3	-1,9	0,3	0,6	0,7	0,7
Bytesbalans, i förhållande till BNP, %	-1,6	-0,9	0,1	0,3	0,3	0,3

1.3 Den inhemska efterfrågan

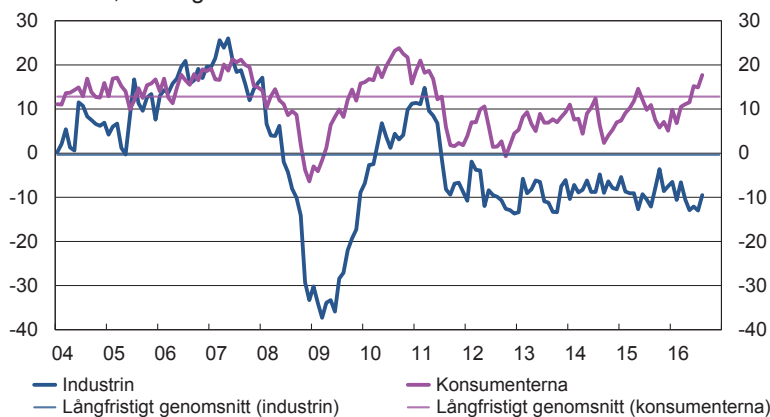
1.3.1 Den privata konsumtionen

Ökningen av den privata konsumtionen avtar

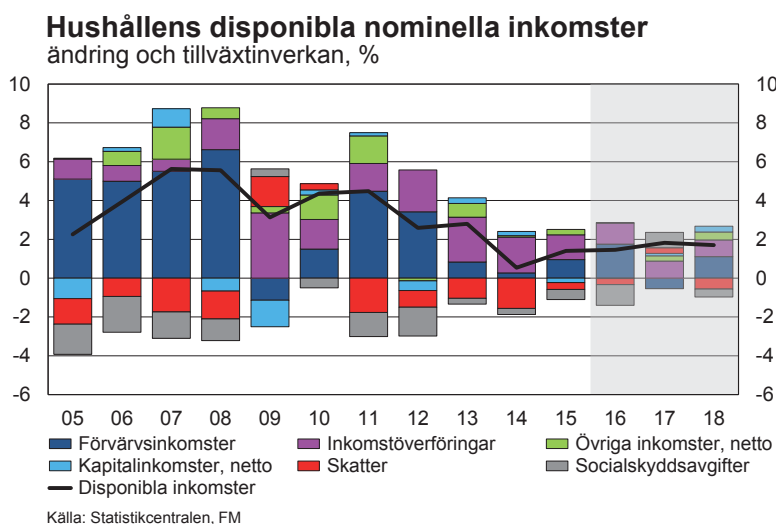
I år ökar hushållens disponibla realinkomster med något över 1 %. På samma sätt som i fjol stärks köpkraften av att inflationen är mer dämpad än normalt i och med oljeprisets nedgång. Konsumentpriserna stiger med endast 0,4 % 2016. Ökningen av den privata konsumtionen stöds också av att sysselsättningen förbättras en aning och arbetslösheten börjar minska. Enligt konsumentbarometern upplevs risken för arbetslöshet ha minskat i början av året.

De senaste månaderna har dock förtroendet för den egna ekonomiska situationen visat små tecken på en försämring. Enligt konsumentbarometern upplevs tidpunkten trots detta som mer gynnsam än genomsnittet för anskaffning av sällanköpsvaror. Den privata konsumtionen växer också snabbast i fråga om sällanköpsvaror. Efterfrågan på sällanköpsvaror beräknas öka med nästan 4 % i år. Detta förklaras av att bilhandeln återhämtat sig, vilket började synas redan i slutet av fjolåret. Bilparkens medelålder har stigit de senaste åren, då antalet nya personbilar som konsumenterna registrerat har varit klart lägre än den långfristiga nivån. Efterfrågan på bilar stimuleras också av att bilbeskattningen lindrades i början av året. Under januari-juli ökade antalet nya personbilar som konsumenterna registrerade med så mycket som 14,5 %. Under slutet av året beräknas konsumenterna köpa färre nya bilar än senaste år, något som också påverkas av vetskapen om att följande lindring av bilskatten träder i kraft i början av nästa år. Ökningen av den privata konsumtionen avtar mot slutet av året och kommer i år upp i 1,2 %.

Industrins och konsumenternas förtroende
saldo, säsongrensad

Nästa år avtar ökningen av den privata konsumtionen till 0,7 %. Till detta bidrar att hushållens realinkomster ökar med endast cirka ½ %. Den snabbare inflationen, de utgiftsnedskärningar som riktas mot sociala transfereringar och de återhållsamma avtalsenliga förhöjningarna fördröjer ökningen av hushållens disponibla inkomster. Trots att sysselsättningen förbättras ökar lönesumman med endast 0,8 % nästa år. Trots frysningen av FPL-indexet 2016–2018 ökar transfereringarna till hushållen nominellt med i medeltal 2,3 % per år under prognosperioden. Bakom utvecklingen ligger bland annat den demografiska förändringen, som är förknippad med att antalet pensionärer ökar. Som ett inslag i konkurrenskraftsavtalet överförs en del av betalningen av arbetsgivarens socialskyddsavgifter på löntagarna. Höjningen av arbetstagarnas socialskyddsavgifter kompenseras nästa år genom att inkomstbeskattningen lättas upp. Till följd av skattelättnaderna sjunker skatteuttaget för genomsnittslöntagaren något 2017, men det börjar öka på nytt följande år. Den privata konsumtionen fortsätter att öka dämpat även 2018. Trots att sysselsättningen ökar något snabbare förbättras inte hushållens köpkraft just då inflationen påskyndas och skatteuttaget stiger. Ökningen av den privata konsumtionen kommer upp i 0,6 % 2018.

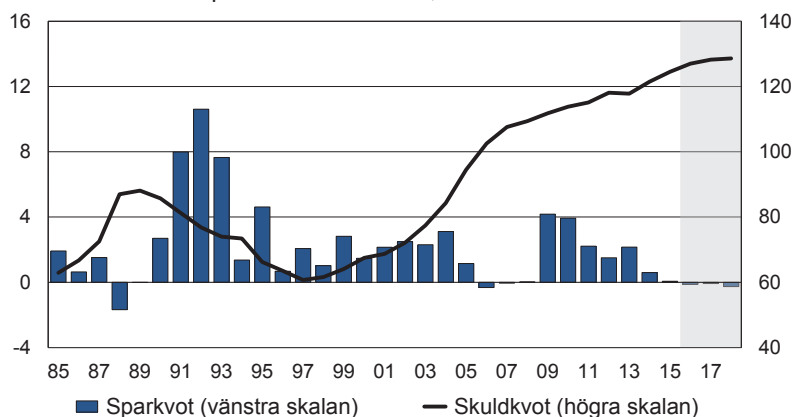
Hushållens skuldbörda fortsätter att växa snabbt

De senaste åren har den privata konsumtionen ökat snabbare än utvecklingen av de disponibla inkomsterna. Till följd av detta har hushållens sparkvot sjunkit nästan oavbrutet sedan 2010. Den minskade sparkvoten avspeglar också hushållens skuldsättning. Den låga räntenivån och den goda tillgången på lånade pengar har ökat skuldtagningen. Inte ens den växande arbetslösheten har stoppat skuldförhållandet från att växa. Den möjlighet till 6-12 amorteringsfria månader som bankerna marknadsförde i fjol har gjort att skulden växt ytterligare. Utvecklingen i början av året indikerar att när det gäller gamla bostadslån har hushållens intresse för amorteringsfria månader hållit i sig. Hushållens skuldbörda ökas också av att bostadsaktiebolagen är skuldsatta. Det åldrande bostadsbeståndet har ökat behovet av reparationer, som bostadsaktiebolagen har finansierat med lån. Ungefär 45 % av bostadsbeståndet består av bostäder byggda på 1960- och 1970-talen, så reparationsbehovet bidrar till att upprätthålla skuldsättningen även de närmaste åren. Strävan är att dämpa skuldsättningen genom den lagstiftning som trädde i kraft i juli 2016 och enligt vilken nya bostadslån kan utgöra högst 90 % av bostadens anskaffningspris. För dem som köper sin första bostad är andelen 95 %. Dessutom har rätten att dra av bostadslån i beskattningen stegvis sänkts de senaste åren. Med den rådande låga räntenivån har detta dock förblivit av liten betydelse.

Prognosen för den privata konsumtionen är förenad med såväl negativa som positiva risker. Den privata konsumtionen kan utvecklas positivare än prognosen, om hushållens skuldsättning fortsätter på det vis som vi sett de senaste åren. I samhällsekonomisk skala utgör hushållens nuvarande skuldsättningsnivå inget problem men utvecklingstrenden är oroväckande och fortsätter den leder det till att makrostabiliteten äventyras. I Finland ligger hushållens skulder i relation till de disponibla inkomster något över EU:s genomsnittsnivå. Den långvariga låga räntenivån i kombination med amorteringsuppskoven är ägnad att fördunkla hushållens uppfattning om riskerna med skuldsättning. Den låga räntenivån och tillgången till lånade pengar kan således tillsammans med hushållens förtroende påskynda skuldsättningen mera än beräknat. Detta skulle synas både på bostadsmarknaden och i den privata konsumtionen.

De negativa risker som hänför sig till den privata konsumtionen kan realiseras om sysselsättningen utvecklas svagare än väntat. Konsekvenserna för konsumtionen skulle synas via både inkomstbildningen och konsumenternas förväntningar, vilket kunde leda till att sparkvoten ökar i och med att konsumenterna blir försiktigare.

Hushållens sparandet och skuldsättning andel av de disponibla inkomsterna, %

Källa: Statistikcentralen, FM

1.3.2 Den offentliga konsumtionen

Den offentliga konsumtionen utgör en knapp fjärdedel av BNP och den består av statens, kommunernas och socialskyddsfondernas konsumtionsutgifter. Den offentliga konsumtionen har ökat med i medeltal 0,7 % per år under de senaste 10 åren. Priset på den offentliga konsumtionen har stigit med i medeltal 3 % per år, vilket är ungefär en procentandel snabbare än den privata konsumtionens prisutveckling. Under de två senaste åren har den offentliga konsumtionen förblivit nästan oförändrad och under prognosperioden beräknas den till och med krympa något tack vare anpassningsåtgärderna.

Statens konsumtion ökar i år av finansieringen av förläggningarna för asylsökande, även om antalet asylsökande är på väg neråt jämfört med i följande år. Konsumtionen minskar av de nedskärningar i omkostnaderna som den föregående och den nuvarande regeringen beslutat om. Konkurrenskraftsavtalets sänkning av socialskyddsavgifterna och nedskärning av semesterpenningarna minskar arbetskraftskostnaderna och således statens utgifter från och med nästa år. Dessutom antas förlängningen av arbetstiden minska de löntagarersättningar som staten betalar.

Lokalförvaltningens konsumtionsutgifter ökar exceptionellt långsamt de närmaste åren. Värdet av konsumtionsutgifterna beräknas till och med krympa 2017. Konsumtionsökningen fördröjs av bland annat konkurrenskraftsavtalets sänkningar av arbetsgivaravgifterna och nedskärning av semesterpenningarna 2017-2019, de återhållsamma löneuppgörelserna, anpassningsåtgärderna enligt regeringsprogrammet samt de anpassningsåtgärder som kommunerna och samkommunerna planerat för i år. Även den pensionsreform som träder i kraft i början av 2017 sänker kommunarbetsgivarens pensionsavgifter. Konsumtionsutgifterna börjar dock öka snabbare på nytt vid decennieskiftet då de tidsgränsade nedskärningarna av semesterpenningarna upphör. Förändringen i befolkningens åldersstruktur samt den växande invandringen ökar dessutom behovet av tjänster som kommunerna ordnar.

Socialskyddsfondernas konsumtionsutgifter består i första hand av sociala understöd som FPA betalar i naturaform, till vilka hör läkemedelsersättningar samt rese- och rehabiliteringsstöd, samt av löneutgifter. De besparingar som regeringen beslutat om minskar utgifterna för sociala understöd i naturaform 2016–2017.

Tabell 7. Konsumtionen

	2015 andel, %	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
		Procentuell volymförändring					
Privat konsumtion	100,0	-0,5	0,6	1,5	1,2	0,7	0,6
Hushåll	95,2	-0,6	0,4	1,5	1,3	0,7	0,6
Varaktiga konsumtionsvaror	8,0	-0,8	1,7	3,2	3,8	1,7	1,3
Halvvaraktiga konsumtionsvaror	8,0	0,3	0,4	0,0	0,2	0,5	0,6
Dagliga varor	26,5	-0,5	-0,5	-0,1	1,1	0,2	0,0
Tjänster	52,0	-0,8	0,2	1,2	1,1	0,8	0,8
Icke vinstsyftande samfund	4,8	-1,6	4,0	0,0	0,0	0,5	0,5
Offentlig konsumtion	100,0	1,1	-0,5	0,4	-0,1	-1,3	0,0
Statsförvaltningen	26,8	4,3	-1,5	-0,9	1,4	-1,4	-1,0
Lokalförvaltningen	66,0	0,0	0,0	0,5	-0,1	-1,0	0,3
Socialskyddsfonderna	7,2	0,0	-1,0	3,8	-4,7	-3,4	0,8
Totalt		0,0	0,3	1,1	0,8	0,1	0,4
Offentliga samfunds individuella konsumtionsutgifter		0,1	-0,5	0,8	-0,6	-1,5	0,3
Individuella konsumtionsutgifter, totalt		-0,4	0,3	1,3	-0,4	0,2	0,6
Hushållens disponibla inkomster		2,8	0,5	1,4	1,5	1,8	1,7
Priset på privat konsumtion		2,5	1,5	0,4	0,4	1,1	1,3
Hushållens disponibla realinkomster		0,3	-0,9	1,0	1,1	0,7	0,4
		procent					
Konsumtionens andel i bruttonationalprodukten (till löpande priser)		79,5	80,0	79,7	79,4	78,5	77,8
Hushållens sparkvot		2,2	0,6	0,1	-0,1	-0,1	-0,3
Hushållens skuldkvot ¹⁾		117,8	121,5	124,5	127,0	128,2	128,6

¹⁾ Hushållens skulder i slutet av året i förhållande till deras disponibla inkomst.

1.3.3 De privata investeringarna

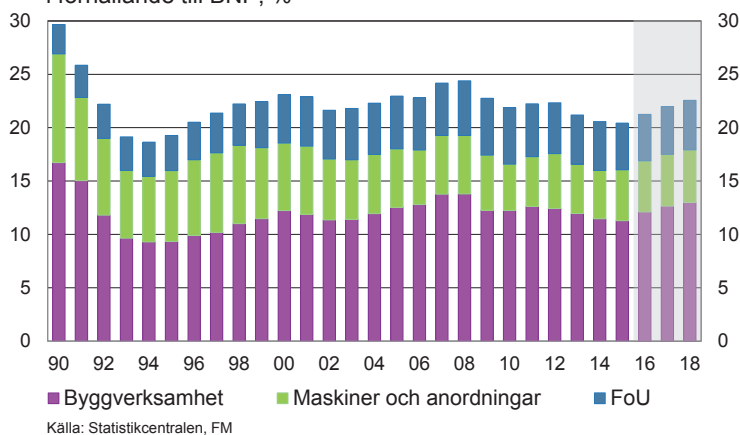
De privata investeringarna är ekonomins kraftkälla

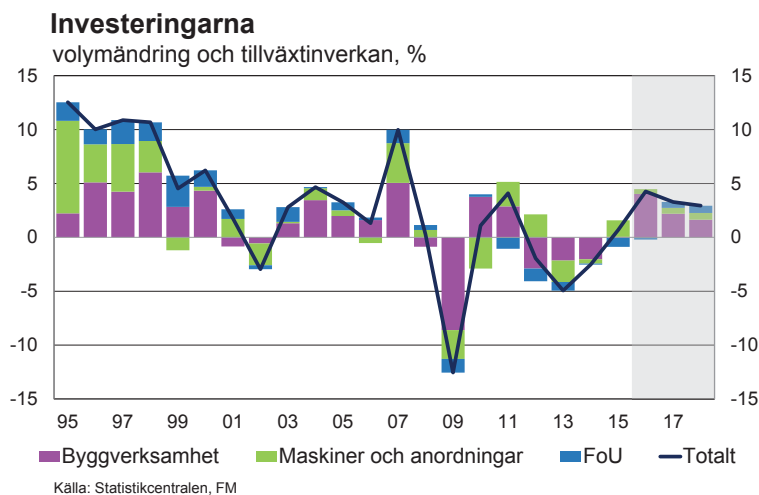
De privata investeringarna ökar på årsnivå under hela prognosperioden. Tillväxten är starkast i år. De försämrade utsikterna för den internationella ekonomin påverkar investeringarna endast litet, eftersom tillväxten i huvudsak kommer från byggandet. Både bostads- och andra husbyggnadsinvesteringar ökar kraftigt. Även ombyggnadsverksamheten är livlig. Det investeras också betydligt mera i maskiner och anordningar. Däremot lider forsknings- och utvecklingsverksamheten på kort sikt både av att den offentliga finansieringen krymper och av att forskningspersonal sägs upp på den privata sidan. Den negativa realräntan stöder investeringar, men den låga tillväxten för den totala efterfrågan sätter i sig ännu inte fart på investeringarna. De privata investeringarna i relation till BNP ökar, men kommer ännu inte upp till den nivå som rådde före finanskrisen. Även investeringarna inom hela samhällsekonomin i relation till BNP ökar under prognosperioden.

Investeringsprognosen 2018 är förenad med osäkerhet uppåt, eftersom nya storprojekt planeras inom bland annat skogsindustrin. Dessutom har anläggningsarbetena i anslutning till kärnkraftsprojektet i Pyhäjoki kommit i gång och avsikten är att många olika stödbyggnader ska uppföras redan 2017 och 2018. Ytterligare beslöt regeringen i budgetförhandlingarna för år 2017 att öka sådana åtgärder som inverkar på den statstödda bostadsproduktionen.

Enligt de senaste räkenskapsuppgifterna ökade de privata investeringarna med 2,2 % 2015, då de enligt förhandsuppgifterna från mars fortfarande skulle ha krympt med cirka 1 %. Årets prognos för de privata investeringarna visar på en tillväxt på över 4 %, som sjunker så småningom de följande åren. I fjol ökade särskilt investeringarna i maskiner och anordningar i en snabb takt av 7 %. Däremot fortsatte forsknings- och utvecklingsverksamheten att krympa kraftigt.

Investeringarna
i förhållande till BNP, %

Byggnadsinvesteringarna får sysselsättningen att öka

För byggnadsinvesteringarna förutspås en snabb tillväxt på över 8 % i år. Den växande nyproduktionen har redan syns som en kraftig ökning av antalet arbetstimmar inom byggandet. Den starka tillväxten förväntas fortsätta även nästa år, för i januari-maj beviljades bygglov för över 20 % mer kubikmeter än under motsvarande tid i fjol.

Bostadsinvesteringarna ökar framför allt av den låga räntenivån samt bostadsbristen i tillväxtcentra, som syns i form av god avkastning både i hyrorna och försäljningspriserna. Bostadsproduktionen är koncentrerad till flervåningshus och geografiskt i första hand till landets största städer samt universitetsorter. Klart flera bostäder har påbörjats än i fjol, men takten avtar mot slutet av året, eftersom antalet påbörjade bostäder ökade kraftigt efter sommaren i fjol och jämförelsenivån blev högre. Volymmässigt beräknas nyproduktionen av bostäder öka med cirka 15 % i år.

Ombyggnaderna av bostäder beräknas öka med i en årstakt av cirka 2 % under prognosperioden, vilket beror på bostadsbeståndets ålder och uppdateringsbehov. I synnerhet bostadsaktiebolagens ombyggnadsinvesteringar har fortsatt att öka, vilket har syns som att deras lånestock har växt i början av året. De månatliga förändringarna jämfört med motsvarande tidpunkt i fjol har varit över 10 %. De sammanlagda bostadsinvesteringarna, som innehåller både nyproduktion och ombyggnader, ökar också 2017 och 2018.

Byggnadsinvesteringarna ökar på bred basis. Även inom det övriga husbyggandet har nästan alla byggnadstyper varit klart på väg uppåt under början av året. Bygglov beviljas för klart fler kubikmeter affärs- och kontorsbyggnader. De offentliga investeringarna i servicebyggnader ligger på sin högsta nivå på tio år. För andra husbyggnadsprojekt är byggtiderna längre än inom bostadsbyggandet och därför håller en del av nästa och därpå följande års investeringar på att genomföras redan nu. År 2018 antas den internationella ekonomins tillväxt öka även bostadsinvesteringarna.

Offentliga projekt samt områdesbyggande stöder investeringar i anläggningsverksamhet

Inom anläggningsverksamheten har omsättningen och försäljningen ökat mycket bra i början av året. I anläggningsbranschen är orderstocken av god medelnivå, även om kapacitetsutnyttjandet låg endast på nivån 74 % under våren. Företagen bedömer att efterfrågan fortfarande är det största hindret för tillväxt.

Att råoljepriset började sjunka på nytt under sommaren och pristrycket minskat är positiva nyheter med tanke på investeringar i anläggningsverksamhet, eftersom oljan är av stor betydelse för kostnaderna. Nästa år förutspås tillväxten tillta bland annat på grund av det reparationsprogram som regeringen startat. I prognosen ökar investeringarna i anläggningsverksamhet inte just 2018.

Många anläggningsprojekt är aktuella eller har redan inletts. År 2017 inleds flera nya projekt. Även stora områdesbyggnadsobjekt pågår eller är på gång. Inom energisektorn är investeringar i anläggningsverksamhet aktuella i anslutning till bland annat elöverföringsnätet, terminaler för flytande naturgas samt vindkraft.

Investeringarna i maskiner och anordningar ökar på bred basis

Investeringarna i maskiner, anordningar, transportmedel och vapensystem beräknas växa i bra takt de närmaste åren. Skogsindustrins investeringar gör att investeringarna i maskiner och anordningarna ökar på årsnivå trots den djupa svackan under det första kvartalet. Den viktigaste enskilda faktorn är den nya bioproduktfabriken som byggs i Äänekoski, där anordningarnas värde uppgår till 750 miljoner euro, nästan 10 % av hela investeringsspottens årssumma. Även olika anskaffningar av arbetsmaskiner och lastbilar har utvecklats bra, däremot har efterfrågan på påhängsvagnar och bussar varit sämre än i fjol.

Industrins investeringsplaner innehåller enligt Finlands näringslivs senaste investeringsförfrågan (juni 2016) en tillväxt på drygt 10 % i år. Enligt förfrågan vände industrins fasta investeringar i Finland klart uppåt i fjol. Detta syns framför allt i en stark uppgång på 7 % inom investeringarna i maskiner och anordningar i fjol. Enligt förfrågan har industrins kapacitetsutnyttjande ökat med ett par procentenheter jämfört med juni i fjol, kapacitetsutnyttjandet är högt speciellt inom den traditionella metallindustrin, såsom maskinindustrin.

Enligt prognosen upphör den kraftiga kvartalstillväxten inom investeringarna i maskiner, anordningar, transportmedel och vapensystem 2017. Tillväxten förutspås ta ny fart, som är klart snabbare än genomsnittstillväxten, 2018 då den internationella ekonomiska tillväxten stöder exportefterfrågan från Finland.

FoU-investeringarna ökar först 2017

FoU-investeringarna fortsätter att sjunka i år både på grund av att privatanställd forskningspersonal sägs upp och för att den statliga FoU-finansieringen minskar. Enligt investeringsförfrågan utökar den kemiska industrin FoU-verksamheten i år, medan teknologiindustrin krymper den med över 5 %. Enligt prognosen börjar dock FoU-investeringarna öka 2017 och tillväxten stärks ytterligare 2018 då det allmänna internationella ekonomiska läget förbättras.

Enligt Statistikcentralen utgjorde de företag som bedrivit innovationsverksamhet 2012–2014 55 % av företagen i de studerade branscherna. Innovationsverksamhet förekommer oftare i industriföretag än inom tjänster. Inom industrin är FoU-investeringar vanligast inom el- och elektronikindustrin samt inom den kemiska och textilindustrin. Enligt undersökningar var innovationsverksamhet inom tjänstesektorn vanligast i fråga om programproduktion, verksamhet som betjänar finansiering och försäkring, informationstjänstverksamhet, datakommunikation samt forskning och utveckling. Majoriteten av de innovativa företagen investerade i FoU-projekt som generar miljönytta. Som den största orsaken till investeringar såg företagen höga energi-, vatten- och materialkostnader, miljöbestämmelser samt förbättring av företags renommé.

Tabell 8. Realinvesteringar enligt kapitalvarutyp

	2015 andel, %	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
		Procentuell volymförändring					
Husbyggande	44,9	-5,0	-5,2	-0,4	8,3	4,1	3,2
Bostäder	26,7	-5,3	-6,9	0,0	9,0	4,0	2,5
Övriga hus	18,2	-4,6	-2,7	-1,1	7,3	4,3	4,3
Anläggningsverksamhet	10,3	2,2	4,1	2,4	2,9	2,6	1,1
Maskiner och apparater	23,4	-8,7	-1,8	7,0	1,9	2,4	2,8
FoU-investeringar*	21,4	-3,7	-0,4	-4,0	-1,0	2,7	3,3
Totalt	100,0	-4,9	-2,5	0,7	4,3	3,3	2,9
Privata	80,9	-6,6	-3,4	2,2	4,3	3,9	3,8
Offentliga	19,1	2,6	0,9	-5,1	4,3	0,6	-0,8
		Procent					
Investeringarnas andel av BNP (till löpande priser)							
Realinvesteringar		21,2	20,6	20,4	21,2	22,0	22,6
Privata		17,0	16,4	16,5	17,2	17,9	18,6
Offentliga		4,2	4,2	3,9	4,0	4,1	4,0

* Innehåller odlade tillgångar och produkter som skyddas av immateriell äganderätt

1.3.4 De offentliga investeringarna

De offentliga investeringarna minskade med 5 % i fjol. Nedgången berodde på arbetspensionsanstaltens fastighetsförsäljningar, som bokförts som negativa investeringar samt på den kännbara minskningen av statens investeringar. I år återgår de offentliga investeringarna till sin tidigare nivå. Efter detta år beräknas inte den totala volymen av de offentliga investeringarna just öka. De offentliga investeringarnas BNP-andel är cirka 4 %.

Statens investeringar upprätthålls av regeringens satsning på cirka 600 miljoner euro på bastrafikledshållningen 2016–2018. Som helhet ökar investeringarna ändå inte, eftersom få nya trafikledsprojekt påbörjas och statens FoU-finansiering minskar. Investeringarna i vapensystem kan öka något.

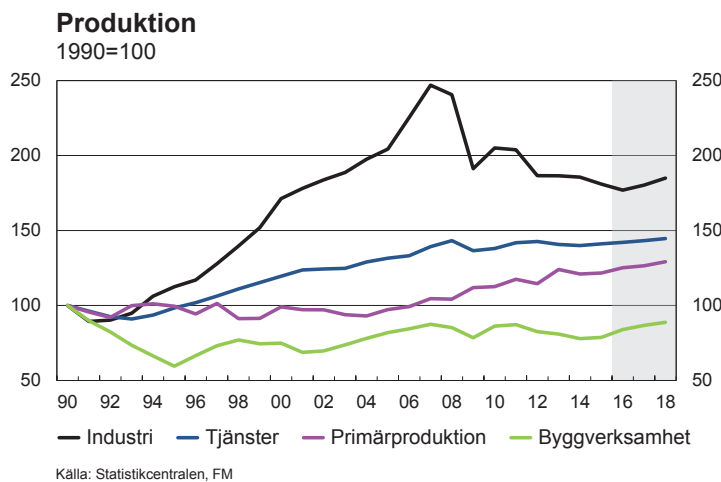
Lokalförvaltningens investeringsutgifter har länge ökat mycket kraftigt. I fjol bromsade dock ökningen av investeringsutgifterna in, och tillväxten beräknas vara klart måttfullare även de närmaste åren. Trots kommunekonomins anpassningsåtgärder är investeringsnivån fortfarande hög. Underhållet av lokalförvaltningens nuvarande byggnadsbestånd förutsätter omfattande ombyggnadsinvesteringar. I tillväxtcentra är nybyggnationen och infrastrukturinvesteringarna omfattande även de närmaste åren.

1.4 Den inhemska produktionen

1.4.1 Totalproduktionen

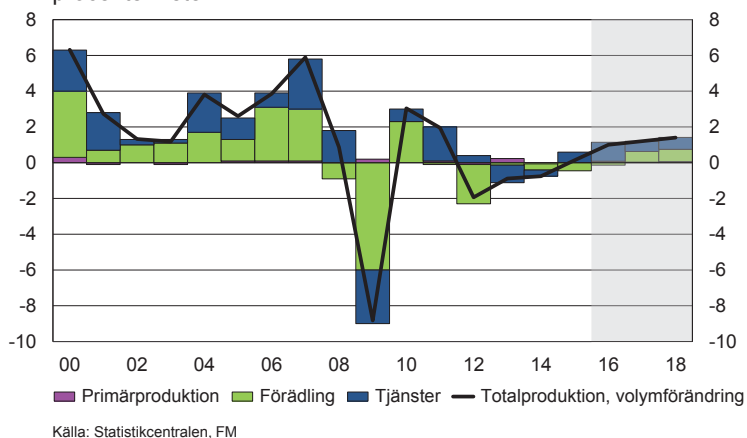
Den ekonomiska tillväxten är beroende av produktion som betjänar den inhemska efterfrågan

Den finländska ekonomin frigjorde sig från recessionens grepp i slutet av fjolåret. Den ekonomiska tillväxten har dock varit dämpad. Enligt preliminära uppgifter ökade produktionen inom hela ekonomin med 1,3 % i april-maj jämfört med ett år tidigare tack vare förädlingen och tjänsterna. Av förädlingsbranscherna har i synnerhet byggnadsproduktionen ökat snabbt, med nästan 6 % under det första kvartalet. Byggnadsverksamheten har ökat på bred basis, eftersom både bostads- och produktionsbyggandet har ökat. Tjänsteproduktionen ökade tack vare affärlivets tjänster. Däremot har industriproduktionen fortsatt att krympa eftersom produktionen i alla huvudbranscher har utvecklats svagt. Under det första halvåret i år var värdeökningen inom hela ekonomin drygt ½ % jämfört med fjolåret.

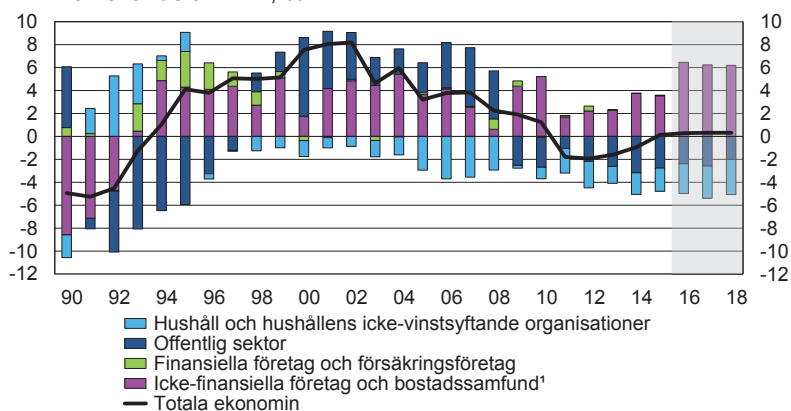
Under sommaren har konjunkturbilden av att den produktion som betjänar hemmamarknadsefterfrågan ligger bakom tillväxten stärkts. Byggnadsverksamhetens konjunkturutsikter och tjänstebranschernas försäljningsförväntningar har förbättrats samtidigt som värdet av industrins nya beställningar fortsätter att krympa. Enligt konjunkturförfrågningarna är bristen på efterfrågan ett klart mindre tillväxthinder än tidigare. Av huvudbranscherna är efterfrågebrist överraskande vanligast i tjänsteföretagen, av vilka ungefär vart tredje upplever efterfrågebristen som ett tillväxthinder. Inom byggnadsverksamheten lider åter vart tredje företag som besvarade förfrågan av brist på yrkesskicklig arbetskraft. Inom industrin är ingen snabb återhämtning att vänta, eftersom orderstocken fortfarande ligger under normal nivå och lagren av färdiga varor dessutom nästan ligger kvar på normal nivå. Förutom ovan nämnda konjunkturrelaterade tillväxthinder lider den finländska ekonomin av kapacitetsminskning till följd av strukturförändringen, särskilt inom pappers- och elektronikindustrin.

Totalproduktionens tillväxtkontributioner procentenheter

Under det första halvåret i år stannade produktionsökningen jämfört med föregående kvartal på noll i januari-mars, men tilltog i april-juni till 0,3 %. Tillväxten påskyndas under det andra halvåret tack vare byggandet samt affärlivets tjänster. I år är tillväxten synnerligen klart baserad på den byggnads- och tjänsteproduktion som tillgodoser den inhemska efterfrågan. Totalproduktionen ökar med 1 % i år. Nästa och därpå följande år stöder industriproduktionen totalproduktionens tillväxt, som kommer upp i 1 %. Produktionsnivån stannar fortfarande 4 % under toppnivån 2008. Konkurrenskraftsavtalet är ett steg i rätt riktning för att förbättra kostnadskonkurrensförmågan, men avtalets verkningar syns tydligare först på längre sikt, eftersom efterfrågebristen begränsar produktionsökningen i detta konjunkturläge.

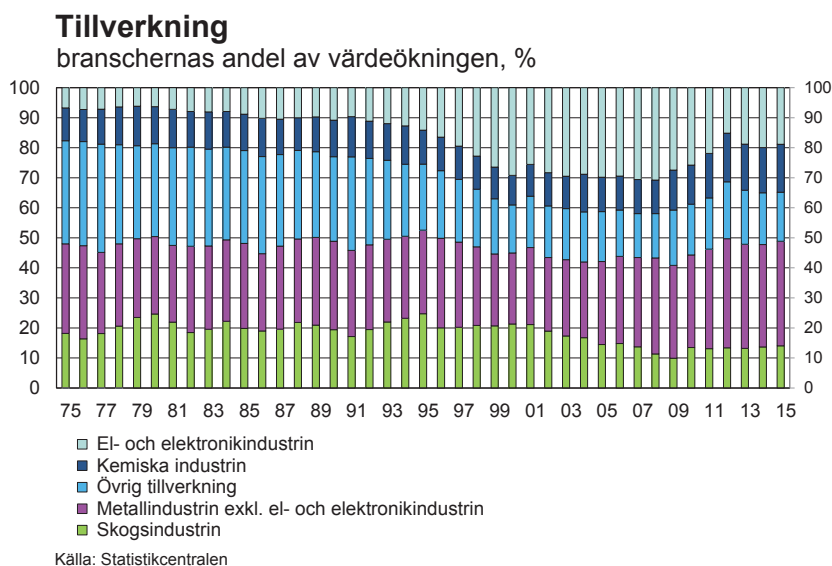
Nettokreditgivning efter sektor i förhållande till BNP, %

1.4.2 Förädlingen

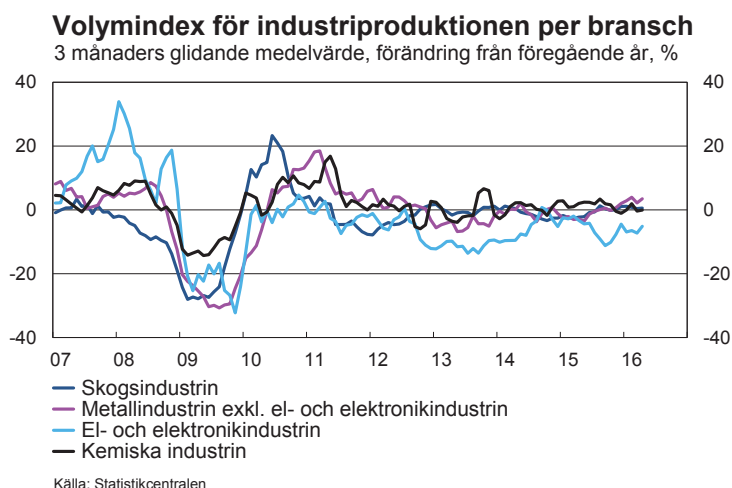
Industrins nya beställningar låter vänta på sig

Industriproduktionen krymper för sjätte året i rad. Situationen är ett resultat av såväl det svaga internationella konjunkturläget som industrins produktionsstruktur. Merparten av produktionen utgörs av råvaror och investeringsvaror som går på export och beträffande vilka efterfrågan inte ökar speciellt snabbt för tillfället. Dessutom är det globala konkurrensläget stramt för många produkter.

Industrins produktionsutsikter är dämpade i år. Exportefterfrågan är sämre än normalt, många företag har utrymme för förbättringar när det gäller konkurrensförmågan och konkurrensen om marknadsandelar är hård. Industrins konjunkturutsikter är inte bättre än i början av året. Industriföretagen väntar att produktionen ska krympa mot slutet av sommaren och vända i en dämpad uppgång mot slutet av året. Mest positiva är produktionsförväntningarna inom den kemiska industrin, men även där först i slutet av året. De mest negativa produktionsförväntningarna hittas inom metallindustrin, som inte väntar att produktionen ska öka i år. Som helhet kommer industriproduktionen att krympa med 2 % i år.

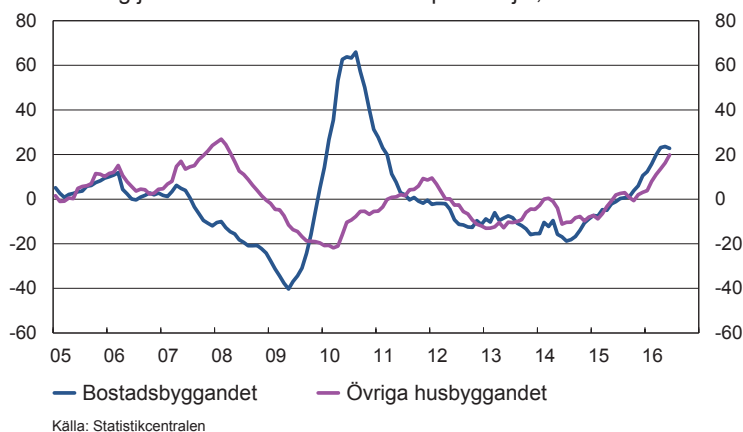
Nästa år kommer exportefterfrågan att återhämta sig och komma upp i den snabbaste tillväxten sedan 2011, då tillväxtekonomiernas import återhämtar sig från årets svacka. På grund av konkurrenskraftsutmaningarna och efterfrågans strukturförändring når exportföretagens produktion ännu inte samma tillväxttakt som världshandeln, så industriproduktionens återhämtning förblir dämpad och stegvis. Dessutom har sådana huvudbranscher som tidigare varit betydande krympt sin produktionskapacitet i Finland. Sålunda ökar industriproduktionen med cirka 2 % nästa år och med 3 % året därpå. Bäst är produktionsutsikterna inom cellulosaindustrins, vars kapacitet är på väg uppåt, samt inom den kemiska industrin. Trots tillväxten blir nivån på industriproduktionen 2018 en fjärdedel lägre än toppåret 2007.

Byggandet har fart

Byggnadsproduktionen började öka i fjol och tillväxten har påskyndats betydligt i år. Detta påverkas inte bara av den livliga nybyggnationen i fråga om bostäder och andra byggnader utan också av ombyggnadsbehovet särskilt för bostads- och kontorsbyggnader. Dessutom ökar statens infrastrukturinvesteringar anläggningsverksamheten. Bara vart fjärde byggnadsföretag lider fortfarande av efterfrågebrist som tillväxthinder och tillgången på yrkesskicklig arbetskraft är redan ett problem för ungefär en tredjedel av företagen. Nybyggnationen är dock livligare i tillväxtcentra än utanför dem, det vill säga tillväxten är ojämnt fördelad.

Volymindex för nybyggandet

ändring jämfört med motsvarande tidpunkt i fjol, %

Byggnadsverksamhetens produktionsförväntningar är klart positiva, även om produktionsökningen inte längre tros påskyndas under det andra halvåret. Antalet beviljade bygglov har ökat tvåsiffrigt och i synnerhet bostads- och affärsbyggandet kommer att öka. Till följd av den starka konjunkturfasen ökar byggnadsproduktionen med 6½ % i år.

Byggnadsverksamheten fortsätter att vara livlig även nästa och därpå följande år, men antalet nya påbörjade byggnadsprojekt ökar inte längre i samma takt som i år, så produktionsökningen avtar något. Nästa år ökar byggnadsverksamheten med 3 och därpå följande år med 2 %. Till följd av tillväxten överskrider värdeökningen inom byggnadsverksamheten 2007 års nivå med 1 % 2018.

1.4.3 Tjänsterna

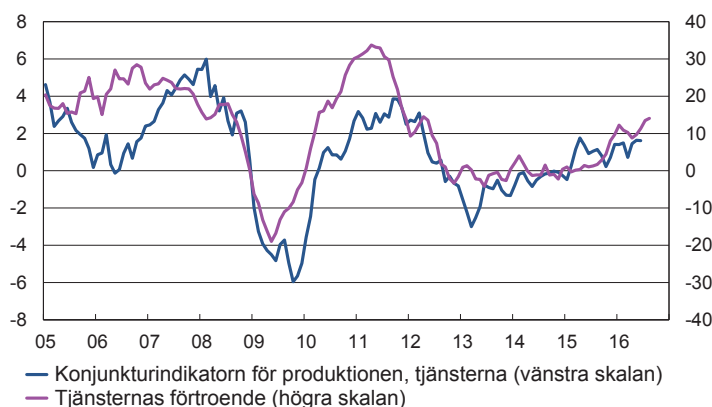
De privata tjänsterna ökar

Den privata tjänsteproduktionen ökar samtidigt som den offentliga krymper. Tjänsternas andel av värdeökningen inom hela ekonomin fortsatte att öka i fjol och andelen har redan stigit till över 70 %, det vill säga nära euroområdet medeltal 74 %. I fjol ökade tjänsteproduktionen med 0,8 %. Produktionen ökade framför allt inom informations- samt affärs- livets tjänster. Däremot sjönk produktionen inom transporttjänster samt offentliga branscher. Under januari-juni i år ökade tjänsteproduktionen med 1,2 %.

Konjunkturutsikterna för tjänster har förbättrats klart. I synnerhet mot slutet av året väntar klart flera företag än i fjol att försäljningen ska öka. Efterfrågan är dock det största tillväxthindret i tjänstebanscher och den förväntade lönsamhetsförbättringen är knapp. Tjänsteutvecklingen är beroende av förädlingsverksamheten och konsumtionsefterfrågan. Största delen av tjänsteproduktionen används inom företagsverksamheten, så den måste återhämta sig innan tjänsteproduktionens tillväxtförutsättningar kan förbättras.

Serviceproduktionen

ändring jämfört med motsvarande tidpunkt i följ, procent och saldo, 3 mån

Källa: Statistikcentralen, Europeiska kommissionen

De bästa tillväxtförutsättningarna för försäljningen finns i informations- och kommunikationstjänstbrancher som betjänar affärlivet samt inom finansiering och försäkring. Även inkvarterings- och restaurangbranschen väntar tillväxt. Handelns utsikter är fortfarande dämpade till följd av den krympande partihandeln samt den svaga utvecklingen av konsumenternas köpkraft.

Tjänsteproduktionens tillväxt förblir dämpad till följd av den svaga industriproduktionen, så i år ökar hela tjänsteproduktionen med knappt 1 %. Nästa år sätter den livligare företagsverksamheten i någon mån fart på tjänsteproduktionen, som ökar i en stabil takt av cirka 1 % även 2018. Produktionsnivån överskrider på samma sätt som inom byggnadsverksamheten den nivå som föregick finanskrisen.

Tabell 9. Produktionen per bransch

	2015 andel, % ¹⁾	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**	I medeltal 2015/2005
		procentuell volymförändring						
Industriproduktion	20,6	0,0	-0,5	-2,5	-2,2	1,9	2,6	-1,2
Byggnade	6,3	-2,0	-3,7	1,0	6,6	3,2	2,4	-0,4
Jord- och skogsbruk	2,5	8,3	-2,5	0,6	3,0	1,1	2,1	2,3
Industriproduktion och byggande	26,8	-0,5	-1,3	-1,7	-0,5	2,2	2,5	-1,0
Tjänster	70,6	-1,4	-0,5	0,8	0,8	0,8	0,9	0,7
Produktion till baspris	100,0	-0,9	-0,8	0,1	1,0	1,2	1,4	0,3
Bruttonationalprodukt till marknadspris		-0,8	-0,7	0,2	1,1	0,9	1,1	0,4
Arbetets produktivitet inom samhällsekonomin		0,5	-0,1	0,2	0,0	-0,3	1,0	0,2

¹⁾ Andel av produktion, löpande pris.

Företagens konkurrensförmåga i ljuset av enkätresultat

Företagens konkurrensförmåga kan mätas på många olika sätt. Ur makrosynvinkel är ett av de mest använda sätten att granska hur arbetskostnaderna per enhet utvecklas när de beräknas på olika sätt. Arbetskostnaderna per enhet beskriver i allmänhet den genomsnittliga relativa kostnadsutvecklingen i en bransch. Enligt FM:s senaste prognos sjunker de nominella arbetskostnaderna per enhet inom hela den finländska ekonomin med 0,7 % från 2015 till 2017, medan de enligt EU-kommissionens vårprognos stiger till exempel med 3,1 % i Sverige, med 4,2 % i Tyskland och med i genomsnitt 2,0 % i euroområdet.

Förändringen i arbetskostnaderna per enhet i enskilda branscher beskriver inte hur andra faktorer som påverkar konkurrensförmågan utvecklas. Till dem hör bland annat hur eftertraktade produkterna är, dvs. kvalitet, marknadsföring, varumärke, tillgång osv. Även företagets organisatoriska konkurrensförmåga inverkar på exportframgången via produktiviteten. På denna konkurrensförmåga inverkar förutom den interna produktionsprocessen bland annat solvensen och lagstiftningen.

I det följande granskas nuläget i fråga om den konkurrensförmåga industriföretagen upplever att de själva har i relation till deras upplevda genomsnittliga konkurrensförmåga på lång sikt. För ändamålet används resultaten av de konjunkturförfrågningar som EU-kommissionen riktar till företagen varje kvartal. Ett resultat i förfrågan är den relativa konkurrensförmågekonstellation enligt varornas användningssyfte (MIG) som industriföretagen själva upplever. I förfrågan ombeds företagen skilja åt situationen beträffande konkurrensförmågan sådan de upplever den på hemmamarknaden, EU:s inre marknad och marknaden utanför EU. Här koncentrerar vi oss på att granska industriföretagens konkurrensförmåga utanför hemmamarknaden. Förfrågan besvaras av cirka 700 industriföretag från Finland. Motsvarande frågor ställs inte till företag i andra branscher.

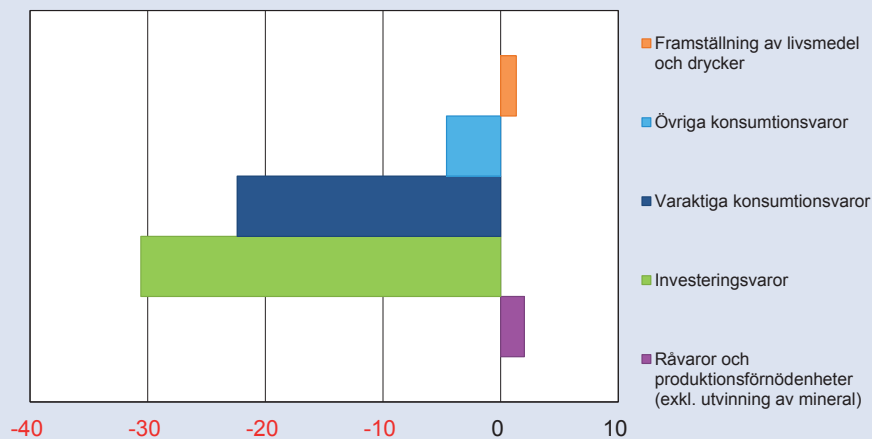
Enligt de senaste resultaten från juli upplevde finländska företag som producerar livsmedel och mellanprodukter för EU:s inre marknad att deras konkurrensförmåga var genomsnittlig i relation till andra företag som verkar på den inre marknaden (se figur 1.). Däremot upplevde de företag som producerar konsumtionsnyttigheter och i synnerhet investeringsnyttigheter att deras konkurrensförmåga är klart sämre än genomsnittet på den inre marknaden.

Däremot upplevde de företag som tillverkar mellanprodukter för marknaden utanför EU att deras konkurrensförmåga är bättre än genomsnittet (figur 2.). Företag som tillverkar investeringsnyttigheter upplevde att deras konkurrensförmåga på marknaden utanför EU är på samma rätt relativt svag som på den inre marknaden. Detta är väsentligt för Finlands varuexport, eftersom våra exportföretag i huvudsak producerar råvaror samt investeringsvaror (dessa stod för 88,1 % av värdet av hela fjolårets varuexport). Konsumtionsvarornas andel är endast drygt 10 %.

När man granskas situationen enligt bransch upplevde den kemiska och metallindustrins företag att deras konkurrensförmåga på EU:s inre marknad är bättre än genomsnittet. Däremot upplever textil-, skogs- och metallindustriföretagen att deras konkurrensförmåga är sämre än genomsnittet. På marknaden utanför EU upplevde företagen inom skogs-, kemi- och möbelindustrin samt vissa företag inom basmetallindustrin att deras konkurrensförmåga är bättre än genomsnittet. Däremot upplevde textil-, tryckeri- och motorfordonsindustrin att deras konkurrensförmåga är sämre än genomsnittet.

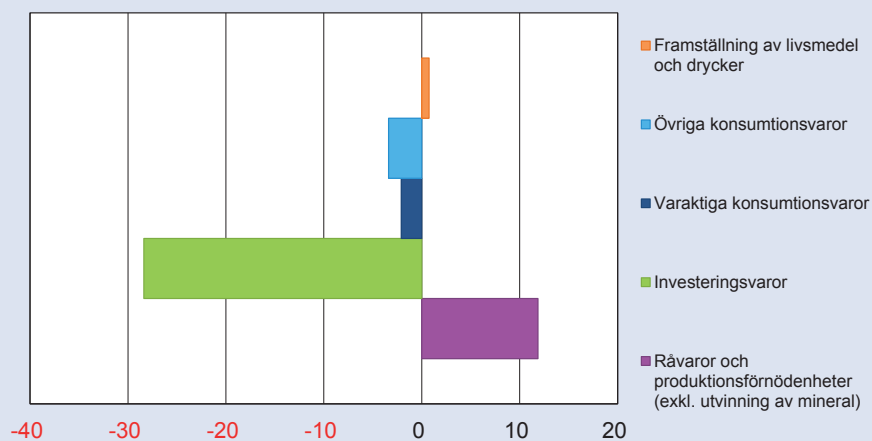
Olika mått på konkurrensförmåga ger något olika bilder av de finländska industriföretagens konkurrensförmåga. Ökningen av arbetskostnaderna per enhet inom hela den finländska ekonomin förblir under 2015–2017 långsammare än de genomsnittliga utvecklingen i euroområdet. Till följd av konkurrenskraftsavtalet, som undertecknades i juni 2016, stärks Finlands kostnads-konkurrensförmåga i förhållande till det övriga euroområdet. Enligt konjunkturförfrågningarna upplever de finländska industriföretagen åter att deras konkurrensförmåga är dålig i synnerhet i fråga om investeringsvaror på marknaden såväl inom som utanför EU.

Konkurrenskraften på EU:s inre marknaden avvikelse från det långsiktiga genomsnittet, saldo

Källa: Europeiska kommissionen

Konkurrenskraften på EU:s yttre marknaden avvikelse från det långsiktiga genomsnittet, saldo

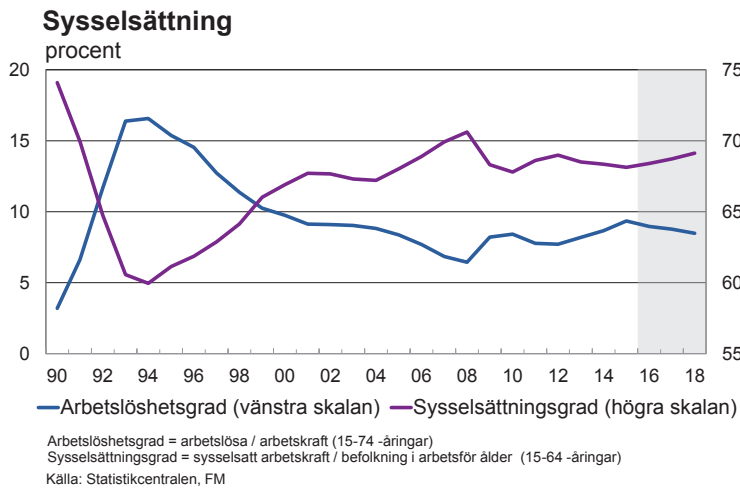
Källa: Europeiska kommissionen

1.5 Arbetskraften

De lediga arbetsplatserna och arbetstimmarna ökar

Sysselsättningsutsikterna har förbättrats under början av året med undantag av långtidsarbetslösheten, som fortsätter att öka. Att den långvariga recessionsperioden för den finländska ekonomin och den ekonomiska aktiviteten ökar framför allt inom byggnadsverksamheten syns redan som att antalet arbetstimmar ökar: antalet arbetstimmar har ökat med 3,4 % i januari-juni jämfört med ett år tillbaka. Även antalet lediga arbetsplatser har ökat i januari-juni jämfört med ett år tidigare. Den ökade efterfrågan på arbetskraft vänder sysselsättningen i en lätt tillväxt på 0,4 % i år.

Arbetslösheten slutade att öka i början av året enligt både Statistikcentralens stickprov-baserade arbetskraftsundersökning som Arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik. I föl steg arbetslöshetsgraden till 9,4 %, men i juni i år har arbetslöshetsgradens trend sjunkit till 8,9 %. Arbetslöshetsgraden förutspås sjunka långsamt mot slutet av året, eftersom en del av de dolda arbetslösa torde aktivera sig och söka arbete när antalet lediga arbetsplatser ökar. Prognosen för hela årets arbetslöshetsgrad är 9,0 %.

Bruttonationalproduktens måttliga tillväxt 2017 och 2018 räcker till för att upprätthålla sysselsättningsförbättringen och samtidigt sjunker antalet arbetslösa långsamt. I avsaknad av en snabbare ekonomisk tillväxt förblir arbetslösheten dock hög under hela prognosperioden. Sysselsättningen förutspås förbättras med 0,3 % 2017 och med 0,5 % 2018. Arbetslöshetsgraden sjunker till 8,8 % 2017 och ytterligare till 8,5 % 2018.

Antalet långtids- och strukturellt arbetslösa har fortsatt att öka. I juni hade 127 000 varit arbetslösa ett år utan avbrott, vilket är 17 000 flera än ett år tidigare. Antalet strukturellt arbetslösa var enligt ANM:s arbetsförmedlingsstatistik 217 000 i juni, alltså 4 000 flera än ett år tidigare. De senaste åren har långtidsarbetslösheten ökat i alla åldersgrupper, men allra mest bland 25-54-åringarna. Den stora strukturella arbetslösheten kommer att fördröja minskningen av arbetslösheten oberoende av att konjunkturläget förbättrats.

Trots de förbättrade sysselsättningsutsikterna har den så kallade omfattande arbetslösheten, alltså det totala antalet arbetslösa arbetssökande och personer som omfattas av aktiveringstjänster, förblivit mycket stor, över 450 000 personer. Förbättringen av sysselsättningsläget hindras av den svaga konjunkturutvecklingen samt av olika regionala och yrkesmässiga matchningsproblem mellan arbetslösa arbetssökande och lediga arbetsplatser. Antalet lediga arbetsplatser har fortsatt att öka i april–juni enligt ANM:s uppgifter, men detta har ännu inte just alls minskat antalet arbetslösa enligt arbetsförmedlingsstatistiken. I byggnadsbranschen finns det samtidigt 20 000 arbetslösa arbetssökande och ställvis råder det redan brist på yrkesskicklig arbetskraft.

Konkurrenskraftsavtalets förlängning av arbetstiden ökar antalet arbetstimmar från och med 2017, vilket kan minska företagets och de offentliga samfundens rekryteringsbehov på kort sikt. På längre sikt torde arbetstidsförlängningen inte ha någon negativ inverkan på sysselsättningen, ifall arbetets produktivitet beräknat per sysselsatt förbättras. Den ökade sysselsättningen stöder åter konkurrenskraftsavtalets avtalsenliga 0-förhöjningar samt sänkningarna av arbetsgivarens socialförsäkringsavgifter, som sänker priset på arbete från och med 2017. Åtgärderna enligt konkurrenskraftsavtalet beräknas som helhet påverka sysselsättningen endast litet under prognosperioden, eftersom det tar tid innan lägre arbetskraftskostnader överförs till en exportstärkande konkurrenskraftsfaktor och de positiva effekterna på sysselsättningen syns i huvudsak först från och med 2018.

Antalet registrerade arbetslösa arbetssökande enligt arbetsförmedlingsstatistiken och Statistikcentralens stickprovsbaserade arbetslöshet ger delvis en avvikande bild av arbetslöshetens nivå och utveckling.

För närvarande ökar skillnaden mellan Statistikcentralens och ANM:s arbetslöshets-siffror i synnerhet av att en del av de arbetslösa har upphört att söka arbete aktivt på grund av det svaga konjunkturläget. Statistikcentralens arbetslöshetsbegrepp förutsätter att man sökt arbete aktivt under de 4 senaste veckorna och icke-aktiva arbetslösa klassas i arbetskraftsundersökningen som ”dolda arbetslösa”. Skillnaderna i antalen arbetslösa förklaras också med ändringar i statistikmetoderna och lagstiftningen.

Tabell 10. Arbetskraftsbalans

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	1000 personer i medeltal per år					
Befolkning i arbetsför ålder (15-74 åringar)	4 087	4 096	4 102	4 110	4 119	4 131
förändring	12	9	6	8	9	12
Befolkning i arbetsför ålder (15-64 åringar)	3 508	3 491	3 476	3 465	3 453	3 443
förändring	-16	-17	-15	-11	-11	-10
Sysselsättning (15-74 åringar)	2 457	2 447	2 437	2 446	2 454	2 466
därav 15-64 åringar	2 403	2 386	2 368	2 373	2 377	2 385
Arbetslösa (15-74 åringar)	219	232	252	241	236	228
	procent					
Sysselsättningsgrad (15-64 åringar)	68,5	68,3	68,1	68,5	68,8	69,3
Arbetslöshetsgrad (15-74 åringar)	8,2	8,7	9,4	9,0	8,8	8,5
	1000 personer under ett år					
Immigration, netto	17	18	12	15	17	17

1.6 Inkomsterna, kostnaderna och priserna

1.6.1 Nationalinkomsten

Med nationalinkomst avses den primära inkomsten från hemlandet, det vill säga löntagarersättningar, skatter på produktion och import minskade med subventionerna, samt verksamhetsöverskott och förmögenhetsinkomst. År 2015 ökade den nominella nettonationalinkomsten med 2,0 %, då motsvarande tillväxt 2014 var 1,7 %. Av nettonationalinkomstens poster har förmögenhets- och företagariinkomsterna växt kraftigast, i föl ökade de med 5,7 % och 2014 med 6,1 %.

Av nationalinkomstens andra delfaktorer ökade löntagarersättningarna med cirka 1 % 2015 jämfört med föregående år. Lönesumman växte med 1,0 % och summan av de socialskyddsavgifter som betalades för löntagarna steg med 1,4 %. Skatterna på produktion och import minskade med subventionerna förblev på nästan samma nivå som föregående år.

Löntagarersättningarnas andel av nationalinkomsten var cirka 60 % 2015. På motsvarande sätt utgjorde nettobeloppet av förmögenhets- och företagariinkomsterna cirka 24 %. Löntagarersättningarnas andel har ökat klart sedan 2000-talets första år, då den var cirka 56–57 %. Den nuvarande nivån ligger dock fortfarande långt från siffrorna under depressionen i början av 1990-talet, då deras andel som högst utgjorde cirka 74 % av nationalinkomsten 1991.

Förmögenhets- och företagariinkomsterna förutspås fortsätta öka under prognosperioden, något som påskyndas av nationalinkomstens tillväxt. Även skatterna på produktion och import minskade med subventionerna fortsätter att växa då den indirekta beskattningen skärps.

I år förutspås löntagarersättningarna växa snabbare än i föl, men 2017 antas de börja minska i och med sänkningen av arbetsgivarnas socialskyddsavgifter och de återhållsamma löneutvecklingen. Löntagarersättningarnas andel av nationalinkomsten förutspås minska mot slutet av prognosperioden, då förmögenhets- och företagariinkomstens andel stiger eftersom den kraftiga tillväxten fortsätter.

Tabell 11. Den disponibla inkomsten

	2015 andel, %	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**	I medeltal 2015/2005
Löntagares kompensationer	60,0	0,9	0,3	1,0	1,9	-0,6	1,2	2,8
Löner och arvoden	48,6	0,9	0,4	1,0	1,7	0,8	1,7	2,9
Arbetsgivares socialskyddsavgifter	11,3	1,0	-0,2	1,4	2,7	-6,5	-1,0	2,3
Förmögenhets- och företagariinkomster, net	24,3	0,8	6,1	5,7	4,2	7,7	5,0	0,8
Skatter på produktion och import minus subventioner	15,7	4,8	1,0	0,1	3,0	1,2	1,2	3,1
Nationalinkomst	100,0	1,5	1,7	2,0	2,6	1,7	2,2	2,3
Disponibel inkomst		1,0	1,8	2,1	2,7	1,8	2,2	2,3
Bruttonationalinkomst, md euro		204,0	207,2	210,9	216,0	220,6	226,4	

Tabell 12. Index för löntagarnas förtjänstnivå och arbetskostnaderna per producerad enhet

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**	I medeltal 2015/2005
	procentuell förändring						
Avtalslöneindex	1,4	0,7	0,6	0,6	0,1	0,5	2,1
Löneglidning m.m.	0,7	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8
Förtjänstnivåindex	2,1	1,4	1,3	1,2	0,8	1,2	2,9
Real förtjänstnivå ¹⁾	0,6	0,4	1,5	0,8	-0,3	-0,1	1,3
Medelinkomst ²⁾	1,6	1,2	1,3	0,7	-0,7	1,3	2,1
Enhetsarbetskostnad ³⁾							
i hela samhällsekonomin	1,8	1,0	0,9	0,9	-1,8	-0,2	2,6

¹⁾ Förtjänstnivåindex dividerat med konsumentprisindex.

²⁾ Hela samhällsekonomin lönesumma dividerad med löntagarnas arbetstimmar. Siffrorna påverkas av strukturförändringar i samhällsekonomin.

³⁾ Löntagaresättningarna dividerade med volymen av bruttofördlingsvärdet till baspris.

1.6.2 Lönerna

De nominella inkomsterna steg med 1,3 % i följd mätt med inkomstnivåindexet. De avtalsenliga lönerna steg med 0,6 % och övriga faktorer höjde inkomstnivåindexet med 0,7 %.

År 2016 utvecklas inkomstnivån i enlighet med den arbetsmarknadslösning som arbetsmarknadsparterna förhandlade fram i juni 2015; sysselsättnings- och tillväxtavtalet höjer de avtalsenliga lönerna med i medeltal 0,6 %. I inkomstutvecklingsprognosen antas andra faktorer än de avtalsenliga lönerna höja inkomsterna med 0,6 % om året. De nominella inkomsterna beräknas sålunda öka med 1,2 % 2016.

Inkomsternas förutspås fortsätta att stiga ännu försiktigare så att inkomstnivån stiger med 0,8 % 2017 och med 1,2 % 2018. Denna höjning av inkomstnivån är betydligt långsammare än genomsnittstakten under 2000-talet, vilket är i harmoni med den långsamma ekonomiska tillväxten och den dämpade sysselsättningsutvecklingen.

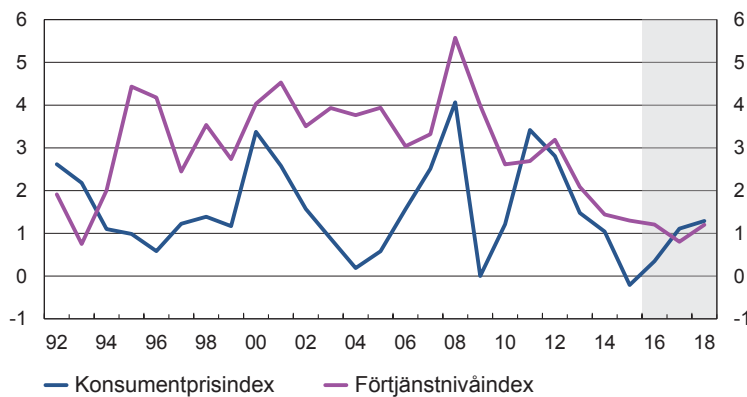
1.6.3 Konsumentpriserna

Under det första halvåret 2016 steg konsumentpriserna med i medeltal 0,1 % jämfört med motsvarande tidpunkt 2015 mätt med det nationella konsumentprisindexet. Flera olika faktorer förklarar den långsamma inflationsutvecklingen, men framför allt den ojämna utvecklingen av världsmarknadspriset på olja påverkade inflationen avsevärt. Energipriserna sjönk med i medeltal 5,7 % under det första halvåret 2016. Även priserna på varor samt livsmedel sjönk. På samma sätt som tidigare år påskyndades inflationen mest av att tjänsterna blev dyrare, eftersom priserna på dem steg med nästan 2,5 %. Också det harmoniserade konsumentprisindexet, som jämfört med det nationella indexet inte innehåller bland annat ägarbostäder eller räntor, steg med 0,1 % under det första halvåret 2016.

Prognosen för inflationen i år är 0,4 % mätt med det nationella konsumentprisindexet, det vill säga konsumentpriserna förväntas stiga långsamt men snabbare än i början av året. Inflationsutvecklingen styrs framför allt av priset på råolja, som har stigit jämfört med bottennoteringen i början av året. I prognosen antas medelpriset per oljefat vara cirka 44 euro 2016, då det faktiska medelpriset 2015 var något under 48 euro. Under årets sista kvartal förväntas oljepriset ha en påskyndande inverkan på inflationen, varefter effekten förblir positiv till prognosperiodens utgång.

Energipriset är inte den enda inflationsdämpande faktorn. Konkurrensläget inom dagligvaruhandeln har hållit livsmedelspriserna nere. Varupriserna påverkas av den svaga efterfrågan samt importprisernas långvariga nedgång. Även de upprepade effekterna av det låga oljepriset fördröjer prisutvecklingen på andra nyttigheter. I år förväntas priserna på tjänster stiga i en takt av 2,3 %, alltså snabbare än i fjol. Till detta bidrar bland annat höjningarna av social- och hälsovårdens klientavgifter.

Konsumentpris- och förtjänstnivåindex
förändring från föregående år, %

Källa: Statistikcentralen, FM

I år är skattehöjningarnas inflationspåskyndande inverkan uppskattningsvis 0,6–0,7 procentenheter. För de indirekta skatternas del bidrar höjningarna av fordons-, tobaks- och brännoljeskatterna, men å andra sidan inverkan sänkningen av bilskatten i motsatt riktning. Höjningen av den övre gränsen för social- och hälsovårdens klientavgifter ökar inflationen med cirka 0,2 procentenheter. Utan skattehöjningarnas inverkan skulle konsumentpriserna sjunka i år.

Inflationstrycket är lägre än normalt även under prognosperiodens följande år, eftersom det finns lediga resurser inom samhällsekonomin och produktionsgapet är fortfarande klart negativt. År 2017 förväntas det nationella konsumentprisindexet stiga 1,1 % och på motsvarande sätt förutspås uppgången vara 1,3 % under prognosens sista år 2018. Inflationen påskyndas av oljepriset, som stiger stegvis under prognosperioden. Dessutom påverkas prognosen av antagandena om återhållsamma löneförhöjningar, svagare euro och låg, men så småningom stigande räntenivå.

Under det första halvåret 2016 var inflationen i euroområdet mätt med det harmoniserade konsumentprisindexet 0,0 % och prisutvecklingen förväntas vara fortsatt långsam även under resten av året. Sänkningen av energipriserna har fördröjt inflationen även i euroområdet, men till skillnad från Finland har de andra huvudposterna i konsumentprisorgen påskyndat inflationen. Enligt Europeiska centralbankens sista prognosförfrågan förväntas inflationen i euroområdet växa med 0,3 % i år, med 1,2 % 2017 och med 1,5 % 2018. De jämförbara tillväxtsiffrorna i det harmoniserade konsumentprisindexet är i finansministeriets prognos för Finlands del är 0,4 % 2016, 1,1 % 2017 och 1,2 % 2018, så efter detta år förväntas prisutvecklingen i hemlandet vara något långsammare än genomsnittet i euroområdet.

Tabell 13. Prisindex

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**	I medeltal 2015/2005
	procentuell förändring						
Exportprisindex ¹⁾	-1,1	-0,3	-0,9	-2,0	1,3	1,4	0,4
Importprisindex ¹⁾	-1,7	-1,6	-4,0	-2,0	1,3	1,4	0,7
Konsumentprisindex	1,5	1,0	-0,2	0,4	1,1	1,3	1,7
Harmoniserat konsumentprisindex	2,2	1,2	-0,2	0,4	1,1	1,2	1,9
Hemmamarknadens basprisindex	0,2	-1,3	-3,2	-1,9	1,1	1,7	2,0
Byggnadskostnadsindex	1,0	1,0	0,5	0,5	1,6	1,7	2,3

¹⁾ Enligt nationalräkenskaperna

2 Den ekonomiska politiken och den offentliga ekonomin

2.1 Den offentliga sektorn totalt

Finlands offentliga finanser fortsätter att uppvisa ett underskott till utgången av årtiondet. Olika regeringar har riktat omfattande anpassningsåtgärder mot de offentliga finanserna, men ändå har underskottet inte krympt märkbart. Den långsamma ekonomiska tillväxten ger inte tillräckligt med skatteinkomster för att finansiera de offentliga utgifterna. Dessutom bidrar den åldrande befolkningen till att de offentliga utgifterna ökar. Av dessa orsaker har den offentliga sektorn redan i flera års tid skuldsatt sig i snabbt takt, och skuldsättningen fortsätter de närmaste åren. För att de offentliga finanserna ska klara av utgiftstrycket från den åldrande befolkningen under kommande decennier utan tilläggsåtgärder borde den offentliga sektorns saldo uppvisa ett överskott på cirka 2 % i relation till BNP i början av nästa årtionde.

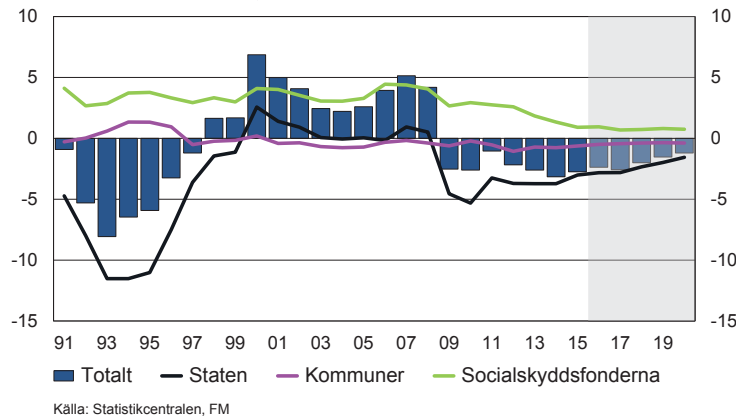
Finlands offentliga finanser utgörs av staten, kommunerna och socialskyddsfonderna, som ytterligare är uppdelade i arbetspensionsfonderna och övriga socialskyddsfonder.

Inom den offentliga sektorn uppvisar staten det kraftigaste underskottet. I fjol var underskottet över 6 miljarder euro. Underskottet beräknas krympa till mindre än hälften före utgången av årtiondet. Även lokalförvaltningens underskott krymper under prognosperioden. Den ökade efterfrågan på social- och hälsotjänster till följd av att befolkningen blir äldre skapar tryck på kommunekonomin på längre sikt. Statens och lokalförvaltningens sammanlagda underskott förblir stort under prognosperioden.

Arbetspensionsanstalternas överskott har krympt de senaste åren när pensionsutgifterna har ökat i rask takt och den låga räntenivån har skurit ned förmögenhetsinkomsterna. Arbetspensionsanstalternas saldo beräknas fortsätta att försämrans under prognosperioden. Övriga socialskyddsfonder har redan uppvisat ett underskott i två års tid på grund av den växande arbetslösheten. Övriga socialskyddsfonders saldo förbättras under prognosperioden av att arbetslöshetsförsäkringsavgifterna höjs och sysselsättningsläget så småningom förbättras.

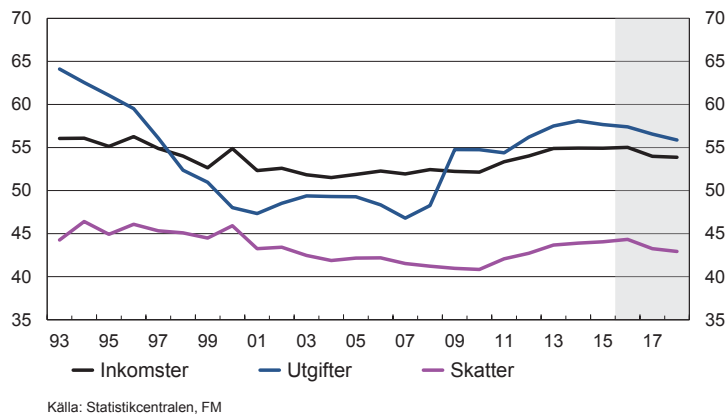
Skatteuttaget, det vill säga förhållandet mellan skatter och utgifter av skattenatur och BNP, minskar de närmaste åren. Konkurrenskraftsavtalet minskar skatteuttaget avsevärt, eftersom arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift sänks och löntagarnas förvärvsinkomstbeskattning lättas upp 2017. Utgiftsgraden, det vill säga utgifterna i förhållande till BNP, sjunker också under prognosperioden, eftersom konkurrenskraftsavtalet krymper den offentliga sektorns omkostnader. Anpassningsåtgärderna samt minskningen av arbetslöshetsutgifterna sänker också utgiftsgraden.

Offentliga sektorns finansiella sparande i förhållande till BNP, %

Underskottet i Finlands offentliga finanser översteg 2014 referensvärdet 3 % enligt EU-fördraget, men i föl var underskottet under referensvärdet. Under prognosperioden håller sig underskottet under referensvärdet 3 %. Den offentliga skulden har växt till över 60 % i relation till BNP. Det strukturella saldot hotar att avvika betydligt från det medelfristiga målet nästa år. Praxisen i anslutning till EU-förfarandena beskrivs mer ingående i rutan på sidan 70.

De offentliga samfundens inkomster, skatter och utgifter i förhållande till BNP, %

Tabell 14. Offentliga samfund ¹

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	md euro					
Direkta skatter	32,9	33,8	34,8	35,5	35,5	36,3
Skatter på produktion och import	29,3	29,6	29,7	30,5	30,8	31,1
Socialförsäkringsavgifter	25,9	26,3	26,9	28,0	27,3	28,0
Skatter och socialskyddsavgifter totalt ²	88,8	90,1	92,1	94,5	94,1	95,9
Övriga inkomster ³	23,5	23,2	23,4	23,3	23,8	24,9
erhållna räntor	2,5	2,1	2,0	1,9	2,0	2,2
Inkomster	111,6	112,8	114,9	117,3	117,4	120,4
Konsumtionsutgifter	50,3	50,7	51,0	51,6	51,1	51,8
Subventioner	2,7	2,7	2,8	2,7	2,7	2,7
Socialförmåner och -bidrag	38,4	40,3	41,6	42,6	43,7	44,6
Övriga transfereringar	6,0	6,1	5,8	5,6	5,3	5,3
Subventioner och transfereringar totalt	47,2	49,0	50,3	50,8	51,7	52,7
Kapitalavgifter ⁴	9,1	9,2	9,0	9,4	9,7	9,7
Övriga utgifter	10,4	10,4	10,3	10,6	10,5	10,7
erhållna räntor	2,6	2,5	2,4	2,4	2,3	2,3
Utgifter	117,0	119,3	120,7	122,4	123,1	124,8
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	-5,3	-6,5	-5,7	-5,1	-5,6	-4,5
Statsförvaltning	-7,6	-7,7	-6,3	-6,0	-6,1	-5,2
Lokalförvaltningen	-1,5	-1,6	-1,3	-1,1	-1,0	-0,9
Arbetspensionsanstalterna	3,7	3,4	2,7	2,3	1,8	1,5
Övriga socialskyddsfonder	0,0	-0,7	-0,8	-0,3	-0,3	0,1
Primärt överskott ⁵	-5,1	-6,1	-5,3	-4,4	-5,2	-4,3

¹ Enligt nationalräkenskaperna.² Innehåller kapitalsskatter.³ Inkl. kapitaltransfereringar och förlitning av kapital.⁴ Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar.⁵ Nettoutlåning exklusive nettoränteutgifter.

Tabell 15. Parametrar för den offentliga ekonomin

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	i förhållande till BNP, %					
Skatter och socialskyddsavgifter	43,7	43,9	44,1	44,3	43,3	42,9
Den offentliga sektorns utgifter ¹	57,5	58,1	57,7	57,4	56,6	55,9
Den offentliga sektorns nettoutlåning	-2,6	-3,2	-2,8	-2,4	-2,6	-2,0
Statsförvaltningen	-3,7	-3,7	-3,0	-2,8	-2,8	-2,3
Lokalförvaltningen	-0,7	-0,8	-0,6	-0,5	-0,4	-0,4
Arbetspensionsanstalterna	1,8	1,7	1,3	1,1	0,8	0,7
Övriga socialskyddsfonder	0,0	-0,3	-0,4	-0,1	-0,1	0,0
Primärt överskott ²	-2,5	-2,9	-2,5	-2,1	-2,4	-1,9
Den offentliga sektorns skuld (EMU)	55,4	59,3	62,6	64,3	65,8	66,4
Statsskulden	44,1	46,3	47,7	49,7	51,2	52,1
Sysselsättning inom den offentliga sektorn, 1000 personer	633	625	621	617	616	614
Staten	142	138	136	134	133	131,2
Lokalförvaltningen	480	477	474	472	472	472
Socialskyddsfonderna	11	11	11	11	11	11

¹ EU harmonisering.

² Nettoutlåning utan nettoräntor.

Tabell 16. Euroområdets finansiellt sparande och skuld

	2015	2016**	2017**	2015	2016**	2017**
	Finansiellt sparande			Skuld		
	i förhållande till BNP, %					
*Finland	-2,8	-2,4	-2,6	62,6	64,3	65,8
Finland	-2,7	-2,5	-2,3	63,1	65,2	66,9
Storbritannien	-4,4	-3,4	-2,4	89,2	89,7	89,1
Sverige	0,0	-0,4	-0,7	43,4	41,3	40,1
Danmark	-2,1	-2,5	-1,9	40,2	38,7	39,1
Irland	-2,3	-1,2	-0,7	93,8	89,1	86,6
Spanien	-5,1	-3,9	-3,1	99,2	100,3	99,6
Nederländerna	-1,8	-1,7	-1,2	65,1	64,9	63,9
Luxemburg	1,2	1,0	0,1	21,4	22,5	22,8
Portugal	-4,4	-2,7	-2,3	129,0	126,0	124,5
Österrike	-1,2	-1,5	-1,4	86,2	84,9	83,0
Tyskland	0,7	0,2	0,1	71,2	68,6	66,3
Frankrike	-3,5	-3,4	-3,2	95,8	96,4	97,0
Belgien	-2,6	-2,8	-2,3	106,0	106,4	105,6
Italien	-2,6	-2,4	-1,9	132,7	132,7	131,8
Grekland	-7,2	-3,1	-1,8	176,9	182,8	178,8

Källa: EU-kommissionens prognos våren 2015, *Finland: FM september 2015.

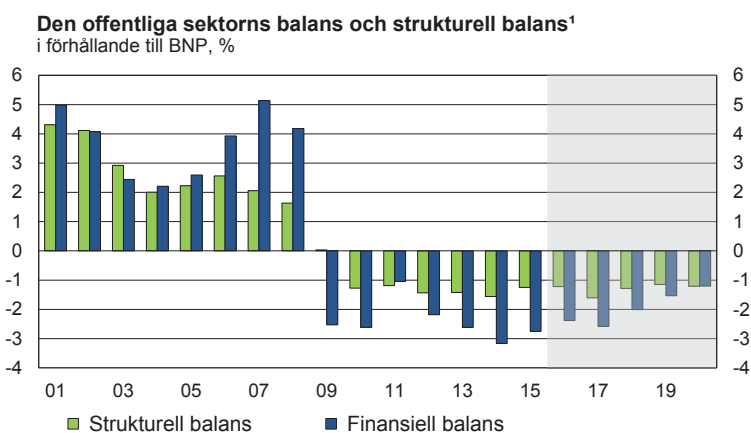

2.1.1 Bedömningarna av finanspolitikens verkningar

Finanspolitiken är åtstramande 2016 i fråga om alla offentliga finanser. Av de anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om riktar sig cirka 700 miljoner euro mot statsfinanserna. Dessutom skärper kommunernas anpassningsåtgärder som höjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgiften finanspolitiken. År 2016 beräknas skatteuttaget på samma sätt som i fjol vara något över 44 % i relation till BNP. Skatteuttaget sjunker 2017–2020, eftersom de förändringar som företas i skatterna och socialskyddsavgifterna i och med konkurrenskraftsavtalet minskar skatteuttaget. De viktigaste skatteunderlagen, såsom lönesumman och den privata konsumtionen, växer dessutom långsammare än BNP. Utgiftsgraden började sjunka svagt i fjol och samma utveckling fortsätter 2016–2020 tack vare sparåtgärderna och minskade konjunkturrelaterade utgifter.

Hur finanspolitiken är inställd kan också granskas med hjälp av förändringen i det strukturella saldot beräknad enligt EU:s gemensamma metod. Det strukturella saldot beräknas genom att man undanröjer konjunkturläget inverkan på den offentliga sektorns saldo. Den återstående delen beskriver den bedrivna politikens och andra än konjunkturrelaterade faktorer inverkan på saldot. Förändringarna i det strukturella saldot beskriver således förändringarna i den totala inställningen av finanspolitiken. Stärks det strukturella saldot innebär det en åtstramande finanspolitik, men ett svagare strukturellt saldo innebär att finanspolitiken är stimulerande.

En granskning av hur finanspolitiken är inställd genom förändringarna i det strukturella saldot ger inte en bild som helt sammanfaller med en granskning som härletts från enskilda inkomst- och utgiftstransaktioner. Det strukturella saldot förändras inte i år, det vill säga finanspolitiken kan anses vara neutral, till skillnad från vad man kan tro utifrån de enskilda transaktionerna. Det strukturella saldot beräknas försämrats klart nästa år i relation till BNP för att bland annat skatterna och arbetsgivaravgifterna sänks. Efter nästa år förbättrar anpassningsåtgärderna det strukturella saldot. Ökningen av de åldersrelaterade utgifterna bidrar till försämringen av det strukturella saldot under prognosperioden, trots att det inte fattas några nya beslut som ökar utgifterna.

1) Beräkningarna baserar sig på EU-kommissionens produktionsfunktionsapproach

Källa: Statistikcentralen, FM

Som en skata på tjärat tak – Finland och EU:s statsfinansiella regler

Finland har sedan hösten 2013 haft problem med EU:s statsfinansiella regler. Kommissionen har bedömt faktiska, planerade och förutspådda överträdelser av reglerna samt varnat för underlåtenhet att iakttä stabilitets- och tillväxtpaktens bägge delar – den korrigerande och den förebyggande. Finland har dock tills vidare undgått de förfaranden som inleds vid överträdelser av de statsfinansiella reglerna – förfarandet vid alltför stora underskott (EDP) samt förfarandet vid betydande avvikelse (SDP).

Kommissionen har under de tre senaste åren redan sju gånger bedömt överträdelser av stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande del, med andra ord de i artikel 126 i fördraget angivna referensvärdena på 3 % för underskottet och 60 % för skulden.¹ Endast en gång har kommissionen bedömt att kriterierna överträts. Våren 2015 upptäckte man att den offentliga sektorns underskott 2014 överraskande hade stigit till 3,2 % av BNP. Enligt prognosen vid en så kallad oförändrad politik, som gjordes upp före riksdagsvalet våren 2015, skulle underskottet inte underskrida referensvärdet 2015–19 och skulderelationen skulle fortsätta att växa. Efter att regeringsprogrammet stod klart gjorde kommissionen en ny bedömning av Finlands situation och beaktade då regeringsprogrammets planer för anpassning av de offentliga finanserna. Kommissionen konstaterade att kriterierna var uppfyllda. Kommissionen har kommit fram till samma bedömning även i sina senare rapporter.

När den senaste rapporten skrevs våren 2016 hade det konstaterats att underskottet underskred referensvärdet 3 % 2015. Sålunda kunde man konstatera att överskridningen av referensvärdet 2014 varit liten, exceptionell och tillfällig. Detta innebär att underskottskriterier är uppfyllt.

Då underskottskriteriet är uppfyllt kan endast överträdelsen av skuldskriteriet i föl (med andra ord utifrån faktiska siffror) leda till att EDP inleds.² Kommissionen beaktar alltid huruvida skuldskriteriet är uppfyllt då man bedömer så kallade andra betydande faktorer, beträffande vilka Finland även har tillhandahållit sina egna synpunkter. För Finlands del har betydande faktorer som förklarar överskridningen av skuldreferensvärdet varit:

- Solidaritetsåtgärder
- Den konjunkturrensade skuldkvoten
- Iakttagande av den förebyggande delen

När den senaste bedömningen skrevs i maj 2016 uppskattades 2015 års skuldkvot till 63,1 % av BNP. Dessutom förutspådde Finlands stabilitetsprogram att skuldkvoten skulle stiga till 67,4 % av BNP 2018–2019 och börja sjunka en aning först 2020. I sin bedömning konstaterar kommissionen att överskridningen 2015 inte längre kan förklaras med solidaritetsåtgärder. Å andra sidan förklarade det dåliga konjunkturläget 2015 års överskridning av referensvärdet. Enligt kommissionens bedömning iakttog Finland dessutom i stor utsträckning stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. Av dessa orsaker konstaterade kommissionen att Finland uppfyller skuldskriteriet för närvarande.

Finland har alltså – trots kommissionens oro – iakttagit stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. Den förebyggande delen bedöms utifrån två pelare: förändringen i det strukturella saldot och utgiftsregeln. Kommissionen har sedan hösten 2013 varnat för att en betydande avvikelse kan uppstå i den förändring som det strukturella saldot kräver. Å andra sidan har utgiftsregeln tills vidare alltid iakttagits. Kommissionen har utifrån de faktiska siffrorna stannat för bedömningen att Finland har uppfyllt kraven i den förebyggande delen, åtminstone i stort.

¹ Kommissionens bedömningar enligt artikel 126.3 av uppfyllandet av underskotts- och skuldskriterierna finns på adressen: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/finland_en.htm samt den extra bedömningen från juni 2015 på adressen: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/pdf/20_scps/2015/26_fi_scp_addendum_en.pdf

² Kommissionen kan emellertid i sina rapporter också bedöma riskerna för att kriterierna överträds, m.a.o. planerade eller förutspådda överträdelser av skuldskriteriet. Om underskottskriteriet överträds kan dessutom planerade eller förutspådda överträdelser av skuldskriteriet leda till att EDP inleds på grund av överträdelse av bägge kriterierna.

2.1.2 Den offentliga sektorns skuld

Den offentliga sektorns skuld steg i föl till 131 miljarder euro, vilket är mer än dubbelt större än skuldnivån i slutet av 2008. Samtidigt överskred den offentliga skulden i relation till BNP referensvärdet 60 % enligt EU-fördraget. Enligt Statistikcentralens skuldstatistik fortsatte den offentliga skulden att växa med knappt 3 miljarder euro under det första kvartalet i år jämfört med slutet av fjolåret. Den offentliga sektorn beräknas uppvisa ett så pass stort underskott även de närmaste åren att den offentliga skulden kommer att växa även i fortsättningen, även om skuldförhållandet kommer att plana ut på medellång sikt.

Största delen av den offentliga skulden, drygt 100 miljarder euro, är den statliga budgetekonomins skuld och därför ligger prognosen för statsskulden till grund för prognosen för den offentliga ekonomin. Även kommunerna har skulder, sammanlagt knappt 20 miljarder euro. Hittills har socialskyddsfonderna inte haft någon skuld, men 2014 och 2015 var Arbetslöshetsförsäkringsfonden tvungen att ta lån på grund av de växande arbetslöshetsförmånerna. Fondens upplåning var dock tillfällig och sålunda håller socialskyddsfondernas skuld redan på att minska. Till den offentliga skulden räknas också vissa andra poster. Från den offentliga skulden elimineras skulderna mellan olika offentliga samfund. Den största interna skuldposten är arbetspensionsanstaltarnas placeringar i statliga skuld-papper. Denna elimineringspost har krympt avsevärt på senare tid.

De offentliga sektorns skuld i relation till BNP ökade med 3,3 procentenheter 2015. I den bifogade tabellen specificeras de faktorer som bidragit till förändringen i den offentliga sektorns skuldförhållande. Med hjälp av tabellen förklaras sambandet mellan de offentliga samfundens saldo och förändringen i skuldförhållandet i nationalräkenskaperna. I tabellen betyder plustecken att faktorn har en ökande inverkan på skuldförhållandet medan minustecken betyder att faktorn inverkar minskande på skuldförhållandet.

Tabell 17. Ändringen av de offentliga samfundens skuldförhållande och faktorerna som påverkar det

	2014	2015	2016**	2017**	2018**	2019**	2020**
Skuldförhållandet, % av BNP ¹⁾	59,3	62,6	64,3	65,8	66,4	66,2	65,6
Ändring av skuldförhållandet	3,8	3,3	1,7	1,5	0,6	-0,2	-0,6
Faktorer som påverkar ändringen av skuldförhållandet							
Primära finansiella balans	1,9	1,6	1,2	1,5	1,0	0,5	0,1
Ränteutgifterna	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	1,0	1,1
Ändring av BNP-beloppet	0,4	-0,1	-0,7	-0,6	-0,7	-0,8	-0,8
Ändring av priser på BNP	-1,0	-1,0	-0,5	-0,8	-1,0	-1,1	-1,3
Anskaffning av finansieringsmedel (netto)	1,7	1,3	1,1	0,8	0,7	0,7	0,6
Andra faktorer ²⁾	-0,4	0,5	-0,5	-0,6	-0,3	-0,5	-0,3

¹⁾ Den offentliga skulden består på grund av statistikreformen av en prognos även åren 2011, 2012 och 2013. Se ramen på sida 70.

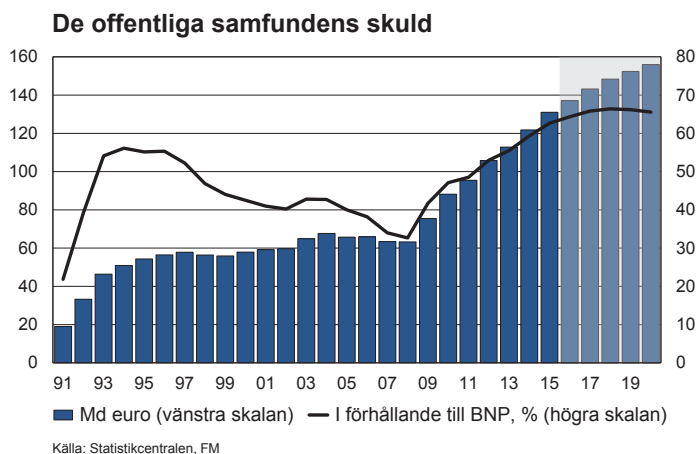
²⁾ Andra faktorer inkluderar effekten av statens privatiseringsinkomster, utlåning, samt faktorer som har samband med värderingen av inkomster och utgifter.

Plusmärkt effekt höjer och minusmärkt effekt sänker skuldförhållandet.

Den primära balansen (inkomsterna minus utgifterna exklusive ränteutgifterna) uppvisade ett underskott i föl, vilket bidrog till skuldökningen med 1,6 procentenheter. Ränteutgifterna ökade skuldförhållandet med 1,2 procentenheter. När skulden sätts i relation till BNP, minskar ökat BNP-värde skuldförhållandet. År 2015 krympte det ökade BNP-värdet skuldförhållandet med drygt 1 procentenhet.

Till den offentliga ekonomin räknas även arbetspensionsanstalterna, vars saldo uppvisar ett överskott. År 2015 var överskottet 1,3 % i relation till BNP (i tabellen raden anskaffning av finansieringsmedel (netto)). Eftersom arbetspensionsanstalternas överskott räknas med i saldot i offentliga finanserna, men inte används för att amortera den offentliga skulden, måste arbetspensionsanstalternas överskott elimineras från de faktorer som påverkar förändringen i skuldförhållandet.

Utöver dessa faktorer minskade statens långgivning samt faktorer i anslutning till värderingen av och tidpunkten för inkomsterna och utgifterna den offentliga sektorns skuldförhållande med 0,5 procentenheter 2015.

2.2 Statsfinanserna

Statens underskott enligt nationalräkenskaperna krympte avsevärt i fjol. Underskottet krympte särskilt av de anpassningsåtgärder som den föregående regeringen fattade beslut om samt av en extra inkomstföring av engångsnatur från Statens Pensionsfond. Statens utgifter ökade inte alls och inkomstutvecklingen har varit tämligen bra.

I år är den ekonomiska tillväxten snabbare än i fjol. Samtidigt börjar skatteinkomsterna öka snabbare. Anpassningsåtgärderna enligt statsminister Sipiläs regeringsprogram fördröjer utgiftsökningen. Underskottet inom statsfinanserna minskar.

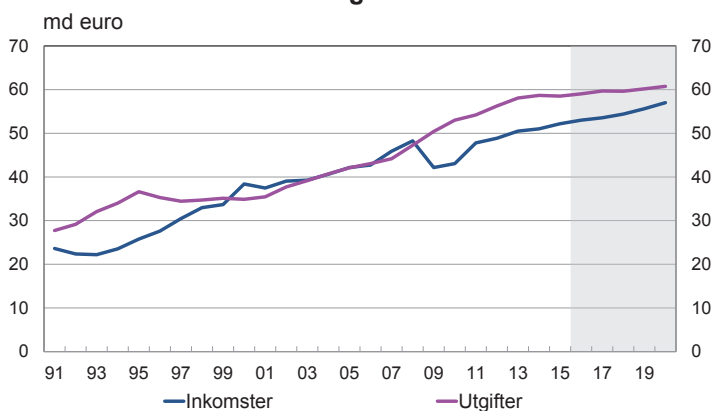
Från början av nästa år har konkurrenskraftsavtalet och de skattelättnader som hänförs till den en försämrande inverkan på saldoto i statsfinanserna. Saldot förblir dock nästan oförändrat jämfört med föregående år.

På medellång sikt, när den ekonomiska tillväxten tilltar, börjar underskottet krympa snabbare. En del av de anpassningsåtgärder som regeringen beslutat om vidtas först efter nästa år, så deras minskade inverkan på underskottet syns på medellång sikt. I slutet av årtiondet är underskottet emellertid fortfarande anmärkningsvärt stort.

Statsskulden har stigit till över 100 miljarder euro och nästa år är skulden redan uppe i cirka 111 miljarder euro. Statsskulden har fördubblats på tio år. Eftersom budgeterna uppvisar underskott till utgången av årtiondet, fortsätter staten att skuldsätta sig. Skuldsättningstakten avtar dock på medellång sikt. Statens upptar skulder på 24 miljarder euro före utgången av 2020.

Statens borgensförbindelser omfattar alla borgensförbindelser som beviljats av staten, statliga affärsverk, statliga aktiebolag och specialkreditinstituten och som statsförvaltningen ansvarar för i sista hand. Borgensförbindelserna är inte utgifter och de syns inte i statsbudgeten, och borgensförbindelserna förfaller inte till betalning. Beloppet av statens borgensförbindelser har ökat snabbt de senaste åren. I slutet av 2015 uppgick stocken till nästan 45 miljarder euro, det vill säga ungefär 80 % av utgifterna i statsbudgeten.

Statens inkomster och utgifter

Tabell 18. Statsförvaltning¹

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	md euro					
Direkta skatter	12,2	12,6	13,0	13,6	13,7	13,9
Skatter på produktion och import	29,3	29,6	29,7	30,5	30,8	31,1
Skatter och socialskyddsavgifter totalt ²	42,2	42,7	43,3	44,6	45,0	45,6
Övriga inkomster ³	8,8	8,8	9,2	8,8	8,9	9,2
erhållna räntor	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
Inkomster totalt	51,0	51,5	52,6	53,3	53,9	54,7
Konsumtionsutgifter	13,7	13,7	13,7	14,0	13,8	13,8
Subventioner och övriga transfereringar	37,7	38,2	38,2	38,1	38,8	39,0
till övriga offentliga samfund	25,8	26,2	26,2	26,6	27,4	27,5
Ränteutgifter	2,4	2,4	2,3	2,3	2,2	2,1
Kapitalavgifter ⁴	4,7	4,8	4,8	4,9	5,2	5,0
Avgifter totalt	58,6	59,1	58,9	59,4	60,0	60,0
Nettoutlåning (+) / nettoupplåning (-)	-7,6	-7,7	-6,3	-6,0	-6,1	-5,2
Primärt överskott ⁵	-5,6	-5,6	-4,4	-4,0	-4,3	-3,5

¹ Enligt nationalräkenskaperna.

² Kapitalskatter inkl.

³ Inkl. mottagna kapitaltransfereringar (kapitalskatter exkl.) och förslitning av fast kapital.

⁴ Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar.

⁵ Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter.

2.2.1 Utgifterna inom statsfinanserna

För första gången på 15 år ökade inte statens totala utgifter enligt nationalräkenskaperna alls i fjol. De största posterna, det vill säga överföringsutgifterna och konsumtionsutgifterna, krympte. Den föregående regeringens anpassningsåtgärder på utgiftssidan inföll i hög grad just 2015.

Över hälften, drygt 31 miljarder euro, av statens utgifter är överföringsutgifter, särskilt till kommunerna och socialskyddsfonderna, men också till sammanslutningar som inte eftersträvar vinst samt EU-avgifter och utvecklingsbistånd till utlandet. Nästan en fjärdedel av utgifterna, knappt 14 miljarder euro, går till konsumtion, det vill säga arbetskraftskostnader och anskaffningar av produktionsinsatser. Andra stora utgiftsobjekt är betalda subventioner samt förmögenhets- och investeringsutgifter.

Utgiftsökningen förutspås förbli liten även under prognosperioden tack vare den nuvarande regeringens anpassningsåtgärder och den återhållsamma kostnadsutvecklingen, och statens utgifter i relation till BNP sjunker.

I år ökar utgifterna av bland annat de asylsökande och finansieringen av spetsprojekt. För kostnaderna för invandringen har för i år budgeterats knappt 800 miljoner euro mera än tidigare år, då antalet asylsökande var betydligt färre än 2015. På spetsprojekt, inklusive tilläggsfinansiering till basstruktursållningen för att minska reparationsskulden, satsas sammanlagt 1,6 miljarder euro 2016-2018.

Nästa år ökar statens utgifter av bland annat finansieringen av spetsprojekt, konkurrenskraftsavtalets inverkan, compensationerna till kommunerna på grund av skattekomensationerna och de växande pensionsutgifterna. Konkurrenskraftsavtalet ökar statens utgifter, eftersom sänkningen av arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift kompenseras genom att statens transfereringar till FPA ökar. Å andra sidan minskar avtalet utgifterna, då statens arbetsgivaravgifter sänks och semesterpenningarna skärs ner för tre år. Dessutom antas förlängningen av arbetstiden stegvis minska antalet anställda och därigenom de löntagarsättningar som staten betalar. Även sparåtgärderna enligt regeringsprogrammet minskar statens utgifter. Sparåtgärderna har preciserats så att de är något större än vad som uppskattades i våras.

Ränteutgifterna har länge förblivit mycket måttfulla tack vare den låga räntenivån och den goda rankingen, trots att statsskulden har ökat kännbart åtta år i rad. Enligt nationalräkenskaperna var ränteutgifternas andel av de totala utgifterna i fjol knappt 4 %, då motsvarande siffra 1997 som högst var över 16 %. Även de närmaste åren förblir ränteutgifterna små på grund av den låga räntenivån fast skulden växer varje år.

Budgeten för 2017 och ramarna för statsfinanserna

Programmet för statsminister Sipiläs regering innehåller en utgiftsregel som omfattar hela valperioden och som styr utvecklingen av utgifterna inom budgetekonomin. Den anger maximibeloppet av största delen, ungefär fyra femtedelar, av budgetutgifterna. Genom utgiftsregeln säkerställs en ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik som främjar ekonomisk stabilitet.

Budgetförslaget för 2017 baserar sig på planen för de offentliga finanserna för 2017–2020 från april 2016. Utgiftsramen för statsfinanserna har angetts med beaktande av de utgiftsbesparingar som överenskommit i regeringsprogrammet och i planen för de offentliga finanserna för 2017–2020.

Ramnivån för 2017 är 44 805 miljoner euro, varav cirka 153 miljoner euro kvarstår som en så kallad ofördelad reserv efter budgetförslaget 2017. Dessutom har 300 miljoner euro reserverats för tilläggsbudgeter. Utanför ramen står de utgifter som förändras i enlighet med konjunkturer och finansieringsautomatiken, till exempel utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, lönegarantin, bostadsbidraget samt basutkomststödet. Nämda utgifter räknas ändå in i ramen i fråga om utgiftseffekterna av de ändringar som företagits i grunderna för dem. Utanför ramen stannar dessutom bland annat ränteutgifterna för statsskulden, momsutgifterna, finansplaceringarna samt de utgifter där staten fungerar som teknisk förmedlare av finansieringsandelar från utomstående. Utgifterna utanför ramen uppgår till cirka 10,9 miljarder euro 2017.

Utgifterna enligt statens budgetproposition för 2017 uppgår till sammanlagt cirka 55,2 miljarder euro. Utgifterna ökar med cirka 0,8 miljarder euro jämfört med den ordinarie budgeten för 2016. De besparingar som regeringen beslutat om enligt bilaga 6 ökar med cirka 0,5 miljarder netto jämfört med besparingarna 2016. Utgiftsnivån ökas bland annat av att de anslag som används för spetsprojekt ökar med drygt 200 miljoner euro från 2016 samt av de ändringar som konkurrenskraftspaketet för med sig och som ökar budgetutgifterna med över 400 miljoner euro netto. Likaså ökar utgifterna för produktionsstödet för förnybar energi, statens pensioner och bostadsbidraget samt momsutgifterna. Utgifterna för invandringen ligger på ungefär samma nivå som i den ordinarie budgeten för 2016. Ränteutgifterna för statsskulden är knappt 1,3 miljarder euro, vilket är cirka 0,2 miljarder euro mindre än i år.

År 2017 beräknas inkomsterna inom budgetekonomin (exklusive upplåningen) vara cirka 49,7 miljarder euro och skatteinkomsterna cirka 41,6 miljarder euro. Inkomsterna inom budgetekonomin beräknas öka med 0,6 miljarder euro jämfört vad som budgeterats för 2016 (inklusive tilläggsbudgeterna). Flera skattelättnader minskar skatteinkomstutfallet och den fortsatt dämpade ekonomiska tillväxten begränsar tillväxten i skattebaserna. År 2017 genomförs flera ändringar enligt regeringsprogrammet som lättar upp beskattningen. Bland annat höjs hushållsavgiften och införs ett så kallat företagavgift. Bilskatten och flera punktskatter fortsätter att höjas. Å andra sidan avstår man från sötsaksskatten. I grunderna för förvärvsinkomstbeskattningen företas också en justering som motsvarar konsumentprisindexets uppgång. Dessutom lättas förvärvsinkomstbeskattningen upp för att stöda det så kallade konkurrenskraftsavtalet.

Statens budgetförslag uppvisar ett underskott på cirka 5,5 miljarder euro, vilket täcks genom att öka statsskulden. I slutet av 2017 beräknas statsskulden uppgå till cirka 111 miljarder euro.

Underskottet inom budgetekonomin har minskat med cirka 0,4 miljarder euro jämfört med planen för de offentliga finanserna från våren 2016. Konkurrenskraftsavtalet försämrar jämvikten hos budgetekonomin till följd av både den anslagsökning som det orsakar och de skattelättnader som hänför sig till det. Å andra sidan har skatteinkomststaten höjts jämfört med våren till följd av bättre utfallsuppgifter än beräknat. Även uppskattningen om dividendinkomster och inkomster av aktieförsäljning har ökat sedan våren.

Faktorer som bidragit till förändringen i jämvikten hos statens budgetekonomi jämfört med planen för de offentliga finanserna / rambeslutet våren 2016, miljarder euro

	2017
Jämviktskalkyl, planen för de offentliga finanserna 14.4.2016	-5,8
Precisering av utgiftsstaten	-0,1
Konkurrenskraftspaketets inverkan på statsförvaltningens omkostnader, statsandelarna, universitetens och yrkeshögskolornas finansiering och utgifterna inom SHM:s förvaltningsområde	-0,2
Skattekompensationer till kommunerna för skattelättnaderna för förvärvsinkomster och pensionsinkomst i anslutning till konkurrenskraftspaketet	-0,3
Förändring till följd av utgifterna för invandringen, med beaktande av att reserven på 150 miljoner euro i planen för de offentliga finanserna 2017-2020 har upplösts	0,2
Förändring i de uppskattade ränteutgifterna för statsskulden	0,1
Annan förändring (netto)	0,1
Precisering av inkomststaten	0,5
Nya ändringar i beskattningsgrunderna (skattelättnaden för förvärvsinkomster i anslutning till konkurrenskraftspaketet och motsvarande skattelättnad för pensionsinkomst samt uppskjutningen av fordonsskattens utvidgning)	-0,3
Ändrade uppskattningar av blandade inkomster och ränte- och dividendinkomster och inkomster av aktieförsäljning)	0,5
Andra faktorer som påverkat de uppskattade inkomster (inkl. uppgifter om influtna belopp och den nya konjunkturprognosen)	0,3
FÖRÄNDRING TOTALT	0,4
Jämviktskalkyl, regeringens budgetproposition 15.9.2016	-5,5

2.2.2 Inkomsterna inom statsfinanserna

Största delen av statens utgifter finansieras med skatteinkomster. De viktigaste skatteinkomstposterna är skatterna på förvärvs- och kapitalinkomster, momsens samt samfundsskatten. Skatteinkomsternas utveckling bestäms i stor utsträckning av den allmänna ekonomiska utvecklingen, men även regeringens beslut påverkar både beskattningsutfallet och beskattningens struktur. De senaste åren har tyngdpunkten i beskattningen i allt högre grad förskjutits från direkta till indirekta skatter.

I föl ökade skatteinkomsterna tämligen bra i förhållande till den allmänna ekonomiska utvecklingen. Skatteinkomsternas tillväxt förbättrades av skattehöjningarna inom den indirekta beskattningen samt den goda avkastningen från samfundsskatten. I år börjar skatteinkomsterna öka klart snabbare, då även den ekonomiska tillväxten påskyndas. Den viktigaste ändringen i beskattningsgrunderna är att minimibeloppet av arbetsinkomstavrdraget höjs, vilket minskar intäkterna från förvärvsinkomstbeskattningen. De indirekta skatterna är föremål för såväl skattehöjningar som skattelättnader.

Nästa år ökar skatteinkomsterna klart långsammare. Den viktigaste orsaken till att ökningen av skatteinkomsterna avtar är konkurrenskraftsavtalet samt de skattelättnader som är kopplade till det. På medellång sikt ökar skatteinkomsterna med i medeltal 2,3 % om året. I prognosperiodens inkomststater har man beaktat de ändringar i beskattningsgrunderna som den föregående och den nuvarande regeringen beslutat om i fråga om de åtgärder som vidtas 2016—2020.

Viktiga poster inom statens övriga inkomster är förmögenhetsinkomsterna samt transfereringarna från Statens Pensionsfond. Transfereringarna från Statens Pensionsfond bestäms så att de årligen täcker 40 % av statens pensionsutgifter. Statens förmögenhetsinkomster beräknas krympa något i år, men förbli relativt stabila de närmaste åren.

Tabell 19. Utvecklingsprognos för vissa inkomst- och efterfråganposter som påverkar skattebelagda inkomster och skatteunderlaget 2012- 2018, årlig ändring, %

	2013	2014	2015**	2016**	2020/2017**
	ändring, procent per år				
Skattepliktiga förvärvs- och kapitalinkomster	3,1	2,0	2,1	1,5	2 1/2
Löne- etc. inkomster	0,3	1,0	1,7	0,8	2
Pensioner och andra sociala förmåner	6,6	3,2	2,5	2,3	2 1/2
Kapitalinkomster	12,6	7,8	2,9	3,1	3
Förtjänstnivåindex	1,4	1,3	1,2	0,8	1 1/2
Driftsöverskott	3,3	6,1	1,1	8,1	5 1/2
Värdet av hushållens konsumtionsutgifter	0,6	-0,3	1,2	1,4	2
Mervärdesskatteunderlaget	0,4	0,1	2,0	1,6	2
Bensinkonsumtionen	-2 2/4	-1 2/4	- 1/4	-2 2/4	-2
Konsumtionen av dieselolja	-1 1/4	1 2/4	3 1/4	3/4	1/2
Elkonsumtionen	-1,3	-1	2 3/4	1	2/3
Beskattad alkoholkonsumtion	0	-3 2/4	2/4	1 2/4	5/9
Nyregistrering av personbilar	0,8	4,5	6,0	3,6	3
Konsumentprisindex	1,0	-0,2	0,4	1,1	1 1/2

De direkta skatterna

Utfallet av förvärvs- och kapitalinkomstskatten ökar långsamt i år. Skatteintäkterna sänks framför allt av höjningen av arbetsinkomstsvdragets maximibelopp, som träder i kraft i början av nästa år. Intäkterna av förvärvs- och kapitalinkomstskatten krymper nästa år. Orsaken är de direkta skattelättnader och ändringar i avgiftsinkomsterna som hänför sig till konkurrenskraftsavtalet. Lönesumman växer också långsammare nästa år vilket minskar skatteintäkterna. Nästa år träder även andra förändringar i beskattningsgrunderna enligt regeringsprogrammet i kraft. I sin helhet lättar förändringarna upp beskattningen.

Intäkterna av förvärvs- och kapitalinkomstskatten beräknas öka med i medeltal 2½ % per år på medellång sikt. I prognosen för förvärvs- och kapitalinkomstskatten har man antagit att indexjusteringar företas 2018–2020, som säkerställer att beskattningen av arbete inte skärps till följd av den allmänna höjningen av inkomstnivån.

Intäkterna av den samfundsskatt som företagen betalar på sitt resultat fördelas mellan staten och kommunerna. Från och med i år har församlingarnas utdelning av samfundsskatten ersatts med ett indexbundet anslag.

Intäkterna av samfundsskatten ökade snabbt i fjol och ökningen fortsätter att vara snabb även i år. Statens intäkter av samfundsskatten ökar av att de tidsbestämda skattehöjningarna upphör, av vilka den viktigaste är att kommunernas förhöjda utdelning av samfundsskatten upphör. I och med konkurrenskraftsavtalets avgiftssänkningar ökar företagets vinster och detta utökar verksamhetsöverskottet, vilket avspeglar sig i intäkterna av samfundsskatten.

Intäkterna av källskatt på ränteinkomster har sjunkit synnerligen mycket de senaste åren på grund av de låga räntenivån. Dessa skatteintäkter beräknas öka först mot slutet av prognosperioden då räntenivån stiger.

Tabell 20. Vissa ändrade skatteunderlagsposters inverkan på skatteavkastningen

Skatteslag	Skatteunderlag / efterfrågepost	Ändring	Ändring i skatteavkastningen, mn euro
Förvärvsinkomstskatten	Löneinkomster	1%-enhet	386, varav staten 119 och kommuner 179
	Pensionsinkomster	1%-enhet	125 varav staten 30 och kommuner 83
Kapitalinkomstskatt	Kapitalinkomster	1%-enhet	36
Samfundsskatt	Driftsöverskott	1%-enhet	47, varav staten 33 och kommuner 14
Moms	Värdet av den privata konsumtionen	1%-enhet	121
Bilskatt	Försäljning av nya personbilar, st.	1000 st.	6
Energiskatt	Elkonsumtionen ¹	1 %	9
	Bensinkonsumtionen	1 %	13
	Dieselsonsumtionen	1 %	14
Alkoholskatt	Alkoholkonsumtionen	1 %	14
Tobaksaccis	Cigarrettkonsumtionen	1 %	9

¹ Exklusive industrin och växthusen.

De indirekta skatterna

Den tämligen snabbt växande privata konsumtionen syns även i momsintäkterna i år. Å andra sidan dämpar den långsamma inflationen momsintäkterna de närmaste åren. Nästa år avtar ökningen av momsintäkterna. När det gäller uppbörden av moms företas två ändringar i beskattningsgrunderna under prognosperioden, vilka gör att skatteredovisningarna av engångsnatur förskjuts över årsskiftet. År 2017 får små företag möjlighet att övergå till momsredovisning enligt betalningsprincipen. Dessutom överförs momsbeskattningen av import från Tullen till Skatteförvaltningen 2018.

De senaste åren har det företagits många ändringar i energibeskattningen. Skatterna på bränslen för uppvärmning höjdes i början av året och beskattningen av torv sänktes i början av mars. Bränslebeskattningen höjs i början av nästa år.

Bil- och fordonsskatten ändras de närmaste åren. Bilskatten sänks stegvis från början av detta år till 2019. Fordonsskatten höjs nästa år. Intäkterna från andra punktskatter är vanligtvis mycket jämna, om det inte företas några ändringar i beskattningsgrunderna. Tobaksskatten höjs stegvis från början av detta år till 2019.

Tabell 21. Beräknade inkomsterna inom budgetekonomin, md euro

	2015 bokslut	2016 inkl. til- läggs- budg.	2017**	2018**	2019**	2020**	2020/2016** ändring på årlig nivå
Beräknade skatteinkomsterna totalt	39,9	40,9	41,6	42,1	43,4	44,6	2
Skatter på grund av inkomst och förmögenhet ¹⁾	12,6	13,0	13,0	13,4	13,9	14,6	3
Skatter och avgifter på grund av omsättning	17,6	17,8	18,1	18,4	19,1	19,6	2
Punktskatter	6,8	7,1	7,2	7,2	7,2	7,2	1
Övriga skatter	3,0	3,0	3,2	3,2	3,2	3,2	1 1/2
Inkomster av blandad natur	6,1	5,4	5,2	5,4	5,5	5,6	-2
Ränteinkomster och vinstredovisningar	2,4	2,5	2,5	2,8	1,9	1,9	-3 1/2
Inkomstposterna totalt	49,0	49,3	49,7	50,7	51,1	52,5	1

¹⁾ Inkl. Rundradioskatten från och med 2013 (i genomsnitt 500 mn euro per år).

Tabell 22. Verkningarna av de största förändringarna i offentliga samfunds skatteintäkter

	2015	2016	2017**	2018**	2019**	2020**
	miljoner euro					
Förvärvsinkomstskatter	-184	-515	-805	-150	-194	-308
Genomsnittlig höjning av kommunalskatteprocenten	101	36	0	0	0	0
Kapitalinkomstskatt	100	51	2	-9	0	0
Samfundsskatt	-85	122	155	0	0	0
Andra direkta skatter	-122	25	49	-34	-40	0
Mervärdesskatt	21	0	-156	-200	0	0
Energiskatt	267	103	116	0	47	-2
Andra direkta skatter	156	94	140	70	68	34
Socialskyddsavgifter	375	687	-922	185	-119	392

2.2.3 Budgetekonomin och nationalräkenskaperna

I fjol var underskottet i statens budgetekonomi 4,7 miljarder euro och motsvarande underskott enligt nationalräkenskaperna 6,3 miljarder euro. Skillnaden är relativt stor. Åren 2010-2013 var underskottet enligt nationalräkenskaperna mindre än budgetekonomin, åren 2014-2015 var underskottet enligt räkenskaperna större. Därmed kan man inte direkt sluta sig till räkenskapernas saldo utifrån saldot enligt budgetekonomin.

I nationalräkenskaperna är begreppet staten mer omfattande än budgetekonomin. Till räkenskapsstaten hör förutom budgetekonomin bland annat de statliga fonderna (exklusive Statens pensionsfond), universiteten, fastighetsbolagen, Yle Oy, VTT Ab och Solidium Oy. Man kan bli tvungen att nu och då omvärdera besluten om klassificering av olika offentliga enheter särskilt för att tolkningarna skärpts till följd av redovisningsreformen. I år har statens kapitalplaceringsbolag Finlands Industriinvestering Ab klassats som hörande till den statliga sektorn och inte längre till finansinstitutssektorn. Däremot bestämdes det att det offentliga utvecklingsfinansbolaget Finnfund Ab fortfarande ska klassas som hörande till finansinstitutssektorn. I fjol var antalet anställda inom budgetekonomin cirka 75 000. Inom räkenskapsstaten var antalet sysselsatta cirka 135 000.

En betydande skillnad mellan budgetens nettofinansieringsbehov och räkenskapernas nettokreditgivning uppkommer av finansplaceringarna. I statsbudgeten upptas som utgifter olika finansplaceringar, till exempel lån som staten beviljat och aktieförvärv. På inkomstsidan upptas på motsvarande sätt återbetalda lån, aktieförsäljningar och så vidare. I räkenskaperna behandlas dessa som finansiella transaktioner som inte påverkar saldot i statsfinanserna mätt med nettokreditgivningen.

Ränteutgifterna enligt räkenskaperna var i fjol 0,76 miljarder euro större än ränteutgifterna i budgeten, vilket i första hand beror på att de betalda räntorna enligt räkenskaperna inte innehåller den minskade inverkan på ränteutgifterna som följer av derivatavtal (swappar och futurer) i anslutning till räntorna, till skillnad från statsbudgeten. Genom att använda derivat har Statskontoret i hög grad lyckats minska de faktiska ränteutgifter som betalas från budgeten. I räkenskaperna behandlas derivatavtalen som finansiella transaktioner som inte påverkar saldot.

En betydande skillnad beror på användningen av överföringsanslag i budgeten. Överföringsanslagen är två- eller treåriga anslag som budgeteras i budgeten för ett år. I nationalräkenskaperna noteras överföringsanslagen enligt deras användning. Nettoinverkan av överförda anslag kan variera stort från år till år.

EU-länderna rapporterar två gånger per år skillnaderna mellan siffrorna i budgeten och räkenskaperna till Eurostat i samband med underskotts- och skuldrapporteringen. Skillnaden mellan saldot enligt statens bokslut och nettokreditgivningen när det gäller tidigare år borde kunna förklaras på ett bra sätt och detsamma gäller andra undersektorer av de offentliga finanserna. I rapporten utreds också den så kallade skulddynamiken, alltså hur väl nettokreditgivningen inom de offentliga finanserna stämmer överens med förändringen i den offentliga skulden. Följande rapporteringsrunda är i slutet av september.

Tabell 23. Balansen i budgetekonomin och nettokreditgivningen inom statsförvaltningen¹

	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	md euro				
Överskottet (+) / underskottet (-) i budgetekonomin ²	-6,6	-4,7	-6,0	-5,5	-5,1
Privatiseringsinkomster (nettoinkomster av aktieförsäljning)	-0,1	0,3	-0,4	-0,4	-0,4
Finansiella placeringar, netto	-0,7	-0,6	-0,8	-0,6	-0,7
Inkomstöverskott i enheter utanför budgeten	-1,2	-0,9	-0,3	-0,3	-0,3
Korrigerig av kassa-/prestationsprincipen	0,5	0,1	0,0	0,0	0,0
Övriga korrigeringsposter ³	0,4	-0,5	1,4	0,7	1,2
Nettokreditgivningen (+)/-upplåningen (-) inom statsförvaltningen	-7,7	-6,3	-6,0	-6,1	-5,2

¹ Enligt nationalräkenskaperna.

² Innehåller skuldhanteringsutgifter.

³ Innehåller bl.a. återkallade skulder, omplacerade vinster av direkta utlånska placeringar, tilläggsdividender.

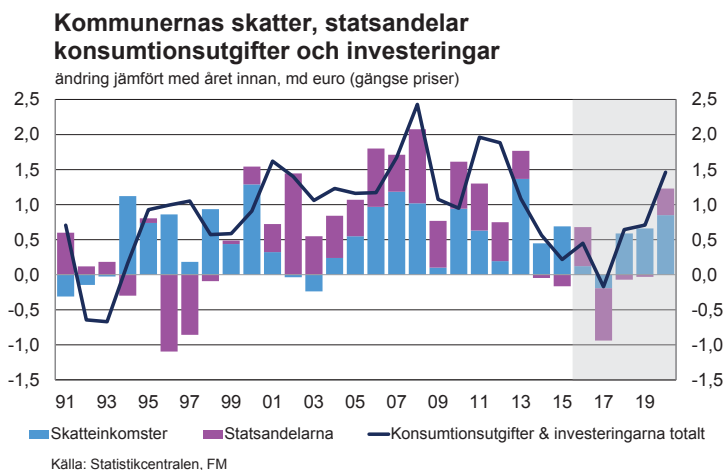
2.3 Lokalförvaltningen

Lokalförvaltningens saldo uppvisade i föl ett underskott på 0,6 % i relation till BNP. Underskottet krympte något jämfört med föregående år. Konsumtionsutgifterna ökade endast litet på grund av kommunernas anpassningsåtgärder. Även den mycket återhållsamma ökningen av kostnadsnivån dämpade ökningen av konsumtionsutgifterna. Investeringsutgifterna krympte efter en nästan 10 år lång kraftig tillväxt. Skatteinkomsterna och statsandelarna ökade dämpat till följd av den svaga ekonomiska utvecklingen och nedskärningarna av statsandelarna.

Lokalförvaltningens underskott fortsätter att krympa i år. Konsumtionsutgifterna fortsätter att öka återhållsamt på samma sätt som tidigare år. Kommunerna fortsätter att effektivisera sin verksamhet och anpassa sin ekonomi genom åtgärder som dämpar utgiftsökningen. Även den sammantagna verkan av statens åtgärder stärker kommunekonomin. Statsandelarna ökar av den lagstadgade justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna, där baspriserna samt finansieringen justeras så att de motsvarar de faktiska kostnaderna. Däremot ökar skatteinkomsterna endast svagt, eftersom den tidsbestämda höjningen av kommunernas utdelning av samfundsskatten upphörde i år. Dessutom steg den genomsnittliga kommunalskattesatsen endast litet i början av året.

Regeringsprogrammets åtgärder stärker kommunekonomin

De närmaste åren stannar lokalförvaltningens saldo på ungefär samma nivå som i år. I utvecklingskalkylen 2017-2020 har man beaktat endast de åtgärder för att påverka kommunekonomin som redan preciserats och som ingår i planen för de offentliga finanserna från våren 2016 eller i budgetpropositionen för 2017. Kalkylen innehåller inte kommunernas egna åtgärder för 2017-2020. De beaktas i utvecklingskalkylen efter att budgeten blivit klar. Kommunalskattesatserna är på 2016 års nivå. Social- och hälsovårds- samt land-skapsreformen har inte beaktats i utvecklingskalkylen.

De direkta anpassningsåtgärderna enligt bilaga 6 till regeringsprogrammet stärker lokalförvaltningens nettokreditgivning framför allt de närmaste åren. Däremot är inverkan av det åtgärdsprogram som eftersträvar en besparing på en miljard euro genom att minska kommunernas uppgifter och förpliktelser tills vidare mycket liten, eftersom åtgärderna i huvudsak fortfarande håller på att beredas.

Uppskattningarna av inverkan av de direkta åtgärderna i regeringsprogrammet har preciserats i någon mån. Den beräknade sparinverkan av effektiviseringen av den regionala specialiserade sjukvården har visat sig vara klart större än antaget när beredningen fortsatt.

Regeringsprogrammets anpassningsåtgärder fördröjer ökningen av konsumtionsutgifterna, och den uppskattade utgiftsbesparingen beaktas även i statsandelarna. Den slutliga inverkan av de åtgärder för att stärka kommunekonomin som ingår i lokalförvaltningens prognos är dock beroende av bland annat hur de autonoma kommunerna och samkommunerna verkställer dem. Kommunerna kan självständiga besluta att tillhandahålla tjänster på tidigare sätt fast skyldigheten att producera dem upphör eller den statliga finansieringen upphör. Detta utgör också en klar utgiftsrisik i utvecklingskalkylen.

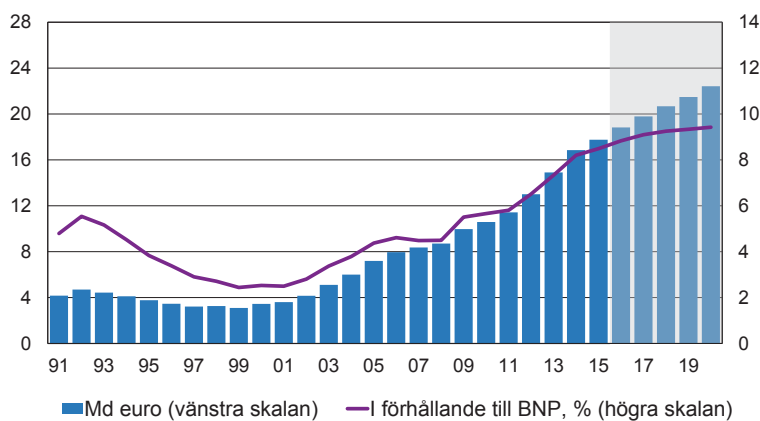
Lokalförvaltningens saldo stärks också av den pensionsreform som träder i kraft vid årsskiftet. Reformen bland annat höjer den undre åldersgränsen för pension för dem som är födda efter 1954. I och med reformen sjunker kommunarbetsgivarens pensionsförsäkringsavgifter 2017.

Kommunekonomin stärks dessutom av att kommunarbetsgivarens pensionsavgiftsnivå sänks 2019. De antaganden som används för att beräkna avgiftsnivån har harmoniserats så att de motsvarar de antaganden som Pensionsskyddscentralen använder i sin långtidsprognos. Ändringen stärker lokalförvaltningens saldo och försämrar i stället arbetspensionsanstaltens saldo.

Ett centralt mål för konkurrenskraftsavtalet är att öka den ekonomiska tillväxten och förbättra sysselsättningen. Även kommunalekonomin drar nytta av den allmänna ekonomiska tillväxten och den förbättrade sysselsättningen. Som helhet är effekterna av konkurrenskraftsavtalet därmed positiva för kommunalekonomin. På medellång sikt innehåller konkurrenskraftsavtalet element som både stärker och försvagar kommunalekonomin: avtalet krymper kommunekonomin konsumtionsutgifter klart, men samtidigt krymper också skatteinkomsterna och statsandelarna.

Befolkningens förändrade åldersstruktur ökar ytterligare behovet av vård och omsorg och ökar således utgiftstrycket på kommunalekonomin. Även den ökade invandringen ökar behovet av tjänster som kommunerna producerar. Dessutom förblir investeringsbehoven, reparationsskulden och utbyggnaden av tjänster och infrastruktur i tillväxtcentra omfattande. För att kommunalekonomin inte ska försvagas måste kommunerna och samkommunerna hela tiden effektivisera sin tjänsteproduktion eller överföra resurser från annan verksamhet till produktionen av social- och hälsovårdstjänster. Utan strukturella reformer och åtgärder som dämpar utgiftstrycket är kommunalskattesatserna fortfarande utsatta för ett betydande förhöjningstryck på lång sikt.

Lokalförvaltningens skuld

Källa: Statistikcentralen, FM

Tabell 24. Lokalförvaltningen¹⁾

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	md euro					
Skatter och socialskyddsavgifter totalt	20,7	21,2	21,9	22,0	21,8	22,4
därav kommunalskatt	17,9	18,2	18,6	18,8	18,5	18,9
samfundsskatt	1,5	1,4	1,7	1,5	1,6	1,6
fastighetsskatt	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8
Övriga inkomster ²⁾	18,4	18,5	18,4	19,0	18,4	18,6
erhållna räntor	0,2	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
erhållna transferingar från statsförvaltningen	13,9	13,8	13,7	14,2	13,5	13,4
Inkomster totalt	39,1	39,6	40,3	41,0	40,2	41,0
Konsumtionsutgifter	33,1	33,4	33,7	34,1	33,8	34,4
därav löntagarutgifter	21,7	21,7	21,7	21,6	20,8	20,7
Transfereringar	3,1	3,1	3,3	3,3	2,6	2,6
därav socialförmåner och -bidrag	1,3	1,3	1,3	1,3	0,7	0,7
subventioner och övriga transfereringar	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8
ränteutgifter	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Kapitalavgifter ³⁾	4,5	4,7	4,6	4,7	4,8	4,9
Avgifter totalt	40,6	41,2	41,6	42,0	41,2	41,8
Nettoutlåning (+) / Nettouplåning (-)	-1,5	-1,6	-1,3	-1,1	-1,0	-0,9
Primärt överskott ⁴⁾	-1,5	-1,7	-1,5	-1,2	-1,1	-1,0

¹⁾ Enligt nationalräkenskaper.

²⁾ Inkl. mottagna kapitaltransfereringar och förlitning av fast kapital.

³⁾ Bruttobildning av kapital och kapitaltransfereringar.

⁴⁾ Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter.

Skillnaderna mellan kommunernas bokföring och nationalräkenskaperna

I kommunernas bokföring motsvaras nationalräkenskapernas nettokreditgivning närmast av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde (saldo). Det finns skillnader mellan nationalräkenskaperna och kommunernas bokföring vad gäller till exempel sektoravgränsningen, begreppen och tidpunkten för noteringarna i bokföringen. Orsakerna till skillnaden mellan verksamhetens och investeringarnas kassaflöde och nettokreditgivningen granskas i den bifogade tabellen.

De viktigaste begreppsskillnaden beror på att sektoravgränsningarna är olika. Kommunernas bokföring granskar kommunekonomin enligt kommunernas ekonomi- och verksamhetsstatistik, det vill säga kommunerna och samkommunerna och deras affärsverk. Den kommunekonomi som beskrivs av kommunernas ekonomi- och verksamhetsstatistik inbegriper inte verksamhet som kommunerna sköter med hjälp av en självständig juridisk person, till exempel i aktiebolagsform. Till lokalförvaltningssektorn enligt nationalräkenskaperna hör däremot sådana kommunägda bolag som betraktas som enheter som i huvudsak betjänar modersamfundet.

I nationalräkenskaperna omfattar lokalförvaltningssektorn kommunernas och samkommunernas verksamhet som saknar en marknad och som i huvudsak finansieras med skattemedel och lokala avgifter. Affärsverk som i huvudsak finansierar sin verksamhet med försäljningsintäkter från andra sektorer, så som vattentjänster, avfallshantering och energiförsörjning samt hamnverksamhet, hänförs därför i nationalräkenskaperna till företagssektorn utanför lokalförvaltningssektorn.

Begreppet investeringsutgifter skiljer sig åt i statistiken över kommunekonomin och nationalräkenskaperna. I nationalräkenskaperna betraktas förvärv och försäljning av aktier och andelar som finansiella transaktioner och de upptas inte som investeringsutgifter för lokalförvaltningen. I statistiken över kommunekonomin betraktas aktieförvärv åter som investeringar i anläggningstillgångar.

Det finns också begreppsskillnader i fråga om förmögenhetsutgifter och förmögenhetsinkomster. Värdeförändringar hos tillgångar och skulder är inte inkomst eller utgift i nationalräkenskaperna. Därför ingår övriga finansiella intäkter och kostnader enligt kommunernas och samkommunernas resultaträkning (med undantag av dividender och räntor) inte i nationalräkenskapernas nettokreditgivning.

Nationalräkenskaperna och den kommunala bokföringen avviker dessutom i fråga om timingen av bokföringen. Skatteintäkterna i den kommunala bokföringen beskriver skatteinkomster som influerar under kalenderårets gång. I nationalräkenskaperna räknas som årliga skatteintäkter de intäkter som skattemyndigheterna redovisat från februari till utgången av januari nästa år. Målet med detta är att ta i beaktande tidsskillnaden mellan betalad förskottsinnehållning och redovisning.

Tabell 25. Saldot i kommunernas bokföring och lokal-förvaltningens nettokreditgivning

	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	md euro				
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-0,1	-0,8	-0,6	-0,4	-0,4
Nettokreditgivningseffekt från andra än kommuner och samkommuner ¹⁾	-0,3	-0,5	-0,3	-0,4	-0,3
Effekt av kommuners och samkommuners verksamhet som inte hänförs till lokalförvaltningssektorn	-0,6	0,2	0,0	0,0	0,0
Förvärv och försäljningar av aktier	-0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
Begreppsskillnader i förmögenhetsutgifter och -inkomster	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Tidsmässiga skillnader	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Övriga skillnader ²⁾	-0,1	-0,4	-0,3	-0,2	-0,2
Lokalförvaltningens nettokreditgivning (+)/-upptagning (-)	-1,6	-1,3	-1,1	-1,0	-0,9

¹⁾ Bolag som hänförs till lokalförvaltningen men som står utanför statistiken över kommunekonomin samt Ålands land-skapsförvaltning, Kommunförbundet, Kommunarbetsgivarnas och Kommunernas garanticentral

²⁾ Innehåller bl.a. skillnader i kapitalöverföringar och investeringsbidrag

Källa: Statistikcentralen, FM

2.4 Socialskyddsfonderna

2.4.1 Arbetspensionsfonderna

I föl krympte arbetspensionsfondernas överskott till 1,3 % i relation till BNP, då överskottet har varit i medeltal cirka 3 % på 2000-talet. Arbetspensionsutgifterna har ökat snabbt de senaste åren när antalet pensionärer har växt. Vid sidan av antalet pensionärer ökar pensionsutgifterna av att pensionernas medelnivå stiger, eftersom de pensioner som börjar betalas ut är större än de som nu betalas ut. Det svaga sysselsättningsläget och den avtagande höjningen av inkomstnivån har åter dämpat ökningen av avgiftsinkomsterna, trots att pensionsavgifterna har höjts i snabb takt de senaste åren. Den låga räntenivån har åter minskat pensionsfondernas förmögenhetsinkomster. Trots detta ökade de stigande förmögenhetspriserna framför allt tack vare ökningen av aktiepriserna värdet på pensionsförmögenheten till över 180 miljarder euro i slutet av 2015.

De ökade antalet pensionärer samt den högre genomsnittsnivån på nya pensioner upprätthåller en ökning på cirka 4 % av arbetspensionsutgifterna under hela prognosperioden. Den avtagande inflationen och den förväntade måttliga höjningen av inkomstnivån gör att de årliga indexförhöjningarna av pensionernas hålls vid endast i medeltal cirka 1 % åren 2016–2020.

I samband med avtalet om 2017 års pensionsreform kom arbetsmarknadsorganisationerna överens om att den privata sektorns arbetspensionsavgift höjs med 0,4 procentenheter 2017, varefter avgiften fryses på nivån 24,4 % för åren 2017–2019. Enligt Pensionsskyddscentralens senaste långsiktiga kalkyler är denna avgiftsnivå tillräcklig för att finansiera pensionerna även efter 2019. Frysningen av pensionsavgiftsnivån på 2017 års nivå krymper pensionsfondernas överskott på medellång sikt, eftersom pensionsreformens minskande inverkan på pensionsutgifternas tillväxt börjar synas först på 2020-talet.

Återhållsamma lönehöjningar ser till att lönesumman växer dämpat trots att sysselsättningen ökar, vilket syns direkt i pensionsavgiftsinkomsternas utveckling. Pensionsfondernas förmögenhetsinkomster väntas vända i en måttlig tillväxt under prognosperioden när räntorna börjar stiga. Åren 2016–2020 minskar arbetspensionsfondernas överskott i relation till BNP så småningom från omkring 1 % till drygt ½ %. Den delvisa överföring av arbetsgivarnas avgiftsbörda på löntagarna som överenskommits i konkurrenskraftsavtalet påverkar inte arbetspensionsanstaltens saldo.

Tabell 26. Socialskyddsfonderna ¹

	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
	md euro					
Avkastning på placeringstillgångar	3,7	3,5	3,4	3,2	3,5	3,9
Socialskyddsavgifter	25,9	26,3	26,9	28,0	27,3	28,0
arbetsgivarnas avgifter	17,9	17,9	18,3	18,7	17,4	17,3
försäkrades avgifter	8,0	8,4	8,7	9,2	9,9	10,7
Transfereringar från övriga offentliga samfund	13,2	13,9	14,3	14,1	15,6	15,6
Övriga inkomster	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6
Inkomster totalt	43,3	44,2	45,2	45,8	46,9	48,1
Konsumtionsutgifter	3,5	3,6	3,7	3,5	3,5	3,6
Socialförmåner och bidrag	33,0	34,7	35,9	36,9	38,5	39,4
Övriga utgifter	3,0	3,2	3,7	3,4	3,4	3,5
Avgifter totalt	39,6	41,5	43,3	43,8	45,4	46,5
Nettoutlåning (+) / nettouplåning (-)	3,7	2,7	1,9	2,0	1,5	1,6
Arbetspensionsanstalterna	3,7	3,4	2,7	2,3	1,8	1,5
Övriga socialskyddsfonder	0,0	-0,7	-0,8	-0,3	-0,3	0,1
Primärt överskott ²	2,0	1,2	0,5	0,7	0,1	0,1

¹ Enligt nationalräkenskaperna.

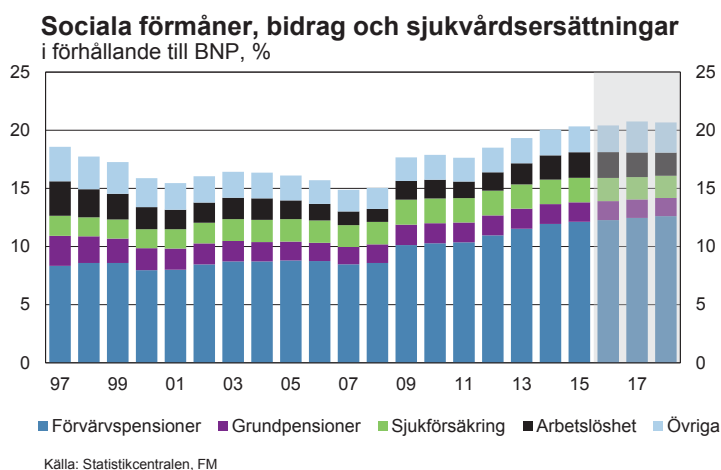
² Nettoutlåning exkl. nettoränteutgifter.

2.4.2 De övriga socialskyddsfonderna

De övriga socialskyddsfonderna består i huvudsak av Folkpensionsanstalten, som ansvarar för grundskyddet, samt Arbetslöshetsförsäkringsfonden, som ansvarar för det inkomstrelaterade utkomtskyddet för arbetslösa. På grund av de växande arbetslöshetsutgifterna uppvisade de övriga socialskyddsfondernas saldo i fjol ett underskott på 0,4 % i relation till BNP, trots att inkomsttransfereringarna från staten och kommunerna ökade.

De övriga socialskyddsfondernas underskott krymper klart i år, eftersom arbetslöshetsförsäkringsavgiften höjdes med 1 procentenhet i början av året. Tack vare höjningen når de övriga socialskyddsfondernas ekonomi nära nog jämvikt under prognosperioden. Dessutom avtar ökningen av utgifterna för utkomtskyddet för arbetslösa i år och när sysselsättningsläget så småningom förbättras väntas utgifterna börja sjunka från och med nästa år. Utgifterna för utkomtskyddet för arbetslösa minskas också av de besparingar som riktas mot det inkomstrelaterade utkomtskyddet för arbetslösa och altemneringsledigheten. Besparingar riktas också mot läkemedels- och sjukvårdsersättningarna, sjuk- och föräldradagpenningarna samt bostadsbidragen och studiestöden. Dessutom slopas barnbidragens och studiestödets indexbundenhet. Den enda utgiftsökande åtgärden är att garantipensionerna höjs.

I början av året justerades de förmåner som är bundna till folkpensionsindex nedåt med 0,4 % på grund av att konsumentpriserna sjunkit. I enlighet med regeringens rambeslut från början av april skärs de förmåner som är bundna till folkpensionsindex ner med 0,85 % 2017 och de höjs inte 2018–2019 i enlighet med det tidigare beslutet. Besluten gäller dock inte basutkomststödet, beträffande vilket betalningen överförs från kommunerna till FPA i början av 2017. På det hela taget minskar de åtgärder som regeringen linjerat de övriga socialskyddsfondernas utgifter avsevärt 2019. Besparingarna syns till stor del så att statens transfereringar till de övriga socialskyddsfonderna minskar.

Den sänkning av arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift som man kommit överens om i konkurrenskraftsavtalet gör åren 2017–2019 en svacka på i medeltal drygt 800 miljoner euro i FPAs finansiering och från och med 2020 är svackan cirka 500 miljoner euro, vilket kompenseras med tilläggsfinansiering från staten. Den delvisa överföring av arbetsgivarnas arbetslöshetsförsäkringsavgift på löntagarna som man kommit överens om i avtalet påverkar däremot inte de andra socialskyddsfondernas saldo.

Tabell 27. Socialförsäkringsavgifter och pensionsindex

	2013	2014	2015	2016	2017**	2018**
Socialförsäkringsavgifter ¹⁾						
Arbetsgivare						
Sjukförsäkring	2,04	2,14	2,08	2,12	1,06	1,13
Arbetslöshetsförsäkring	2,32	2,20	2,33	2,85	2,40	2,00
Arbetspensionsförsäkring (ArPL)	17,35	17,75	18,00	18,00	17,95	17,75
Kommunernas pensionsförsäkring	24,00	23,79	23,65	23,21	21,95	21,75
Löntagare						
Sjukförsäkring	2,04	2,16	2,10	2,12	1,60	1,72
Arbetslöshetsförsäkring	0,60	0,50	0,65	1,15	1,60	2,00
Arbetspensionsförsäkring	5,45	5,85	6,00	6,00	6,45	6,65
Pensionärer						
Sjukförsäkring	1,47	1,49	1,49	1,47	1,45	1,52
Pensionsindex						
Arbetspensionsindex	2475	2509	2519	2519	2533	2555
Folkpensionsindex	1609	1630	1637	1631	1617	1617

¹⁾ Årliga medeltal. Arbetsgivaravgifterna samt de försäkrades arbetslöshets- och arbetspensionsavgifter som procent av lönerna. Siffrorna är vägda medeltal.

2.5 Den offentliga ekonomins långsiktiga hållbarhet

Även om den offentliga skulden i relation till BNP förutspås sluta växa före utgången av årtiondet, väntas inte de offentliga finanserna komma i balans på medellång sikt. Den åldrande befolkningen innebär en permanent ytterligare utmaning för balanseringen av de offentliga finanserna, eftersom den gör att pensions-, hälso- och sjukvårds- samt långvårdsutgifterna ökar. Den avtagande produktionsökningen och arbetsinsatsen tillväxtsstopp begränsar åter den ekonomiska tillväxten och därigenom ökningen av skatteinkomsterna.

Äldreförsörjningskvoten, alltså antalet äldre (över 65 år) i relation till befolkningen i arbetsför ålder (15–64-åringar) åskådliggör den utmaning som befolkningens förändrade åldersstruktur innebär för de offentliga finanserna. Enligt Statistikcentralens befolkningsprognos för 2015 finns det i år 33 äldre för varje 100 personer i arbetsför ålder. Redan före 2030 förutspås antalet äldre stiga till 43 och före 2060 till 51 äldre för varje 100 personer i arbetsför ålder.

Den långsiktiga skillnaden mellan inkomsterna och utgifterna inom de offentliga finanserna mäts med hållbarhetsgapet. Hållbarhetsgapet berättar hur mycket de offentliga finanserna borde stärkas på medellång sikt för att den offentliga skulden inte ska börja öka okontrollerat på lång sikt när utvecklingen av de åldersrelaterade utgifterna beaktas. Med andra ord är hållbarhetsgapet skillnaden mellan underskottet i de offentliga finanserna kalkylens utgångsår (för närvarande 2020) och det överskott som tryggar hållbara offentliga finanser.

Det överskott som tryggar hållbarhet innebär att saldot i de offentliga finanserna borde uppvisa ett överskott på cirka 2 % i relation till BNP i början av nästa årtionde, för att de offentliga finanserna ska klara av det utgiftstryck som den åldrande befolkningen orsakar de kommande årtiondena utan tilläggsåtgärder. I stället för ett överskott på 2 % förutspås de offentliga finanserna uppvisa ett underskott på drygt 1 % 2020.

Finansministeriets ekonomiska avdelnings kalkyl över de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet görs i enlighet med metoder och beräkningsprinciper som man kommit överens om inom EU. För att uppskatta de åldersrelaterade utgifterna används den analysmodell för sociala utgifter (SOME-modellen) som utvecklats vid social- och hälsovårdsministeriet. De åldersrelaterade utgifterna beräknas öka från den nuvarande nivån till 1,6 % i relation till BNP före 2030 och till 1,8 % i relation till BNP före 2060.

Kalkylens långsiktiga bakgrundsantaganden (bl.a. sysselsättning, produktivitet, ränta, inflation) baserar sig på antagandena i åldrande rapporten 2015 från EU:s ekonomisk-politiska kommittés åldrandearbetsgrupp.¹ Avvikelser från åldrande rapporten görs på två punkter: uppskattningen av befolkningsutvecklingen, där Statistikcentralens befolkningsprognos från 2015 används, samt uppskattningen av den ekonomiska utvecklingen 2016–2020, som baserar sig på finansministeriets ekonomiska avdelnings konjunkturprognos och utvecklingskalkyl på medellång sikt, som presenteras i denna publikation. Enligt antagandena i kalkylen är BNP-tillväxten i medeltal 1,5 % 2020–2060.

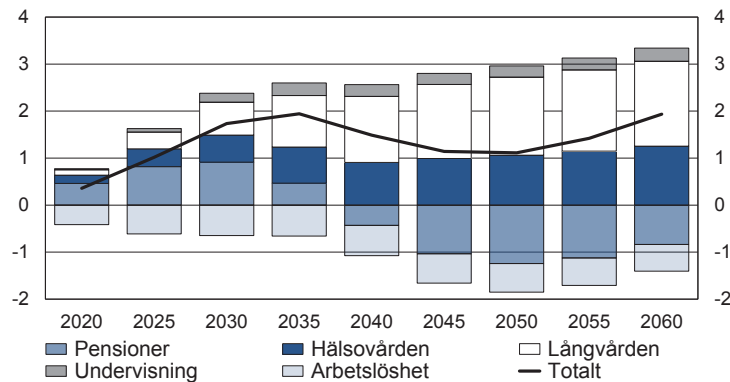
¹ The 2015 Ageing Report: Underlying Assumptions and Projection Methodologies, European Economy 8/2014.

Hållbarhetsgapet beräknas vara drygt 3 % i relation till BNP på 2020 års nivå. Jämfört med vårens uppskattning har det förblivit oförändrat. Både i vårens uppskattning och i den föreliggande uppskattningen av hållbarhetsgapet har beaktats den krympande inverkan som den pensionsreform som träder i kraft i början av 2017 har på hållbarhetsgapet, och som är ungefär 1 procentenhet. Reformen beräknas både höja sysselsättningsgraden och minska pensionsutgifterna. I kalkylen har inte beaktats de åtgärder på lång sikt som linjerats i regeringsprogrammet för att förbättra de offentliga finanserna, såsom social- och hälsovårdsreformen.

Hållbarhetskalkylen är till sin natur en tryckkalkyl, där utvecklingen enligt den nuvarande lagstiftningen och praxisen projiceras på framtiden med hjälp av befolkningsprognosen samt uppskattningar av de åldersgruppsvisa utgiftsandelarna och den ekonomiska utvecklingen på lång sikt. Ju längre man går i tiden, desto större växer sig den osäkerhet som hänför sig till kalkylen, och därför är kalkylen känslig för de tillämpade antagandena. Hållbarhetskalkyler är trots detta nyttiga, eftersom de erbjuder ett konsekvent sätt att analysera framtida utmaningar för de offentliga finanserna och lösningar för att övervinna dem.

Ändring av åldersrelaterade utgifter

från och med 2015, i förhållande till BNP, %

Tabellen har utarbetats med hjälp av social- och hälsovårdsministeriets SOME-modell

Källa: FM

Bilagetabeller

1.   Precisering av prognoserna
2.   Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2011 - 2015, %-förändring
3.   Balansen för tillgång och efterfrågan
4.   Samhällsekonominns finansiella jämvikt

1. Precisering av prognoserna¹

	2015				2016**				2017**				2018**			
	eö4	eö1	eö2	eö3	eö4	eö1	eö2	eö3	eö4	eö1	eö2	eö3	eö4	eö1	eö2	eö3
BNP till marknadspris, volymförändring, %	0,2	0,5	0,7	0,2	1,2	0,9	1,4	1,1	1,2	1,2	1,0	0,9	-	1,2	1,3	1,1
Konsumtion, volymförändring, %	1,0	0,7	0,7	1,1	0,6	0,7	1,0	0,8	0,6	0,6	0,2	0,1	-	0,6	0,4	0,4
Export, volymförändring, %	-1,1	0,6	0,6	-0,2	1,8	1,3	0,8	1,0	2,9	2,9	2,9	3,0	-	3,6	3,8	3,8
Arbetslöshetsgrad, %	9,4	9,4	9,4	9,4	9,4	9,3	9,2	9,0	9,0	9,0	9,1	8,8	-	8,7	8,7	8,5
Konsumentprisindex, förändring, %	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	0,9	0,3	0,5	0,4	1,4	1,3	1,2	1,1	-	1,5	1,3	1,3
Statens finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-3,1	-3,1	-3,1	-3,0	-2,9	-2,9	-2,9	-2,8	-2,7	-2,6	-2,7	-2,8	-	-2,2	-2,3	-2,3
Offentliga sektorns finansiella sparande, i förhållande till BNP, %	-3,3	-2,7	-2,7	-2,8	-2,9	-2,5	-2,4	-2,4	-2,6	-2,1	-2,4	-2,6	-	-1,8	-2,0	-2,0
Statens skuld, i förhållande till BNP, %	48,5	48,2	48,1	47,7	49,9	50,0	49,8	49,7	51,3	51,6	51,5	51,2	-	52,4	52,4	52,1

¹ Ekonomisk översikt / publiceringstiderna: 18.12.2015 (eö4), 14.4.2016 (eö1), 22.6.2016 (eö2) samt 15.9.2016 (eö3)

Källa: Statistikcentralen, FM

2. Utfall och prognoser som utnyttjats i budgetprocessen 2011 - 2015, %-förändring

	Åren 2011-2015		Genomsnittliga prognosfel	
	Medeltal av prognoser	Medeltal av utfall	Under- eller överskattning av prognosen ¹	Prognosfelets storlek ²
BNP (volym)	1,7	0,1	1,6	1,8
BNP (värde)	3,9	2,4	1,5	2,0
Privata konsumtionen (värde)	3,6	3,0	0,6	1,2
Bytesbalans, % av BNP	0,1	-1,0	1,1	1,7
Inflation	2,4	1,7	0,7	1,1
Lönesumma	3,0	1,9	1,1	1,3
Arbetslöshetsgrad	8,2	8,4	-0,2	0,6
Statsskulden, % av BNP	46,7	44,9	1,8	1,8
Statens nettoutlåning, % av BNP	-3,2	-3,5	0,3	0,8
Den offentliga ekonomins nettoutlåning, % av BNP	-1,6	-2,3	0,7	1,1

Jämförelsen av prognoserna införs i de preliminära nationalräkenskaperna i mars/juli. Medeltalet för de fem senaste åren har beräknats utifrån vårens och höstens prognoser om budgetåret.

¹ Indikatorn för under- eller övervärdering är det genomsnittliga prognosfelet.

² Medeltalet av felens absoluta värde anger prognosfelens genomsnittliga storlek, oberoende av felens riktning.

3. Balansen för tillgång och efterfrågan, miljoner euro

	Löpande priser					
	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
Bruttonationalprodukt till marknadspris	203 338	205 364	209 149	213 167	217 601	223 454
Import av varor och tjänster	80 724	79 306	77 548	77 554	80 817	84 914
Totalutbud	284 062	284 670	286 697	290 721	298 418	308 367
Export av varor och tjänster	78 924	77 380	76 579	75 796	79 051	83 173
Konsumtion	161 588	164 333	166 733	169 165	170 831	173 837
privat	111 277	113 622	115 711	117 578	119 651	121 926
offentlig	50 311	50 711	51 022	51 588	51 180	51 912
Bruttobildning av realkapital	43 083	42 247	42 718	45 294	47 842	50 403
privat	34 643	33 655	34 562	36 672	39 008	41 469
offentlig	8 440	8 592	8 156	8 622	8 834	8 934
Totalefterfrågan	284 062	284 764	287 531	291 555	299 252	309 201
	Fasta priser, referensår 2010; ej adderbara					
	2013	2014	2015	2016**	2017**	2018**
Bruttonationalprodukt till marknadspris	187 738	186 409	186 801	188 779	190 416	192 553
Import av varor och tjänster	75 779	75 655	77 095	78 636	80 916	83 855
Totalutbud	263 517	262 064	263 896	267 415	271 332	276 408
Export av varor och tjänster	75 554	74 275	74 157	74 892	77 124	80 062
Konsumtion	147 723	148 135	149 796	151 049	151 168	151 827
privat	102 348	102 978	104 474	105 761	106 479	107 140
offentlig	45 364	45 153	45 324	45 296	44 713	44 714
Bruttobildning av realkapital	39 718	38 714	38 983	40 644	41 982	43 214
privat	31 985	30 912	31 588	32 934	34 225	35 516
offentlig	7 728	7 794	7 393	7 708	7 756	7 697
Totalefterfrågan	263 383	261 865	264 385	267 901	271 719	276 655

4. Samhällsekonominns finansiella jämvikt

	2011	2012	2013	2014	2015
	i förhållande till BNP, %				
Bruttoinvesteringar	22,2	22,3	21,2	20,6	20,4
hushåll och icke vinstsyftande samfund	6,6	6,5	6,2	5,9	5,6
företag och kreditinstitut	11,9	11,8	10,8	10,5	10,9
offentliga samfund	3,8	4,0	4,2	4,2	3,9
Bruttosparande ¹	22,1	20,7	19,7	19,7	20,0
hushåll och icke vinstsyftande samfund	4,7	4,5	5,0	4,2	3,8
företag och kreditinstitut	14,7	14,3	13,2	14,5	15,0
offentliga samfund	2,8	1,9	1,5	1,0	1,1
Finansiellt överskott	-1,3	-1,8	-1,7	-1,2	-1,1
hushåll och icke vinstsyftande samfund	-2,1	-2,3	-1,5	-1,9	-2,0
företag och kreditinstitut	1,8	2,6	2,3	3,7	3,5
offentliga samfund	-1,0	-2,1	-2,6	-3,1	-2,7
Statistisk differens	0,0	-0,1	0,0	0,0	-0,4

¹ Inklusive kapitalöverföringar, netto

FINANSMINISTERIET

Snellmangatan 1 A
PB 28, 00023 STATSRÅDET
Telefon 0295 160 01
Telefax 09 160 33123
www.finansministeriet.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-251-794-4 (pdf)

September 2016